Bundel - Commissie Ruimtelijke Ordening en Grondzaken van 3 juli 2025

1 Opening

2.a Raadsvoorstel Voorjaarsnota en Bestuursrapportage 2025
- Dossier 4687 voorblad
- Raadsvoorstel Voorjaarsnota en 1e Bestuursrapportage 2025
- Voorjaarsnota en Eerste bestuursrapportage 2025 (inclusief Erratum juni 2025)
- Bewonerssamenvatting Voorjaarsnota 2025
- Eerste Technische wijzigingen 2025
- Subsidiestaat 2025 BRONbestand (13 mei 2025) - DROP
- Subsidiestaat 2026 BRONbestand (13 mei 2025) - DROP

2.b Raadsvoorstel Meerjaren Perspectief Ruimte 2025
- Dossier 4678 voorblad
- Raadsvoorstel Meerjaren Perspectief Ruimte 2025
- Meerjaren Perspectief Ruimte 2025
- Bijlage Projectenlijst 5e tranche maatregelen (openbare versie)
- Bijlage voortgang woningbouwprojecten 100+ MPR 2025
- Bijlage Lijst projecten sociale huur en middenhuur projecten 2025
- Bijlage Projectenlijst 5e tranche maatregelen (openbare versie) (juni 2025)

2.c Raadsbrief Voortgangsrapportage Nota Kapitaalgoederen 2025
- Raadsbrief Voortgangsrapportage Nota Kapitaalgoederen 2025
- Voortgangsrapportage Nota Kapitaalgoederen 2025

2.d Raadsbrief Programma Water en Riolering Utrecht 2026-2030
- Dossier 4664 voorblad.pdf
- Raadsbrief Programma Water en Riolering 2026-2030
- Programma Water en Riolering Utrecht 2026-2030

2.e Raadsbrief Meerjaren Investeringsprogramma beheer openbare ruimte (MJIP) 2026-2035
- Dossier 4686 voorblad.pdf
- Raadsbrief Meerjaren Investeringsprogramma beheer openbare ruimte (MJIP) 2026-2035
- Meerjaren Investeringsprogramma beheer openbare ruimte (MJIP) 2026-2035

2.f Raadsbrief Grondprijzenbrief 2025
- Dossier 4601 voorblad.pdf
- Raadsbrief Grondprijzenbrief 2025
- Tabel grondprijzen 2025

3 Raadsbrief Beantwoording schriftelijke raadsvragen en erratum Voorjaarsnota 2024 en Eerste bestuursrapportage 2024
- Raadsbrief Beantwoording schriftelijke raadsvragen en erratum concept Voorjaarsnota en Eerste bestuursrapportage 2025
- Beantwoording Schriftelijke vragen Voorjaarsnota en Eerste Bestuursrapportage 2025
- Erratum Voorjaarsnota en Eerste bestuursrapportage 2025

Commissie Ruimtelijke Ordening en Grondzaken

Dossiernummer	4687
Vertrouwelijk	Ja
Vergaderdatum	3 juli 2025
Agendapunt	2.a
Titel	Raadsvoorstel Voorjaarsnota en Bestuursrapportage 2025
ID	4909
Behandelend ambtenaar	
Telefoon	
E-mail	
Datum collegebesluit	
Geocodering	
Thema	
Portefeuillehouder	
Beleidsveld	
Referendabel	
Reden niet referendabel	
Raadsadviseur (lijst)	
Behandelvoorstel	
Resultaat commissiebehandeling	
Resultaat raadsbehandeling	

Geagendeerd	Vergaderdatum
Gemeenteraad	5 juni 2025
Commissie Ruimtelijke Ordening en Grondzaken	**3 juli 2025**
Gemeenteraad	10 juli 2025

Voorgesteld besluit

Gemeente Utrecht

Voorstel aan de gemeenteraad

Voorjaarsnota 2025 en Eerste bestuursrapportage 2025

Beleidsveld	Financiën
Organisatieonderdeel	Bedrijfsvoerings- en Strategienetwerk
Opsteller	Thomas van Tiel en Jurjen Bakker
Kenmerk	30252302
Vergaderdatum Raad	10 juli 2025
Referendabel	Nee (artikel 1:2 lid 2 onder e Verordening raadgevend referendum)
Geheim	Ja, een of meer bijlage(n)

Het college van burgemeester en wethouders stelt de raad voor te besluiten:

1. De Voorjaarsnota 2025 vast te stellen overeenkomstig het voorliggende ontwerp, waarin de volgende onderdelen:
   a. Het financiële vertrekpunt, zoals opgenomen in paragraaf 2.1 (met daarin financiële mutatieoverzichten);
   b. Knelpunten en bijsturingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3;
   c. Wijziging in de groeikadersystematiek, zoals toegelicht in paragraaf 3.3;
   d. Toevoeging van de bijdragen die de gemeente ontvangt uit de door het Rijk aangekondigde ‘Realisatiestimulans woningbouw’ aan de reserve Grondexploitaties, zoals opgenomen paragraaf 3.3;
   e. De financiële strategie inclusief de kasschuif, zoals opgenomen in hoofdstuk 4 (met daarin financiële mutatieoverzichten);
   f. Vrijval van reserves, zoals opgenomen in paragraaf 4.1;
   g. Hervormingen en bezuinigingen, zoals opgenomen in paragraaf 4.2;
   h. Inschattingen inkomsten Rijk, zoals opgenomen in paragraaf 4.3.

2. De Eerste bestuursrapportage 2025 vast te stellen waarmee de Programmabegroting 2025 wordt gewijzigd voor:
   a. De bijstellingsvoorstellen voor de baten en lasten van de verschillende programma's inclusief de bijbehorende reservemutaties zoals toegelicht in hoofdstuk 7;
   b. De bijstellingsvoorstellen voor de investeringsprojecten zoals toegelicht in hoofdstuk 7.7. De investeringskredieten worden verhoogd met 41,9 miljoen euro exclusief de vertrouwelijke kredieten voor 12,974 miljoen euro, zoals toegelicht in de bijlage ‘GEHEIM Investeringsprojecten Ontwikkelen en Wonen’;
   c. De aanpassing van de begroting met de corresponderende posten, zoals toegelicht in hoofdstuk 9.

3. Voor de locatie voor de uitvoering van de Koudweerregeling een afschrijvingstermijn van 5 jaar te hanteren.

4. De ‘Eerste technische wijziging 2025 Raad’ vast te stellen, waarmee technische mutaties en de administratieve verwerking van besluiten van de gemeenteraad worden opgenomen in de Programmabegroting 2025 en de meerjarenraming.

5. Hiermee de Voorjaarsnota 2025 en Eerste bestuursrapportage 2025 vast te stellen en te verwerken in de Programmabegroting 2026 en verder.

Burgemeester en wethouders van Utrecht,

de secretaris, de burgemeester,

Geheimhouding

Het college heeft tijdelijke geheimhouding opgelegd op de bijlage ‘GEHEIM Investeringsprojecten Ontwikkelen en wonen voor iedereen’ op grond van artikel 87 van de Gemeentewet om redenen genoemd in artikel 5.1 lid 2 sub b en i van de Wet open overheid totdat aanbestedingen zijn uitgevoerd en de onderhandelingen zijn afgerond. De bijlagen bevat financiële informatie voor de gemeentelijke inzet en de strategie per project. Deze informatie kunnen marktpartijen gebruiken bij aanbestedingen en onderhandelingen met de gemeente. Het is van belang dat marktpartijen geen inzage krijgen in onze financiële mogelijkheden, de inzet per project en strategische doelen die de gemeente daarmee wil bereiken. Daarom mag deze informatie niet openbaar worden.

Samenvatting

De Programmabegroting 2025 liet een sluitend financieel beeld zien. Recente ontwikkelingen zoals loon- en prijsontwikkelingen en compensatie daarvoor via het gemeentefonds maar ook andere onvermijdelijke ontwikkelingen die om bijsturing vragen, veranderen het beeld. Het financiële vertrekpunt van de Voorjaarsnota 2025 vraagt om keuzes om het structureel tekort op te lossen. De financiële strategie die we hebben uitgewerkt om tot een sluitend financieel beeld te komen, bestaat uit onderstaande onderdelen:

- Financieel-technisch beleid
- Hervormingen en bezuinigingen
- Inschattingen inkomsten Rijk

Hiermee is de begroting weer structureel sluitend.

Met de Eerste bestuursrapportage 2025 informeert het college de raad over het effect van actuele ontwikkelingen op de uitvoering van de Programmabegroting 2025 van de gemeente Utrecht, zowel beleidsmatig als financieel. In deze bestuursrapportage wordt specifiek ingegaan op:

- De ontwikkelingen na de programmabegroting
- De voortgang op de uitvoering van het coalitieakkoord

Context

Aanleiding

Onderdeel van de Utrechtse begrotingscyclus zijn de voorjaarsnota en de bestuursrapportages. In de voorjaarsnota wordt meerjarig vooruitgekeken en worden de ontwikkelingen geschetst, indien nodig wordt beleid aangepast of geïntensiveerd en wordt het financiële beeld geactualiseerd. De voorstellen in de Voorjaarsnota 2025 zijn de basis voor het opstellen van de Programmabegroting 2026.

Tegelijk met de Voorjaarsnota 2025 wordt u ook de Eerste bestuursrapportage 2025 over de eerste drie maanden van dit begrotingsjaar voorgelegd. In deze bestuursrapportage rapporteert het college over de uitvoering voor het jaar 2025 van de programma's en investeringsprojecten, over grote ontwikkelingen die de uitvoering mogelijk beïnvloeden en worden voorstellen gedaan om de begroting budgetneutraal bij te stellen.

Juridische context

De gemeenteraad heeft het budgetrecht, dit wil zeggen de bevoegdheid om financiële middelen toe te wijzen aan de verschillende gemeentelijke taken en ervoor te zorgen er geen financieel tekort is. Dit is opgenomen in artikel 189 en verder van de Gemeentewet.
Conform de Financiële Verordening van de gemeente Utrecht biedt het college aan de raad in het lopende jaar twee bestuursrapportages aan en ieder jaar vóór 1 juni een voorjaarsnota die de basis vormt voor de programmabegroting van het volgende jaar (jaar t+1).
Het instellen van reserves en het toevoegen en onttrekken van bedragen aan de reserves is een raadsbevoegdheid, dit overeenkomstig de nota Reserves.

Beslistermijn

Conform artikel 2 Beleidscyclus lid 2 van de Financiële Verordening stelt de raad de Voorjaarsnota 2025 en Eerste bestuursrapportage 2025 uiterlijk op 14 juli 2025 vast, net als de jaarstukken en het MPR.

Beoogd effect

De Voorjaarsnota 2025 geeft inzicht in de actuele financiële ontwikkelingen, zowel beleidsmatig als financieel, op basis waarvan de integrale afweging kan plaatsvinden van middelen en beleidsmaatregelen. De voorjaarsnota biedt een basis voor een reële en sluitende Programmabegroting 2026.
Met het vaststellen van de mutaties uit de Eerste bestuursrapportage 2025 wordt de Programmabegroting 2025 aangepast aan de actuele ontwikkeling en worden de uitgaven van het college voor deze ontwikkelingen rechtmatig.

Eerdere besluitvorming en informatievoorziening aan de raad

Programmabegroting 2025; Gemeenteraad 7 november 2024

Beslispunten, Argumenten en Kanttekeningen/Risico’s

Beslispunt	
1	De Voorjaarsnota 2025 vast te stellen overeenkomstig het voorliggende ontwerp, waarin de volgende onderdelen: a. Het financiële vertrekpunt, zoals opgenomen in paragraaf 2.1 (met daarin financiële mutatieoverzichten); b. Knelpunten en bijsturingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3; c. Wijziging in de groeikadersystematiek, zoals toegelicht in paragraaf 3.3; d. Toevoeging van de bijdragen die de gemeente ontvangt uit de door het Rijk aangekondigde ‘Realisatiestimulans woningbouw’ aan de reserve Grondexploitaties, zoals opgenomen paragraaf 3.3; e. De financiële strategie inclusief de kasschuif, zoals opgenomen in hoofdstuk 4 (met daarin financiële mutatieoverzichten); f. Vrijval van reserves, zoals opgenomen in paragraaf 4.1; g. Hervormingen en bezuinigingen, zoals opgenomen in paragraaf 4.2; h. Inschattingen inkomsten Rijk, zoals opgenomen in paragraaf 4.3.
Argumenten	
1.1	Er zijn onvermijdelijke ontwikkelingen binnen en buiten Utrecht die het financieel beeld van de gemeente beïnvloeden
	Sinds de vaststelling van de Programmabegroting 2025 hebben zich ontwikkelingen voorgedaan die het financiële beeld beïnvloeden. Deze zijn onvermijdelijk, zoals actualisatie van de inkomsten van het Rijk, inkomsten voor groei van de stad, stijgende prijzen en knelpunten. Op basis van deze ontwikkelingen wordt de financiële vertrekpositie bepaald, het financiële vertrekpunt van deze voorjaarsnota.
1.2	De inhoudelijke ontwikkelingen die aandacht en bijsturing vragen zijn onvermijdelijk, onuitstelbaar en onoplosbaar of zijn noodzakelijk
	De gemeentelijke begroting staat voortdurend onder spanning door ontwikkelingen die onvermijdelijk op ons afkomen, zoals de consequenties van wettelijke verplichtingen. Als de kostenstijging niet langer kunnen worden uitgesteld en ook niet kunnen worden opgevangen binnen de programma’s of door bijsturen van beleid dan moeten ze worden geaccepteerd en moet de begroting hiermee worden aangepast. Zo blijft de begroting reëel sluitend. Knelpunten voldoen aan drie criteria: ze zijn onvermijdbaar (de activiteit is een wettelijke taak of verplichting), onuitstelbaar (de activiteit moet starten in 2025/2026) en onoplosbaar (niet binnen bestaande doelstelling- of programmabudgetten op te vangen). Een aantal bijsturingen is niet volledig onvermijdelijk, onuitstelbaar en onoplosbaar, maar heeft een dusdanige urgentie dat deze wel opgevolgd dienen te worden.
1.3	Het meerjarenbeeld voldoet aan de uitgangspunten van het financiële beleid
	Een meerjarenbegroting moet voldoen aan financiële randvoorwaarden. Ook onze toezichthouder, de provincie Utrecht, ziet daarop toe. Van belang is een begroting met een structureel evenwicht. Met de bijsturingen in deze voorjaarsnota is de begroting weer sluitend en structureel in evenwicht.
Kanttekeningen/Risico’s	
1.1	Bij het opstellen van de voorjaarsnota is uitgegaan van het voorlopige resultaat van de Jaarstukken 2024 en Bestedings- en dekkingsvoorstellen
	De controle van de accountant is nog niet afgerond en kunnen nog tot correcties leiden, waardoor het uiteindelijke rekeningresultaat kan wijzigen. De bestedings- en dekkingsvoorstellen worden gelijktijdig met de Jaarstukken 2024 ter

	besluitvorming aan uw raad voorgelegd. Bij afwijkende besluitvorming wijzigt ook het beschikbare bedrag uit het jaar 2024 voor integrale afweging.
1.2	Het later of niet geheel realiseren van de financieel begrote bedragen voor maatregelen leidt direct tot een tekort en noodzaak voor aanvullende maatregelen
	Het vertrekpunt van de Voorjaarsnota 2025 laat een structureel tekort zien. In deze voorjaarsnota worden de nodige voorstellen gedaan, zodat de begroting weer sluitend is. De voorgestelde maatregelen uit de financiële strategie (financieel-technisch beleid, bezuinigingen, inschattingen inkomsten Rijk en aanvullende taakstellingen) moeten tijdig en geheel gerealiseerd worden om de begroting sluitend te houden. Het later of niet geheel realiseren van de begrote bedragen leidt direct tot een tekort en noodzaak voor aanvullende maatregelen.
Beslispunt	
2	De Eerste bestuursrapportage 2025 vast te stellen waarmee de Programmabegroting 2025 wordt gewijzigd voor: a. De bijstellingsvoorstellen voor de baten en lasten van de verschillende programma's inclusief de bijbehorende reservemutaties zoals toegelicht in hoofdstuk 7; b. De bijstellingsvoorstellen voor de investeringsprojecten zoals toegelicht in hoofdstuk 7.7. De investeringskredieten worden verhoogd met 41,9 miljoen euro exclusief de vertrouwelijke kredieten voor 12,974 miljoen euro, zoals toegelicht in de bijlage ‘GEHEIM Investeringsprojecten Ontwikkelen en Wonen’; c. De aanpassing van de begroting met de corresponderende posten, zoals toegelicht in hoofdstuk 9.
Argumenten	
2.1	Door de bijstellingsvoorstellen en corresponderende posten te verwerken in de Programmabegroting 2025 wordt deze geactualiseerd
	Met het aanpassen van de begroting aan de actuele verwachtingen voorkomen we ongewenste afwijkingen bij de Jaarstukken 2025. De bijstellingsvoorstellen zijn budgetneutraal. Tegenover de corresponderende posten staan verkregen bedragen van het Rijk voor specifieke onderwerpen. Dekking voor de bijstellingsvoorstellen van investeringsprojecten vindt plaats binnen de programmabudgetten.
Beslispunt	
3	Voor de locatie voor de uitvoering van de Koudweerregeling een afschrijvingstermijn van 5 jaar te hanteren.
Argumenten	
3.1	De aangepaste afschrijvingstermijn komt overeen met de looptijd van de overeenkomst
	In (het erratum op) de Tweede bestuursrapportage 2024 is besloten tot het verstrekken van een krediet voor een locatie voor de uitvoering van de Koudweerregeling. Gezien de aard van de investeringen is de gebruikelijke afschrijvingstermijn 10 jaar. Omdat er voor dit pand een huurovereenkomst is afgesloten voor 5 jaar, wordt in bijlage 2 bij de Eerste bestuursrapportage voorgesteld om hiervoor een afwijkende afschrijvingstermijn te hanteren van 5 jaar. De kosten passen binnen de beschikbare middelen in het programma Gezonde en levendige stad.
Beslispunt	

4	De ‘Eerste technische wijziging 2025 Raad’ vast te stellen, waarmee technische mutaties en de administratieve verwerking van besluiten van de gemeenteraad worden opgenomen in de Programmabegroting 2025 en de meerjarenraming.
Argumenten	
4.1	Met dit besluit wordt de Programmabegroting 2025 en de meerjarenraming geactualiseerd
	De begrotingswijziging is opgebouwd uit technische mutaties zonder beleidsgevolgen (techniek) en waar nodig de administratieve verwerking van eerdere besluiten. De wijzigingen zijn opgenomen in de bijlage ‘Eerste technische wijzigingen 2025 Raad’.
Beslispunt	
5	Hiermee de Voorjaarsnota 2025 en Eerste bestuursrapportage 2025 vast te stellen en te verwerken in de Programmabegroting 2026 en verder.
Argumenten	
5.1	De Voorjaarsnota 2025 is de basis voor de Programmabegroting 2026
	In de zomer van 2025 wordt de Programmabegroting 2026 opgesteld die in het najaar van 2025 aan de raad wordt voorgelegd. Om de bestuurlijke wensen uit te kunnen werken in de begroting is vaststelling van de uitgangspunten, zoals opgenomen in de voorjaarsnota en eerste bestuursrapportage, nodig.
5.2	In het kader van begrotingsrechtmatigheid is het conform de BBV verplicht om van afwijkingen die tijdig bekend en gemeld te verwerken in de begroting
	Overschrijdingen die tijdig bekend zijn maar niet worden verwerkt in een begrotingswijziging zijn onrechtmatig. Door het vaststellen van deze bestuursrapportage worden de verwachte afwijkingen onderdeel van de begroting. Daarmee zijn deze uitgaven van het college rechtmatig
5.3	Directe verwerking in de begroting is de gebruikelijke werkwijze
	De Adviescommissie Controle & Financiën heeft geadviseerd raadsbesluiten waar nodig direct te vertalen in de begroting en deze niet meer in een aparte begrotingswijziging door de raad te laten bekrachtigen. Vanaf 2022 voeren wij dit advies uit voor de producten van de begrotingscyclus.

Financiën

De Programmabegroting 2025 liet een sluitend financieel beeld zien. Recente ontwikkelingen zoals loon- en prijsontwikkelingen en compensatie daarvoor via het gemeentefonds maar ook andere onvermijdelijke ontwikkelingen die om bijsturing vragen, veranderen het beeld. Het financiële vertrekpunt van de Voorjaarsnota 2025 vraagt om keuzes om het structureel tekort op te lossen. De financiële strategie die we hebben uitgewerkt om tot een sluitend financieel beeld te komen, bestaat uit onderstaande onderdelen:

1. Financieel-technisch beleid
2. Hervormingen en bezuinigingen
3. Inschattingen inkomsten Rijk
4. Kasschuif

Hiermee is de begroting weer structureel sluitend.

Bedragen x € 1.000	2025	2026	2027	2028	2029	Structureel
Programmabegroting 2025	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Autonome ontwikkelingen	12.675	-5.196	-7.883	-8.227	-7.024	-7.660

Groeikader - baten	0	2.514	2.731	2.279	2.184	2.184
Groeikader - lasten	-704	-2.661	-4.951	-8.376	-8.376	-8.376
Knelpunten	-18.152	-30.089	-23.594	-18.857	-14.740	-12.240
Bijsturingen	-13.133	-3.250	-3.300	-2.250	-1.850	-1.850
Startsaldo Voorjaarsnota 2025	**-19.314**	**-38.682**	**-36.997**	**-35.431**	**-29.806**	**-27.942**
1. Financieel-technisch beleid	5.836	0	0	0	0	0
2. Hervormingen en bezuinigingen	858	3.168	6.629	8.822	9.062	8.820
3. Inschattingen inkomsten Rijk	25.094	31.501	30.952	19.186	19.122	19.122
4. Kasschuif	-12.474	4.013	-584	7.423	1.622	0
Financiële strategie	**19.314**	**38.682**	**36.997**	**35.431**	**29.806**	**27.942**
Eindsaldo Voorjaarsnota 2025	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Vervolg
Na de Eerste bestuursrapportage 2025 volgt in het najaar de Tweede bestuursrapportage 2025 en komend voorjaar de Jaarstukken 2025. De jaarstukken zijn het laatste verantwoordingsmoment over de Programmabegroting 2025. Na de Voorjaarsnota 2025 volgt in het najaar de Programmabegroting 2026. Vervolgens volgen in 2026 in het voorjaar de Eerste bestuursrapportage 2026, in het najaar de Tweede bestuursrapportage 2026 en in voorjaar van 2027 de Jaarstukken 2026.

Samen stad maken (voorheen: Participatie)
Er heeft geen participatie plaatsgevonden over dit voorstel, met uitzondering van op een aantal hervormingen, zie paragraaf 4.2 onderdeel “Peilen” in de Voorjaarsnota 2025. De voorjaarsnota is een richtinggevend document. Participatie is (mogelijk) relevant op het moment dat er uitwerking plaatsvindt van de gemaakte keuzes. De eerste bestuursrapportage betreft een aanpassing van de programmabegroting op basis van onvermijdelijke ontwikkelingen. Hieruit volgen geen beleidsrelevante keuzes waarvoor participatie nodig is.

Communicatie
Communicatie verloopt via verschillende lijnen. We publiceren een bewonerssamenvatting van de voorjaarsnota in DUIC. De tekst van die bewonerssamenvatting publiceren we ook als webpagina op Utrecht.nl, met daarbij hyperlinks naar aanvullende informatie en documenten. Via de social-mediakanalen verspreiden we de highlights van de voorjaarsnota en linken die naar de informatie op Utrecht.nl. De lokale media nodigen we uit bij de presentatie van de voorjaarsnota en we plaatsen een nieuwsbericht (persbericht) op Utrecht.nl. We informeren inwoners en partners in de stad die te maken krijgen met de (bezuinigings)maatregelen uit de voorjaarsnota.

(Niet)Referendabel
De Verordening raadgevend referendum gemeente Utrecht is niet van toepassing omdat dit een raadsvoorstel betreft over de vaststelling van de gemeentelijke begroting en rekening (artikel 1:2 lid 2 onder e Verordening raadgevend referendum gemeente Utrecht).

Bijlagen
Bijlagen besluitvorming
- Voorjaarsnota 2025 en Eerste Bestuursrapportage 2025
- Eerste technische wijziging 2025 Raad

Bijlagen informatief
- Subsidiestaat 2025
- Subsidiestaat 2026
- GEHEIM Investeringsprojecten Ontwikkelen en wonen voor iedereen

Voorjaarsnota en Eerste bestuursrapportage 2025

Gemeente Utrecht

Inhoudsopgave

Voorwoord 4

Deel 1 | Voorjaarsnota 2025 5

1. Grote uitdagingen, stevige maatregelen 6

1.1 Een andere wereld 6

1.2 Financiële ontwikkelingen 8

1.3 Uitdagingen in meerdere opgaven 9

2. Financieel vertrekpunt en toelichting 13

2.1 Inleiding 13

2.2 Toelichting op het startsaldo 13

2.3 Knelpunten en bijsturingen 16

2.4 Niet-ingepaste onderwerpen 24

3. Inhoudelijke ontwikkelingen die aandacht en bijsturing vragen 26

3.1 Hervormingen sociaal domein 26

3.2 Asiel en integratie 27

3.3 Investeringen in de groei van de stad 29

3.4 Netcongestie 36

4. Financiële strategie 38

4.1 Financieel-technisch beleid 38

4.2 Hervormingen en bezuinigingen 39

4.3 Inschattingen inkomsten Rijk 43

Bijlagen

Bijlage 1 | Hervormingen en bezuinigingen: totaallijst 47

Bijlage 2 | Hervormingen en bezuinigingen: per maatregel toegelicht 49

Bijlage 3 | Hervormingen en bezuinigingen: afgevallen maatregelen 61

Bijlage 4 | Eerste monitor hervormingen en bezuinigingen (voortgang t/m 2024) 67

Deel 2 | Eerste bestuursrapportage 2025 70

5. Inleiding 71

6. Majeure ontwikkelingen en bijstellingen 72

6.1 Majeure ontwikkelingen/ bijstellingen 72

6.2 Overige ontwikkelingen 72

7. Budgettair neutrale bijstellingen 73

7.1 Onttrekkingen en stortingen in (Bestemmings)reserves 73

7.2 Verhogen baten en lasten 74

7.3 Verlagen baten en lasten 77

7.4 Verschuiven gelden binnen een programma 78

7.5 Verschuiven gelden naar ander programma 79

7.6 Overhevelen via algemene dekkingsreserve 79

7.7 Bijstellingen investeringskredieten 80

8. Voortgang uitvoering coalitieakkoord 87

8.1 Mijlpalen in Q3 en Q4 2024 87

8.2 Wijzigingen in de planning 89

9. Corresponderende posten 91

10. Instellen reserves 95

Bijlagen

Bijlage 1 | Planning uitvoering coalitieakkoord 97

Bijlage 2 | Aanpassing afschrijvingstermijn 99

Bijlage 3 | Budgetneutrale bijstellingen 100

Bijlage 4 | Geheime bijlage 117

Voorwoord

Raadsvoorstel kenmerk: 30252302
Utrecht, 15 mei 2025

Voor u ligt de Voorjaarsnota 2025 van de gemeente Utrecht, inclusief de Eerste bestuursrapportage 2025. De voorjaarsnota maken we jaarlijks ter voorbereiding op de programmabegroting voor het komende jaar. Met de voorjaarsnota actualiseren we het financiële beeld en leggen we waar nodig nieuwe keuzes voor.

De secretaris,
Michiel J. Ruis

De burgemeester,
Sharon A.M. Dijksma

Deel 1 | Voorjaarsnota 2025

1. Grote uitdagingen, stevige maatregelen

1.1 Een andere wereld

Een dag voor het sluiten van het coalitieakkoord, op 1 mei 2022, werden de allerlaatste coronamaatregelen afgeschaft. We konden weer naar het café en naar het museum. En nog belangrijker: we konden weer *normaal* bij en met elkaar zijn. Natuurlijk waren de meest ingrijpende maatregelen toen al enige tijd afgeschaft, maar nu was het echt: de wereld was weer open.

Hoe anders ziet de wereld er vandaag uit. Instabiel, meer gesloten en in zichzelf gekeerd dan in de voorbije decennia. Het is oorlog op ons continent en ook de oorlog in Gaza raakt onze stad. In eerste instantie de inwoners van Utrecht met familie en vrienden in oorlogs- en conflictsituaties. En de vele mensen die naar Utrecht komen om zich hier veilig te weten. Maar ook onze onderlinge verbondenheid wordt geraakt: waar we eens schouder-aan-schouder stonden voor Oekraïne zorgen andere conflicten en oorlogen er nu voor dat mensen tegenover elkaar komen te staan. Zachte waarden zijn in de verdrukking. Overal in de wereld. Ook in Utrecht.

Maatschappelijke en financiële ontwikkelingen
Dit is de laatste voorjaarsnota van dit college. We begonnen voortvarend, optimistisch en scherp aan wind zeilend: dit college wil investeren in de toekomst. Het einde van de coronaperiode en een zeer ambitieus coalitieakkoord gaven ook voldoende redenen voor optimisme. Het was Utrecht, in tegenstelling tot veel andere gemeenten, bovendien ook lang gelukt om de groeiende kosten van onder meer de zorg en de bezuinigingen van het Rijk het hoofd te bieden. Vanaf de Voorjaarsnota 2023 keerde de wal het schip en had ook Utrecht te maken met een stijgend tekort op de begroting.

Nieuwe ontwikkelingen en ook keuzes van het Rijk betekenden de afgelopen jaren nieuwe (financiële) uitdagingen voor inwoners en voor de gemeente. Denk aan de energiecrisis en netcongestie. En aan de onzekerheid over de kabinetsmaatregelen op het gebied van onder meer Jeugd, Asiel en Opvang en de Landelijke Vreemdelingen Voorziening. Feit is helaas ook, dat voor sommigen inwoners en ondernemers de coronacrisis nog lang, zelfs tot vandaag, door (heeft) (ge)werkt. En natuurlijk de dreiging van het ravijnjaar.

Drie bewogen jaren
In onze laatste voorjaarsnota kijken we dus terug op drie bewogen jaren en dat zien we ook terug in de financiële getallen. We hebben, inclusief het coalitieakkoord, structureel voor ruim 90 miljoen euro extra geïnvesteerd in de stad. Dat is bijvoorbeeld gegaan naar het tegengaan van ongelijkheid, bestrijden van de woningnood en maatregelen om te klimaatcrisis in de stad aan te pakken. In deze voorjaarsnota stellen we onder meer voor om te investeren in de LVV en in een gecoördineerde aanpak EU-arbeidsmigranten. Ook hebben we de afgelopen drie jaar voor ruim 80 miljoen euro aan structurele knelpunten opgelost, bijvoorbeeld voor de Jeugdzorg, om een aantrekkelijkere werkgever te worden voor BOA’s en om het programma Wervengebied goed uit te kunnen voeren.

Daarnaast zijn we geconfronteerd met 125 miljoen euro aan prijsstijgingen. Dit kwam onder andere door hoge inflatie, stijgende energiekosten en de gemeentelijke CAO. Om dit alles te kunnen dekken, hebben we ongeveer 80 miljoen euro aan concrete en structurele bezuinigingen en hervormingen doorgevoerd, waarbij we altijd oog hebben gehouden voor de gevolgen in de stad. We hebben onder andere zeer kritisch gekeken naar onze eigen gemeentelijke organisatie en naar de stapeling van ambities en de groei van de organisatie. Ook hebben we zo'n 20 procent van onze reserves aangesproken.

Dat was helaas niet voldoende. Daarom hebben we onze inkomsten met zo'n 50 miljoen euro structureel moeten verhogen. De keuze in de Voorjaarsnota 2024 om de lasten van inwoners en bezoekers te verzwaren, hebben we niet licht genomen. Dit hebben we gedaan volgens het principe van de zwaarste lasten voor de sterkste schouders.

Naast deze grote maatregelen, zijn we de afgelopen jaren fors blijven werken aan Utrecht. Jaarlijks besteden we 2 miljard euro om Utrecht duurzaam en leefbaar te ontwikkelen. Bovendien zetten we ook in financieel lastige tijden altijd een stap extra op thema's waarvan wij zelf willen bepalen wat de humanitaire ondergrens is, zoals bij de opvang van vluchtelingen. Kansengelijkheid, betaalbaar wonen en duurzaamheid zijn en blijven onze prioriteiten en worden altijd zoveel mogelijk ontzien.

Onzekerheid over structurele inkomsten Rijk
Ook deze Voorjaarsnota 2025 vraagt om stevige maatregelen om financieel gezond te blijven en om te kunnen blijven investeren in Utrecht en haar inwoners. In ons laatste jaar als stadsbestuur willen we de stad natuurlijk zo goed en stabiel mogelijk achterlaten voor inwoners en ondernemers. Daarom zorgen we voor een evenwichtig huishoudboekje voor de nieuwe gemeenteraad en het nieuwe college. Het creëren en bewaken van die financiële stabiliteit is een opgave op zichzelf, gelet op de onzekerheid die het Rijk creëert en de huidige ontwikkelingen in de wereld. Maar het is wel een opgave waarvoor we gesteld staan. We hebben, met de VNG en vele andere partijen, hard gelobbyd voor een demping van het ravijn in het gemeentefonds. We zijn voorzichtig optimistisch over het feit dat het kabinet zorgen van gemeenten serieus neemt, waardoor er nu meer geld voor gemeenten beschikbaar komt om jeugdzorguitgaven deels te dekken en om de terugval in het gemeentefonds deels te dempen. Maar hoewel de voorjaarsnota van het Rijk de meest urgente financiële problemen voor gemeenten de komende jaren verzacht, zijn zeker niet alle problemen opgelost. Het is helaas realiteit dat het financiële beeld voor alle gemeenten de komende jaren niet rooskleurig is, vooral als gevolg van het afvlakken van het gemeentefonds. Er blijft daardoor een gat in de gemeentefinanciën. Hier leggen we ons niet bij neer en we blijven ons onvermoeibaar inzetten voor een structurele oplossing door het Rijk.

Koersvast: vasthouden aan prioriteiten en uitgangspunten
Zolang deze structurele oplossing uitblijft, zullen gemeenten, gemeenteraden en inwoners hun verantwoordelijkheid moeten pakken. Wij zullen als gemeente onze ambities bij moeten stellen en dat geldt dus ook voor de verwachtingen die inwoners en ondernemers van de gemeente hebben; we kunnen als gemeente in deze financieel lastige tijden niet meer alles op dezelfde manier blijven doen.

De financiële tegenwind laat onverlet dat de belangrijkste prioriteiten en uitgangspunten nog steeds actueel zijn. We zijn daarom ook trots op de inzet van de afgelopen jaren: het coalitieakkoord is nagenoeg in uitvoering. Zoals we vanaf het begin hebben beloofd, voeren we steeds een duurzaam financieel beleid. Dat betekent dus ook dat we zorgen dat de volgende gemeenteraad niet met een achterstand begint. De stad groeit in balans, we blijven investeren in bijvoorbeeld groen en maatschappelijke voorzieningen. We investeren ongelijk voor gelijke kansen en we zijn er altijd voor diegenen die dit het hardste nodig hebben. We hebben bovendien extra aandacht voor het tegengaan van polarisatie in onze stad. Voor de vrijheid van meningsuiting en voor de vrijheid om van mening te verschillen.

Nu de gemeente een stap terug moet doen, vragen we aan de stad, aan inwoners en ondernemers, om een stap vooruit te doen. Utrechters zijn veelal creatief en initiatiefrijk en hebben een groot verantwoordelijkheidsgevoel. Samen vormen we een gemeenschap van gemeente, inwoners, ondernemers en partners die verantwoordelijkheid willen en durven nemen om de uitdagingen het hoofd te bieden.

Maar misschien wel het belangrijkste principe is dat we altijd besturen in de geest van Sint Maarten, de beschermheilige van onze gemeenschap en de voorvechter van zachte waarden: barmhartig, rechtvaardig, gelijkwaardig.

1.2 Financiële ontwikkelingen

In deze Voorjaarsnota 2025 laten we zien hoe de financiële situatie van de gemeente is veranderd sinds de Programmabegroting 2025. We brengen in kaart welke (autonome) ontwikkelingen de financiële situatie hebben beïnvloed. Een belangrijk onderdeel van deze Voorjaarsnota 2025 is de uitwerking van de eerder aankondigde hervormingsbezuinigingen. In deze voorjaarsnota staan ook de knelpunten die weggenomen moeten worden omdat ze onvermijdelijk, onoplosbaar en onuitstelbaar zijn.

Financieel beeld Voorjaarsnota 2025
In de Programmabegroting 2025 hebben we een sluitend financieel beeld gepresenteerd. Door autonome en onvermijdelijke ontwikkelingen hebben we op dit moment een structureel tekort van 27,9 miljoen euro. Dit zijn ontwikkelingen zoals de september- en decembercirculaire 2024, loon- en prijsontwikkelingen, het achterblijven van de verwachte gemeentefondsuitkering voor de groei van de stad en het uitblijven van passende compensatie van het Rijk voor inburgering. Daarnaast gaat het ook om het brandveilig houden van onze gebouwen, de groei van de vraag naar en de kosten van jeugdhulp, de gevolgen van netcongestie en het opvangen van prijsstijgingen in contracten voor het beheer van onze stad. Hoofdstuk 2 geeft het financiële vertrekpunt van deze voorjaarsnota gedetailleerd weer.

Financiële strategie
Om op korte en op langere termijn het tekort op te lossen, is een financiële strategie uitgewerkt. Daarbij is het uitgangspunt dat Utrecht financieel stabiel beleid voert en dus een sluitende begroting presenteert, ook om te kunnen blijven investeren in de stad. De financiële strategie bestaat uit de volgende onderdelen:

- Financieel-technisch beleid
- Hervormingen en bezuinigingen
- Inschattingen inkomsten Rijk en overig

Financieel-technisch beleid
Met dit onderdeel kijken we naar mogelijkheden van financieel-technische aard, zoals de inzet van het eigen vermogen (reserves) om met name het tekort voor de korte termijn op te lossen. Ook is inbegrepen de inzet van de beschikbare weerstandscapaciteit boven de norm van 1,0 voor het weerstandsvermogen conform motie 415.

Hervormingen en bezuinigingen
In de Voorjaarsnota 2024 was het tekort op de gemeentelijke begroting opgelopen tot 76 miljoen euro. Er is daarom een aantal stevige maatregelen genomen om dat tekort op te lossen, waaronder 25 miljoen euro hervormingsbezuinigingen. Bij de invulling van deze hervormingsbezuinigingen hebben we vooral kritisch naar de gemeente en de gemeentelijke organisatie gekeken: wat kan minder en wat kan beter? De hervormingsbezuinigingen hebben de volgende uitgangspunten: zo min mogelijk impact op de stad, de uitvoering zoveel mogelijk ontzien, prioriteren van beleid en werk, de vitale organisatie bewaken en hervormen vóór bezuinigen.

Als gevolg van de financiële situatie is het nodig om bovenop de 25 miljoen euro aan hervormingsbezuinigingen ook 8,8 miljoen euro extra bezuinigingsmaatregelen te nemen. Deze voorstellen voldoen in mindere mate aan de eerdergenoemde uitgangspunten. De lasten voor inwoners worden, naast de reguliere indexatie, niet verhoogd.

In deze Voorjaarsnota 2025 staan alle hervormingsbezuinigingsvoorstellen en extra bezuinigingen. Deze tellen op tot een structureel bedrag van 33,8 miljoen euro in 2029 (waarvan 25 miljoen euro reeds is verwerkt in de Programmabegroting 2025) en zullen vanaf 2026 in werking treden.

Inschattingen inkomsten Rijk
In deze voorjaarsnota worden aanvullende middelen vanuit het Rijk geraamd voor jeugd, inburgering en de landelijke vreemdelingenvoorziening. De aanvullende middelen voor jeugd zijn gebaseerd op de extra middelen die het Rijk aankondigt bij zijn voorjaarsnota. In diezelfde voorjaarsnota worden extra rijksmiddelen beschikbaar gesteld voor de demping van de terugval van het gemeentefonds in 2026 (‘het ravijn'). Ook hiermee is rekening gehouden in deze voorjaarsnota.

Tabel 1: Overzicht financieel beeld en financiële strategie

Bedragen x € 1.000	2025	2026	2027	2028	2029	Structureel
Programmabegroting 2025	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Autonome ontwikkelingen	12.675	-5.196	-7.883	-8.227	-7.024	-7.660
Groeikader - baten	0	2.514	2.731	2.279	2.184	2.184
Groeikader - lasten	-704	-2.661	-4.951	-8.376	-8.376	-8.376
Knelpunten	-18.152	-30.089	-23.594	-18.857	-14.740	-12.240
Bijsturingen	-13.133	-3.250	-3.300	-2.250	-1.850	-1.850
Startsaldo Voorjaarsnota 2025	**-19.314**	**-38.682**	**-36.997**	**-35.431**	**-29.806**	**-27.942**
1. Financieel-technisch beleid	5.836	0	0	0	0	0
2. Hervormingen en bezuinigingen	858	3.168	6.629	8.822	9.062	8.820
3. Inschattingen inkomsten Rijk	25.094	31.501	30.952	19.186	19.122	19.122
4. Kasschuif	-12.474	4.013	-584	7.423	1.622	0
Financiële strategie	**19.314**	**38.682**	**36.997**	**35.431**	**29.806**	**27.942**
Eindsaldo Voorjaarsnota 2025	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Financiële positie
Utrecht is een gemeente met een grote investeringsambitie zodat we kunnen groeien in balans. De omvang van het investeringspakket heeft gevolgen voor de financiële kengetallen van de gemeente. Bij de Programmabegroting 2025 werd dit wederom zichtbaar omdat de signaalwaarde voor de solvabiliteit in zicht kwam. Om deze reden wordt vooruitlopend op de Programmabegroting 2026 nu al gekeken naar de impact van de keuzes op de ontwikkeling van de solvabiliteit en de netto-schuldquote in de komende jaren. Met het programma Grip op Investeringen maken we een zo adequaat mogelijke inschatting van de daadwerkelijke investeringsuitgaven in de komende jaren. In paragraaf 3.3 gaan wij hier nader op in. Bij de Programmabegroting 2026 zullen de financiële kengetallen en het weerstandsvermogen zoals gebruikelijk opnieuw geactualiseerd worden.

1.3 Uitdagingen in meerdere opgaven
In deze Voorjaarsnota 2025 staat een aantal grote opgaven die om bijsturing vragen en daarom om financiële en inhoudelijke keuzes. Financiën en inhoud voor deze opgaven in de Voorjaarsnota 2025 worden uitgebreid toegelicht in hoofdstuk 3.

Hervormingen sociaal domein
Wij hebben de afgelopen jaren een stevige basis gelegd voor een Gezond Stedelijk Leven voor Iedereen. Utrecht is een stad waarin het met veel mensen goed gaat. Er zijn ook mensen die zorg en ondersteuning nodig hebben en die mensen kunnen op ons rekenen.

De afgelopen jaren zijn we geconfronteerd met de stijgende kosten van de zorg, een stijgende vraag naar zorg en met een personeelstekort, vooral in het kader van de Wmo en voor onze jeugd. Om te zorgen dat de zorg beschikbaar en betaalbaar blijft, is in 2023 besloten tot hervormingen in het sociaal domein. De afgelopen tijd hebben we voortgebouwd op de maatregelen die zijn ingezet in 2024. In een brief die u parallel aan deze voorjaarsnota wordt aangeboden informeren we u over de laatste stand van zaken met betrekking tot de hervormingen sociaal domein. Als gevolg van de genomen maatregelen verwachten we de bezuinigingstaakstelling voor het zorg- en ondersteuningsaanbod voor volwassenen te halen. Bij de zorg en ondersteuning van jeugdigen verwachten we een structureel tekort, ondanks onze hervormingen. Dit komt vooral doordat de duur en intensiteit van trajecten in de jeugdzorg stevig blijven stijgen.

Als gevolg van het kabinetsbeleid zijn er nog veel financiële onzekerheden. We gaan ervan uit dat het Rijk zijn financiële verplichtingen nakomt, zodat wij nu en in de toekomst jeugdzorg kunnen blijven bieden. Meer over de hervormingen sociaal domein leest u in hoofdstuk 3.1.

Asiel en integratie
De plannen en het beleid van dit kabinet op het gebied van asiel en integratie staan op onderdelen haaks op het Utrechtse beleid. Met de huidige plannen dreigt het kabinet zelfs door de humanitaire ondergrens te gaan en daarmee de universele rechten van de mens te schenden. Dat is voor Utrecht als mensenrechtenstad niet acceptabel.
Utrecht loopt dus niet weg van haar verantwoordelijkheid voor vluchtelingen, statushouders en EU-arbeidsmigranten. We blijven consequent barmhartig, humanitair en solidair beleid voeren. In een brief van 20 maart 2025 hebben we de gemeenteraad geïnformeerd over de impact van het huidige kabinetsbeleid op asiel en migratie voor Utrecht en hoe we daarmee omgaan.

Ook in deze Voorjaarsnota 2025 laten we zien, dat we alles doen wat we kunnen binnen de afnemende financiële mogelijkheden. Dit betekent concreet dat we ons hard blijven maken voor de Landelijke Vreemdelingen Voorziening (LVV), Asiel & Integratie en Inburgering.

Utrecht neemt altijd haar verantwoordelijkheid en daarom blijven we het kabinet er stevig op aanspreken als het voor zijn verantwoordelijkheid weg blijft lopen. Het Rijk moet als stelselverantwoordelijke zorgen voor een reële compensatie voor de opvang, begeleiding en inburgering van vluchtelingen en statushouders. Gemeenten voelen zich hierin gesteund door veel politieke partijen. Meer over de maatregelen op het gebied asiel en migratie in deze Voorjaarsnota 2025 leest u in hoofdstuk 3.2.

Groei in balans
Utrecht is de afgelopen jaren hard gegroeid, vooral als gevolg van autonome ontwikkelingen: in Utrecht worden meer kinderen geboren, dan dat er Utrechters overlijden. Deze som is in Utrecht veel groter dan in andere gemeenten. Dit maakt dat we samen hard werken om te zorgen voor voldoende betaalbare woningen. Met ons nieuwe volkshuisvestingsbeleid 2025 – 2030 willen we meer mensen de kans geven op betaalbare woonruimte. Ook willen we dat meer mensen gaan wonen in een woning die bij hun situatie past.

Dit college kiest vanaf het begin voor het principe Groeien in Balans. Dit betekent concreet dat de groei van het aantal woningen en arbeidsplaatsen gepaard gaat met de groei van groen, duurzame mobiliteit en energie en maatschappelijke voorzieningen. De afgelopen jaren hebben we veel ambities waar kunnen maken: we willen dat Utrecht een leefbare, betaalbare, duurzame en gezonde stad is en blijft, met oog voor de bestaande inwoners en met een verwelkomende houding richting nieuwe Utrechters. Zoals ook uit deze Voorjaarsnota 2025 blijkt: helaas staan onze ambities inmiddels onder druk, onder meer vanwege een tekort aan middelen, mensen en materialen en vanwege netcongestie.

Groei en groeien in balans zijn ook de komende jaren belangrijke vraagstukken die alle Utrechters raken: inwoners en ondernemers, de politiek en het stadsbestuur. Dit college houdt vast aan groei in balans en daarom doen we in deze Voorjaarsnota 2025 een aantal concrete bijsturingsvoorstellen. Meer hierover leest u in hoofdstuk 3.3.

Netcongestie
In Utrecht werken we vol ambitie aan schone energie. Dat doen we door energie duurzaam op te wekken, door middel van de inzet van elektrisch vervoer, door gebouwen te verduurzamen, door te werken aan alternatieven voor aardgas en door het versterken van het elektriciteitsnet. Op dit moment hebben we te maken met een steeds grootschaliger uitdaging: er is te weinig capaciteit op het hoogspanningsnet in Nederland. Ook in Utrecht nadert de belasting van het elektriciteitsnet een kritische grens. Er is tekort aan capaciteit voor stroomtransport op piekmomenten. Ook is er al een wachtlijst voor stroomaansluitingen voor grootverbruikers en dreigt er een wachtlijst voor kleinverbruikers. Zonder snelle aanvullende maatregelen komen veel ontwikkelingen tot stilstand, zoals de bouw van woningen en voorzieningen, de vestiging van bedrijven en van verduurzaming. Ook neemt het risico op stroomuitval aanzienlijk toe. Dit alles heeft grote impact op het woon- en werkklimaat, de werkgelegenheid en de leefbaarheid in Utrecht. Daarnaast heeft netcongestie hele grote financiële consequenties voor de gemeente.

In deze Voorjaarsnota 2025 stellen we daarom een pakket aan maatregelen voor. Alle maatregelen die we nemen in het kader van netcongestie helpen ons ook om beter voorbereid te zijn op mogelijke gevolgen van hybride oorlogsvoering op onze stroomvoorziening. De geopolitieke situatie vraagt daarnaast naar verwachting meer dan dat. We verkennen dan ook op korte termijn maatregelen om de weerbaarheid van de stad te versterken en maatschappelijke ontwrichting te voorkomen. Lees meer over de knelpunten die door netcongestie optreden in hoofdstuk 2.3 en over netcongestiemaatregelen in hoofdstuk 3.4.

Tot slot
Sinds de start van dit college ziet de wereld er totaal anders uit. Daarbij zijn ook financieel zware jaren voor Utrecht, voor inwoners en voor de organisatie. We hebben er desondanks voor gekozen om consequent stabiel financieel beleid te blijven voeren, zodat we kunnen blijven investeren in de stad. Als gevolg hiervan hebben we het grootste deel van het coalitieakkoord uitgevoerd en daar kunnen we ook het komende jaar mee doorgaan.

Ondanks alle maatschappelijk-, (geo)-politieke en financiële ontwikkelingen is het gelukt om ons nooit af te laten leiden van dat waar het echt om gaat: de inwoners en ondernemers van Utrecht. Voor hen werken we samen met alle collega's van de gemeente iedere dag aan een leefbare, betaalbare, duurzame en gezonde stad.
Ook in deze Voorjaarsnota 2025 nemen we verantwoordelijkheid en maken we lastige keuzes om de financiële huishouding van de gemeente netjes achter te laten. En dit doen we zoals Utrecht van ons mag verwachten: realistisch en optimistisch naar de toekomst.

2. Financieel vertrekpunt en toelichting

2.1 Inleiding

In het vorige hoofdstuk is het vertrekpunt van deze voorjaarsnota, een structureel tekort van 27,9 miljoen euro, al kort aangeduid. Onderstaande tabel geeft nogmaals dit financiële vertrekpunt weer. In de volgende paragrafen geven we een specificatie en toelichting op het startsaldo van deze voorjaarsnota, waaronder de autonome ontwikkelingen, het groeikader en de knelpunten. In hoofdstuk 4 lichten we vervolgens onze oplossingsrichtingen toe, waarmee we voor 2026 een sluitend saldo realiseren en voor de periode daarna een structureel sluitende begroting.

Tabel 2: financiële vertrekpunt

Bedragen x € 1.000	2025	2026	2027	2028	2029	Structureel
Programmabegroting 2025	0	0	0	0	0	0
Autonome ontwikkelingen	12.675	-5.196	-7.883	-8.227	-7.024	-7.660
Groeikader - baten	0	2.514	2.731	2.279	2.184	2.184
Groeikader - lasten	-704	-2.661	-4.951	-8.376	-8.376	-8.376
Knelpunten	-18.152	-30.089	-23.594	-18.857	-14.740	-12.240
Bijsturingen	-13.133	-3.250	-3.300	-2.250	-1.850	-1.850
Startsaldo Voorjaarsnota 2025	**-19.314**	**-38.682**	**-36.997**	**-35.431**	**-29.806**	**-27.942**

2.2 Toelichting op het startsaldo

Onderstaande tabel geeft het financiële vertrekpunt van deze voorjaarsnota meer gedetailleerd weer. Het vertrekpunt is de Programmabegroting 2025. Daarna volgen de autonome ontwikkelingen, het groeikader, de knelpunten en de bijsturingen. Deze onderdelen worden onder de tabel verder toegelicht.

Tabel 3: opbouw startsaldo

Bedragen x € 1.000	2025	2026	2027	2028	2029	Structureel
Programmabegroting 2025 - Eindsaldo	0	0	0	0	0	0
<u>Actualiseren inkomsten</u>						
Gemeentefonds actualiseren circulaires	-8.007	-12.773	-11.380	-12.651	-12.362	-12.362
Gemeentefonds herijking laatste tranche			-3.000	-3.000	-3.000	-3.000
Doorwerking groeikader in gemeentefonds 2025	-5.414	-7.369	-7.369	-7.369	-7.369	-7.369
OZB woningen	1.276	1.276	1.276	1.276	1.276	1.276
OZB niet-woningen	2.760	2.760	2.760	2.760	2.760	2.760
OZB niet-woningen, obv trendanalyse	3.900	3.900	3.900	3.900	3.900	3.900
Toeristenbelasting	600	850	850	850	850	850
Toeristenbelasting, obv trendanalyse	443	995	1.474	2.142	2.861	3.635

Overige autonome ontwikkelingen						
Resultaat 2024	32.614	0	0	0	0	0
Besteding & Dekkingsvoorstellen	-19.873	0	0	0	0	0
Indexatie begroting 2026 incl. dekking gemeentefonds en OZB	4.376	5.165	3.606	3.865	4.060	4.060
Nota Beheer openbare ruimte	0	0	0	0	0	-950
Uitvoeringsprogramma Werken aan de werf	0	0	0	0	0	-460
Subtotaal autonome ontwikkelingen	***12.675***	***-5.196***	***-7.883***	***-8.227***	***-7.024***	***-7.660***

Groeikader 2026 (nieuwe stijl)						
Referentiekader: inkomsten OZB	0	765	765	765	765	765
Referentiekader: bijstelling budget wettelijke taken	0	-723	-723	-723	-723	-723
Investeringsbudget: bijstelling investeringsbudget groei	-704	-1.938	-1.938	-1.938	-1.938	-1.938
Bijstelling investeringsbudget vanaf 2027			-2.290	-5.715	-5.715	-5.715
Investeringskader: groei gemeentefonds	0	1.749	1.966	1.514	1.419	1.419
Subtotaal groeikader 2026	***-704***	***-147***	***-2.220***	***-6.097***	***-6.192***	***-6.192***

Knelpunten en bijsturingen						
Knelpunten	-18.152	-30.089	-23.594	-18.857	-14.740	-12.240
Bijsturingen	-13.133	-3.250	-3.300	-2.250	-1.850	-1.850
Startsaldo Voorjaarsnota 2024	**-19.314**	**-38.682**	**-36.997**	**-35.431**	**-29.806**	**-27.942**

Eindsaldo begroting 2025

Het eindsaldo van de vastgestelde Programmabegroting 2025 is voor alle jaren 0, rekening houdend met ingeboekte taakstellingen (hervormingen sociaal domein en hervormingsbezuinigingen).

Gemeentefonds: circulaires

Het financiële effect van de september- en decembercirculaire 2024 is meegenomen in het financiële beeld. Het nadelige effect wordt veroorzaakt door een lagere uitkeringsfactor en actualisatie van de WOZ-waarden. De ontvangen prijscompensatie en 50% van de volumegroei worden gereserveerd voor (toekomstige) compensatie van de begroting voor het effect van inflatie (zie: indexeringen).

Herijking Gemeentefonds (laatste tranche 2022)

In 2022 is de verdeling van het gemeentefonds over gemeenten gewijzigd. Het financiële effect per gemeente is toen gemaximeerd. Inmiddels is al 13,5 miljoen euro aan nadelig herverdeeleffect voor Utrecht verwerkt (structureel). Eveneens in 2022 zijn aanvullende onderzoeken gestart naar onder andere grootstedelijke kosten en de centrumfunctie Sociaal domein om het nieuwe model beter passend te laten zijn bij de ontwikkeling van de kosten van gemeenten. In de Voorjaarsnota 2024 is melding gemaakt van een risico van een extra nadeel voor Utrecht van 3 miljoen euro vanaf 2027 als de oorspronkelijke herverdeling wordt voortgezet. In deze voorjaarsnota is dit nadeel verwerkt.

Doorwerking oude groeikader in gemeentefonds

Actualisatie van het gemeentefonds op basis van de verwachte groei in 2025 leidt tot een nadelig effect, onder andere door een lagere groei van het aantal inwoners en woningen dan verwacht. De groei voor het jaar 2026 wordt betrokken bij het groeikader nieuwe stijl. Zie paragraaf 3.3 voor een

integrale toelichting op het groeikader voor zowel het onderdeel autonome ontwikkelingen (doorwerking oude groeikader in het gemeentefonds) als het onderdeel als gevolg van de voorgestelde nieuwe systematiek.

OZB en Toeristenbelasting
Het voordeel op de OZB wordt voor een derde deel veroorzaakt door de toename van het aantal woningen en voor tweederde deel door een hogere toename van het aantal niet-woningen (kantoren, winkels etc.) dan volgens de prognose die is gebruikt voor het begroten van de OZB-inkomsten.
Uit een trendanalyse blijkt dat de BghU over de afgelopen jaren te voorzichtige ramingen afgeeft over nog te ontvangen OZB-inkomsten uit oude jaren. Deze hebben daarmee ook invloed op inkomsten in de daaropvolgende jaren. Het verschil tussen de voorzichtige ramingen en de realisatie in de afgelopen jaren gebruiken we voor de actueel verwachte OZB-inkomsten voor 2025 en verder.
In het belastingjaar 2024 is een voordeel behaald op toeristenbelasting. Dit voordeel is structureel en werkt daarmee autonoom door naar de volgende jaren in het financieel beeld. De raming voor de toeristenbelasting wordt in de begroting bijgesteld op basis van gerealiseerde resultaten.
Uit een trendanalyse blijkt dat het aantal overnachtingen de afgelopen jaren toeneemt. Deze opwaartse trend nemen we mee vanaf de begroting voor 2025 en verder, waarbij we kiezen voor een toename van 6%, waarbij de toename van hotelkamers en verkochte kamernachten in balans is.

Resultaat 2024
Het voorlopige resultaat over 2024 is, zoals gebruikelijk, betrokken bij de integrale afweging van de voorjaarsnota. Dit resultaat bestaat uit het voorlopige saldo van de jaarrekening (32,6 miljoen euro) verminderd met de voorstellen voor resultaatbestemming (19,9 miljoen euro). Het definitieve resultaat van de jaarrekening is later bekend, als de accountant de controle over 2024 geheel heeft afgerond. De voorstellen voor resultaatbestemming worden in een apart voorstel voorgelegd aan de raad voor besluitvorming.

Indexeringen
De begroting wordt gecompenseerd voor de verwachte effecten van prijsstijgingen (inflatie) van het jaar 2026. Vanaf de Voorjaarsnota 2024 is een gewijzigde systematiek ingevoerd en vindt indexatie plaats op basis van de indexatiepercentages van het gemeentefonds, zodat de indexatie van de uitgaven aansluit op de indexatie van de inkomsten. Omdat in 2026 de indexering van het gemeentefonds wijzigt, als gevolg van een overgangsregeling naar de nieuwe Bbp-systematiek, is het indexcijfer toegepast dat voor 2024 werd gebruikt: IMOC (index materiële overheidsconsumptie).
Omdat tijdens het opstellen van de doorrekeningen nog geen nieuwe cao-afspraken waren gemaakt met de vakbonden voor 2026, hebben we hiervoor een inschatting gemaakt op basis van de verwachte inflatie voor huishoudens (consumentenprijsindex, CPI). Inmiddels zijn de nieuwe cao-afspraken bekend en de effecten daarvan betrekken we bij de opstelling van de Programmabegroting 2026.
De indexatie wordt bepaald op de CPB ramingen van september zowel voor de inschatting van het jaar 2026 als voor de nacalculatie van 2025. Wij hebben de onderstaande percentages gehanteerd:

In schema:

Jaar	Omschrijving	Indexatie	Toelichting
2025	Nacalculatie loonkosten	PM	Nieuwe cao was nog niet bekend
2026	Loonkosten	3,2%	Inschatting o.b.v. CPI, nieuwe cao was nog niet bekend
2025	Nacalculatie materiële kosten	0,7%	IMOC
2026	Materiële kosten	2,7%	IMOC

2026	Subsidiebudget/verbonden partijen	4,1%	70% loonvoet sector overheid en 30% IMOC
2026	Belastingen en heffingen	4,1%	70% loonvoet sector overheid en 30% IMOC

Nota Beheer openbare ruimte en het Uitvoeringsprogramma Werk aan de werf
In het vastgestelde beleid voor beheer openbare ruimte en Werk aan de werf gaan we uit van een jaarlijkse stijging van lasten (1,41 miljoen euro, waarvan 0,95 miljoen euro voor beheer openbare ruimte en 0,46 miljoen euro aan kapitaallasten voor Werk aan de werf). Deze stijgende lijn is meegenomen in het financiële beeld door een verhoging van het structurele budget na 2029.

Rente
Ten opzichte van de eerdere aannames is er voor de rente geen aanleiding om de ramingen aan te passen. We blijven de renteontwikkelingen kritisch volgen, ook in relatie tot de kapitaallasten en het planningsoptimisme daarbinnen. Zo nodig actualiseren we de renteberekeningen bij de Programmabegroting 2026.

2.3 Knelpunten en bijsturingen

Op een aantal financiële ontwikkelingen hebben wij geen invloed. Deze onvermijdelijke kosten noemen we knelpunten. Dit zijn ontwikkelingen die voldoen aan drie criteria:

- Onvermijdbaar: de activiteit is een wettelijke taak of verplichting;
- Onoplosbaar: binnen doelstelling of programma;
- Onuitstelbaar: de activiteit moet starten in 2025/2026.

We hebben 25 knelpunten verwerkt, voor een totaalbedrag van structureel 12,2 miljoen euro.
De financiële effecten van deze knelpunten zijn onderdeel van het financiële startsaldo van deze voorjaarsnota, dat in de financiële strategie van dekking wordt voorzien.

Algemeen beeld van de knelpunten:

- Relatie met eerdere bezuinigingsmaatregelen: indexering, aanbesteding groen, jeugdzorg (deels);
- Ontoereikende of wegvallen bekostiging: Jeugd, Inburgering, opvang, begeleiding en activering ongedocumenteerde mensen, JGZ-zorg nieuwkomers;
- Lagere inkomsten: reclame-inkomsten, exploitatie zwembaden, leges vergunningen (netcongestie);
- Claims verbonden partijen (ondanks dat deze zijn ontzien bij bezuinigingen): Utrechts sociaal ontwikkelbedrijf, VRU, RUD;
- ICT-investeringen: aanpassing op grond van regelgeving;
- Een aantal knelpunten is (meerjarig) incidenteel, bijvoorbeeld tekort Utrechts sociaal ontwikkelbedrijf (het structurele beeld is nog onzeker);
- Een aantal knelpunten is incidenteel omdat er mogelijkheid tot bijsturen is, door het nemen van maatregelen (verbonden partijen, leges) of het nader uitwerken van scenario's voor handelingsperspectief (exploitatie zwembaden, aanpak essentaksterfte);
- Onzekerheid m.b.t. het structurele karakter van het knelpunt, omdat dit wordt beïnvloed door ontwikkelingen die voor een deel buiten de invloedssfeer van de gemeente liggen (energiekosten, netcongestie).

Tabel 4: knelpunten

Nr.	*Bedragen x € 1.000*	2025	2026	2027	2028	2029	Structureel
1	Lagere productiviteitsnorm vanwege hoger verlof (cao) Publiekszaken	0					
2	Lagere productiviteitsnorm vanwege hoger verlof (cao) Volksgezondheid	0					
3	Verlaging reclame-inkomsten	500	500	500	500	500	500
4	Tekort Utrechts sociaal ontwikkelbedrijf 2025 en 2026	500	600				
5	Borging brandveiligheid Gebouwen	2.000	4.000	3.000	2.500	2.500	
6	Gewijzigde systematiek indexering Vastgoedorganisatie	513	513	513	513	513	513
7	Jeugd	3.089	6.136	5.124	4.252	4.252	4.252
8	Kadernota VRU 2026		1.200				
9	Licentiekosten toekomstig CAD-systeem	739	739	739	739	739	739
10	Resultaat nieuwe aanbesteding groenwerkzaamheden	724	724	724	724	724	724
11	Aanpak essentaksterfte	417					
12	Exploitatie van de zwembaden		1.469				
13	Indexering Stadsbedrijven	3.118	3.118	3.118	3.118	3.118	3.118
14	Japanse duizendknoop verwijderen begraafplaatsen	523					
15	Uitvoering taken door RUD	510	310				
16	Inburgering	2.078	3.216	3.216			
17	Opvang, begeleiding en activering ongedocumenteerde mensen			1.300	1.300	1.300	1.300
18	Compensatie energie - stijging energielasten vanaf 2026		4.000	4.000	4.000		
19	Meevaller project staatsloosheid	-60	-60				
20	Gevolgen Netcongestie voor legesinkomsten	2.000	2.000				
21	Begroting VNG-bijdrage ophogen	290	290	290	290	290	290
22	Digitalisering Erfgoed		419	266	117		
23	Faciliteren demonstraties en preparatie op openbare ordeverstoringen	488					
24	JGZ-zorg aan nieuwkomers, niet zijnde Oekraïners of COA-kinderen	442					
25	Inrichten huidige zorgorganisatie naar zorgwetgeving en kwaliteitseisen	281	915	804	804	804	804
	Totaal	**18.152**	**30.089**	**23.594**	**18.857**	**14.740**	**12.240**

Daarnaast stellen we voor structureel 1,9 miljoen euro te bestemmen voor bijsturingen, die wij in aanvulling op de knelpunten als noodzakelijk beoordelen.

Tabel 5: bijsturingen

Nr.	*Bedragen x € 1.000*	2025	2026	2027	2028	2029	Structureel
26	Werven: aanpassing methodiek						
27	Aanpak voor verhogen vaccinatiegraad						
28	Asiel en opvang: LVV		200	1.500	1.500	1.500	1.500
29	Netcongestie	2.000	1.800				
30	Binnensport capaciteit		250	250	250	250	250

31	Jaarwisseling	500	500				
32	Asiel en opvang: EU-arbeidsmigranten	150	400	400	400		
33	ROM		100	100	100	100	100
34	Leegstand en opkoopregeling			1.050			
35	Parkeren	5.000					
36	Gebiedsontwikkeling: groei in balans	5.483					
	Totaal	**13.133**	**3.250**	**3.300**	**2.250**	**1.850**	**1.850**

Toelichting knelpunten en bijsturingen

Knelpunten:

1 en 2 Productiviteitsnorm organisatiebreed (cao)
In de cao is er een lager aantal productieve uren beschikbaar dan voorheen, wat met name uitvoerende organisatieonderdelen zoals Volksgezondheid en Publiekszaken raakt, omdat die beperkte prioriteringsmogelijkheden hebben voor de inzet van personeel. Het (structurele) effect en de consequenties daarvan worden nader uitgewerkt. Bij de Resultaatbestemming 2024 wordt voorgesteld het restant van een in de Voorjaarsnota 2024 toegekend incidenteel budget voor de lagere productiviteitsnorm in 2024 (in totaal 1,1 miljoen euro) beschikbaar te houden om de inzet in 2025 te continueren en nu nog niet vooruit te lopen op een nader uit te werken systematiek voor de toekomst.

3. Verlaging reclame-inkomsten
Dit structurele knelpunt is bij de Tweede Bestuursrapportage 2024 gemeld. Verwerking heeft incidenteel voor 2024 plaatsgevonden. De inkomsten zijn beperkt beïnvloedbaar, de lopende contracten kunnen niet worden verhoogd en voor nieuwe (aanvullende) contracten zijn geen of slechts beperkte mogelijkheden. Het tekort is onvermijdelijk niet elders binnen het programmabudget op te vangen.

4. Tekort Utrechts sociaal ontwikkelbedrijf UW 2025 en 2026
In 2023 en 2024 was sprake van forse tekorten bij het Utrechtse sociaal ontwikkelbedrijf UW. De gemeente heeft deze tekorten met aanvullende subsidies voor de uitvoering van de wet sociale werkvoorziening (Wsw) afgedekt. UW voert in 2025 het herstelplan van de Galan Groep uit. Daarnaast werken we samen met de Galan Groep en UW toekomstscenario's uit. Ondanks deze inspanningen worden zeker voor 2025 en 2026 nog tekorten verwacht. Dit wordt o.a. verklaard door de voortschrijdende uitstroom uit de Wsw die financieel nadelig is.

5. Borging brandveiligheid gebouwen
Om de brandveiligheid van de gemeentelijke gebouwen te laten voldoen aan de geldende wet- en regelgeving, worden binnen het onderhoud t/m 2028 brandscans uitgevoerd. De resultaten van deze scans op brandveiligheid leiden tot aanvullende werkzaamheden/maatregelen in gebouwen om de brandveiligheid te borgen en te voldoen aan wet- en regelgeving. Dit voorkomt dat panden moeten worden gesloten. Er is een aanvullende dotatie aan de onderhoudsreserve nodig om deze kosten af te dekken, totdat de inhaalslag is afgerond.

6. Gewijzigde systematiek indexeren Vastgoedorganisatie Utrecht
Bij de Voorjaarnota 2024 is besloten tot een andere manier van indexeren, waarbij de indexering is gemaximeerd op de prijscompensatie in het gemeentefonds. Een neveneffect van de andere manier van indexeren is dat de Vastgoedorganisatie een hoger indexeringspercentage zou moeten toepassen

op de huuropbrengsten dan is afgesproken in de huurcontracten. Dit is echter niet toegestaan. Hierdoor ontstaat een financieel knelpunt. Bij de Voorjaarsnota 2024 was het niet meer mogelijk om dit financiële neveneffect mee te nemen als knelpunt.

7. Jeugd
In de Voorjaarsnota 2023 is besloten tot hervormingen in het sociaal domein om de zorg en ondersteuning beschikbaar te houden voor de inwoners die dit nodig hebben. We constateren nu echter dat de financiële kaders voor Jeugd te krap zijn, zoals in heel Nederland het geval is. De vraag naar jeugdhulp blijft groeien (met name in intensiteit en duur), en de middelen zijn structureel niet voldoende om op een passende manier aan de vraag te voldoen. Niet bijsturen op de financiële taakstelling leidt tot het niet voldoen aan onze zorgplicht met juridische en ethische consequenties of het ondermijnen van de preventieve aanpak waardoor de kosten in de aanvullende zorg verder kunnen stijgen. Zie ook hoofdstuk 3.1.

8. Kadernota VRU
Bij de zienswijze op de Kadernota 2026 is geconstateerd dat de mutaties in de kadernota conform afspraak zijn en dat er geen geld voor nieuw beleid gevraagd wordt. Op basis van de kadernota van de VRU gaat onze bijdrage omhoog. Bijsturing voor het jaar 2026 is gezien de besluitvorming over de kadernota niet mogelijk. Voor de jaren 2027 en verder wordt een risico genomen om voor te sorteren op het verlagen van de kosten door de verbonden partij. Dit sluit aan op onze inzet om de verbonden partijen ook een besparing te laten realiseren als onderdeel van de hervormingsbezuinigingen. De VRU heeft hier nog geen invulling aan gegeven.

9. Licentiekosten toekomstig CAD-systeem
Er is op dit moment geen goed systeem waarin CAD-bestanden (technische tekeningen) opgeslagen en beheerd kunnen worden. Dit systeem is nodig om te kunnen voldoen aan wet- en regelgeving omtrent informatiebeheer.

10. Resultaat nieuwe aanbesteding groenwerkzaamheden
De aanbestedingen van de groencontracten leiden tot structureel hogere contractwaarden. De gemeentebrede indexering op basis van een gehanteerde GWW-index van 2% biedt hiervoor onvoldoende dekking.

11. Aanpak essentaksterfte
In 2017 door de raad toegekende geld voor de uitvoering van het vastgestelde Plan van aanpak essentaksterfte is bijna volledig benut. Essentaksterfte is niet verdwenen. De maatregelen kunnen niet vanuit de reguliere begroting voor boomonderhoud worden gedekt. De incidentele middelen voor het monitoren van en behoud van de essen zijn uitgeput. Om behoud van de bomen te realiseren zijn extra middelen noodzakelijk. In elk geval voor een jaar om zo de tussenliggende periode te gebruiken voor onderzoek naar alternatieve scenario’s en/of aanpassen van het beleidskader.

12. Exploitatie van de zwembaden
Er is een tekort in financiële middelen om de programmering van de zwembaden op een verantwoorde manier te kunnen blijven draaien. Het knelpunt geldt voor 2026 en bestaat uit lagere inkomsten (van het Rijk), minder ruimte binnen andere budgetten en een tekort op de personeelsbegroting. Op de langere termijn is het mogelijk om maatregelen te nemen om te komen tot een sluitende exploitatie. Dit vraagt om aanpassing van huidige beleidskaders en/of tariefstelling. In de periode naar 2026 kunnen alternatieve scenario’s en bijsturingsmaatregelen worden uitgewerkt om tot een afgewogen keuze te komen. Daarbij moet ook rekening worden gehouden met het effect van de renovatie van de zwembaden (bijvoorbeeld lagere energiekosten als gevolg van duurzaamheidsmaatregelen).

13. Indexering Stadsbedrijven
Bij de Voorjaarsnota 2024 is de keuze gemaakt om op een andere manier te indexeren. Dat bracht een risico met zich mee, dat de taakstellende budgetten voor specifieke contracten ontoereikend zijn. Voor de uitvoering van specifieke beheeractiviteiten, zoals groenonderhoud is dat het geval. Met de noodzakelijke extra middelen worden onveilige situaties, het niet volledig kunnen uitvoeren van de wettelijke taken, een teruglopend kwaliteitsbeeld en achterstallig onderhoud voorkomen.

14. Japanse duizendknoop verwijderen van begraafplaatsen
Op begraafplaats Kovelswade is in het depot grondopslag Japanse duizendknoop geconstateerd. Het is de wettelijke taak van de gemeente verspreiding van deze plant te voorkomen en de plant structureel en definitief te vernietigen, waar deze opkomt. De gemeente overtreedt de Omgevingsverordening, als de aangetroffen planten niet worden verwijderd.

15. Uitvoering taken door RUD
De gemeente is wettelijk verplicht om bepaalde vergunning-, toezicht en handhavingstaken uit te laten voeren door de RUD. Het pakket met verplicht over te dragen taken naar de omgevingsdienst is uitgebreid per 1 januari 2025 (Omgevingswet). Tegelijk zijn bestaande door de RUD uitgevoerde taken per 1 januari 2024 een beetje veranderd als gevolg van de komst van de omgevingswet. De RUD rekent een hogere prijs voor de uitvoering van deze taken, met name veroorzaakt door overhead en dit betekent in 2026 extra lasten voor onze gemeente. Deze meerkosten kunnen niet worden opgevangen binnen de begroting van de opgave Gezond Leefklimaat. Voor de jaren 2027 en verder wordt een risico genomen door voor te sorteren op het verlagen van de kosten door de verbonden partij. Dit sluit aan op onze inzet om de verbonden partijen ook een besparing te laten realiseren als onderdeel van de hervormingsbezuinigingen.

16. Inburgering
Het Rijk komt bestuurlijke afspraken over passende bekostiging van de Wet inburgering 2021 niet na. Hierover hebben wij met Amsterdam, Rotterdam en Den Haag een brandbrief gestuurd aan de verantwoordelijke bewindspersonen. Het uitvoeringsbudget voor 2025 en 2026 is gebaseerd op de verwachte instroom in 2022. In werkelijkheid is de instroom voor zowel statushouders als gezinsmigranten op dit moment twee keer zo groot. Hier komt bij dat de middelen voor begeleiding naar werk of participatie voor statushouders via de Participatiewet ook ontoereikend zijn. Voor 2025 en 2026 is er hiermee sprake van een knelpunt. Vanwege de grote risico's door onzekerheid vanuit het Rijk trekken we dit uitvoeringsbudget door naar 2027.

17. Opvang, begeleiding en activering ongedocumenteerde mensen
Het knelpunt betreft het bewaken van de humanitaire ondergrens voor ongedocumenteerde mensen in Utrecht vanaf 2026. Het knelpunt is het gevolg van een tekort dat is ontstaan door de beëindiging van de Landelijke Vreemdelingen Voorziening per 31 december 2024 en heeft als gevolg dat er vanaf 2025 geen Rijksbijdrage aan de LVV-steden beschikbaar zal zijn. Er is een wettelijke verplichting voor een minimale opvang, dit is bevestigd in gerechtelijke uitspraken. De extra middelen zijn nodig om te voorkomen dat deelnemers in zo'n situatie terechtkomen dat hun grondrechten volgens Europese mensenrechtenverdragen en de Europese Terugkeerrichtlijn geschonden worden.

18. Compensatie energie - stijging energielasten vanaf 2026
Hoewel de termijnmarkt voor energie de aflopen jaren enigszins genormaliseerd is, zijn de energieprijzen nog steeds aanzienlijk hoger dan voor de inval in Oekraïne en de explosie aan de Nordstreampijplijn. Naast de termijnmarkt zijn er echter nog andere factoren die een blijvend

prijsverhogend effect hebben, met name netcongestie en onbalanskosten (vanwege de sterke toename van zon- en windenergie).
De stijgende prijzen voor energie zijn in de afgelopen periode opgevangen uit de tijdelijke compensatiemiddelen in de Voorjaarsnota 2023. We schatten in dat de prijzen niet structureel hoog blijven en nemen daarom een risico om de begroting t/m 2028 te verhogen en niet voor de periode daarna.

19. Meevaller project staatsloosheid
Door de afronding van het project Statenloosheid vallen de restende bedragen voor het project vrij.

20. *Gevolgen Netcongestie voor legesinkomsten*
Netwerkbeheerders kunnen op korte en middellange termijn niet voldoen aan de capaciteitsvraag en dus worden op dit moment geen grote projecten aangesloten op het elektriciteitsnet. Aanvragers voor grote bouwplannen stellen daarom de beslissing om een aanvraag in te dienen uit. Eind 2022 is in de Provincie Utrecht een wachtlijst ingesteld voor nieuwe grootverbruik-aansluitingen op het elektriciteitsnet. Dat heeft in het laatste kwartaal van 2024 geleid tot minder inkomsten bij de gemeente. Doordat grotere plannen niet langer aangesloten worden, worden er minder aanvragen voor een omgevingsvergunning ingediend voor grotere bouwplannen. Dit heeft vanwege de kruisbestuiving (de grote aanvragen bekostigen de werkelijke kosten van de behandeling van de vele kleine aanvragen) een direct effect op de bekostiging van de kleine aanvragen. De verwachting is dat de trend van 2024 doorzet. Die kwam pas eind 2024 in beeld doordat de eerder ingediende aanvragen allemaal al over een aansluiting beschikten voordat aanvragen bij ons ingediend werden. Het effect van de beslissing in 2022 werd daardoor pas eind 2024 zichtbaar.
De wachtlijst voor netcongestie resulteert in lagere vergunningsaanvragen en daarmee inkomsten uit vergunningen. Deze ontwikkeling is op de kortere termijn niet beïnvloedbaar. Voor de lange termijn is onzeker voor welke periode de netcongestie beperkingen geeft voor de Utrechtse grootverbruikers. Vooralsnog verlagen we de legesinkomsten voor 2 jaar.

21. Begroting VNG-bijdrage ophogen
Dit betreft de verhoging van de bijdrage aan het Fonds Gezamenlijke Gemeentelijke Uitvoering (GGU). Dit is besloten tijdens de algemene ledenvergadering van de VNG op 26 juni 2024.

22. Digitalisering Erfgoed
We zijn sinds 2021 bezig met een monsteroperatie: het digitaliseren, ontsluiten en archiveren van 300 meter strekkende archief en vijf miljoen digitale bestanden. Deze Utrechtse erfgoeddata zijn het resultaat van meer dan 50 jaar onderzoek naar de archeologie, gebouwde monumenten en ruimtelijke ontwikkeling van de stad. Dit materiaal vormt de basis voor uitvoering van de wettelijke taken in het kader van de monumentenzorg. Het dient ook als onderbouwing van publiekrechtelijke beperkingen ten aanzien van gebouwde monumenten en archeologische terreinen. Zeker met de nieuwe Omgevingswet moet dit materiaal kenbaar en toegankelijk zijn voor initiatiefnemers. Inmiddels zijn de meeste onderdelen conform planning en budget uitgevoerd dan wel ver gevorderd.
Al in 2021 zijn enkele risico's benoemd, zoals de verwerkingssnelheid van het papieren archief en vervanging van software en de afrondende module van implementatie van de kaartviewer-annex-documentenbibliotheek. Voor het afronden van dit project zijn daarom tot en met 2028 aanvullende middelen nodig.

23. Faciliteren demonstraties en preparatie op openbare ordeverstoringen
Het aantal demonstraties is het afgelopen jaar gestegen van 388 naar 522. De verwachting is dat het aantal demonstraties ook de komende jaren zal toenemen. Demonstreren is een grondrecht dat bescherming verdient. Het faciliteren van demonstraties is een wettelijke taak van de burgemeester.

Extra capaciteit en budget voor materiële kosten in 2025 is noodzakelijk om aan de vereisten van de invulling van onze wettelijke taak te kunnen blijven voldoen en adequaat te kunnen optreden bij mogelijke verstoringen van de openbare orde.

24. JGZ-zorg aan nieuwkomers
We krijgen onvoldoende geld voor Jeugdgezondheidszorg (JGZ) voor nieuwkomers, zowel voor kinderen die in Utrecht als in een van de regiogemeenten wonen.
De instroom op de Ithaka-school (VO-school waar nieuwkomers tussen 12 en 18 jaar heen gaan) is naar verwachting in 2025 ongeveer gelijk aan 2024. Landelijk is afgesproken dat de zorg van de Jeugdgezondheidzorg wordt geboden door de JGZ in de gemeente waar de kinderen op school zitten en wij volgen deze lijn.
We krijgen geld voor kinderen die van Oekraïense afkomst zijn, dan wel woonachtig zijn op een COA of een AMV (kleinschalige woonvoorziening). Voor de andere groep nieuwkomers krijgen we alleen bekostiging voor Utrechtse kinderen. Ruim de helft van de kinderen op de Ithaka-school komt niet uit Utrecht. Daarnaast is het tarief voor Utrechtse nieuwkomerskinderen te laag om deze groep de benodigde zorg te bieden.
Wij hebben inmiddels opties onderzocht voor andere dekkingsbronnen, namelijk of de andere gemeenten in de regio of de GGDrU kunnen bijdragen. Ook zij ontvangen een te laag bedrag om de zorg van de JGZ aan de groep nieuwkomers te bekostigen. Het bedrag dat we van de gemeenten moeten terugvorderen staat niet in verhouding tot de inspanningen, omdat het tarief dat zij ontvangen ook te laag is. Voor 2025 worden we geconfronteerd met extra lasten, maar we zetten verder in op dekking vanuit regiogemeenten en op mogelijkheden om de kosten meer in lijn te brengen met de vergoedingen op basis van het wettelijk minimum.

25. Inrichten huidige zorgorganisatie naar zorgwetgeving en kwaliteitseisen
De organisatorische en juridische randvoorwaarden voor de primaire zorgprocessen vanuit de gemeente (jeugdgezondheidszorg en sociaal medische zorg aan kwetsbare volwassenen) zijn onvoldoende ingericht om (blijvend) aan zorgwetgeving en zorgkwaliteitseisen te voldoen. Dit is opgenomen als beleidsrisico in de Programmabegroting 2025. De stapeling van veranderingen in de zorgwetgeving en kwaliteitseisen in de afgelopen jaren, geven nu het besef en de noodzaak om deze uitvoeringsorganisaties als zorgentiteit te versterken.

<u>Bijsturingen</u>

26. Werven: aanpassing methodiek
Bij het vaststellen van het programmaplan Werk aan de Werf in 2021 is aangegeven dat de jaarlijkse kosten voor herstel in de eerste jaren hoger zijn dan in de latere jaren van de looptijd van het programma. Dit komt doordat voor de veiligheid en het behoud van het erfgoed deze eerste jaren zowel de wal- en kluismuren als de kelders worden hersteld (de muren zijn over 10 jaar klaar) en omdat er gestart is met de slechtste muren en kelders met de meeste schade en daarmee ook de hoogste herstelkosten. Herstel van de schades is nu nodig voor behoud van het erfgoed en om onveilige situaties te voorkomen. In totaal blijft het programma binnen de financiële kaders.
In het Raadsvoorstel Regeling Risicovolle Projecten wordt u voorgesteld hoe wij de kosten en beschikbare middelen per jaar in evenwicht brengen. In het te actualiseren uitvoeringsprogramma 2025-2028 zullen we een en ander verder uitwerken.

27. Aanpak voor verhogen vaccinatiegraad
De vaccinatiegraad in Utrecht daalt (zie raadsbrief november 2024). We zien dat de verschillen tussen wijken toenemen. In Overvecht en Kanaleneiland ligt de vaccinatiegraad onder zuigelingen rond de 70%. Dit is veel lager dan de grens van 90% voor groepsimmuniteit. Ook zien we grote verschillen

naar land van herkomst, met name Marokkaanse en ook Turkse kinderen worden minder vaak gevaccineerd. Zij hebben hiermee grotere risico's op het oplopen van ernstige infectieziekten. Dit vraagt extra inzet en dus extra financiële middelen. Er loopt een actieve lobby richting het Rijk. Er is door de Tweede Kamer een amendement aangenomen voor extra middelen voor de G4 en voor 2025 verwachten we extra middelen via het gemeentefonds (decentralisatie uitkering). Voor 2026 en 2027 is dit onzeker, zetten we onze lobby voort, en gaan uit van een budgettair neutraal scenario.

28. Asiel en opvang: LVV
We stellen voor de voorziening voor opvang van ongedocumenteerden in sobere vorm voort te zetten, zie paragraaf 3.2. De vorm waar we voor kiezen gaat verder dan de absolute ondergrens, zoals beschreven in knelpunt 17. Deze extra middelen zorgen ervoor dat we een realistischer aantal mensen op sobere manier kunnen opvangen en die bovendien ook (iets) meer perspectief kunnen bieden.

29. Netcongestie
Vanwege de hoge mate van onzekerheid over de verdere ontwikkeling van netcongestie en het verwachte rijksbeleid om dit landelijke probleem aan te pakken, zetten we in deze voorjaarsnota een eerste stap voor de komende twee jaar. Deze bestaat in het kort uit het beschikbaar hebben van voldoende opwekgeneratoren voor zowel nieuwbouw als renovatie, het faciliteren van de realisatie van extra trafostations, de inrichting van een doorbraakteam om onorthodoxe veranderingen mogelijk te maken en het organiseren van een crisisteam ter voorbereiding op stroomuitval. Zie verder hoofdstuk 3.4.

30. Binnensportcapaciteit
We hebben te maken hebben met onvoldoende binnensportcapaciteit en het niet halen van het vastgestelde kengetal voor binnensport (1 sporthal op 15.000 inwoners). Door de groei van de stad komen we in 2030 een sporthal tekort en in 2040 vijf sporthallen. Een deel van de binnensportverenigingen kan nu al weinig of geen nieuwe leden meer aannemen, er zijn wachtlijsten en gewenste groei van de sport wordt beperkt. We zetten in op het verruimen van de capaciteit voor binnensport.

31. Jaarwisseling
Om recht te doen aan de uitkomst van het burgerberaad en in relatie tot het verwachte landelijke vuurwerkverbod, willen wij een vervolg geven aan de feestelijke jaarwisseling. Tradities veranderen kost tijd. Het voorstel is om de feestelijke jaarwisseling voor de komende twee jaren voort te zetten in een sobere variant. De nieuwe coalitie kan daarna opnieuw een keuze maken. We stellen hiervoor twee jaar 500.000 euro beschikbaar (2024: 1,3 miljoen euro) en zetten in op meer samenwerking met partners in de stad.

32. Asiel en opvang: EU-arbeidsmigranten
In lijn met het coalitieakkoord stellen we een coördinator aan voor de (preventieve) aanpak voor EU-(arbeids)migranten met een werkbudget. Zie ook paragraaf 3.2.

33. ROM
De (regionale) aandeelhouders van de ROM werken gezamenlijk toe naar een financieel stabiele ROM met een revolverend fondskapitaal. Dit om te kunnen blijven investeren in innovatieve startups en scale-ups in de regio, die bijdragen aan het oplossen van maatschappelijke uitdagingen. Deze afspraak is gemaakt bij oprichting van de ROM. Omdat het fonds nog niet revolverend is, wat gezien de korte looptijd ook niet de verwachting was, dreigt het fondskapitaal leeg te raken, waardoor geen

investeringen meer mogelijk zijn. Een aanvullende fondsstorting is noodzakelijk en gaat gepaard met rentelasten.

34. Leegstand en opkoopregeling
Op basis van de Leegstandswet is de Leegstandsverordening ingevoerd in oktober 2023, in de overtuiging dat dit bestaande woningen beter benut wat helpt om de druk op de bestaande woningvoorraad te verlichten. In de context van de huidige (schaarste op de) woningmarkt zien we dit als onmisbaar. Beleid en handhaving op leegstand is een onherroepelijk gevolg van de vastgestelde Leegstandsverordening. Dit betreft eigen Utrechts beleid, waarvan de incidenteel toegekende middelen uit het coalitieakkoord aflopen.
De gemeente Utrecht heeft op basis van de Wet opkoopbescherming de regeling voor opkoopbescherming ingevoerd in maart 2022. Door de opkoopbescherming worden woningen beschermd tegen het opkopen door ondernemingen of particulieren die dergelijke woningen willen omzetten in huurwoningen. Doel van de opkoopbescherming is de kansen voor met name starters en mensen met een middeninkomen op een koopwoning in Utrecht te vergroten.

35. Duurzame oplossing parkeren
Vanwege het belang om in het parkeerdossier de basis op orde te brengen, stellen wij voor incidenteel 1,5 miljoen euro vrij te maken, om op korte termijn de benodigde acties en maatregelen in gang te zetten, waaronder het functioneel krijgen van het parkeermanagementsysteem. En we reserveren incidenteel 3,5 miljoen euro om risico's in de parkeerexploitatie af te dekken. Zie voor meer toelichting paragraaf 3.3.1.

36. Gebiedsontwikkeling: groei in balans
In het MPR hebben we scherpe keuzes gemaakt om de uitvoerbaarheid te bewaken en om het financiële beeld sluitend te maken. Na een dip in de woningbouwproductie zien we een herstel in het aantal woningen dat in aanbouw wordt genomen. Tegelijkertijd zien we verschillende risico's urgenter worden, zoals netcongestie, de betaalbaarheid van maatschappelijke voorzieningen en businesscases die onder druk staan. Bovendien besluit u in deze voorjaarsnota over een nieuwe bestendige bekostigingssystematiek voor investeringen in nieuwe woningen, buurten en voorzieningen. Vanwege de urgente opgaven die verband houden met gebiedsontwikkeling en de transitie naar een nieuwe bekostigingssystematiek voegen we incidenteel circa 5,5 miljoen euro toe aan de reserve grondexploitaties. Zie voor meer toelichting paragraaf 3.3.

2.4 Niet-ingepaste onderwerpen

Sinds de vaststelling van de Voorjaarsnota 2024 in juli 2024 is een aantal beleidsnota's en andere voorstellen door de raad vastgesteld of een motie aangenomen, waarin aan de raad is toegezegd om nadere benodigde middelen te betrekken bij de integrale afweging in de Voorjaarsnota 2025. Gelet op de financiële ontwikkelingen zijn alleen de noodzakelijke knelpunten en bijsturingen ingepast. De volgende wensen vanuit de raad zijn niet meegenomen in het financieel beeld:

- Ontzie plan Einstein (motie 360): "Terugdraaien bezuinigingen Plan Einstein en Samen stad maken", draagt op om de bezuiniging op Plan Einstein en Samen de stad maken zoveel als mogelijk terug te draaien en daarvoor dekking te zoeken binnen de concessievergoeding voor laadpalen vanaf 2028 of binnen hetzelfde programma. Op dit moment wordt de financiële dekking niet haalbaar geacht;
- Maatschappelijk en betaalbaar leegstandsbeheer (motie 125): "Leegstandsbeheer goed borgen" hieraan wordt uitvoering gegeven met uitzondering van het waar mogelijk bruikleen te gebruiken gedurende 6 tot 24 maanden;

- Wijkgerichte invoering verhuurvergunning (motie 48): “Een verhuurverordening met invoering van de verhuurvergunning te onderbouwen”, deze niet gelijk stadsbreed in te voeren en bij de invoering kostendekkende leges te hanteren. Hieraan wordt uitvoering gegeven, maar het is niet mogelijk een actieve handhavingsstrategie toe te passen;
- Beleidsnota Stadswater (vastgesteld 14 november 2024): wij zien voor de nog ongedekte kosten van uitvoering, toezicht en handhaving geen dekkingsmogelijkheden in de Voorjaarsnota 2025;
- Beleidsnota Utrecht circulair 2030 (vastgesteld 12 december 2024): voor de ongedekte kosten van activiteiten (structureel 1,4 miljoen euro vanaf 2025) zal de komende jaren nog dekking gevonden moeten worden. Pas wanneer dekking is gevonden, kunnen we de activiteiten ervoor starten of opschalen. Op dit moment zien we hiervoor geen mogelijkheden.

3. Inhoudelijke ontwikkelingen die aandacht en bijsturing vragen

We hebben de afgelopen jaren met name ingezet op de uitvoering van de belangrijkste ambities uit het coalitieakkoord: kansengelijkheid, oplossingen voor de woningnood en het tegengaan van de klimaatcrisis. Deze opgaven zijn onverminderd van belang en blijven leidraad voor onze voorstellen in ons laatste jaar voor de gemeenteraadsverkiezingen 2026.
Tegelijkertijd zorgen politieke keuzes door het Rijk, maatschappelijke ontwikkelingen én de verslechtering van de financiële uitgangspositie voor een aantal urgente vraagstukken in het sociaal domein en de ruimtelijke investeringen. Daarom leggen wij onderstaande bijsturingen voor.

3.1 Hervormingen sociaal domein

In de Voorjaarsnota 2023 beschreven we de toenemende druk op het sociaal domein als gevolg van afnemende financiële middelen, arbeidsmarktkrapte in de zorg en gebrek aan zowel ruimte voor passende voorzieningen als woningen voor aandachtsgroepen. Destijds werd een structureel tekort van 21 miljoen euro vanaf 2026 voorzien, waarvan 16,1 miljoen euro als taakstelling werd gekoppeld aan hervormingen in het sociaal domein. Vorig jaar lichtten we toe dat we op schema zaten om de taakstelling te halen, met een onzekerheid op het gebied van jeugdzorg. In december 2024 hebben we u een nadere stand van zaken gestuurd. In de brief die parallel aan deze voorjaarsnota aan uw raad wordt verzonden, schetsen we de actuele stand van zaken en gaan we uitgebreid in op de hervormingen sociaal domein. Hieronder worden de belangrijkste financiële ontwikkelingen uitgelicht.

Zorg en ondersteuning volwassenen

We verwachten de bezuinigingstaakstelling voor het zorg- en ondersteuningsaanbod voor volwassenen te halen. Dat doen we door voort te bouwen op voortzetting van de maatregelen die zijn ingezet in 2024, het uitrollen en opschalen van de hervormingen die zijn uitgewerkt en verdere versterking van het opdrachtgeverschap. Een belangrijke stap is de inkoop aanvullende zorg Wmo, waarmee we per 2027 de Wmo-begeleiding eenvoudig en wijkgericht gaan organiseren, met één aanbieder. Omdat de afschaffing van het abonnementstarief Wmo is vertraagd, kent het Rijk in 2025 incidentele compensatie toe aan gemeenten.

In onze verwachtingen zit nog wel een aantal onzekerheden. Zo is onzeker hoe de bekostiging vanuit het Rijk zich ontwikkelt, hoe de autonome groei eruitziet, hoeveel besparing we kunnen realiseren met de inkoop aanvullende zorg Wmo en wat de effecten van de hervormingen precies zullen zijn. In de begroting is een inschatting gemaakt van de compensatiemiddelen Wmo vergrijzing voor de komende jaren. Aangezien het prognoses zijn, kunnen de daadwerkelijke middelen daarvan afwijken. Daarom blijft het van belang daarop alert te zijn en waar nodig bij te sturen.

Zorg en ondersteuning jeugdigen

Bij de zorg en ondersteuning voor jeugdigen voorzien we een structureel tekort (zie paragraaf 2.3, Knelpunten) dat optreedt ondanks onze hervormingen en de verwachtingen dat het Rijk de financiële en inhoudelijke adviezen van de Deskundigencommissie Hervormingsagenda Jeugd opvolgt. De vraag naar jeugdhulp blijft groeien, met name in intensiteit en duur, met oplopende wachttijden en wachtlijsten tot gevolg. We zien dat de financiële kaders structureel te krap zijn, wat wordt bevestigd door de Deskundigencommissie.

Hoewel de voorjaarsnota van het Rijk voor 2026 en 2027 de grootste financiële druk voor gemeenten de eerstkomende jaren wegneemt, zijn zeker niet alle problemen opgelost en resteert er een gat in de

duurzame bekostiging van de jeugdzorg. We gaan ervan uit dat het Rijk zijn financiële en inhoudelijke verplichtingen ook langjarig nakomt, zodat de druk van het tekort op jeugd op onze middelen vermindert. In het hoofdstuk Financiële strategie (paragraaf 4.3) gaan we hier nader op in.

Transitiereserve
In de Programmabegroting 2025 heeft u besloten om een transitiereserve voor de hervormingen in te stellen, met een maximum van 4 miljoen euro. Bij het instellen van de reserve is deze met 2 miljoen euro gevoed. Momenteel worden de voorstellen voor voeding en inzet van de transitiereserve uitgewerkt. Zie voor nadere toelichting de brief over de hervormingen in het sociaal domein, die u parallel aan de voorjaarsnota wordt gestuurd. Bij de tweede bestuursrapportage zullen we de voorstellen aan uw raad voorleggen.

3.2 Asiel en integratie

Op het gebied van asiel en integratie staat het rijksbeleid op gespannen voet met het Utrechtse beleid, en op onderdelen ook met de uitgangspunten van de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens. Het kabinet heeft een ingrijpend asielprogramma, dat stevige gevolgen heeft voor de opgaven op het gebied van opvang van ongedocumenteerde mensen, EU-(arbeids)migranten en asielzoekers en op het gebied van inburgering. Omdat veel voornemens van het kabinet niet zijn omgezet in wet- en regelgeving is het onzeker wat de precieze gevolgen van het rijksprogramma zijn.

Hieronder treft u per deelopgave de actuele ontwikkelingen en indien nodig ons voorstel tot bijsturing.

LVV
Per 1 januari 2025 heeft het Rijk de financiering van de Landelijke Vreemdelingenvoorziening (LVV) stopgezet. We vangen in de LVV 245 ongedocumenteerde mensen op en leiden hen naar perspectief. Met het stopzetten van deze voorziening verwachten we dat deze mensen op straat belanden. Dat is voor ons geen optie omdat dit grote gevolgen heeft voor zowel deze mensen als voor de veiligheid in de stad. Ook schatten we in dat de kosten van een toename van de onveiligheid en te laat behandelen van zieke mensen hoger zijn dan de kosten van de opvang.

In afwachting van de huidige juridische procedures, stellen we nu voor om naast de absolute ondergrens (knelpunt 17) ook een bedrag van 0,2 miljoen euro in 2026 en 1,5 miljoen euro structureel vanaf 2027 beschikbaar te stellen. Met deze middelen kunnen we de huidige voorziening in afgeslankte vorm voortzetten.

Opvang asielzoekers
De budgetten van het Rijk voor asiel en migratie worden vanaf 2027 sterk versoberd, met grote gevolgen voor het COA. Het is een risico dat het COA nieuwe of tijdelijke voorzieningen in Utrecht - op dit moment zes, waarvan twee specifiek voor alleenstaande minderjarigen - niet meer kan bekostigen. Daarnaast komen onze lokale beleidsuitgangspunten voor een kwalitatieve, duurzame en kleinschalige opvang, mede op basis van het Plan Einstein concept, onderdruk. We blijven inzetten op een opvang inclusief Plan Einstein. Dit is conform kaders van de raad en past bij Utrecht mensenrechtenstad.

De taakstelling voor huisvesting van statushouders is onverminderd hoog, maar de uitvoering ervan wordt bemoeilijkt door het landelijke verbod op urgentie voor deze doelgroep bij woningtoewijzing. Vanuit de Voorjaarsnota 2023 en het Rijk (via het Faciliteitenbesluit) zijn er middelen beschikbaar voor de extra inzet die dit vraagt.

Afschaffen van de Spreidingswet betekent dat de wettelijke taken van gemeenten om asiellocaties te vinden en beschikbaar te stellen vervallen. Dat geldt ook voor de bijbehorende budgetten. Dat heeft tot gevolg dat we de ambtelijke inzet voor de zoektocht naar nieuwe locaties niet meer kunnen dekken.

Inburgering
Het Rijk komt bestuurlijke afspraken over passende financiering van de Wet inburgering 2021 niet na. Hierover hebben wij met Amsterdam, Rotterdam en Den Haag een brandbrief gestuurd aan de verantwoordelijke bewindspersonen. Het uitvoeringsbudget voor 2025 en 2026 is gebaseerd op de verwachte instroom in 2022. In werkelijkheid is de instroom voor zowel statushouders als gezinsmigranten op dit moment twee keer zo groot. Hier komt bij dat de middelen voor begeleiding naar werk of participatie voor statushouders via de Participatiewet ook ontoereikend zijn.
Voor 2025 en 2026 is er hiermee sprake van een knelpunt (16). Vanwege de grote risico's door onzekerheid vanuit het Rijk trekken we dit uitvoeringsbudget door naar 2027.

Het Rijk voert dit jaar een bekostigingsonderzoek uit naar de kosten voor de uitvoering van de Wet Inburgering 2021. We verwachten dat het Rijk op basis daarvan in 2026 een besluit neemt over structurele bekostiging: ofwel door aanpassing van de middelen of door het aanpassen van de wettelijke taken. Tegelijkertijd nemen we maatregelen om de kosten van onze dienstverlening te verminderen met 0,6 miljoen euro. Tijdige en passende ondersteuning blijft hierbij het uitgangspunt. Hierbij kijken we naar de duur en intensiteit van de begeleiding, meer differentiatie in de dienstverlening afhankelijk van de ondersteuningsbehoefte én naar wat collectief kan.

(Dakloze) EU – (arbeids)migranten
Onze inzet is erop gericht een kleine, zeer kwetsbare, groep dakloze EU-arbeidsmigranten op te vangen vanuit het borgen van de humanitaire ondergrens op basis van internationale mensenrechten. Hiervoor zijn pilotmiddelen vanuit het Rijk tot en met eind 2025 beschikbaar en heeft uw raad in de Voorjaarsnota 2024 een aanvullend budget beschikbaar gesteld. Zeer recent hebben we vernomen dat het Rijk de middelen hiervoor voortzet, maar onzeker is of we als stad Utrecht extra middelen zullen ontvangen. De invulling door het Rijk wordt later bekend gemaakt.

In 2024 heeft het Rijk de *checklist gelijke behandeling EU-burgers* gepubliceerd. Deze checklist maakt vanuit Europees recht duidelijk, dat een groep EU-arbeidsmigranten onder specifieke voorwaarden recht heeft op de Wmo en daarbinnen een beroep kan doen op de maatschappelijke opvang. Het kabinet ziet dit niet als een taakverzwaring en biedt gemeenten geen compensatie. Voor ons betekent dit dat er onder meer 40 extra opvangplekken nodig zijn voor deze groep. In 2025 kunnen wij dit opvangen binnen de begroting. Doordat wij de checklist nader uitwerken dit jaar hebben we in de Voorjaarsnotabrief 2026 een beter zicht op eventuele knelpunten. In de tussentijd zetten wij onze lobby richting het Rijk voort.

Als uitwerking van het coalitieakkoord werken we aan de uitwerking van een gecoördineerde (preventieve) aanpak voor EU-(arbeids)migranten. Dit is in lijn met motie 416. We stellen voor een coördinator aan te stellen die verantwoordelijk is voor de afstemming tussen de organisatieonderdelen, voor extra inzet (onderzoek, beleidsontwikkeling, opzetten van aanvullende uitvoering / regelingen) en de integrale communicatie naar Raad en College. Bij aanvullende regelingen kan gedacht worden aan vergunningen, handhaving voor woonoplossingen, specifieke mentale hulpverlening en vroegsignalering. We stellen voor hiervoor 150.000 euro beschikbaar te stellen voor 2025 en 400.000 euro voor 2026-2028.

3.3 Investeringen in de groei van de stad

Utrecht is een snelgroeiende stad. Aan het begin van deze eeuw had Utrecht 250.000 inwoners. Inmiddels zijn dat er 375.000. We verwachten dat Utrecht in 2029 het aantal van 400.000 passeert. En ook in het volgende decennium voorzien we verdere groei. De afgelopen jaren stonden in het teken van groei in balans zodat de voorzieningen en dienstverlening meegroeien met het aantal inwoners. Die ambitie staat inmiddels onder druk vanwege een beperkte haalbaarheid van de uitvoering (door gebrek aan mensen en materialen, netcongestie, complexiteit en stapeling van ambities) en vanwege het feit dat we over minder geld beschikken dan eerder voorzien, met name vanwege bezuinigingen en aanpassing van de gemeentefondssystematiek door het Rijk. Hierdoor is de bekostiging vanuit het groeikader niet meer houdbaar**.** Ook de begrote parkeerinkomsten staan onder druk.

Voor nu doen we er alles aan om ervoor te zorgen dat de geplande gebiedsontwikkelingen door blijven gaan, zoals met de Utrechtse Aanpak, oplossingen voor netcongestie en een lobby op de cofinanciering van grote (gebieds)ontwikkelingen. In deze voorjaarsnota stellen we een aantal bijsturingen voor. Die hebben betrekking op achtereenvolgens het groeikader en de parkeerinkomsten, het Meerjarenprogramma Ruimte inclusief de bekostiging van de Merwedelijn en onze aanpak om meer grip te krijgen op de investeringen, in lijn met de motie grip op investeringen. Deze onderwerpen worden hieronder nader toegelicht.

3.3.1 Groeikader en parkeerinkomsten

De ambitie om Utrecht in balans te laten groeien werd de afgelopen jaren voor een belangrijk deel bekostigd uit ons groeikader. Uitgangspunt bij dat groeikader was dat we inkomsten door toename van het aantal inwoners en woningen bestemden voor het opvangen van de gevolgen van de groei van de stad. De verwachte baten door toename van de algemene uitkering en OZB-inkomsten als gevolg van de verwachte groei op basis van de Utrechtse bevolkingsprognose werden jaarlijks bij de voorjaarsnota beschikbaar gesteld voor lasten die samenhangen met deze groei van de stad.

Bij de Voorjaarsnota 2024 constateerden we al dat de manier van ramen geleidelijk steeds meer beslag is gaan leggen op de begrotingsruimte die de gemeente uit het gemeentefonds ontvangt. Daarom is voor de Programmabegroting 2025 een behoedzamere raming gehanteerd. Nu blijkt dat de huidige systematiek van het groeikader inderdaad niet langer houdbaar is.

Het groeikader heeft ons in de afgelopen jaren van snelle groei geholpen om de basiskwaliteit van de stad in stand te houden. Zo groeiden de uitgaven voor bijvoorbeeld beheer en onderhoud van de openbare ruimte en voor de bijzondere bijstand mee met het aantal inwoners. Het investeringspakket groeien in balans met onder andere extra groen en sportvoorzieningen, was mede mogelijk dankzij het investeringsdeel van het groeikader. We zetten daarom het groeikader in aangepaste vorm door. In deze paragraaf leggen we uit waarom het oude groeikader niet langer houdbaar is, welke aanpassingen noodzakelijk zijn en welke effecten dat heeft.

Parkeren op orde

Een andere belangrijke dekkingsbron voor de investeringen ten behoeve van groei in balans zijn de inkomsten uit de parkeerexploitatie. De Jaarstukken 2024 laten een hogere opbrengst van de parkeerexploitatie zien dan begroot, bestaande uit een tegenvaller bij het straatparkeren en een veel hogere meevaller op het parkeren in gemeentelijke garages. Dit voordeel is zoals gebruikelijk toegevoegd aan de reserve parkeren. In 2025 lijken de tegenvallende opbrengsten van het straatparkeren zich voort te zetten. Het beeld is zowel aan de uitgaven- als aan de inkomstenkant nog niet stabiel, mede doordat het parkeersysteem nog niet optimaal werkt. Wij werken aan verbetering van de ramingsfunctie en nemen de bredere parkeeropgave verder onder de loep, zoals toegelicht in

de Raadsbrief Stand van zaken uitvoering Parkeren. In samenhang daarmee zetten wij erop in het verdienpotentieel van de gemeentelijke parkeergarages te verbeteren. Mogelijkheden daartoe zijn onder andere het verbeteren van de bezettingsgraad, uitbreiding van het aantal parkeerproducten, meervoudig gebruik en aanpassing van de tarieven in relatie tot de straattarieven.
Vanwege het belang om in het parkeerdossier de basis op orde te brengen, zetten wij op korte termijn de benodigde acties en maatregelen in gang. Wij stellen voor hiervoor incidenteel 1,5 miljoen euro vrij te maken en toe te voegen aan de reserve parkeerexploitatie. Hiermee willen wij op korte termijn de basisfunctionaliteiten en 'bezoeker betaalt' in het parkeermanagementsysteem functioneel maken en intensief werken aan parkeerbeleid dat duurzaam en uitvoerbaar is. Voor de langere termijn blijft de parkeerexploitatie risicovol en daarom stellen we voor de reserve parkeerexploitatie aan te vullen met 3,5 miljoen euro.

Techniek van het groeikadermechanisme
De groei van de stad brengt met zich mee dat de gemeente voor steeds meer Utrechters diensten verleent en voorzieningen aanbiedt. Om dienstverlening op peil te houden is het nodig dat exploitatiebudgetten meebewegen met het aantal inwoners. Voor de ontwikkeling van nieuwe woningen, buurten en voorzieningen is investeringsbudget nodig. Tegelijkertijd levert de groei van de stad extra inkomsten op, uit het gemeentefonds en uit de OZB.

Verwerking van de kosten van de groei naar de begroting gebeurt volgens het uitgangspunt "groei voor groei". Inkomsten als gevolg van de groei van de stad worden bestemd voor uitgaven vanwege de groei van de stad. Dit uitgangspunt passen we niet alleen toe bij inkomsten uit woningbouw en gebiedsontwikkeling (denk aan grondexploitaties, kostenverhaal en erfpacht), maar ook in het groeikader. Het groeikader is het financiële mechanisme voor raming van inkomsten uit OZB die voortkomen uit groei van de stad, en van extra inkomsten uit de algemene uitkering uit het gemeentefonds, voor zover deze voortkomen uit groei. Ook biedt dit mechanisme een raamwerk voor verdeling van budget over groei-gerelateerde uitgaven (hogere dienstverleningskosten en investeringsuitgaven vanwege het groeiende aantal inwoners) en overige gemeentelijke activiteiten. Op deze manier hebben we de groei financieel ingekaderd om te investeren in groei in balans en om het kwaliteitsniveau van de gemeentelijke dienstverlening op niveau te houden.

De laatste jaren zien we dat de uitkering uit het gemeentefonds fors achterblijft bij de groei van de stad. Dit heeft verscheidene redenen. Naast de algemene afname van het gemeentefonds is een van die redenen dat het gemeentefonds sinds 2024 is gekoppeld aan de Bbp-ontwikkeling. Die wijkt af van de landelijke inwonersontwikkeling. Wanneer het gemeentefonds in omvang toeneemt door de koppeling aan het Bbp, wordt deze toename verdeeld over alle gemeenten in Nederland, niet alleen over gemeenten met een groeiende bevolking. Voor Utrecht is dat relatief ongunstig.
"Bevolkingsgroei", waarop Utrecht goed scoort, is slechts een van de 49 maatstaven in de verdeling van het gemeentefonds. Andere verdeelmaatstaven werken voor Utrecht minder goed uit. Per saldo betekent dit dat de algemene uitkering achterblijft bij de groei van de stad, en dat herijking nodig is van het groeikader-mechanisme. Voortzetting van de huidige systematiek in de gewijzigde omstandigheden rondom het gemeentefonds zou ertoe leiden dat we in 2040 ongeveer een kwart van onze inkomsten inzetten voor het groeikader. Dit brengt de ontwikkeling van de gemeentelijke begroting uit balans.

Wijzigingen in groeikadersystematiek
Voor een mechanisme dat ook financieel toekomstbestendig is, stellen we de volgende aanpassingen voor:

A. Begrenzing van het referentiekader groei

- Taken die autonoom met de ontwikkelingen van de stad groeien, laten we nog steeds budgettair mee-ademen met de groei van stad. Zo voorkomen we uitholling van het kwaliteitsniveau van de dienstverlening.
- Nieuw is dat we de dekking voor het referentiekader we vanaf 2027 koppelen aan een deel (50%) van het accres voor reële groei in het gemeentefonds. Dit betekent dat we de middelen die beschikbaar worden gesteld voor het referentiekader jaarlijks maximeren. Hiermee sluiten we aan bij de nieuwe berekeningssystematiek van het Rijk met betrekking tot het gemeentefonds. De autonome groei van de OZB blijft beschikbaar voor het groeikader.
- We herijken de budgetaanpassing via het referentiekader, zodat het beroep op deze autonome ontwikkelingen in lijn is met de dekking die hiervoor gemiddeld over de jaren verwacht wordt (uiterlijk Voorjaarsnota 2026).

B. Bekostiging van groei-investeringen

- De omvang van het budget voor investeringen die verband houden met de groei van de stad, koppelen we los van het groeikader. Dat betekent dat de groei-investeringen een zelfstandig onderdeel worden van de integrale afweging bij de voorjaarsnota.
- In aanloop naar de volgende raadsperiode werken we een bestendige bekostigingssystematiek uit voor investeringen in nieuwe woningen, buurten en voorzieningen. Deze kan vanaf 2027 en daarna worden toegepast bij de integrale afweging.
- De tot en met 2028 geprogrammeerde groei-investeringen blijven in stand.
- De bijdragen die de gemeente ontvangt uit de door de rijksoverheid aangekondigde ‘Realisatiestimulans woningbouw’ reserveren we binnen de reserve Grondexploitaties tot de raad over de bestendige bekostigingssystematiek heeft besloten.
- Ook voegen we een bedrag van 5,483 miljoen euro toe aan de reserve Grondexploitaties ten behoeve van de transitie naar de nieuwe bestendige bekostigingssystematiek en de urgente opgaven verbonden aan gebiedsontwikkeling.

Impact wijzigingen systematiek groeikader op Voorjaarsnota 2025

Tabel 6: Referentiekader groei

Tabel: Referentiekader groei

Bedragen x € 1.000	2025	2026	2027	2028	2029	Structureel
Volumeaccres Gemeentefonds	0	0	0	0	0	0
Groeikader OZB	0	765	765	765	765	765
Subtotaal baten groei	***0***	***765***	***765***	***765***	***765***	***765***

Bedragen x € 1.000	2025	2026	2027	2028	2029	Structureel
Referentiekader Voorjaarsnota 2025	1.251	-723	-723	-723	-723	-723
Subtotaal lasten groei	***1.251***	***-723***	***-723***	***-723***	***-723***	***-723***
Totaal referentiekader groei	***1.251***	***42***	***42***	***42***	***42***	***42***

Toelichting tabel:

- Volumeaccres Gemeentefonds: De geprognotiseerde volumegroei van het gemeentefonds (op Bbp gebaseerd volumeaccres) is tot en met 2028 reeds verwerkt in het meerjarenbeeld bij de Voorjaarsnota 2023 en 2024. Vanaf 2029 wordt het volumeaccres gemeentefonds gereserveerd als inkomsten voor het groeikader nieuwe stijl.
- De berekende autonome groei OZB wordt in 2026 ingezet als dekking van het referentiekader.
- Het referentiekader omvat de kosten voor uitvoering van taken die meebewegen met groei (en krimp) van de stad. Voor de begrotingsprogramma's waarvan de omvang meebeweegt met het aantal inwoners betekent dit een aanpassing van de budgetten.
- In de berekening van het groeikader gemeentefonds bij de Voorjaarsnota 2024 is uitgegaan van een groei van het aantal inwoners van 7.325 voor 2025. Hierbij werd rekening gehouden met een geprognotiseerd aantal inwoners per 1-1-2025 van 377.938. De werkelijke stand per 1-1-2025, is met 376.735 inwoners 1.203 lager dan geprognotiseerd. Door deze bijstelling van de aantallen is het noodzakelijk het referentiekader groei 2025 aan te passen. Immers de verwachting is dat we de bij de Voorjaarsnota 2024 geprognotiseerde baten uit het gemeentefonds niet realiseren. Het budget voor het referentiekader wordt daarom voor 2025 eveneens neerwaarts bijgesteld met 1,251 miljoen euro.

Tabel 7: Verdeling referentiekader groei

Bedragen x € 1.000	2025	2026	2027	2028	2029	Structureel
Aantrekkelijke groene leefomgeving en erfgoed	-488	516	516	516	516	516
Betrouwbare overheid	-52	52	52	52	52	52
Duurzame bereikbaarheid	-2	2	2	2	2	2
Kansrijk opgroeien	-234	-205	-205	-205	-205	-205
Levendige en gezonde stad	-49	-178	-178	-178	-178	-178
Ontwikkelen en wonen voor iedereen	-33	33	33	33	33	33
Passende ondersteuning en opvang	-281	405	405	405	405	405
Veilige stad	-10	-3	-3	-3	-3	-3
Werk, toekomstbestendige economie en bestaanszekerheid	-101	101	101	101	101	101
Totaal	**-1.251**	**723**	**723**	**723**	**723**	**723**

A. Investeringsagenda

De inzet van de middelen voor de investeringsagenda Groei worden toegelicht in het Meerjarenprogramma Ruimte (MPR). Bij het raadsbesluit over de RSU 2040 is bepaald dat het meerjarenbeeld van het investeringsdeel van het groeikader wordt betrokken bij afwegingen over de jaarlijkse investeringsopgave. Zoals hiervoor toegelicht stellen wij voor om het volume van het investeringskader los te koppelen van de ontwikkeling van het gemeentefonds. Daarmee ontstaat in principe vanaf 2025 een dekkingstekort in de geprogrammeerde groei-investeringen tot en met 2028. Het is niet mogelijk de programmering op korte termijn aan te passen. Niet alleen omdat dit ten koste zou gaan van groei in balans, maar ook omdat de programmering deel uitmaakt van lopende gebiedsontwikkelingen, zoals in de Merwedekanaalzone. Daarom blijft de dekking van deze investeringen in stand en wordt het financiële nadeel daarvan verwerkt in het financiële beeld, deels gedekt vanuit de verwachte toename van het gemeentefonds vanaf 2026. Voor de begrotingsjaren

vanaf 2027 zal een nieuwe bestendige bekostigingssystematiek uitgewerkt worden voor investeringen in nieuwe woningen, buurten en voorzieningen.

Tabel 8: Investeringen

Bedragen x € 1.000	2025	2026	2027	2028	2029**	Structureel
Investeringsagenda 2025*	-704			-	-	-
Investeringsagenda 2026 -2028	-	-1.938	-4.228	-7.653	-7.653	-7.653
Actualisatie Gemeentefonds 2026	-	*1.749*	*1.966*	*1.514*	*1.419*	*1.419*
Totaal investeringen t.l.v. financieel beeld	**-704**	**-189**	**-2.262**	**-6.139**	**-6.234**	**-6.234**

*Neerwaartse bijstelling i.v.m. aanpassing in groei bevolkingsaantallen Utrecht voor 2025.

** Geen verhoging i.v.m. nieuwe jaarschijf 2029.

3.3.2 Meerjarenprogramma Ruimte (MPR)

In het MPR komen de verschillende ruimtelijke opgaven samen. Per opgave geven we in het MPR aan wat onze ambities en doelstellingen zijn, hoe ver we daarmee zijn en wat onze concrete plannen zijn voor de komende jaren. Zo worden in de opgaven duurzame mobiliteit en groen een aantal knelpunten in de uitvoering van projecten opgelost en nieuwe projecten ingepast. Naast de in de vorige paragraaf beschreven ontwikkelingen van het investeringsdeel van het groeikader en de parkeerinkomsten zijn relevant:

- Inkomsten uit woningbouw en gebiedsontwikkeling
- Verlaging structurele middelen voor investeringsprojecten Duurzame mobiliteit

Het investeringsdeel van het groeikader is nu met name de dekkingsbron voor nieuwe investeringen in maatschappelijke voorzieningen. De laatste jaren zijn er geen nieuwe financiële middelen beschikbaar gesteld voor het investeringsdeel, terwijl de kosten van het bestaande programma voor maatschappelijke voorzieningen toenamen. Dit betekent dat we om de geprogrammeerde maatschappelijke voorzieningen in stand te houden, voorstellen het budget “investeringen randvoorwaardelijk voor woningbouw op de korte termijn” in te zetten. Zoals eerder beschreven, wordt gewerkt aan een nieuwe robuuste systematiek om de uitgaven verbonden aan de groei van de stad (inclusief bijbehorende noodzakelijke investeringen zoals die in de OV-schaalsprong en maatschappelijke voorzieningen) te kunnen betalen.

Wij houden nog geen rekening met extra inkomsten uit woningbouw en gebiedsontwikkeling die nu ingezet kunnen worden voor ruimtelijke investeringen. Wel wordt door de rijksoverheid gewerkt aan de zogeheten realisatiestimulans woningbouw: met de realisatiestimulans ontvangen gemeenten straks een vast bedrag per betaalbare woning op het moment dat de woningen gerealiseerd zijn. De bijdragen die de gemeente hieruit ontvangt, reserveren we binnen de reserve Grondexploitaties tot de raad over de bestendige bekostigingssystematiek heeft besloten.

Vanuit het traject van de hervormingsbezuinigingen is bezuinigd op de investeringsmiddelen voor Duurzame mobiliteit. In dit MPR 2025 bedraagt de structurele bezuiniging jaarlijks 1,76 miljoen euro.

Merwedelijn

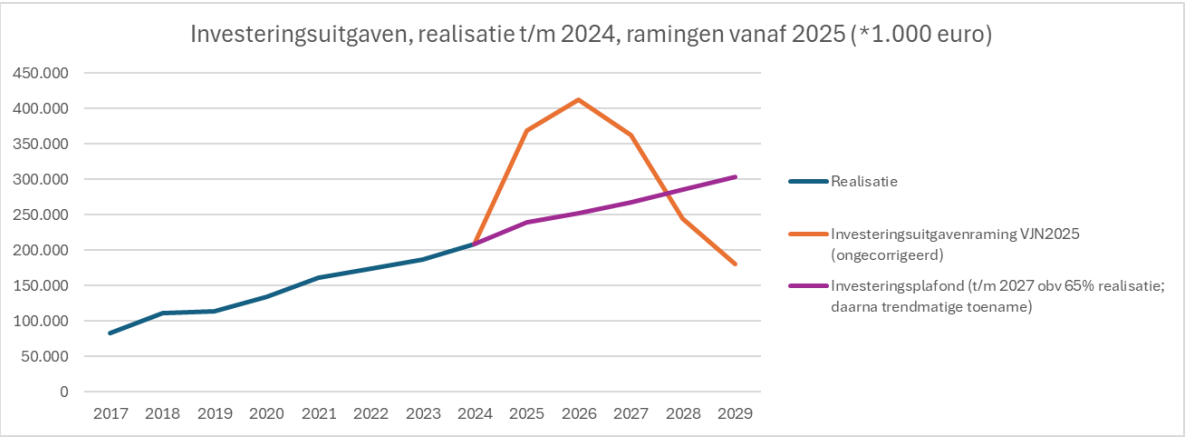
Groot-Merwede en Rijnenburg vormen samen de grootste woningbouwlocatie van Nederland met 75.000 nieuwe woningen. De aanleg van de Merwedelijn is nodig om deze woningbouw te kunnen realiseren. Bij het BO-MIRT in het najaar 2025 worden naar verwachting afspraken gemaakt over een voorkeurs-alternatief voor de Merwedelijn t/m Nieuwegein (onderdeel MIRT-verkenning ov en wonen). Daarvoor is méér budget nodig dan de 1,2 miljard euro die tot nu toe is toegezegd door de rijksoverheid, provincie en gemeenten. Daarvoor doen we een beroep op het Rijk, maar gaan we ook

zelf op zoek naar een verhoging van de gemeentelijke cofinanciering voor de Merwedelijn met 100 miljoen euro (raadsbrief van 12 november 2024), bovenop de eerder toegezegde 200 miljoen euro. Voor onze bijdrage aan de Merwedelijn kunnen we 10 miljoen euro per jaar beschikbaar stellen binnen het Meerjarenprogramma Bereikbaarheid (onderdeel van het MPR). Daarmee kunnen we de eerder toegezegde 200 miljoen euro bekostigen plus een gedeelte van de verhoging met 100 miljoen euro. Welk gedeelte van de 100 miljoen euro hiermee kan worden gedekt, kan nog niet worden bepaald. Dat is afhankelijk van externe factoren (zoals renteontwikkeling) en van afspraken over aanleg, toekomstig eigendom en financieringsconstructies, die nog moeten worden uitgewerkt. Per saldo is er nog geen volledig zekere dekking in beeld voor deze extra 100 miljoen euro. We nemen dit mee bij de uitwerking van een bestendige bekostigingssystematiek voor de groei van de stad.

3.3.3 Grip op investeringen

Utrecht is een gemeente met een grote investeringsambitie. We investeren veel in voorzieningen voor een groeiend aantal inwoners (denk aan onderwijshuisvesting, sport, cultuur, mobiliteitsinfrastructuur en groen). We doen in toenemende mate vervangingsinvesteringen, met name in de naoorlogse uitbreidingswijken. En we staan voor nieuwe investeringsopgaven, zoals klimaatadaptatie, energietransitie en de ov-schaalsprong. De gemeentelijke investeringsprogrammering is opgesteld met een scherp oog voor betaalbaarheid en dekking, onder andere uit de parkeerexploitatie (zie ook paragraaf 3.3.1). We nemen alleen investeringen op in onze meerjaren-investeringsprogramma's als daarvoor voldoende budget beschikbaar is in de meerjarenbegroting, zoals voor rente en afschrijving van de investeringen. Daarmee komen we uit op een investeringsuitgavenraming van gemiddeld 380 miljoen euro per jaar in de periode 2025-2027 en daarna circa 200 miljoen euro per jaar. In de periode 2025-2029 heeft de actuele totale investeringsprogrammering een omvang van circa 1,6 miljard euro. Deze bedragen zijn niet gecorrigeerd voor beperkingen in uitvoerbaarheid.

De omvang van het investeringspakket is zo groot dat dit merkbare gevolgen heeft voor financiële kengetallen van de gemeente. Voor een goede raming van financiële kengetallen is een inschatting nodig van de daadwerkelijke investeringsuitgaven in de komende jaren. Dit vergt een inschatting van de uitvoerbaarheid van investeringen. In de ervaringscijfers zien we dat de gerealiseerde investeringsuitgaven van jaar op jaar gestaag toenemen. In de periode 2017-2024 nam het volume jaarlijks met gemiddeld 18 miljoen euro toe. We gaan ervan uit dat we deze lijn kunnen voorzetten. Deze stijging gebruiken we als uitgangspunt voor de berekening van financiële kengetallen. In vergelijking met de investeringsuitgavenraming voor 2025-2027 komt dit overeen met een realisatiepercentage van 65%. Dit komt overeen met het realisatiepercentage over 2024. In onderstaande grafiek is de realisatie tot en met 2024 weergegeven en vanaf 2025 de ongecorrigeerde actuele totale investeringsvolumes voor de komende jaren en de gecorrigeerde investeringsvolumes die in lijn zijn met de realistische verwachtingen.

Bij grote investeringsportefeuilles is een lagere gemiddelde realisatie dan 100% een bekend fenomeen. Dat geldt ook voor Utrecht. Een realisatiepercentage lager dan 100% wil zeggen dat de gemiddelde doorlooptijd van investeringen langer is dan in de programmering is opgenomen. Aan die langere doorlooptijden liggen veel verschillende redenen ten grondslag. Ze kunnen bijvoorbeeld ontstaan door externe factoren (capaciteitstekorten in de bouwsector), juridische procedures, scope-wijzigingen en beperkt beschikbare capaciteit in de eigen organisatie. Verder kan ook netcongestie leiden tot langere doorlooptijd. Van tevoren is niet goed in te schatten bij welke investeringsprojecten de langere doorlooptijden precies gaan optreden en in hoeverre dat veroorzaakt zal zijn door externe of interne factoren. De correctie voor langere doorlooptijden (passend bij een verwacht realisatiepercentage lager dan 100%) is niet direct reden om minder projecten te programmeren. De programmering van investeringsprojecten baseren we op inhoudelijke doelstellingen zoals vastgelegd in visiedocumenten en beleidsnota's en op de beschikbaarheid van budget in de betreffende begrotingsprogramma's. Pas gedurende het begrotingsjaar blijkt bij welke projecten vertraging optreedt.

Met de realistische verwachtingen voor daadwerkelijke investeringsuitgaven beweegt de solvabiliteitsratio de komende jaren richting de signaalwaarde van 20% (zie onderstaande tabel). De netto schuldquote ligt weliswaar nog niet in de buurt van de grenswaarde voor de meest risicovolle categorie (meer dan 130%), maar de schuldquote neemt in de komende jaren wel fors toe. Daarmee kan financierbaarheid van de investeringsopgave in de volgende raadsperiode een knellende factor gaan worden.

Tabel 9: Prognose solvabiliteitsratio en netto schuldenquote

	2025	2026	2027	2028	2029
Solvabiliteit	23,5%	21,5%	21,4%	20,5%	19,8%
Netto schuldquote	79,2%	92,1%	94,5%	104,3%	106,3%

Toepassing van realistische uitgangspunten voor ontwikkeling van investeringsuitgaven heeft ook gevolgen voor lasten in de programmabegroting. In sommige gevallen leidt vertraging van investeringsprojecten tot een besparing van de kapitaallasten. Vertraging kan ook leiden tot hogere kosten voor beheer en onderhoud of tot andere bijkomende kosten, zoals kosten voor het gebruik van noodlokalen bij vertraging van de bouw van een extra school. Bij de Voorjaarsnota 2024 is al een verlaging van de kapitaallasten ingeboekt in het kader van reëel ramen. Besparingen op kapitaallasten door grip op investeringen en in samenhang daarmee vermindering van planningsoptimisme zijn in deze voorjaarsnota meegenomen in de hervormingsbezuinigingen, oplopend naar 4,1 miljoen euro structureel (zie bijlage 2 - Hervormingen en bezuinigingen: per maatregel toegelicht; Thema 2: Scherper prioriteren in beleid en werk; 11. Algemene middelen en overhead).

Met bovenstaande inschattingen zetten we een stap in de richting van een hard investeringsplafond, om college en raad in staat te stellen om ook in de volgende raadsperiode scherp te sturen op duurzaam gezonde gemeentefinanciën. Implementatie van een hard investeringsplafond betekent dat de gemeentelijke investeringsprogrammering bestuurlijk wordt ingekaderd. Die kaders worden bepaald op basis van economische criteria als betaalbaarheid, financierbaarheid en uitvoerbaarheid en inhoudelijke criteria (gewenste ontwikkeling van onze stad). Binnen die kaders zal integraal moeten worden afgewogen welke (typen) investeringen de hoogste prioriteit verdienen.

3.4 Netcongestie

De belasting van het elektriciteitsnet in Utrecht nadert een kritische grens. Er is tekort aan capaciteit voor stroomtransport op piekmomenten. Daardoor is er al een wachtlijst voor stroomaansluitingen voor grootverbruikers en dreigt er een wachtlijst voor kleinverbruikers. Zonder onmiddellijke aanvullende maatregelen komen veel ontwikkelingen tot stilstand. En daarmee de ontwikkeling van woningen en voorzieningen, de vestiging van bedrijven, verduurzaming. Ook neemt het risico op frequente stroomuitval aanzienlijk toe.

Dit alles kan grote impact hebben op het woon- en werkklimaat, de werkgelegenheid en de leefbaarheid in Utrecht. Daarnaast heeft de dreigende stilstand grote financiële consequenties voor de gemeente. Om verdere netcongestie en verlies aan inkomsten te voorkomen, ontwikkelingen mogelijk te maken en voorbereidingen te treffen voor geval van stroomuitval stellen we een pakket van maatregelen voor. Die maatregelen kosten geld, maar voorkomen hogere kosten of lagere inkomsten. Vanwege de hoge mate van onzekerheid over de verdere ontwikkeling van netcongestie en het verwachte rijksbeleid om dit landelijke probleem aan te pakken, zetten we in deze voorjaarsnota een eerste stap voor de komende twee jaar, waarbij wel structurele verplichtingen worden aangegaan terwijl de financiële dekking incidenteel van aard is. Dit betekent dat er een overwogen risico wordt genomen, dat deels verwerkt is in het weerstandsvermogen. Hieronder worden de voorgestelde maatregelen toegelicht.

- Fysieke maatregelen: maatregelen die nodig zijn om ruimtelijke ontwikkelingen mogelijk te maken en de stroomvraag in de piek op te vangen. Bijvoorbeeld oplossingen die nodig zijn voor de nieuwbouw of renovatie van gemeentelijk vastgoed, voor gebiedsontwikkelingen en de inpassing van elektriciteitshuisjes. De kosten ramen we op 3,1 miljoen euro in 2025 en 4,1 miljoen euro in 2026,
- Doorbraakteam: noodzakelijke onorthodoxe veranderingen mogelijk maken, het organiseren van doorbraakdossiers en escaleren als noodzakelijke maatregelen stagneren. De kosten, vooral onderzoek en personeel, ramen we op 1,5 miljoen euro in 2025 en 1,8 miljoen euro in 2026.
- Voorbereiding op stroomuitval: voorbereiding van de gemeentelijke crisisorganisatie op frequente, langdurige en grootschalige uitval van stroom die kan leiden tot maatschappelijke ontwrichting. De kosten hiervoor ramen we op 1 miljoen euro in 2025 en 0,8 miljoen euro in 2026.

Een deel van deze kosten wordt gedekt door het inzetten van middelen die in de vorige voorjaarsnota beschikbaar zijn gesteld. Daarnaast is er binnen het programma Klimaatvriendelijke stad incidenteel 1 miljoen euro vrijgemaakt. Ook hevelen we middelen over vanuit het project Overvecht Noord Aardgasvrij. Door een andere aanpak van dit project, wordt het projectbudget van 8,5 miljoen euro voorlopig niet ingezet, waarvan 3,7 miljoen euro aan middelen van de gemeente zelf. Aanvullend maken we voor 2025 en 2026 incidenteel dekking vrij voor respectievelijk 2 en 1,8 miljoen euro. Vanaf 2026 nemen we een risico op, uitgaande van compensatie van de fysieke maatregelen door projectontwikkelaars of Rijk en compensatie van de personele kosten van het doorbraakteam door het Rijk. Onderdeel van dit risico zijn de verplichtingen die we na besluitvorming aangaan voor de fysieke maatregelen voor het gemeentelijke vastgoed. Deze leiden tot structurele (kapitaal) lasten, die na 2026 verder toenemen tot een bedrag van circa 1,6 miljoen euro in 2028.

Onderstaande twee tabellen zetten respectievelijk de kosten van de voorgestelde maatregelen en voorgestelde dekking op een rij.

Tabel 10 kosten van de voorgestelde maatregelen

Bedragen x € 1.000	2025	2026
Kosten van de maatregelen		
Fysieke maatregelen	3.100	4.100
Doorbraakteam	1.500	1.800
Voorbereiding op stroomuitval	1.000	800
Totaal kosten	**5.600**	**6.700**

Tabel 11 voorgestelde dekking

Bedragen x € 1.000	2025	2026
Dekking		
Middelen uit Voorjaarsnota 2024	-750	-750
Budget programma Klimaatvriendelijke stad / Energie	-1.000	
Vrijval warmtenet Overvecht Noord	-1.850	-1.850
Totaal dekking	**-3.600**	**-2.600**
Risico nemen op compensatie door Rijk en of projectontwikkelaars	0	-2.300
Resterende tekort (bijsturing)	**2.000**	**1.800**

4. Financiële strategie

Het financiële vertrekpunt van de voorjaarsnota vraagt om keuzes om het structureel tekort op te lossen. De financiële strategie die we hebben uitgewerkt om weer tot een sluitend financieel beeld te komen, bestaat uit onderstaande onderdelen:

1. Financieel-technisch beleid
2. Hervormingen en bezuinigingen
3. Inschattingen inkomsten Rijk
4. Kasschuif

Tabel 12: Financiële strategie

Bedragen x € 1.000	2025	2026	2027	2028	2029	Structureel
Startsaldo Voorjaarsnota 2025	**-19.314**	**-38.682**	**-36.997**	**-35.431**	**-29.806**	**-27.942**
1. Financieel-technisch beleid	5.836	0	0	0	0	0
2. Hervormingen en bezuinigingen	858	3.168	6.629	8.822	9.062	8.820
3. Inschattingen inkomsten Rijk	25.094	31.501	30.952	19.186	19.122	19.122
4. Kasschuif	-12.474	4.013	-584	7.423	1.622	0
Financiële strategie	**19.314**	**38.682**	**36.997**	**35.431**	**29.806**	**27.942**
Eindsaldo Voorjaarsnota 2025	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Het verwachte overschot in 2025 wordt niet direct besteed voor wensen van dit college, maar gebruikt om de meerjarenbegroting op orde te brengen voor de volgende raadsperiode. Dit gebeurt door middel van de zogenaamde kasschuif. De kasschuif verrekent overschotten en tekorten in de afzonderlijke jaren en werkt neutraal over de jaren. Daarom lichten wij de kasschuif hieronder niet verder toe.

4.1 Financieel-technisch beleid

In het financieel-technische beleid kijken we naar financieel technische mogelijkheden, zoals inzet van het eigen vermogen (reserves), om met name het tekort voor de korte termijn op te lossen. Onderstaande tabel geeft een specificatie van de verschillende onderdelen.

Tabel 13: Financieel-technisch beleid

Bedragen x € 1.000	2025	2026	2027	2028	2029	Structureel
Beschikbare ruimte weerstandsvermogen	2.600	0	0	0	0	0
Vrijval reserves (4 jaar geen mutatie)	204	0	0	0	0	0
Reserve bouwleges > maximum: vrijval surplus	2.572	0	0	0	0	0
Overige vrijval reserves	460	0	0	0	0	0
Totaal Financieel-technisch beleid	**5.836**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

4.1.1 Beschikbare ruimte weerstandsvermogen

Uit de actualisatie van het weerstandsvermogen voor de jaarrekening 2024 blijkt de beschikbare weerstandscapaciteit 2,6 miljoen euro boven de benodigde weerstandscapaciteit te liggen. Uitgaande van de norm van minimaal 1,0 is er ruimte om de beschikbare weerstandscapaciteit te verlagen. Voorgesteld wordt om het surplus in te zetten voor incidentele dekking van de opgaven in de stad. Hiermee wordt tegemoetgekomen aan de wens van de raad (motie 415).

4.1.2 Vrijval reserves

Op basis van de nota reserves vallen middelen uit bestemmingsreserves automatisch vrij als een bestemmingsreserve gedurende vier opeenvolgende jaren niet is gebruikt. Om deze reden kunnen de volgende reserves vrijvallen: reserve energiemaatregelen Utrechtse Scholen (185.000 euro) en de reserve geactiveerde investeringen vastgoed (19.000 euro). Daarnaast valt een bedrag van 2,572 miljoen euro vrij uit de egalisatiereserve bouwleges, aangezien deze boven het gestelde maximum uitkomt. Tot slot is de bestemming komen te vervallen van het revolverende fonds woningrenovatie en van het revolverende fonds jongerenschulden, waardoor een bedrag van in totaal 460.000 euro vrijvalt.

4.2 Hervormingen en bezuinigingen

In de Voorjaarsnota 2024 is besloten hervormingsbezuinigingen uit te werken met een ingroeipad van 20 miljoen euro in 2026 tot en met tenminste 25 miljoen euro structureel vanaf 2029. Bij de hervormingsbezuinigingen gaat het om bezuinigingen die tijd kosten om door te voeren en hervormingen van de gemeentelijke organisatie: wat kan minder en beter?
Van dit pakket aan hervormingsbezuinigingen van in totaal circa 25 miljoen euro kan worden gesteld dat het grotendeels voldoet aan de gekozen uitgangspunten die we hebben toegelicht in de raadsbrief over de hervormingsbezuinigingen:

- Zo min mogelijk impact op de stad
- Uitvoering zoveel mogelijk ontzien
- Prioriteren van werk
- Vitale organisatie bewaken
- Hervormen vóór bezuinigen

Naast de hervormingsbezuinigingen wordt nog eens 8,8 miljoen euro aan aanvullende bezuinigingsmaatregelen voorgesteld. Dit betreffen echte bezuinigingen waar de stad ook wat van gaat merken en die ook de uitvoering raken, zoals het sluiten van het klantcontactcentrum op woensdag- en vrijdagmiddag en het verminderen van het toekomstig budget Anders Reizen. Deze voorstellen doorkruisen grotendeels de uitgangspunten, maar vinden wij toch noodzakelijk om de financiën op orde te krijgen.
Onderstaande tabel laat zien hoe deze twee pakketten op totaalniveau optellen.

Tabel 14: hervormingen en bezuinigingen

Bedragen x € 1.000	2025	2026	2027	2028	2029	Structureel
Hervormingen	505	14.333	21.470	24.492	25.492	24.992
Aanvullende bezuinigingen	353	8.836	8.159	8.330	8.570	8.828
Subtotaal	*858*	*23.168*	*29.629*	*32.822*	*34.062*	*33.820*
AF: Verwerkt in begroting 2025		-20.000	-23.000	-24.000	-25.000	-25.000
Totaal extra VJN 2025	**858**	**3.168**	**6.629**	**8.822**	**9.062**	**8.820**

Deze twee pakketten zijn verdeeld over de afgesproken hoofdrichtingen en thema's. In de Programmabegroting 2025 hebben we u een tussenstand gegeven. We hebben daarbij kansrijke hervormingsthema's genoemd met een financiële bandbreedte, die in onderstaande tabel zijn weergegeven. Daarin is aangegeven welke voorstellen per thema worden gedaan. Daarbij moet worden opgemerkt dat er overlap tussen de thema's is. Sommige voorstellen gaan bijvoorbeeld zowel over efficiëntie als over prioriteren van beleid en werk.

Tabel 15: totaal hervormings- en bezuinigingsvoorstellen per thema

Totaal voorstellen (x € 1.000)	Begroting 2025	Netto besparing hervormingen (structureel)	Netto-besparing aanvullende bezuinigingen (structureel)
Hoofdrichting 1 - Aanpassen ambtelijke organisatie	**9.600 - 14.400**	**22.870**	**4.280**
Thema 1a: Efficiënter, zakelijker en klantgerichter werken		8.829	
Thema 1b: Verlagen kwaliteit interne dienstverlening		2.458	
Thema 2: Scherper prioriteren van beleid en werk		8.092	4.280
Thema 3: Centraliseren van o.a. bedrijfsvoeringsfuncties		2.111	
Thema 4: Organiseren gemeentelijke dienstverlening en wijkgericht werken		1.380	
Hoofdrichting 2 - Minder ambitie en kwaliteit	**400 - 600**	**52**	**336**
Thema 5: Versoberen vastgoed van onszelf en maatschappelijke partners		52	103
Thema 6: Verlagen bijdragen aan verbonden partijen en subsidies			233
Hoofdrichting 3 - Verdienvermogen benutten	**2.800 - 4.200**	**2.071**	**4.212**
Thema 7: Verdienvermogen benutten		2.071	4.212
PM	**7.200 - 10.800**		
Totaal	**20.000 - 30.000**	**24.992**	**8.828**

Thema 1: Efficiënter, zakelijker en klantgerichter werken

De gemeentelijke organisatie is de afgelopen jaren in omvang toegenomen om de groei van de stad en de groei van de gemeentelijke taken te kunnen faciliteren. Bij de hervormingsbezuinigingen zetten we in op een andere manier van werken en slimmer organiseren. Daarmee willen we een organisatie blijven die betrouwbaar, open, wendbaar en scherp is. Dat doen wij door processen te standaardiseren en te vereenvoudigen. Maar ook door, waar dat kan, scherpe keuzes te maken over de inzet van capaciteit, efficiënter te werken en taken te herverdelen. Daarnaast versoberen we de interne dienstverlening die de bedrijfsvoering levert aan de organisatie. Dit zal tot gevolg hebben dat onze overhead, die nu al in vergelijking met andere gemeenten relatief klein is, nog kleiner wordt. Dit is tevens ook de ondergrens voor een vitale organisatie. Hierop meer bezuinigen dan nu wordt gedaan vinden we daarom onverantwoord. Structureel wordt voorgesteld 11,3 miljoen euro aan efficiëntie- en interne dienstverleningsvoorstellen door te voeren. Daarnaast blijven we natuurlijk continu aandacht houden voor efficiënt en zakelijk werken en het verder beperken van de groei van de organisatie, verlagen van inhuur en het verminderen van het doen van externe onderzoeken.

Thema 2: Scherper prioriteren in beleid en werk

We hebben duidelijke keuzes gemaakt wat prioriteit heeft en wat getemporiseerd of gestopt moet worden. We kijken daarbij ook kritisch naar bestaande en nieuwe werkzaamheden en beleid. Daarmee willen we 12,3 miljoen euro besparen. Daarbij focussen we onze keuzes waar kan op

effectiviteit. Het prioriteren van werk vraagt ook iets van ons en van uw raad nu en in de toekomst: iets erbij is iets eraf. Prioriteren van beleid en werk raakt ook de uitvoering en soms de dienstverlening aan de stad. Als we ruimer in ons financiële jasje hadden gezeten hadden we de stad uiteraard willen ontzien, maar we hebben nu naast een aantal hervormingen ook een aantal aanvullende bezuinigingen moeten opvoeren onder dit thema.

Thema 3: Centraliseren van o.a. bedrijfsvoeringsfuncties

We willen bedrijfsvoeringsfuncties centraliseren om daarmee niet alleen 2 miljoen euro te besparen maar ook beter te kunnen sturen op prioriteiten en gebruik te kunnen maken van schaalvoordelen en zo tevens de kwaliteit van de interne dienstverlening te kunnen verhogen. Het betreft hier in beginsel de functies IPM, Business Control en onderzoek.

Thema 4: Organiseren gemeentelijke dienstverlening en wijkgericht werken

Voor wat betreft “werkzaamheden overlaten aan de stad” staat hieronder een aparte tekst opgenomen. Daarnaast stellen we een bezuiniging voor door het differentiëren van de dienstverlening van wijkbureaus en slim ruimtegebruik van panden in de stad.

Thema 5: Versoberen van vastgoed van onszelf en maatschappelijke partners

We hebben een klein aantal voorstellen om vastgoed te versoberen. We stellen voor het wijkcultuurhuis Merwedekanaalzone uit te stellen en te versoberen. En bij maatschappelijke vastgoedprojecten zullen we alleen aanvullende ambities meenemen als vóór de start van een project duidelijk is dat er extra geld voor ambities beschikbaar is. Hiermee voorkomen we dat er onnodig capaciteit wordt ingezet.

Thema 6: Verlagen bijdragen aan verbonden partijen en subsidies

Naast onze eigen organisatie hebben we onderzocht of het mogelijk en haalbaar is om de verbonden partijen efficiënter te organiseren en zo de bijdrage van de gemeente te verlagen. Op dit moment is het niet gelukt overeenstemming binnen de regio of samenwerkingsverbanden te vinden op het korten van de verbonden partijen. Veelal omdat er ook al rijkskortingen neerdalen in deze organisaties (voor GGD en VRU). Wel is afgesproken met de regiopartners het overleg over verlaging van de bijdragen te blijven voeren of kostenstijgingen af te wenden.

Bij de Voorjaarsnota 2024 is al een forse korting gedaan op diverse subsidies. Omdat we de stad zo veel mogelijk willen ontzien hebben we nauwelijks voorstellen om te bezuinigen op subsidies. Dit betreffen ‘aanvullende bezuinigingen’.

Thema 7: Verdienvermogen benutten

In de Voorjaarsnota 2024 hebben we afgesproken in het kader van de hervormingsbezuinigingen ook aandacht te besteden aan opbrengstverhogingen. We hebben hierbij niet gekeken naar directe lastenverzwaring voor inwoners, maar stellen wel bezuinigingen (of eigenlijk inkomstenverhogingen) voor ten aanzien van: a) private financiering van de cultuursector, b) de expertise uitbreiden om externe subsidies aan te trekken c) commerciële verhuur van ons eigen vastgoed en d) de inkomsten verpakkingsafvalheffing (SUP) uit de egalisatiereserve afvalstoffenheffing. Ook gaan we het budget aantrekkelijke stad en toeristenbelasting ontkoppelen waardoor er meer ruimte ontstaat in de begroting.

Impact organisatie
Na een aanzienlijke krimp van de organisatie door bezuinigingen in de periode 2010 t/m 2015 is de omvang van de organisatie afgelopen jaren bewust toegenomen om de groei van de stad en de groei van de (verplichte) gemeentelijke taken te kunnen faciliteren. Deze groei vlakt af. Ondanks de groei zitten we op dit moment met 14,6 fte per 1.000 inwoners onder het gemiddelde van de G4-gemeenten van 18,6 fte per 1.000 inwoners. Het verwachte gevolg van de hervormingsbezuinigingen is dat de organisatie op een aantal plekken weer zal krimpen. Qua formatiereductie op concernniveau gaat het structureel om ongeveer 140 fte vanaf 2029. We willen de personele bezuinigingen zoveel mogelijk opvangen door het verminderen van externe inhuur, in combinatie met natuurlijk verloop (o.a. pensionering) en het niet voorzetten van tijdelijke contracten. Naar verwachting gaat dit om 80 fte van de 140 fte.

Omdat we een organisatie zijn in een groeiende stad en met een toenemend aantal taken, hebben we op dit moment ook overal in de organisatie mensen nodig. Daarbij hebben we te maken met moeilijk vervulbare vacatures als gevolg van een krappe arbeidsmarkt. In het eerste kwartaal van 2025 ging het om ongeveer 250 vacatures, waarvan ongeveer de helft schaars. Dit betekent dat er hoe dan ook extra moeite nodig is om geschikte kandidaten te vinden die reageren. In april stonden ruim 150 vacatures nog steeds open.

We kunnen niet voorkomen dat er consequenties zijn voor medewerkers met een vast contract. Voor hen volgt een zorgvuldig herplaatsingsproces, waarin we ons inspannen om medewerkers van werk naar werk te begeleiden, in afstemming met de medezeggenschap. Daarbij zetten we ons in om zo veel mogelijk medewerkers binnen de gemeente te herplaatsen naar plekken waar medewerkers nodig zijn. Onze huidige inschatting is dat de bezuinigingen circa 60 fte met een vast contract gaan raken. We hebben een reserve ingesteld voor het opvangen van de personele frictiekosten, onder meer bedoeld om boventallige mensen van werk naar werk te begeleiden en eventuele loonkosten in die periode te betalen. De verwachting is dat deze reserve voldoende is om de personele frictiekosten van de bezuinigingen Voorjaarsnota 2024 en de hervormingsbezuinigingen (Voorjaarnota 2025) op te vangen.

Werkzaamheden overlaten aan de stad
Zoals aangekondigd in de Voorjaarsnota 2024 hebben we onderzocht of het overlaten van werkzaamheden aan inwoners en ondernemers kan leiden tot een bezuiniging, naast dat inwoners daarmee meer verantwoordelijkheid krijgen over hun eigen leven en omgeving. We hebben veel gesprekken gevoerd in de stad, met o.a. vrijwilligersorganisaties, bewonersinitiatieven, maatschappelijke organisaties en ondernemers, zoals in motie 196/2024 ‘Gebruik de kracht van de samenleving’ wordt gevraagd. Telkens is de vraag gesteld welke taken, werkzaamheden of inkoop van de gemeente goedkoper zou kunnen worden uitgevoerd als de stad het overneemt of anders invult en wat dat vervolgens vraagt van de gemeente.

De conclusie uit die gesprekken is dat het niet werkt als de gemeente aan deze partijen vraagt om een bezuiniging te realiseren of taken over te nemen, maar dat er wel kansen liggen in een andere manier van samenwerken tussen gemeente, markt en inwoners. Utrechters (inwoners en maatschappelijke en commerciële organisaties) geven aan dat zij meer willen en kunnen doen, maar dat dat ook andere samenwerkingsvormen en een andere rol van de gemeente vraagt. Het beleid van Samen stad maken, Geen Utrecht zonder U, geeft daar met de leidende principes voor houding en gedrag en met het kompas voor zeggenschap al de richting voor en stuurt op meer eigenaarschap voor Utrechters. Naast de samenwerkingsvormen waarin de gemeente eigenaar blijft, willen we extra inzetten op de vormen waar de Utrechter eigenaar is (overheidsparticipatie) of waar er gezamenlijk eigenaarschap mogelijk is (samen aan zet). Uit de gesprekken komt naar voren dat dit voor de gemeente betekent

dat we vooral richting geven en ruimte bieden met kaders op hoofdlijnen en dat we meer durven los te laten, ondernemerschap stimuleren, sturen op een gelijkwaardig speelveld en inzetten op mensgerichte duurzame relaties.

Op dit moment levert dat geen bezuinigingsvoorstel op. Maar als wij als gemeente in sommige gevallen een stap terug doen en inwoners en organisaties meer ruimte geven, kan dit mogelijk wel leiden tot minder proceskosten voor de gemeente en meer subsidies en bijdragen van derden in de toekomst. De komende periode willen we inzetten op meer samenwerking met fondsen en bedrijven (o.a. voor matchfunding en social return), en onderzoeken we kansen voor meer eigenaarschap voor Utrechters in concrete projecten, zoals “Samen voor Overvecht” en ”Windmolens Lage weide”.

Peilen
Bij bezuinigingsvoorstellen die de dienstverlening aan de stad raken hebben we het Utrechtse Kompas voor zeggenschap gehanteerd om Utrechters te betrekken. Naast bovenstaand onderzoek hebben we daarom voor het opstellen van een aantal voorstellen gepeild bij partners in de stad. Dit is gebeurd voor het voorstel voor slimmer en efficiënter ruimtegebruik van gemeentelijk vastgoed en commerciële verhuur. Een aantal ideeën voor besparingen bij veiligheid hebben we voorgelegd aan OM en Politie.

In bijlage 1 staan alle maatregelen uitgesplitst voor wat betreft hervormingsbezuinigingen en aanvullende bezuinigingen.
In bijlage 2 staan de maatregelen toegelicht en zijn ze uitgesplitst naar begrotingsprogramma.
In bijlage 3 staan de afgevallen maatregelen.
In bijlage 4 staat de eerste monitor van de bezuinigingen over het jaar 2024, waarover we u in de raadsbrief hebben geïnformeerd. In 2024 was een beperkt aantal bezuinigingsmaatregelen en opbrengstverhogingen van kracht, waardoor de omvang van deze monitor beperkt is. De volgende monitor zal een grotere omvang hebben in aansluiting op de raadsbrief.

4.3 Inschattingen inkomsten Rijk

De afgelopen periode stond in het teken van grote onzekerheid over de inkomsten uit het gemeentefonds. De meest omvangrijke onzekerheid is het herstel van de korting op het gemeentefonds vanaf 2026 (landelijk 2,3 miljard euro), het zogenoemde ravijn. We willen een reële compensatie voor de uitvoering van onze gemeentelijke (medebewinds-) taken. Voor nieuwe taken als de Omgevingswet, voor de huidige taken zoals inburgering, de landelijke vreemdelingenvoorziening, de vervanging van oude infrastructuur, uitvoering van de Jeugdwet en voor het realiseren van de opgaven voor woningbouw, netcongestie en klimaat. In deze voorjaarsnota wordt een aantal inschattingen gemaakt van aanvullende middelen van het Rijk (tabel 16). Hieronder lichten we de gemaakte inschattingen nader toe.

Tabel 16: Inschattingen inkomsten Rijk

Bedragen x € 1.000	2025	2026	2027	2028	2029	Structureel
1. Inschatting inkomsten Jeugd	20.516	16.885	15.936	7.686	7.722	7.722
2. Demping terugval Gemeentefonds	0	8.900	9.300	9.000	8.900	8.900
3. Specifieke uitkering woonplaatsbeginsel jeugd	1.200	1.200	1.200	1.200	1.200	1.200
4. Landelijke Vreemdelingen Voorziening	1.300	1.300	1.300	1.300	1.300	1.300
5. Aanvullende rijksmiddelen inburgering	2.078	3.216	3.216	-	-	-
Totaal inschattingen inkomsten Rijk	**25.094**	**31.501**	**30.952**	**19.186**	**19.122**	**19.122**

Bij de inschatting van de inkomsten van het Rijk is rekening gehouden met de in de recent verschenen Voorjaarsnota 2025 van het Rijk aangekondigde extra middelen voor Jeugd en de demping van de terugval van het gemeentefonds. Voor deze inschattingen in tabel 16 is daarmee niet zozeer de vraag of er aanvullende middelen komen, maar wat het precieze bedrag zal zijn. De vertaling van deze extra middelen in de meicirculaire wordt verwerkt in de Programmabegroting 2026.

1. Inschatting inkomsten Jeugd
Toereikende compensatie voor de medebewindstaken voor de jeugdzorg is lange tijd onderwerp van overleg met het Rijk. Een commissie van Wijzen heeft in 2021 naar aanleiding van een gerechtelijke uitspraak richting gegeven aan de oplossing van problematiek: extra middelen en het uitvoeren van een hervormingsagenda. De gezamenlijk met het Rijk opgestelde hervormingsagenda jeugd is in 2023 vastgesteld, met een inspanningsverplichting voor Rijk en gemeenten om de kosten van de jeugdzorg te beperken.

Begin 2025 heeft de deskundigencommissie Van Ark een rapport opgesteld over de ontwikkeling van de kosten voor jeugdzorg, de hervormingsagenda en met adviezen over verbetering van het stelsel. Onderdeel van deze adviezen is een financiële compensatie voor gemeenten vanaf 2023 voor de groei van het zorggebruik en een automatische indexatie van de budgetten op basis van de in de zorg gebruikelijke OVA/PPC (in plaats van het Bbp-prijs). Dit rapport was onderwerp van gesprek bij het Overhedenoverleg. Hierbij is nauw opgetrokken met de G4 en de VNG. In de Voorjaarsnota 2025 van het Rijk zijn aanvullende middelen aangekondigd. Dit betreft:

- Het structureel doortrekken van de compensatie van 50% van het over 2024 vastgestelde landelijke tekort (circa 7,7 miljoen euro structureel vanaf 2025).
- Een verzachting van de besparingen die op basis van de reeks van de Commissie van Wijzen, als onderdeel van de bestuurlijke afspraken over de Hervormingsagenda Jeugd, waren ingeboekt voor 2026 en 2027 van 9,2 respectievelijk 8,3 miljoen euro. Deze verzachting stopt per 2028. Het kabinet gaat ervan uit dat de maatregelen uit de Hervormingsagenda dan het beoogde effect hebben. Die aanname wijkt af van de Commissie Van Ark, die stelt dat per 2028 vooralsnog een PM taakstelling moet worden opgenomen tot het moment dat deze beter is onderbouwd. Hierin hebben Rijk en gemeenten een gezamenlijke verantwoordelijkheid.

In de voorjaarsnota van het Rijk is nog geen sprake van compensatie met terugwerkende kracht van de (helft van de) tekorten over 2023 en 2024. Het kabinet heeft toegezegd aan de VNG om de komende maanden naar ruimte te zoeken om gemeenten alsnog daarvoor te compenseren. In deze voorjaarsnota hebben wij een inschatting gemaakt van een nabetaling hiervoor van circa 12,8 miljoen euro in 2025.

Per saldo komen er tot en met 2027 aanvullende middelen beschikbaar voor gemeenten, waarmee een aanzienlijk deel van het rapport van de Commissie Van Ark financieel wordt opgevolgd, en voor de korte termijn recht wordt gedaan aan het principe dat medebewindstaken worden vergoed. Hoe het Rijk de komende tijd uitvoering geeft aan de inhoudelijke aanbevelingen van de Commissie van Ark wordt niet duidelijk in de voorjaarsnota. Daarmee lopen gemeenten het risico dat de compensatie op de korte termijn de lasten dekt, maar investeringen in grondoorzaken op de lange termijn uitblijven. Daarmee wordt het structurele probleem van de almaar groeiende vraag naar jeugdzorg (nog) niet opgelost. Het in voorliggende voorjaarsnota opgevoerde knelpunt jeugd (7) is gebaseerd op de verwachting dat het Rijk van kaft tot kaft uitvoering geeft aan het rapport van de commissie van Ark (dus inclusief minder vrijblijvende aanpak van grondoorzaken). We gaan ervan uit dat het Rijk de gemaakte afspraken nakomt; als dit niet het geval is dan ontstaat er een nieuwe situatie. Hier past ook bij dat de VNG de Staat in gebreke zal stellen als niet aan de wettelijke verplichting op basis van de

Gemeentewet wordt voldaan om gemeenten te compenseren voor de uitgaven die zijn gedaan voor de jeugdzorg in de jaren 2023 en 2024.

2. Demping terugval gemeentefonds
Het Rijk heeft in de voorjaarsnota een compensatie (circa 9 miljoen euro structureel vanaf 2026) aangekondigd voor de effecten van de introductie van de invoering van de nieuwe bekostigingssystematiek. Dit betreft slechts een gedeeltelijke compensatie, maar het is een stap in de goede richting.

3. Risico-inschatting SPUK woonplaatsbeginsel
Jeugdzorg wordt niet altijd geleverd door de gemeente waar een jeugdige staat ingeschreven. De gemeente waar de jeugdige staat ingeschreven is wel verantwoordelijk voor deze zorg en bijbehorende kosten. Ook Utrecht levert zorg aan jeugdigen die niet in Utrecht wonen. Met de specifieke uitkering woonplaatsbeginsel wordt de gemeente Utrecht voor deze kosten gecompenseerd. De afgelopen drie jaar hebben wij hiervoor middelen ontvangen van circa 2 miljoen euro per jaar. Wij verwachten dat we ook in de komende jaren middelen zullen ontvangen en daarom nemen we een voorschot op de nog te ontvangen compensatie uit deze regeling.

4. Landelijke vreemdelingen voorziening en 5. Inburgering
Wij gaan er vanuit dat het Rijk zich houdt aan de beginselen van goed bestuur en de afspraken uit de financiële verhoudingswet. In onze risico-inschatting gaan wij er vanuit dat het Rijk de gemeenten compenseert voor de uitvoering van de medebewindstaak voor de opvang van ongedocumenteerden en inburgering.

Bijlagen

Bijlage 1 | Hervormingen en bezuinigingen: totaallijst

Tabel 17: totaallijst hervormingen en bezuinigingen

Bedragen x € 1.000	2025	2026	2027	2028	2029	Struct.	Hervorming/ bezuiniging
Thema 1a: Efficiënter, zakelijker en klantgerichter werken	**-731**	**5.244**	**8.215**	**8.515**	**8.829**	**8.829**	Hervorming
Thema 1b: Verlagen kwaliteit interne dienstverlening	**0**	**1.665**	**2.458**	**2.458**	**2.458**	**2.458**	Hervorming
Thema 2: Scherper prioriteren van beleid en werk	**2.453**	**10.322**	**11.872**	**12.372**	**12.872**	**12.372**	
Afschaffen verhuisadviseur, afschaffen huurdersparticipatie	0	84	84	84	84	84	Bezuiniging
Afschalen arbeidsmarktaanpak energietransitie	0	93	93	93	93	93	Bezuiniging
Afschalen budget evaluatie taxibeleid	0	31	31	31	31	31	Bezuiniging
Afschalen circulaire bedrijvigheid en ondernemerschap	0	47	47	47	47	47	Bezuiniging
Basisniveau contractbeheer Grondzaken, Investeren & Exploiteren	0	53	53	53	53	53	Hervorming
Bedrijven worden niet meer gestimuleerd om meer te doen dan wettelijk verplicht voor energietransitie	120	124	124	124	124	124	Bezuiniging
Beëindigen programmakosten touringcars	0	41	41	41	41	41	Hervorming
Beleid Energietransitie	0	562	562	562	562	562	Bezuiniging
Beleidscapaciteit verminderen VTH	113	117	117	117	117	117	Hervorming
Beperken regie op de ondergrond	50	103	103	103	103	103	Hervorming
Bezuiniging gezondheidsadvies en –beleid, gezondheidsonderzoek en efficiency	0	490	518	518	518	518	Hervorming
Bezuiniging innovatie Fiets	0	26	26	26	26	26	Hervorming
Geen advisering meer voor bodemenergie t.b.v. warmtetransitie	0	106	154	154	154	154	Bezuiniging
Herprioriteren, schrappen én gefaseerd uitvoeren van beleidsambities Werk & Inkomen	0	220	220	220	220	220	Hervorming
Herprioritering strategische capaciteit	0	139	139	139	139	139	Hervorming
Inzet niet-focusgebieden stopzetten Energie	0	52	52	52	52	52	Bezuiniging
Korten op investeringsbudget Publieksdienstverlening	0	51	51	51	51	51	Hervorming
Middelen MPB (Meerjarenprogramma bereikbaarheid) structureel met 1 miljoen verlagen	0	1.029	1.029	1.029	1.029	1.029	Hervorming
Minder investeren in fietsbewegwijzering (temporiseren)	0	0	257	257	257	0	Bezuiniging
Minder inzet op beleidsadvisering mobiliteit	0	0	191	191	191	191	Hervorming
Minder speelruimte-scans Gezond Gedrag in de Openbare Ruimte (GGiOR)	0	12	12	12	12	12	Hervorming
Niet verhogen bijdragen multimodaal verkeersmanagement	0	267	267	267	267	267	Bezuiniging
Planningsoptimisme / onder-uitputting gemeentebreed (investeringen en lopende budgetten)	2.170	2.768	3.568	4.068	4.568	4.068	Hervorming
Prioriteren planvorming gebiedsontwikkeling	0	1.064	1.064	1.064	1.064	1.064	Bezuiniging
Registratie Niet Ingezeten kostendekkend uitvoeren	0	89	89	89	89	89	Hervorming
Sluiten KCC (Klant contact center) op woensdag- en vrijdagmiddag	0	479	545	545	545	545	Bezuiniging
Stoppen herbestemmingsprofiel religieus erfgoed	0	35	35	35	35	35	Bezuiniging
Stoppen met projectspecifieke beoordeling van verkeersplannen voor kleine projecten met weinig verkeershinder	0	103	103	103	103	103	Bezuiniging
Stoppen strategische onderzoeksadvisering publiek domein	0	118	118	118	118	118	Hervorming
Sturing in balans: van ontwikkel- naar realisatiekracht Maatschappelijke Ontwikkeling	0	585	700	700	700	700	Hervorming
Taken Data op Orde bij energietransitie	0	103	103	103	103	103	Hervorming
Temporiseren voorbereiding Dom-tot-dam inclusief Demkabrug (Brug over Amsterdam-Rijnkanaal)	0	213	257	257	257	0	Bezuiniging
Verlagen re-integratiebudget	0	515	515	515	515	515	Hervorming
Verminderen toekomstig budget Anders Reizen - programma mobiliteitsmanagement	0	0	0	0	0	514	Bezuiniging
Verminderen uitvoeringscapaciteit Utrecht zijn we Samen 2.0	0	131	131	131	131	131	Bezuiniging

Versoberen interne en externe dienstverlening primair proces Erfgoed	0	120	120	120	120	120	Bezuiniging
Weesfietsen	0	331	331	331	331	331	Bezuiniging
Verminderen kennis- en collectiebeheer	0	24	24	24	24	24	Bezuiniging
Thema 3: Centraliseren van o.a. bedrijfsvoeringsfuncties	**-1.025**	**-539**	**452**	**2.111**	**2.111**	**2.111**	Hervorming
Thema 4: Organiseren gemeentelijke dienstverlening en wijkgericht werken	**0**	**572**	**1.247**	**1.247**	**1.380**	**1.380**	
Differentiëren dienstverlening wijkbureaus	0	309	309	309	309	309	Hervorming
Slim ruimtegebruik van panden in de stad (onderdeel van dienstverleningsconcept)	0	263	938	938	1.071	1.071	Hervorming
Thema 5: Versoberen vastgoed van onszelf en maatschappelijke partners	**0**	**257**	**206**	**154**	**154**	**154**	
Betaalbaarheid maatschappelijke voorzieningen	0	52	52	52	52	52	Hervorming
Versoberen wijkcultuurhuis Merwedekanaalzone	0	205	154	103	103	103	Bezuiniging
Thema 6: Verlagen bijdragen aan verbonden partijen en subsidies	**85**	**1.433**	**233**	**233**	**233**	**233**	
Hervormen ecosysteem start- & scale-ups en incubators	35	103	103	103	103	103	Bezuiniging
Stoppen subsidie aan Stichting USP (Utrecht Science Park)	50	51	51	51	51	51	Bezuiniging
Verlagen bijdragen aan subsidie politiekeurmerk Veilig Wonen	0	79	79	79	79	79	Bezuiniging
Veiligheidsregio Utrecht: overschot 2024 inzetten ter dekking van knelpunt VRU	0	1.200	0	0	0	0	Bezuiniging
Thema 7: Verdienvermogen benutten	**76**	**4.214**	**4.946**	**5.732**	**6.025**	**6.283**	
Commerciële verhuur	-10	470	970	1.470	1.500	1.500	Hervorming
Expertise inzetten voor subsidies VGU en Stadsbedrijven	-100	70	93	116	139	139	Hervorming
Plankosten Merwedelijn dekken uit spaarbedragen OV-schaalsprong	0	257	257	257	257	257	Hervorming
Private financiering Culturele zaken	38	85	136	175	175	175	Hervorming
Verpakkingsafvalheffing	0	3.000	3.000	3.000	3.000	3.000	Bezuiniging
Ontkoppeling budget aantrekkelijke stad en toeristenbelasting	148	332	491	714	954	1.212	Bezuiniging
Eindtotaal	**858**	**23.168**	**29.629**	**32.822**	**34.062**	**33.820**	

Bijlage 2 | Hervormingen en bezuinigingen: per maatregel toegelicht

Thema 1: Efficiënter, zakelijker en klantgerichter werken

Tabel 18: totaal maatregelen efficiency per begrotingsprogramma

Bedragen x € 1.000	2025	2026	2027	2028	2029	Structureel
Thema 1a: Efficiënter, zakelijker en klantgerichter werken	**-731**	**5.244**	**8.215**	**8.515**	**8.829**	**8.829**
01. Betrouwbare overheid	-100	497	550	550	550	550
02. Ontwikkelen en wonen voor iedereen	-	385	385	385	385	385
03. Klimaatvriendelijke stad	-	31	31	31	31	31
05. Aantrekkelijke, groene leefomgeving en erfgoed	-188	-22	903	1.080	1.080	1.080
06. Veilige stad	-	230	363	363	364	364
08. Werk, toekomstbestendige economie en bestaanszekerheid	-	1.139	1.139	1.139	1.139	1.139
10. Levendige en gezonde stad	-	-	-	-	313	313
11. Algemene middelen en overhead	-228	2.642	3.655	3.778	3.778	3.778
Meerdere programma's	-215	342	1.189	1.189	1.189	1.189
Thema 1b: Verlagen kwaliteit interne dienstverlening	**-**	**1.665**	**2.458**	**2.458**	**2.458**	**2.458**
06. Veilige stad	-	69	69	69	69	69
11. Algemene middelen en overhead	-	1.414	2.207	2.207	2.207	2.207
Meerdere programma's	-	181	181	181	181	181
Totaal	**-731**	**6.909**	**10.673**	**10.973**	**11.286**	**11.286**

We gaan efficiënter werken door processen te standaardiseren en te vereenvoudigen. Maar ook door, waar dat kan, scherpe keuzes te maken over de inzet van capaciteit en herverdelen van taken. Voorbeelden zijn:

- (Klant)processen optimaliseren, bijvoorbeeld bij burgerzaken door verdere digitalisering van huwelijken, automatisering van het postarchief en het vereenvoudigen van de correctieverzoeken in de Basisregistratie Personen (BRP).
- Op enkele plekken is op management bezuinigd (daar waar de span of control niet te groot is)
- Externe inhuur vervangen daar waar mogelijk door vast personeel
- Verminderen en standaardiseren van brieven over subsidies
- Efficiënter werken in de keten van ruimtelijke regionale lobby door focus te leggen op een beperkt aantal prioritaire regionale dossiers en generieke regionale activiteiten af te schalen

Daarnaast versoberen we de interne dienstverlening die de bedrijfsvoering levert aan de organisatie. Voorstellen die hiermee gemoeid zijn:

- Op diverse plekken verminderen van directiesecretarissen of managementondersteuning
- Risicogerichte prioritering van de juridische toetsing
- Verlagen van het cateringaanbod binnen de gemeente
- Prioritering van communicatie inzet
- Stoppen met exposities op het stadskantoor en stadhuis
- Als gemeente van ‘voorloper’ naar ‘volger’ op enkele ontwikkelingen, zoals common ground (de structurele hervorming van de gemeentelijke informatievoorziening in VNG-verband)

Bij een aantal procesoptimalisaties willen we gebruik maken van automatisering. We maken daarbij onder andere gebruik van businesscases om te bepalen of de investering zichzelf terugverdient en leidt tot een netto besparing. Bij een aantal voorstellen is dit al ingeboekt (zie bijvoorbeeld het voorstel

voor verlagen formatie burgerzaken). Voor de meeste voorstellen vraagt de uitwerking meer tijd, waardoor deze voorstellen geen onderdeel uitmaken van de hervormingsbezuinigingen. Indien blijkt dat de automatisering alsnog leidt tot een besparing, dan zal het nieuwe college deze aan u voorleggen.
We gaan in totaliteit van alle voorstellen, ook door centralisatie van de overhead, meer bezuinigen op de overhead dan de geldende overhead-systematiek (34,6%) voorschrijft omdat ook de overhead efficiënter en soberder zou kunnen. Dit zal tot gevolg hebben dat onze overhead, die nu al in vergelijking met andere gemeenten relatief klein is, nog kleiner wordt.

Structureel wordt voorgesteld 11,3 miljoen euro aan efficiëntievoorstellen door te voeren. Deze maken onderdeel uit van diverse begrotingsprogramma's. Deze zijn niet in detail uitgesplitst, omdat deze maatregelen een ambtelijke bevoegdheid zijn.

Thema 2: Scherper prioriteren in beleid en werk

01. Betrouwbare overheid

Tabel 19 Scherper prioriteren in beleid en werk, programma Betrouwbare overheid

Bedragen x € 1.000	2025	2026	2027	2028	2029	Structureel
01. Betrouwbare overheid	**-**	**619**	**685**	**685**	**685**	**685**
Korten op investeringsbudget Publieksdienstverlening	-	51	51	51	51	51
Registratie Niet Ingezeten kostendekkend uitvoeren	-	89	89	89	89	89
Sluiten KCC (Klant contact center) op woensdag- en vrijdagmiddag	-	479	545	545	545	545

Korten op investeringsbudget Publieksdienstverlening: Dit investeringsbudget is bedoeld om generieke dienstverlening door te ontwikkelen. We blijven investeren in de randvoorwaarden die nodig zijn om de organisatie beter te laten leren van inwonerssignalen, maar we zullen door de korting wel temporiseren in het ontsluiten van nieuwe bronnen (in- en extern) om de pallet aan inwonerssignalen te verrijken. Daardoor vertraagt de realisatie van de gehele ambitie van de visie op dienstverlening 2022-2032.

Registratie Niet Ingezeten kostendekkend uitvoeren: Voor de Registratie Niet-Ingezetenen (RNI) krijgen we een vergoeding. We gaan deze taak voortaan uitvoeren voor het bedrag dat we ervoor ontvangen, d.w.z. met inzet van 2 fte. Hierdoor komen er minder afspraak mogelijkheden. Inwoners die in aanmerking komen voor een inschrijving in de RNI, zoals arbeidsmigranten, kunnen ook uitwijken naar andere RNI-loketten in Nederland.

Sluiten KCC (Klant contact center) op woensdag- en vrijdagmiddag: We sluiten het Klantcontactcentrum (KCC) op de dagdelen waarop er minder contact wordt opgenomen: woensdag- en vrijdagmiddag na 13 uur. Dit is dan tevens een oplossing voor het capaciteitsvraagstuk op deze (mid)dagen. Het contract met onze externe partner voor opvang van spoedmeldingen buiten bereikbaarheidstijden zal worden aangepast, zodat deze dan wel bereikbaar is, zoals nu ook buiten kantoortijden. Deze bezuiniging is randvoorwaardelijk voor een besparing op management die onderdeel uitmaakt van de voorstellen onder Thema 1 efficiency. Indien het voorstel om het klant contactcentrum toch niet te sluiten op woensdag- en vrijdagmiddag kan de besparing op het management van 55.000 euro ook niet doorgevoerd worden.

02. Ontwikkelen en wonen voor iedereen

Tabel 20 Scherper prioriteren in beleid en werk, programma Ontwikkelen en wonen voor iedereen

Bedragen x € 1.000	2025	2026	2027	2028	2029	Structureel
02. Ontwikkelen en wonen voor iedereen	**233**	**1.580**	**1.580**	**1.580**	**1.580**	**1.580**
Afschaffen verhuisadviseur, afschaffen huurdersparticipatie	-	84	84	84	84	84
Basisniveau contractbeheer Grondzaken, Investeren & Exploiteren	-	53	53	53	53	53
Bedrijven worden niet meer gestimuleerd om meer te doen dan wettelijk verplicht voor energietransitie	120	124	124	124	124	124
Beleidscapaciteit verminderen VTH	113	117	117	117	117	117
Herprioritering strategische capaciteit	-	139	139	139	139	139
Prioriteren planvorming gebiedsontwikkeling	-	1.064	1.064	1.064	1.064	1.064

We doen er alles aan om bestaande en geplande gebiedsontwikkelingen door te laten gaan (o.a. door oplossingen voor maatschappelijke voorzieningen binnen MPR en investeringen in netcongestie). Tegelijkertijd zijn we helaas genoodzaakt om structureel te bezuinigen op:

Afschaffen verhuisadviseur, afschaffen huurdersparticipatie: Vanuit de vigerende Woonvisie (Utrecht beter in balans) uit 2019 en het Uitvoeringsplan Thuis voor Ouderen (geen wettelijke taak) worden verhuisadviseurs ingezet ter bevordering van de doorstroming op de woningmarkt. Het voorstel is te stoppen met deze inzet. De Wet op het ‘overleg huurders verhuurder' verplicht verhuurders om huurders duidelijk te informeren over het beleid en beheer van hun woningen. Met dit voorstel stoppen we de bovenwettelijke inzet en beperken we ons tot de wettelijke verplichting die we hierin als gemeente hebben (i.e. woningcorporaties en commerciële verhuurders met ten minste 25 woningen). De verhuisadviseur en de huurdersparticipatie zijn ook als instrument opgenomen in de nieuwe beleidsnota wonen. Zij vallen echter in het ongedekte gedeelte van de nota en kunnen dus alleen opnieuw worden ingezet als er dekking komt.

Basisniveau contractbeheer Grondzaken, Investeren & Exploiteren: Het contractbeheer op bovenwettelijke (privaatrechtelijke) afspraken binnen gebiedsontwikkelingsprojecten brengen we terug naar een basisniveau. Dit richt zich inhoudelijk op: de zelfbewoningsplicht, de Utrechtse regulering van huurprijsniveaus exclusief specifieke afspraken m.b.t. studentenhuisvesting, en enkele project specifieke afspraken over deelmobiliteit.

Bedrijven worden niet meer gestimuleerd om meer te doen dan wettelijk verplicht voor energietransitie: Het stimulerend toezicht was ondergebracht bij VTH. Per 1 januari zijn de handhavingstaken overgedragen aan de Regionale Uitvoeringsdienst Utrecht. Zij doen vooralsnog geen stimulerend toezicht. Het bedrag dat wij jaarlijks reserveerden, 75.000 euro is te weinig om stimulerend toezicht bij VTH goed uit te voeren. Daarom is er besloten om geen vacature open te zetten en te stoppen met stimuleren toezicht.

Beleidscapaciteit VTH verminderen: Minder beleid maken op toezicht en handhaving voor de bebouwde omgeving. De consequentie is dat er een scherpere keuze gemaakt moet worden wat we wel en niet oppakken of eventueel later in de tijd oppakken. Dit kan bijvoorbeeld gaan om het handhavingsbeleid ten aan zien van de opkoopbescherming.

Herprioritering strategische capaciteit bij ruimte: We stoppen met de deelname aan de stuurgroep en het kernteam van de data en kennishub gezond stedelijk leven. Dit betreft een samenwerking met de betrokken partners (provincie, HU, RIVM, UU, en enkele private partijen). We blijven wel lid en daarmee op de hoogte van de ontwikkelingen. Daarnaast verminderen we de inzet in Gebiedsallianties en rijk-regio samenwerking. De alliantie Groot Merwede Rijnenburg zullen we met de hoogste prioriteit wel blijven bemensen.

Prioriteren planvorming gebiedsontwikkeling: Concreet gaat het om het verlagen van kosten voor het opstellen van ontwikkelstrategieën, gebiedsgerichte (omgevings-) visies, en onderzoeken. Daarnaast gaat het om het verlagen van structurele personeelslasten van de gebiedsorganisatie.

We prioriteren continu zodat binnen het budget zoveel mogelijk gebiedsontwikkelingen mogelijk blijven.

03. Klimaatvriendelijke stad

Tabel 21 Scherper prioriteren in beleid en werk, programma Klimaatvriendelijke stad

Bedragen x € 1.000	2025	2026	2027	2028	2029	Structureel
03. Klimaatvriendelijke stad	**-**	**717**	**717**	**717**	**717**	**717**
Beleid Energietransitie	-	562	562	562	562	562
Inzet niet-focusgebieden stopzetten Energie	-	52	52	52	52	52
Taken Data op Orde bij energietransitie	-	103	103	103	103	103

Beleid energietransitie: We stellen voor om de bezuinigingen als volgt in te vullen:

1. We stoppen met het klimaatpanel (van vier naar twee keer per jaar en alleen over energie-onderwerpen), trekker arbeidsmarkt en energie en stimulerend toezicht bij bedrijven
2. Coalitieambities die zijn behaald, of die door externe belemmeringen niet op korte tijd te realiseren zijn schroeven we terug in capaciteit: bijvoorbeeld het onderzoek en ontwikkeling van Solar carports.
3. Efficiënt en zakelijker werken waaronder de bovenlokale ambities op een aantal taken uit het Klimaatakkoord schroeven we terug.

Inzet niet-focusgebieden stopzetten Energie: In de nota opwekgebieden schone energie is onderscheid gemaakt tussen focusgebieden (gebieden waar in principe geen technische belemmeringen zijn om met zon en/of wind aan de slag te gaan) en zoekgebieden. In de zoekgebieden zijn vooral belemmeringen op het gebied van erfgoed geconstateerd en daarmee is het onzeker of het lukt om hier zon en/of wind te gaan ontwikkelen. De politieke ambitie was om hier alsnog inzet op te plegen, maar met deze bezuiniging gaan we hier dus mee stoppen.

Taken Data op Orde bij energietransitie: Efficiënter inzetten van de capaciteit om de data rondom de energietransitie op orde te krijgen. Hiervoor zullen we meer aansluiten bij de landelijke standaarden die in ontwikkeling zijn.

Eventuele structurele toekenning en ophoging van de uitkering voor decentrale overheden om de capaciteit voor het uitvoeren van klimaat- en energiebeleid (CDOKE) en/of extra aan te vragen planfinanciering kunnen bovenstaande bezuinigingen eventueel deels dempen.

04. Duurzame bereikbaarheid

Tabel 22 Scherper prioriteren in beleid en werk, programma Duurzame bereikbaarheid

Bedragen x € 1.000	2025	2026	2027	2028	2029	Structureel
04. Duurzame bereikbaarheid	**-**	**2.040**	**2.533**	**2.533**	**2.532**	**2.532**
Afschalen budget evaluatie taxibeleid	-	31	31	31	31	31
Beëindigen programmakosten touringcars	-	41	41	41	41	41
Bezuiniging innovatie Fiets	-	26	26	26	26	26
Middelen MPB (Meerjarenprogramma bereikbaarheid) structureel met 1 miljoen verlagen	-	1.029	1.029	1.029	1.029	1.029
Minder investeren in fietsbewegwijzering (temporiseren)	-	-	257	257	257	-
Minder inzet op beleidsadvisering mobiliteit	-	-	191	191	191	191
Niet verhogen bijdragen multimodaal verkeersmanagement	-	267	267	267	267	267
Stoppen met projectspecifieke beoordeling van verkeersplannen voor kleine projecten met weinig verkeershinder	-	103	103	103	103	103

Temporiseren voorbereiding Dom-tot-dam inclusief Demkabrug (Brug over Amsterdam-Rijnkanaal)	-	213	257	257	257	-
Verminderen toekomstig budget Anders Reizen - programma mobiliteitsmanagement	-	-	-	-	-	514
Weesfietsen	-	331	331	331	331	331

Afschalen budget evaluatie taxibeleid: Afschalen van het taxibudget betreft het beperken (minimaal uitvoeren) van de toegezegde onderzoeken en maatregelen. De onderzoeken en maatregelen betreffen: a) Verbetering van de toetredingseisen b) Versterking van handhaving c) Verbetering van communicatie aan reizigers d) Onderzoek naar de gevolgen van de toename van ritten door platformbedrijven e) Aanpassing van de huidige taxiverordening.

Beëindigen programmakosten touringcars: Betreft structureel budget voor planontwikkeling en uitvoering van parkeerplekken voor touringcars rond de binnenstad. Inmiddels zijn de plekken gerealiseerd en betreft de inzet een beperkt aantal uren voor de nazorg.

Bezuiniging innovatie Fiets: De afgelopen jaren zijn verschillende proefprojecten uitgevoerd. Deze hebben geen doorbraken opgeleverd. Fietsers laten zich maar moeilijk sturen. Toch gaan we op kleine schaal door met innovatie. We stellen een bezuiniging voor omdat het met iets minder geld kan.

Middelen MPB (Meerjarenprogramma bereikbaarheid) structureel met 1 miljoen euro verlagen: Er liggen in deze VJN verschillende bezuinigingen voor op mobiliteitsinvesteringen. Vanwege de voorwaardelijkheid voor woningbouwopgave achten we het onwenselijk om daar op korte termijn nog meer op te bezuinigen. Er is wel ruimte om de middellange termijn te bezuinigen. We passen een kasschuif toe voor wat betreft de gereserveerde middelen voor de NRU (jaarlijks 1 miljoen euro), omdat op dit moment onzeker is of de investeringen op korte termijn noodzakelijk zijn. Mocht onze inzet toch resulteren in eerdere realisatie dan zal hier alsnog incidenteel geld voor vrij worden gemaakt. Hiertoe nemen we een risico op in het weerstandsvermogen.

Minder investeren in fietsbewegwijzering (temporiseren): Voor 2027-2029 geen extra budget programmeren voor investeringen in fietsbewegwijzering om deze te updaten. Deze maatregel is incidenteel en loopt tot en met 2029.

Minder inzet op beleidsadvisering mobiliteit: Minder inzet op beleidsadvisering mobiliteit (kaders, verkenningen, onderzoeken) t.b.v. investeringen. Op korte termijn gaat het daarbij om bijvoorbeeld: stoppen met uitwerken van stedelijke kaders voor het mobiliteitssysteem. Geen bijdrage leveren aan stedelijke kaders voor ruimtelijke ontwikkeling zowel stadsbreed, als voor gebiedsontwikkeling. Geen nieuwe verkenningen opstarten naar netwerkvraagstukken en stedelijke projecten (vergelijkbaar met NRU, MIRT-verkenning).

Niet verhogen bijdrage multimodaal verkeersmanagement: De regionale samenwerking richt zich op incidentmanagement en het instellen van regelscenario's voor verkeersmanagement bij evenementen, grote drukte of calamiteiten op de regionaal belangrijke wegen (voor Utrecht bijvoorbeeld de waterlinieweg & NRU). Het niet verhogen van de bijdrage – die in de Programmabegroting 2025 zit - betekent het bijstellen van de gewenste ambitie en terug te gaan naar het scenario basis op orde. Dit zou bijvoorbeeld kunnen resulteren in het minder goed beheren van de regiodesk tijdens minder drukke tijdstippen. Mocht er dan een calamiteit zijn, dan zal er minder snel gehandeld kunnen worden om deze af te handelen.

Stoppen met project specifieke beoordeling van verkeersplannen voor kleine projecten met weinig verkeershinder: Voor kleinere projecten met minder verkeershinder gaan we alleen de generieke voorwaarden voor tijdelijke verkeersmaatregelen van toepassing verklaren en geen projectspecifiek maatwerk leveren.

Temporiseren voorbereiding Dom-tot-dam inclusief Demkabrug (Brug over Amsterdam-Rijnkanaal): We verlagen de budgetten tot een niveau waarop je alleen de voorbereidingen voor bepaalde delen van de Dom-tot-Dam fietsroute kan dekken. De voorbereiding van de gehele Dom-tot-Dam route stond gepland voor de periode 2025-2031. Dit leidt tot uitstel van realisatie: van 2035 naar 2043 (m.u.v. de Boorstraattunnel, die kan doorgaan conform planning). Deze maatregel is incidenteel en loopt tot en met 2029.

Verminderen toekomstig budget Anders Reizen: In het Meerjarenprogramma Bereikbaarheid (MPB) 2024 is besloten om investeringsruimte uit het MPB alvast te reserveren voor toekomstige investeringen voor mobiliteitsmanagement (stimuleren en sturen op vraag en gedrag binnen mobiliteit) vanaf 2030. Hier is structureel 1 miljoen euro beschikbaar voor gemaakt. Dit bedrag wordt dus vanaf 2030 gehalveerd. Er is voldoende tijd om komende jaren te prioriteren binnen dit budget. Deze maatregel gaat in vanaf 2030.

Weesfietsen: De gemeente houdt in elke wijk 2 keer per jaar een weesfietsenactie. Bij de eerste actie controleren we alle fietsen in een wijk, bij de tweede actie worden alleen de fietsen gecontroleerd op hotspot-locaties in de wijk. Deze tweede actie, op hotspot-locaties, gaan we door de bezuinigingsmaatregel niet meer uitvoeren.

05. Aantrekkelijke, groene leefomgeving en erfgoed

Tabel 23 Scherper prioriteren in beleid en werk, programma Aantrekkelijke, groene leefomgeving en erfgoed

Bedragen x € 1.000	2025	2026	2027	2028	2029	Structureel
05. Aantrekkelijke, groene leefomgeving en erfgoed	**50**	**399**	**448**	**448**	**448**	**448**
Beperken regie op de ondergrond	50	103	103	103	103	103
Geen advisering meer voor bodemenergie t.b.v. warmtetransitie	-	106	154	154	154	154
Minder speelruimte-scans Gezond Gedrag in de Openbare Ruimte (GGiOR)	-	12	12	12	12	12
Stoppen herbestemmingsprofiel religieus erfgoed	-	35	35	35	35	35
Verminderen kennis- en collectiebeheer	-	24	24	24	24	24
Versoberen interne en externe dienstverlening primair proces Erfgoed	-	120	120	120	120	120

Beperken regie op de ondergrond: Met dit voorstel wordt de uitvoering van de beleidsnota Ondergrond beperkter uitgevoerd. Er is geen budget meer voor het ontwikkelen van oplossingen om knelpunten in de ondergrond te regisseren:

- niet meer los van projecten stimuleren van initiatiefnemers om in de ondergrond voor toekomstbestendige oplossingen te kiezen (bv verticaal ordenen)
- niet meer (mede)financieren van pilots in de ondergrond om meervoudig ruimtegebruik te stimuleren
- geen specifieke doorontwikkelingen binnen het 3D model om beter regie te kunnen voeren.

Geen advisering meer voor bodemenergie t.b.v. warmtetransitie: Geen extra advisering inhuren/onderzoeken doen over bodemenergie voor warmtetransitie. Bodemenergie gaat mee in de beleidsnota warmte van energie. Hier zou een uitvoeringsprogramma aan worden gekoppeld vanuit team Bodem en Ondergrond in 2025. Hier kan nu geen invulling meer aan worden gegeven.

Minder speelruimte-scans Gezond Gedrag in de Openbare Ruimte (GGiOR): Speelruimtescans geven handvatten om het speelaanbod in de buurt te beoordelen. Voor de laatste 2 wijken wordt in 2025 een speelruimtescan gemaakt. Met deze bezuiniging wordt voor elke wijk 1x per 10 jaar een herhaling van de scan gemaakt in plaats van 1x per 5 jaar.

Stoppen herbestemmingsprofiel religieus erfgoed: Uw gemeenteraad heeft in 2019 een structureel budget gekoppeld aan de uitvoering van de Utrechtse visie religieus erfgoed. Dit budget is onder meer voor de ondersteuning van eigenaren van religieuze gebouwen bij herbestemming. Met deze bezuiniging wordt dit in de toekomst overgelaten aan de betreffende organisaties/eigenaren zelf.

Verminderen kennis- en collectiebeheer erfgoed: Het minder onder de aandacht brengen van erfgoed. Dit betekent: minder communicatie over erfgoed en verminderde bewustwording en betrokkenheid van inwoners bij het erfgoed in de leefomgeving.

Versoberen interne en externe dienstverlening primair proces Erfgoed: Stoppen met advisering aan in-en externe partijen op ruimtelijke ontwikkelingen die erfgoed betreffen. Dit betekent bijvoorbeeld minder dienstverlening aan initiatiefnemers, mogelijk meer afwijzen van vergunningaanvragen omdat er geen vooroverleg is geweest en lagere kwaliteit van projecten en ontwikkelingen in relatie tot cultureel erfgoed en omgevingskwaliteit.

06. Veilige stad

Tabel 24 Scherper prioriteren in beleid en werk, programma Aantrekkelijke, veilige stad

Bedragen x € 1.000	2025	2026	2027	2028	2029	Structureel
06. Veilige stad	**-**	**131**	**131**	**131**	**131**	**131**
Verminderen uitvoeringscapaciteit Utrecht zijn we Samen 2.0	-	131	131	131	131	131

Verminderen uitvoeringscapaciteit Utrecht zijn we Samen 2.0: Temporiseren beleid en uitvoering op tegengaan schadelijke polarisatie, radicalisering en extremisme en minder snel kunnen inspelen op actualiteiten (zoals omstreden sprekers, problematische instellingen, complexe persoonsgerichte aanpak). Bezuiniging opgevoerd aangezien minder inzet nodig is ten aanzien van problematisch gedrag (nav verandering situatie Al Fitrah).

08. Werk, toekomstbestendige economie en bestaanszekerheid

Tabel 25 Scherper prioriteren in beleid en werk, programma Werk, toekomstbestendige economie en bestaanszekerheid

Bedragen x € 1.000	2025	2026	2027	2028	2029	Structureel
08. Werk, toekomstbestendige economie en bestaanszekerheid	**-**	**875**	**875**	**875**	**875**	**875**
Afschalen arbeidsmarktaanpak energietransitie	-	93	93	93	93	93
Afschalen circulaire bedrijvigheid en ondernemerschap	-	47	47	47	47	47
Herprioriteren, schrappen én gefaseerd uitvoeren van beleidsambities Werk & Inkomen	-	220	220	220	220	220
Verlagen re-integratiebudget	-	515	515	515	515	515

Afschalen arbeidsmarktaanpak energietransitie: Stoppen met specifieke arbeidsmarktaanpak van de energietransitie. De afschaling raakt met name een platform dat werkgevers in de energietransitie kunnen gebruiken om nieuwe medewerkers te werven. De activiteiten die onder deze arbeidsmarktaanpak vallen, kunnen vanaf 2026 in afgeschaalde vorm worden ondergebracht bij de bestaande marktgroep Bouw en Techniek.

Afschalen circulaire bedrijvigheid en ondernemerschap: We kunnen daarmee minder doen om circulair ondernemerschap, circulaire arbeidsmarkt en ruimte voor circulaire bedrijvigheid te stimuleren en faciliteren. Ook zal er minder samenwerking tussen gemeente en bedrijven mogelijk zijn.

Herprioriteren, schrappen én gefaseerd uitvoeren van beleidsambities Werk & Inkomen: We gaan beleidsambities herprioriteren, passend bij het uitgangspunt van de uitvoering van dit thema: minder beleid, meer focus op uitvoering. We maken daarin de keuzes inzichtelijk. Een eerste prioritering is vastgelegd in het Uitvoeringsprogramma van W&I. In de praktijk zal geen enkele doelgroep een grote impact ervaren.

Verlagen re-integratiebudget: Gezien recent toegevoegd budget voor beschut werk dat nog niet volledig wordt besteed en incidentele onderbestedingen de afgelopen jaren, is een besparing mogelijk zonder al te veel impact op de doorstroom en uitstroom van bijstandsgerechtigden naar werk. De verlaging vergt in de toekomst een scherpere afweging en prioritering van de inkoop van dienstverlening en inzet van eigen personeel.

10. Levendige en gezonde stad

Tabel 26 Scherper prioriteren in beleid en werk, programma Levendige en gezonde stad

Bedragen x € 1.000	2025	2026	2027	2028	2029	Structureel
10. Levendige en gezonde stad	**-**	**490**	**518**	**518**	**518**	**518**
Bezuiniging gezondheidsadvies en –beleid, gezondheidsonderzoek en efficiency	-	490	518	518	518	518

Bezuiniging gezondheidsadvies en –beleid, gezondheidsonderzoek en efficiëntie: Verminderde strategische en tactische inzet op 'Health in all policies' door een bezuiniging op strategische en tactische rollen. Bij deze rollen gaat het om het – op basis van data, kennis en onderzoek – richten van werken aan gezondheid, inclusief advisering van andere afdelingen binnen de gemeente in hun werk aan gezond stedelijk leven.

11. Algemene middelen en overhead

Tabel 27 Scherper prioriteren in beleid en werk, programma Algemene middelen en overhead

Bedragen x € 1.000	2025	2026	2027	2028	2029	Structureel
11. Algemene middelen en overhead	**-**	**118**	**118**	**118**	**118**	**118**
Stoppen strategische onderzoeksadvisering publiek domein	-	118	118	118	118	118

Stoppen strategische onderzoeksadvisering publiek domein: Afbouwen van onderzoeksadvisering op diverse thema's (participatie, vertrouwen, maatschappelijke sensitiviteit, publieksdienstverlening, inwonerssignalen, communicatie) vanuit de basisdienstverlening voor O&A. Onderzoek op deze thema's kan tegen betaling wel doorgaan, zoals dat ook bij andere opdrachten gebeurd.

Meerdere programma's

Tabel 28 Scherper prioriteren in beleid en werk, voorstellen die vallen onder meerdere begrotingsprogramma's

Bedragen x € 1.000	2025	2026	2027	2028	2029	Structureel
Meerdere programma's	**2.170**	**3.352**	**4.268**	**4.768**	**5.268**	**4.768**
Planningsoptimisme / onder-uitputting gemeentebreed (investeringen en lopende budgetten)	2.170	2.768	3.568	4.068	4.568	4.068
Sturing in balans: van ontwikkel- naar realisatiekracht Maatschappelijke Ontwikkeling	-	585	700	700	700	700

Planningsoptimisme investeringen: De investeringen die in de begroting zijn opgenomen hebben optimisme in zich: zoals geconstateerd in de jaarstukken van de afgelopen jaren is oplevering van de investering meestal later dan gepland. Dit betekent dat er ten onrechte reserveringen worden gedaan voor middelen (kapitaallasten) die nog niet nodig zijn. In paragraaf 3.3 wordt nader ingegaan op de wijze waarop hier invulling aan wordt gegeven in het licht van het programma Grip op investeringen. Bij de Voorjaarsnota 2024 is al een verlaging van de kapitaallasten ingeboekt in het kader van reëel ramen. In het kader van de hervormingsbezuinigingen wordt een aanvullende besparing op de kapitaallasten vanaf 2025 voorgesteld. We zijn hierbij uitgegaan van een maximale variant met een hoog risico. Daarbij houden we rekening met een piek die afvlakt omdat vertraagde investeringen op een later moment wel tot kapitaallasten leiden.

Sturing in balans: van ontwikkel- naar realisatiekracht Maatschappelijke Ontwikkeling: De Hervormingen sociaal domein hebben veel inzet gevraagd op planvorming (strategie en beleid). De komende jaren verschuiven we onze focus verder naar de realisatie van de vastgestelde plannen. Dus ook meer naar de uitvoering van het beleid: de implementatie en realisatie komen centraal te staan in ons werk. Dit leidt tot een besparing in de formatie. Dit raakt de begrotingsprogramma's Passende ondersteuning en opvang, Kansrijk opgroeien en Levendige en gezonde stad.

Thema 3: Centraliseren van o.a. bedrijfsvoeringsfuncties

Tabel 29 Centraliseren van o.a. bedrijfsvoeringsfuncties

Bedragen x € 1.000	2025	2026	2027	2028	2029	Structureel
Thema 3: Centraliseren van o.a. bedrijfsvoeringsfuncties	**-1.025**	**-539**	**452**	**2.111**	**2.111**	**2.111**
11. Algemene middelen en overhead	-1.000	-531	363	1.982	1.982	1.982
Meerdere programma's	-25	-8	89	129	129	129

We willen bedrijfsvoeringsfuncties centraliseren om daarmee niet alleen te besparen maar ook beter te kunnen sturen op prioriteiten en gebruik te kunnen maken van schaalvoordelen en zo tevens de kwaliteit van de interne dienstverlening te kunnen verhogen. Het betreft hier in beginsel de functies IPM, Business Control en onderzoek.

Thema 4: Organiseren gemeentelijke dienstverlening en wijkgericht werken

Tabel 30 Organiseren gemeentelijke dienstverlening en wijkgericht werken

Bedragen x € 1.000	2025	2026	2027	2028	2029	Structureel
01. Betrouwbare overheid	**-**	**309**	**309**	**309**	**309**	**309**
Differentiëren dienstverlening wijkbureaus	-	309	309	309	309	309
09. Kansrijk opgroeien	**-**	**-**	**228**	**228**	**228**	**228**
Slim ruimtegebruik van panden in de stad (onderdeel van dienstverleningsconcept)	-	-	228	228	228	228
10. Levendige en gezonde stad	**-**	**263**	**710**	**710**	**843**	**843**
Slim ruimtegebruik van panden in de stad (onderdeel van dienstverleningsconcept)	-	263	710	710	843	843
Eindtotaal	**-**	**572**	**1.247**	**1.247**	**1.380**	**1.380**

Differentiëren dienstverlening wijkbureaus: We bezuinigen op de dienstverlening in de wijkbureaus.
We kiezen voor differentiatie van onze inzet op drie kerntaken per wijk: a) aanspreekpunt voor Utrechters, b) helpen bij realiseren van ideeën en initiatieven en c) verbinden van buurtkennis met beleid, strategie en uitvoering- op basis van een inhoudelijk afwegingskader. Dit sluit aan bij de uitgangspunten van Ongelijk investeren voor gelijke kansen. In sterke buurten doen we een stap terug en zijn we niet meer actief op alle kerntaken. Dit maatwerk biedt kansen om in specifieke andere buurten meer impact te maken. We groeien zo toe naar een minimum-, een basis- en een plusniveau van onze dienstverlening.

Slim ruimtegebruik van panden in de stad: Met dit voorstel geven we uitvoering aan de ambitie uit het coalitieakkoord, de ‘Ruimtelijke strategie Utrecht 2024’ en het koersdocument ‘Leefbare stad en maatschappelijke voorzieningen’ tot meer efficiënt en meervoudig ruimtegebruik in de verdichtende stad. Dit doen we door Vastgoedorganisatie Utrecht / stadsbedrijven, gecontracteerde en gesubsidieerde partners (zorg, welzijn, onderwijs en sport) en onderwijsinstellingen en sportverenigingen (een taakstellende) opdracht te geven gezamenlijk op bestaande en nieuwe ruimten te zoeken naar een zo effectief en efficiënt mogelijk inzet van beschikbaar gestelde ruimten. Huurders reageren positief op het mogelijk maken en stimuleren van meervoudig ruimtegebruik. Ze zien kansen en hebben ideeën die nog nader uitgewerkt moeten worden of om een andere aanpak vragen. Aandachtspunten die zij meegeven zijn bijvoorbeeld de regeldruk bij aanvraag onderhuur, de investeringen die nodig kunnen zijn om onderhuur mogelijk te maken en het bij elkaar brengen van vraag en aanbod. Met de uitkomsten van de peiling gaan we de komende maanden aan de slag.

Thema 5: Versoberen van vastgoed van onszelf en maatschappelijke partners

Tabel 31 Versoberen van vastgoed van onszelf en maatschappelijke partners

Bedragen x € 1.000	2025	2026	2027	2028	2029	Structureel

10. Levendige en gezonde stad	**-**	**257**	**206**	**154**	**154**	**154**
Betaalbaarheid maatschappelijke voorzieningen	-	52	52	52	52	52
Versoberen wijkcultuurhuis Merwedekanaalzone	-	205	154	103	103	103

Betaalbaarheid maatschappelijke voorzieningen: Bij maatschappelijk vastgoedprojecten zullen we alleen aanvullende ambities meenemen als vóór de start van een project duidelijk is dat er extra geld voor ambities beschikbaar is. Hiermee voorkomen we dat er onnodige capaciteit wordt ingezet om extra ambities in een project mee te nemen.

Versoberen wijkcultuurhuis Merwedekanaalzone: De bouw van de wijk loopt vertraging op, waardoor de oplevering van het wijkcultuurhuis opschuift naar eind 2028. Aangezien de oplevering al eerder gepland stond, levert dit een incidentele vrijval op in de jaren 2026 en 2027 van 350.000 euro. Daarnaast boeken we een structurele versoberingstaakstelling in van 100.000 euro. Hier zal rekening mee moeten worden gehouden in de ontwerpfase van het wijkcultuurhuis. Te denken valt bijvoorbeeld aan een versoberde losse inrichting en theatertechniek. De uitwerking hiervan zal in afstemming met Kanaal030 zijn die reeds is aangewezen als beoogd exploitant.

Thema 6: Verlagen bijdragen aan verbonden partijen en subsidies

Tabel 32 Verlagen bijdragen aan verbonden partijen en subsidies

Bedragen x € 1.000	2025	2026	2027	2028	2029	Structureel
06. Veilige stad	**-**	**1.279**	**79**	**79**	**79**	**79**
Veiligheidsregio Utrecht: overschot 2024 inzetten ter dekking van knelpunt VRU	-	1.200	-	-	-	-
Verlagen bijdragen aan subsidie politiekeurmerk Veilig Wonen	-	79	79	79	79	79
08. Werk, toekomstbestendige economie en bestaanszekerheid	**85**	**154**	**154**	**154**	**154**	**154**
Hervormen ecosysteem start- & scale-ups en incubators	35	103	103	103	103	103
Stoppen subsidie aan Stichting USP (Utrecht Science Park)	50	51	51	51	51	51
Eindtotaal	**85**	**1.433**	**233**	**233**	**233**	**233**

06. Veilige stad

Veiligheidsregio Utrecht: In paragraaf 2.4 is melding gemaakt van een knelpunt met betrekking tot de VRU op basis van de kadernota voor het jaar 2026 van 1,2 miljoen euro. De verwachting is dat dit incidenteel kan worden opgevangen met het aandeel van de gemeente Utrecht in het positieve jaarrekeningresultaat van de VRU over 2024. Voor de jaren daarna wordt ingezet op bijsturing op de begroting van de VRU.

Verlagen bijdragen aan subsidie politiekeurmerk Veilig Wonen: Deze subsidieregeling is bedoeld om eigenaren van woningen en appartementen voorzieningen aan te laten brengen aan hun woning om de kans op inbraak te reduceren. Laatste jaren zijn woninginbraakcijfers gedaald (2019: 925; 2023: 512) en worden nieuwe woningen altijd opgeleverd met gecertificeerd hang- en sluitwerk.

08. Werk, toekomstbestendige economie en bestaanszekerheid

Hervormen ecosysteem start- & scale-ups en incubators: Mede i.v.m. het stoppen van de Dutch Game Garden (DGG) richten we de ondersteuning van startups en scale-ups doelmatiger in. Dit kan binnen de bestaande subsidie, mede door het wegvallen van de subsidie aan DGG. Zo ontstaat ruimte om een deel van het subsidiebudget op te voeren als hervormingsbezuiniging.

Stoppen subsidie aan Stichting USP (Utrecht Science Park): Hiermee wordt USP gelijk getrokken met andere belangrijke werklocaties de stad, die ook geen subsidie krijgen. De bijdrage van de gemeente betrof tot nu toe 5% van de begroting.

Thema 7: Verdienvermogen benutten

Tabel 33 Verdienvermogen benutten

Bedragen x € 1.000	2025	2026	2027	2028	2029	Structureel
04. Duurzame bereikbaarheid	**-**	**257**	**257**	**257**	**257**	**257**
Plankosten Merwedelijn dekken uit spaarbedragen OV-schaalsprong	-	257	257	257	257	257
05. Aantrekkelijke, groene leefomgeving en erfgoed	**-**	**3.000**	**3.000**	**3.000**	**3.000**	**3.000**
Verpakkingsafvalheffing	-	3.000	3.000	3.000	3.000	3.000
08. Werk, toekomstbestendige economie en bestaanszekerheid	**148**	**332**	**491**	**714**	**954**	**1.212**
Ontkoppeling budget aantrekkelijke stad en toeristenbelasting	148	332	491	714	954	1.212
10. Levendige en gezonde stad	**28**	**555**	**1.106**	**1.645**	**1.675**	**1.675**
Commerciële verhuur	-10	470	970	1.470	1.500	1.500
Private financiering Culturele zaken	38	85	136	175	175	175
Meerdere programma's	**-100**	**70**	**93**	**116**	**139**	**139**
Expertise inzetten voor subsidies VGU en Stadsbedrijven	-100	70	93	116	139	139
Eindtotaal	**76**	**4.214**	**4.946**	**5.732**	**6.025**	**6.283**

04. Duurzame bereikbaarheid

Plankosten Merwedelijn dekken uit spaarbedragen OV-schaalsprong: Het voorstel is om de plankosten MIRT-verkenning te bekostigen uit spaarbedrag OV-schaalsprong (geprogrammeerd investeringsbudget bereikbaarheid) i.p.v. het jaarlijkse beleidsbudget.

05. Aantrekkelijke, groene leefomgeving en erfgoed

Verpakkingsafvalheffing: De regelgeving voor de bijdrage van de verpakkingsindustrie in het kader van de uitgebreide producentenverantwoordelijkheid (UPV) voor onder andere zwerfafval, is nog niet volledig afgerond. De wet is ingegaan per 2023 maar de nadere invulling is nog in consultatie. De exacte hoogte van het toe te kennen bedrag is nog niet definitief en het is niet duidelijk of er mogelijk aanvullende voorwaarden worden gesteld aan de besteding van de middelen. Er was echter voldoende zekerheid over de regeling om de bedragen in de Programmabegroting 2025 mee te nemen. De inkomsten zijn in de Programmabegroting 2025 ondergebracht in de egalisatiereserve afvalstoffenheffing. Dit sluit aan op de doelstelling van deze SUP-heffing (Single Use Plastic): zorgdragen voor het verminderen van zwerfafval in de openbare ruimte. De inkomsten komen vanuit de verpakkingsindustrie, die in de internetconsultatie aandringen op een striktere koppeling tussen de SUP-middelen en de besteding daarvan in de regeling vast wil laten leggen. De kosten die wij voor het schoonhouden van de openbare ruimte maken, worden nu deels toegerekend aan het tarief afvalstoffenheffing (38%) en rioolheffing (28,6%). De 33,4% resterende kosten komen ten laste van de algemene middelen. Dit rechtvaardigt onze keuze om de structurele baten uit de verpakkingsafvalheffing in deze voorjaarsnota, als de invulling van de hervormingen en bezuinigingen, vanaf 2026 in te zetten voor de algemene middelen.

08. Werk, toekomstbestendige economie en bestaanszekerheid

Ontkoppeling budget aantrekkelijke stad en toeristenbelasting: Het gemeentelijke budget voor een aantrekkelijke stad voor bezoekers en evenementen koppelen we niet langer aan de opbrengst van de toeristenbelasting. Voorheen kwam van de opbrengst van de toeristenbelasting de helft tot 5% van de overnachtingsprijs ten gunste van uitgaven voor een aantrekkelijke stad voor bezoekers en evenementen. Het in de Programmabegroting 2025 opgenomen bedrag dat ten laste van de toeristenbelasting beschikbaar is gesteld voor een aantrekkelijke stad wordt een vast bedrag dat jaarlijks op reguliere wijze wordt geïndexeerd.

10. Levendige en gezonde stad

Commerciële verhuur: We werken mogelijkheden uit om een deel van ons vastgoed, bijvoorbeeld wanneer dit geen maatschappelijke invulling heeft, te verhuren aan commerciële partijen. Dit om de opbrengsten van ons vastgoed te verhogen. Hierbij wordt o.a. gekeken naar beschikbaar vastgoed, lopende contracten, gebiedsvisies en pandverkenningen. Hiervoor is een peiling uitgezet onder 280 huurders. Huurders reageren positief op het mogelijk maken en stimuleren van meervoudig ruimtegebruik en commerciële verhuur. Ze zien kansen en hebben ideeën die nog nader uitgewerkt moeten worden of om een andere aanpak vragen. Met de uitkomsten van de peiling gaan we de komende maanden aan de slag. Daarbij maken we gebruik van de ervaringen die we hebben met de combinatie van maatschappelijke en commerciële verhuur, zoals bij Magazijn De Zon.

Private financiering Culturele zaken: Dit voorstel is een lopend initiatief om externe financiering te organiseren voor culturele activiteiten. Hierover is op 1 oktober raadsbrief ‘Verkenning publiek-private samenwerking in de cultuursector’ (Kenmerk: 12730610) verstuurd.

Meerdere programma’s

Expertise inzetten voor subsidies VGU en Stadsbedrijven: In dit voorstel onderzoeken we het aantrekken van capaciteit om meer gestructureerd na te gaan of we maximaal gebruik maken van subsidiemogelijkheden. Het achterliggende idee is dat er op provinciaal, nationaal en Europees niveau subsidiemogelijkheden bestaan die de gemeente onvoldoende benut. Bij de uitwerking van dit voorstel wordt ook gekeken naar de verplichtingen die horen bij een dergelijke aanvraag, zoals administratieve verplichtingen.

Bijlage 3 | Hervormingen en bezuinigingen: afgevallen maatregelen

Er is in de organisatie een brede uitvraag gedaan naar bezuinigingsmaatregelen. Hierdoor zijn ook maatregelen op tafel gekomen die (deels) niet worden voorgesteld. Hieronder staat een totaaltabel en daaronder een toelichting op de maatregelen die zijn afgevallen. In het proces afgelopen maanden zijn ook diverse ideeën gepasseerd die zijn vervangen of bleken nodig voor het afdekken van andere knelpunten (bv verhogen inkomsten parkeren of leges erfgoed). Die zijn niet in de tabel opgenomen.

Tabel 34 afgevallen maatregelen

Bedragen x € 1.000	2025	2026	2027	2028	2029	Structureel	Toelichting
01. Betrouwbare overheid	**0**	**777**	**877**	**877**	**877**	**877**	
Bezuinigen formatie bij burgerzaken	0	182	182	182	182	182	Extra t.o.v. voorstel bijlage 2
Differentiëren dienstverlening wijkbureaus	0	500	600	600	600	600	Extra t.o.v. voorstel bijlage 2
Initiatievenfonds	0	95	95	95	95	95	
Voorstel griffie						PM	
02. Ontwikkelen en wonen voor iedereen	**0**	**136**	**136**	**136**	**136**	**136**	
Afschaffen beroepenvoorrang in de huisvestingsverordening	0	136	136	136	136	136	
05. Aantrekkelijke, groene leefomgeving en erfgoed	**62**	**1.036**	**1.236**	**1.536**	**1.736**	**1.736**	
Focus plekken grootste hittestress (investeringen)	0	200	200	200	200	200	
Focus plekken grootste hittestress (verminderen andere beleidsinzet)	0	130	130	130	130	130	
Kwaliteit openbare ruimte	0	500	700	1.000	1.200	1.200	
Opheffen subsidieregeling publieksbereik Erfgoed	0	82	82	82	82	82	
Openbare Ruimte, Klimaat en Groen (ORKG) Minder adviseren m.b.t. duurzaamheid	62	124	124	124	124	124	
06. Veilige stad	**0**	**1.063**	**1.276**	**1.276**	**1.276**	**1.276**	
Aanpak hoogrisico personen beleid en uitvoering / Veiligheid en Zorg	0	114	227	227	227	227	
Halveren flexteam	0	398	398	398	398	398	
Projectmanager Grenzen Stellen Perspectief Bieden ondermijning/vastgoed	0	40	40	40	40	40	
Wijkveiligheid	0	100	199	199	199	199	
Middelen Oude Zandpad	0	275	275	275	275	275	
Adviseur bestuurlijke zaken / strategische advisering	0	137	137	137	137	137	
08. Werk, toekomstbestendige economie en bestaanszekerheid	**0**	**1.494**	**1.862**	**1.862**	**1.862**	**1.862**	
Stoppen met verantwoording via actieagenda Utrechtse economie	0	37	37	37	37	37	
Stoppen met beleidsadvies werklocaties U10	0	0	23	23	23	23	
Meer focus op de ontwikkelrichting in economisch beleid	0	92	92	92	92	92	
Stoppen met coördinatie stimuleren Impact ondernemen	0	85	110	110	110	110	
Reductie fte uitvoering W&I	0	1.280	1.600	1.600	1.600	1.600	
09. Kansrijk opgroeien	**0**	**300**	**300**	**300**	**300**	**300**	
Bovenwettelijke eisen aan schoolpleinen schrappen	0	300	300	300	300	300	
10. Levendige en gezonde stad	**0**	**2.716**	**2.766**	**2.766**	**1.466**	**1.466**	
Bezuiniging JGZ	0	398	448	448	448	448	
Bezuiniging zorg kwetsbare volwassenen	0	968	968	968	968	968	
Verkoop vastgoed	0	1.300	1.300	1.300	0	0	

Verbonden partijen GGDrU	0	50	50	50	50	50
11. Algemene middelen en overhead	**-200**	**767**	**1.018**	**1.093**	**1.093**	**1.093**

01. Betrouwbare overheid

Bezuinigen formatie bij burgerzaken: Er is wel bezuinigd door efficiëntiemaatregelen toe te passen. Er is niet gekozen voor de extra bezuiniging die leidt tot reductie van openstelling van balies bij burgerzaken. De wachttijden voor bewoners aan de balies zouden hierdoor oplopen en dat is niet wenselijk.

Differentiëren dienstverlening wijkbureaus: Er is gekeken naar het sterk verminderen van onze dienstverlening in de wijk, waaronder het sluiten van wijkbureaus met bijbehorende inloopmogelijkheden. Hiervoor is niet gekozen in verband met te grote impact voor de stad. Met de bezuiniging die resteert differentiëren we onze dienstverlening per wijk, maar blijven inloopmogelijkheden in alle wijken voor inwoners mogelijk. Dat organiseren we nabij bewoners, passend bij de buurt en op plekken waar bewoners van nature al komen.

Initiatievenfonds: Er zou bij een besparing opnieuw minder geld gaan naar het Initiatievenfonds, boven op de bezuiniging uit de Voorjaarsnota 2024. Hiervoor is niet gekozen in verband met een te grote impact voor de stad**.**

Voorstel griffie: Dit is aan de Raad.

02. Ontwikkelen en wonen voor iedereen

Afschaffen beroepenvoorrang in de huisvestingsverordening: Het doel van de voorrang is om vitale beroepsgroepen (politie, zorg, onderwijs, kinderopvang en vrijwillige brandweer) in de stad te houden of te krijgen. Zonder voorrang is de wachttijd voor hen even lang als de wachttijd voor andere woningzoekenden. Dit voorstel wordt niet voorgesteld te bezuinigen in verband met te grote impact voor de stad

05. Aantrekkelijke, groene leefomgeving en erfgoed

Opheffen subsidieregeling publieksbereik Erfgoed: De regeling vormt de financiële basis voor de organisatie van Open Monumentendag in Utrecht en de openstelling van Utrechtse binnenstad kerken door Kerken Kijken Utrecht. Zonder deze subsidie kunnen deze activiteiten niet meer plaatsvinden. De regeling ondersteunt ook activiteitenprogramma's van de historische verenigingen Oud-Utrecht en Vleuten-De Meern zoals de Nacht van de Utrechtse Geschiedenis. Ook Stichting Ondergronds Domplein (DOMunder) wil vanaf 2026 aanspraak maken op deze subsidieregeling voor de organisatie van een educatief activiteitenprogramma.

Focus plekken grootste hittestress (verminderen andere beleidsinzet): De maatregel zou betekenen dat de inzet op regionale samenwerking afneemt. En dat er minder beleidsontwikkeling is voor de vergroening en de recreatie in wijken waar dat minder hard nodig is. Ook zou dit betekenen dat we niet meer zouden inzetten op nieuwe locaties voor sanitaire voorzieningen zolang daar geen investeringsbudget voor is. Hiervoor kiezen we niet omdat dit een te grote impact heeft op de toekomstige leefbaarheid van de stad.

Focus plekken grootste hittestress (investeringen): De maatregel betreft besparen op investeringen in de vergroening van openbare ruimte, in wijken met een hogere SES en minder hittestress, zoals Hoograven, het energielandschap Rijnenburg en Lunetten (park). Hiervoor kiezen we niet omdat dit een te grote impact heeft op de toekomstige leefbaarheid van de stad.

Minder adviseren m.b.t. duurzaamheid: Er was een voorstel ingediend om te besparen op duurzame advisering door de afdeling Openbare Ruimte, Klimaat en Groen. Hierbij zou werk worden herverdeeld over 5 collega's. Hiervoor is niet gekozen, om de werkdruk niet te hoog op te laten lopen en voldoende capaciteit te houden voor duurzaamheid.

Kwaliteit openbare ruimte: De maatregel betekent verminderen van het onderhoud in de openbare ruimte door terugbrengen van het dagelijks onderhoud. Hiervoor is een alternatief voorstel doorgevoerd binnen deze portefeuille, namelijk door de baten die zijn ontstaan door de verpakkingsafvalheffing in te zetten voor het financiële beeld van deze voorjaarsnota.

06. Veilige stad

We hebben onderstaande voorstellen voorgelegd aan de politie en het OM. Zij hebben aangeven dat het stoppen van deze gemeentelijke inzet ongewenste impact heeft op de veiligheid in de stad. Meest belangrijk vanuit perspectief van de politie is dat (preventieve) maatregelen, gericht op het voorkomen van afglijden naar de criminaliteit (doorbreken criminele carrières) en het voorkomen van de toename van overlast/criminaliteit in de wijk, behouden blijven. Van die maatregelen heeft de stad op termijn profijt. Daarmee komen we (uiteindelijk) beter aan de voorkant van de problematiek. Dit is een van de belangrijkste redenen dat onderstaande voorstellen niet zijn doorgevoerd.

Aanpak hoog risico personen beleid en uitvoering / Veiligheid en Zorg: Minder snel kunnen inspelen op actualiteiten zoals situaties met hoog-risicopersonen, personen met onbegrepen gedrag en hoge veiligheidsrisico's. Verder minder groepsscans en minder individuele persoonsgerichte aanpakken (zoals PGA-voetbal en hotspotlocaties (bijv. Bollendak, Lucasbolwerk, OPG-terrein).

Adviseur bestuurlijke zaken/strategische advisering: Dit is de functie strategisch adviseur waarin de functie van Adviseur Bestuurlijke Zaken is vervlochten. Dit betekent verminderde (flexibele en breed inzetbare) capaciteit voor coördinatie, advisering en bestuurlijke ondersteuning op strategische vraagstukken op veiligheidsgebied (zowel landelijk, regionaal, in G4-verband en in driehoeksoverleg). Dit leidt ook tot minder snel kunnen inspelen op actualiteiten, minder inzet op brede dossiers (qua thematiek en scope, zoals weerbaarheid, politiecapaciteit, gegevens- en informatiedeling, regie en innovatie (zoals AI)), minder lobby, minder extern geld(werving).

Halveren flexteam: Het flexteam Toezicht en Handhaving Openbare Ruimte wordt nu ingezet bij maatschappelijke onrust of incidenten in Utrecht. Voorbeelden hiervan zijn de overlast bij Bollendak, Lucasbolwerk, Lepelenburg, Maximapark en inzet bij incidenten. Bij het voorstel om dit team te halveren zou er uiteraard minder flexibele inzet bij maatschappelijke onrust beschikbaar zijn.

Middelen Oude Zandpad: Indien hierop wordt bezuinigd is er geen budget meer voor handhaving proeftuinen voor nieuwe sekswerk locaties. Indien het aantal locaties voor sekswerk niet wordt uitgebreid is het resterende bedrag voldoende om de inspecties uit te voeren voor de huidige locaties, inclusief proeftuin. Indien het aantal locaties in de komende jaren wel wordt uitgebreid dan zouden er geen middelen beschikbaar zijn om toezicht te houden.

Projectmanager Grenzen Stellen Perspectief Bieden ondermijning/vastgoed: Denk daarbij bijv. aan verminderde capaciteit voor projecten op het thema ondermijning/ vastgoed: zoals crimineel gebruik van panden (witwaspraktijken, stashplek voor drugs, illegale werkzaamheden (denk aan uitbuiting)).

Wijkveiligheid: Verminderen van uitvoerende capaciteit in de wijken op het gebied van openbare orde en veiligheid. Denk hierbij aan aanpak van (hotspots van) overlast, vormen/beheren van netwerken in de wijken, afhandeling van ernstige incidenten).

08. Werk, toekomstbestendige economie en bestaanszekerheid

Op onderstaande voorstellen wordt niet voorgesteld te bezuinigen in verband met te grote impact voor de stad:

Meer focus op de ontwikkelrichting in economisch beleid: Door heroverweging kan het zwaartepunt van de afdeling economie meer komen te liggen bij de ontwikkelrichtingen van duurzame, toekomstbestendige economie met maatschappelijke meerwaarde. In specifieke casussen zal Economie niet altijd een advies kunnen geven. Afhankelijk waar de korting valt, kan dit gaan om individuele gebiedscasussen in (toezicht en handhaving bij) horeca, hotels, of evenementen.

Stoppen met beleidsadvies werklocaties U10: Minder inzet op regionale samenwerking op werklocaties in U10. Concreet betekent dit dat de gemeente Utrecht stopt met de financiering van de personeelslasten voor een gezamenlijke beleidsmedewerker van U10. Als hierop toch zou worden bezuinigd zou dit tot gevolg kunnen hebben dat er minder begrip is voor gemeentelijke ruimtelijk-economische keuzes bij regiopartners waardoor besluitvormingsprocessen langer duren. En de gemeente toont zich richting U10 een minder betrouwbare partner door niet meer een deel van de kosten van een gezamenlijke medewerker op zich te nemen.

Stoppen met coördinatie stimuleren “Impact ondernemen”: Opheffen centrale plek waar ondernemers met hun vragen terecht kunnen. We beperken ons daarmee tot gerichte acties/projecten vanuit afdeling Economie voor deze doelgroep. Concreet zou dit betekenen: geen campagnes om impact ondernemers onder de aandacht te brengen, geen bijeenkomsten waarin impact first en impact second ondernemers bij elkaar komen en van elkaar leren om stappen te maken richting een toekomstbestendige economie en geen coördinatie op het ondersteunen van deze doelgroep vanuit verschillende gemeentelijke afdelingen. Dit raakt uiteindelijk kwetsbare inwoners in het aantal leer-werkplekken voor mensen met afstand tot arbeidsmarkt, daarom is ervoor gekozen deze niet door te voeren.

Stoppen met verantwoording via actieagenda Utrechtse economie: Stoppen met de jaarlijkse voortgangsrapportage op de Actieagenda. De sturing en verantwoording gaat via de bestaande stromen zoals de Programmabegroting verlopen. Deze afspraken zijn gemaakt met de raad, om op doelmatiger en beter gebundelde wijze verantwoording af te leggen over programma Werken voor Iedereen/EZ. Dit was één van de aanbevelingen in het Rekenkamer-rapport. Er wordt n.a.v. nieuw beleid vanaf 2027 verwacht dat de verantwoording verder verbeterd wordt; dat kan als ‘oud voor nieuw’, dus verantwoorden via actieagenda voor beleidsbreed sturen en verantwoorden.

Werk & Inkomen: reductie fte uitvoering: Het grootste efficiëntievoorstel dat was aangeleverd is de verlaging van de formatie van Werk en Inkomen met 18 fte, waarvan 7,5 fte zou worden ingevuld door verzuimreductie. Het reduceren van het personeelsbestand leidt tot het herinrichten van teams c.q. werkzaamheden. Deze zijn niet doorgevoerd, omdat deze maatregelen te veel risico veroorzaken voor

de dienstverlening aan kwetsbare inwoners in de stad. Werk en Inkomen blijft onverkort werken aan de reductie van verzuim, passend bij de gemeentebrede ambitie.

09. Kansrijk opgroeien

Bovenwettelijke eisen aan schoolpleinen schrappen: We kiezen er niet voor om bovenwettelijke eisen aan schoolpleinen te schrappen. Hier is niet voor gekozen omdat dit een te grote impact heeft op de stad. Er is ook breder gekeken naar mogelijkheden voor sober(der) bouwen. De conclusie is dat het meest bespaard kan worden uit reëel ramen. Bij de Voorjaarsnota 2024 zijn hier al forse bedragen voor ingeleverd. Een jaarlijkse actualisatie hierin kan mogelijk leiden tot verdere bijstellingen. Die worden onderdeel van het voorstel planningsoptimisme. Wel is een voorstel dat bij maatschappelijk vastgoedprojecten we alleen aanvullende ambities meenemen als vóór de start van een project duidelijk is dat er extra geld voor ambities beschikbaar is.

10. Levendige en gezonde stad

Bezuiniging zorg kwetsbare volwassenen: de overweging was om twee grote programma's geheel weg te bezuinigen, namelijk SOA/PREP en Sekswerk. Wij achten de gevolgen voor de stad hiervan te groot. Wel is een besparing doorgevoerd op strategische en tactische capaciteit gericht op doorwerking van gezondheidsvraagstukken in breder gemeentelijk beleid. Dat kan zonder grote gevolgen voor de stad. Zie daarvoor de uitwerking in bijlage 2.

Bezuiniging Jeugdgezondheidszorg: Het voorstel dat hierover op tafel lag gaat om een bezuiniging op de uitvoering van jeugdgezondheidszorg in de stad, via bijvoorbeeld preventieve programma's of de collectieve aanpak. Dit gaat in tegen onze visie om juist te investeren in de jeugd en aan de 'voorkant' om kosten later en/of elders (bijvoorbeeld bij scholen of huisartsen) te voorkomen.

Verkoop vastgoed: Door verkoop van vastgoed dat nu en in de toekomst niet (meer) bijdraagt aan gemeentelijke beleidsdoelstellingen kunnen éénmalige opbrengsten door verkoop worden gerealiseerd. Door motie 315 is al een groot deel van onze verkoopbare panden geïnventariseerd. Er is niet voor gekozen nog meer vastgoed te verkopen. Dit levert sowieso alleen maar incidenteel geld op en beperkt de toekomstige mogelijkheden voor de gemeente om hier alsnog gebruik van te maken. Bij eventuele leegstand zal wel worden gekeken naar mogelijkheden voor maatschappelijke of commerciële verhuur.

Verbonden partijen GGDrU: De maatregel: Lagere afdracht aan GGDrU is niet voorgelegd om door te voeren omdat er vanuit het Rijk al fors wordt gekort en verdere korting onverantwoord is.

11. Algemene middelen en overhead

Er zijn verschillende uitgewerkte hervormingsbezuinigingsmaatregelen op bedrijfsvoering afgevallen of vervangen. Van deze voorstellen is het risico te groot dat de ondergrens van een vitale organisatie wordt geraakt. Of dat bij bepaalde voorstellen op korte termijn minimale besparingen worden gerealiseerd die door de hierdoor gecreëerde inefficiëntie op langere termijn juist tot kostenverhoging leiden. Voorbeelden hiervan zijn:

- Innovatieprojecten en onderzoeksadvisering met betrekking tot gemeentelijke artificial intelligence toepassingen. Hiervoor is niet gekozen, omdat juist het blijven investeren in deze kennisontwikkeling in de toekomst ook kan bijdragen aan verdere besparingen.

- Prioriteren op het realiseren van compliance op wettelijke kaders Archiefwet en AVG, omdat we dan niet meer compliant zijn.
- Besparingen op financiën en juridische zaken zijn beperkt doorgevoerd, omdat bij financiën een forse opgave ligt t.a.v. basis op orde en voor juridische zaken zijn op andere plekken in de organisatie al bezuinigingen doorgevoerd. De juridische functie zou anders door het ijs zakken.
- Het sluiten van het stadskantoor vanaf de 6e etage op vrijdagen levert relatief gezien een beperkte bezuiniging op. Het effect op de spreiding van werk(druk) is daarentegen groot en niet wenselijk.

Bijlage 4 | Eerste monitor hervormingen en bezuinigingen (voortgang t/m 2024)

Bij de behandeling van de Voorjaarsnota 2024 hebben we uw raad toegezegd om een monitor in te richten waarmee de voortgang van drie trajecten wordt gevolgd:

1. Hervormingen sociaal domein
2. Bezuinigingen uit de Voorjaarsnota 2024
3. Hervormingsbezuinigingen

In de programmabegroting 2025 hebben we dit concreet gemaakt, waarbij is aangegeven dat de insteek van de monitor primair financieel is: beoogd en gerealiseerd bezuinigingsbedrag. De voortgang wordt gevisualiseerd met een stoplichtrapportage. Bij afwijkingen zal naast de financiën, ook tijd en kwaliteit/inhoud worden toegelicht: wat de oorzaak is van de afwijking, de gevolgen (inhoudelijke effecten) en getroffen maatregelen. Daarmee komen we tegemoet aan motie 98/2025 over de visualisatie van voortgang en samenhang van de hervormingen sociaal domein.

De monitor is een tijdelijke aanvulling op de begrotingscyclus om een integraal overzicht van de voortgang van alle bezuinigingen in de eerste twee jaar na besluitvorming te hebben. De monitor voegen we twee keer per jaar bij als bijlage bij de Jaarrekening en Tweede Bestuursrapportage. Deze eerste monitor voegen we eenmalig toe aan de Voorjaarsnota 2025/ Eerste Bestuursrapportage. Hierin kijken we terug op het jaar 2024. Daarom zal dit een beperkte monitor zijn met uitsluitend de bezuinigingsmaatregelen die betrekking hebben op het jaar 2024. In de volgende rapportages neemt de omvang van het maatregelenpakket toe. Daardoor kan de presentatievorm aangepast worden omwille van een overzichtelijke weergave.

Naast de bovengenoemde drie trajecten willen we ook de voortgang van de gerelateerde maatregelen opnemen in de monitor, namelijk de bijbehorende reserves hervormingsbezuinigingen en personele frictiekosten en de lastenverzwaringen uit de Voorjaarsnota 2024 bij de toeristenbelasting, de onroerende zaakbelasting en bruggen- en havengelden. Deze maatregelen gaan in vanaf 2025 en zijn derhalve niet opgenomen in deze eerste monitor. Verder hanteren we voor de hervormingsbezuinigingen het abstractieniveau dat ook in de Voorjaarsnota wordt gebruikt, zodat alle maatregelen herkenbaar en herleidbaar zijn naar de besluitvorming in de gemeenteraad.
De voortgang op de bedrijfsvoeringsmaatregelen wordt alleen met de concerndirectie gedeeld, omdat hier niet expliciet over is besloten in de Voorjaarsnota en deze maatregelen vallen binnen het domein van de directie.

We hanteren onderstaande stoplichtenmodel voor de monitor. Daar waar sprake is van een afwijking wordt deze per maatregel toegelicht.

Kleur	Betekenis
	Afwijking minder dan 5%
	Afwijking tussen de 5 en 10%
	Afwijking groter dan 10%

1.1 Hervormingen sociaal domein

Bedragen x €		Begroting 2024	Realisatie 2024
Programma	**Passende ondersteuning en opvang of Kansrijk opgroeien**		
Doelstelling	*- Versterken veerkracht* *- Buurtteams* *- Specialistische jeugdhulp* *- Jeugdbescherming*		
Maatregel	Taakstelling Jeugdwet	3.125.000	2.771.000

Bedragen x €		Begroting 2024	Realisatie 2024
Programma	**Passende ondersteuning en opvang**		
Doelstelling	*Passende aanvullende zorg*		

Maatregel	Taakstelling Wmo	2.000.000	2.000.000

Bedragen x €		Begroting 2024	Realisatie 2024
Programma	**Kansrijk Opgroeien**		
Doelstelling	*Leerlingenvervoer*		
Maatregel	Taakstelling Leerlingenvervoer	545.000	545.000

1.2 Bezuinigingen uit de Voorjaarsnota 2024

Bedragen x €		Begroting 2024	Realisatie 2024
Programma	**Aantrekkelijke en groene leefomgeving & erfgoed**		
Doelstelling	*Leefomgeving en ondergrond*		
Maatregel	Geen structurele middelen beschikbaar houden voor Bodem	500.000	500.000
	Minder beleid opstellen voor lood en bodembiodiversiteit	30.000	30.000
	Minder beleids- en onderzoekscapaciteit Gezond Leefklimaat	172.000	172.000

Bedragen x €		Begroting 2024	Realisatie 2024
Programma	**Duurzame bereikbaarheid**		
Doelstelling	*Duurzame vervoersmiddelen*		
Maatregel	Temporiseren mobiliteitsbeleid	545.000	174.000

Toelichting:
In de Voorjaarsnota 2024 is besloten om het mobiliteitsbeleid te temporiseren. Houdt in het temporiseren van het opstellen, actualiseren en uitwerken van mobiliteitsbeleid, zoals de spooragenda, ov-netwerkperspectief, het wiel met spaken en ontsluiting van nieuwe woningbouwlocaties. We zorgen dat de basis op orde is en besparen op de uitvoeringskosten. Hoewel deze taakstelling in 2024 effect sorteert, is deze niet volledig gerealiseerd. Hierdoor is er een tekort van 371.000 euro. In 2025 benoemen we aanvullende maatregelen, de verwachting is dat we de taakstelling in 2025 daarmee realiseren.

Er is getemporiseerd door de capaciteit op de opgavebrede programmasturing te verminderen. Daarnaast zijn we selectiever geweest ten aanzien van integraal adviseren op het raakvlak van duurzame mobiliteit, gebiedsontwikkeling en andere organisatieonderdelen. Dit doen we door zo veel mogelijk ‘in één keer goed’ te adviseren. Niet gerealiseerd is het stoppen van de inzet van de coördinator die zorgdraagt voor voorbereiding inhoudelijke en advisering bestuurlijke afstemming van mobiliteitsdossiers binnen de G4. Voortschrijdend inzicht heeft ertoe geleid deze maatregel te schrappen. Mede vanwege een complexe organisatiesituatie is het minder adviseren over raakvlak Thema Duurzame Mobiliteit en Gebiedsontwikkeling en minder inzet op project-overstijgende advisering OV maar deels gerealiseerd.

Daarnaast hebben we in 2024 ontwikkelingen in gang gezet die nog niet tot substantiële bezuinigingen leiden, maar wel effect sorteren in 2025. Zo gaan we de kosten die samenhangen met het actualiseren van het verkeermodel niet meer afzonderlijk bekostigen, maar verrekenen met de projecten waarvoor het verkeersmodel wordt ingezet. Dit resulteert in betere bewustwording van de (hogere) kosten en (omdat investeringsbudget van projecten gelijk blijft) minder frequente toepassing van verkeersmodel. Het resultaat hiervan is, tezamen met de resultaten van de aanvullende maatregelen, zijn naar verwachting voldoende om het in 2025 te besparen bezuinigingsbedrag (719.000 euro) te realiseren.

Bedragen x €		Begroting 2024	Realisatie 2024
Programma	**Levendige en gezonde stad**		
Doelstelling	*Volksgezondheid*		
Maatregel	Stoppen inzet op (vecht)scheidingen	100.000	100.000

Toelichting:
Geen bijzonderheden voor 2024. Voor 2025 en 2026 is de bezuiniging teruggedraaid middels amendement A127.

Bedragen x €		Begroting 2024	Realisatie 2024
Programma	**Ontwikkelen en wonen voor iedereen**		
Doelstelling	*Stedelijke omgeving*		
Maatregel	Meerwaardeafdrachten na Stop de verkoop	1.000.000	1.000.000

Bedragen x €		Begroting 2024	Realisatie 2024
Programma	**Werk, toekomstbestendige economie en bestaanszekerheid**		
Doelstelling	*Werken en re-integreren*		
Maatregel	Invulling basisbanen via ontwikkelbanen UW	300.000	300.000
	Schrappen 1000 banen	80.000	80.000

1.3 Reserves behorend bij bezuinigingen

Reserve	Oorspronkelijke omvang	Beschikbaar per 31-12-2024
Implementatie hervormingsbezuinigingen: (= organisatiekosten, voorbereidingskosten bezuinigingsvoorstellen, onderzoeken, communicatie)	2,5 miljoen euro	1,9 miljoen euro
Frictiekosten (= personele frictiekosten in ambtelijke organisatie door bezuinigingen)	5 miljoen euro	5 miljoen euro

Deel 2 | Eerste bestuursrapportage 2025

5. Inleiding

De begrotingscyclus stelt de raad in staat om invulling te geven aan de kaderstellende en controlerende taak. Met deze Eerste bestuursrapportage 2025 informeren wij u over actuele ontwikkelingen en de verwachte afwijkingen in de (financiële) uitvoering van de beleidsvoornemens ten opzichte van de actuele Programmabegroting 2025.

Samenvattend financieel beeld Eerste bestuursrapportage 2025
In deze Eerste bestuursrapportage wordt het effect vertaald van actuele ontwikkelingen die betrekking hebben op het bijstellen van de Programmabegroting 2025 en financieel neutraal zijn. Het grootste deel van de actuele ontwikkelingen zijn onderdeel van de Voorjaarsnota 2025, hierin zijn de knelpunten, de bijstelling van de ambities en de meerjarige doorkijk opgenomen. Voor deze rapportage voorzien we geen majeure ontwikkelingen. Dit betekent dat de Eerste bestuursrapportage geen financieel resultaat heeft.

Hoofdlijn ontwikkelingen
Majeure ontwikkelingen en majeure bijstellingen (H6)
Onderscheid wordt gemaakt tussen majeure ontwikkelingen en majeure bijstellingen. In de Eerste bestuursrapportage 2025 voorzien we geen majeure ontwikkeling of majeure bijstelling.

Overige Ontwikkelingen
Over 2024 is een toename geconstateerd in de onrechtmatigheid bij inhuur. Deze geconstateerde onrechtmatigheden zijn een gevolg van een onjuiste tekst. Deze tekst is inmiddels hersteld maar we verwachten dat het aantal te constateren onrechtmatigheden gedurende 2025 nog blijft toenemen totdat alle ‘oude’ inhuurovereenkomsten zijn uitgefaseerd. Deze onrechtmatigheden hebben geen financiële of capacitaire gevolgen voor de organisatie.

Budgetneutrale bijstellingen (H7)
In het licht van ‘beter begroten’ vinden er bijstellingsvoorstellen plaats zodat de begroting beter aansluit bij de actuele prognose. Naar verwachting leidt dit tot een kleiner verschil tussen de begroting en de jaarrekening. Ook heeft dit een positief gevolg voor de begrotingsrechtmatigheid. Een groot deel van de voorstellen heeft betrekking op het verhogen van zowel de baten als de lasten vanwege specifieke uitkeringen (SPUKS) vanuit het Rijk (43 miljoen euro voor 2025). Passend bij de doelstellingen van de reserves wordt 0,4 miljoen euro extra onttrokken en 2,4 miljoen euro extra gestort in bestemmingsreserves voor 2025. Ook wordt voor 1,9 miljoen euro aan budgetten doorgeschoven naar volgende jaren. Ten slotte worden de investeringskredieten opgehoogd met een totaal van 41,9 miljoen euro (exclusief de geheime bijlage).

Voortgang coalitieakkoord (H8.1/H8.2)
In de tweede helft van 2024 zijn meerdere mijlpalen behaald in de uitvoering van het coalitieakkoord. Daarnaast hebben zich wijzigingen in de planning voorgedaan, dit door uiteenlopende redenen. In een aantal gevallen is uw raad daar al apart over geïnformeerd.

Corresponderende posten (H9)
In deze bestuursrapportage zijn de geclaimde corresponderende posten voor het jaar 2025 opgenomen en de posten die in 2024 niet meer konden worden besteed.

6. Majeure ontwikkelingen en bijstellingen

Majeure ontwikkelingen en bijstellingen
Financiële ontwikkelingen worden opgenomen in de bestuursrapportage als ze voldoen aan onderstaande criteria. Deze leiden niet automatisch tot een begrotingswijziging en zijn niet budgetneutraal.
- financiële afwijkingen van meer dan 10% van de lasten/baten per programma
- en/of een afwijking groter dan 500.000 euro ten opzichte van de begrote lasten of baten per programma
- en/of een afwijking groter dan 100.000 euro per doelstelling
- óf het voldoet niet aan bovenstaande spelregels, maar is politiek-bestuurlijk relevant (bijvoorbeeld beleidswijzigingen).

Onderscheid wordt gemaakt tussen majeure bijstellingen en majeure ontwikkelingen.

6.1 Majeure ontwikkelingen/ bijstellingen

Majeure ontwikkelingen zijn afwijkingen waar de verwachting van is dat bijsturing nog mogelijk is, hetzij binnen de programmabudgetten, hetzij met eventuele voordelen of nog onvoldoende zeker zijn, maar relevant zijn om te melden.

In de Eerste bestuursrapportage 2025 voorzien we geen majeure ontwikkeling of majeure bijstelling.

6.2 Overige ontwikkelingen

Rechtmatigheidsverantwoording
Over 2024 is een toename geconstateerd in de onrechtmatigheid bij inhuur. Deze geconstateerde onrechtmatigheden zijn een gevolg van een onjuiste tekst in de gehanteerde standaard-inhuurovereenkomst bij een verlenging van de inhuur. Hierdoor is het maximaal aantal uren in de overeenkomst bij veel inhuurverlengingen niet aangepast. De tekst in de standaard-inhuurovereenkomst is inmiddels hersteld. Wel wordt verwacht dat het aantal te constateren onrechtmatigheden gedurende 2025 nog blijft toenemen totdat alle ‘oude’ inhuurovereenkomsten zijn uitgefaseerd. Deze onrechtmatigheden hebben geen financiële of capacitaire gevolgen voor de organisatie.

7. Budgettair neutrale bijstellingen

In dit hoofdstuk worden bijstellingsvoorstellen gedaan die budgetneutraal zijn en geen financiële impact hebben op de vastgestelde Programmabegroting 2025. Dit betreft mutaties door het:

1. Onttrekken en storten in reserves, passend bij de doelstelling van deze reserves
2. Verhogen van baten en lasten door toegekende subsidies, specifieke uitkeringen, etc.
3. Verlagen van baten en lasten
4. Overhevelen gelden binnen een programma
5. Overhevelen gelden naar een ander programma
6. Verschuiven over de jaren heen door overhevelen via de Algemene dekkingsreserve
7. Bijstellingen investeringskredieten

In de onderstaande paragrafen worden deze mutaties per soort geaggregeerd weergegeven en kort toegelicht. De toelichting per bijstellingsvoorstel is opgenomen in bijlage 3 Budgettair neutrale bijstellingen bij deze Eerste bestuursrapportage 2025.

7.1 Onttrekkingen en stortingen in (Bestemmings)reserves

In de Eerste bestuursrapportage 2025 stellen we voor:

- In 2025 0,4 miljoen euro extra te onttrekken uit (bestemmings)reserves en 2,372 miljoen euro extra te storten in (bestemmings)reserves.
- In 2026 0,133 miljoen euro extra te onttrekken uit (bestemmings)reserves, 2,5 miljoen euro extra te storten in (bestemmings)reserves en 2,713 miljoen euro structureel te storten in (bestemmings)reserves.
- In 2027 0,133 miljoen euro extra te onttrekken uit (bestemmings)reserves.
- In 2028 2,5 miljoen euro extra te onttrekken uit (bestemmings)reserves.

De extra onttrekkingen en stortingen leiden tot bijstelling van de programmabudgetten en zijn daardoor budgetneutraal. De grootste mutaties worden per programma toegelicht.

Bedragen x € 1.000

Omschrijving per programma	2025	2026	2027	2028
Klimaatvriendelijke stad				
Onttrekking reserve Utrechtse Energie	0	133	133	0
Storting reserve Utrechtse Energie	-160	0	0	0
Storting reserve Utrechtse Energie ten behoeve van cofinanciering	-1.090	0	0	0
Storting risicoreserve leningen Utrechtse Energie	-40	0	0	0
Totaal programma	**-1.290**	**133**	**133**	**0**
Werk, toekomstbestendige economie en bestaanszekerheid				
Onttrekking reserve Werken naar Werk	400	0	0	0
Totaal programma	**400**	**0**	**0**	**0**
Levendige en gezonde stad				
Gebruikersinvesteringen Culturele voorziening Leidsche Rijn	0	-2.500	0	2.500
Totaal programma	**0**	**-2.500**	**0**	**2.500**

Algemene Middelen en Overhead				
Structurele storting reserve Leidsche Rijn	-1.082	-2.713	-2.713	-2.713
Totaal programma	**-1.082**	**-2.713**	**-2.713**	**-2.713**
Totaal Saldo	**-1.972**	**-5.081**	**-2.580**	**-213**

Klimaatvriendelijke stad

Storting reserve Utrechtse Energie ten behoeve van cofinanciering

Ten behoeve van de cofinancieringsverplichtingen met betrekking tot Volkshuisvestingsfonds, E2 cuties en Chill wordt 1,090 miljoen euro in de reserve gestort.

Levendige gezonde stad

Gebruikersinvesteringen Culturele voorziening Leidsche Rijn

Bij de Tweede bestuursrapportage 2022 is besloten om vanuit het aanloopbudget voor de culturele voorziening Leidsche Rijn een reserve van 2,5 miljoen euro te vormen om een deel van de kosten voor de gebruikersinvesteringen af te dekken. Vanwege de herziene planning (oplevering medio 2028) wordt de onttrekking van 2,5 miljoen euro uit de reserve verschoven van 2026 naar 2028.

Algemene Middelen en Overhead

Verwerken structurele mutaties reserve LR

De meerjarenmutaties die afgewikkeld worden via de reserve Budgetstructuur Leidsche Rijn stonden nog geparkeerd op de stelpost Leidsche Rijn. Voor een beter inzicht in het toekomstig verloop van de reserve wordt dit nu direct afgewikkeld via de reserve. Daarom wordt in 2025 incidenteel 1,082 miljoen euro in de reserve gestort en vanaf 2026 structureel 2,713 miljoen euro.

7.2 Verhogen baten en lasten

In totaal stellen we voor in de Eerste bestuursrapportage 2025 de baten en lasten incidenteel te verhogen met 45,982 miljoen euro in 2025 en structureel te verhogen met 0,442 miljoen euro vanaf 2025 en 5 miljoen euro vanaf 2026. De bijstellingsvoorstellen hebben veelal betrekking op extra inkomsten vanuit subsidies, specifieke uitkeringen (SPUK) en actualisatie van begrotingen. Voor deze extra inkomsten verhogen we ook de bijbehorende lasten voor de activiteiten die plaatsvinden voor deze uitkeringen. De grootste mutaties worden per programma toegelicht.

Bedragen x € 1.000

Programma	Baten / lasten	I/S	2025	2026	2027	2028
Betrouwbare overheid						
	Baten	I	-2.000	0	0	0
	Lasten	I	1.900	0	0	0
Klimaatvriendelijke stad						
	Baten	I	-8.518	-1.645	-1.060	0
	Baten	S	0	-5.000	-5.000	-5.000
	Lasten	I	8.518	1.645	1.060	0
	Lasten	S	0	5.000	5.000	5.000
Duurzame bereikbaarheid						
	Baten	I	-603	0	0	0
	Lasten	I	603	0	0	0
Aantrekkelijke, groene leefomgeving & erfgoed						
	Baten	I	-85	-85	0	0
	Lasten	I	85	85	0	0

Veilige stad						
	Baten	I	-1.648	-537	0	0
	Baten	S	-28	-28	-28	-28
	Lasten	I	1.648	537	0	0
	Lasten	S	28	28	28	28
Passende ondersteuning en opvang						
	Baten	I	-2.292	-2.292	0	0
	Lasten	I	2.292	2.292	0	0
Werk, toekomstbestendige economie en bestaanszekerheid						
	Baten	S	-30	-30	-30	-30
	Lasten	S	30	30	30	30
Levendige en gezonde stad						
	Baten	I	-30.727	0	0	0
	Baten	S	-384	-384	-384	-384
	Lasten	I	30.701	0	0	0
	Lasten	S	384	384	384	384
Algemene Middelen en Overhead						
	Baten	I	-109	0	0	0
	Lasten	I	235	0	0	0
Totaal Saldo			**0**	**0**	**0**	**0**

Betrouwbare overheid

Reisdocumenten 2025

Door de verandering van de geldigheidsduur van paspoorten en ID-kaarten van vijf naar tien jaar, voorziet de gemeente Utrecht voor de jaren 2024 en 2025 op basis van de meest actuele prognose een hogere stijging dan begroot. Met deze mutatie worden de baten en lasten incidenteel verhoogd met 1 miljoen euro in 2025. Jaarlijks zal de ontwikkeling worden gemonitord.

Naturalisatie 2025

Het aantal naturalisatieaanvragen is de afgelopen jaren toegenomen. Ook voor 2025 wordt een hogere stijging voorzien dan begroot. Met deze mutatie worden de baten en lasten incidenteel verhoogd met 1 miljoen euro in 2025. Omdat niet voorspelbaar is hoe deze trend (en de asielinstroom) zich de komende jaren blijft ontwikkelen, wordt de begroting hier voorlopig jaarlijks op aangepast.

Klimaatvriendelijke stad

SPUK's

In 2025 ontvangt de gemeente Utrecht van het Rijk voor meerder onderdelen van het programma Klimaatvriendelijke stad diverse specifieke uitkeringen. Dit betreft:

- SPUK Tijdelijke regeling capaciteit
  Deze middelen worden met name ingezet voor personele kosten. Met deze mutatie worden de baten en lasten voor 2025 incidenteel met 2,3 miljoen euro verhoogd en vanaf 2026 structureel met 5 miljoen euro verhoogd. Dit is conform het verwachte uitgavenpatroon.
- SPUK Volkshuisvesting
  Deze middelen worden ingezet ten behoeve van verduurzamen Vereniging van Eigenaars en grondgebonden woningen, onder andere door de subsidie woningisolatie specifieke adressen Overvecht. Met deze mutatie worden de baten en lasten voor 2025 incidenteel met 2,5 miljoen euro verhoogd.

- SPUK Energiearmoede en Nationaal Isolatieprogramma
  Deze middelen worden onder andere ingezet ten behoeve van aanpak versneld energetisch verbeteren sociale huurwoningen. Met deze mutatie worden de baten en lasten incidenteel verhoogd met 2,090 miljoen euro voor 2025, 1,645 miljoen euro voor 2026 en 1,060 miljoen euro voor 2027. Dit is conform het verwachte uitgavenpatroon.
- SPUK Lokale aanpak isolatie
  Deze middelen worden onder andere ingezet ten behoeve van de uitgaande subsidie samen verduurzamen, woning isoleren en de subsidie bij collectieve inkoopactie. Met deze mutatie worden de baten en lasten voor 2025 incidenteel met 1 miljoen euro verhoogd.

EU Subsidies voor 2025
Voor 2025 ontvangt de gemeente Utrecht voor meerdere onderdelen van het programma Klimaatvriendelijke stad diverse Europese subsidies. Dit betreft onder andere:

- EU Subsidies E2 Cuties
  Deze middelen worden onder andere ingezet om lokale energiegemeenschappen te ondersteunen. Met deze mutatie worden de baten en lasten voor 2025 incidenteel met 0,230 miljoen euro verhoogd.
- EU Subsidies Net Zero Cities
  Deze middelen worden ingezet voor het project Net Zero Cities, waarbij wordt toegewerkt naar klimaatneutraliteit. Met deze mutatie worden de baten en lasten voor 2025 incidenteel met 0,080 miljoen euro verhoogd.
- EU Subsidies SCALE
  Deze middelen worden ingezet voor het project SCALE, waarbij wordt ingezet op de uitbreiding van de laadinfrastructuur en hernieuwbare energie. Met deze mutatie worden de baten en lasten voor 2025 incidenteel met 0,050 miljoen euro verhoogd.
- Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling
  Deze middelen worden ingezet ten behoeve van verduurzaming kwetsbare Verenigingen van Eigenaars. Met deze mutatie worden de baten en lasten voor 2025 incidenteel met 0,150 miljoen euro verhoogd.

Veilige stad
SPUK Versterkingsgelden 2025
Voor de periode 2025-2026 ontvangt de gemeente Utrecht van het Rijk een specifieke uitkering Versterkingsgelden. Met deze mutatie worden de lasten en baten incidenteel met 0,587 miljoen euro (2025) en 0,537 miljoen euro (2026) verhoogd.

SPUK RIO-IPTA
Voor de periode 2022-2024 ontvangt de gemeente Utrecht vanuit het Rijk een specifieke uitkering voor Re-Integratie Officier (RIO) en Integrale Persoonsgerichte Toeleiding Arbeid (IPTA). Dit project heeft vertragingen opgelopen als gevolg van het geleidelijk invullen van de vacatures. Hierdoor zijn niet alle middelen uitgegeven in de afgesproken periode. De huidige regeling is verlengd tot 1 oktober 2025. Met deze mutatie worden de lasten en baten incidenteel met 0,551 miljoen euro verhoogd.

SPUK Overlastgevende Criminele Vreemdelingen
Voor de periode 2024-2025 ontvangt de gemeente Utrecht een specifieke uitkering voor overlastgevende criminele vreemdelingen. Met deze mutatie worden de lasten en baten incidenteel met 0,510 miljoen euro verhoogd.

Passende ondersteuning en opvang

SPUK Integraal Zorg Akkoord 2025

Voor de periode 2025-2026 ontvangt de gemeente Utrecht van het Rijk een specifieke uitkering IZA. Met deze mutatie worden de lasten en baten in 2025 en 2026 incidenteel met 2,291 miljoen euro verhoogd.

Levendige en gezonde stad

SPUK Oekraïne 2025

Voor 2025 ontvangt de gemeente Utrecht van het Rijk een specifieke uitkering voor de opvang van vluchtelingen uit Oekraïne. Met deze mutatie worden de lasten en baten incidenteel met 30,887 miljoen euro verhoogd.

Verwerking Kapitaallasten

In de Jaarstukken 2024 zijn diverse investeringen gereed gemeld. Met deze mutatie worden de bijbehorende kapitaallasten in de begroting verwerkt. De lasten en baten worden structureel met 1,035 miljoen euro verhoogd.

7.3 Verlagen baten en lasten

In totaal stellen we voor in de Eerste bestuursrapportage baten en lasten incidenteel te verlagen met 2,232 miljoen euro en structureel te verlagen met 0,501 miljoen euro. De bijstellingsvoorstellen hebben veelal betrekking op actualisatie van specifieke uitkeringen (SPUK's). De grootste mutaties worden per programma toegelicht.

Bedragen x € 1.000

Programma	Baten / lasten	I/S	2025	2026	2027	2028
Ontwikkelen en wonen voor iedereen						
	Baten	I	2.182	0	0	0
	Lasten	I	-2.182	0	0	0
Aantrekkelijke, groene leefomgeving & erfgoed						
	Baten	I	50	0	0	0
	Lasten	I	-50	0	0	0
Werk, toekomstbestendige economie en bestaanszekerheid						
	Baten	S	365	365	365	365
	Lasten	S	-15	-15	-15	-15
Levendige en gezonde stad						
	Baten	S	66	66	66	66
	Lasten	S	-66	-66	-66	-66
Algemene Middelen en Overhead						
	Baten	S	70	70	70	70
	Lasten	S	-420	-420	-420	-420
Totaal Saldo			**0**	**0**	**0**	**0**

Ontwikkelen en wonen voor Iedereen

Actualisatie baten en lasten Regelingen huisvesting aandachtsgroepen Wonen

De gemeente heeft vanuit het Rijk de ‘Meerjarige regeling specifieke uitkeringen voor huisvesting aandachtsgroepen (RHA-regeling)’ ontvangen. Omdat gebruik wordt gemaakt van de gunstigere 'Stimuleringsregeling Flex- en transformatiewoningen' wordt geen aanspraak gedaan op de regeling RHA. Dit leidt tot een verlaging van de baten en de lasten van 2,182 miljoen euro in 2025.

Werk, toekomstbestendige economie en bestaanszekerheid

Verlaging bijdrage vernieuwingsbudget

Sinds 2022 wordt voor de subsidie Europees Sociaal Fonds (ESF) structureel 0,350 miljoen euro per jaar aan baten en lasten begroot. Doordat de ESF-subsidie voortaan veel lager uitvalt, wordt deze alleen nog maar regionaal besteed. Daarmee is er geen ruimte meer om de subsidie in te zetten voor vernieuwing binnen het programma. Zowel de baten als de lasten worden daarom structureel met 0,350 miljoen euro verlaagd.

7.4 Verschuiven gelden binnen een programma

Verschuivingen binnen een programma worden alleen opgenomen als er sprake is van een clusteroverschrijdende mutatie binnen de programma's:
- Werk, toekomstbestendige economie en bestaanszekerheid
- Kansrijk opgroeien
- Levendige en gezonde stad

Dit volgens het aangenomen amendement A42 Financieel sturen op huidige programma's.

Bedragen x € 1.000

Programma	Baten / lasten	2025	2026	2027	2028
Kansrijk opgroeien					
Jeugd	Lasten	-178	-178	-178	-178
Onderwijs	Lasten	178	178	178	178
Levendige en gezonde stad					
Samenleven en Sport	Lasten	185	-78	-78	-78
Cultuur	Lasten		263	263	263
Volksgezondheid	Lasten	-185	-185	-185	-185
Totaal Saldo		**0**	**0**	**0**	**0**

Kostendekkend toerekenen inzet subsidiebureau

Als gevolg van kostendekkendheid naar regelingen was een verlaging van 0,263 miljoen euro doorbelast aan het programma Cultuur. Deze doorbelasting blijkt op basis van een actuele berekening te hoog geraamd. Daarom wordt deze doorbelasting teruggedraaid. De definitieve verdeling naar de verschillende programma's zal onderdeel uitmaken van de bijsturingsvoorstellen in de Tweede bestuursrapportage 2025.

Verschuiving budget Koudweer-regeling

Om te realiseren dat de financiële verantwoordingsstructuur van de Koudweer-regeling (KWR) aansluit bij de organisatorische en bestuurlijke verantwoordelijkheden, wordt het begrotingsbedrag van 0,185 miljoen euro voor de KWR overgeheveld van de doelstelling Volksgezondheid naar de doelstelling Nieuwkomers.

Correctie groeikader

Met deze mutatie wordt 0,178 miljoen euro voor het groeikader overgeheveld naar de juiste doelstelling binnen het programma Kansrijk Opgroeien.

7.5 Verschuiven gelden naar ander programma

Voorgesteld wordt in de Eerste bestuursrapportage per saldo 5,844 miljoen euro structureel over te hevelen naar een ander programma. De wijzigingen hebben betrekking op de uitvoering van taken en projecten die programma overstijgend plaats vinden. De grootste wijzigingen worden per programma toegelicht.

Bedragen x € 1.000

Programma	Baten / lasten	I/S	2025	2026	2027	2028
Ontwikkelen en wonen voor iedereen						
	Lasten	S	-201	-201	-201	-201
Aantrekkelijke. groene leefomgeving & erfgoed						
	Lasten	I	30	83	178	75
	Lasten	S	233	233	233	233
Passende ondersteuning en opvang						
	Lasten	S	-5.611	-5.611	-5.611	-5.611
Levendige en gezonde stad						
	Lasten	I	-30	-83	-178	-75
	Lasten	S	5.611	5.611	5.611	5.611
Algemene Middelen en Overhead						
	Lasten	S	-32	-32	-32	-32
Totaal Saldo			**0**	**0**	**0**	**0**

Passende ondersteuning en opvang

De activiteiten van Stichting U Centraal vallen onder het programma Levendige en gezonde stad, doelstelling ‘Meedoen en voor elkaar zorgen’. De structurele lasten (4,611 miljoen) worden overgeheveld zodat de begroting de uitvoering van de activiteiten volgt.

De KoudWeerRegeling (KWR) wordt per 1-1-2025 uitgevoerd vanuit de doelstelling nieuwkomers. Daarom worden deze structurele lasten (1 miljoen) gecorrigeerd naar Levendige en gezonde stad.

7.6 Overhevelen via algemene dekkingsreserve

Passend bij het verwachte uitgavenpatroon worden specifieke budgetten over de jaren heen bijgesteld, dit passend bij het uitgavenritme van specifieke projecten. In deze bestuursrapportage wordt voorgesteld per saldo 0,999 miljoen euro uit het jaar 2025 en 0,896 miljoen euro uit het jaar 2026 over te hevelen. Deze overhevelingen vinden plaats via de Algemene dekkingsreserve en hebben geen effect op het financieel beeld.

Bedragen x € 1.000

Programma	I/S	2025	2026	2027	2028
Ontwikkelen en wonen voor iedereen					
	I	-383	-56	135	154
Passende ondersteuning en opvang					
	I	-616	616	0	0
Levendige en gezonde stad					
	I	0	-840	0	840
Totaal Saldo		**-999**	**-280**	**135**	**994**

Ontwikkelen en wonen voor iedereen

Herverdeling Wet betaalbare huur

Bij de septembercirculaire 2024 heeft de gemeente Utrecht middelen gekregen om uitvoering te geven aan de Wet betaalbare huur. Het Rijk heeft voor de eerste jaren meer middelen toegekend voor de implementatie van de wet. Er zijn echter geen hoge implementatiekosten. Wel wordt er een geleidelijke toename in meldingen verwacht. Daarom worden de incidentele middelen van 2024 tot en met 2026 overgeheveld naar de periode 2027 - 2030. Dit zorgt ervoor dat meerjarig, met een constante bezetting, uitvoering kan worden gegeven aan de Wet betaalbare huur en deze middelen voor dit doel worden ingezet.

Passende ondersteuning en opvang

Overhevelen SPDO naar 2026

De besparingsmaatregelen voor de herinrichting van sociale prestatie en dagondersteuning (SPDO) worden meegenomen in de herinrichting van de sociale basis. Met het uitstellen van de herinrichting van de sociale basis naar 2027 worden ook de taakstellingen op SPDO met een jaar uitgesteld. Hiervoor wordt 0,616 miljoen euro overgeheveld naar 2026.

Levendige en gezonde stad

Verhuizing depot

Bij de programmabegroting 2021 is de dekking voor de ontwikkeling en de exploitatie van het nieuwe depot geregeld waarin onder andere de gemeentelijke collecties van het Centraal Museum en Erfgoed worden ondergebracht. De verwachting is dat eind 2027 het nieuwe depot wordt opgeleverd. Om de begroting op een lijn te stellen met de planning, wordt 0,84 miljoen euro budget uit 2026 overgeheveld naar 2028. Dit hangt samen met de verschuiving van het budget voor de verhuizing dat volgens eerdere planning was begroot in 2026.

7.7 Bijstellingen investeringskredieten

Bij de Programmabegroting wordt in het jaar dat een investering start, in één keer autorisatie aangevraagd voor het investeringskrediet. Deze paragraaf bevat de wijzigingsvoorstellen met betrekking tot de geautoriseerde kredieten voor zowel vervanging- als uitbreidingsinvesteringen A. De bijstellingen zijn budgetneutraal, de gevolgen voor de kapitaallasten zijn gedekt binnen het betreffende programma en hebben geen resultaateffect.

Definities

Vervangingsinvesteringen**:**

Deze investeringen houden de bestaande functionaliteit of kwaliteit van de kapitaalgoederen op peil. Hierbij valt te denken aan renovatie en restauratie, herbouw en levensduur verlengend groot onderhoud.

Uitbreidingsinvesteringen categorie A:

Aankoop of vervaardiging van een nieuw kapitaalgoed dat een toevoeging betekent aan het volume en/of de kwaliteit van de bestaande kapitaalgoederen.

Uitbreidingsinvesteringen categorie B**:**

Uitbreidingsinvesteringen waarover wij uw gemeenteraad nog verder willen informeren via een raadsvoordracht alvorens wij met het project van start gaan. Het gaat hierbij om zeer grote, politiek gevoelige of risicovolle projecten. De benodigde middelen worden niet geautoriseerd bij deze bestuursrapportage.

7.7.1 Ontwikkelen en wonen voor iedereen

Een uitbreidingsinvestering A is opgenomen in de geheime bijlage 'GEHEIM Investeringsprojecten Ontwikkelen en wonen voor iedereen' voor dit programma.

7.7.2 Duurzame bereikbaarheid

Mobiliteit

Bedragen x € 1.000

Doelstelling	Geautoriseerde uitgaven t/m PB 2025	Gereedmelding bij Jaarstukken 2024	Voorgestelde wijzigingen 1e berap 2025	Actuele autorisatie uitgaven t/m 2025
Doelstelling Duurzaam vervoer	106.477	0	12.715	119.192
Doelstelling Verkeersveiligheid	18.117	0	7.527	25.644
Totaal	**124.594**	**0**	**20.242**	**144.836**

Bedragen x € 1.000

Doelstelling Duurzaam vervoer	Geautoriseerde uitgaven t/m PB 2025	Gereedmelding bij Jaarstukken 2024	Voorgestelde wijzigingen 1e berap 2025	Actuele autorisatie uitgaven t/m 2025
Fietsmaatregelen om de Noord	***	0	2.000	***
Investeringsbudget schaalsprong Fiets	***	0	20	***
Herinrichting Maliebaan	***	0	300	***
Waterliniebrug	***	0	2.900	***
Doorfietsroute Amersfoort	***	0	351	***
Koningsweg	***	0	700	***
Doorsteek Papendorp	***	0	-800	***
Europaplein	***	0	800	***
Verbeteren fietsnetwerk Lage Weide	***	0	-750	***
Bestemming Catharijnesingel	***	0	400	***
Westelijke Stadsboulevard	***	0	1.400	***
Doorfietsroute Noordelijke singelring (Weerdsingel)	***	0	150	***
Kruising Blauwkapelseweg (BKW)	***	0	200	***
Europalaan Noord	***	0	150	***
Busplein LRC	***	0	274	***
OV-inframaatregelen nav vervoersplan	***	0	53	***
OV-inframaatregelen (doorstroming)	***	0	267	***
Toegankelijke Bushaltes (2025 e.v.)	***	0	500	***
Ledig Erf-Bleekstraat-Vondellaan (Zuidpoort)	***	0	3.800	***
Fietsenstallingen (voorheen Fietsenstallingen binnenstad)	***	0	6.960	***
Knoopstalling	***	0	-2.160	***
Fietsenstalling Jaarbeursplein	***	0	-4.800	***
Totaal	**106.477**	**0**	**12.715**	**119.192**

Bedragen x € 1.000

Doelstelling Verkeersveiligheid	Geautoriseerde uitgaven t/m PB 2025	Gereedmelding bij Jaarstukken 2024	Voorgestelde wijzigingen 1e berap 2025	Actuele autorisatie uitgaven t/m 2025
Donaudreef	***	0	800	***
Niels Bohrweg	***	0	1.627	***
Amsterdamse Straatweg	***	0	4.600	***
Kanaalstraat - Damstraat	***	0	500	***
Totaal	**18.117**	**0**	**7.527**	**25.644**

*** detailbedragen worden niet weergegeven

Doelstelling Duurzaam vervoer

Fietsroute om de Noord

In het MPR 2024 is het budget voor Fietsmaatregelen om de Noord verhoogd met 2 miljoen euro. Het bijbehorende krediet was tot op heden nog niet geautoriseerd.

Investeringsbudget schaalsprong Fiets

De gemeente Amersfoort heeft in 2024 een bijdrage gedaan van 0,02 miljoen euro aan de pilot ontheffing speedpedelecs. Dit project valt onder de schaalsprong fiets, het bedrag wordt daarom aan het krediet schaalsprong fiets toegevoegd.

Maliebaan

Voor het project Herinrichting Maliebaan heeft de Provincie Utrecht in 2024 een subsidie verleend van 0,3 miljoen euro voor het verbeteren van comfort en het netwerk voor fietsers op de Maliebaan. Het subsidiebedrag wordt toegevoegd aan het krediet.

Waterliniebrug

Als onderdeel van het project Fietsroute Lunetten-Galgewaard heeft de Provincie Utrecht in 2024 een subsidie verleend van 2,9 miljoen euro voor onder meer het verbreden van het viaduct over de Waterlinieweg. Het subsidiebedrag wordt toegevoegd aan het krediet.

Doorfietsroute Amersfoort

De provincie Utrecht heeft in 2024 een aanvullende subsidie verleend van 0,276 miljoen euro om de indexatie van de kosten op te vangen. Daarnaast is er bij de Tweede bestuursrapportage 2022 een bijdrage van 0,075 miljoen euro vanuit het Groenstructuurplan overgeboekt naar het programma fiets en voetganger. Deze bijdrage was tot op heden nog niet toegevoegd aan het krediet. Beide bedragen worden toegevoegd aan het krediet.

Koningsweg

De provincie Utrecht heeft in 2024 een subsidie verleend van 0,7 miljoen euro voor de realisatie van de herinrichting van de Koningsweg. Het subsidiebedrag wordt toegevoegd aan het krediet.

Doorsteek Papendorp en Europaplein

In de MPR 2025 is 0,8 miljoen euro van het krediet Doorsteek Papendorp hergeprogrammeerd voor de verkenning herinrichting Europaplein.

Verbeteren fietsnetwerk Lage Weide
In het MPR 2023 is 1,5 miljoen euro geprogrammeerd ter verbetering van het fietsnetwerk Lage Weide. Hiervan wordt 0,75 miljoen euro ingezet voor het project Niels Bohrweg onder het programma verkeersveiligheid. De resterende 0,75 miljoen euro wordt ingezet ter verbetering van de Rutherford- en Isotopenweg.

Bestemming Catharijnesingel
In het MPR 2025 is een knelpunt opgevoerd van 0,4 miljoen euro voor extra planuren en het beheer van camera's.

Westelijke Stadsboulevard
In het MPR 2025 is een knelpunt opgevoerd van 1,4 miljoen euro voor onvoorziene realisatiekosten, onder meer inflatie, materiaalkosten en stijging uurtarief.

Doorfietsroute Noordelijke singelring (Weerdsingel)
In het MPR 2025 is een knelpunt opgevoerd van 0,15 miljoen euro als gevolg van onvoorziene planvoorbereidingskosten en -realisatiekosten.

Kruising Blauwkapelseweg (BKW)
In het MPR 2025 is een knelpunt opgevoerd van 0,2 miljoen euro voor onvoorziene planvoorbereidingskosten.

Europalaan Noord
Voor het project Europalaan Noord heeft de Provincie Utrecht in 2024 een subsidie verleend van 0,15 miljoen euro. Het subsidiebedrag wordt toegevoegd aan het krediet.

Busplein LRC
Voor het project Busplein LRC heeft de Provincie Utrecht in 2024 een subsidie verleend van 0,274 miljoen euro. Het subsidiebedrag wordt toegevoegd aan het krediet.

OV-inframaatregelen nav vervoersplan
Voor het project OV-Inframatregelen nav vervoersplan heeft de Provincie Utrecht in 2018 een subsidie verleend van 0,053 miljoen euro. Het subsidiebedrag wordt toegevoegd aan het krediet.

OV-inframaatregelen (doorstroming)
Voor het project OV-Inframatregelen (doorstroming) heeft de Provincie Utrecht in 2024 een subsidie verleend van 0,267 miljoen euro. Het subsidiebedrag wordt toegevoegd aan het krediet.

Toegankelijke Bushaltes
Voor het project Toegankelijke Bushaltes verleent de Provincie Utrecht in 2025 een subsidie van 0,5 miljoen euro. Het subsidiebedrag wordt toegevoegd aan het krediet.

Ledig Erf-Bleekstraat-Vondellaan (Zuidpoort)
Voor Ledig Erf-Bleekstraat-Vondellaan (Zuidpoort) is een knelpunt opgegeven in het MPR 2025 van 3,80 miljoen euro.

Fietsenstallingen (voorheen fietsenstallingen binnenstad)
Het krediet Jaarbeurspleinstalling van 4,8 miljoen euro wordt her-geprogrammeerd voor de realisatie van de fietsenstallingen Domplein en Station Vaartsche Rijn. Daarnaast wordt dit krediet gecombineerd met de kredieten voor Knoopstalling (2,16 miljoen euro) en Fietsenstallingen binnenstad (4,8 miljoen euro) tot één krediet fietsenstallingen.

Doelstelling Verkeersveiligheid
Donaudreef
Voor het project Donaudreef heeft de Provincie Utrecht in 2024 een subsidie verleend van 0,4 miljoen euro. Het subsidiebedrag wordt toegevoegd aan het krediet.
Daarnaast is voor het project Donaudreef een knelpunt opgegeven in het MPR 2025 van 0,4 miljoen euro.

Niels Bohrweg
Voor het project Niels Bohrweg heeft de Provincie Utrecht in 2024 een subsidie verleend van 0,054 miljoen euro. Het subsidiebedrag wordt toegevoegd aan het krediet.
Daarnaast heeft het rijk voor het project Niels Bohrweg in 2024 een subsidie verleend van 0,123 miljoen euro. Dit subsidiebedrag wordt ook toegevoegd aan het krediet.
Verder is voor het project Niels Bohrweg in 2024 een bedrag geprogrammeerd van 0,75 miljoen euro bij het programma fiets. Dit bedrag wordt toegevoegd aan het krediet bij Verkeersveiligheid.
Tot slot is voor het project Niels Bohrweg een knelpunt opgegeven in het MPR 2025 van 0,7 miljoen euro.

Amsterdamse straatweg
Voor het project Amsterdamsestraatweg is een knelpunt opgegeven in het MPR 2025 van 4,6 miljoen euro.

Kanaalstraat - Damstraat
Voor het project Kanaalstraat - Damstraat is een knelpunt opgegeven in het MPR 2025 van 0,5 miljoen euro.

7.7.3 Aantrekkelijke, groene leefomgeving en erfgoed

Beheer openbare ruimte – Routine-investeringen

Bedragen x € 1.000

Doelstelling	Geautoriseerde uitgaven t/m PB 2025	Gereedmelding bij Jaarstukken 2024	Voorgestelde wijzigingen 1e berap 2025	Actuele autorisatie uitgaven t/m 2025
Stadsbedrijven W&S Bedrijfsmiddelen 2024	4.385	-	-175	4.210
Stadsbedrijven W&S (Pers)containers / big belly's 2024	70	-	-70	-
Totaal	**4.455**	**-**	**-245**	**4.210**

Uitbreidingsinvesteringen A

Bedragen x € 1.000

Doelstelling	Geautoriseerde uitgaven t/m PB 2025	Gereedmelding bij Jaarstukken 2024	Voorgestelde wijzigingen 1e berap 2025	Actuele autorisatie uitgaven t/m 2025
Verbouw tractieweg 30-32 (Aanpassing vanwege ARBO en Veiligheidseisen)	0	0	400	400
Accu kluizen (gevolg risico-inventarisatie wijkposten)	0	0	250	250
Totaal	**-**	**-**	**650**	**650**

Routine investeringen

Stadsbedrijven W&S Bedrijfsmiddelen 2024

De opgenomen kredietbedragen (uitsluitend voertuigen) zijn aangepast aan de actuele investeringsbedragen.

Stadsbedrijven W&S (Pers)containers/ big belly's 2024

Deze actualisatie betreft een technische mutatie. Routine-investeringen worden sinds kort opgenomen in de programmabegroting en de twee bestuursrapportages. Daarmee komt dit krediet te vervallen.

Uitbereidingsinvesteringen A

Verbouw tractieweg

Dit investeringskrediet is benodigd voor de verbouw van Tractieweg 30-32. Hier zijn op korte termijn aanpassingen noodzakelijk vanwege de afkeuring van het gebouw en noodzakelijke huisvesting (van team Centrum-West). Dit nieuwe krediet wordt gedekt uit bestaande middelen binnen de posten: Dagelijks onderhoud Schoon, Dagelijks onderhoud Verhardingen en Dagelijks onderhoud Openbare Ruimte Groen en Recreatie.

Accu kluizen

Dit investeringskrediet is benodigd voor de aanschaf van accu kluizen. Een risico-inventarisatie m.b.t. veilige werkplekken heeft geresulteerd in de noodzaak tot het aanschaffen van accukluizen. Dit nieuwe krediet wordt gedekt vanuit bestaande middelen binnen de posten: Dagelijks onderhoud Schoon, Dagelijks onderhoud Verhardingen en Dagelijks onderhoud Openbare Ruimte Groen en Recreatie.

7.7.4 Levendige en gezonde stad

Totaal investeringen

Bedragen x € 1.000

Doelstelling	Geautoriseerde uitgaven t/m PB 2025	Gereedmelding bij Jaarstukken 2024	Voorgestelde wijzigingen 1e berap 2025	Actuele autorisatie uitgaven t/m 2025
Vastgoed	313.281	-17.552	26.854	322.583
Toegankelijke sportvoorzieningen	174.620	-6.565	-5.608	162.447
Totaal	**487.901**	**-24.117**	**21.246**	**485.030**

Vervangingsinvesteringen

Bedragen x € 1.000

Doelstelling	Geautoriseerde uitgaven t/m PB 2025	Gereedmelding bij Jaarstukken 2024	Voorgestelde wijzigingen 1e berap 2025	Actuele autorisatie uitgaven t/m 2025
Vastgoed	198.299	-17.552	8.603	189.350
Toegankelijke sportvoorzieningen	73.041	-6.062	1.385	68.364
Totaal	**271.340**	**-23.614**	**9.988**	**257.714**

Uitbereidingsinvesteringen A

Bedragen x € 1.000

Doelstelling	Geautoriseerde uitgaven t/m PB 2025	Gereedmelding bij Jaarstukken 2024	Voorgestelde wijzigingen 1e berap 2025	Actuele autorisatie uitgaven t/m 2025
Vastgoed	114.982	-	18.251	133.233
Toegankelijke sportvoorzieningen	101.579	-503	-6.993	94.083
Totaal	**216.561**	**-503**	**11.258**	**227.316**

Uitbereidingsinvesteringen B

Bedragen x € 1.000

Doelstelling	Geautoriseerde uitgaven t/m PB 2025	Gereedmelding bij Jaarstukken 2024	Voorgestelde wijzigingen 1e berap 2025	Actuele autorisatie uitgaven t/m 2025
Toegankelijke sportvoorzieningen	6.331	-	-6.331	-
Totaal	**6.331**	**-**	**-6.331**	**-**

Toelichting

In de actuele autorisaties voor de doelstellingen Vastgoed en Toegankelijke sportvoorzieningen zijn de gereed meldingen verwerkt naar aanleiding van de jaarstukken 2024 en worden kredieten bijgesteld op basis van de Voortgangsrapportage Nota Kapitaalgoederen 2025. Voor een inhoudelijke toelichting op de bijstelling van de kredieten wordt verwezen naar de Voortgangsrapportage Nota Kapitaalgoederen 2025 en de bijbehorende geheime bijlagen.

8. Voortgang uitvoering coalitieakkoord

8.1 Mijlpalen in Q3 en Q4 2024

Op 1 juni 2022 verscheen het coalitieakkoord ‘Investeren in Utrecht: kiezen voor gelijke kansen, betaalbaar wonen en klimaat’. In bijlage 1 is een actueel overzicht opgenomen van de planning van de uitvoering van het coalitieakkoord. Dit betreft een planning op hoofdlijnen en is geen uitputtend overzicht. De mijlpalen die behaald zijn in Q3 en Q4 2024 worden onderstaand weergegeven.

Onderdeel	Oorspronkelijke planning
Contact maakt de stad	
Raadsbrief Initiatievenfonds	Jaarlijks
1. We maken ons hard voor kansengelijkheid	
1.1 Wijk- en buurtaanpak	
Raadsbrief Uitvoeringsprogramma Buurt- en Wijkgericht	Jaarlijks
Raadsbrief Voortgang Samen Overvecht	Jaarlijks
1.8 Jeugd	
Beleidsnota Jeugd	Q3 2024
2. We pakken de woningnood aan	
2.1 Volkshuisvesting en wonen	
Uitwerking Financieringsconstructies wooncoöperaties & Fonds betaalbare koop (onderdeel van Uitvoeringsprogramma coöperatief wonen) Het Uitvoeringsprogramma Wooncoöperaties 2024-2028 is vastgesteld. Daarin is een financieringsconstructie voor wooncoöperaties uitgewerkt. Die financieringsconstructie is in de plaats gekomen voor het fonds betaalbare koop zoals is aangegeven in de Raadsbrief Betaalbaar wonen en inzet fonds betaalbare koop	Q4 2024
2.2 Gebiedsontwikkeling	
Beleidsnota Grondbeleid 2024 Gemeente Utrecht	Q3 2024
3. We gaan de klimaatcrisis tegen	
3.1 Energie en klimaat	
Klimaatvisie (incl. zoekgebieden duurzame energie) Zoekgebieden vastgesteld in de Beleidsnota opwekgebieden voor schone energie.	Q4 2024
3.2 Groene en klimaatbestendige leefomgeving	
Beleidsnota Stadswater	Q4 2024
Startdocument Natuurgebied Zuilen	Q4 2024
3.3 Milieu en circulariteit	
Beleidsnota Utrecht Circulair	Q4 2024
4. We werken aan een levendige een leefbare stad	
4.1 Lokale economie	
ROM Jaarplan en Jaarverslag	Jaarlijks

Evaluatie Regionaal Economische Agenda In 2024 is de Regionale Economische Agenda ((REA) samen met de regionale stakeholders geëvalueerd. Hieruit is gebleken dat de inhoud van de REA nog grotendeels overeind staat.	2025
4.2 Digitale stad	
Raadsbrief Uitvoeringsprogramma Vergroten digitale weerbaarheid	Q4 2024
4.3 Cultuur en erfgoed	
Uitvoering Cultuurnota 2025-2028 In Q3 en Q4 van 2024 zijn alle afwijzings- en verleningsbeschikkingen voor de cultuurnotaperiode 2025-2028 de deur uit gegaan. Hiermee is het collegebesluit van juni 2024 bekrachtigd. De beoordeling en besluitvorming over de tweejarige subsidie 2025-2026 heeft ook plaatsgevonden. De raad is daar met de Raadsbrief Subsidieverdeling tweejarige regeling 2025-2026 Cultuurnota over geïnformeerd.	2025-2026
Uitvoeringsplan n.a.v. Nachtvisie Met de Raadsbrief Nadere Regel Nachtcultuur is de Raad geïnformeerd over de uitvoering van de Nachtvisie.	2024-2026
Uitvoeringsprogramma Huisvesting culturele en creatieve sector	2024-2026
4.4 Sport, spelen en bewegen	
Realiseren diverse nieuwe openbare sport- en beweegvoorzieningen, toevoeging sportvelden en capaciteit i.r.t. ruimtelijke ontwikkeling Realisatie vindt doorlopend en gefaseerd plaats. In 2024 zijn diverse nieuwe plekken opgeleverd en bestaande plekken hebben een impuls gekregen door renovatie.	2024-2029
4.5 Vastgoed	
Raadsbrief Verduurzamingsagenda gemeentelijk Vastgoed	Q4 2024

8.2 Wijzigingen in de planning

In deze paragraaf worden belangrijke wijzigingen in de planning van de uitvoering van het Coalitieakkoord sinds de Tweede bestuursrapportage 2024 toegelicht.

1. We maken ons hard voor Kansengelijkheid

1.9 vluchtelingen, asiel en integratie

Onderzoek lotingssystematiek overgang PO-VO	Was: 2023-2025	Wordt: Vervalt

Het onderzoek is in Q3 2023 afgerond. Vervolgens is dit onderzoek ingehaald door de veranderende systematiek van aanmelden in één week. Er is daarmee geen andere keuze dan meerdere opties opgeven.

1.10 vluchtelingen, asiel en integratie

Landelijke afspraken structurele Landelijke Vreemdelingen Voorziening (LVV)	Was: NB	Wordt: Vervalt

Het Rijk is per 2025 gestopt met financiering van de LVV-pilot en heeft het convenant opgezegd

2. We pakken de woningnood aan

2.2 Gebiedsontwikkeling

Aanpak gebiedsontwikkeling Lunetten Koningsweg	Was: Q4 2024	Wordt: Q2 2025

De Scenariostudie is afgerond maar de besluitvorming vindt plaats in Q2 2025.

2.3 Bereikbaarheid

Uitvoeringsplan Klimaat neutrale mobiliteit	Was: Q4 2024	Wordt: Q4 2025

Het uitvoeringsplan loopt vertraging op omdat de klimaatvisie nog niet is vastgesteld. In de loop van 2025 wordt de definitieve planning bekend.

3. We gaan de klimaatcrisis tegen

3.1 Energie en klimaat

Plan van aanpak onderzoek Energieontwikkelbedrijf	Was: Q3 2024	Wordt: Q2 2025

De Raad wordt in Q2 2025 geïnformeerd over het Plan van aanpak onderzoek energie ontwikkelbedrijf. Dit heeft vertraging opgelopen door de samenhang met de in Q4 2024 vastgestelde beleidsnota Opwek gebieden van schone energie 2024-2030'.

Uitvoeringsplan Overvecht-Noord Aardgasvrij	Was: Q4 2025	Wordt: PM

In april 2024 is de samenwerking tussen de gemeente Utrecht en Eneco voor wat betreft het aardgasvrij maken van Overvecht-Noord beëindigd. Over de vervolgstappen in Overvecht-Noord wordt de raad in de eerste helft van 2025 verder geïnformeerd.

Klimaatvisie (incl. zoekgebieden duurzame energie)	Was: Q4 2024	Wordt: PM

De zoekgebieden zijn vastgesteld in de beleidsnota 'Opwek gebieden voor schone energie 2024-2030'. De klimaatvisie heeft een eigen tijdspad. Bij het duurzaamheidsverslag wordt de Raad geïnformeerd over de actuele planning.

3.2 Groen en klimaatbestendige leefomgeving

Omgevingsplanregels klimaat adaptatie en water (samenhang met invoering Omgevingswet)	Was: Q1 2025	Wordt: Q4 2025

Het opstellen van de omgevingsplanregels klimaatadaptatie in samenhang met de invoering van de Omgevingswet vraagt meer afstemming dan voorzien. Het streven is deze regels in Q4 2025 aan de raad aan te bieden.

3.3 Milieu en circulariteit

Uitvoeringsprogramma emissieloos vervoer (incl. Transitieplan tankstations)	Was: NB	Wordt: Q2 2025

Het uitvoeringsprogramma emissieloos vervoer wordt in Q2 2025 voorgelegd ter besluitvorming. Het uitvoeringsprogramma transitie tankstations is inmiddels vastgesteld.

4. We werken aan een levendige en leefbare stad

4.1. Lokale economie

Actualisatie Hotelbeleid	Was: Q2 2025	Wordt: Q3 2025

Op basis van de uitkomsten uit evaluatie en onderzoek is besloten om niet het beleid aan te passen, maar om beleidsregels voor nieuwe hotelontwikkeling op te stellen en de beleidsregels short-stay te actualiseren. Het huidige beleid is nog passend, maar er is behoefte aan beleidsregels. Deze beleidsregels worden in Q3 2025 met de Raad gedeeld.

5. Uitvoering

5.1. Publieke dienstverlening

Voortgangsbrief dienstverlening	Was: Jaarlijks	Wordt: Q2 2025

De afstemming over de veranderde inhoud heeft meer tijd gekost. Daarom wordt de voortgangsbrief dienstverlening van 2024 in Q2 2025 aangeboden.

9. Corresponderende posten

In de september- en decembercirculaire 2024 zijn extra middelen voor nieuwe taken of uitnamen voor vervallen taken opgenomen, de corresponderende posten. In deze bestuursrapportage zijn de geclaimde corresponderende posten voor het jaar 2025 opgenomen en de posten die in 2024 niet meer konden worden besteed. Deze zijn bij de jaarrekening 2024 gestort in de reserve gemeentefonds en worden in 2025 onttrokken. De noodzakelijkheid van het doorvertalen van de corresponderende posten naar de inhoudelijke programma's is getoetst bij de organisatieonderdelen. Alle corresponderende posten zijn nodig voor de beoogde doelstellingen en worden hiervoor ingezet. Onderstaand het overzicht van de geclaimde corresponderende posten:

Bedragen x € 1.000

Corresponderende posten	2024	2025
Taakmutaties		
Kinderopvang Sociaal Medische Indicatie (SMI)		143
Toezicht en handhaving aanpassing kwaliteitseisen kinderopvang		45
Subtotaal:	**0**	**188**
IU/DU/SU		
Actieplan Wapens en Jongeren	83	
Alleenverdienersproblematiek 2023 – 2024	852	
Faciliteitenbesluit opvangcentra	211	
Landelijke aanpak adreskwaliteit	164	
Maatschappelijke opvang en OGGz		216
Meerkosten Oekraïne Sociaal Domein	432	
Nationaal Programma Leefbaarheid en Veiligheid	50	
Natuur bij Energieprojecten	462	
Openbare bibliotheken		1.104
Register extra veiligheidsrisico's	10	
Spreidingswet	195	
Toekomstbestendig maken energiebeleid	371	371
Vangnetconstructie energietoelage	622	
Vrouwenopvang		5
Wet betaalbare huur	356	510
Work in Nederland	277	7
Subtotaal:	**4.085**	**2.206**
3 D's in het sociaal domein		
Beschermd Wonen		560
Participatie		214
Subtotaal:	**0**	**774**
Mutatie algemene uitkering	**4.085**	**3.168**
Doorvertaling naar programma's	4.085	3.168
Saldo Corresponderende posten	**0**	**0**

Onderstaand een samenvatting van het totaal van de corresponderende posten per programma:

Bedragen x € 1.000

	Programma	2024	2025
1	Betrouwbare Overheid	997	371
2	Ontwikkelen en wonen voor iedereen	356	510
6	Veilige Stad	143	-
7	Passende ondersteuning en opvang	-	781
8	Werk, toekomstbestendige economie en bestaanszekerheid	1.751	357
9	Kansrijk opgroeien		1.104
10	Levendige en gezonde stad	838	45
	Totaal	**4.085**	**3.168**

Hieronder volgt een toelichting op de corresponderende posten per programma:

Betrouwbare overheid

Landelijke Aanpak Adreskwaliteit

De wetswijziging van de basisregistratie personen (Wbrp) leidt tot meerwerk bij de aanpak adreskwaliteit (LAA) bij gemeenten. Voor dit meerwerk en kwaliteitsbevorderende maatregelen heeft het ministerie van BZK incidenteel geld beschikbaar gesteld. Dit geld wordt besteed aan de inhuur van capaciteit.

Toekomstbestendig maken energiebeleid

In de septembercirculaire 2024 heeft het Rijk middelen vrijgemaakt om de extra taken van de gemeente op het gebied van het toekomstbestendig maken energiebeleid te bekostigen. Het U10 programma Regionale Energietransitie (RES) geeft hier uitvoering aan.

Natuur bij energieprojecten

Dit budget is door het Rijk toegewezen aan de Regionale Energie Strategieën (RES)-regio's om energieprojecten in de regio de faciliteren en daarbij de lokale natuur te versterken.

Ontwikkelen en wonen voor iedereen

Wet betaalbare huur

Vanaf 1 juli 2024 is de Wet betaalbare huur ingevoerd. Om te kunnen handhaven op deze wet zijn vanuit het rijk middelen beschikbaar gesteld. Dit betreft voornamelijk meldingen van inwoners van Utrecht waarop gereageerd moet worden.

Veilige stad

Actieplan Wapens en Jongeren

Vanuit de landelijke werkgroep is budget ter beschikking gesteld om samen met onderwijsinstellingen in het primair onderwijs extra activiteiten te ontplooien om scholen te ondersteunen bij het maken van (preventief) beleid om het dragen en gebruiken van (steek)wapens te voorkomen.

Register Externe Veiligheidsrisico's

Alle gemeenten moeten de juiste data aanleveren in het Register Externe Veiligheid dat door het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat wordt beheerd. Hiervoor heeft de gemeente Utrecht een eenmalige bijdrage ontvangen.

Nationaal Programma Leefbaarheid en Veiligheid (NPLV)
Deze middelen zijn bestemd voor het programma Samen voor Overvecht. Hierbij is een integrale aanpak van belang: vanuit onderwijs, arbeidsmarkt, wonen, veiligheid en gezondheid.

Passende ondersteuning en opvang

Maatschappelijke opvang en OGGz
Dit betreft centrumgemeente middelen voor maatschappelijke opvang in de hele Utrechtse regio (16 gemeenten), bedoeld voor de ondersteuning en opvang aan mensen die dakloos zijn. Door een actualisatie van de gegevens van de verdeelmaatstaven is het aandeel voor Utrecht iets hoger geworden.

Vrouwenopvang
Dit betreft een correctie op de middelen die de gemeente ontvangt voor vrouwenopvang.

Beschermd Wonen
Op de regionale middelen voor Beschermd Wonen is een volume indexatie toegepast om te compenseren voor de groei van de vraag.

Werk, toekomstbestendige economie en bestaanszekerheid

Alleenverdienersproblematiek 2023 – 2024
In 2023 zijn middelen uit de Reserve Armoede onttrokken en ingezet om financiële ondersteuning te bieden aan huishoudens die on het bestaansminimum kwamen als gevolg van de alleenverdienersproblematiek. Via deze uitkering compenseert het Rijk gemeenten voor de te maken kosten. Ook in toekomstige jaren kunnen uitkeringsgerechtigden nog aanspraak op de uitkering van 2023 – 2024.

Kinderopvang Sociaal Medische Indicatie (SMI)
Met ingang van 2025 ontvangt de gemeente Utrecht extra middelen om de gestegen kosten voor de uitvoering van de SMI-regeling op te vangen.

Vangnetconstructie energietoelage
Dit betreft een herijking van het budget voor de energietoeslag. Conform coalitieakkoord worden rijksmiddelen die beschikbaar komen ook daadwerkelijk ingezet voor armoedebeleid. Eventuele restanten op rijksbudgetten worden in de reserve Armoedebestrijding en schuldhulpverlening gestort.

Participatie (IU)
Uitvoerders van de Wet Sociale Werkvoorziening (WSW) en Beschut Werk (met name UW) ontvangen voor de dienstverbanden van de doelgroep het lage inkomensvoordeel (LIV). Vanaf 2025 wordt het LIV afgeschaft. Gemeenten worden hier via het gemeentefonds voor gecompenseerd. Deze compensatie komt ten goede aan de uitvoerders van de WSW en Beschut Werk.

Work in Nederland
De gemeente Utrecht heeft de opdracht en het daarbij behorende budget van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid om de slechte positie van arbeidsmigranten in Nederland te verbeteren middels het inrichten van (mobiele) informatiepunten en andere zaken die daaraan ondersteunend zijn.

Kansrijk opgroeien

Openbare bibliotheken

Het doel van deze DU is gemeenten in staat te stellen zich voor te bereiden op de komende wettelijke zorgplicht door het versterken van het lokale bibliotheekaanbod. De rijksbijdragen die de gemeente Utrecht in 2025 en 2026 wordt toegekend als subsidie aan de stichting bibliotheek Utrecht.

Levendige en gezonde stad

Faciliteitenbesluit opvangcentra

Dit betreft aanvullende middelen voor het faciliteitenbesluit in 2024. Deze worden ingezet en besteed aan vluchtelingenpartners in de eerste helft van 2025.

Spreidingswet

De middelen worden ingezet ter dekking van de gemeentelijke inzet vanuit het programma team opvang dat zoekt naar opvanglocaties.

Meerkosten Oekraïne sociaal domein

Dit betreft compensatie voor gehuisveste Oekraïners, deze kosten zijn onderdeel van de reguliere zorginkoop. De middelen worden ingezet en besteed aan zorgkosten bij externe partners in het sociaal domein.

Toezicht handhaving kwaliteitseisen kinderopvang

In de voorjaarsnota 2024 zijn middelen vrijgemaakt voor incidentele meerkosten voor toezicht en handhaving op aangepaste kwaliteitseisen in de kinderopvang. De inspectie moet hiertoe extra inzet plegen voor implementatie, toezicht en handhaving op de aangepaste kwaliteitseisen.

10. Instellen reserves

Door het instellen van een reserve worden middelen gereserveerd voor het beleidsdoel waar de Raad het voor heeft bestemd. Voor het wijzigen van de bestemming van deze middelen is een raadsbesluit nodig. Er zitten geen wettelijke restricties aan reserves, behalve dat ze niet negatief mogen zijn.

In de Eerste bestuursrapportage 2025 worden geen nieuwe reserves ingesteld.

Bijlagen

Bijlage 1 | Planning uitvoering coalitieakkoord

We geven in de Eerste bestuursrapportage 2025 op hoofdlijnen inzicht in de planning voor het uitvoeren van het coalitieakkoord voor de periode tot 2027, voor zover die planning nu bekend is. We beschrijven globaal de belangrijkste mijlpalen en in welk jaar en kwartaal we verwachten deze mijlpalen aan de Raad aan te bieden. We hanteren daarvoor de indeling van het coalitieakkoord, voor herkenbaarheid en aansluitend op de vraag vanuit de Raad.

Dit overzicht is niet uitputtend en geen opsomming van alles wat we doen. Het bevat alleen de grootste zaken die volgen uit de ambities die in het coalitieakkoord expliciet beschreven zijn en de ontwikkelingen per beleidsterrein. Ook is dit een vervolg op het overzicht in de Tweede bestuursrapportage 2024. De mijlpalen die reeds zijn behaald in Q3 en Q4 2024 maken geen onderdeel meer uit van dit overzicht.

Onderdeel		Huidige planning	Oorspronkelijke planning
Contact maakt de stad			
Raadsbrief Samen stad maken over o.a. 0-meting en ervaringen kompas voor zeggenschap		Q1 2025	Q4 2023
Eerste evaluatie beleidsnota Samen stad maken		Q1 2026	Geen
Raadsbrief initiatievenfonds		Jaarlijks	Jaarlijks
1. We maken ons hard voor kansengelijkheid			
1.1 Wijk- en buurtaanpak	Raadsbrief voortgang uitvoering wijk- en buurtaanpak 2024	Jaarlijks	Jaarlijks vanaf 2025
	Voortgang Samen voor Overvecht	Jaarlijks	Jaarlijks
1.3 Arbeidsmarkt	Nieuwe subsidieregeling Werk naar Werk (opvolger fonds Mismatch)	Q2 2025	2023
1.8 Jeugd	Raadsbrief Uitgangspuntennotitie jongerenwerk (start nieuwe termijn in 2027)	2025	2025
2. We pakken de woningnood aan			
2.1 Volkshuisvesting en wonen	Integrale Woonzorgvisie (wordt onderdeel van de beleidsnota wonen)	Q1 2025	2024
	Update Actieplan Middenhuur n.a.v. landelijk beleidskader middenhuur (wordt onderdeel van de beleidsnota wonen)	Q1 2025	2024
	Volkshuisvestingsprogramma (product n.a.v. wet Regie op Volkshuisvesting) (wordt onderdeel van de beleidsnota wonen)	Q1 2025	2025
2.2 Gebiedsontwikkeling	Aanpak gebiedsontwikkeling Lunetten-Koningsweg	Q2 2025	Q4 2023
	Stedenbouwvisie	Q1 2025	2024
	Monitoring versnelling UPP en aanbevelingen verkenner voor samenwerking markt-gemeente	2025	2025
2.3 Bereikbaarheid	Uitvoering klimaatneutrale mobiliteit	Q4 2025	Q4 2023
	Plan van aanpak voetgangersnetwerk	Q1 2025	2023
	Besluit over de eerste onderdelen van het ov-wiel met sparen (MIRT-verkenning ov en wonen	Q4 2025	2024

Onderdeel		Huidige planning	Oorspronkelijke planning
3. We gaan de klimaatcrisis tegen			
3.1 Energie en klimaat	Plan van aanpak onderzoek Energieontwikkelbedrijf	Q2 2025	Q3 2023
	Uitvoeringsplan Overvecht-Noord aardgasvrij	PM	Q4 2023
	Verdere uitvoering bestrijden energiearmoede	Jaarlijks	2023
	Klimaatvisie	PM	2024
3.2 Groen en klimaatbestendige leefomgeving	Omgevingsplanregels klimaatadaptatie en water (samenhang met invoering Omgevingswet)	Q4 2025	2023
	Visie en beleidsnota Ondergrond	Q2 2025	2024
3.3 Milieu en circulariteit	Actualisatie Beleidsnota Luchtkwaliteit	Q1 2025	Q2 2023
	Uitvoeringsprogramma emissieloos vervoer (incl. Transitieplan tankstations)	Q2 2025	Q2 2023
4. We werken aan een levendige en leefbare stad			
4.1 Lokale economie	Rapportages ROM (jaarplan & jaarverslag)	Jaarlijks	Jaarlijks
	Actualisatie hotelbeleid	Q3 2025	2024
	Grootschalige evenementenlocaties	Q1 2025	2025
4.3 Cultuur en erfgoed	Uitvoeringsnota cultuurparticipatie: uitvoering	2024-2026	2024-2026
4.4 Sport, spelen en bewegen	Realiseren diverse nieuwe openbare sport- en beweegvoorzieningen, toevoeging sportvelden en capaciteit i.r.t. ruimtelijke ontwikkelingen	2024-2029	2024-2026
	Oplevering zwembad Leidsche Rijn - Maximapark (planvoorbereiding start in 2023)	2028-2029	2026
4.5 Vastgoed	Raadsvoorstel Beleidsnota Vastgoed	Q1 2025	Q2 2023
	Uitvoeringsprogramma vastgoed	Jaarlijks vanaf 2025	Jaarlijks
5. Uitvoering			
5.1 Publieksdienstverlening	Voortgangsbrief dienstverlening	Jaarlijks	Jaarlijks

Bijlage 2 | Aanpassing afschrijvingstermijn

KoudWeerRegeling

In (het erratum op) de Tweede bestuursrapportage 2024 is besloten tot het verstrekken van een krediet voor een locatie voor de uitvoering van de Koudweerregeling. Gezien de aard van de investeringen is de gebruikelijke afschrijvingstermijn 10 jaar. Omdat er voor dit pand een huurovereenkomst is afgesloten voor 5 jaar, stellen wij voor om hiervoor een afwijkende afschrijvingstermijn te hanteren van 5 jaar. De kosten passen binnen de beschikbare middelen in het programma Gezonde en levendige stad.

Onttrekking en storting in (Bestemmings)reserves

Mutatie 27880 - Gebruikersinvesteringen Culturele voorziening Leidsche Rijn

Bij de Tweede bestuursrapportage 2022 is besloten om vanuit het aanloopbudget voor de culturele voorziening Leidsche Rijn een reserve van 2,5 miljoen euro te vormen om een deel van de kosten voor de gebruikersinvesteringen af te dekken. De planning is dat de culturele voorziening medio 2028 wordt opgeleverd. De verschuiving van de onttrekking van het budget voor de gebruikersinvesteringen uit de reserve van 2026 naar 2028 ligt hiermee in lijn.

Levendige en gezonde stad	Productie en Programmering	**Baten**	Incidenteel	2026	2.500.000
Levendige en gezonde stad	Productie en Programmering	**Lasten**	Incidenteel	2026	-2.500.000
Levendige en gezonde stad	Productie en Programmering	**Lasten**	Incidenteel	2028	2.500.000
Levendige en gezonde stad	Productie en Programmering	**Baten**	Incidenteel	2028	-2.500.000

Mutatie 27905 - Storting risicoreserve leningen Utrechtse Energie

In 2024 is 2 miljoen euro gestort voor de duurzaamheidslening. 0,2% hiervan moet worden gestort in de risicoreserve Utrechtse Energie. Dit betekent dat er 40.000 euro moet worden gestort in de reserve.

Klimaatvriendelijke stad	Energietransitie	**Lasten**	Incidenteel	2025	40.000
Klimaatvriendelijke stad	Energietransitie	**Lasten**	Incidenteel	2025	-40.000

Mutatie 27906 - Storting reserve Utrechtse Energie

De plankosten Rijnenburg zijn in 2024 gemaakt, terwijl in 2025 de baten worden ontvangen. De kosten lopen uit voor de baten, waardoor de baten in 2025 in de reserve worden gestort.

Klimaatvriendelijke stad	Energietransitie	**Lasten**	Incidenteel	2025	160.000
Klimaatvriendelijke stad	Energietransitie	**Baten**	Incidenteel	2025	-160.000

Mutatie 27907 **- Storting reserve Utrechtse Energie ten behoeve van cofinanciering**

Ten behoeve van cofinancieringsverplichtingen met betrekking tot Volkshuisvestingsfonds, E2 cuties en Chill worden middelen in de reserve gestort.

Klimaatvriendelijke stad	Energietransitie	**Lasten**	Incidenteel	2025	1.090.000
Klimaatvriendelijke stad	Energietransitie	**Lasten**	Incidenteel	2025	-1.090.000

Mutatie 27908 **- Onttrekking reserve Utrechtse Energie**

Ten behoeve van cofinancieringsverplichtingen worden middelen uit de reserve onttrokken op basis van het verwachte uitgavenpatroon.

Klimaatvriendelijke stad	Energietransitie	**Lasten**	Incidenteel	2026	132.500
Klimaatvriendelijke stad	Energietransitie	**Baten**	Incidenteel	2026	-132.500
Klimaatvriendelijke stad	Energietransitie	**Lasten**	Incidenteel	2027	132.500
Klimaatvriendelijke stad	Energietransitie	**Baten**	Incidenteel	2027	-132.500

Mutatie 27958 **- Onttrekking reserve Werken naar Werk**

In de Voorjaarsnota 2024 zijn middelen toegekend aan de reserve Werken naar Werk. Deze middelen worden ingezet voor het Regionaal Talentfonds. De eerste onttrekking is om in 2025 een bijdrage te leveren aan het Regionaal Talentfonds.

Werk, toekomstbestendige economie en best	Werkgelegenheid voor Iedereen	**Lasten**	Incidenteel	2025	400.000
Werk, toekomstbestendige economie en best	Werkgelegenheid voor Iedereen	**Baten**	Incidenteel	2025	-400.000

Verhogen baten en lasten

Mutatie 27895 - SPUK Lokale Aanpak Isolatie

In 2025 ontvangt de Gemeente Utrecht de specifieke uitkering Lokale Aanpak Isolatie. Deze middelen worden onder andere ingezet ten behoeve van de uitgaande subsidie samen verduurzamen, woning isoleren en subsidie bij collectieve inkoopactie. Met deze mutatie verhogen we de baten en lasten incidenteel met 1 miljoen euro, conform het verwachte uitgavenpatroon in 2025.

Klimaatvriendelijke stad	Energietransitie	**Lasten**	Incidenteel	2025	1.000.000
Klimaatvriendelijke stad	Energietransitie	**Baten**	Incidenteel	2025	-1.000.000

Mutatie 27896 - SPUK Energiearmoede en Nationaal Isolatieprogramma

Voor de jaren 2025, 2026 en 2027 ontvangt de Gemeente Utrecht de specifieke uitkering Energiearmoede en Nationaal Isolatieprogramma. Deze middelen worden onder andere ingezet ten behoeve van aanpak versneld energetisch verbeteren sociale huurwoningen. Met deze mutatie verhogen we de baten en lasten incidenteel in 2025 tot en met 2027, conform het verwachte uitgavenpatroon in die jaren.

Klimaatvriendelijke stad	Energietransitie	**Lasten**	Incidenteel	2025	2.090.500
Klimaatvriendelijke stad	Energietransitie	**Baten**	Incidenteel	2025	-2.090.500
Klimaatvriendelijke stad	Energietransitie	**Lasten**	Incidenteel	2026	1.644.526
Klimaatvriendelijke stad	Energietransitie	**Baten**	Incidenteel	2026	-1.644.526
Klimaatvriendelijke stad	Energietransitie	**Lasten**	Incidenteel	2027	1.059.527
Klimaatvriendelijke stad	Energietransitie	**Baten**	Incidenteel	2027	-1.059.527

Mutatie 27897 - SPUK Volkshuisvestingsfonds

Voor 2025 ontvangt de Gemeente Utrecht de specifieke uitkering Volkshuisvestingsfonds. Deze middelen worden ingezet ten behoeve van verduurzamen Vereniging van Eigenaars en grondgebonden woningen, onder andere door de subsidie woningisolatie specifieke adressen Overvecht. Met deze mutatie verhogen we de baten en lasten incidenteel met 2,5 miljoen euro, conform het verwachte uitgavenpatroon in 2025

Klimaatvriendelijke stad	Energietransitie	**Lasten**	Incidenteel	2025	2.500.000
Klimaatvriendelijke stad	Energietransitie	**Baten**	Incidenteel	2025	-2.500.000

Mutatie 27898 **- Provinciale subsidie voucher isolatiemaatregelen**

Voor 2025 ontvangt de Gemeente Utrecht middelen vanuit de provincie voor de voucher isolatiemaatregelen. Deze middelen worden ingezet ten behoeve van vouchers die besteed kunnen worden bij externe leveranciers voor het inkopen van isolatiemaatregelen. Met deze mutatie verhogen we de baten en lasten incidenteel met 55.000 euro, conform het verwachte uitgavenpatroon in 2025.

Klimaatvriendelijke stad	Energietransitie	**Lasten**	Incidenteel	2025	55.000
Klimaatvriendelijke stad	Energietransitie	**Baten**	Incidenteel	2025	-55.000

Mutatie 27900 **- Subsidie Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling**

Voor 2025 ontvangt de Gemeente Utrecht middelen uit Europa vanuit het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling. Deze middelen worden ingezet ten behoeve van verduurzaming kwetsbare Vereniging van Eigenaars. Met deze mutatie verhogen we de baten en lasten incidenteel met 150.000 euro, conform het verwachte uitgavenpatroon in 2025.

Klimaatvriendelijke stad	Energietransitie	**Lasten**	Incidenteel	2025	150.000
Klimaatvriendelijke stad	Energietransitie	**Baten**	Incidenteel	2025	-150.000

Mutatie 27901 **- EU Subsidie SCALE**

Voor 2025 ontvangt de Gemeente Utrecht Europese middelen voor het project SCALE, waarbij wordt ingezet op de uitbreiding van de laadinfrastructuur en hernieuwbare energie. Met deze mutatie verhogen we de baten en lasten incidenteel met 50.000 euro, conform het verwachte uitgavenpatroon in 2025.

Klimaatvriendelijke stad	Energietransitie	**Lasten**	Incidenteel	2025	50.000
Klimaatvriendelijke stad	Energietransitie	**Baten**	Incidenteel	2025	-50.000

Mutatie 27902 **- EU Subsidie Net zero cities**

Voor 2025 ontvangt de Gemeente Utrecht Europese middelen voor het project Net zero cities, waarbij wordt toewerkt naar klimaatneutraliteit. Met deze mutatie verhogen we de baten en lasten incidenteel met 80.000 euro, conform het verwachte uitgavenpatroon in 2025.

Klimaatvriendelijke stad	Energietransitie	**Lasten**	Incidenteel	2025	80.000
Klimaatvriendelijke stad	Energietransitie	**Baten**	Incidenteel	2025	-80.000

Mutatie 27903 - EU Subsidie E2 cuties

Voor 2025 ontvangt de Gemeente Utrecht Europese middelen voor het project E2 cuties. Deze middelen worden onder andere ingezet om lokale energiegemeenschappen te ondersteunen. Met deze mutatie verhogen we de baten en lasten incidenteel met 230.000 euro, conform het verwachte uitgavenpatroon in 2025.

Klimaatvriendelijke stad	Energietransitie	**Lasten**	Incidenteel	2025	230.000
Klimaatvriendelijke stad	Energietransitie	**Baten**	Incidenteel	2025	-230.000

Mutatie 27904 - SPUK Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid

De Gemeente Utrecht ontvangt structureel de specifieke uitkering Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid. Deze middelen worden met name ingezet voor personele kosten. Met deze mutatie verhogen we de baten en lasten in 2025 incidenteel met 2,3 miljoen euro en vanaf 2026 structureel met 5 miljoen, conform het verwachte uitgavenpatroon.

Klimaatvriendelijke stad	Energietransitie	**Lasten**	Incidenteel	2025	2.362.256
Klimaatvriendelijke stad	Energietransitie	**Baten**	Incidenteel	2025	-2.362.256
Klimaatvriendelijke stad	Energietransitie	**Lasten**	Structureel vanaf	2026	5.000.000
Klimaatvriendelijke stad	Energietransitie	**Baten**	Structureel vanaf	2026	-5.000.000

Mutatie 27911 - Overhevelen International Welcome Center

Het budget voor het International Welcome Center staat nog op deelprogramma Vestigingsklimaat en wordt middels deze journaal overgeheveld naar deelprogramma Investeringsklimaat.

Werk, toekomstbestendige economie en best	Vestigingsklimaat	**Baten**	Structureel vanaf	2025	297.250
Werk, toekomstbestendige economie en best	Vestigingsklimaat	**Lasten**	Structureel vanaf	2025	-447.250
Werk, toekomstbestendige economie en best	Investeringsklimaat	**Lasten**	Structureel vanaf	2025	477.000
Werk, toekomstbestendige economie en best	Investeringsklimaat	**Baten**	Structureel vanaf	2025	-327.000

Mutatie 27916 - Verwerking kapitaallasten

Bij de Jaarstukken 2024 hebben we investeringen gereed gemeld. Met deze boeking verwerken we de bijbehorende kapitaallasten in de begroting.

Levendige en gezonde stad	Gemeentelijk vastgoed optimaal gebr. UVO	**Lasten**	Incidenteel	2025	1.034.571
Levendige en gezonde stad	Gemeentelijk vastgoed optimaal gebr. UVO	**Lasten**	Structureel vanaf	2025	-700.916
Levendige en gezonde stad	Gemeentelijk vastgoed optimaal gebr. UVO	**Baten**	Structureel vanaf	2025	-333.655
Levendige en gezonde stad	Gemeentelijk vastgoed optimaal gebr. UVO	**Lasten**	Incidenteel	2026	1.034.571
Levendige en gezonde stad	Gemeentelijk vastgoed optimaal gebr. UVO	**Lasten**	Incidenteel	2027	1.034.571
Levendige en gezonde stad	Gemeentelijk vastgoed optimaal gebr. UVO	**Lasten**	Structureel vanaf	2028	1.034.571

Mutatie 27924 - SPUK Integraal Zorg Akkoord 2025-2026

De SPUK IZA is ontvangen voor 2025 en 2026, vanuit deze SPUK worden in beide jaren diverse projecten uitgevoerd waardoor ook het gehele bedrag in beide jaren wordt ingezet.

Passende ondersteuning en opvang	Buurtteamorganisatie Sociaal	**Lasten**	Incidenteel	2025	2.291.765
Passende ondersteuning en opvang	Buurtteamorganisatie Sociaal	**Baten**	Incidenteel	2025	-2.291.765
Passende ondersteuning en opvang	Buurtteamorganisatie Sociaal	**Lasten**	Incidenteel	2026	2.291.765
Passende ondersteuning en opvang	Buurtteamorganisatie Sociaal	**Baten**	Incidenteel	2026	-2.291.765

Mutatie 27926 - SPUK Oekraïne 2025

De SPUK voor de opvang van Oekraïners is niet begroot terwijl er al wel een SPUK vanuit het Rijk is ontvangen, hiermee wordt deze SPUK op de juiste wijze in de begroting opgenomen.

Levendige en gezonde stad	Vreemdelingen	**Lasten**	Incidenteel	2025	30.726.784
Levendige en gezonde stad	Vreemdelingen	**Baten**	Incidenteel	2025	-30.726.784

Mutatie 27927 - Utrecht Schone Stad actieplan

In 2022 is de zwerfafvalvergoeding gestopt. Per 2023 is hier een gedeeltelijke vervanging voor in de plaats gekomen in de vorm van de prullenbakkenvergoeding. Hiermee wordt voor een belangrijk deel het Actieplan Utrecht Schone Stad gefinancierd. Deze begrotingswijziging betreft een actualisatie van de bijdrage voor 2025 en 2026. De vergoeding zal per 2026 opnieuw worden vastgesteld voor de daaropvolgende periode.

Aantrekk. groene leefomgeving & erfgoed	Dagelijks Onderhoud	**Lasten**	Incidenteel	2025	85.000
Aantrekk. groene leefomgeving & erfgoed	Dagelijks Onderhoud	**Baten**	Incidenteel	2025	-85.000
Aantrekk. groene leefomgeving & erfgoed	Dagelijks Onderhoud	**Lasten**	Incidenteel	2026	85.000
Aantrekk. groene leefomgeving & erfgoed	Dagelijks Onderhoud	**Baten**	Incidenteel	2026	-85.000

Mutatie 27928 - Sporthal Tempo

In september is een tijdelijke hal aan de Loevenhoutsedijk geopend, genaamd Sporthal Tempo. De sporthal wordt verhuurd aan verenigingen en scholen voor een maatschappelijk tarief (baten). De nieuwe sporthal heeft ook kosten zoals elektra, onderhoud etc. Per saldo moeten voor deze tijdelijke sporthal de baten en lasten voor de exploitatie gelijk zijn.

Levendige en gezonde stad	Binnen accommodaties SB	**Lasten**	Structureel vanaf	2025	50.000
Levendige en gezonde stad	Binnen accommodaties SB	**Baten**	Structureel vanaf	2025	-50.000

Mutatie 27963 - Subsidie Overlast gevende Criminele Vreemdelingen

Voor de periode 2024-2025 ontvangt de gemeente Utrecht een specifieke uitkering (SPUK) voor overlast gevende criminele vreemdelingen. Met deze mutatie verhogen we de lasten en baten incidenteel met 0,510 miljoen euro.

Veilige stad	Veiligheid en zorg	**Lasten**	Incidenteel	2025	510.000
Veilige stad	Veiligheid en zorg	**Baten**	Incidenteel	2025	-510.000

Mutatie 27967 - Subsidie RIO-IPTA

Voor de periode 2022-2024 ontvangt de gemeente Utrecht een specifieke uitkering (SPUK) voor Re-Integratie Officier (RIO) en Integrale Persoonsgerichte Toeleiding Arbeid (IPTA). Het project heeft vertragingen opgelopen als gevolg van geleidelijk invullen van de vacatures en hierdoor zijn niet alle middelen uitgegeven in de afgesproken periode. De huidige regeling wordt verlengd tot 1 oktober 2025. Vanaf 1 oktober 2025 komt er een nieuwe subsidieaanvraag. Met deze mutatie verhogen we de lasten en baten incidenteel met 0,551 miljoen euro.

Veilige stad	Veiligheid en zorg	**Lasten**	Incidenteel	2025	551.000
Veilige stad	Veiligheid en zorg	**Baten**	Incidenteel	2025	-551.000

Mutatie 28228 - Subsidie Versterkingsgelden 2025-2026

Voor de periode 2025-2026 ontvangt de gemeente Utrecht een specifieke uitkering (SPUK) Versterkingsgelden. Met deze mutatie verhogen we de lasten en baten incidenteel met 0,587 miljoen euro (2025) en 0,537 miljoen euro (2026).

Veilige stad	Optreden bij verstoringen OO en crises	**Lasten**	Incidenteel	2025	587.000
Veilige stad	Optreden bij verstoringen OO en crises	**Baten**	Incidenteel	2025	-587.000
Veilige stad	Optreden bij verstoringen OO en crises	**Lasten**	Incidenteel	2026	537.000
Veilige stad	Optreden bij verstoringen OO en crises	**Baten**	Incidenteel	2026	-537.000

Mutatie 29703 - Vergunning voetbalwedstrijden

Met ingang van 2025 zijn de vergunningen voor voetbalwedstrijden kostendekkend geworden. Met deze mutatie verhogen wij de leges structureel met 0,028 miljoen euro.

Veilige stad	Optreden bij verstoringen OO en crises	**Lasten**	Structureel vanaf	2025	28.000
Veilige stad	Optreden bij verstoringen OO en crises	**Baten**	Structureel vanaf	2025	-28.000

Mutatie 29706 - Bijdrage SIVMO

Voor het samenwerkingsverband Samenwerking en Innovatie in Verkeersmodellen door Overheden (SIVMO) wordt vanuit de provincie, gemeentes en diverse andere organisaties een jaarlijkse bijdrage betaald. De gemeente Utrecht is penvoerder voor dit samenwerkingsverband en voert de administratie. Door deze begrotingswijziging worden incidenteel de baten en lasten opgehoogd met € 450.000.

Duurzame bereikbaarheid	Verkeers-, vervoer- en parkeerbeleid	**Lasten**	Incidenteel	2025	450.000
Duurzame bereikbaarheid	Verkeers-, vervoer- en parkeerbeleid	**Baten**	Incidenteel	2025	-450.000

Mutatie 29708 - Naturalisatie 2025

We zien nu een paar jaar achter elkaar een toename in naturalisatieaanvragen (instroom van 7/8 jaar geleden uit onder ander Syrië die zich laten naturaliseren). Ook voor 2025 verwachten we een hogere stijging dan begroot in onze nominale begroting. Met deze bijstelling actualiseren we de begroting door zowel de baten als de lasten incidenteel te verhogen met 1 miljoen euro. Omdat het niet duidelijk is hoe deze trend (en asielinstroom) zich de komende jaren blijft ontwikkelen passen we de begroting voorlopig ieder jaar incidenteel aan.

Betrouwbare overheid	Burgerzaken	**Lasten**	Incidenteel	2025	900.000
Betrouwbare overheid	Burgerzaken	**Baten**	Incidenteel	2025	-1.000.000
Algemene Middelen en Overhead	Overhead Decentraal	**Lasten**	Incidenteel	2025	100.000

Mutatie 29727 - afwikkeling Box 2025 mutaties Incidenteel

Met het BOX proces kijken wij primair naar de capacitaire behoefte om onze taken voor het komende begrotingsjaar te kunnen realiseren. Daarnaast zijn er vaak wensen om (ondersteunende) processen te verbeteren/te optimaliseren waarbij formatieschuiving plaatsvindt of er wordt gezocht naar dekking voor extra formatie. We wegen de behoefte aan formatie binnen de verwachte beschikbare financiële middelen. Dat is het uitgangspunt (het kader). De beschikbare middelen worden middels het Marap proces met MT gedeeld en vastgesteld.

Levendige en gezonde stad	Utrecht stad waar inwoners gezond&veerk	**Lasten**	Incidenteel	2025	-25.804
Algemene Middelen en Overhead	Overhead Decentraal	**Lasten**	Incidenteel	2025	134.766
Algemene Middelen en Overhead	Overhead Decentraal	**Baten**	Incidenteel	2025	-108.962

Mutatie 29742 - Reisdocumenten 2025

Door de verandering van de geldigheidsduur van paspoorten en ID-kaarten van vijf naar tien jaar, lopen de aantallen vanaf 2024 weer op. Ook voor 2025 verwachten we een hogere stijging dan begroot op basis de meest actuele prognose. We passen de begroting neutraal daarop aan. We blijven dit elk jaar monitoren en passen de begroting bij nieuwe ontwikkelingen aan.

Betrouwbare overheid	Burgerzaken	**Lasten**	Incidenteel	2025	1.000.000
Betrouwbare overheid	Burgerzaken	**Baten**	Incidenteel	2025	-1.000.000

Mutatie 29789 - Spuk NOVEX Utrecht Amersfoort

In 2024 is de specifieke uitkering voor het opstellen van een ontwikkelperspectief voor NOVEX Utrecht-Amersfoort ontvangen. Deze uitkering is in 2024 niet volledig ingezet. Met deze begrotingswijziging wordt het restant beschikbaar gemaakt in 2025, zowel de baten als lasten worden met € 153.000 opgehoogd.

Duurzame bereikbaarheid	Programmamanagement	**Lasten**	Incidenteel	2025	153.369
Duurzame bereikbaarheid	Programmamanagement	**Baten**	Incidenteel	2025	-153.369

Verlagen baten en lasten

Mutatie 27910 - Actualisatie werkbegroting Economie

Actualisatie werkbegroting Economie 2025 door middel van correctie kostenplaats en kostensoorten.

Werk, toekomstbestendige economie en best	Vestigingsklimaat	**Lasten**	Structureel vanaf	2025	-609.566
Werk, toekomstbestendige economie en best	Vestigingsklimaat	**Baten**	Structureel vanaf	2025	14.966
Werk, toekomstbestendige economie en best	Investeringsklimaat	**Lasten**	Structureel vanaf	2025	594.600

Mutatie 27918 - Sportcampus

In het verleden was de Sportcampus aangesloten op de stadsverwarming. Vastgoed exploitatie betaalde voor het gebruik hiervan en belaste deze kosten door aan de daadwerkelijke gebruikers. Bij de nieuwe installatie zit Vastgoed exploitatie hier niet meer tussen, zodat zowel lasten als baten naar beneden bijgesteld dienen te worden.

Levendige en gezonde stad	Binnen accommodaties SB	**Baten**	Structureel vanaf	2025	66.000
Levendige en gezonde stad	Binnen accommodaties SB	**Lasten**	Structureel vanaf	2025	-66.000

Mutatie 27951 - Actualisatie baten en lasten Regelingen huisvesting aandachtsgroepen Wonen

De gemeente heeft vanuit de ‘Meerjarige regeling specifieke uitkeringen voor huisvesting aandachtsgroepen (RHA-regeling)’ gelden ontvangen (2,182 miljoen euro). Omdat we gebruik maken van de voor ons gunstiger 'Stimuleringsregeling Flex- en transformatiewoningen' doen we geen aanspraak op de regeling RHA. Wij stellen daarom voor om de corresponderende baten en lasten te verlagen.

Ontwikkelen en wonen voor iedereen	Wonen	**Baten**	Incidenteel	2025	2.182.000
Ontwikkelen en wonen voor iedereen	Wonen	**Lasten**	Incidenteel	2025	-2.182.000

Mutatie 27953 - Actualiseren begroting archeologisch onderzoek derden

In de begroting van Erfgoed zijn zowel baten als lasten opgenomen voor archeologisch onderzoek voor derden. Deze baten en lasten worden met deze actualisatie uit de begroting gehaald omdat er dit jaar geen projecten voor derden uitgevoerd zullen worden.

Aantrekk. groene leefomgeving & erfgoed	Beh. en gebr. Mon. en Cultuurhist. waard	**Baten**	Incidenteel	2025	50.000
Aantrekk. groene leefomgeving & erfgoed	Beh. en gebr. Mon. en Cultuurhist. waard	**Lasten**	Incidenteel	2025	-50.000

Mutatie 29704 **- Verlaging bijdrage vernieuwingsbudget**

Sinds 2022 wordt voor de subsidie Europees Sociaal Fonds (ESF) structureel 0,350 miljoen euro per jaar aan baten en lasten begroot. Doordat de ESF-subsidie voortaan veel lager uitvalt, wordt deze alleen nog maar regionaal besteed. Daarmee is er geen ruimte meer om de subsidie in te zetten voor vernieuwing binnen het programma. Zowel de baten als de lasten worden daarom structureel weer met 0,350 miljoen euro verlaagd.

Werk, toekomstbestendige economie en best	Re-integratie	**Baten**	Structureel vanaf	2025	350.000
Algemene Middelen en Overhead	Overhead Decentraal	**Lasten**	Structureel vanaf	2025	-350.000

Mutatie 29728 **- afwikkeling Box 2025 Mutaties**

Met het BOX proces kijken wij primair naar de capacitaire behoefte om onze taken voor het komende begrotingsjaar te kunnen realiseren. Daarnaast zijn er vaak wensen om (ondersteunende) processen te verbeteren/te optimaliseren waarbij formatieverschuiving plaatsvindt of er wordt gezocht naar dekking voor extra formatie. Wij wegen de behoefte aan formatie binnen de verwachte beschikbare financiële middelen. Dat is het uitgangspunt (het kader). De beschikbare middelen worden middels het Marap proces met MT gedeeld en vastgesteld.

Algemene Middelen en Overhead	Overhead Decentraal	**Lasten**	Structureel vanaf	2025	-70.482
Algemene Middelen en Overhead	Overhead Decentraal	**Baten**	Structureel vanaf	2025	70.482

Verschuiving binnen een programma

Mutatie 27881 - Kostendekkend toerekenen inzet subsidiebureau

Bij de Voorjaarsnota 2024 is besloten om de kosten voor het subsidiebureau kostendekkend toe te rekenen aan regelingen/ programma's vanaf 2026. Als gevolg van dit besluit is de begroting van het subsidiebureau met 0,514 euro miljoen verlaagd. In het kader van de toerekening aan programma's is hiervan al 0,263 miljoen euro doorbelast aan het programma Cultuur op basis van een voorlopige berekening. Deze (eerste) doorbelasting blijkt nu aan de hand van een actuele berekening te hoog te zijn geraamd. We stellen daarom voor om deze doorbelasting terug te draaien. De definitieve verdeling van de 0,514 miljoen euro naar de verschillende programma's wordt in het 1e halve jaar van 2025 bepaald en zal onderdeel uitmaken van de bijsturingsvoorstellen in de Tweede bestuursrapportage 2025.

Levendige en gezonde stad	Participatie Cultuur	**Lasten**	Incidenteel	2026	263.000
Levendige en gezonde stad	Accommodaties MO (MO)	**Lasten**	Structureel vanaf	2026	-263.000
Levendige en gezonde stad	Participatie Cultuur	**Lasten**	Incidenteel	2027	263.000
Levendige en gezonde stad	Participatie Cultuur	**Lasten**	Incidenteel	2028	263.000
Levendige en gezonde stad	Productie en Programmering	**Lasten**	Structureel vanaf	2029	162.000
Levendige en gezonde stad	Participatie Cultuur	**Lasten**	Structureel vanaf	2029	101.000

Mutatie 27893 - Mutatie VJN 2024 groeikader

De correctie van de mutatie in de VJN 2024 van het groeikader naar de juiste doelstelling binnen het programma Kansrijk Opgroeien.

Kansrijk opgroeien	Specialistische zorg voor jeugd	**Lasten**	Structureel vanaf	2025	-709.309
Kansrijk opgroeien	SAVE	**Lasten**	Structureel vanaf	2025	155.487
Kansrijk opgroeien	Leerlingenvervoer	**Lasten**	Structureel vanaf	2025	85.033
Kansrijk opgroeien	Jongerenwerk	**Lasten**	Structureel vanaf	2025	60.040
Kansrijk opgroeien	Gelijke kansen	**Lasten**	Structureel vanaf	2025	93.156
Kansrijk opgroeien	Buurtteams Jeugd en Gezin	**Lasten**	Structureel vanaf	2025	315.593

Mutatie 29725 - Verschuiving budget koudweerregeling (KWR)

Om te realiseren dat de financiële verantwoordingsstructuur van de Koudweerregeling (KWR) aansluit bij de organisatorische en bestuurlijke verantwoordelijkheden, hevelen wij het begrotingsbedrag voor KWR dat bij doelstelling Volksgezondheid staat over naar doelstelling Nieuwkomers binnen het programma Levendige en gezonde stad.

Levendige en gezonde stad	Vreemdelingen	**Lasten**	Structureel vanaf	2025	185.000
Levendige en gezonde stad	Utrecht stad waar inwoners gezond&veerk	**Lasten**	Structureel vanaf	2025	-185.000

Verschuiving naar een ander programma

Mutatie 27864 - Actualisatie werkbegroting 26032

De Toeslag Onregelmatige Dienst kosten werden in voorgaande jaren met een handmatige berekening in de begroting opgenomen. Door onderstaande correctie zal de Toeslag Onregelmatige Dienst vanaf 2025 via de kostenverdeling verdeeld worden.

Ontwikkelen en wonen voor iedereen	Bouw- en woningtoezicht	**Lasten**	Structureel vanaf	2025	9.338
Aantrekk. groene leefomgeving & erfgoed	Behandeling Vergunn. aavr. Openb Ruimte	**Lasten**	Structureel vanaf	2025	-9.338

Mutatie 27866 - Overheveling budget Regionale Uitvoeringsdienst

Een deel van het structurele budget Regionale Uitvoeringsdienst dat bij het programma Ontwikkelen en wonen voor iedereen gealloceerd is, wordt overgeheveld naar het programma Aantrekk. groene leefomgeving & Erfgoed daar vinden de uitgaven plaats.

Ontwikkelen en wonen voor iedereen	Vergunningen	**Lasten**	Structureel vanaf	2025	-58.968
Ontwikkelen en wonen voor iedereen	Bouw- en woningtoezicht	**Lasten**	Structureel vanaf	2025	-151.632
Algemene Middelen en Overhead	Overhead Decentraal	**Lasten**	Structureel vanaf	2025	-31.947
Aantrekk. groene leefomgeving & erfgoed	Bodem en ondergrond	**Lasten**	Structureel vanaf	2025	242.547

Mutatie 27889 **- Aanloopkosten depot Erfgoed**

Bij de Programmabegroting 2021 is de dekking voor de ontwikkeling en de exploitatie van het nieuwe depot geregeld waarin onder andere de gemeentelijke collecties van het Centraal Museum en Erfgoed worden ondergebracht. In aanloop naar de oplevering van het nieuwe depot verwacht de afdeling Erfgoed extra kosten te moeten maken. Dit betreffen onder o.a. extra kosten voor reinigingen, omdozing en opslag van de huidige erfgoedcollectie. Met deze begrotingswijziging wordt het budget voor deze verwachte kosten ondergebracht bij de afdeling Erfgoed.

Levendige en gezonde stad	Productie en Programmering	**Lasten**	Incidenteel	2025	-30.000
Aantrekk. groene leefomgeving & erfgoed	Beh. en gebr. Mon. en Cultuurhist. waard	**Lasten**	Incidenteel	2025	30.000
Levendige en gezonde stad	Productie en Programmering	**Lasten**	Incidenteel	2026	-82.500
Aantrekk. groene leefomgeving & erfgoed	Beh. en gebr. Mon. en Cultuurhist. waard	**Lasten**	Incidenteel	2026	82.500
Levendige en gezonde stad	Productie en Programmering	**Lasten**	Incidenteel	2027	-177.500
Aantrekk. groene leefomgeving & erfgoed	Beh. en gebr. Mon. en Cultuurhist. waard	**Lasten**	Incidenteel	2027	177.500
Levendige en gezonde stad	Productie en Programmering	**Lasten**	Incidenteel	2028	-75.000
Aantrekk. groene leefomgeving & erfgoed	Beh. en gebr. Mon. en Cultuurhist. waard	**Lasten**	Incidenteel	2028	75.000

Mutatie 27922 **- Overhevelen KoudWeerRegeling (KWR)**

De KoudWeerRegeling (KWR) wordt per 1-1-2025 uitgevoerd vanuit de doelstelling nieuwkomers onder het programma Levendige en gezonde stad en hierdoor wordt dit budget overgeheveld vanuit Passende zorg en ondersteuning doelstelling 24 uurs opvang.

Passende ondersteuning en opvang	Daklozenopvang	**Lasten**	Structureel vanaf	2025	-1.000.000
Levendige en gezonde stad	Vreemdelingen	**Lasten**	Structureel vanaf	2025	1.000.000

Mutatie 27923 **- Overheveling U Centraal naar Mee doen en voor elkaar zorgen**

De activiteiten van Stichting U Centraal vallen onder de doelstelling Meedoen en voor elkaar zorgen, het budget was begroot op doelstelling Laagdrempelige basiszorg. Met deze mutatie wordt het budget overgeheveld van het programma Passende ondersteuning naar Levendige en gezonde stad zodat de begroting de uitvoering van de activiteiten volgt.

Passende ondersteuning en opvang	Informatie, Advies & Onafhankelijke Clië	**Lasten**	Structureel vanaf	2025	-4.611.405
Levendige en gezonde stad	Informele ondersteuning, vrijwilligerswerk	**Lasten**	Structureel vanaf	2025	4.611.405

Overhevelen via de algemene dekkingsreserve

Mutatie 27878 - Verhuizing depot

Bij de programmabegroting 2021 is de dekking voor de ontwikkeling en de exploitatie van het nieuwe depot geregeld waarin onder andere de gemeentelijke collecties van het Centraal Museum en Erfgoed worden ondergebracht. De verwachting is dat eind 2027 het nieuwe depot wordt opgeleverd. Om de begroting op één lijn te stellen met de planning is het voorstel om 0,84 miljoen euro budget uit 2026 over te hevelen naar het jaar 2028. Deze verschuiving hangt samen met de verschuiving van het budget voor de verhuizing dat conform eerdere planning was begroot in 2026.

Levendige en gezonde stad	Productie en Programmering	**Lasten**	Incidenteel	2026	-840.000
Levendige en gezonde stad	Productie en Programmering	**Lasten**	Incidenteel	2028	840.000

Mutatie 27931 - Herverd. Wet betaalbare huur

Bij de septembercirculaire 2024 heeft de gemeente Utrecht middelen gekregen om uitvoering te geven aan de Wet betaalbare huur. Het Rijk heeft voor de eerste jaren meer middelen toegekend voor de implementatie van de wet. Er zijn geen hoge implementatiekosten, waardoor het verzoek is om de incidentele middelen van 2024 tot en met 2026 over te hevelen naar de jaren 2027 tot en met 2030 om meerjarig een constante bezetting en inzet te hebben. Hieronder is opgenomen wat initieel per jaar is toegekend, wat de wenselijke verdeling is van de middelen en welk bedrag wordt overgeheveld.

Ontwikkelen en wonen voor iedereen	Bouw- en woningtoezicht	**Lasten**	Incidenteel	2025	-382.941
Ontwikkelen en wonen voor iedereen	Bouw- en woningtoezicht	**Lasten**	Incidenteel	2026	-55.676
Ontwikkelen en wonen voor iedereen	Bouw- en woningtoezicht	**Lasten**	Incidenteel	2027	135.324
Ontwikkelen en wonen voor iedereen	Bouw- en woningtoezicht	**Lasten**	Incidenteel	2028	154.090
Ontwikkelen en wonen voor iedereen	Bouw- en woningtoezicht	**Lasten**	Incidenteel	2029	77.948

Mutatie 27932 - Overhevelen SPDO naar 2026

De concrete besparingsmaatregelen voor de herinrichting van sociale prestatie en dagondersteuning voor een bedrag van 616.000 euro was gepland om mee te nemen in de herinrichting van de sociale basis per 2026, de herinrichting van de sociale basis is echter uitgesteld tot 2027. We willen de taakstelling op sociale prestatie en dagondersteuning met 1 jaar uitstellen om te voorkomen dat er overhaaste of verkeerde keuzes gemaakt worden. In 2025 verwachten we incidenteel ruimte te hebben waarmee dit opgevangen kan worden.

Passende ondersteuning en opvang	Sociale prestatie en dagondersteuning	**Lasten**	Incidenteel	2025	-616.000
Passende ondersteuning en opvang	Sociale prestatie en dagondersteuning	**Lasten**	Incidenteel	2026	616.000

Bijlage 4 | Geheime bijlage

GEHEIM Investeringsprojecten Ontwikkelen en wonen voor iedereen

Voorjaarsnota 2025

Grote uitdagingen, stevige maatregelen

Eind vorig jaar presenteerden we de Begroting 2025. In de begroting staat hoe Utrecht ruim € 2 miljard uitgeeft in 2025. In de Voorjaarsnota 2025 staat hoe het nu gaat met de inkomsten en uitgaven van de gemeente. Ook voor de komende jaren.

Huishoudboekje op orde

De afgelopen jaren heeft het Rijk stevig bezuinigd op alle gemeenten. Daarom hebben alle gemeenten en dus ook Utrecht de afgelopen jaren tekorten op de begroting. Om dit op te lossen, heeft ook Utrecht de laatste jaren grote maatregelen moeten nemen. Ook voor inwoners en ondernemers. Daarbij gold wel dat de sterkste schouders de zwaarste lasten dragen. In april 2025 werd bekend dat het Rijk iets minder gaat bezuinigen op gemeenten. Dat is goed nieuws, maar dat is nog niet voldoende. We zullen daarom maatregelen moeten blijven nemen om te zorgen voor onze jeugd, voor vluchtelingen en voor open zwembaden. Ook blijven we investeren in de prioriteiten van de stad: in kansengelijkheid, betaalbaar wonen, duurzaamheid, leefbaarheid en levendigheid. Dit doen we zonder dat we de lasten voor inwoners en ondernemers moeten verhogen.

Wijzigingen in de begroting

Jeugdzorg en Wmo
Toen de zorg voor jeugd en ouderen in 2015 de verantwoordelijkheid werd van gemeenten heeft het Rijk hierop flink bezuinigd. Daarna nam de vraag naar jeugdzorg en Wmo-ondersteuning ook nog eens toe, waardoor de kosten voor gemeenten enorm stegen. Ondanks dat is Utrecht altijd de zorg blijven geven aan mensen die dit nodig hebben. Daarom namen we de afgelopen jaren maatregelen. Voor de Wmo hebben we nu voldoende geld. Voor jeugdzorg nog lang niet. We praten hierover met het kabinet, maar we blijven wel de zorg bieden die nodig is.

Asiel en integratie
In de hele wereld vluchten mensen voor oorlog, honger of geweld, omdat ze worden onderdrukt of omdat ze niet zichzelf mogen zijn. In Utrecht vangen we vluchtelingen op en geven we statushouders begeleiding. Dit blijven we doen, ook al krijgen we daarvoor niet voldoende geld. Dit hoort bij Utrecht, stad van Sint Maarten (beschermheilige van Utrecht).

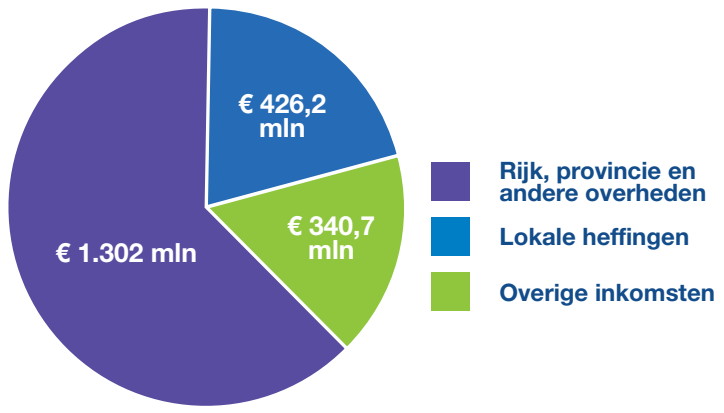
Groeien in Balans
Er wonen steeds meer mensen in onze stad. Utrecht is natuurlijk ook een geweldige stad om te wonen en te werken. Daarom zorgen we voor huizen en banen. En voor scholen, winkels, bomen en speelplekken. Dit noemen wij Groeien in Balans. Als je een huis bouwt, horen daar ook voorzieningen bij. Utrecht krijgt hiervoor geld van het Rijk. Hoe meer we groeiden, des te meer geld we kregen. Maar dat is veranderd. We krijgen nu veel minder geld. Toch blijft Utrecht investeren in Groeien in Balans.

Een vol stroomnet
Er staat letterlijk een file op ons elektriciteitsnet. Dit betekent dat we steeds moeilijker nieuwe stopcontacten aan kunnen leggen. Dit betekent ook dat we steeds lastiger nieuwe woningen en scholen kunnen bouwen. En laadpalen voor auto's kunnen neerzetten. We nemen daarom maatregelen om de file op te lossen. Het volle stroomnet is wel een landelijk probleem. We zijn dus ook afhankelijk van maatregelen door anderen.

Utrechters verbinden
Het is oorlog in Europa en ook op andere plekken in de wereld zijn er gewelddadige conflicten. Dit merken we ook in Utrecht. Inwoners komen vaker tegenover elkaar te staan. Terwijl, ondanks onze verschillen: we kijken allemaal naar dezelfde Dom. De gemeente Utrecht heeft daarom extra aandacht voor het verbinden van mensen in de stad.

Inkomsten: € 2,1 miljard

Waar komt het geld vandaan?

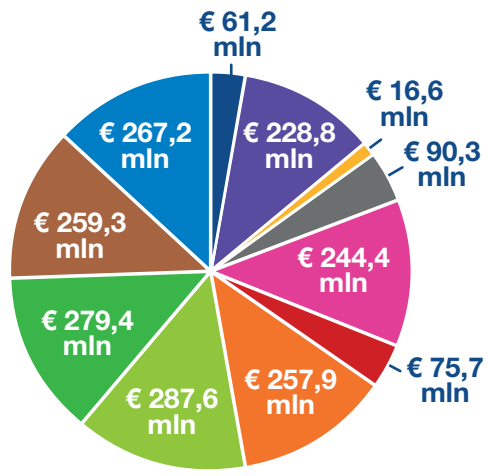

Uitgaven: € 2,1 miljard

Waar geeft de gemeente het geld aan uit?

Dit is een overzicht van de inkomsten en uitgaven van onze gemeente zoals deze zijn opgenomen in de begroting 2025.

De aanpassingen uit deze voorjaarsnota worden verwerkt in de begroting 2026. Deze wordt na de zomer gepubliceerd.

Gemeente Utrecht

utrecht.nl
/voorjaarsnota

Bijlage Eerste technische wijzigingen 2025 Raad

1. Technische wijzigingen

Eerste technische wijziging 2025 Raad

De technische wijzigingen bevatten technische aanpassingen van de begroting, het verwerken van raadsbesluiten en de verwerking van besluiten over de cyclusproducten. De aanpassingen zijn budgettair neutraal. Volgens de indeling van de Programmabegroting 2025 worden per programma de mutaties weergegeven voor de jaren 2025 tot en met 2028, met een uitsplitsing in lasten, baten, onttrekkingen aan en stortingen in de reserves.

Technische wijzigingen

In de volgende paragrafen zijn de mutaties kort toegelicht en worden de bijbehorende regels met de verschuiving van begrotingsbedragen getoond. Per regel wordt het bedrag vermeld met erbij aangegeven het programma en of het lasten dan wel baten betreft. Ook staat er vermeld of de verschuiving incidenteel of structureel is en voor welk jaar of welke jaren deze geldt. Als de regel een verhoging van de lasten of baten betreft begint deze regel met ‘Stijging’. En indien de regel een verlaging van de lasten of baten betreft begint deze met ‘Daling’. Hetzelfde geldt voor onttrekkingen aan en stortingen in de reserve. De mutaties kleiner dan 0,1 miljoen euro worden gecumuleerd weergegeven, maar niet toegelicht.

1.1 Ontwikkelen en wonen voor iedereen

x €1.000

	2025				2026				2027				2028			
Ontwikkelen en wonen voor iedereen	Lasten	Baten	Onttrek-king	Storting	Lasten	Baten	Onttrek-king	Storting	Lasten	Baten	Onttrek-king	Storting	Lasten	Baten	Onttrek-king	Storting
Mutatie 27876									-218							
Mutatie 29705		270				270				270				270		
Totaal		**270**				**270**			**-218**	**270**				**270**		

Mutatie 27876: deccirc2022_corr jnp 26102_jaarschijf 2027_dubbel geboekt

De toegekende middelen vanuit de december circulaire 2022 Wet goed Verhuurderschap zijn bij de derde begrotingswijziging 2023 nogmaals toegekend, met deze journaalpost wordt dit gecorrigeerd.

Mutatie 29705: Herstel structurele verwerking majeure bijstellingen 2024

Per abuis zijn de majeure bijstelling Lagere reclameopbrengsten, lagere opbrengst boetes en dwangsommen bouw- en woningtoezicht, Lagere opbrengsten evenementenvergunningen bij de Tweede bestuursrapportage 2024 structureel verwerkt. Met deze mutatie wordt dat hersteld.

1.2 Aantrekkelijke, groene leefomgeving en erfgoed

x €1.000

	2025				2026				2027				2028			
Aantrekk. groene leefomgeving & erfgoed	Lasten	Baten	Onttrek-king	Storting	Lasten	Baten	Onttrek-king	Storting	Lasten	Baten	Onttrek-king	Storting	Lasten	Baten	Onttrek-king	Storting
Mutatie 29705		675				675				675				675		
Totaal		**675**				**675**				**675**				**675**		

Mutatie 29705: Zie Ontwikkelen en wonen voor iedereen.

1.3 Algemene middelen en overhead

x €1.000

	2025				2026				2027				2028			
Algemene Middelen en Overhead	Lasten	Baten	Onttrek-king	Storting	Lasten	Baten	Onttrek-king	Storting	Lasten	Baten	Onttrek-king	Storting	Lasten	Baten	Onttrek-king	Storting
Mutatie 27876										-218						
Mutatie 29705	945				945				945				945			
Totaal	**945**				**945**				**945**	**-218**			**945**			

Mutatie 27876: Zie Ontwikkelen en wonen voor iedereen.
Mutatie 29705: Zie Ontwikkelen en wonen voor iedereen.

Bijlage Eerste technische wijzigingen 2025 Raad

Mutatie 27876 - deccirc2022_corr jnp 26102_jaarschijf 2027_dubbel geboekt

De toegekende middelen vanuit de decembercirculaire 2022 Wet goed Verhuurderschap zijn bij de derde begrotingswijziging 2023 nogmaals toegekend, met deze journaalpost wordt dit gecorrigeerd.

Ontwikkelen en wonen voor iedereen	Bouw- en woningtoezicht	**Lasten**	Incidenteel	2027	-218.000
Algemene Middelen en Overhead	Gemeentefondsuitkering	**Baten**	Incidenteel	2027	218.000

Mutatie 29705 - Herstel structurele verwerking majeure bijstellingen 2024

Per abuis zijn de majeure bijstelling Lagere reclameopbrengsten, lagere opbrengst boetes en dwangsommen bouw- en woningtoezicht, Lagere opbrengsten evenementenvergunningen bij de Tweede bestuursrapportage 2024 structureel verwerkt. Met deze mutatie wordt dat hersteld.

Ontwikkelen en wonen voor iedereen	Bouw- en woningtoezicht	**Baten**	Structureel vanaf	2025	-270.000
Algemene Middelen en Overhead	Stelposten	**Lasten**	Structureel vanaf	2025	945.000
Aantrekk. groene leefomgeving & erfgoed	Expl. Verhuur Openb. Grond en Reclame vz	**Baten**	Structureel vanaf	2025	-500.000
Aantrekk. groene leefomgeving & erfgoed	Behandeling Vergunning aanvraag Openbare Ruimte	**Baten**	Structureel vanaf	2025	-175.000

2. Begrotingscijfers in tabellen

Tabel 1 Mutaties bestuursrapportage

x €1.000

Programma	Maj. Bijstellingen	Budg. Neutr. Bijstellingen	Technische Bijstellingen	Techniek Verplicht	Corresponderende posten	Kosten-toerekening	Totaal resultaat
Betrouwbare overheid	0	2.000	0	0	0	0	2.000
Ontwikkelen en wonen voor iedereen	0	-2.182	270	0	0	0	-1.912
Klimaatvriendelijke stad	0	8.678	0	0	0	0	8.678
Duurzame bereikbaarheid	0	603	0	0	0	0	603
Aantrekk. groene leefomgeving & erfgoed	0	35	675	0	0	0	4.291
Veilige stad	0	1.676	0	0	0	0	1.676
Passende ondersteuning en opvang	0	2.292	0	0	0	0	2.292
Werk, toekomstbestendige economie en best	0	-335	0	0	0	0	-335
Levendige en gezonde stad	0	31.044	0	0	0	0	31.044
Algemene Middelen en Overhead	0	38	0	0	3.168	0	3.206
Totaal Baten	**0**	**43.850**	**945**	**0**	**3.168**	**0**	**51.544**
Betrouwbare overheid	0	-1.900	0	0	-1.418	526	-2.792
Ontwikkelen en wonen voor iedereen	0	2.766	0	0	-866	-759	1.141
Klimaatvriendelijke stad	0	-7.388	0	0	0	0	-7.388
Duurzame bereikbaarheid	0	-603	0	0	0	0	-603
Aantrekk. groene leefomgeving & erfgoed	0	-298	0	0	-10	7	-3.634

Veilige stad	0	-1.676	0	0	-83	0	-1.759
Passende ondersteuning en opvang	0	3.936	0	0	-781	0	3.155
Werk, toekomstbestendige economie en best	0	-415	0	0	-2.108	15	-2.508
Kansrijk opgroeien	0	0	0	0	-1.104	87	-1.017
Levendige en gezonde stad	0	-36.600	0	0	-838	0	-37.438
Algemene Middelen en Overhead	0	1.300	-945	0	-45	124	185
Totaal Lasten	**0**	**-40.878**	**-945**	**0**	**-7.253**	**0**	**-52.658**
Totaal saldo baten en lasten	**0**	**2.971**	**0**	**0**	**-4.085**	**0**	**-1.114**
Mutaties reserves							
Betrouwbare overheid	0	0	0	0	1.047	0	1.047
Ontwikkelen en wonen voor iedereen	0	0	0	0	356	0	356
Aantrekk. groene leefomgeving & erfgoed	0	0	0	0	10	0	10
Veilige stad	0	0	0	0	83	0	83
Werk, toekomstbestendige economie en best	0	400	0	0	1.751	0	2.151
Levendige en gezonde stad	0	0	0	0	838	0	838
Totaal Onttrekking reserves	0	400	0	0	4.085	0	4.485
Klimaatvriendelijke stad	0	-1.290	0	0	0	0	-1.290
Algemene Middelen en Overhead	0	-2.081	0	0	0	0	-2.081
Totaal Storting reserves	0	-3.371	0	0	0	0	-3.371
Totaal Reserves	**0**	**-2.971**	**0**	**0**	**4.085**	**0**	**1.114**
Totaal	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Tabel 2 Actuele begroting

x €1.000

	Nominale begroting 2025	3e Begrotingswijziging 2024	1e bestuursrapportage 2025	2e bestuursrapportage 2025	Actuele begroting 2025
Betrouwbare overheid	9.396	0	2.000		13.758
Ontwikkelen en wonen voor iedereen	219.108	497	-1.912		219.868
Klimaatvriendelijke stad	6.346	0	8.678		15.024
Duurzame bereikbaarheid	110.552	27	603		111.181
Aantrekk. groene leefomgeving & erfgoed	151.933	-15	4.291		154.924
Veilige stad	5.832	-49	1.676		7.456
Passende ondersteuning en opvang	5.041	0	2.292		5.801
Werk, toekomstbestendige economie en best	156.433	11.663	-335		176.008
Kansrijk opgroeien	20.211	0	0		19.522
Levendige en gezonde stad	66.036	-3.758	31.044		92.380
Algemene Middelen en Overhead	1.291.535	5.935	3.206		1.295.797
Totaal Baten	**2.042.423**	**14.299**	**51.544**		**2.111.720**
Betrouwbare overheid	-61.151	879	-2.792		-69.106
Ontwikkelen en wonen voor iedereen	-228.807	2.704	1.141		-224.793
Klimaatvriendelijke stad	-16.623	0	-7.388		-24.011
Duurzame bereikbaarheid	-90.318	32	-603		-94.307
Aantrekk. groene leefomgeving & erfgoed	-244.427	-279	-3.634		-250.969
Veilige stad	-75.716	-619	-1.759		-76.503
Passende ondersteuning en opvang	-257.871	12	3.155		-261.564
Werk, toekomstbestendige economie en best	-287.616	-11.543	-2.508		-316.310
Kansrijk opgroeien	-279.379	2.211	-1.017		-278.135
Levendige en gezonde stad	-259.322	8.220	-37.438		-283.094
Algemene Middelen en Overhead	-267.203	-7.110	185		-268.334

Totaal Lasten	**-2.068.432**	**-5.494**	**-52.658**	**-2.147.126**
Saldo van baten en lasten	**-26.009**	**8.806**	**-1.114**	**-35.406**
Betrouwbare overheid	0	0	1.047	1.047
Ontwikkelen en wonen voor iedereen	18.264	0	356	18.720
Klimaatvriendelijke stad	100	0	0	100
Duurzame bereikbaarheid	7.715	-1.029	0	9.829
Aantrekk. groene leefomgeving & erfgoed	1.328	-3	10	1.335
Veilige stad	204	0	83	287
Passende ondersteuning en opvang	0	0	0	8.701
Werk, toekomstbestendige economie en best	0	0	2.151	2.151
Kansrijk opgroeien	2.667	-2.667	0	700
Levendige en gezonde stad	9.161	-5.099	838	2.443
Algemene Middelen en Overhead	79.569	0	0	89.462
Totaal onttrekking reserves	**119.008**	**-8.797**	**4.485**	**134.775**
Ontwikkelen en wonen voor iedereen	-13.161	0	0	-13.161
Klimaatvriendelijke stad	0	0	-1.290	-1.290
Duurzame bereikbaarheid	-23.731	0	0	-23.731
Aantrekk. groene leefomgeving & erfgoed	-7.141	0	0	-7.141
Levendige en gezonde stad	-4.007	0	0	-4.507
Algemene Middelen en Overhead	-44.959	-8	-2.081	-49.538
Totaal stortingen reserves	**-92.999**	**-8**	**-3.371**	**-99.368**
Totaal mutaties reserves	**26.009**	**-8.806**	**1.114**	**35.406**
Totaal	**0**	**0**	**0**	**0**

Tabel 3 Mutaties meerjaren

x €1.000

Meerjarenraming	Mutaties 2026	Mutaties 2027	Mutaties 2028
Ontwikkelen en wonen voor iedereen	270	270	270
Klimaatvriendelijke stad	6.645	6.060	5.000
Aantrekk. groene leefomgeving & erfgoed	4.341	4.256	4.256
Veilige stad	565	28	28
Passende ondersteuning en opvang	2.292	0	0
Werk, toekomstbestendige economie en best	-335	-335	-335
Levendige en gezonde stad	318	318	318
Algemene Middelen en Overhead	2.705	1.204	1.375
Totaal Baten	**16.800**	**11.800**	**10.911**
Betrouwbare overheid	526	526	526
Ontwikkelen en wonen voor iedereen	-19.019	-18.926	-19.116
Klimaatvriendelijke stad	-6.777	-6.192	-5.000
Duurzame bereikbaarheid	-11.308	-11.315	-11.315
Aantrekk. groene leefomgeving & erfgoed	-8.164	-8.175	-8.073
Veilige stad	-9.733	-9.202	-9.202
Passende ondersteuning en opvang	1.687	4.584	4.584
Werk, toekomstbestendige economie en best	-218	-220	-220
Kansrijk opgroeien	-1.017	87	87
Levendige en gezonde stad	-2.507	-5.752	-9.194
Algemene Middelen en Overhead	45.089	45.229	45.229
Totaal Lasten	**-11.439**	**-9.354**	**-11.692**
Saldo van Baten en Lasten	**5.361**	**2.446**	**-781**
Klimaatvriendelijke stad	133	133	0
Levendige en gezonde stad	-2.500	0	2.500
Algemene Middelen en Overhead	616	135	994
Onttrekking reserves	**-1.752**	**268**	**3.494**
Algemene Middelen en Overhead	-3.609	-2.713	-2.713
Storting reserves	**-3.609**	**-2.713**	**-2.713**
Saldo na mutaties reserves	**0**	**0**	**0**

Tabel 4 Actuele programmaraming

x €1.000

	Baten	Lasten	Saldo van baten en lasten	Bijdrage algemene middelen	Totaalsaldo van baten en lasten	Toevoeging reserves	Onttrekking reserves	Resultaat
Betrouwbare overheid	13.758	69.106	-55.348	54.301	-1.047	0	1.047	0
Ontwikkelen en wonen voor iedereen	219.868	224.793	-4.924	-635	-5.559	13.161	18.720	0
Klimaatvriendelijke stad	15.024	24.011	-8.986	10.176	1.190	1.290	100	0
Duurzame bereikbaarheid	111.181	94.307	16.874	-2.972	13.901	23.731	9.829	0
Aantrekk. groene leefomgeving & erfgoed	154.924	250.969	-96.045	101.852	5.806	7.141	1.335	0
Veilige stad	7.456	76.503	-69.047	68.760	-287	0	287	0
Passende ondersteuning en opvang	5.801	261.564	-255.764	247.063	-8.701	0	8.701	0
Werk, toekomstbestendige economie en best	176.008	316.310	-140.302	138.151	-2.151	0	2.151	0
Kansrijk opgroeien	19.522	278.135	-258.613	257.913	-700	0	700	0
Levendige en gezonde stad	92.380	283.094	-190.713	192.777	2.064	4.507	2.443	0
Algemene Middelen en Overhead	1.295.797	268.334	1.027.463	-1.067.387	-39.923	49.538	89.462	0
Totaal	**2.111.720**	**2.147.126**	**-35.406**	**0**	**-35.406**	**99.368**	**134.775**	**0**

Lasten en baten, toevoegingen en onttrekkingen zijn opgenomen als positieve getallen.
In de saldokolommen betekent een positief getal (+) een voordeel en een negatief getal (-) een nadeel.

Subsidiestaat gemeente Utrecht 2025

Burgemeester en wethouders van de gemeente Utrecht, Gelet op artikel 156 lid 1 Gemeentewet en artikel 3 lid 1 Algemene Subsidieverordening (ASV) gemeente Utrecht;

Overwegende dat het wenselijk is om één overzicht te hebben van de actuele subsidieplafonds van alle subsidieregelingen van de gemeente Utrecht;

Besluiten vast te stellen de subsidiestaat gemeente Utrecht 2025.

Hoofdstuk 1 Betrouwbare overheid

	Subsidiedoelstelling	**Subsidieregeling**	**Omschrijving**	**Budget x € 1.000**
1.1	Initiatievenfonds	**Nadere Regel Initiatievenfonds gemeente Utrecht**	Het Initiatievenfonds is er voor grote en kleine initiatieven, inwoners en organisaties, jong en oud. Alle Utrechters met een goed idee voor hun straat, buurt, wijk of de stad kunnen een aanvraag doen.	3.386
1.2	Volksfeesten	**Algemene SubsidieVerordening (ASV)**	Organiseren en uitvoeren van volksfeesten	230
1.3	Ondersteunen raadgevend referendum	**Nadere regel subsidie Raadgevend referendum gemeente Utrecht**	Subsidiëren van tegenstanders, voorstanders en subsidieaanvragers met een neutrale houding ter ondersteuning van het publieke debat voor campagneactiviteiten of de meningsvorming nadat een definitief verzoek tot het houden van een raadgevend referendum is toegelaten.	3 x 12

1.4	Samen voor Overvecht	**Nadere regels subsidie Samen voor Overvecht**	Samen voor Overvecht betekent werken aan een wijk waar bewoners prettig samen leven en die aantrekkelijk is voor nieuwe bewoners, bezoekers, en ondernemers. Een wijk waarin de veerkracht van bewoners wordt versterkt en iedereen mee kan doen.	4.192

Hoofdstuk 2 Ontwikkelen en wonen voor iedereen

	Subsidiedoelstelling	**Subsidieregeling**	**Omschrijving**	**Budget x € 1.000**
2.1	Doelgroepen	**Nadere regel subsidie huurdersparticipatie**	Stedelijke huurders participatie en vertegenwoordiging	50
2.2	Lesgeven in een grootstedelijke context	**Nadere regel subsidie Lesgeven in een grootstedelijke context gemeente Utrecht**	Lesgeven in een grootstedelijke context	400
2.3	Ruimtelijke plannen	**Algemene SubsidieVerordening (ASV)**	Bijdrage aan lokaal platform/ initiatieven voor onderzoek, debat, en infovoorziening over architectuur, stedenbouw en landschap	79

Hoofdstuk 3 Klimaatvriendelijke stad

	Subsidiedoelstelling	**Subsidieregeling**	**Omschrijving**	**Budget x € 1.000**

3.1	Aanpak versneld energetisch verbeteren sociale huurwoningen	**Nadere regel aanpak versneld energetisch verbeteren sociale huurwoningen**	woningcorporaties worden gesubsidieerd voor het nemen van energiebesparende maatregelen, ter vermindering van de energielasten van huurders	1.900
3.2	Duurzaamheidsleningen	**Nadere regel Duurzaamheidsleningen gemeente Utrecht**	Regeling voor duurzaamheidsleningen voor grondgebonden woningen	2.826
3.3	Energieadvies en trajecbegeleiding	**Nadere regels subsidie Energieadvies aan huis en Trajectbegeleiding**	Energieadvies en Trajectbegeleiding voor grondgebonden woningen	102
3.4	Energieloket Zakelijk Maatschappelijk Vastgoed	**Nadere regel subsidie Energieloket – verduurzaming zakelijk en maatschappelijk vastgoed gemeente Utrecht**	Verduurzaming zakelijk en maatschappelijk vastgoed in Utrecht	30
3.5	Maatschappelijk Vastgoed	**Beleidsregel Maatschappelijk vastgoed Utrechtse Energie!**	Mogelijk maken duurzame investeringen in panden van maatschappelijke instellingen	80
3.6	Samen Verduurzamen	**Nadere regel Subsidie collectieve aanpak energiemaatregelen**	Het stimuleren van collectieve initiatieven voor energiemaatregelen bij particuliere bestaande woningen.	75
3.7	Pilot Isolatieaanpak kleine VVE's	**Nadere regel extra subsidie Pilot Isolatieaanpak kleine VVE's**	Pilot Isolatieaanpak kleine VVE's	250
3.8	Subsidie bij collectieve inkoopactie	**Nadere regel subsidie isolatie bij collectieve inkoop gemeente Utrecht**	Het stimuleren van een collectieve aanpak voor	900

			energiemaatregelen bij particuliere woningen	
3.9	Verduurzamingsmaatregelen MKB-ondernemingen	**Nadere regel subsidie energievouchers verduurzamingsmaatregelen voor MKB-ondernemingen in de gemeente Utrecht 2024-2026**	energievouchers verduurzamingsmaatregelen voor MKB-ondernemingen	150
3.10	Subsidie woning isoleren	**Nadere regel subsidie woning isoleren gemeente Utrecht**	Het stimuleren van eigenaar-bewoners van slecht geïsoleerde woningen met een lage WOZ-waarde om hun woning te isoleren.	500
3.11	Isolatie en onderhoud eengezinswoningen Overvecht	**Nadere regel subsidie woningisolatie specifieke adressen Overvecht gemeente Utrecht**	Tegemoetkoming aan eigenaar-bewoners voor het nemen van energiebesparende en onderhoudsmaatregelen aan grondgebonden slechte woningen van specifieke adressen in Overvecht.	784
3.12	Stimuleringslening kleine VVE's	**Stimuleringslening kleine VVE's**	**Stimuleringslening kleine VVE's**	1.850
3.13a	Subsidie woning isoleren grote vve in de wijken Overvecht, Noordwest, Zuid en Zuidwest	**Nadere regel subsidie woning isoleren gemeente grote vve Utrecht**	Het stimuleren van slecht geïsoleerde met een lage WOZ-waarde om hun woning te isoleren.	1.800
3.13b	Subsidie woning isoleren grote vve in de wijken Oost, Noordoost, Binnenstad, Leidsche Rijn en Vleuten-De Meern	**Nadere regel subsidie woning isoleren gemeente grote vve Utrecht**	Het stimuleren van slecht geïsoleerde grote vve's met een lage WOZ-waarde om hun woning te isoleren.	1.000

Hoofdstuk 4 Duurzame Bereikbaarheid

	Subsidiedoelstelling	Subsidieregeling	Omschrijving	Budget x € 1.000

Hoofdstuk 5 Aantrekkelijke en groene leefomgeving en erfgoed

	Subsidiedoelstelling	Subsidieregeling	Omschrijving	Budget x € 1.000
5.1	Utrecht groen en duurzaam	**Nadere regel subsidie natuur- en milieucommunicatie en -educatie 2024 – 2029 gemeente Utrecht**	Bijdrage Natuur- en Milieueducatie ter ondersteuning van aantrekkelijke , laagdrempelige locaties , talrijke initiatieven door co-creatie en samenwerking op gebied van natuur , milieu en groen in de stad Utrecht.	4.639
5.2	Dierenweides	**Nadere regel subsidie dierenweides gemeente Utrecht**	Bijdrage aan exploitatie dierenweides	49
5.3	Exploitatie Domunder	**Algemene SubsidieVerordening (ASV)**	Ondersteuning exploitatie Domunder	40
5.4	Groenblauwe daken	**Nadere regel Subsidie groenblauwe daken**	Wateroverlast voorkomen	700
5.5	Herstel kelders wervengebied	**Nadere regel pilotfase subsidie kelders wervengebied gemeente Utrecht 2025**	Herstel kelders wervengebied a.voor subsidies voor de kosten voor onderhoud, herstel en het waterwerend maken van een kelder in het kader het uitvoeren van een herstelplan, waarbij	a. 7.800

			ingrijpende maatregelen nodig zijn b. voor subsidies voor de kosten voor onderhoud, herstel en het waterwerend maken van een kelder in het kader het uitvoeren van een herstelplan, waarbij geen ingrijpende maatregelen nodig zijn, zoals genoemd onder artikel 13 lid 2 sub a c. voor subsidies voor het opstellen van een herstelplan en uitvoeren van onderzoeken behoeve van het herstelplan:	b. 200 c. geen subsidieplafond
5.6	Publieksbereik Erfgoed	**Nadere regel subsidie publieksbereik erfgoed gemeente Utrecht**	Ondersteuning activiteit Open Monumenten Dag Utrecht en Kerken kijken Utrecht	86
5.7	Terugdringen van emissies door houtstook	**Nadere regel subsidie verwijderen houtkachel of open haard gemeente Utrecht**	Terugdringen van emissies door houtstook	95 (totaalplafond t/m 31 december 2025 of zodra het subsidieplafond bereikt is)
5.8	Groenblauw maatschappelijk vastgoed	**Nadere regel Groenblauw maatschappelijk vastgoed gemeente Utrecht**	Wateroverlast en schade door droogte voorkomen via groenblauwe maatregelen	300
5.9	Aantrekkelijke uitstraling gevels	**Nadere regel subsidie gevelreclame Amsterdamsestraatweg**	Bevordering ruimtelijk kwaliteit van de Amsterdamsestraatweg in het kader van het gebiedsgerichte programma voor deze straat.	120

5.10	Financiële ondersteuning voor restauratie, energiebesparende maatregelen en om fysieke toegankelijkheid te verbeteren van monumenten.	**Nadere regel subsidie financiering restauratie en energiemaatregelen voor monumenten uit het Utrechts Restauratiefonds**	De regeling biedt eigenaren van monumenten de mogelijkheid om voordelig te lenen voor de genoemde maatregelen bij het Nationaal Restauratiefonds.	2.100

Hoofdstuk 6 Veilige stad

	Subsidiedoelstelling	**Subsidieregeling**	**Omschrijving**	**Budget x € 1.000**
6.1	Hulpverlening bij ongevallen en rampen	**Algemene SubsidieVerordening (ASV)**	Bijdrage in de kosten van organisaties die betrokken zijn bij de hulpverlening bij ongevallen en rampen	242
6.2	Jongerenwerk en veiligheid	**Beleidsregel Jongerenwerk 2020-2026**	Terugdringen van criminaliteit onder en ernstige overlast door jongeren en bieden van een duurzaam toekomstperspectief.	4.191
6.3	Ondersteuning aanpak jeugd en veiligheid	**Algemene SubsidieVerordening (ASV)**	Bijdrage in de kosten van organisaties die betrokken zijn bij de preventieve activiteiten in het kader van jeugd en veiligheid	2.018
6.4	Politie Keurmerk Veilig Wonen	**Nadere regel subsidie Politiekeurmerk Veilig Wonen voor eigenaren gemeente Utrecht**	Subsidie op verkrijgen van Politie Keurmerk Veilig Wonen (PKVW) bestaande woningen	81

6.5	Vervallen	Vervallen	Vervallen	

Hoofdstuk 7 Passende ondersteuning en opvang

	Subsidiedoelstelling	**Subsidieregeling**	**Omschrijving**	**Budget x € 1.000**
7.1	Advies	**Beleidsregel Informatievoorziening, Advies en Onafhankelijke cliëntondersteuning gemeente Utrecht 2019-2024**	Faciliteren en organisatie van advies door sociaal raadsliedenwerk	54
7.2	Buurtbemiddeling/ aanpak extreme woonoverlast	**Algemene SubsidieVerordening (ASV)**	Buurtbemiddeling leert en helpt mensen om al in een vroeg stadium burengeschillen op te lossen. De aanpak extreme woonoverlast wordt ingezet als de bewoner(s) van een woning het woongenot van omwonenden structureel verstoort c.q. verstoren.	913

7.3	Gecombineerde inloopvoorziening voor daklozen	**beleidsregel Gecombineerde inloopvoorziening voor daklozen gemeente Utrecht**	Het bieden van een duidelijke ingang, snel bieden van tijdelijke opvang en integrale hulpverlening, bijdrage aan herstel van daklozen, vergroten van de door- en uitstroom uit de maatschappelijke opvang.	1.973
7.4	Groepsgewijze activiteiten	**Beleidsregel Informatievoorziening, Advies en Onafhankelijke cliëntondersteuning gemeente Utrecht 2019-2024**	Groepsgewijze activiteiten zorgen voor verbinding tussen cliënten onderling, waardoor zij onderling netwerken kunnen onderhouden, waarbij preventie, activering, lotgenotencontact en onderlinge hulp/steun centraal staan	333
7.5	Sociale prestatie en dagondersteuning	**Nadere regel subsidie sociale prestatie en dagondersteuning**	Het versterken van de zelfredzaamheid van kwetsbare Utrechters en het vergroten van hun zingeving. Deze voorzieningen dragen bij aan de bestrijding van sociaal isolement, verbetering van de (geestelijke) gezondheid en de toename van maatschappelijke participatie.	6.900
7.6	Veilig thuis 18+	**Nadere regel subsidie Veilig Thuis, (preventieve) jeugdbescherming en jeugdreclassering (subsidieregeling VT-JB-JR Utrecht 2018)**	Uitvoering van de activiteiten Veilig Thuis voor 18+ (volwassenen)	6.366

7.7	Voorkomen huiselijk geweld	**Algemene SubsidieVerordening (ASV)**	Voorkomen van huiselijk geweld bij alle slachtoffers. Bij ernstige dreiging en gevaar van huiselijk wordt een veilige situatie gecreëerd in de (crisis) opvang, onderduikaders, bij familie of via de informele netwerken. In alle gevallen is sprake van (groeps) begeleiding en/of (ambulante) hulpverlening al dan niet door de vrouwenopvang zelf.	2.100

Hoofdstuk 8 Werk, toekomstbestendige economie en bestaanszekerheid

	Subsidiedoelstelling	**Subsidieregeling**	**Omschrijving**	**Budget x € 1.000**
8.1	Actieagenda Utrechters Schuldenvrij	**Nadere regel subsidie Actieagenda Utrechters Schuldenvrij**	Zorgen dat alle Utrechters kunnen rondkomen, meedoen en blijvend schulden(zorg)vrij zijn. We doen dit door er op tijd bij te zijn en hulp op maat te bieden.	150
8.2	BIZ Woonboulevard	**Algemene SubsidieVerordening (ASV)**	BIZ subsidie (Bedrijfs Investerings Zone)	145
8.3	Ecosysteem startups en scale-ups activiteiten (deel B)	**Nadere regel subsidie versterken Utrechtse ecosysteem voor startups en scale-ups 2023-2026 gemeente Utrecht**	Subsidie voor programma's, activiteiten en evenementen met nadruk op groeiondernemers (deel B)	120

8.4	Ecosysteem startups en scale-ups meerjarig (deel A)	**Nadere regel subsidie versterken Utrechtse ecosysteem voor startups en scale-ups 2023-2026 gemeente Utrecht**	Meerjarige subsidie voor activiteiten van incubators en frontoffice/ecosysteemmanagement (deel A)	380
8.5	Huisvesting voedselbanken	**Nadere regel subsidie huisvesting voedselbanken gemeente Utrecht**	Huisvesting voedselbanken	150
8.6	Loonkostensubsidie (*2)	**Nadere regel forfaitaire loonkostensubsidie gemeente Utrecht**	Loonkostensubsidie aan werkgevers die mensen uit de doelgroep WWB in dienst nemen.	6.000
8.7	Ondernemersfonds Utrecht	**Algemene SubsidieVerordening (ASV)**	Subsidie aan Stichting Ondernemersfonds Utrecht voor stimulering economische structuur van Utrecht en economische vitaliteit van de stad.	12.393
8.8	Vervallen	Vervallen	Vervallen	
8.9	Utrecht Science Park (USP)	**Algemene SubsidieVerordening (ASV)**	Subsidie voor de ontwikkelinging van het Utrecht Science Park voor het versterken zowel op economisch als op maatschappelijk gebied	50

8.10	Werkgeverscheque	**Nadere regel Werkgeverscheque gemeente Utrecht**	Werkgevers stimuleren om mensen met belemmeringen op de arbeidsmarkt in dienst te nemen of op een proefplaatsing aan te stellen	200
8.11	Wet Sociale werkvoorziening (*3)	**Algemene SubsidieVerordening (ASV)**	Uitvoering sociale werkvoorziening en begeleid werken	15.639
8.12	Inkomens- en bestaanszekerheid ondernemers (ondernemer centraal)	**Nadere regel subsidie stimulering inkomens- en bestaanszekerheid ondernemers gemeente Utrecht**	Kwetsbare ondernemers in een zo vroeg mogelijk stadium toereikende ondersteuning bieden, die financieel gezien voor het college de meest voordelige keuze is, om weer (financieel) zelfredzaam te worden.	330
8.13	Deelname sport en cultuur	Nadere regel subsidie deelname sport en cultuur gemeente Utrecht	Stimuleren van sport- en cultuurdeelname door minderjarige kinderen	300
8.14	Evenementenfonds	**Algemene SubsidieVerordening (ASV) (nadere regel/beleidsregel volgt)**	Subsidie voor Ondersteuning stadsfeesten en herdenkingen locatiebeleid evenementen	300
8.15	ROM Regio Utrecht BV	**Algemene SubsidieVerordening (ASV)**	Convenantbijdrage aan ROM Regio Utrecht BV	174
8.16	Jobcoaching	**Algemene SubsidieVerordening (ASV)**	Werkgevers kunnen subsidie ontvangen voor de begeleiding van een medewerker met een afstand tot de arbeidsmarkt door een jobcoach en/of werkbegeleider.	300

Hoofdstuk 9 Kansrijk opgroeien

	Subsidiedoelstelling	Subsidieregeling	Omschrijving	Budget x € 1.000
9.1	Ambulant jongerenwerk	**Beleidsregel Jongerenwerk 2020-2026**	Activeren van jeugdigen en bieden van mogelijkheden tot optimale ontwikkeling	4.588
9.2	Basiszorg daklozen regio Utrecht	**Nadere regel subsidie basiszorg daklozen regio Utrecht**	Hulp en begeleiding aan dak- en thuisloze jongeren	4.314
9.3	Bibliotheek Utrecht	**Algemene SubsidieVerordening (ASV)**	De Bibliotheek Utrecht laagdrempelig bereikbaar, toegankelijk en aantrekkelijk houden.	17.098
9.4	Cultuureducatie (onderwijs)	**Nadere regel subsidie onderwijs gemeente Utrecht**	Kinderen in het primair- en voortgezet onderwijs in contact brengen met een breed aanbod van kunst en cultuur in en rondom de school.	2.119
9.5	De Stem van Utrecht	**Beleidsregel 'De stem van Utrechters' door cliëntraden, adviescommissies en belangenorganisaties**	Faciliteren en organiseren van belangenbehartiging en informatie en advies	109
9.6	Internationale Schakel Klassen (ISK): taal onderwijs voor nieuwkomers (VO) van 12 t/m 18 jaar	**Nadere regel subsidie onderwijs gemeente Utrecht**	Het realiseren van de beoogde effecten conform Goed onderwijs voor elk kind, binnen het thema Cognitie 12-23. Dit door middel van de voorziening de ISK waar nieuwkomers (leerlingen in het VO) de Nederlandse taal leren zodat zij na onderwijs te hebben ontvangen op het ISK kunnen uitstromen naar het reguliere onderwijs op het niveau naar vermogen.	107

9.7	Jeugdhulp	**Nadere regel subsidie onderwijs gemeente Utrecht**	Trajectmanagement, woonbegeleiding, onderwijshulpverlening en intensieve hulp bij opgroeiproblemen voor jongeren	397
9.8	Jongeren, relaties en seksualiteit	**Nadere regel subsidie Preventie en begeleiding aan jongeren op het gebied van liefde, relaties en seksualiteit gemeente Utrecht**	Jongeren, relaties en seksualiteit	483
9.9	Kinder- en jongerenwerk MO	**Beleidsregel Jongerenwerk 2020-2026**	Activeren van jeugdigen en bieden van mogelijkheden tot optimale ontwikkeling	327
9.10	Ondersteunend personeel primair onderwijs (voorheen conciërges)	**Nadere regel subsidie onderwijs gemeente Utrecht**	Verlaging werkdruk leraren	414
9.11	Ondersteuning peuter bij overgang naar primair onderwijs	**Nadere regel subsidie onderwijs gemeente Utrecht**	Coördinatie van het onderdeel 0-4 jaar binnen zorgplatform en bieden van ambulante begeleiding gericht op een vloeiende overgang van kinderen van voorschoolse voorziening naar het primair (speciaal) onderwijs	588
9.12	Onderwijsimpuls voor toekomstbestendig onderwijs	**Beleidsregel Utrechtse onderwijsimpuls voor kwaliteit en excellentie**	Het geven van een impuls aan de kwaliteit van het onderwijs en het stimuleren van onderwijsinnovatie in Utrecht.	1.149

9.13	OPDC Utrecht	**Nadere regel subsidie onderwijs gemeente Utrecht**	Voorziening waar overbelaste jongeren met meervoudige problematiek die dreigen uit te vallen op school worden versterkt in hun gedragsrepertoire en duurzaam teruggeleid naar de school van herkomst, of doorgeleid naar een andere passende school, of naar de arbeidsmarkt.	722
9.14	Overgang PO naar VO	**Nadere regel subsidie onderwijs gemeente Utrecht**	Het realiseren van de beoogde effecten conform de Beleidsregel Onderwijs Utrecht, Goed onderwijs voor elk kind, binnen het thema Schoolloopbaan 12-23.	256
9.15	Vervallen	Vervallen	Vervallen	Vervallen
9.16	Sociale prestatie en dagondersteuning (jeugd)	**Nadere regel subsidie sociale prestatie en dagondersteuning**	Het versterken van de zelfredzaamheid van kwetsbare Utrechters en het vergroten van hun zingeving. Deze voorzieningen dragen bij aan de bestrijding van sociaal isolement, verbetering van de (geestelijke) gezondheid en de toename van maatschappelijke participatie.	310

9.17	Taalschool: taal onderwijs voor nieuwkomers van 4 t/m 12 jaar	**Nadere regel subsidie onderwijs gemeente Utrecht**	Het realiseren van de beoogde effecten conform Goed onderwijs voor elk kind, binnen het thema Cognitie 0-12. Dit door middel van de voorziening de Taalschool waar nieuwkomers (leerlingen in het PO) de Nederlandse taal leren zodat zij na ca. 1½ jaar Taalschool bij uitstroom naar het reguliere onderwijs Nederlands spreken, lezen en schrijven – passend bij het vastgestelde uitstroomniveau.	640
9.18	Talentontwikkeling en combinatiefuncties brede school primair onderwijs	**Nadere regel subsidie onderwijs gemeente Utrecht**	Combinatiefuncties onderwijs, activiteiten brede talentontwikkeling en programma Brede Scholen	1.661
9.19	Talentontwikkeling voortgezet onderwijs	**Nadere regel subsidie onderwijs gemeente Utrecht**	Activiteiten voor brede talentontwikkeling in het voortgezet onderwijs.	1.369
9.20	Uitvoering Voorschoolse Educatie	**Nadere regel subsidie Passende Kinderopvang gemeente Utrecht**	De startpositie van jonge kinderen verbeteren die het risico lopen op een achterstand in (taal)ontwikkeling door middel van o.a. Voorschoolse Educatie.	12.802
9.21	Utrecht Leert!	**Nadere regel subsidie onderwijs gemeente Utrecht**	Activiteiten die bijdragen aan de doelstellingen van het plan van aanpak voor het terugdringen van het lerarentekort, Utrecht Leert!	1.000

9.22	Veilig thuis, Jeugdbescherming en Jeugdreclassering	**Nadere regel subsidie Veilig Thuis, (preventieve) jeugdbescherming en jeugdreclassering (subsidieregeling VT-JB-JR Utrecht 2018)**	Uitvoering van Veilig Thuis en (preventieve) jeugdreclassering en jeugdbescherming	14.684
9.23	Verbindingsgroepen	**Nadere regel subsidie Passende Kinderopvang gemeente Utrecht**	Verbindingsgroepen	300
9.24	Versneld Vernieuwen & Kansrijke start (*4)	**Nadere regel subsidie Herstel en veerkracht Utrechtse Jeugd**	Tegengaan en/of verzachten van de negatieve sociale effecten van corona en de coronamaatregelen op inwoners en het ondersteunen van hen die daardoor extra zorg en ondersteuning nodig hebben.	1.100
9.25	Versterken van taal	**Nadere regel subsidie onderwijs gemeente Utrecht**	Het realiseren van de beoogde effecten conform Goed onderwijs voor elk kind, binnen het thema Cognitie 0-12. Dit door middel van de inzet van Vroegschoolse educatie, Professionalisering van professionals op de vroegschool, Ouderbetrokkenheid op de vroegschool, Schakelen gr. 3, 4, Leertijduitbreiding (LTU), Brede School Academie (BSA), Zomerschool/taalstimulering in de vakantie perioden en taalactiviteiten.	3.800

9.26	Honours trajectum Utrecht HTU	**Nadere regel subsidie onderwijs gemeente Utrecht**	De subsidie heeft als doel het borgen van activiteiten voor hogere taalprestaties en bredere maatschappelijke ontwikkeling in het onderwijsaanbod. Voor leerlingen met een taalachterstand en talentvolle leerlingen	31
9.27	VSV Regionaal	**Nadere regel subsidie onderwijs gemeente Utrecht**	Schoolverzuim en -uitval terugdringen waardoor leerlingen de kans krijgen hun schoolloopbaan zo soepel mogelijk te doorlopen en daarmee het perspectief op het behalen van een startkwalificatie vergroten.	880
9.28	VSV stad inclusief loopbaanoriëntatie PO-VO en overgang VO-MBO	**Nadere regel subsidie onderwijs gemeente Utrecht**	Schoolverzuim en -uitval terugdringen waardoor leerlingen de kans krijgen hun schoolloopbaan zo soepel mogelijk te doorlopen en daarmee het perspectief op het behalen van een startkwalificatie vergroten.	335
9.29	Waardering voor Vakmanschap	**Nadere regel subsidie Waardering voor vakmanschap gemeente Utrecht**	Waardering voor Vakmanschap	180
9.30	Kinderopvang plus	**Nadere regel subsidie Passende Kinderopvang gemeente Utrecht**	Kinderopvang plus	1.000

9.31	Groenblauwe schoolpleinen basisscholen in gebieden met een lage SES score	**Nadere regel Groenblauwe schoolpleinen gemeente Utrecht**	Het stimuleren van de aanleg van groene, gezonde, uitdagende en klimaatbestendige schoolpleinen	315
9.32	Groenblauwe schoolpleinen basisscholen	**Nadere regel Groenblauwe schoolpleinen gemeente Utrecht**	Het stimuleren van de aanleg van groene, gezonde, uitdagende en klimaatbestendige schoolpleinen	435
9.33	Alle kinderen en jongeren doorlopen hun eigen unieke pad naar kansrijke deelname aan de samenleving	**Nadere regel subsidie tijdelijke investering voor- en vroegschoolse educatie gemeente Utrecht**	Een tijdelijke investering van drie jaar om de startpositie van kinderen te verbeteren die risico lopen op achterstand in (taal) ontwikkeling door extra inzet op voor- en vroegschoolse educatie *a.* Het stimuleren van deelname aan de voorschool *b.* Het stimuleren van deelname aan de vroegschool c. Het bieden van passende ondersteuning d. Stimuleren van (voor)lezen tot 2,5 jaar e. Stimuleren van (voor)lezen in de voorschool en thuis 2,5-4 jaar f. het bevorderen van professionalisering en kennisdeling tussen de voorschool en de basisschool	a. 500 b. 300 c. 1.505 d. 60 e. 185 f. 50
9.34	Taal en digitale vaardigheden (jeugd) - nadere regel vrijwillige inzet voor elkaar	**Nadere regel subsidie vrijwillige inzet voor elkaar**	Het verbeteren van het taalniveau	68
9.35	Solidariteitsfonds	**Nadere regel subsidie onderwijs gemeente Utrecht**	In plaats van de vrijwillige ouderbijdrage	75

9.36	Utrechtse Onderwijs Agenda (UOA)	**Nadere regel subsidie onderwijs gemeente Utrecht**	Gemeenten hebben de wettelijke opdracht om jaarlijks te overleggen met schoolbesturen en kinderopvangorganisaties over het bevorderen van integratie, het voorkomen van segregatie, het bestrijden van onderwijsachterstanden en de inschrijving en toelating.	633
9.37	Vrij leesuur	**Nadere regel subsidie onderwijs gemeente Utrecht**	Stimuleren van vrij lezen in op de baissschool	30

Hoofdstuk 10 Levendige en gezonde stad

	Subsidiedoelstelling	**Subsidieregeling**	**Omschrijving**	**Budget x € 1.000**
10.1	Accommodaties maatschappelijke activiteiten: driehoeksoverleg	**Beleidsregel subsidie Driehoeksoverleggen buurtcentra gemeente Utrecht**	Accommodaties maatschappelijke activiteiten: driehoeksoverleg	80
10.2	Amateurkunsteducatie	**Nadere regel Subsidie amateurkunsteducatie gemeente Utrecht 2025-2028**	Amateurkunsteducatie, vrije cursusaanbod in de stad	915
10.3	Asielzoekers, ongedocumenteerden en vluchtelingen	**Algemene SubsidieVerordening (ASV)**	Ondersteuning van nieuwkomers: activiteiten Plan Einstein, de pilot Landelijke Vreemdelingen Voorziening (LVV), maatschappelijke begeleiding van statushouders en ondersteuning van voormalig alleenstaande	13.000

			minderjarige vreemdelingen (AMV)	
10.4	Basisvoorzieningen	**Algemene SubsidieVerordening (ASV)**	Instandhouden van een aantal basisvoorzieningen	418
10.5	Beheerde speeltuinen	**Beleidsregel Beheerde speeltuinen gemeente Utrecht**	Technisch en sociaal beheer en onderhoud voor beheerde speeltuinen die maximaal ondersteunend zijn voor die initiatieven en qua openheid, sfeer, en functionaliteit aansluiten bij wat bewoners willen, waardoor buurten levendiger en leefbaarder worden.	2.838
10.6	Belangenbehartiging en informatievoorziening	**Beleidsregel 'De stem van Utrechters' door cliëntraden, adviescommissies en belangenorganisaties Nadere regel Subsidie voor de toegankelijkheid van ondernemingen en organisaties gemeente Utrecht**	Faciliteren en organiseren van belangenbehartiging en informatie en advies	1.605
10.7	Brugfunctie - nadere regel vrijwillige inzet voor elkaar	**Nadere regel subsidie vrijwillige inzet voor elkaar**	Brugfunctie: het tijdelijk ondersteunen en zo nodig verbinden van inwoners met een kwetsbare situatie aan partijen in de basisinfrastructuur of in de (aanvullende) zorg.	654
10.8	Brugfunctie Diversiteit - nadere regel vrijwillige inzet voor elkaar	**Nadere regel subsidie vrijwillige inzet voor elkaar**	Brugfunctie - nadere regel vrijwillige inzet voor elkaar	70

10.9	Support aangepaste sportaanbod	**Beleidsregel Sportakkoord Utrecht**	Ondersteunen sportaanbieders met aangepast sportaanbod	101
10.10	Buurtsportcoach	**Beleidsregel Sportakkoord Utrecht**	Grotere sportdeelname en verbinden zorg, welzijn en sport	76
10.11	Support samenwerking	**Beleidsregel Sportakkoord Utrecht**	Ondersteunen en stimuleren van vitale aanbieders, positieve sportcultuur en inclusief sporten en bewegen	137
10.12	Support sportaanbieders	**Beleidsregel Sportakkoord Utrecht**	Ondersteunen en stimuleren van sportaanbieders op het gebied van vitaliteit, positieve sportcultuur en inclusief sporten en bewegen.	105
10.13	Combinatiefunctionarissen	**Nadere regel stimuleringssubsidie combinatiefuncties cultuur 2025-2026**	Het aanstellen van cultuurcoaches die een brede doelgroep laten kennismaken met kunst en cultuur.	278
10.14	Cultuurnota 4-jarige regeling	**Nadere regel tweejarige subsidie 2025-2026 in het kader van de Cultuurnota 2025-2028 Kleur Bekennen**	Het stimuleren en faciliteren van een plurifom cultureel aanbod en ontwikkelruimte	47.294
10.15	Cultuurnota 4-jarige regeling Participatie	**Nadere regel tweejarige subsidie 2025-2026 in het kader van de Cultuurnota 2025-2028 Kleur Bekennen**	Het stimuleren en faciliteren van een plurifom cultureel aanbod en ontwikkelruimte	3.926

10.16	Cultuurparticipatie	**Nadere regel tweejarige subsidie 2025-2026 in het kader van de Cultuurnota 2025-2028 Kleur Bekennen**	Het bevorderen van betrokkenheid bij cultuur van een breed publiek	1.121
10.17	Jongerencultuurhuis Leidsche Rijn/Vleuten-de Meern	**Nadere regel subsidie jongerencultuurhuis Leidsche Rijn/Vleuten-De Meern 2025-2028**	Het stimuleren van actieve cultuurparticipatie door jongeren in Leidsche Rijn en Vleuten de Meern	288
10.18	Gezond Leren op School	**Nadere regel onderwijs**	Schoolbesturen PO kunnen voor scholen met een schoolweging hoger dan 30 en voor scholen speciaal onderwijs een subsidie aanvragen voor een gezond aanbod van gezonde lunch, beweegactiviteiten, ouderbetrokkenheid en voedseleducatie. Doelstelling is een gezonde leefstijl te bevorderen, honger tegen te gaan en gezond gewicht te bevorderen.	887
10.19	Grootschalige schoolsportevenementen	**Nadere regel subsidie sportevenementen gemeente Utrecht**	Ondersteunen en stimuleren grootschalige schoolsportevenementen	110
10.20	Grootschalige sportevenementen	**Nadere regel subsidie sportevenementen gemeente Utrecht**	Ondersteunen en stimuleren grootschalige sportevenementen	215
10.21	Kleinschalige sportevenementen	**Nadere regel subsidie sportevenementen gemeente Utrecht**	Ondersteunen en stimuleren kleinschalige sportevenementen	73

10.22	Laaggeletterdheid / taal en digitale vaardigheden - nadere regel vrijwillige inzet voor elkaar	**Nadere regel subsidie vrijwillige inzet voor elkaar**	Verbeteren van taalniveau en andere basisvaardigheden	2.408
10.23	Uitvoering wga-taken en aanvullende preventieve activiteiten	**Algemene SubsidieVerordening (ASV)**	Registreren en opvolgen discriminatie meldingen; Activiteiten gericht op het voorkomen en tegengaan van discriminatie; Beide uitgevoerd door discriminatie.nl provincie Utrecht	601
10.24	Nadere regel basisvoorziening ondersteuning mantelzorgers	**Nadere regel subsidie mantelzorgondersteuning**	Advies, informatie en andere ondersteuning bieden aan mantelzorgers.	907
10.25	Nadere regel basisvoorziening vrijwilligersondersteuning	**Nadere regel subsidie basisvoorziening vrijwilligersondersteuning**	Stimuleren en faciliteren van vrijwilligerswerk in de stad in alle maatschappelijke sectoren.	920
10.26	NT2 voor volwassenen	**Nadere regel subsidie onderwijs gemeente Utrecht**	Hoger opgeleide nieuwkomers zonder inburgeringsplicht krijgen met deze subsidie de mogelijkheid om de Nederlandse taal te leren en waar mogelijk een Staatsexamen NT2 te behalen	161
10.27	Productie en programmering	**Algemene SubsidieVerordening (ASV)**	Het faciliteren van artistiek interessante activiteiten van Utrechtse makers en culturele instellingen	800
10.28	Culturele broedplaatsen stedelijke regio	**Nadere regel subsidie Culturele Broedplaatsen stedelijke regio Utrecht**	Bijdragen aan de initiatief- en realisatiefase van de nieuw culturele	115

			broedplaatsen verspreid over de regio Utrecht	
10.29	Basissubsidie Amateurkunst	**Nadere regel basissubsidies amateurkunst gemeente Utrecht**	Het stimuleren van actieve participatie aan amateurkunst door inwoners van de gemeente Utrecht	420
10.30a	Sekswerk	**Nadere regel subsidie Stedelijke hulp- en dienstverlening en begeleidingstrajecten voor sekswerkers om de branche te verlaten**	Het bieden van laagdrempelige opvang en het vergroten v/h bereik onder de sekswerkers door outreachend werken; het ondersteunen en begeleiden van sekswerkers bij het verlaten van de branche; de inzet van een vertrouwenspersoon.	925
10.30b	Sekswerk	**Nadere regel subsidie uitstapprogramma's sekswerkers (DUUP) gemeente Utrecht**	Regionale begeleidingstrajecten (Utrecht, Eemland, Gooi- en Vechtstreek) om de branche te verlaten (DUUP)	583
10.31	Stimuleren vrijwilligerswerk	**Algemene SubsidieVerordening (ASV)**	Stimuleren en faciliteren van stedelijk vrijwilligerswerk middels het verbreden van de groep van actieve burgers en belemmeringen wegnemen om te	211

			participeren en vrijwilligerswerk te doen.	
10.32	Taal en digitale vaardigheden - nadere regel vrijwillige inzet voor elkaar	**Nadere regel subsidie vrijwillige inzet voor elkaar**	Het verbeteren van het taalniveau	103
10.33	Talentenprogramma's sport	**Nadere regel subsidie Talentontwikkeling sport gemeente Utrecht**	Ondersteunen van activiteiten gericht op het ontwikkelen van sportieve talenten	56
10.34	Toeleiding naar (bemoei)zorg	**Nadere regel Toeleiding naar (bemoei)zorg**	Toeleiding naar (bemoei)zorg	195
10.35	Tuinen en parken	**Algemene SubsidieVerordening (ASV)**	Volkstuinen	194
10.36a	Activiteiten Verslavingspreventie basis	**Nadere regel subsidie verslavingspreventie gemeente Utrecht**	Verslavingspreventie basis	1.204
10.36b	Activiteiten Verslavingspreventie ongelijk investeren	**Nadere regel subsidie verslavingspreventie gemeente Utrecht**	Verslavingspreventie ongelijk investeren	162
10.36c	Verslavingspreventie Preventie KOPP/KOV	**Nadere regel subsidie verslavingspreventie gemeente Utrecht**	Verslavingspreventie Preventie KOPP/KOV	237

10.37	Verslavingszorg	**Nadere regel subsidie Verslavingszorg**	Het opsporen en toeleiden naar zorg van zeer sociaal kwetsbaren/OGGZ, het bieden van een heroïnebehandeling, het verspreiden en ophalen van spuiten en spuithulpmiddelen, en het afhandelen van spuitmeldingen	2.150
10.38	Voorlichting en zichtbaar maken diversiteit	**Algemene SubsidieVerordening (ASV)**	Geven van voorlichting over en zichtbaar maken van diversiteit.	264
10.39	Welzijnsaccommodaties in zelfbeheer - nadere regel vrijwillige inzet voor elkaar	**Nadere regel subsidie vrijwillige inzet voor elkaar**	Faciliteren van accommodaties voor maatschappelijke activiteiten. Uitgangspunten zijn een efficiënt gebruik en optimale toegankelijkheid.	1.070
10.40	WMO collectieve GGZ preventie	**Uitvoeringsovereenkomst Indigo Midden-Nederland en gemeente Utrecht**	Subsidie t.b.v. een substantiële bijdrage aan de psychosociale gezondheid van burgers en ondersteuning van mantelzorgers in de gemeente Utrecht	72
10.41	Zorg voor elkaar - nadere regel vrijwillige inzet voor elkaar	**Nadere regel subsidie vrijwillige inzet voor elkaar**	Het ondersteunen van inwoners in een kwetsbare situatie waardoor zij zelfredzamer worden of beter kunnen meedoen.	6.938
10.42	Mediaplatform	**Nadere regel subsidie stedelijk mediaplatform**	Beheren en uitvoeren van een stedelijk journalistiek mediaplatform	42

10.43	Maatschappelijke en creatieve huisvesting Berlijnplein	**Nadere regel tender subsidie en overeenkomsten voor huisvesting van maatschappelijke, creatieve en innovatieve bedrijvigheid Berlijnplein**	Realiseren van werkruimte voor maatschappelijke, creatieve en innovatieve bedrijven en organisaties	40
10.44	Impulssubsidies Cultuur	**Nadere regel Impulssubsidies Cultuur gemeente Utrecht**	Het stimuleren van bijzondere culturele projecten die van belang zijn voor de gemeente Utrecht, haar inwoners en/of de Utrechtse culturele sector.	217
10.45	Projectsubsidies cultuur (ronde 1)	**Nadere regel Projectsubsidies Cultuur gemeente Utrecht**	Het stimuleren van bijzondere culturele projecten die van belang zijn voor de gemeente Utrecht, haar inwoners en/of de Utrechtse culturele sector.	222
10.46	Projectsubsidies cultuur (ronde 2)	**Nadere regel Projectsubsidies Cultuur gemeente Utrecht**	Het stimuleren van bijzondere culturele projecten die van belang zijn voor de gemeente Utrecht, haar inwoners en/of de Utrechtse culturele sector.	222
10.47	Projectsubsidies cultuur (ronde 3)	**Nadere regel Projectsubsidies Cultuur gemeente Utrecht**	Het stimuleren van bijzondere culturele projecten die van belang zijn voor de gemeente Utrecht, haar inwoners en/of de Utrechtse culturele sector.	222
10.48	Projectsubsidies cultuur (ronde 4)	**Nadere regel Projectsubsidies Cultuur gemeente Utrecht**	Het stimuleren van bijzondere culturele projecten die van belang zijn voor de gemeente Utrecht, haar inwoners en/of de Utrechtse culturele sector.	222

10.49	Cultuurnota 2-jarige regeling	**Nadere regel Cultuurnota 2025-2026 'Kunst kleurt de stad'**	Het stimuleren van startende culturele projecten.	749
10.50	Inclusie en Diversiteit	**Nadere regel subsidie Inclusie en Diversiteit**	Ondersteuning van activiteiten die bijdragen aan Inclusie en Diversiteit	500
10.51	Stedelijk beheer cultureel vastgoed	**Nadere regel subsidie stedelijke beheerinstelling cultureel vastgoed 2025-2028**	Het leveren van een financiële bijdrage aan kostendekkende exploitatie van een beheerorganisatie die de stedelijke beheerfunctie in de stad utrecht realiseert.	447
10.52	Impuls Jongerencultuur	**Nadere regel subsidie Impuls Jongerencultuur**	Het ondersteunen van initiatieven voor en door jongeren waarmee zij zich creatief kunnen ontwikkelen.	322
10.53	Nachtcultuur stimulering	**Nadere regel subsidie Nachtcultuur**	Het stimuleren van activiteiten en initiatieven die de Utrechtse nachtcultuur een impuls geven, passend bij de ambities uit de Utrechtse Nachtvisie 2030 & Beleidsnota Nachtcultuur, en waarin drie subsidies worden onderscheiden: Ontwikkeling en professionalisering nachtcultuur Impuls voor activiteiten nachtcultuur Stimulans voor samenwerking	70

10.54	Investeringsbijdrage culturele broedplaatsen	**Nadere regel subsidie investeringsbijdrage culturele broedplaatsen gemeente Utrecht**	De realisatie van nieuwe culturele broedplaatsen en nieuwe werkruimtes in bestaande culturele broedplaatsen in de gemeente Utrecht	434
10.55	Scoutingsactiviteiten	**Beleidsregel Scoutingactiviteiten**	Scoutingsactiviteiten	262
10.56	Gelijk aan de groei van de stad is er in alle wijken steeds meer passend aanbod van diverse creatieve makers en culturele instellingen	**Nadere regel subsidie professionalisering organisaties met cultuurhistorische waarde**	Organisaties met cultuurhistorische waarde die geen meerjarige cultuursubsidie van de gemeente meer ontvangen te ondersteunen bij professionalisering en/of het verkennen van andere mogelijkheden voor (structurele) financiering	

Hoofdstuk 11 Slotbepalingen

Artikel 11.1 Citeertitel

Dit besluit kan worden aangehaald als Subsidiestaat 2025 gemeente Utrecht.

Artikel 11.2 Intrekking

De Subsidiestaat 2025, zoals vastgesteld op 14 mei 2025 (gemeenteblad 2024, 220794) , wordt ingetrokken.

Artikel 11.3 Inwerkingtreding

Dit besluit treedt in werking de dag na bekendmaking in het gemeenteblad.

Aldus vastgesteld door burgemeester en wethouders van de gemeente Utrecht, in de vergadering van DATUM.

De burgemeester

Sharon A.M. Dijksma

De secretaris,

Michiel J. Ruis

Toelichting

De subsidiestaat is onderdeel van de programmabegroting en vermeldt per programma welke subsidiedoelstellingen er zijn. Voor iedere subsidiedoelstelling is een maximaal bedrag beschikbaar (= het subsidieplafond) gesteld door burgemeester en wethouders.

Bij iedere subsidiedoelstelling staat aangegeven welke subsidieregeling er onder valt en voor welke regeling u een aanvraag kunt doen.

De vermelde bedragen zijn geen garantie dat deze bedragen nog daadwerkelijk beschikbaar zijn, en/of dat er nog subsidie kan worden aangevraagd. Voor de actuele subsidieregelingen en budgetten kunt u kijken op de website van de gemeente utrecht www.utrecht.nl/subsidie of contact opnemen met het subsidiebureau van de gemeente Utrecht: subsidie@utrecht.nl

De aanvraagtermijnen per subsidieregeling zijn te vinden in de betreffende subsidieregelingen op www.overheid.nl.

(*1) Voor deze subsidiedoelstelling kunnen geen aanvragen worden ingediend. De subsidie is op basis van een convenant uitsluitend bestemd voor de ROM.

(*2) Het subsidieplafond is beperkt beschikbaar voor nieuwe aanvragen. Uit subsidies die in voorgaande jaren zijn verleend vloeien doorlopende verplichtingen voort waarvan de omvang afhankelijk is van externe factoren. Deze verplichtingen komen ten laste van het subsidieplafond voor 2024. Het plafond kan worden bijgesteld op basis van de ervaringen in het voorgaande jaar en nieuwe (wettelijke) ontwikkelingen.

(*3) Voor deze subsidiedoelstelling kunnen geen aanvragen worden ingediend. De subsidie is op basis van een aanwijzingsbesluit uitsluitend bestemd voor UW bedrijven.

(*4) Op de beschikbare subsidiebedragen onder deze regelingen worden de verleende subsidiebedragen uit het jaar 2024 in mindering gebracht.

(*5) Op alle subsidieplafonds rust een begrotingsvoorbehoud.

Subsidiestaat gemeente Utrecht 2026

Burgemeester en wethouders van de gemeente Utrecht, Gelet op artikel 156 lid 1 Gemeentewet en artikel 3 lid 1 Algemene Subsidieverordening (ASV) gemeente Utrecht;

Overwegende dat het wenselijk is om één overzicht te hebben van de actuele subsidieplafonds van alle subsidieregelingen van de gemeente Utrecht;

Besluiten vast te stellen de subsidiestaat gemeente Utrecht 2026.

Hoofdstuk 1 Betrouwbare overheid

	Subsidiedoelstelling	**Subsidieregeling**	**Omschrijving**	**Budget x € 1.000**
1.1	Initiatievenfonds	**Nadere Regel Initiatievenfonds gemeente Utrecht**	Het Initiatievenfonds is er voor grote en kleine initiatieven, inwoners en organisaties, jong en oud. Alle Utrechters met een goed idee voor hun straat, buurt, wijk of de stad kunnen een aanvraag doen.	3.386
1.2	Volksfeesten	**Algemene SubsidieVerordening (ASV)**	Organiseren en uitvoeren van volksfeesten	230
1.3	Ondersteunen raadgevend referendum	**Nadere regel subsidie Raadgevend referendum gemeente Utrecht**	Subsidiëren van tegenstanders, voorstanders en subsidieaanvragers met een neutrale houding ter ondersteuning van het publieke debat voor campagneactiviteiten of de meningsvorming nadat een definitief verzoek tot het houden van een raadgevend referendum is toegelaten.	3 x 12

1.4	Samen voor Overvecht	**Nadere regels subsidie Samen voor Overvecht**	Samen voor Overvecht betekent werken aan een wijk waar bewoners prettig samen leven en die aantrekkelijk is voor nieuwe bewoners, bezoekers, en ondernemers. Een wijk waarin de veerkracht van bewoners wordt versterkt en iedereen mee kan doen.	1.128

Hoofdstuk 2 Ontwikkelen en wonen voor iedereen

	Subsidiedoelstelling	**Subsidieregeling**	**Omschrijving**	**Budget x € 1.000**
2.1	Doelgroepen	**Nadere regel subsidie huurdersparticipatie**	Stedelijke huurders participatie en vertegenwoordiging	50
2.2	Lesgeven in een grootstedelijke context	**Nadere regel subsidie Lesgeven in een grootstedelijke context gemeente Utrecht**	Lesgeven in een grootstedelijke context	400
2.3	Ruimtelijke plannen	**Algemene SubsidieVerordening (ASV)**	Bijdrage aan lokaal platform/ initiatieven voor onderzoek, debat, en infovoorziening over architectuur, stedenbouw en landschap	79

Hoofdstuk 3 Klimaatvriendelijke stad

	Subsidiedoelstelling	**Subsidieregeling**	**Omschrijving**	**Budget x € 1.000**

3.1	Aanpak versneld energetisch verbeteren sociale huurwoningen	**Nadere regel aanpak versneld energetisch verbeteren sociale huurwoningen**	woningcorporaties worden gesubsidieerd voor het nemen van energiebesparende maatregelen, ter vermindering van de energielasten van huurders	1.900
3.2	Duurzaamheidsleningen	**Nadere regel Duurzaamheidsleningen gemeente Utrecht**	Regeling voor duurzaamheidsleningen voor grondgebonden woningen	2.826
3.3	Energieadvies en trajecbegeleiding	**Nadere regels subsidie Energieadvies aan huis en Trajectbegeleiding**	Energieadvies en Trajectbegeleiding voor grondgebonden woningen	102
3.4	Energieloket Zakelijk Maatschappelijk Vastgoed	**Nadere regel subsidie Energieloket – verduurzaming zakelijk en maatschappelijk vastgoed gemeente Utrecht**	Verduurzaming zakelijk en maatschappelijk vastgoed in Utrecht	30
3.5	Maatschappelijk Vastgoed	**Beleidsregel Maatschappelijk vastgoed Utrechtse Energie!**	Mogelijk maken duurzame investeringen in panden van maatschappelijke instellingen	80
3.6	Samen Verduurzamen	**Nadere regel Subsidie collectieve aanpak energiemaatregelen**	Het stimuleren van collectieve initiatieven voor energiemaatregelen bij particuliere bestaande woningen.	75
3.7	Pilot Isolatieaanpak kleine VVE's	**Nadere regel extra subsidie Pilot Isolatieaanpak kleine VVE's**	Pilot Isolatieaanpak kleine VVE's	250
3.8	Subsidie bij collectieve inkoopactie	**Nadere regel subsidie isolatie bij collectieve inkoop gemeente Utrecht**	Het stimuleren van een collectieve aanpak voor	900

			energiemaatregelen bij particuliere woningen	
3.9	Verduurzamingsmaatregelen MKB-ondernemingen	**Nadere regel subsidie energievouchers verduurzamingsmaatregelen voor MKB-ondernemingen in de gemeente Utrecht 2024-2026**	energievouchers verduurzamingsmaatregelen voor MKB-ondernemingen	150
3.10	Subsidie woning isoleren	**Nadere regel subsidie woning isoleren gemeente Utrecht**	Het stimuleren van eigenaar-bewoners van slecht geïsoleerde woningen met een lage WOZ-waarde om hun woning te isoleren.	n.t.b
3.11	Isolatie en onderhoud eengezinswoningen Overvecht	**Nadere regel subsidie woningisolatie specifieke adressen Overvecht gemeente Utrecht**	Tegemoetkoming aan eigenaar-bewoners voor het nemen van energiebesparende en onderhoudsmaatregelen aan grondgebonden slechte woningen van specifieke adressen in Overvecht.	784
3.12	Stimuleringslening kleine VVE's	**Nadere regel Stimuleringslening kleine vve's gemeente Utrecht**	Stimuleringslening kleine VVE's	1.850

Hoofdstuk 4 Duurzame Bereikbaarheid

	Subsidiedoelstelling	**Subsidieregeling**	**Omschrijving**	**Budget x € 1.000**

Hoofdstuk 5 Aantrekkelijke en groene leefomgeving en erfgoed

	Subsidiedoelstelling	**Subsidieregeling**	**Omschrijving**	**Budget x € 1.000**

5.1	Utrecht groen en duurzaam	**Nadere regel subsidie natuur- en milieucommunicatie en -educatie 2024 – 2029 gemeente Utrecht**	Bijdrage Natuur- en Milieueducatie ter ondersteuning van aantrekkelijke , laagdrempelige locaties , talrijke initiatieven door co-creatie en samenwerking op gebied van natuur , milieu en groen in de stad Utrecht.	4.639
5.2	Dierenweides	**Nadere regel subsidie dierenweides gemeente Utrecht**	Bijdrage aan exploitatie dierenweides	49
5.3	Exploitatie Domunder	**Algemene SubsidieVerordening (ASV)**	Ondersteuning exploitatie Domunder	40
5.4	Groenblauwe daken	**Nadere regel Subsidie groenblauwe daken**	Wateroverlast voorkomen	700
5.5	Publieksbereik Erfgoed	**Nadere regel subsidie publieksbereik erfgoed gemeente Utrecht**	Ondersteuning activiteit Open Monumenten Dag Utrecht en Kerken kijken Utrecht	86
5.6	Groenblauw maatschappelijk vastgoed	**Nadere regel Groenblauw maatschappelijk vastgoed gemeente Utrecht**	Wateroverlast en schade door droogte voorkomen via groenblauwe maatregelen	300
5.7	Aantrekkelijke uitstraling gevels	**Nadere regel subsidie gevelreclame Amsterdamsestraatweg**	Bevordering ruimtelijk kwaliteit van de Amsterdamsestraatweg in het kader van het gebiedsgerichte programma voor deze straat.	120
5.8	Financiële ondersteuning voor restauratie, energiebesparende maatregelen en om fysieke toegankelijkheid	**Nadere regel subsidie financiering restauratie en energiemaatregelen voor**	De regeling biedt eigenaren van monumenten de mogelijkheid om voordelig te lenen voor de	1.250

	te verbeteren van monumenten.	**monumenten uit het Utrechts Restauratiefonds**	genoemde maatregelen bij het Nationaal Restauratiefonds.	

Hoofdstuk 6 Veilige stad

	Subsidiedoelstelling	**Subsidieregeling**	**Omschrijving**	**Budget x € 1.000**
6.1	Hulpverlening bij ongevallen en rampen	**Algemene SubsidieVerordening (ASV)**	Bijdrage in de kosten van organisaties die betrokken zijn bij de hulpverlening bij ongevallen en rampen	242
6.2	Jongerenwerk en veiligheid	**Beleidsregel Jongerenwerk 2020-2026**	Terugdringen van criminaliteit onder en ernstige overlast door jongeren en bieden van een duurzaam toekomstperspectief.	4.191
6.3	Ondersteuning aanpak jeugd en veiligheid	**Algemene SubsidieVerordening (ASV)**	Bijdrage in de kosten van organisaties die betrokken zijn bij de preventieve activiteiten in het kader van jeugd en veiligheid	340
6.4	Politie Keurmerk Veilig Wonen	**Nadere regel subsidie Politiekeurmerk Veilig Wonen voor eigenaren gemeente Utrecht**	Subsidie op verkrijgen van Politie Keurmerk Veilig Wonen (PKVW) bestaande woningen	81

Hoofdstuk 7 Passende ondersteuning en opvang

	Subsidiedoelstelling	**Subsidieregeling**	**Omschrijving**	**Budget x € 1.000**

7.1	Buurtbemiddeling/ aanpak extreme woonoverlast	**Algemene SubsidieVerordening (ASV)**	Buurtbemiddeling leert en helpt mensen om al in een vroeg stadium burengeschillen op te lossen. De aanpak extreme woonoverlast wordt ingezet als de bewoner(s) van een woning het woongenot van omwonenden structureel verstoort c.q. verstoren.	939
7.2	Gecombineerde inloopvoorziening voor daklozen	**beleidsregel Gecombineerde inloopvoorziening voor daklozen gemeente Utrecht**	Het bieden van een duidelijke ingang, snel bieden van tijdelijke opvang en integrale hulpverlening, bijdrage aan herstel van daklozen, vergroten van de door- en uitstroom uit de maatschappelijke opvang.	1.814
7.3	Sociale prestatie en dagondersteuning	**Nadere regel subsidie sociale prestatie en dagondersteuning**	Het versterken van de zelfredzaamheid van kwetsbare Utrechters en het vergroten van hun zingeving. Deze voorzieningen dragen bij aan de bestrijding van sociaal isolement, verbetering van de (geestelijke) gezondheid en de toename van maatschappelijke participatie.	6.900
7.4	Veilig thuis 18+	**Nadere regel subsidie Veilig Thuis, (preventieve) jeugdbescherming en jeugdreclassering (subsidieregeling VT-JB-JR Utrecht 2018)**	Uitvoering van de activiteiten Veilig Thuis voor 18+ (volwassenen)	6.366

7.5	Voorkomen huiselijk geweld	**Algemene SubsidieVerordening (ASV)**	Voorkomen van huiselijk geweld bij alle slachtoffers. Bij ernstige dreiging en gevaar van huiselijk wordt een veilige situatie gecreëerd in de (crisis) opvang, onderduikaders, bij familie of via de informele netwerken. In alle gevallen is sprake van (groeps) begeleiding en/of (ambulante) hulpverlening al dan niet door de vrouwenopvang zelf.	2.100

Hoofdstuk 8 Werk, toekomstbestendige economie en bestaanszekerheid

	Subsidiedoelstelling	**Subsidieregeling**	**Omschrijving**	**Budget x € 1.000**
8.1	Actieagenda Utrechters Schuldenvrij	**Nadere regel subsidie Actieagenda Utrechters Schuldenvrij**	Zorgen dat alle Utrechters kunnen rondkomen, meedoen en blijvend schulden(zorg)vrij zijn. We doen dit door er op tijd bij te zijn en hulp op maat te bieden.	150
8.2	BIZ Woonboulevard	**Algemene SubsidieVerordening (ASV)**	BIZ subsidie (Bedrijfs Investerings Zone)	145
8.3	Ecosysteem startups en scale-ups activiteiten (deel B)	**Nadere regel subsidie versterken Utrechtse ecosysteem voor startups en scale-ups 2023-2026 gemeente Utrecht**	Subsidie voor programma's, activiteiten en evenementen met nadruk op groeiondernemers (deel B)	120

8.4	Ecosysteem startups en scale-ups meerjarig (deel A)	**Nadere regel subsidie versterken Utrechtse ecosysteem voor startups en scale-ups 2023-2026 gemeente Utrecht**	Meerjarige subsidie voor activiteiten van incubators en frontoffice/ecosysteemmanagement (deel A)	380
8.5	Huisvesting voedselbanken	**Nadere regel subsidie huisvesting voedselbanken gemeente Utrecht**	Huisvesting voedselbanken	150
8.6	Loonkostensubsidie (*2)	**Nadere regel forfaitaire loonkostensubsidie gemeente Utrecht**	Loonkostensubsidie aan werkgevers die mensen uit de doelgroep WWB in dienst nemen.	6.000
8.7	Ondernemersfonds Utrecht	**Algemene SubsidieVerordening (ASV)**	Subsidie aan Stichting Ondernemersfonds Utrecht voor stimulering economische structuur van Utrecht en economische vitaliteit van de stad.	12.393
8.8	Utrecht Science Park (USP)	**Algemene SubsidieVerordening (ASV)**	Subsidie voor de ontwikkelinging van het Utrecht Science Park voor het versterken zowel op economisch als op maatschappelijk gebied	50
8.9	Werkgeverscheque	**Nadere regel Werkgeverscheque gemeente Utrecht**	Werkgevers stimuleren om mensen met belemmeringen op de arbeidsmarkt in dienst te nemen of op een proefplaatsing aan te stellen	200
8.10	Wet Sociale werkvoorziening (*3)	**Algemene SubsidieVerordening (ASV)**	Uitvoering sociale werkvoorziening en begeleid werken	15.779
8.11	Inkomens- en bestaanszekerheid ondernemers (ondernemer centraal)	**Nadere regel subsidie stimulering inkomens- en bestaanszekerheid**	Kwetsbare ondernemers in een zo vroeg mogelijk stadium toereikende ondersteuning bieden, die financieel gezien voor het college de meest	330

		ondernemers gemeente Utrecht	voordelige keuze is, om weer (financieel) zelfredzaam te worden.	
8.12	Evenementenfonds	Nadere regel Evenementenfonds gemeente Utrecht	Subsidie voor Ondersteuning stadsfeesten en herdenkingen locatiebeleid evenementen	150
8.13	Deelname sport en cultuur	Nadere regel subsidie deelname sport en cultuur gemeente Utrecht	Stimuleren van sport- en cultuurdeelname door minderjarige kinderen	300
8.14	Jobcoaching	Nadere regel Jobcoaching	Werkgevers kunnen subsidie ontvangen voor de begeleiding van een medewerker met een afstand tot de arbeidsmarkt door een jobcoach en/of werkbegeleider. NB: deze regel betreft specifiek de verstrekte subsidie aan werkgevers voor jobcoaching of werkbegeleiding die zij zelf regelen. Jobcoaching in natura valt niet onder deze subsidie.	300
8.15	ROM Regio Utrecht BV	Algemene SubsidieVerordening (ASV)	Convenantbijdrage aan ROM Regio Utrecht BV	174

Hoofdstuk 9 Kansrijk opgroeien

	Subsidiedoelstelling	**Subsidieregeling**	**Omschrijving**	**Budget x € 1.000**
9.1	Ambulant jongerenwerk	**Beleidsregel Jongerenwerk 2020-2026**	Activeren van jeugdigen en bieden van mogelijkheden tot optimale ontwikkeling	4.588
9.2	Basiszorg daklozen regio Utrecht	**Nadere regel subsidie basiszorg daklozen regio Utrecht**	Hulp en begeleiding aan dak- en thuisloze jongeren	3.446

9.3	Bibliotheek Utrecht	**Algemene SubsidieVerordening (ASV)**	De Bibliotheek Utrecht laagdrempelig bereikbaar, toegankelijk en aantrekkelijk houden.	17.098
9.4	Cultuureducatie (onderwijs)	**Nadere regel subsidie onderwijs gemeente Utrecht**	Kinderen in het primair- en voortgezet onderwijs in contact brengen met een breed aanbod van kunst en cultuur in en rondom de school.	2.119
9.5	De Stem van Utrecht	**Beleidsregel 'De stem van Utrechters' door cliëntraden, adviescommissies en belangenorganisaties**	Faciliteren en organiseren van belangenbehartiging en informatie en advies	109
9.6	Internationale Schakel Klassen (ISK): taal onderwijs voor nieuwkomers (VO) van 12 t/m 18 jaar	**Nadere regel subsidie onderwijs gemeente Utrecht**	Het realiseren van de beoogde effecten conform Goed onderwijs voor elk kind, binnen het thema Cognitie 12-23. Dit door middel van de voorziening de ISK waar nieuwkomers (leerlingen in het VO) de Nederlandse taal leren zodat zij na onderwijs te hebben ontvangen op het ISK kunnen uitstromen naar het reguliere onderwijs op het niveau naar vermogen.	107
9.7	Jeugdhulp	**Nadere regel subsidie onderwijs gemeente Utrecht**	Trajectmanagement, woonbegeleiding, onderwijshulpverlening en intensieve hulp bij opgroeiproblemen voor jongeren	397

9.8	Jongeren, relaties en seksualiteit	**Nadere regel subsidie Preventie en begeleiding aan jongeren op het gebied van liefde, relaties en seksualiteit gemeente Utrecht**	Jongeren, relaties en seksualiteit	474
9.9	Kinder- en jongerenwerk MO	**Beleidsregel Jongerenwerk 2020-2026**	Activeren van jeugdigen en bieden van mogelijkheden tot optimale ontwikkeling	588
9.10	Ondersteunend personeel primair onderwijs (voorheen conciërges)	**Nadere regel subsidie onderwijs gemeente Utrecht**	Verlaging werkdruk leraren	414
9.11	Ondersteuning peuter bij overgang naar primair onderwijs	**Nadere regel subsidie onderwijs gemeente Utrecht**	Coördinatie van het onderdeel 0-4 jaar binnen zorgplatform en bieden van ambulante begeleiding gericht op een vloeiende overgang van kinderen van voorschoolse voorziening naar het primair (speciaal) onderwijs	588
9.12	Onderwijsimpuls voor toekomstbestendig onderwijs	**Beleidsregel Utrechtse onderwijsimpuls voor kwaliteit en excellentie**	Het geven van een impuls aan de kwaliteit van het onderwijs en het stimuleren van onderwijsinnovatie in Utrecht.	1.149
9.13	OPDC Utrecht	**Nadere regel subsidie onderwijs gemeente Utrecht**	Voorziening waar overbelaste jongeren met meervoudige problematiek die dreigen uit te vallen op school worden versterkt in hun gedragsrepertoire en duurzaam teruggeleid naar de school van herkomst, of doorgeleid naar een andere passende school, of naar de arbeidsmarkt.	722

9.14	Overgang PO naar VO	**Nadere regel subsidie onderwijs gemeente Utrecht**	Het realiseren van de beoogde effecten conform de Beleidsregel Onderwijs Utrecht, Goed onderwijs voor elk kind, binnen het thema Schoolloopbaan 12-23.	285
9.15	Sociale prestatie en dagondersteuning (jeugd)	**Nadere regel subsidie sociale prestatie en dagondersteuning**	Het versterken van de zelfredzaamheid van kwetsbare Utrechters en het vergroten van hun zingeving. Deze voorzieningen dragen bij aan de bestrijding van sociaal isolement, verbetering van de (geestelijke) gezondheid en de toename van maatschappelijke participatie.	310
9.16	Taalschool: taal onderwijs voor nieuwkomers van 4 t/m 12 jaar	**Nadere regel subsidie onderwijs gemeente Utrecht**	Het realiseren van de beoogde effecten conform Goed onderwijs voor elk kind, binnen het thema Cognitie 0-12. Dit door middel van de voorziening de Taalschool waar nieuwkomers (leerlingen in het PO) de Nederlandse taal leren zodat zij na ca. 1½ jaar Taalschool bij uitstroom naar het reguliere onderwijs Nederlands spreken, lezen en schrijven – passend bij het vastgestelde uitstroomniveau.	640
9.17	Talentontwikkeling en combinatiefuncties brede school primair onderwijs	**Nadere regel subsidie onderwijs gemeente Utrecht**	Combinatiefuncties onderwijs, activiteiten brede talentontwikkeling en programma Brede Scholen	1.661
9.18	Talentontwikkeling voortgezet onderwijs	**Nadere regel subsidie onderwijs gemeente Utrecht**	Activiteiten voor brede talentontwikkeling in het voortgezet onderwijs.	1.369

9.19	Uitvoering Voorschoolse Educatie	**Nadere regel subsidie Passende Kinderopvang gemeente Utrecht**	De startpositie van jonge kinderen verbeteren die het risico lopen op een achterstand in (taal)ontwikkeling door middel van o.a. Voorschoolse Educatie.	12.802
9.20	Utrecht Leert!	**Nadere regel subsidie onderwijs gemeente Utrecht**	Activiteiten die bijdragen aan de doelstellingen van het plan van aanpak voor het terugdringen van het lerarentekort, Utrecht Leert!	1.000
9.21	Veilig thuis, Jeugdbescherming en Jeugdreclassering	**Nadere regel subsidie Veilig Thuis, (preventieve) jeugdbescherming en jeugdreclassering (subsidieregeling VT-JB-JR Utrecht 2018)**	Uitvoering van Veilig Thuis en (preventieve) jeugdreclassering en jeugdbescherming	14.684
9.22	Verbindingsgroepen	**Nadere regel subsidie Passende Kinderopvang gemeente Utrecht**	Verbindingsgroepen	300
9.23	Versterken van taal	**Nadere regel subsidie onderwijs gemeente Utrecht**	Het realiseren van de beoogde effecten conform Goed onderwijs voor elk kind, binnen het thema Cognitie 0-12. Dit door middel van de inzet van Vroegschoolse educatie, Professionalisering van professionals op de vroegschool, Ouderbetrokkenheid op de vroegschool, Schakelen gr. 3, 4, Leertijduitbreiding (LTU), Brede School Academie (BSA), Zomerschool/taalstimulering in de vakantie perioden en taalactiviteiten.	3.966

9.24	Honours trajectum Utrecht HTU	**Nadere regel subsidie onderwijs gemeente Utrecht**	De subsidie heeft als doel het borgen van activiteiten voor hogere taalprestaties en bredere maatschappelijke ontwikkeling in het onderwijsaanbod. Voor leerlingen met een taalachterstand en talentvolle leerlingen	31
9.25	VSV Regionaal	**Nadere regel subsidie onderwijs gemeente Utrecht**	Schoolverzuim en -uitval terugdringen waardoor leerlingen de kans krijgen hun schoolloopbaan zo soepel mogelijk te doorlopen en daarmee het perspectief op het behalen van een startkwalificatie vergroten.	880
9.26	VSV stad inclusief loopbaanoriëntatie PO-VO en overgang VO-MBO	**Nadere regel subsidie onderwijs gemeente Utrecht**	Schoolverzuim en -uitval terugdringen waardoor leerlingen de kans krijgen hun schoolloopbaan zo soepel mogelijk te doorlopen en daarmee het perspectief op het behalen van een startkwalificatie vergroten.	343
9.27	Waardering voor Vakmanschap	**Nadere regel subsidie Waardering voor vakmanschap gemeente Utrecht**	Waardering voor Vakmanschap	180
9.28	Kinderopvang plus	**Nadere regel subsidie Passende Kinderopvang gemeente Utrecht**	Kinderopvang plus	1.000

9.29	Groenblauwe schoolpleinen basisscholen in gebieden met een lage SES score	**Nadere regel Groenblauwe schoolpleinen gemeente Utrecht**	Het stimuleren van de aanleg van groene, gezonde, uitdagende en klimaatbestendige schoolpleinen	315
9.30	Groenblauwe schoolpleinen basisscholen	**Nadere regel Groenblauwe schoolpleinen gemeente Utrecht**	Het stimuleren van de aanleg van groene, gezonde, uitdagende en klimaatbestendige schoolpleinen	435
9.31	Utrechtse Onderwijs Agenda (UOA)	**Nadere regel subsidie onderwijs gemeente Utrecht**	"Gemeenten hebben de wettelijke opdracht om jaarlijks te overleggen met schoolbesturen en kinderopvangorganisaties over het bevorderen van integratie, het voorkomen van segregatie, het bestrijden van onderwijsachterstanden en de inschrijving en toelating. "	385
9.32	Vrij leesuur	**Nadere regel subsidie onderwijs gemeente Utrecht**	Stimuleren van vrij lezen in op de baissschool	30
9.33	Solidariteitsfonds	**Nadere regel subsidie onderwijs gemeente Utrecht**	In plaats van de vrijwillige ouderbijdrage	75

Hoofdstuk 10 Levendige en gezonde stad

	Subsidiedoelstelling	**Subsidieregeling**	**Omschrijving**	**Budget x € 1.000**
10.1	Accommodaties maatschappelijke activiteiten: driehoeksoverleg	**Beleidsregel subsidie Driehoeksoverleggen buurtcentra gemeente Utrecht**	Accommodaties maatschappelijke activiteiten: driehoeksoverleg	80

10.2	Amateurkunsteducatie	**Nadere regel subsidie Amateurkunsteducatie 2025-2028 Gemeente Utrecht**	Amateurkunsteducatie, vrije cursusaanbod in de stad	915
10.3	Asielzoekers, ongedocumenteerden en vluchtelingen	**Algemene SubsidieVerordening (ASV)**	Ondersteuning van nieuwkomers: activiteiten Plan Einstein, de pilot Landelijke Vreemdelingen Voorziening (LVV), maatschappelijke begeleiding van statushouders en ondersteuning van voormalig alleenstaande minderjarige vreemdelingen (AMV)	13.000
10.4	Basissubsidie Amateurkunst	**Nadere regel basissubsidies amateurkunst gemeente Utrecht**	Het stimuleren van actieve participatie aan amateurkunst door inwoners van de gemeente Utrecht	420
10.5	Basisvoorzieningen	**Algemene SubsidieVerordening (ASV)**	Instandhouden van een aantal basisvoorzieningen	418
10.6	Beheerde speeltuinen	**Beleidsregel Beheerde speeltuinen gemeente Utrecht**	Technisch en sociaal beheer en onderhoud voor beheerde speeltuinen die maximaal ondersteunend zijn voor die initiatieven en qua openheid, sfeer, en functionaliteit aansluiten bij wat bewoners willen, waardoor buurten levendiger en leefbaarder worden.	2.840

10.7	Belangenbehartiging en informatievoorziening	**Beleidsregel 'De stem van Utrechters' door cliëntraden, adviescommissies en belangenorganisaties Nadere regel Subsidie voor de toegankelijkheid van ondernemingen en organisaties gemeente Utrecht**	Faciliteren en organiseren van belangenbehartiging en informatie en advies	1.431
10.8	Brugfunctie - nadere regel vrijwillige inzet voor elkaar	**Nadere regel subsidie vrijwillige inzet voor elkaar**	Brugfunctie: het tijdelijk ondersteunen en zo nodig verbinden van inwoners met een kwetsbare situatie aan partijen in de basisinfrastructuur of in de (aanvullende) zorg.	654
10.9	Support aangepaste sportaanbod	**Nadere regel subsidie Sportakkoord II gemeente Utrecht**	Ondersteunen sportaanbieders met aangepast sportaanbod	101
10.10	Buurtsportcoach	**Nadere regel subsidie Sportakkoord II gemeente Utrecht**	Grotere sportdeelname en verbinden zorg, welzijn en sport	76
10.11	Support samenwerking	**Nadere regel subsidie Sportakkoord II gemeente Utrecht**	Ondersteunen en stimuleren van vitale aanbieders, positieve sportcultuur en inclusief sporten en bewegen	77
10.12	Support sportaanbieders	**Nadere regel subsidie Sportakkoord II gemeente Utrecht**	Ondersteunen en stimuleren van sportaanbieders op het gebied van vitaliteit, positieve sportcultuur en inclusief sporten en bewegen.	105

10.13	Combinatiefunctionarissen	**Nadere regel subsidie combinatiefuncties cultuur 2025-2026**	Het aanstellen van cultuurcoaches die een brede doelgroep laten kennismaken met kunst en cultuur.	278
10.14	Cultuurnota 4-jarige regeling	**Nadere regel Cultuurnota 2025-2028 'Kunst kleurt de stad'**	Het stimuleren en faciliteren van een plurifom cultureel aanbod en ontwikkelruimte	46.834
10.15	Cultuurnota 4-jarige regeling participatie	**Nadere regel Cultuurnota 2025-2028 'Kunst kleurt de stad'**	Het stimuleren en faciliteren van een plurifom cultureel aanbod en ontwikkelruimte	3.926
10.16	Cultuurparticipatie	**Nadere regel Cultuurnota 2025-2028 'Kunst kleurt de stad'**	Het bevorderen van betrokkenheid bij cultuur van een breed publiek	1.121
10.17	Jongerencultuurhuis Leidsche Rijn/Vleuten-de Meern	**Nadere regel subsidie jongerencultuurhuis Leidsche Rijn/Vleuten-de Meern 2025-2028 gemeente Utrecht**	De ontwikkeling van 3 jongerencultuurhuizen in Leidsche Rijn, Vleuten en De Meern	322
10.18	Gezond Leren op School	**Nadere regel onderwijs**	Schoolbesturen PO kunnen voor scholen met een schoolweging hoger dan 30 en voor scholen speciaal onderwijs een subsidie aanvragen voor een gezond aanbod van gezonde lunch, beweegactiviteiten, ouderbetrokkenheid en voedseleducatie. Doelstelling is een gezonde leefstijl te bevorderen, honger tegen te gaan en gezond gewicht te bevorderen.	787

10.19	Grootschalige schoolsportevenementen	**Nadere regel subsidie sportevenementen gemeente Utrecht**	Ondersteunen en stimuleren grootschalige schoolsportevenementen	110
10.20	Grootschalige sportevenementen	**Nadere regel subsidie sportevenementen gemeente Utrecht**	Ondersteunen en stimuleren grootschalige sportevenementen	215
10.21	Kleinschalige sportevenementen	**Nadere regel subsidie sportevenementen gemeente Utrecht**	Ondersteunen en stimuleren kleinschalige sportevenementen	73
10.22	Laaggeletterdheid / taal en digitale vaardigheden - nadere regel vrijwillige inzet voor elkaar	**Nadere regel subsidie vrijwillige inzet voor elkaar**	Verbeteren van taalniveau en andere basisvaardigheden	2.306
10.23	Uitvoering wga-taken en aanvullende preventieve activiteiten	**Algemene SubsidieVerordening (ASV)**	Registreren en opvolgen discriminatie meldingen; Activiteiten gericht op het voorkomen en tegengaan van discriminatie; Beide uitgevoerd door discriminatie.nl provincie Utrecht	601
10.24	Nadere regel basisvoorziening ondersteuning mantelzorgers	**Nadere regel subsidie mantelzorgondersteuning**	Advies, informatie en andere ondersteuning bieden aan mantelzorgers.	907
10.25	Nadere regel basisvoorziening vrijwilligersondersteuning	**Nadere regel subsidie basisvoorziening vrijwilligersondersteuning**	Stimuleren en faciliteren van vrijwilligerswerk in de stad in alle maatschappelijke sectoren.	920
10.26	NT2 voor volwassenen	**Nadere regel subsidie onderwijs gemeente Utrecht**	Hoger opgeleide nieuwkomers zonder inburgeringsplicht krijgen met deze subsidie de mogelijkheid om de	198

			Nederlandse taal te leren en waar mogelijk een Staatsexamen NT2 te behalen	
10.27	Productie en programmering	**Algemene SubsidieVerordening (ASV)**	Het faciliteren van artistiek interessante activiteiten van Utrechtse makers en culturele instellingen	800
10.28a	Sekswerk: Stedelijke hulp- en dienstverlening en begeleidingstrajecten voor sekswerkers om de branche te verlaten	**Nadere regel subsidie Stedelijke hulp- en dienstverlening aan sekswerkers en begeleidingstrajecten gericht op het verlaten van de branche voor sekswerkers gemeente Utrecht**	Stedelijke hulp- en dienstverlening en (stedelijke) begeleidingstrajecten voor sekswerkers om de branche te verlaten	925
10.28b	Sekswerk: Regionale begeleidingstrajecten voor sekswerkers om de branche te verlaten (DUUP)	**2e Rectificatie Nadere regel subsidie Regionale begeleidingstrajecten voor sekswerkers gericht op het verlaten van de branche (DUUP) gemeente Utrecht**	Regionale begeleidingstrajecten voor sekswerkers gericht op het verlaten van de branche (DUUP) gemeente Utrecht	583
10.29	Scoutingsactiviteiten	**Beleidsregel Scoutingactiviteiten**	Scoutingsactiviteiten	262
10.30	Investeringsbijdrage culturele broedplaatsen	**Nadere regel subsidie investeringsbijdrage culturele broedplaatsen gemeente Utrecht**	De realisatie van nieuwe culturele broedplaatsen en nieuwe werkruimtes in bestaande culturele broedplaatsen in de gemeente Utrecht	300
10.31	Stimuleren vrijwilligerswerk	**Algemene SubsidieVerordening (ASV)**	Stimuleren en faciliteren van stedelijk vrijwilligerswerk middels het verbreden van de groep van actieve burgers	211

			en belemmeringen wegnemen om te participeren en vrijwilligerswerk te doen.	
10.32	Taal en digitale vaardigheden - nadere regel vrijwillige inzet voor elkaar	**Nadere regel subsidie vrijwillige inzet voor elkaar**	Het verbeteren van het taalniveau	103
10.33	Talentenprogramma's sport	**Nadere regel subsidie Talentontwikkeling sport gemeente Utrecht**	Ondersteunen van activiteiten gericht op het ontwikkelen van sportieve talenten	56
10.34	Toeleiding naar (bemoei)zorg	**Nadere regel Toeleiding naar (bemoei)zorg**	Toeleiding naar (bemoei)zorg	195
10.35	Tuinen en parken	**Algemene SubsidieVerordening (ASV)**	Volkstuinen	194
10.36a	Verslavingspreventie basis	**Nadere regel subsidie verslavingspreventie gemeente Utrecht 2025 t/m 2026**	Het bieden van informatie over de gezondheidseffecten van middelengebruik (nicotine, alcohol, drugs) en gokken. De activiteiten richten zich op jongeren, jongvolwassenen, risicogroepen, de sociale omgeving (w.o. ouders) en intermediairs. De inzet bevordert bewustwording, motivering en gedragsverandering.	1.204
10.36b	Verslavingspreventie Ongelijk investeren	**Nadere regel subsidie verslavingspreventie gemeente Utrecht 2025 t/m 2026**	Verslavingspreventie Ongelijk investeren	162

10.36c	Preventie KOPP/KOV-kinderen	**Nadere regel subsidie verslavingspreventie gemeente Utrecht 2025 t/m 2026**	Preventie KOPP/KOV-kinderen	237
10.37	Verslavingszorg	**Nadere regel subsidie Verslavingszorg gemeente Utrecht**	Het opsporen en toeleiden naar zorg van zeer sociaal kwetsbaren/OGGZ, het bieden van een heroïnebehandeling, het verspreiden en ophalen van spuiten en spuithulpmiddelen, en het afhandelen van spuitmeldingen	2.150
10.38	Welzijnsaccommodaties in zelfbeheer - nadere regel vrijwillige inzet voor elkaar	**Nadere regel subsidie vrijwillige inzet voor elkaar**	Faciliteren van accommodaties voor maatschappelijke activiteiten. Uitgangspunten zijn een efficiënt gebruik en optimale toegankelijkheid.	1.070
10.39	WMO collectieve GGZ preventie	**Uitvoeringsovereenkomst Indigo Midden-Nederland en gemeente Utrecht**	Subsidie t.b.v. een substantiële bijdrage aan de psychosociale gezondheid van burgers en ondersteuning van mantelzorgers in de gemeente Utrecht	72
10.40	Zorg voor elkaar - nadere regel vrijwillige inzet voor elkaar	**Nadere regel subsidie vrijwillige inzet voor elkaar**	Het ondersteunen van inwoners in een kwetsbare situatie waardoor zij zelfredzamer worden of beter kunnen meedoen.	6.086
10.41	Mediaplatform	**Nadere regel subsidie stedelijk mediaplatform**	Beheren en uitvoeren van een stedelijk journalistiek mediaplatform	42

10.42	Maatschappelijke en creatieve huisvesting Berlijnplein	**Nadere regel tender subsidie en overeenkomsten voor huisvesting van maatschappelijke, creatieve en innovatieve bedrijvigheid Berlijnplein**	Maatschappelijke en creatieve huisvesting Berlijnplein	40
10.43	Impulssubsidies cultuur	**Nadere regel Impulssubsidies Cultuur gemeente Utrecht**	Het stimuleren van nieuwe, talentvolle makers en initiatieven die het culturele aanbod aanvullen	222
10.44	Projectsubsidies cultuur (ronde 1)	**Nadere regel Projectsubsidies Cultuur gemeente Utrecht**	Het stimuleren van bijzondere culturele projecten die van belang zijn voor de gemeente Utrecht, haar inwoners en/of de Utrechtse culturele sector.	222
10.45	Projectsubsidies cultuur (ronde 2)	**Nadere regel Projectsubsidies Cultuur gemeente Utrecht**	Het stimuleren van bijzondere culturele projecten die van belang zijn voor de gemeente Utrecht, haar inwoners en/of de Utrechtse culturele sector.	222
10.46	Projectsubsidies cultuur (ronde 3)	**Nadere regel Projectsubsidies Cultuur gemeente Utrecht**	Het stimuleren van bijzondere culturele projecten die van belang zijn voor de gemeente Utrecht, haar inwoners en/of de Utrechtse culturele sector.	222
10.47	Projectsubsidies cultuur (ronde 4)	**Nadere regel Projectsubsidies Cultuur gemeente Utrecht**	Het stimuleren van bijzondere culturele projecten die van belang zijn voor de gemeente Utrecht, haar inwoners	222

			en/of de Utrechtse culturele sector.	
10.48	Cultuurnota 2-jarige regeling	**Nadere regel Cultuurnota 2025-2026 'Kunst kleurt de stad'**	Het stimuleren van startende culturele projecten.	749
10.49	Inclusie en Diversiteit	**Nadere regel subsidie Inclusie en Diversiteit**	Ondersteuning van activiteiten die bijdragen aan Inclusie en Diversiteit	500
10.50	Stedelijk beheer cultureel vastgoed	**Nadere regel subsidie stedelijke beheer cultureel vastgoed gemeente Utrecht 2025-2028**	Het beheren en verhuren van culturele werkruimtes en voorzieningen	447
10.51	Nachtcultuur	**Nadere regel subsidie Nachtcultuur**	Nachtcultuur stimuleren	70
10.52	Gelijk aan de groei van de stad is er in alle wijken steeds meer passend aanbod van diverse creatieve makers en culturele instellingen	**Nadere regel subsidie professionalisering organisaties met cultuurhistorische waarde**	Organisaties met cultuurhistorische waarde die geen meerjarige cultuursubsidie van de gemeente meer ontvangen te ondersteunen bij professionalisering en/of het verkennen van andere mogelijkheden voor (structurele) financiering	50

Hoofdstuk 11 Slotbepalingen

Artikel 11.1 Citeertitel

Dit besluit kan worden aangehaald als Subsidiestaat 2026 gemeente Utrecht.

Artikel 11.2 Inwerkingtreding

Dit besluit treedt in werking de dag na bekendmaking in het gemeenteblad.

Aldus vastgesteld door burgemeester en wethouders van de gemeente Utrecht, in de vergadering van DATUM.

De burgemeester

Sharon A.M. Dijksma

De secretaris,

Michiel J. Ruis

Toelichting

De subsidiestaat is onderdeel van de programmabegroting en vermeldt per programma welke subsidiedoelstellingen er zijn. Voor iedere subsidiedoelstelling is een maximaal bedrag beschikbaar (= het subsidieplafond) gesteld door burgemeester en wethouders.

Bij iedere subsidiedoelstelling staat aangegeven welke subsidieregeling er onder valt en voor welke regeling u een aanvraag kunt doen.

De vermelde bedragen zijn geen garantie dat deze bedragen nog daadwerkelijk beschikbaar zijn, en/of dat er nog subsidie kan worden aangevraagd. Voor de actuele subsidieregelingen en budgetten kunt u kijken op de website van de gemeente utrecht www.utrecht.nl/subsidie of contact opnemen met het subsidiebureau van de gemeente Utrecht: subsidie@utrecht.nl

De aanvraagtermijnen per subsidieregeling zijn te vinden in de betreffende subsidieregelingen op www.overheid.nl.

(*1) Voor deze subsidiedoelstelling kunnen geen aanvragen worden ingediend. De subsidie is op basis van een convenant uitsluitend bestemd voor de ROM.

(*2) Het subsidieplafond is beperkt beschikbaar voor nieuwe aanvragen. Uit subsidies die in voorgaande jaren zijn verleend vloeien doorlopende verplichtingen voort waarvan de omvang afhankelijk is van externe factoren. Deze verplichtingen komen ten laste van het subsidieplafond voor 2025. Het plafond kan worden bijgesteld op basis van de ervaringen in het voorgaande jaar en nieuwe (wettelijke) ontwikkelingen.

(*3) Voor deze subsidiedoelstelling kunnen geen aanvragen worden ingediend. De subsidie is op basis van een aanwijzingsbesluit uitsluitend bestemd voor UW bedrijven.

(*4) Op de beschikbare subsidiebedragen onder deze regelingen worden de verleende subsidiebedragen uit het jaar 2025 in mindering gebracht.

(*5) Op alle subsidieplafonds rust een begrotingsvoorbehoud.

Commissie Ruimtelijke Ordening en Grondzaken

Dossiernummer	4678
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	3 juli 2025
Agendapunt	2.b
Titel	Raadsvoorstel Meerjaren Perspectief Ruimte 2025
ID	4900
Behandelend ambtenaar	Mathijs Lammers
Telefoon	0638113549
E-mail	mathijs.lammers@utrecht.nl
Datum collegebesluit	13 mei 2025
Geocodering	
Thema	Ruimtelijke ordening
Portefeuillehouder	Wethouder Eerenberg
Beleidsveld	Ruimtelijke Ordening
Referendabel	Nee
Reden niet referendabel	Sub e: Raadsvoorstel over de vaststelling van de gemeentelijke begroting en rekening, de hoogte van gemeentelijke tarieven of belastingen, en het invoeren, wijzigen of afschaffen van gemeentelijke tarieven of belastingen.
Raadsadviseur (lijst)	
Behandelvoorstel	
Resultaat commissiebehandeling	
Resultaat raadsbehandeling	

Geagendeerd	Vergaderdatum
Gemeenteraad	5 juni 2025
Commissie Ruimtelijke Ordening en Grondzaken	**3 juli 2025**
Gemeenteraad	10 juli 2025

Voorgesteld besluit

Gemeente Utrecht

Voorstel aan de gemeenteraad

Meerjarenperspectief Ruimte 2025

Beleidsveld	Ruimtelijke Ordening
Organisatieonderdeel	Ontwikkelorganisatie Ruimte
Opsteller	Mathijs Lammers
Kenmerk	30253043
Vergaderdatum Raad	Volgt
Referendabel	Nee (artikel 1:2 lid 2 onder e Verordening raadgevend referendum)
Geheim	Ja, een of meer bijlage(n)

Het college van burgemeester en wethouders stelt de raad voor te besluiten:

1. Het Meerjaren Perspectief Ruimte 2025 vast te stellen, waarin opgenomen:
   a) De voortgang van de ambities uit de RSU en financiële ontwikkelingen die relevant zijn voor uitvoering van de ambities.
   b) Het actuele beeld van de programmering van de ruimtelijke investeringen in Duurzame mobiliteit. Waaronder het oplossen van knelpunten op de lopende investeringen, bestemmen van budget voor de ov-schaalsprong en het inpassen van aanvullende noodzakelijke investeringen.
   c) De opgeloste knelpunten in de lopende programmering van Maatschappelijke voorzieningen, door middelen over te hevelen van het begrotingsprogramma Duurzame bereikbaarheid naar het begrotingsprogramma Levendige en gezonde stad.
   d) Het actueel beeld van de programmering van de ruimtelijke investeringen Ruimtelijke Ontwikkelingsprojecten, waaronder het invullen van de investeringsruimte uit het coalitieakkoord voor integrale projecten in de openbare ruimte.
   e) Het actueel beeld van de programmering van de ruimtelijke investeringen Groen en Sporten Spelen en Bewegen in de Openbare Ruimte.

2. De 5e tranche Utrechtse Aanpak op gang houden woningbouw vast te stellen met daarin gerichte maatregelen om (een aantal) beleidseisen los te laten, waarmee we op korte termijn voortgang kunnen houden in woningbouwprojecten. Waarin de volgende maatregelen uit de ‘projectenlijst Utrechtse Aanpak 5e tranche maatregelen op gang houden woningbouw’ zijn opgenomen:
   a) In de reserve betaalbaar wonen middelen te bestemmen voor het project Burgemeester Verderlaan 17-19.
   b) Maatregelen voor het project ‘Archimedeskwartier’
   c) Maatregelen voor het project ‘Hojel I’
   d) Maatregelen voor het project ‘Hoogbouwkavel’
   e) Maatregelen voor het project ‘Pieter Baancentrum’
   f) Maatregelen voor het project ‘Winkelcentrum Nova’
   g) Maatregelen voor het project ‘Marco Pololaan’
   h) Maatregelen voor het project Fast Track’

3. De voorstellen voor de jaarlijkse bijstelling van de Parkeerbegroting vast te stellen, waarmee wordt verwerkt: lagere baten kortparkeren, hogere naheffingen, hogere baten parkeergarages en overige kleinere mutaties.

4. De actualisatie van de gemeentelijke grondexploitaties (programmering, geprognosticeerd financieel resultaat en bijbehorend risicoprofiel) in het Meerjaren Perspectief Ruimte 2025 vast te stellen.

5. Akkoord te gaan met overschrijding van de 10-jaarstermijn op de grondexploitaties Leidsche Rijn A2-zone en BEFU en vast te stellen dat:
   a) de looptijd van de grondexploitatie Leidsche Rijn A2-zone per eind 2039 eindigt
   b) de looptijd van de grondexploitatie BEFU eind 2036 eindigt.

6. De mutaties in het MPR te verwerken in de eerste begrotingswijziging 2025.

Burgemeester en wethouders van Utrecht,

de secretaris, de burgemeester,

Geheimhouding

Burgemeester en wethouders hebben tijdelijke geheimhouding opgelegd op de bijlage “Programmering Meerjaren Perspectief Ruimte”, de bijlage “Gegevens grondexploitatieprojecten Gemeente Utrecht” en op de gemarkeerde teksten in de bijlage “Projectenlijst 5e tranche maatregelen op gang houden woningbouw” op grond van artikel 87 Gemeentewet om redenen genoemd in artikel 5.1 lid 2 b en i van de Wet open overheid totdat de projecten gerealiseerd zijn en/of de grondexploitaties zijn gesloten.

Samenvatting
Het Meerjaren Perspectief Ruimte (MPR) is het uitvoeringsprogramma van de Ruimtelijke Strategie Utrecht. In het MPR rapporteren we in hoeverre we op koers liggen met de uitvoering en planontwikkeling van de thematische en gebiedsgerichte opgaven in relatie tot de Ruimtelijke Strategie Utrecht 2040 (RSU) en geven we aan wat het investeringsprogramma voor de komende vier jaar is. Daarnaast actualiseren we de grondexploitaties in het MPR. Ook doen we bij het MPR voorstellen in het kader van de 5e tranche van de Utrechtse Aanpak om de woningbouw op gang te houden.

Context
De Ruimtelijke Strategie Utrecht 2040 is de koers voor de ruimtelijke ontwikkeling van de stad in de komende twee decennia. Hoe we hier uitvoering aan geven staat in het MPR.

In het MPR geven we aan waar we onze middelen voor de ruimtelijke investeringen in de komende jaren op inzetten en hoe we uitvoering geven aan de koers. Het MPR wordt gelijktijdig met de integrale afweging van de VJN ter besluitvorming vastgelegd door de raad. Dit MPR is opgesteld in een context van bezuinigingen, die context wordt beschreven in de Voorjaarsnota 2025.

Binnen de thematische en gebiedsgerichte opgaven geven we in het MPR aan waar we op dit moment staan in relatie tot de ambitie uit de Ruimtelijke Strategie Utrecht. Op basis hiervan doen we bijsturings- en investeringsvoorstellen.

Bij het MPR leggen we de 5e tranche Utrechtse Aanpak voor het in gang houden van de woningmarkt voor. Waarbij we met gerichte maatregelen door (een aantal) beleidseisen los te laten op korte termijn voortgang kunnen houden in woningbouwprojecten.

Juridische context
- Op grond van artikel 189 Gemeentewet is de Gemeenteraad bevoegd om de (meerjaren)begroting en (voorbereidings)kredieten vast te stellen.
- Op grond van artikel 2 en artikel 7 van de Verordening Financieel beleid en beheer Utrecht biedt het college het Meerjarenperspectief Ruimte uiterlijk voor 1 juni aan de raad aan. In het Meerjarenperspectief Ruimte wordt de geactualiseerde stand gegeven van alle grondexploitatieprojecten. De raad is bevoegd de bijgestelde begroting voor de grondexploitatie te autoriseren. Dit vindt voor het lopend jaar plaats bij de vaststelling van de 1e begrotingswijziging en voor de meerjarenraming bij de Programmabegroting. Tevens wordt het actuele kasritme van de investeringen ruimtelijke ontwikkelingsprojecten en bereikbaarheid vastgesteld in de 1e begrotingswijziging en in de meerjarenraming bij de Programmabegroting.

Beslistermijn
De beslistermijn van het MPR 2025 valt samen met de beslistermijn van de Voorjaarsnota 2025.

Beoogd effect
Met de voorstellen voor investering en bijsturing dragen we bij aan het realiseren van de ambities van de RSU.

Eerdere besluitvorming en informatievoorziening aan de raad
- MPR 2024
- Motie 382 Kom in Actie bij Actief Grondbeleid
- Motie 464 Evaluatie Mandaatgebruik
- Motie 307 Geef inzicht over Energie en Klimaat

Beslispunten, Argumenten en Kanttekeningen/Risico’s

Beslispunt	

1	Het Meerjaren Perspectief Ruimte 2025 vast te stellen, waarin opgenomen: a) De voortgang van de ambities uit de RSU en financiële ontwikkelingen die relevant zijn voor uitvoering van de ambities. b) Het actuele beeld van de programmering van de ruimtelijke investeringen in Duurzame mobiliteit. Waaronder het oplossen van knelpunten op de lopende investeringen, bestemmen van budget voor de ov-schaalsprong en het inpassen van aanvullende noodzakelijke investeringen. c) De opgeloste knelpunten in de lopende programmering van Maatschappelijke voorzieningen, door middelen over te hevelen van het begrotingsprogramma Duurzame bereikbaarheid naar het begrotingsprogramma Levendige en gezonde stad. d) Het actueel beeld van de programmering van de ruimtelijke investeringen Ruimtelijke Ontwikkelingsprojecten, waaronder het invullen van de investeringsruimte uit het coalitieakkoord voor integrale projecten in de openbare ruimte. e) Het actueel beeld van de programmering van de ruimtelijke investeringen van Groen en Sporten Spelen en Bewegen in de Openbare Ruimte.
Argumenten	
1.1	<u>De programmeringen zijn geactualiseerd op basis van de voortgang, het kasritme en de geprognosticeerde financiële eindstand.</u>
	Elk project van de programmering van Duurzame mobiliteit, ruimtelijke ontwikkelingsprojecten, Groen, Sporten, Spelen en Bewegen en Maatschappelijke voorzieningen is geactualiseerd op basis van de voortgang, het kasritme en de geprognosticeerde financiële eindstand.
1.2	<u>Hiermee kunnen knelpunten op lopende mobiliteitsprojecten worden opgelost.</u>
	Door diverse oorzaken (zoals langere doorlooptijden, scope wijzigingen of meerwerk) ontstaan budgettaire knelpunten op lopende projecten. Binnen het meerjarenprogramma bereikbaarheid worden knelpunten opgelost voor onderstaande projecten: • Amsterdamsestraatweg (ASW) • Westelijke Stadsboulevard (WSB) • Niels Bohrweg • Kanaalstraat – Damstraat • Bestemming Catharijnesingel • Weerdsingel Oostzijde • Donaudreef • Ledig Erf – Bleekstraat – Vondellaan (Zuidpoort) • P+R Westraven fietsenstalling • Kruising Blauwkapelseweg (BKW)
1.3	<u>Hiermee kan een aantal gewenste mobiliteitsprojecten doorgang vinden of verder worden ontwikkeld.</u>
	Met het inpassen van de aanvullende noodzakelijke investeringen kan planontwikkeling doorgang vinden. We programmeren onderstaande projecten omdat ze een uitwerking zijn van reeds vastgesteld beleid, reeds in voorbereiding zijn of omdat zicht op dekking noodzakelijk is om verdere afspraken met andere partijen te maken. Met het inpassen kunnen de projecten doorgang vinden of verder worden ontwikkeld. Het gaat om onderstaande projecten: • Fietsparkeren vooroorlogse buurten • Fietsparkeren stations • Aanpak voetganger

	• Ontwikkelend beheer BOR (verhardingen, riolering en VRI) • Doorfietsroute Utrecht-Houten (Gansstraat) • Boorstraat fiets- en voetgangersverbinding • Dom tot Damroute voorbereidingsfase • Nicolaas Beetsstraat voorbereidingsfase • UPGV 2027-2030 + ketenregie Intelligente toegang • Onderzoeksagenda mobiliteit • Actieagenda Publieke Mobiliteit • Programma Vervoersongelijkheid • Fietsdeals 2026 – 2029 • Noodzakelijke investeringen Verkeersveiligheid
1.4	Hiermee wordt van het totale OV-schaalsprongbudget jaarlijks 10 miljoen bestemd voor de Merwedelijn
	Met dit budget verwachten wij in ieder geval onze toezegging uit het BO-MIRT 2022 te kunnen nakomen om vanuit de gemeente 200 miljoen euro bij te dragen aan de aanleg van de Merwedelijn.
1.6	We lossen knelpunten op de lopende programmering van maatschappelijke voorzieningen op om te voorkomen dat we lopende projecten moeten stoppen.
	Door middelen (0,669 miljoen euro) over te hevelen van begrotingsprogramma Duurzame bereikbaarheid naar begrotingsprogramma Levendige en gezonde stad lossen we knelpunten op in de lopende programmering van maatschappelijke voorzieningen voor welzijn, cultuur en sport.
1.7	Hiermee kan een aantal projecten in de openbare ruimte worden gerealiseerd.
	Bij het coalitieakkoord zijn middelen bestemd voor de integrale aanpak van de openbare ruimte. Deze worden ingezet voor de volgende projecten. • Overvecht (Neckardreef Noord) • Kanaleneiland (Van Heuven Goedhartlaan/ Kanaleneiland Zuid Midden) • Janskerkhof • Hoograven (Diamantweg – Smaragdplein / Aquamarijnlaan – Robijnlaan)
Kantekening	
1.1	Programmering betreft deels planvorming voor enkele projecten waarvoor uitvoeringsbudget nog komende jaren moet worden geprogrammeerd.
	Door nu budget in te passen voor betreffende projecten kunnen deze verder met planvorming. Risico is dat (een deel van) deze projecten niet kunnen worden gerealiseerd als er onvoldoende financiële ruimte blijkt te zijn voor realisatie.
Beslispunt	
2	De 5e tranche Utrechtse Aanpak op gang houden woningbouw vast te stellen met daarin gerichte maatregelen om (een aantal) beleidseisen los te laten, waarmee we op korte termijn voortgang kunnen houden in woningbouwprojecten. Het gaat om de volgende maatregelen uit de ‘projectenlijst Utrechtse Aanpak 5e tranche maatregelen op gang houden woningbouw’: a) In de reserve betaalbaar wonen middelen te bestemmen voor het project Burgemeester Verderlaan 17-19. b) Maatregelen voor het project ‘Archimedeskwartier’ c) Maatregelen voor het project ‘Hojel I’ d) Maatregelen voor het project ‘Hoogbouwkavel’ e) Maatregelen voor het project ‘Pieter Baancentrum’ f) Maatregelen voor het project ‘Winkelcentrum Nova’ g) Maatregelen voor het project ‘Marco Pololaan’ h) Maatregelen voor het project ‘Fast Track’
Argumenten	

2.1	Door middel van de maatregelen houden we projecten op gang die zonder maatregelen zouden vertragen.
	De maatregelen dragen bij aan de haalbaarheid van de projecten. Hierdoor kunnen initiatiefnemers verder investeren in de vervolgstappen van de projecten. Zonder de maatregelen is er geen zicht op haalbare projecten.
2.2	Projectgerichte en specifieke maatregelen zorgen voor maatwerk per project, waardoor we eisen niet generiek los hoeven te laten.
	Door projectgerichte en specifieke maatregelen kijken we per project wat de beste oplossing is op basis van wederkerigheid, transparantie en open boeken. Hierdoor hoeven we geen beleidseisen, in algemene zin, los te laten. Wanneer beleidseisen in algemene zin worden losgelaten ontstaat het risico dat we voor projecten meer eisen loslaten dan nodig is en dit kan ten koste gaan van betaalbaarheid en kwaliteit van woningen. We wijzigen alleen beleidseisen op basis van een integrale afweging, met oog voor kwaliteit in het gebied en balans in de stad als geheel.
Beslispunt	
3	De voorstellen voor de jaarlijkse bijstelling van de Parkeerbegroting vast te stellen, waarmee wordt verwerkt: lagere baten straatparkeren, hogere naheffingen, hogere baten parkeergarages (mede als gevolg van maatregelen ten behoeve van een hogere bezetting), hogere personele lasten en overige kleinere mutaties.
Argumenten	
3.1	De meerjarenraming van parkeren is hiermee geactualiseerd.
	De meerjarenraming van parkeren wordt jaarlijks in het MPR geactualiseerd om deze in lijn te brengen met de reële prognose van lasten, baten, toevoegingen en onttrekkingen aan de reserve.
Beslispunt	
4	De actualisatie van de gemeentelijke grondexploitaties (programmering, geprognosticeerd financieel resultaat en bijbehorend risicoprofiel) in het Meerjaren Perspectief Ruimte 2025 vast te stellen.
Argumenten	
4.1	In het kader van de begrotingscyclus wordt de actualisatie van de grondexploitaties jaarlijks vastgesteld.
	Per 1 januari 2025 zijn alle grondexploitaties (en in lijn daarmee de voorziening negatieve grondexploitaties) geactualiseerd. De actuele resultaten zijn verantwoord in de Jaarstukken 2024. In het Meerjarenperspectief Ruimte zijn de geactualiseerde grondexploitaties 2025 opgenomen en wordt het actueel resultaat per grondexploitatie toegelicht. De grondexploitaties zijn geactualiseerd conform de richtlijnen in het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) van december 2023.
4.2	Het resultaat van de gemeentelijke grondexploitaties is na actualisatie per saldo verbeterd. Tegelijkertijd is het risicoprofiel toegenomen.
	De actualisatie van de grondexploitaties per 1 januari 2025 toont op hoofdlijnen voor de gemeentelijke grondexploitaties een verbeterd positief resultaat. Dit resultaat is met name het gevolg van de reeds begrote en ontvangen rijkssubsidies in project Beurskwartier en Zuilense Vecht, in combinatie met een verbeterd resultaat in de grondexploitatie Leidsche Rijn A2-zone als gevolg van technische aanpassingen voortvloeiend uit het afsluiten van de grondexploitatie Leidsche Rijn.

	Verder wordt het saldo van de grondexploitaties na actualisatie verklaard door de financieel technische verwerking van de volgende in 2024 genomen raadsbesluiten: - het openen van de grondexploitatie Lombokplein (besluit MPR 2024) - het afsluiten van deelcomplexen Stationsgebied (besluit MPR 2024) - het afsluiten van de grondexploitatie Leidsche Rijn en het openen van de grondexploitaties Leidsche Rijn Uitvoeringsprogramma en Leidsche Rijn A2-zone (2e bestuursrapportage 2024). Tegenover het per saldo verbeterde resultaat van de grondexploitaties staat een toenemend risicoprofiel voornamelijk als gevolg van netcongestie. De benodigde reservering voor het opvangen van de risico's grondexploitatie in de reserve grondexploitatie is ten opzichte van vorig jaar toegenomen met 4,6 miljoen euro. Het meerjarig verloop van de reserve grondexploitaties laat gebaseerd op actuele resultaten van alle grondexploitaties en op de actueel benodigde risicoreserveringen een lichte verbetering zien van 2,65 miljoen euro.
Beslispunt	
5	Akkoord te gaan met overschrijding van de 10-jaarstermijn op de grondexploitaties Leidsche Rijn A2-zone en BEFU en vast te stellen dat: a) de looptijd van de grondexploitatie Leidsche Rijn A2-zone per eind 2039 eindigt b) de looptijd van de grondexploitatie BEFU eind 2036 eindigt.
Argumenten	
5.1	<u>In de notitie Grondbeleid van de Commissie Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) is opgenomen dat de looptijd van een grondexploitatiecomplex in beginsel maximaal 10 jaar bedraagt en dat met een raadsbesluit hiervan gemotiveerd kan worden afgeweken.</u>
	Om de risico's die samenhangen met zeer lang lopende projecten te beperken, is het uitgangspunt dat de looptijd van een grondexploitatiecomplex in beginsel maximaal 10 jaar bedraagt. Deze 10 jaar dient te worden gehanteerd als richttermijn, die voortschrijdend moet worden bezien en waarvan alleen gemotiveerd kan worden afgeweken. Een gemotiveerde afwijking houdt in dat deze motivatie is geautoriseerd door de raad en verantwoord in de begroting en de jaarstukken. De motivatie moet tevens zijn voorzien van risicobeperkende beheersmaatregelen die de gemeente heeft genomen om de onzekerheden en risico's die gepaard gaan met de langere looptijd te mitigeren. Een looptijd van meer dan 10 jaar voor de grondexploitatie Leidsche Rijn A2-zone is nodig vanwege de substantiële omvang en onderlinge samenhang van de opgave en het hanteren van een meerjarig marktconform afzettempo voor het nog te realiseren woningbouwprogramma en programma werkgelegenheid na 1 januari 2035. Een looptijd van meer dan 10 jaar voor de grondexploitatie BEFU is nodig om een tijdelijke woonfunctie mogelijk te maken en daarna het terrein te ontwikkelen naar permanente woningbouw.
5.2	<u>De gemeente heeft risico-beperkende maatregelen genomen voor de grondexploitatie Leidsche Rijn A2-zone.</u>
	De genomen risico-beperkende maatregelen zijn: - Na het 10e jaar, nu 1 januari 2035, worden de inkomsten conform de aanbeveling van de commissie BBV niet geïndexeerd. - Een gedeelte van het nog te realiseren kantoorprogramma is financieel op nihil gesteld. - Het behoedzaam opnemen van het uitgiftetempo bij nog uit te geven woningbouw- en commercieel programma (alleen bedrijventerrein) is een

	risico-beperkende maatregel. De substantiële resterende omvang van de opgave Leidsche Rijn maakt mede dat de 10 jaar wordt overschreden.
5.3	De gemeente heeft risicobeperkende maatregelen genomen voor de grondexploitatie BEFU.
	Om de risico's van de langere looptijd voor de grondexploitatie te beheersen, wordt rekening gehouden met de volgende uitgangspunten: - Bij het ramen van de opbrengsten van de tijdelijke en definitieve invulling is ten aanzien van de te realiseren volumes behoudend gerekend, wat ruimte biedt voor planoptimalisatie. - Buiten de 10 jaarstermijn, nu 1 januari 2035, worden de opbrengsten conform de notitie van de commissie BBV, niet geïndexeerd. - Na het tijdelijk gebruik bestaat de mogelijkheid om het plan voor de definitieve invulling te actualiseren en ten behoeve van het financiële resultaat bij te sturen.
Beslispunt	
6	De mutaties in het MPR te verwerken in de eerste begrotingswijziging 2025.
Argumenten	
6.1	De begroting sluit hierdoor weer aan op de geactualiseerde kasritmes van de projecten.
	De uitvoeringsplanning binnen de meerjarenprogramma's is geactualiseerd. Daardoor zijn de verwachte verrekeningen met de reserve gewijzigd. Deze worden door middel van een begrotingswijziging verwerkt.

Financiën
De bijstellingen in het MPR 2025 leggen we aan u voor in het voorstel eerste begrotingswijzing 2025 dat gelijktijdig met de behandeling van de Voorjaarsnota en het MPR in uw raad voorligt.

Vervolg
De wijzigingen in het MPR worden verwerkt in de Programmabegroting 2026.

Samen stad maken (voorheen: Participatie)
'''*Gemeente aan zet' van toepassing, er is niet samengewerkt met Utrechters voor dit voorstel.*''

Communicatie
Het MPR wordt op de website van de gemeente gepubliceerd.

(Niet)Referendabel
Op dit raadsbesluit is de Verordening raadgevend referendum gemeente Utrecht niet van toepassing omdat het een raadsbesluit betreft over de vaststelling van de gemeentelijke begroting en rekening (artikel 1:2 lid 2 onder e Verordening tot raadgevend referendum gemeente Utrecht).

Bijlagen
Bijlagen besluitvorming:
- Meerjaren Perspectief Ruimte 2025
- Deels GEHEIM 5e tranche maatregelen op gang houden woningbouw
- GEHEIM Gegevens grondexploitatieprojecten Gemeente Utrecht

Bijlagen informatief:

- GEHEIM Programmering Meerjaren Perspectief Ruimte
- Projectenlijst woningbouwprojecten 100+
- Overzicht Middenhuur en sociale huur projecten

Gemeente Utrecht

Meerjaren Perspectief Ruimte 2025

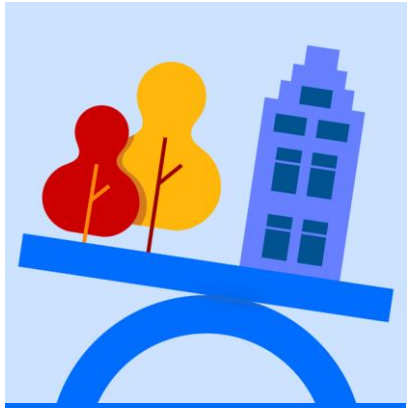
Inhoudsopgave

1. Inleiding

We beschrijven de doelen van het MPR en geven aan wat de relatie is tussen het MPR en de P&C-cyclus.

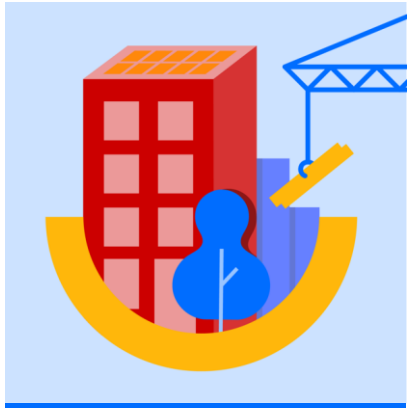
>

2. Ruimtelijke koers

In de ruimtelijke koers geven we aan hoe we ervoor staan en welke keuzes we maken.

>

3. Thematische ruimtelijke opgaven

Per thema kijken we naar de opgave tot 2040, geven we de actuele ontwikkelingen weer en geven we inzicht in de ruimtelijke programmering.

>

4. Ruimtelijke ontwikkelingen per gebied

Per gebied kijken we naar de opgave tot 2040, geven we de actuele ontwikkelingen weer en geven we inzicht in de gebiedsontwikkelingen en de ruimtelijke investeringen per gebied.

>

5. Grondexploitaties

We rapporteren over de actualisatie van grondexploitaties.

>

Inleiding

Inleiding

De Doelen van het MPR

Utrecht heeft haar ruimtelijke koers t/m 2040 vastgelegd in de Ruimtelijke Strategie Utrecht 2040 (RSU2040) en de oplegger bij de RSU. Het Meerjarenperspectief Ruimte (MPR) is het monitoring en uitvoeringsprogramma van de RSU. In het MPR laten we jaarlijks de voortgang van de uitvoering van de ambities uit de RSU2040 zien. Ook geven we weer op welke wijze wij de komende jaren onze ambities willen realiseren en met welke beschikbare middelen wij dit doen.

In het MPR komen de verschillende ruimtelijke opgaven samen. Per opgave geven we aan wat onze ambities en doelstellingen zijn, hoe ver we daarmee zijn en wat onze concrete plannen voor de komende jaren zijn. Ook biedt het MPR inzicht in relevante financiële ontwikkelingen. Zo laten we zien hoeveel geld ingezet kan worden voor het bereiken van onze ruimtelijke doelstellingen en ambities. Daartoe bieden we actueel inzicht in de ontwikkeling van het groeikader, de parkeerinkomsten, de inkomsten uit woningbouw en gebiedsontwikkeling en geven we inzicht in de bijbehorende reserves en voorzieningen.

Uitgangspunten bij de RSU

In de oplegger bij de RSU zijn *“Groei in balans”* en *“Kwaliteit en leefbaarheid van de stad leidend in de ontwikkeling van de bestaande en groeiende stad”* opgenomen als extra uitgangspunten in de RSU2040. Bij de groei van de stad gaat het niet alleen om de groei van het aantal woningen en arbeidsplaatsen. Het gaat ook om noodzakelijke groei van bijvoorbeeld groen, duurzame mobiliteit en maatschappelijke voorzieningen. In de oplegger is, in lijn met het coalitieakkoord, het tegengaan van ongelijkheid in de stad als uitgangspunt opgenomen. Daarbij hanteren we als leidend principe ‘ongelijk investeren voor gelijke kansen’. Dat houdt in dat we bij de programmering van projecten ook kijken voor wie en waar dit het hardste nodig is. Kansenongelijkheid is in de ene wijk een groter probleem dan in de andere. We weten ook dat ruimtelijke condities en ontwerpkeuzes voor de openbare ruimte en de gebouwde omgeving invloed hebben op gezondheid, mogelijkheden om te ontmoeten, te sporten en te spelen, en op goede bereikbaarheid en toegankelijkheid.

Integraal programmeren

Met ruimtelijke investeringen bereiken we uiteenlopende ambities. Door ruimtelijke investeringen in samenhang met alle programmeringen in de openbare ruimte integraal af te wegen, proberen we onze ambities zo goed mogelijk te realiseren. 'In samenhang' betekent gezamenlijk programmeren met de verschillende thematische opgaven Groen, Duurzame mobiliteit, Maatschappelijke Voorzieningen, Gebiedsontwikkelingen, Water en Riolering en Beheer Openbare Ruimte en waar mogelijk werk met werk maken. Vanuit een integrale aanpak koppelen we indien mogelijk groot onderhoud en vervangingsinvesteringen voor o.a. riolering en verharding vanuit beheer aan mobiliteitsingrepen, verbeteringen van de kwaliteit van de openbare ruimte, gebiedsontwikkelingen en/of toevoegingen van groen onder het motto “in één keer goed”.

Relatie MPR en de P&C-cyclus

De Voorjaarsnota maken we jaarlijks ter voorbereiding van de Programmabegroting. Met de Voorjaarsnota actualiseren we het financiële beeld en leggen we op basis van integrale afweging waar nodig wijzigingen van financiële kaders ter besluitvorming voor. Besluitvorming in de begrotingscyclus (Voorjaarsnota, Programmabegroting, bestuur rapportages) over de ruimtelijke opgaven vindt plaats op basis van het MPR. Het MPR wordt gelijktijdig met de Voorjaarsnota aan de raad voorgelegd. Het MPR is het uitvoeringsprogramma voor Duurzame mobiliteit, Groen, Sporten spelen en bewegen in de openbare ruimte en de Reserve ruimtelijke ontwikkelingsprojecten. In het hoofdstuk Grondexploitaties lichten wij de in de jaarstukken 2024 verantwoorde actuele resultaten per grondexploitatie, de actuele risico- en scenarioanalyses en de doorwerking daarvan op de reserve Grondexploitatie toe.

MPR als instrument voor Stedelijke Sturing ruimtelijk domein

Ieder jaar maken wij in het MPR de balans op waar wij staan ten opzichte van onze koers. We bouwen aan een gezonde stad voor al onze bewoners nu en in de toekomst. Tegelijkertijd kunnen we niet op elke plek en op elk moment alle ambities realiseren. Door de ontwikkelingen vanuit de gebieden, de verschillende thema’s en monitoring te combineren, kunnen we beter onderbouwd toekomstige investeringen programmeren en keuzes maken. Juist nu, nu het knelt door de marktomstandigheden, de uitdagende financiële tijden en netcongestie.

De confrontatie tussen ruimtevraag en -aanbod maakt het mogelijk om weloverwogen, scherp en transparant keuzes te maken. Daarom organiseren we gemeentebrede stadsateliers waarbij we alle disciplines (ruimtelijk, maatschappelijk en de keten van beleid, uitvoering en beheer) bij elkaar brengen voor het maken van afwegingen, keuzes en het bij elkaar brengen van planningen (integraal programmeren). We leggen hierbij verbindingen met het Meerjaren Investeringsprogramma van Stadsbedrijven en Maatschappelijke Ontwikkeling. Zo krijgen we steeds beter overzicht en grip op het geheel van de ontwikkeling van de stad en kunnen wij beter (bij)sturen op groei in balans en op ongelijk investeren voor gelijke kansen.

Leeswijzer

Het MPR is opgedeeld in vier onderdelen:

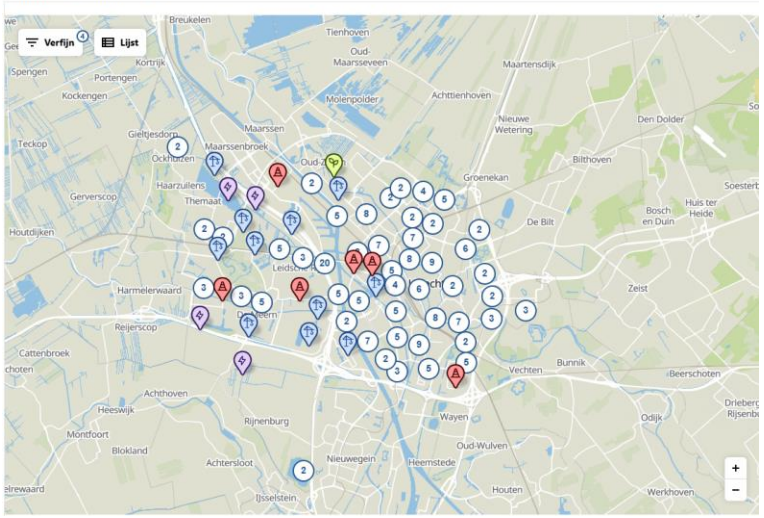
- De Ruimtelijke koers
- Thematische ruimtelijke opgaven
- Ruimtelijke ontwikkelingen per gebied
- Grondexploitaties

We gaan eerst in op de hoofdlijn van de ruimtelijke koers en de keuzes die we maken. Daarna gaan we per thematische- en gebiedsopgave in op de stand van zaken van de opgaven in relatie tot de doelen uit de RSU en op de programmering van de ruimtelijke investeringen. In hoofdstuk 5 gaan we in op de stand van zaken van de grondexploitaties.

Projecten op de kaart

In het MPR hebben we per gebied de ruimtelijke investeringen uit het MPR op de kaart weergegeven. Daarnaast zijn via de gemeentelijke website alle bouwprojecten op de kaart weergegeven.

Bouwprojecten op de kaart

Overzicht Bijlagen MPR

- Projectenlijst woningbouwprojecten 100+
- Overzicht Sociale huurprojecten en Middenhuurprojecten
- 5e tranche maatregelen op gang houden woningbouw
- Programmering Meerjaren Perspectief Ruimte (geheime bijlage)
- Gegevens grondexploitatieprojecten Gemeente Utrecht (geheime bijlage)

Ruimtelijke koers

Hoofdlijn Ruimtelijke koers

Onzekere tijden

We staan in Nederland voor grote opgaven op het gebied van verstedelijking, energie, wonen, leefomgeving, economische transities en klimaat. Macro-economische ontwikkelingen zijn onlosmakelijk verbonden met de (on)mogelijkheden die wij als stad hebben om koers te houden. Ook hebben de geopolitieke ontwikkelingen impact op nationaal-, regionaal- en lokaal niveau. Zo zien we sinds de oorlog in Oekraïne wereldwijd kostenstijgingen en onzekerheid in de financiële markten. Meer recent zorgen invoerheffingen, opgelegd door de Verenigde Staten, voor veel onrust in de financiële markten. Dit heeft effect op bijvoorbeeld rentestanden en inflatieontwikkelingen. Op nationaal niveau zien wij een toename van onzekerheid in stabiele, meerjarige financieringsbronnen zoals het gemeentefonds.

De hoofddoelen wonen, klimaat en kansengelijkheid uit het coalitieakkoord blijven onverminderd van belang in dit MPR. We zien dat de druk op de woningmarkt continu hoog blijft. Met name voor kwetsbare doelgroepen is dit probleem urgent; er zijn onvoldoende woningen beschikbaar. Het tegengaan van kansenongelijkheid in onze stad is belangrijk om de groeiende kloof in de maatschappij te dichten. En tot slot zijn de inzet op klimaat en de noodzaak om ons voor te bereiden op klimaatverandering essentieel voor een gezonde groei van onze stad.

Ondanks de onzekere tijden laten we ons niet afleiden van datgene waar het echt om gaat: de huidige en toekomstige inwoners en ondernemers van Utrecht. Voor hen werken we samen met alle collega's iedere dag aan een leefbare, betaalbare, duurzame en gezonde stad.

Woningmarkt trekt aan

We hebben de afgelopen jaren een dip in de woningbouw gezien door de veranderde marktomstandigheden. Mede door de Utrechtse Aanpak, waarmee we maatregelen hebben genomen om de woningbouw op gang te houden, zien we in de komende jaren een herstel in het aantal woningen dat we in aanbouw kunnen nemen. Tegelijkertijd zien we ook verschillende risico's urgenter worden, zoals netcongestie, en staan business cases nog steeds onder druk. Ook zet de aangekondigde maatregel van het Rijk om de sociale huren te bevriezen het investeringsvermogen van corporaties onder druk waardoor er mogelijk minder woningen gerealiseerd kunnen worden door woningcorporaties.

Groei in balans

In het MPR staan ruimtelijke investeringen centraal. Met ons investeringsprogramma dragen we bij aan "groei in balans", inclusief de collegeprioriteiten voor klimaat, wonen en kansengelijkheid. De basis voor het ruimtelijke investeringsprogramma is de RSU2040. Deze laat zien op welke wijze we verschillende ambities voor ontwikkeling van de stad met elkaar combineren. De "Utrechtse barcode" staat daarin centraal. Deze toont aan dat een groeiende stad niet alleen behoefte heeft aan meer woningen, maar ook aan extra werkplekken, groen, maatschappelijke voorzieningen, mobiliteitsmaatregelen en energie-infrastructuur. Groei in balans staat gezien de onzekere tijden en schaarste onder druk, en toch doen we er alles aan dit zoveel mogelijk te bereiken. Daarnaast werken we aan een nieuwe bestendige bekostigingssystematiek voor de groei van de stad.

Schaarste

De schaarste neemt op allerlei vlakken toe. Of het nu gaat om de beschikbaarheid van financiële middelen, de uitvoeringskracht van de gemeentelijke organisatie en de markt, of om de fysiek beschikbare ruimte. Het is en blijft een uitdaging om de benoemde ambities in de RSU2040 te realiseren. Steeds vaker doen we concessies of maken we pijnlijke keuzes. Denk aan projecten waarbij concessies op verduurzaming noodzakelijk zijn, of het minder bedienen van bepaalde doelgroepen omdat het financieel niet kan. In de context waarin de RSU2040 is opgesteld waren de marktomstandigheden veel gunstiger. Het is al complex om alle ambities te realiseren en in te passen in gunstige omstandigheden, laat staan in de huidige situatie.

De financiële situatie van de gemeente is verder verslechterd ten opzichte van vorig jaar. Daarom is ook dit jaar geprioriteerd in de investeringsprogrammering. Per opgave en gebied kunnen de accenten verschillen, maar op hoofdlijnen zijn de volgende uitgangspunten doorslaggevend in de weging en prioritering van de projecten:

- Voldoen aan een wettelijke taak van de gemeente
- Groei in balans
- Ongelijk investeren voor gelijke kansen
- 'Werk-met-werk' maken
- Financieel technische urgentie (zoals cofinanciering of een eenmalige kans)

Net als vorig jaar zijn er bezuinigingen doorgevoerd op het MPR, dit keer in het kader van de Hervormingsbezuinigingen. Dit heeft geleid tot bezuinigingen op een aantal projecten van Duurzame mobiliteit.

Hoofdlijn Ruimtelijke koers

Werkwijze programmering

In het MPR kijken we vier jaar vooruit en we voegen jaarlijks een nieuwe jaarschijf (nu 2029) toe aan de programmeringen van Duurzame mobiliteit, Groen, en Sport, spelen en bewegen in de openbare ruimte. Daarnaast dekken we een deel van de investeringen vanuit gelden van derden (met name subsidies). Met dit beschikbare meerjarige investeringsbudget programmeren we projecten over de jaarschijven. Hierbij maken we onderscheid tussen knelpunten en aanvullende noodzakelijke investeringen. Knelpunten zijn extra kosten op lopende projecten die niet kunnen worden opgevangen binnen het bestaande projectenbudget. Een knelpunt niet programmeren, betekent dat we een project niet kunnen voortzetten. Aanvullende noodzakelijke investeringen zijn investeringen waarvan we het noodzakelijk vinden dat deze plaatsvinden.

De geprogrammeerde investeringen in maatschappelijke voorzieningen komen met name voort uit het investeringspakket Groei in Balans, onderdeel van het coalitieakkoord 2022-2026. Nieuwe investeringen in Sport, Cultuur en Welzijn dienen volgens de huidige systematiek hoofdzakelijk te worden bekostigd vanuit het investeringsdeel van het groeikader. De laatste jaren zijn echter geen middelen beschikbaar gesteld voor nieuwe investeringen vanuit dit deel van het groeikader, noch zijn er extra middelen beschikbaar om knelpunten in de lopende programmering op te lossen. Daarom stellen we in dit MPR 2025 voor knelpunten op de lopende projecten van maatschappelijke voorzieningen op te lossen door middelen vanuit het fysieke domein te verschuiven naar het sociaal domein.

Voor de Reserve Ruimtelijke ontwikkelingsprojecten geldt dat de middelen bij het coalitieakkoord 2022-2026 beschikbaar zijn gesteld. Dit MPR is het laatste restantbudget van 3 miljoen euro geprogrammeerd.

Netcongestie

In Utrecht werken we vol ambitie aan schone energie. Dat doen we door energie duurzaam op te wekken, door middel van de inzet van elektrisch vervoer, door gebouwen te verduurzamen, door te werken aan alternatieven voor aardgas en door het versterken van het elektriciteitsnet. De belasting van het elektriciteitsnet in Utrecht nadert een kritische grens. Er is tekort aan capaciteit voor stroomtransport op piekmomenten. Daardoor is er al een wachtlijst voor stroomaansluitingen voor grootverbruikers en dreigt er een wachtlijst voor kleinverbruikers. Zonder snelle aanvullende maatregelen komen veel ontwikkelingen tot stilstand, zoals de bouw van woningen en voorzieningen, de vestiging van bedrijven en de verduurzamingsopgave. Ook neemt het risico op stroomuitval aanzienlijk toe. Dit alles kan grote impact hebben op het woon- en werkklimaat, de werkgelegenheid en de leefbaarheid in Utrecht. Daarnaast heeft de dreigende stilstand grote financiële consequenties voor de gemeente. Om verdere netcongestie en verlies aan inkomsten te voorkomen, ontwikkelingen mogelijk te maken en voorbereidingen te treffen voor geval van stroomuitval, stellen we in de Voorjaarsnota 2025 een pakket van maatregelen voor.

Ontwikkelingen in het budget voor ruimtelijke investeringen

Belangrijkste ontwikkelingen dekkingsbronnen
De ruimtelijke investeringen betalen we vanuit verschillende dekkingsbronnen:

- Het investeringsdeel van het groeikader
- De parkeerinkomsten
- Inkomsten uit woningbouw en gebiedsontwikkeling
- Middelen voor projecten van Duurzame mobiliteit, Groen en Sport, spelen en bewegen in de openbare ruimte

Op hoofdlijnen zijn de belangrijkste ontwikkelingen:

- Investeringsdeel van het groeikader: hiermee betalen we ruimtelijke investeringen van alle opgaven. De laatste twee jaren zijn er geen nieuwe financiële middelen beschikbaar gesteld in het investeringsdeel. Dit betekent dat er vanuit deze bron geen extra budget beschikbaar is voor nieuwe investeringen in bijvoorbeeld maatschappelijke voorzieningen of voor het oplossen van knelpunten in de bestaande programmering van maatschappelijke voorzieningen. We werken aan een nieuwe bestendige bekostigingssystematiek om de uitgaven verbonden aan de groei van de stad (inclusief bijbehorende noodzakelijke investeringen zoals die in de ov-schaalsprong en maatschappelijke voorzieningen) te kunnen betalen. Deze systematiek ligt ter besluitvorming voor bij de Voorjaarsnota 2026.
- Parkeerinkomsten. Op basis van nieuwe ramingen, is het beeld minder rooskleurig dan vorig jaar. Op basis van realisatiecijfers 2024 verwachten we vóór dotaties en onttrekkingen een tegenvaller in 2025 van 3,58 miljoen euro. De bijgestelde raming voor latere jaren laat zien dat de risico's en onzekerheden zijn toegenomen. Daarom brengen we in kaart welke bijsturing dit jaar mogelijk is. Er is geen geld beschikbaar voor extra ruimtelijke investeringen. Wel wordt incidenteel 5 miljoen euro gestort in de parkeerreserve ten behoeve van het verbeteren van het parkeerbeleid en het parkeermanagementsysteem en om risico's in de parkeerexploitatie af te dekken.
- Dit MPR houden we geen rekening met extra inkomsten uit woningbouw en gebiedsontwikkeling die nu ingezet kunnen worden voor ruimtelijke investeringen. Wel wordt door de rijksoverheid gewerkt aan de zogeheten realisatiestimulans woningbouw: met de realisatiestimulans ontvangen gemeenten straks een vast bedrag per betaalbare woning op het moment dat de woningen gerealiseerd zijn. Wij stellen voor dat we de bijdragen die we hieruit ontvangen, reserveren binnen de reserve Grondexploitaties tot de raad over de bestendige bekostigingssystematiek heeft besloten.
- De middelen voor projecten van Duurzame mobiliteit, Groen en Sport, spelen en bewegen in de openbare ruimte worden ingezet voor de programmering van ruimtelijke investeringen in deze domeinen. Ieder jaar wordt een nieuwe jaarschijf toegevoegd aan deze investeringsprogrammeringen. De middelen in de nieuwe jaarschijf zijn noodzakelijk om eerder geprogrammeerde projecten voort te zetten, knelpunten op te lossen en/of nieuwe noodzakelijke investeringen te doen. Voor Groen is dit MPR 2025 een extra bedrag van ruim 9 miljoen euro geprogrammeerd, waarvan 1,5 miljoen euro aan ontvangen bijdragen/subsidies. Bij Duurzame mobiliteit worden verschillende knelpunten opgelost voor een bedrag van ruim 13 miljoen euro en aanvullende noodzakelijke investeringen gedaan voor een bedrag van 24,8 miljoen euro. Van deze bedragen wordt 9,74 miljoen euro gedekt vanuit nieuw ontvangen subsidies. Tegelijkertijd stellen we vanwege de hervormingsbezuinigingen voor te bezuinigen op de investeringsmiddelen van Duurzame mobiliteit: de extra structurele bijdrage aan het gemeentebrede financiële beeld bedraagt jaarlijks 1,76 miljoen euro vanaf 2027 en 1,47 miljoen euro in 2026.

We hebben scherpe keuzes gemaakt om de uitvoerbaarheid te bewaken en om het financiële beeld sluitend te maken. We zien een herstel in het aantal woningen dat we in aanbouw nemen. Tegelijkertijd zien we verschillende risico's urgenter worden zoals netcongestie, de betaalbaarheid van maatschappelijke voorzieningen en businesscases die onder druk staan. Vanwege de urgente opgaven verbonden aan gebiedsontwikkeling en de transitie naar een nieuwe bestendige bekostigingssystematiek voor de groei van de stad voegen we vanuit de algemene middelen in 2025 incidenteel 5,483 miljoen euro toe aan de reserve Grondexploitaties. Dit bedrag reserveren we voor het tegengaan van deze risico's.

Verrekening met reserve Groei in balans
Deze reserve is ingesteld om de geoormerkte uitgaven en inkomsten van het investeringspakket Groei in Balans te egaliseren en daarmee deze middelen te reserveren voor het pakket aan maatregelen voor de groei van de stad. Incidentele overschotten en tekorten in de periode 2025-2029 verrekenen we met de reserve Groei in balans. De actualisatie van de geprogrammeerde investeringen in maatschappelijke voorzieningen heeft gevolgen voor de reserve: in de jaren 2025 tot en met 2028 worden er per saldo middelen toegevoegd vanwege wijzigingen in kasritmes. Deze houden we beschikbaar om in te kunnen zetten bij de invoering van een nieuwe bestendige bekostigingssystematiek voor de groei van de stad.

	2025	2026	2027	2028	2029
Programmering Maatschappelijke Ontwikkeling	-218	-472	-926	-154	0
Toevoeging aan reserve	218	472	926	154	0

Barcode als instrument voor ruimtelijke planning

De Utrechtse Barcode

De Barcode is ontwikkeld als een stedelijke hulpmiddel om te sturen op groei in balans, door de ruimteclaim van verschillende functies in beeld te brengen. De stad groeit, en dit vraagt voldoende voorzieningen, groen en andere benodigde functies. Zoals in de RSU2040 beschreven kiezen we hierbij voor groei door binnenstedelijke verdichting. Juist door binnenstedelijk te verdichten, dragen we bij aan groei in balans, door waar nodig de bestaande stad te versterken en efficiënter gebruik te maken van bestaande functies.

Afwegingen in ruimtelijke plannen

We proberen zoveel mogelijk van onze ambities te realiseren bij het ontwikkelen van onze stad. De ambities zijn hoog en de beschikbare middelen, capaciteit en ruimte beperkt. Daarom moeten we voortdurend afwegingen maken, zowel binnen projecten, tussen gebieden als op stedelijk niveau. Niet alle ambities kunnen een plek krijgen. Daarom kijken we naar wat er nodig is op een plek, welke voorzieningen er al aanwezig zijn en welke tekorten er zijn. Zo moeten onze gebiedsontwikkelingen en ruimtelijke investeringen leiden tot een fijne stad waarin mensen prettig kunnen wonen, werken en verblijven.

Hoe staan we er nu voor?

Op alle onderdelen van de barcode zijn er ambities die we niet waarmaken. Zo trekt de woningbouw aan, maar hebben we nog steeds een tekort aan woningen voor doelgroepen. Op het gebied van maatschappelijke voorzieningen kunnen we onze ambities op dit moment niet realiseren door een gebrek aan middelen en aan fysieke ruimte. Met name voor sportvoorzieningen zien we daardoor een oplopend tekort. Daarnaast zien we dat met de stijging van prijzen het moeilijker is om functies te realiseren of te behouden. Bijvoorbeeld als het gaat om eerstelijnszorg (zoals een huisarts of fysiotherapeut) of werkgelegenheid in de wijk. Ook voor groen lukt het op dit moment onvoldoende om het aandeel groen mee te laten groeien met het aantal woningen in de stad. Daarnaast hebben we bij verschillende opgaven te maken met overlappende ruimteclaims, bijvoorbeeld als het gaat om grootschalige energieopwekking, natuur en groen, sport en erfgoed. Ondanks dat het bij veel opgaven niet lukt om al onze ambities te halen, voegen we kwaliteit toe aan de stad. Bijvoorbeeld in de gebiedsontwikkelingen en door de openbare ruimte projecten integraal aan te pakken en meer groen toe te voegen.

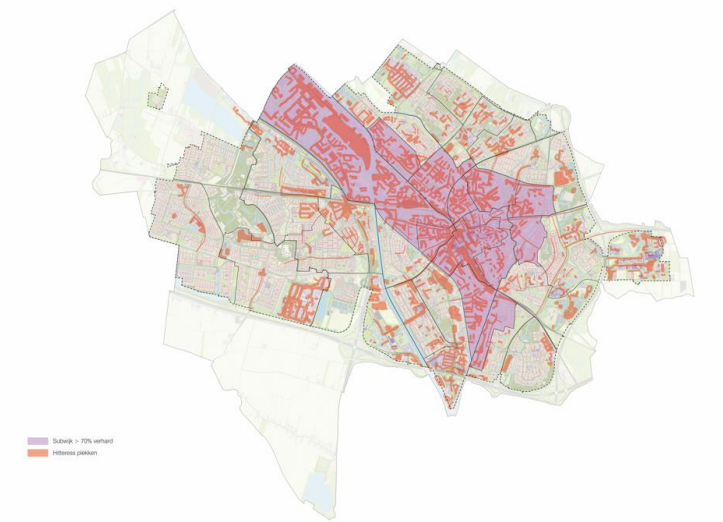
We zetten ons in om functies in de stad te behouden en te realiseren die essentieel zijn voor de bewoners en die bijdragen aan het principe van de 10-minutenstad. We hebben in 2023 een barcode nulmeting uitgevoerd om te zien hoe de stad er voor staat. We monitoren dit kwalitatief en kwantitatief en zullen de barcode over een aantal jaar herhalen. Per thema werken we aan het bereiken van vastgestelde ambities en doelstellingen. In het MPR laten we per opgave de stand van zaken zien.

Uitgangspunten voor ruimtelijke investeringen

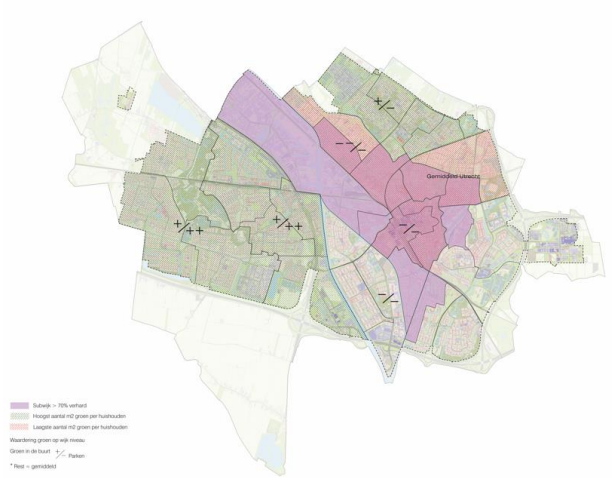
Om te beoordelen welke investering we waar doen maken we gebruik van data. Zo gebruiken we kaartmateriaal om te zien hoe een gebied er voor staat. We gebruiken data over de ruimtelijke situatie in de stad, bijvoorbeeld om groenarme buurten te identificeren. Daarnaast kijken we naar informatie over waar kansenongelijkheid zich concentreert in de stad, zodat we kunnen sturen op ongelijk investeren voor gelijke kansen. Op basis hiervan voeren we het gesprek over de ruimtelijke planning en bekijken we wat er nodig is op welke plek.

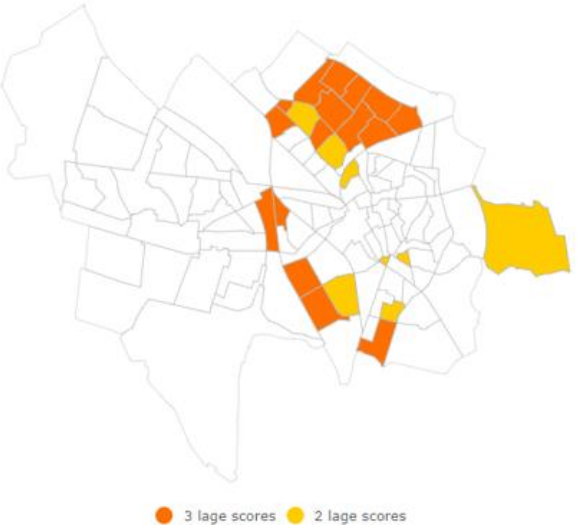
Figuur: verharding en hittestress
Verharding en hittestress op de kaart. Paars: gebieden met meer dan 70% verharding, rode zones hittestress.

Figuur: Verharding, m2 groen per huishouden en tevredenheid
Verharding, m2 groen per huishouden en waardering van groen op wijkniveau (+/-).
Paars: gebieden met meer dan 70% verharding,
Groen: gebieden met hoogst m2 groen per huishouden,
Rood: gebieden met laagst aantal m2 groen per huishouden.

Figuur: Ongelijk investeren voor gelijke kansen
Utrechtse buurten met een lage score op sociaal-economische status, leefbarometer en stapelingsanalyse.
Oranje: 3 lage scores uit geraadpleegde bronnen*
Geel: 2 lage scores uit geraadpleegde bronnen*

* sociaal-economische status, leefbarometer en stapelingsanalyse zie website

Thematische ruimtelijke opgaven

Wonen

Werken

Maatschappelijke voorzieningen

Duurzame mobiliteit

Openbare Ruimte, Klimaat en Groen

Ruimtelijke ontwikkelingsprojecten

Integrale aanpak openbare ruimte

Energie

Thematische ruimtelijke opgaven

Wonen

Ambitie van de opgave

De vraag naar woningen in Utrecht blijft onverminderd hoog. De Utrechtse woningmarkt is steeds moeilijker bereikbaar voor veel woningzoekenden. Ook zien we dat mensen die nog wel een woning kunnen kopen of huren, eerder genoegen nemen met een woning die niet aansluit bij hun woonwensen. Met name mensen met een kleine portemonnee, kwetsbare groepen, spoedzoekers en starters komen steeds moeilijker aan een woning.
Wij willen deze opgave aanpakken door te groeien in balans. Het doel daarbij is een betaalbare woning voor iedereen die in Utrecht wil (blijven) wonen. We willen dat mensen die een woning zoeken een passende woning kunnen vinden, zowel qua prijs, kwaliteit als grootte. Eén van de doelen van de RSU is om de woningbouw te faciliteren om te voorzien in de woningbehoefte. Gezien de behoefte aan woningen nu en in de toekomst, willen we de Utrechtse woningvoorraad in de periode tot 2040 met ongeveer 60.000 woningen laten toenemen. Hierbij streven we naar een woningvoorraad in 2040 die bestaat uit 35% sociale huur, 25% middencategorie (middenhuur en goedkope en betaalbare koop) en 40% vrije sector (huur en koop). Om deze streefpercentages in 2040 te halen, zetten we in op de realisatie van 40% sociale huurwoningen, 35% woningen uit het middensegment en 25% vrije sector woningen.

Actuele planontwikkelingen

Vanaf 2020 hebben we gemiddeld 2.800 woningen per jaar toegevoegd. Dit ligt onder de ambitie van 3.000 woningen per jaar om aan de woningbehoefte te voldoen. Het afgelopen jaar zijn 2.048 woningen toegevoegd. De komende jaren verwachten we dat de start bouw aantrekt en dat we gemiddeld meer dan 3.000 woningen per jaar realiseren (zie startbouw productie p19).

Zoals reeds in de Tweede bestuursrapportage gemeld, blijft het aantal opleveringen achter. De terugval is het gevolg van veranderde marktomstandigheden in de afgelopen jaren. De oorzaken van deze veranderende marktomstandigheden zijn de gestegen rentetarieven, de toenemende bouwkosten, gebrek aan arbeidskrachten, wet- en regelgeving ten aanzien van het middenhuursegment en stikstofruimte. Daarnaast zien we dat besluitvormingsprocessen in combinatie met de complexiteit van de integrale opgaven bij een aantal projecten meer tijd en aandacht vergen. Hierdoor staat de financiële haalbaarheid van projecten blijvend onder druk. Met de Utrechtse Aanpak zorgen we ervoor dat bepaalde projecten die stilvallen of vertragen toch doorgang kunnen vinden (zie Utrechtse Aanpak op de volgende pagina).

Ook zien we dat netcongestie een steeds groter risico vormt in gebiedsontwikkelingen. Het is nog onbekend of er een wachtlijst komt voor kleinverbruik aansluitingen. Momenteel kunnen projecten waar alleen woningbouw plaatsvindt nog doorgaan. De vooruitzichten rond netcongestie zijn onzeker. De bouwproductie kan stagneren als woningen niet meer kunnen worden aangesloten op het net. Als gevolg van netcongestie en veranderende marktomstandigheden hebben we al een aantal jaar verminderde bouwaanvragen. Dit resulteert in minder realisaties.

Op koers?

Om de ambities uit de RSU2040 en Woonvisie waar te maken, moet -conform het coalitieakkoord- extra worden ingezet op het sociale huursegment en het middensegment. Met de huidige verdeling in de plannen (zie pagina 18) redden we de beoogde verdeling (naar segmentatie zoals in de RSU vastgelegd) niet.

De druk om een sociale huurwoning toegewezen te krijgen neemt toe. Dit komt doordat het aantal actief woningzoekenden harder toeneemt dan het aantal beschikbare woningen. Ook het aantal te huisvesten kwetsbare groepen neemt toe. De sociale huurvoorraad in bezit van corporaties groeit in aantal, maar blijft procentueel ten opzichte van de totale voorraad gelijk. Het aantal en aandeel sociale huurwoningen van particulieren neemt af. Tegelijkertijd constateren we dat de corporaties onvoldoende leencapaciteit richting 2030 hebben om het gewenste aantal woningen te realiseren zoals vastgelegd in de Woondeal. De aangekondigde maatregel van het Rijk om de huren te bevriezen, maakt dit probleem extra urgent. Door de huurbevriezing komt het investeringsvermogen van woningcorporaties verder onder druk te staan. Dit heeft mogelijk gevolgen voor het aantal sociale huurwoningen dat woningcorporaties kunnen realiseren, waardoor we minder aandachtsgroepen kunnen huisvesten. Ook het verduurzamen van woningen loopt mogelijk vertraging op.

In het middensegment zien we dat als gevolg van prijsstijgingen het aandeel betaalbare koop afneemt. De nieuwbouwproductie van middenhuurwoningen en betaalbare koop kan de vraag niet bijbenen. Dit betekent dat doelgroepen die afhankelijk zijn van dit segment, het steeds lastiger krijgen in de stad. Als dit doorgaat, leidt dit tot een onevenwichtige samenstelling van de samenleving in de stad. Hier ligt een belangrijke opgave voor gemeente, corporaties en marktpartijen.

Wonen

Maatregelen om woningmarkt op gang te houden

Met oog op de urgente vraag aan woningen op de (zeer) korte termijn, is komende jaren extra aandacht en inzet nodig voor het op tempo houden van de bouwproductie. Hiervoor zetten we in op vijf treden:

1. Permanente woningbouw
2. Samenwerking in de regio
3. Optimaliseren van de bestaande voorraad
4. Inzet van eigen vastgoed / aankoop van vastgoed
5. Tijdelijke woningbouw

In het MPR rapporteren we over trede 1 Permanente woningbouw en trede 5 Tijdelijke woningbouw. De uitvoering van deze twee treden vindt plaats op basis van onderstaande punten:

- Continu aandacht en plegen van interventies om de planvorming, besluitvorming en uitvoering van de woningbouwprojecten (in samenhang met andere opgaven) te optimaliseren, opdat vertragingen worden voorkomen en versnellingen worden gerealiseerd middels de Utrechtse Aanpak. Dit alles om de woningbouw op gang te houden
- Inzetten op het realiseren van tijdelijke woonruimte (zie raadsbrief Aanpak realisatie van huisvestingsmogelijkheden in het sociaal segment)

Utrechtse Aanpak om woningbouw op gang te houden

Om de Utrechtse woningmarkt op gang te houden, hebben we in het MPR 2023 de Utrechtse aanpak geïntroduceerd met als doel om permanente woningbouwprojecten die stilliggen of vertragen toch doorgang te laten vinden. Deze maatregelen zijn aanvullend aan maatregelen van het Rijk en de provincie die met de startbouwimpuls (SBI) en woningbouwimpuls (WBI) subsidieregelingen in het leven hebben geroepen om woningbouwontwikkelingen vlot te trekken.

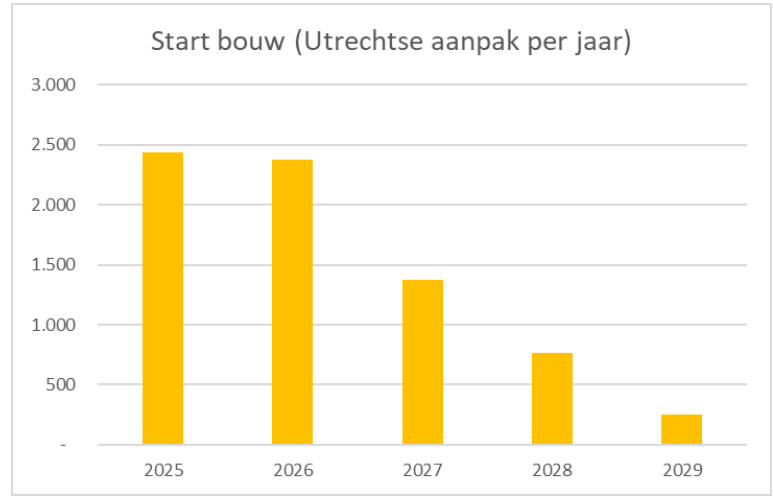
Met de Utrechtse aanpak nemen we specifieke maatregelen om een aantal projecten die binnen afzienbare termijn starten met bouwen, vlot te trekken. De Utrechtse aanpak gaat uit van versnelling van woningbouw door:

- Maatwerk
- Projectspecifieke maatregelen (wijziging ambities, beleid, programmatisch of financieel)
- Op korte termijn starten met bouwen
- Transparant (open boeken)
- Op basis van wederkerigheid
- Gericht op betaalbare woningbouw

Dit doen we in verschillende tranches. Bij het MPR 2023 hebben we de eerste tranche aan de raad voorgelegd en in 2024 hebben we de tweede, derde en vierde tranche ter besluitvorming voorgelegd. In dit MPR leggen we de vijfde tranche aan de Raad voor (zie bijlage 5e tranche maatregelen op gang houden woningbouw).

Met de Utrechtse aanpak laten we ambities gewogen los. We zorgen hierbij voor een afgewogen pakket. Dit vergt altijd een stedelijke- en project specifieke afweging tussen het op gang houden van projecten en bovenwettelijke eisen zo veel mogelijk in stand houden.

Onderstaand treft u een prognose van de start bouw van de projecten uit de vier tranches van de Utrechtse aanpak. De projecten uit 2028 en 2029 betreffen vooral de laatste fasen van Merwede. Niet alle bouwblokken kunnen gelijktijdig in aanbouw worden genomen. De bouw verloopt in verschillende fases.

Wonen

Met de Utrechtse aanpak nemen we maatregelen op het gebied van woonprogramma (segmentering/typologie, oppervlakte, prijs), energie (stadswarmte) en stedenbouw (volume) om projecten financieel haalbaar te maken. Over de gehele aanpak is de segmentering van de wooncategorieën slechts beperkt gewijzigd. Dit komt doordat bij een aantal projecten het betaalbare programma significant is vergroot door financiële bijdragen. Onderstaande tabel toont de segmentering voor- en na de Utrechtse aanpak. De 61 sociale huurwoningen in Smakkelaarspark waren geen onderdeel van Utrechtse aanpak en zitten daarom niet in onderstaande tabel. Dit zou leiden tot een verhoging van het aandeel sociaal in plaats van een kleine verlaging.

	Sociaal	Midden	Vrije sector	Totaal
Voor	3.147	1.875	2.333	7.354
Na	3.110	1.964	2.291	7.365
Verschil	**-37**	**90**	**-42**	**11**

5e tranche Utrechtse Aanpak

Met dit MPR bieden we een vijfde tranche maatregelen op gang houden woningbouw aan. Er blijft noodzaak om de woningbouw te stimuleren. Ondanks een aantrekkende markt voor bestaande koopwoningen staat de haalbaarheid van nieuwbouwontwikkelingen onder druk door de combinatie van hoge bouwkosten, rente en complexiteit bij verdichting van de stad. De vijfde tranche bestaat uit de volgende projecten, waarbij per project een projectbeschrijving met de maatregelen zijn opgenomen in de bijlage '5e tranche maatregelen op gang houden woningbouw':

- Archimedeskwartier
- Burgemeester Verderlaan 17-19
- Hojel I
- Hoogbouwkavel
- Pieter Baancentrum
- Winkelcentrum nova
- Marco Pololaan
- Fast Track (Papendorp Valck)

Overige subsidies

De Startbouwimpuls regeling (SBI) van het Rijk heeft ook bijgedragen aan het continueren van de woningbouwproductie. Dit heeft geresulteerd in de geplande startbouw in 2024 en 2025 van ca. 1.856 woningen. Inmiddels zijn zes van de acht projecten in aanbouw en wordt verwacht dat later in 2025 de laatste projecten in aanbouw gaan. In 2024 heeft het Rijk een Woningbouwimpuls-subsidie van € 22,1 miljoen toegekend voor de projecten Beurskwartier, Zuilense Vecht en Galgenwaard. Voor de Kwekerij Fase IV is een Regeling Huisvesting Aandachtsgroepen (RHA)-subsidie van 3 miljoen euro ontvangen en de provincie verstrekt een subsidie van circa 1,5 euro miljoen voor de Ivoordreef.

Inzetten op het realiseren van tijdelijke woonruimte

Ons doel is om in totaal circa 1.500 tijdelijke woningen in de periode 2024-2027 te realiseren, binnen de gestelde financiële kaders, in samenwerking met corporaties en voor het merendeel in nieuwbouwkwaliteit. Dit aantal kunnen we alleen behalen als alles meezit. De realisatie blijkt door verschillende factoren weerbarstiger dan voorzien. Desondanks hebben we in 2024 315 woningen (Pagelaan en Befu) opgeleverd en zorgen we voor de randvoorwaarden voor oplevering van 162 woningen in 2026 (Wetering-Zuid) en 450 woningen in 2027 (“tussen de rails” in Lunetten). Verder wordt nog gewerkt aan haalbare businesscases van zo’n 400 extra woningen in 2026 en 2027.

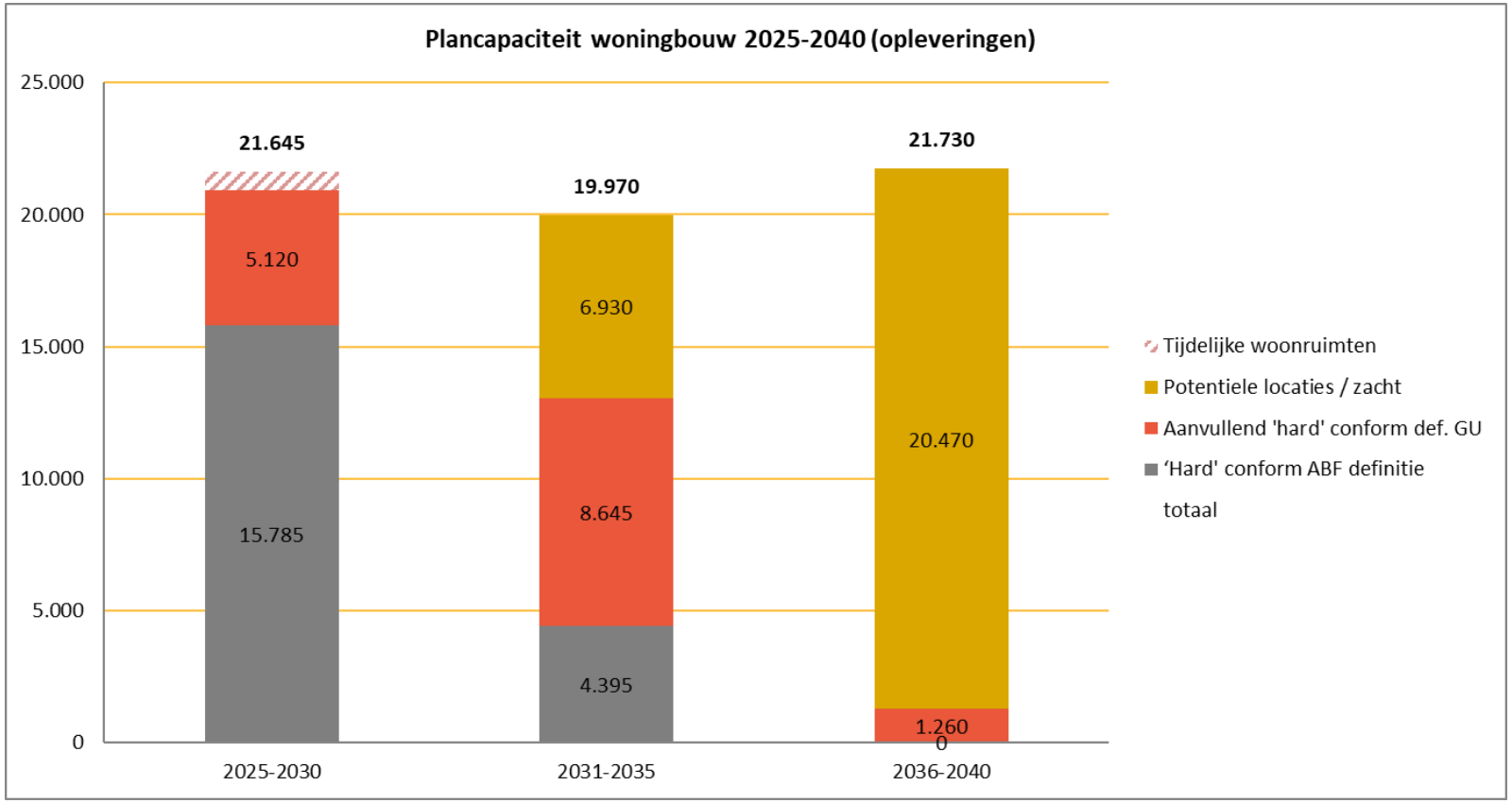

Wonen: planvoorraad

De actuele plancapaciteit woningbouw 2025 - 2040 is circa 60.000. Naarmate projecten verder in de tijd liggen, neemt de onzekerheid toe. Om de plancapaciteit op middellange- en lange termijn op orde te houden, is het zaak om de ‘zachte’ plannen te concretiseren. Jaarlijks brengen we in het MPR drie categorieën plancapaciteit in beeld:

1. Harde plancapaciteit. 20.000 woningen vallen onder de door het Rijk (ABF Research) gehanteerde strikte definitie van harde plancapaciteit (minimaal vastgesteld of onherroepelijk planologisch juridisch kader). Dit aantal is nagenoeg gelijk aan het aantal woningen in de Peilstok Stedelijke Ontwikkeling (peildatum juli 2024).

2. Aanvullende harde plancapaciteit. De gemeente hanteert een ruimere definitie van harde plancapaciteit[1]. Deze gemeentelijke definitie resulteert in een ‘harde’ plancapaciteit van 35.000 woningen. Ook dit aantal is nagenoeg gelijk aan het aantal woningen in de Peilstok Stedelijke Ontwikkeling. Onder deze categorie vallen ook projecten die zich in een vroeg planstadium bevinden en waarbij we de intentie hebben uitgesproken om mee te werken of (bij eigen initiatief) te realiseren. Daadwerkelijke realisatie is echter afhankelijk van vele voorwaarden op het gebied van mobiliteit, overeenkomsten met ontwikkelende partijen, grondeigenaren, etc.

[1]De gemeente Utrecht hanteert een ruimere definitie en definieert projecten die aan een van onderstaande criteria voldoen als harde plancapaciteit:

- Intentiedocument/startdocument bestuurlijk vastgesteld door college;
- onderdeel gemeentelijke grondexploitaties;

Wonen: planvoorraad

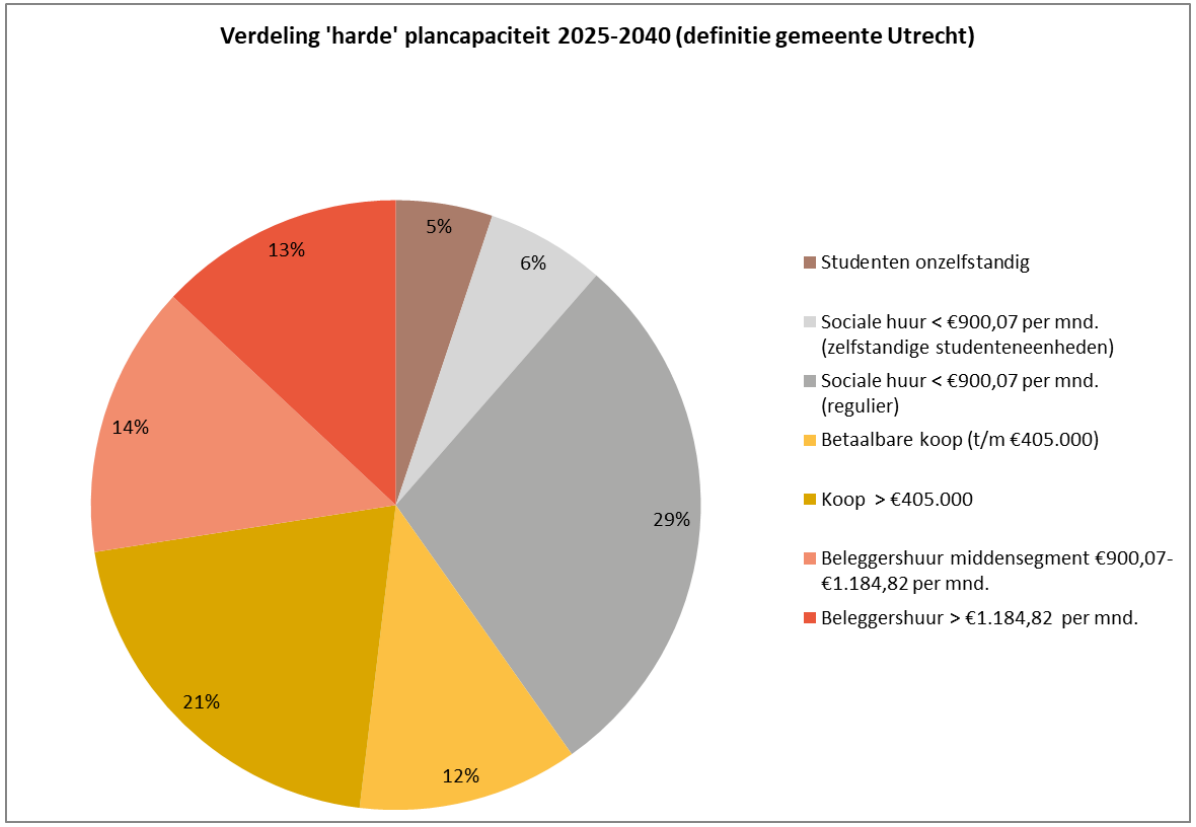
3. Zachte plancapaciteit. Aanvullend onderscheiden we nog een zachte potentiële plancapaciteit van ongeveer 25.000 - 30.000 woningen. Dit aantal is eveneens nagenoeg gelijk aan de Peilstok Stedelijke Ontwikkeling 2024.

Sinds medio 2021 is aanvullend het doel om in totaal circa 1.500 tijdelijke woningen in de periode 2024-2027 te realiseren.

Verdeling plancapaciteit

Door bij te sturen op de verdeling van de wooncategorieën in projecten proberen wij onze ambitie bij de verdeling van de woningvoorraad in 2040 te realiseren. De verdeling in het figuur hiernaast laat zien dat de harde plancapaciteit voor 34% bestaat uit zelfstandige sociale huurwoningen waarvan 6% zelfstandige studenteneenheden en 28% reguliere sociale huurwoningen. Op dit moment is het aandeel onzelfstandige studenteneenheden 5% van de harde plancapaciteit. Deze percentages zijn gelijk aan het MPR 2024 en de Peilstok Stedelijke Ontwikkeling (peildatum 1 juli 2024). Hierbij moet worden opgemerkt dat onzelfstandige eenheden in de Basisregistraties Adressen en Gebouwen (BAG) -en daarmee in de woningvoorraad- niet worden geregistreerd.

Van de totale plancapaciteit valt 26% in het middensegment (koop en huur). Dit valt uiteen in 14% middenhuur en 12% betaalbare koop. In de Woonvisie wordt gestreefd naar een woningvoorraad in 2040 in het middensegment van 25%. Doordat woningen duurder worden, verschuiven betaalbare koopwoningen steeds meer naar de vrije sector. Het gevolg is dat er in het middensegment steeds meer woningen verschuiven naar het dure segment. Om in 2040 de gewenste samenstelling van de woningvoorraad te bereiken, is extra inspanning nodig. Daarom is in het Coalitieakkoord 2022-2026 opgenomen dat bij nieuwe projecten een prijsklasseverdeling van 40% sociale huurwoningen en 35% uit de midden-categorie (huur en koop) wordt gehanteerd.

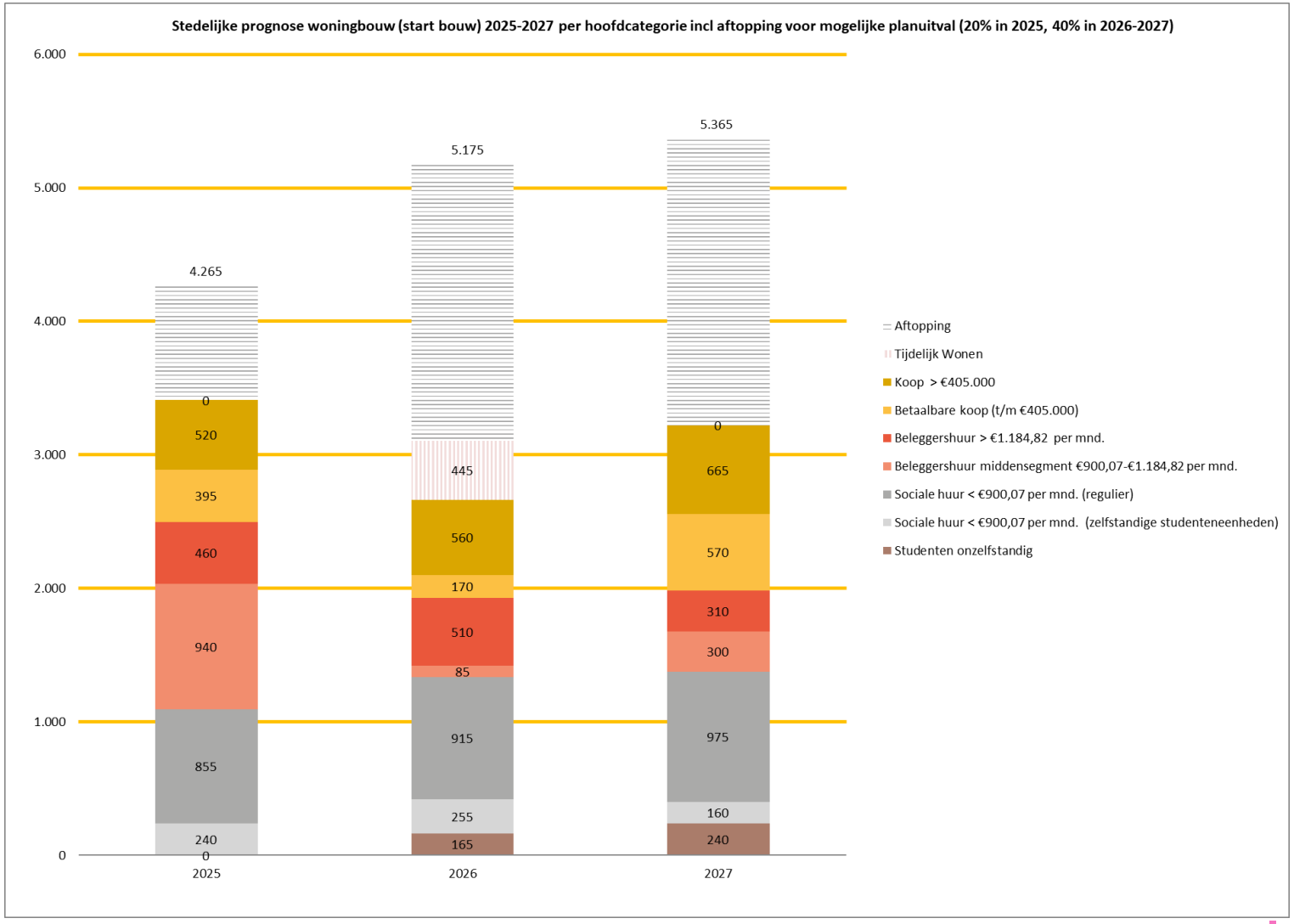

Wonen: planvoorraad

Start- bouw productie

Met het MPR en de Peilstok Stedelijke Ontwikkeling wordt twee keer paar jaar een prognose start bouw voor de korte termijn (3 jaar) gepresenteerd. Daarbij is per project de stand van zaken beoordeeld en vertaald in de planning. Op basis van ervaringscijfers en een analyse per jaarschijf is een aftoppingspercentage voor mogelijke planuitval en vertraging bepaald van 20% voor 2025 en van 40% voor 2026 en 2027. Er zijn veel factoren die invloed hebben op de planning van woningbouwontwikkelingen. Daarom is het vanuit behoedzaamheid wenselijk om een bandbreedte te hanteren. We stellen uiteraard als doel dat de uiteindelijke realisatie van het aantal woningen aan de bovenkant van bandbreedte ligt. De omvang en verdeling van de plancapaciteit zijn dynamisch en worden jaarlijks bijgesteld op basis van de actuele projectinformatie.

In 2024 zijn 1.620 woningen in aanbouw genomen. Dit ligt onder onze voorgenomen doelstelling. Op dit moment, rekening houdend met planuitval, verwachten we ongeveer 3.400 woningen in 2025 in aanbouw te nemen. Zonder rekening te houden met planuitval kunnen ruim 4.200 woningen in aanbouw worden genomen. We zien dat de komende jaren de verwachte start bouw van het aantal woningen hoger is dan de afgelopen jaren. Onder andere in de Merwedekanaalzone deelgebied 5 worden in de komende jaren veel woningen gerealiseerd. In 2025 worden de eerste bouwblokken in dit gebied in aanbouw genomen.

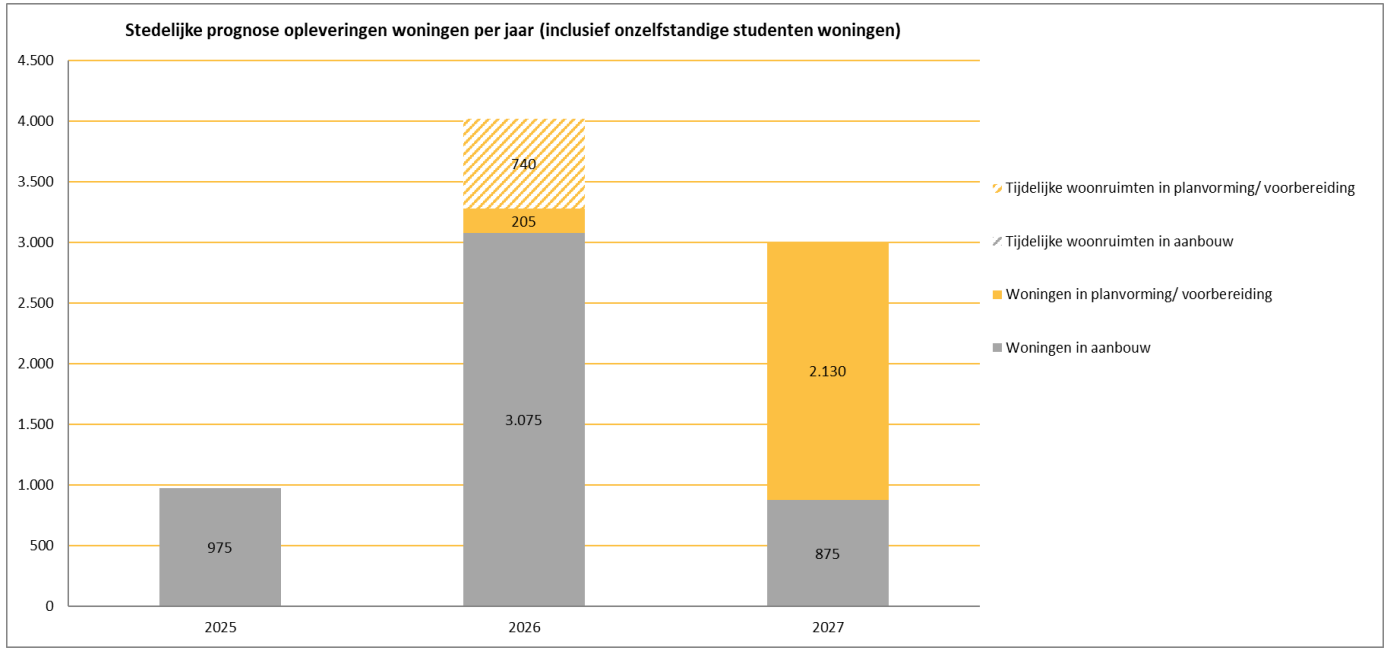

Wonen: planvoorraad

Opleveringen

We zien we het aantal opleveringen dit jaar afnemen tot 1.000 woningen. Dit komt omdat er de afgelopen jaren door de lastigere marktomstandigheden verschillende projecten zijn vertraagd. Circa 3 jaar geleden zagen we een sterke terugval in de start bouw door de veranderde marktomstandigheden. Voor 2026 is de verwachting dat meer woningen worden opgeleverd. Een aantal grotere projecten is geprognotiseerd voor oplevering in 2026, waaronder High Five op het Utrecht Science Park en woningen in verschillende deelfasen van zowel Leidsche Rijn Centrum als Wisselspoor.

Het aantal opleveringen is een inschatting op basis van start bouw datum en bouwtijd. De bouwtijd kan uitlopen of juist sneller gaan dan verwacht. In onze inschatting rekenen we onzelfstandige studentenwoningen mee als aparte woningen. De inschatting kan dus afwijken van het uiteindelijke gerealiseerde aantal woningen.

Wonen

Woningbouw ontwikkeling in de afgelopen 5 jaar

Onderstaand overzicht laat voor verschillende indicatoren het verloop door de jaren heen zien. Het aantal verleende bouwvergunningen geeft een indicatie van het aantal woningen dat in de nabije toekomst in aanbouw wordt genomen. Het aantal in aanbouw genomen woningen is een indicator voor wanneer woningen worden opgeleverd. Het aantal opgeleverde woningen bestaat uit nieuwbouw en overige toevoegingen zoals transformatie en splitsing. De uiteindelijke toename van de woningvoorraad is het aantal opgeleverde woningen minus de afname door sloop en overige onttrekkingen door bijvoorbeeld samenvoegingen.

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Verleende bouwvergunningen*	3.342	3.311	1.202	2.531	3.932	2.472
Woning in aanbouw genomen**	3.020	3.587	2.900	1.032	3.870	1.620
Opgeleverde woningen*	3.086	3.411	3.020	3.337	2.156	2.048
Toename woningvoorraad*/***	2.833	2.993	2.780	2.949	1.724	1.589

*Bron: CBS
**Bron: MPR
*** Sloop, samenvoeging, verbouw en transformatie gebruiksfunctie, overig.

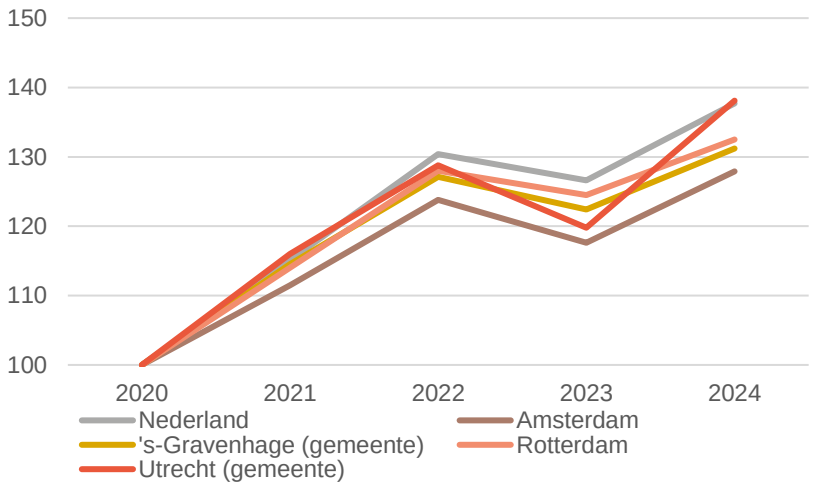
Trends & marktontwikkelingen

Tot de oorlog in Oekraïne hadden we te maken met oververhitting op de woningmarkt en snel stijgende prijzen. Vanwege de gestegen rente en inflatie zien we vanaf 2022 een kentering op de woningmarkt, met dalende prijzen tot gevolg. Vanaf 2023 zien we een snel herstel op woningmarkt en liggen de prijzen inmiddels weer boven het niveau van 2022. De betaalbaarheid van koopwoningen is hierdoor verder afgenomen, ook door de gestegen rente. In aanvulling op het beperkte aanbod in de sociale sector en de midden huur sector, is hierdoor het vinden van een geschikte woning in Utrecht extra moeilijk.

Waar in 2023 het prijsniveau van bestaande koopwoningen in Utrecht harder daalde dan andere grote gemeenten en het Nederlands gemiddelde, is in 2024 de toename in Utrecht juist het sterkst. In 2024 was de gemiddelde transactieprijs voor een bestaande woning in Utrecht €519.924. Ter vergelijking: het landelijk gemiddelde bedroeg vorig jaar €450.985. De gemiddelde prijs per m2 voor een bestaande woning in Utrecht bedraagt €5.569. Dit betekent dat het huishoudensinkomen ongeveer €108.000 moet bedragen om de gemiddelde Utrechtse transactieprijs te kunnen financieren. Voor nieuwbouw ligt de gemiddelde verkoopprijs en daarmee ook de gemiddelde prijs per m2 hoger.

Prijsindex bestaande koopwoningen

Actualisatie reserve Betaalbaar wonen

Toelichting op de reserve Betaalbaar wonen

Bij de Voorjaarsnota 2023 is besloten om het bestedingsdoel voor deze reserve te verbreden van betaalbaar wonen naar betaalbaar wonen en het op gang houden van woningbouwprojecten.

De reserve wordt gevoed met de opbrengsten uit de Conversieregeling Erfpacht 2017. Motie 191/2017 draagt het college op om de opbrengst uit deze conversieregeling jaarlijks te oormerken voor het toevoegen van meer betaalbare woningen. Daarnaast is in de Voorjaarsnota 2021 een extra toevoeging van 7 miljoen euro aan de reserve gedaan, uit de opbrengst van de ontwikkeling van deelgebied Haarrijn in de grondexploitatie Leidsche Rijn.

In de reserve is 14,091 miljoen euro reeds bestemd. In dit MPR stellen wij voor om 3,155 miljoen euro te bestemmen voor het project Burgemeester Verderlaan 17-19 (maatregel Utrechtse aanpak, 5e tranche).

In voorgaande jaren voegden we een groslijst met projecten toe die mogelijk aanspraak maakten op de middelen. Omdat er beperkte vrije ruimte in de reserve aanwezig is en het voorstel is dit te bestemmen voor het project Burgemeester Verderlaan 17-19, is de groslijst met potentiële projecten niet meer bijgevoegd.

Reserve betaalbaar wonen	
Saldo begin 2025	14.143
Toevoeging 2025	3.903
Onttrekking 2025 (maatregelen continuering woningbouw)	800
Subtotaal	**17.246**
Reeds bestemd	
Overvecht Centrum (cofinanciering WBI)	4.010
Maatregelen Utrechtse aanpak (3e tranche):	
- Hindersteinlocatie	2.300
- Hart van de Meern	1.500
- Leidsche Rijn Centrum Oost (G15b)	361
Transformatie en aankoop vastgoed (kantoren en woningen)	4.500
Volkshuisvestingsfonds Overvecht (cofinanciering)	420
Kop Amsterdamsestraatweg - Oude Daalstraat	1.000
Totaal reeds bestemd	**14.091**
Voorstel MPR 2025 te bestemmen:	
Maatregelen Utrechtse aanpak (5e tranche): project Burgemeester Verderlaan 17-19	3.155
Nog te bestemmen	**0**

Toelichting op de voorziening meerwaarde prestatieafspraken woningcorporaties

Op basis van de Stedelijke afspraken 2020-2022 met woningcorporaties en huurdersorganisaties is in die periode 2/3e deel van de meerwaardeafdracht bij bestemmingswijziging van sociale huurwoningen gestort in de voorziening meerwaarde prestatieafspraken woningcorporaties. Op basis van voorstellen van de woningcorporaties zijn bestedingsvoorstellen (verduurzamingsprojecten) vastgesteld voor dit deel van de afgedragen meerwaarde. Ook voor de nog beschikbare afgedragen meerwaarde tot en met 2020 zijn concrete bestedingsvoorstellen vastgesteld.

In het coalitieakkoord 2022-2026 is een stop op de verkoop van sociale huurwoningen opgenomen. Daarmee zijn de stortingen in de voorziening meerwaarde prestatieafspraken woningcorporaties vervallen.

Voorziening meerwaarde prestatieafspraken woningcorporaties	
Saldo begin 2025	8.207
Reeds bestemd	8.207
Nog te bestemmen	**-**

Werken

Ambitie van de opgave

Utrecht wil een toekomstbestendige economie met een goed en fijnmazig voorzieningenniveau en voldoende werkgelegenheid op alle niveaus (werk voor iedereen). De ambitie in de RSU2040 is om te groeien in balans. Dat betekent een groei van 70.000 arbeidsplaatsen in 2040 ten opzichte van 2021. Onder andere werklocaties en bedrijfshuisvesting in de stad moeten hierin meegroeien. De opgave van 70.000 extra banen is opgedeeld in vijf segmenten: kantoren, bedrijventerreinen, detailhandel, wetenschap (m.n. het Utrecht Science Park (USP)) en werken in de wijken.

De doorvertaling van de werkopgave uit de RSU2040 is in 2024 nader uitgewerkt in de Ontwerp Beleidsnota Werklocaties. We maken daarin onderscheid in kantoren, bedrijventerreinen, winkelgebieden (RSU: detailhandel), innovatielocaties (RSU: wetenschap) en wijkeconomie (RSU: werken in de wijken). De nota heeft tot eind april ter inzage voorgelegen. De drie hoofddoelstellingen zijn voldoende ruimte voor werk, voldoende diversiteit in de ruimte voor werk en toekomstbestendige ruimte voor werk. Dit geldt over de volle breedte van werklocaties.

De opgave heeft daarnaast de ambitie om de groeiende mismatch op de arbeidsmarkt tegen te gaan door het stimuleren van kwalitatieve banen en werklocaties. De krapte op de arbeidsmarkt is een risico voor zowel de kwantitatieve als de kwalitatieve economische ambities. Dit vraagt om het maken van keuzes over welke bedrijvigheid we wel en niet in onze stad willen.

Actuele ontwikkelingen

In 2024 nam het aantal in Utrecht geregistreerde banen toe met 4,4%, ofwel 14.000 (bron: Provinciaal Arbeidsplaatsen Register). We zien dat de groei van het aantal banen vooral plaatsvindt in de zorg en kantoorhoudende sectoren zoals zakelijke- en financiële dienstverlening en (semi-)overheid, in het topsegment kantoren in de stad; en veel minder op de typische bedrijventerreinsectoren zoals bouw, maakindustrie, etc. Het groeien in balans gaat dus niet vanzelf en staat onder druk.

De krapte op zowel de kantorenmarkt als de bedrijfsruimtemarkt is groot. Voor ondernemers, bedrijven en organisaties is het steeds moeilijker om in de wijken, op bedrijventerreinen en op kantoorlocaties een goede (en betaalbare) plek te vinden om zich te vestigen of uit te breiden. Bovendien zetten netcongestie, stijgende prijzen en de druk op de ruimte voor werken steeds meer een rem op de groei. Dit zorgt ervoor dat met name de ambitie om diverse werkgelegenheid (werk voor iedereen) te bieden, onder druk staat. Op termijn kan het ook betekenen dat de functies die een stad nodig heeft om goed te kunnen functioneren, onvoldoende een plek kunnen krijgen. Denk aan ruimte voor stadslogistiek, installateurs, circulaire verwerking van reststoffen, loodgieters en aannemers. Nu al zien we dat nieuwe werkgevers die gewenst zijn (gezond, duurzaam, sociaal, innoverend, verzorgend) naar elders moeten uitwijken. Daarmee neemt de diversiteit van het werken in Utrecht af. We worden als stad daarmee kwetsbaarder, minder inclusief en bieden geen werk meer voor iedereen.

Bovenstaande ontwikkelingen hebben invloed op alle segmenten. Per segment zien we nog de volgende aandachtspunten:

- Kantoren: de leegstand van kantoren ligt onder frictieniveau. Dit drijft de prijzen op. Het onderste segment kantoren, erg belangrijk voor maatschappelijke instellingen, start- en scale-ups en creatieven die we als stad graag rijk zijn, staat sterk onder druk van de woningbouwopgave. Tegelijkertijd staan er aan de randen van Lage Weide en Oudenrijn kantoren die nauwelijks meer marktconform zijn en die we graag transformeren naar bedrijfsruimte.
- Bedrijventerreinen: ook op bedrijventerreinen ligt de leegstand onder frictieniveau. Daardoor is er te weinig schuifruimte, waardoor ondernemers niet kunnen (door)groeien of verhuizen en de markt op slot zit. Beter benutten van bestaande terreinen is van belang. Daarnaast blijft behoefte bestaan aan nieuw te ontwikkelen bedrijventerreinen. Met een eerste aankoop hebben we een stap gezet richting verdichting op Lage Weide. Maar deze processen zijn erg ingewikkeld, en om grote stappen te zetten richting verdichting is meer nodig. Andere terreinen staan juist weer onder druk van de woningbouwopgave, zoals Stadseiland-Zuid. Of door de grote vraag uit de logistieke markt, dat een prijsopdrijvend effect heeft waardoor MKB'ers in de knel komen.
- Winkelgebieden: binnen de detailhandel is een groot verschil tussen de ontwikkelingen van non-food en food: zo is het aantal (fysieke) kleding- en schoenenwinkels (non-food) de afgelopen jaren fors teruggelopen. Supermarkten en speciaalzaken (food) doen het daarentegen onverminderd goed, hoewel daar de stijgende kosten voor onder andere personeel de marges verder onder druk zetten. Vrijkomende panden worden vaak ingevuld met andere functies, zoals horeca of andere publieksgerichte voorzieningen. Dit geeft winkelstraten een andere uitstraling en beleving. De groei van het aantal inwoners van de stad zorgt voor meer vraag naar retail.

Werken

- Innovatielocaties: (vastgoed-)ontwikkelingen in en rond het USP laten een grote vraag naar ruimte zien. De activiteiten van de bedrijven en kennisinstellingen zijn cruciaal om onze economische ambities op gebied van Heart of Health te behalen. Specifiek op het USP zijn aanvullende, grootschalige maatregelen (vooral bereikbaarheidsmaatregelen) nodig om de groei te faciliteren. Dit jaar zijn er naar verwachting twee grote ontwikkelingen op het USP op het gebied van werkgelegenheid: oplevering van Plus Ultra (een multi-tennant gebouw met labruimtes en kantoren) en oplevering van de huisvesting van het RIVM.
- Wijkeconomie: in verschillende wijken zien we dat de ruimte voor werken afneemt, doordat locaties worden getransformeerd naar woningen. Ook groeit het voorzieningenaanbod, belangrijk voor zowel werk als de leefbaarheid, te beperkt mee met het aantal woningen/inwoners.

Programmering

De beschikbaarheid en betaalbaarheid van voldoende en goede bedrijfsruimtes en kantoren is een belangrijk thema voor de komende jaren. Met de Ontwerp Beleidsnota Werklocaties 2035 scherpen we ons beleid hierop aan. De komende jaren investeren we (verder) in:

- Kantoren: de vraag naar kantoren is onverminderd hoog. Naast de aandacht voor betaalbaarheid en beschikbaarheid van kantoren in het lagere segment, werken we mee aan het toevoegen van kantoren op de knooppunten Stationsgebied en Leidsche Rijn.
- Bedrijventerreinen:
    - Ontwikkeling circulair bedrijfspark Strijkviertel: efficiënt en meerlaags, met een hoge dichtheid en focus op MKB-werkgelegenheid. De vaststelling van het Omgevingsplan door de gemeenteraad is gepland voor Q2 2025.
    - Lage Weide: verdichting (strategische en anticiperende verwervingen) met cofinanciering van OntwikkelingsMaatschappij Utrecht (OMU), verduurzaming en verbeteren kwaliteit. Investeringen in de ontsluiting van het terrein zijn cruciaal voor verdere doorontwikkeling en verdichting. Verschillende maatregelen en ambities werken we uit in de Beleidsnota Lage Weide, die we in 2025 opstellen.
    - Inzetten op verdichting op andere werklocaties, in samenwerking met de OMU, zoals Werkspoorkwartier, Oudenrijn, Overvecht.
    - Onderzoek provincie Utrecht voor een nieuw regionaal bedrijventerrein, waardoor de druk op de Utrechtse markt enigszins afneemt.
    - Goed benutten van de ruimte op bedrijventerreinen door de fysieke- en milieuruimte zo goed mogelijk te benutten door bedrijven die dat echt nodig hebben.
- Winkelgebieden: verwachting is dat de hoeveelheid vierkante meters retail dankzij de bevolkingsgroei redelijk stabiel blijft. Nieuwe ontwikkelingen vinden plaats bij de grote gebiedsontwikkelingen, zoals de MWKZ.
- Innovatielocaties: het benutten van de ontwikkelruimte op het USP en de omliggende gebieden. Regionaal werken we aan een samenhangend programma voor innovatielocaties. We willen de ruimtevraag van innovatieve bedrijven actiever faciliteren en komen tot een aanvullend netwerk van innovatielocaties in de regio.
- Wijkeconomie: we starten in het kader van de regiodeal in Overvecht met een traject om meer en passende ruimte voor werk in de wijk toe te voegen.

Maatschappelijke voorzieningen

Ambitie van de Opgave

Groei in balans en Ongelijk investeren voor gelijke kansen

De groei van de stad dient samen te gaan met een toename in de maatschappelijke voorzieningen, vanwege hun belang voor de ontwikkeling, beleving, ontmoeting en ondersteuning van alle inwoners. Het gaat om scholen, sportaccommodaties, buurtcentra, culturele voorzieningen en speelruimte. Uitgangspunt is om kwaliteit en leefbaarheid centraal te laten staan bij de verdere ontwikkeling van de stad: we willen groeien in balans. Voor een gezonde groei van de stad groeien de voorzieningen mee met de bevolking. Dit doen we onder andere door vooral te investeren in buurten en inwoners die dat het hardste nodig hebben (ongelijk investeren voor gelijke kansen). Hiervoor is gekeken naar de scheidslijnenmonitor van de gemeentelijke afdeling Onderzoek en Statistiek.

Koersdocument Leefbare Stad en Maatschappelijke Voorzieningen

Onze ambities staan beschreven in de RSU2040, het Koersdocument Leefbare Stad en Maatschappelijke Voorzieningen en de thematische huisvestingsnota's. Dit leidt tot een programmering op hoofdlijnen voor de langere termijn en meer concrete programmering voor de eerstkomende jaren. De herijking van het koersdocument volgt in 2025. Netcongestie zorgt ervoor dat nieuwe voorzieningen voorlopig geen grootverbruik aansluiting kunnen krijgen. We werken samen met het Rijk, de regio en netbeheerders aan oplossingen voor netcongestie.

Beleidsnota's, uitvoeringsprogramma's en rapportages

Per opgave in het maatschappelijk domein zijn ambities en doelstellingen vastgesteld. Voor Cultuur is de Kadernota Cultuurparticipatie 2022-2030 en het Uitvoeringsprogramma Huisvesting Culturele en Creatieve Sector 2025-2028 leidend: hierin zijn de kwantitatieve kaders vanuit de RSU2040 onderstreept en inhoudelijk verder aangescherpt. Ook is de Nachtvisie 2030 vastgesteld.

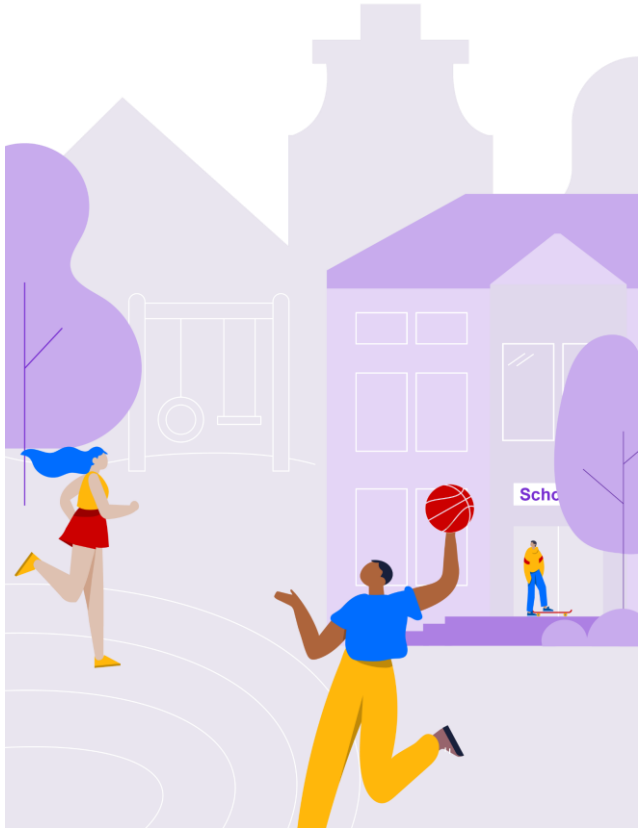
Op 27 maart 2025 heeft de gemeenteraad de nieuwe Beleidsnota Onderwijshuisvesting vastgesteld. In dezelfde periode heeft B&W het Uitvoeringsprogramma Onderwijshuisvesting 2026-2041 vastgesteld. Beleidsnota en uitvoeringsprogramma vormen samen het IHP (Integraal Huisvestingsplan Onderwijsvoorziening). Besluitvorming over investeringen in onderwijshuisvesting loopt hierin mee.

De Beleidsnota Sport en Bewegen 2025-2032 is begin 2025 vastgesteld door de raad. Hoe we de ambities en doelstellingen uit de nota bereiken, werken we in afstemming met de stad uit in vier uitvoeringsprogramma's.

Welzijn werkt vanuit de kadernota Meerjarig perspectief buurtcentra in buurten en wijken voor de periode 2022–2032.

Maatschappelijke voorzieningen blijven achter

Met het huidige groeitempo en de schaarse middelen voor nieuwe investeringen lukt het niet om het voorzieningenniveau evenredig te laten meegroeien met het aantal inwoners, zoals beoogd is in de RSU. Daarvoor is onvoldoende geld en ruimte beschikbaar. Investeringen die nu niet worden gedaan, kunnen in sommige gevallen niet meer worden ingehaald. Bijvoorbeeld als het gaat om de bouw van sporthallen in plaats van gymzalen; als de gymzalen eenmaal zijn gerealiseerd kan er later niet alsnog een sporthal worden ingepast.

Maatschappelijke voorzieningen

Actuele ontwikkelingen

We werken door aan het uitvoeren van het investeringspakket Groei in balans, onderdeel van het coalitieakkoord 2022-2026. De laatste jaren zijn er geen extra financiële middelen beschikbaar in het MPR voor nieuwe investeringen in maatschappelijke voorzieningen. Dit MPR 2025 stellen wij voor knelpunten in de lopende programmering van maatschappelijke voorzieningen op te lossen door herbestemming van het budget voor “Investeringen randvoorwaardelijk voor woningbouw op korte termijn”: dit budget wordt in 2029 en in latere jaren structureel ingezet ter dekking van de structurele tekorten in diezelfde jaren. Hiermee worden middelen verschoven van begrotingsprogramma Duurzame bereikbaarheid naar begrotingsprogramma Levendige en gezonde stad. We werken aan een nieuwe bestendige bekostigingssystematiek om de uitgaven verbonden aan de groei van de stad (inclusief maatschappelijke voorzieningen) te kunnen betalen. Een herziening van de investeringsstrategie is noodzakelijk om groeien in balans mogelijk te maken voor de maatschappelijke voorzieningen.

In het maatschappelijk vastgoed is een aantal ontwikkelingen van belang: gestegen bouwkosten en de toekomstige exploitatiekosten maatschappelijk vastgoed. De bouwkostenramingen van het te realiseren maatschappelijk vastgoed staan onder druk door de sterke stijgingen de laatste jaren. Het gevolg is dat de kostprijs omhoog gaat en in de structurele exploitatie hogere verhuurprijzen nodig zijn. Dit bemoeilijkt het vinden van maatschappelijke huurders. Vanwege de gestegen kosten moeten beheersmaatregelen worden getroffen om binnen de budgettaire kaders te blijven. Dit wordt voor een deel van de maatschappelijke voorzieningen uitgewerkt, bijvoorbeeld in de vorm van versobering (zonder afbreuk te doen aan de kwaliteit). Door de financiële krapte constateren we dat we steeds verder achterlopen bij het bereiken van onze vastgestelde ambitie.

Sport

We gaan door met de lopende projecten van sport, zodat meer Utrechters blijvend sporten en bewegen. Daarom investeren we in sportvelden, sporthallen en een zwembad. In het vorige meerjarenperspectief meldden we nog dat de uitbreiding van de meeste sportvoorzieningen in de pas loopt met de groei van de stad, behalve de sportvelden. Inmiddels zien we dat naast de sportvelden ook de binnensport en zwembaden onvoldoende meegroeien. We constateren dat we achterlopen op onze vastgestelde ambities en doelstellingen:

- In 2030 is er een tekort van1 sporthal en dit loopt op naar een tekort van 5,5 sporthallen in 2040.
- We verwachten in 2040 een tekort van 8 hockeyvelden, 7 voetbalvelden (op zaterdag), 2 rugbyvelden en 62 tennisbanen.
- Het zwembad Maximapark staat gepland in 2029.

Cultuur

Conform de Barcode streeft de gemeente Utrecht naar 25 culturele wijkvoorzieningen in 10 wijken (15.625 m²) voor 2040. Daarnaast willen we tegen die tijd zowel een grotere als een kleinere stedelijke culturele voorziening toevoegen aan de stad. Vanwege schaarse middelen hebben we er eerder voor gekozen om de realisatie van wijkcultuurhuizen en stedelijke voorzieningen te temporiseren. Projecten zonder vastgestelde locatie schuiven door. Tegelijkertijd werken we ook de komende periode aan de realisatie van vier nieuwe culturele wijkvoorzieningen.

Voor de realisatie van 80.000 m² extra werkruimte voor de culturele en creatieve sector is in de RSU2040 reeds 30.000 m² geprogrammeerd, waaronder in het Werkspoorkwartier, Nieuw-Overvecht , Beurskwartier en de Merwedekanaalzone – dit vertalen we naar concrete projecten. In de programmatische verkenning van Rijnenburg is aanvullend 7.000 tot 14.000 m² opgenomen. Voor de resterende 45.000 m² zoeken we naar geschikte locaties. Door veranderde marktomstandigheden en het stoppen van locaties hebben we in de afgelopen periode circa 5.000 m² gerealiseerd. Daarmee blijven we achter op onze ambitie, maar de ontwikkeling van nieuwe locaties loopt door. Zo voegen we de komende tijd nieuwe locaties toe, bijvoorbeeld op bedrijventerreinen (Zonnebaan), in tijdelijke panden (zoals Parkeergarage Paardenveld en het Attleeplantsoen) en nieuwe gebiedsontwikkelingen zoals Tussen de Rails.

Welzijn

Tot 2030 zijn buurtcentra, buurtkamers en jongerenhuiskamers geprogrammeerd. Tussen 2030 en 2040 zijn er op basis van de actuele bevolkingsprognose stadsbreed nog zes buurtcentra inclusief jongerenhuiskamer nodig. De locaties zijn nog niet bepaald. We onderzoeken de komende jaren de behoefte aan overige welzijnsaccommodaties (beheerde speeltuinen, scouting en volkstuinen). De welzijnsaccommodaties groeien mee volgens de in beleid vastgestelde normen per type wijk.

Maatschappelijke voorzieningen

Onderwijshuisvesting
Onderwijshuisvesting inclusief programmering komt aan bod in het IHP. Omdat onderwijshuisvesting een wettelijke taak van de gemeente is met vastgestelde normen met betrekking tot capaciteit voor huisvesting, groeit het aantal schoolgebouwen automatisch mee bij de ontwikkeling van nieuwe wijken. We hebben te maken met een strak financieel kader waardoor we middelen hebben voor kwalitatief goede gebouwen, maar niet automatisch voor aanvullende beleidsdoelen zoals inclusief onderwijs en klimaatadaptief- en circulair bouwen. Ook knelt het financieel bij het bouwen van nieuwe scholen in nieuwe wijken waar wordt verdicht binnen de bestaande stad, zoals de Merwedekanaalzone en het Beurskwartier. De betaalbaarheid van kinderopvangruimte bij schoolgebouwen is hierbij een vraagstuk. Momenteel wordt onderzocht hoe hiermee om te gaan.

Programmering

Sport

- De realisatie van het zwembad Maximapark staat gepland in 2029.
- De voorbereidingen voor de sporthallen Cartesiusdriehoek (in gebruik name 2027), Merwedekanaalzone (2028) en de binnensportvoorziening in Vleuten (2027) en sporthal Overvecht (2029) lopen.
- We zetten in de komende twee jaar nog twee natuurgrasvelden om in kunstgras (de Dreef en Voordorp).
- Uitbreiding/inpassing sportvelden: Nieuw Welgelegen (twee sportvelden 2027) en Rijnvliet (rugbyveld 2025), hockeyveld Rijnvliet (2025/2026 variantenstudie Strijkviertel).

Onderwijshuisvesting

In lijn met het Meerjarenplan Onderwijshuisvesting 2016 – 2025 gaan wij de komende jaren een aanzienlijke uitbreiding realiseren van het primair- en voortgezet onderwijs.

- Er komen lagere scholen bij in de buurten Haarrijn, Leeuwesteyn en Groenewoud (Leidsche Rijn), Merwedekanaalzone, Cartesiusdriehoek en het Beurskwartier.
- Het voortgezet onderwijs breidt uit in Merwedekanaalzone, Leidsche Rijn, Overvecht en Vleuten-De Meern en in het Utrecht Science Park/Rijnsweerd.

Welzijn

- We realiseren een nieuw buurtcentrum en jongerenhuiskamer in de Merwedekanaalzone en twee kleinere buurtcentra in Overvecht. Voor Overvecht betrekken we dit bij de Programmatische uitgangspunten doorontwikkeling maatschappelijk vastgoed Overvecht.
- Bij de ontwikkeling van de Kruisvaartkade (Zuidwest) en het Lombokplein/Beurskwartier zijn buurtkamers voorzien. De middelen voor deze uitbreiding zijn nog niet beschikbaar.

Cultuur

Wijk- en jongerencultuurhuizen:

- Wijkcultuurhuis Merwede
- Jongerencultuurhuis Berlijnplein (onderdeel Cultuurcluster, Leidsche Rijn)
- Jongerencultuurhuis De Tol (Vleuten-De Meern)
- Wijkcultuurhuis De Musketon (Lunetten – haalbaarheidsonderzoek loopt)
- Zoekgebieden voor nieuwe initiatieven: USP/Rijnsweerd, Papendorp/Groenewoud, Noordwest, Centrum, Oost, Beurskwartier, Overvecht en Rijnenburg
- Herontwikkeling bestaande voorzieningen (geen MPR-dekking nodig)
- Kanaleneiland: nieuwbouw jongerencultuurhuis BOKS (gereed in 2026)
- Overvecht: zoektocht naar toekomstbestendige locatie (Rhonedreef 40)

Stedelijke culturele voorzieningen:

- Cultuurcluster Berlijnplein: 9.200 m² voor dans, theater, beeldende kunst, mode, design, amateurkunst en werkruimte (oplevering medio 2028)
- Overvecht Centrum: ontwikkeling bovenstedelijke voorziening binnen het Masterplan; concept en financiering worden nader uitgewerkt

Werkruimte culturele en creatieve sector:

- Ca. 2.000 m² Attleeplantsoen 39, tijdelijk beschikbaar
- Ca. 2.250 m² op een etage van parkeergarage Paardenveld, tijdelijk beschikbaar
- 1.200–2.400 m² via uitgifte in Tussen de Rails voor een broedplaats (15 jaar)

Maatschappelijke voorzieningen

Knelpunten in de investeringsprogrammering

Dit MPR 2025 stellen we voor om knelpunten in de lopende programmering van de maatschappelijke voorzieningen op te lossen door herbestemming van budget (zie ook pagina 30). Vorig jaar kon de prijsindexering niet doorgevoerd worden als gevolg van bezuinigingen. Voorzieningen in de VJN 2024 zijn dus gebaseerd op prijspeil 2022. De bouwprijzen zijn verder doorgestegen. Inmiddels zijn de bedragen geactualiseerd naar prijspeil 2024. Daarnaast is de interne rekenrente gestegen van 1,5% naar 2%. Beide factoren leiden ertoe dat de opgenomen jaarlasten van de maatschappelijke voorzieningen niet meer afdoende zijn. Een overzicht van de knelpunten volgt hieronder.

Buurtcentrum Merwedekanaalzone

In de Samenwerkingsovereenkomst Merwedekanaalzone is exact vastgelegd in welk blokken de maatschappelijke voorzieningen terecht komen en wie beoogd eigenaar is (meestal de gemeente). De meeste maatschappelijke voorzieningen zoals het Buurtcentrum zijn onderdeel van bouwblokken die door marktpartijen worden gerealiseerd. Het buurtcentrum is opgenomen in blok 9. Gezien de omvang van MWKZ met circa 10.000 nieuwe woningen is het buurtcentrum één van de noodzakelijke basisvoorzieningen. Het actualiseren van de kostenraming naar prijspeil 2024 zorgt ervoor dat de beschikbare middelen niet voldoende zijn voor de aankoop, afbouw en exploitatie. Er is structureel 86.000 euro extra nodig vanaf 2027.

Gezondheidscentrum Merwedekanaalzone

Het gezondheidscentrum is opgenomen in blok 8. Gezien de omvang van MWKZ met circa 10.000 nieuwe woningen is het gezondheidscentrum één van de noodzakelijke basisvoorzieningen. Met de ontwikkelaar van dit blok wordt al lange tijd gesproken over het ontwerp van centrum. Inmiddels bestaat er overeenstemming over het Definitief Ontwerp. De kostprijs dekkende huur ligt naar verwachting hoger dan de huur die eerstelijns zorg partijen kunnen betalen vanuit de zorgvergoeding. Er is structureel 42.000 euro nodig.

Buurtcentra Overvecht

Buurtcentra Overvecht is gesplitst in twee onderdelen (alleen het totaal is opgenomen in het overzicht); buurtcentrum Burezina in Overvecht Zuid en een buurtcentrum in Overvecht Noord (locatie nog nader te bepalen, mogelijk bij de locatie nieuwe sporthal Overvecht. In de VJN 2024 zijn middelen opgenomen voor buurtcentra Overvecht. Het actualiseren van de kostenraming naar prijspeil 2024 zorgt ervoor dat de beschikbare middelen niet voldoende zijn voor de aankoop, afbouw en exploitatie. Er is structureel 40.000 euro extra nodig vanaf 2026.

Wijkcultuurhuis Lunetten

Lunetten heeft in vergelijking met de rest van de stad weinig culturele voorzieningen. Daarom is de realisatie van dit wijkcultuurhuis één van onze prioriteiten. In de huidige financiële situatie zal door de hoge kostprijs dekkende huur de exploitatie van het wijkcultuurhuis in de Musketon zwaar onder druk komen te staan, waardoor reguliere culturele programmering zoals uitgevoerd in andere wijkcultuurhuizen niet haalbaar is. Zonder budget voor losse inventaris en inbouw zal de oplevering van het gebouw vertraging oplopen of niet volledig functioneel zijn. Het niet oplossen van deze knelpunten zal leiden tot een structurele verarming van het culturele en sociale leven in Lunetten, een wijk die juist behoefte heeft aan laagdrempelige voorzieningen om verbinding te stimuleren. Hiermee voldoen we minder aan het principe ‘ongelijk investeren voor gelijke kansen’. De kostprijs dekkende huur zal structureel met €110.000 naar beneden moeten worden gebracht om exploitatie vergelijkbaar te houden met andere wijkcultuurhuizen. Met een verwachte oplevering in 2026 is er geen budget beschikbaar voor de losse inventaris en een inbouwpakket (deel demarcatie gebruiker). Hiervoor ramen we momenteel €300.000 (€300 x 1.000 m²). Per saldo leidt dit tot een knelpunt van €410.000 in 2026 en €110.000 vanaf 2027.

Maatschappelijke voorzieningen

Wijkcultuurhuis Merwedekanaalzone
Het structurele tekort voor dit wijkcultuurhuis wordt voorlopig geraamd op €50.000. Dit tekort wordt voornamelijk veroorzaakt door ophoging van de interne rekenrente van 1,5% naar 2%. Het niet oplossen van het tekort betekent dat de sociale- en culturele infrastructuur in dit cruciale gebied niet op het gewenste niveau kan worden gebracht, met gevolgen voor het welzijn van de bewoners en de sociale cohesie. Zonder deze voorziening ontstaat een mismatch tussen de vraag naar- en het aanbod van sociale en culturele activiteiten, en voldoen we minder aan het principe ‘groei in balans’.

Hieronder volgt een totaaloverzicht van de knelpunten in de lopende programmering van Welzijn en Cultuur (bedragen *€1.000).

Thema	Project	Gebied	2025	2026	2027	2028	2029	struc
Welzijn	Buurtcentrum MWKZ	Zuidwest	0	-260	86	86	86	86
Welzijn	Gezondheidscentrum MWKZ	Zuidwest						42
Welzijn	Buurtcentrum Overvecht	Overvecht	-238	40	40	40	40	40
Cultuur	Wijkcultuurhuis Lunetten	NOOZ	0	410	110	110	110	110
Cultuur	Wijkcultuurhuis MWKZ	Zuidwest	0				50	50
	Totaal cultuur en welzijn		**-238**	**190**	**236**	**236**	**286**	**328**

Sport
In het MPR is programmering van de uitbreiding van sport- en beweeg accommodaties opgenomen. Hiernaast volgt de actualisatie van het investeringsprogramma ten opzichte van het MPR 2024. Het gaat om veranderingen in planning, kosten en kasritmes (bedragen *€1.000).

Thema	Project	Gebied	2025	2026	2027	2028	2029	struc
Sport	Kapitaallasten voor afgeronde projecten	Stadsbreed	354	354	354	354	354	354
Sport	Nieuw Welgelegen, inpassingskosten twee sportvelden	Zuidwest	0	1.608	2.300	25	363	363
Sport	Nieuw Welgelegen (aanleg voetbalveld met kleedvoorziening)	Zuidwest			153	153	153	153
Sport	Nieuw Welgelegen (aanleg hockeyveld met kleedvoorziening)	Zuidwest			121	121	121	121
Sport	Rijnvliet, inpassingskosten	LR-VdM	1.037	11	11	11	11	11
Sport	Rijnvliet (rugbyveld)	LR-VdM	113	113	113	113	113	113
Sport	Cartesiusdriehoek, sporthal (combi met onderwijs, incl grondkosten)	West Noordwest	0	0	810	810	810	810
Sport	MWKZ, sporthal (combi met onderwijs, incl grondkosten)	Zuidwest				770	770	770
Sport	MWKZ. sporthal voorbereidingskrediet	Zuidwest	18	18	18			
Sport	Overvecht , sporthal (combi met onderwijs, incl grondkosten)	Overvecht					735	735
Sport	Overvecht , sporthal voorbereidingskrediet	Overvecht	10	10	10	10		
Sport	Voetbalveld, omzetting natuurgras naar kunstgras De Dreef	Overvecht		107	107	107	107	107
Sport	Voetbalveld, omzetting natuurgras naar kunstgras Hercules	NOOZ			107	107	107	107
Sport	Zwembad Maximapark (extra zwembad)	LR-VdM					1.535	1.535
Sport	Zwembad Maximapark voorbereidingskrediet	LR-VdM	26	26	26	26		
Sport	Hockeyveld ntb locatie/voorkeur Maarschalkerweerd (ex. inpassingskosten)	NOOZ				121	121	121
	Subtotaal		**1.558**	**2.247**	**4.130**	**2.728**	**5.300**	**5.300**
	MPR 2024		**1.538**	**2.909**	**5.292**	**3.118**	**4.916**	**4.916**
	Totaal Sport		**20**	**-662**	**-1.162**	**-390**	**384**	**384**

Maatschappelijke voorzieningen

Dekking voor knelpunten
In de jaren 2025-2028 is er sprake van meevallers vanwege actualisaties van de planningen: enkele projecten schuiven naar achter in de tijd. Deze bedragen worden toegevoegd aan de reserve Groei in balans en houden we beschikbaar om in te kunnen zetten bij de invoering van een nieuwe bestendige bekostigingssystematiek voor de groei van de stad.

In 2029 en latere jaren zijn er structurele tegenvallers. In het coalitieakkoord is een jaarlijks budget van 669.000 euro opgenomen voor “investeringen randvoorwaardelijk voor woningbouw op korte termijn”. Dit budget zetten wij in 2029 en latere jaren in voor het oplossen van knelpunten in investeringen die een gevolg zijn van woningbouw op korte termijn: investeringen in buurtcentra en sportvoorzieningen. Met deze budgetoverheveling van het begrotingsprogramma Duurzame bereikbaarheid naar begrotingsprogramma Levendige en gezonde stad bevorderen wij het integraal werken aan onze opgaven.

Maatschappelijke Ontwikkeling onderzoekt op welke wijze het resterend knelpunt in de bestaande programmering (structureel 43.000 euro vanaf 2030) kan worden opgelost.

Thema	2025	2026	2027	2028	2029	struc
Cultuur en Welzijn	-238	190	236	236	286	328
Sport	20	-662	-1162	-390	384	384
Totaal mee- en tegenvallers	-218	-472	-926	-154	670	712
Inzet budget investeringen randvoorwaardelijk voor woningbouw op korte termijn					-669	-669

Binnensportcapaciteit
De noodzakelijke investering in extra binnensportcapaciteit is als bijsturing opgenomen in de VJN 2025 voor een bedrag van structureel 250.000 euro per jaar vanaf 2026.

Thema	Project	2026	2027	2028	2029	struc
Sport	Binnensportcapaciteit	250	250	250	250	250
Dekking	Financieel beeld VJN	-250	-250	-250	-250	-250

Duurzame mobiliteit

Ambitie van de opgave

We houden de bereikbaarheid en verkeersveiligheid zo goed mogelijk op peil. Om gezond stedelijk leven en de groei van de stad mogelijk te maken, zetten we in op de transitie naar ruimte-efficiënte en duurzame mobiliteit (lopen, fietsen, openbaar vervoer en deelmobiliteit). We streven naar een stad waarin mobiliteit en bereikbaarheid voor iedereen op orde is. We werken hierbij vanuit de kaders van de RSU2040 en het Mobiliteitsplan 2040.

Actuele ontwikkelingen

Verdere verlaging MPB-investeringsbudget

In het hoofdstuk *Ruimtelijke koers* van dit MPR is te lezen dat de Hervormingsbezuinigingen leiden tot een structurele verlaging van het investeringsbudget. Voor mobiliteit gaat het om 1,76 miljoen euro per jaar vanaf 2027 (80% hiervan vanaf 2026). Samen met de eerdere bezuiniging van structureel 3 miljoen euro per jaar vanaf 2026, betekent dit dat er tot en met 2040 in totaal 71 miljoen euro minder beschikbaar is voor investeringen in mobiliteit. Dit heeft als gevolg dat we moeten temporiseren en scherpe keuzes moeten maken. Voor bereikbaarheid betekent dit dat we focussen op de schaalsprong fiets en op het verbeteren van het voetgangersnetwerk. Daarbij geldt het uitgangspunt dat we de bezuinigingsopgave invullen door niet te bezuinigen op de schaalsprong ov, randvoorwaardelijke investeringen voor woningbouw of verkeersveiligheid.

De bezuinigingsopgave van structureel 1,76 miljoen euro per jaar zorgt er concreet voor dat we op korte termijn (vanaf 2026) een aantal projecten niet programmeren: Fietsbewegwijzering (vanaf 2027) en Multimodaal Verkeersmanagement. Daarnaast passen we de programmering aan voor de volgende projecten: NRU, Mobiliteitsmanagement (vanaf 2030) en Dom tot Dam route (inclusief Demkabrug). Ook op de middellange termijn (vanaf 2030) kunnen we minder investeringen programmeren.

Zoals ook in de Voorjaarsnota opgenomen: specifiek voor de NRU passen we een kasschuif toe voor wat betreft de gereserveerde middelen voor de NRU (jaarlijks 1 miljoen euro), omdat op dit moment onzeker is of de investeringen op korte termijn noodzakelijk zijn. Mocht onze inzet toch resulteren in eerdere realisatie dan zal hier alsnog incidenteel geld voor vrij worden gemaakt. Hiertoe nemen we een risico op in het weerstandsvermogen.

Als uitgangspunt hanteren we de richtlijn van sobere mobiliteitsherinrichtingen met een meer natuurlijke manier voor realisatie van groen in projecten met meer hergebruik van materialen, zoals klinkers. Ook proberen we werkzaamheden maximaal te combineren met beheer en onderhoud, wat leidt tot minimale verkeershinder en minimale kosten in relatie tot onze doelstellingen.

Transitie naar ruimte-efficiënte en duurzame mobiliteit

Om de transitie naar ruimte-efficiënte en duurzame mobiliteit zo goed mogelijk te realiseren en de bereikbaarheid en verkeersveiligheid met de beschikbare middelen zo goed mogelijk op orde te houden, gaan we door met investeren in de schaalsprong fiets en het verbeteren van het voetgangersnetwerk. Het investeringsbudget loopt terug, dus zullen we een minder grote transitie naar duurzame en ruimte-efficiënte mobiliteit realiseren.

De bereikbaarheid in de stad staat onder druk doordat de netwerken voor auto, fiets en ov aan de grenzen van hun capaciteit zitten. Deze druk neemt ook toe door een groeiend aantal inwoners en werknemers. We zetten de beschikbare middelen zo in dat we de groei van de stad met nieuwe woningen en banen zo goed mogelijk faciliteren.

Relevante links met andere monitoringsinstrumenten

Voor de laatste cijfers over de transitie naar ruimte-efficiënte en duurzame mobiliteit verwijzen we naar de Monitor Mobiliteitsplan, die we naar verwachting in Q2 2025 actualiseren. De voortgang van alle geprogrammeerde projecten is te vinden in de Voortgangrapportages VGR voorjaar 2024 en VGR najaar 2024.

Programmering

Voor een volledige programmering van de investeringen in mobiliteit verwijzen we naar de geheime bijlage met de projecten van het MPR. In deze bijlage geven we ook aan bij welke projecten wordt samengewerkt met Beheer Openbare Ruimte (BOR).

Toelichting op financiën en programmering MPB 2025

We actualiseren jaarlijks het meerjarenprogramma bereikbaarheid (MPB). Projecten lopen meerjarig en leggen beslag op de middelen in de komende jaren. Bij de actualisatie van het MPB worden de verwachte uitgaven van de projecten over de komende jaren bijgesteld (kasritme). Daarnaast bepalen we welke financiële ruimte er beschikbaar is als gevolg van afgesloten projecten bij de jaarverantwoording, bijdragen van derden en indexeringsmiddelen. In deze paragraaf lichten we toe welke middelen beschikbaar zijn voor herprogrammering, hoe deze worden ingezet en wat de actualisatie betekent voor het financiële beeld van het programma Duurzame bereikbaarheid.

Toelichting financiële methodiek

Jaarlijks voegen we een bedrag vanuit de gemeentelijke middelen toe aan het Meerjarig Investeringsprogramma Bereikbaarheid (MIB). Daarnaast dekken we een deel van de investeringen vanuit gelden van derden (met name subsidies). Met dit beschikbare meerjarige investeringsbudget programmeren we projecten over de jaarschijven.

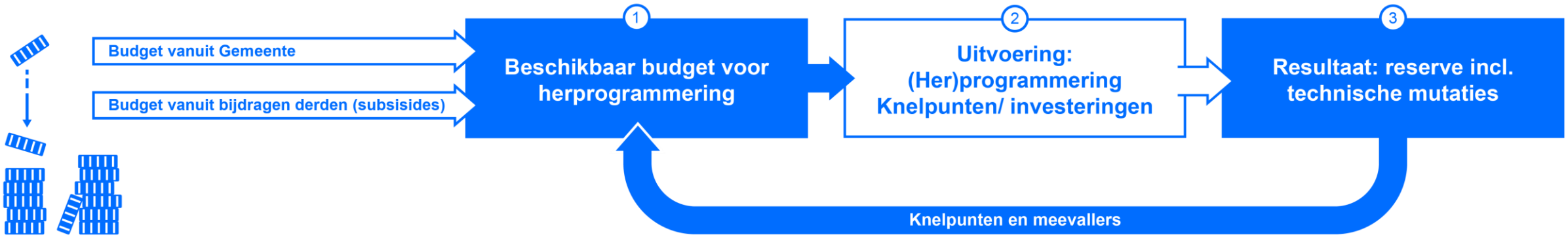
Deze jaarschijven nemen we op in de begroting. Bij programmering maken we onderscheid tussen knelpunten en aanvullende noodzakelijke investeringen. Knelpunten zijn extra kosten op lopende projecten die niet kunnen worden opgevangen binnen het bestaande projectenbudget. Een knelpunt niet programmeren, betekent dat we een project niet kunnen voortzetten. Aanvullende noodzakelijke investeringen zijn investeringen waarvan we het noodzakelijk vinden dat deze plaatsvinden.

Binnen het MIB is een reserve ingesteld waardoor de fasering van uitgaven in een jaar niet gelijk hoeft te lopen met de beschikbare budgetten in een bepaald jaar. De verschillen worden verrekend met de reserve. Deze reserve mag niet onder nul uitkomen.

Daarmee wijkt deze financiële systematiek voor het investeringsprogramma bereikbaarheid af van de reguliere systematiek van jaarlijks in de begroting terugkerende budgetten en bestedingen. De financiële voordelen uit afgesloten projecten worden ingezet binnen het programma waarmee, onder andere, tegenvallers op lopende projecten kunnen worden opgevangen. Jaarlijks worden de uitvoeringsplanning en de verwachte bijbehorende uitgaven van projecten over de komende jaren bepaald en eventueel bijgesteld (kasritme). Naast de resultaten op afgesloten projecten bepaalt deze geactualiseerde uitvoeringsplanning de ruimte in de reserve.

Planningsoptimisme

Bij het bepalen van de te verwachte uitgaven in een jaar houden we rekening met een planningsoptimisme van 20%. De verwachte totale uitgaven van alle projecten in een jaar verlagen we met 20%. Dit doen we omdat nooit alle uitgaven van alle projecten conform planning verlopen. Middelen blijven beschikbaar voor het project (waarvoor ook krediet is vrij gevraagd) en schuiven daarom in de planning door naar een volgend jaar. Tevens is het belangrijk dat we projecten pas opnemen in de uitvoeringsplanning als we deze daadwerkelijk kunnen starten, in verband met krapte op de arbeidsmarkt.

Voor- en nadelen op afgesloten en lopende projecten
Bij de Verantwoording 2024 sluiten we dit jaar acht projecten af. Dit leidt per saldo tot een aanvulling van de reserve van 0,35 miljoen euro. De lijst van projecten inclusief toelichting is te vinden in de Jaarstukken onder Paragrafen; Af te sluiten investeringsprojecten; Bereikbaarheid.

We hebben daarnaast drie aanvullende wijzigingen op lopende projecten. In 2024 hebben we structureel middelen geprogrammeerd voor taxibeleid (0,25 miljoen euro). Hiervan is uiteindelijk 0,09 miljoen euro benodigd geweest. Het verschil (0,16 miljoen euro) valt vrij ten behoeve van de toekomstige programmering. Dit geldt ook voor de middelen die zijn geprogrammeerd voor Verkeersveiligheid (structureel 0,49 miljoen) in het MPB 2024. Deze waren per abuis dubbel begroot. Dit corrigeren we in dit MPB. Voor het project Europalaan-Noord verlagen we incidenteel het budget met 0,6 miljoen euro door meevallers in kosten.

Tot slot is in 2024 het Uitvoeringsprogramma GoedopWeg 2020-2024 afgerond met een positief resultaat en zijn de prognoses voor de komende jaren bijgesteld. Deze middelen (2,15 miljoen euro) vallen vrij ten gunste van de vrije programmeringsruimte.

Onderstaande tabel toont het totaaloverzicht van voor- en nadelen op afgesloten en lopende projecten:

Projecten (Bedragen x € 1.000,-)	**Bedrag**
Saldo 8 projecten afgesloten in Verantwoording 2024	350
Taxibeleid (structureel)	160
Verkeersveiligheid (structureel)	490
Europalaan-Noord	600
Uitvoeringsprogramma GoedopWeg 2020-2024	2.150
Totaal voor- en nadelen op afgesloten en lopende projecten	3.750

Inzet budget loon- en prijscompensatie
De jaarlijks toegekende middelen voor loon- en prijscompensatie 2025 bedragen 0,57 miljoen euro structureel. We gebruiken deze middelen om knelpunten op bestaande projecten op te lossen. Bij een volgende fase van een project (bijvoorbeeld van schetsontwerp naar voorlopig ontwerp) beoordelen we of ophoging van het budget noodzakelijk is in verband met prijsstijgingen of om andere redenen. Het uitgangspunt is dat investeringsbudgetten taakstellend zijn, maar voor lang lopende projecten kan bijvoorbeeld gelden dat sterk gestegen prijzen niet kunnen worden opgevangen binnen het oorspronkelijke budget en de (risico)reserveringen die hiervoor zijn geraamd.

De jaarlijks toegekende middelen voor loon- en prijscompensatie zorgen voor een structurele ophoging van het investeringsbudget bereikbaarheid. Door het totale investeringsbudget te indexeren, voorkomen we dat we steeds minder kunnen doen voor hetzelfde budget.

Ruimte in de reserve voor knelpunten
In de reserve (meerjarige investeringen bereikbaarheid) houden wij ruimte om knelpunten op lopende projecten op te kunnen vangen. We streven er naar om een buffer van circa 10% van het jaarlijkse gemeentelijke budget aan te houden. Wanneer dit niet toereikend is om knelpunten gedurende het jaar op te lossen, sturen we bij door middel van versoberen, prioriteren, uitstellen (of stopzetten) van lopende projecten. Bij een volgende integrale afweging maken we dan opnieuw een prioritering tussen knelpunten en noodzakelijke aanvullende investeringen.

Subsidies: technische mutaties
Deze technische mutaties betreffen subsidies die nog niet in de begroting zijn verwerkt. Hiermee verhogen we de projectbudgetten, waar we in de bestuursrapportages het krediet voor vrij vragen. We hebben in totaal 9,74 miljoen euro aan nieuwe subsidies ontvangen t.o.v. MPR 2024. Hiervan komt 3,13 miljoen euro van het Rijk, 2,76 miljoen euro van de provincie Utrecht en 3,85 miljoen euro van overige partijen (o.a. UNED en EU).

Projecten (Bedragen x € 1.000,-)	**Bedrag**
Investeringsbudget schaalsprong Fiets	20
Herinrichting Maliebaan subsidie	300
Fietsroute Lunetten - Galgenwaard	2.900
Doorfietsroute Amersfoort	351
Looproutes Tolsteegplantsoen/Briljantlaan	69
Koningsweg	700
Subsidie Woningbouwimpuls/Versnelling woningbouw voor DVM Zuidwest	2.575
CDOKE mobiliteit (Anders Reizen)	502
Spuk Stadshaltes	50
Europalaan Noord	150
ov-inframaatregelen (ov-doorstroming)	267
Toegankelijkheid bushaltes	500
Busstation LRC	274
ov-inframaatregelen nav vervoersplan	53
Aanpak verkeersveiligheid projectenbudget	405
Niels Bohrweg	177
Donaudreef	400
Reallocate	47
Totaal technische mutaties (subsidies)	9.740

Knelpunten op lopende projecten

Projectbudgetten zijn kaderstellend. Op basis van een (globale) verkenning wordt het projectbudget bepaald. Bijstelling van het budget kan gaandeweg nodig zijn, bijvoorbeeld omdat een project langer loopt dan vooraf gepland of vanwege prijsstijgingen. Daarnaast kunnen extra noodzakelijke onderzoeken of scopewijzigingen (o.a. als gevolg van participatie/consultatie) leiden tot hogere kosten.

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de ingepaste knelpunten. Deze knelpunten zijn weergegeven exclusief rente, in het geval dat dekking van het knelpunt loopt via kapitaallasten. Dit is van toepassing voor de projecten Amsterdamsestraatweg (ASW), Westelijke Stadsboulevard (WSB) en Kanaalstraat – Damstraat.

Knelpunten (Bedragen x € 1.000,-)	**Bedrag**
1. Amsterdamsestraatweg (ASW)	4.600
2. Westelijke Stadsboulevard (WSB)	1.400
3. Niels Bohrweg	775
4. Kanaalstraat – Damstraat	500
5. Bestemming Catharijnesingel	400
6. Weerdsingel Oostzijde	150
7. Donaudreef	400
8. Ledig Erf – Bleekstraat – Vondellaan (Zuidpoort)	3.800
9. P+R Westraven fietsenstalling	800
10. Kruising Blauwkapelseweg (BKW)	200
Totaal knelpunten	**13.025**

Voor alle projecten (uitgezonderd P+R Westraven fietsenstalling en Kruising Blauwkapelseweg) geldt dat deze te maken hebben met gestegen uurtarieven en materiaalkosten wat leidt tot kostenverhogingen. Deze kostenverhogingen zijn onderdeel van het knelpunt. Daarnaast zijn er project specifieke oorzaken die leiden tot kostenstijgingen, welke we hieronder per project kort omschrijven.

1. Amsterdamsestraatweg (ASW)
In de realisatiefase van dit project zijn extra kosten gemaakt die bestaan uit meerwerk en onvoorziene kosten, waaronder een extra risicoreservering en nadeelcompensatie voor ondernemers.

2. Westelijke Stadsboulevard (WSB)
Dit project bevindt zich in de realisatiefase, waarbij meerwerk is opgetreden: geluidsmaatregelen (verplichte nieuwe meetmethode en duurdere materiaalkosten), extra kosten Dynamisch VerkeersManagement (DVM) systeem, ‘zwevende’ bushalte, naar voren halen rechtsaffer en extra kosten voor bomen in deelgebieden 4 en 5.

3. Niels Bohrweg
Op basis van de actuele raming (ontwerpfase) is er een tekort. Enerzijds door hogere plankosten als gevolg van een in 2023 uitgevoerde integrale variantenstudie met een langer dan geplande doorlooptijd. Anderzijds door hogere plan- en realisatiekosten om eind 2024 via snelle maatregelen een eerste verbetering te realiseren voor een verkeersveiligere inrichting.

De voorkeursvariant die uit de variantenstudie is gekomen betreft een sobere herinrichting, zonder bijvoorbeeld invulling voor extra groen. Het ontwerp gaat uit van herinrichting op een beperkte set van maatregelen (vooral vrij liggend fietspad realiseren) waarmee we de verkeersveiligheid verbeteren. Ook richten we ons alleen op verhardingswerkzaamheden. Een bijdrage van BOR en subsidies van provincie en Rijk zijn onderdeel van het huidige beschikbare budget. Zie ook Raadsbrief Niels Bohrweg.

4. Kanaalstraat – Damstraat
In de realisatiefase van dit project is meerwerk ontstaan zoals benoemd in Raadsbrief Kanaalstraat en zijn onvoorziene kosten ontstaan als gevolg van een langere doorlooptijd en een hoger uitgevallen aanbestedingsresultaat.

5. Bestemming Catharijnesingel
De extra kosten bestaan uit extra plankosten door langere doorlooptijden in verband met bezwaren(procedure), extra werkzaamheden voor het WOO verzoek en extra kosten voor de camerahandhaving, zie ook Raadsbrief Bestemming Catharijnesingel.

6. Weerdsingel Oostzijde
Een langere doorlooptijd van dit project leidt tot meer plankosten dan initieel geraamd.

7. Donaudreef
Op basis van de actuele raming (voorbereiding realisatiefase) is er een tekort ontstaan door gestegen engineering kosten, langere doorlooptijden en problemen in de ondergrond (kabels en leidingen).

8. Ledig Erf – Bleekstraat – Vondellaan (Zuidpoort)
Na het raadsbesluit Ruimtelijke Toekomstvisie Zuidpoortstudie en akkoord start 1e fase in januari 2024, zijn alle Zuidpoortprojecten voor de eerste fase ten behoeve van de start van de afzonderlijke projecten opnieuw geraamd. Uit deze raming blijkt dat er onvoldoende budget is om een aantal projecten op het ambitieniveau te realiseren zoals in de Zuidpoortstudie beschreven en akkoord is bevonden door de raad.

9. P+R Westraven fietsenstalling

In de samenwerkingsovereenkomst (SOK) rondom Merwedekanaalzone is afgesproken dat de gemeente Parkeren op Afstand realiseert in P+R Westraven. We breiden P+R Westraven daarom in 2025 uit met een bewaakte fietsenstalling, waarvoor een eenmalige investering van 0,8 miljoen euro noodzakelijk is. Hierdoor kunnen we in 2027 de eerste bewoners van Merwede verwelkomen die gebruik maken van het product Parkeren op Afstand, waarbij de auto wordt geparkeerd op deze P+R.

10. Kruising Blauwkapelseweg (BKW)

We voorzien extra kosten in de definitiefase van het project. Deze extra kosten zijn het gevolg van een langere voorbereidingstijd dan eerder werd voorzien. Met het programmeren van deze middelen borgen we dat we onderhoudswerkzaamheden (het vervangen van het wegdek en de brug) combineren met herinrichtingen (aanpassing van de kruising) en voorkomen we dat de integrale weerwaarde komt te vervallen.

Ingepaste aanvullende noodzakelijke investeringen in het MPB voor de periode 2025 – 2029

Naast knelpunten passen we ook aanvullende noodzakelijke investeringen in. We programmeren deze nu omdat ze een uitwerking zijn van vastgesteld beleid, reeds in voorbereiding zijn of omdat zicht op dekking noodzakelijk is om verdere afspraken met andere partijen te maken. We passen onderstaande aanvullende investeringen in voor de periode 2025-2029, als de investering hierbuiten valt doen we een reservering. Voor het project Boorstraat fiets- en voetgangersverbinding is de investering exclusief rente weergegeven omdat dekking van deze investering loopt via kapitaallasten (structureel vanaf 2030).

Aanvullende noodzakelijke investeringen (Bedragen x € 1.000,-)	**Bedrag**
1. Fietsparkeren vooroorlogse buurten	900
2. Fietsparkeren stations	750
3. Aanpak voetganger	2.900
4. Ontwikkelend beheer BOR (verhardingen, riolering en VRI)	2.300
5. Doorfietsroute Utrecht-Houten (Gansstraat)	1.250
6. Boorstraat fiets- en voetgangersverbinding	8.840
7. Dom tot Damroute voorbereidingsfase	1.293
8. Nicolaas Beetsstraat voorbereidingsfase	2.250
9. UPGV 2027-2030 + ketenregie Intelligente toegang	1.800
10. Onderzoeksagenda mobiliteit	325
11. Actieagenda Publieke Mobiliteit	150
12. Programma Vervoersongelijkheid	400
13. Fietsdeals 2026 – 2029	875
14. Noodzakelijke investeringen Verkeersveiligheid	766
Totaal aanvullende noodzakelijke investeringen	**24.799**

1. Fietsparkeren vooroorlogse buurten
In het coalitieakkoord 2022 - 2026 is de ambitie opgenomen om de tekorten aan fietsparkeerplekken in vooroorlogse buurten te verminderen. Het Uitvoeringsprogramma hiervoor loopt nu. Met deze aanvullende investering voor 2026-2029 kunnen we dit programma in vier jaar afronden. Zie ook Raadsbrief Fietsparkeren vooroorlogse buurten

2. Fietsparkeren stations
Met deze investering kunnen wij bijna 500 extra fietsparkeerplekken realiseren op de stations Vleuten en Lunetten en geven we uitvoering aan studies die reeds zijn toegezegd (zie ook Raadsbrief Uitbreiding fietsparkeren) voor het toevoegen van fietsparkeerplekken bij de stations Overvecht , Zuilen en Leidsche Rijn. Hierbij werken we samen met onze cofinancier ProRail en zijn we in gesprek met provincie Utrecht over cofinanciering.

3. Aanpak voetganger
In het coalitieakkoord 2022 - 2026 staat dat we ruimte maken voor de voetganger door groene ommetjes en door een hoofdwandelnetwerk te ontwikkelen dat belangrijke voorzieningen toegankelijk en veilig bereikbaar maakt. In de zomer 2025 geven we de Beleidsnota voetganger vrij voor inspraak. Met dit budget starten we de uitvoering van het beleid uit deze nota. Het gaat om kleinschalige investeringen voor de voetganger (zoals obstakels, groene ommetjes, knelpunten in netwerk en toegankelijkheid ov-haltes). Tegelijkertijd maken we een Ontwerpwijzer en een wijkuitwerking van het gewenste voetgangersnetwerk. Het inschrijven op/benutten van (co-) financiering van derden (EU-programma's en provinciale subsidies) is onderdeel van de aanpak. Waar mogelijk maken we combinaties met beheer- en onderhoud (werk-met-werk). Met deze aanpak geven we uitvoering aan o.a. Motie M364 en Motie M301.

4. Ontwikkelend beheer BOR (verhardingen, riolering en VRI)
Met dit budget kunnen we onze beleidsdoelen integreren met de geplande onderhoudsprojecten uit het MJIP (van BOR).
Met beperkte extra middelen zorgen we ervoor dat we straten, die toch worden aangepakt, een kwaliteitsimpuls geven. Daarmee is dit werk-met-werk-budget een beheersmaatregel om de gevolgen van de bezuinigingen te verminderen. Het budget wordt verdeeld in 0,08 miljoen euro per jaar voor VRI en 0,50 miljoen euro per jaar voor verhardingen en riolering. We hebben een concrete lijst met projecten vanuit het MJIP (BOR) voor de komende vier jaar waar zich koppelkansen voordoen.

5. Doorfietsroute Utrecht-Houten (Gansstraat)
Doorfietsroute Utrecht-Houten is nieuw opgenomen in het provinciale Bereikbaarheidsprogramma, waardoor tot 65% aan cofinanciering mogelijk is. Met de aanleg maken we van de Gansstraat een fietsstraat, aansluitend op fietsstraat Koningsweg (in huidige programmering opgenomen). Hiermee ontstaat een doorgaande, herkenbare, verkeersveilige en comfortabele fietsroute vanuit Houten en Bunnik naar de binnenstad.

6. Boorstraat fiets- en voetgangersverbinding
Het project Boorstraat is een systeemsprong voor de infrastructuur in de stad. Het voegt een verkeersveilige verbinding toe voor voetgangers en fietsers tussen de wijken Pijlsweerd en Daalsebuurt en stimuleert een gezonde manier van verplaatsen. Het is een onmisbare schakel voor het toekomstig fietsnetwerk van de stad. Daarnaast ontsluit de verbinding het Wisselspoorgebied en Cartesiusdriehoek, die een belangrijke bijdrage leveren aan de woningbouwopgave van de stad. Voor de totale benodigde investering van ongeveer 40 miljoen euro (raming 2023) hebben de gemeente, het Rijk en de NS 23 miljoen euro gereserveerd (waarvan 7 miljoen euro voor rekening van de gemeente, zie ook Raadsbrief Boorstraat). Voor de resterende benodigde 17 miljoen euro heeft de provincie cofinanciering van 8 miljoen euro toegezegd. Het restant, zijnde 8,84 miljoen euro, is onderdeel van de investering in dit MPR. Dekking voor de totale investering van 40 miljoen euro is noodzakelijk om dit jaar het overdrachtsdossier naar ProRail te kunnen afronden, zie ook TunnelAlliantie | ProRail.

7. Dom tot Damroute voorbereidingsfase
We werken aan een fietsroute die Utrecht (vanaf de Dom) met Amsterdam (tot aan de Dam) verbindt. Deze investering bestaat uit twee onderdelen van deze route, waarvoor we de planvoorbereiding starten. Het eerste onderdeel is het tracé centrum naar de Boorstraat en het tweede onderdeel het tracé langs het Wisselspoor (Boorstraat–St Josephlaan). Beide onderdelen zijn cruciaal voor zowel het functioneren van de Boorstraattunnel (zie 6) als voor de ontsluiting van Wisselspoor en Cartesiusdriehoek. Met de voorbereiding van deze twee deelprojecten kunnen we bepalen welk investeringsbudget nodig is, alvorens we een dekkingsvoorstel kunnen doen voor de uitvoering na 2029. We zetten voor de gehele Dom-tot-Dam route in op cofinanciering van het Rijk en de provincie Utrecht.

8**. Nicolaas Beetsstraat fiets- en voetgangersverbinding voorbereidingsfase**
Het project Nicolaas Beetsstraat is een systeemsprong voor het fiets- en voetgangersnetwerk in de stad. Het voegt een verkeersveilige verbinding toe voor voetgangers en fietsers voor het kruisen van de spoorbarrière in het centrum. Tussen de Van Sijpesteijntunnel en de Bleekstraat is er over een lengte van 1.700m geen goede verbinding onder de sporen door (terwijl een maaswijdte voor fietsers van 500m wenselijk is). We verwachten de eerste haalbaarheidsstudie in Q2 2025 af te ronden. Daarna loopt de voorbereidingsfase door met een studie naar o.a. de technische haalbaarheid (bouwmethode), het opstellen van een Integraal Programma van Eisen, het Functioneel Ontwerp voor de openbare ruimte en het opstellen van het overdrachtsdossier naar ProRail. We zetten voor de realisatie van dit project in op cofinanciering van het Rijk en de provincie Utrecht.

9. Uitvoeringsprogramma Goederenvervoer (UPGV) 2027-2030 + ketenregie Intelligente toegang
Het huidige UPGV loopt t/m 2026. Hiervoor is een uitvoeringsbudget van 0,85 miljoen euro per jaar beschikbaar. We willen de ingezette transitie naar duurzame en efficiënte stadslogistiek voortzetten en daarvoor is vanaf 2027 aanvullend budget nodig. Het programma bestaat uit een aantal actielijnen zoals modal shift (uitbreiding van goederenververoer over water en met kleine elektrische voertuigen), intelligente toegang (in autoluwe gebieden als Merwede en Beurskwartier), doorontwikkelen van het toegangsbeleid voor de binnenstad, slim sturen van logistiek met data, het zekerstellen van de benodigde plekken voor logistieke hubs/bundeling en faciliteren van efficiënte bouwlogistiek naar de vele bouwprojecten in de stad (zie ook Raadsbrief Voortgang UPGV 2023-2026). Gekoppeld aan, en voortkomend uit het UPGV, is budget benodigd om ketenregie te voeren op plekken waar we met intelligente toegang werken. Op deze plekken, zoals bijvoorbeeld bestemming Catherijnesingel, Domplein en toekomstige wijken Merwede en Beurskwartier, moeten we na invoering van de maatregel de verkeersituatie blijven monitoren en op basis daarvan handhaving en beheer aansturen. Deze werkzaamheden zijn nu onvoldoende geborgd binnen de organisatie.

10. Onderzoeksagenda mobiliteit
De onderzoeksagenda bevat onderzoeksvragen (inclusief prioritering hiervan) die voort zijn gekomen uit de Monitor Mobiliteitsplan. Doel is om meer begrip te krijgen van de werking van ons beleid, om zodoende gerichter te kunnen sturen op onze doelen. Het dient als hulpmiddel om te prioriteren in de werkzaamheden van het Mobiliteitsonderzoek, iets wat in tijden van bezuinigingen extra relevant is omdat we scherpe keuzes moeten maken in waar we ons investeringsbudget op inzetten. De onderzoeksagenda draagt bij aan het leveren van beslisinformatie voor dit soort keuzes.

11. Actieagenda Publieke Mobiliteit
Het Rijk en de provincie Utrecht zijn dit jaar gestart met een uitvoeringsprogramma en regio Utrecht (Midden-Nederland) is aangewezen als koploper op het gebied van publieke mobiliteit. Ambitie is om naar een meer collectief mobiliteitssysteem te ontwikkelen dat voorziet in de deur tot deur verplaatsing voor reizigers. Bestaande uit alle collectieve vervoersmodaliteiten: openbaar vervoer, flexbussen, (deel)taxi, (e-)deelfiets, et cetera.

We willen als gemeente invulling geven aan deze koploperspositie door het opzetten van een actieprogramma met specifieke projecten waarbij we inzetten op cofinanciering van het Rijk en de provincie Utrecht en samenwerking met het Sociale Domein. We zetten hiermee de eerste stappen voor de ontwikkeling van een meer toegankelijk publiek systeem, vooruitlopend op een uiteindelijke nieuwe ov-concessie van de provincie (2035). Het budget wordt gebruikt om het actieprogramma op te zetten in de periode 2026-2028.

12. Prioritaire maatregelen binnen Programma Vervoersongelijkheid
Het Uitvoeringsprogramma vervoersongelijkheid is in mei 2023 tot stand gekomen. We geven hiermee invulling aan ongelijk investeren voor gelijke kansen en willen de drempels verlagen voor groepen inwoners die ongelijkheid ervaren ten aanzien van vervoer.

Voor de periode 2026-2029 willen we uitvoering geven aan vier prioritaire maatregelen. Allereerst een subsidie aan de vrijwillige vervoersdienst Buurtmobiel. Daarnaast een subsidie aan Al Amal om actief in te zetten op het meer zelfstandig laten reizen van ouderen met een niet-westerse migratieachtergrond in het ov. Verder willen we twee onderzoeken starten. Een onderzoek naar een Informatiepunt ov (in eigen taal) en een onderzoek naar hoe we fietsen met zijwielen en omgebouwde fietsen kunnen borgen in de Wmo. Hierbij werken we samen met het Sociale Domein.

13. Fietsdeals 2026 – 2029
In het coalitieakkoord 2022 - 2026 is opgenomen dat we fietsdeals (het aanbieden van een fiets voor 30 euro inclusief een jaar onderhoud voor U-pashouders) voortzetten zolang er vraag is. De vraag naar fietsdeals is groot en blijft dat ook naar verwachting. Het afgelopen jaar is er een extra uitreikpunt voor fietsdeals bijgekomen waardoor meer mensen gebruik maken van de fietsdeal. We hebben recent een Europese aanbesteding afgerond, waarbij we meerjarig een samenwerking zijn aangegaan. De huidige budgetten zijn toereikend tot eind 2025. Deze aanvullende investering borgt dekking t/m 2029.

14. Noodzakelijke investeringen Verkeersveiligheid
Bijna alle dodelijke ongevallen in de afgelopen jaren betreffen fietsers en voetgangers die een 50 km/u (of 70 km/u) weg overstaken. Wij willen daarom fiets- en voetgangersoversteken verkeersveiliger maken. Door middel van dataonderzoek hebben wij oversteken in beeld gebracht en zijn deze geprioriteerd, waarbij is gekeken naar mogelijke verbetermaatregelen voor de verkeersveiligheid. Het resultaat is circa 70 oversteken die niet goed zijn ingericht. Op een aantal van deze locaties lopen al projecten gericht op het verbeteren van de verkeersveiligheid. De investering in dit MPB richt zich op de 7 meest onveilige oversteken die we verkeersveiliger willen maken. We zetten hierbij in op cofinanciering van het Rijk en de provincie Utrecht.

Daarnaast is dekking nodig om in 2025 en 2026 nieuwe verkeersveiligheidsprojecten te kunnen initiëren voor dodelijke/zware verkeersongevallen waarbij uit analyse blijkt dat de weginrichting onvoldoende verkeersveilig is. Helaas kennen we in 2025 al een voorbeeld van deze noodzakelijke investering. Op vrijdagnacht 31 januari heeft een dodelijk verkeersongeluk plaatsgevonden op de Draaiweg. Als gevolg hiervan starten we een onderzoek gericht op de mogelijkheden om de verkeersveiligheid en de verkeerscirculatie in het gebied van de Draaiweg en omgeving te verbeteren. De kosten voor dit onderzoek zijn niet geprogrammeerd en kunnen niet gedekt worden vanuit het Actieplan Verkeersveiligheid. Vanuit deze investeringsaanvraag zal een deel worden ingezet als dekking voor dit onderzoek en voor de, naar verwachting, te treffen verbetermaatregelen o.b.v. de aanbevelingen uit het onderzoek.

Tot slot willen wij een deel van de investeringsaanvraag inzetten voor camerahandhaving voor snor- en bromfietsers. Deze moeten in Utrecht sinds juli 2021 in grote delen van de stad op de rijbaan rijden. Vanuit verkeersveiligheid monitoren wij de naleving van dit beleid en nemen wij acties op de naleving hiervan. Uit recente metingen in 2024 blijkt dat de naleving van deze regel nog onvoldoende is: 55% van de snorfietsers rijdt op het fietspad, op plekken waar rijden op de rijbaan verplicht is. Er zijn vaste plekken waar snorfietsers doorsteken of op fietspaden blijven rijden. Op deze locaties verwachten wij dat camera handhaving bijdraagt aan het verbeteren van de verkeersveiligheid. Deze aanvraag heeft betrekking op aanvullend budget voor 2026 om de huidige camera in stand te houden en om een extra camera toe te voegen. Zie ook Raadsbrief Voortgang programma VV najaar 2024 .

Programmering waarover eerder is besloten / wijziging van inzet geprogrammeerde middelen

Ov-schaalsprong

We sparen voor de ov-schaalsprong. Budgetten hiervoor willen we in de komende jaren gebruiken voor ov-investeringen zoals de gemeentelijke bijdrage aan de realisatie van de Merwedelijn, andere toekomstige investeringen in andere ov-verbindingen en verbeteringen in ov-netwerk op korte- en middellange termijn.

Binnen het totale ov-schaalsprongbudget bestemmen wij vanaf 2025 jaarlijks 10 miljoen euro voor de Merwedelijn. De realisatie van de Merwedelijn is noodzakelijk voor woningbouw in Groot-Merwede en Rijnenburg. Deze gebieden vormen samen de grootste woningbouwlocatie van Nederland met 75.000 nieuwe woningen. Met het budget voor de Merwedelijn verwachten wij in ieder geval onze toezegging uit het BO-MIRT 2022 te kunnen nakomen om vanuit de gemeente 200 miljoen euro bij te dragen aan de realisatie van de Merwedelijn.

Bij het BO-MIRT in het najaar 2025 worden naar verwachting afspraken gemaakt over een voorkeurs-alternatief voor de Merwedelijn t/m Nieuwegein (onderdeel MIRT-verkenning ov en wonen). Daarvoor is méér budget nodig dan de 1,2 miljard euro die tot nu toe is toegezegd door de rijksoverheid, provincie en gemeenten. Zoals wij uw raad hebben gemeld in Raadsbrief voortgang verdiepingsfase MIRT-verkenning streven wij naar verhoging van de rijksbijdrage voor aanleg van de Merwedelijn, bovenop de bijdragen die zijn toegezegd in het BO-MIRT 2022. Om daartoe te komen zal ook verhoging nodig zijn van de gemeentelijke bijdrage aan de Merwedelijn, boven op de 200 miljoen euro die de gemeente eerder heeft toegezegd. Daartoe gaan we ook zelf op zoek naar een verhoging van de gemeentelijke cofinanciering voor de Merwedelijn met 100 miljoen euro.

Met het budget van 10 miljoen euro per jaar kunnen we de eerder toegezegde 200 miljoen bekostigen plus een gedeelte van de verhoging met 100 miljoen euro. Het budget van 10 miljoen euro per jaar wordt gedekt vanuit de MIB-reserve (deel ov-schaalsprong).

Dit budget gebruiken wij voor de dekking van de niet-activeerbare voorbereidingskosten en als reservering (spaarpot) voor toekomstige investeringslasten. Deze reservering labelen we apart binnen de reserve voor meerjarige investeringen bereikbaarheid (MIB-reserve, zie pagina 40). Deze reserve zal daardoor in de komende jaren toenemen. Vanaf start bouw van de Merwedelijn zullen de middelen in de reserve worden ingezet. Ook niet-activeerbare voorbereidingskosten kunnen met de reserve worden verrekend.

Na de opleveringsdatum leidt de (gemeentelijke bijdrage aan de) investering in de Merwedelijn tot kapitaallasten voor de gemeente. Daarvoor is na oplevering jaarlijks dekking nodig in de begroting. Hiervoor zetten wij het jaarlijkse budget van 10 miljoen euro in.

De precieze hoogte van de kapitaallasten na oplevering is afhankelijk van vele factoren, die nu nog niet allemaal bekend zijn. Hierbij gaat het bijvoorbeeld om de compensatie voor bouwkostenstijgingen tijdens de aanleg, om de afschrijvingstermijn en afschrijvingsmethode die van toepassing gaan zijn en om de vraag wie de infrastructuur in bezit krijgt (gemeente of provincie). Over deze factoren worden komend jaar afspraken gemaakt met de andere belanghebbende partijen. Ook de ontwikkeling van het rentepeil is een belangrijke factor in de kostenontwikkeling.

Per saldo is er nog geen volledig zekere dekking in beeld voor de kapitaallasten die voortvloeien uit de mogelijke verhoging van onze bijdrage met 100 miljoen euro. We nemen dit mee bij de uitwerking van een bestendige bekostigingssystematiek voor de groei van de stad.

Ov-schaalsprong voor korte- en middellange termijn

Het koesteren en versterken van het ov-netwerk op de korte en middellange termijn is een noodzakelijk onderdeel van de ov-schaalsprong. Om dit te bereiken zijn investeringen nodig in het verbeteren van belangrijke ov-verbindingen, het verbeteren van de kwaliteit van haltes, hubs en knooppunten en het aanbieden van specifieke gemeentelijke ov-producten.

In samenwerking met de provincie Utrecht (de ov-alliantie) hebben we hiervoor een ontwikkelagenda opgesteld. Van het totale ov-schaalsprongbudget bestemmen we hiervoor in totaal 16,9 miljoen euro t/m 2035 als gemeentelijk deel. Dit bedrag is inclusief 0,3 miljoen euro per jaar aan programmakosten.

Budget Doorsteek Papendorp deels inzetten voor verkenning Europaplein

We herprogrammeren 0,8 miljoen euro voor verkenning herinrichting Europaplein uit het budget voor de Doorsteek Papendorp (3,7 miljoen euro). De herinrichting van het Europaplein dient hetzelfde doel als de vanuit de studie Zuidwest voorgenomen doorsteek in Papendorp: de ontsluiting van de Merwedekanaalzone (MWKZ) richting de A12 verbeteren. De herinrichting van het Europaplein vinden wij urgenter dan de doorsteek Papendorp. We zien dat het Europaplein in 2030 tegen zijn maximale belasting aanloopt, ook gezien de (gestarte) bouw van woningen in de Merwedekanaalzone. We starten in 2025 met de verkenning en zullen in Q4 2025 met een raadsbrief komen met een uitgebreidere update over het Europaplein.

Herprogrammeren nieuwe fietsenstallingen

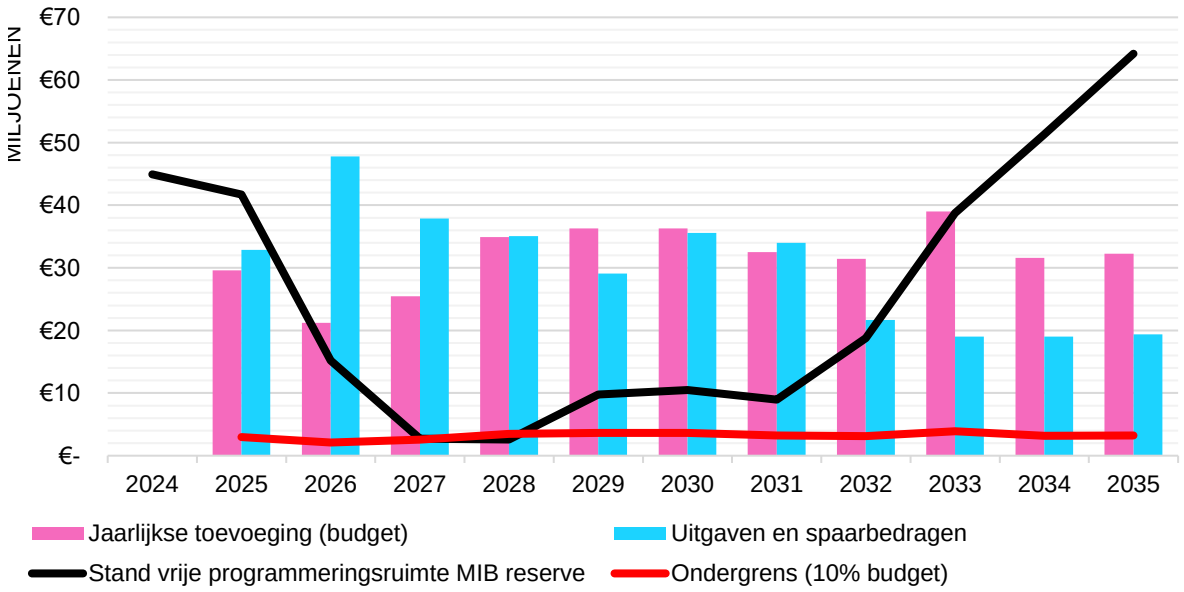
We herprogrammeren 4,8 miljoen euro voor Fietsenstallingen uit het budget van Jaarbeurspleingebouwstalling (4,8 miljoen euro) dat vrijvalt vanwege het tegenvallend aantal fietsparkeerplekken dat in het gebouw gerealiseerd kan worden (ongeveer 1.600 fietsparkeerplekken t.o.v. doelstelling maximaal 2.200 plekken). We hebben dit budget en de budgetten van P1/P4 Hoog Catharijne (4,5 miljoen euro) en uitbreiding van de bestaande Knoopstalling (2,16 miljoen euro) samengevoegd tot één budget ("Fietsenstallingen") van 11,46 miljoen euro om de voorbereiding en realisatie van verschillende stallingen mogelijk te maken. Het gaat hierbij om de planvorming voor de bouw van een extra binnenstadsstalling, de toevoeging van stallingen in garages P1 en P4 Hoog Catharijne en de uitbreidingen van de Vaartsche Rijnstalling (zie Raadsbrief Uitbreiding fietsparkeren Station Vaartsche Rijn) en de Knoopstalling.

Verloop van de reserve Bereikbaarheid (financieel beeld komende 10 jaar)

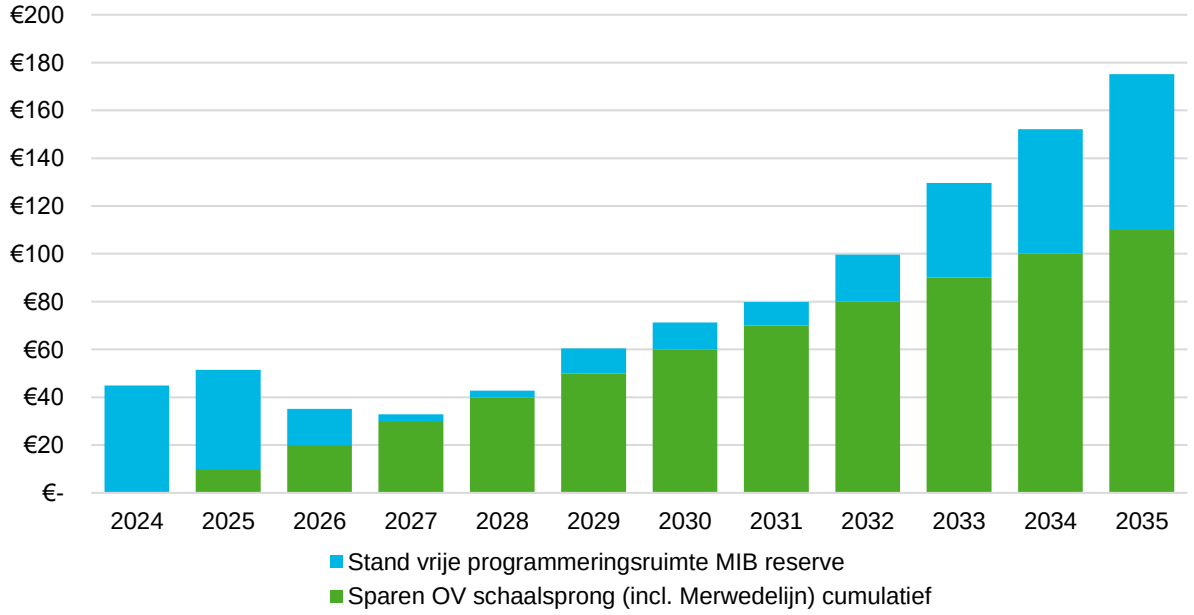
Onderstaande grafieken laten het verloop zien van de reserve Meerjarige Investeringen Bereikbaarheid (reserve MIB) voor de komende 10 jaar. Hierin zijn verwerkt:

- De knelpunten, aanvullende noodzakelijke investeringen en wijziging van inzet geprogrammeerde middelen zoals genoemd op voorgaande pagina's, evenals de structurele verlaging van het investeringsbudget bereikbaarheid (1,76 miljoen) als gevolg van de bezuinigingsopgave. Dit resulteert in een laagste stand van de reserve in 2028 van 2,58 miljoen euro. Deze resterende stand en het verloop naar de toekomst betreft ruimte voor toekomstige knelpunten en aanvullende noodzakelijke investeringen die nu nog niet zijn geprogrammeerd.
- De kasschuif met betrekking tot de parkeerinkomsten conform begroting 2024 (in de jaarlijkse toegevoegde budgetten). De inkomsten uit betaald parkeren gaan in de toekomst toenemen. Voor de eerste jaren dekken we een deel van de investeringen in het kader van groei in balans uit de middelen schaalsprong ov en in de toekomst wordt deze voorfinanciering weer teruggestort.
- Financieel technische wijziging waardoor individuele projectbudgetten niet meer worden belast met een tariefopslag voor overhead. Door het verlagen van zowel het investeringsbudget als de individuele projectenbudgetten, betreft dit per saldo een budget neutrale wijziging in het MPB.
- In het MPB 2024 hebben we aangegeven dat de voorfinanciering van de aanloopverliezen van de Mobiliteitshub XL zijn verwerkt in de geraamde onttrekkingen. Met de besluitvorming over deze hub in december 2024 is dit niet meer van toepassing en zetten wij 2,9 miljoen euro in ten behoeve van de Mobiliteitshub XL. De voorbereidingen voor de realisatie zijn inmiddels gestart, zie ook Raadsvoorstel Kredietaanvraag Mobiliteitshub XL.

Verloop vrije programmeringsruimte

Verloop reserve MIB

Actualisatie Parkeerbegroting

In dit hoofdstuk benoemen we de belangrijkste ontwikkelingen ten aanzien van fiets- en autoparkeren. We rapporteren over het opheffen van parkeerplekken. Tevens actualiseren we de begroting en lichten we de mutaties toe.

Parkeerinkomsten autoparkeren

Voor de parkeerinkomsten vanaf 2025 is de raming bijgesteld. Dit gebeurt jaarlijks waarbij we de actuele realisatiecijfers gebruiken om de raming te verbeteren. Hierbij houden we rekening met de ontwikkelingen betreft het stadsbreed invoeren van betaald parkeren (in 2024 onder andere lagere opbrengsten straatparkeren, hogere naheffingen en hogere opbrengsten garageparkeren), het jaarlijks opheffen van parkeerplaatsen en de ambities voor fietsparkeren.

Er zijn verschillende oorzaken voor de lagere parkeeropbrengsten. Bij Toelichting mutaties parkeerbegroting op pagina 42 gaan we hier nader op in.

In 2025, 2026 en 2027 dekken we het verwachte tekort uit de egalisatiereserve parkeren. Met het incidentele resultaat van 2024 heeft de reserve een omvang van bijna 15% van de parkeerbaten waardoor dit mogelijk is.

Onzekerheid in ramingen

Voor 2025 en verder stellen we de inkomsten uit de parkeerexploitatie nog niet structureel neerwaarts bij. We willen eerst beter onderzoeken welke ontwikkelingen structureel van aard zijn. Daarnaast kijken we naar bijsturingsmogelijkheden. Eén van de mogelijke bijsturingen is het verhogen van de inkomsten van de parkeergarages, onder meer door het verhogen van de bezetting.

Meerjarenraming parkeerbegroting Bedragen x €1.000	Realisatie 2024	Begroot 2025	Begroot 2026	Begroot 2027	Begroot 2028	Begroot 2029
Baten						
Uitvoeren maatregelen autoparkeren	-79.299	-88.660	-93.434	-96.981	-99.303	-103.121
Uitvoeren maatregelen fietsparkeren	-1.539	-1.477	-1.477	-1.477	-1.477	-1.477
Totaal Baten	-80.838	-90.137	-94.911	-98.458	-100.780	-104.598
Lasten						
Uitvoeren maatregelen autoparkeren	27.465	33.907	35.903	36.889	37.838	39.509
Uitvoeren maatregelen fietsparkeren	11.990	13.494	12.503	12.973	12.915	12.716
Totaal Lasten	39.455	47.401	48.406	49.862	50.753	52.225
Saldo baten en lasten	**-41.382**	**-42.736**	**-46.505**	**-48.596**	**-50.027**	**-52.373**
Mutatie reserves		-286	69	190	-83	-284
Toevoeging reserves		238	353	474	201	0
Onttrekking reserves		-524	-284	-284	-284	-284
Saldo na mutatie reserves		**-43.022**	**-46.436**	**-48.406**	**-50.110**	**-52.657**

Voor de nieuwe raming geldt dat de realisatiecijfers in de komende jaren kunnen afwijken van de raming. Het financiële effect kan zowel hoger als lager uitpakken. De parkeerinkomsten kunnen niet met 100% zekerheid worden voorspeld; er zijn verschillende factoren zoals het parkeergedrag in gebieden waar betaald parkeren wordt ingevoerd en de algemene economische situatie.

Overige ontwikkelingen autoparkeren

- De MobiliteitshubXL zal de parkeerbehoefte van diverse gebiedsontwikkelingen faciliteren, waaronder het Parkeren op Afstand voor bewoners van Jaarbeurskwartier en Merwedekanaalzone. In december 2024 heeft de gemeenteraad hiervoor het voorbereidingskrediet goedgekeurd. De voorbereidingen voor de realisatie zijn inmiddels gestart, zie ook Raadsvoorstel Kredietaanvraag Mobiliteitshub XL.
- P+R Westraven zal worden omgevormd naar een ringhub zodat de voorziening ook geschikt wordt voor bewoners die hun auto op afstand parkeren. In 2025 wordt de P+R voorzien van een bewaakte fietsenstalling als eerste stap in de ontwikkeling van het product Parkeren op Afstand voor de inwoners van de Merwedekanaalzone.
- In het derde kwartaal 2024 zijn de resultaten van de proef Parkeren op Afstand voor bewoners van Rivierenwijk bekend geworden. De pilot heeft geleid tot verdieping van inzichten zoals potentiële doelgroepen, prijssensitiviteit, kwaliteitseisen van de voorzieningen en behoeftes van de gebruikers, Deze resultaten nemen we mee in de verdere ontwikkeling van het Parkeren op Afstand-product.
- In 2024 kwam de parkeergarage Springweg voor vier jaar in beheer. De exploitatielasten verrekenen we in de komende jaren met de inkomsten uit deze locatie. Het saldo wordt gereserveerd voor de toekomstige sloopkosten.
- In 2025 komt de parkeergarage Paardenveld in gemeentelijk beheer. In Q2 2025 wordt een besluit aan de raad voorgelegd over de invulling van deze parkeergarage. Vanuit het parkeerdeel zullen inkomsten gegenereerd worden. Deze inkomsten vloeien rechtstreeks naar de exploitatie van de business case van de parkeergarage Paardenveld.
- Er wordt in 2025 gewerkt aan het Parkeer-Route-Informatie-Systeem (PRIS): het parkeerverwijssysteem naar de garages in de binnenstad. Zie ook Toelichting mutaties parkeerbegroting.
- We werken in 2025 aan de verbetering van de parkeerapp en het vergunningensysteem. Beide systemen zijn belangrijk voor de kwaliteit en de continuïteit van het parkeerproduct.

Ontwikkelingen fietsparkeren

- Naast de vertraging die de realisatie van de fietsenstalling in de Stadstuin Leidsche Rijn Centrum opliep (gemeld in MPR 2024), lopen nu ook de realisatie van de stallingen Berlijnplein en P1/P4 Hoog Catharijne vertraging op, waardoor we de gereserveerde exploitatiebudgetten in 2025 niet daarvoor benutten.
- In 2024 startten we met het actiever plaatsen van fietsenrekken in enkele vooroorlogse buurten vanuit het bestaande budget voor fietsenrekken. In Rivierenwijk zien we groot enthousiasme onder bewoners. In 2025 zijn we gestart met de wijken Buiten-Wittevrouwen, Wittevrouwen en Dichterswijk. Om deze aanpak door te zetten programmeren we van 2026 t/m 2029 hiervoor vanuit het MPB-investeringsbudget, zodat we de komende jaren dit project kunnen afronden.
- De Jaarbeursstalling op Utrecht Centraal sloot dit najaar. De extra kosten die we maakten voor een tijdelijke stalling op het plein zelf, dekten we uit het budget voor plaatsing van fietsenrekken in de stad.
- De oplevering van het fietsdepot aan de Vlampijpstraat is vertraagd.

Toelichting mutaties parkeerbegroting

Ten aanzien van de mutaties van de parkeerbegroting zien we per saldo lagere baten dan we bij het MPR 2024 hebben begroot. Zie de toelichting bij de tabel van de verschillende mutaties. Vanwege het belang om in het parkeerdossier de basis op orde te brengen, zetten we op korte termijn de benodigde acties en maatregelen in gang. We monitoren in 2025 de inkomsten versus de begroting. Op basis van de ervaringscijfers 2025 stellen we in 2026 de begroting bij. De in 2025, 2026 en 2027 verwachte tekorten dekken we vanuit de egalisatiereserve.

Autoparkeren

- Lagere baten straatparkeren
  - Met het besluit tot invoeren betaald parkeren in de hele stad zijn de opbrengsten meerjarig verwerkt in de begroting. In het MPR 2024 hebben we de baten meerjarig verhoogd omdat we zagen dat er in 2023 meer werd geparkeerd dan verwacht. Achteraf was deze bijstelling te optimistisch. We zien nu ten opzichte van de bijgestelde begroting een verwachte lagere meeropbrengst straatparkeren. We zien in 2024 bij het straatparkeren een kortere parkeerduur in het A1-gebied en een verschuiving naar het B1-gebied. Daarnaast zien we een daling van betalingsbereidheid. We weten nog niet wat het structurele effect is van beide ontwikkelingen. De verschuiving van straatparkeren naar garageparkeren is een gewenst beleidsmatig effect.

Mutaties parkeerbegroting Bedragen x €1.000	2025	2026	2027	2028	2029	Incidenteel of structureel
Autoparkeren	**-4.010**	**-708**	**-300**	**0**	**669**	
Lagere baten straatparkeren	-4.766	-2.683	-2.683	-2.683	-2.683	S
Hogere naheffingen	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	S
Hogere baten parkeergarages	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	S
Maatregelen verhogen bezetting parkeergarages		400	700	1.000	1.000	S
Extra uitvoeringskosten tegemoetkoming lage inkomens (W&I)	-50					I
Inzet budget t.b.v. realisatie maatschappelijke voorzieningen					669	S
Baten Springweg garage (bijstelling)	500					I
Vergunningensysteem en parkeerapp	-980					I
Hogere personele lasten	-425	-425	-317	-317	-317	S
PRIS Systeem	-540					I
Vrijval van kapitaallasten | Berlijnpleingarage	251					I
Fietsparkeren	**430**	**0**	**0**	**0**	**0**	
Fietsenstalling Stadstuin		200				I
Rekken plaatsen in Centrum		-200				I
Vrijval van exploitatiebudget P1/P4 fietsenstallingen	500					I
Vrijval van exploitatiebudget LR Centrum	460					I
Vrijval van middelen voor fietsdepot	430					I
Hogere personele lasten	-90					I
Stadsbreed fietsenrekken plaatsen in o.a. Centrum + maatregelen wayfinding stallingen	-250					I
Out of pocket kosten VGU voor P1/P4	-500					I
Tijdelijke maatregelen Vaartsche Rijnstalling	-120					I
Saldo excl. reservering saldo Springweg garage	**-3.580**	**-708**	**-300**	**0**	**669**	
Saldo Springweg garage doteren reserve parkeren	-500					
Saldo na reservering saldo Springweg garage	**-4.080**	**-708**	**-300**	**0**	**669***	

** Dit budget (0,669 miljoen euro) wordt ingezet voor de realisatie van maatschappelijke voorzieningen, zie ook hoofdstuk Maatschappelijke voorzieningen paragraaf Dekking voor knelpunten.*

- Hogere baten naheffingen
  De daling van de betalingsbereidheid zorgt voor meer fiscale naheffingen (voor straatparkeren) wat naar verwachting resulteert in 1 miljoen euro hogere naheffingsopbrengsten.

- Hogere baten garageparkeren
  Bij de parkeergarages verwachten we structurele hogere opbrengsten; dit is merendeels te verklaren door de langere parkeerduur van bewoners en/of bezoekers en de verschuiving van straatparkeren naar parkeergarages. Dit effect speelt voornamelijk in de A1/A2-gebieden, waar een groot aanbod van gemeentelijke en private parkeergarages bestaat. Naast deze extra baten van 1 miljoen euro, realiseren we de reeds ingeboekte hogere opbrengsten garageparkeren vanuit de voorjaarsnota 2024 van 1,25 miljoen euro (deels door hogere tarieven en deels door meer opbrengsten omdat er vaker geparkeerd wordt).

- Maatregelen verhogen bezetting parkeergarages
  De gedeeltelijke leegstand in eigen parkeergarages en het ontbreken van promotie in het verleden voor het gebruik hiervan, biedt ruimte om de bezettingsgraad van de parkeergarages te verhogen. Dit leidt naar verwachting tot hogere opbrengsten. Om dit te bewerkstelligen wordt het team van de uitvoeringsorganisatie uitgebreid met 1 fte. Het saldo, na aftrek van kosten voor extra personeel, is respectievelijk 0,4, 0,7, 1,0 en 1,0 miljoen euro voor de jaren 2026, 2027, 2028 en 2029.

- Extra uitvoeringskosten tegemoetkoming lage inkomens (W&I)
  Voor inwoners met een laag inkomen kan betaald parkeren een te hoge kostenpost zijn. Conform het coalitieakkoord compenseren we inwoners met lage inkomens voor de toenemende parkeerkosten. In 2025 is eenmalig extra 0,05 miljoen euro aan uitvoeringskosten nodig.

- Inzet budget t.b.v. realisatie maatschappelijke voorzieningen
  Wij stellen voor het budget voor investeringen randvoorwaardelijk voor woningbouw op korte termijn (zie pagina 30) vanaf 2029 over te hevelen vanuit het begrotingsprogramma Duurzame bereikbaarheid naar begrotingsprogramma Levendige en gezonde stad voor de realisatie van maatschappelijke voorzieningen.

- Bijstelling baten Springweggarage
  De Springweggarage valt per september 2024 onder beheer van de Gemeente Utrecht voor een periode van vier jaar. De opbrengsten hiervan reserveren we voor de toekomstige kosten sloopkosten van de Springweggarage.

- Hogere lasten parkeerapp en vergunningen
  Het traject met betrekking tot het nieuwe vergunningensysteem loopt al enige tijd. Het nieuwe systeem is cruciaal om onze toekomstige inkomsten vanuit het straatparkeren veilig te stellen en de dienstverlening te garanderen. Het huidige systeem kan niet lang meer in de lucht worden gehouden. De incidentele lasten worden geraamd op circa 1 miljoen euro voor 2025. Deze lasten hebben onder andere betrekking op inhuurkosten (projectleider, technische projectleider en teamleden) en de ontwikkeling van de parkeerapp waarmee de bezoekers van bewoners voordeliger kunnen parkeren.

- Hogere personele lasten
  In verband met het invoeren van betaald parkeren is structureel 1 extra FTE beleidsmedewerker nodig (0,164 miljoen euro) en structureel 1,5 FTE nodig voor de uitvoering van invoeren betaald parkeren (0,153 miljoen euro). Daarnaast is er sprake van 0,108 miljoen hogere personele lasten in 2025 en 2026.

- PRIS-systeem
  Het Parkeer-Route-Informatie-Systeem (PRIS) is verouderd en functioneert door sterk verouderde techniek niet meer naar verwachting. Het systeem is in 2025 aan het einde van de levensduur. Het is daarom van belang om het systeem te vernieuwen zodat bezoekers naar de juiste parkeergarages rijden. Om het PRIS te laten functioneren, is het noodzakelijk dat er in 2025 een aanbesteding voor de instandhouding plaatsvindt. Hiervoor is eenmalig 0,54 miljoen euro nodig in 2025 voor onder andere personele lasten en kapitaallasten.

- Vrijval van kapitaallasten Berlijnpleingarage
  De oplevering van de Berlijnpleingarage is met één jaar vertraagd. Hierdoor gaan de kapitaallasten lopen vanaf 2026 en vallen de kapitaallasten in 2025 vrij.

Fietsparkeren

- Vrijval van middelen voor fietsdepot
  Vanwege de vertraging in de oplevering van het fietsdepot aan de Vlampijpstraat gaan de kapitaallasten naar verwachting lopen in 2026 en vallen de kapitaallasten in 2025 vrij.

- Vrijval van exploitatiebudget P1/P4 fietsenstallingen, Leidsche Rijn Centrum en fietsenstalling Stadstuin
  De latere oplevering van de nieuwe fietsenstallingen in P1/P4 Hoog Catharijne, Leidsche Rijn Centrum (Berlijnplein en de Stadstuin) leidt tot incidenteel lagere exploitatielasten in 2025 en 2026. Het beschikbaar budget (P1/P4 0,5 miljoen euro, Leidsche Rijn Centrum 0,46 miljoen euro en Stadstuin 0,2 miljoen euro) valt met de latere oplevering vrij. De vrijgevallen middelen worden ingezet voor:
  - het wegwerken van tekorten aan fietsparkeerplekken in de stad (fietsenrekken en parkeervakken);
  - het dekken van hogere personele lasten bij fietsparkeren;
  - het toevoegen van extra fietsenrekken in de binnenstad;
  - het nemen van tijdelijke maatregelen fietsparkeren in de openbare ruimte rond station Vaartsche Rijn;
  - het nemen van extra maatregelen rond fietsparkeren op en rond het Jaarbeursplein en de bestaande binnenstadsstallingen;
  - het toevoegen van extra rekken in 2026 in vooroorlogse wijken;
  - het dekken van out-of-pocket-kosten van VGU voor de ontwikkeling van P1/P4 in 2026.

Ontwikkeling van de parkeerreserve en onderhoudsvoorziening

Parkeerreserve

De parkeerreserve egaliseert schommelingen in parkeerbaten en -lasten tussen de jaren. De reserve heeft een plafond van maximaal 15% van de parkeerbaten. Door de dotatie van het positieve resultaat in 2024 heeft de reserve op dit moment een omvang van circa 14,3% t.o.v. de begrote parkeerbaten. Het saldo van baten en lasten van de Springweggarage wordt gereserveerd voor de toekomstige sloopkosten (naar verwachting in 2028). We maken in de voorjaarsnota 2025 incidenteel 1,5 miljoen euro vrij en storten deze in de egalisatiereserve parkeerexploitatie. Hiermee willen wij op korte termijn de basisfunctionaliteiten en ‘bezoeker betaalt’ in het parkeermanagementsysteem functioneel maken en intensief werken aan parkeerbeleid dat duurzaam en uitvoerbaar is. Daarnaast maken wij incidenteel 3,5 miljoen euro vrij en storten deze in de reserve om risico’s in de parkeerexploitatie af te dekken. Voor 2025, 2026 en 2027 dekken we het verwachte tekort uit de egalisatiereserve parkeerexploitatie.

Verloopoverzicht parkeerreserve Bedragen x €1.000	2025	2026	2027	2028	2029
Stand per 1 januari	**11.895**	**13.029**	**12.390**	**12.280**	**12.197**
Stortingen					
Saldo Springweggarage	738	353	474	201	0
Storting in de reserve (VJN2025)	5.000				
Onttrekkingen					
Aanloopverlies parkeergarage Croeselaan	-524	-284	-284	-284	-284
Tekort parkeerbegroting	-4.080	-708	-300	0	0
Stand per 31 december	**13.029**	**12.390**	**12.280**	**12.197**	**11.913**

Onderhoudsvoorziening

De onderhoudsvoorziening is ingesteld om de schommelingen van het meerjarig groot onderhoud aan parkeergarages, transferia en stallingsvoorzieningen op te kunnen vangen. Bij het parkeervastgoed zien we een trend van stijgende kosten en oplopende onderhoudskosten. Hoge inflatie en strenge wet- en regelgeving ten aanzien van veiligheid en duurzaamheid spelen hierbij een grote rol. We gaan dit vraagstuk verkennen.

Verloopoverzicht onderhoudsvoorziening Bedragen x €1.000	2025	2026	2027	2028	2029
Stand per 1 januari	**1.788**	**1.563**	**316**	**0**	**0**
Onttrekkingen					
Mutatie voorziening (MJOP)	-225	-1.247	-316	0	0
Stand per 31 december	**1.563**	**316**	**0**	**0**	**0**

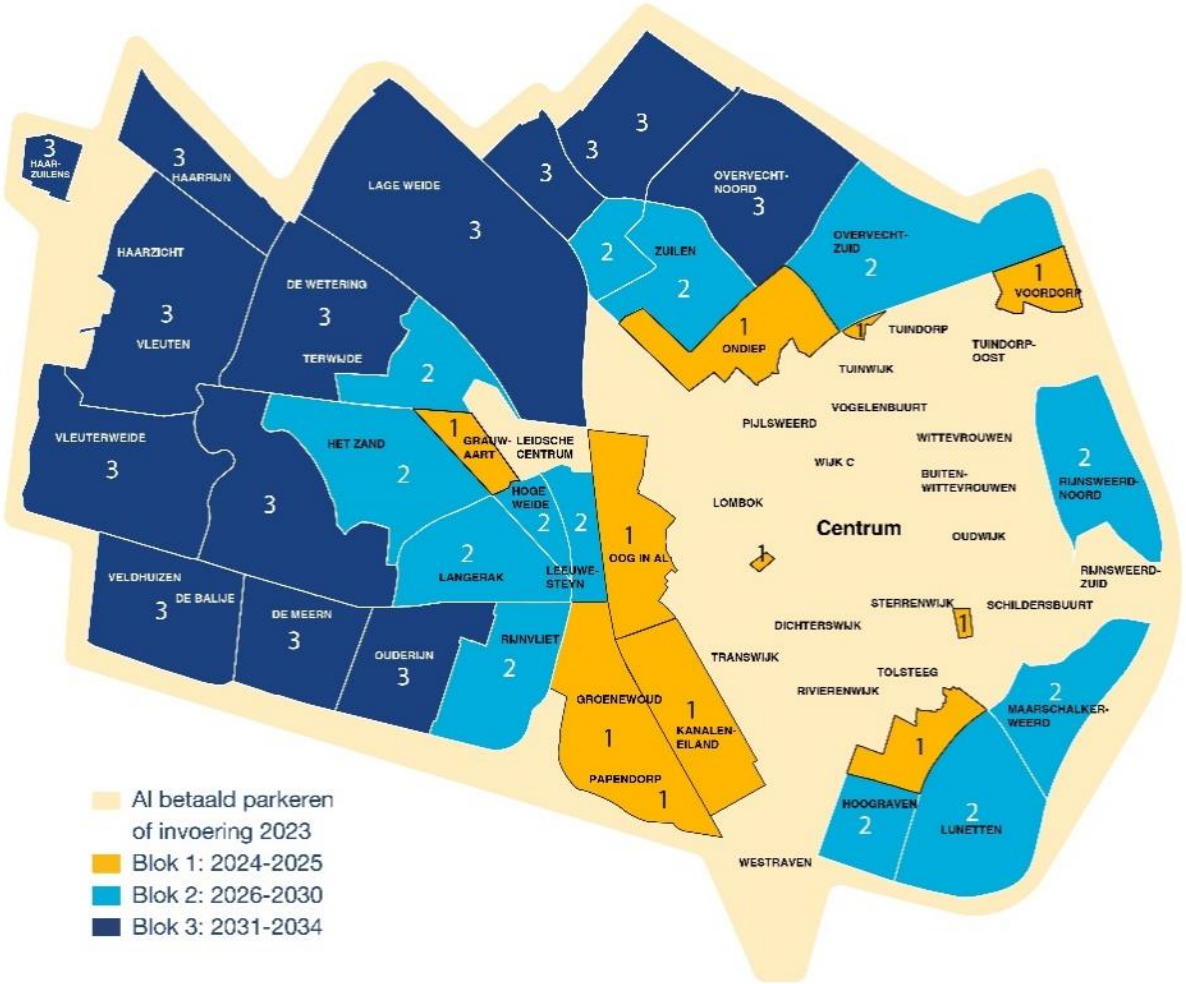
Actueel beeld stadsbreed invoeren betaald parkeren

Voortgang invoering stadsbreed betaald parkeren

De implementatie van het invoeren van betaald parkeren in de hele stad loopt (raadsbesluit april 2024). We voeren de komende jaren buurt voor buurt betaald parkeren in. Het duurt tot 2034 om in de hele stad het betaald parkeren in te voeren. De stad is ingedeeld in drie prioriteitsblokken die in het raadsbesluit zijn vastgelegd (zie afbeelding). De volgorde binnen de prioriteitsblokken wordt bepaald aan de hand van het afwegingskader. Naast parkeerdruk, meldingen en bouwontwikkelingen, is voor blok 2 bereikbaarheid als criterium toegevoegd. Voorafgaand aan de start van ieder blok leggen we een voorstel voor de prioritering van gebieden binnen dat blok voor aan de gemeenteraad. Het college actualiseert deze planning ieder jaar. We stellen in 2025 een uitvoeringsprogramma vast voor het invoeren van betaald parkeren tot en met 2028. Per 1 mei 2025 hebben we conform planning betaald parkeren ingevoerd voor de gebieden Kanaleneiland Zuid, Oog in Al, Bloemenbuurt/Mariëndaal en Zuilen (Elinkwijk en Schaepmanplein).

Tegemoetkoming lage inkomens

Betaald parkeren in de hele stad komt de leefbaarheid en bereikbaarheid van Utrecht nu en in de toekomst ten goede. Voor inwoners met een laag inkomen, kost deze verandering een aanzienlijk deel van hun inkomen. Conform het coalitieakkoord compenseren we inwoners met lage inkomens voor de toenemende parkeerkosten. Binnen de parkeerbegroting is daarvoor structureel 0,7 miljoen euro gereserveerd.

Opheffen parkeerplaatsen

We hebben de ambitie om jaarlijks 0,5 tot 1% van de bestaande parkeerplaatsen op straat om te vormen naar ruimte voor lopen, fietsen, deelmobiliteit, verblijven en vergroening (zie raadsbrief). Dit is inclusief de toegevoegde parkeerplaatsen uit bijvoorbeeld gebiedsontwikkelingen.

In de meerjarenraming uitbreiden betaald parkeren hebben we rekening gehouden met de hieraan verbonden inkomstenderving. De effecten zijn vanaf 2024 verwerkt in de parkeerbegroting. Voor de inrichting van de vrijgekomen ruimte is geen dekking beschikbaar in de parkeerbegroting. Daarvoor zetten we andere budgetten in, zoals het budget voor schaalsprong groen en het initiatievenfonds.

In de binnenstad hebben we de ambitie om jaarlijks 50 parkeerplaatsen op te heffen. Hieronder staat de doorkijk voor de planning voor 2025 en 2026:

2025: Janskerkhof 35; Park Paardenveld 15
2026: Janskerkhof 34; Oudegracht Noord 11; Flexibel 5 parkeerplekken

Jaarlijks herzien we de verdeling als dat nodig is.

Er worden jaarlijks parkeerdrukmetingen uitgevoerd. Dit gebeurt niet in één keer voor de hele stad maar gefaseerd. Aan de hand van de resultaten van de parkeerdrukmetingen weten we in welke gebieden de parkeerdruk laag of hoog is. In gebieden met een lage parkeerdruk kunnen we vervolgens kijken naar een betere invulling van de openbare ruimte. In gebieden met een hoge parkeerdruk kijken we naar ruimtelijke ontwikkelingen en het plannen van de invoering van betaald parkeren (als dat nog niet is ingevoerd).
We melden op de website als we zien dat de parkeerdruk laag is in een bepaald gebied. Bewoners kunnen een melding doen over de parkeerdruk, dit nemen we mee in de planning om de parkeerdruk te meten (als we dat niet recent hebben gedaan).

Opheffen parkeerplaatsen	2025	2026	2027	2028
Totaal aantal parkeerplaatsen in Utrecht	**149.060**	**147.952**	**146.869**	**145.834**
Reductie t.o.v. voorafgaand jaar				
reductie in zone A1	50	50	50	50
reductie in zone A1 (Moreelse tuinen)	10	20	20	
reductie in zone A2	59	31	59	85
reductie in zone B1	165	165	95	194
reductie gratis parkeerplaatsen	824	817	811	805
Totaal op te heffen parkeerplaatsen	**1.108**	**1.083**	**1.035**	**1.134**
Beschikbare middelen	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**
MPR 2022 (binnenstad)	175	175	175	175
Coalitieakkoord 2022-2026	738	1.108	1.476	1.843
Totaal (bedragen x € 1.000)	**913**	**1.283**	**1.651**	**2.018**

Openbare Ruimte, Klimaat en Groen

Ambitie van de opgave

Het kader voor de beleidsdoorwerking en de programmering is de RSU 2040. Hierin zijn de hoofdlijnen van beleid (Groenstructuurplan, Visie Klimaatadaptatie en Bomenbeleid, Spelen in je eigen buurt) geïntegreerd. Het programma levert bijdragen aan het realiseren van het eindbeeld van de RSU: 'Groei in Balans' en '10-minutenstad'. Onderliggende doelen zijn het voorkomen van hittestress, het ontwikkelen van een natuur inclusieve stad, een openbare ruimte die uitnodigt tot bewegen en sporten, voldoende groen voor 100.000 nieuwe bewoners, binnen loop- en fietsafstand van elke woning. Binnen het programma Openbare Ruimte, Klimaat en Groen werken we daarnaast aan het thema circulair met de prioriteiten uit de beleidsnota Utrecht Circulair 2030. We richten ons onder andere op circulair bouwen in gebiedsontwikkeling, openbare ruimte en maatschappelijk vastgoed.

Stand van zaken en actuele ontwikkelingen

Klimaat, groen en bomen

De opgave voor klimaat, groen en bomen is verdeeld naar vijf schaalniveaus en financieel doorgerekend. De fasering hiervan in korte, middellange en lange termijn is gekoppeld aan de fasering van de woningbouw op basis van het principe Groei in balans. De uitbreiding van de woningvoorraad verloopt sneller dan de ontwikkeling van groen. Onze strategie is om het tempo van vergroening te verhogen om de gestelde ambities te behalen. De verruiming van het budget vanaf 2022 resulteert in een eerste verhoging van het tempo, zowel voor de uitbreiding van groen als voor extra bomen. Een verdere verhoging van het tempo is mogelijk met het extra budget dat in 2026 beschikbaar komt, maar is nog niet voldoende om in balans te kunnen groeien. De kanttekening hierbij is dat het tempo onder druk komt te staan: steeds meer opgaven vragen extra ruimte op straat, zowel boven- (bv transformatorhuisjes) als ondergronds (warmteleidingen). Naast fysieke knelpunten, leidt dit tot meer benodigde afstemming met interne én externe partners. Zo loopt de vergroening van de Amerhof (rivierenwijk) vertraging op omdat het lastig is om kosteneffectief een goede invulling te geven aan klimaat- en kunstdoelstellingen. Daarnaast vragen de principes van Samen Stad Maken tot meer gemeentelijke inspanning om belangen en wensen van bewoners mee te nemen en af te wegen. In de uitvoering zijn vaker vergaande en duurdere maatregelen nodig om toch groen en bomen in te passen in de schaars beschikbare ruimte, zoals ook bij het pilotproject de Buurtpuzzel in Rivierenwijk is gebleken. De resultaten en effecten van het programma worden jaarlijks gerapporteerd in de Verantwoording, in het Duurzaamheidsverslag en in de Bomenbalans.

Sporten, spelen en bewegen

De visie Spelen in je eigen buurt (2022) is uitgewerkt in wijkspeelruimtescans. De programmering voor sporten, spelen en bewegen is hierop gebaseerd. Het budget om de huidige bekende urgenties uit de scans op te lossen en te voldoen aan de speelnormen, loopt tot 2035. Het gebrek aan openbare ruimte beperkt in sommige gevallen het realiseren van de doelen. De openbare ruimte is in gebieden met een lage Sociaal Economische Status extra belangrijk voor de bewoners om in te sporten, spelen en bewegen, vergeleken met buurten waar bewoners makkelijker naar (betaalde) sportvoorzieningen kunnen of een eigen tuin hebben. Prioriteit hebben dan ook de speelbuurten die onvoldoende zijn en in wijken liggen met een lage SES. In 2025 wordt gestart met de scan voor sporten in de openbare ruimte.

Toelichting op Programmering

Klimaat, Groen en bomen

De programmering vindt plaats op 5 schaalniveaus:

- Groene straten incl. bomen: we werken aan integrale projecten (zoals riolerings-en mobiliteitsprojecten) waarin vergroening wordt meegenomen, zoals in Kanaleneiland en de Bernadottelaan. We werken ook aan het vergroenen van straten in Rivierenwijk, Noordwest, West en Overvecht. In 2025 leggen we de buurtpuzzels in Rivierenwijk verder aan, vergroenen we de C. van Maasdijkstraat en twee pleinen in Ondiep (noordwest). Ook worden op initiatief van bewoners meerdere parkeerplaatsen omgevormd tot straattuin. Ook starten we met de voorbereidingen voor de vergroening aan de Tichelaarslaan/Nijenoord. Verder worden initiatieven opgepakt die zijn binnengekomen via de online pagina voor vergroeningsaanvragen. We werken aan een kaart met kansen en urgente plekken voor bomen en brengen een aantal overkoepelende dilemma's in beeld. Daarmee werken we komende jaren toe naar het doel van één boom per nieuw huishouden.
- Groenblauwe Routes: we zetten in op het Icoonproject Rondje Stadseiland. In 2026 vullen we het uitvoeringsprogramma aan, we hebben daarom voor uitvoering in 2028 en 2029 extra budget toegevoegd.

- Parkgebieden: het gebied Laan van Puntenburg is gerealiseerd als onderdeel van het icoonproject Tuinen van Moreelse. Om stappen te zetten op het gebied van parken en de groenarme binnenstad dragen we bij aan de realisatie van diverse projecten binnen het Singelpark Noord.
- Scheggen: we verwachten in 2027 te kunnen starten met uitvoering van het icoonproject Natuurgebied Zuilen. Hiervoor is budget beschikbaar gesteld via het coalitieakkoord.
- Groen rondom de stad: samen met partners in de regio is een uitvoeringsprogramma opgezet en vastgesteld via een Samenwerkingsovereenkomst. De komende vier jaar gaan we aan de slag in de (voorbeeld)gebieden rondom het Icoonproject Kromme Rijn Linie Landschap.

Voor de jaarsnedes 2028 en 2029 zijn projecten geprogrammeerd met de volgende prioriteiten: ligging in een groenarme buurt (ook vanwege hittestress), ligging in een buurt met slechte gezondheid én lage SES, icoon voor één van de vijf schaalniveaus (waarbij sprake is van: activering van partners in de stad/ geschikt voor buurtaanpak/ combi-aanpak met andere opgaven). Voor de jaarsnedes 2026-2027 geldt ook nog het criterium of het project al vergevorderd is, of al in uitvoering is, en/of er al financiële verplichtingen zijn aangegaan.

Sporten, spelen en bewegen
Dit jaar is voor het eerst een overzicht opgenomen in het MPR van de investeringen van het programma Sporten, spelen en bewegen in de openbare ruimte (per jaar per wijk).

Toelichting op uitvoeringsprogramma
Het college is beslissingsbevoegd over de invulling van het MeerjarenGroenProgramma (MGP) en het programma van Sporten, Spelen en Bewegen (SSB), binnen de hiervoor gestelde kaders van de raad. De programmering wordt jaarlijks bijgesteld. Deze overzichten zijn te zien op de volgende pagina.

Meerjarengroenprogramma
De eerste tabel op de volgende pagina geeft het beschikbare budget weer. Deze bestaat naast de gemeentelijke middelen uit toegekende subsidies en bijdragen van andere ruimtelijke opgaven (werk met werk). In de tweede tabel is de programmering van de middelen op de schaalniveaus van de Groene Schaalsprong opgenomen. Daaronder ligt de programmering van de specifieke projecten. In de praktijk blijkt dat projecten vertragen, en is het werk aan groen(projecten) weers- en seizoen afhankelijk. Door over te programmeren, anticiperen we hierop en borgen we de voortgang in het groenprogramma. Wij monitoren gedurende het jaar het budget en de uitgaven zodat wij kunnen bijsturen. Een aantal groenprojecten in Rivierenwijk en Noordwest is uitgesteld vanwege de beperkte gemeentelijke middelen. In Noordwest betreft dit de groene stoepen aan de Burgemeester van Tuyllkade en het Boerhaaveplein. Voor Rivierenwijk gaat het om de vergroening van de hele Amstelstraat en 3 bewonersinitiatieven die doorgezet moeten worden naar 2026. Het gaat om de Merwedestraat, Dinkelstraat en Mijdrechtstraat.

Daarnaast zien we voorlopig af van verdere voorbereidingen van het Demkapunt. De plannen voor een klein park in het Demkapunt worden door saneringskosten en beperkt budget uitgesteld totdat we de gehele Demkabocht gaan aanpakken. Dit gaan we doen als Rijkswaterstaat klaar is met de werkzaamheden aan het kanaal en de kade: een planning is nog niet bekend. De bodemverontreiniging in de Demkapunt zorgt bij het huidige gebruik van de locatie niet voor risico's voor mens en milieu en er is geen noodzaak om op korte termijn te saneren.

Uitvoeringsprogramma Sporten, Spelen en bewegen
In deze tabel ziet u de uitgaven per wijk in de komende vijf jaar en het totaal aan investeringen per jaar. In de laatste kolom ziet u het beschikbare budget.

Actualisatie MeerjarenGroenprogramma (MGP)

Budget Meerjarengroenprogramma - projecten	2025 – 2029	2025	2026	2027	2028	2029
Meerjarengroenprogramma	33.158	3.678	6.548	7.831	7.353	7.547
Subsidies en bijdragen	4.541	865	576	100	1.500	1.500
Totaal	37.699	4.543	7.124	7.931	9.054	9.047

Geprogrammeerd budget per schaalniveau	2025 – 2029	2025	2026	2027	2028	2029
Groene straten, incl. bomen	17.651	2.841	2.250	3.535	4.425	4.600
Groenblauwe routes	13.391	1.345	3.696	2.550	2.600	3.200
Parkgebieden	1.492	282	260	350	350	250
Groene Scheggen	2.210	300	430	500	440	540
Groen rondom de stad	3.253	508	988	569	569	619
over/onderprogrammering	- 298	- 733	- 500	427	670	- 162
Totaal	**37.699**	**4.543**	**7.124**	**7.931**	**9.054**	**9.047**

Actualisatie uitvoeringsprogramma Sporten, spelen en bewegen

Bedragen X 1.000

Geprogrammeerd budget per wijk per jaar	Binnenstad	Leidsche Rijn	Noordoost	Noordwest	Oost	Overvecht	Vleuten de Meern	West	Zuid	Zuidwest	over/onderprogrammering	Geprogram-meerd per jaar	Budget per jaar
2025	400	35	315	373	180	757	35	325	80	225	255	2.980	2.980
2026	10	200	40	530	0	850	150	105	415	35	17	2.352	2.352
2027	120	200	0	275	0	805	150	80	0	225	-22	1.833	1.833
2028	0	200	0	300	0	690	150	0	80	450	-146	1.724	1.724
2029	140	200	0	120	0	440	150	0	0	240	434	1.724	1.724
Totaal per wijk	**670**	**835**	**355**	**1.598**	**180**	**3.542**	**635**	**510**	**575**	**1.175**	**538**	**10.613**	**10.613**

Bedragen X 1.000

Integrale aanpak openbare ruimte

Integrale aanpak openbare ruime

Met ruimtelijke investeringen bereiken we uiteenlopende ambities. Door ruimtelijke investeringen in samenhang met alle programmeringen in de openbare ruimte integraal af te wegen, proberen we onze ambities zo goed mogelijk te realiseren. Vanuit een integrale aanpak koppelen we indien mogelijk groot onderhoud en vervangingsinvesteringen zoals opgenomen in het Meerjaren Investeringsprogramma Beheer Openbare Ruimte (MJIP) voor o.a. riolering en verharding aan mobiliteitsingrepen, verbeteringen van de kwaliteit van de openbare ruimte, gebiedsontwikkelingen en/of toevoegingen van groen onder het motto “in één keer goed”.

Actuele ontwikkelingen

Nieuw onderzoek naar de kwaliteit van het rioolstelsel van Utrecht laat zien dat de riolering in betere staat is dan verwacht en daardoor langer mee kan gaan. Hierdoor hoeft het riool minder vaak vervangen te worden. We hebben echter nog niet van alle riolering in de stad een actueel beeld, zodat het nog niet mogelijk is om nu al definitief te besluiten voortaan uit te gaan van een langere levensduur dan de huidige 70 jaar. We voeren daarom de komende jaren extra inspecties uit om een compleet beeld te krijgen. Om te voorkomen dat we tot die tijd onnodig onze vervangingsinspanning opvoeren zoals gepland in de Visie Water en Riolering, houden we de programmering van de rioolvervangingen de komende jaren constant op 8 km per jaar. We verwachten bij de herziening van de Visie Water en Riolering in 2027 een definitief besluit te kunnen nemen over aanpassing van de levensduur. Meer informatie over deze nieuwe inzichten is te vinden in het Programma Water en Riolering 2026-2030.

Doordat de rioolvervangingsprojecten de komende jaren niet verder toenemen, zijn er minder koppelkansen om integrale projecten uit te voeren. Ook zal de uitvoering van ambities die gekoppeld zijn aan de rioolvervanging zoals de realisatie van klimaatadaptieve maatregelen vertraging oplopen ten opzichte van de ambities in de Visie Klimaatadaptatie of de Visie Water en Riolering. Bij de herziening van beide visies in 2026-2027 nemen we dit mee.

De temporisering van de rioolvervangingsprojecten heeft ook gevolgen voor de levensduur van de wegverharding. We zetten er op in om alleen bij rioolvervanging de wegfundering gelijktijdig te vervangen. Dit blijft tevens het ideale moment om een volledige herinrichting van de openbare ruimte uit te voeren. In de tussenliggende periode zal wel vaker groot onderhoud aan de wegverharding nodig zijn. Dit betekent het herstraten van klinkers of het aanbrengen van een nieuwe toplaag bij asfaltwegen. Hierbij blijft de inrichting van de weg in principe gelijk.

We liggen op koers met het wegwerken van het achterstallig onderhoud in de openbare ruimte vanuit beheer. Ook in 2024 is weer bijna 1/10 deel van het in de Nota Beheer Openbare Ruimte vastgestelde achterstallig onderhoud weggewerkt.

Samenwerking in programmering

In de samenwerking tussen de ontwikkel- en beheerorganisatie hebben we in de afgelopen jaren forse stappen gezet richting een integrale en stedelijke programmering. Bijvoorbeeld via vroegtijdige en betere afstemming van de programmering van het MPR en het MJIP, om zo vanuit een gebiedsbenadering tot integrale projecten te komen. Voorbeelden hiervan zijn de integrale projecten die onderdeel zijn van de gebiedsaanpak Kanaleneiland en Overvecht : Bernadottelaan, Afrikalaan en de Vasco da Gamalaan.

Deze intensievere samenwerking zorgt ook voor een grotere afhankelijkheid tussen deze programmeringen en de realisatie van integrale projecten. Bezuinigingen in één van deze programma’s of het wijzigen van de levensduur hebben gevolgen voor de integrale aanpak. Zo kan het zijn dat door het wegvallen van financiering vanuit het MPR, geplande gezamenlijke integrale projecten naar achter worden geschoven of doorgaan als multidisciplinaire beheerprojecten vanwege de noodzaak vanuit beheer om een vervanging of groot onderhoud tijdig uit te voeren om aan onze zorgplicht te voldoen.

Integrale aanpak openbare ruimte

Toelichting op programmering

Voor de programmering gaan we zoveel mogelijk uit van een integrale en buurtgerichte aanpak. De volgorde wordt in eerste instantie bepaald door de noodzaak tot vervanging of aanpassing vanuit veiligheid of functionaliteit. Bij gelijke noodzaak geven we vanuit het leidende principe van ongelijk investeren voor gelijke kansen de voorkeur aan het aanpakken van de openbare ruimte in de gebieden met een lage SES-score. In praktijk betekent dit dat we de komende jaren vooral inzetten op het vervangen en opknappen van de openbare ruimte in de wijken Overvecht , Kanaleneiland, Hoograven en Zuilen. Zoals aangegeven doen we dit bij voorkeur buurtgewijs. Er kunnen echter altijd redenen zijn dat we ook in andere wijken aan de slag gaan. Bijvoorbeeld vanwege aansluiting bij gebiedsontwikkelingen of mobiliteitsaanpassingen.

Om inzicht te geven wanneer er sprake is van een integrale aanpak, is in de geheime bijlage MPR aangegeven of Beheer Openbare Ruimte en de Ontwikkel Organisatie Ruimte integraal met elkaar samenwerken. Een volledig overzicht van deze beheerprojecten is ook te vinden in het MJIP 2026-2035, dat gelijktijdig aan het MPR aan de raad wordt aangeboden.

Onder andere vanuit het MJIP, Groen, Mobiliteit en reserve ruimtelijke ontwikkelingsprojecten (voorheen reserve investeringsimpuls RSU) doen we bestedingsvoorstellen die bijdragen aan de integrale aanpak van de openbare ruimte. Op de volgende pagina is de actualisatie van de reserve ruimtelijke ontwikkelingsprojecten weergegeven.

Ruimtelijke ontwikkelingsprojecten

Toelichting op de reserve
De reserve ruimtelijke ontwikkelingsprojecten (voorheen reserve investeringsimpuls RSU) is bestemd voor – vastgestelde – projecten die bijdragen aan het realiseren van de ruimtelijke ambities uit de RSU 2040. In het coalitieakkoord 2022-2026 zijn deze projecten onderdeel van het investeringspakket Groei in Balans.

Reserve ruimtelijke ontwikkelingsprojecten	
Saldo begin 2025	23.796
Resultaatbestemming 2024	1.567
Toevoeging 2025	8.793
Saldo (excl. resultaatbestemming meerwaarde afdracht woningcorporaties 2023)	**34.156**
Resultaatbestemming meerwaarde afdracht woningcorporaties 2023	**2.497**
Saldo (incl. resultaatbestemming meerwaarde afdracht woningcorporaties 2023)	**36.653**

Actualisatie ruimtelijke ontwikkelingsprojecten
Het saldo in de reserve is volledig bestemd. De bijlage ‘Programmering Meerjarenperspectief Ruimte’ geeft een actueel beeld van de voortgang van alle projecten en de begrote kosten. Op basis van de actuele stand is er financiële ruimte voor het ophogen van de knelpuntenvoorziening met 0,903 miljoen euro. Met deze voorziening kunnen wij onvoorziene tegenvallers (zoals prijsstijging) in de projecten opvangen. Ook hebben wij de risicovoorziening kostenverhaal aangevuld met 0,309 miljoen euro. Hiermee dekken wij het risico af van het niet kunnen verhalen van plankosten. Tevens stellen wij voor om de financiële ruimte vanaf 2026 in te zetten ter dekking van de begrote inkomsten uit woningbouw en gebiedsontwikkeling die wij niet gaan realiseren (0,25 miljoen euro in 2026 en 0,5 miljoen euro structureel vanaf 2027). De restantbudgetten “MWKZ 5 achter Startblok” en “Verdichtingsopgave Merwedekanaalzone” voegen wij samen tot één budget voor het uitvoeren van werkzaamheden aan het voorterrein van MAX.

Fietsmaatregelen gekoppeld aan gebiedsontwikkelingen
Vanaf 2021 zijn middelen beschikbaar voor fietsmaatregelen die zijn gekoppeld aan gebiedsontwikkelingen. De eerste vier jaren hebben wij daarvan in totaal 2 miljoen euro bestemd voor fietsmaatregelen en verbindingen ten behoeve van de gebiedsontwikkeling Merwedekanaalzone. Vanaf 2025 zijn deze middelen voor een totaal van 3,6 miljoen euro bestemd voor de fietsverbinding Papendorp – 24 oktoberplein.

Aankoopbudget ten behoeve van groen en sport
In de Voorjaarsnota 2021 is 3 miljoen euro beschikbaar gesteld om aangekochte grond om te kunnen zetten naar de bestemming groen of sport. Met dit bedrag kan de waardedaling van de grond en de inrichting worden bekostigd.

Het beschikbare budget hebben wij als volgt bestemd:
- 0,075 miljoen euro beschikbaar voor de aankoop en herinrichting van drie percelen aan de Offerhausweg.
- 1,5 miljoen euro voor de ontwikkeling van Ockhuizen. Voor dit bedrag kopen wij percelen voor de ecologische en recreatieve corridor in het noorden en de landschappelijke zone ten zuiden van het zonneveld en wijzigen de bestemming van deze percelen.
- 0,3 miljoen euro ter compensatie van de aantasting van groen en verlies van biodiversiteit in het plangebied Tussen de Rails. Hiervoor hebben wij de aankoop gepland van een perceel in de directe omgeving van 1,8 hectare groot.
- 1,125 miljoen euro voor o.a. de uitbreiding van het sportpak Nieuw Welgelegen.

Voorstel nieuwe projecten
In het coalitieakkoord is incidenteel 3 miljoen beschikbaar gesteld voor integrale projecten in openbare ruimte. We zetten de middelen in om een extra kwaliteitsimpuls te realiseren bovenop de reeds geprogrammeerde investeringen van de beheeropgave voor één op één vervanging. Voor de inzet van deze middelen hebben we gekeken naar waar extra investeringen het hardst nodig zijn. Hierbij hebben we gekeken naar hoe projecten bijdragen aan de opgave groei in balans en ongelijk investeren voor gelijke kansen. Daarnaast hebben we gekeken naar financieel technische urgentie van projecten, waarbij het bijvoorbeeld gaat om een eenmalige kans of cofinanciering. De volgende bedragen zijn beschikbaar gesteld voor onderstaande projecten:

- 1,5 miljoen euro bijdrage integrale aanpak straten Overvecht (Neckardreef Noord)
- 0,75 miljoen euro bijdrage integrale aanpak straten Kanaleneiland (Van Heuven Goedhartlaan/ Kanaleneiland Zuid Midden)
- 0,375 miljoen euro bijdrage herinrichting Janskerkhof
- 0,375 miljoen euro bijdrage integrale aanpak straten Hoograven (Diamantweg – Smaragdplein / Aquamarijnlaan – Robijnlaan)

De middelen moeten leiden tot kwaliteitsverbetering van de openbare ruimte. Voor de projecten Overvecht , Kanaleneiland en Hoograven gaat het met name om kwaliteitsverbetering door onder andere vergroening van de openbare ruimte bij projecten waar we aan de slag gaan met de vervanging van riolering en/of verharding. Bij Janskerkhof nemen we een aantal verkeersveiligheidsmaatregelen als onderdeel van vervangingsinvesteringen in de riolering en verharding.

Energie

Ambitie van de opgave

Onze ambitie is dat energieverbruik in de gebouwde omgeving in 2050 met 35% is afgenomen t.o.v. 2020, alle mogelijkheden voor duurzame energieproductie zijn benut en energie-infrastructuur is aangepast op duurzame bronnen. In de voortgangsrapportage Energie van de stad en de hoofdlijnenbrief in het voorjaar en de jaarplanbrief geven we de stand van zaken weer van opgave Energie.

Actuele ontwikkelingen

De benodigde wet- en regelgeving voor het versnellen van de energietransitie ontbreken, het huidige tempo van de wetsbehandelingen (wetsvoorstel collectieve warmte, Wcw en wetsvoorstel gemeentelijke instrumenten warmtetransitie, Wgiw) en de ontbrekende financiële kaders voor betaalbare warmtenetten, zorgen ervoor dat we een pas op de plaats maken met de opschaling van de Buurtaanpak aardgasvrij. We zorgen ervoor dat we, zodra de condities op orde zijn, kunnen opschalen op basis van de activiteiten die we voortzetten, zoals de lopende buurtinitiatieven. En we zetten extra in op energie besparen.

Netcongestie remt de groei van Utrecht en de overstap naar duurzame energiebronnen. Nieuwe woningen, verduurzaming en bedrijven lopen vast bij stroomtekort. De gemeente werkt aan het tegengaan van de netcongestieproblematiek. Daarnaast vraagt de gemeente regie en versnelling van netbeheerders en het Rijk om ontwikkelingen mogelijk te maken. We werken aan verschillende sporen, zoals het bouwen van een netbewuste stad en uitbreiding van de elektriciteitsinfrastructuur (inpassing hoog, midden- en trafostations).

Programmering

In de beleidsnota opwekgebieden duurzame energie zijn een aantal focus- en zoekgebieden voor zon, wind en geothermie opgenomen. In de focusgebieden gaan we actief als gemeente aan de slag om de opgave energie in te passen. Voor windpark Rijnenburg, zon in Ockhuizen en Haarrijnseplas zijn de omgevingsvergunningen verleend en wordt gewerkt aan de realisatie van zon en wind.

Financiën

Bij de Voorjaarsnota 2024 is motie 307 "Geef inzicht over Energie & Klimaat“ aangenomen. De komende jaren verwachten we geen grote gemeentelijke ruimtelijke investeringen te doen voor de Energietransitie. De investeringen die we doen zijn nu gedekt uit rijksmiddelen en veelal hebben wij een faciliterende rol bij energie-ontwikkelingen. Mocht blijken dat er in de toekomst gemeentelijke investeringsmiddelen noodzakelijk zijn, dan nemen we dit op in het MPR. We zullen gelijktijdig met de Voorjaarsnota een brief met de programmering energietransitie versturen (conform motie 307).

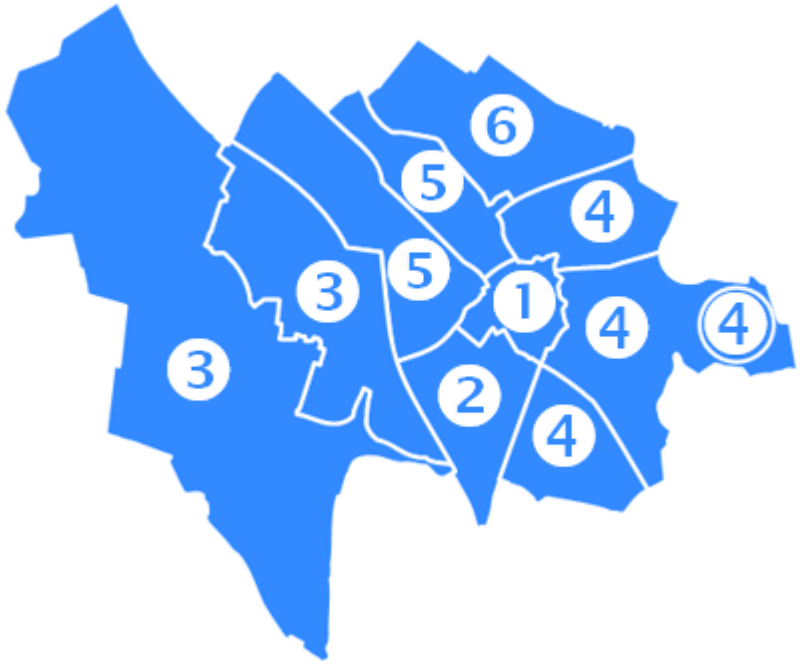
Ruimtelijke ontwikkelingen per gebied

Ontwikkelingen per gebied

In de gebieden komen de ambities van de thema's samen in de verschillende projecten. Per gebied laten we zien welke ontwikkelingen er plaats vinden. We onderscheiden hierbij 6 verschillende gebieden. Per gebied laten we zien wat de stand zaken is en hoe we op koers liggen met het realiseren van onze ambities voor de thema's wonen, werken, maatschappelijke voorzieningen, duurzame mobiliteit, openbare ruimte, klimaat en groen, energie en beheer openbare ruimte. In dit hoofdstuk onderscheiden we zes gebieden, die hiernaast worden genoemd

Per gebied maken we inzichtelijk welke ontwikkelingen er plaats vinden en wat de stand van zaken is. In de bijlage 100+ lijst geven we aan wat stand van zaken is van de woningbouw met meer dan 100 woningen en rapporteren we over de reden van eventuele vertragingen in projecten.

Op 14 november 2024 heeft de raad besloten het college te mandateren voor het nemen van de mer-beoordelingsbeslissing (raadsbesluit). Daarbij heeft de raad via een motie het college opgedragen om de raad jaarlijks in het MPR een evaluatieverslag te sturen waarin wordt gerapporteerd over het gebruik van de gemandateerde bevoegdheden met daarbij een overzicht van de genomen besluiten, inclusief een toelichting op eventuele knelpunten of afwijkingen van het vastgestelde beleid. In 2024 zijn er geen mer-beoordelingsbeslissingen genomen op basis van de gemandateerde bevoegdheid.

1. Centrum
2. Zuidwest inclusief Merwedekanaalzone
3. Leidsche Rijn, Vleuten-De Meern en Rijnenburg
4. Noordoost, Oost en Zuid en Utrecht Science Park
5. West en Noordwest
6. Overvecht

Ontwikkelingen per gebied

Centrum

Stand van zaken van het gebied in relatie tot de ambities

- Het centrum is het economisch en culturele knooppunt van Utrecht. Zowel lokaal, regionaal, nationaal en in toenemende mate ook internationaal. Maar het is ook de huiskamer van de bewoners van de stad. De opgave is om het centrum een samenhangend geheel te laten vormen van historische binnenstad, stationsgebied, het te ontwikkelen Beurskwartier (inclusief Jaarbeurs) en het Lombokplein.

- De ambitie van de opgave Centrum is om ruimte te bieden aan diverse doelgroepen en functies. We stellen ontmoeten en verblijven in de openbare ruimte centraal; dit vraagt om hoogwaardige verblijfsplekken. De komende jaren ligt er in dit gebied ook een forse woningbouwopgave, vooral in het Beurskwartier.

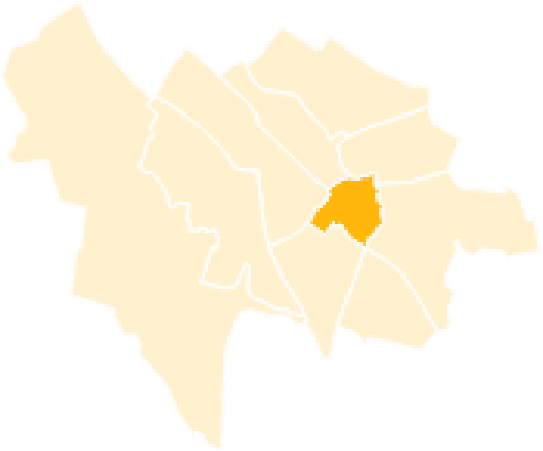
- Belangrijke aandachtspunten zijn het behoud van diversiteit in het woonaanbod en het aanbod aan groen en voorzieningen dat hierin moet meegroeien. Daarnaast ligt er de opgave voor het toevoegen van veel arbeidsplaatsen, zoals opgenomen in de RSU2040, waarbij de focus in en rond het Stationsgebied ligt op kantoren.

- Door de groei neemt het gebruik van de binnenstad verder toe. Met de centrumontwikkeling proberen we het centrum te vergroten. De historische binnenstad van Utrecht blijft de plek waar nu nog alles samenkomt: wonen, werken, winkelen, studeren en uitgaan. Vooral het gebruik en beheer van de openbare ruimte vraagt om extra aandacht (fietsparkeren, afvalinzameling, verminderen autoparkeren, obstakels wegnemen, vergroenen), met als doel meer rust en ruimte voor met name voetgangers.

- Komende jaren wordt het centrum vooral verder ontwikkeld aan de westkant van het spoor (o.m. Jaarbeurspleingebouw Oopen, de Knoop, Rabo/Matserterrein, Kruisvaartkade, Beurskwartier, Jaarbeurs, Lombokplein). In de historische binnenstad vinden meer lokale interventies plaats (Wolvenplein, Museumhotel, herontwikkeling parkeergarages Springweg en Paardenveld etc.).

- Voor de binnenstad is de Omgevingsvisie Binnenstad de leidraad voor de ambitie en deze voeren we stapsgewijs uit. Ook voor Lombokplein zijn Omgevingsvisie, Integraal programma van eisen/ functioneel ontwerp (IPVE/FO), voorlopig ontwerp (VO) en bestemmingsplan vastgesteld. Voor Beurskwartier zijn de omgevingsvisie, het bestemmingsplan en het Stedenbouwkundig Plan vastgesteld. Voor het Jaarbeursterrein werken we aan een Omgevingsvisie. Met name bij de grote ontwikkeling van Beurskwartier, maar ook bij Lombokplein heeft de gemeente een sturende rol en kan de gemeente de ambities uit het coalitieakkoord vormgeven. Bij een aantal andere ontwikkelingen blijven we afhankelijk van externe partijen, het meest zichtbaar bij de ontwikkeling van Jaarbeurs.

Liggen we op koers met het behalen van de ambities?

Wonen

Van plannen naar realisatie

Mede dankzij besluitvorming bij de Raad van State, komen steeds meer projecten in het Centrum tot versnelling. Waar we tot voor kort nog over ‘plannen’ spraken, is inmiddels Wonderwoods opgeleverd, Smakkelaarspark met de bouw gestart, en start de eerste tender van Beurskwartier in Q1 2025. Verder zijn het SPvE van het Matserterrein en Ondaatje en het IDOC van Hojel 1 vastgesteld.
Daarnaast zien we een gestage stroom van particuliere initiatieven die tot ontwikkeling komen, zowel in het Stationsgebied als in de historische binnenstad. In het Stationsgebied, Beurskwartier en Lombokplein zijn nog bijna 5.000 woningen in planontwikkeling.
In de huidige marktomstandigheden blijft het uitdagend om in nieuwe plannen voldoende sociale en middeldure woningen te programmeren. Dit vraagt om een continue kritische blik op zowel de financiële eisen van de initiatiefnemers als de kwalitatieve eisen van de gemeente.

Werken

Het Stationsgebied is een nationale magneet voor talent, werkgevers en investeerders.

De opdracht voor de stad is om de aantrekkingskracht zo goed mogelijk te benutten. Niet met een monotoon zakelijke opzet, maar juist met een levendige diverse mix van werkers, bewoners, bezoekers en reizigers. De magneetwerking is niet compleet zonder cultuur, voorzieningen, innovatie, creatieve broedplaatsen en aantrekkelijke (groene) buitenruimte. Het kantorenprogramma is divers van aard met ook betaalbare ruimte voor startups, culturele, creatieve en impactondernemers, waarin ook innovatie kan plaatsvinden.

De economische uitgangspunten voor kantoorontwikkeling in het Stationsgebied zijn:

- Voldoende tempo bij uitbreiding kantorenprogramma is noodzakelijk omdat de vraag structureel hoger blijft dan het aanbod op deze locatie.
- Renovatie en verduurzaming verouderde kantoorruimte is noodzakelijk omdat werkgevers op een toplocatie ook hoge eisen stellen aan het gebouw.
- Bij nieuwbouw streeft de stad naar 10% diversiteit en kleinschalige betaalbare werkruimte.
- Stimuleren broedplaatsen voor creatieven, startups, impactondernemers en innovatiehubs.
- Door toevoegen van kantoren en woningen is het belangrijk dat het voorzieningenniveau op peil blijft, en daarmee dus meegroeit met het overige programma. Hier kan het nabijgelegen Beurskwartier ook een rol in spelen.

Belangrijkste deelprojecten omvang (netto toename):

- Rabobank herontwikkeling en uitbreiding netto 39.000m2
- Knoop 2 en 3 nieuwbouw 52.000m2
- Beurskwartier nieuwbouw 50.000m2
- Hoog Catharijne diverse renovaties en uitbreidingen met netto 10.000m2
- Hojel 1 herontwikkeling en uitbreiding netto 25.000m2
- Hojel 2 herontwikkeling en uitbreiding netto 7.000m2
- Jaarbeurspleingebouw nieuwbouw 44.000m2
- Amrath hotel nieuwbouw 16.000m2

Maatschappelijke voorzieningen

In het centrum zijn veel stedelijke voorzieningen die de gehele stad bedienen.

De uitdagingen zitten in het waarborgen van de betaalbaarheid, met name van eerstelijnszorg en op passende voorzieningen voor een diversiteit aan doelgroepen. Tegelijkertijd werken we aan de verspreiding van stedelijke voorzieningen naar de westkant van het centrum, de Zuidpoort, Hoog Catharijne en naar de randen van de stad voor een betere balans en verlichting van de binnenstad.
In de grote ontwikkelingen zijn maatschappelijke voorzieningen opgenomen zoals een basisschool met kinderopvang, gymzaal, supermarkt, creatieve werkruimtes, leisure-functies en gezondheidscentrum in Beurskwartier 1 en een broedplaats voor sport, leisure en cultuur aan het Paardenveld. Het Literatuurmuseum en het Kinderboekenmuseum vestigen zich in de binnenstad en in het Beurskwartier komt een digitale kunst plek in Wonderwoods. In toenemende mate zien we dat grote eigenaren in de plint ook maatschappelijke functies willen faciliteren. We hebben af moeten zien van een gesubsidieerde culturele voorziening in het Jaarbeurspleingebouw vanwege ontbrekende financiële dekking. Wel heeft de geselecteerde ontwikkelaar conform de tender in de plint van het gebouw een grootstedelijk sociaal programma opgenomen, met sport, cultuur en nachthoreca voor een bruisend Jaarbeursplein. Voor de geprogrammeerde buurthuiskamer en ateliers aan het Lombokplein is nog geen financiële dekking.

Liggen we op koers met het behalen van de ambities?

Openbare Ruimte, Klimaat en Groen

In het hele Centrumgebied zijn we aan de slag met het vergroenen en klimaatbestendig maken van de openbare ruimte. In het Beursgebied werken we aan circulaire tenders.

Vergroenen is een belangrijke ambitie in de groenarme openbare ruimte van het centrum. We voegen extra groen toe, zoals op het Lombokplein (circa 12.000 m2), Beurskwartier (twee parken) en park Paardenveld (investeringspakket Groei in Balans). Ook de ontwikkeling van het Smakkelaarsveld, Wolvenplein en het planten van bomen op de Neude leiden tot vergroening. Daarnaast wordt het Janskerkhof aangepakt.

Tuinen van Moreelse fase 1 is klaar, fase 2 is in ontwikkeling. We zijn aan de slag met het vergroenen van het centrumwinkelgebied en het doortrekken van singelpark aan de noordwestzijde van de binnenstad.

In de genoemde plannen hebben we aandacht voor robuuste ecologische verbindingen. We besteden aandacht aan de oevers, onderwaternatuur en waterkwaliteit van de grachten. De Leidse Rijn krijgt een natuurvriendelijke oever. Desondanks vraagt een groen, ecologisch waardevol en hittebestendig centrum om blijvende aandacht.

Circulair bouwen is een belangrijk thema in het Beurskwartier. In de tenders sturen we o.a. op CO2-impact van bouwmateriaal. Bij de aanpak van de werven Kromme Nieuwegracht wordt circulair restaureren in de praktijk gebracht. Een volledig circulair centrumgebied in 2030 is echter nog een enorme uitdaging.

Duurzame Mobiliteit

We verbeteren de bereikbaarheid van het centrum door in te zetten op fietsparkeerplekken en door verbindingen in het fietsnetwerk te verbeteren.

Er loopt een haalbaarheidsstudie voor een nieuwe verbinding onder het spoor (Nicolaas Beetsstraattunnel, naar verwachting 2025 afgerond).

We heffen parkeerplaatsen op maaiveld op, zoals op de Oudegracht.

Verder komt een uitbreiding van capaciteit fietsparkeren stationsgebied vanaf 2026 en 2027. Voor de lange termijn (na 2028) staan de Dubbele Knoopstalling en Jaarbeurspleingebouwstalling gepland.

In 2025 wordt de bestemming Catharijnesingel geëffectueerd, waardoor onnodig doorgaand autoverkeer over de Catharijnesingel niet meer mogelijk is. De eerste werkzaamheden voor de herinrichting van het Lombokplein zijn gestart door de verlegging van de stadsverwarming door Eneco. In 2025 wordt in bouwteamverband met de aannemer het Definitief en Uitvoeringsontwerp gemaakt, zodat de herinrichting in 2026 kan starten. Ook werken we aan het realiseren van trappen aan de Moreelsebrug naar de treinperrons.

In de Binnenstad doen we onderzoek naar de mogelijkheden om vervoer over water te stimuleren door het realiseren van aanlegplaatsen (zgn. Stadshaltes).

Energie

Beursgebied is een belangrijke pilot voor bodemwarmte.

Netcongestie zorgt voor risico's in projecten.

Het stationsgebied maakt hoofdzakelijk gebruik van WKO-bronnen (warmte-koude opslag). We hebben een concessie verleend aan Eneco om voor het Beursgebied (is groter dan Beurskwartier) collectief Warmte en Koude te leveren. Hierbij is essentieel dat de bronnen in het tweede watervoerend pakket aangelegd mogen worden. Hiervoor is een praktijkonderzoek gestart dat moet aantonen dat WKO-bronnen in het 2e watervoerende pakket veilig en verantwoord kunnen worden draaien. Eneco voert momenteel met verschillende ontwikkelaars gesprekken over de aansluiting op Beursnet.

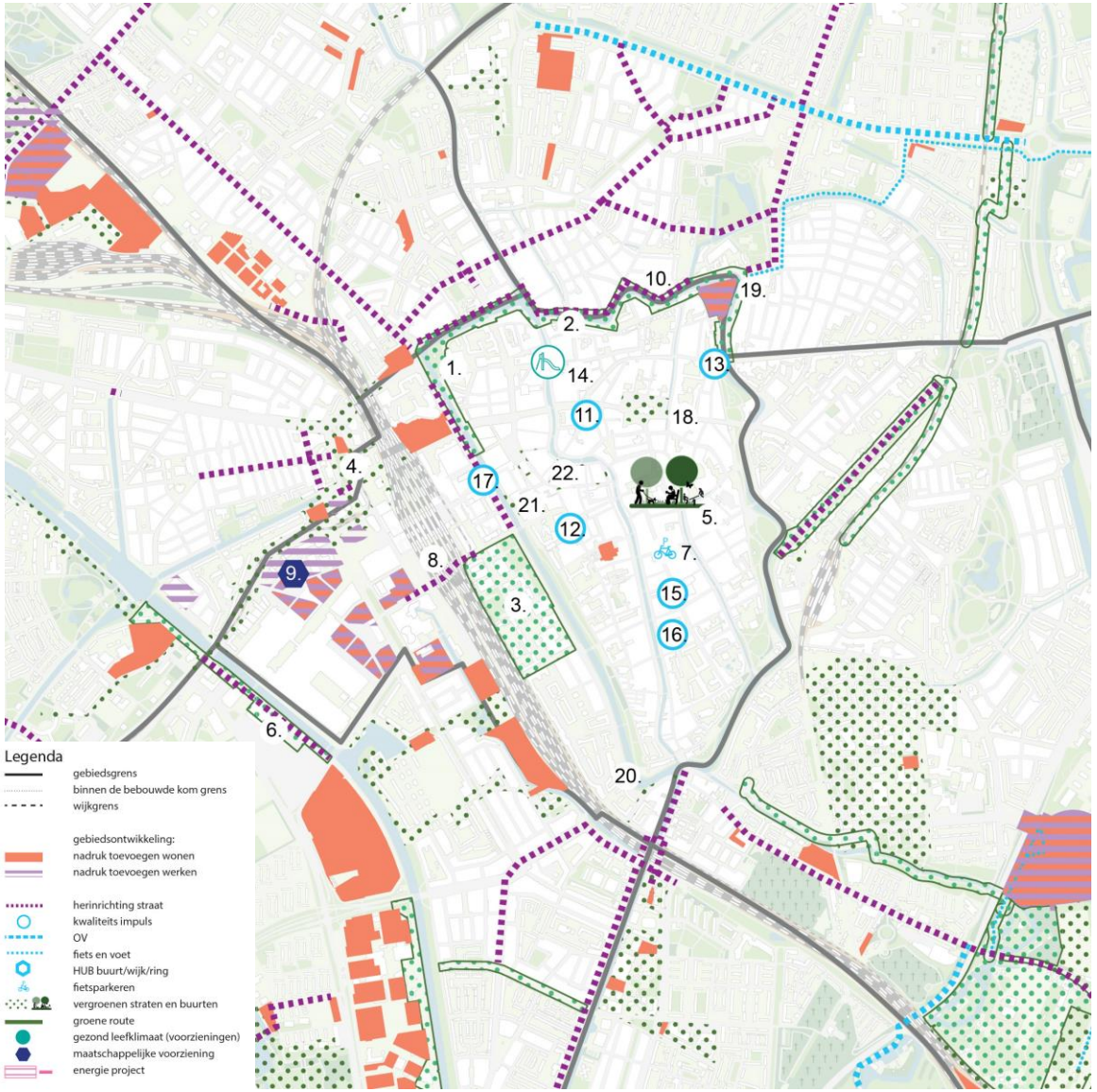
Voor de binnenstad is maatwerk nodig. We programmeren samen met beheer, ontwikkeling, energietransitie & autovrij maken om te komen tot een integrale aanpak per straat of buurt. Dit is een langere termijn kwestie.

Netcongestie vormt een groot risico voor ontwikkelingen in het gebied (zie hoofdstuk 2). Projecten kunnen vertraging oplopen als gevolg van netcongestie.

Centrum: overzichtskaart ruimtelijke investeringen

1. Herinrichting Park Paardenveld
2. Singelpark Noord
3. Tuinen van Moreelse
4. Lombokplein (herinrichting Westplein, Leidse Rijn en Graadt van Roggenweg) en fietsonderdoorgang Lombokplein
5. Vergroenen binnenstad
6. Rondje Stadseiland, deelgebied 3, Jaarbeurs
7. Fietsparkeervoorzieningen Centrum (diverse locaties)
8. Moreelsebrug
9. Onderwijshuisvesting Beurskwartier/Lombokplein
10. Doorfietsroute Noordelijke Singelring
11. Verbetering verblijfskwaliteit Neude
12. Verbeteren fietsparkeren Mariaplaats
13. Herinrichting kop Lucasbolwerk/Wittevrouwenstraat
14. Aanleg/ onderzoek speelvoorzieningen diverse locaties
15. Binnenstad Autoluw / opheffen parkeren (diverse locaties)
16. Definitieve markering entrees voetgangersgebied (diverse locaties)
17. Bestemming Catharijnesingel
18. Groot onderhoud & herinrichting Janskerkhof
19. Brug Wolvenplein
20. Herinrichting Ledig Erf, - Catharijnesingel Zuidoost - Bleekstraat
21. Vergroening Rijnkade
22. Verbeteren kwaliteit openbare ruimte centrumwinkelgebied

Een interactief overzicht van de ruimtelijke projecten is te bekijken via de website.

- Gemeentelijke investeringen uit het MPR voor Groen, Mobiliteit, Maatschappelijke voorzieningen en sporten, spelen en bewegen zijn op de kaart hiernaast weergegeven met nummers.
- Gebiedsontwikkelingen zijn op de kaart hiernaast weergeven met vlakken en oranje (wonen) en paars (werken) gearceerd.

Ontwikkelingen per gebied

Zuidwest inclusief Merwedekanaalzone

Stand van zaken van het gebied in relatie tot de ambities

De wijk Zuidwest bestaat uit de buurten Merwedekanaalzone, Kanaleneiland, Transwijk, Rivierenwijk, Dichterswijk en het bedrijvengebied Woonboulevard en Westraven.

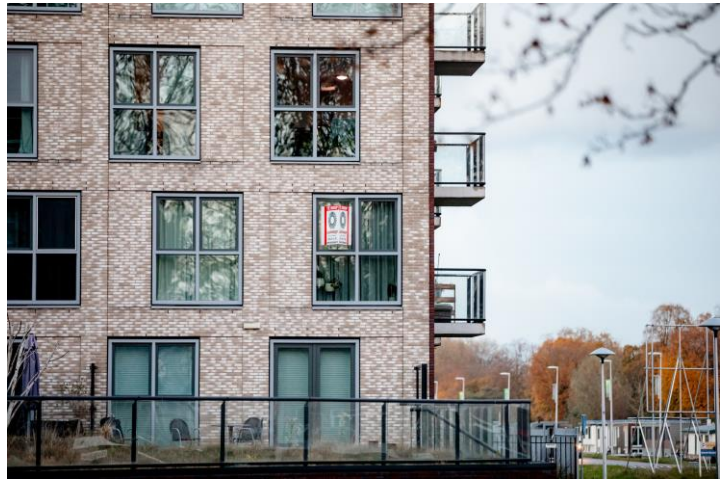
Merwedekanaalzone

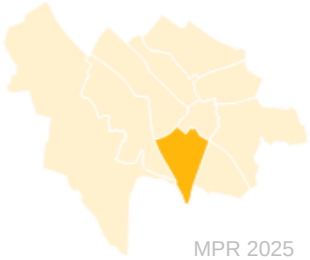
De Merwedekanaalzone (deelgebieden 4, 5 en 6) is aangewezen als één van de belangrijke verdichtingslocaties om de groei van de stad binnenstedelijk op te vangen. Merwedekanaalzone wordt een unieke wijk. Het wordt een hoogstedelijke wijk met de hoogste dichtheid waarin Utrecht tot nu toe heeft gebouwd, maar waar leefbaarheid voorop staat. Hier worden ongeveer 10.000 woningen gebouwd met bijbehorende werkgelegenheid en voorzieningen, zoals scholen, (kleine) bedrijven, winkels, horeca en een gezondheidscentrum. Daarbij hoort een hoogwaardige openbare ruimte met veel groen en mogelijkheden voor ontmoeting. Het bouwen in hoge dichtheden kan alleen met een innovatieve mobiliteitsstrategie. Met andere mobiliteitsconcepten willen we verkeersoverlast in Zuidwest voorkomen en de verkeersveiligheid verbeteren. We willen meer ruimte maken voor de fietser en voetganger. De oost-west verbindingen van Kanaleneiland richting Merwedekanaalzone en Rivierenwijk - mede gericht op het samenbrengen van de verschillende wijken - zijn hier een belangrijk onderdeel in. De ambities voor de Merwedekanaalzone zijn vastgelegd in de Omgevingsvisie Merwedekanaalzone deel 2 (oktober 2021). Op het bestemmingsplan voor deelgebied 5 waren diverse beroepen ingediend bij de Raad van State (RVS). Op 11 december 2024 heeft de RVS einduitspraak gedaan waarmee het bestemmingsplan onherroepelijk is. Tegelijkertijd zijn de eerste omgevingsvergunningen aangevraagd en toegekend. In maart 2025 is de bouw van de eerste woningen gestart. In het kader van netcongestie hebben wij dit jaar een groepscontract getekend zodat de eerste fase van Merwede voorzien is van energie.

Deelgebied 6 is onder te verdelen in een oostelijk en westelijk deel. De herontwikkeling van het westelijk deel (fase 2) wordt pas op een latere termijn voorzien. Daarvoor is o.a. meer duidelijkheid nodig over hoe het tracé van de Merwedelijn wordt ingepast, waar de haltes komen en hoe wordt omgegaan met de ontsluiting van de A12. In 2022 is een voorkeursrecht gevestigd op percelen in het oostelijk deel van deelgebied 6. Bij vaststelling van de Omgevingsvisie heeft de raad gevraagd eerst een Nota van Uitgangspunten (NvU) voor te leggen, voordat er een Omgevingsplan wordt opgesteld. De NvU is op 6 juni 2024 door de gemeenteraad vastgesteld, inclusief de opdracht om te zoeken naar optimalisaties om tot een financieel beter haalbaar plan te komen. Om het gevestigde voorkeursrecht te behouden moet uiterlijk 15 september 2025 een omgevingsplan zijn vastgesteld. Het ontwerp omgevingsplan ligt ter inzage vanaf 7 maart 2025. Het omgevingsplan gaat uit van open normen. Deze open normen worden o.a. uitgewerkt in beleidsregels, waaronder ook een beeldkwaliteitsplan. Het op te stellen omgevingsplan zonder tijdvak kent het uitgangspunt van organische gebiedsontwikkeling.

Rivierenwijk en Dichterswijk

Met de vaststelling van de Omgevingsvisie MWKZ deel II zijn ook de Buurtagenda voor de Dichterswijk en de Buurtaanpak voor de Rivierenwijk en Transwijk vastgesteld. Hier vloeien verschillende opgaves in de openbare ruimte uit voort. In Rivierenwijk en Dichterswijk staan we voor de opgave om te vergroenen en rekening te houden met toekomstige veranderingen in de verkeerscirculatie. Door de ontwikkelingen in de Merwedekanaalzone én de Zuidpoort staan we voor de opgave op korte termijn het Balijeplein, de Rijnlaan en de Waalstraat aan te passen op veranderende verkeersstromen door de wijk.

Ontwikkelingen per gebied

Kanaleneiland en Transwijk
In lijn met de vastgestelde Omgevingsvisie Kanaleneiland en Transwijk willen we in deze wijken 1.500 - 2.000 woningen en andere functies toevoegen, met meer variatie in grootte, type en prijs waarbij we het aandeel sociaal gelijk willen houden. Een forse opgave is de aanpak van de grotendeels verouderde openbare ruimte. In Kanaleneiland en Transwijk is het doel om ca. 7 hectare groen toe te voegen, bestaand groen zoals Park Transwijk te verbeteren, groen beter op elkaar aan te sluiten en de openbare ruimte klimaatbestendig te maken. Daarnaast is het een belangrijke opgave te voorzien in voldoende sportfaciliteiten. We staan voor de opgave om de verkeersstructuur veiliger te maken, de auto een minder dominante rol te geven en juist meer ruimte te creëren voor de fietser en voetganger. De opgave van de openbare ruimte pakken we integraal aan, waarbij de vervanging van o.a. riolering en verharding onderdeel van de projecten is.

Stadseiland Zuid (A12-zone)
De ambitie uit de RSU2040 voor Stadseiland Zuid (voorheen de A12-zone) is het ontwikkelen van een nieuw (hoog) stedelijk woon – werkmilieu. De ontwikkeling maakt onderdeel uit van Groot Merwede. De economische potentie van het gebied moet optimaal benut worden als werklocatie voor kleinschalige tot middelgrote bedrijvigheid die goed mengbaar is met andere stedelijke functies. De mogelijke ontwikkeling van Stadseiland Zuid en de daarbij behorende ambitie, is afhankelijk van welke keuzes er worden gemaakt in de MIRT-verkenning en het MIRT-onderzoek. De MIRT-verkenning ov en Wonen kijkt in een breder perspectief naar de stad en is met name gericht op mobiliteitsmaatregelen. In de verkenning wordt over een voorkeursvariant besloten die gaat over het aanleggen van een Merwedelijn. Ook loopt er een MIRT-onderzoek ontwikkeling A12-zone i.s.m. Rijnenburg. Voor de MIRT-verkenning wordt in het najaar 2025 verwacht over een voorkeursvariant te besluiten.

Om goed te kunnen sturen op de ontwikkeling van Stadseiland Zuid wordt gewerkt aan een Programmatische Verkenning (PV). De verwachting is deze voor de zomer in concept op te leveren, zodat het document gebruikt kan worden voor kwalitatieve input voor het MIRT-traject.

Uitvoeringsprogramma
Met het uitvoeringsprogramma Zuidwest houden we grip op de vele ruimtelijke opgaven in Zuidwest, pakken we opgaves integraal op waar mogelijk en houden we sturing op de uitvoering van onze omgevingsvisies.

Liggen we op koers met het behalen van de ambities?

Wonen

In Zuidwest wordt op meerdere plekken gebouwd, zoals in Merwedekanaalzone (MWKZ) deelgebied 4 en 5, en in diverse projecten. Ook zijn veel projecten in voorbereiding. In Kanaleneiland en Transwijk voegen we tussen 1500-2000 woningen toe bij o.a. ontwikkelingen aan de Lomanlaan 103-105, Marco Pololaan 111-117, Livingstonelaan 609 en Krachtstation.

Om in de MWKZ door te kunnen groeien naar 10.000 woningen zijn passende mobiliteitsmaatregelen noodzakelijk. De kansen voor het toevoegen van woningbouw op de lange termijn in Stadseiland Zuid onderzoeken we in het U Ned MIRT-onderzoek A12 inclusief Rijnenburg. Ook spelen externe factoren een rol, zoals bouwkosten, inflatie, rente, netcongestie en het behalen van de ambities van de gemeente. Dit kan leiden tot vertraging/ stagnatie in projecten.

De afgelopen jaren is er een aantal rijkssubsidies ontvangen/toegekend voor projecten in Groot Merwede/Zuidwest. Het gaat om de Woningbouwimpuls Merwede fase 1 (2020), Startbouwimpuls voor Merwede en Lomanlaan 103-105 (2023), Versnellingsafspraken en Gebiedsbudget (BOL/MIRT 2022 en 2023). Aan de subsidies zijn door het rijk specifieke voorwaarden verbonden. Zo zijn de Versnellingsafspraken en het Gebiedsbudget gekoppeld aan afspraken over start bouw van woningen t/m 2030.

Werken

Aandachtspunt in Zuidwest is de groei van het aantal woningen en de stagnatie in groei van bedrijvigheid. Een ander aspect is het blijven faciliteren van lokale bedrijvigheid in de wijk en het inpassen van broedplaatsen en creatieve bedrijvigheid. De betaalbaarheid van maatschappelijke voorzieningen staat onder druk.

In deelgebied 5 (MWKZ) realiseren we ca 100.000 m² aan voorzieningen (waaronder kantoorruimte, horeca, leisure en maatschappelijke voorzieningen zoals scholen, cultuurhuis, sporthal en gezondheidscentrum). In zowel dit deelgebied als deelgebied 6 en de Woonboulevard zitten diverse scale-ups en broedplaatsen.

Maatschappelijke voorzieningen

Zuidwest is de wijk met de grootste woningtoename tot en met 2040. Tegelijkertijd ligt er al druk op het huidige voorzieningenaanbod. Zo is er vraag naar meer sport- en cultuurvoorzieningen en is er met name in Kanaleneiland behoefte aan meer kinderopvang. Ook staat het gezondheidscentrum in Kanaleneiland Noord onder druk. Op de Marco Pololaan 111-117 wordt een nieuw gezondheidscentrum van c.a. 2.000 m2 gerealiseerd. De ambitie is om het sportpark Nieuw Welgelegen uit te breiden. De concept variantenstudie laat zien dat het mogelijk is om 2 hockey- en 2 voetbalvelden toe te voegen, maar dit gaat gepaard met hoge inpassings- en verwervingskosten. Met externe middelen en door andere projecten door te schuiven kunnen we de komende jaren twee van deze velden realiseren. Ook wordt de VO-school Unic uitgebreid. In de Merwedekanaalzone staan twee basisscholen en een middelbare school inclusief een sporthal gepland.

Daarnaast komt er een wijkcultuurhuis en wordt er plaats geboden aan culturele broedplaatsen. In Kanaleneiland wordt de voormalige Rafaelschool aan het Attleeplantsoen 39 verbouwd tot een broedplaats van ca 2.000 m2 voor culturele en creatieve makers. De hogere woningbouwambitie voor deelgebied 6 vraagt om een extra basisschool. Daarnaast wordt er in de eerste fase rekening gehouden met een kinderdagverblijf (400 m2 bvo), buitenschoolse opvang (150 m2 bvo), een gezondheidscentrum (2.000 m2 bvo) en een buurtcentrum (750 m2 bvo).

In het maatschappelijk vastgoed hebben we te maken met gestegen bouwkosten en gestegen kosten de toekomstige exploitatie maatschappelijk vastgoed. Om tijdige bijsturing mogelijk te maken, zijn in het proces expliciete momenten opgenomen waarop we evalueren of we nog op koers zitten om binnen de gestelde kaders te kunnen realiseren. Op deze manier hebben we grip op de inhoudelijke afweging en kosten.

Liggen we op koers met het behalen van de ambities?

Openbare Ruimte, Klimaat en Groen

In Kanaleneiland en Transwijk is vergroening en klimaatadaptatie onderdeel van de integrale aanpak van de openbare ruimte. In Kanaleneiland is de voorbereiding en realisatie van de integrale projecten Bernadottelaan e.o. (toevoeging 6.000 m2 groen), Vasco da Gama e.o (toevoeging 6.500 m2 groen) en Afrikalaan e.o. (toevoeging groen nog onbekend) opgestart, met als doel in 2030 klaar te zijn. In het voorjaar van 2025 starten we de laatste twee projecten in Kanaleneiland op. Zetten we de toevoegingen van m2 groen met dezelfde aantallen door als in de lopende projecten, dan verwachten we onze ambitie om 7 ha groen toe te voegen te behalen. In deze integrale projecten wordt ook uitvoering gegeven aan ambities op gebied van bijvoorbeeld verkeersveiligheid en de vervangingsopgave van de riolering en verharding. De invoering van betaald parkeren biedt mogelijk kansen om meer te vergroenen. Voor de lange termijn is de verbinding van het groen binnen Groot Merwede op stedelijk niveau belangrijk.

Daarnaast werken aan een integrale kwaliteitsslag van Park Transwijk en werken we in verschillende projecten aan de vergroening van de Rivierenwijk (bijvoorbeeld het Drakenplein), de Dichterswijk (bijvoorbeeld het Ringpark) en Rondje Stadseiland.

Voor de vergroening van Kanaleneiland Zuid, de aanpak van Park Transwijk en verbetering van het Marco Poloplantsoen is rijkssubsidie beschikbaar gekomen. Desondanks zijn er voor de ambitieuze (vergroenings)opgave in de openbare ruimte in Kanaleneiland en Transwijk onvoldoende financiële middelen beschikbaar.

Duurzame Mobiliteit

In Zuidwest krijgt de mobiliteitstransitie vorm bij de ontwikkeling van de Merwedekanaalzone.
Met de heringerichte Europalaan Noord is de basis voor de Hov verbinding voor Merwede gelegd. In Merwede start eind 2025 de bouw van de eerste bezoekersfietsenstallingen en mobiliteitshubs (inclusief logistieke hubs). Door het Mobiliteitsbedrijf Merwede worden voorbereidingen getroffen voor het contracteren van een PMS-leverancier en logistieke dienstverleners die de pakketwanden en servicewinkels zullen exploiteren.

Daarnaast worden twee nieuwe bruggen over het Merwedekanaal en de herinrichting van de straten waar deze op aansluiten in de Rivierenwijk, Transwijk en Kanaleneiland voorbereid en zijn deels in realisatie. Voor goederenvervoer naar de Merwedekanaalzone komen intelligente toegangen en slimme laad- en losplekken (vanaf 2025). Tevens wordt de fietsinfrastructuur uitgebreid met een nieuwe fietsbrug bij de Meernbrug Papendorp-Centrum (in voorbereiding).

De herinrichting van de Jutfaseweg is op dit moment in volle gang, de herinrichting van de Socrateslaan start in 2025 en van de Europalaan Zuid in 2026. Door de ontwikkeling van de Merwedekanaalzone en de Zuidpoort is de voorbereiding van de herinrichting van het Balijeplein, de Rijnlaan Noord en de Waalstraat Oost opgestart. Dit jaar verwachten we met het rijk en provincie een besluit te kunnen nemen over de aanleg van de Merwedelijn en andere elementen uit de MIRT-verkenning ov en Wonen. Voor de MIRT-verkenning is het streven in het najaar een besluit te nemen over het voorkeursalternatief (VKA). Voor het MIRT-onderzoek is het doel structurerende keuzes te maken.

Energie

In de verschillende integrale projecten (en programmering daarvan) wordt de verbinding gelegd met de opgave aardgasvrij.
De uitvoering van deze integrale projecten loopt voor op de energietransitie. Hiermee ontstaan uitdagingen op het gebied van afstemming van planningen, het nemen van besluiten in projecten in het licht van onzekerheden bij de energietransitie en de dekking van voorbereidende kosten voor een toekomstige aanleg van een warmtenet. Ook de plaatsing van (vooralsnog 66) extra transformatorhuisjes in Zuidwest en warmteoverdrachtsstations vraagt (openbare) ruimte en een goede afstemming met de projecten. Risico is dat de transformatorhuisjes en warmteoverdrachtstations niet tijdig kunnen worden meegenomen in de projecten en ná herinrichting alsnog moeten worden ingepast.

In Merwede wordt gebruik gemaakt van een grootschalig bodemenergiesysteem (gebieds-WKO i.c.m. aquathermie uit het kanaal) waarmee de nieuwe woningen en voorzieningen (aardgasvrij) worden voorzien van warmte (en koude). De consequenties van het verzwaren en flexibeler maken van de energie infrastructuur wordt in de komende jaren in vrijwel alle wijken in de stad zichtbaar. In Papendorp wordt een nieuw transformatorstation ontwikkeld dat ook voor Zuidwest gebruikt gaat worden.

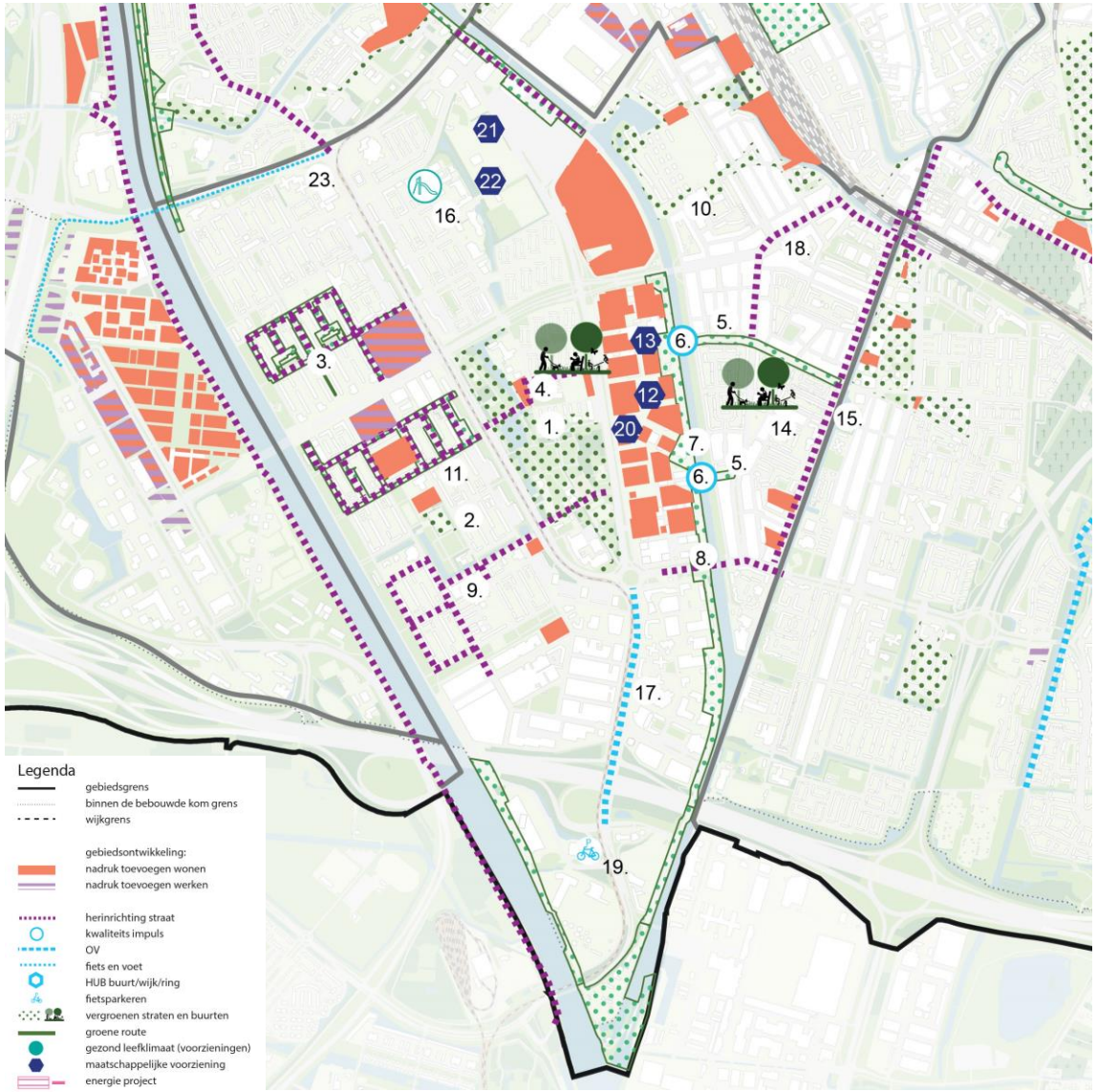
Liggen we op koers met het behalen van de ambities?

Netcongestie is – net zoals voor de gehele gemeente – een probleem voor Zuidwest. Stedin heeft begin dit jaar afgekondigd dat tot circa 2034 sprake is van netcongestie. Dit heeft vooralsnog als effect dat nieuwe grootverbruikaansluitingen (alles meer dan 3x80A) worden voorzien van een fysieke aansluiting, maar voor het afnemen van elektriciteit (transportvermogen) op een wachtlijst komen. In Merwede zijn er gemengde bouwblokken; woningen in combinatie met laadpalen/parkeergarage, commerciële voorzieningen, scholen en een collectieve WKO. Voor de woningen heeft netcongestie (vooralsnog) geen effect. Voor bovengenoemde voorzieningen wel. De gemengde bouwblokken leiden er echter toe dat, zonder de garantie dat stroom kan worden geleverd, de bouw niet start. Maar Merwede heeft hierin een bijzondere positie. Merwede is een provinciaal pilotproject voor netcongestie. Daarnaast wordt het door de Ministeries van EZK en BZK beschouwd als landelijke testlocatie. Inmiddels is een oplossing gevonden, die ons in staat stelt om ook de grootverbruikaansluitingen van vermogen te voorzien. Vereiste is dat het totale piekvermogen van de wijk niet boven een netgrens van 5,2 MW (gelijk aan de vermogensvraag bij 4.250 individuele all-electric woningen) uitkomt. Dit is in een zogenaamd Groepscontract vastgelegd, dat in november 2024 is ondertekend door Stedin en de WKO BV Merwede (namens de toekomstige grootverbruikers in de wijk).

Momenteel wordt toegewerkt naar de oprichting van een energiecoöperatie die het groepscontract namens de grootverbruikers overneemt, en waar zij lid van kunnen worden. Deze entiteit wordt belast met het handhaven van de netgrens en het waar nodig bijsturen om daarbinnen te blijven. De technische maatregelen die daartoe nodig zijn, zoals de inzet van warm tapwaterbuffers, slimme sturingssystemen en een buurtbatterij worden momenteel nader uitgewerkt.

Zuidwest inclusief Merwedekanaalzone: overzichtskaart ruimtelijke investeringen MPR

1. Park Transwijk: integrale kwaliteitsimpuls
2. Marco Poloplantsoen (openbare ruimte)
3. Herinrichting Bernadottelaan e.o.
4. Fietsroutes Park Transwijk: Koeriersterlaan en Lomanlaan/Lanslaan
5. Herinrichting Waalstraat, Zijldiepstraat en Merwedeplantsoen (incl 1e fase vergroening Rivierenwijk)
6. Voet-/fietsbrug Waalstraat en Zeildiepstraat
7. Merwedepark / Icoon Rondje Stadseiland
8. Herinrichting Socrateslaan en verbeteren op- en afritten Socratesbrug
9. Herinrichting Vasco da Gamalaan e.o
10. Ringpark Dichterswijk
11. Herinrichting Afrikalaan e.o.
12. Realisatie buurtcentrum Merwedekanaalzone
13. Realisatie wijkcultuurhuis Merwedekanaalzone
14. Vergroenen straten en buurten Rivierenwijk
15. Herinrichting Jutfaseweg
16. Verbeteren speelruimte (diverse locaties)
17. Hov-baan MWKZ Europalaan Zuid ("no regret-afspraken UNed")
18. Herinrichting Balijeplein/Balijelaan, Vondellaan, Rijnlaan Noord en Waalstraat Oost
19. P&R Westraven
20. Onderwijshuisvesting Merwedekanaalzone en Sporthal Merwedekanaalzone
21. Omzetting gras naar kunstgras Nieuw Welgelegen / aanleg veld en kleedvoorziening
22. Willibrord/St-Gregorius College (incl. 3e gymzaal)
23. Fietsverbinding vanaf/naar HUB XL Papendorp

Een interactief overzicht van de ruimtelijke projecten is te bekijken via de website.

- Gemeentelijke investeringen uit het MPR voor Groen, Mobiliteit, Maatschappelijke voorzieningen en sporten, spelen en bewegen zijn op de kaart hiernaast weergegeven met nummers.
- Gebiedsontwikkelingen zijn op de kaart hiernaast weergeven met vlakken en oranje (wonen) en paars (werken) gearceerd.

Ontwikkelingen per gebied

Leidsche Rijn, Vleuten-De Meern en Rijnenburg

Stand van zaken van het gebied in relatie tot de ambities

Ambitie voor dit gebied

Het Masterplan Leidsche Rijn loopt tot circa 2040. Het is Utrechts grootste gebiedsontwikkeling met circa 40.000 woningen, 80.000 - 85.000 banen en een compleet voorzieningenaanbod, openbare ruimte en infrastructuur. De gehele gebiedsontwikkeling Leidsche Rijn wordt beheerst binnen twee grondexploitaties: Uitvoeringsprogramma en A2-zone. In Leidsche Rijn, Vleuten-De Meern en Rijnenburg blijven we de komende jaren volop werken aan de ontwikkeling van de stad. Het is een volwaardig stadsdeel met gemengde centra die zijn gelegen nabij openbaar vervoer. Het gebied biedt de mogelijkheid fors aan de stedelijke ambities bij te dragen, waaronder het toevoegen van veel aanbod op de Utrechtse woningmarkt zoals betaalbare en duurzame (huur- en koop) woningen, het realiseren van diverse commerciële en maatschappelijke voorzieningen en het creëren van meer werkgelegenheid. Daarnaast is er veel ruimte voor groen, natuur en recreatie wat zorgt voor een aangenaam verblijfs- en woonklimaat. De strategische opgaven concentreren zich rond de stedelijke knooppunten in Leidsche Rijn Centrum en omgeving Papendorp. Papendorp (inclusief Groenewoud) transformeert naar een gemengd gebied door het toevoegen van 3650 woningen en verschillende voorzieningen en wordt een belangrijke knoop in Utrecht Zuidwest, zowel bij het Taatsenplein als bij de afrit A2/Marinus van Tyrusviaduct. Dat is de locatie waar we verschillende mobiliteitsaspecten gaan koppelen in een duurzame Mobiliteitshub XL.

Leidsche Rijn

De komende jaren concentreren de werkzaamheden zich rond de deelgebieden Haarrijn, De Wetering Zuid, Leidsche Rijn Centrum, Leeuwesteyn, Papendorp, Groenewoud, Hooggelegen, Strijkviertel en Rijnvliet. Al deze gebieden liggen langs de rijksweg A2. Leidsche Rijn Centrum ontwikkelt zich tot een compact gemengd stedelijk gebied en vormt een levendig centrum voor de wijk. De culturele voorziening aan het Berlijnplein is een belangrijk project. In het 4e kwadrant LRC (zuidelijk deel Lage Weide) zien we kansen het ov knooppunt Station Utrecht Leidsche Rijn verder te benutten. Leeuwesteyn nadert zijn voltooiing en de verbinding met Oog in Al is een feit. In Papendorp gaan we wonen en werken combineren zodat een gemengde wijk ontstaat en gaan we verschillende mobiliteitsaspecten koppelen in een duurzame Mobiliteitshub XL. In Strijkviertel werken we aan een nieuw circulair bedrijvenpark, dat het toonbeeld wordt van een circulaire bedrijvenlocatie.

Vleuten - De Meern

In de laatste grotere woningbouwlocatie in het gebied, Haarrijn, zijn de eerste tenders gehouden voor de ontwikkeling van nieuwe woningen. Dit gebied wordt komend jaar bouwrijp gemaakt. De KSU heeft zich teruggetrokken voor de basisschoolontwikkeling, er wordt gezocht naar een nieuwe school. In de rest van het gebied is de komende jaren op kleinere schaal ruimte voor woningbouw, voorzieningen en openbare ruimte (her)inrichtingsprojecten. Zo wordt gewerkt aan de projecten Kloosterweide, Hindersteinlocatie en Hart van de Meern. In het Máximapark wordt nog een aantal inrichtingsprojecten afgerond, zoals in de Japanse tuin. Verder bereiden we ons tot 2040 voor op de energietransitie en faciliteren we deze. Ook heeft Vleuten - De Meern zoekgebieden en ruimte voor diverse vormen van duurzame energieopwekking, zoals de Nedereindseplas, de Haarrijnseplas en Ockhuizen. In de RSU2040 is voor het gebied rond Haarzuilens een forse groenopgave van stedelijk belang benoemd; de ontwikkeling van 100 hectare groen rondom de stad. Met het project gebiedsontwikkeling Ockhuizen zetten we hierin belangrijke stappen.

Rijnenburg

In de Oplegger RSU2040 is door de raad richting gegeven aan de ontwikkeling van Rijnenburg. Omdat Rijnenburg een langjarige ontwikkeling is, die naar verwachting start in 2035, is het mogelijk om in de tussentijd andere gebieden in de stad te ontwikkelen.
In het najaar van 2024 is de Programmatische Verkenning opgeleverd, als tussenstap op weg naar de Uitgangspuntennotitie (verwacht: 2026). In 2024 is met rijk-regio partners en consortium van grondeigenaren het Akkoord van Rijnenburg getekend en met het consortium van grondeigenaren een Intentieovereenkomst. In 2025 werken we verder aan de Uitgangspuntennotitie en aan een raadsvoorstel voor leidende principes voor de ontwikkeling van Rijnenburg. Ook informeren we eind 2025 de raad over mogelijke ontwikkel- en grondstrategieën. Voor het Windpark Rijnenburg en Reijerscop is in 2024 het bestemmingsplan vastgesteld. Voor het hoogspanningsstation van TenneT werken we toe naar een voorkeurslocatie en verkennen we tracés voor de verkabeling. Met het Nedereindsepark werken we aan de recreatieve doorontwikkeling van de stad om zowel aan huidige als aan toekomstige bewoners voldoende groen, sport en recreatiemogelijkheden te bieden.

Liggen we op koers met het behalen van de ambities?

Wonen

Op korte termijn zien we voldoende plancapaciteit, de (middel)lange termijn is echter nog onzeker.
Komende jaren (van 2025 tot 2036) worden er in Leidsche Rijn, Vleuten - De Meern nog circa 7500 woningen gebouwd, waarvan een groot deel in het sociale- en midden(huur)segment. Daarnaast is er nog zachte plancapaciteit waar nu nog geen planning voor is.

Werken

Het toevoegen van werkgelegenheid in de wijken blijft belangrijk, want op basis van de lopende plannen zien we dat het aantal werkfuncties niet voldoende toeneemt om de ambities uit de RSU2040 te halen.
In Strijkviertel werken we aan een nieuw circulair bedrijvenpark en het toonbeeld wordt van een circulaire bedrijvenlocatie. Het bedrijvenpark biedt ruimte voor ongeveer 1900 arbeidsplaatsen gericht op MKB. In Papendorp gaan we wonen en werken combineren. In de Wetering en Haarrijn reserveren we alle bedrijfskavels (met uitzondering van de tijdelijke woningbouw, die na 15 jaar weer verdwijnt) voor het toevoegen van werkgelegenheid.

Maatschappelijke voorzieningen

De realisatie van geplande sportvoorzieningen en andere maatschappelijke voorzieningen is onzeker, terwijl de opgave in de RSU voor dit gebied groot is.
In Leidsche Rijn Centrum is de culturele voorziening aan het Berlijnplein een belangrijk project. Op de Hindersteinlocatie is een nieuwe middelbare school gepland. Daarnaast wordt de haalbaarheid van een jongerencultuurhuis onderzocht op de locatie Hindersteinlaan / De Tol en realiseren we een jongerencultuurhuis op het Berlijnplein. Het zwembad in de Noordpunt van het Máximapark staat gepland in 2029. Bij sportpark Rijnvliet worden de plannen verder uitgewerkt voor een extra sportveld.

Openbare Ruimte, Klimaat en Groen

Behoud en versterking van het aanwezige groen zijn belangrijke aandachtspunten voor een aantrekkelijk leefklimaat in de wijken.
De wijken LR-VdM zijn relatief groen, wat bijdraagt aan ambities op het gebied van waterinfiltratie en het tegengaan van hittestress. In de RSU 2040 is voor het buitengebied omgeving Haarzuilens een forse groenopgave van stedelijk belang benoemd; de ontwikkeling van 100 hectare groen rondom de stad. Met het project gebiedsontwikkeling Ockhuizen zetten we hierin belangrijke stappen. Met het Nedereindsepark werken we aan de recreatieve doorontwikkeling van de stad om zowel aan huidige als aan toekomstige bewoners voldoende groen en recreatiemogelijkheden te bieden. Maar ook met kleinere ingrepen, zoals aanpak van de buitenruimte bij Azotod in De Meern, verbeteren we het groen en voegen we ruimte voor recreatie en sport in de wijken toe. Tegelijk zijn er ook delen met achterstand in onderhoud van de openbare ruimte.

Duurzame Mobiliteit

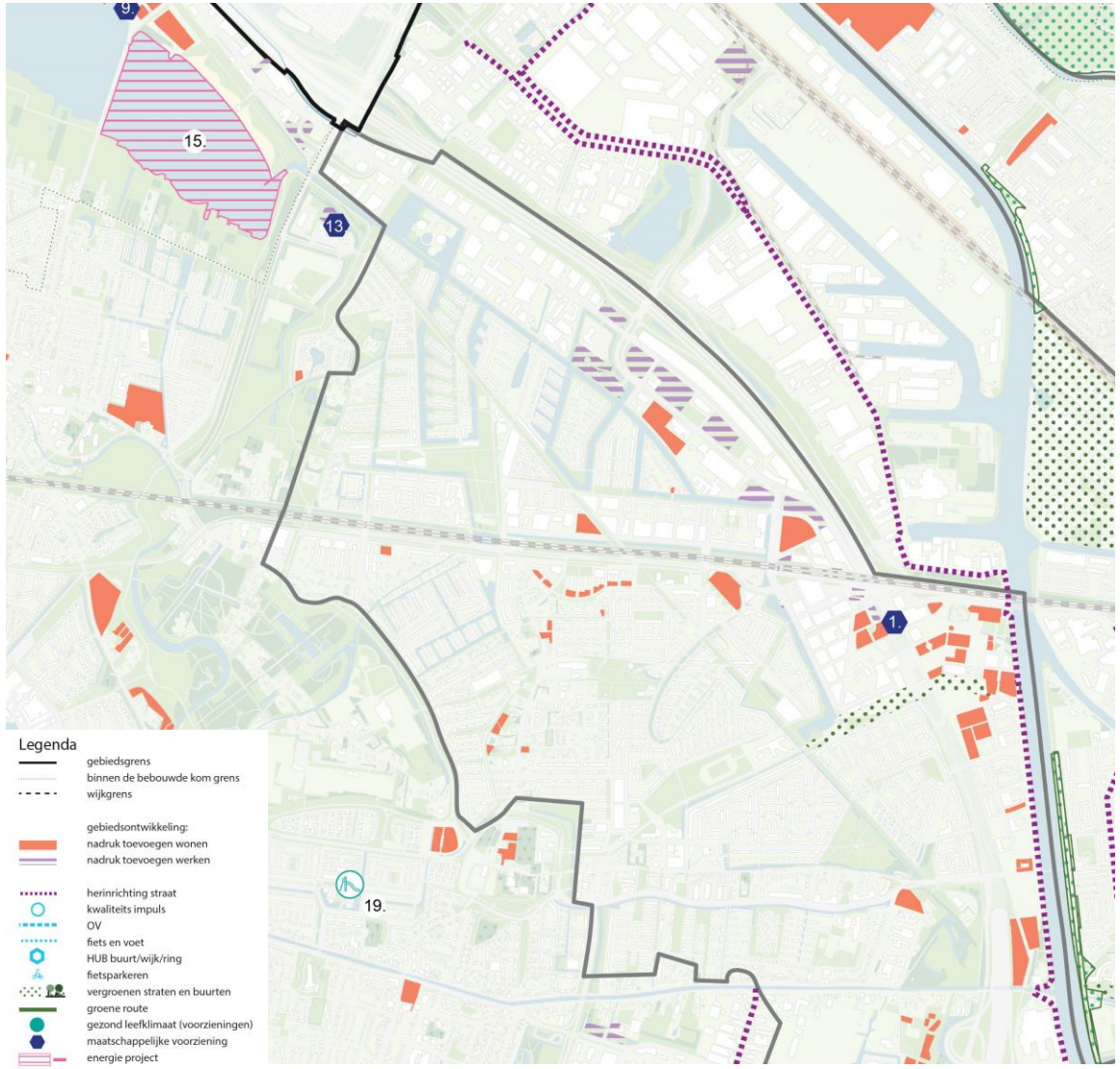
Verbeteren van de bereikbaarheid door mobiliteitsaspecten te koppelen, ov knooppunten en wandel- en fietsroutes beter te benutten.
In Papendorp gaan we verschillende mobiliteitsaspecten (auto, ov, fiets, deelmobiliteit) koppelen in een duurzame Mobiliteitshub XL. In het 4e kwadrant LRC (zuidelijk deel Lage Weide) zien we kansen het ov knooppunt Station Utrecht Leidsche Rijn verder te benutten. Bij (her)ontwikkelingen is er veel aandacht voor aantrekkelijke wandel- en fietsroutes. Het doorgaand autoverkeer wordt zoveel mogelijk geweerd.

Energie

In dit gebied wordt volop ingezet op de opwek van duurzame energie en faciliteren we tevens een aantal netstations om de netcongestie het hoofd te kunnen bieden
Het risico is dat de voorzieningen niet tegelijkertijd kunnen meegroeien met de woningbouw door het (tijdelijk) uitblijven van een grootverbruiksaansluiting. Vleuten - De Meern heeft zoekgebieden en ruimte voor diverse vormen van duurzame energieopwekking. Voor het Windpark Rijnenburg en Reijerscop is het bestemmingsplan vastgesteld. Bij de Nedereindseplas, de Haarrijnse plas en Ockhuizen wordt gewerkt aan het mogelijk maken van zonnevelden. In Rijnenburg breidt Stedin haar netstation uit en ook TenneT gaat een nieuw hoogspanningsstation bouwen. In het gebied zijn ook enkele locaties in beeld voor tijdelijke maatregelen in verband met de netcongestie, o.a. in Strijkviertel.

Leidsche Rijn, Vleuten-De Meern en Rijnenburg: overzichtskaart ruimtelijke investeringen MPR 1

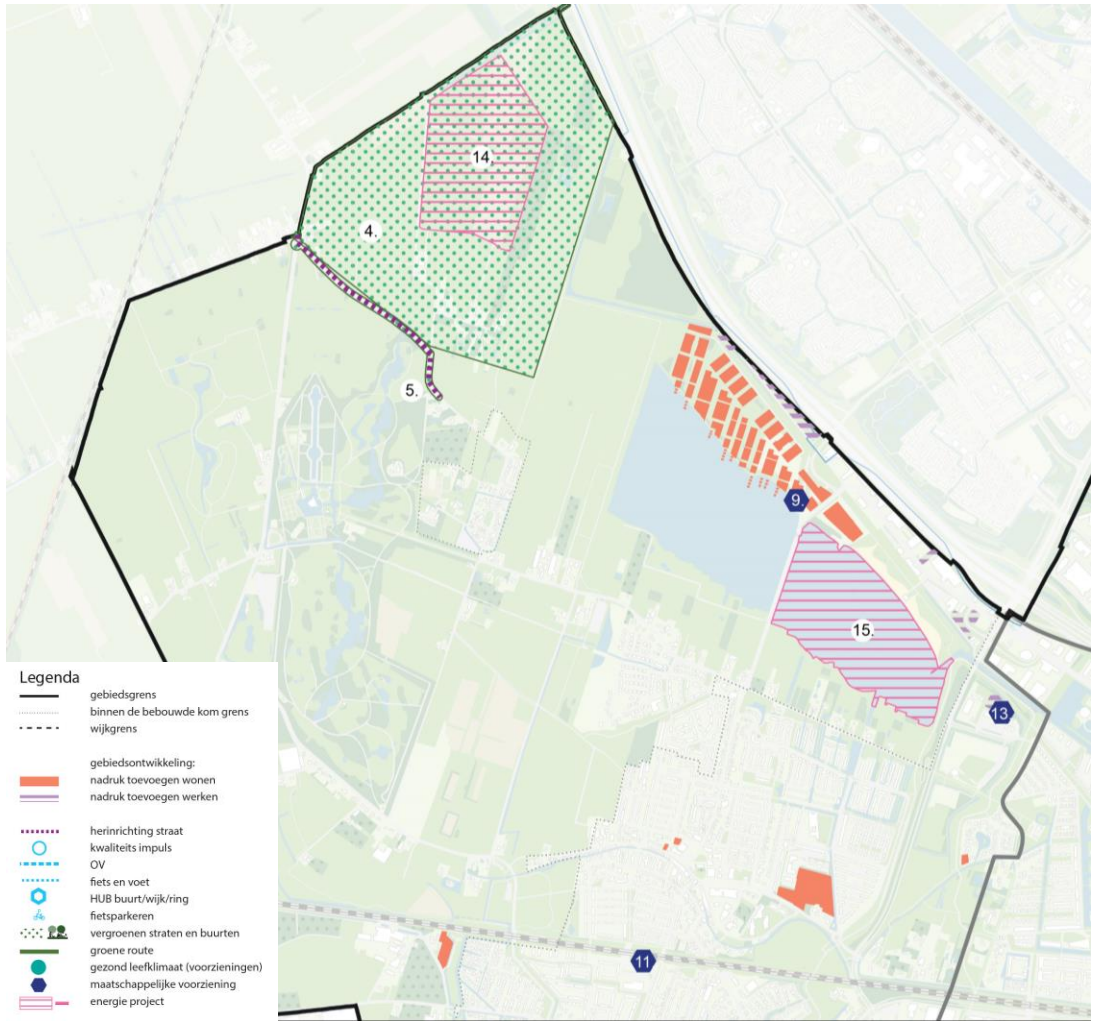
1. Cultuurcluster Leidsche Rijn (locatie Berlijnplein)
2. Jongerencultuurhuis Vleuten De Meern (zoekgebied)
3. Wijkcultuurhuis Groenewoud
4. Ockhuizen (groen en recreatie)
5. Fiets- en wandelpad Ockhuizerweg/ Polderweg
6. Nedereindse Park (groen)
7. Bijdrage aan route Hollandse IJsselbos (groen)
8. Mobiliteitshub XL Papendorp
9. Onderwijshuisvesting Haarrijn
10. Onderwijshuisvesting Groenewoud
11. Onderwijshuisvesting Limuscollege (voorheen College Vleuten de Meern)
12. Sportveld Rijnvliet / Strijkviertel (uitbreiding sport)
13. Extra zwembad Maximapark
14. Gebiedsontwikkeling Ockhuizen (met Energie, natuur en recreatie)
15. Zonneveld Haarrijnseplas
16. Nedereindse Plas
17. Duurzame opwek Geluidswallen A12
18. Gebiedsproces energielandschap Rijnenburg en Reijerscop
19. Aanleg/ onderzoek speelvoorzieningen diverse locaties

Zie vervolg op de volgende bladzijde

Een interactief overzicht van de ruimtelijke projecten is te bekijken via de website.

- Gemeentelijke investeringen uit het MPR voor Groen, Mobiliteit, Maatschappelijke voorzieningen en sporten, spelen en bewegen zijn op de kaart hiernaast weergegeven met nummers.
- Gebiedsontwikkelingen zijn op de kaart hiernaast weergeven met vlakken en oranje (wonen) en paars (werken) gearceerd.

Leidsche Rijn, Vleuten-De Meern en Rijnenburg: overzichtskaart ruimtelijke investeringen MPR 2

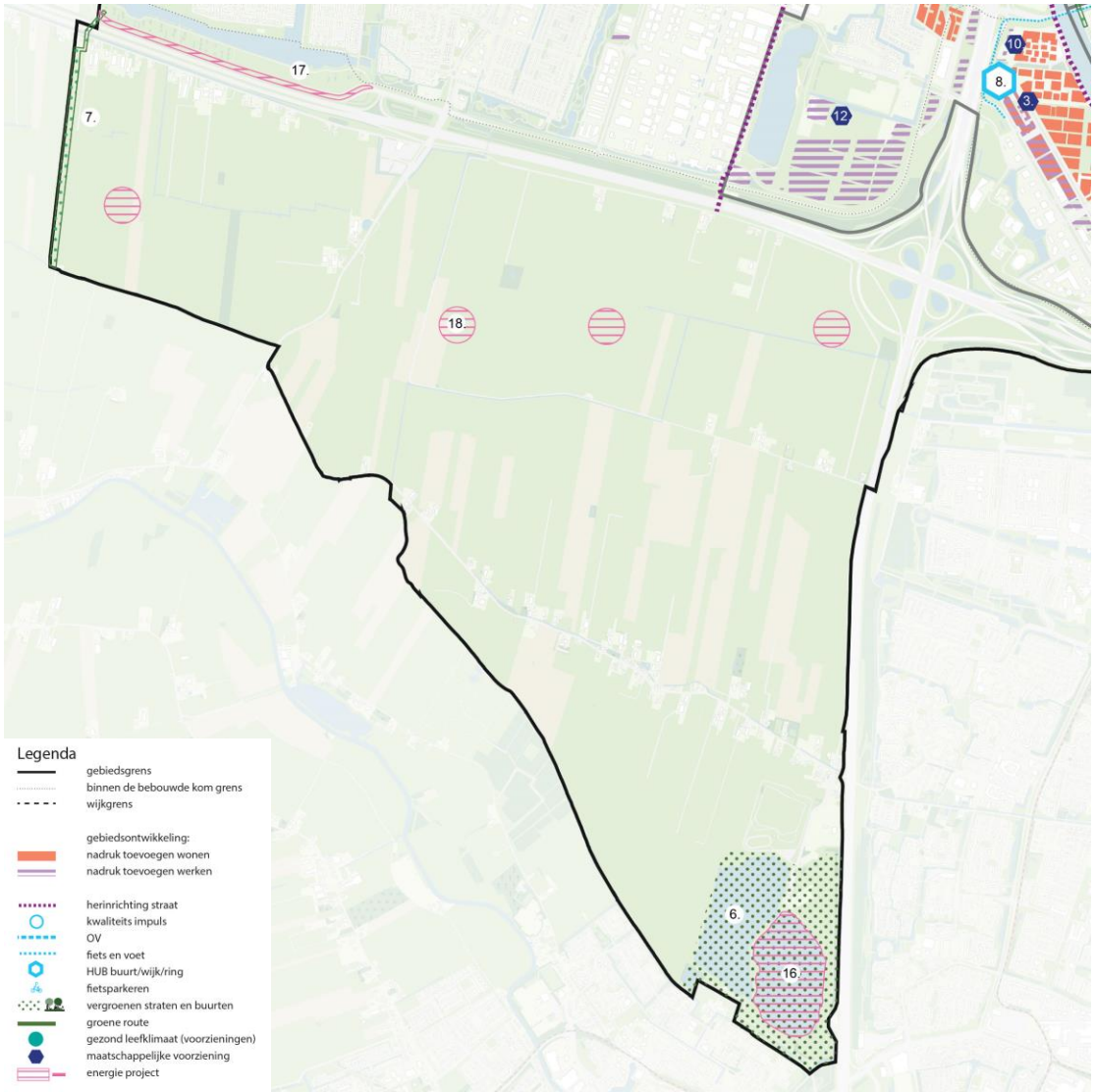
1. Cultuurcluster Leidsche Rijn (locatie Berlijnplein)
2. Jongerencultuurhuis Vleuten De Meern (zoekgebied)
3. Wijkcultuurhuis Groenewoud
4. Ockhuizen (groen en recreatie)
5. Fiets- en wandelpad Ockhuizerweg/ Polderweg
6. Nedereindse Park (groen)
7. Bijdrage aan route Hollandse IJsselbos (groen)
8. Mobiliteitshub XL Papendorp
9. Onderwijshuisvesting Haarrijn
10. Onderwijshuisvesting Groenewoud
11. Onderwijshuisvesting Limuscollege (voorheen College Vleuten de Meern)
12. Sportveld Rijnvliet / Strijkviertel (uitbreiding sport)
13. Extra zwembad Maximapark
14. Gebiedsontwikkeling Ockhuizen (met Energie, natuur en recreatie)
15. Zonneveld Haarrijnseplas
16. Nedereindse Plas
17. Duurzame opwek Geluidswallen A12
18. Gebiedsproces energielandschap Rijnenburg en Reijerscop
19. Aanleg/ onderzoek speelvoorzieningen diverse locaties

Zie vervolg op de volgende bladzijde

Een interactief overzicht van de ruimtelijke projecten is te bekijken via de website.

- Gemeentelijke investeringen uit het MPR voor Groen, Mobiliteit, Maatschappelijke voorzieningen en sporten, spelen en bewegen zijn op de kaart hiernaast weergegeven met nummers.
- Gebiedsontwikkelingen zijn op de kaart hiernaast weergeven met vlakken en oranje (wonen) en paars (werken) gearceerd.

Leidsche Rijn, Vleuten-De Meern en Rijnenburg: overzichtskaart ruimtelijke investeringen MPR 3

1. Cultuurcluster Leidsche Rijn (locatie Berlijnplein)
2. Jongerencultuurhuis Vleuten De Meern (zoekgebied)
3. Wijkcultuurhuis Groenewoud
4. Ockhuizen (groen en recreatie)
5. Fiets- en wandelpad Ockhuizerweg/ Polderweg
6. Nedereindse Park (groen)
7. Bijdrage aan route Hollandse IJsselbos (groen)
8. Mobiliteitshub XL Papendorp
9. Onderwijshuisvesting Haarrijn
10. Onderwijshuisvesting Groenewoud
11. Onderwijshuisvesting Limuscollege (voorheen College Vleuten de Meern)
12. Sportveld Rijnvliet / Strijkviertel (uitbreiding sport)
13. Extra zwembad Maximapark
14. Gebiedsontwikkeling Ockhuizen (met Energie, natuur en recreatie)
15. Zonneveld Haarrijnseplas
16. Nedereindse Plas
17. Duurzame opwek Geluidswallen A12
18. Gebiedsproces energielandschap Rijnenburg en Reijerscop
19. Aanleg/ onderzoek speelvoorzieningen diverse locaties

Een interactief overzicht van de ruimtelijke projecten is te bekijken via de website.

- Gemeentelijke investeringen uit het MPR voor Groen, Mobiliteit, Maatschappelijke voorzieningen en sporten, spelen en bewegen zijn op de kaart hiernaast weergegeven met nummers.
- Gebiedsontwikkelingen zijn op de kaart hiernaast weergeven met vlakken en oranje (wonen) en paars (werken) gearceerd.

Ontwikkelingen per gebied

Noordoost, Oost, Zuid en Utrecht Science Park

Stand van zaken van het gebied in relatie tot de ambities

De opgave voor de gebiedsopgave Noordoost, Oost en Zuid en Utrecht Science Park is het toevoegen en versterken van aantrekkelijke, gemengde en toekomstbestendige woon-, werk- en leefgebieden. Hierbij hebben we aandacht voor een hoogwaardige inrichting van de openbare ruimte en het creëren van aantrekkelijke routes binnen de stad en naar het omliggende landschap (o.a. de Hollandse Waterlinies), waarbij ontmoeten, bewegen en gezonde mobiliteit ons uitgangspunt is. We doen dit op basis van de RSU2040 waarbij de ambities voor het gebied Oost onze uitgangspunten zijn. Het gaat daarbij om de hele oostkant van de stad, niet enkel de wijk Oost. Voor sommige gebieden hebben we omgevingsvisies uitgewerkt, dit geldt voor het Utrecht Science Park (Omgevingsvisie Utrecht Science Park 2024 uit 2022), Lunetten (omgevingsvisie Lunetten (uit 2020) en Maarschalkerweerd in het Ontwikkelperspectief Maarschalkerweerd (2020).

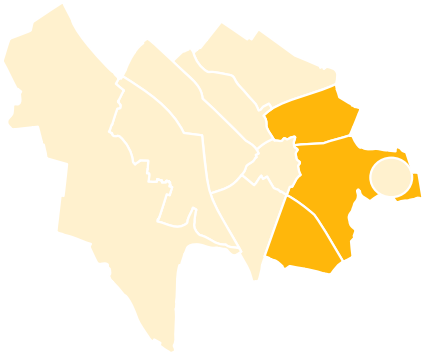
Voor de lange termijn richten we ons op de ontwikkeling van stedelijk knooppunt Lunetten-Koningsweg, waar een deel van de ambities uit de RSU zijn plek moet gaan vinden. Als eerste stap in deze ontwikkeling werken we op korte termijn aan de realisatie van tijdelijke woningen en voorzieningen.

De bereikbaarheid van de oostkant van de stad blijft een doorlopend aandachtpunt. Op alle schaalniveaus zijn mobiliteitsmaatregelen nodig om het (auto)verkeersnetwerk niet vast te laten lopen en nieuw programma te kunnen blijven toevoegen.

Het realiseren van een betaalbaar woonprogramma binnen ontwikkelingen blijft uitdagend vanwege de financiële haalbaarheid. De Utrechtse Aanpak en subsidies dragen bij om projecten door te laten gaan. Ook het realiseren van (betaalbaar) werkprogramma staat voortdurend onder druk.

Utrecht Oost grenst direct aan het UNESCO werelderfgoed Hollandse Waterlinies. In veel van de projecten die wij uitvoeren moet rekening worden gehouden met het behouden en versterken van de universele waarden van het werelderfgoed. Dat vormt een spanning met onze ontwikkelopgaves. Dit vraagt om (on)mogelijkheden van ontwikkelingen in dit gebied vanuit een integraal perspectief.

Toelichting op programmering in het gebied (relatie leggen met kaart met programmering

Wonen

Op korte termijn zien we voldoende plancapaciteit, alhoewel de stadsbrede uitdagingen zoals hoge bouwkosten en netcongestie wel impact kunnen hebben.
De komende 5 jaar (2025 – 2029) verwachten wij te starten met de bouw van circa 4.500 woningen. Daarmee werken we toe naar de RSU ambitie om aan de Oostkant van Utrecht 11.650 woningen toe te voegen. Dit gebeurt in gebiedsontwikkelingen als Galgenwaard (ca 1100 woningen) en Archimedeskwartier, maar ook bij projecten in bestaande buurten zoals Briljantlaan 11–15 en Nolenslaan 1–31.
We blijven werken aan een divers (woon)programma, wat ook blijkt uit de projecten die in 2024 zijn opgeleverd. Vorig jaar zijn onder andere 470 tijdelijke huurwoningen opgeleverd in de wijk Zuid (Pagelaan, Befu-terrein en 't Goylaan 1–7). Ook zijn er 206 studio's en kamers voor studenten opgeleverd bij De Kwekerij fase 3 en 62 huurappartementen aan de Willem Dreeslaan 55 (sociaal en middensegment). Daarnaast is gestart met de sloop van 150 woningen van het project Nieuw Buurland waar de komende jaren 260 sociale- en middenhuurwoningen worden teruggebouwd.

Werken

Het werkprogramma moet vooral terecht komen in grote ontwikkelingen en op kleiner schaalniveau in de wijken.
Vanzelfsprekend is er het nodige economisch programma voorzien op het Utrecht Science Park. Zo nadert de nieuwbouw van het RIVM dit jaar haar voltooiing, en ook het sciencegebouw de Plus Ultra Utrecht (op kavel 32) zal in de loop van 2025 in gebruik worden genomen. In de komende jaren zullen er nieuwe sciencegebouwen worden toegevoegd op het Science Park. Het planproces voor een nieuw omgevingsplan USP start in 2025 in samenwerking met de UU en zal naar verwachting in het najaar van 2026 leiden tot een SPvE en een IPvE die aan de raad worden voorgelegd.

De ambitie is om Galgenwaard en omgeving te ontwikkelen tot een stedelijke knoop met een gemengd stedelijk gebied met wonen, werken en voorzieningen en de openbare ruimte aantrekkelijker te maken. Bij de programmering heeft hierbij een verschuiving van werken naar wonen plaatsgevonden. Het aantal toe te voegen woningen is verhoogd van 500-1000 naar ca 1100 woningen. Voor het programma werken/voorzieningen is de ambitie om 25% uit te breiden ten opzichte van het programma dat gesloopt wordt. Concreet komt dit neer op een toevoeging van circa 5000m2. Het NvU/SpvE zal eind 2025 aan de gemeenteraad worden voorgelegd

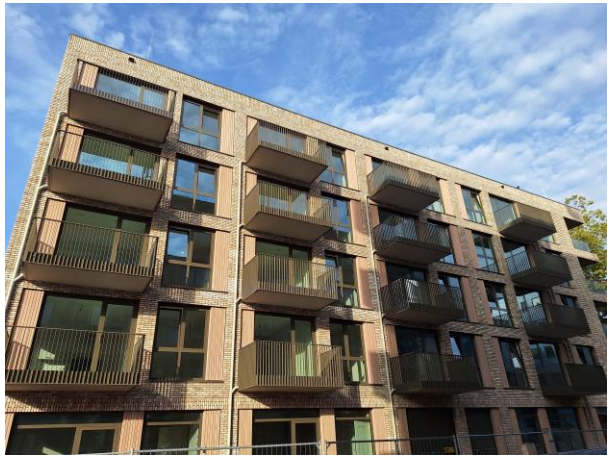
Ook bij Archimedeskwartier kan ruim 5000m2 aan werkfuncties worden toegevoegd. Op kleinere schaal blijven we ruimte bieden aan werkgelegenheid door het toevoegen van niet-woonfuncties bij ontwikkelingen als Van Galenstraat, Briljantlaan 11 en Pieter Baan Centrum.

Maatschappelijke voorzieningen

De behoefte en realisatie van maatschappelijke voorzieningen aan deze kant van de stad is divers.
Qua onderwijsvoorzieningen wordt medio 2025 het nieuwe schoolgebouw van de Ariane de Ranitz opgeleverd. We werken nu aan de herinrichting van de openbare ruimte. Op USP wordt dit jaar gestart van de bouw van de International School Utrecht.
Ook onderzoeken we op Utrecht Science Park samen met de UU en Stichting USP hoe we voorzieningen kunnen toevoegen die positief bijdragen aan de leefbaarheid.

De restauratie van de Vier Lunetten is afgerond. De komende jaren wordt de toegankelijkheid en het gebruik van de forteilanden verbeterd, als onderdeel van de ontwikkeling van het Lunettenpark.
Het blijft ingewikkeld om ruimte en financiële dekkingsbronnen te vinden voor nieuwe sportlocaties. De variantenstudie voor Maarschalkerweerd Noord wordt binnenkort vrijgegeven voor reacties. Omdat de benodigde middelen voor inpassing niet beschikbaar zijn, stellen we de uitbreiding van velden en de omzetting van natuur- in kunstgras in Maarschalkerweerd Noord uit.

In veel ontwikkelingen realiseren we een gemengd programma, met ook een aandeel maatschappelijk. Bijvoorbeeld de realisatie van een culturele broedplaats en maatschappelijke functies in het voormalig Pieter Baan Centrum. Onderdeel van de tijdelijke ontwikkeling Tussen de Rails is het realiseren van een werk- en cultuurcluster. Ook bij de ontwikkeling van Galgenwaard wordt rekening gehouden met maatschappelijke vierkante meters. Eind 2024 heeft de raad de SPvE's vastgesteld voor de Kögllaan 26 en de Manegelaan. We willen woningen bouwen aan de Kögllaan 26 en de scouting verhuist naar de Voorveldse Polder. In het SPvE voor de Kögllaan is ruimte opgenomen voor een maatschappelijke of commerciële ruimte.

Toelichting op programmering in het gebied (relatie leggen met kaart met programmering

Openbare Ruimte, Klimaat en Groen

We hebben een grote ambitie om groen te realiseren aan de oostkant van de stad en het buitengebied.
Bij iedere ontwikkeling streven we naar het toevoegen van extra kwantitatief en kwalitatief groen. Door integraal en in samenhang met andere opgaves te werken en werk met werk mogelijk te maken, verzilveren we efficiencyvoordelen en groenkansen. Zoals de herinrichting bij de mbo-school Nimeto, waar dit samengaat met rioolvervanging. In Rotsoord loopt de vergroening van de openbare ruimte door. Ook zetten we in op het verbeteren van de openbare ruimte van Hoograven Noord als onderdeel van de vervanging van de riolering. Daarnaast werken we door aan de realisatie van het nieuwe Lunettenpark. Ook versterken we de groene-blauwe structuren -zoals langs de Kromme Rijn- door het benutten van kansen bij de herontwikkelingen bij het Pieter Baan Centrum en de Mytylschool.
Op Utrecht Science Park verdichten we in balans en daarom wordt ook geïnvesteerd in de openbare ruimte en zo het groen-blauwe raamwerk versterkt. De inzet van deze ingrepen is om de kwaliteit van het groen te verbeteren en de beleefbaarheid, onder meer door ruimte te creëren voor ontmoeting en recreatie.
We zijn met de provincie, het waterschap HdSR en de gemeenten Zeist, Bunnik, Houten en Nieuwegein een regionale samenwerking gestart om te komen tot extra groen in het buitengebied tussen USP, Zeist, Odijk, Houten en Nieuwegein. We werken aan een ontwikkelperspectief en uitvoeringsprogramma voor nieuwe natuur (groene contour), meer recreatiemogelijkheden (gebieden en paden), nieuwe groen-blauwe verbindingen voor mens en dier, opgave voor waterberging en water vasthouden en transitie van de landbouw. Een (klein) deel van de voorzieningen komt op ons grondgebied, en een deel in en rondom de landgoederen Amelisweerd en Rhijnauwen.

Duurzame Mobiliteit

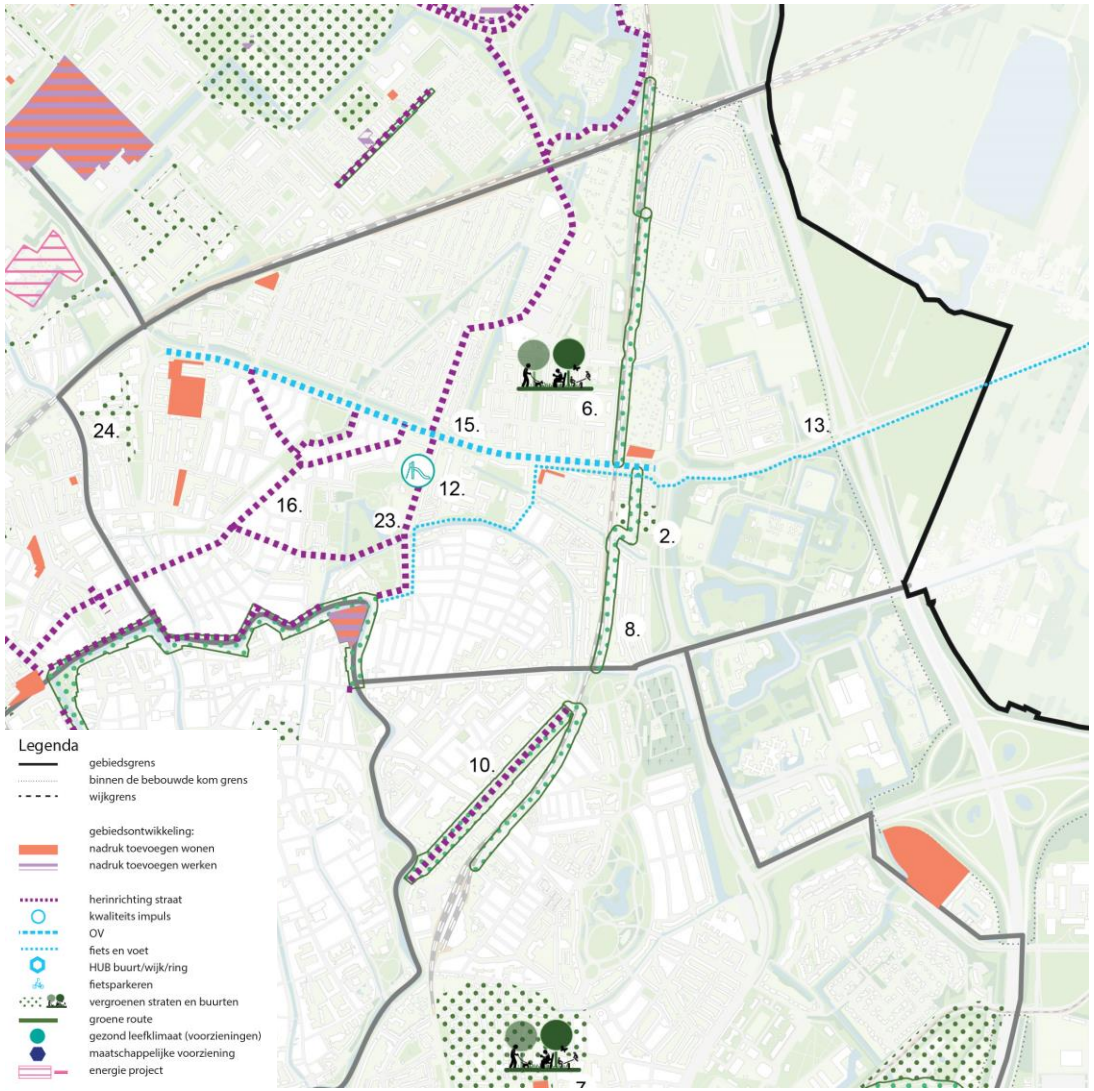
Om te zorgen dat Utrecht Oost kan blijven groeien, blijven ingrepen in het mobiliteitssysteem nodig.
Voor de (middel)lange termijn zijn namelijk grote en complexe ingrepen nodig in het mobiliteitsnetwerk om de ambities uit de RSU te halen. We doen verschillende onderzoeken zoals MIRT OV en Wonen en in het kader van U Ned (o.a. no-regret maatregelen), waarmee we de benodigde mobiliteitsmaatregelen onderzoeken.
Daarnaast vormt het Mobiliteitsplan de basis voor de ingrepen in het gebied. We werken bijvoorbeeld aan het project Herinrichting Koningsweg waarvoor recent een IPvE is vastgesteld. Hier wordt een belangrijke verbinding in Utrecht Oost aantrekkelijker gemaakt voor de fiets. Ook ligt er een initiatief vanuit het UMCU voor herontwikkeling van het entreegebied aan de noordzijde van het UMCU complex. Hierin wordt gekeken naar het realiseren van een parkeergarage en daarmee het afvangen van verkeersbewegingen op het USP.

Energie

Voordorpse Veld (Noordoost) is in de RSU benoemd als zoekgebied voor het opwekken van zonne- en windenergie. Voordorpse Veld is ook zoekgebied voor natuur, recreatie en sport. Daarnaast is het gebied onderdeel van de UNESCO Werelderfgoed Hollandse Waterlinies. In 2024 is in opdracht van de gemeente Utrecht een integrale Heritage Impact Assessment (HIA) uitgevoerd. De HIA geeft aan in welke mate de beoordeelde scenario's risico geven op het aantasten van, of juist kansen bieden voor versterking van de kernkwaliteiten van het Werelderfgoed in dit gebied. De conclusies zijn te vinden in deze raadsbrief. De provincies Utrecht, Gelderland, Noord-Holland en Noord-Brabant zijn gestart met een ruimtelijk perspectief over de kansen en kaders van het waterliniegebied voor de urgente ruimtelijke opgaven. We hebben besloten om pas na de afronding van het ruimtelijk perspectief een eventueel (plan)proces in het Voordorpse Veld te starten, omdat het ruimtelijk perspectief bepalend zal zijn in hoeverre het opwekken van zonne- en windenergie mogelijk is binnen het zoekgebied Voordorpse Veld.

Noordoost, Oost, Zuid en Utrecht Science Park: overzichtskaart ruimtelijke investeringen MPR 1

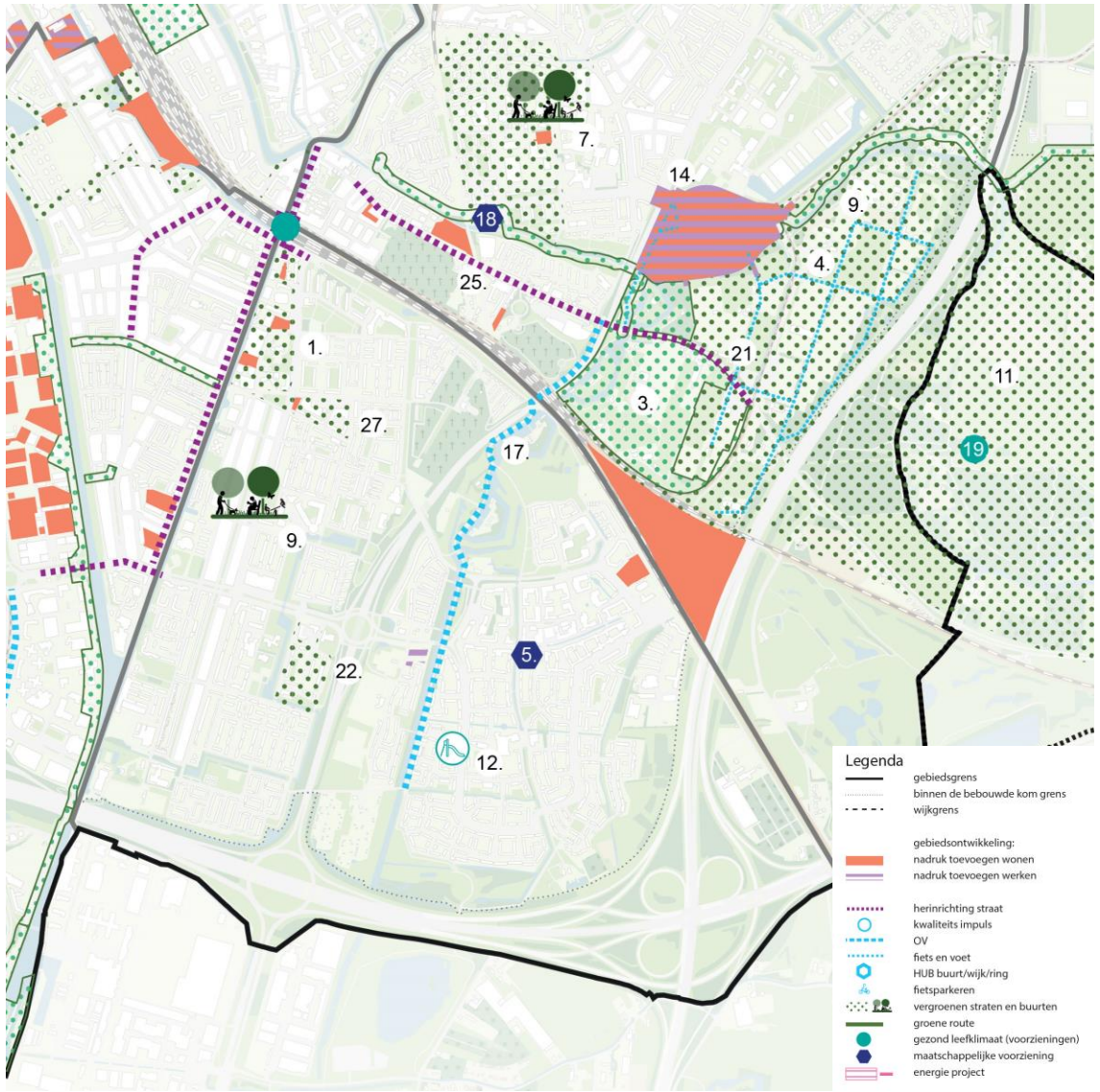
1. Openbare Ruimte Rotsoord
2. Openbare Ruimte Nimeto
3. Lunettenpark
4. Maarschalkerweerd Noord
5. Wijkcultuurhuis - Lunetten (De Musketon)
6. Vergroenen van straten en buurten Noordoost
7. Vergroenen van straten en buurten Rubenskwartier
8. Oosterspoorbaan- Noordoost (groenblauwe route)
9. Groenblauwe route Kromme Rijnpark, omgeving Mytylschool
10. Herinrichting Malieblad en Maliebaan
11. Icoonproject Kromme Rijn Linie Landschap
12. Aanleg/ onderzoek speelvoorzieningen diverse locaties
13. Doorfietsroute Utrecht – Amersfoort
14. OV-doorstroming Herculesplein
15. OV-verbinding Overvecht -USP, Kardinaal de Jongweg
16. Herinrichting Tuinwijkroute
17. Fietsmaatregelen om de Zuid / Waterliniebrug / Waterlinieweg
18. Uitbreiding Krommerijncollege
19. Nieuwe toiletvoorziening in Amelisweerd
20. Nieuwe toiletvoorziening bij Station Vaartsche Rijn
21. Herinrichting Koningsweg
22. Oudegeinlaan en omgeving opnieuw inrichten openbare ruimte
23. Blauwkapelseweg – kapelbrug en kruising Alexander Numankade
24. Herinrichting openbare ruimte Lauwerecht Noord
25. Doorfietsroute Utrecht-Houten (Gansstraat)
26. International school Utrecht
27. Herinrichting straten Hoograven Noord

Zie vervolg op de volgende bladzijde

Een interactief overzicht van de ruimtelijke projecten is te bekijken via de website.

- Gemeentelijke investeringen uit het MPR voor Groen, Mobiliteit, Maatschappelijke voorzieningen en sporten, spelen en bewegen zijn op de kaart hiernaast weergegeven met nummers.
- Gebiedsontwikkelingen zijn op de kaart hiernaast weergeven met vlakken en oranje (wonen) en paars (werken) gearceerd.

Noordoost, Oost, Zuid en Utrecht Science Park: overzichtskaart ruimtelijke investeringen MPR 2

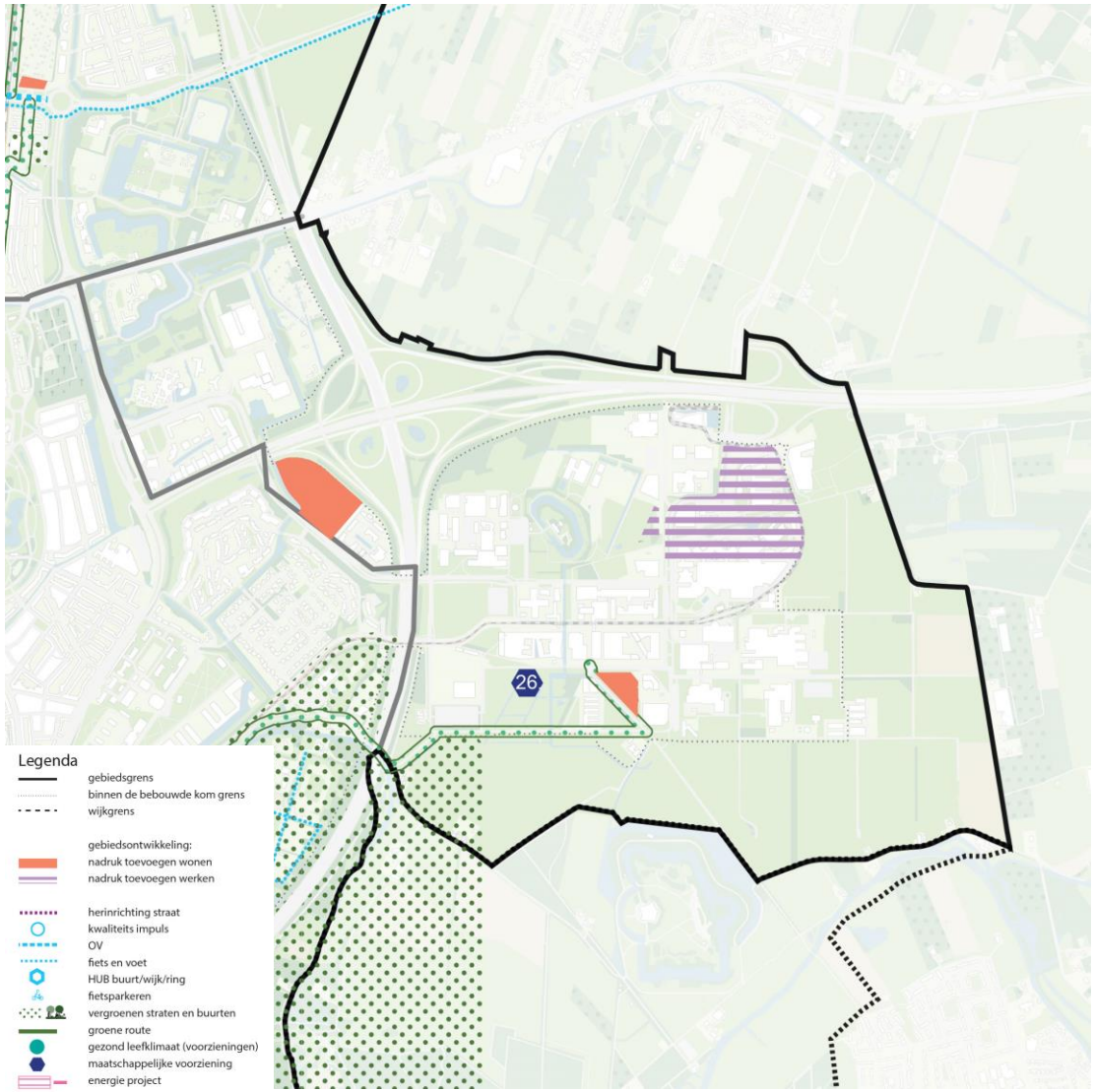
1. Openbare Ruimte Rotsoord
2. Openbare Ruimte Nimeto
3. Lunettenpark
4. Maarschalkerweerd Noord
5. Wijkcultuurhuis - Lunetten (De Musketon)
6. Vergroenen van straten en buurten Noordoost
7. Vergroenen van straten en buurten Rubenskwartier
8. Oosterspoorbaan- Noordoost (groenblauwe route)
9. Groenblauwe route Kromme Rijnpark, omgeving Mytylschool
10. Herinrichting Malieblad en Maliebaan
11. Icoonproject Kromme Rijn Linie Landschap
12. Aanleg/ onderzoek speelvoorzieningen diverse locaties
13. Doorfietsroute Utrecht – Amersfoort
14. OV-doorstroming Herculesplein
15. OV-verbinding Overvecht -USP, Kardinaal de Jongweg
16. Herinrichting Tuinwijkroute
17. Fietsmaatregelen om de Zuid / Waterliniebrug / Waterlinieweg
18. Uitbreiding Krommerijncollege
19. Nieuwe toiletvoorziening in Amelisweerd
20. Nieuwe toiletvoorziening bij Station Vaartsche Rijn
21. Herinrichting Koningsweg
22. Oudegeinlaan en omgeving opnieuw inrichten openbare ruimte
23. Blauwkapelseweg – kapelbrug en kruising Alexander Numankade
24. Herinrichting openbare ruimte Lauwerecht Noord
25. Doorfietsroute Utrecht-Houten (Gansstraat)
26. International school Utrecht
27. Herinrichting straten Hoograven Noord

Zie vervolg op de volgende bladzijde

Een interactief overzicht van de ruimtelijke projecten is te bekijken via de website.

- Gemeentelijke investeringen uit het MPR voor Groen, Mobiliteit, Maatschappelijke voorzieningen en sporten, spelen en bewegen zijn op de kaart hiernaast weergegeven met nummers.
- Gebiedsontwikkelingen zijn op de kaart hiernaast weergeven met vlakken en oranje (wonen) en paars (werken) gearceerd.

Noordoost, Oost, Zuid en Utrecht Science Park: overzichtskaart ruimtelijke investeringen MPR 3

1. Openbare Ruimte Rotsoord
2. Openbare Ruimte Nimeto
3. Lunettenpark
4. Maarschalkerweerd Noord
5. Wijkcultuurhuis - Lunetten (De Musketon)
6. Vergroenen van straten en buurten Noordoost
7. Vergroenen van straten en buurten Rubenskwartier
8. Oosterspoorbaan- Noordoost (groenblauwe route)
9. Groenblauwe route Kromme Rijnpark, omgeving Mytylschool
10. Herinrichting Malieblad en Maliebaan
11. Icoonproject Kromme Rijn Linie Landschap
12. Aanleg/ onderzoek speelvoorzieningen diverse locaties
13. Doorfietsroute Utrecht – Amersfoort
14. OV-doorstroming Herculesplein
15. OV-verbinding Overvecht -USP, Kardinaal de Jongweg
16. Herinrichting Tuinwijkroute
17. Fietsmaatregelen om de Zuid / Waterliniebrug / Waterlinieweg
18. Uitbreiding Krommerijncollege
19. Nieuwe toiletvoorziening in Amelisweerd
20. Nieuwe toiletvoorziening bij Station Vaartsche Rijn
21. Herinrichting Koningsweg
22. Oudegeinlaan en omgeving opnieuw inrichten openbare ruimte
23. Blauwkapelseweg – kapelbrug en kruising Alexander Numankade
24. Herinrichting openbare ruimte Lauwerecht Noord
25. Doorfietsroute Utrecht-Houten (Gansstraat)
26. International school Utrecht
27. Herinrichting straten Hoograven Noord

Een interactief overzicht van de ruimtelijke projecten is te bekijken via de website.

- Gemeentelijke investeringen uit het MPR voor Groen, Mobiliteit, Maatschappelijke voorzieningen en sporten, spelen en bewegen zijn op de kaart hiernaast weergegeven met nummers.
- Gebiedsontwikkelingen zijn op de kaart hiernaast weergeven met vlakken en oranje (wonen) en paars (werken) gearceerd.

Gebiedsontwikkeling

West en Noordwest

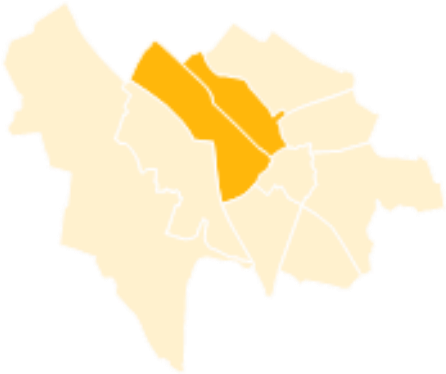
Stand van zaken van het gebied in relatie tot de ambities

Ambities en aandachtspunten voor West en Noordwest
Het gebied West en Noordwest heeft een uiteenlopend karakter van wijken. Zo zijn er de bedrijventerreinen Lage Weide en Werkspoorkwartier, maar ook veel woonwijken met verschillende type demografie en kenmerken. Het accent voor het gebied verschuift in de opgaven die er nu liggen van wonen naar werken.

Met de realisatie van Cartesiusdriehoek en Wisselspoor komt een einde aan de beschikbaarheid van grotere woningbouwlocaties in het gebied. Slechts enkele locaties, zoals Zuilense Vecht en Welgelegen, bieden nog kansen voor grotere woningbouwontwikkelingen. Daarnaast zijn er nog verschillende locaties waar gewerkt wordt aan kleinere woningbouwprojecten. Daarnaast lopen er onderzoeken met de woningcorporaties om in beeld te krijgen welke investeringspotenties zij zien. Dit willen we waar mogelijk koppelen aan het versterken van onder andere de sociale structuren en leefbaarheid in de wijken.

Ook is het de ambitie om het aantal arbeidsplekken te vergroten. Deze werkopgave komt voornamelijk tot stand in Werkspoorkwartier en Lage Weide, naast het gericht inzetten op het behoud van werken-in-de-wijk. Twee erg verschillende werklocaties met ieder zijn eigen ontwikkeldynamiek. Voor beide geldt een verdichtingsopgave, maar binnen een verschillend profiel. Een ander aandachtspunt voor het gebied is het toevoegen van meer groen. Al jaren is Noordwest één van de groenarmste wijken van Utrecht, hier ligt dan ook de opgave om de openbare ruimte te vergroenen en klimaatbestendig te maken. Dit geldt ook voor bovenbeschreven werkgebieden. We realiseren hoogwaardige openbare ruimtes en proberen als meekoppelkans op verschillende locaties verder te vergroenen. Ook het op peil houden van het aantal maatschappelijke voorzieningen ten opzichte van de groei van de wijken is een aandachtspunt. Bij nieuwe gebiedsontwikkelingen proberen we dan ook maatschappelijke voorzieningen toe te voegen.

Liggen we op koers met het behalen van de ambities?

Wonen

Met de ontwikkelingen Cartesiusdriehoek en Wisselspoor (beiden in uitvoering) voegen we in de aankomende jaren een groot aantal woningen toe. Omdat grote bouwlocaties niet meer voorhanden zijn, zien we vooral kansen in de transformatie van kleinere locaties en verdichting (zoals Zwanenvechtlaan, Thomas à Kempisplantsoen en Van Heukelomlaan en diverse projecten in de wijk Welgelegen). In Welgelegen noord en zuid tezamen gaat het om ca 1000 nieuwe woningen in Ravellaan Noord, Ravellaan 96, Fransz Listplantsoen en Strawinskylaan. De projecten Ravellaan Noord en Ravellaan 96 kennen een grote politieke urgentie en verdienen daarmee extra aandacht. Bij het toevoegen van nieuwe plannen is bereikbaarheid en terughoudendheid met sloop/ nieuwbouw van sociale woningbouw een aandachtspunt.

Werken

Werkspoorkwartier is een bijzondere binnenstedelijke werklocatie waar we, naast het toevoegen van arbeidsplaatsen, werken aan een verbreding van het profiel met cultuur, creatieve makers, horeca, onderwijs, circulariteit en recreatie. Belangrijk hierin is de betaalbaarheid van ruimtes die nodig zijn om vrij te kunnen ondernemen, innoveren en experimenteren, zoals broedplaatsen. De basis voor het profiel van het Werkspoorkwartier is gelegd in de Omgevingsvisie Werkspoorkwartier (2021). Daarnaast werken we aan professionalisering van de ondernemersvereniging, stapsgewijze herinrichting van de openbare ruimte en herontwikkeling van de omgeving Station Zuilen. Dit doen we door een visie station Zuilen op te stellen.
Voor Lage Weide maakten de ondernemers zelf al een visie. Deze gebruiken wij als input voor de lange termijn koers voor Lage Weide, waarvoor in juni 2024 de Uitgangspuntennotitie is vastgesteld. Dit jaar werken we de toekomstvisie voor het gebied verder uit. Ook voor Lage Weide streven we naar verdichting en creëren van extra werkgelegenheid, met specifieke aandacht voor de circulaire economie, stadsgebonden bedrijvigheid en de toekomstbestendigheid van banen voor praktisch geschoolden. Door de congestie op de wegen biedt Lage Weide momenteel beperkte uitbreidingsmogelijkheden voor bedrijven. In Lage Weide willen we de werkgelegenheid vergroten door intensiever ruimtegebruik in combinatie met nieuwe mobiliteitsoplossingen; meer ruimte voor ov, fiets en voetganger. Daarbij willen we ook ruimte behouden voor zwaardere en grootschaligere bedrijfstakken met een hoge milieucontour en extensiever ruimtegebruik, die niet terecht kunnen elders in de stad en nodig zijn voor de eisen van de circulaire economie. We leggen de focus op bedrijven met meerwaarde voor de stad. Om het bedrijventerrein aantrekkelijk en toekomstbestendig te houden, werken we in Lage Weide aan verschillende mobiliteits- en vergroeningsopgaven.
Voor het intensiveren van Lage Weide zijn extra mobiliteitsinvesteringen randvoorwaardelijk. Hierbij is de inspanning voornamelijk gericht op de modal shift van auto naar fiets en ov en goederenvervoer per water en spoor.

Maatschappelijke voorzieningen

De opgave ligt in de bestaande stad in het behoud (en versterken) van maatschappelijke bestemmingen en de balans daarin gezien de vele binnenstedelijke herontwikkelingen. Hierbij is ook de afstemming met naastgelegen ontwikkelingen van belang (bijv relatie tussen stationsgebied en Welgelegen). Daarnaast zijn betaalbare werk- en ontmoetingsplekken verdwenen. Onderzocht wordt of er extra maatschappelijke ruimte gerealiseerd kan worden bij herontwikkelingen en inzet van eigen vastgoed. Voor de Cartesiusdriehoek zijn er innovatieve ideeën op het gebied van preventieve gezondheidszorg. Ook komt er een kindcentrum en een sporthal. Samen met Stichtse Vecht werken we aan het optimaliseren van de sportvelden en een publiek toegankelijk park in Zuilense Vecht. In Welgelegen onderzoeken we woningbouw en de behoefte daarbij aan nieuwe voorzieningen. In Zuilen en Lombok werken we aan een integrale gebiedsontwikkeling met de woningcorporaties om daarmee ook de sociale behoeften in de wijk op één lijn te hebben voor het behoud en versterken van bij bewoners passende voorzieningen. In het Werkspoorkwartier leggen we de nadruk op het behoud van betaalbare ruimte voor broedplaatsen en creatieve en circulaire bedrijvigheid. Ambities die nog niet geprogrammeerd zijn of door bezuinigingen zijn uitgesteld zijn een buurthuis voor Geuzenwijk, een jongerenplek, sport- en ontmoetingsplekken in de openbare ruimte zijn schaars en vergroeningsopgave, Amsterdamsestraatweg visie rond Julianapark richting het noorden (uitgesteld) en open zwemwater bij de Werkspoorkathedraalhaven.

Liggen we op koers met het behalen van de ambities?

Openbare Ruimte, Klimaat en Groen

Een groot deel van dit gebied, met name Noordwest maar ook delen van West, is relatief stenig en vraagt om vergroening. Op dit moment liggen we met de lopende plannen nog onvoldoende op koers om onze groenambities te realiseren. Wel voeren we in het kader van de groene ommetjes diverse vergroeningsprojecten uit in Noordwest en zijn we in gesprek met bewoners over het uitbreiden van groene ommetjes. Ook zijn de eerste stappen gezet voor het versterken van de groen-blauwe ader rondom de Vecht; aan de Fortlaan voegen we groen toe om zo het Nifterlakeplantsoen met de Vecht te verbinden en dieper de wijk in te brengen.
Ook voegen we veel groen toe in de ontwikkeling van Cartesiusdriehoek, circa 30% groen. Daarnaast voegen we groen toe in Zuilense Vecht en werken we aan de stapsgewijze ontwikkeling van de parkzones langs het Amsterdam-Rijnkanaal en het Merwedekanaal (Rondje Stadseiland). Ook in Welgelegen wordt er ca 1 ha extra groen toegevoegd in het rioolvervangingsproject en is in de uitwerking van visie Welgelegen behouden en versterken van groen als randvoorwaarde opgenomen voor nieuwe ontwikkelingen in de wijk. Verder werken we ook aan het vergroenen van de stenige bedrijventerreinen Lage Weide en Werkspoorkwartier, om zo een aantrekkelijkere en gezondere werkomgeving te realiseren. De Kanaalstraat is opnieuw ingericht en aan de Damstraat wordt gewerkt.

Duurzame Mobiliteit

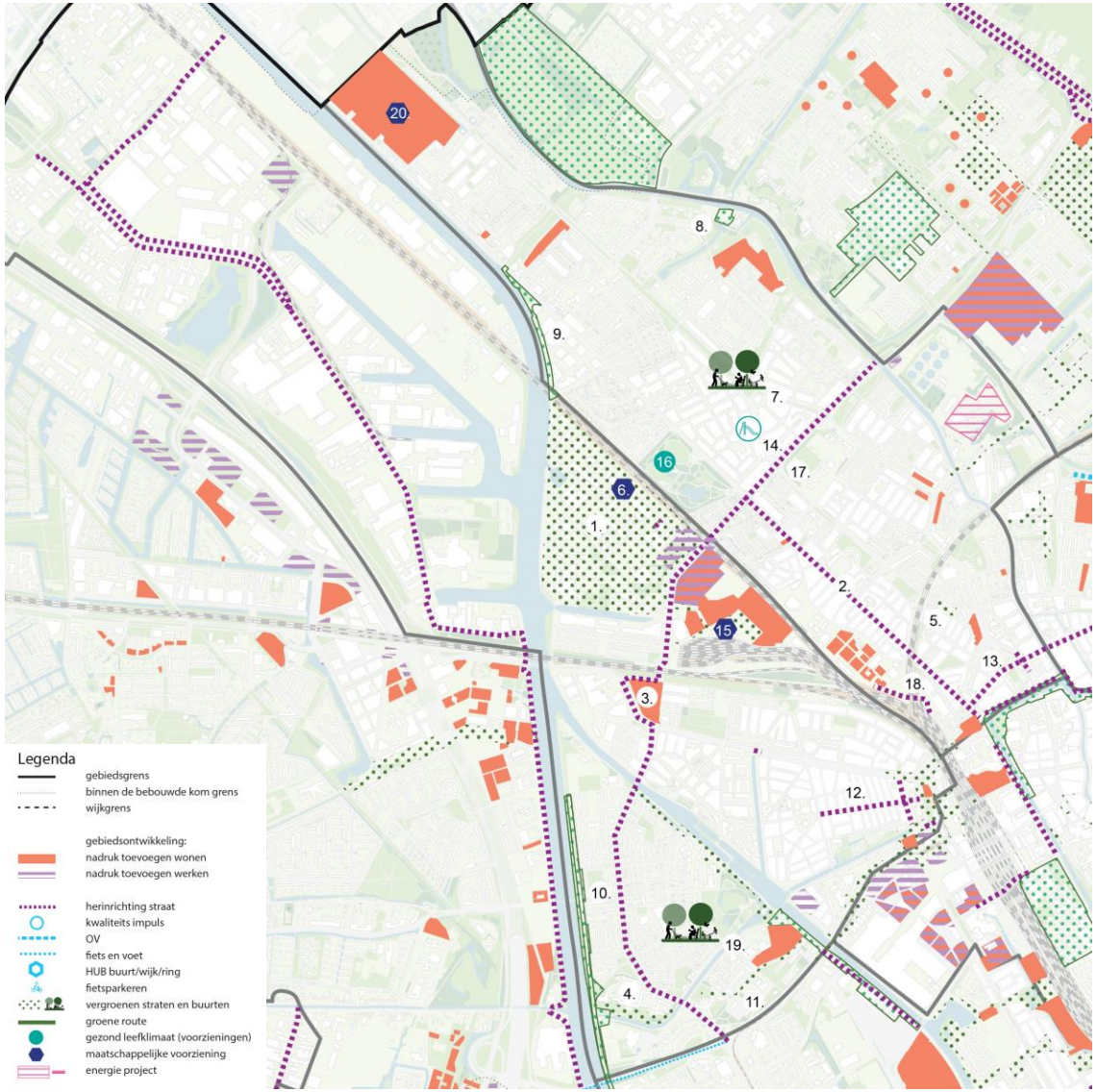
Ook in dit gebied werken we in 2025 aan het verbeteren van de voetganger en fietsverbindingen. Zo werken we aan betere fietsverbindingen in het gebied door projecten als Dom tot Damroute en doorfietsroute Lage Weide- Houten, fietsroute om de Noord en fietrsroute Weersingel Oostzijde. We werken aan een uitbreiding van de capaciteit voor het fietsparkeren op station Zuilen. Daarnaast nemen we verkeersveiligheidsmaatregelen op Lage Weide voor alle weggebruikers. Ook onderzoeken we de mogelijkheden voor een pontje van Werkspoorkwartier naar Lage Weide, om zo de bereikbaarheid te vergroten. In Lage Weide werken we aan nieuwe oplossingen voor het truckparkeren. Tot slot werken we de komende jaren aan de herinrichting van de Amsterdamsestraatweg en is gestart met de uitvoering van een deel van de Westelijke Stadsboulevard rondom de Majellaknoop / Thomas à Kempisplantsoen.

Energie

Voor de energietransitie zijn doelen geformuleerd die voor de hele stad gelden en in de gebieden worden uitgewerkt. Lage Weide is aangewezen als zoekgebied voor windenergie en geothermie. De consequenties van het verzwaren en flexibeler maken van de energieinfrastructuur worden in de komende jaren in vrijwel alle wijken in de stad zichtbaar en hebben impact op de bestaande energiecentrales op Werkspoorkwartier en Lage Weide. Ook de oplossingsrichtingen voor de netcongestie landen deels in Lage Weide. Bij de uitwerking van de Transitievisie Warmte concretiseerden we de volgorde van de wijkgerichte aanpak naar aardgasvrij; Elinkwijk, Oog in Al en Ondiep zitten in blok 1 (uiterlijk gereed in 2034).
Netcongestie vormt een groot risico voor ontwikkelingen in het gebied. Projecten kunnen vertraging oplopen als gevolg van netcongestie.

West en Noordwest: overzichtskaart ruimtelijke investeringen MPR

1. Openbare ruimte Werkspoorkwartier
2. Herinrichting Amsterdamsestraatweg
3. Openbare ruimte Thomas à Kempisplantsoen
4. Openbare ruimte Welgelegen en Den Hommel
5. Speelplaats De Kameleon
6. Uitbouw muzikale oefenstudio's
7. Vergroenen Noordwest / Groene ommetjes
8. Fortlaan (groenblauwe route)
9. Demkapark (groenblauwe route)
10. Groenblauwe route Amsterdam-Rijnkanaal J. Wagenaarkade
11. Bijdrage Ravellaan (groenblauwe route)
12. Herinrichting Kanaalstraat-Damstraat
13. Fietsmaatregelen om de Noord
14. Aanleg/ onderzoek speelvoorzieningen diverse locaties
15. Onderwijshuisvesting Cartesiusdriehoek – school en gymzaal SPOU / Sporthal Cartesiusdriehoek
16. Nieuwe toiletvoorziening Julianapark
17. Westelijke Stadsboulevard
18. Boorstraattunnel
19. Vergroenen West / Groene ommetjes
20. Sportpark Zuilense Vecht

Een interactief overzicht van de ruimtelijke projecten is te bekijken via de website.

- Gemeentelijke investeringen uit het MPR voor Groen, Mobiliteit, Maatschappelijke voorzieningen en sporten, spelen en bewegen zijn op de kaart hiernaast weergegeven met nummers.
- Gebiedsontwikkelingen zijn op de kaart hiernaast weergeven met vlakken en oranje (wonen) en paars (werken) gearceerd.

Gebiedsontwikkeling

Overvecht

Stand van zaken van het gebied in relatie tot de ambities

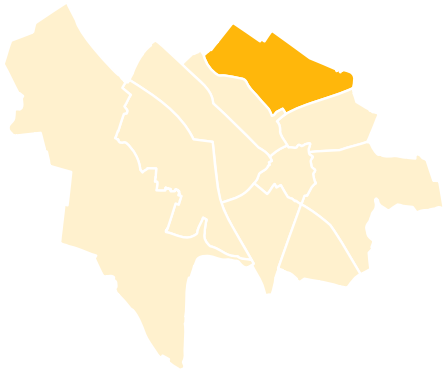
Samen voor Overvecht
Met de ruimtelijke opgave voor Overvecht dragen we bij aan de vijf ambities uit de wijkaanpak Samen voor Overvecht en verbeteren we de wijk stap voor stap. De ambitie ‘Plezierig wonen in een meer gemengde wijk’ staat bij de ruimtelijke aanpak centraal; meer woningaanbod voor verschillende mensen en een schone, groene, gezonde en veilige woonomgeving. Uitgangspunt is om Overvecht door te ontwikkelen tot een met de stad verbonden wijk voor iedereen. Met behoud van de identiteit en kwaliteit van het groene karakter, een ruim aanbod van diverse woningtypologieën en een centrum met een eigen profiel dat ruimte biedt aan stedelijke voorzieningen.

Omgevingsvisie Overvecht
Met de vaststelling van de beleidsnota Omgevingsvisie Overvecht is een belangrijke stap gezet. In de visie laten we zien hoe de opgaven uit de RSU voor Overvecht vertaald worden. Zo geven we bijvoorbeeld invulling aan de manier waarop er circa 5000 woningen aan de wijk kunnen worden toegevoegd en aan de extra ruimte voor werkgelegenheid (3000 arbeidsplekken). Dit doen we door te kiezen voor verdichting rondom de centrale as, een duidelijk mobiliteitsconcept en door het toevoegen van groen en voorzieningen. We behouden wat goed is en laten zien waar we de wijk kunnen veranderen en versterken.

De beleidsnota geeft heldere kaders en benoemt belangrijke waarden. Dat gaat helpen om op projectniveau keuzes te maken. Dat gebeurt stap voor stap en de beleidsnota geeft ons daarbij de richting. Voor de uitvoering is de gemeente altijd afhankelijk van de medewerking van eigenaren en bewoners.

De ambities voor Overvecht 2040 zijn:

- Overvecht beschikt over verschillende soorten huizen en draagt bij aan de groei van de stad. Zo kunnen mensen uit Overvecht makkelijker een passende woning vinden en van een kleine naar een grote woning of van een grote woning naar een kleine woning verhuizen. Hierdoor is er ruimte voor andere mensen die een woning zoeken.
- Overvecht heeft ruimte voor (nieuwe) bedrijven en het is aantrekkelijk voor ondernemers om zich hier te vestigen. Zo kunnen Overvechters werken en ondernemen in de wijk.
- Overvecht is de groenste wijk van Utrecht. Het klimaat verandert, en Overvecht verandert mee. De wijk bereidt zich voor op warmere droge zomers en plotselinge stortbuien.
- Overvechters voelen zich gezonder en veiliger. De omgeving biedt voldoende ruimte om te sporten, spelen en bewegen.
- Overvecht blijft een prettige en inclusieve wijk voor iedereen, met extra aandacht voor voorzieningen, ouderen, kinderen en zorgbehoevenden. De culturele diversiteit van Overvecht blijft een kracht.
- Overvecht is een belangrijk onderdeel van Utrecht, door goede verbindingen voor mens en dier wordt Overvecht beter verbonden met de omliggende gebieden.
- Overvecht is een verkeersveilige wijk waar je prettig kan lopen, fietsen en spelen.
- Overvecht wordt op een duurzame manier verwarmd. Waar mogelijk wordt er circulair gebouwd. Wegen, pleintjes, groen en parken worden zoveel mogelijk ingericht en onderhouden door gebruik te maken van circulaire materialen.

Liggen we op koers met het behalen van de ambities?

Wonen

Op korte termijn zien we voldoende plancapaciteit, de (middel)lange termijn is echter nog onzeker. De woningbouwopgave in het gebied is meer onder druk komen staan. Projecten vertragen en business cases komen lastiger rond. Dit ligt zowel aan een aantal externe factoren, zoals gestegen bouwkosten, procesgang bij de Raad van State en de gevolgen van netcongestie. Daarnaast maken bovenwettelijke beleidseisen van de gemeente het moeilijker om tot een sluitende business case te komen. In het MPR zit een aantal grote en middelgrote projecten, zoals Masterplan Overvecht Centrum (2.500 woningen), Ivoordreef (307 woningen) en Indusdreef (circa 350 woningen). Met de lopende projecten wordt de woningvoorraad, in lijn met de doelen uit de Omgevingsvisie, gemengder. Aandachtspunt is dat voor verdere verdichting het verbeteren van de (kwaliteit van de) openbare ruimte & groen en mobiliteitsmaatregelen belangrijke randvoorwaarden zijn.

Werken

Met de lopende projecten liggen we – gezien de gewenst groei - nog niet op schema, maar zien we wel veel potentie. In de Omgevingsvisie Overvecht geven we ruimte voor de toevoeging van meer arbeidsplaatsen, waaronder het intensiveren van bestaande bedrijventerreinen zoals Nieuw Overvecht . We hebben vastgelegd dat hier geen ruimte komt voor woningen. Binnen de Masterplan Overvecht Centrum komt op termijn ruimte voor nieuwe werkgelegenheid. Daarnaast zien we de knoop van Station Overvecht als plek voor meer werkgelegenheid. Aanvullend kijken we samen met de woningcorporaties naar meer spreiding van werkruimtes door de wijk.

Maatschappelijke voorzieningen

Maatschappelijke voorzieningen groeien mee, het zoeken naar geschikte en passende ruimte en de financiën blijft een uitdaging. De opgave is om de maatschappelijke voorzieningen mee te laten groeien met de groei van de wijk. Omdat in Overvecht van oudsher functies als wonen en werken gescheiden zijn, zoeken we naar functiemenging in de verschillende woonbuurten en in Overvecht Centrum. Eind 2024 is de Indusdreef aangewezen als voorkeurslocatie voor de bouw van een nieuwe VO-school (voor 1.000 leerlingen), sporthal en woningen. Aan de Santa Cruzdreef 30 wordt het huidige schoolgebouw herontwikkeld tot integraal kindcentrum voor leerlingen met een TOS (taalontwikkelingsstoornis). Verder werken we aan de ontwikkeling van de zes gemeentelijke panden in Overvecht die toe zijn aan herontwikkeling, met behoud van maatschappelijke voorzieningen, vaak in combinatie met wonen (bijvoorbeeld buurtcentrum Burezina, een geïntegreerd gezondheidscentrum en ruimte voor het buurtteam en wonen met zorg voor jongeren.

In de Omgevingsvisie Overvecht wordt aandacht besteed aan de toevoeging van culturele broedplaatsen, een nieuw cultureel centrum en sport- en speelvoorzieningen. Hier zijn nu nog geen middelen voor beschikbaar. De sportdeelname in Overvecht is laag, terwijl sport en beweging essentieel is voor de gezondheid. Daarom kiezen we ervoor de ruimte voor veldsport mee te laten groeien met de groei van de wijk. We kijken hoe we het gebruik van de bestaande sportaccommodaties kunnen optimaliseren en welke mogelijkheden er zijn om sport- en beweegfuncties toe te voegen aan het nieuwe sportcluster bij de Vechtse Banen en het bedrijventerrein (door bijvoorbeeld velden anders in te delen en te kijken naar dubbelgebruik). Voor de langere termijn zoeken we ruimte voor de inpassing van een sportcomplex met 3 à 4 velden, waarbij het Noorderpark is aangewezen als eerste zoeklocatie.

Liggen we op koers met het behalen van de ambities?

Openbare Ruimte, Klimaat en Groen

De openbare ruimte in Overvecht is stenig, anoniem en verouderd en vraagt om een kwaliteitsverbetering. Daarbij is er een enorme groenopgave.

Herinrichting buurten

De openbare ruimte in heel Overvecht vraagt de komende 20 jaar om een grootschalige integrale aanpak. Stadsbedrijven investeert in de vervanging van de riolering en wegverharding in de hele wijk. Om met deze vervangingsopgave de openbare ruimte meteen in één keer goed aan te leggen en daarmee de ambities op het gebied van energie, klimaat, groen en mobiliteit te behalen zijn aanvullende middelen nodig. Met een integrale aanpak van de openbare ruimte kunnen we bijdragen aan de leefbaarheid, verkeersveiligheid, klimaatadaptatie, vergroening, energietransitie, mobiliteitstransitie en verdichting. De eerste integrale herinrichtingsprojecten (Taagdreef en Amazonekwartier) zijn in voorbereiding en we starten nu met de derde buurt: Neckardreef-Noord. Toereikend budget voor het realiseren van alle ambities en de herinrichting van volgende buurten en extra projecten ontbreken vooralsnog.

Groen

Met de omgevingsvisie wordt er naast de toename van 57 ha groen stevig ingezet op kwalitatieve verbetering van het groen. We voegen meer groen toe in de wijk en in het buitengebied maken we meer ecologisch en recreatief waardevol groen. We realiseren ongeveer 23,5 hectare nieuw buurt- en wijkgroen, in de parken en in de groenblauwe routes. Dit is afhankelijk van ambitieuze keuzes op het gebied van mobiliteit, parkeren en bouwen. In de Vechtscheg en in het groen om de stad willen we ongeveer 36 ha meer recreatief en ecologisch waardevol groen maken (Noorderpark en Natuurgebied Zuilen). Ook voor de realisatie van deze groen opgaven zijn aanvullende middelen vereist.

Duurzame Mobiliteit

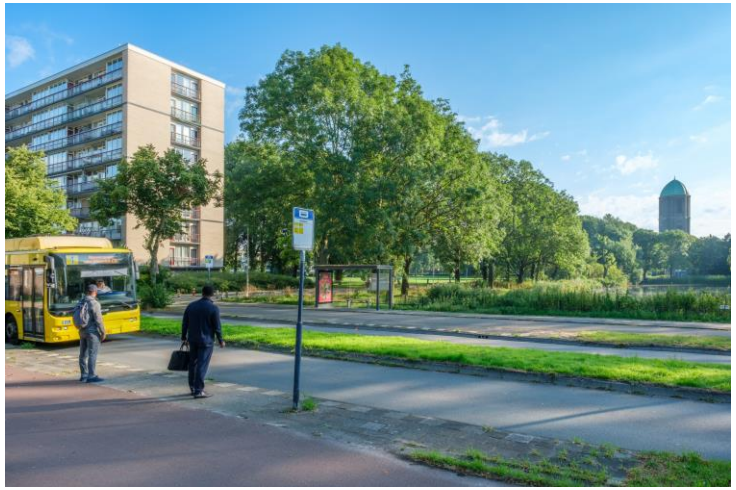
We werken aan de mobiliteitstransitie voor een veilig en verbonden Overvecht . We geven in Utrecht voorrang aan gezonde en schone manieren van verplaatsen. Ook in Overvecht zetten we in op de mobiliteitstransitie met een verschuiving van auto naar lopen, fietsen en ov. Vooral ook om meer ruimte te maken voor spelen en verblijven. Verkeershinder, geluid en uitstoot proberen we zoveel mogelijk te beperken. We werken met herinrichtingen en de invoer van meer 30km/u en erven (15 km/u) aan verkeersveilige, aantrekkelijke, groene en sociaal veilige straten en fietspaden. We werken vanuit de omgevingsvisie aan verschillende maatregelen/ projecten die bijdragen aan de mobiliteitstransitie:

- Herinrichting van de buurten (Taagdreef, Amazonekwartier, Neckardreef-Noord, Donaudreef)
- Centrale as grotendeels autovrij
- Minder autoverkeer door de buurten
- Sterker fiets- en wandelnetwerk binnen en buiten de wijk, stimuleren van beweging (oa. Gageldijk)
- Opschaling van het openbaar vervoer: sneller én lokaler

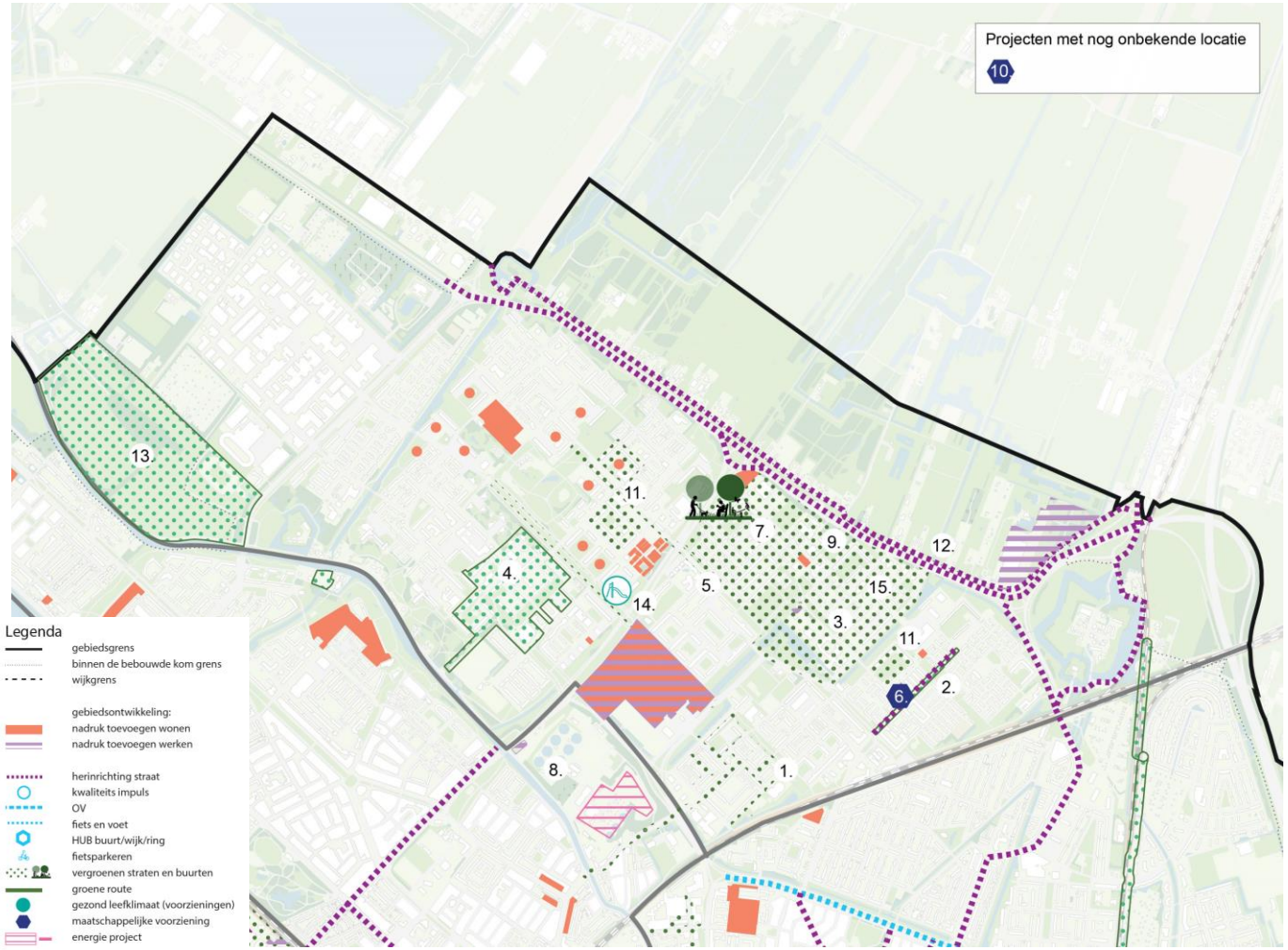
De planvorming met betrekking tot de NRU is onzeker. In 2024-2025 is/wordt onderhoud en enkele verbetermaatregelen uitgevoerd. We blijven in overleg met de Provincie en het Rijk over noodzakelijke investeringen in de NRU.

Energie

Het particulier bezit in Overvecht wordt verduurzaamd met behulp van bijdrages uit het Volkshuisvestingsfonds. Met een bijdrage van het Volkshuisvestingsfonds kunnen we aan de slag met onder andere de renovatie en verduurzaming van VvE's en de renovatie en verduurzaming van particuliere eengezinswoningen.
In het Noorderpark is een zoekgebied voor windenergie aangegeven. Dat vraagt om een integrale afweging tussen alle opgaven in dit gebied.

Overvecht : overzichtskaart ruimtelijke investeringen MPR

1. Openbare ruimte Camera Obscura/ Taagdreef / OR Taagdreef e.o.
2. Herinrichting Donaudreef
3. Openbare ruimte Watertoren / Aanvulling speel-sportaanbod in Park de Watertoren
4. Integraal project Overvecht Amazonekwartier / Kunstgrasveld Mayadreef & Valpariasodreef / drie speelplekken
5. Groene Lint
6. Buurtcentrum Overvecht
7. Vergroenen straten en buurten Overvecht
8. Vechtroute Zandpad natuurversterking
9. Integrale aanpak NRU
10. Onderwijshuisvesting College Overvecht met drie gymzalen
11. Groene Voet, aanpak openbare ruimte bij gerenoveerde corporatieflats
12. Fietsstraat Gageldijk
13. Natuurgebied Zuilen
14. Aanleg/ onderzoek speelvoorzieningen diverse locaties
15. Integrale aanpak openbare ruimte Neckardreef Noord

Een interactief overzicht van de ruimtelijke projecten is te bekijken via de website.

- Gemeentelijke investeringen uit het MPR voor Groen, Mobiliteit, Maatschappelijke voorzieningen en sporten, spelen en bewegen zijn op de kaart hiernaast weergegeven met nummers.
- Gebiedsontwikkelingen zijn op de kaart hiernaast weergeven met vlakken en oranje (wonen) en paars (werken) gearceerd.

Grondexploitaties

Lopende grondexploitaties

Leidsche Rijn Uitvoeringsprogramma

Leidsche Rijn A2 zone

Stationsgebied

Beurskwartier

Lombokplein

Merwedekanaalzone: Grondexploitatie

Merwedekanaalzone: Faciliterend grondbeleid

Zuilense Vecht

Oudenrijn West

Hart van de Meern

Kern/ Centrumplan Vleuten

BEFU

Isotopenweg

Grondexploitaties

Actueel financieel beeld grondexploitaties op hoofdlijnen

Samenvatting

De actualisatie van de grondexploitaties per 1 januari 2025 toont op hoofdlijnen voor de gemeentelijke grondexploitaties een verbeterd positief resultaat. Dit resultaat is per saldo met name het gevolg van reeds begrote en ontvangen rijkssubsidies in project Beurskwartier en Zuilense Vecht, in combinatie met een verbeterd resultaat in de grondexploitatie Leidsche Rijn A2-zone als gevolg van technische aanpassingen voortvloeiend uit het afsluiten van de grondexploitatie Leidsche Rijn. Daar tegenover staat een toenemend risicoprofiel voornamelijk als gevolg van netcongestie.

In de Peilstok grondexploitaties Stedelijke Ontwikkeling per peildatum 1 juli 2024 verwachtten wij dat het geprognosticeerd resultaat grondexploitaties zich per saldo nagenoeg budgettair neutraal zou ontwikkelen en dat met name het risicoprofiel van grondexploitaties zou toenemen als gevolg van marktontwikkelingen en risico op uitgiftevertraging vanwege netcongestie. Op basis van de actualisatie van het risicoprofiel per peildatum 1-1-2025 is het risicoprofiel van de grondexploitaties toegenomen (zie paragraaf Risicomanagement grondexploitaties). Deze problematiek doet zich met name voor in grondexploitatie projecten waar we nog moeten starten met het te realiseren programma, dan wel waar nog geen contractvorming heeft plaatsgevonden. De benodigde reservering voor het opvangen van de risico's grondexploitaties in de reserve grondexploitatie is ten opzichte van vorig jaar toegenomen met 4,6 miljoen euro.

De reserve grondexploitaties heeft een licht positief meerjarig beeld van 2,66 miljoen euro in jaarsnede 2029. Dit beeld is een realistische weergave van de huidige situatie en een lichte verbetering ten opzichte van het beeld in het MPR 2024. De stand en het meerjarig verloop van de reserve grondexploitaties zijn gebaseerd op actuele resultaten van alle grondexploitaties en op actueel benodigde risicoreserveringen.

Grondexploitaties Leidsche Rijn Uitvoeringsprogramma en A2-zone

Bij de 2e Bestuursrapportage 2024 (Peilstok Stedelijke Ontwikkeling) heeft de raad besloten de grondexploitatie Leidsche Rijn per 31-12-2024 af te sluiten en twee nieuwe grondexploitaties te openen: Leidsche Rijn Uitvoeringsprogramma en Leidsche Rijn A2-zone. Vanaf dit MPR presenteren wij deze projecten als onderdeel van de gemeentelijke grondexploitaties. Het geprognosticeerde resultaat van de grondexploitatie Leidsche Rijn Uitvoeringsprogramma verbetert na actualisatie per 1-1-2025. Dit resultaat is met name het gevolg van stijgende rentebaten. Het geprognosticeerde resultaat van de grondexploitatie Leidsche Rijn A2-zone verbetert ook na actualisatie. Dit is met name het gevolg van technische aanpassingen voortvloeiend uit het afsluiten van de grondexploitatie Leidsche Rijn. Per saldo resulteert de afsluiting van de grondexploitatie en het openen van twee nieuwe grondexploitaties in een licht positief resultaat.

Grondexploitatie Stationsgebied

Bij het MPR 2024 is besloten dat een aantal delen van de grondexploitatie wordt afgesloten. In 2024 zijn deze delen afgesloten en in deze actualisatie is dit verwerkt. Het geprognosticeerd resultaat van de grondexploitatie Stationsgebied blijft na actualisatie per 1-1-2025 negatief. Ten opzichte van de negatieve waarde op 1-1-2024 laat de grondexploitatie Stationsgebied –gecorrigeerd voor de deelafsluitingen- een licht negatieve mutatie zien. Voor het negatieve resultaat van de grondexploitatie is een voorziening getroffen. De voorziening is op eindwaarde (saldo aan het einde van de looptijd van het project). Door de licht negatieve mutatie is de voorziening licht opgehoogd.

Merwedekanaalzone

Het geprognosticeerd resultaat (voor winstneming) van de grondexploitatie Merwedekanaalzone deelgebied 4 verbetert en deelgebied 5 blijft gelijk. Bij deelgebied 4 wordt een winst genomen op basis van de door het BBV voorgeschreven POC-methode. De resultaten Merwedekanaalzone worden per saldo conform raadsbesluit verwerkt in het Financieel Kader Merwedekanaalzone. Dit financieel kader blijft sluitend, maar de afgelopen jaren zijn de risico's -en daarmee de kans op een niet meer sluitend financieel kader- aanzienlijk toegenomen.

Overige gemeentelijke grondexploitaties

De overige gemeentelijke grondexploitaties laten na actualisatie per 1-1-2025 per saldo een licht positief resultaat zien. In dit resultaat zijn de ontvangen Woningbouw impuls subsidies (WBI) van het rijk verwerkt.

Begrotingscyclus

In de 2e Bestuursrapportage 2024 rapporteerden wij in de Peilstok Stedelijke Ontwikkeling per peildatum 1 juli 2024 over de ontwikkelingen van de grondexploitaties. Per peildatum 1 januari 2025 hebben wij alle grondexploitaties geactualiseerd. Deze actuele geprognosticeerde resultaten zijn verantwoord in de Jaarstukken 2024, in het programma Ontwikkelen en Wonen voor iedereen en in de paragraaf Grondbeleid. In dit hoofdstuk van het Meerjarenperspectief Ruimte 2025 en in de geheime bijlage (gegevens grondexploitatieprojecten Gemeente Utrecht) worden de actuele geprognosticeerde resultaten per grondexploitatie, de actuele risico- en scenarioanalyses en de doorwerking daarvan op het verloop van de reserve grondexploitaties toegelicht.

Actualisatie van de grondexploitaties

De Gemeente Utrecht heeft een actieve rol in de gebiedsontwikkelingen in de stad en geeft dit vorm door zowel zelf grondexploitaties te voeren als een faciliterende rol aan te nemen bij private ontwikkelingen. Het voeren van grondexploitaties geeft ons de mogelijkheid om actief sturing te geven aan het realiseren van de beleidsambities op het gebied van stedelijke ontwikkeling zoals benoemd in voorgaande hoofdstukken.

In hoofdstuk 2 Ruimtelijke koers van dit MPR 2025 wordt al beschreven dat een aantal cruciale ontwikkelingen op ons afkomt. Zo zien we dat woningbouw onder druk blijft staan vanwege verdere stijging van de bouwkosten en volatiele veranderingen in de kapitaalmarkt zoals stijgende inflatie en rente. Ook neemt de onzekerheid rondom netcongestie toe. Deze ontwikkelingen hebben invloed op de fasering van de programmering en raming van kosten en opbrengsten in de grondexploitaties. De aanpak voor het beheersen van deze risico's is tweeledig. In de eerste plaats wordt de financiële stand van de grondexploitaties geactualiseerd van 1-1-2024 naar 1-1-2025. Daarnaast wordt er voor elke grondexploitatie een specifieke risicoanalyse uitgevoerd.

Deze paragraaf geeft inzicht in de financiële stand van zaken van deze grondexploitaties en hoe wij omgaan met de bijbehorende risico’s. Daarbij geven we inzicht in het te voeren grond- en grondprijsbeleid, de parameters en methodieken die zijn gehanteerd bij de actualisatie naar 1-1-2025 en eventuele tussentijdse winstnemingen.

Afgewogen Actief Grondbeleid

De kaders rond het te voeren gemeentelijke grondbeleid zijn in 2024 door de gemeenteraad vastgelegd in de nieuwe Beleidsnota Grondbeleid 2024. De beleidsnota schrijft voor dat de gemeente overstapt naar Afgewogen Actief Grondbeleid. Tezamen met het vaststellen van de beleidsnota heeft de raad de Motie M382 Kom in Actie bij Actief grondbeleid aangenomen. Deze motie verzoekt de gemeente om bij de Voorjaarsnota 2025 met een uitwerking voor een financiële strategie te komen waarin de capaciteit en middelen voor de uitvoering van actief grondbeleid worden geconcretiseerd. En hierover voortaan periodiek bij de P&C momenten te monitoren, rapporteren en waar nodig te evalueren. Bij de Voorjaarsnota 2025 worden geen gemeentelijke middelen bestemd voor de uitvoering van afgewogen actief grondbeleid, maar blijft de financiële strategie om maximaal in te zetten op het verkrijgen van rijksmiddelen.

In het MPR rapporteren en monitoren wij jaarlijks over de voortgang van de gemeentelijke grondexploitaties. In de jaarstukken geven wij bovendien inzicht in de inzet van ons grondbeleidinstrumentarium, zoals het vestigen van Voorkeursrechten en welke strategische en anticiperende verwervingen wij hebben gedaan.

Leidsche Rijn: afsluiten grondexploitatie en openen twee opvolgende grondexploitaties

In het Raadsbesluit van november 2024 inzake de Peilstok 2024 is de voormalige grondexploitatie Leidsche Rijn per 31-12-2024 afgesloten en zijn twee opvolgende grondexploitaties geopend. Het gaat hierbij om een financieel-technische herstructurering.

Deze herstructurering heeft plaatsgevonden omdat de werkzaamheden in een groot aantal deelcomplexen binnen de grondexploitatie Leidsche Rijn vrijwel zijn afgerond. Vanuit praktische overwegingen was het wenselijk om de volledige grondexploitatie Leidsche Rijn per 31-12-2024 af te sluiten en gelijktijdig twee grondexploitaties te openen waar het restant van de nog te realiseren gebiedsopgave is ondergebracht.

Daarnaast was er -zoals bij het MPR 2024 reeds aangekondigd- aanleiding om de voormalige grondexploitatie Leidsche Rijn op een nieuwe manier vorm te geven. Dit kwam voort uit de wijziging die in 2023 is gepubliceerd door de commissie BBV in de wettelijke richtlijnen met betrekking tot grondexploitaties die een looptijd kennen langer dan 10 jaar. In deze richtlijnen staat dat vanaf 2025 voor langlopende grondexploitaties (>10 jaar) geen tussentijdse winsten meer mogen worden genomen.

De grondexploitatie Leidsche Rijn “Uitvoeringsprogramma” is geopend per 31-12-2024. Deze grondexploitatie kent een looptijd tot 10 jaar. De volgende deelcomplexen vallen onder deze grondexploitatie: Het Zand, Rijnvliet, Leeuwesteyn, Haarrijn, Maximapark, Hooggelegen en Resterend Woningbouw. Op deze grondexploitatie is conform BBV-regelgeving tussentijdse winst genomen.

De grondexploitatie Leidsche Rijn “A2-zone” is geopend per 31-12-2024. Deze grondexploitatie kent een resterende looptijd langer dan 10 jaar. De volgende deelcomplexen vallen onder deze grondexploitatie: Leidsche Rijn Centrum, Papendorp en Strijkviertel. Daarnaast is het nieuwe deelcomplex Vierde Kwadrant Fase 1 geopend en toegevoegd. Ook dit deelcomplex kent een looptijd langer dan 10 jaar. Ten laste van deze grondexploitatie mogen geen tussentijdse winsten worden genomen.

Vennootschapsbelasting positie grondexploitatieprojecten Gemeente
Per 1 januari 2016 is de belastingplicht voor vennootschapsbelasting ingevoerd voor ondernemingen van overheden. In het coalitieakkoord van 2022 is met betrekking tot het grondbeleid besloten om binnen gebiedsontwikkelingen een stevigere rol te pakken om onze maatschappelijke doelen te kunnen realiseren. In tegenstelling tot voorgaande jaren worden actief grondbeleid en strategische grondposities ingezet waar dit een toegevoegde waarde heeft, mits de risicobeheersing is gewaarborgd. Het openen van nieuwe grondexploitaties is een vorm van actief grondbeleid. De afgelopen jaren zijn er nieuwe grondexploitaties geopend: tezamen met de lopende grondexploitaties zijn deze fiscaal verlieslatend. Daarmee is aan een eerste vereiste van ondernemerschap, namelijk winstgevendheid, niet voldaan. Bij de actualisatie van de grondexploitaties wordt dan ook geen rekening gehouden met de druk van vennootschapsbelasting op de grondexploitaties.

Sociale grondprijzen
Net als vorig jaar hebben we ervoor gekozen de gehanteerde sociale grondprijzen binnen de grondexploitaties op dezelfde wijze toe te passen conform de gemeentelijke grondprijzenbrief (2025). De sociale grondprijzen uit deze grondprijzenbrief worden geïndexeerd naar het niveau prijspeil 1-1-2025. Deze indexatie is gebaseerd op de combinatie index van het CPI en de BdB en komt uit op 3,42%.

Middenhuur woningen
In Utrecht hanteren wij voor middenhuur woningen een marktconforme grondprijs conform de residuele grondprijsmethodiek. Nieuwe landelijke regelgeving voor middenhuur is in 2024 vastgesteld. Utrecht werkt aan een nieuwe beleidsnota Wonen waarin de landelijke regelgeving wordt vertaald naar Utrechts beleid. Tot het moment van vaststellen van de nieuwe Beleidsnota Wonen, hanteren wij binnen projecten residuele grondwaardes gebaseerd op de kaders van ons Actieplan Middenhuur, tenzij aanleiding is om hiervan af te wijken. Dan hanteren wij residuele grondwaardes gebaseerd op landelijke regelgeving voor middenhuur. Bij de actualisatie van de grondexploitaties heeft dit niet geleid tot bijstellingen van prognoses.

Tussentijdse winstneming

De richtlijnen van het BBV schrijven voor dat winsten over grondexploitaties genomen moeten worden naar rato van de voortgang van de gebiedsontwikkeling. Om de mate van voortgang te berekenen, wordt de POC-methode (percentage of completion) gebruikt. De formule is als volgt:

$$POC = \frac{\text{gerealiseerde uitgaven}}{\text{begrote uitgaven}} \times \frac{\text{gerealiseerde opbrengsten}}{\text{begrote opbrengsten}}$$

In het geval dat 80% van de kosten in een gebiedsontwikkeling zijn gerealiseerd en 50% procent van de kavels zijn uitgegeven, dan is deze gebiedsontwikkeling volgens de POC-methode voor 40% compleet. Dit betekent dat 40% van de winstverwachting op de eindwaarde als tussentijdse winst genomen moet worden.

Parameters 2025	2024	2025	Looptijd
Rente	1,74%	2,00%	gehele looptijd
Disconteringsvoet	1,74%	2,00%	gehele looptijd
Opbrengstenstijging vrije sector	1%	2%	2% (2025-2034)
Opbrengstenstijging middenhuur	0%, 1%	0%, 1%	0% (2025), 1% (2026-2034)
Opbrengstenstijging sociaal	0,5%, 1%	3,42%, 2%	3,42% (2024), 2% (2025-2034)
m.u.v. bedrijfskavels	0%	0%	gehele looptijd
m.u.v. kantoren	0%	0%	gehele looptijd
m.u.v. detailhandel en horeca	0%	0%	gehele looptijd
Kostenstijging	3%, 2%	1%, 2%, 2,5%	1% (2024), 2% (2025), daarna 2,5% gehele looptijd
m.u.v. verwervingskosten	n.v.t.	n.v.t.	Project specifiek bepalen

Parameters voor indexatie vanaf 1-1-2025

Voor een grondexploitatie is de bepaling van parameters voor indexatie essentieel om de berekeningen in de tijd uit te kunnen zetten. Zo liggen de prijzen van bijvoorbeeld bouwmaterialen in de toekomst waarschijnlijk hoger dan nu. Met behulp van indexcijfers kunnen deze prijzen bij benadering ingeschat worden. Op basis van de vastgestelde kaders 2025 zijn de volgende parameters vastgesteld:

Rentepercentage

Het rentepercentage wordt berekend zoals voorgeschreven door het BBV. Het BBV stelt dat het rentepercentage moet worden gebaseerd op de daadwerkelijk betaalde rente over het vreemd vermogen. Dit betekent dat er twee mogelijke scenario's zijn. Ten eerste kan er sprake zijn van projectfinanciering. In dat geval is er een lening afgesloten voor een specifieke grondexploitatie. In deze situatie moet er dan met het rentepercentage voor die betreffende lening worden gerekend. Ten tweede, als er geen sprake is van projectfinanciering, dan dient het gewogen gemiddelde rentepercentage van de bestaande leningenportefeuille van de gemeente te worden gehanteerd. Dit rentepercentage is voor 2025 berekend op 2,00%.

Disconteringsvoet

De disconteringsvoet is het rekenpercentage dat gebruikt wordt om de contante waarde van toekomstige kasstromen te berekenen. De gehanteerde disconteringsvoet is gelijk aan het berekende rentepercentage. De disconteringsvoet is daarom 2,00%.

Opbrengstenstijging

De opbrengsten binnen een grondexploitatie worden bepaald door de gehanteerde grondprijs. De hoogte van deze grondprijs wordt voornamelijk residueel bepaald. Dit houdt in dat het verschil wordt berekend tussen enerzijds de marktwaarde en anderzijds de bouwkosten en bijkomende kosten. Door de toepassing van deze residuele grondwaardemethodiek worden zowel de mutaties in de vastgoedmarkt als de mutaties in de bouwkosten meegenomen. In de afgelopen jaren hebben we een (lichte) stijging gezien van deze residuele grondwaarde omdat de prijzen van vastgoed harder stegen dan de bouwkosten. Gedurende 2024 is dit positieve effect verder toegenomen. Mede vanwege de stabiliserende (hypotheek-)rente, alsmede toegenomen leencapaciteit voor potentiële kopers door gestegen lonen, zijn de prijzen van vastgoed harder gestegen dan was voorzien. Hiertegenover staat een afvlakking van de stijging van de bouwkosten. Gezien deze ontwikkelingen is de parameter voor opbrengstenstijging voor 2025 bepaald op 2% voor vrije sector woningen. We verwachten dat dit percentage voor de resterende looptijd realistisch zal zijn, gezien de staat van de huidige krappe woningmarkt. De business case van het segment van middenhuur staat echter nog steeds onder druk. Dit jaar verwachten wij daarom geen opbrengstenstijging te kunnen realiseren. Door verwachte aanpassingen in onze beleidsambities, die meer in lijn komen met rijksbeleid, denken we de komende jaren 1% opbrengstenstijging te kunnen realiseren.

Conform BBV mogen grondprijzen maximaal tot 10 jaar in de toekomst geïndexeerd worden in de grondexploitatie. Na 2034 staat de opbrengstenstijging daarom op 0%.

Kostenstijging

De kosten voor met name het bouw- en woonrijp maken, zijn het afgelopen jaar verder gestegen. De stijging is minder groot ten opzichte van 2023. Zoals op de vorige pagina in de tabel is terug te zien, is een prijspeilcorrectie van 1% doorgevoerd van 1-1-2024 naar 1-1-2025. Ten opzichte van vorig jaar is dit een verbetering. Op basis van ervaringscijfers binnen de Gemeente Utrecht en het raadplegen van extern advies wordt deze kostenindex voor 2025 ingeschat op 2% en voor de resterende looptijd verder verhoogd tot 2,5%. Dit als gevolg van teruglopende concurrentie bij aanbestedingen en de gevolgen van aanstaande verscherpte milieuregels voor aannemers.

Financieel verloop gemeentelijke grondexploitaties over 2024

Onderstaande tabel geeft het financiële verloop van de gemeentelijke grondexploitaties over 2024 weer. De mutaties zijn een verschil tussen het geprognosticeerd resultaat op 1 januari 2024 en het nieuwe geprognosticeerd resultaat op 1 januari 2025. Deze mutaties zijn een optelsom van mee- en tegenvallers binnen de grondexploitaties. De projecttabbladen die hierna volgen, gaan verder in op de mutaties per project. Bij een beoordeling van de actieve grondexploitaties per eind 2024, op basis van de door het BBV voorgeschreven POC-methode, is er bij enkele grondexploitaties sprake van verplichte tussentijdse winstneming. De winstnemingen zijn uitsluitend gedaan bij grondexploitaties met een positief saldo. De tabel geeft inzicht in deze bedragen, waarbij de bijdrages aan de Mobility Hub XL zijn gepresenteerd als integraal onderdeel van de grondexploitaties (voor de projecten waar dit van toepassing is). De geprognosticeerde resultaten van de grondexploitaties worden verrekend met de reserve grondexploitaties en de voorziening negatieve grondexploitaties, waarover in paragraaf ‘Reserve grondexploitaties en voorziening negatieve grondexploitaties’ wordt gerapporteerd.
In de paragraaf ‘Risicomanagement Grondexploitaties’ wordt inzicht gegeven in de risico- en scenarioanalyses van de gemeentelijke grondexploitaties. De resultaten van deze paragraaf worden eveneens als input gebruikt voor de paragraaf ‘Reserve grondexploitaties en voorziening negatieve grondexploitaties’.

Af te sluiten en te openen grondexploitaties

In 2024 is de grondexploitatie Leidsche Rijn per 31-12-2024 afgesloten en zijn twee opvolgende grondexploitaties geopend: Leidsche Rijn “Uitvoeringsprogramma” en Leidsche Rijn “A2-zone”.
In 2024 zijn enkele deelcomplexen van de grondexploitatie Stationsgebied afgesloten.
In 2024 is de grondexploitatie Lombokplein geopend.
De financiële gevolgen zijn verwerkt in onderstaande tabel.

Grondexploitatie (miljoen euro op Netto Contante Waarde)	Saldo MPR 2024	Geopende grondexploitaties	Mutatie lopende grondexploitaties	Winstneming over 2024	Saldo MPR 2025
Gemeente grondexploitaties (incl. Leidsche Rijn (2x) en Lombokplein)	4,2	-21,8	+16,5	20,4	-21,5
Stationsgebied	-88,5	-	+40,5	-	-48,0
Leidsche Rijn (afgesloten grondexploitatie)	14,2	-	-3,1	11,1	0,0

Projectnaam: Leidsche Rijn Uitvoeringsprogramma

Doelstelling, inhoud en opgave

In Leidsche Rijn en Vleuten-De Meern blijven we de komende jaren volop werken aan de ontwikkeling van de stad. Het wordt steeds meer een volwaardig stadsdeel met gemengde centra die zijn gelegen nabij openbaar vervoer. Het gebied biedt de mogelijkheid fors aan de stedelijke ambities bij te dragen, waaronder het toevoegen van veel aanbod op de Utrechtse woningmarkt zoals betaalbare en duurzame (huur-)woningen, het realiseren van diverse commerciële- en maatschappelijke voorzieningen en het creëren van meer werkgelegenheid. De in de grondexploitatie Leidsche Rijn Uitvoeringsprogramma opgenomen deelexploitaties dragen bij aan deze opgave. In deze deelexploitaties zit vooral woningbouwprogramma dat de komende tien jaren zal worden gerealiseerd.

Deelexploitaties en deelgebiedoverstijgende exploitaties

De grondexploitatie bestaat uit deelexploitaties voor de gebieden, zoals Haarrijn en Rijnvliet. Daarnaast is er een aantal gebiedsoverstijgende deelexploitaties. In de deelexploitaties zijn de kosten en opbrengsten opgenomen die te maken hebben met de ontwikkeling van een specifiek deelgebied. De deelgebiedoverstijgende exploitaties bevatten kostenposten die nodig zijn om de gebiedsontwikkeling Leidsche Rijn volledig te kunnen realiseren. Het gaat om generieke kostenposten zoals verwervingen en deelgebied overstijgende infrastructuur.

Actueel geprognosticeerd resultaat

De grondexploitatie Leidsche Rijn Uitvoeringsprogramma komt na actualisatie per 1-1-2025 uit op een positieve waarde van 25,8 miljoen euro op netto contante waarde exclusief winstneming. Ten opzichte van de waarde op 1-1-2024 bij het Raadsbesluit Peilstok 2024 van 25,3 miljoen euro op netto contante waarde laat de grondexploitatie Leidsche Rijn een verbetering zien van 0,5 miljoen euro. De tussentijdse winstneming per 31-12-2024, verplicht voorgeschreven door het BBV, bedraagt 18,2 miljoen euro.

Toelichting mutaties

De totale opbrengsten stijgen ten opzichte van het Peilstok 2024 vanwege hogere opbrengsten in Rijnvliet en Leeuwesteyn bij de uitgifte van woningbouw. De totale kosten stijgen vanwege deelgebied projectspecifieke wijzigingen en wijzigingen bij de plankosten. Per saldo nemen de opbrengsten iets meer toe dan de kosten.

Scenarioanalyse, risico's en beheersing

Vanwege de omvang en de looptijd van de grondexploitatie Leidsche Rijn Uitvoeringsprogramma kan het eindresultaat nog aanzienlijk veranderen. Stijgende bouwkosten vanwege marktomstandigheden en duurzaamheidsambities zetten druk op de grondprijzen. Deze ontwikkelingen hebben vooral effect op de nog grotendeels op te starten deelgebieden zoals Haarrijn. Om deze risico's te beheersen wordt voorafgaand aan uitgifte onderzoek gedaan naar de te verwachten grondprijs in relatie tot de in de grondexploitatie begrote grondwaarde. Dan kan tijdig bijgestuurd worden.

Relatie met de Geheime Bijlage

Voor meer details en achtergrondinformatie, zie de geheime bijlage gegevens grondexploitatieprojecten Gemeente Utrecht.

Projectnaam: Leidsche Rijn A2-zone

Doelstelling, inhoud en opgave
In Leidsche Rijn en Vleuten-De Meern blijven we de komende jaren volop werken aan de ontwikkeling van de stad. Het wordt steeds meer een volwaardig stadsdeel met gemengde centra die zijn gelegen nabij openbaar vervoer. Het gebied biedt de mogelijkheid fors aan de stedelijke ambities bij te dragen, waaronder het toevoegen van veel aanbod op de Utrechtse woningmarkt zoals betaalbare en duurzame (huur-)woningen, het realiseren van diverse commerciële en maatschappelijke voorzieningen en het creëren van meer werkgelegenheid. De strategische opgaven concentreren zich rond de stedelijke knooppunten Leidsche Rijn Centrum en omgeving Papendorp. Papendorp transformeert naar een gemengd gebied en vormt een belangrijke knoop in Utrecht Zuidwest, zowel bij het Taatsenplein als bij de afrit A2/Marinus van Tyrusviaduct. Dat is de locatie waar we de kans zien om verschillende mobiliteitsaspecten te koppelen in een duurzame Mobility Hub XL. De bijdrage aan de Mobility Hub XL is vanuit Leidsche Rijn aan deze grondexploitatie gekoppeld. Deze deelgebieden worden tot 2039 ontwikkeld.

Deelexploitaties en deelgebiedoverstijgende exploitaties
De grondexploitatie Leidsche Rijn A2-zone bestaat uit deelexploitaties voor deelgebieden, zoals Strijkviertel, Leidsche Rijn Centrum inclusief het 4e Kwadrant en Papendorp. Daarnaast is er een aantal gebiedsoverstijgende exploitaties. In de deelexploitaties zijn de kosten en opbrengsten opgenomen die te maken hebben met de ontwikkeling van een specifiek deelgebied. De deelgebiedoverstijgende exploitaties bevatten kostenposten die nodig zijn om gebiedsontwikkeling Leidsche Rijn volledig te kunnen realiseren. Het gaat om generieke kostenposten zoals verwerving en deelgebied overstijgende infrastructuur.

Actueel geprognosticeerd resultaat
De grondexploitatie Leidsche Rijn A2-zone komt na actualisatie per 1-1-2025 uit op een negatieve netto contante waarde van 3,0 miljoen euro. Ten opzichte van de peilstok 2024 (per saldo negatieve netto contante waarde van 13,4 miljoen euro) laat deze grondexploitatie een verbetering zien van 10,4 miljoen euro. Vanwege een resterende looptijd van meer dan tien jaren zijn mogelijke tussentijdse winstnemingen niet aan de orde.

Toelichting mutaties
Ten opzichte van de Peilstok 2024 is het saldo met name verbeterd vanwege technische wijzigingen zoals rentewijziging en toerekening boekwaarde van de afgesloten deelcomplexen. Bij de actieve deelcomplexen zijn er geen noemenswaardige wijzigingen in de kosten. De opbrengsten zijn gestegen vanwege onder andere de hogere minimale grondprijs voor bedrijven (Strijkviertel). Daartegenover zijn de grondprijzen voor kantoren in Leidsche Rijn Centrum en Papendorp naar beneden bijgesteld vanwege stagnerende uitgifte.

Scenarioanalyse, risico’s en beheersing
Vanwege de omvang en de looptijd van de grondexploitatie Leidsche Rijn A2-zone kan het eindresultaat nog aanzienlijk veranderen. Stijgende bouwkosten vanwege marktomstandigheden en duurzaamheidsambities zetten druk op de grondprijzen. Deze ontwikkelingen hebben vooral effect op de nog grotendeels op te starten deelgebieden zoals Papendorp en Strijkviertel. Om deze risico's te beheersen, wordt voorafgaand aan uitgifte onderzoek gedaan naar de te verwachten grondprijs in relatie tot de in de grondexploitatie begrote grondwaarde. Dan kan tijdig worden bijgestuurd.

Relatie met de Geheime Bijlage
Voor meer details en achtergrondinformatie, zie de geheime bijlage gegevens grondexploitatieprojecten Gemeente Utrecht.

Projectnaam: Stationsgebied

Doelstelling, inhoud en opgave
Deze grondexploitatie ziet op Fase 1 van het Stationsgebied. Dit is het gebied rondom de ov-terminal, grofweg tussen de Croeselaan aan de westzijde en Vredenburg aan de oostzijde. Kenmerkende (deel)projecten binnen de grondexploitatie waar nog werkzaamheden plaatsvinden, betreffen onder andere de Laan van Puntenburg, het Smakkelaarsveld, Kop Amsterdamsestraatweg, het Jaarbeursplein (incl. Jaarsbeurspleingebouw), van Sijpesteijnkade en –tunnel en de trappen aan de Moreelsebrug.

Deelafsluitingen grondexploitatie Stationsgebied
Bij het MPR 2024 is besloten dat een aantal delen van de grondexploitatie wordt afgesloten. In 2024 zijn deze delen afgesloten en in deze actualisatie is het verwerkt. De volgende delen zijn bij de actualisatie 2025 afgesloten:

- Infra Smakkelaarsveld
- Catharijnesingel Noord, Midden en Zuid
- Vredenburg
- Vreeburgplein
- Vredenburgknoop
- Entreegebouw
- Hov (Hoogwaardig openbaar vervoer) Sijpesteijn en Hov West
- Mineurslaan Noord
- ov-terminal inclusief Stationsplein West en inpassing UHL (Uithoflijn)
- Tijdelijke tramhalte en doorkoppelen tram
- Croeselaan (inclusief Kruisvaart)
- WTC (World Trade Center)
- Vastgoed Cranenborg
- Biowasmachine
- Tijdelijk fietsparkeren
- Verwerving

Actueel geprognosticeerd resultaat
De grondexploitatie Stationsgebied komt na actualisatie per 1-1-2025 uit op een negatieve netto contante waarde van 47,96 miljoen euro. Ten opzichte van de negatieve netto contante waarde op 1-1-2024 van 88,48 miljoen euro laat de grondexploitatie Stationsgebied een positieve mutatie zien van 40,5 miljoen euro. De afsluitingen zorgen voor een positieve mutatie van 42,1 miljoen euro. Gecorrigeerd voor de afsluitingen verslechtert de grondexploitatie Stationsgebied met circa 1,5 miljoen euro.
Voor het negatieve resultaat van de grondexploitatie is een voorziening getroffen, deze is op eindwaarde en niet op contante waarde. De afsluitingen zijn ten laste van deze voorziening gebracht. Na actualisatie van de grondexploitatie wordt de resterende verliesvoorziening met 0,4 miljoen euro opgehoogd door een storting vanuit de reserve grondexploitatie.

Toelichting mutaties

- De grondexploitatie is met een jaar verlengd, omdat de werkzaamheden aan de westzijde van het station niet binnen de oorspronkelijke looptijd van de grondexploitatie zijn afgerond. Dit brengt circa 1,1 miljoen euro aan hogere plankosten met zich mee.
- De kosten voor het bouw- en woonrijp maken en bijbehorende VAT-kosten in het gebied zijn per saldo nagenoeg gelijk gebleven.
- Reservering voor excessieve kosten met betrekking tot kabels en leidingen is verlaagd met 0,1 miljoen euro, omdat een groot deel van de werkzaamheden is afgerond.
- Overige mutaties zijn het gevolg van indexatie en prijspeilverschuivingen.

Scenarioanalyse, risico's en beheersing
De omvang van het benodigde weerstandsvermogen voor het opvangen van risico's van het project Stationsgebied blijft ongewijzigd op 12,3 miljoen euro. De vastgoedopbrengsten vormen de belangrijkste factor die van invloed is op het resultaat van de grondexploitatie. De volgende projecten op grond van de gemeente zijn nog niet volledig gecontracteerd. Het is nog niet zeker of de verwachte grondopbrengsten geheel worden gerealiseerd.

- Jaarbeurspleingebouw (kantoren/commerciële voorzieningen). Het overgrote deel van het project betreft kantoorvolume. De aanbestedingsprocedure is doorlopen en er is een Bilaterale Ontwikkel overeenkomst (BOO) gesloten. Met de ontwikkelaar zijn wij in gesprek over de voorwaarden om te komen tot een uitgifteovereenkomst.
- Kop ASW/Oude Daalstraat (woningen).
- Stationsplein (Event Space). In 2019 is besloten een 'proefperiode' aan te gaan tot 2022, waarna de vastgoedeigenaar het evenementenplein in gebruik heeft genomen. De afspraak is dat na de proefperiode het recht op de Event Space definitief uitgegeven wordt aan de vastgoedeigenaar. De proefperiode is verlengd. Een eventuele definitieve uitgifte is nog onderwerp van gesprek.

Relatie met de Geheime Bijlage
Voor meer details en achtergrondinformatie, zie de geheime bijlage gegevens grondexploitatieprojecten Gemeente Utrecht.

Projectnaam: Beurskwartier

Doelstelling, inhoud en opgave
Beurskwartier wordt een hoogstedelijke wijk met tenminste 2500 woningen en een gemengd programma aan werken en voorzieningen. De openbare ruimte is hoogwaardig en richt zich op fietsers en voetgangers. Er komen geen parkeerplaatsen voor bewoners en bezoekers in het gebied. Wel is er plek voor elektrische deelmobiliteit. De grondexploitatie is geopend bij het vaststellen van het bestemmingsplan Beurskwartier 1 door de raad op 25 november 2021. Dit (globale) bestemmingsplan is verder uitgewerkt tot een Stedenbouwkundig Plan, vastgesteld door de raad op 22 juni 2023.

Actueel geprognosticeerd resultaat
De grondexploitatie Beurskwartier komt na actualisatie per 1-1-2025 uit op een netto contante waarde van 0,1 miljoen euro. Ten opzichte van de negatieve netto contante waarde op 1-1-2024 van 4,2 miljoen euro laat de grondexploitatie Beurskwartier een verbetering zien van 4,3 miljoen euro. Dit resultaat is het gevolg van de reeds begrote en ontvangen rijkssubsidie (Woningbouwimpuls). De bijdrage aan de Mobility Hub XL is gepresenteerd als integraal onderdeel van de grondexploitatie.

Toelichting mutaties
De verbetering van het saldo komt vrijwel geheel voor het conto van het verwerken van de vorig jaar toegekende Woningbouwimpuls. Het saldo is nu licht positief, ondanks dat de kosten dit jaar per saldo gestegen zijn, onder andere vanwege de verlenging met een jaar en de daarmee gepaard gaande extra plankosten en de verwachte extra kosten voor het oplossen van de geluidsoverlast en logistieke problematiek rondom de Beursstraat-Zuid. Er zijn ook wat meevallers ten aanzien van de kosten, met name op de gebieden van verwerving en archeologie, maar die zijn beperkter in omvang dan de eerder genoemde tegenvallers.

WBI-subsidie
Bij de actualisatie per 1-1-2025 is de in april 2024 toegekende Woningbouwimpuls (WBI) verwerkt in de grondexploitatie. Dit is de belangrijkste reden dat het saldo van de grondexploitatie weer positief is.

Scenarioanalyse, risico's en beheersing
Voor het project Beurskwartier is een uitgebreide risicoanalyse opgesteld. Tot de belangrijkste risico's behoren onder meer het niet (tijdig) beschikbaar zijn voor WKO van het tweede watervoerend pakket en de algehele complexiteit van het project. Ook netcongestie kan belemmerend werken op de voortgang van het project.

Relatie met de Geheime Bijlage
Voor meer details en achtergrondinformatie, zie de geheime bijlage gegevens grondexploitatieprojecten Gemeente Utrecht.

Projectnaam: Lombokplein

Doelstelling, inhoud en opgave
Het project Lombokplein betreft het herstructureren van het Westplein en de Graadt van Roggenweg. Het draagt bij aan het vergroten van het centrum aan de westzijde van het station, het verbinden van Lombok aan de omliggende buurten, het stationsgebied en binnenstad en het vergroenen van het gebied. De Leidse Rijn wordt hersteld en bevaarbaar gemaakt.

Met de besluitvorming over het Programma van Eisen en Functioneel Ontwerp Lombokplein (25 maart 2021) en over het Bestemmingsplan Lombokplein (2 februari 2023) is het kader voor het project vastgelegd. De grondexploitatie Lombokplein is geopend op 11 juli 2024.

Actueel geprognosticeerd resultaat
De grondexploitatie Lombokplein komt na actualisatie per 1-1-2025 uit op een negatieve netto contante waarde van 33,6 miljoen euro.
Ten opzichte van de negatieve netto contante waarde op 1-1-2024 van 34,3 miljoen euro laat de grondexploitatie Lombokplein een verbetering zien van 0,7 miljoen euro. Voor het negatieve resultaat van de grondexploitatie is een voorziening getroffen. De voorziening is op eindwaarde (saldo aan het einde van de looptijd van het project). De bijdrage aan de Mobility Hub XL is gepresenteerd als integraal onderdeel van grondexploitatie.

Toelichting mutaties
De verbetering van het saldo wordt veroorzaakt doordat er afgelopen jaar een onderbesteding op de plankosten is geweest. Deze meevaller is voldoende om de lagere opbrengstenraming (als gevolg van aanpassingen in de grondprijzenbrief) te compenseren.

Investeringskrediet Graadt van Roggenweg
Bij het besluit tot het openen van de grondexploitatie Lombokplein is tegelijkertijd ook het investeringskrediet Graadt van Roggenweg geautoriseerd. Deze twee onderdelen vormen samen de gehele gebiedsontwikkeling Lombokplein.

Scenarioanalyse, risico's en beheersing
Voor het project Lombokplein is een uitgebreide risicoanalyse opgesteld. Tot de belangrijkste risico's behoren onder meer het niet volledig kunnen realiseren van het geprognosticeerde programma en mogelijke kostenoverschrijdingen t.a.v. de herinrichting van de openbare ruimte. Het betreft hier immers een complex en ingrijpend project. Op dit moment wordt het ontwerp en proces samen met de aannemer vormgegeven in een bouwteamconstructie, waarbij continu wordt gemonitord of nog sprake is van een haalbaar project.
Ook kan netcongestie belemmerend werken op de voortgang van het project.

Relatie met de Geheime Bijlage
Voor meer details en achtergrondinformatie, zie de geheime bijlage gegevens grondexploitatieprojecten Gemeente Utrecht.

Projectnaam: Deelgebied 4 Defensieterrein en Deelgebied 5 Merwede: OPG en Busstalling (Merwedekanaalzone)

Doelstelling, inhoud en opgave
De gemeente is eigenaar van het Defensieterrein in deelgebied 4 van de Merwedekanaalzone. Voor het Defensieterrein is in 2014 een grondexploitatie geopend door de gemeenteraad. Op 10 maart 2022 heeft de gemeenteraad het bestemmingsplan ‘Merwedekanaalzone deelgebied 4, Defensieterrein, 1e herziening’ vastgesteld. Hiermee wordt het mogelijk om, bovenop de 600 reeds vastgestelde woningen, nog eens 350 extra woningen te realiseren. Dit betreft 100 sociale huurwoningen en 250 betaalbare woningen in het middensegment (huur en koop). Dit bestemmingsplan is inmiddels onherroepelijk.

In deelgebied 5 is de gemeente eigenaar van het OPG-terrein en de Busstalling. Bij de vaststelling van het Stedenbouwkundig Plan Merwede door de gemeenteraad op 7 oktober 2021 is tevens de grondexploitatie Merwede: OPG en Busstalling geopend. Deelgebied 5 Merwede wordt in twee fasen ontwikkeld. In de eerste fase worden 4.250 woningen ontwikkeld, waarvan ca. 140 door de gemeente. In de tweede fase volgen de resterende 1.750 woningen door de gemeente. Voor de ontwikkeling van fase 2 is met name een succesvolle mobiliteitsstrategie van belang. Op basis van verkeersberekeningen is de verwachting dat er voldoende perspectief is om ook fase 2 van Merwede binnen tien jaar te kunnen ontwikkelen. Het bestemmingsplan voor fase 1 is sinds eind 2024 onherroepelijk. Begin maart 2025 is gestart met de bouw van het eerste blok.

De grondexploitaties maken onderdeel uit van het financieel kader Merwedekanaalzone (MWKZ), welke ook bij genoemde besluitvorming is vastgesteld. Hierin zijn de (vastgestelde en toekomstige) geldstromen van de deelgebieden 4, 5 en 6 van de Merwedekanaalzone in samenhang beschreven, waaronder ook voor de bovenwijkse voorzieningen en openbare ruimte. Actualisatie van de grondexploitaties heeft effect op het financieel kader MWKZ.

Actueel geprognosticeerd resultaat
De grondexploitatie Defensieterrein komt na actualisatie op 1-1-2025 uit op een positieve netto contante waarde. Ten opzichte van de positieve netto contante waarde op 1-1-2024 laat de grondexploitatie (voor winstneming) een verbetering zien van circa 1,2 miljoen euro. Ten laste van deze grondexploitatie zijn, zoals voorgeschreven door het BBV, tot en met 2024 tussentijdse winstnemingen genomen. De bijdrage aan de Mobility Hub XL is gepresenteerd als integraal onderdeel van de grondexploitatie.

De grondexploitatie Merwede OPG en Busstalling komt na actualisatie op 1-1-2025 uit op een positieve netto contante waarde. Ten opzichte van de positieve netto contante waarde op 1-1-2024 blijft het saldo nagenoeg gelijk.

Na actualisatie van de verschillende geldstromen is het financieel kader nog steeds sluitend (zie scenario-analyse, risico’s en beheersing en Geheime Bijlage). De risico’s en daarmee de kans op een niet meer sluitend financieel kader zijn de laatste jaren aanzienlijk gestegen.

Toelichting mutaties
De afwijkingen bij deelgebied 4 worden voornamelijk veroorzaakt door het wegvallen van een kostenpost voor niet-gesprongen explosieven. Nader onderzoek heeft uitgewezen dat er geen risico meer is. Daarnaast is een winstneming gedaan en verwerkt in het resultaat. Bij deelgebied 5 blijft het saldo op netto contante waarde gelijk, maar er zijn wel mutaties geweest bij zowel de kosten en opbrengsten. De wijzigingen bij de kosten worden voornamelijk veroorzaakt door de bijstelling van kosten voor het mobiliteitsconcept, tijdelijk beheer en sanering. De voornaamste mutaties bij de opbrengsten hebben betrekking op de ontvangst van een subsidie en de parameter opbrengstenstijging.

Scenarioanalyse, risico’s en beheersing
Bij deelgebied 4 is de ontwikkelaar de woonblokken aan het bouwen. Dit zou kunnen vertragen, waardoor oplevering van de woningen langer duurt. Dit wordt beheerst door het periodieke overleg tussen de gemeente en de ontwikkelaar.
Deelgebied 5 kent als grootste risico het niet kunnen ontwikkelen van fase 2. De berekening is geactualiseerd en laat een verslechtering zien als gevolg van de hiervoor genoemde oorzaken. Het risico is vooralsnog afgedekt door de beschikbare financiële ruimte zoals besloten bij de programmabegroting 2021 en aanvullende middelen binnen het financieel kader MWKZ, waaronder de winstnemingen deelgebied 4. De voortgang van Merwede fase 1 wordt ook gerapporteerd in het kader van de Regeling Risicovolle Projecten (RRP).

Relatie met de Geheime Bijlage
Voor meer details en achtergrondinformatie, zie de geheime bijlage gegevens grondexploitatieprojecten Gemeente Utrecht waarin de actualisatie van de grondexploitaties en het financieel kader MWKZ nader worden geduid.

Projectnaam: Faciliterende projecten Merwedekanaalzone en ruimtelijke ontwikkelingsprojecten

Doelstelling, inhoud en opgave
Naast actief grondbeleid (de grondexploitaties) is in de Merwedekanaalzone sprake van faciliterend grondbeleid. Dit betreft diverse private initiatieven in het gebied en eveneens de bepalingen en afspraken in (de door addendum gewijzigde) Samenwerkingsovereenkomst (SOK) deelgebied 5 Merwede over het verplichte kostenverhaal van de gemeente.

Actuele stand faciliterend grondbeleid
Voor de woningbouwprojecten Wilhelminawerf in deelgebied 4 en de Eendrachtlaan 10 in deelgebied 6 zijn anterieure overeenkomsten gesloten met ontwikkelaars. De Wilhelminawerf is afgerond en de Eendrachtlaan 10 is eind 2024 opgeleverd.

Voor deelgebied 5 zijn in de (door addendum gewijzigde) SOK uitgewerkte bepalingen en verplichtingen over het verplichte kostenverhaal opgenomen. Hierin zijn bijvoorbeeld afspraken gemaakt over de bijdrage aan bovenwijkse voorzieningen en het bouw- en woonrijp maken. Dit zijn taken waar de gemeente verantwoordelijk voor is en waarvoor de gemeente een bijdrage ontvangt van de grondeigenaren. Het deel van de te verrekenen kosten dat betrekking heeft op de gemeentelijke grondpositie is ingebracht in de vastgestelde grondexploitatie Merwede OPG en Busstalling. Over de betaalmomenten van deze bijdragen zijn afspraken vastgelegd in de SOK en addendum III (doorbouwen aan Merwede) die zijn gekoppeld aan het onherroepelijke bestemmingsplan en start bouw (dit was oorspronkelijk de onherroepelijke omgevingsvergunning). Het collegebesluit over addendum III was op 31-10-2023. In het kader van de 2e en 4e tranche Utrechtse Aanpak is voorgesteld om een aantal beleidsmatige wijzigingen door te voeren.

Het bestemmingsplan is sinds 10 juni 2022 in werking. Dit betekent dat omgevingsvergunningen kunnen worden aangevraagd en verleend. Eind 2023/begin 2024 zijn er door twee ontwikkelaars in totaal drie omgevingsvergunningen aangevraagd voor in totaal vier blokken. Het bestemmingsplan heeft een ruime tijd bij de Raad van State gelegen. Sinds 11 december 2024 is het bestemmingsplan onherroepelijk. Op 3 maart 2025 is de bouw van het eerste blok (blok 12) gestart. Ook voor de twee bruggen over het kanaal en blok 13 zijn de vergunningen verleend. Daarnaast is voor blok 4 een omgevingsvergunning aangevraagd en wordt op korte termijn voor nog twee bouwblokken een aanvraag omgevingsvergunning verwacht.

Voor deelgebied 6 heeft de gemeenteraad in 2021 een conserverend bestemmingsplan vastgesteld. Daarnaast is op 15-09-2022 een Wet voorkeursrecht gemeenten (Wvg) gevestigd op een deel van de gronden in dit deelgebied (fase 1). Hiermee is de weg ingezet om de transformatie, zoals beoogd in de Omgevingsvisie Merwedekanaalzone, vorm te geven en te komen tot een omgevingsplan waarin dit juridisch-planologisch wordt geborgd.

Hiertoe heeft de raad bij vaststelling van het voorkeursrecht een voorbereidingskrediet vastgesteld om te komen tot een Nota van Uitgangspunten als opmaat naar het omgevingsplan. De Nota van Uitgangspunten is op 6 juni 2024 vastgesteld met een aantal moties en een amendement om te komen tot een optimalisatie voor een financieel beter haalbare ontwikkeling. Dit proces is in het najaar van 2024 voltooid. De raad heeft op 12 december 2024 door middel van een motie een voorkeursscenario aangenomen dat het uitgangspunt is voor het omgevingsplan. Dit omgevingsplan is voor inzage vrijgegeven door het college begin maart 2025. Om het voorkeursrecht te behouden, moet het omgevingsplan uiterlijk 15 september 2025 zijn vastgesteld door de gemeenteraad. De planning is om het omgevingsplan in juli ter besluitvorming aan de raad voor te leggen. Op het moment dat er een reëel perspectief is op een haalbaar plan op gebiedsniveau zullen wij een grondexploitatie ter vaststelling aan de raad voorleggen voor de gemeentelijke grondposities in het gebied, waarbij wij zullen voorstellen om deze na vaststelling deel uit te laten malen van het financieel kader Merwedekanaalzone.

Actuele stand ruimtelijke ontwikkelingsprojecten
De afgelopen Voorjaarsnota's zijn er middelen beschikbaar gesteld voor de Merwedekanaalzone. Deze maken onderdeel uit van de reserve ruimtelijke ontwikkelingsprojecten (voorheen Investeringsimpuls RSU). De nog beschikbare budgetten zijn te vinden in de geheime programmeringsbijlage ruimtelijke ontwikkelingsprojecten. Het betreft onder andere middelen voor onverhaalbare plankosten, Rondje Stadseiland in deelgebied 6, plankosten voor de vergroening van de omgeving en middelen voor de verdichtingsopgave.

Projectnaam: Zuilense Vecht

Doelstelling, inhoud en opgave
De gemeenten Stichtse Vecht en Utrecht willen het gebied Zuilense Vecht gezamenlijk verbeteren. Door een open, groene verbinding te maken in samenhang met de omliggende buurten wordt een nieuwe groenstructuur gecreëerd. Deze draagt bij aan de groeiende behoefte aan sporten, bewegen en recreëren, ook buiten verenigingsverband om. Daarnaast draagt het plan bij aan de ontmoetingsfunctie. De niet optimaal functionerende sportparken die nu monofunctioneel worden gebruikt, worden compacter, toekomstbestendig en multifunctioneel ingericht. De woningen die worden toegevoegd, zorgen voor de verbinding tussen de bestaande wijken Zuilen en Op Buuren en dragen bij aan een sluitende business case. Het positieve resultaat van de grondexploitatie is bestemd voor de aanleg van het sportlandschap. Begin 2025 wordt de tender voor de rijwoningen aan het park opgestart en medio 2025 op de markt gezet. De nieuwe sportkantine van Elinkwijk is in februari opgeleverd. Na de verhuizing van Elinkwijk worden de oude opstallen gesloopt en kan de grond bouwrijp worden gemaakt voor de aanleg van de woningbouw en het sportpark.

Actueel geprognosticeerd resultaat
De grondexploitatie Zuilense Vecht komt na actualisatie op 1-1-2025 uit op een positieve netto contante waarde van 2,3 miljoen euro. Ten opzichte van de positieve netto contante waarde op 1-1-2024 van 1,9 miljoen euro laat de grondexploitatie Zuilense Vecht een verbetering zien. Het saldo is daarmee voldoende om de bijdrage aan de aanleg van het sportlandschap volledig te dekken.

Toelichting mutaties
Dit jaar hebben enkele mutaties plaatsgevonden. Per saldo zijn de mutaties positief.

De grootste verbetering komt door de toekenning van de WBI-subsidie. De subsidie is opgenomen in de grondexploitatie. Met het toekennen van de WBI-subsidie is vorig jaar afgesproken dat de omzetting van middenhuur naar middenkoop wordt teruggedraaid. Onder middenhuurwoningen zit een lagere grondprijs, dus dat heeft een negatief effect op de grondexploitatie. Naast deze verslechtering zijn ook de kosten voor water compenserende maatregelen opgehoogd, aan de hand van een nieuwe raming. Ook zijn de kosten voor het ondergrondsparkeren naar boven bijgesteld. Dit drukt de grondopbrengsten, waardoor de grondexploitatie ook verslechtert.

Scenarioanalyse, risico’s en beheersing
Er zijn geen projectspecifieke risico's te melden.
Dit project gaat wel mee in de generieke scenarioanalyse.

Relatie met de Geheime Bijlage
Voor meer details en achtergrondinformatie, zie de geheime bijlage gegevens grondexploitatieprojecten Gemeente Utrecht.

Projectnaam: Oudenrijn West

Doelstelling, inhoud en opgave
Het project Oudenrijn West betreft de ontwikkeling van bedrijventerrein Oudenrijn West, dat inmiddels vrijwel volledig bouwrijp en grotendeels ook woonrijp is gemaakt. Het totale plangebied is circa 47 hectare groot waarvan 28 hectare uitgeefbaar. Nog twee kavels moeten worden uitgegeven waarvan één in 2023 in optie is genomen. De actuele verwachting is dat deze grondexploitatie per 31-12-2030 kan worden afgesloten.

Actueel geprognosticeerd resultaat
De grondexploitatie komt na actualisatie per 1-1-2025 uit op een saldo van circa nihil op netto contante waarde. Ten opzichte van het netto contante saldo per 1-1-2024 heeft zich nauwelijks een wijziging voorgedaan.

Toelichting mutaties
Er hebben zich geen mutaties in het saldo voorgedaan.

Scenarioanalyse, risico's en beheersing
Er is beperkt sprake van projectspecifieke risico's. Voor dit project is tevens een generieke scenarioanalyse uitgevoerd.

Relatie met de Geheime Bijlage
Voor meer details en achtergrondinformatie, zie de geheime bijlage gegevens grondexploitatieprojecten Gemeente Utrecht.

Projectnaam: Hart van de Meern

Doelstelling, inhoud en opgave
Het Hart van de Meern bestaat uit vier kwadranten die gefaseerd worden ontwikkeld. De eerste drie kwadranten zijn volledig gereed. Voor het Zuidoostkwadrant wordt een woningbouwontwikkeling voorzien op de locatie ten zuidoosten van de Meerndijk en de Rijksstraatweg. Momenteel staan hier panden aan de Meerndijk en ligt er een parkeerplaats. Er wordt gewerkt aan een vernieuwd plan voor dit kwadrant, dat naar verwachting in het vierde kwartaal van 2025 ter besluitvormig wordt voorgelegd.

Actueel geprognosticeerd resultaat
De grondexploitatie Hart van de Meern komt na actualisatie op 1-1-2025 uit op een negatieve netto contante waarde van 0,8 miljoen euro. Ten opzichte van de negatieve netto contante waarde op 01-01-2024 van 0,8 miljoen euro kent de grondexploitatie Hart van de Meern geen groot verschil. Er is geen sprake van tussentijdse winstneming.

Toelichting mutaties
De totale lasten en opbrengsten blijven na actualisatie vrijwel gelijk.

Scenarioanalyse, risico's en beheersing
Voor het project wordt rekening gehouden met verwervingskosten. De aankoopkosten betreffen een risico. Bij te hoge kosten kan worden overwogen deze percelen in te passen. Voor de Zuidoostkwadrant wordt gewerkt aan een update van het SPvE, waardoor op verschillende aspecten wijzigingen (zowel positief als negatief) kunnen optreden.

Relatie met de Geheime Bijlage
Voor meer details en achtergrondinformatie, zie de geheime bijlage gegevens grondexploitatieprojecten Gemeente Utrecht.

Projectnaam: Kern / Centrumplan Vleuten

Doelstelling, inhoud en opgave
Dit project betreft het inpassen en toevoegen van een gezondheidscentrum en enkele woningen die de centrumfunctie versterken. Verder is het openbaar gebied bij het Wijkservicecentrum heringericht zodat het beter aansluit bij het dorpse karakter van Vleuten. Er worden de komende jaren nog enkele kavels voor woningbouw uitgegeven. De verwachting is dat deze grondexploitatie per 1-1-2029 kan worden afgesloten.

Actueel geprognosticeerd resultaat
De grondexploitatie komt na actualisatie op 1-1-2025 uit op een negatieve netto contante waarde van 8,6 miljoen euro. Ten opzichte van de negatieve netto contante waarde op 1-1-2024 is dit nauwelijks gewijzigd.

Toelichting mutaties
De grondwaarden van de twee nog uit te geven kavels zijn aangepast vanwege de huidige marktomstandigheden. Ook is de looptijd verlengd zodat de begeleiding van de bouwgroep goed plaats kan vinden.

Scenarioanalyse, risico’s en beheersing
Er zijn geen projectspecifieke risico's te melden.
Dit project gaat wel mee in de generieke scenarioanalyse.

Relatie met de Geheime Bijlage
Voor meer details en achtergrondinformatie, zie de geheime bijlage gegevens grondexploitatieprojecten Gemeente Utrecht.

Projectnaam: BEFU

Doelstelling, inhoud en opgave
Op het terrein van de voormalige betonmortelfabriek Utrecht (BEFU) in Hoograven worden circa 135 flexwoningen gerealiseerd, die hier tien jaar blijven staan. Inmiddels is de bouw van deze woningen gereed. De woningen zijn eind 2024 opgeleverd en verhuurd. Vanwege geluidsbeperking door de A12 is ontwikkeling van permanente woningbouw nu (nog) niet mogelijk. We verwachten dat over tien jaar permanente woningbouw wel gerealiseerd kan worden, omdat dan geluidsschermen zijn gerealiseerd langs de A12 (relatie met tracébesluit A27). Er kunnen dan 76 woningen worden gerealiseerd.

Actueel geprognosticeerd resultaat
De grondexploitatie BEFU komt na actualisatie op 1-1-2025 uit op een negatieve netto contante waarde van 1,99 miljoen euro. Ten opzichte van de negatieve netto contante waarde op 01-01-2024 van 2,07 miljoen euro laat de grondexploitatie BEFU een verbetering zien van 0,08 miljoen euro.

Toelichting mutaties
De wijziging in het saldo wordt veroorzaakt door het aanpassen van de parameters rente en inflatie. Per saldo is er een kleine verbetering.

Scenarioanalyse, risico’s en beheersing
Vanwege de vertrouwelijkheid zijn de projectspecifieke risico's opgenomen in de 'geheime bijlage' (onder nadere financiële toelichting).

Relatie met de Geheime Bijlage
Voor meer details en achtergrondinformatie, zie de geheime bijlage gegevens grondexploitatieprojecten Gemeente Utrecht.

Projectnaam: Isotopenweg

Doelstelling, inhoud en opgave
De grondexploitatie Isotopenweg betreft een ontwikkeling van een kavel op het bedrijventerrein Lage Weide. In 2024 is het SPvE vastgesteld om op de locatie een Museumdepot en een vrachtwagenparkeerplaats te realiseren. Dit SPvE is inhoudelijk en financieel verwerkt bij dit MPR2025.

Actueel geprognosticeerd resultaat
De grondexploitatie Isotopenweg komt na actualisatie op 1-1-2025 uit op een netto contante waarde van 0,0 miljoen euro. Ten opzichte van de netto contante waarde op 1-1-2024 van 0,0 miljoen euro blijft de grondexploitatie Isotopenweg een neutraal resultaat behouden.

Toelichting mutaties
Ten opzichte van de grondexploitatie die begin 2024 bij het vastgestelde SPvE zat, is de einddatum van de grondexploitatie nu met twee jaar opgeschoven naar 31-12-2028. Dit komt omdat uitgebreidere planuitwerking is vereist vanwege netcongestie en nader onderzoek naar de doelgroepen van de beoogde vrachtwagenparkeerplaats.

Scenarioanalyse, risico’s en beheersing
Er zijn geen projectspecifieke risico's te melden.
Dit project gaat wel mee in de generieke scenarioanalyse.

Relatie met de Geheime Bijlage
Voor meer details en achtergrondinformatie, zie de geheime bijlage gegevens grondexploitatieprojecten Gemeente Utrecht.

Risicomanagement Grondexploitaties

Risicomanagement

Conform de door de raad vastgestelde nota Risicomanagement en Weerstandsvermogen, worden de risicoanalyses voor de gemeentelijke grondexploitaties twee keer per jaar geactualiseerd (bij de Jaarstukken en bij de Programmabegroting). Voor het opvangen van de risico's van de gemeentelijke grondexploitaties is op basis van het actuele financiële beeld geen gemeentebreed weerstandsvermogen nodig. Deze risico's kunnen worden opgevangen binnen de reserve grondexploitaties. Vanaf dit MPR zijn de risico's van de twee nieuwe grondexploitaties Leidsche Rijn ondergebracht bij de gemeentelijke grondexploitaties. De grondexploitaties volgen hiermee dezelfde methodiek voor het inschatten van het risicoprofiel.
Het benodigde weerstandsvermogen voor het opvangen van de risico's van de grondexploitatie Stationsgebied is onderdeel van het gemeentebrede weerstandsvermogen. De omvang van het benodigde weerstandsvermogen voor het opvangen van de risico's van de grondexploitatie Stationsgebied blijft ongewijzigd.

Dekking voor de risico's binnen Merwedekanaalzone zijn afgedekt door de beschikbare financiële ruimte zoals besloten bij de programmabegroting 2021 en aanvullende middelen binnen het financieel kader Merwedekanaalzone (MWKZ). Het financiële kader MWKZ wordt nader toegelicht in de geheime bijlages.

Wij hebben de risico- en scenario analyses voor de gemeentelijke grondexploitaties geactualiseerd. Zoals eerder aangegeven en voorzien bij de Peilstok Stedelijke Ontwikkeling 2024, zijn de onzekerheden in de markt toegenomen, voornamelijk als gevolg van de problematiek rondom netcongestie. In verband met dit risico is een ophoging van de risicoreservering binnen de reserve grondexploitaties nodig. De benodigde reservering in de reserve grondexploitatie was vorig jaar 24,9 miljoen euro en is nu toegenomen tot 29,5 miljoen euro.
Voor het opvangen van de risico's van Merwedekanaalzone en Stationsgebied gelden conform raadsbesluitvorming specifieke risicoafslagen. Ook deze zijn geactualiseerd.

De belangrijkste scenario's, inclusief de belangrijkste project specifieke risico's ultimo 2024, worden hieronder kort beschreven. Effecten van bestuurlijke besluitvorming zijn hierin niet opgenomen. Voor alle scenario's geldt dat het *mogelijke* ontwikkelingen zijn. De huidige maatschappelijke ontwikkelingen maken dat de toekomstige effecten moeilijker zijn in te schatten, zowel aan de opbrengsten- als kostenkant. Er is echter vooralsnog geen directe aanleiding dat de scenario's zich voordoen in beschreven hoedanigheid, omdat bij de meest recente actualisatie voorgedane effecten deels al zijn verwerkt. Toch is de waarschijnlijkheid dat deze scenario's zich kunnen voordoen toegenomen ten opzichte van vorig jaar.

Grondexploitatie (Euro)	Scenario-analyse 2024	Scenario-analyse 2025
Gemeentelijke grondexploitaties (incl. Leidsche Rijn)	24,9 miljoen	29,5 miljoen
Stationsgebied	12,3 miljoen	12,3 miljoen
Merwedekanaalzone	Financieel kader	Financieel kader

Risicomanagement: de belangrijkste scenario's

Scenario 1: Fasering 4 jaar on hold (2025-2028) als gevolg van netcongestie

- Toelichting: de opbrengsten van de gemeentelijke grondexploitaties vertragen vanaf 2025 met vier jaar. Vanaf 2029 wordt de woningbouwproductie hervat.
- Mate van waarschijnlijkheid conform Nota Weerstandsvermogen: categorie 3 (50%).

Scenario 2: Uitblijven opbrengstenstijging

- Toelichting: de opbrengsten in de gemeentelijke grondexploitaties stijgen niet: opbrengstenindex is 0% voor een periode van tien jaar.
- Mate van waarschijnlijkheid conform Nota Weerstandsvermogen: categorie 2 (25%).

Scenario 3: renteverhoging van 2,00 % naar 2,5%

- Toelichting: de rekenrente van de gemeente Utrecht (nu 2,00%) stijgt vanaf 2025 tot einde looptijd naar 2,5%.
- Mate van waarschijnlijkheid conform Nota Weerstandsvermogen: categorie 4 (25%).

Scenario 4: hogere kostenstijging van 3% in plaats van 2,5%

- Toelichting: de kostenstijging is de komende jaren niet 2,5% maar 3%.
- Mate van waarschijnlijkheid conform Nota Weerstandsvermogen: categorie 2 (25%).

Generieke risico's	Ongewogen risico	Weging	Gewogen risico
Scenario 1	-23.760.000	50%	-11.880.000
Scenario 2	-25.840.000	25%	-6.460.000
Scenario 3	-145.000	25%	-36.000
Scenario 4	-12.420.000	25%	-3.100.000
Subtotaal			-21.480.000
Projectspecifieke risico's			
Grondprijsrisico			-3.015.000
Stagnatie			-3.485.000
Kostenoverschrijdingen			-1.570.000
Subtotaal			-8.070.000
Totaal			-29.550.000

Reserve grondexploitaties en voorziening negatieve grondexploitaties

Toelichting op de reserve
De reserve grondexploitaties is bestemd voor het opvangen van niet begrote financiële tegenvallers in grondexploitatieprojecten en voor het afdekken van financiële risico's bij het nemen van initiatieven in de ruimtelijke ontwikkeling van de stad. Sinds 2021 was ook de tussentijdse winstneming over de robuuste posten uit de grondexploitatie Leidsche Rijn in deze reserve opgenomen. Bij de actualisatie van de grondexploitatie Leidsche Rijn Uitvoeringsprogramma en Leidsche Rijn A2-zone zijn de robuuste posten volledig onderbouwd en opgenomen in de ramingen. De robuuste ramingen zijn daarmee verlaagd van 107,9 miljoen euro naar 0 euro.

Verloop reserve grondexploitaties
Op basis van de actuele resultaten van de grondexploitaties en de actuele benodigde risicoreserveringen zijn de stand en het meerjarig verloop van de reserve grondexploitaties bepaald.
De tussentijdse winstneming bedraagt 18,2 miljoen euro op de grondexploitatie Leidsche Rijn Uitvoeringsprogramma en 3,7 miljoen euro op de overige gemeentelijke grondexploitaties. Daarnaast is bij het afsluiten van de oude grondexploitatie Leidsche Rijn een resultaat genomen van 49,4 miljoen euro. De winstnemingen en resultaatneming zijn in 2024 in de reserve gestort en daarmee opgenomen in het beginsaldo per 1 januari 2025. De reserve grondexploitaties heeft een positief meerjarig beeld van 2,657 miljoen euro in jaarsnede 2029. Dit beeld is een realistische weergave van de huidige situatie.

Vanuit diverse grondexploitaties worden in lijn met het raadsbesluit Mobiliteitshub XL bijdragen gedaan voor de dekking van de kosten van de Mobiliteitshub XL. Deze bijdrage worden grotendeels tijdens de realisatie van de Mobiliteitshub XL in de vaste activa reserve gestort. Indien aan de orde zullen wij voor de laatste tranche vanuit de grondexploitatie Beurskwartier in de periode 2028 tot 2033 binnen de reserve grondexploitaties een kasschuif toepassen. Een concreet voorstel leggen wij te zijner tijd voor op basis van de voortgang (actuele kasstroom) van de Mobiliteitshub XL.

Reserve grondexploitaties
De geprognosticeerde resultaten op de gemeentelijke grondexploitaties en tussentijdse winstnemingen op de grondexploitatie Leidsche Rijn Uitvoeringsprogramma worden als storting meegenomen in het meerjaren verloop van de reserve grondexploitaties en zijn onderdeel van het huidig saldo.
De tussentijdse winstnemingen worden berekend op basis van de POC-methode (Percentage of Completion) en op eindwaarde.

reserve grondexploitaties	2025	2026	2027	2028	2029
Beginsaldo per 1 januari	63.353	72.467	74.627	73.913	71.437
Stortingen	12.840	5.559	2.685	2.724	6.001
Onttrekkingen	3.726	3.399	3.399	5.199	4.099
Saldo na stortingen en onttrekkingen	72.467	74.627	73.913	71.437	73.339
Reserveringen	33.646	33.446	33.246	32.796	33.446
Risico reserveringen	35.936	37.236	37.236	37.236	37.236
Ruimte reserve grondexploitaties	2.885	3.945	3.431	1.406	2.657

Verloop voorziening negatieve grondexploitaties
Het vormen van de voorziening vindt onderbouwing in artikel 44, lid 1a van het BBV, waarin staat: *"Voorzieningen worden gevormd wegens verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is, doch redelijkerwijs te schatten".* Bij vaststelling door de raad van een grondexploitatie met een negatief saldo of bij een mutatie bij de jaarlijkse actualisatie wordt de voorziening aangepast. Bij het afsluiten van een grondexploitatie met een negatief saldo vindt verrekening met de voorziening plaats. De aanpassingen van de voorziening ten gevolge van planvaststelling, planwijziging of afsluiting worden uit de reserve grondexploitaties gedekt.

Voorziening negatieve grondexploitaties	MPR 2024	Mutatie 2024	MPR 2025
Negatieve Grondexploitaties	17.185	37.610	54.795
Stationsgebied	91.587	-41.686	49.901

Negatieve Grondexploitaties
In 2024 heeft de raad de negatieve grondexploitaties Lombokplein en Leidsche Rijn A2 Zone geopend. Vanwege het openen van de negatieve grondexploitaties neemt de voorziening toe met 43,454 miljoen euro. Op grond van de actualisatie van de grondexploitatieprojecten, is per 31 december 2024 een voorziening van 54,795 miljoen euro nodig. Om de voorziening op dit niveau te brengen, is 5,844 miljoen euro onttrokken en toegevoegd aan de reserve grondexploitaties.

Stationsgebied
Bij het MPR 2024 is besloten een aantal delen van de grondexploitatie Stationsgebied af te sluiten en te verrekenen met de voorziening Stationsgebied. Door deze afsluiting neemt de voorziening af met 42,050 miljoen euro.

De actualisatie van de grondexploitatie Stationsgebied heeft geleid tot een storting van 0,364 miljoen euro in de voorziening negatieve grondexploitatie Stationsgebied. Dit bedrag is onttrokken aan de reserve grondexploitaties.

Voorziening negatieve grondexploitaties
Tegenover de grondexploitaties met een negatief saldo staat de voorziening negatieve grondexploitaties. Het (negatieve) resultaat van de grondexploitaties en de stand van de voorziening worden beide berekend op eindwaarde waardoor er meerjarig sprake is van een sluitend financieel beeld. Bij vaststelling door de raad van een grondexploitatie met een negatief saldo, of bij een mutatie bij de jaarlijkse actualisatie, wordt de voorziening met hetzelfde bedrag aangepast. Positieve en negatieve tussentijdse mutaties worden verrekend met de reserve grondexploitaties. Bij het afsluiten van een grondexploitatie met een negatief saldo, vindt verrekening met de voorziening plaats.

Toevoeging reserve grondexploitaties

- Op basis van de POC-methode worden de toekomstige winstnemingen uit de grondexploitatie Leidsche Rijn Uitvoeringsprogramma in de reserve gestort.
- Positieve eindsaldi van de gemeentelijke grondexploitaties worden in de reserve gestort.
- In 2025 wordt bij het afsluiten van een anticiperende verwerving een resultaat verwacht.
- In 2024 heeft de raad besloten om 0,4 miljoen euro beschikbaar te stellen uit het budget Betaalbaar Wonen voor het plan Leidsche Rijn centrum Oost (G15b).
- In de Voorjaarsnota 2025 wordt in 2025 5,483 miljoen euro toegevoegd aan de reserve vanuit de algemene middelen.
- In de Voorjaarsnota's 2017 en 2018 en in de Programmabegroting 2021 zijn meerjarige tranches bestemd voor de gebiedsopgave Lombokplein en doorvaarbare Leidsche Rijn. In de Voorjaarsnota 2024 zijn deze tranches naar beneden bijgesteld.

Onttrekking reserve grondexploitaties

- De bijdrage aan de algemene middelen betreft taakstellingen (verlaging van plankosten, efficiencymaatregelen en een inkooptaakstelling) vanuit besluiten uit het verleden.
- De bijdrage aan de producten van Ruimte is bestemd voor bestemmingsplankosten in het kader van grondexploitaties (0,3 miljoen euro), voor de inzet van ruimtelijk regisseurs bij voorstellen voor locatieontwikkelingen (0,4 miljoen euro) en voor promotie en acquisities (0,1 miljoen euro).
- De gereserveerde gelden voor de Heycopbrug binnen de grondexploitatie Merwedekanaalzone DG 4 worden geïnvesteerd in het verbeteren van de mobiliteit in Dichterswijk (amendement A129 2021).
- In 2021 heeft de raad besloten om 1,7 miljoen euro beschikbaar te stellen uit het budget Betaalbaar Wonen voor het plan Zuilense Vecht. De resterende middelen (0,4 miljoen euro) worden in 2025 onttrokken.

Toevoeging	2025	2026	2027	2028	2029
Winstafdracht grondexploitatie Leidsche Rijn	2.823	1.809	2.285	1.174	1.918
Eindsaldo gemeentelijke grondexploitaties					2.533
Resultaat anticiperende verwerving	423				
Leidsche Rijn Centrum Oost betaalbaar wonen	361				
Storting in de reserve (VJN 2025)	5.483				
Tranches voorjaarsnota's + programmabegroting	3.750	3.750	400	1.550	1.550
Totaal	**12.840**	**5.559**	**2.685**	**2.724**	**6.001**

Onttrekking	2025	2026	2027	2028	2029
Bijdrage algemene middelen	2.367	2.367	2.367	2.367	2.367
Bijdrage producten Ruimte	832	832	832	832	832
Mobiliteit in Dichterswijk	100	200	200	2000	900
Betaalbaar wonen Zuilense Vecht	427				
Totaal	**3.726**	**3.399**	**3.399**	**5.199**	**4.099**

Reserveringen reserve grondexploitaties

Reserveringen	2025	2026	2027	2028	2029
Strategische verwervingen	3.000	3.000	3.000	3.000	3.000
Anticiperende verwervingen	3.000	3.000	3.000	3.000	3.000
Pre Grondexploitaties	2.983	2.983	2.983	2.983	2.983
Plankosten voorbereidingsfase faciliterend grondbeleid	4.751	4.751	4.751	4.751	4.751
Merwedekanaalzone OPG en Busstalling VJN 2016 en 2017	7.843	7.843	7.843	7.843	7.843
Saldo Merwedekanaalzone DG4 en 5 behouden voor ontwikkeling Merwedekanaalzone	5.469	5.469	5.469	5.469	5.469
Mobiliteit in Dichterswijk	3.300	3.100	2.900	900	0
Investeringsruimte Lombokplein	0	0	0	1.550	3.100
Centrum Overvecht WBI	3.300	3.300	3.300	3.300	3.300
Toekomstige grondexploitaties met een negatief saldo	0	0	0	0	0
Realisatie stimulans woningbouw	0	0	0	0	0
Totaal	**33.646**	**33.446**	**33.246**	**32.796**	**33.446**

Toelichting op de reserveringen

- Voor het afdekken van risico's op het strategisch aangekochte vastgoed is een reservering opgenomen. Conform beleid wordt dit vastgoed eens per vier jaar geherwaardeerd.
- Voor het opvangen van risico's op anticiperende verwervingen is een reservering opgenomen. Hiermee kunnen wij ook aankopen doen waarmee wij ambities uit de RSU 2040 realiseren. Het gaat dan om locaties waar grondpositie cruciaal is voor het realiseren van de gewenste ruimtelijke opgave (waaronder dubbel ruimtegebruik).
- Met de investeringsruimte voor pre-grondexploitaties kunnen wij voorstellen doen voor het oppakken en doelmatig invullen van een gebiedsontwikkeling. Hierbij kan worden gedacht aan het beschikbaar stellen van voorbereidingskredieten of aanvullende gewenste investeringen ten laste van gebiedsontwikkelingen waar een batig saldo op wordt verwacht die niet onder het BBV vallen, maar wel de doelmatigheid van de ontwikkeling vergroten en bijdragen aan het realiseren van de (ruimtelijke) ambities in de RSU. De investeringsruimte is beschikbaar gesteld voor voorbereidingskredieten voor de gebiedsontwikkelingen Overvecht Centrum (1,7 miljoen euro), Galgenwaard (1,0 miljoen euro) en Merwedekanaalzone deelgebied 6 (0,2 miljoen euro). Deze voorbereidingskosten worden op basis van BBV regelgeving verantwoord onder de immateriële vaste activa. Tot het moment van openen van de grondexploitatie geldt de investeringsruimte als achtervang. Na het openen van de grondexploitatie wordt het voorbereidingskrediet ten laste van de grondexploitatie gebracht en is de investeringsruimte pregrondexploitaties opnieuw beschikbaar.

- Om het risico van het niet kunnen verhalen van de plankosten (faciliterend grondbeleid) in de in de RSU 2040 genoemde ontwikkelgebieden, is een reservering opgenomen in de reserve grondexploitaties. Bij veel van de in de RSU 2040 genoemde gebieden is aan de voorkant niet duidelijk of we een overeenkomst kunnen sluiten, omdat er sprake is van een tekort en er aanvullende middelen (subsidies) nodig zijn. De plankosten worden zo veel mogelijk verhaald op de initiatiefnemers en/of ingebracht in nog te openen grondexploitaties. Totdat daar duidelijkheid over is, geldt de reservering als achtervang. De reservering is beschikbaar gesteld voor:
    - planvorming van de gebiedsontwikkeling Rijnenburg (2,0 miljoen euro)
    - afronding van het Masterplan Overvecht Centrum (1,4 miljoen euro)
    - planvorming van de herontwikkeling van P&R Overvecht (0,35 miljoen euro)
    - het opstellen van een omgevingsplan voor de ontwikkeling van Merwedekanaalzone deelgebied 6 (0,3 miljoen euro)
    - herontwikkeling van de Indusdreef (0,25 miljoen euro)
    - ontwikkeling van het plangebied Ravellaan Noord (0,2 miljoen euro)
    - planvorming voor (gedeeltelijke) herbestemming van parkeergarage Paardenveld (0,2 miljoen euro)
    - herontwikkeling van de Strosteeg (0,2 miljoen euro).
- Bij de vaststelling van de Programmabegroting 2021 is besloten om middelen te reserveren voor de dekking van het risicoprofiel voor de ontwikkelpositie in fase 2 van de grondexploitatie OPG en Busstalling (resterende 1.750 woningen). Als fase 2 niet kan worden gerealiseerd, laat de grondexploitatie een negatief saldo zien. Met de beschikbare financiële ruimte voor het risicoprofiel voor fase 2 lossen we dit op. Per jaar zal gekeken worden in welke mate dekking nodig is voor het risicoprofiel. Indien het risicoprofiel afneemt, kunnen we conform het besluit de financiële ruimte inzetten voor dekking van de gemeentelijke (publieke) bijdrage aan de bovenwijkse investeringen van fase 1 (maximaal 4.250 woningen). Wanneer fase 2 doorgaat is de risicoreservering niet nodig. De middelen kunnen we dan inzetten voor de gedeeltelijke (publieke) dekking van de bij deze fase horende bovenwijkse voorzieningen. Deze bovenwijkse voorzieningen worden immers slechts gedeeltelijk gedekt door de gebiedsontwikkeling Merwede.
- Bij de vaststelling van de Programmabegroting 2021 is het besluit genomen om de positieve resultaten (inclusief tussentijdse winstnemingen) op de grondexploitaties in deelgebied 4 en 5 van de Merwedekanaalzone te behouden voor het gebied. Deze middelen zijn nodig om de noodzakelijke bovenwijkse investeringen van gemeentelijke (publieke) dekking te kunnen voorzien.
- De gereserveerde gelden voor de Heycopbrug binnen de grondexploitatie Merwedekanaalzone DG 4 worden geïnvesteerd in het verbeteren van de mobiliteit in Dichterswijk (amendement A129 2021).
- In de Voorjaarsnota's 2017 en 2018 en de Programmabegroting 2021 zijn meerjarige tranches bestemd voor de dekking van de ontwikkelopgave Lombokplein en doorvaarbare Leidsche Rijn. Deze financiële investeringsruimte Lombokplein bestemmen wij vanaf 2028 voor de dekking van de kapitaallasten plandeel Graadt van Roggenweg.
- Als gevolg van de woningbouwontwikkeling in Overvecht Centrum zijn de kosten voor de herinrichting van het huidige parkeerterrein in 2022 uit de grondexploitatie van de NPD strook gehaald. Conform het MPR 2022 reserveren wij dit bedrag voor de ontwikkeling van Overvecht Centrum als cofinanciering voor de toegekende rijksbijdrage uit de Woningbouwimpuls.
- Bij de vaststelling van de beleidsnota Grondbeleid 2024 is de kanttekening geplaatst dat voor toekomstige te openen grondexploitaties financiële ruimte nodig is om geprognosticeerde tekorten te kunnen dekken, dan wel voor de benodigde cofinanciering in relatie tot rijkssubsidies. Op dit moment is deze financiële ruimte niet beschikbaar in de begroting. De keuze om hiervoor financiële middelen te bestemmen, kunnen wij jaarlijks in de Voorjaarsnota aan u voorleggen bij de integrale afweging. Vervolgens besluit de raad over de inzet van deze middelen voor specifieke grondexploitaties.
- Gekoppeld aan het voorstel over de uitwerking van de bestendige bekostigingssystematiek voor de groei van de stad die nodig is met het oog op besluitvorming over toekomstige investeringen, stellen wij bij de Voorjaarsnota 2025 voor de bijdrage die de gemeente ontvangt uit de door de rijksoverheid aangekondigde 'Realisatiestimulans woningbouw" te reserveren binnen de reserve grondexploitaties.

Risicoreserveringen

Risicoreserveringen	2025	2026	2027	2028	2029
Risicoanalyse grondexploitaties	29.553	29.553	29.553	29.553	29.553
Risicoreservering Graadt van Roggenweg	0	1.300	1.300	1.300	1.300
Risico planschade actualiserende bestemmingsplannen	900	900	900	900	900
Risico's gekoppeld aan gebiedsontwikkelingen	5.483	5.483	5.483	5.483	5.483
Totaal	**35.936**	**37.236**	**37.236**	**37.236**	**37.236**

Toelichting op de risicoreserveringen in de reserve

- Risicoanalyse grondexploitaties: het totale risicoprofiel voor de grondexploitaties is ingeschat op 29,553 miljoen euro. Hiervoor is een reservering opgenomen. Voor de toelichting hierop: zie paragraaf risicomanagement grondexploitaties.
- Risicoreservering Graadt van Roggenweg: deze reservering is opgenomen voor de projectspecifieke risico's van de gebiedsontwikkeling Lombokplein die betrekking hebben op het plandeel investeringskrediet Graadt van Roggenweg.
- Bij het in procedure brengen van bestemmingsplannen is het niet mogelijk om eventuele planschadeclaims te dekken uit de business case van het betreffende gebied, aangezien er nog geen sprake is van een gebiedsontwikkeling. Bij de Voorjaarsnota 2021 is voor het opvangen van deze specifieke risico's 0,9 miljoen euro gereserveerd.
- In de Voorjaarsnota 2025 (zie ook p. 9 van het MPR 2025) stellen wij voor om 5,483 miljoen euro incidenteel te storten in de reserve grondexploitaties voor o.a. het opvangen van risico's gekoppeld aan gebiedsontwikkelingen, zoals netcongestie, de betaalbaarheid van voorzieningen en businesscases die onder druk staan.

Gemeente Utrecht

Meerjaren Perspectief Ruimte 2025

5e tranche maatregelen op gang houden woningbouw

Projectnaam: Burgemeester Verderlaan 17-19		
Gebied	**Status**	**Voorgesteld programma**
Leidsche Rijn	planvorming	65 sociale huurwoningen en 4.300 m² bvo maatschappelijk programma (deels subsidierelatie)

Probleem

De financiële haalbaarheid is een probleem. Het pand is van de gemeente en in het verleden aangekocht als strategische verwerving. De gemeente wil hier graag 65 sociale huurwoningen op een plint met 4.300m2 maatschappelijk programma realiseren middels sloop/nieuwbouw van het bestaande gebouw van circa 4.800 m² bvo. Met de grondopbrengsten uit dit wenselijke programma is echter de administratieve boekwaarde ca € 3,5 mln niet te dekken. Het project vertoont daardoor een tekort van ca € 3,1 mln.

Voorgestelde maatregel/aanpassingen voor haalbaarheid

1. Financiële bijdrage van € 3,155 miljoen uit de middelen betaalbaar wonen

Alternatief kan een duurder programma gerealiseerd worden met meer vrije sector en daarmee hogere grondopbrengsten, maar dan levert de locatie bijna geen bijdrage aan de sociale voorraad en de huisvesting van aandachtsgroepen. Daarnaast vervallen dan de maatschappelijke (jeugdzorg)functies die we willen behouden zoals Buurtteam Sociaal, KOOS, Altrecht, Lister en Lokalis.

Het voorgestelde programma is de uitkomst van een analyse van drie scenario's, waarvan dit programma gezien de samenstelling van de omgeving als het meest wenselijk gezien wordt door de toevoeging van sociale huurwoningen en het behoud van maatschappelijk programma. Een kleinere financiële bijdrage is alleen mogelijk door duurdere woningen toe te voegen in het woonprogramma. Gezien de mix in de wijk mis je dan een van de weinige kansen om de wijk beter in balans te brengen. Ook is het maatschappelijke programma moeilijker te behouden in een alternatief scenario.

Afhankelijkheden/risico's

De risico's op dit project zijn beperkt. Afnemer van het programma is immers al bekend (nader te bepalen corporatie) en het gebouw is reeds van de gemeente.

In de middelen betaalbaar wonen is ongeveer het benodigde bedrag beschikbaar. In verband met de vroege fase in het ontwikkelproces en de onzekerheid over de uitgangspunten wordt het restant van de reserve gereserveerd voor dit project. Wanneer de middelen niet beschikbaar worden gesteld kan het voorgestelde programma niet nader onderzocht worden omdat er dan een te groot financieel tekort is.

Tijdsperiode

- Huurperiode is recent verlengd tot eind 2027. Dus vanaf begin 2028 is het pand leeg van verhuur;
- Sloop en bouwrijp maken kan dan begin 2028 plaatsvinden;
- Start bouw kan dan starten rond medio 2028.

.

Projectnaam Herontwikkeling voormalig Pieter Baan Centrum		
Gebied	**Status**	**Voorgesteld programma**
NOOZ	SPVE Vastgesteld (2021)	11.300m2 wonen 25% sociale huur, specifiek voor bijzondere en kwetsbare doelgroepen, 15% sociale huur regulier, 25% middenhuur, 35% vrije sector. Culturele broedplaatsen: minimaal 3.000 m2; waarvan - min. 1500 m2 broedplaats met betaalbare werkruimte voor kunstenaars en kleine bedrijven, - min. 500 m2 bvo voor meerdere collectieve presentatieruimtes Maatschappelijke functies: minimaal 500m2 Horeca: maximaal 500m2 Totaal maximaal toegestaan bovengronds volume 19.125m2

Probleem

Financiële haalbaarheid.

Eigenaar/Ontwikkelaar (Loostad) heeft inzage gegeven in de businesscase, die vervolgens door de gemeente kritisch is beoordeeld. De conclusie is dat de huidige businesscase, gebaseerd op de uitgangspunten uit het SPVE van 2021 en het hoge aankoopbedrag, een negatief resultaat laat zien. Door op meerdere punten af te wijken van het SPVE en geen winst op dit project na te streven, verbetert de businesscase. Met de kennis van nu verwacht Loostad dat kosten en baten in elke fase in balans gebracht kunnen worden waardoor de ontwikkeling voortvarend kan worden gecontinueerd. Zij zijn bereid om de gefaseerde voortgang in de ontwikkeling ook contractueel te borgen middels afspraken hierover in de anterieure overeenkomst.

Voorgestelde maatregel/aanpassingen voor haalbaarheid

De broedplaats blijft in het voorstel volledig (en conform het SPvE) behouden. Dit is negatief voor de business case, maar belangrijk voor het project. Stedenbouwkundig is het mogelijk om meer bouwhoogte en volume toe te staan en een aangepaste inpassing van de parkeervoorziening (van verdiept naar half verdiept) verbetert de ruimtelijke verbinding binnen het project. Met enkel deze stedenbouwkundige ingrepen blijft het gat te groot. De grootste voorgestelde wijziging betreft de omzetting van het middenhuurprogramma (was 30%) naar sociale huur (+5%) en betaalbare koop (+25%). Hiermee komt er 40% sociaal in het project, maar daalt het middensegment van 30% naar 25%. De stedenbouwkundige en programmatische voorstellen zijn door Loostad in een ontwerp en business case uitgewerkt en stedenbouwkundig en financieel door ons beoordeeld en acceptabel bevonden. Een groot deel van de uitgangspunten uit het SPvE blijven behouden en met de voorgestelde wijzigingen neemt het aantal woningen in het project toe.

1. **Aanpassingen in het programma (geen middenhuur)**

- Sociale huur: verhoging van 35% naar 40% (waarvan conform het SPvE 25% voor bijzondere en kwetsbare groepen)

- Middenhuur (was 30%): omgezet naar betaalbare koop (25%) (max. €405.000,- VON prijspeil 2025)
- Vrije sector koop: Ongewijzigd (35%)

Het totale woonprogramma omvat op dit moment (schetsplan fase) 132 eenheden.

2. **Maximaal toegestane programma verhogen**

In onderstaande tabel de voorgestelde aanpassing t.o.v. het SPVE.

	SPVE	Voorstel
Maximaal programma (totaal bovengronds programma*)	15.500m2	19.125m2
Nieuwbouw (wonen)	6.500m2	6.950m2
Woonfunctie (totaal programma)	10.000m2**	11.300m2*

* inclusief aandeel bovengronds parkeren
**marge + of – 5% zoals beschreven in het SPVE)

Uitgangspunten broedplaatsen blijven gelijk. (3.000m2, maximale huurprijzen en servicekosten en exploitatietermijn (15 jaar) conform afspraken SPVE)

3. Aanpassingen van de bouwhoogtes

SPVE	Voorstel
Bouwhoogte: 22 meter (6 bouwlagen)	23 meter (7 bouwlagen)
Hoogteaccent: 32 meter (10 bouwlagen)	35 meter (11 bouwlagen)
Jaren 70 gebouw 18m (4,5 bouwlagen)	19m (5,5 bouwlagen)

De footprint van het hoogste gebouwgedeelte blijft maximaal 400m2 bvo.

4. **Ontsluiting parkeergarage**

- De ontsluiting van de stallingsgarage wordt verplaatst en krijgt een eigen toegang aan de oostzijde. (zoeklocatie was in het SPVE aan de zuidzijde van het gebouw aan de Gansstraat)
- Zorgvuldige landschappelijke inpassing wordt gerealiseerd.
- De bovenste verdieping van de parkeergarage wordt afwijkend van het SPvE boven maaiveld (half verhoogd) gerealiseerd. Dit wordt stedenbouwkundig / landschappelijk overtuigend ingepast

Afhankelijkheden/risico's

Financiële situatie en mogelijke sluiting

- Vanwege de financiële situatie is ongewijzigd doorgaan met de huidige Ipok en het daaraan gekoppelde SPvE volgens Loostad niet mogelijk. Loostad heeft de mogelijkheid om de locatie te verkopen.

- De tijdelijke exploitatie van de PBC-locatie leidt tot oplopende verliezen, waardoor Loostad aangeeft gedwongen te zijn "de deuren van het Pieter Baan Centrum te moeten sluiten" als er geen afwijkingen van het SPVE mogelijk zijn.

Tijdsperiode

- Beoogde start bouw Q2 2028.

Projectnaam: Hojel 1

Gebied	Status	Voorgesteld programma
Binnenstad	Bestemming/vergunning	- Maximaal 105.000 m² bvo aan bovengrondse bebouwing, waarbij de bebouwing zowel uit bestaande bebouwing, als uit (ver-) nieuwbouw bestaat. De maximale bruto vloeroppervlakte van 105.000 m² is exclusief de oppervlakte van de bestaande parkeergarage. Vooralsnog geldt onderstaande verdeling: - Kantoor: ca. 73.000 m² bvo, waarvan grofweg de helft renovatie en de andere helft nieuwbouw - Wonen: ca. 32.000 m² bvo, verdeeld over 170 sociale huurwoningen (40%), 106 betaalbare koopwoningen (25%) en 148 vrijesectorkoopwoningen (35%). - Plintfunctie: ca. 1.500-2.000 m² bvo, waarvan tenminste 300 m² maatschappelijk.

Probleem

- Financiële haalbaarheid, met name op het woonprogramma.
- Partijen hebben inzage gegeven in de businesscase en de gemeente heeft deze kritisch beoordeeld. Conclusie van gemeente en Athora is dat de huidige businesscase van de woningen een negatief resultaat laat zien.

Voorgestelde maatregel/aanpassingen voor haalbaarheid

1. Sociale huurwoningen realiseren met een gemiddelde oppervlakte van minimaal 45 vierkante meter gbo;
2. Huur- en koopwoningen in het middeldure segment realiseren met een gemiddelde oppervlakte van minimaal 50 vierkante meter gbo;
3. Het woningbouwprogramma zo inrichten dat minimaal 25% van de huur- en/ of koopwoningen in het middeldure segment valt, waarmee de verdeling van het woningbouwprogramma wordt verdeeld als 40% sociale huur, 25% middensegment (betaalbare koop en/of middenhuur) en 35% vrije sector (vrije sector huur en/of dure koop).
4. Middensegment mag volledig in betaalbare koop (met betaalbaarheidsgrens € 405.000 in 2025) met mogelijkheid voor de ontwikkelaar tot omzetten in middeldure huurwoningen tot het moment van indienen van de aanvraag voor de omgevingsvergunning
5. Voor wat betreft de maximale huur- en koopprijzen van woningen in het middeldure segment aan te sluiten bij [redacted] Voorts geldt als uitgangspunt een exploitatieperiode van 20 jaar voor middenhuur.
6. Initiatiefnemer betaalt een exploitatiebijdrage (conform de tarieven voor het stationsgebied) voor kantoren en commerciële voorzieningen, maar niet voor het woongedeelte.

Afhankelijkheden/risico's

- De uitvoering van de door de gemeente zeer gewenste woningbouwontwikkeling in bouwdeel D (en wellicht C) kan pas over enkele jaren van start, gezien de lopende huurcontracten voor de huidige kantoren op die plek. Bij zeer ongunstige ontwikkeling van de marktomstandigheden kan de uitvoering van dit plandeel onder druk komen te staan. In de uitgangspuntenbrief t.a.v. de AOVK wordt dit als volgt verwoord:

"Fase 1 en fase 2 zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden en leiden tot een integrale gebiedsontwikkeling. Nadat Initiatiefnemer is gestart met de realisatie van bouwdelen A en B zal Initiatiefnemer ook (op het eerst beschikbare moment) de realisatie van bouwdelen C en D ter hand moeten nemen, tenzij er sprake is van een onvoorziene omstandigheid. Hiervan is (pas) sprake op het moment dat de marktomstandigheden aantoonbaar zodanig zijn veranderd dat de financiële haalbaarheid drastisch is verslechterd."
Tijdsperiode
• Beoogde start bouw van bouwdelen A en B is voorzien in Q1 2027, de start van de (her)ontwikkeling van bouwdelen C en D (met daarin de woningbouw) wordt op zijn vroegst verwacht in 2028.

Projectnaam: Archimedeskwartier		
Gebied	**Status**	**Voorgesteld programma**
USP/Rijnsweerd	Definitiefase – opstellen NvU	Circa 1.500 woningen, 2.000m2 full service supermarkt en 700m2 gezondheidscentrum.

Probleem

1. Financiële haalbaarheid.
2. Partijen hebben inzage gegeven in de businesscase en de gemeente heeft deze kritisch beoordeeld. Conclusie is dat de huidige businesscase van de middenhuur woningen een negatief resultaat laat zien. Door voor de middenhuurwoningen te kiezen voor [redacted] verbetert de businesscase met ca. EUR [redacted]. en wordt de gehele gebiedsontwikkeling financieel haalbaar.

Voorgestelde maatregel/aanpassingen voor haalbaarheid

1. Voor de circa 600 onzelfstandige studenteneenheden in het plan uitgaan van een minimale maat van 12m2 (ipv 14 m2 conform huidige beleid)
2. Voor de middenhuur uitgaan van [redacted]
3. Ontwikkeling gaat uit van een minimale maat van 40 m2 voor het middensegment (conform zone B).

Voor alle drie de maatregelen geldt dat er op dit moment een afwijking is van het huidige woonbeleid. Echter wanneer het nieuwe woonbeleid dat aan de gemeenteraad ter besluitvorming is aangeboden wordt aangenomen in de huidige vorm, is er géén sprake meer van een afwijking.

Afhankelijkheden/risico's

1. Voor de gebiedsontwikkeling Archimedeskwartier moet nog een NvU worden opgesteld (streven eind dit jaar een NvU aan de raad voor te leggen). En daarnaast moet deze nog vertaald worden in een wijziging van het omgevingsplan in combinatie met meerdere omgevingsvergunningen.
2. De ontwikkelaar heeft voor deze fase reeds onderzoek gedaan naar netbewust bouwen. Maar daarmee is er nog géén garantie gezien de voortdurende ontwikkeling rondom netcongestie dat straks de 1.500 woningen & voorzieningen aangesloten kunnen worden.
3. Door middel van onderzoeken naar lucht en geluid is voor deze fase aangetoond dat de gebiedsontwikkeling onafhankelijk kan worden gerealiseerd van de situatie rondom geluid en lucht. Neemt niet weg dat er een relatie ligt tussen óf en hoe het knooppunt Rijnsweerd er in de toekomst gaat uitzien en de maatregelen die in het kader van het TB dan wel ARU genomen worden.

Tijdsperiode

- Beoogde start bouw 2028

Projectnaam: Winkelcentrum Nova		
Gebied	**Status**	**Voorgesteld programma**
Kanaleneiland, Zuidwest	Definitiefase, Programmatische Uitgangspunten (PUp) gereed	425-450 woningen waarvan, • 30% sociaal; • 30% middenhuur; • 40% vrije sector huur. 2.000 m2 bvo gezondheidscentrum; Vernieuwing gevels en aanpak buitenruimte Churchilllaan en Beneluxlaan.

Probleem

- Financiële haalbaarheid.
- In de nieuwbouw is een gezondheidscentrum opgenomen van 2.000 m2 bvo als vervanging van het bestaande gezondheidscentrum Kanaleneiland van 1.200 m2 in het winkelcentrum waarvan het huurcontract per juni 2026 is opgezegd door de eigenaar van het winkelcentrum. De business case van het gezondheidscentrum heeft niet de ruimte om de kostprijsdekkende huur voor nieuwbouw betalen maar maximaal 200 euro per m2 v.v.o. voor een afgebouwd gezondheidscentrum.
- Partijen hebben inzage gegeven in de businesscase en de gemeente heeft deze kritisch beoordeeld. Conclusie is dat de huidige businesscase van de ontwikkeling een negatief resultaat laat zien.

Voorgestelde maatregel/aanpassingen voor haalbaarheid

Het voortraject met de initiatiefnemer heeft geresulteerd in concept Programmatische Uitganspunten (PUp) met daarin een o.a. een nieuw betaalbaar gezondheidscentrum en een woonprogramma met een verdeling van 20% sociaal, 40% middenhuur (en 40% vrije sector huur. als middenhuur woning (conform Bij dit scenario komt de economische meerwaarde ca miljoen euro hoger uit

Voorgestelde scenario

Naar aanleiding van een intensief traject is het aandeel sociaal verhoogd tot 30% van het woonprogramma met daarnaast 30% middenhuur (conform en 40% vrije sector. Initiatiefnemer is bereid de betaalbare woningen met voorrang te verhuren aan inwoners uit de wijk en inwoners met vitale beroepen. Het nieuwe grotere gezondheidscentrum van 2.000 m2 b.v.o. draagt bij aan het opbouwen van sociale interactie en een diversiteit aan diensten om een gezonde en veerkrachtige gemeenschap te realiseren op Kanaleneiland.

1. Het woningbouwprogramma zo inrichten dat 30% van de woningen in het sociale huursegment valt, 30% middenhuur en 40% vrije sector huur.
3. Voor wat betreft de maximale huurprijzen van woningen in het middenhuursegment in plaats van Actieplan middenhuur
4. De betaalbare woningen (sociaal en middenhuur) worden gerealiseerd met een gemiddeld gebruikersoppervlakte van m2.
5. Een investeringsbijdrage van euro ten behoeve van een afgebouwd en betaalbaar gezondheidscentrum in mindering te brengen op de verschuldigde economische meerwaarde waardoor deze lager uitkomt.

6. Om het Utrechts Planproces Gebiedsontwikkeling (UPG) te volgen in lijn met het raadsbesluit op 14 november 2024 met als doel om zo snel als mogelijk het nieuwe gezondheidscentrum te kunnen realiseren.

Afhankelijkheden/risico's

- Het huurcontract van het bestaande gezondheidscentrum Kanaleneiland is per juni 2026 opgezegd. Als de ontwikkeling geen doorgang vindt, staat het gezondheidscentrum dan op straat.
- Het project maakt onderdeel uit van meerdere nieuwbouwontwikkelingen die bij het Rijk zijn ingediend voor subsidie en vervolgens door het Rijk zijn toegezegd. Het is voor de toekenning van deze middelen van belang dat dit bouwplan uiteindelijk ook wordt gerealiseerd. Voor dit project zijn geen directe subsidie bijdragen beschikbaar. Om de middelen definitief binnen te halen is de bouw van 25.500 woningen in Groot Merwede (Utrecht en Nieuwegein) noodzakelijk. Het aantal woningen in dit project telt mee in het totaal aantal woningen.

Tijdsperiode

- Beoogde start bouw 2027

Bijlagen

- Sfeerbeelden en impressies nieuwbouw winkelcentrum NOVA.

Hoogbouwkavel (MARK)

Gebied	Status	Voorgesteld programma
Leidsche Rijn Centrum	Structuurontwerp binnen vigerend bestemmingsplan en door de raad vastgesteld ontwikkelkader	1.014 woningen - 253 sociale huur (25%) - 254 middenhuur (25 %) - 400 vrije sector huur/ koop - 107 levensloopbestendig - circa 3.000 m2 voorzieningen in de plint en bovenste verdieping van de hoogte toren - 48 zware zorg eenheden

Probleem

Het gaat om een omvangrijk plan met circa 1.015 woningen en 3.000 m² bvo voorzieningen. Het is een zeer complex project, bestaande uit drie torens (A, B en C) vier laagbouwblokken (La, Lb, Lc en blok 3). In blok 3 zal ook zware zorg worden gerealiseerd. Twee torens (B en C) zijn hoger dan 100 meter. Hoe hoger het gebouw, hoe hoger de bouwkosten per m². Voor gebouwen boven de 70 meter gelden bovendien andere, strengere veiligheidseisen, waardoor de bouwkosten nog verder stijgen.

De complexiteit van dit project zit in de volgende punten:

- Bouwhoogte: hoger dan 100 meter, met een hoogste punt van circa 135 meter.
- Betaalbaar programma: 25% sociale huur en 25% middenhuur met Actieplan Middenhuur
- Stevige geluidbelasting: het project ligt naast snelweg A2, het spoor Utrecht-Den Haag en de hoofdontsluiting Terwijdesingel.
- Complexiteit brandveiligheid en externe veiligheid: onder andere het groepsrisico speelt hierbij een rol.
- Netcongestie: problemen met betrekking tot de capaciteit van het elektriciteitsnet.
- Schaarse ruimte: beperkte mogelijkheden voor bouwlogistiek en bouwveiligheidszones.
- Financieel risico: de lange doorlooptijd van het project brengt extra financiële onzekerheden met zich mee in relatie tot bouwkosten.
- Hoge duurzaamheidsambities

- Een doorrekening van de business case laat zien dat het huidige project financieel niet haalbaar is waardoor verder investeren door de ontwikkelaar en beleggers onverantwoord is.
- Partijen hebben inzage gegeven in de businesscase en de gemeente heeft deze kritisch beoordeeld. Conclusie is dat de huidige businesscase van het project een negatief resultaat laat zien.

.

Voorgestelde maatregel/aanpassingen voor haalbaarheid

1. Af te wijken van het Actieplan Middenhuur Utrecht, dat is meegegeven tijdens de selectieprocedure van dit project en in plaats daarvan [redacted]
2. Op verzoek van de gemeente is het hele programma sociale huur en de bouw van de hoogste toren en parkeergarage opgenomen in de eerste bouwfase van het project.

Afhankelijkheden/risico's

- De ontwikkelcombinatie heeft de afgelopen tijd gesprekken gevoerd met het BPD Woningfonds van de Rabobank. Met dit fonds heeft ontwikkelaar KEES B.V. een principeafspraak gemaakt voor de afname van het middenhuur programma en het vrije sector huurprogramma (het betreft hier circa 700 woningen). Het BPD Woningfonds zal alleen de woningen afnemen als er gebruik kan worden gemaakt van de Wet betaalbare huur voor dit project. Voor het sociale huur programma is BPD bezig met het sluiten van een Letter Of Intent (LOI) met woningcorporatie Cazas Wonen.
- Het project beschikt over een zeer efficiënt energiesysteem met WKO en stadsverwarming. Hierdoor is de energievraag van het project vrij laag. Daarnaast maakt het project onderdeel uit van de pilot netcongestie. Daarmee is er echter nog géén garantie op een aansluiting gezien de voortdurende ontwikkelingen rondom netcongestie.

Tijdsperiode

Beoogde start bouw 2e kwartaal 2027 (indiening vergunning 3e kwartaal 2026). Ontwikkelaar zal zich maximaal inzetten voor indiening omgevingsvergunning in 2026 om de beoogde planning naar start bouw te halen. Door de complexiteit van het project is een kortere tijdsperiode niet haalbaar.

Projectnaam: Marco Pololaan 111-117

Gebied	**Status**	**Voorgesteld programma**
Kanaleneiland, Zuidwest	Bestemmingsplan vastgesteld, vergunningsaanvraag in voorbereiding	Ca 240 woningen waarvan, • 22% sociale huur (afname door woningcorporatie); [redacted]78% middenhuur (70% [redacted] Gezondheidscentrum van 2.000 m2 bvo.

Probleem

- Financiële haalbaarheid.
- Partijen hebben inzage gegeven in de businesscase en de gemeente heeft deze kritisch beoordeeld. Conclusie is dat de huidige businesscase van de ontwikkeling een negatief resultaat laat zien.

Voorgestelde maatregel/aanpassingen voor haalbaarheid

De sociale huur en 19 middenhuur woningen worden door een woningcorporatie afgenomen. In verband met de financiële haalbaarheid heeft de initiatiefnemer eerder voorgesteld de overige middenhuur om te zetten naar betaalbare koop in lijn met de kanttekening in het raadsvoorstel voor vaststelling van het bestemmingsplan (december 2023) en hierbij de 45% vrije sector te handhaven.
Er is nu echter een belegger die de overige middenhuur (25%) en het deel (45%) vrije sector uit het oorspronkelijke programma wil afnemen en omzetten naar middenhuur maar dan [redacted]

[redacted] Hiermee wordt het programma 100% betaalbaar (sociaal en middenhuur).

- Voor wat betreft de maximale huurprijzen van circa 168 woningen in het middenhuursegment [redacted] Voorts geldt als uitgangspunt een exploitatieperiode van 20 jaren voor middenhuur.
- Het bevriezen van de huren van sociale huurwoningen zet investeringen door woningcorporaties onder druk. Dit kan invloed hebben op de zekerheid over afname van het sociale programma door een woningcorporatie. We zetten in op afname door een corporatie van de STUW. Enkel wanneer geen van de STUW leden bereid is het sociale woonprogramma af te nemen wordt toegestaan de sociale huurwoningen te verkopen aan de belegger die de middenhuurwoningen in het project afneemt.

Afhankelijkheden/risico's

- Als gevolg van het niet vinden van een belegger is het project vertraagd. Verdere vertraging resulteert erin dat naast de woningen het nieuwe gezondheidscentrum later wordt gerealiseerd en daarmee de tijdelijke huisvesting op deze locatie aan de Marco Pololaan 111-117 moet worden gehandhaafd.
- Het project maakt onderdeel uit van meerdere nieuwbouwontwikkelingen die bij het Rijk zijn ingediend voor subsidie en vervolgens door het Rijk zijn toegezegd. Het is voor de toekenning van deze middelen van belang dat dit bouwplan uiteindelijk ook wordt gerealiseerd. Voor dit project zijn geen directe subsidie bijdragen beschikbaar. Om de middelen definitief binnen te halen is de bouw van 25.500 woningen in Groot Merwede (Utrecht en Nieuwegein) noodzakelijk. Het aantal woningen in dit project telt mee in het totaal aantal woningen.

Tijdsperiode

Beoogde start bouw begin 2026

Fast Track

Gebied	Status	Huidig programma
Stedelijk (start in [redacted]	Experiment	• Focus op versnelling sociale huisvesting • 1e project: [redacted] • [redacted] sociale huurwoningen • [redacted] middenhuurwoningen • Samenwerking met Woonin

Probleem

1. Er zijn veel mensen in Utrecht op zoek naar een woning
2. De doorlooptijd van projecten is ondanks veel inzet van betrokken partijen soms te lang
3. Ontwikkelen is een complex proces waarin keuzes in ontwikkelingen voor lange tijd in de stad zichtbaar blijven en een effect hebben op de bewoners, gebruikers en omgeving.

Voorgestelde maatregel/aanpassingen voor haalbaarheid

Met gebiedsontwikkeling maken we de stad van de toekomst en creëren we gebieden voor iedereen. Daarin wegen we alle belangen en komen we tot projecten die passen in de omgeving en zorgen we voor een goede volgorde in ontwikkeling om zo nieuwe buurten te realiseren waar mensen graag willen wonen. We nemen de buurt mee in deze ontwikkelingen.

We stellen voor om:

- Met één project te experimenteren om vernieuwend samen te werken met als inzet om versneld tot realisatie van sociale huisvesting te komen

Om tot de selectie van dit project en mogelijke toekomstige projecten te komen hebben we de contouren van een aanpak opgesteld:

- Een project te selecteren op een locatie waar een ontwikkeling afzonderlijk van het dure segment mogelijk is zodat een corporatie het hele project kan ontwikkelen
- In eerste instantie te werken met een locatie in bezit van de gemeente
- Eerst een project te selecteren en zoeken daar een corporatie bij die een echt Utrechts, hoog kwalitatief project toe wil voegen en versneld wil realiseren
- Als gemeente ambtelijk en bestuurlijk in te zetten op een snelle doorlooptijd van het ontwikkelproces. Consequentie is dat er geen ruimte is voor extra scenario's of varianten. We werken gezamenlijk een goed plan uit en gaan daar de procedures mee doorlopen.
- Te zoeken naar de meest efficiënte vorm van participatie parallel aan de uitontwikkeling
- Het project uit de Fast Track met voorrang te behandelen, bij staven, collegebehandeling en raadsbehandeling
- Bij de woningcorporatie krijgt het project ook voorrang en wanneer er obstakels zijn in het ontwikkelproces wordt er snel geëscaleerd om tot oplossingen te komen

Om de aanpak een goede start te geven en te kunnen experimenteren zonder grote risico's hebben we een project geselecteerd dat al binnen het bestemmingsplan valt en waar we met name de samenwerking, besluitvorming en andere processen kunnen testen. Dit voorstel in de Utrechtse aanpak dient als officieel startsein voor het experiment. Na evaluatie wordt bepaald of de fast track omgezet kan worden in een aanpak die we vaker kunnen toepassen.

[redacted]
In [redacted] gaan we starten met het [redacted] woningen gerealiseerd kunnen worden. In deze ontwikkeling kan de fasering zo vormgegeven worden dat we kunnen beginnen met een project waarin we gaan samenwerken met woningcorporatie Woonin aan het intitiatiefplan [redacted] In dit plan komen circa [redacted] sociale huurwoningen en [redacted] middenhuurwoningen. Door samenwerking met Woonin kunnen we nog [redacted] is al beginnen met het uitwerken van een ontwerp voor de locatie. Dit levert mogelijk significante tijdswinst op door [redacted] Ook is het voor de corporatie meer kostenefficiënt om het ontwerpproces voor het gehele project in eigen hand te hebben met de gemeente. Naast de ontwikkeling [redacted] zullen bouwblokken komen met een mix van huur en koop in de segmenten sociaal, midden en vrij. Met dit eerste project wordt niet afgeweken van het bestemmingsplan. We willen bij dit project met Woonin experimenteren hoe we de samenwerking kunnen optimaliseren om versneld tot realisatie te komen.

Vervolg
Tijdens en na dit eerste project willen we de aanpak evalueren om te leren van de voor- en nadelen van deze gerichte vorm van versnelling van een woningbouwproject.

Afhankelijkheden/risico's

- De aanpak kan tegen vastgestelde processen in gaan
- Het resultaat kan in termen van snelheid en effect tegenvallen, de planning kan niet volledig vooraf bepaald worden.
- Specifiek voor [redacted] netcongestie een risico is en er nog onderzoeken uitgevoerd moeten worden.

Tijdsperiode

- Selectie 1e project in 2025 [redacted]
- Evaluatie over voortgang in Q1 2026 en mogelijk selectie 2e project.

Bijlage voortgang woningbouwprojecten 100+ MPR 2025

In de voortgang woningbouwprojecten 100+ lijst houden we de voortgang van de woningbouwprojecten met meer dan 100 woningen bij. In algemene zin zien we dat de marktomstandigheden en de netcongestie een risico vormen op vertraging in projecten.

Bijlage MPR 2025 Voortgang woningbouwprojecten 100+					Peilstok 2022	MPR 2023	Peilstok 2023		MPR 2024		Peilstok 2024		MPR 2025		
					peildatum 1-7-2022	peildatum 1-2-2023	peildatum 1-7-2023		peildatum 1-2-2024		peildatum 1-7-2024		peildatum 1-2-2025		
Gebied	**Projectnaam**	**Ontwikkelaar**	**Fase**	**Aantal woningen**	**start bouw**	**start bouw**	**start bouw**	**oplevering**	**start bouw**	**oplevering**	**start bouw**	**oplevering**	**start bouw**	**oplevering**	**Toelichting van de vertraging**
Centrum	Kruisvaartkade	MRP/Danube	Voorbereiding	565	2023	2023	2024	2027	2025	2028/2029	2025	2028/2029	2025	2030	De ontwikkelaar heeft zijn uitvoeringsplanning verder in detail uitgewerkt, nu duidelijk is dat ze kunnen starten met de bouw. Hieruit blijkt dat de gefaseerde bouw van de 6 blokken iets langer duurt dan oorspronkelijk gepland.
Centrum, stationsgebied	Beurskwartier 1	Gemeente	Ontwerp	2.500	2024	2024	2025	2032	2027	2034	2027	2034	2027	2034	
Centrum, stationsgebied	Amrath Galaxy Tower (hotel + woningen)	Amrâth	Uitvoering	317	2018	2018	2018	nb	2018	nb	2018	nb	2018	nb	De bouw ligt al geruime tijd stil vanwege een geëscaleerd financieel-juridisch conflict tussen opdrachtgever De Lelie Vastgoed (DLV) en bouwer Ballast Nedam (BN).
Centrum, stationsgebied	Lombokplein	Gemeente	Ontwerp	360	2024	2024	2024	2031	2025	2031	2025	2031	2028	Vanaf 2031	Het project start in 2025 met de herstructurering van de openbare ruimte. De start bouw van de woningbouw kan pas plaatsvinden als de weg is verlegd. De data die in de voorgaande jaren is opgenomen was de start van het project en niet van de woningbouw. De geplande start van de woningbouw is 2028.
Centrum, stationsgebied	Smakkelaarspark	Lingotto	Uitvoering	167	2020	2020	2020	2026	2020	2027	2020	2027	2024	2028	In 2024 is gestart met de bouw van woningen. De aanleg van de tram overkluizing is in 2020 gestart. Door marktomstandigheden heeft dit project vertraging opgelopen.
Centrum, stationsgebied	Jaarbeursterrein		Initiatief	1000									2031	2040	
Centrum, stationsgebied	Hojel I CD Graadt van Roggenweg	Athora	Definitie	645									2030	2033	
Centrum, stationsgebied	Rabo/Matserterrerien	Rabobank	Ontwerp	130	2026	2026	2027	2028	2026	2028	2026	2028	2027	2028	Start bouw is vertraagd, er is meer tijd nodig vanwege afstemming tussen Matserterrein en Ondaatje. De oplevering staat nog wel op eind 2028 gepland.
Leidsche Rijn	Groenewoud	Loostad	Definitie	1.500	2025	2025	2025	2035	2025	2035	2025	2035	2026	2036	Project vertraagd vanwege beroepsprocedure tegen bestemmingsplan Groenewoud.
Leidsche Rijn	Leidsche Rijn Centrum Noord Hoogbouwkavel	BPD, Stadswaarde, Koopmans Bouwgroep (TBI) en J.P. van Eesteren (TBI)	Ontwerp	1.015	2024	2024	2025	2031	2026	2031	2026	2031	2027	2032	Start bouw met een jaar vertraagd in verband met haalbaar krijgen van businesscase en in verband met complexe bouwplanuitwerking (optimalisaties in casco gebouw, in beeld brengen van consequenties netcongestie, gesprekken met beleggers/ corporaties, zoeken naar optimale woningplattegronden irt geluidruimte spoor, e.d.)
Leidsche Rijn	Leidsche Rijn Centrum Oost bouwblok G11 + G12	Wonam, Mitros	Uitvoering	264	2023	2024	2024	2027	2024	2027	2024	2027	2024	2027	
Leidsche Rijn	Leidsche Rijn Centrum Oost bouwblok F12	Heijmans	Uitvoering	163	2022	2023	2024	2027	2025	2028	2025	2028	2025	2028	
Leidsche Rijn	Leidsche Rijn Centrum Oost bouwblok I5	SBB	Voorbereiding	144	2023	2024	2024	2026	2025	2027	2025	2027	2025	2027	
Leidsche Rijn	Leidsche Rijn Centrum Oost bouwblok: G13, F11a en G15a	Vorm	Uitvoering	139	2023	2023	2023	2026	2023	2026	2023	2026	In aanbouw		
Leidsche Rijn	Leidsche Rijn Centrum Oost, bouwblok E9	Cazas	Uitvoering	247	2023	2023	2023	2026	2023	2026	2023	2026	In aanbouw		
Leidsche Rijn	Leidsche Rijn Centrum Kern bouwblok D4	ASR / Vesteda	Voorbereiding	187	2022	2024	2024	2027	2025	2028	2025	2028	2027	2029	Er loopt een bezwaarprocedure tegen de vergunning.

Leidsche Rijn	Leidsche Rijn Centrum Kern bouwblok E4	ASR / Vesteda	Voorbereiding	184	2022	2024	2024	2027	2025	2028	2025	2028	2027	2029	Er loopt een bezwaarprocedure tegen de vergunning.
Leidsche Rijn	Leidsche Rijn Centrum Kern bouwblok E5	Dura Vermeer / Bo-ex	Uitvoering	152	2023	2023	2023	2026	2023	2026	2023	2026	In aanbouw		
Leidsche Rijn	Terwijde bouwveld E, winkelcentrum (locatie huidige tijdelijke school)	Bo-Ex, Habion	Ontwerp	160	2023	2024	2024	2026	2024	2026	2025	2027	2027	2028	Vertraging door wisseling van corporatie en aanpassing van ontwerp, deel van de procedure moet opnieuw +aannemersselectie
Leidsche Rijn	Papendorp	ntb	Ontwerp	2.000	2025	2026	2026	2036	2025	2035	2027	2037	2027	2037	
Merwedekanaalzone	Merwede (deelgebied 5), fase 1	Gemeente,ontwikkelaars en eigenaren	Ontwerp	4.250	2023	2023	2024	2031	2024	2031	2024	2031	2025	2031	Eind 2024 is het bestemmingsplan (na vertraging in de procedure bij de Raad van State) onherroepelijk geworden en is er een oplossing voor netcongestie gevonden door ondertekening van een zogenaamd groepscontact. Begin maart jl. is gestart met de bouw van het eerste bouwblok.
Merwedekanaalzone	Merwede (deelgebied 5), fase 2	Gemeente,ontwikkelaars en eigenaren	Ontwerp	1.750	n.v.t.	2028	2028	2033	2028	2033	2028	2033	2029	2033	Eind 2024 is het bestemmingsplan (na vertraging in de procedure bij de Raad van State) onherroepelijk geworden en is er een oplossing voor netcongestie gevonden door ondertekening van een zogenaamd groepscontact. Begin maart jl. is gestart met de bouw van het eerste bouwblok.
Merwedekanaalzone	Merwedekanaalzone deelgebied 4: voormalig Defensieterrein	BPD / Woonin	Uitvoering	950	2020	2020	2020	2028	2020	2029	2020	2029	2020	2029	
Noordoost	Kögllaan 26/Manegelaan	Explorius Vastgoedontwikkeling i.s.m. Woonin en SGW.nl	Ontwerp	193	2024	2024	2024	2026	2025	2026	2025	2027	2025	2028	Vertraging in de bouwplanontwikkeling van de initiatiefnemers vanwege gestegen bouwkosten. In 2025 de procedure voor het wijzigen van het omgevingsplan en de omgevingsvergunningen doorlopen. Na verlening van de omgevingsvergunning kan de bouw van de te verplaatsen scouting nog dit jaar starten. Na verplaatsing van de scouting kan de woningbouw aan de Kögllaan 26 in 2026 van start gaan.
Noordoost	Nieuw Buurland (Lauwerecht : complex 2 en 4)	Woonin	Uitvoering	285	2023	2024	2024	2026	2024	2026	2025	2026	2025	2027	De startdatum is in verband met voorbereidende werkzaamheden in de ondergrond (bouwrijp maken) naar medio 2025 verplaatst. Hierdoor is de verwachting dat niet in 2026 maar 2027 de werkzaamheden gereed zijn.
Noordwest	2e Daalsedijk Wisselspoor, deelgebied 2-4	Synchroon	Uitvoering	1.021	2023	2023	2023	2030	2023	2030	2023	2030	2023	2030	
Noordwest	Omloop/Laan van Chartroise	Woonin	Uitvoering	285	2022	2022	2022	2025	2022	2025	2022	2026	2022	2026	
Noordwest	Sportpark Zuilense Vecht	Gemeente Utrecht	Ontwerp	300	2024	2025	2025	2028	2026	2029	2026	2029	2027	2029	Het intrekken van het warmteplan (raadsbesluit) heeft voor vertraging in de planvorming gezorgd. Hierdoor konden o.a. de afspraken met Woonin voor de één op één uitgifte van het sociale- en middenhuurprogramma niet afgerond worden.
Noordwest	Van Heukelomlaan	Woonin	Definitie	190	2025	2025	2025	2027	2025	2027	2025	2027	2025	2027	
Noordwest	Zwanenvechtlaan	Woonin	Ontwerp	400	n.v.t.	n.v.t	n.v.t	n.v.t	n.v.t	n.v.t	n.v.t	n.v.t	2028	2030	
Oost	De Kwekerij (KPN Campus) 4 (ontwerp)	SSH/Jebber	Ontwerp	400	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	2026	2028	2027	2029	2027	2029	
Oost	Gebiedsontwikkeling Galgenwaard	Galgenwaard Onroerend Goed B.V., Herculestoren C.V. en gemeente Utrecht	Definitie	500-1.000	2025	2025	2025	2030	2026	2031	2026	2031	2027	2033	Vertraging door de complexiteit van de ontwikkeling. In 2025 wordt het SPvE iafgemaakt. Separaat wordt ook gewerkt aan het IPvE-FO voor de buitenruimte.
Oost	Herontwikkeling Pieter Baan Centrum	Loostad	Ontwerp	118	2024	2024	2024	2025	2026	2027	2026	2028	2027	2029	Vertraging in de planuitwerking, planning hierop aangepast. Project is binnen het VolkerWessels concern van eigenaar is gewisseld. Loostad wil vanwege de financiële haalbaarheid aanpassingen in het ontwerp doorvoeren. Doelstelling van Loostad is om binnenkort met een aangepast voorstel komen om herontwikkeling alsnog mogelijk te maken.
Overvecht	Ivoordreef	Bo-Ex, Amvest en ERA Contour	Definitie	307	2023	2023	2024	2026	2025	2027	2025	2027	2025	2027	

Overvecht	Einsteindreef 101-139	City Pads	Definitie	197									2026	2028	
Overvecht	Gebiedsontwikkeling Centrum Overvecht	Gemeente Utrecht i.s.m. marktpartijen	Definitie	2.000	2027	2027	2028	2036	2028	2036	2028	2036	2029	2039	Het besluitvormingsproces heeft meer tijd in beslag genomen dan verwacht, gezien de complexiteit van de planvorming met alle eigenaren en stakeholders.
Overvecht	De Mix Utrecht: Camera Obscuradreef	BPD / Woonin	Uitvoering	179	2023	2023	2023	2024	2023	Begin 2025	2023	Begin 2025	2023	2025	
USP/Rijnsweerd	Archimedeslaan 16	KWP	Definitie	1.539	n.t.b.	2025	2026	2030	2026	2030	2026	2030	2028	2031	Afhankelijkheid van het tracé besluit (en ARU). Het Intentiedocument (2015) is in Q1 2025 herijkt.
USP/Rijnsweerd	High Five	SSH	Uitvoering	921	2023	2023	2023	2026	2023	2026	2023	2026	2023	2026	
Vleuten-De Meern	Haarrijn	ntb	Ontwerp	683	2023	2024	2024	2030	2024	2030	2025	2031	2026	2032	Planvoorbereiding inclusief uitwerking en contractvorming, detaillering en constructieve doorrekeningen van (grotendeels) houten woningen kost meer tijd dan traditioneel bouwen.
Vleuten-De Meern	Kloosterweide - Hindersteinlaan	Kloosterweide B.V.	Definitie	176	2023	2024	2025/2026	2030	2025/ 2026	2030	2026	2030	2027	2031	Het opstellen de bouwenvelop is vertraagd vanwege: 1. de discussie over het bouwen in de groenstructuur. Inmiddels is met de raad een richting voor de uitwerking van de bouwenvelop bepaald, 2. Extra afstemming nodig met exploitant van woonzorgcentrum van Spes Nostra (het voormalige kloostergebouw) over uitgangspunten bouwenvelop.
West	Cartesiusdriehoek, fase 2-6	MRP / Ballast Nedam	Voorbereiding/ontwerp	2.550	2023	2023	2023	2029	2023	2030	2023	2031	2023	2031	
West	Thomas a Kempisplantsoen	Mitros/Portaal	Ontwerp	349	2024	2024	2025	2026	2025	2027	2025	2027	2025	2027	
West	Ravellaan Noord	De Waal	Definitie	400	2024	2025	2025	2028	2026	2029	2026	2029	2027	2029	Op dit moment lopen gesprekken tussen de initiatiefnemer en de gemeente over een haalbaar en betaalbaar plan. Parallel daaraan zitten we in een proces van de prijsvaststelling als onderdeel van de Wet Voorkeursrecht Gemeenten. Dit draagt bij aan de vetraging. Er wordt toegewerkt naar een SPvE danwel uitoefening van de WVG.
Zuid	Brennerbaan 106	Portaal	Definitie	200	2025	2025	2025	2028	2026	2028	2026	2028	2027	2029	De initiatiefnemer heeft naar aanleiding van de door de gemeente voorgelegde uitgangspunten en ambities een aantal maanden de tijd genomen om te berekenen of er tot een haalbaar en betaalbaar plan gekomen kan worden voor de ontwikkeling van Brennerbaan 106.
Zuid	Briljantlaan 11 - 15	VORM Ontwikkeling bv en DVP Planontwikkeling bv	Definitie	155							2030	2032	2027	2029	Door de toepassing van de Utrechtse Aanpak (4e tranche) en versnelling vanuit de ontwikkelaar is de verwachting dat er eerder gestart kan worden.
Zuidwest	Livingstonelaan 609	Slokker Vastgoed BV en Synchroon	Ontwerp	569	2024	2024	2024	2026	2025	2027	2025	2027	2025	2027	
Zuidwest	Krachtstation en wisselstrook herontwikkeling	Krachtstation Beheer B.V.	Definitie	522	2024	2025	2025	2029	2025	2029	2026	2029	2026	2029	
Zuidwest	Reitdiepstraat	Bo-Ex	Ontwerp	157	2023	2024	2024	2026	2025	2027	2025	2027	2025	2027	
Zuidwest	Veilingstraat 10	Ten Brinke Vastgoedontwikkeling	Ontwerp	105	2023	2024	2024	2026	2025	2027	2025	2027	2025	2027	
Zuidwest	Marco Pololaan 111-117	MPL Real Estate b.v.	Ontwerp	240	2023	2024	2024	2026	2024	2026	2025	2027	2025	2027	
Zuidwest	Lomanlaan 103-105 'De Zusters'	Bo-Ex, Dura Vermeer en MPL Real Estate	Uitvoering	215	2023	2023	2023	2025	2024	2026	2024	2026	2024	2026	
Zuidwest	Beneluxlaan 901	Huys te Voorn	Uitvoering	200	2023	2023	2023	2025	2023	2025	2023	2025	2023	2025	
Zuidwest	J.C. Maylaan	Woonin	Definitie	ntb	n.v.t.	n.v.t.	2026	2028	2027	2029	2027	2029	2027	2029	

Zuidwest	Winkelcentrum Nova	Urban Interest	Definitie	ntb	n.v.t.	n.v.t.	2026	2028	2027	2029	2027	2029	2027	2029	

Beroepsprocedures

In de raadsbrief stand van zaken beroepszaken van 28 januari 2025 vindt u een overzicht van de bestemmingsplannen waartegen een beroepszaak loopt. U ontvangt het overzicht 2 keer per jaar. Onderstaand een overzicht van de plannen uit de 100+ lijst waartegen een beroepsprocedure loopt.

Tegen de volgende bestemmingsplannen uit de 100+ lijst loopt een beroepsprocedure:

1. Beurskwartier, 1, vastgesteld op 18 november 2021.
2. Papendorp, vastgesteld op 25 april 2024.
3. Groenewoud, vastgesteld op 25 april 2024.
4. Chw bestemmingsplan Veilingstraat, vastgesteld op 23 januari 2025.

Bijlage lijst projecten sociale huur en middenhuur projecten 2025

Lijst sociale huur projecten 2025

wijk	Projectnaam	Ontwikkelaar	Studenten zelfstandig	Studenten onzelfstandig	Sociale huur appartementen	Sociale huur eengezinswoningen	Totaal nieuwe productie sociale huur	Geplande start bouw	Gehele oplevering gereed
Binnenstad	Kruisvaartkade (S5)	MRP/Danube			119		119	2027	2029
Binnenstad	Strosteeg 18-36	Ered BV / Woonin			12		12	2025	2026
Binnenstad	Strosteeg (parkeergarage)	ntb			16		16	2029	2031
Binnenstad	Wolvenplein	AM en Levenslang			12		12	2026	2028
Leidsche Rijn	Grauwaart, Boerderij den Hoet	Allin Real Estate			24		24	2026	2028
Leidsche Rijn	Grauwaart: Dirck Hoetweg 5	Allin Real Estate			10		10	2028	2030
Leidsche Rijn	Groenewoud	Loostad	44		341	62	447	2026	2036
Leidsche Rijn	Leidsche Rijn Centrum Noord bouwblok Hoogbouwkavel	BPD, Koopmans Bouwgroep (TBI) en J.P. van Eesteren (TBI), Stadswaarde			253		253	2027	2031
Leidsche Rijn	Leidsche Rijn Centrum Oost bouwblok G15b	ntb			0	20	20	2027	2029
Leidsche Rijn	Papendorp				800		800	2026	2036
Leidsche Rijn	Rijnvliet Oost, bouwveld sociaal 3.4	Bo-ex			0	42	42	2025	2026
Leidsche Rijn	Rijnvliet Oost, sociale woningbouw bouwveld 3.5	Bo-ex			0	15	15	2025	2026
Leidsche Rijn	Terwijde bouwveld E	Bo-Ex			160		160	2026	2028
Merwedekanaalzone	Merwede (deelgebied 5), fase 1	Gemeente, ontwikkelaars en eigenaren	300		964		1.264	2025	2029
Merwedekanaalzone	Merwede (deelgebied 5), fase 2	Gemeente, ontwikkelaars en eigenaren			522		522	2029	2032
Noordoost	Christiaan Krammlaan 2 - 10	Stimer B.V.			24		24	2025	2026
Noordoost	Kögllaan 26 en Manegelaan	Explorius Vastgoedontwikkeling i.s.m. Woonin en SGW.nl		132	47		179	2025	2027
Noordoost	Nieuw Buurland (Lauwerecht : complex 2 en 4)	Woonin			192	13	205	2025	2026
Noordoost	Nolenslaan 1 - 31	Portaal			50		50	2026	2027
Noordoost	Van Galenstraat/Van Ginnekenlaan/Huizingalaan	Kerckebosch Beleggingsmaatschappij B.V.			40		40	2026	2028
Noordwest	2e Daalsedijk Wisselspoor, deelgebied 2-4 deelgebied 2 en 3	NS (ontwikkelaar nog niet bekend)			89		89	2027	2029
Noordwest	Sportpark Zuilense Vecht	Gemeente Utrecht			105		105	2027	2029
Noordwest	Van Heukelomlaan / Berlagestraat	Woonin			141		141	2025	2027
Noordwest	Zwanenvechtlaan	Woonin			300		300	2028	2030
Oost	Galgenwaard	Galgenwaard Onroerend Goed B.V., Herculestoren C.V. en gemeente Utrecht			500		500	2027	2031
Oost	Herontwikkeling Pieter Baan Centrum	Loostad			42		42	2026	2028
Overvecht	Einsteindreef 101-139	City Pads			107		107	2026	2028
Overvecht	Gebiedsontwikkeling Overvecht Centrum	Gemeente i.s.m. marktpartijen			170		170	2029	2039
Overvecht	Ivoordreef app	Bo-ex			159		159	2025	2027
Stationsgebied	Beurskwartier	Gemeente	72		848		920	2027	2034

Stationsgebied	Hojel I CD Graadt van Roggenweg	Athora			258		258	2030	2033
Stationsgebied	Lombokplein	Gemeente		40	120		160	2028	2031
Stationsgebied	Ondaatje (voorheen De Foreest)	Gemeente			57		57	2026	2027
Stationsgebied	Rabobank/Matserterrein	Rabobank			46		46	2027	2028
USP/Rijnsweerd	Archimedeskwartier	KWP	0	600	344		944	2028	2031
Leidsche Rijn	Burgemeester Verderlaan	ntb			50		50	2028	2031
Vleuten de Meern	Europaweg 2 en 4/Oskam	Synchroon			40		40	2027	2029
Vleuten de Meern	Haarrijn	Cazas Wonen			0	128	128	2026	2028
Vleuten de Meern	Hindersteinlocatie	Gemeente			70		70	2027	2029
Vleuten de Meern	t Hoog 1	Huys te Voorn Vastgoed BV			24		24	2027	2028
Vleuten de Meern	Kloosterweide - fase 1 (Woningbouw Kloosterweide B.V.)	Kloosterweide B.V.			64		64	2027	2029
West	Cartesiusdriehoek	MRP / Ballast Nedam / Portaal/ Woonin			660		660	2024	2031
West	Omgeving Station Zuilen	Gemeente Utrecht en Woonin			58		58	2028	2029
West	Ravellaan Noord	De Waal			140		140	2028	2030
West	Thomas a Kempisplantsoen	Portaal en Woonin			278		278	2025	2027
Zuid	Brennerbaan 106	Portaal/AM			220		220	2027	2029
Zuid	Kop van Smaragd	Midned			16		16	2027	2029
Zuidwest	Europalaan 33 - 45	Jongerius invest / AVM vastgoed			35		35	2025	2027
Zuidwest	Krachtstation en wisselstrook herontwikkeling	Krachtstation Beheer B.V.	225		15		240	2026	2029
Zuidwest	Marco Pololaan 111 - 117	MPL Real Estate B.V.			53		53	2025	2027
Zuidwest	Reitdiepstraat	Bo-Ex			119	35	154	2025	2027
Zuidwest	Veilingstraat 10	Ten Brinke Vastgoedontwikkeling			105		105	2025	2027

Lijst middenhuur projecten MPR 2025

wijk	Projectnaam	Ontwikkelaar	Middenhuur (appartementen	Middenhuur (eengezinswoningen	Totaal nieuwe productie	Geplande start bouw	Gehele oplevering gereed
Leidsche Rijn	Groenewoud	Loostad	173	78	251	2026	2036
Noordwest	Omloop/Laan van Chartroise bouwblok 2b	Woonin		12	12	2025	2026
Vleuten de Meern	Haarrijn bouwveld 7.2, 7.4 en 7.6	ntb		88	88	2027	2029
Binnenstad	Kruisvaartkade	MRP/Danube	75		75	2025	2030
Binnenstad	Strosteeg (parkeergarage)	ntb	14		14	2029	2031
Binnenstad	Wolvenplein	AM en Levenslang	6		6	2026	2028
Leidsche Rijn	Grauwaart: Dirck Hoetweg 5	Allin Real Estate	25		25	2028	2030
Leidsche Rijn	Leeuwesteyn bouwveld 16 (de Wiel)	ntb	66		66	2030	2032
Leidsche Rijn	Leidsche Rijn Centrum Noord bouwblok V, X : Hoogbouwkavel	BPD, Koopmans Bouwgroep (TBI) en J.P. van Eesteren (TBI), Stadswaarde	254		254	2027	2031
Leidsche Rijn	Leidsche Rijn Centrum Oost bouwblok I5	SBB	122		122	2025	2027
Leidsche Rijn	Papendorp		420		420	2026	2036

Merwedekanaalzone	Merwede (deelgebied 5), fase 1	Gemeente, ontwikkelaars en eigenaren	666		666	2025	2030
Merwedekanaalzone	Merwede (deelgebied 5), fase 2	Gemeente, ontwikkelaars en eigenaren	270		270	2029	2032
Merwedekanaalzone	Merwedekanaalzone deelgebied 4: voormalig Defensieterrein fase 4, Toren 1	BPD	100		100	2025	2027
Noordoost	Kögllaan 26 en Manegelaan	Explorius Vastgoedontwikkeling i.s.m. Woonin en SGW.nl	14		14	2025	2027
Noordoost	Nieuw Buurland (Lauwerecht : complex 2 en 4)	Woonin	75		75	2025	2026
Noordoost	Nolenslaan 1 - 31	Portaal	20		20	2026	2027
Noordoost	Van Galenstraat/Van Ginnekenlaan/Huizingalaan	Kerckebosch Beleggingsmaatschappij B.V.	31		31	2026	2028
Noordwest	Minister Talmastraat 20-22	Looye Vastgoed en VABO	25		25	2025	2026
Noordwest	Sportpark Zuilense Vecht	Gemeente Utrecht	76		76	2027	2029
Noordwest	Van Heukelomlaan / Berlagestraat	Woonin	48		48	2025	2027
Noordwest	Zwanenvechtlaan	Woonin	100		100	2028	2030
Oost	Herontwikkeling Pieter Baan Centrum	Loostad	35		35	2026	2028
Overvecht	Einsteindreef 101-139	City Pads	35		35	2026	2028
Overvecht	Gebiedsontwikkeling Overvecht Centrum	Gemeente i.s.m. marktpartijen	232		232	2029	2039
Overvecht	Ivoordreef	Bo-ex	74		74	2025	2027
Stationsgebied	Beurskwartier	Gemeente	261		261	2027	2034
Stationsgebied	Hojel I CD Graadt van Roggenweg	Athora	162		162	2030	2033
Stationsgebied	Knoop 2 en 3 (voorheen De Generaal (Westflank-Zuid))	RVB	70		70	2029	2031
Stationsgebied	Lombokplein	Gemeente	130		130	2028	2031
Stationsgebied	Ondaatje (voorheen De Foreest)	Gemeente	3		3	2026	2027
Stationsgebied	Rabobank/Matserterrein	Rabobank	37		37	2027	2028
USP/Rijnsweerd	Archimedeskwartier	KWP	92		92	2028	2031
Vleuten de Meern	Europaweg 2 en 4/Oskam	Synchroon	35		35	2027	2029
Vleuten de Meern	Haarrijn	VABO - Looye	12		12	2026	2027
Vleuten de Meern	Kloosterweide - fase 1 (Woningbouw Kloosterweide B.V.)	Kloosterweide B.V.	88		88	2027	2029
West	Ravellaan Noord	De Waal	100		100	2028	2030
West	Thomas a Kempisplantsoen	Portaal en Woonin	71		71	2025	2027
Zuid	Briljantlaan 11-15	VORM Ontwikkeling bv en DVP Planontwikkeling bv	75		75	2027	2029
Zuid	Helling 12-14	Coltavast BV	22		22	2025	2027
Zuidwest	Marco Pololaan 111 - 117	MPL Real Estate B.V.	79		79	2025	2027

5e tranche maatregelen op gang houden woningbouw

Projectnaam: Burgemeester Verderlaan 17-19		
Gebied	**Status**	**Voorgesteld programma**
Leidsche Rijn	planvorming	65 sociale huurwoningen en 4.300 m² bvo maatschappelijk programma (deels subsidierelatie)

Probleem

De financiële haalbaarheid is een probleem. Het pand is van de gemeente en in het verleden aangekocht als strategische verwerving. De gemeente wil hier graag 65 sociale huurwoningen op een plint met 4.300m2 maatschappelijk programma realiseren middels sloop/nieuwbouw van het bestaande gebouw van circa 4.800 m² bvo. Met de grondopbrengsten uit dit wenselijke programma is echter de administratieve boekwaarde ca € 3,5 mln niet te dekken. Het project vertoont daardoor een tekort van ca € 3,1 mln.

Voorgestelde maatregel/aanpassingen voor haalbaarheid

1. Financiële bijdrage van € 3,155 miljoen uit de middelen betaalbaar wonen

Alternatief kan een duurder programma gerealiseerd worden met meer vrije sector en daarmee hogere grondopbrengsten, maar dan levert de locatie bijna geen bijdrage aan de sociale voorraad en de huisvesting van aandachtsgroepen. Daarnaast vervallen dan de maatschappelijke (jeugdzorg)functies die we willen behouden zoals Buurtteam Sociaal, KOOS, Altrecht, Lister en Lokalis.

Het voorgestelde programma is de uitkomst van een analyse van drie scenario's, waarvan dit programma gezien de samenstelling van de omgeving als het meest wenselijk gezien wordt door de toevoeging van sociale huurwoningen en het behoud van maatschappelijk programma. Een kleinere financiële bijdrage is alleen mogelijk door duurdere woningen toe te voegen in het woonprogramma. Gezien de mix in de wijk mis je dan een van de weinige kansen om de wijk beter in balans te brengen. Ook is het maatschappelijke programma moeilijker te behouden in een alternatief scenario.

Afhankelijkheden/risico's

De risico's op dit project zijn beperkt. Afnemer van het programma is immers al bekend (nader te bepalen corporatie) en het gebouw is reeds van de gemeente.

In de middelen betaalbaar wonen is ongeveer het benodigde bedrag beschikbaar. In verband met de vroege fase in het ontwikkelproces en de onzekerheid over de uitgangspunten wordt het restant van de reserve gereserveerd voor dit project. Wanneer de middelen niet beschikbaar worden gesteld kan het voorgestelde programma niet nader onderzocht worden omdat er dan een te groot financieel tekort is.

Tijdsperiode

- Huurperiode is recent verlengd tot eind 2027. Dus vanaf begin 2028 is het pand leeg van verhuur;
- Sloop en bouwrijp maken kan dan begin 2028 plaatsvinden;
- Start bouw kan dan starten rond medio 2028.

.

Projectnaam Herontwikkeling voormalig Pieter Baan Centrum		
Gebied	**Status**	**Voorgesteld programma**
NOOZ	SPVE Vastgesteld (2021)	11.300m2 wonen 25% sociale huur, specifiek voor bijzondere en kwetsbare doelgroepen, 15% sociale huur regulier, 25% middenhuur, 35% vrije sector. Culturele broedplaatsen: minimaal 3.000 m2; waarvan - min. 1500 m2 broedplaats met betaalbare werkruimte voor kunstenaars en kleine bedrijven, - min. 500 m2 bvo voor meerdere collectieve presentatieruimtes Maatschappelijke functies: minimaal 500m2 Horeca: maximaal 500m2 Totaal maximaal toegestaan bovengronds volume 19.125m2

Probleem

Financiële haalbaarheid.

Eigenaar/Ontwikkelaar (Loostad) heeft inzage gegeven in de businesscase, die vervolgens door de gemeente kritisch is beoordeeld. De conclusie is dat de huidige businesscase, gebaseerd op de uitgangspunten uit het SPVE van 2021 en het hoge aankoopbedrag, een negatief resultaat laat zien. Door op meerdere punten af te wijken van het SPVE en geen winst op dit project na te streven, verbetert de businesscase. Met de kennis van nu verwacht Loostad dat kosten en baten in elke fase in balans gebracht kunnen worden waardoor de ontwikkeling voortvarend kan worden gecontinueerd. Zij zijn bereid om de gefaseerde voortgang in de ontwikkeling ook contractueel te borgen middels afspraken hierover in de anterieure overeenkomst.

Voorgestelde maatregel/aanpassingen voor haalbaarheid

De broedplaats blijft in het voorstel volledig (en conform het SPvE) behouden. Dit is negatief voor de business case, maar belangrijk voor het project. Stedenbouwkundig is het mogelijk om meer bouwhoogte en volume toe te staan en een aangepaste inpassing van de parkeervoorziening (van verdiept naar half verdiept) verbetert de ruimtelijke verbinding binnen het project. Met enkel deze stedenbouwkundige ingrepen blijft het gat te groot. De grootste voorgestelde wijziging betreft de omzetting van het middenhuurprogramma (was 30%) naar sociale huur (+5%) en betaalbare koop (+25%). Hiermee komt er 40% sociaal in het project, maar daalt het middensegment van 30% naar 25%. De stedenbouwkundige en programmatische voorstellen zijn door Loostad in een ontwerp en business case uitgewerkt en stedenbouwkundig en financieel door ons beoordeeld en acceptabel bevonden. Een groot deel van de uitgangspunten uit het SPvE blijven behouden en met de voorgestelde wijzigingen neemt het aantal woningen in het project toe.

1. **Aanpassingen in het programma (geen middenhuur)**

- Sociale huur: verhoging van 35% naar 40% (waarvan conform het SPvE 25% voor bijzondere en kwetsbare groepen)

- Middenhuur (was 30%): omgezet naar betaalbare koop (25%) (max. €405.000,- VON prijspeil 2025)
- Vrije sector koop: Ongewijzigd (35%)

Het totale woonprogramma omvat op dit moment (schetsplan fase) 132 eenheden.

2. **Maximaal toegestane programma verhogen**

In onderstaande tabel de voorgestelde aanpassing t.o.v. het SPVE.

	SPVE	Voorstel
Maximaal programma (totaal bovengronds programma*)	15.500m2	19.125m2
Nieuwbouw (wonen)	6.500m2	6.950m2
Woonfunctie (totaal programma)	10.000m2**	11.300m2*

* inclusief aandeel bovengronds parkeren
**marge + of – 5% zoals beschreven in het SPVE)

Uitgangspunten broedplaatsen blijven gelijk. (3.000m2, maximale huurprijzen en servicekosten en exploitatietermijn (15 jaar) conform afspraken SPVE)

3. Aanpassingen van de bouwhoogtes

SPVE	Voorstel
Bouwhoogte: 22 meter (6 bouwlagen)	23 meter (7 bouwlagen)
Hoogteaccent: 32 meter (10 bouwlagen)	35 meter (11 bouwlagen)
Jaren 70 gebouw 18m (4,5 bouwlagen)	19m (5,5 bouwlagen)

De footprint van het hoogste gebouwgedeelte blijft maximaal 400m2 bvo.

4. **Ontsluiting parkeergarage**

- De ontsluiting van de stallingsgarage wordt verplaatst en krijgt een eigen toegang aan de oostzijde. (zoeklocatie was in het SPVE aan de zuidzijde van het gebouw aan de Gansstraat)
- Zorgvuldige landschappelijke inpassing wordt gerealiseerd.
- De bovenste verdieping van de parkeergarage wordt afwijkend van het SPvE boven maaiveld (half verhoogd) gerealiseerd. Dit wordt stedenbouwkundig / landschappelijk overtuigend ingepast

Afhankelijkheden/risico's

Financiële situatie en mogelijke sluiting

- Vanwege de financiële situatie is ongewijzigd doorgaan met de huidige Ipok en het daaraan gekoppelde SPvE volgens Loostad niet mogelijk. Loostad heeft de mogelijkheid om de locatie te verkopen.

- De tijdelijke exploitatie van de PBC-locatie leidt tot oplopende verliezen, waardoor Loostad aangeeft gedwongen te zijn "de deuren van het Pieter Baan Centrum te moeten sluiten" als er geen afwijkingen van het SPVE mogelijk zijn.

Tijdsperiode

- Beoogde start bouw Q2 2028.

Projectnaam: Hojel 1

Gebied	Status	Voorgesteld programma
Binnenstad	Bestemming/vergunning	- Maximaal 105.000 m² bvo aan bovengrondse bebouwing, waarbij de bebouwing zowel uit bestaande bebouwing, als uit (ver-) nieuwbouw bestaat. De maximale bruto vloeroppervlakte van 105.000 m² is exclusief de oppervlakte van de bestaande parkeergarage. Vooralsnog geldt onderstaande verdeling: - Kantoor: ca. 73.000 m² bvo, waarvan grofweg de helft renovatie en de andere helft nieuwbouw - Wonen: ca. 32.000 m² bvo, verdeeld over 170 sociale huurwoningen (40%), 106 betaalbare koopwoningen (25%) en 148 vrijesectorkoopwoningen (35%). - Plintfunctie: ca. 1.500-2.000 m² bvo, waarvan tenminste 300 m² maatschappelijk.

Probleem

- Financiële haalbaarheid, met name op het woonprogramma.
- Partijen hebben inzage gegeven in de businesscase en de gemeente heeft deze kritisch beoordeeld. Conclusie van gemeente en Athora is dat de huidige businesscase van de woningen een negatief resultaat laat zien.

Voorgestelde maatregel/aanpassingen voor haalbaarheid

1. Sociale huurwoningen realiseren met een gemiddelde oppervlakte van minimaal 45 vierkante meter gbo;
2. Huur- en koopwoningen in het middeldure segment realiseren met een gemiddelde oppervlakte van minimaal 50 vierkante meter gbo;
3. Het woningbouwprogramma zo inrichten dat minimaal 25% van de huur- en/ of koopwoningen in het middeldure segment valt, waarmee de verdeling van het woningbouwprogramma wordt verdeeld als 40% sociale huur, 25% middensegment (betaalbare koop en/of middenhuur) en 35% vrije sector (vrije sector huur en/of dure koop).
4. Middensegment mag volledig in betaalbare koop (met betaalbaarheidsgrens € 405.000 in 2025) met mogelijkheid voor de ontwikkelaar tot omzetten in middeldure huurwoningen tot het moment van indienen van de aanvraag voor de omgevingsvergunning
5. Voor wat betreft de maximale huur- en koopprijzen van woningen in het middeldure segment aan te sluiten bij [redacted] Voorts geldt als uitgangspunt een exploitatieperiode van 20 jaar voor middenhuur.
6. Initiatiefnemer betaalt een exploitatiebijdrage (conform de tarieven voor het stationsgebied) voor kantoren en commerciële voorzieningen, maar niet voor het woongedeelte.

Afhankelijkheden/risico's

- De uitvoering van de door de gemeente zeer gewenste woningbouwontwikkeling in bouwdeel D (en wellicht C) kan pas over enkele jaren van start, gezien de lopende huurcontracten voor de huidige kantoren op die plek. Bij zeer ongunstige ontwikkeling van de marktomstandigheden kan de uitvoering van dit plandeel onder druk komen te staan. In de uitgangspuntenbrief t.a.v. de AOVK wordt dit als volgt verwoord:

“Fase 1 en fase 2 zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden en leiden tot een integrale gebiedsontwikkeling. Nadat Initiatiefnemer is gestart met de realisatie van bouwdelen A en B zal Initiatiefnemer ook (op het eerst beschikbare moment) de realisatie van bouwdelen C en D ter hand moeten nemen, tenzij er sprake is van een onvoorziene omstandigheid. Hiervan is (pas) sprake op het moment dat de marktomstandigheden aantoonbaar zodanig zijn veranderd dat de financiële haalbaarheid drastisch is verslechterd.”
Tijdsperiode
• Beoogde start bouw van bouwdelen A en B is voorzien in Q1 2027, de start van de (her)ontwikkeling van bouwdelen C en D (met daarin de woningbouw) wordt op zijn vroegst verwacht in 2028.

Projectnaam: Archimedeskwartier		
Gebied	**Status**	**Voorgesteld programma**
USP/Rijnsweerd	Definitiefase – opstellen NvU	Circa 1.500 woningen, 2.000m2 full service supermarkt en 700m2 gezondheidscentrum.

Probleem

1. Financiële haalbaarheid.
2. Partijen hebben inzage gegeven in de businesscase en de gemeente heeft deze kritisch beoordeeld. Conclusie is dat de huidige businesscase van de middenhuur woningen een negatief resultaat laat zien. Door voor de middenhuurwoningen te kiezen voor [redacted] verbetert de businesscase met ca. EUR [redacted]. en wordt de gehele gebiedsontwikkeling financieel haalbaar.

Voorgestelde maatregel/aanpassingen voor haalbaarheid

1. Voor de circa 600 onzelfstandige studenteneenheden in het plan uitgaan van een minimale maat van 12m2 (ipv 14 m2 conform huidige beleid)
2. Voor de middenhuur uitgaan van [redacted]
3. Ontwikkeling gaat uit van een minimale maat van 40 m2 voor het middensegment (conform zone B).

Voor alle drie de maatregelen geldt dat er op dit moment een afwijking is van het huidige woonbeleid. Echter wanneer het nieuwe woonbeleid dat aan de gemeenteraad ter besluitvorming is aangeboden wordt aangenomen in de huidige vorm, is er géén sprake meer van een afwijking.

Afhankelijkheden/risico's

1. Voor de gebiedsontwikkeling Archimedeskwartier moet nog een NvU worden opgesteld (streven eind dit jaar een NvU aan de raad voor te leggen). En daarnaast moet deze nog vertaald worden in een wijziging van het omgevingsplan in combinatie met meerdere omgevingsvergunningen.
2. De ontwikkelaar heeft voor deze fase reeds onderzoek gedaan naar netbewust bouwen. Maar daarmee is er nog géén garantie gezien de voortdurende ontwikkeling rondom netcongestie dat straks de 1.500 woningen & voorzieningen aangesloten kunnen worden.
3. Door middel van onderzoeken naar lucht en geluid is voor deze fase aangetoond dat de gebiedsontwikkeling onafhankelijk kan worden gerealiseerd van de situatie rondom geluid en lucht. Neemt niet weg dat er een relatie ligt tussen óf en hoe het knooppunt Rijnsweerd er in de toekomst gaat uitzien en de maatregelen die in het kader van het TB dan wel ARU genomen worden.

Tijdsperiode

- Beoogde start bouw 2028

Projectnaam: Winkelcentrum Nova		
Gebied	**Status**	**Voorgesteld programma**
Kanaleneiland, Zuidwest	Definitiefase, Programmatische Uitgangspunten (PUp) gereed	425-450 woningen waarvan, • 30% sociaal; • 30% middenhuur; • 40% vrije sector huur. 2.000 m2 bvo gezondheidscentrum; Vernieuwing gevels en aanpak buitenruimte Churchilllaan en Beneluxlaan.

Probleem

- Financiële haalbaarheid.
- In de nieuwbouw is een gezondheidscentrum opgenomen van 2.000 m2 bvo als vervanging van het bestaande gezondheidscentrum Kanaleneiland van 1.200 m2 in het winkelcentrum waarvan het huurcontract per juni 2026 is opgezegd door de eigenaar van het winkelcentrum. De business case van het gezondheidscentrum heeft niet de ruimte om de kostprijsdekkende huur voor nieuwbouw betalen maar maximaal 200 euro per m2 v.v.o. voor een afgebouwd gezondheidscentrum.
- Partijen hebben inzage gegeven in de businesscase en de gemeente heeft deze kritisch beoordeeld. Conclusie is dat de huidige businesscase van de ontwikkeling een negatief resultaat laat zien.

Voorgestelde maatregel/aanpassingen voor haalbaarheid

Het voortraject met de initiatiefnemer heeft geresulteerd in concept Programmatische Uitganspunten (PUp) met daarin een o.a. een nieuw betaalbaar gezondheidscentrum en een woonprogramma met een verdeling van 20% sociaal, 40% middenhuur ([redacted] en 40% vrije sector huur. [redacted] als middenhuur woning (conform [redacted] Bij dit scenario komt de economische meerwaarde ca [redacted] miljoen euro hoger uit

Voorgestelde scenario

Naar aanleiding van een intensief traject is het aandeel sociaal verhoogd tot 30% van het woonprogramma met daarnaast 30% middenhuur (conform [redacted] en 40% vrije sector. Initiatiefnemer is bereid de betaalbare woningen met voorrang te verhuren aan inwoners uit de wijk en inwoners met vitale beroepen. Het nieuwe grotere gezondheidscentrum van 2.000 m2 b.v.o. draagt bij aan het opbouwen van sociale interactie en een diversiteit aan diensten om een gezonde en veerkrachtige gemeenschap te realiseren op Kanaleneiland.

1. Het woningbouwprogramma zo inrichten dat 30% van de woningen in het sociale huursegment valt, 30% middenhuur en 40% vrije sector huur. [redacted]
3. Voor wat betreft de maximale huurprijzen van woningen in het middenhuursegment in plaats van Actieplan middenhuur [redacted]
4. De betaalbare woningen (sociaal en middenhuur) worden gerealiseerd met een gemiddeld gebruikersoppervlakte van [redacted] m2.
5. Een investeringsbijdrage van [redacted] euro ten behoeve van een afgebouwd en betaalbaar gezondheidscentrum in mindering te brengen op de verschuldigde economische meerwaarde waardoor deze lager uitkomt.

6. Om het Utrechts Planproces Gebiedsontwikkeling (UPG) te volgen in lijn met het raadsbesluit op 14 november 2024 met als doel om zo snel als mogelijk het nieuwe gezondheidscentrum te kunnen realiseren.

Afhankelijkheden/risico's

- Het huurcontract van het bestaande gezondheidscentrum Kanaleneiland is per juni 2026 opgezegd. Als de ontwikkeling geen doorgang vindt, staat het gezondheidscentrum dan op straat.
- Het project maakt onderdeel uit van meerdere nieuwbouwontwikkelingen die bij het Rijk zijn ingediend voor subsidie en vervolgens door het Rijk zijn toegezegd. Het is voor de toekenning van deze middelen van belang dat dit bouwplan uiteindelijk ook wordt gerealiseerd. Voor dit project zijn geen directe subsidie bijdragen beschikbaar. Om de middelen definitief binnen te halen is de bouw van 25.500 woningen in Groot Merwede (Utrecht en Nieuwegein) noodzakelijk. Het aantal woningen in dit project telt mee in het totaal aantal woningen.

Tijdsperiode

- Beoogde start bouw 2027

Bijlagen

- Sfeerbeelden en impressies nieuwbouw winkelcentrum NOVA.

Hoogbouwkavel (MARK)

Gebied	Status	Voorgesteld programma
Leidsche Rijn Centrum	Structuurontwerp binnen vigerend bestemmingsplan en door de raad vastgesteld ontwikkelkader	1.014 woningen - 253 sociale huur (25%) - 254 middenhuur (25 %) - 400 vrije sector huur/ koop - 107 levensloopbestendig - circa 3.000 m2 voorzieningen in de plint en bovenste verdieping van de hoogte toren - 48 zware zorg eenheden

Probleem

Het gaat om een omvangrijk plan met circa 1.015 woningen en 3.000 m² bvo voorzieningen. Het is een zeer complex project, bestaande uit drie torens (A, B en C) vier laagbouwblokken (La, Lb, Lc en blok 3). In blok 3 zal ook zware zorg worden gerealiseerd. Twee torens (B en C) zijn hoger dan 100 meter. Hoe hoger het gebouw, hoe hoger de bouwkosten per m². Voor gebouwen boven de 70 meter gelden bovendien andere, strengere veiligheidseisen, waardoor de bouwkosten nog verder stijgen.

De complexiteit van dit project zit in de volgende punten:

- Bouwhoogte: hoger dan 100 meter, met een hoogste punt van circa 135 meter.
- Betaalbaar programma: 25% sociale huur en 25% middenhuur met Actieplan Middenhuur
- Stevige geluidbelasting: het project ligt naast snelweg A2, het spoor Utrecht-Den Haag en de hoofdontsluiting Terwijdesingel.
- Complexiteit brandveiligheid en externe veiligheid: onder andere het groepsrisico speelt hierbij een rol.
- Netcongestie: problemen met betrekking tot de capaciteit van het elektriciteitsnet.
- Schaarse ruimte: beperkte mogelijkheden voor bouwlogistiek en bouwveiligheidszones.
- Financieel risico: de lange doorlooptijd van het project brengt extra financiële onzekerheden met zich mee in relatie tot bouwkosten.
- Hoge duurzaamheidsambities

- Een doorrekening van de business case laat zien dat het huidige project financieel niet haalbaar is waardoor verder investeren door de ontwikkelaar en beleggers onverantwoord is.
- Partijen hebben inzage gegeven in de businesscase en de gemeente heeft deze kritisch beoordeeld. Conclusie is dat de huidige businesscase van het project een negatief resultaat laat zien.

.

Voorgestelde maatregel/aanpassingen voor haalbaarheid

1. Af te wijken van het Actieplan Middenhuur Utrecht, dat is meegegeven tijdens de selectieprocedure van dit project en in plaats daarvan [redacted]
2. Op verzoek van de gemeente is het hele programma sociale huur en de bouw van de hoogste toren en parkeergarage opgenomen in de eerste bouwfase van het project.

Afhankelijkheden/risico's

- De ontwikkelcombinatie heeft de afgelopen tijd gesprekken gevoerd met het BPD Woningfonds van de Rabobank. Met dit fonds heeft ontwikkelaar KEES B.V. een principeafspraak gemaakt voor de afname van het middenhuur programma en het vrije sector huurprogramma (het betreft hier circa 700 woningen). Het BPD Woningfonds zal alleen de woningen afnemen als er gebruik kan worden gemaakt van de Wet betaalbare huur voor dit project. Voor het sociale huur programma is BPD bezig met het sluiten van een Letter Of Intent (LOI) met woningcorporatie Cazas Wonen.
- Het project beschikt over een zeer efficiënt energiesysteem met WKO en stadsverwarming. Hierdoor is de energievraag van het project vrij laag. Daarnaast maakt het project onderdeel uit van de pilot netcongestie. Daarmee is er echter nog géén garantie op een aansluiting gezien de voortdurende ontwikkelingen rondom netcongestie.

Tijdsperiode

Beoogde start bouw 2e kwartaal 2027 (indiening vergunning 3e kwartaal 2026). Ontwikkelaar zal zich maximaal inzetten voor indiening omgevingsvergunning in 2026 om de beoogde planning naar start bouw te halen. Door de complexiteit van het project is een kortere tijdsperiode niet haalbaar.

Projectnaam: Marco Pololaan 111-117

Gebied	**Status**	**Voorgesteld programma**
Kanaleneiland, Zuidwest	Bestemmingsplan vastgesteld, vergunningsaanvraag in voorbereiding	Ca 240 woningen waarvan, • 22% sociale huur (afname door woningcorporatie); [redacted]78% middenhuur (70% [redacted] Gezondheidscentrum van 2.000 m2 bvo.

Probleem

- Financiële haalbaarheid.
- Partijen hebben inzage gegeven in de businesscase en de gemeente heeft deze kritisch beoordeeld. Conclusie is dat de huidige businesscase van de ontwikkeling een negatief resultaat laat zien.

Voorgestelde maatregel/aanpassingen voor haalbaarheid

De sociale huur en 19 middenhuur woningen worden door een woningcorporatie afgenomen. In verband met de financiële haalbaarheid heeft de initiatiefnemer eerder voorgesteld de overige middenhuur om te zetten naar betaalbare koop in lijn met de kanttekening in het raadsvoorstel voor vaststelling van het bestemmingsplan (december 2023) en hierbij de 45% vrije sector te handhaven.
Er is nu echter een belegger die de overige middenhuur (25%) en het deel (45%) vrije sector uit het oorspronkelijke programma wil afnemen en omzetten naar middenhuur maar dan [redacted]

[redacted] Hiermee wordt het programma 100% betaalbaar (sociaal en middenhuur).

- Voor wat betreft de maximale huurprijzen van circa 168 woningen in het middenhuursegment [redacted] Voorts geldt als uitgangspunt een exploitatieperiode van 20 jaren voor middenhuur.
- Het bevriezen van de huren van sociale huurwoningen zet investeringen door woningcorporaties onder druk. Dit kan invloed hebben op de zekerheid over afname van het sociale programma door een woningcorporatie. We zetten in op afname door een corporatie van de STUW. Enkel wanneer geen van de STUW leden bereid is het sociale woonprogramma af te nemen wordt toegestaan de sociale huurwoningen te verkopen aan de belegger die de middenhuurwoningen in het project afneemt.

Afhankelijkheden/risico's

- Als gevolg van het niet vinden van een belegger is het project vertraagd. Verdere vertraging resulteert erin dat naast de woningen het nieuwe gezondheidscentrum later wordt gerealiseerd en daarmee de tijdelijke huisvesting op deze locatie aan de Marco Pololaan 111-117 moet worden gehandhaafd.
- Het project maakt onderdeel uit van meerdere nieuwbouwontwikkelingen die bij het Rijk zijn ingediend voor subsidie en vervolgens door het Rijk zijn toegezegd. Het is voor de toekenning van deze middelen van belang dat dit bouwplan uiteindelijk ook wordt gerealiseerd. Voor dit project zijn geen directe subsidie bijdragen beschikbaar. Om de middelen definitief binnen te halen is de bouw van 25.500 woningen in Groot Merwede (Utrecht en Nieuwegein) noodzakelijk. Het aantal woningen in dit project telt mee in het totaal aantal woningen.

Tijdsperiode

Beoogde start bouw begin 2026

Fast Track

Gebied	**Status**	**Huidig programma**
Stedelijk (start in Papendorp)	Experiment	• Focus op versnelling sociale huisvesting • 1e project: • Papendorp Valck • 215 sociale huurwoningen • 50 middenhuurwoningen • Samenwerking met Woonin

Probleem

1. Er zijn veel mensen in Utrecht op zoek naar een woning
2. De doorlooptijd van projecten is ondanks veel inzet van betrokken partijen soms te lang
3. Ontwikkelen is een complex proces waarin keuzes in ontwikkelingen voor lange tijd in de stad zichtbaar blijven en een effect hebben op de bewoners, gebruikers en omgeving.

Voorgestelde maatregel/aanpassingen voor haalbaarheid

Met gebiedsontwikkeling maken we de stad van de toekomst en creëren we gebieden voor iedereen. Daarin wegen we alle belangen en komen we tot projecten die passen in de omgeving en zorgen we voor een goede volgorde in ontwikkeling om zo nieuwe buurten te realiseren waar mensen graag willen wonen. We nemen de buurt mee in deze ontwikkelingen.

We stellen voor om:

- Met één project te experimenteren om vernieuwend samen te werken met als inzet om versneld tot realisatie van sociale huisvesting te komen

Om tot de selectie van dit project en mogelijke toekomstige projecten te komen hebben we de contouren van een aanpak opgesteld:

- Een project te selecteren op een locatie waar een ontwikkeling afzonderlijk van het dure segment mogelijk is zodat een corporatie het hele project kan ontwikkelen
- In eerste instantie te werken met een locatie in bezit van de gemeente
- Eerst een project te selecteren en zoeken daar een corporatie bij die een echt Utrechts, hoog kwalitatief project toe wil voegen en versneld wil realiseren
- Als gemeente ambtelijk en bestuurlijk in te zetten op een snelle doorlooptijd van het ontwikkelproces. Consequentie is dat er geen ruimte is voor extra scenario's of varianten. We werken gezamenlijk een goed plan uit en gaan daar de procedures mee doorlopen.
- Te zoeken naar de meest efficiënte vorm van participatie parallel aan de uitontwikkeling
- Het project uit de Fast Track met voorrang te behandelen, bij staven, collegebehandeling en raadsbehandeling
- Bij de woningcorporatie krijgt het project ook voorrang en wanneer er obstakels zijn in het ontwikkelproces wordt er snel geëscaleerd om tot oplossingen te komen

Om de aanpak een goede start te geven en te kunnen experimenteren zonder grote risico's hebben we een project geselecteerd dat al binnen het bestemmingsplan valt en waar we met name de samenwerking, besluitvorming en andere processen kunnen testen. Dit voorstel in de Utrechtse aanpak dient als officieel startsein voor het experiment. Na evaluatie wordt bepaald of de fast track omgezet kan worden in een aanpak die we vaker kunnen toepassen.

Papendorp Valck
In Papendorp gaan we starten met het vastgestelde bestemmingsplan waarin 2.000 woningen gerealiseerd kunnen worden. In deze ontwikkeling kan de fasering zo vormgegeven worden dat we kunnen beginnen met een project waarin we gaan samenwerken met woningcorporatie Woonin aan het intitiatiefplan 'Valck'. In dit plan komen circa 215 sociale huurwoningen en 50 middenhuurwoningen. Door samenwerking met Woonin kunnen we nog voor het bestemmingsplan onherroepelijk is al beginnen met het uitwerken van een ontwerp voor de locatie. Dit levert mogelijk significante tijdswinst op door het lopende bezwaar op dit bestemmingsplan. Ook is het voor de corporatie meer kostenefficiënt om het ontwerpproces voor het gehele project in eigen hand te hebben met de gemeente. Naast de ontwikkeling Valck zullen bouwblokken komen met een mix van huur en koop in de segmenten sociaal, midden en vrij. Met dit eerste project wordt niet afgeweken van het bestemmingsplan. We willen bij dit project met Woonin experimenteren hoe we de samenwerking kunnen optimaliseren om versneld tot realisatie te komen.

Vervolg
Tijdens en na dit eerste project willen we de aanpak evalueren om te leren van de voor- en nadelen van deze gerichte vorm van versnelling van een woningbouwproject.

Afhankelijkheden/risico's

- De aanpak kan tegen vastgestelde processen in gaan
- Het resultaat kan in termen van snelheid en effect tegenvallen, de planning kan niet volledig vooraf bepaald worden.
- Specifiek voor Papendorp Valck geldt dat het bestemmingsplan nog niet onherroepelijk is, netcongestie een risico is en er nog onderzoeken uitgevoerd moeten worden.

Tijdsperiode

- Selectie 1e project in 2025 (Papendorp Valck)
- Evaluatie over voortgang in Q1 2026 en mogelijk selectie 2e project.

Burgemeester en wethouders
Postadres Postbus 16200, 3500 CE Utrecht
Telefoon 14 030
www.utrecht.nl

Gemeente Utrecht

Aan de gemeenteraad

Behandeld door	Niek Tijhuis	**Datum**	15 mei 2025
Doorkiesnummer	0302860342	**Kenmerk**	30176151
E-mail	n.tijhuis@utrecht.nl	**Onderwerp**	Voortgangsrapportage Nota Kapitaalgoederen 2025
Bijlage(n)	5	**Beleidsveld**	Vastgoed

Geachte leden van de raad,

Hierbij bieden wij u de Voortgangsrapportage Nota Kapitaalgoederen 2025 aan.

In de afgelopen jaren was deze rapportage een onderdeel van het Meerjarenperspectief Utrechts Vastgoed (MPUV). De projecten in de Nota Kapitaalgoederen betreffen investeringsprojecten nieuwbouw en grootschalige vernieuwing/ renovatie. De Voortgangsrapportage Nota Kapitaalgoederen 2025 geeft inzicht in de stand van zaken van de vervangings- en uitbreidingsinvesteringen in het maatschappelijk vastgoed van de gemeente.

Vorig jaar hebben we aangegeven dat we ervoor hadden gekozen om de investeringsplanning uit de Nota Kapitaalgoederen 2019-2023 nog éénmaal te actualiseren zodat we bij de Voorjaarsnota een actualisatie aan konden bieden van de investeringsprojecten vastgoed. Doordat vaststelling van de beleidsnota vastgoed en het uitvoeringsprogramma wat naar achteren is opgeschoven en we naadloos willen meelopen met de Voorjaarsnota hebben we ervoor gekozen om voor de laatste keer de investeringsplanning uit de Nota Kapitaalgoederen 2019-2023 te actualiseren.

Geheimhouding
We hebben op de bijlagen ‘IHP 2025 Vastgoed en Toegankelijke sportvoorzieningen’ permanente geheimhouding opgelegd op grond van artikel 87 Gemeentewet om redenen genoemd in artikel 5.1 lid 2 b en i van de Woo. Openbaarmaking kan de economisch en financiële belangen van de gemeente schaden doordat derden inzicht krijgen in de geplande investeringsbedragen.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Utrecht,

de secretaris, de burgemeester,

Voortgangsrapportage
Nota Kapitaalgoederen 2025

Colofon

Vastgoedorganisatie Utrecht
Gemeente Utrecht

Stadskantoor Utrecht
Stadsplateau 1
3521 AZ Utrecht

Postbus 16200
3500 CE Utrecht

Telefoonnummer: 14 030

www.utrecht.nl

Kenmerk 30176151

Inhoud

Inleiding 3
Doelstelling Vastgoed 4
Overzicht investeringen 4
Cultuur 4
Erfgoed 6
Gemeentelijke huisvesting 8
Openbare orde en Veiligheid 8
Wonen 9
MFA's 9
Welzijn 11
Zorg 13
Divers 13
Doelstelling Mobiliteitsgedrag 14
Inleiding 14
Auto 14
Fiets 15
Doelstelling Toegankelijke Sportvoorzieningen 17
Overzicht investeringen 17
Buitensportaccomodaties 17
Binnensportaccomodaties 19
Zwembaden 20

Inleiding

Het was onze bedoeling om in 2024 de laatste voortgangsrapportage Nota Kapitaalgoederen op te stellen. Doordat de beleidsnota vastgoed iets vertraagd is, schuift ook het uitvoeringsprogramma wat naar achteren waardoor deze niet mee kan lopen met de voorjaarsnota.

Daarom actualiseren we dit jaar in dit document nog eenmaal de investeringsplanning uit de Nota Kapitaalgoederen 2020-2023, inclusief de cijfers en de tekstuele toelichting op de projecten. De projecten in de Voortgangsrapportage Nota Kapitaalgoederen 2025 zijn de investeringsprojecten nieuwbouw en grootschalige vernieuwing/ renovatie en zijn opgenomen in het overzicht als het project concreet richting uitvoering gaat. De onderwijsgebouwen exclusief de MFA's maken geen deel uit van deze voortgangsrapportage.

Hiermee komen wij tot het volgende totaaloverzicht:

x € 1.000

Doelstelling	Geautoriseerde uitgaven t/m PB 2025	Gereedmeldingen Jaarstukken 2024	Wijzigingen 1e berap 2025	Autorisaties t/m 2025	Start in: 2026	2027	2028	2029
Vastgoed	319.612	-17.552	20.523	322.583	-	35.124	2.827	4.461
Mobiliteitsgedrag	-	-	-	-	-	-	-	-
Toegankelijke Sportvoorzieningen	174.620	-6.565	-5.608	162.447	2.844	4.223	-	-
Totaal	**494.232**	**-24.117**	**14.915**	**485.030**	**2.844**	**39.347**	**2.827**	**4.461**

Figuur1: Overzicht geplande investeringen

Dit overzicht geeft het totaal van alle investeringen per programma. De kolom 'Totaal geautoriseerde uitgaven' geeft de actuele stand weer op basis van de programmabegroting 2025, gecorrigeerd voor de gereed meldingen bij de Jaarstukken 2024 en de wijzigingen die bij de eerste bestuursrapportage 2025 worden voorgesteld.

In bovengenoemde figuur zijn de bedragen van de vervangingsinvesteringen en uitbreidingsinvesteringen gecombineerd. Hieronder volgt per programma een nader overzicht en toelichting van de lopende investeringen. De geplande vervangings- en uitbreidingsinvesteringen met een start in de periode 2026-2028 staan in de geheime bijlage.

Voor een overzicht van de onderliggende projecten en een toelichting op de voorgestelde wijzigingen verwijzen wij naar genoemde geheime bijlage. Voor deze bijlage is autorisatie nodig.

Jaarlijks indexeren we alle budgetten van de gemeente, waarbij we onderscheid maken in lonen en materiële kosten. Vanaf 2025 wordt een andere manier van indexeren gehanteerd, waarbij de indexering is gemaximeerd op de prijscompensatie in het gemeentefonds. Hierdoor zijn de budgetten in 2025 geïndexeerd met 2%. Op dit moment is nog niet bekend wat de prijscompensatie over 2026 gaat worden.

Afwijkingen brengen we op de rapportagemomenten van de planning-en-controlcyclus in beeld .

Doelstelling Vastgoed

In dit onderdeel geven we een korte toelichting over de voortgang bij investeringsprojecten die wij hebben benoemd in de Nota Kapitaalgoederen 2020-2023.

Overzicht investeringen

x € 1.000

	Geautoriseerde uitgaven t/m PB 2025	Gereedmeldingen Jaarstukken 2024	Wijzigingen 1e berap 2025	Autorisaties t/m 2025	Start in: 2026	2027	2028	2029
Vervangingsinvesteringen	198.300	-17.552	8.603	189.351	-	35.124	2.827	4.461
Uitbreidingsinvesteringen	114.981	-	18.251	133.232	-	-	-	-
Uitbreidingsinvesteringen B*	6.331	-	-6.331	-	-	-	-	-
Totaal	**319.612**	**-17.552**	**20.523**	**322.583**	**-**	**35.124**	**2.827**	**4.461**

x € 1.000

	LOPENDE VERVANGINGSINVESTERINGEN				LOPENDE UITBREIDINGSINVESTERINGEN			
	Geautoriseerde uitgaven t/m PB 2025	Gereedmeldingen Jaarstukken 2024	Wijzigingen 1e berap 2025	Totaal geautoriseerde uitgaven	Geautoriseerde uitgaven t/m PB 2025	Gereed-meldingen Jaarstukken 2024	Wijzigingen 1e berap 2025	Totaal geautoriseerde uitgaven
Uitgaven per portefeuille								
Cultuur	18.755	-	4.745	23.500	103.737	-	4.390	108.127
Erfgoed	58.150	-	73	58.223	-	-	-	-
Gemeentelijke huisvesting	3.494	-	-	3.494	934	-	-	934
MFA's	56.952	-14.952	782	42.782	-	-	-	-
Welzijn	29.424	-2.600	3.003	29.827	10.310	-	1.200	11.510
Zorg	920	-	-	920	-	-	12.661	12.661
Overig/Overig beleid	30.605	-	-	30.605	-	-	-	-
Subtotaal uitgaven	198.300	-17.552	8.603	189.351	114.981	-	18.251	133.232
Dekking incl. subsidies								
Reeds geactiveerd				15.565				-
Kapitaallasten budget				81.173				1.450
Huurverhoging				42.996				78.231
Groei van de stad				2.240				14.598
Duurzaamheid onrendabel				4.648				18
Duurzaamheid rendabel				10.250				26
Vaste activa reserve				18.558				38.909
Bijdragen derden (extern)				13.921				-
Stedenbouwkundige eisen				-				-
Subtotaal dekking				189.351				133.232
SALDO				**-**				**-**

Figuur 2: Overzicht lopende vervangings- en uitbreidingsinvesteringen doelstelling Vastgoed.
In het startjaar wordt autorisatie gevraagd voor de totale verwachte uitgaven van de investeringen. Uitgangspunt bij bovenstaande tabel is de geautoriseerde uitgaven t/m de programmabegroting 2025. De investeringen die gereed gemeld zijn bij de jaarstukken 2024 en de wijzigingsvoorstellen van de eerste bestuursrapportage 2025 zijn separaat weergegeven. Er vindt één verschuiving plaats van uitbreidingsinvesteringen categorie B naar uitbreidingsinvestering categorie A binnen de portefeuille Zorg.

Hieronder geven we per portefeuille een toelichting op de voortgang van de investeringsprojecten.

Cultuur

Pauwstraat 13 A

Dit pand is ten behoeve van het gebruik door onderhuurder BAK als kunstencentrum met daarbij behorende kantoren verbouwd. Hierbij is onder andere de expositieruimte verbeterd. Aanvullend op deze verbouwing zouden enkele werkzaamheden, zoals onder andere het vervangen van kozijnen, later worden uitgevoerd. De laatste verbouwwerkzaamheden worden in 2025 afgerond. Het project is duurder uitgevallen door onder andere uitloop en onvoorziene werkzaamheden.

Tivoli Vredenburg – Hallo Plein

Bij dit gebouw is onder andere met een DUMAVA subsidie de gevel verduurzaamd en de entree aan het Vredenburgplein op de hoek van de Vlaamse en Hollandse Toren van TivoliVredenburg aangepast en geopend naar de stad. Deze werkzaamheden zijn uitgelopen, dit heeft geleid tot een hogere investering. Op 8 februari 2025 heeft de feestelijke opening van het project “Hallo Plein” plaatsgevonden en hiermee is dit project afgerond.

Isotopenweg Depot Centraal Museum

Sinds 2017 wordt gewerkt aan het ontwerp voor het realiseren van een nieuw Depot voor het opslaan en beheren van de kunst- en erfgoedcollecties van verschillende partijen, zijnde Centraal Museum, Provincie Utrecht, Universiteit Utrecht en de Gemeente Utrecht. In december 2020 heeft de gemeenteraad steun gegeven aan de inhoudelijke en financiële kaders van de ontwikkeling van een nieuw centraal depot aan de Isotopenweg. Inmiddels maakt het Universiteitsmuseum ook deel uit van de voorbereiding. We werken nauw met alle gebruikers samen aan de voorbereiding. Het Stedenbouwkundig Programma van Eisen is vastgesteld, het technisch ontwerp afgerond en de aanvraag voor de omgevingsvergunning ingediend. Daarnaast is ook de aanbesteding gestart. We hebben extra krediet moeten aanvragen voor aanvullende advies en investeringskosten in verband met langere doorlooptijd vanwege het zoeken naar een oplossing voor de netcongestie en als gevolg daarvan het aanpassen van het ontwerp. De verwachte oplevering van het depot is begin 2028.

Vlampijpstraat 50 – DePlaatsmaker

We willen het gebouw grootschalig renoveren en daarbij tegelijk verduurzamen. Afgelopen jaar hebben we onderzoeken naar de staat van bouwdeel B van het gebouw uitgevoerd. Hieruit bleek dat de staat van het te renoveren bouwdeel slechter is dan verwacht. In de raadsbrief van 20 november 2024 hebben wij u geïnformeerd dat renovatie nog steeds technisch mogelijk is, duurzaam is, en ook op het gebied van financiën en planning de beste optie is ten opzichte van nieuwbouw. We kunnen voor de renovatie de goedgekeurde DUMAVA subsidie voor verduurzaming van maatschappelijk vastgoed gebruiken. In de eerste helft van 2025 wordt de aanbesteding voor het ontwerpteam gedaan. Parallel aan de verbouwing zal een nieuwe huurdersselectie plaatsvinden. We verwachten het gebouw begin 2027 weer in gebruik te nemen als mooie inspirerende culturele broedplaats.

Domplein 4-5

In het Domplein 4-5 willen we een aantal ingrepen doen om de functionaliteit van het gebouw op korte termijn te verbeteren, waardoor onder andere amateurkunsteducatiepartijen hier voor de lange termijn hun werkzaamheden kunnen uitvoeren. Het doel is om van het gebouw aan het Domplein 4-5 een plek voor én van de stad, waar cultuur en erfgoed samen komen, te maken. Hiervoor werken we aan een Uitgangspuntennotitie uitgewerkt.

Culturele voorziening Merwedekanaalzone

In de nieuw te ontwikkelen stadswijk Merwede is een wijkcultuurhuis gepland voor 2028. Vanuit de gebiedsontwikkeling is het van belang dat hier maatschappelijke en culturele voorzieningen hun plek krijgen waartussen synergie ontstaat.

Hof van Monaco 1A De Vrijstaat Zomerhuis

Het zomerhuis is een rijksmonument en onderdeel van een ensemble met o.a. een boerderij die inmiddels gerenoveerd is voor de huisvesting van de Vrijstaat. Het Zomerhuis ligt in de cultuuras van het Berlijnplein. Oorspronkelijk wilden we het gebouw eind 2022 renoveren. We hadden een huurder gevonden die voldeed aan de gewenste conceptuele invulling. Deze heeft uiteindelijk geen subsidie ontvangen en is daardoor afgehaakt. Als eigenaar hebben wij hier een onderhoudsverplichting en de huidige staat van het gebouw vraagt om een investering, onafhankelijk van het type gebruik.

In het tweede kwartaal van 2025 publiceren we een huurdersselectie voor het vinden van een nieuwe culturele huurder.

Berlijnplein Leidsche Rijn Centrum

Samen met een groot aantal Berlijnpleinpartners ontwikkelen we de kavel aan het Berlijnplein stapsgewijs tot een plek met een divers cultureel programma voor een breed publiek rond het thema 'De toekomst van de stad'. Uitgangspunt hierbij is: vorm volgt ambitie. Het creatieve karakter van deze plek is nu al terug te zien in de tijdelijke bebouwing van de kavel. Door zoveel mogelijk (bouw)producten en grondstoffen te hergebruiken heven we invulling aan het overkoepelende thema 'De toekomst van de stad'. Deze circulaire ambities gelden zeker voor het ontwerp van de permanente bebouwing. In juni 2019 heeft de raad een besluit genomen over het Ontwikkelkader Berlijnplein 'De toekomst van de stad' en leidende principes vastgesteld voor het Cultuurcluster, en in mei 2021 over het investeringskrediet. Het cultuurcluster Berlijnplein is onderdeel van Regeling Risicovolle Projecten (RRP) waarvan de raad twee keer per jaar een voortgangsrapportage ontvangt.

Waterstraat 27 – 29

Dit gebouw huisvest het Volksbuurtenmuseum. In het gebouw zijn werkzaamheden ten behoeve van groot onderhoud gepland, daarnaast zijn er verduurzamingsambities en gebruikerswensen. De voorbereidingen voor de werkzaamheden zijn gestart. Voor dit project is een DUMAVA subsidie toegekend.

Attleeplantsoen

In de voormalige Rafaëlschool aan het Attleeplantsoen in Kanaleneiland hebben we onderzocht of het gebouw geschikt kan worden gemaakt voor een culturele broedplaats. Uit deze studie bleek dat dat mogelijk was. Voor de herontwikkeling van het Attleeplantsoen tot tijdelijke culturele broedplaats is inmiddels een investeringskrediet toegekend. In 2025/ 2026 gaan we het gebouw renoveren en geschikt maken, zodat in 2026 de deuren van het gebouw open kunnen. Hierover is uw raad in de raadsbrief van 24 juni 2024 geïnformeerd.

Rhônedreef 40

BOKS jongerencultuurhuis Overvecht is momenteel tijdelijk gehuisvest aan Scharlakendreef 3. Er is een nieuwe locatie gevonden voor een jongerencultuurhuis aan de Rhônedreef 40. Momenteel ronden we een haalbaarheidsonderzoek voor renoveren af. Sloop/ nieuwbouw voor deze doelgroep eventueel in combinatie met een culturele broedplaats bleek niet realistisch. In 2025 werken we de plannen voor renovatie verder uit.

Verduurzaming van culturele gebouwen

Voor de gebouwen Biltstraat 166 (Stichting De Berenkuil), Bouwstraat 55 (Zimihc), Hoefijzerstraat 10 (Theater Utrecht), Agnietenstraat 1-3 (Centraal Museum) en Bemuurde Weerd W.Z. 3 (Ekko) onderzoeken we in 2025 of het technisch en financieel haalbaar is om deze gebouwen te verduurzamen.

Erfgoed

Restauratie de Vier Lunetten

In 2024 hebben we de restauratiewerkzaamheden aan de bekledingsmuren en de verschillende flankkazematten aan de Vier Lunetten afgerond. In de raadsbrief van 15 oktober 2024 is de raad hierover geïnformeerd. De werkzaamheden gericht op het toekomstige gebruik (zoals het aanbrengen van installaties) ronden we in 2025 af.

Herbestemming forteilanden Vier Lunetten
In het Ontwikkelperspectief Maarschalkerweerd hebben de Vier Lunetten, onderdeel van het Unesco werelderfgoed Hollandse Waterlinies, een belangrijke plek. Doel is om ze beter zichtbaar en toegankelijk te maken en het gebruik aan te laten sluiten bij de doelstellingen van het gebied. Het zichtbaar maken van erfgoedwaarden van de forten hebben we uitgevoerd als onderdeel van de restauratiewerkzaamheden aan de Vier Lunetten en met Hollandse-Waterliniessubsidie van de Provincie Utrecht. Met herbestemmingssubsidie van het Rijk is in 2024 de verhuurtender voorbereid. In 2025 vindt de huurdersselectie plaats voor de nieuwe invulling van de objecten op Lunet I, Lunet II en Lunet III.

Magazijn de Zon
Vanaf januari 2025 zijn we gestart met de uitvoering van de verbouwingswerkzaamheden. Naar verwachting opent het Literatuurmuseum/Kinderboekenmuseum haar deuren in 2028.

Oude Liesbosweg 52 (Lunet IV)
Aan de Oude Liesbosweg 52 huurt Zomo dagbesteding grond en een gebouw van de gemeente. In 2024 is het sterk verouderde gebouw gesloopt en een nieuw, duurzaam gebouw teruggebouwd. Renovatie van het oude gebouw woog niet op tegen de kosten. De oplevering van het nieuwe gebouw heeft in het eerste kwartaal van 2025 plaatsgevonden.

Fort aan de Klop 1e Polderweg
De verduurzaming van Fort aan de Klop is in maart 2025 afgerond. Oplevering door de aannemer is gedaan. De formele overdracht naar de opdrachtgever heeft nog niet plaatsgevonden. De verwachting is dat het Fort eind 2025 van het gas af gaat.

Restauratie Domtoren
Op 9 november 2024 is de oplevering van het restauratieproject feestelijk gevierd.

Julianaparklaan 1000 – Antje Drijverpaviljoen
De verbouwing om het pand te verbeteren, het aanbrengen van een klimaatinstallatie, is in 2024 afgerond. Deze werkzaamheden zijn duurder uitgevallen dan begroot.

Utrecht Natuurlijk
Er zijn in het coalitieakkoord middelen vrijgemaakt voor de steedes van Utrecht Natuurlijk. Dit is daarna bijgesteld in de programmabegroting. Voor het goed onderhouden van de steedes zijn de meerjarenonderhoudsplannen opgesteld. In 2025 leggen we de nieuwe afspraken vast in nieuwe huurcontracten met de steedes en stadstuinen.

Molen Rijn en Zon
In 2025 voeren we de renovatie van de stelling van de molen uit. Ook kijken we naar een andere manier van eigendomsorganisatie waarmee ruimte ontstaat voor nieuwe ontwikkelingen, waardoor de molen meer erfgoedbeleving krijgt (een draaiende, toegankelijke molen) en zodoende ook meer betekenis voor de buurt en de stad. Naast overdracht aan een stichting onderzoeken we ook andere vormen van eigenaarschap.

Servetstraat 7
Dit monumentale gebouw, gelegen direct tegen de Domtoren aan, wordt op dit moment tijdelijk verhuurd. In 2025 onderzoeken we of een exploitatie mogelijk is met een permanente invulling die bijdraagt aan gemeentelijke beleidsdoelen.

Verduurzaming van gebouwen in de erfgoedportefeuille
Voor de gebouwen op Rhijnauwselaan 7-14, onderzoeken we in 2025 of het technisch en financieel haalbaar is om de gebouwen te verduurzamen.

Gemeentelijke huisvesting

Het vastgoed in deze portefeuille zetten we in om de eigen gemeentelijke organisatie te huisvesten. Het gaat onder andere om het stadskantoor, het stadhuis, de wijkbureaus en de Centra voor Jeugd en Gezin.

Stadsplateau 1- Stadskantoor
Voor het stadskantoor worden onderhouds- en verduurzamingswerkzaamheden voor zover mogelijk gezamenlijk uitgevoerd met de beleidslijn Werken 3.0.

Dorpsplein 001
Het gebouw wordt momenteel heringericht en verduurzaamd. Oplevering is naar verwachting in de eerste helft van 2025.

Mostperenlaan 2 - De Stits
De gebiedspost De Stits maken we aardgasvrij en gaan we verder verduurzamen. Oplevering is naar verwachting in de eerste helft van 2025.

Maansteenweg 1
Op begraafplaats Tolsteeg willen we een nieuwe duurzame opslagloods en schaftlocatie realiseren. Het eerdere budget bleek niet meer toereikend. We kijken naar mogelijkheden om toch de gewenste nieuwbouw te realiseren. Er zijn tijdens de omgevingsvergunningprocedure bezwaren geuit vanuit de omgeving. Momenteel onderzoeken we hoe het ontwerp kan worden aangepast op basis van die inspraak. Daarna hervatten we weer de vergunningsprocedure. Realisatie van de uitvoering staat nu gepland voor begin/medio 2026.

Ventilatie Koningsweg
Het gebouw op locatie Kovelswade voldoet niet aan de Ventilatie eisen van het Bouwbesluit 2012. Daarom passen we het ventilatiesystemen aan zodat het voldoet aan de normen van het Bouwbesluit en de ARBO-eisen van de gemeente. Naar verwachting leveren we dit project in het vierde kwartaal van 2025 op.

F.C. Donderstraat 1
De verhuurder heeft ventilatiemaatregelen in voorbereiding. Medio 2025 zijn de werkzaamheden afgerond.

Openbare orde en Veiligheid

Belcampostraat 10 - VRU
Op deze locatie gaan we het gebouw verduurzamen door te investeren in een duurzaam warmteopslag systeem. Het definitief ontwerp is vastgesteld en naar verwachting starten we medio 2025 met de uitvoering. In 2026 staat de oplevering gepland.

Wonen

Haalbaarheidsstudies naar wonen

De vraag naar betaalbare huisvesting in Utrecht is onder alle woningzoekenden al jaren hoog: zowel onder reguliere woningzoekenden (starters, gezinnen, doorstromers, studenten, etc.) als onder kwetsbare en bijzondere doelgroepen (bijvoorbeeld personen die uitstromen uit de maatschappelijke opvang en beschermd wonen, statushouders, etc.). Ondanks alle inspanningen, de duurzaam hoge bouwproductie en de schaalsprong die de stad maakt, neemt de druk de komend jaren steeds verder toe. Daarom wordt onder andere de inzet van eigen vastgoed en/of de potentie van het aankopen van vastgoed komend jaar verder onderzocht, samen met onze partners.

MFA's

In onderstaand overzicht geven we aan welke projecten binnen de portefeuille MFA's worden opgepakt. Het gebruik van multifunctionele gebouwen vraagt in veel gevallen om extra en verder uitgewerkte afspraken rondom de organisatie van het beheer en de exploitatie van het gebouw. Daarom zullen bij deze projecten de investeringen samen oplopen met nieuwe afspraken over het beheer en de organisatie van het gebouw.

MFA Weide Wereld

In mei 2023 zijn we gestart met de uitvoering van de renovatie van Weide Wereld. Het eerste deel van de renovatie is uitgevoerd waarmee het buurtcentrum inmiddels gebruik maakt van de nieuwe huisvesting. Vanwege uitdagingen in het installatie-ontwerp vertraagt het tweede deel van de renovatie. Er is gewerkt aan een aangepast installatieontwerp. Verder hebben we te maken met een onvoorziene tegenvaller. De reden is de brandwerendheid van het pand. Hiervoor is extra krediet aangevraagd. Oplevering vindt uiterlijk in de zomer van 2026 plaats.

MFA Sportcampus

In 2023 is het sportgedeelte verbouwd en zijn de grote warmtebuffers aangebracht in het aangrenzende terrein. Het buitenterrein is opnieuw aangelegd en voorzien van slimme buitenverlichting. Beheer en organisatietraject is afgerond. Er zijn nog enkele hardnekkige storingen en werktuigbouwkundige aspecten die verder ingeregeld moeten worden.

MFA Cultuurcampus

In 2021 is het binnenklimaat van de school verbeterd en afgerond. In 2023/24 is het beheerplan gemaakt. Dit leggen we binnenkort vast in de huurovereenkomsten.

Alle werkzaamheden vanuit het project in gebouw zijn afgerond. De bibliotheek is ook bijna klaar met haar eigen verbouwingsproject. In overleg met de bibliotheek is een beperkt budget beschikbaar gesteld voor vloerherstelwerkzaamheden. Deze werkzaamheden zijn uitgevoerd.

MFA Musketon

De bijna 40-jarige Musketon gaan we de komende jaren renoveren. Zowel technisch als functioneel pakken we het gebouw aan zodat we het weer vele jaren kunnen gebruiken.

Het haalbaarheidsonderzoek is afgerond. Hiervoor hebben gesprekken plaatsgevonden met de huidige en nieuwe potentiële huurders. Bij de renovatie zal de verduurzaming beperkt zijn in verband met beperkingen, onder andere door netcongestie. Vanwege de samenloop van de Gemeentelijke monumentenstatus en wens om te verduurzamen heeft dit haalbaarheidsonderzoek geruime tijd in beslag genomen. In 2025 maken we een doorstart met het project en werken we aan de realisatie van de plannen. Inmiddels hebben het Buurtcentrum, Buurtteam, de Bibliotheek Lunetten en ook Cultuur, in

de vorm van een Wijkcultuurhuis, laten weten interesse te hebben om in de Musketon te blijven of zich er te gaan vestigen.

MFA Hart van Noord

Gezien het gebruik en de leeftijd van het gebouw gaan we het deels renoveren en verduurzamen. Om het gebouw langjarig in te kunnen blijven zetten, gaan we het ook functioneel aanpassen. In 2024 is besloten dat de drie huidige scholen gaan fuseren tot één samenwerkingsschool. Daarnaast wordt Hart van Noord gebruikt door de Taalschool, Sport, Kinderopvang en Welzijn (buurtcentrum). Aanpassing aan de huisvesting wordt onderdeel van de renovatie en verduurzaming. Hierbij komt ruimte vrij in het gebouw, voor een extra huurder, gebruiker. In 2025 werken we aan de voorbereiding en haalbaarheid van het project. Aanpassingen aan het beheer en onderhoud nemen we mee in de vormgeving en uitvoering van het project.

MFA Nieuw Welgelegen

Het St-Gregorius College is in de zomer 2024 verhuisd naar Nieuw Welgelegen en heet nu Descart. Omdat de school een eigen ingang heeft gekregen en fysiek is gescheiden vormt de dekking van het beheer en onderhoud van de gezamenlijke ruimtes in de entree een financiële uitdaging. Hiervoor stellen we met gebruikers, huurders een nieuw beheerplan op.
De afgelopen jaren is het deel waar Descart is gehuisvest verduurzaamd en gerenoveerd. In de komende jaren zal worden gewerkt naar verduurzaming van het overige deel van Nieuw Welgelegen.

Los van het project is recent een aantal gevelplaten aan het gebouw gedeeltelijk los komen te zitten. Dit zorgde niet voor een onveilige situatie maar gaf wel aanleiding tot vervolgonderzoek. Na afronding van het onderzoek is geconcludeerd dat onderhoudstechnisch alle platen opnieuw bevestigd moeten worden. Om deze onderhoudswerkzaamheden uit te voeren staat het gehele gebouw momenteel in de steigers.

MFA Laan van Puntenburg

Grootschalige renovatie en verduurzaming vormen een uitdaging bij dit monumentale gebouw. Na het vertrek van de basisschool in de zomer van 2024 is gezocht naar een nieuwe bestemming. Deze is gevonden in tijdelijke huisvesting van een school, waarmee de invulling de komende jaren is voorzien. Renovatie en verduurzaming komen weer in beeld als de tijdelijke huisvesting ten einde komt.

MFA Vorstelijk Complex

De huurder van het Vorstelijk Complex heeft een verzoek ingediend om een verdiepingsvloer toe te voegen, een eigen ingang te realiseren en de foyer uit te breiden. Door de COVID-19 pandemie is dit project geheel stil komen te liggen. In 2023 is onderzocht of deze wens nog steeds bestaat en daar is positief op geantwoord. We zijn met de huurder theater ZIMIHC in overleg om de wensen verder vorm te geven, vast te leggen in een intentieovereenkomst en te starten met een project. Het ontwerp voor de aanpassing is gereed. De huurder heeft tot op heden nog geen besluit genomen over de doorgang van het project

St. Pietersberg 12A en 40A

St. Pietersberg 12A en 40A zijn onderdeel van een vereniging van eigenaren (VvE). Binnenkort is er een natuurlijk moment om te renoveren, moderniseren en waar mogelijk te verduurzamen. Omdat deze adressen onderdeel zijn van een VvE, betekent dit dat wij in overleg met de mede-eigenaren tot uitvoering moeten komen. Vanwege einde levensduur moeten diverse onderdelen aangepakt worden. We kijken of we een deel kunnen oppakken bij het regulier onderhoud. Overige werkzaamheden willen we projectmatig uitvoeren.

Gloriantdreef 1

De Bibliotheek Overvecht is gehuisvest in het gebouw aan de Gloriantdreef. Vanwege de leeftijd van het gebouw is er op korte termijn een natuurlijk moment om naast de benodigde renovatie/ modernisatie een verduurzamingsslag toe te passen. Het gebouw is onderdeel van een vereniging van eigenaren (VvE) wat betekent dat wij in overleg met de mede-eigenaren tot hetzelfde ambitieniveau moeten komen. In de praktijk blijkt het lastig om gezamenlijk tot een geschikt moment te komen voor uitvoering van de werkzaamheden.

Er zijn werkzaamheden uitgevoerd binnen ons eigen appartementsrecht. En ook de bibliotheek heeft een aantal zaken opgepakt. De laatste werkzaamheden dienen nog projectmatig opgepakt te worden. Met de capaciteit die we hebben, krijgt dit echter te weinig prioriteit.

Kortland 21

Kinderopvang Hotoldebotol is gehuisvest in het gebouw aan Kortland 21. Naast de kinderopvang is de OBS Kees Valkenstein gevestigd. Het gebouw is inmiddels ouder dan 20 jaar, waarmee er een natuurlijk moment ontstaat om naast de benodigde renovatie en modernisatie een verduurzamingsslag toe te passen. Het gebouw is onderdeel van een vereniging van eigenaren, dit betekent dat wij in overleg met de mede-eigenaren tot hetzelfde ambitieniveau moeten komen. Met de capaciteit die we hebben, krijgt dit echter te weinig prioriteit.

Oranjelaan 12 en 14

In dit gebouw zijn de Bibliotheek en de stichting kunstzinnige vorming (Welzijn) gevestigd. Installatietechnisch zijn veel onderdelen aan het einde van hun levensduur. Dit valt niet onder het reguliere onderhoud en gaan we projectmatig aanpakken.

Stroyenborghdreef 12

Ook in dit gebouw zijn installatietechnisch veel onderdelen aan het einde van hun levensduur. Dit valt niet onder het reguliere onderhoud en gaan we eveneens projectmatig aanpakken.

Welzijn

Jagerskade 4

Hierin zit het Buurthuis Stella Maris. Op verzoek van de huurder onderzoeken we wat de mogelijkheden zijn om de 1ste verdieping te verbeteren. De huurder wil heel graag deze verdieping beter inzetten voor welzijnsactiviteiten.

Cartesiusweg 11

In dit gebouw is Buurtcentrum Oase gevestigd. Door de herontwikkeling van station Zuilen kijken we of we het buurtcentrum Oase kunnen verplaatsen.

Keerkringplein 40

Buurtcentrum Sterrenzicht is naast Podium-Oost het tweede buurtcentrum in de wijk Oost en richt zich sterk op de bewoners en jongeren in de wijken Abstede, Sterrenwijk en Watervogelenbuurt. Beide buurtcentra zijn door de programmaring en ligging aanvullend aan elkaar. De gevel van het buurtcentrum Sterrenzicht maken we meer uitnodigend en transparanter. Dit geldt ook voor de entrees van het buurtcentrum en de jongerenhuiskamer. Tegelijk maken we voor dit buurtcentrum ook een verduurzamingsslag naar een energieneutraal gebouw. Het definitief ontwerp is in 2024 afgerond en de buurt is geconsulteerd. De aanbesteding voor de aannemer is gestart en wordt naar verwachting in het tweede kwartaal van 2025 afgerond. Uitvoering start medio 2025. Oplevering is dan voorzien medio 2026.

St.-Ludgerusstraat 251
We gaan het Buurtcentrum Zuilen volledig nieuw (om)bouwen tot een energieneutraal buurtcentrum. Naast het buurtcentrum gaan we ook het Buurtteam en een buitenschoolse opvang huisvesten. In 2024 is gestart met de sloop en vervolgens de bouw. Volgens de huidige planning leveren we het vernieuwde buurtcentrum eind 2025 op. Hiermee beschikt Zuilen over een nieuw volwaardig en energieneutraal buurtcentrum.

Samuel van Houtenstraat 1
Het Buurtcentrum De Leeuw aan de Samuel van Houtenstraat gaan we renoveren en verduurzamen tot een bijna energieneutraal gebouw. In 2024 is het ontwerpteam (bestaande uit de architect en technische adviseurs) aanbesteed en is gestart met het uitwerken van het definitief ontwerp. Het definitief ontwerp ronden we in 2025 af waarna we de aanbesteding van een aannemer starten. Naar verwachting starten we medio 2026 met de werkzaamheden en vindt medio 2027 de oplevering plaats.

Peltlaan 172
In dit gebouw, gelegen in Kanaleneiland zijn Stichting JOU en het jongerencultuurhuis BOKS gehuisvest. Het gebouw is gedateerd en sterk verouderd. We gaan daarom het gebouw slopen en vervangende nieuwbouw realiseren. De nieuwe voorziening wordt bijna energieneutraal gebouwd. De wijk waarin het gebouw Peltlaan 172 ligt wordt de komende jaren gerevitaliseerd. Dit gaat bijvoorbeeld over de aanleg van de groenstructuur ‘Rondje Stadseiland’ en herinrichting van de openbare ruimte aangrenzend aan de Peltlaan. De verschillende plannen zijn naast elkaar gelegd, en er is een schetsontwerp opgesteld voor de locatie en de nieuwbouw van het gebouw. In 2025 ronden we het ontwerp voor het nieuwe gebouw af. Door een stijging van de bouwkosten moeten we extra krediet aanvragen. De oplevering verwachten we eind 2026.

Gambiadreef 100, naast buurtcentrum de Boog
De jongerenhuiskamer is nu gehuisvest in verouderde portocabins. De portocabins gaan we vervangen door een nieuw permanent gebouw. Dit gebouw maken we bijna energieneutraal. Er is een massastudie gemaakt voor de nieuwe jongerenhuiskamer. De voorkeur is om de jongerenhuiskamer fysiek te verbinden aan het bestaande buurtcentrum De Boog zodat ruimte onderling gebruikt kan worden. Begin 2025 zijn de voorbereidingen voor de aanbesteding van een architect gestart. In 2025 ronden we het ontwerptraject af. We verwachten de oplevering van de nieuwe jongerenhuiskamer in 2027, afhankelijk van de te doorlopen ruimtelijke procedures.

Schoolstraat 11 Buurtcentrum De Schakel
Voor dit buurtcentrum onderzoeken we in 2025 of het technisch en financieel haalbaar is om het gebouw te verduurzamen. Netcongestie kan mogelijk belemmerend werken.

Buurtkamers Kruisvaartkade en Lombokplein
De ontwikkeling van deze locatie bevindt zich nog steeds in de opstartfase. Pas als er voldoende budget is, kunnen we deze ontwikkeling daadwerkelijk realiseren.

Buurtcentrum Merwedekanaalzone en Lombokplein
De realisatie van het nieuwe buurtcentrum en jongerenhuiskamer in blok 9 in de Merwedekanaalzone verwachten we op zijn vroegst eind 2027 afhankelijk van de planning van en de fasering van de oplevering door de ontwikkelaar. Het buurtcentrum en jongerenhuiskamer Merwedekanaalzone komen in een gecombineerd bouwblok met woningen. In de directe omgeving van blok 9 komen diverse andere maatschappelijke functies, zoals een gezondheidscentrum in blok 8, zodat extra meerwaarde voor de buurtbewoners ontstaat.

Buurtcentrum Burezina

Buurtcentrum Burezina gelegen aan de Jeanne D'Arcdreef is een van de zes locaties in de vastgestelde visie 'Doorontwikkeling Maatschappelijk Vastgoed Overvecht'. Op deze locatie is de vervangende nieuwbouw voor buurtcentrum Burezina voorzien. Dit in een gewenste mogelijke combinatie met een ondernemershuis. Het haalbaarheidsonderzoek voor deze gecombineerde voorziening is medio 2024 gestart. In 2025 wordt duidelijk of deze combinatie haalbaar is. Afhankelijk van de uitkomst kan een definitief programma en een eerste planning worden opgesteld.

Zorg

Vogelvlinderweg 54-58

Op deze locatie is een gezondheidscentrum gehuisvest waaronder een Centrum voor Jeugd en Gezin. Het Centrum voor Jeugd en Gezin heeft al lange tijd last van lekkages. Het project om deze lekkages te verhelpen is gestart en ronden we in 2025 af. Er is een onderzoek uitgevoerd om het klimaat en indeling van het gebouw te verbeteren en de maatregelen zijn inmiddels uitgevoerd.

Maatschappelijke opvang Merwedekanaalzone

De realisatie van de maatschappelijke opvang WIJ 3.0 (gecombineerd in een bouwblok met woningen) in de Merwedekanaalzone staat gepland voor medio 2028, afhankelijk van voortgang realisatie en fasering van de oplevering door de projectontwikkelaar. Het ontwerp is afgerond, de bouwvergunning is eind 2024 door de projectontwikkelaar aangevraagd en afspraken over de koopprijs zijn gemaakt. Volgens huidige planning zal de bouw starten in 2025.

Gezondheidscentrum en kinderdagverblijf (Welzijn) Merwedekanaalzone

Zowel het Gezondheidscentrum als het kinderdagverblijf worden in blok 8 gerealiseerd (gecombineerd bouwblok met woningen). De verwachte oplevering van dit hele blok staat gepland vanaf medio 2028 en kan doorlopen in 2029. Planning is afhankelijk van de voortgang realisatie en fasering van de oplevering door de projectontwikkelaar. De ontwerpfase voor blok 8 is lopende. Voor dit bouwblok geldt dat de financiële haalbaarheid in relatie tot de gestegen bouwkosten punt van aandacht blijft.

Divers

Ondiep zuidzijde 6

Er is een pandverkenning opgesteld. We gaan kijken of daar vanuit Cultuur een invulling aan het gebouw gegeven kan worden.

Park Oog en Al 1A

De renovatie aan het pand, welke oorspronkelijk in 2023 zou starten maar vertraagd was door omstandigheden bij de aannemer, is in 2024 afgerond. Het pand is opgeleverd aan huurder.

Doelstelling Mobiliteitsgedrag

Inleiding

In deze voortgangsrapportage vragen we geen autorisatie voor de kredieten die vallen onder de doelstelling Mobiliteitsgedrag. Deze autorisatie loopt namelijk via het Meerjaren Perspectief Ruimte (MPR).

We werken aan de volgende investeringsprojecten:

Auto

Mobiliteitshub XL

Dit is een mobiliteitsvoorziening in Papendorp Noord om onder andere parkeren op afstand te faciliteren voor Papendorp Noord, Groenewoud, Beurskwartier en Merwede Kanaalzone. De Mobiliteitshub XL heeft als scope: ca 2.000 autoparkeerplaatsen, ca 1.700 fietsparkeerplaatsen, E-Laden, een sportschool en een fietsreparatiewinkel met gereedschapsuitleen. 12 december 2024 heeft uw raad de kredietaanvraag voor de realisatie behandeld. In 2025 bereiden we de aanbesteding voor het Definitief Ontwerp, de realisatie en het onderhoud voor en voeren we deze uit. In de voorbereiding pakken we ook de wens van de raad voor een verdere vergroening van het ontwerp op. Na de aanbesteding starten we naar verwachting medio 2026 met de realisatie.

Inbeheername Springweg parkeergarage

De erfpachtovereenkomst van de parkeergarage Springweg verliep per 15 mei 2022. In overeenstemming met erfpachter Klépierre hebben we de parkeergarage hierna nog voor een periode van twee jaar geëxploiteerd. In 2023 zijn we begonnen met de voorbereidingen voor een soepele overname. Zo waren er nog enkele aanpassingen nodig, waaronder aan de parkeerapparatuur en verlichting. Op 2 september 2024 is de parkeergarage officieel overgedragen en in eigen beheer in exploitatie genomen. Ondertussen is na deze overname de eigen huisstijl toegepast, het gebouw geverfd en opgeschoond, hebben we nieuwe apparatuur en verlichting geplaatst en zijn de eerste abonnementen uitgedeeld. Daarnaast zijn ook de voorbereidingen voor het realiseren van de gewenste buurtstalling met 150 stallingplaatsen en een pop-up stalling van 300 plaatsen per 27 januari 2025 officieel van start gegaan.

Parkeervoorzieningen Merwedekanaalzone deelgebied 5

In 2024 is er voortgang geboekt om de start van de bouw, ondanks de ongunstige economische omstandigheden en de netcongestie, haalbaar te krijgen in Merwede. Inmiddels zijn de eerste omgevingsvergunningaanvragen onherroepelijk. In totaal realiseren we conform de laatste ontwerpen verdeeld over vier parkeervoorzieningen 1.181 parkeerplekken in fase 1 van Merwede. Om daadwerkelijk te kunnen starten met de bouw is het nodig voorafgaand koopovereenkomsten te sluiten voor de garages. We verwachten dat deze begin 2025 worden getekend.

Verbetermaatregelen P+R Berlijnplein

Parkeergebouw Berlijnplein is begin 2021 opgeleverd. Sinds de oplevering zijn er terugkerende problemen met wateroverlast in het gebouw. De gebreken hebben effect op de levensduur en de exploitatie van het gebouw. In 2023 zijn er onderzoeken uitgevoerd in samenwerking met de architect en aannemer om de oorzaak te achterhalen. De definitieve resultaten zijn begin 2024 bekend gemaakt. De meest ingrijpende verbetermaatregel is het op afschot brengen van de parkeerlagen. Er is eind 2024 gestart met de voorbereiding van de aanbesteding. De uitvoering start in 2025 en loopt door in 2025. Het resultaat is dat de structurele problemen daarmee verholpen zijn.

P+R Westraven

Om de huidige P+R Westraven ook geschikt te maken voor gebruik door bewoners van de gebiedsontwikkeling Merwede Kanaalzone zijn aanpassingen aan het gebouw nodig. Hierbij moet gedacht worden aan de realisatie van een bewaakte fietsenstalling, extra laadpalen en een upgrade van de beheerdersruimte. In 2025 werken we het ontwerp uit. Als er voldoende budget voor is, kunnen we in de tweede helft van 2025 de werkzaamheden aanbesteden en in 2026 realiseren.

Fiets

Vlampijpstraat 87-89

Dit is de beoogde toekomst bestendige locatie voor het fietsdepot. Momenteel is op deze locatie het museumdepot gevestigd, dat in 2028 naar een nieuwe locatie verhuist. Deze verhuizing is vertraagd vanwege netcongestie. Hiervoor is nu een oplossing gevonden.
Het nieuwe fietsdepot kunnen we op deze locatie toekomstbestendig wat betreft capaciteit en eigendom realiseren. Ook is de locatie beter bereikbaar per OV. Naast de functie van het fietsdepot verkennen we of de locatie ook ruimte kan bieden aan plekken voor creatieve werkers en 'upcycle' functies. Hiermee maken we het gebouw multifunctioneler en aantrekkelijker voor de omgeving.

In 2024 is een variantenstudie uitgevoerd en in 2025 gaan we enkele varianten verder uitwerken.
De huur van het gebouw, waar momenteel het fietsdepot gevestigd is, wordt verlengd met opties om zeker tot 2030 verzekerd te zijn huisvesting.

P1-P4

Dit zijn de locaties binnen het winkelcentrum Hoog Catharijne waarvoor wordt verkend of bestaande autoparkeergarages kunnen worden getransformeerd naar fietsparkeren. Hiermee wordt een verplichting van Klépierre (eigenaar winkelcentrum HC) ingevuld. Wij gaan mogelijk de stalling in exploitatie nemen en investeren daarbij in aanvullende kwaliteit, openingstijden en bemensing. Het ontwerp en de kostenraming wordt momenteel in opdracht van Klépierre uitgewerkt. In 2025 dient de onderhandeling met Klépierre over kostenverdeling van realisatie en exploitatiekosten én overeenstemming over rollen en verantwoordelijkheden te worden afgerond. Dit resulteert in een go/no go beslissing voor betrokkenheid van gemeente in deze voorziening.

OVT-stalling Jaarbeurspleingebouw OOPEN

De ontwikkeling van het Jaarbeurspleingebouw is april 2023 gegund aan de ontwikkelaar Edge. Het gebouw heeft de naam OOPEN gekregen. In dit gebouw is op een deel van de begane grond en in de kelder op -1 een OVT-fietsenstalling voorzien (Openbaar Vervoers Terminal). De uitwerking van de ontwerpfase is in september 2023 gestart, de afronding voor deze fase staat voor 2026 gepland. Beoogde startbouw per 2027 met een oplevering in 2029.

Vaartsche Rijn Uitbreiding fietsenstalling

Wij hebben in samenwerking met ProRail een alternatievenstudie uitgevoerd voor uitbreiding van de fietsparkeercapaciteit bij station Vaartsche Rijn. Het voorkeursalternatief is het in 2 fases uitbreiden van de capaciteit van de bestaande stalling aan de Oosterkade door gebruik te maken van een deel van de ruimte van de autoparkeergarage die grenst aan de bestaande stalling.
Het beoogd resultaat is een functionele, overzichtelijke, hoogwaardige, openbare fietsenstalling met ruimte voor een beheerder en de daarbij behorende ruimtes. Het ontwerp dient wendbaar te zijn ten aanzien van alternatieve beheerconcepten, zoals bijvoorbeeld bike lanes. In de huidige situatie zijn er 722 fietsparkeerplekken. Dit wordt met 540 plekken uitgebreid. In totaal krijgt de stalling dus 1262 fietsplekken, waarbij we ook rekening houden met buitenmodelfietsen. De reguliere fietsen staan in

etagerekken. De entree bevindt zich net als in de huidige situatie aan de Baden-Powellweg. De entree wordt opgeschoven zodat hij beter past in de nieuwe indeling. Dit gaat ten koste van één speedgate van de parkeergarage. De openbare ruimte rond zowel de fietsentree, als de auto entree wordt aangepakt. In 2025 stellen we samen met ProRail het definitief ontwerp op.

Doelstelling Toegankelijke Sportvoorzieningen

Overzicht investeringen

x € 1.000

	Geautoriseerde uitgaven t/m PB 2025	Gereedmeldingen Jaarstukken 2024	Wijzigingen 1e berap 2025	Autorisaties t/m 2025	Start in: 2026	2027	2028	2029
Vervangingsinvesteringen	73.041	-6.062	1.385	68.364	1.147	4.223	-	-
Uitbreidingsinvesteringen	101.579	-503	-6.993	94.083	1.697	-	-	-
Uitbreidingsinvesteringen B*	-	-	-	-	-	-	-	-
Totaal	**174.620**	**-6.565**	**-5.608**	**162.447**	**2.844**	**4.223**	**-**	**-**

x € 1.000

	LOPENDE VERVANGINGSINVESTERINGEN				LOPENDE UITBREIDINGSINVESTERINGEN			
	Geautoriseerde uitgaven t/m PB 2025	Gereedmeldingen Jaarstukken 2024	Wijzigingen 1e berap 2025	Totaal geautoriseerde uitgaven	Geautoriseerde uitgaven t/m PB 2025	Gereed-meldingen Jaarstukken 2024	Wijzigingen 1e berap 2025	Totaal geautoriseerde uitgaven
Uitgaven per categorie								
Binnensportaccommodaties (gebouwen en installaties)	48.283	-3.173	2.868	47.978	49.065	-	86	49.151
Buitensportaccommodaties (gebouwen en installaties)	9.992	-1.230	1.217	9.980	4.135	-	-	4.135
Buitensportaccommodaties (velden/sportconstructies)	13.366	-600	-2.651	10.115	19.629	-503	-7.350	11.776
Volkstuinen (gebouwen)	50	-	-50	-	-	-	-	-
Zwembaden (gebouwen en installaties)	1.349	-1.059	0	291	28.749	-	271	29.020
Subtotaal uitgaven	73.041	-6.062	1.385	68.364	101.579	-503	-6.993	94.083
Dekking incl. subsidies								
Reeds geactiveerd				-				-
Kapitaallasten budget				49.718				72.878
Huurverhoging				2.005				-
Groei van de stad				1.056				6.463
Duurzaamheid onrendabel				182				-
Duurzaamheid rendabel				2.211				-
Vaste activa reserve				2.269				895
Bijdragen derden (extern)				10.922				13.847
Stedenbouwkundige eisen				-				-
Subtotaal dekking				68.364				94.083
SALDO				**-**				**-**

Figuur 3: Overzicht lopende vervangings- en uitbreidingsinvesteringen doelstelling Toegankelijke Sportvoorzieningen.
In het startjaar wordt autorisatie gevraagd voor de totale verwachte uitgaven van de investeringen. Uitgangspunt bij bovenstaande tabel is de geautoriseerde uitgaven t/m de programmabegroting 2025. De investeringen die gereed gemeld zijn bij de jaarstukken 2024 en de wijzigingsvoorstellen van de eerste bestuursrapportage 2025 zijn separaat weergegeven.

Hieronder geven we een nadere toelichting op de voortgang van de projecten.

Buitensportaccomodaties

Burgemeester Norbruislaan 680 (Sportpark Zuilen)

Het nieuwe natuurgras hoofdveld wordt in 2025 opgeleverd. Ook het nieuwe clubhuis van USV Elinkwijk wordt in 2025 opgeleverd (de bouw vindt plaats onder opdrachtgeverschap van Elinkwijk zelf). Rond het nieuwe clubgebouw en tussen de sportvelden wordt het terrein bouw- en woonrijp gemaakt en wordt een nieuwe toegangsroute aangelegd. Verder worden voorbereidingen getroffen om een natuurgrasveld te vervangen door kunstgras en het nieuw aan te leggen sportieve lint.

Koningsweg 137 - 139 (Sportpark Koningsweg)

Op sportpark Koningsweg wordt het kleedkamergebouw duurzaam herbouwd. Ook vindt een herinrichting op een deel van het sportpark plaats zodat een 7 bij 7 kunstgras voetbalveld en een nieuwe beheerdersruimte gerealiseerd kan worden. Het haalbaarheidsonderzoek is in 2024 afgerond

en de voorbereiding voor de aanbesteding van de architect voor de ontwerpfase is inmiddels gestart en wordt in 2025 uitgewerkt. In de ontwerpfase houden we rekening met de aanleg van het wandelpad over het sportpark dat onderdeel is van het project Lunettenpark. Het gehele project leveren we volgens huidige planning eind 2027 op. Wel hebben we extra krediet aangevraagd naar aanleiding van een nadere uitwerking van het plan.

Rijnvliet 3-5 (Sportpark Rijnvliet)
In overleg met de Rugby vereniging wordt onderzocht of uitbreiding met één rugbyveld mogelijk is op het bestaande rugby terrein door herschikking van de bestaande velden. De uitwerking van dit project is gestart, realisatie van het rugbyveld vindt plaats in 2026.

Voor de aanleg van het vijfde hockeyveld zijn gesprekken gestart met de tennisvereniging over de mogelijkheid tot verwerving van een deel van de parkeerplaatsen in combinatie met de maatschappelijke kavel. Een inpassingsstudie is bijna afgerond. Als het mogelijk is kunnen we vervolgens een extra rugbyveld ten zuiden van het sportpark inpassen.

Er is een project opgestart voor de realisatie van extra kleedkamers voor de hockeyvelden. De vereniging werkt hierbij samen met de accommodatiecommissie om een combinatie te ontwerpen met het clubgebouw. Realisatie is voorzien in 2026.

Arienslaan 2 (sportpark de Berekuil)
Op dit sportpark wordt gewerkt aan de vervangende nieuwbouw van het kleedkamergebouw in combinatie met de realisatie van een 7 tegen 7 kunstgras wedstrijdveld. In 2024 is gestart met de ontwerpfase van de kleedkamers en het daaraan gekoppelde ontwerp voor de herinrichting van het sportpark. Volgens huidige planning leveren we de kleedkamers en het 7 bij 7 kunstgrasveld in 2026 op. Vanwege gestegen bouwkosten is extra budget nodig.

Manitobadreef 8 (sportpark Overvecht)
Het initiatief voor de renovatie en verduurzaming van twee kleedkamergebouwen naar een minimaal BENG gebouw is in 2024 opgestart. Een verzwaring voor de elektra aansluiting is begin 2025 toegekend. In 2025 wordt de projectdefinitie nader uitgewerkt. Naar verwachting wordt het project in 2027 opgeleverd.

De verhuizing van de URV van dit sportpark naar Manitobadreef 4 zetten we voort. De businesscase van de scenario's daarvoor ronden we begin 2025. Het voorkeurscenario wordt, na goedkeuring raad, uitgevoerd.

Manitobadreef 4
Zoals hierboven genoemd neemt de URV intrede op dit sportpark. De businesscase met een kantinegebouw, parkeerplaats, veld en overige werkzaamheden voeren we, na goedkeuring raad, uit.

Verlengde Hoogravenseweg 2 (sportpark Hoograven)
We onderzoeken of we de renovatie van de kleedgebouwen kunnen inbrengen in de mogelijke herontwikkeling.

Loevenhoutsedijk 2-6 (sportpark Loevenhoutsedijk).
In 2024 is gestart met de voorbereiding voor de realisatie van twee extra korfbalvelden. Uitbreiding van korfbal capaciteit is nodig vanuit de groei van de stad. Volgens huidige planning zal uitvoering starten in 2026.

Uitbreiding buitensportcapaciteit groei van de stad
Voor sportparken Rijnvliet, Nieuw Welgelegen en Maarschalkerweerd Noord stellen we diverse varianten op voor het inpassen van extra buitensportvelden die nodig zijn vanuit de groei van de stad.
Op sportpark Nieuw Welgelegen is in 2024 een zandveld hockeyveld omgezet naar een dry hockeyveld. Ook zijn in 2024 de voorbereidingen gestart voor het omzetten van een natuurgrasveld naar kunstgrasveld voetbalveld op zowel sportpark Nieuw Welgelegen als sportpark Vryheit. Beide omzettingen leveren we in 2025 op.

Diverse renovaties van sportveldconstructies
Op basis van de actuele sportveldconditie staan er meerder sportveldconstructies op de planning. De jaarplanning wordt een half jaar voor renovatie definitief vastgesteld en met betrokken sportvereniging gecommuniceerd voor uitvoering. In 2024 is het retoppen van atletiekbaan Overvecht afgerond. Teven is op sportpark Voordorp een toplaag van een kunstgrasveld vervangen.

Binnensportaccomodaties

Burgemeester Norbruislaan 680 (sporthal Zuilen)
In 2023 is een haalbaarheidsonderzoek uitgevoerd voor het huisvesten van MBO Utrecht Sportacademie in sporthal Zuilen. In 2024 is de inpandige verbouwing verder voorbereid. De verbouw en oplevering vindt plaats in 2025.

Parkzichtlaan 203 (sporthal de Paperclip)
Groot investeringsonderhoud in combinatie met verduurzaming is in uitvoering en wordt in 2025 afgerond.

Zwarte Woud 201 (Sporthal Lunetten)
Voor het project vervangende nieuwbouw van de bestaande sporthal hebben we in 2024 het haalbaarheidsonderzoek afgerond. De voortgang van het project is mede afhankelijk van de oplossing voor de beperking van netcongestie.

Verlengde Hoogravenseweg 203 (Sporthal Hoograven)
De vervangende nieuwbouw sporthal Hoograven is afhankelijk van de Herontwikkeling van de Romal locatie en de directe omgeving. De herontwikkeling van deze locatie gaan we in 2025 nog nader onderzoeken.

Sint Willibrordusstraat 45 (gymzaal)
Renovatie en verduurzamen van gymzaal (onderwijs financiering). De haalbaarheidsstudie is in 2024 afgerond om zo mogelijk gelijktijdig met de naastgelegen school en buurthuis te renoveren om de overlast voor de buurt en de gebruikers te beperken. Oplevering staat gepland voor het derde kwartaal van 2025.

Sporthal Merwedekanaalzone
Het schetsontwerp voor de gezamenlijke ontwikkeling van de sporthal en de VO school is in 2024 afgerond. In 2025 wordt het ontwerpteam aanbesteed en maken we een start met het voorlopig ontwerp.

Sporthal Cartesiusdriehoek
In 2023 is het definitief ontwerp afgerond. De voorbereiding voor de aanbesteding is eind 2023 tijdelijk stopgezet als gevolg van de beperkingen van netcongestie. Op dit moment is er nog geen

definitieve oplossing voorhanden. Zodra deze er is, starten we de voorbereiding voor de aanbesteding opnieuw op.

Sporthal initiatief Overvecht
In 2024 is het IDOC/IPOK en SPvE opgesteld voor de kavel. Deze ontwikkeling gaat gepaard met een VO-locatie en mogelijk met een welzijnsfunctie. Eveneens in 2024 is de Rosendael locatie in Overvecht vastgesteld als definitieve locatie voor de sporthal en VO school. In 2025 starten we met de planuitwerking voor deze locatie.

Sportzaal Fletiomare- Albert Schweitzerlaan 10 B
Voor deze sportzaal onderzoeken we in 2025 of het technisch en financieel haalbaar is om het gebouw te verduurzamen.

Loevenhoutsedijk 4 (Tijdelijke sporthal sportpark Loevenhoutsedijk)
De tijdelijk sporthal is medio 2024 opgeleverd en bij het begin van seizoen 2024/2025 officieel geopend.

Zwembaden

Componistenlaan (zwembad Maximapark)
Voor de uitbreidingsinvestering is gestart met de projectdefinitiefase. We stellen het Programma van Eisen (PvE) op, waarbij we tevens scenario's uitwerken worden voor een technische oplossing van het netcongestieprobleem. Omdat de benodigde energieaansluiting de komende jaren niet beschikbaar zal zijn, is tijdelijk op gas blijven ook één van de scenario's. Na afronding van het PvE, keuze voor de technische oplossing en goedkeuring van de financiële middelen, starten we de ontwerpfase. We hebben een nieuwe raming uitgewerkt van de stichtingskosten. Door de gestegen bouwkosten vragen we extra geld aan.

Zwembad Fletiomare
Plaatsing PV-panelen op het dak van zwembad Fletiomare staat gepland voor 2025. We voeren een haalbaarheidsstudie uit naar het plaatsen van solar-carports op de parkeerplaats van het zwembad.

Zwembad Krommerijn
Plaatsing PV-panelen op het dak van zwembad Krommerijn hebben we gepland voor 2025.

Adviescommissie Controle en Financiën

Dossiernummer	4664
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	5 juni 2025
Agendapunt	5.d
Titel	Raadsbrief Programma Water en Riolering Utrecht 2026-2030
Behandelend ambtenaar	Margot Leicher
Telefoon	0642239440
E-mail	margot.leicher@utrecht.nl
Datum collegebesluit	
Thema	Volksgezondheid en milieu
Portefeuillehouder	Wethouder Schilderman
Beleidsveld	Openbare ruimte
Raadsadviseur (lijst)	Marjolein Friele/Cie Mobiliteit, Groen en Openbare Ruimte

Geagendeerd	Vergaderdatum
Adviescommissie Controle en Financiën	**5 juni 2025**
Gemeenteraad	5 juni 2025

Voorgesteld besluit

Burgemeester en wethouders
Postadres Postbus 16200, 3500 CE Utrecht
Telefoon 14 030
www.utrecht.nl

Gemeente Utrecht

Aan de gemeenteraad

Behandeld door	Margot Leicher	**Datum**	13 mei 2025
E-mail	margot.leicher@utrecht.nl	**Kenmerk**	30252773
Type brief	Aanbiedingsbrief	**Onderwerp**	Programma Water en Riolering 2026-2030
Bijlage(n)	Programma Water en Riolering 2026-2030	**Beleidsveld**	Openbare ruimte

Geachte leden van de raad,

De ontwikkelingen op het gebied van water en riolering staan niet stil. Klimaatverandering zorgt ervoor dat we enerzijds meer water moeten vasthouden voor periodes van droogte en anderzijds moeten zorgen voor meer waterberging om wateroverlast door extreme neerslag te voorkomen. Ook vraagt klimaatverandering een extra inspanning om onze waterkwaliteitsdoelen te halen en te zorgen dat we in de toekomst nog voldoende drinkwater hebben. Verder breidt de stad uit en neemt het aantal inwoners, en daarmee de hoeveelheid afvalwater, toe en zetten we ons in om van afvalwater weer grondstoffen te kunnen maken die we kunnen hergebruiken. Dit alles vraagt dat we ons water- en rioleringssysteem steeds moeten aanpassen.

Voor de kostendekking betalen we een aparte belasting, de rioolheffing. We zijn verheugd u te kunnen meedelen dat ondanks alle voorziene maatregelen, we verwachten bij de Programmabegroting 2026 te kunnen voorstellen dat de rioolheffing in 2026 behoudens grote onvoorziene ontwikkelingen omlaag kan. Hiervoor zijn twee belangrijke oorzaken. De eerste is positief. Uit nieuw onderzoek blijkt onze riolering over het algemeen in een dusdanig goede staat dat deze langer mee lijkt te kunnen, dan dat we tot nu toe voorzagen. Dit is financieel en vanuit duurzaamheid grote winst. De tweede reden stemt ons minder tevreden, maar noopt ons wel tot ingrijpen. We zien namelijk dat het ons vanwege allerlei oorzaken gemeente breed niet lukt om elk jaar net zoveel investeringen te realiseren als we programmeren. Dit geldt ook voor onze openbare ruimte projecten waar de rioolvervangingen onderdeel van zijn. We hebben besloten hier vanaf 2026 rekening mee te houden in de begroting van het Programma Water en Riolering en hebben daarom in de begroting een veel lager investeringsbedrag opgenomen dan dat we aan projecten hebben geprogrammeerd. Hiermee geven we invulling aan uw wens om bij de Voorjaarsnota 2025 aandacht te besteden aan planningsoptimisme. Deze wens is geformuleerd in de motie grip op investeringen (M409 Grip op investeringen). We gaan hier verderop in deze brief nader op in. Hiermee geven we tevens invulling aan de toezegging in de commissie MGOR van 4-7-2024 dat we voor de Voorjaarsnota 2025 in beeld brengen of het verlengen van de levensduur van riolering leidt tot besparingen en welke consequenties dit heeft.

Het overzicht van alle activiteiten die wij de komende jaren ondernemen en de bijbehorende kosten vindt u in het bijgevoegde Uitvoeringsprogramma Water en Riolering (PWR) 2026-2030. In deze brief lichten we de belangrijkste ontwikkelingen toe.

Langere levensduur riolering

De kwaliteit van onze riolering blijkt op basis van uitgebreid onderzoek op basis van actuele inspecties naar te accepteren risico's en schadebeelden beter dan verwacht. Hierdoor kunnen we het riool langer laten liggen dan de 70 jaar waar we in de Visie Water en Riolering nu vanuit gaan. Dit is vanuit duurzaamheid en vanuit financieel oogpunt goed nieuws. Het beeld is gebaseerd op actuele inspecties van ca. 30% van onze riolering. Voordat we met een definitief voorstel voor een nieuwe levensduur voor de riolering komen, voeren we de komende jaren extra inspecties uit in gebieden waar we nog geen actuele inspecties hebben. De beschikbare gegevens geven ons echter al zoveel vertrouwen dat we vanaf nu onze vervangingsinspanning baseren op een gemiddelde levensduur van de riolering van 100 jaar. Met deze levensduur is het voorlopig niet nodig de rioolvervangingsinspanning verder op te voeren naar 18 km per jaar in 2035, zoals we voorzagen in de Visie Water en Riolering. In plaats daarvan houden we de vervangingsinspanning op 8 km per jaar. Positief gevolg is dat de rioolheffing vanwege de gelijkblijvende vervangingsinspanning de komende jaren niet verder omhoog hoeft. Zodra de uitkomsten van de extra inspecties bekend zijn doen we u bij de herziening van de Visie Water en Riolering een definitief voorstel voor een nieuwe levensduur en de daarbij behorende vervangingsinspanning.

Gevolgen langere levensduur voor vernieuwing openbare ruimte, klimaatadaptatie etc.

Het gunstige nieuws van de langere levensduur van de riolering heeft echter ook een nadeel. Omdat we de rioolvervangingsinspanning voorlopig niet verder laten stijgen maar gelijk houden op 8 km per jaar, gaan we de komende jaren op minder plekken aan de slag dan in de Visie Water en Riolering voorzien. Als we de lijn van 8 km per jaar doorzetten tot 2050 vervangen we t/m 2050 nog maar de helft van de riolering ten opzichte van wat we destijds in de Visie hebben voorzien. Daarmee halveert ook het af te koppelen en ontharden oppervlak. Dit heeft gevolgen voor de strategie in Visie Water en Riolering en Visie Klimaatadaptatie waarbij de rioolvervanging de motor is om de openbare ruimte te vernieuwen en gelijktijdig klimaatbestendiger, groener en meer circulair en natuurinclusief te maken. Komend jaar brengen we de consequenties goed in beeld en onderzoeken we met welke aanpak we de stad onverminderd klimaatbestendiger kunnen maken. Vervolgens leggen we u bij de herziening van de Visie Water en Riolering, Visie Klimaatadaptatie en Nota Beheer Openbare Ruimte een nieuwe strategie ter besluitvorming voor. Vooruitlopend verkennen we binnen de huidige kaders van de Visie of we op een andere manier meer klimaatadaptatiemaatregelen kunnen nemen en financieren om het vasthouden en scheiden van regenwater extra te stimuleren. Mogelijk moeten we in specifieke gebieden sneller aan de slag om oppervlak los te koppelen, te ontharden en te vergroenen om zo versneld meer regenwater vast te houden en het groeiende afvalwater aanbod naar de zuivering en de riooloverstorten terug te dringen. Hierbij kijken we naar wat we extra kunnen doen en financieren vanuit de rioolheffing bij rioolvervangingen, bij niet rioleringsprojecten in de openbare ruimte en bij maatregelen die andere eigenaren in de stad nemen. We zien mogelijkheden om vanuit de rioolheffing meer te gaan bijdragen het vervangen van niet-functionele verharding door bomen en ander groen, waarmee we meteen meer regenwater vasthouden. We hebben vooruitlopend op de uitkomsten voor 2026 hiervoor een bedrag van € 1 miljoen gereserveerd. Voor 2027 en verder hebben we nog geen reservering opgenomen. Die laten we afhangen van de uitkomsten.

Rekening houden met planningsoptimisme

We zien dat de uitvoering van integrale vernieuwingsprojecten van de openbare ruimte, waar een deel van onze rioolvervanging onderdeel van is, achterblijft op de programmering. De afgelopen jaren hebben we maar ongeveer 60% van de geprogrammeerde kilometers riool vervangen.
Bij de integrale uitvoering van projecten in de openbare ruimte komen veel gemeentelijke ambities samen. Dit vraagt afstemming over wat kan binnen de beschikbare ruimte, binnen het beschikbare budget en met de beschikbare personele capaciteit. Hierdoor hebben projecten meer voorbereidingstijd nodig. De langere voorbereidingstijd en beperkte personele capaciteit zorgt voor veel personele wisselingen, wat nog weer extra tot vertraging leidt. We gingen bij het opstellen van de Visie Water en Riolering uit van een gemiddelde doorlooptijd van een integraal project van 4-5 jaar, waardoor het effect van de verhoogde programmering in 2024-2025 in de vervangingscijfers zichtbaar zou worden. De praktijk leert dat door allerlei factoren de doorlooptijd van integrale vernieuwingsprojecten momenteel 6-10 jaar bedraagt. Zie voor meer informatie het Meerjareninvesteringsprogramma Beheer Openbare Ruimte (MJIP) wat u net als het Programma Water en Riolering gelijktijdig bij de Voorjaarsnota wordt aangeboden.

Het achterblijven van de riolering is momenteel nog geen probleem omdat, zoals eerder aangegeven, onze riolering veel langer mee gaat dan voorzien. Wel wordt dit op de langere termijn een probleem als het ons niet lukt om de realisatie omhoog te krijgen. We zijn dan ook meerdere verbeteringsprojecten binnen de gemeente gestart om het gehele traject van programmering tot en met realisatie van openbare ruimte te versnellen. Denk aan het vergroten van de voorbereidingscapaciteit van de organisatie, het al op stedelijk en gebiedsniveau maken van integrale afwegingen in plaats van op projectniveau, het verder vooruit programmeren, het integraal programmeren op gebiedsniveau, het stedelijk implementeren van een projectsturingssysteem en het slimmer inzetten van de capaciteit van de markt. We verwachten echter dat het nog wel enkele jaren gaat duren voordat de vervangingscijfers stijgen tot de doelstelling van 8 kilometer per jaar.

Het budget dat we voor onze investeringen begroten, storten we jaarlijks in een aparte investeringsvoorziening. Omdat de vervangingsdoelstelling de afgelopen jaren is gestegen maar realisatie achterbleef, nam de hoogte van onze voorziening de laatste jaren toe (stand voorziening eind 2024: €32,2 miljoen). Om te voorkomen dat de voorziening verder blijft oplopen nemen we vanaf 2026 40% minder budget voor de vervangingsinvesteringen riolering op in de begroting, oftewel voor maar 4,8 km in plaats van 8 km. Hierbij gaan we ervan uit dat we conform de afgelopen jaren in elk geval 60% van de geprogrammeerde 8 kilometer zullen realiseren. Alles wat we meer realiseren dekken we uit de voorziening. Als de voorziening te snel gaat dalen stellen we het percentage voor het planningsoptimisme in een volgend Programma bij. Hiermee geven we invulling aan uw motie grip op investeringen (M409 Grip op investeringen).

Tariefontwikkeling

We verwachten bij daadwerkelijke vaststelling van de rioolheffingstarieven in de Verordening Rioolheffing bij de Programmabegroting 2026 voor te kunnen stellen het eigenarentarief en het gemiddelde grootgebruikerstarief te verlagen met 2,7%. De correctie voor planningsoptimisme zorgt ervoor dat de kosten van 2025 naar 2026 €0,8 miljoen afnemen, ofwel 1,6% omlaag gaan, ondanks alle maatregelen, inflatiecorrectie en groei van het areaal. Daarnaast verwachten we dat het aantal rioolheffing betalende eigenaren van 2025 naar 2026 met circa 2.800 stijgt, waardoor onze inkomsten met ongeveer € 0,7 miljoen toenemen. Tezamen betekent dit dat het tarief 2,7% omlaag kan. Aangezien de rioolheffing maximaal 100% kostendekkend mag zijn is het nodig de tarieven naar

beneden bij te stellen. Ondanks dat we relatief veel kosten toerekenen aan de rioolheffing komt hiermee het tarief meer in lijn met andere grote gemeenten.

De verwachte kostenontwikkeling voor de periode 2027-2030 hangt af van diverse ontwikkelingen. Zolang de jaarlijkse vervangingsdoelstelling en de correctie voor planningsoptimisme voor de periode 2027-2030 constant blijven ten opzichte van 2026 voorzien we geen of een zeer beperkte kostenstijging exclusief inflatiecorrectie. Mochten extra investeringen nodig zijn om versneld regenwater te scheiden van afvalwater en vast te houden dan is een sterkere tariefstijging nodig. De belangrijkste keuzes werken we uit richting de gemeenteraadsverkiezingen 2026 en het voorbereidende overdrachtsdossier.

Vervolg
Bij de Programmabegroting leggen wij u een nieuwe Verordening rioolheffing met daarin de nieuwe tarieven ter besluitvorming voor. Bij de Voorjaarsnota van 2026 ontvangt u van ons wederom een geactualiseerde versie van het Uitvoeringsprogramma Water en Riolering.

Verder starten we met het herzien van de Visie Water en Riolering (volgens de Utrechtse standaard dan Beleidsnota Water en Riolering), waarin we de nieuwe levensduur en daaruit voortkomende vervangingsstrategie verankeren evenals een eventuele nieuwe grondslag voor de riool- en waterzorgheffing. Ook leggen we in de nieuwe beleidsnota vast of en zo ja welke maatregelen we willen nemen om onze klimaatadaptie en overige water- een maatschappelijke opgaven te realiseren nu we het riool minder snel vervangen. Dit doen we bij voorkeur in combinatie of in nauwe afstemming met het herzien van de Nota Beheer Openbare Ruimte en de Visie Klimaatadaptatie. Over de noodzaak voor het herzien van de Visie hebben we u in 2024 reeds met de brief Programma Water en Riolering 2025-2029 geïnformeerd. We verwachten u in 2027 de nieuwe Beleidsnota Water en Riolering ter besluitvorming te kunnen voorleggen.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Utrecht,

de secretaris, de burgemeester,

Programma Water en Riolering Utrecht 2026-2030

Zicht op de Rijnkade vanaf de Marga Klompébrug aan de Catherijnesingel

6 mei 2025
Kenmerk: 30252773

Gemeente Utrecht

Colofon

In opdracht van

Stadsbedrijven-BOR-groep Water, Riolering en Gemalen

Internet

Visie water en riolering | Gemeente Utrecht – Omgevingsvisie

Fotografie

Thomas Duiker

Inhoud

Samenvatting 4

1 Inleiding 7

1.1 Aanleiding 7

1.2 Ambitie 8

1.3 Leidende principes 8

1.4 Proces 9

1.5 Leeswijzer 9

2 Afvalwater 11

2.1 Belangrijkste ontwikkelingen 11

2.2 Financiën 16

3 Hemelwater 18

3.1 Belangrijkste ontwikkelingen 18

3.2 Financiën 22

4 Grondwateroverlast 23

4.1 Belangrijkste ontwikkelingen 23

4.2 Financiën 24

5 Oppervlaktewater 25

5.1 Belangrijkste ontwikkelingen 25

5.2 Financiën 27

6 Middelen 29

6.1 Personeel 29

6.2 Kostenontwikkeling 2026-2030 30

6.3 Ontwikkeling rioolheffing 31

6.4 Overige ontwikkelingen 32

Bijlage I Investeringsplanning riolering t/m 2030 34

Bijlage II Overzicht vaststelling investeringen 36

Samenvatting

De gemeente heeft vanuit de wet een aantal zorgplichten en daarmee taken op het gebied van stedelijk afvalwater, hemelwater en grondwater. Het jaarlijkse Programma Water en Riolering (PWR) is het uitvoeringsprogramma van de Visie Water en Riolering en beschrijft de voorgenomen activiteiten waarmee we invulling geven aan deze zorgplichten. Ook beschrijft het Programma de activiteiten die wij uitvoeren om het oppervlaktewater dat bij de gemeente in onderhoud is gezond te houden. Tot slot beschrijft het Programma de gevolgen van al deze activiteiten voor de ontwikkeling van de gemeentelijke rioolheffing voor de perceeleigenaren met een aansluiting op de openbare riolering en de grootverbruikers.

Het Programma komt voort uit de Visie Water en Riolering Utrecht, waarin het gemeentelijke beleidskader voor de invulling van deze zorgplichten en onze oppervlaktewater kwaliteitsdoelstellingen is vastgelegd. We streven hierbij naar een gezond, robuust en toekomstbestendig water- en rioleringssysteem in Utrecht voor iedereen. Het Programma wordt jaarlijks bij de Voorjaarsnota geactualiseerd en kijkt daarbij steeds vijf jaar vooruit. Vaststelling van het Programma is met ingang van de Omgevingswet per 1 januari 2024 een bevoegdheid van het college. Het Programma wordt ter informatie aangeboden aan de raad. De geraamde kosten en kostendekkende tarieven in het PWR zijn richtinggevend. De rioolheffing wordt jaarlijks door de gemeenteraad vastgesteld bij de Programmabegroting.

De kwaliteit van onze riolering blijkt op basis van uitgebreid onderzoek naar te accepteren risico's en schadebeelden op basis van inspecties beter dan verwacht. Hierdoor lijkt de technische levensduur langer dan de 70 jaar waar we in de Visie Water en Riolering nu vanuit gaan. Dit beeld is gebaseerd op actuele inspecties van ca. 30% van onze riolering. Voordat we met een definitief voorstel voor een nieuwe levensduur voor de riolering komen, voeren we de komende jaren extra inspecties uit in gebieden waar we nog niet voldoende schadebeelden hebben. De beschikbare gegevens geven ons echter al zoveel vertrouwen dat we vooruitlopend onze vervangingsinspanning gaan baseren op een gemiddelde levensduur van de riolering van 100 jaar. Met deze levensduur is het voorlopig niet nodig de rioolvervangingsinspanning verder op te voeren, zoals we voorzagen in de Visie Water en Riolering, waarin we een groei van de vervangingsinspanning voor riolering naar 18 km per jaar in 2035 voorstelden. In plaats daarvan houden we de vervangingsinspanning de komende jaren op 8 km per jaar.

Het verlengen van de levensduur heeft echter ook nadelen. Als we de lijn van 8 km rioolvervanging per jaar doorzetten tot 2050 vervangen we nog maar de helft van de riolering ten opzichte van de oude vervangingsstrategie. Als gevolg hiervan halveert bij ongewijzigd beleid ook het af te koppelen en ontharden oppervlak ten opzichte van wat we in de Visie Water en Riolering hebben voorzien. Dat betekent dat we minder snel klimaatbestendig worden en dat we de afvoer van regenwater naar de rioolwaterzuivering minder snel terugdringen. We werken de komende jaren de gevolgen voor onze ambities uit en op basis daarvan stellen we onze strategie bij voor de Visie Water en Riolering en de

Visie Klimaatadaptatie. Ook maken we nieuwe bindende afspraken met waterschap HDSR over de ontwikkeling van de afvoer naar de zuiveringen in de vorm van een nieuw afvalwaterakkoord.

Als eerste stap verkennen we bij drie type projecten wat er voor nodig is om binnen deze projecten nog meer regenwater vast te houden en te ontkoppelen:

1. Bij rioolvervangingsprojecten onderzoeken waar we mogelijk meer particulier terrein (de voorzijde van aangrenzende woningen) af kunnen koppelen én in de openbare ruimte meer niet-functionele verharding kunnen vervangen door bomen en ander groen.
2. We verkennen of we onze bijdrageregeling aan overige openbare ruimteprojecten voor het vasthouden van regenwater effectiever kunnen inzetten en kunnen verruimen.
3. In onze aanpak van particulier terrein onderzoeken we of we de subsidieregeling groenblauwe daken kunnen verbreden voor het gehele particulier terrein.

We zien dat de uitvoering van integrale vernieuwingsprojecten, waar een deel van onze rioolvervanging onderdeel van is, achterblijft op de programmering. De afgelopen jaren hebben we maar ongeveer 60% van de geprogrammeerde kilometers riool vervangen. Daarom passen we, in lijn met het nieuwe gemeentelijke beleid met ingang van 2026 een correctie voor planningsoptimisme toe op het budget van de vervangingsinvesteringen riolering. Het budget dat we voor onze investeringen begroten storten we jaarlijks in een aparte investeringsvoorziening. Omdat de vervangingsdoelstelling de afgelopen jaren is gestegen maar de realisatie achterblijft, neemt de hoogte van onze voorziening de laatste jaren toe (stand voorziening eind 2024: €32,2 miljoen). Om te voorkomen dat de voorziening verder blijft oplopen hebben we 40% minder budget voor de vervangingsinvesteringen riolering opgenomen in de begroting, oftewel voor maar 4,8 km in plaats van 8 km. Hierbij gaan we ervan uit dat we conform de afgelopen jaren in elk geval 60% van de geprogrammeerde kilometers zullen realiseren. Alles wat we meer realiseren dekken we uit de voorziening. Als de voorziening te snel gaat dalen stellen we het percentage voor het planningsoptimisme bij de jaarlijkse actualisatie van het PWR bij.

We zijn helaas genoodzaakt in de meerjarenraming de gemiddelde eenheidsprijs voor de vervangingsinvesteringen riolering van €2.000,- naar €2.400,- per strekkende meter riolering te verhogen. Deze stijging is het gevolg van hogere engineeringkosten vanwege toenemende complexiteit en afstemming binnen projecten, een post voor risicoreservering en nader te bepalen bouwkosten en inflatiecorrectie voor 2025 en 2026. De posten risicoreservering en nader te bepalen bouwkosten werden voorheen niet in de eenheidsprijs meegenomen, maar blijken nodig om o.a. kosten voor archeologie en verkeersmaatregelen te dekken. We corrigeren voor twee jaar op inflatie omdat de eenheidsprijs vorig jaar niet is geïndexeerd, maar we nu zien dat dit alsnog nodig is.

Ongeveer 60% van de grond in de gemeente is niet in handen van de gemeente, maar van bewoners, instellingen en bedrijven. Om hen te stimuleren zo veel mogelijk hemelwater te scheiden van afvalwater en te verwerken op eigen terrein breiden we de activiteiten van het Programma Waterproof030 uit. We intensiveren onder andere onze communicatiecampagne, halen meer tegels op, organiseren extra geveltuinenburendagen en verbeteren de samenwerking met de belangrijkste stakeholders zoals woningbouwcorporaties. We verwachten hiermee ook een impuls te geven aan het gebruik van de

vernieuwde subsidies groenblauwe daken, groenblauw maatschappelijk vastgoed en groenblauwe schoolpleinen.

Samen met het waterschap Hoogheemraadschap de Stichtse Rijnlanden (HDSR) werken we aan het verbeteren van de kwaliteit van het oppervlaktewater. In 2024 hebben we met HDSR een samenwerkingsovereenkomst voor het Programma Gezond Water getekend. Het doel van het Programma is de waterkwaliteit in de gemeente Utrecht zodanig te verbeteren dat hiermee de vastgestelde waterkwaliteitsdoelen voor de zogenaamde ‘overige wateren’ uit het beleid van het waterschap en de gemeente worden behaald. Hiervoor hebben we in 2024 het uitvoeringsplan Gezond Water opgesteld, waarmee we tot en met 2028 meer dan 100 maatregelen uitvoeren. De totale financiële omvang van het Programma Gezond Water is geraamd op €14 miljoen, waarvan beide partijen de helft betalen. De dekking van €7 miljoen is opgenomen in de begroting in de periode 2025-2028.

De totale verwachte kostenontwikkeling van 2025 naar 2026 bedraagt inclusief inflatiecorrectie voor 2025 en 2026 een daling van €0,8 miljoen ofwel een daling van 1,6%. Exclusief inflatiecorrectie bedraagt de kostendaling 5,5%. De kostendaling wordt met name veroorzaakt door de correctie voor planningsoptimisme vanaf 2026. Als gevolg hiervan kan het gemiddelde tarief van de rioolheffing in 2026 met 2,7% omlaag ten opzichte van 2025. Doordat het aantal rioolaansluitingen van 2025 naar 2026 naar verwachting met circa 2.800 stijgt, is de tariefdaling hoger dan de kostendaling. De verwachte kostenontwikkeling voor de periode 2027-2030 hangt af van de jaarlijkse correctie voor planningsoptimisme. Zolang de vervangingsinspanning en de correctie voor planningsoptimisme voor de periode 2026-2030 gelijk blijven voorzien we een beperkte kostenstijging excl. inflatiecorrectie. Hoe dit in de toekomst in de praktijk uitpakt hangt af van de realisatie van rioolvervangingsprojecten de komende jaren en de daarmee gemoeide correctie voor planningsoptimisme in de begroting.

Bij vaststelling van het Programma Water en Riolering 2024-2028 heeft de raad besloten voortaan een maximumbedrag van € 4 miljoen in de egalisatiereserve riolering aan te houden en jaarlijks bij de Voorjaarsnota voor te stellen hoe het bedrag boven het maximumbedrag wordt ingezet. Inzet van de egalisatiereserve riolering is dit keer niet meegenomen in de uitwerking van het Programma. De voorziene stand van de egalisatiereserve bedraagt met ingang van 2026 €3,7 miljoen en ligt daarmee onder het maximumbedrag van €4 miljoen. We schatten in dat een egalisatiereserve van € 3,7 miljoen nog voldoende is om twee opeenvolgende jaren aan tegenvallende uitgaven en inkomsten op te vangen. Daarom is het niet nodig de reserve aan te vullen tot het maximumbedrag.

1 Inleiding

Het Programma Water en Riolering Utrecht 2026-2030 beschrijft welke activiteiten gepland staan in de periode 2026-2030 om invulling te geven aan de gemeentelijke zorgplichten en het beleid zoals verwoord in de Visie Water en Riolering Utrecht. Ook geeft het programma aan welke budgetten hiervoor nodig zijn en wat de verwachte gevolgen zijn voor de ontwikkeling van de rioolheffing.

1.1 Aanleiding

De gemeente heeft vanuit de wet[1] een aantal specifieke zorgplichten en daarmee taken op het gebied van stedelijk waterbeheer namelijk, de inzameling en het transport van afvalwater, de doelmatige inzameling en verwerking van afvloeiend hemelwater en het beperken van structureel nadelige gevolgen van de grondwaterstand. Voorliggend Programma Water en Riolering (PWR) Utrecht bevat de voorgenomen activiteiten voor de periode 2026-2030 om invulling te geven aan deze zorgplichten. Ook beschrijft het PWR de activiteiten die wij uitvoeren om het oppervlaktewater dat bij de gemeente in onderhoud is gezond te houden. Tot slot beschrijven we in het PWR welke budgetten hiervoor nodig zijn en wat de verwachte gevolgen zijn van al deze activiteiten voor de ontwikkeling van de rioolheffing.

Het Programma Water en Riolering is het uitvoeringsprogramma van de Visie Water en Riolering Utrecht, waarin het gemeentelijke beleidskader voor deze zorgplichten en onze oppervlaktewaterkwaliteitsdoelstellingen is vastgelegd. Conform de systematiek van de Omgevingswet bevat dit programma de maatregelen en middelen om uitvoering te geven aan dit beleid. De visie is als thematisch beleid onderdeel van de gemeentelijke omgevingsvisie Utrecht. Voorheen vormden de visie en het PWR samen het wettelijk verplichtte Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP), dat gold voor de invoering van de Omgevingswet sinds 1 januari 2024.

Gemeenten blijven onder de Omgevingswet wél verplicht hun zorgplichten op het gebied van stedelijk waterbeheer te vervullen en de financiën te verantwoorden. Het PWR geeft voor de komende vijf jaar inzicht in de besteding van de gelden uit de rioolheffing en de verwachte ontwikkeling van de rioolheffing. De jaarlijkse Programmabegroting geeft alleen inzicht in de totale inkomsten uit de rioolheffing en de kosten die daaruit gedekt worden voor het betreffende jaar. De verdeling van het budget is niet inzichtelijk. Ook is het lastig zicht te krijgen op de verwachte meerjarige kostenontwikkeling en de gevolgen daarvan voor de rioolheffing. Het PWR geeft deze informatie wel en voorziet daarmee in een behoefte, zeker nu de rioolvervangingsinvesteringen steeds bepalender worden voor de mogelijkheden om de openbare ruimte te vernieuwen en te verduurzamen.

[1] De gemeentelijke zorgplichten op het gebied van stedelijk waterbeheer zijn verankerd in Artikel 2.16 lid 1 van de Omgevingswet.

1.2 Ambitie

Het is onze ambitie om het water- en rioleringssysteem in Utrecht gezond, robuust en toekomstbestendig te houden voor iedereen én de natuur. Dit betekent dat we streven naar:

- De basis op orde, door het borgen van een robuust water- en rioleringssysteem.
- Het realiseren van een toekomstbestendige stad via een klimaatbestendig en circulair water- en rioleringssysteem.
- Het realiseren van een gezonde leefomgeving, door het realiseren van een gezond water- en rioleringssysteem voor zowel mens, plant als dier.

Daarbij willen we dat iedereen (bewoners, bedrijven, gebruikers) hiervan profiteert en aan bijdraagt.

Voor de verdere uitwerking van onze ambitie en de bijbehorende beleidskeuzes verwijzen we naar de Visie Water en Riolering Utrecht.

1.3 Leidende principes

Voor dit programma hanteren we de leidende principes uit de Visie Water en Riolering, de Visie Klimaatadaptatie en de Nota Beheer Openbare Ruimte. Dit betekent dat we bij ingrepen in de openbare ruimte de volgende principes hanteren:

- We houden stromen apart, ofwel we ontvlechten het afval- en hemelwatersysteem waar het kan.
- We vergroten de sponswerking van de stad door hemelwater te verwerken waar het valt. Dit doen we bij voorkeur via het principe “Groen tenzij”, ofwel inzet op bovengrondse verwerking van hemelwater door zo min mogelijk verharding en zo veel mogelijk groene maatregelen. We volgen hierbij de voorkeursvolgorde voor de verwerking van hemelwater.
- We benutten alle ruimte. We streven ernaar zoveel mogelijk functies te combineren om de beschikbare ruimte zo goed mogelijk te benutten. Denk hierbij aan het combineren van groen, isolatie en waterberging op een groen dak, waterinfiltratie en parkeerplekken via waterpasserende verharding, waterinfiltratie en groen via wadi’s, waterberging, natuur en recreatie via de aanleg van vijvers en andere waterpartijen.
- We respecteren het natuurlijke systeem en zorgen conform de doelstelling van de Kaderrichtlijn Water ervoor dat bij ingrepen het natuurlijke systeem niet verslechtert en bij voorkeur verbetert.

Om de door ons gewenste situatie te bereiken hanteren we de volgende leidende principes voor de realisatie;

- We geven als gemeente het goede voorbeeld, ofwel we beginnen met de openbare ruimte.
- We gebruiken zoveel mogelijk de natuurlijke momenten van nieuwbouw, grootschalige renovatie, herinrichting en vervanging om de gewenste systeemwijzigingen door te voeren.
- We gebruiken het moment van rioolvervanging zoveel mogelijk om de openbare ruimte klimaatbestendig in te richten en via werk met werk maken andere maatschappelijke ambities te realiseren (integraal tenzij; principe van ontwikkelend beheer).

- We stimuleren bestaande bouw en openbare ruimte door voorlichting, facilitering en subsidiering om de gewenste transities te realiseren. Verplichting is alleen aan de orde bij nieuwbouw en ingrijpende verbouwingen.

1.4 Proces

Het PWR wordt jaarlijks geactualiseerd bij de Voorjaarsnota en kijkt daarbij steeds vijf jaar vooruit. Het PWR wordt opgesteld door de groep Water, Riolering en Gemalen, afdeling Beheer Openbare Ruimte van organisatieonderdeel Stadsbedrijven. Voor het bepalen van de investeringsprojecten wordt nauw samengewerkt en afgestemd met de andere belangrijke gemeentelijke programma's die invloed hebben op de openbare ruimte, zoals het Meerjarenperspectief Ruimte (MPR) en het Meerjaren Investeringsprogramma voor het beheer van de openbare ruimte (MJIP). Daar waar het gaat om het beïnvloeden van de andere eigenaren in Utrecht werken we vooral samen met de programma's klimaatadaptatie, energie, circulair en groen. Daarnaast wordt bij diverse activiteiten uit het programma samengewerkt of afgestemd met de zuiveringsbeheerder (Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden) en de waterkwaliteits- en kwantiteitsbeheerders (Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden, Waterschap Amstel, Gooi en Vecht en Rijkswaterstaat).

Vaststelling van het Programma Water en Riolering is met ingang van de Omgevingswet per 1 januari 2024 een bevoegdheid van het college. Het PWR wordt gelijktijdig met de Voorjaarsnota ter informatie aan de gemeenteraad aangeboden. In de jaarlijkse Verantwoording en het Duurzaamheidsverslag blikken we terug op het afgelopen jaar. De geraamde kosten en kostendekkende tarieven in het PWR zijn richtinggevend. De hoogte van de rioolheffing wordt jaarlijks in de Verordening Rioolheffing gemeente Utrecht vastgelegd, welke gelijktijdig met de Programmabegroting door de gemeenteraad wordt vastgesteld.

Conform de gemeentelijke Participatie- en inspraak Verordening 2019 is de Visie Water en Riolering ter inzage gelegd, waarbij tevens voldaan is aan de procedure voor vaststelling Omgevingsvisie onder de Omgevingswet (3.4 Awb). Omdat het Programma Water en Riolering het uitvoeringsprogramma is van de Visie Water en Riolering en geen grote eigen beleidskeuzes bevat wordt het Programma niet ter inzage gelegd.

1.5 Leeswijzer

Het PWR is evenals de visie thematisch ingedeeld volgens de gemeentelijke zorgplichten voor afvalwater, hemelwater, grondwater en oppervlaktewater. In de hoofdstukken 2 t/m 5 worden achtereenvolgens de belangrijkste activiteiten en daarvoor benodigde middelen op afvalwater, hemelwater, grondwateroverlast en oppervlaktewater beschreven. Per thema wordt ingegaan op de activiteiten dagelijks onderhoud, groot onderhoud, investeringen en beleid & onderzoek. Daar waar deze onderdelen meerdere thema's betreffen zijn ze beschreven bij het thema waar de activiteit de meeste aansluiting heeft. Hoofdstuk 6 gaat in op de benodigde middelen (personeel en financieel) en de

gevolgen voor het rioolheffingstarief. De bijlage bevat een overzicht van de geplande rioleringsinvesteringen en de renovatieplanning gemalen.

2 Afvalwater

De gemeente heeft een wettelijke zorgplicht om afvalwater in te zamelen en te transporteren naar de zuivering. Onder afvalwater verstaan we huishoudelijk afvalwater of een mengsel daarvan met bedrijfsafvalwater, afvloeiend hemelwater, grondwater of ander afvalwater. In dit hoofdstuk beschrijven we de belangrijkste ontwikkelingen voor de komende vijf jaar en de financiële gevolgen daarvan.

2.1 Belangrijkste ontwikkelingen

De basis op orde

We blijven ons beleid voortzetten om het beheer en onderhoud van onze riolen en rioolgemalen te verbeteren via kwaliteitsgestuurd beheer en het gebruik van data. Hiertoe hebben we in 2020 het Water- en rioleringsinformatiesysteem (WRIS) in gebruik genomen en sindsdien doorontwikkeld. Hiermee kunnen we het beheer en onderhoud baseren op alle beschikbare data en daarmee ons assetmanagement beter vormgeven. Momenteel stellen we voor alle assets nieuwe beheerplannen op die de basis vormen voor het onderhoudswerk wat moet worden uitgevoerd. Het beheerplan afvalwater is gereed sinds 2024. Het nieuwe beheerplan hemelwater ronden we naar verwachting in 2025 af. Ook reinigen en inspecteren we ons rioolstelsel meer als onderdeel van de invoering van kwaliteitsgestuurd beheer.

Er wordt gewerkt aan de implementatie van een nieuwe applicatie voor het monitoren en besturen van onze gemalen op afstand. Een onderdeel van deze applicatie is een onderhoudsmanagement systeem waar onze aannemers het preventief en correctief onderhoud in kunnen registreren. We verwachtten dat dit systeem medio 2025 operationeel is. Tegelijkertijd vervangen we de modems, zodat de gemalen kunnen blijven communiceren als het 2G en 3G netwerk wordt uitgeschakeld.

Voor verdere professionalisering zijn we gestart met het invoeren van een kwaliteitsmanagementsysteem. Met het introduceren van kwaliteitsmanagement zetten we in op continu proces verbeteringen en maximale transparantie. Ook investeren we samen met onze aannemers in data- en systeemanalyse, zodat we nog meer inzicht krijgen in het functioneren van het systeem, de oorzaak van storingen en het effect van onderhoudsmaatregelen. Het in gebruik nemen van het vernieuwde rioleringsmeetnet, om beter inzicht te krijgen in het functioneren van het rioolstelsel in de gemeente Utrecht, is vertraagd en wordt naar verwachting in 2026 in gebruik genomen in plaats van in 2025.

Inspelen op de groei van de stad

Naar verwachting groeit de stad in de periode 2020-2040 met ongeveer 60.000 woningen, dat is gemiddeld circa 3.000 woningen per jaar[2]. De groei van de stad betekent dat het aanbod aan huishoudelijk afvalwater vanaf 2020 tot 2040 met circa 30% toeneemt, wat voornamelijk moet worden getransporteerd door het bestaande rioleringssysteem. Hoewel we in de Visie Water en Riolering hebben besloten om deze groei zoveel mogelijk op te vangen door hemelwater los te koppelen en lokaal te verwerken, moeten we bij elk groot onderhoud en vervanging de afweging maken in hoeverre we rekening moeten houden met toekomstige toename van afvalwater. Dit is met name bij groot onderhoud aan de grote rioolgemalen van belang, omdat er een grotere pompcapaciteit nodig kan zijn om in de toekomst veel meer afvalwater te verpompen. Gevolg kan zijn dat we in plaats van renoveren een gemaal beter volledig kunnen vervangen, om meer capaciteit te creëren en de toename in het aanbod in afvalwater op te vangen.

Twee van de 18 hoofdgemalen zijn toe aan renovatie. Momenteel worden deze voorbereid. Volgens planning is de renovatie van gemaal Kanaalweg, waarbij we rekening houden met de groei van de stad en het aanbod van afvalwater, uiterlijk in 2026 gereed. Het gemaal op de Rio Brancodreef is naar verwachting in 2027 gereed. Voor de overige hoofdgemalen is t/m 2027 onderzocht welke ingrepen er nodig zijn. Deze zijn opgenomen in de programmering tot en met 2028. Voor de jaren daarna moet opnieuw gekeken worden welke maatregelen er nodig zijn.

Verder zetten we de aanpak voort om tien midi gemalen aan de Oudegracht te renoveren en toekomstbestendig te maken. In 2022 zijn we begonnen met het renoveren van de minigemalen, leidingwerk en besturingskasten. Ook deze aanpak zetten we voort. De verwachting is dat in 2029 alle 443 minigemalen aan de gewenste kwaliteit voldoen, zodat ons afvalwater op efficiënte wijze naar de zuivering wordt verpompt. Een overzicht van de programmering t/m 2029 is opgenomen op kaart in bijlage 1.

In 2024 zijn we gestart met het opstellen van het Systeemoverzicht Stedelijk Water (SSW), de vervanger van het Basis Rioleringsplan (BRP) Het SSW geeft een overzicht van alle watersystemen die de gemeente Utrecht beheert, inclusief de bijbehorende assets. Het biedt inzicht in het hydraulisch en milieutechnisch functioneren van deze water- en rioleringssystemen en laat zien waar de kwetsbaarheden zitten. Daarnaast worden de hydraulische effecten van zowel de verwachte demografische ontwikkeling (groei van de stad) als extreme neerslag op het bestaande systeem inzichtelijk gemaakt. Op basis van dit inzicht besluiten we welke verbeteringsmaatregelen aan het water- en rioleringssysteem we de komende jaren moeten nemen. Deze informatie draagt bij aan het realiseren van een stad met een toekomstbestendig, robuust en veerkrachtig watersysteem. Het SSW wordt naar verwachting eind 2025 opgeleverd.

Bij vaststelling van de Visie Water en Riolering is besloten om de groei van het afvalwateraanbod op de zuiveringen zoveel mogelijk te compenseren door vermindering van het aanbod aan hemelwater. In het SSW onderzoeken we hoeveel we minimaal moeten afkoppelen om de groei in het afvalwateraanbod op

[2] Het gemiddelde van 3.000 nieuwe woningen per jaar is de afgelopen jaren (2023 en 2024) niet is gehaald. We hebben de prognose voor de periode 2026-2030 daarom iets naar beneden bijgesteld. Tegelijkertijd is de verwachting dat productie van woningen vanaf of na 2026 weer wat toeneemt (MPR, 2024).

te vangen. Mocht door de groei van het afvalwater tot aan de volgende renovatie van de zuivering toch uitbreiding van de zuiveringscapaciteit nodig zijn, dan bekijken we samen met HDSR of we afvalwater tijdelijk elders of via tijdelijke verwerkingscapaciteitsuitbreiding kunnen opvangen. Specifiek voor de zuivering in Utrecht geldt dat het bij de volgende noodzakelijke renovatie van de zuivering onze intentie is de zuivering te verplaatsen naar een locatie die niet grenst aan woongebied. We zijn hiervoor samen met HDSR een locatieonderzoek gestart. Tot die tijd doen we geen investeringen in ons rioleringssysteem die volledige verplaatsing onmogelijk maken.

Gemiddelde levensduur riolering

We gaan zorgvuldig om met het beheer van onze assets in de openbare ruimte en monitoren daarom constant in welke staat ze verkeren. De kwaliteit van onze riolering blijkt op basis van uitgebreid onderzoek naar te accepteren risico's en schadebeelden op basis van inspecties beter dan verwacht. Hierdoor lijkt de technische levensduur langer dan de 70 jaar waar we in de Visie Water en Riolering nu vanuit gaan. Dit is vanuit duurzaamheid en vanuit financieel oogpunt goed nieuws. Dit beeld is gebaseerd op actuele inspecties van ca. 30% van onze riolering. Deze inspecties geven ons ook een betere inschatting van de urgente rioolvervangingen die moeten plaatsvinden. Hierdoor kunnen we gerichter preventief vervangen voordat het riool bezwijkt en er een onveilige situatie ontstaat. Voordat we met een definitief voorstel voor een nieuwe levensduur voor de riolering komen, voeren we de komende jaren extra inspecties uit in gebieden waar we nog onvoldoende schadebeelden hebben. De beschikbare gegevens geven ons echter al zoveel vertrouwen dat we vooruitlopend onze vervangingsinspanning gaan baseren op een gemiddelde levensduur van de riolering van 100 jaar.

Om te voorkomen dat we vooruitlopend op het definitief vaststellen van een nieuwe gemiddelde levensduur de komende jaren onnodig onze vervangingsinspanning opvoeren, hanteren we in het Programma Water en Riolering 2026-2030 voorlopig een gemiddelde levensduur van de riolering van 100 jaar. Met deze levensduur is het de komende jaren niet nodig de rioolvervangingsinspanning verder op te voeren. We houden daarom de vervangingsinspanning de komende jaren op 8 km per jaar. Dit in afwijking van de Visie Water en Riolering, waarin een groei van de vervangingsinspanning voor riolering naar 18 km per jaar in 2035 was voorzien. In het nieuwe PWR is gepland om totaal 40 km te vervangen in een periode van 5 jaar, dit is 13 km minder dan beoogd op basis van de vervangingsstrategie uit de Visie Water en Riolering.

De nieuwe vervangingsdoelstelling is weergegeven in tabel 2.1.

Tabel 2.1 Geprogrammeerde lengte te vervangen riolering periode 2026-2030

	2026	2027	2028	2029	2030	Totaal
Geprogrammeerde lengte te vervangen riolering (km)	8,0	8,0	8,0	8,0	8,0	40,0

Vervangingsstrategie

Het borgen van de veiligheid en functionaliteit heeft in de prioritering altijd voorrang. Bij hoge urgentie worden deze vervangings- of onderhoudsprojecten solo of alleen in combinatie met wegverharding opgepakt, omdat een bredere integrale aanpak te veel tijd kost waardoor de veiligheid en/of functionaliteit in het geding komt. Onveilige situaties worden te allen tijde met prioriteit aangepakt en

verholpen. Als vervanging vanwege veiligheid of functionaliteit minder urgent is, prioriteren we op basis van het principe “ongelijk investeren voor gelijke kansen”. Dit betekent dat gebieden met een lage SES-score prioriteit krijgen boven andere gebieden. Concreet betekent dit dat de focus voor het programmeren van rioolvervangingen inclusief wegverhardingen de komende jaren hoofdzakelijk in Kanaleneiland, Overvecht, Hoograven en Zuilen ligt.

We hebben in de Visie Water en Riolering de strategie gekozen rioolvervanging te zien als een kans om het rioleringssysteem toekomstbestendiger te maken en tegelijkertijd een bijdrage te leveren aan andere maatschappelijke opgaven, zoals klimaatbestendigheid, circulariteit en het groener en meer natuurinclusief maken van de openbare ruimte. Omdat we de rioolvervangingsinspanning voorlopig niet verder laten stijgen, gaan we de komende jaren op minder plekken aan de slag dan in de visie voorzien. Als we de lijn van 8 km per jaar doorzetten tot 2050 vervangen we t/m 2050 nog maar de helft van de riolering (200 in plaats van 400 km) en daarmee halveert ook het af te koppelen en te ontharden oppervlak ten opzichte van wat we destijds in de Visie hebben voorzien. Dit betekent dat we minder hemelwater vasthouden en afkoppelen van de zuivering, we de stad minder snel klimaatbestendig maken en het langer duurt voor ons watersysteem circulair is. We onderzoeken onder andere binnen het SSW wat nodig is om het effect van de lagere rioolvervangingsinspanning zoveel mogelijk te compenseren.

Voor de vertaling van het vervangingsprogramma in concrete projecten stemmen we vanuit het principe van ontwikkelend beheer uitgebreid af met de programma’s stedelijke ontwikkeling, mobiliteit, groen en beheer openbare ruimte. Een overzicht van al onze investeringsprojecten is opgenomen op de kaart en in de tabel in bijlage I. Ook zijn de rioolvervangingsplanning en mechanische rioolvervangingsplanning digitaal te raadplegen en presenteren we onze investeringsprojecten in het Meerjaren Investeringsprogramma voor het beheer van de openbare ruimte (MJIP) 2026-2035. Zie bijlage II voor de investeringstabel overeenkomstig met de Programmabegroting.

Planningsoptimisme

We zien dat de uitvoering van integrale vernieuwingsprojecten, waar een deel van onze rioolvervanging onderdeel van is, achterblijft op de programmering. De afgelopen jaren hebben we maar ongeveer 60% van de geprogrammeerde kilometers riool vervangen. We hebben in de Visie Water en Riolering voor de uitdagende strategie gekozen om rioolvervanging enerzijds als onderdeel van integrale vernieuwingsprojecten uit te voeren en anderzijds het tempo van de vervangingen jaarlijks op te voeren. We gingen destijds uit van een gemiddelde doorlooptijd van een integraal project van 4-5 jaar, waardoor het effect van de verhoogde programmering in 2024-2025 in de vervangingscijfers zichtbaar zou worden. De praktijk leert dat door allerlei factoren de doorlooptijd van integrale vernieuwingsprojecten momenteel 6-10 jaar bedraagt, waardoor het nog enkele jaren gaat duren voordat de vervangingscijfers stijgen tot de doelstelling van 8 kilometer per jaar.

We zijn meerdere verbeteringsprojecten binnen de gemeente gestart om het gehele traject van programmering tot en met realisatie van openbare ruimte te versnellen.

Omdat we zien dat de realisatie van rioolvervangingsprojecten achterblijft op de programmering, passen we in lijn met het nieuwe gemeentelijke beleid met ingang van 2026 een correctie voor planningsoptimisme toe op het budget van de vervangingsinvesteringen riolering. Het budget dat we voor onze investeringen begroten, storten we jaarlijks in een aparte investeringsvoorziening. Omdat de vervangingsdoelstelling de afgelopen jaren is gestegen maar de realisatie achterblijft, neemt de hoogte van onze voorziening de laatste jaren toe (stand voorziening eind 2024: €32.2 miljoen). Om te voorkomen dat de voorziening verder blijft oplopen hebben we 40% minder budget voor de vervangingsinvesteringen riolering opgenomen in de begroting, oftewel voor maar 4,8 km in plaats van 8 km. Hierbij gaan we ervan uit dat we conform de afgelopen jaren in elk geval 60% van de geprogrammeerde kilometers zullen realiseren. Alles wat we meer realiseren dekken we uit de voorziening. Als de voorziening te snel gaat dalen stellen we het percentage voor het planningsoptimisme bij.

Aanpassing eenheidsprijs rioolvervanging

Daarnaast zijn we helaas genoodzaakt in de meerjarenraming de gemiddelde eenheidsprijs voor de vervangingsinvesteringen riolering van €2.000,- naar €2.400,- per strekkende meter riolering te verhogen. Deze stijging is het gevolg van 5% hogere engineeringkosten (30% i.p.v. 25%) vanwege de integrale uitvoering, een post van 10% voor risicoreservering en nader te bepalen bouwkosten samen en inflatiecorrectie voor 2025 en 2026. De posten risicoreservering en nader te bepalen bouwkosten werden voorheen niet in de eenheidsprijs meegenomen, maar blijken nodig om o.a. kosten voor archeologie en verkeersmaatregelen te dekken. We corrigeren voor twee jaar op inflatie omdat de eenheidsprijs vorig jaar niet is geïndexeerd, maar we nu zien dat dit alsnog nodig is. Het geprogrammeerde budget voor de rioolvervangingen is weergegeven in tabel 2.2.

Inspelen op maatschappelijke opgaven

Zowel in ons dagelijks beheer en onderhoud als het groot onderhoud en de investeringen blijven we waar mogelijk inspelen op maatschappelijke opgaven als klimaatadaptatie, de energietransitie, de circulaire opgave en de vergroeningsopgave. De belangrijkste activiteiten die we hiervoor ondernemen zijn:

- We volgen het gemeentelijke energie- en inkoopbeleid t.a.v. de energievoorziening voor ons wagenpark en onze rioolgemalen.
- We streven naar het volledig ontvlechten van de afvalwater- en hemelwaterstroom bij de vervanging van onze rioolbuizen bij herinrichtingsprojecten (zie hoofdstuk 3 over hemelwater).
- We streven ernaar om op termijn alleen nog maar huishoudelijk afvalwater (of afvalwater wat qua samenstelling hiermee vergelijkbaar is) via het riool naar de zuivering af te voeren. Hemelwater houden we zoveel mogelijk vast op de plek waar het valt én gebruiken we daar nuttig. Hiermee sluiten we zowel de afvalwater als hemelwaterkringloop. Dit doen we vooral door zoveel mogelijk niet functionele verharding te vervangen door groen (zie hoofdstuk 3).
- We volgen het gemeentelijke inkoopbeleid op het gebied van circulariteit en biodiversiteit en sluiten hiervoor aan bij het traject Maatschappelijk Verantwoord Inkopen.
- Om een duurzamer (meer circulair en fossielarm) water- en rioleringssysteem te realiseren bepalen we onze huidige milieu impact en brengen we maatregelen in kaart om deze te verlagen. Ook

verkennen we bij rioolvervanging welke objecten we kunnen hergebruiken en voeren onze aannemers werkzaamheden steeds vaker (gedeeltelijk) emissieloos uit. We streven ernaar in 2025, uiterlijk 2026, een nieuw afwegingskader te hebben voor het materiaalgebruik van onder andere rioolbuizen en kolken. Circulariteit is hierbij een belangrijk criterium.

- In 2024 zijn we gestart met het amfibievriendelijk maken van nieuwe kolken. Deze standaard nemen we in de eerstvolgende actualisatie op in het Handboek Openbare Ruimte (HOR) waardoor nieuwe kolken standaard amfibievriendelijk worden uitgevoerd. Daarnaast treffen we in bestaande kolken maatregelen op locaties waar amfibieën voorkomen (zie onderstaande foto's). Om deze locaties in beeld te brengen en de best beschikbare oplossingen toe te passen zonder de water afvoerende functie van kolken te verminderen werken we nauw samen met de paddengroep in Utrecht (vrijwilligers).

Figuur 1.1 Bestaande kolken in Lunetten worden amfibievriendelijk gemaakt met hoekprofielen (Bron: Willemsen Infra BV)

2.2 Financiën

De begroting voor het thema afvalwater is opgenomen in tabel 2.2.

Tabel 2.2 Kosten thema afvalwater 2026-2030 (bedragen in miljoenen euro's, prijspeil 2026 met uitzondering van 2025)

Afvalwater

Activiteit	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Dagelijks onderhoud afvalwater	7,2	8,2	8,3	8,4	8,6	8,7
Vervangingsinvesteringen riolering	16,4	11,5	11,5	11,5	11,5	11,5
Vervangingsinvesteringen gemalen	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
Totaal	**25,1**	**21,2**	**21,3**	**21,4**	**21,6**	**21,7**

De stijging van 2025 naar 2026 in de post dagelijks onderhoud wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door inflatiecorrectie, areaalmutatie en meer reiniging & inspectie van onze riolen. Hoewel de eenheidsprijs voor rioolvervanging is verhoogd, is de post vervangingsinvesteringen riolering in 2026 fors lager ten opzichte van 2025 doordat we de rioolvervangingsinspanning niet verder laten groeien en we voor deze post een correctie van 40% voor planningsoptimisme doorvoeren. Dit geldt ook voor de jaren 2027-2030.

3 Hemelwater

De gemeente heeft een wettelijke zorgplicht voor de inzameling en verwerking van overtollig hemelwater. Hiertoe richten we ons zowel op het voorkomen van wateroverlast bij hevige neerslag als het vasthouden van hemelwater waar het valt om schade door droogte te voorkomen. In dit hoofdstuk gaan we hier nader op in.

3.1 Belangrijkste ontwikkelingen

Voorkomen wateroverlast

De uitgevoerde klimaatstresstest wateroverlast toont aan dat de openbare ruimte en het onderliggende hemelwatersysteem nog niet overal voldoen aan de doelstellingen voor wateroverlast zoals geformuleerd in de Visie Water en Riolering en de Visie Klimaatadaptatie. In het Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie (2018) is de afspraak gemaakt dat alle gemeenten, waterschappen, provincies en het Rijk 6-jaarlijks een DPRA-stresstest uitvoeren. De tweede DPRA-cyclus start in 2025 en volgt op de nieuwe KNMI-klimaatscenario's van 2023 en op de uitvoering van de bovenregionale stresstesten (uitgevoerd onder regie van het Rijk en de provincies) voor wateroverlast. Als onderdeel van het SSW is het rioolmodel geactualiseerd en verbeterd. Zodra dit is afgerond actualiseren we de stresstest wateroverlast en nemen we de aangewezen prioriteitsgebieden in de Visie Klimaatadaptatie opnieuw onder de loep. Door onvoldoende validatiegegevens is het lastig om te bepalen of de modelmatig aangetoonde kwetsbaarheid ook in praktijk ervaren wordt en de modellering dus representatief is. Indien we aanvullend op modelresultaten zien dat een prioriteitsgebied in de praktijk kwetsbaar is, onderzoeken we of doelmatige maatregelen mogelijk zijn om het risico op wateroverlast sterk te verminderen. Zo lossen we bijvoorbeeld met de herinrichting van de Amsterdamsestraatweg in 2025 een wateroverlastknelpunt op door de aanleg van een hemelwaterriool en een ondergrondse hemelwaterberging.

Daarnaast beoordelen we bij elke rioolvervanging en andere ingrepen in de openbare ruimte of de kans op wateroverlast niet toeneemt en kijken we of we door een andere inrichting of het verminderen van verharding de kans op wateroverlast kunnen verkleinen en tegelijkertijd het regenwater kunnen vasthouden. Sinds 2021 nemen onze wateradviseurs actief deel aan alle gebiedsteams namens de groep water en riolering. Dit doen we om ervoor te zorgen dat er bij gebiedsontwikkelingen o.a. voldoende ruimte wordt vrijgemaakt om wateroverlast door zware buien te voorkomen. We sluiten hierbij aan op het nationale uitgangspunt, water- en bodemsturend gebiedsgericht werken.

Om de doelstellingen uit de Visie Water en Riolering en de Visie Klimaatadaptatie bij nieuwbouw te verplichten werken we bindende omgevingsplanregels uit. We streven ernaar deze in 2025, uiterlijk 2026, in het gemeentelijk omgevingsplan op te nemen.

Hemelwater vasthouden waar het valt

Conform de doelstellingen in de Visie Water en Riolering en de Visie Klimaatadaptatie zetten we in op het vasthouden van minimaal 90% van de jaarlijkse neerslag op de plaats waar het valt. Dit doen we door zoveel mogelijk hemelwater te laten infiltreren in de bodem, in plaats van af te voeren via het riool. Hiermee ontlasten we het bestaande rioleringssysteem, en verminderen we de hoeveelheid rioolwater uit het gemengde riool dat overstort in ons oppervlaktewater, wat goed is voor de waterkwaliteit. Hiermee creëren we ook meer ruimte in de riolering en op de zuivering voor het opvangen van de toename in het aanbod van afvalwater, ten gevolge van de groei van de stad. Ook voorkomen we dat er relatief schoon water naar de zuivering wordt afgevoerd. Daarnaast vergroten we de sponswerking van de bodem door meer water vast te houden waar het valt, en voorkomen we schade tijdens drogere periodes.

Gebiedsplannen

In de openbare ruimte willen we het vasthouden van minimaal 90% van de jaarlijkse neerslag op de plaats waar het valt bereiken door bij alle rioolvervangingen het volledig ontvlechten van het afvalwater- en hemelwatersysteem als uitgangspunt te nemen. We werken gebiedsplannen uit waarin we in beeld brengen hoe het toekomstige rioleringssysteem er in elk gebied idealiter uit komt te zien. Hierbij onderzoeken we waar we 90% van de jaarlijkse neerslag kunnen vasthouden waar het valt zonder grondwateroverlast te verergeren of te veroorzaken, nu en in de toekomst. Ook beoordelen we of het rioleringssysteem voldoende robuust en klimaatbestendig is in de nieuwe situatie en of het toekomstige afvalwateraanbod van de verwachte groei van de stad past op locatie. We stemmen deze plannen af met de waterschappen. Het gebiedsplan Overvecht is gereed. Momenteel werken we aan gebiedsplannen voor Zuidwest, Hoograven en Lage Weide. Door rioolvervanging waar mogelijk integraal en buurtgewijs te doen kunnen we gelijk de openbare ruimte hemelwaterbestendig inrichten.

Particulier terrein

60% van het grondgebied binnen de gemeente Utrecht is in eigendom van derden. De opgave om in 2050 de stad klimaatadaptief te hebben ingericht, geldt ook hier. We verwachten daarom dat particulieren, bedrijven en maatschappelijke organisaties e.d. een bijdrage leveren aan het vasthouden en verwerken van hemelwater. Zoals in de Visie Water en Riolering beschreven is verplichting alleen aan de orde bij nieuwbouw en vervanging van gebouwen. We stellen omgevingsplanregels op om bij nieuwbouw en grootschalige renovatie voortaan niet alleen te kunnen verplichten dat de inzameling van afval- en hemelwater wordt gescheiden, maar ook dat het hemelwater wordt afgevoerd via de voorkeursvolgorde[3], waarbij minimaal 90% van de neerslag wordt vastgehouden en nuttig wordt gebruikt op het perceel of binnen de planlocatie.

Bij bestaande gebouwen stimuleren we particulieren door voorlichting, facilitering en subsidiering om het hemelwater voortaan lokaal op eigen terrein te verwerken. We geven subsidie voor de aanleg van groenblauwe daken via de subsidieregeling groenblauwe daken, die in 2024 is vastgesteld ter vervanging van de oude subsidieregeling groene daken. Voor het ontharden, vergroenen en het

[3] Zoals in de Visie Water en Riolering beschreven verwerken we het hemelwater dat we loskoppelen via de voorkeursvolgorde: 1) vasthouden op daken en in regentonnen en nuttig gebruiken, 2) op maaiveld infiltreren, 3) ondergronds infiltreren, 4) afvoeren naar oppervlaktewater en 5) afvoeren naar de rioolwaterzuivering.

vasthouden van hemelwater op percelen van maatschappelijke voorzieningen is er de subsidieregeling groenblauw maatschappelijk vastgoed (voorheen subsidieregeling watervriendelijk maatschappelijk vastgoed). Daarnaast is in 2025 de nieuwe subsidieregeling groenblauwe schoolpleinen vastgesteld. Schoolpleinen kwamen voorheen al in aanmerking voor de subsidieregeling watervriendelijk maatschappelijk vastgoed, maar deze regeling bleek niet door alle scholen te worden gevonden. De nieuwe subsidieregeling groenblauwe schoolpleinen wordt uit de huidige financiële middelen voor de subsidieregelingen gedekt.

Daarnaast geven we voorlichting en faciliteren we klimaatadaptief handelen met ons bewustwordingsprogramma Waterproof030 (o.a. onze eigen invulling van operatie Steenbreek). Eén van de doelen van Waterproof030 is eigenaren bereiken, bewustwording realiseren, handelingsperspectief bieden en faciliteren in het watervriendelijk inrichten van de directe omgeving met als doel het hemelwater nuttig te gebruiken en te verwerken op de plek waar het valt. Hierbij richten we ons op gebouwen, bedrijventerreinen, tuinen en openbare ruimte. Daarnaast willen we op plekken waar afvalwater en hemelwater nog via dezelfde leiding worden ingezameld het regenwater apart gaan inzamelen, het zogenaamde afkoppelen.

Als we dit laatste alleen doen bij rioolvervanging dan duurt het nog tot wel 100 jaar voordat we alle percelen hebben afgekoppeld. Een intensivering van het programma Waterproof030 is nodig om de overige percelen af te koppelen en eigenaren voorzieningen te (laten) treffen. Dit doen we door o.a. de tegeltaxi en de geveltuinburendag uit te bereiden, meer aandacht aan het NK-tegelwippen te besteden en de communicatie rond de subsidieregelingen voor groenblauwe daken, groenblauw maatschappelijk vastgoed en groenblauwe schoolpleinen te intensiveren. Hiervoor hebben we in de begroting vanaf 2025 structureel meer budget opgenomen voor Waterproof030. We werken momenteel een aanpak uit voor het afkoppelen van particulier terrein, waarmee we bij rioolvervangingsprojecten waar mogelijk de regenpijp van de voorzijde van aansluitende woningen afkoppelen.

Extra inzet op het vasthouden en afkoppelen van regenwater
Zoals in hoofdstuk 2 beschreven gaan we in de komende jaren minder kilometers riool vervangen dan in de Visie Water en Riolering is voorzien omdat de kwaliteit van de reeds geïnspecteerde riolering beter blijkt te zijn dan verwacht en hierdoor langer meegaat. Hierbij moeten we in acht nemen dat we pas zo'n 30% van ons rioolareaal hebben kunnen inspecteren. Als we de lijn van 8 km rioolvervanging per jaar doorzetten tot 2050 vervangen we nog maar de helft van de riolering ten opzichte van de oude vervangingsstrategie. Als gevolg hiervan halveert bij ongewijzigd beleid ook het af te koppelen en ontharden oppervlak ten opzichte van wat we in de Visie Water en Riolering hebben voorzien. Dat betekent dat we minder snel klimaatbestendig worden en dat we de afvoer van regenwater naar de rioolwaterzuivering minder snel terugdringen. We werken de komende jaren de gevolgen voor onze ambities uit en op basis daarvan stellen we in overleg met het waterschap onze strategie en ambities bij voor de Visie Water en Riolering en Klimaatadaptatie Ook maken we nieuwe bindende afspraken met waterschap HDSR over de ontwikkeling van de afvoer naar de zuiveringen in de vorm van een nieuw afvalwaterakkoord.

Als eerste stap verkennen we bij drie type lopende projecten wat er voor nodig is om binnen deze projecten nog meer regenwater vast te houden en te ontkoppelen:

1. Bij rioolvervangingsprojecten onderzoeken waar we mogelijk meer particulier terrein (de voorzijde van aangrenzende woningen) af kunnen koppelen én in de openbare ruimte meer niet-functionele verharding kunnen vervangen door bomen en ander groen. Op basis van analyse van 8 lopende integrale projecten ontharden en vergroenen we nu per 100 meter rioolvervanging 340 m2. Daarnaast voegen we per 100 meter rioolvervanging gemiddeld 6 bomen toe. We zien dat het beschikbare budget in sommige projecten een belemmering is om meer te ontharden en te vergroenen. Om die reden nemen we in 2026 hiervoor wel eenmalig €1 miljoen op in de begroting (opgenomen onder de kostenpost reservering extra inspanning vasthouden hemelwater). Omdat een deel van de projecten die in 2026 in uitvoering gaan al voldoende budget heeft en omdat de verhoging van de eenheidsprijs voor rioolvervanging ook al een deel van de tekorten in de integrale projecten zal wegnemen, verwachten we dat €1 miljoen voldoende is. Op basis van de ervaringen in 2026 kunnen we de voorwaarden en gevolgen van deze financiering beter in beeld brengen en meenemen in keuzes met betrekking tot de kaders voor deze mogelijke financiering voor de lange termijn.
2. We verkennen of we onze bijdrageregeling aan overige openbare ruimteprojecten voor het vasthouden van regenwater effectiever kunnen inzetten en kunnen verruimen. Voor de huidige bijdrageregeling is momenteel €1 miljoen beschikbaar. Dit bedrag wordt nog niet volledig benut, daarom vinden we het niet nodig om hier voor 2026 al extra geld te reserveren. We streven ernaar om in 2025 nog een nieuwe regeling te laten vaststellen.
3. In onze aanpak van particulier terrein onderzoeken we of we de subsidieregeling groenblauwe daken kunnen verbreden voor het gehele particulier terrein. Hierin kijken we ook naar het stimuleren van ontharden/het planten van bomen en ander groen mee. Bij vaststelling van de nieuwe subsidieregeling groenblauwe daken in 2024 hebben we besloten om de regeling, na verder onderzoek, te verbreden door meer groen/blauwe maatregelen hierin mee te nemen en te kijken naar het gehele particuliere terrein. In 2025 werken we een voorstel voor deze verbreding uit. Inzet is om de verbreding van de regeling te realiseren binnen het bestaande budget voor de huidige groenblauwe subsidies.

Doelstelling afkoppelen

We streven ernaar via de inzet van Waterproof030, de bijdrageregeling niet-rioleringsprojecten en de subsidieregelingen jaarlijks 5 ha te kunnen afkoppelen, bij voorkeur via vergroening. Daarnaast streven we ernaar om per meter rioolvervanging minimaal 12,5 m^2 (voorheen 10 m^2) verharding af te koppelen. Op basis van 8 km rioolvervanging per jaar is het streven dan 10 ha verhard oppervlak per jaar af te koppelen. Zolang we de 8 km per jaar nog niet realiseren zullen we de doelstelling nog niet halen, zoals ook de afgelopen jaren geval was. Voor het afkoppelen via sloop-nieuwbouw hebben we geen concrete doelstelling opgenomen, omdat momenteel het inzicht en de data ontbreekt om hiervoor een goede inschatting te maken. Dit leidt tot de jaarlijkse afkoppeldoelstelling zoals weergegeven in tabel 3.1.

Tabel 3.2 Doelstelling af te koppelen oppervlak 2026-2030

	2026	2027	2028	2029	2030	Totaal
Via rioolvervangingen (ha)	10,0	10,0	10,0	10,0	10,0	**50,0**
Via bijdrageregeling en subsidieregelingen (ha)	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0	**25,0**
Totaal (ha)	**15,0**	**15,0**	**15,0**	**15,0**	**15,0**	**75,0**

3.2 Financiën

De begroting voor het thema hemelwater is opgenomen in tabel 3.2.

Tabel 3.2 Kosten thema hemelwater 2026-2030 (bedragen in miljoenen euro's, prijspeil 2026 met uitzondering van 2025)

Hemelwater

Activiteit	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Waterproof030	0,6	0,7	0,8	0,8	0,8	0,8
Groenblauw subsidies (daken, maatschappelijk vastgoed en schoolpleinen)	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9
Bijdrageregeling niet rioleringsprojecten openbare ruimte	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
Bijdrage terugbrengen Leidsche Rijn	1,0	0	0	0	0	0
Reservering extra inspanning vasthouden hemelwater	0	1,0	0	0	0	0
Totaal	**3,5**	**3,6**	**2,7**	**2,7**	**2,7**	**2,7**

De kosten voor het dagelijks onderhoud van de hemelwatervoorzieningen zijn dermate beperkt dat ze niet apart zijn toegedeeld. Ze zijn onderdeel van de begroting voor dagelijks onderhoud bij het thema Afvalwater. De kosten voor de genoemde onderzoeken worden gedekt uit het budget voor beleid & onderzoek. Voor intensivering van het Programma Waterproof030 hebben we vanaf 2025 structureel meer budget opgenomen in onze begroting. De kostenpost groenblauwe subsidies houden we gelijk, omdat we verwachten dat de €0,9 miljoen voldoende is om aan de vraag naar de subsidie te voldoen. Het subsidieplafond voor de subsidie groenblauwe daken en groenblauw maatschappelijk vastgoed blijft gelijk aan eerdere jaren, namelijk €0,7 miljoen voor groenblauwe daken en €0,3 miljoen voor maatschappelijk vastgoed. Het subsidieplafond voor de nieuwe subsidieregeling groenblauwe schoolpleinen is €0,45 miljoen. Op de kostenpost reservering extra inspanning vasthouden hemelwater is in 2026 eenmalig €1 miljoen begroot om bij rioolvervanging extra particulier terrein af te koppelen en in de openbare ruimte meer niet-functionele verharding te vervangen door groen.

4 Grondwateroverlast

De gemeente heeft een wettelijke zorgplicht om structurele grondwateroverlast te voorkomen. Onder structurele grondwateroverlast verstaan we zowel grondwateroverlast door te hoge als door te lage grondwaterstanden. In dit hoofdstuk beschrijven we de belangrijkste activiteiten voor de komende 5 jaar.

4.1 Belangrijkste ontwikkelingen

Grondwateroverlast door te hoge grondwaterstanden

Het optreden van grondwateroverlast wordt sterk bepaald door het weer. De grondwaterstanden komen het hoogst in winters met veel neerslag, zoals in de eerste maanden van 2024 evenals januari en het najaar van 2023. Volgens het KNMI was de periode 2 juni 2023 tot en met 31 mei 2024 de natste periode van 365 dagen ooit gemeten. Als gevolg van de vele neerslag ontvingen we in 2024 54 meldingen over grondwateroverlast. Het grootste deel van de meldingen betrof water in de kruipruimte door hevige neerslag begin januari. Een klein deel van de meldingen betrof bouwkundige gebreken in de vorm van kelders of souterrains die onvoldoende waterdicht zijn. Van de 54 meldingen was bij 29 meldingen het functioneren van de ontwatering in de openbare ruimte onvoldoende ten tijde van de melding. Het aantal meldingen waarbij de grondwateroverlast veroorzaakt wordt door te hoge grondwaterstanden in de openbare ruimte lag de afgelopen drie jaar een stuk hoger dan de jaren ervoor. Op de overlastlocatie Cremerstraat intensiveren we het beheer en onderhoud van het drainagesysteem en zetten we het onderzoek naar de overlast voort. Omdat de klimaatscenario's van het KNMI aangeven dat de winters natter worden is dit thema een speerpunt voor de komende jaren en evalueren we ons grondwaterbeleid in aanloop naar de herziening van de visie. We zullen als onderdeel van het Systeemoverzicht Stedelijk Water onderzoek doen en in kaart brengen of er eventuele investeringsmaatregelen genomen moeten worden.

De invoering van de Omgevingswet maakt het mogelijk om de criteria voor grondwateroverlast ook vast te leggen in omgevingsplanregels. We gaan na of het zinnig is ten behoeve van nieuwbouwontwikkelingen om regels vast te leggen die ervoor zorgen dat bij nieuwbouw zodanig gebouwd en bouwrijp gemaakt wordt dat de kans op grondwateroverlast in de toekomst minimaal wordt. Bij het uitwerken van de gebiedsplannen kijken naar de effecten van extra infiltratie op de grondwaterstand, ook houden we rekening met de gevolgen van klimaatverandering op de grondwaterstand.

Grondwateroverlast door te lage grondwaterstanden

Grondwateronderlast ofwel schade en overlast door te lage grondwaterstanden is in Utrecht tot op heden geen groot probleem. De droge zomers van 2018 en 2022 hebben duidelijk gemaakt dat vooral het groen schade kan oplopen als de grondwaterstanden te ver uitzakken en de toplaag van de bodem

uitdroogt. Daarnaast zijn bij de gemeente de afgelopen jaren een handvol meldingen binnen gekomen over scheurvorming in panden als gevolg van de extreme droogte.

Via het beleid om hemelwater vast te houden waar het gevallen is en het afkoppelen en ontharden door bijvoorbeeld de aanleg van infiltratieriolen en wadi's stimuleren we de sponswerking van de stad. Hiermee bouwen we meer buffer op voor droge periodes. Het uitgebreide grondwatermeetnet helpt ons om dit te kunnen onderzoeken. We onderzoeken in de gebiedsplannen waar en hoe we in Utrecht hemelwater het beste kunnen infiltreren zo dat het vasthouden van hemelwater niet tot grondwateroverlast leidt. Waar nodig voor uitwerking van deze vraag in de gebiedsplannen breiden we het grondwatermeetnet verder uit.

Omgaan met functies die invloed hebben op de grondwaterstand

Functies die invloed hebben op de grondwaterstand zijn bemalingen, warmte koude opslag (wko) systemen, infiltratievoorzieningen en ondergrondse bouwwerken. Het beleid ten aanzien van de gevolgen van bemalingen en wko ligt bij respectievelijk de waterschappen en de provincie. De provincie is de vergunningverlenende instantie voor de wko systemen, de waterschappen voor bemalingen. Dit maakt het ingewikkeld om invulling te geven aan onze zorgplicht om structurele grondwateroverlast te voorkomen.

We werken daarom actief mee aan de beleidsnota Ondergrond, waarin beleid wordt opgenomen waarbij de belangen van alle functies in de ondergrond ten opzichte van elkaar worden gewogen. Met name het belang van infiltratie van hemelwater en het tijdelijk kunnen bemalen om riolering te kunnen vervangen versus het functioneren van ondiep geplaatste wko systemen zijn hierbij van groot belang.

4.2 Financiën

Voor het thema grondwateroverlast zijn de kosten voor dagelijks onderhoud en investeringen dermate beperkt dat ze niet apart worden toegedeeld. Ze zijn onderdeel van de begroting voor dagelijks onderhoud en investeringen bij het thema Afvalwater. Naar aanleiding van alle grondwateroverlastmeldingen in 2023 en 2024 brengen we de knelpunten in beeld en onderzoeken we of en waar investeringen gewenst zijn. Indien nodig nemen we hier bij de volgende actualisatie van het PWR in de toekomst investeringsbudget voor op. De kosten voor de genoemde onderzoeken worden gedekt uit het budget voor beheer en onderzoek.

5 Oppervlaktewater

De gemeente heeft circa 250 km aan watergangen en 42 km aan duikers in onderhoud. We ondernemen een aantal activiteiten om de toestand van deze watergangen op orde te houden, te weten dagelijks beheer en onderhoud, groot onderhoud (baggeren), vervanging en verbetering van duikers en het verbeteren van de waterkwaliteit. In dit hoofdstuk gaan we hier nader op in.

5.1 Belangrijkste ontwikkelingen

Dagelijks onderhoud, maaien en schonen

Het maaionderhoud is in 2020 opnieuw voor meerdere jaren aanbesteed. Dit contract loopt tot en met 2026 door. Financieel is er alleen sprake van een inflatiecorrectie. Het gemeentelijke maaibeleid richt zich op het in stand houden en verbeteren van de biodiversiteit en het meer betrekken van de bewoners bij het maaibeleid. Deze ambitie geldt ook voor de oevers van watergangen en de watergangen zelf. Met name bij rietoevers zien we dat de wensen van bewoners en gebruikers sterk kunnen verschillen en om maatwerk vragen. Vooralsnog kunnen we hierop inspelen binnen de financiële kaders. Op de langere termijn willen we nog steeds samen met HDSR komen tot één aannemer in een wijk voor het maaionderhoud van alle watergangen. Dit verhoogt de kwaliteit en uniformiteit van het onderhoud, vermindert de overlast voor bewoners en zorgt naar verwachting voor lagere kosten.

Groot onderhoud: baggeren

De gemeente Utrecht is verantwoordelijk voor het onderhoud (baggeren) van ongeveer 250 kilometer aan watergangen. Deze watergangen worden in de regel iedere acht jaar gebaggerd met jaarlijks gemiddeld 31.000 m^3 aan bagger. De meerjaren baggerplanning voorziet in de planning tot en met 2031. Het verwerken van bagger is steeds duurder door de strengere regelgeving en het beperkte aantal verwerkingslocaties, waardoor de eenheidsprijs voor het baggeren van een kubieke meter slib in 2023 is verhoogd. Dit bedrag lijkt nu nog toereikend, daarom hebben we voor 2026 alleen een inflatiecorrectie toegepast.

Waar mogelijk verwerken we bagger zo veel mogelijk ter plaatse. Lokaal verwerken van de baggerspecie kan alleen als deze niet vervuild is en het gebied geschikt is voor het ontvangen van bagger, waardoor we geen langdurige negatieve effecten verwachten. Het lokaal verwerken van bagger in plaats van de bagger afvoeren is de meest kostenefficiënte oplossing met zo min mogelijk koolstofdioxide (CO^2) uitstoot. Voor het afvoeren van bagger zijn veel zware verkeersbewegingen nodig en dat zorgt voor een hogere CO^2 uitstoot en de nodige overlast in een wijk.

De gemeente Utrecht heeft de ambitie een circulaire stad te zijn in 2050. Daarom onderzoeken we hoe we bagger zo circulair mogelijk kunnen verwerken. Momenteel verwerken we bagger ongeveer als volgt:

1) Verwerken op de kant waar mogelijk (dus zoveel mogelijk op zijn plek houden): circa 20%;

2) Verwerken binnen een straal van 10 km (waar mogelijk in de buurt): circa 34%;
3) Afvoeren naar een verantwoorde afzetlocatie en gebruiken om te verondiepen: circa 34%;
4) Afvoeren naar Wilnis voor hergebruik als klasse industriegrond: circa 10%;
5) Afvoeren naar baggerdepot Slufter: circa 2%.

Duikervervanging

We brengen de toestand van de duikers in beeld door extra inspectie. Als vervolgstap werken we daarna een duikervervangingsprogramma uit waarin we vervanging vanuit technisch en hydraulisch oogpunt prioriteren. We proberen hier conform het principe van ontwikkelend beheer bij vervanging zoveel mogelijk aan te sluiten op andere initiatieven en die te versterken. Bij duikervervanging proberen we het oppervlaktewatersysteem meteen robuuster en natuurvriendelijker te maken en de waterkwaliteit te verbeteren, door bijvoorbeeld duikers te vergroten of zelfs te vervangen door een brug. Budget voor duikervervanging is onderdeel van de oppervlaktewaterinvesteringen.

Verbeteren oppervlaktewaterkwaliteit

Samen met het waterschap Hoogheemraadschap de Stichtse Rijnlanden (HDSR) werken we aan het verbeteren van de kwaliteit van het oppervlaktewater. In 2024 hebben we met HDSR een samenwerkingsovereenkomst voor het Programma Gezond Water getekend. Hiervoor hebben we in 2024 het Uitvoeringsplan Gezond Water opgesteld, waarmee we tot en met 2028 meer dan 100 maatregelen uitvoeren om de ecologische waterkwaliteit van het ‘overig water’ te verbeteren. Het overig water bestaat uit de kleinere wateren in de stad, zoals sloten, vijvers en grachten en beslaat meer dan 90% van het Utrechtse oppervlaktewater. Ecologisch gezien bieden deze wateren de meeste potentie om de waterkwaliteit en de leefomgeving voor waterplanten en -dieren te verbeteren.

Uit het onderzoek in 2023 van Waardeburg Ecology bleek dat het ontbreken van voldoende en gevarieerde waterplanten in onze watergangen het grootste knelpunt is in het bereiken van een goede waterkwaliteit. Om dit te veranderen voeren we onder andere inrichtingsmaatregelen, beheer- en onderhoudsmaatregelen en watersysteemmaatregelen uit. Zo verbeteren we onder meer de groeiplaatsen voor waterplanten door het aanbrengen van meer onderwaterstructuur en flauwere taluds onder en boven water. Meer onderwaterstructuur zorgt ook voor meer schuilmogelijkheden voor onder andere vissen en vestigingsplekken voor onderwaterdieren en -planten.

Het doel van het Uitvoeringsplan Gezond Water is de ecologische waterkwaliteit in de gemeente Utrecht zodanig te verbeteren dat we hiermee de vastgestelde waterkwaliteitsdoelen voor ‘overig water’ behalen. Dit is conform het beleid van HDSR (Waterbeheerprogramma) en de gemeente Utrecht (Visie Water en Riolering) en op deze wijze voldoen we aan de inspanningsverplichting zoals opgenomen in het Programma Water en Bodem van de Provincie Utrecht. Zoals vastgelegd in de Visie Water en Riolering, streven we ernaar dat het water in de stad tenminste voldoet aan het streefbeeld zichtbaar, wat inhoudt dat minimaal 10% van de kade/oever natuurlijk is ingericht. Bij kansrijke locaties willen we dat de watergang voldoet aan het streefbeeld levendig, waarbij minimaal 25% natuurlijk is ingericht.

De totale financiële omvang van het Programma Gezond Water is geraamd op € 14 miljoen, waarvan beide partijen de helft betalen. De dekking van 7 miljoen is opgenomen in de begroting in de periode

2025-2028 (zie tabel 5.1). In overleg met het waterschap is besloten dit bedrag niet te indexeren.

Tabel 5.1 Kosten programma Gezond Water 2025-2028 (bedragen in miljoenen euro's, prijspeil 2023)

	2025	2026	2027	2028	Totaal
Gemeente Utrecht	1,25	2,25	2,25	1,25	**7**
Hoogheemraadschap Stichtse Rijnlanden	1,25	2,25	2,25	1,25	**7**
Totaal	**2,5**	**4,5**	**4,5**	**2,5**	**14**

Voor het toetsen van de ecologische waterkwaliteit van het 'overig water' gebruiken we voor sinds 2015 de Ecoscan-methode. Hiermee toetsen we eenmaal per drie jaar of we het gewenste streefbeeld, minimaal zichtbaar, hebben bereikt. De Ecoscan-meting betreft een beoordeling op kroos, doorzicht, waterplanten en zwerfvuil. In 2019 hebben we de metingen samen met HDSR uitgebreid met een participatief burgermeetnet (schoon water experiment). Bewoners meten hierbij de kwaliteit van het water. We rapporteren op de Ecoscan-resultaten in het jaarlijkse duurzaamheidsverslag. In 2024 zijn de nieuwe Ecoscan-metingen uitgevoerd. Daarnaast blijven we op deze locaties de oppervlaktewatertemperatuur meten om meer inzicht te krijgen in de mate en snelheid van opwarming van het oppervlaktewater als gevolg hete periodes. Hiermee krijgen we meer inzicht welke wateren gevoelig zijn voor opwarming als gevolg van klimaatverandering.

5.2 Financiën

De begroting voor het thema oppervlaktewater is opgenomen in tabel 5.2.

Tabel 5.2 Kosten thema oppervlaktewater 2026-2030 (bedragen in miljoenen euro's, prijspeil 2025)

Oppervlaktewater

Activiteit	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Dagelijks onderhoud oppervlaktewater (maaien en schonen)	0,9	1,4	1,4	1,4	1,1	1,1
Groot onderhoud (baggeren)	1,6	1,7	1,7	1,7	1,7	1,7
Vervangings- en verbeteringsinvesteringen oppervlaktewater	1,5	2,4	2,7	1,9	1,5	1,5
Totaal	**4**	**5,5**	**5,8**	**5**	**4,3**	**4,3**

De kosten voor het dagelijks onderhoud nemen toe doordat een deel van de kosten van het Programma Gezond Water vanaf 2026 onder de exploitatie valt, in plaats van de investeringen. Ook neemt ons onderhoudsareaal toe door de aanleg van natuurvriendelijke oevers, drijvende eilanden, het aanplanten van water- en oeverplanten en het plaatsen van wilgenteenbollen en kokosrollen waar waterplanten op kunnen groeien. De investeringskosten vallen lager uit dan vorig jaar voorzien, nu een deel van de kosten voor Gezond Water per 2026 onder het dagelijks onderhoud valt. De overige investeringskosten in de begroting zijn t.b.v. duikervervanging. Op de kosten voor groot onderhoud is voor 2026 een inflatiecorrectie toegepast.

De financiering van de maatregelen uit het programma Gezond Water zijn uitgewerkt in het

Uitvoeringsplan Gezond Water, dat we jaarlijks actualiseren. De gemeente zal het jaarlijkse uitvoeringsplan als onderbouwing nemen bij de actualisatie van het PWR.

6 Middelen

De uitvoering van het Programma Water en Riolering is afhankelijk van de beschikbare middelen. De belangrijkste zijn ons personeel en de benodigde en beschikbare financiële middelen. Dit hoofdstuk gaat hier nader op in.

6.1 Personeel

De komende jaren voorzien we een beperkte stijging van de personeelsformatie van de groep Water, Riolering en Gemalen. De extra formatie wordt ingezet voor het initiëren, voorbereiden en aansturen van alle rioolvervangingen en het borgen van de inbreng vanuit water en riolering in gebiedsontwikkelingen als Rijnenburg en Merwedekanaalzone. De activiteiten richting particulieren zoals omschreven in het programma Waterproof030 zijn van belang om ook op particulier terrein te zorgen voor hergebruik en opvangen van regenwater. Naast het reguliere beheer en onderhoud moet het water- en rioleringssysteem gezond, robuust en toekomstbestendig worden ingericht zodat we kunnen inspelen op de klimaatveranderingen en de groei van de stad. De groei van de stad leidt tot een uitbreiding van het te beheren en onderhouden areaal. De verbreding van het taakgebied vraagt om extra beleidscapaciteit, bijvoorbeeld met betrekking tot drinkwaterverbruik, de kwaliteit van het zwemwater en regie op de ondergrond t.b.v. onder andere de warmtetransitie opgave.

De extra personeelskosten zijn onderdeel van de post ‘personeelskosten en overhead' (zie tabel 6.1). De personeelskosten voor de uitvoering van de investeringsprojecten (voorbereiding, directie voering en toezicht) zijn niet apart zichtbaar in de begroting. Deze kosten zijn onderdeel van de investeringskosten.

Ook voor het vakgebied Water & Riolering geldt dat het lastig is om geschikte mensen te vinden vanwege de krapte op de (arbeids)markt. Momenteel hebben we al diverse vacatures die moeizaam in te vullen zijn. Het vinden van voldoende en geschikt personeel is dan ook een belangrijke voorwaarde om invulling te kunnen geven aan alle ambities uit de Visie Water en Riolering. Het streven is om in 2026 48 fulltime formatieplaatsen (fte) bij de groep Water, Riolering en Gemalen, bij voorkeur via vaste formatie in te vullen, en in 2027 door te groeien tot 50 fte.

Gedurende de doorontwikkeling van de afdeling Beheer Openbare Ruimte (BOR) is de formatie gegroeid om voldoende grip te krijgen op onze assets. Vanwege openstaande vacatures is destijds BOR breed besloten om maar 90% van de personeelskosten te begroten. Inmiddels is de formatie van de groep Water, Riolering en Gemalen nagenoeg op orde. Gevolg is dat we in 2024 een tekort hadden op de begroting van onze personele lasten. Ook voor 2025 verwachten we een tekort. In overleg met de andere BOR-groepen gaan we vanaf 2026 weer 100% van de personele lasten WRG in de begroting opnemen.

6.2 Kostenontwikkeling 2026-2030

De verwachte kostenontwikkeling in de periode 2026-2030 is weergegeven in tabel 6.1. Ter vergelijking is ook het jaar 2025 toegevoegd.

Tabel 6.1 Verwachte kostenontwikkeling in de periode 2026-2030. Bedragen x € 1 miljoen in prijspeil 2026, met uitzondering van 2025.

Activiteit	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Dagelijks onderhoud afvalwater (inl. hemelwater en grondwateroverlast)	7,2	8,2	8,3	8,4	8,6	8,7
Dagelijks onderhoud oppervlaktewater	0,9	1,4	1,4	1,4	1,1	1,1
Personeelskosten en overhead	7,5	8,7	9,0	9,0	9,0	9,0
Waterproof030	0,6	0,7	0,8	0,8	0,8	0,8
Groenblauw subsidies (daken, maatschappelijk vastgoed en scholen)	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9
Groot onderhoud (baggeren)	1,6	1,7	1,7	1,7	1,7	1,7
Vervangingsinvesteringen riolering	16,4	11,5	11,5	11,5	11,5	11,5
Vervangingsinvesteringen mechanische riolering	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
Vervangingsinvesteringen oppervlaktewater	1,5	2,4	2,7	1,9	1,5	1,5
Bijdrageregeling overige openbare ruimte projecten	1	1	1	1	1	1
Bijdrage terugbrengen Leidsche Rijn	1	0	0	0	0	0
Reservering extra inspanning vasthouden regenwater	0	1	0	0	0	0
Beleid & onderzoek	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6
Compensabele BTW	4,4	4,3	4,3	4,3	4,2	4,2
Bijdrage overhead gemeente	1,2	1,4	1,4	1,4	1,4	1,4
Bijdrage straatreiniging	4,9	5,1	5,1	5,2	5,3	5,4
Totaal	**51,2**	**50,4**	**50,2**	**49,6**	**49,1**	**49,3**

Voor de vervangingsinvesteringen riolering gaan we voor 2026-2030 uit van 8 km rioolvervanging per jaar, is de eenheidsprijs verhoogd en hebben we vanaf 2026 40% minder aan budget opgenomen om te corrigeren voor planningsoptimisme (zie nadere toelichting blz. 14). In 2026 nemen we eenmalig €1 miljoen extra dekking voor klimaatadaptatiemaatregelen op in de begroting om het afkoppelen én het vasthouden van hemelwater op de plek waar het valt extra te stimuleren. Deze bijdrage is opgenomen onder de nieuwe post reservering extra inspanning vasthouden hemelwater (tabel 6.1). De overige kostenstijging exclusief inflatiecorrectie zit hoofdzakelijk op de posten oppervlaktewater (zowel dagelijks onderhoud als investeringen) als gevolg van het Programma Gezond Water, dagelijks onderhoud afvalwater, Waterproof030 en personeelskosten en overhead. Omdat er nog geen centrale inflatiecijfers bekend zijn hebben we voorlopig een eigen inschatting van inflatiecorrectie voor het jaar 2026 doorgevoerd (4,8% GWW en 3,1% loonkosten). Daarnaast hebben we een correctie op de inflatiecijfers van 2025 meegenomen in de begroting van 2026.

Door alle kostenontwikkelingen, en met name de correctie voor planningsoptimisme in de begroting, verwachten we van 2025 naar 2026 een kostendaling van €0,8 miljoen ofwel -1,6%. Exclusief inflatiecorrectie bedraagt de kostendaling zelfs -5,5%.

De verwachte kostenontwikkeling voor de periode 2027-2030 hangt af van de jaarlijkse correctie voor planningsoptimisme. Zolang de jaarlijkse vervangingsdoelstelling en de correctie voor planningsoptimisme voor de periode 2026-2030 gelijk blijven, voorzien we een beperkte tot geen kostenstijging (excl. inflatiecorrectie) vanaf 2027. Hoe dit in de toekomst in de praktijk uitpakt hangt af van de realisatie van rioolvervangingsprojecten de komende jaren en de daarmee gemoeide correctie voor planningsoptimisme in de begroting. Daarnaast is de ontwikkeling afhankelijk van de uitkomsten van de verkenning naar noodzakelijke extra klimaatadaptatiemaatregelen om de doelstellingen te realiseren. Indien nodig zullen we hierop bijsturen bij een volgende actualisatie van het Programma en/of bij herziening van de Visie Water en Riolering.

6.3 Ontwikkeling rioolheffing

Ontwikkeling eigenaren en grootverbruik

De rioolheffing is in Utrecht opgebouwd uit een heffing voor eigenaren en een heffing voor gebruikers. De eigenarenheffing betreft een vast bedrag per jaar per aangesloten perceel (in 2025 € 254,13). De gebruikersheffing betreft een bedrag per kubieke meter water en wordt aanvullend op de eigenarenheffing gestaffeld opgelegd aan grootverbruikers die jaarlijks meer dan 250 m3 afvalwater op de riolering lozen (in 2025 gemiddeld € 1,86 per m3).

De huidige toedeling van de kosten tussen eigenaren- en grootverbruikersheffing is gebaseerd op de jaarlijkse verdeling in hoeveelheid afgevoerd afvalwater door eigenaren en grootverbruikers. Daarbij worden alleen de kostenposten waarbij de kosten daadwerkelijk afhankelijk zijn van de hoeveelheid afgevoerd afvalwater naar rato toegerekend aan de grootverbruikersheffing. Dit zijn de posten dagelijks onderhoud, vervangingsinvesteringen riolering en de BTW. Kosten die geen relatie hebben met de hoeveelheid afvalwater, zoals de posten beleid & onderzoek, personeelskosten, bijdrage straatreiniging en bijdrage bedrijfsvoering gemeente worden volledig toegerekend aan de eigenarenheffing. De verdeelsleutel wordt jaarlijks aangepast op basis van het aantal inwoners, het gemiddelde jaarlijkse drinkwaterverbruik per inwoner en het verwachte grootverbruik. De verwachte ontwikkeling van het aantal aangesloten eigenaren en het verwachte grootverbruik is weergegeven in onderstaande tabel.

Tabel 6.2 Verwachte ontwikkeling lozingen in de periode 2026-2030

	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Aansluitingen	178.800	181.200	183.900	186.700	189.500	192.500
Lozing bewoners (m³)	16.680.000	16.750.000	17.010.000	17.260.000	17.520.000	17.790.000
Lozing grootverbruik (m³)	3.100.000	3.100.000	3.100.000	3.100.000	3.100.000	3.100.000
Lozing totaal (m³)	**19.780.000**	**19.850.000**	**20.110.000**	**20.360.000**	**20.620.000**	**20.890.000**

De groei van het aantal aansluitingen is naar beneden bijgesteld op basis van de laatst beschikbare woningbouwplanning. Voor 2026-2029 zijn we uitgegaan van 2.767 extra aansluitingen per jaar op basis van de woningbouwplanning. Vanaf 2030 hebben we deze weer constant gehouden op 3.000 extra aansluitingen per jaar op basis van de langjarige bouwprognoses. De omvang van het grootverbruik is constant gehouden op 3,1 miljoen m³ per jaar.

Indicatie ontwikkeling eigenaren en gebruikersheffing

Bij volledige dekking van de kosten in tabel 6.1 en bij toepassing van de huidige verdeelsleutel tussen klein- en grootverbruik ontwikkelen de eigenaren- en gebruikersheffing zich conform tabel 6.3.

Tabel 6.3 Indicatie ontwikkeling eigenaren- en grootverbruikerstarief in de periode 2026-2030 (2027 en verder zijn exclusief inflatiecorrectie)

	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Eigenarentarief	€ 254,13	€ 247,27	€ 245,47	€ 239,91	€ 233,91	€ 231,70
Verschil t.o.v. vorig jaar (in %)	3,4%	-2,7%	-0,7%	-2,3%	-2,5%	-0,9%
Grootverbruikstarief	€ 1,86	€ 1,81	€ 1,61	€ 1,56	€ 1,50	€ 1,49
Verschil t.o.v. vorig jaar (in %)	3,4%	-2,7%	-11,1%	-3,2%	-3,5%	-0,8%

Uit de tabel blijkt dat het lastig is om met de huidige systematiek van toedeling de tarieven van het grootverbruikerstarief en eigenarentarief met dezelfde percentages te laten stijgen. Dit lukt in de praktijk alleen door elk jaar verschillen op te vangen via de egalisatiereserve. Dit leidt voor 2026 voor beide tarieven tot een voorgestelde tariefdaling van 2,7% (incl. inflatiecorrectie). De verwachte tariefontwikkeling voor de periode 2027-2030 hangt af van de jaarlijkse correctie voor planningsoptimisme. Doordat de jaarlijkse vervangingsdoelstelling en de correctie voor planningsoptimisme voor de periode 2026-2030 gelijk zijn gehouden en het aantal aansluitingen jaarlijks toeneemt door de groei van de stad wordt er vooralsnog jaarlijks een tariefdaling (excl. inflatiecorrectie) voorzien.

Conform besluit in de Visie Water & Riolering hebben we samen met de BghU onderzoek gedaan naar een nieuwe systematiek voor de kostentoerekening van de rioolheffing die robuuster en toekomstbestendiger is dan het huidige systeem, en meer recht doet aan het principe van ‘de vervuiler betaalt’. Op basis van dit onderzoek werken we momenteel een voorstel voor een nieuwe grondslag uit, zodat een eventuele nieuwe grondslag in 2027 ingevoerd kan worden.

6.4 Overige ontwikkelingen

Egalisatiereserve riolering

Bij vaststelling van het Programma Water en Riolering 2024-2028 heeft de raad besloten voortaan een maximumbedrag van € 4 miljoen in de egalisatiereserve riolering aan te houden en jaarlijks bij de Voorjaarsnota voor te stellen hoe het bedrag boven het maximumbedrag wordt ingezet.

De voorziene stand van de egalisatiereserve bedraagt met ingang van 2026 €3,7 miljoen en ligt daarmee onder het maximumbedrag van €4 miljoen. De stand van de egalisatiereserve was op 31 december 2024 €5,2 miljoen. Bij vaststelling van de VJN2024 is besloten dat er totaal nog €1,45 miljoen uit de reserve onttrokken wordt (€1,25 miljoen in 2025 en €0,2 miljoen in 2026; beslispunten 2.c.iii en 2.c.vii). Wij schatten in dat de resterende 3,7 miljoen in de egalisatiereserve nog voldoende is om twee opeenvolgende jaren aan tegenvallende uitgaven en inkomsten op te vangen. Daarom maken we nu geen geld vrij om de reserve aan te vullen tot het maximumbedrag.

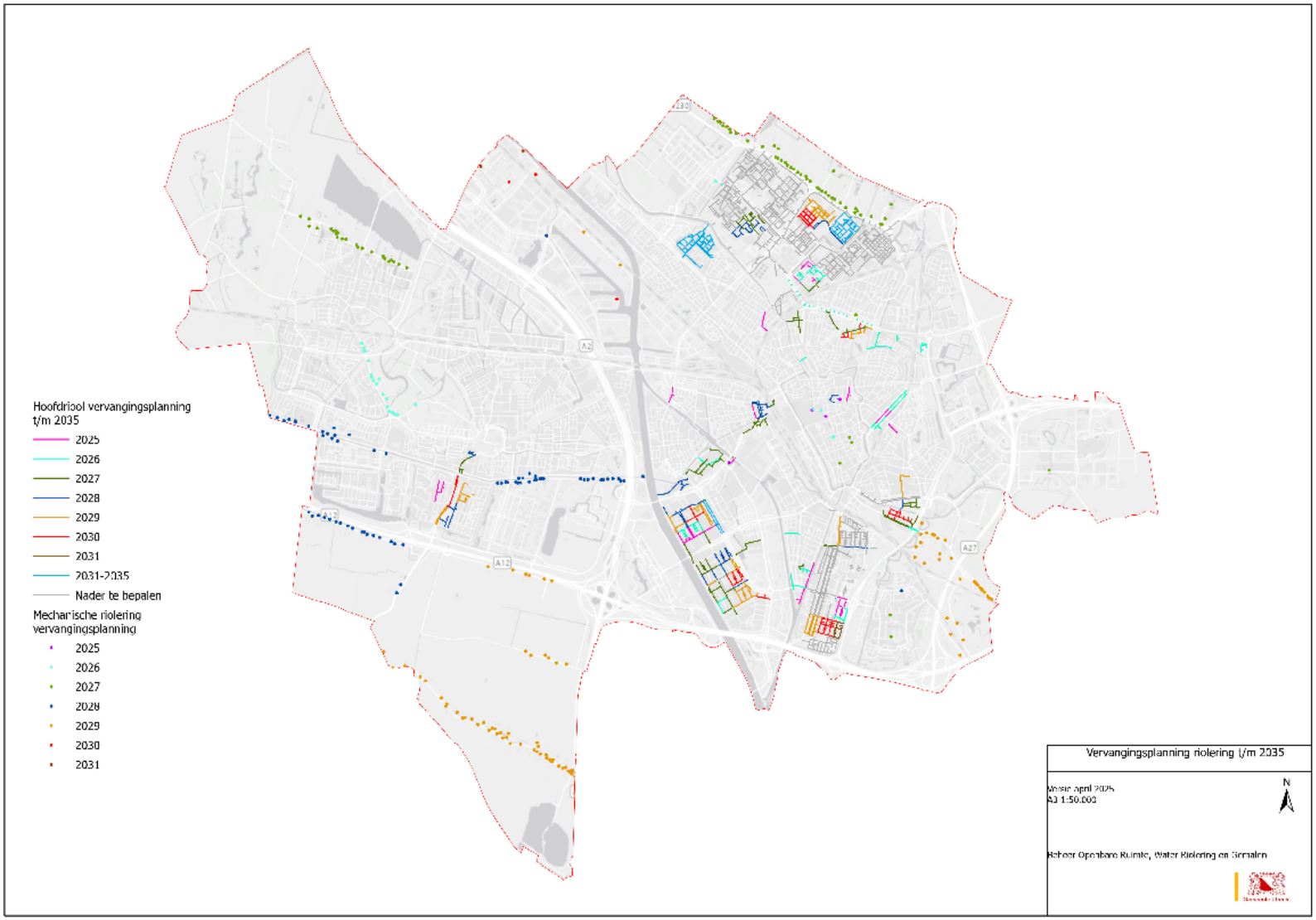
Voorziening GRP investeringen

Het budget dat we voor onze investeringen begroten, storten we jaarlijks in een aparte investeringsvoorziening. Sinds vaststelling van de Visie Water & Riolering in 2022 nam onze rioolvervangingsdoelstelling jaarlijks toe. In de praktijk zien we dat de realisatie hierop achterblijft. De afgelopen jaren hebben we ca 60% van onze investeringen gerealiseerd. Als gevolg neemt de hoogte van onze voorziening de laatste jaren toe (stand voorziening eind 2024: €32,2 miljoen). Om te voorkomen dat de voorziening alsmaar verder blijft oplopen houden we vanaf 2026 in de begroting rekening met planningsoptimisme. Daarom hebben we 40% minder aan budget voor de vervangingsinvesteringen riolering opgenomen, oftewel voor maar 4,8 km in plaats van 8 km. Voor nu is voor de periode 2026-2030 uitgegaan van een correctie van 40%. We stellen het percentage voor planningsoptimisme bij zodra we zien dat we meer realiseren.

Bijlage I Investeringsplanning riolering t/m 2030

Tabel I.1 Overzicht van alle investeringsprojecten.

Gebied	Wijk	Aantal km te vervangen riolering in totaal	Waarvan 2026 t/m 2030	Start planvorming	Start uitvoering
Lombokplein	West	2,3	2,3	2017	2026
Welgelegen	West	2,8	2,8	2020	2026
Amazonekwartier	Overvecht	2,8	2,8	2020	2027
Taagdreef e.o.	Overvecht	2,1	1,6	2017	2025
Neckardreef noord	Overvecht	4,9	4,9	2025	2028
Tuinwijkroute	Noordoost	1,9	1,9	2023	2027
Lauwerecht noord	Noordoost	0,7	0,7	2022	2027
Overige projecten Noordoost	Noordoost	1,6	1,6	2022	2026
Breitnerlaan e.o.	Oost	0,9	0,9	2024	2027
Koningsweg	Oost	1,3	1,3	2023	2025
Maliebaan / Snellenlaan	Oost	1,7	1,2	2019	2025
Overige projecten Oost	Oost	1,5	1,5	2024	2029
Janskerkhof	Binnenstad	0,3	0,3	2024	2028
Oudegeinlaan e.o.	Zuid	1,3	0,5	2020	2025
Hoograven zuid-midden	Zuid	4,9	4,1	2023	2027
Aanpak Zuidpoort en raakvlak	Zuid	1,6	1,6	2023	2027
Afrikalaan e.o.	Zuidwest	2,4	2,4	2023	2027
Bernadottelaan e.o	Zuidwest	2,6	1,3	2019	2025
Van Heuven Goedartlaan e.o.	Zuidwest	3,7	3,7	2023	2028
Vasco da Gamalaan e.o.	Zuidwest	2,1	2,1	2021	2026
Kanaleneiland Zuid-midden	Zuidwest	4,2	4,2	2024	2028
Overige projecten Zuidwest	Zuidwest	1,7	1,7	2023	2026
Castellumlaan e.o.	Vleuten - De Meern	0,7	0,7	2022	2027
Meerndijk e.o.	Vleuten - De Meern	1,4	1,4	2027	2029
Mereveldlaan e.o.	Vleuten - De Meern	1,9	1,9	2026	2028
Totaal		**53,3**	**49,4**		

Figuur I.1: kaart met de investeringsplanning riolering t/m 2035.

Bijlage II Overzicht vaststelling investeringen

Bij de Programmabegroting wordt de investeringsstaat voor het programma ‘aantrekkelijke, groene leefomgeving en erfgoed’ geautoriseerd en vastgesteld door de raad. Hieronder valt de begrotingsdoelstelling ‘Water en rioleringssysteem’, waaronder enkel het PWR valt. Om beter aan te sluiten bij de programmabegroting is voor deze begrotingsdoelstelling de verwachte financiële vertaling van de programmering (investeringen) op dezelfde manier weergegeven in onderstaande tabel. Deze verwachte programmering kan nog wijzigen in de periode tussen de Voorjaarsnota en vaststelling van de begroting 2026.

Tabel II.1 verwachte investeringen in PWR in 2026	**Programma Aantrekkelijke, groene leefomgeving en erfgoed**									
x 1.000 euro										
Begrotingsdoelstelling	Geautoriseerd t/m Begroting 2025	Af te sluiten investeringen Jaarstukken 2024	Bijstelling bestaande investeringen in Begroting 2026*	Verwacht te autoriseren in Begroting 2026 - Nieuwe investeringen	Realisatie t/m 2024	Verwacht te autoriseren in Begroting				
						2026	2027	2028	2029	2030 e.v.
Water- en Rioleringssysteem	66.927	0	0	17.433	13.121	17.433	16.685	15.953	15.520	15.520

Adviescommissie Controle en Financiën

Dossiernummer	4686
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	5 juni 2025
Agendapunt	5.e
Titel	Raadsbrief Meerjaren Investeringsprogramma beheer openbare ruimte (MJIP) 2026-2035
Behandelend ambtenaar	Armand Dekker (030 2863698), Pim Buijs (0648156981)
Telefoon	
E-mail	
Datum collegebesluit	
Thema	
Portefeuillehouder	Wethouder Schilderman
Beleidsveld	Openbare ruimte
Raadsadviseur (lijst)	

Geagendeerd	Vergaderdatum
Adviescommissie Controle en Financiën	**5 juni 2025**
Gemeenteraad	5 juni 2025

Voorgesteld besluit

Burgemeester en wethouders
Postadres Postbus 16200, 3500 CE Utrecht
Telefoon 14 030
www.utrecht.nl

Gemeente Utrecht

Aan de gemeenteraad

Behandeld door	Armand Dekker, Pim Buijs	**Datum**	15 mei 2025
Doorkiesnummer	14030	**Kenmerk**	30274199
E-mail	armand.dekker@utrecht.nl, pim.buijs@utrecht.nl	**Onderwerp**	Meerjaren investeringsprogramma beheer openbare ruimte 2026-2035
Bijlage(n)	1	**Beleidsveld**	Openbare Ruimte

Geachte leden van de raad,

Hierbij informeren we u over het Meerjaren Investeringsprogramma voor het beheer van de openbare ruimte (MJIP) 2026-2035. Dit programma is een actualisatie van het MJIP 2024-2029. Middels het MJIP houden we de openbare ruimte op het gewenste kwaliteitsniveau, werken we het achterstallig onderhoud weg en geven we vorm aan een integrale aanpak van de openbare ruimte.

Met het informeren geven we invulling aan onze toezegging bij het vaststellen van de Nota Beheer Openbare Ruimte (Nota BOR) ‘De basis in beeld en ontwikkelend beheer als toekomstperspectief’ op 18 februari 2021, om jaarlijks bij de Voorjaarsnota een geactualiseerde versie van het MJIP aan te bieden. Het MJIP is een uitvoeringsinstrument van de Nota BOR, waarmee we uitwerking geven aan de filosofie van ‘ontwikkelend beheer’. Dit is de vijfde versie van het MJIP. De belangrijkste ontwikkeling ten opzichte van de vorige versie van het MJIP, is dat we nieuwe inzichten in de kwaliteit van ons rioleringsstelsel verwerkt hebben in de programmering van het MJIP. Deze nieuwe inzichten in de kwaliteit van ons rioleringsstelsel, in combinatie met nieuwe inzichten uit de herijkingsprogramma’s bruggen en kademuren (raadsbrief volgt begin Q2 2025), geven aan dat we steeds beter weten wat er moet gebeuren om de openbare ruimte op het gewenste kwaliteitsniveau te houden. Dit zorgt ervoor dat we scherpere keuzes kunnen maken in het beheren van de openbare ruimte. Het verankeren van deze keuzes, gebaseerd op deze nieuwe inzichten, vraagt om herijking van de Nota Beheer Openbare Ruimte en de visie Water en Riolering.

Om beter aan te sluiten bij de programmabegroting is voor de begrotingsdoelstellingen “Beheer Openbare Ruimte” en “Water en rioleringssysteem" de financiële vertaling van de programmering op dezelfde manier weergegeven. Verder is er in het MJIP rekening gehouden met planningsoptimisme in de kredietaanvragen van de vervangingsinvesteringen uit het MJIP. Beide aanpassingen zijn in lijn met de motie M409 grip op investeringen (raadsbehandeling Programmabegroting 2024). Verder is de leesbaarheid van het MJIP verbeterd ten opzichte van vorig jaar.

Bij de Voorjaarsnota van 2026 ontvangt u van ons wederom een geactualiseerde versie van het MJIP.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Utrecht,

de secretaris, de burgemeester,

Meerjaren Investeringsprogramma voor het beheer van de openbare ruimte (MJIP) 2026-2035

1. Inleiding

Voor u ligt het Meerjaren Investeringsprogramma voor het beheer van de openbare ruimte (MJIP) 2026-2035. Dit programma is een actualisatie van het MJIP 2025-2034, de eerste versie van het MJIP waarbij we tien jaar vooruitkeken in de programmering van onze projecten. Ook dit jaar kijken we tien jaar vooruit, waarbij we de laatste jaarschijven hebben aangescherpt ten opzichte van vorig jaar. Nieuwe inzichten in de kwaliteit van het rioolstelsel hebben bijvoorbeeld geleid tot aanpassingen in het MJIP in de latere jaarschijven (toegelicht op pagina 4).

Het MJIP is het uitvoeringsprogramma van de investeringen uit de Nota Beheer Openbare Ruimte (BOR) en Visie water en riolering, waarmee we uitwerking geven aan de filosofie van ‘ontwikkelend beheer’: bij de realisatie van de beheeropgave kijken we hoe we uitvoering kunnen geven aan andere gemeentebrede opgaven zoals circulariteit, klimaatadaptatie en biodiversiteit. Dit betekent bijvoorbeeld dat bij de vervanging van een asfaltweg wordt verkend of er middelen zijn om het asfalt te vervangen door hergebruikte klinkers en daarbij verkeersveiligheidsmaatregelen of vergroening meegenomen kan worden. Het MJIP biedt inzicht in het meerjarenprogramma voor het groot onderhoud en de vervangingsinvesteringen die we in de komende tien jaar willen uitvoeren. Met dit programma houden we de openbare ruimte op het gewenste kwaliteitsniveau, werken we het achterstallig onderhoud weg en bieden we een basis voor een integrale aanpak van de openbare ruimte.

Het MJIP wordt ‘gevoed’ vanuit drie programma’s uit het fysiek domein; de projecten groot onderhoud en vervanging die in het MJIP zijn opgenomen komen voort uit zowel de Nota Beheer Openbare Ruimte als het uitvoeringsprogramma van de Visie Water en Riolering (Programma Water en Riolering 2026-2030 (PWR)). Daarnaast leggen we in het MJIP de inhoudelijke verbinding met projecten uit het Meerjarenperspectief Ruimte (MPR). Deze integrale projecten in de openbare ruimte komen dan ook terug in het MJIP.

Het Meerjaren Investeringsprogramma wordt vastgesteld door het college als meelopend stuk bij de Voorjaarsnota 2025. Hiermee geven we de raad inzicht in de geprogrammeerde projecten, de ontwikkeling van het programma en in de benodigde middelen. Bij de Programmabegroting 2026 wordt de investeringsstaat van de voor 2026 geprogrammeerde projecten geautoriseerd en vastgesteld door de raad. Het programma in de daaropvolgende jaarschijven gebruiken we om in gesprek te gaan met meewerkende partijen over koppelkansen. Dit kan leiden tot aanpassingen in het programma om deze kansen te kunnen benutten.

Disclaimer: het MJIP wordt als meelopend stuk aangeboden bij de Voorjaarsnota 2025 samen met alle andere meelopende stukken, waaronder het MPR. Aangezien er een nauwe samenwerking is tussen het MJIP en het MPR zullen financiële keuzes binnen het MPR ook gevolgen hebben voor de programmering van het MJIP. Zo kan het zijn dat door het wegvallen van financiering vanuit het MPR, geplande integrale projecten naar achter worden geschoven of doorgaan als multidisciplinaire beheerprojecten. Vanwege de nauwe samenwerking tussen het MJIP en het MPR kan er na besluitvorming bij de voorjaarsnota snel gehandeld worden om eventuele nieuwe inzichten snel te verwerken in de programmering van het MJIP. Naast financiële dekking speelt beschikbare uitvoeringscapaciteit in de uitvoering een belangrijke rol in de realisatie van het MJIP. Volledige en tijdige realisatie van het MJIP kan pas worden bewerkstelligd als er genoeg uitvoeringscapaciteit beschikbaar is. Dit wordt verder toegelicht in hoofdstuk 4: middelen.

2. Totstandkoming MJIP

Het Meerjaren Investeringsprogramma voor het beheer van de openbare ruimte (MJIP) 2026-2035 geeft inzicht in de groot onderhouds- en vervangingsprojecten die we de komende tien jaar willen uitvoeren in de stad. Het programmeren gebeurt onder de verantwoordelijkheid van het college en geeft uitwerking aan de kaders uit de Nota Beheer Openbare Ruimte, de Visie Water en Riolering en het in de programmabegroting vastgelegde programma.

Om tot het MJIP te komen hanteren we de volgende lijn:

1. **Veiligheid en functionaliteit:** de programmering vindt in eerste instantie plaats op basis van veiligheid en functionaliteit. We gebruiken informatie over de levensduur van het areaal en inspectiegegevens om te bepalen of en welke werkzaamheden noodzakelijk zijn om de openbare ruimte en de onderliggende infrastructuur zoals de riolering heel en functioneel te houden. Recent onderzoek heeft bijvoorbeeld geleid tot nieuwe inzichten over de kwaliteit en levensduur van ons rioolstelsel, wat impact heeft op de frequentie van vervangings- en onderhoudswerkzaamheden. Dit wordt verder toegelicht op pagina 4. Onveilige situaties worden altijd direct aangepakt en de benodigde werkzaamheden zo snel mogelijk uitgevoerd om calamiteiten te voorkomen.
2. **Kwaliteitsniveaus beheer openbare ruimte:** De raad heeft met de Nota Beheer Openbare ruimte (2021) de kwaliteitsniveaus voor het beheer van de openbare ruimte vastgesteld, die invulling geven aan de ambities uit de Kadernota Kwaliteit Openbare Ruimte (2016). De kaders voor de kwaliteit van de riolering en oppervlaktewater zijn vastgelegd in de Visie Water en Riolering. Indien we op basis van areaal en inspectiegegevens constateren dat areaal binnen 10 jaar niet meer voldoet aan het vastgestelde kwaliteitsniveau, dan programmeren we de werkzaamheden die nodig zijn om het kwaliteitsniveau te halen. Hiermee geven we invulling aan onze gemeentelijke zorgplicht.
3. **Achterstallig onderhoud:** achterstallig onderhoud van objecten in de openbare ruimte krijgt zoveel mogelijk prioriteit in de programmering, rekening houdend met de lopende projecten en mogelijke koppelkansen. Onderhoud wordt aangemerkt als achterstallig wanneer het niet op tijd is uitgevoerd, waardoor een onderhoudsrichtlijn is overschreden. Hierdoor voldoet de asset niet (meer) aan het door de raad vastgestelde kwaliteitsniveau. Dit kan leiden tot een grotere kans op schade en/of onveilige situaties. Zoals eerder aangegeven, worden onveilige situaties te allen tijde direct aangepakt en verholpen.
4. **Specifieke ambities op het gebied van water en riolering:** de Kaderrichtlijn Water schrijft ons specifieke ambities voor op het gebied van de waterkwaliteit, waar we samen met de waterschappen aan werken. Vanuit de Visie Klimaatadaptatie liggen er ambities om wateroverlast bij extreme buien en schade door droogte te voorkomen. Om hier invulling aan te geven is het streven om elke rioolvervanging en de daarbij behorende ingreep in de openbare ruimte klimaatadaptief uit te voeren. Deze ambities zijn verwerkt in het programma Water en Riolering en daarmee ook in het MJIP.
5. **Integrale afweging:** de programmering van de projecten groot onderhoud en vervanging wordt afgestemd met andere organisatieonderdelen en externe partners, om zoveel mogelijk werkzaamheden integraal en bij voorkeur gebiedsgericht uit te voeren. Daarbij wordt gekeken of opgaven en werkzaamheden en de bijbehorende budgetten te combineren zijn. Hierbij wordt rekening gehouden met de ambitie uit het coalitieakkoord om in te zetten op kwaliteit en leefbaarheid van de bestaande en nieuwe stad. De principes ‘groei in balans’ en ‘ongelijk investeren in gelijke kansen’ zijn leidend bij de prioritering van werkzaamheden die een gelijke urgentie hebben vanuit veiligheid en functionaliteit. De projecten die integraal worden aangepakt, zijn weergegeven in het MJIP en het MPR. Deze integrale afweging is gevisualiseerd en nader toegelicht op pagina 4

Nadat in de programmering is bepaald welke projecten er nodig zijn om de openbare ruimte op het vastgestelde kwaliteitsniveau te houden, worden de projecten voor uitvoering geprioriteerd. Deze prioritering wordt gedaan door de projecten te scoren op de criteria waarmee de programmering tot stand komt: wettelijke plicht, achterstalligheid en veiligheid, gemeentelijk beleid en wensen en ambities. Veiligheid en wettelijke plicht wegen het zwaarst mee in de scoringssystematiek. Projecten met de hoogste prioriteit worden als eerste uitgevoerd. Dit zorgt dat de beperkte uitvoeringscapaciteit als eerste gaat naar de belangrijkste werkzaamheden.

Categorieën projecten

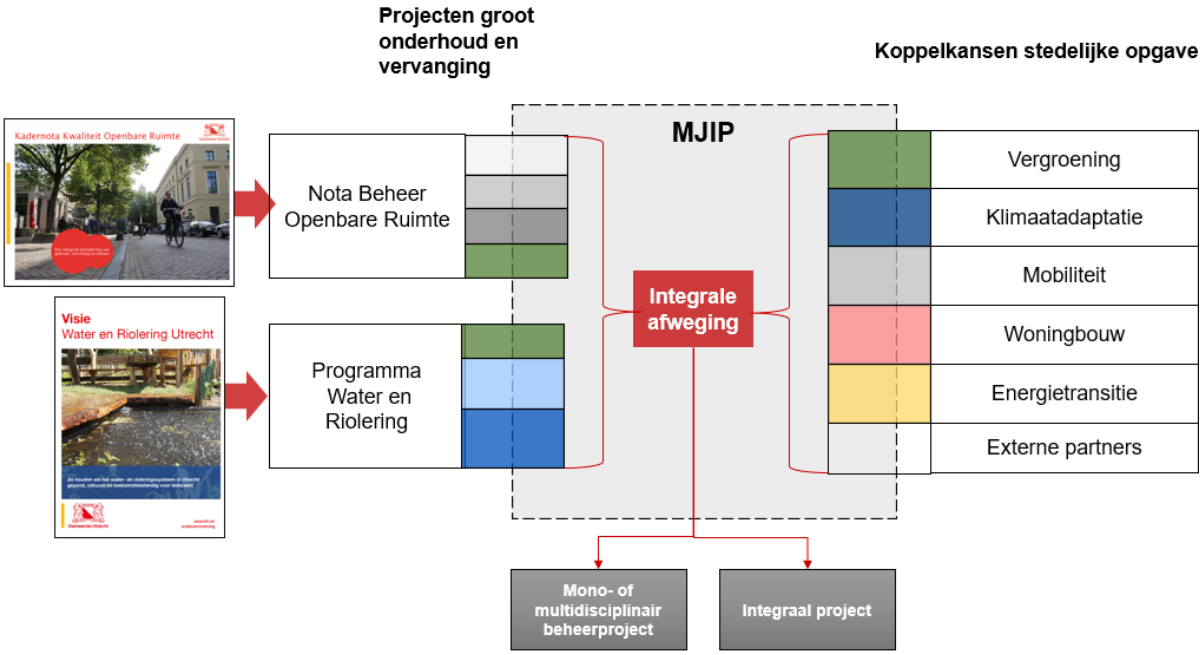
In het MJIP onderscheiden we drie categorieën groot onderhouds- en vervangingsprojecten voor het beheer van de openbare ruimte: integrale projecten, multidisciplinaire beheerprojecten en monodisciplinaire beheerprojecten. Bij alle drie de categorieën kijken we hoe we breder ambities van de gemeente kunnen realiseren binnen de kaders van de projecten. Denk hierbij aan koppelkansen op het vlak van een gezonde leefomgeving, een toegankelijke openbare ruimte, een diervriendelijke openbare ruimte en in het gebruik van duurzame materialen.

Categorie	Beschrijving	Financiering
Integraal	Projecten waarbij de groot onderhouds- en/of vervangingsopgave wordt gekoppeld aan werkzaamheden voor gemeentebrede opgaven zoals mobiliteit, woningbouw of energietransitie. Dit soort projecten betreffen vaak een complete herinrichting van de openbare ruimte. Bij rioolvervangingen is het uitgangspunt om dit zoveel mogelijk integraal uit te voeren.	Nota BOR, PWR en MPR
Multidisciplinair	Projecten waarbij beheerwerkzaamheden op het vlak van water en riolering, wegverharding, infrastructuur en groen worden gecombineerd in één project. Bij dit soort projecten blijft het inrichtingsprofiel gelijk. Vanuit ontwikkelend beheer wordt er wel gekeken naar maatregelen ten behoeve van de gemeentebrede opgaven die binnen het bestaande profiel passen. Bijvoorbeeld maatregelen voor verkeersveiligheid of verharding omvormen naar groen.	Nota BOR en PWR
Monodisciplinair	Projecten waarbij werkzaamheden gericht zijn op het groot onderhoud of vervanging van een object(soort), zoals een brug, speelplaats of een rij lantaarnpalen in een straat. Bij deze werkzaamheden is het vaak doelmatiger om de werkzaamheden te beperken tot een objectsoort vanwege de omvang van het project en de zeer beperkte koppelkansen. In deze categorie van projecten gaat het ook om jaarlijks terugkerende projecten zoals versnelde verledding, baggeren en het onderhoud van landgoederen en bosplantsoenen. Ook hierbij wordt vanuit ontwikkelend beheer gekeken naar kleine aanpassingen of ingrepen die bijdragen aan andere gemeentebrede opgaven.	Nota BOR of PWR

Tabel 1: type beheerprojecten

Integrale afweging projecten in de openbare ruimte

Voor een integrale afweging van projecten in de openbare ruimte, zoals op pagina 2 beschreven in stap 5, is het noodzakelijk dat de verschillende programmeringen bij elkaar komen. Hierdoor kan je afwegen welke projecten gezamenlijk uitgevoerd kunnen worden in de vorm van een integraal project. Zo geven we invulling aan de ambitie in het coalitieakkoord om ingrepen in de openbare ruimte 'in een keer goed' te doen via de integrale aanpak van werkzaamheden. Dit wordt niet alleen gedaan waar mogelijk met het MPR, maar ook met projecten van partners in de stad. Deze samenhang van programmeringen en gemeentebrede opgaven is geïllustreerd in figuur 1. Het illustreert hoe bij de totstandkoming van projecten in het MJIP invulling wordt gegeven aan de filosofie van ontwikkelend beheer. Vanuit dezelfde gedachte worden ambities op het gebied van circulariteit en duurzaamheid in lijn met gemeentelijk beleid mede gerealiseerd via de uitvoering van projecten in het MJIP.

Figuur 1: Schematische weergave samenhang programmeringen met gemeentebrede opgaven

Zoals figuur 1 weergeeft, spreken we van een integraal project als de werkzaamheden van meerdere gemeentebrede opgaven uit de RSU in een project opgepakt kunnen worden en hier ook voldoende uitvoeringscapaciteit en financiële middelen voor zijn. Dit betekent dat financiële keuzes voor één of meerdere opgaves in de openbare ruimte effect hebben op de integrale aanpak van de openbare ruimte. Zoals ook weergegeven in de disclaimer op pagina 1, kan het zijn dat door het wegvallen van financiering vanuit het MPR geplande integrale projecten naar achter worden geschoven. Vanwege veiligheids- of functionaliteitsredenen kan het ook zijn dat deze projecten doorgaan als multidisciplinaire beheerprojecten.

Invloed van nieuwe inzichten kwaliteit riolering op het MJIP

We gaan zorgvuldig om met het beheer van onze objecten in de openbare ruimte en blijven daarom constant monitoren in welke staat ze verkeren. Recent onderzoek naar de kwaliteit van het rioolstelsel van Utrecht laat zien dat de riolering in betere staat is dan verwacht. Het onderzoek is gebaseerd op een nadere analyse van rioolinspecties van 1/3e deel van ons areaal. Op basis van deze inspecties is een inschatting gemaakt van de snelheid waarmee het rioolstelsel verouderd, daaraan verbonden wanneer het vervangen zou moeten worden en wat daarvan afgeleid de gemiddelde levensduur van de riolering zou moeten zijn. Deze technische levensduur is naar verwachting tussen de 80 en 120 jaar in plaats van 70 jaar zoals vastgelegd in de Visie Water en Riolering. De daadwerkelijke levensduur is afhankelijk van de lokale functie en bijbehorende veiligheidsrisico's.

Er is nog niet met volledige zekerheid te zeggen wat de precieze technische levensduur van het gehele rioolstelsel in heel Utrecht is. Wat uit dit onderzoek duidelijk naar voren komt, is dat de kwaliteit van onze riolering beter is dan verwacht en daardoor langer mee kan gaan. Hierdoor hoeft het riool minder vaak vervangen te worden. Daarom is besloten om voorlopig een levensduur van 100 jaar te hanteren voor de riolering, om te voorkomen dat kwalitatief goede delen van het riool onnodig vervangen worden. Dit verlaagt het tempo waarmee we het riool in Utrecht vervangen. Meer informatie hierover is te vinden in het Programma Water en Riolering 2026-2030. We voeren de komende jaren extra inspecties en onderzoek uit om de levensduur nader te onderbouwen.

Gevolgen levensduur riolering voor onderhouds- en vervangingswerkzaamheden wegverharding
De verlaging van het vervangingstempo van de riolering heeft ook effect op onderhouds- en vervangingswerkzaamheden van wegverharding. Bij het vervangen van het riool wordt werk met werk gemaakt, waarbij logischerwijs ook de wegverharding wordt vervangen. Minder frequente rioolvervanging betekent dus ook minder frequente vervanging van de wegverharding. Om de kwaliteit van wegen in Utrecht te waarborgen is het vanuit technisch perspectief nodig om langer groot of levensduurverlengend onderhoud uit te voeren aan de wegverharding.

Gevolgen voor het MJIP en realisatie gemeentelijke ambities
De rioleringsvervangingsprojecten op korte termijn waarover al besluitvorming heeft plaatsgevonden, blijven plaatsvinden zoals besloten. Voor de lange termijn hebben de nieuwe inzichten effect op het MJIP. Door de langere levensduur zullen er minder vaak vervangingswerkzaamheden van het riool plaatsvinden, waardoor de daaraan gekoppelde vervanging van de wegverharding ook minder vaak zal plaatsvinden. Om de kwaliteit van wegverharding te waarborgen zullen er frequenter onderhoudswerkzaamheden plaatsvinden. Doordat er vanuit riolering minder frequent vervangingsprojecten plaats zullen vinden, zijn er minder koppelkansen om integrale projecten te vormen. Ook zal de uitvoering van ambities die gekoppeld zijn aan de rioolvervanging zoals de realisatie van klimaatadaptieve maatregelen of het omvormen van asfalt naar elementverharding vertraging oplopen ten opzichte van de ambities in de Visie Klimaatadaptatie of de Visie Circulair.

Verankering nieuwe inzichten
Deze nieuwe inzichten in de kwaliteit van ons rioolstelsel, in combinatie met de inzichten uit het herijkingsprogramma's bruggen en kademuren (raadsbrief volgt begin Q2 2025), geven aan dat we steeds beter inzicht krijgen in de staat van de openbare ruimte en wat er moet gebeuren om deze op het gewenste kwaliteitsniveau te houden. Deze nieuwe inzichten zorgen ervoor dat we scherpere keuzes kunnen maken in het beheren van de openbare ruimte. Het verankeren van deze keuzes, gebaseerd op deze nieuwe inzichten, vraagt om een herijking van de Nota Beheer Openbare Ruimte en de visie Water en Riolering.

3. Ontwikkelagenda

Het MJIP is een instrument dat we elk jaar verder doorontwikkelen. In onderstaande ontwikkelagenda beschrijven we waar we met het MJIP de komende jaren naar toe willen ontwikkelen en welke progressie er al is geboekt.

Aanscherping programmeringsproces
In het MJIP jaar kijken we 10 jaar vooruit. De eerste vier jaarschijven geven een meer concrete planning dan de jaarschijven erna, omdat er meer informatie beschikbaar is en daardoor projecten beter te plannen zijn. De latere jaarschijven geven een indicatieve planning voor het beter afstemmen met de andere gemeentebrede opgaven en programma's. Door tot 2035 in beeld te brengen welke projecten we op welk moment willen uitvoeren kunnen we onze groot onderhoud en vervangingsprojecten ook aan andere gemeentebrede opgaven en programma's in de stad koppelen.

Ook dit jaar blijven wij ons focussen op het aanscherpen van de latere jaarschijven, rekening houdend met de nieuwe inzichten zoals over de kwaliteit en levensduur van ons rioolstelsel (zie pagina 3). Dit doen we door in de programmering verder vooruit te kijken om zo eerder koppelkansen te signaleren. De komende jaren willen we in het MJIP scherper onderscheid maken in de toekomstig geplande projecten (de programmering) en de reeds lopende projecten. Hier willen we meer inzicht geven in de lopende, afgeronde en nog op te starten projecten.

Verder is dit jaar een nieuwe koppelkans toegevoegd aan het MJIP: ondergrondse afvalcontainers. Groot onderhoud- en vervangingswerkzaamheden zijn ingrijpende activiteiten in de openbare ruimte, daarom biedt het mogelijkheden om deze werkzaamheden te koppelen aan het (ver)plaatsen van ondergrondse afvalcontainers. Zo dragen we verder bij aan de ‘in-een-keer-goed’ aanpak in de openbare ruimte. In de overzichten van de integrale en multidisciplinaire projecten (op pagina 13 t/m 18) is dit bij de realisatie van de koppelkansen meegenomen.

Van integrale projecten naar integraal en stedelijk programmeren
Integraal en stedelijk programmeren is een benadering waarbij vanuit een stedelijke perspectief gekeken wordt welke opgaven in welk gebied gerealiseerd kunnen worden, wat vervolgens wordt uitgewerkt in een gebiedsgerichte programmering met integrale projecten. Zo kan beter gestuurd worden op de impact in een gebied. Vanuit dit oogpunt is het belangrijk dat de doorontwikkeling van het MJIP aansluit bij dit gedachtengoed.

Vorig jaar is er een ambtelijke verkenning gestart om in beeld te brengen hoe integraal en stedelijk programmeren op termijn vormgegeven kan worden inclusief hiervoor benodigde randvoorwaarden. De eerste fase hiervan is afgerond, waarbij inzichtelijk is gemaakt hoe een integraal en stedelijk programmeerproces er idealiter uitziet. Momenteel wordt gewerkt aan de tweede fase van de verkenning, waarbij inzichtelijk wordt gemaakt wat nodig is om dit proces in de gemeentelijke organisatie te implementeren. Bij deze verkenning wordt kennis benut uit de City Deal Openbare Ruimte en het daaruit voortgekomen samenwerkingsverband Platform Integraal Samenwerken in de Openbare Ruimte (ISOR). In dit samenwerkingsverband bundelt Utrecht de krachten met andere gemeenten, ministeries en kennisinstellingen om een integrale aanpak van de openbare ruimte mogelijk te maken.

In de samenwerking tussen de ontwikkel- en beheerorganisatie hebben we in de afgelopen jaren forse stappen gezet richting een integrale en stedelijke programmering. Bijvoorbeeld via vroegtijdige en betere afstemming van de programmering van het MPR en het MJIP, om zo vanuit een gebiedsbenadering tot integrale projecten te komen. Voorbeelden hiervan zijn de integrale projecten die onderdeel zijn van de gebiedsaanpak Kanaleneiland en Overvecht: Bernadottelaan, Afrikalaan en de Vasco da Gamalaan.

Gezamenlijk projectsturingssysteem
Een van de randvoorwaarden voor het implementeren van integrale stedelijke programmering is het goed kunnen monitoren van en sturen op projecten. Mede vanuit het fysieke domein wordt daarom gewerkt aan de implementatie van een gezamenlijk projectsturingssysteem. Hierdoor worden projecten in een systeem gemonitord vanaf initiatief (programmering) tot en met de uitvoering. Hiermee is het makkelijker om op basis van data de voortgang te bewaken en waar nodig bij te sturen. De implementatie van onder andere dit systeem zal ook helpen om een andere ontwikkelambitie van het MJIP te realiseren de komende jaren: een interactieve kaart die visualiseert welke projecten nu plaatsvinden in de stad en waar projecten gepland zijn.

4. Middelen

De uitvoering van het MJIP en met name de integrale aanpak van de openbare ruimte is sterk afhankelijk van de beschikbare middelen. In dit hoofdstuk staan we stil bij de belangrijkste middelen: uitvoeringscapaciteit en financiën

Uitvoeringscapaciteit

In de Nota Beheer Openbare Ruimte en in de Visie Water en Riolering staat dat de toenemende onderhouds- en vervangingsopgave, samen met de ambitie om vanuit het beheer van de openbare ruimte bij te dragen aan de gemeentebrede opgaven van Utrecht, investeringen in de beheerorganisatie vereist. In de afgelopen jaren is fors geïnvesteerd in zowel de strategische als de uitvoerende capaciteit. Daarnaast wordt geïnvesteerd in het instrumentarium om ontwikkelend beheer mogelijk te maken, zoals het projectsturingssysteem (zie hoofdstuk 3). Deze investeringen zijn nodig om de openbare ruimte goed te kunnen beheren. Om onderhouds- en vervangingswerkzaamheden uit te kunnen voeren zoals gepland, is het ook belangrijk dat er voldoende kennis en uitvoeringscapaciteit beschikbaar is bij het ingenieursbureau van de gemeente, Stadsingenieurs. Ook hiervoor zijn investeringen nodig om de gemeentelijke ambities in de openbare ruimte te realiseren.

Ontwikkelingen in uitvoeringscapaciteit

Stadsingenieurs heeft naast ingenieursdiensten een belangrijke rol in het controleren van de kwaliteit van de uitvoering van projecten en daarbij van de openbare ruimte. De afgelopen jaren is geïnvesteerd in de uitvoeringscapaciteit van Stadsingenieurs. De groei in uitvoeringscapaciteit in de vorm van declarabele uren is weergegeven in tabel 2. De tabel geeft weer dat er meer uitvoeringscapaciteit wordt ingezet op alle type projecten in de openbare ruimte (beheerprojecten, ontwikkelprojecten en het programma wervengebied). De beschikbare capaciteit wordt verdeeld over beheerprojecten, ontwikkelprojecten en het programma wervengebied. De procentuele verdeling is in de rechterkolom van tabel 2 weergegeven voor 2024. In deze capaciteitsverdeling is geen onderscheid weergegeven conform de indeling van de beheerprojecten zoals toegelicht op pagina 3.

Soort project	**2019**	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**	**Verdeling 2024 in percentage**
Beheerprojecten	44.670	52.707	46.441	56.735	63.625	86.039	35%
Programma wervengebied	12.827	15.427	33.611	31.156	49.586	50.464	21%
Ontwikkelprojecten	67.625	67.219	69.479	82.931	88.528	99.134	41%
Overige projecten	6.267	5.547	2.898	4.738	5.934	6.737	3%
Totaal	**131.390**	**140.900**	**152.429**	**175.560**	**207.672**	**242.374**	**100%**

Tabel 2: ontwikkeling en verdeling declarabele uren stadsingenieurs

Hoewel de uitvoeringscapaciteit de laatste jaren is toegenomen, leidt dit niet tot een evenredige stijging in het aantal projecten dat wordt gerealiseerd. Een van de oorzaken is dat projecten een bepaalde looptijd hebben, waardoor een stijging in uitvoeringscapaciteit vertraagd terug te zien is in de afronding van projecten. Eén van de belangrijkste oorzaken hiervan is het feit dat de uitvoering van veel gemeentelijke ambities samenkomen in projecten in de openbare ruimte. Door deze stapeling van ambities, in combinatie met de wens uit het coalitieakkoord om werkzaamheden in de openbare ruimte ‘in een keer goed’ te doen, hebben projecten meer voorbereidingstijd nodig. Deze toename in voorbereidingstijd bestaat uit meer planvorming, participatie, afstemming en risicobeheersing. Dit leidt ertoe dat het langer duurt om projecten tot uitvoering te brengen en vragen ze meer capaciteit De stapeling van ambities, in combinatie met het uitgangspunt ‘in een keer goed’, heeft dus gevolgen

voor de uitvoeringscapaciteit die nodig is. Ondanks de toename in uitvoeringscapaciteit van Stadsingenieurs is de huidige beschikbare capaciteit voor projecten in de openbare ruimte onvoldoende om alle geprogrammeerde projecten uit te voeren en daarbij de vastgestelde ambities te realiseren.

Stappen naar voldoende uitvoeringscapaciteit
De volgende maatregelen worden genomen om de beschikbare uitvoeringscapaciteit in lijn proberen te brengen met de benodigde uitvoeringscapaciteit:

- Het vervullen van openstaande vacatures: door openstaande vacatures te vervullen, zorgen we voor meer beschikbare uitvoeringscapaciteit met de juiste kennisachtergrond. Vanwege de krapte in de arbeidsmarkt, vooral voor technische functies, blijft het vervullen van vacatures een uitdaging. Specifieke recruitmentinzet op deze doelgroep kan helpen om meer vacatures te vervullen. Lastig te vervullen vacatures en de behoefte aan meer uitvoeringscapaciteit noodzaakt om in sommige gevallen over te gaan tot inhuur om belangrijke werkzaamheden uit te kunnen voeren. De mate van inhuur is ingeperkt door het inhuurplafond, de beperking die dit oplegt leidt in sommige gevallen tot de vertraging van werkzaamheden door gebrek aan voldoende capaciteit of de juiste kennis;
- Effectiever inzetten van uitvoeringscapaciteit: door scherper vooraf te prioriteren in de programmering van het MJIP wordt bepaald welke werkzaamheden het meest noodzakelijk zijn. Zo kunnen we ook scherper bepalen waar de beperkte uitvoeringscapaciteit het meest effectief ingezet kan worden;
- Efficiënter inzetten van uitvoeringscapaciteit met behulp van ondersteunende middelen: door middel van de implementatie van ondersteunende middelen zoals het gezamenlijke projectsturingssysteem (zie hoofdstuk 3) kunnen we beter sturen op projecten en de bijbehorende uitvoeringscapaciteit. Door dit soort middelen kunnen we beter datagedreven werken en zo uitvoeringscapaciteit efficiënter inzetten;
- Het slim inzetten van marktcapaciteit: bij gebrek aan interne uitvoeringscapaciteit of noodzaak voor specifieke kennis die we niet in huis hebben schakelen we de markt in. Hiervoor hebben we een marktbenaderingsstrategie opgesteld. De marktbenaderingsstrategie is een kader dat beschrijft hoe de gemeente samen wil werken met de markt om haar doelstellingen te bereiken. Met behulp van dit kader wordt op een eenduidige manier ingenieurscapaciteit ingekocht voor de uitvoering van projecten in de openbare ruimte. Stadsingenieurs speelt hierbij een belangrijke rol en controleert de kwaliteit van ingekochte ingenieursdiensten.

Deze maatregelen hebben invloed op de beschikbare uitvoeringscapaciteit. Hoewel er wordt gewerkt aan het vergroten van de capaciteit van het gemeentelijke ingenieursbureau, is snellere groei van de capaciteit niet wenselijk gezien het absorptievermogen van de organisatie. Een snellere groei leidt tot kwaliteitsverlies en een toename van verloop. Zoals eerder in dit hoofdstuk aangegeven, hebben de vastgestelde ambities invloed op de benodigde hoeveelheid uitvoeringscapaciteit. Scherpere keuzes maken tussen ambities op beleidsniveau zorgt voor minder ambitiestapeling in de openbare ruimte en dus minder benodigde uitvoeringscapaciteit per project.

Financiën
Voor de projecten groot onderhoud en vervanging is vanuit de financiële kaders van de Nota Beheer Openbare Ruimte en de Visie Water en Riolering voor 2026 circa €62 miljoen beschikbaar. Dit zijn de bedragen voor de beheeropgave, exclusief personele lasten. Door de nieuwe inzichten in de levensduur van de riolering en het toepassen van planningsoptimisme op de vervangingsprojecten van de riolering lopen de beschikbare middelen minder hard op dan in het vorige MJIP. Dit zijn de bedragen voor de beheeropgave, exclusief personele lasten.

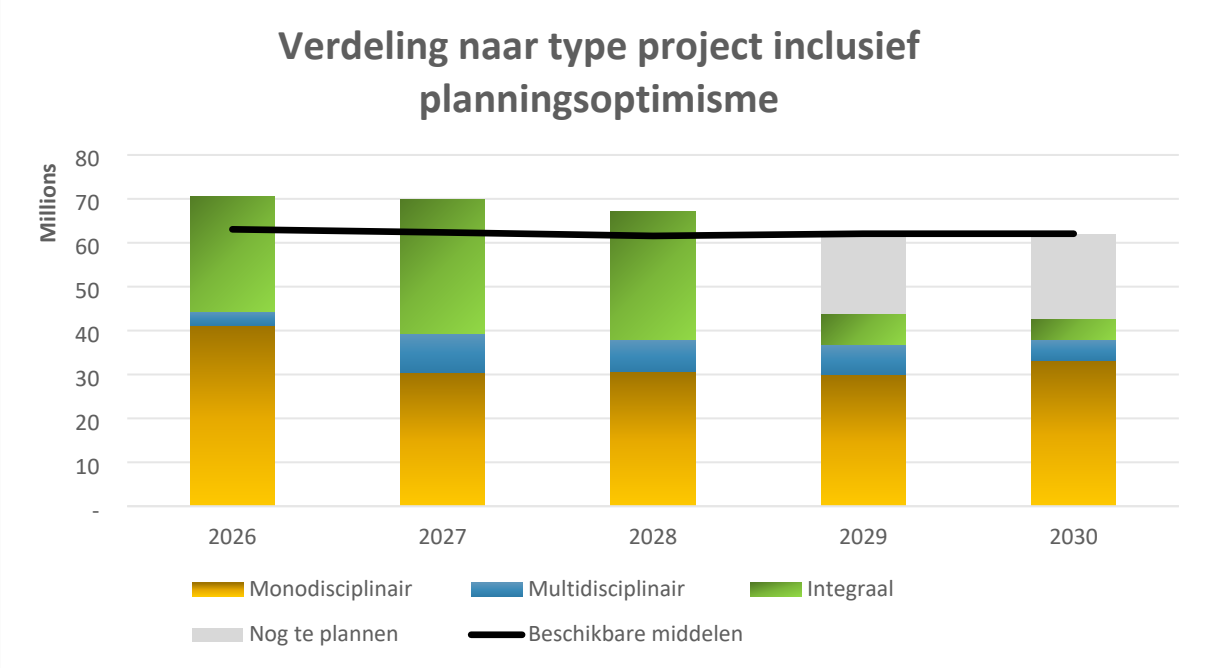
Het financiële kader is hierdoor lager dan in het MJIP 2025-2034. Zoals uitgebreid toegelicht op pagina 4 en 5 hebben nieuwe inzichten in de kwaliteit van het rioolstelsel ertoe geleid dat we een langere levensduur voor de riolering hanteren en dus minder frequent rioleringsvervangingswerkzaamheden uitvoeren. Dit betekent dat er minder middelen in de voorziening voor deze werkzaamheden hoeft worden gestort. Dit gecombineerd met de achterlopende vervangingen in de afgelopen jaren waardoor de voorziening oploopt, heeft geleid tot de keuze in het PWR 2026-2030 voor een lagere storting. Deze lagere storting leidt dus tot lagere financiële kaders dan in het MJIP 2025-2034.

Financiële verdeling type projecten

Figuur 2 toont de verdeling van de programmering in het MJIP per type project en geeft daarmee een beeld van de ontwikkeling van de programmering. De eerste jaarschijven in de programmering zijn scherper dan de latere jaarschijven. Elk jaar worden stappen gezet om de latere jaarschijven verder aan te scherpen, waarbij we proberen enige mate van flexibiliteit in de planning te behouden om mee te bewegen met ontwikkelingen in de stad. Bijvoorbeeld door projecten in de planning te verschuiven of te combineren met andere projecten tot een integraal project. Het financieel kader is hier met een zwarte lijn overheen gelegd. In de eerste jaren is er sprake van een overprogrammering, zodat ingespeeld kan worden op externe omstandigheden waardoor projecten worden doorgeschoven. Bijvoorbeeld in het geval van lastige weersomstandigheden, problemen met levering van materialen of beperkingen in (markt)capaciteit. De geprogrammeerde werkzaamheden worden geprioriteerd zoals aangegeven op pagina 3, middels deze prioritering wordt bepaald werkzaamheden worden uitgevoerd binnen de beschikbare financiële kaders en de beschikbare uitvoeringscapaciteit. De programmering laat zien welke werkzaamheden op de planning staan, om zo ook in te kunnen spelen op koppelkansen en externe ontwikkelingen.

Het aandeel monodisciplinaire beheerprojecten neemt iets af in de komende jaren, terwijl het aandeel multidisciplinaire en integrale projecten juist toeneemt. Het aandeel multidisciplinaire projecten neemt toe door toenemende beheerurgentie, in combinatie met financiële keuzes die zijn gemaakt in het MPR. Doordat er bij de Utrechtse Bezuinigingsalternatieven is gekozen om budgetten in het MPR te korten, is financiering voor een deel van de integrale projecten weggevallen. Deze financiële afhankelijkheid is verder toegelicht op pagina 4.

Figuur 2: Verdeling programmering MJIP naar type project

Planningsoptimisme

Er is sprake van planningsoptimisme in de investeringsbegroting, als ervan uit wordt gegaan dat investeringen eerder gerealiseerd kunnen worden dan in werkelijkheid het geval is. Dit leidt jaarlijks tot onderbesteding op kapitaallasten en investeringsbandbreedtes. In de afgelopen jaren is gebleken dat voor de programmering van het MJIP jaarlijks circa 30% minder gerealiseerd wordt dan vooraf geprogrammeerd. Hier wordt rekening mee gehouden door, in lijn met het realisatiepercentage, een correctie van 30% planningsoptimisme toe te passen bij de kredieten die worden aangevraagd voor vervangingsinvesteringen uit het MJIP. Met het verwerken van planningsoptimisme in het MJIP wordt eveneens invulling gegeven aan de wens van de raad om bij de voorjaarsnota 2025 aandacht te besteden aan planningsoptimisme. Deze wens is geformuleerd in de motie grip op investeringen (M409 Grip op investeringen).

Vaststelling financiële middelen

Bij de Programmabegroting wordt de investeringsstaat voor het programma “aantrekkelijke, groene leefomgeving en erfgoed” geautoriseerd en vastgesteld door de raad. Hieronder vallen de begrotingsdoelstellingen “Beheer Openbare Ruimte” en “Water en rioleringssysteem[1]”. Deze begrotingsdoelstellingen worden gevoed door de Meerjaren Investeringsprogramma’s zoals beschreven in hoofdstuk 2. Om beter aan te sluiten bij de programmabegroting is voor deze begrotingsdoelstellingen de verwachte financiële vertaling van de programmering op dezelfde manier weergegeven in onderstaande tabel 3. Deze verwachte programmering kan nog wijzigen in de periode tussen de Voorjaarsnota en vaststelling van de begroting 2026.

[1] Programma Water en Riolering kent een eigen methodiek voor groot onderhoud en vervangingsinvesteringen die wordt betrokken bij de Voorjaarsnota/1e Berap 2025.

Tabel verwachte investeringen in MJIP 2025	Programma Aantrekkelijke, groene leefomgeving en erfgoed									
x 1.000 euro										
Begrotings-doelstelling	Geautoriseerd t/m Begroting 2025	Af te sluiten investeringen Jaarstukken 2024	Bijstelling bestaande investeringen in Begroting 2026*	Verwacht te autoriseren in Begroting 2026 - Nieuwe investeringen	Realisatie t/m 2024	Jaarlijkse raming o.b.v. het te autoriseren bedrag				
						2026	2027	2028	2029	2030 e.v.
Beheer Openbare Ruimte	164.754	0	0	59.311	61.124	28.670	20.503	14.587	4.732	41.674
Water- en Rioleringssysteem	66.927	0	0	17.433	13.121	21.763	24.621	23.297	1.557	pm

Tabel 3: Overzicht vaststelling financiële middelen.
** bijstelling van bestaande reservering wordt reeds bij de 1e bestuursrapportage 2025 uitgevoerd.*

De verdere gevolgen van financiële keuzes bij de voorjaarsnota worden meegenomen bij de daadwerkelijke kredietaanvragen bij de Programmabegroting 2025 en in de aanbieding van het MJIP bij de Voorjaarsnota 2026.

Marktontwikkelingen
Ontwikkelingen op de markt hebben financiële gevolgen voor de uitvoering van het MJIP.
Zo zijn de lonen voor personeel in de infrastructuur- en bouwsector de afgelopen jaren flink gestegen. Hierdoor kan je minder personeel inzetten met dezelfde hoeveelheid geld, en dus minder uitvoeren voor hetzelfde bedrag. Ook stijgt de prijs van bepaalde materialen als gevolg van mondiale ontwikkelingen.

Naast ontwikkelingen op de markt hebben de eisen die wij stellen aan onze opdrachtnemers ook invloed op de prijs van projecten. Denk hierbij aan eisen zoals het inzetten van emissieloos materieel en maatregelen rondom bereikbaarheid, leefbaarheid, veiligheid en communicatie. Deze eisen zijn in lijn met gemeentelijk beleid, de gevolgen hiervan zijn dat de kosten van een project of contract toenemen. Het kan ook zijn dat er vertraging wordt opgelopen omdat er maar een beperkte groep aan opdrachtnemers is die aan onze eisen kan voldoen en de inschrijvingen voor aanbestedingen beperkt zijn. Daar tegenover staan ook marktontwikkelingen die een positief effect hebben, zoals ontwikkelingen in datagedreven werken en technische oplossingen.

In onze reguliere begrotingssystematiek houden we rekening met onvoorziene omstandigheden. Per project werken we al met de systematiek van risicobeheersing, om binnen het project tijdig te kunnen bijsturen. Het is nu nog mogelijk de extra kosten als gevolg van prijsstijgingen op te vangen binnen de compensatie voor loon en prijsstijgingen en het financieel kader van de Nota BOR, omdat de volledige versnelling van de beheeropgave nog niet is gerealiseerd. Op lange termijn, als de versnelling volledig wordt gerealiseerd, kan de toename van groot onderhoud en vervanging niet meer financieel gedekt worden vanwege deze prijsstijgingen omdat het beschikbare budget niet evenredig meestijgt met de prijsstijgingen in de markt. Dit betekent dat er op de lange termijn extra middelen noodzakelijk zijn om te blijven voldoen aan onze zorgplicht.

MJIP 2026-2035 Integrale projecten

In onderstaande lijst zijn de projecten opgenomen waarbij gemeentebrede maatschappelijke opgaven integraal worden meegekoppeld met groot onderhouds- of vervangingsopgaven in een bepaald gebied. Het gaat om projecten op een grotere schaal, waarbij de openbare ruimte integraal wordt vernieuwd. In deze lijst tonen we de koppelkansen die in combinatie met een beheeropgave worden gerealiseerd of waar dit nog in onderzoek is. Hierbij kijken we naar koppelkansen t.a.v. klimaatadaptatie, vergroening, mobiliteit, woningbouw, energietransitie en ondergrondse afvalcontainers. Tevens wordt per project aangegeven of er een bijdrage wordt geleverd aan het wegwerken van het achterstallig onderhoud. In veel gevallen is er voor deze projecten al een project webpagina beschikbaar, voor meer informatie over die projecten kunt u klikken op de link in de projectnaam. Om een betere weergave van de projecten over de stad te geven is in figuur 3 op pagina 19 het aantal integrale projecten samen met het aantal multidisciplinaire beheerprojecten per wijk weergegeven op de kaart van Utrecht.

Project	Groot onderhoud en vervangingswerkzaamheden	Realisatie koppelkansen stedelijke opgaven	Wijk	Bijdrage wegwerken achterstallig onderhoud	2026 en/of lopend	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035 e.v.
Julianaparklaan e.o.	Reconstructie verharding.	Uitbreiding warmtenet.	West	x	x									
Kanaalstraat/Damstraat	Afkoppelen hemelwater, vervangen riolering, herinrichting verharding Kanaalstraat, vervangen van bomen.	Mobiliteit, vergroenen, klimaatadaptatie, ondergrondse afvalcontainers.	West		x									
Lombokplein	Afkoppelen hemelwater, vervangen riolering, reconstructie verharding, vervangen kademuur, onderhoud tunnel, vervangen openbare verlichting.	Woningbouw, mobiliteit, vergroenen, energietransitie, klimaatadaptie, ondergrondse afvalcontainers.	West	x		x	x	x						
Makassarstraat	Vervangen speeltoestellen en ondergrond.	Sport spelen en bewegen.	West		x									
Rutherfordweg	Reconstructie verharding.	Mobiliteit.	West	x			x							
Welgelegen en den Hommel	Afkoppelen hemelwater, vervangen riolering, reconstructie verharding, vervangen openbare verlichting, vervangen van bomen.	Mobiliteit, vergroenen, klimaatadaptatie, ondergrondse afvalcontainers.	West	x	x	x	x							
Westelijke Stadsboulevard	Afkoppelen hemelwater, vervangen riolering, vervangen verkeersregelinstallatie, reconstructie verharding, vervangen openbare verlichting.	Mobiliteit, vergroenen, klimaatadaptatie, ondergrondse afvalcontainers.	West		x									
Amsterdamsestraatweg	Afkoppelen hemelwater, vervangen riolering, vervangen verkeersregelinstallatie, vervangen openbare verlichting, reconstructie verharding.	Mobiliteit, vergroenen, klimaatadaptatie, ondergrondse afvalcontainers.	Noordwest	x	x									
Noordwest samen groener maken	Vervangen van bomen, groeiplaatsverbetering bomen.	Mobiliteit, vergroenen, klimaatadaptatie.	Noordwest		x	x								
Speelplaats De Kameleon herinrichten	Vervangen speeltoestellen en ondergrond.	Sport spelen en bewegen.	Noordwest		x									
Vergroenen Boerhaavelaan	Vervangen van bomen, groeiplaatsverbetering bomen.	Mobiliteit, vergroenen, klimaatadaptatie.	Noordwest		x									
Amazonekwartier	Afkoppelen hemelwater, vervangen riolering, reconstructie verharding, vervangen & saneren van bomen, vervangen kabels openbare verlichting, renoveren speeltoestellen en ondergrond.	Mobiliteit, vergroenen, energietransitie, klimaatadaptatie, ondergrondse afvalcontainers.	Overvecht	x	x	x	x							
Camera Obscuradreeef	Afkoppelen hemelwater, vervangen riolering.	Woningbouw, vergroenen, klimaatadaptatie, ondergrondse afvalcontainers.	Overvecht		x									
Donaudreef e.o.	Reconstructie verharding.	Mobiliteit, ondergrondse afvalcontainers.	Overvecht	x	x									
Gageldijk	Reconstructie verharding.	Mobiliteit.	Overvecht		x									
Ivoordreef e.o.	Reconstructie verharding.	Mobiliteit, woningbouw, ondergrondse afvalcontainers.	Overvecht	x	x									

Natuurgebied Zuilen	Aanleggen en verbeteren oppervlakte water.	Klimaatadaptatie.	Overvecht			x								
Neckardreef Noord	Afkoppelen hemelwater, vervangen riolering, reconstructie verharding.	Mobiliteit, vergroenen, klimaatadaptatie.	Overvecht	x		x	x	x						
Overvecht woningbouw	Reconstructie verharding bij woningbouwprojecten.	Woningbouw, mobiliteit, vergroenen.	Overvecht	x	x									
Scharlakendreef	Vervangen speeltoestellen en ondergrond.	Sport spelen en bewegen.	Overvecht		x									
Taagdreef e.o.	Afkoppelen hemelwater, vervanging en relinen riolering, vervangen openbare verlichting, reconstructie verharding, vervangen van bomen.	Mobiliteit, vergroenen, klimaatadaptatie, ondergrondse afvalcontainers.	Overvecht	x	x	x								
Watertoren: opnieuw ontwikkelen	Vervangen openbare verlichting.	Woningbouw, vergroenen.	Overvecht		x									
Adelaarstraat: Fietsroute om de Noord	Afkoppelen hemelwater, vervangen riolering, deklaagvervanging verharding, vervangen openbare verlichting, vervangen verkeersregelinstallatie.	Mobiliteit, vergroenen, klimaatadaptatie, ondergrondse afvalcontainers.	Noordoost	x	x									
Blauwkapelseweg & Kapelbrug	Reconstructie verharding en het vervangen van de brug.	Mobiliteit, vergroenen, klimaatadaptatie.	Noordoost	x	x									
Busverbinding Overvecht - USP	Deklaagvervanging verharding, vervangen kolken.	Mobiliteit, klimaatadaptatie.	Noordoost	x	x									
Doorfietsroute Utrecht - Amersfoort	Afkoppelen hemelwater, vervangen riolering, vervangen openbare verlichting.	Mobiliteit, klimaatadaptatie, ondergrondse afvalcontainers.	Noordoost		x									
Nieuw-Buurland	Vervangen openbare verlichting.	Ondergrondse afvalcontainers.	Noordoost		x									
Nimeto	Afkoppelen hemelwater, vervangen riolering, reconstructie verharding.	Vergroenen, klimaatadaptie, ondergrondse afvalcontainers.	Noordoost	x	x									
Tuinwijkroute	Afkoppelen hemelwater, vervangen riolering, reconstructie verharding, vervangen openbare verlichting, groeiplaatsverbetering bomen.	Vergroenen, klimaatadapatie, mobiliteit.	Noordoost	x	x	x	x							
Aanpak Ledig Erf e.o.	Afkoppelen hemelwater, vervangen riolering, herstel kademuur, groot onderhoud fietspaden, groeiplaatsverbetering en vervangen bomen.	Mobiliteit, vergroenen, klimaatadaptatie, ondergrondse afvalcontainers.	Oost	x	x	x	x	x						
Archimedeslaan	Deklaagvervanging verharding, onderhoud fietspaden.	Mobiliteit.	Oost	x	x									
Cambridgelaan	Verleggen persleiding.	Onderwijs.	Oost		x									
Koningsweg	Afkoppelen hemelwater, vervangen riolering, reconstructie verharding, vervangen openbare verlichting, groeiplaats verbetering bomen.	Klimaatadaptatie, vergroenen, ondergrondse afvalcontainers.	Oost		x	x								
Maliebaan	Afkoppelen hemelwater, vervangen riolering, herinrichting verharding, vervangen openbare verlichting, vervangen verkeersregelinstallatie.	Mobiliteit, vergroenen, klimaatadaptatie, ondergrondse afvalcontainers.	Oost	x	x	x								
Terugbrengen historische Damsluisbrug	Oppervlakte water verbeteren.	Klimaatadaptatie.	Oost		x									
Janskerkhof	Afkoppelen hemelwater, vervangen riolering, reconstructie verharding, vervangen bomen, groeiplaats verbetering bomen.	Vergroenen, klimaatadapatie, ondergrondse afvalcontainers.	Binnenstad	x	x	x	x							
Moreelsepark	Vervangen verharding.	Vergroenen, klimaatadapatie, ondergrondse afvalcontainers.	Binnenstad	x		x	x							
Wervengebied	Groot onderhoud rioolkoffer, vervangen grachtenriolering, reconstructie verharding, snoei en standplaatsverbetering bomen.	Mobiliteit, vergroenen, energietransitie, klimaatadaptie.	Binnenstad		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x

Wolvenplein	Afkoppelen hemelwater, vervangen riolering, reconstructie verharding, groeiplaatsverbetering bomen.	Vergroenen, klimaatadapatie, ondergrondse afvalcontainers.	Binnenstad			x	x	x	x					
Linschotensingel	Vervangen riolering, vervangen verkeerlichten.	Vergroenen, klimaatadapatie, ondergrondse afvalcontainers.	Zuid		x									
Oudegeinlaan e.o.	Afkoppelen hemelwater, vervangen riolering, reconstructie verharding, verledden en vervangen kabels openbare verlichting, groeiplaatsverbetering bomen.	Woningbouw, mobiliteit, vergroenen, klimaatadaptatie, ondergrondse afvalcontainers.	Zuid	x	x									
Rotsoord e.o.	Afkoppelen hemelwater, vervangen riolering, reconstructie verharding, groeiplaatsverbetering bomen.	Vergroenen, klimaatadaptatie, ondergrondse afvalcontainers.	Zuid	x	x									
Afrikalaan e.o.	Afkoppelen hemelwater, vervangen riolering, deklaagvervanging verharding, vervangen bomen en groeiplaatsverbetering.	Vergroenen, klimaatadaptatie, ondergrondse afvalcontainers.	Zuidwest	x	x	x	x							
Bernadottelaan	Afkoppelen hemelwater, vervangen riolering, reconstructie verharding, vervanging openbare verlichting, vervangen verkeersregelinstallatie, vervangen bomen.	Mobiliteit, vergroenen, klimaatadaptatie, ondergrondse afvalcontainers.	Zuidwest	x	x	x								
Geinplantsoen	Afkoppelen hemelwater, vervangen riolering.	Vergroenen, klimaatadaptatie.	Zuidwest		x	x								
Jutfaseweg: opnieuw inrichten	Afkoppelen hemelwater, relinen riolering, deklaagvervanging verharding, vervangen openbare verlichting, vervangen verkeersregelinstallatie.	Mobiliteit, vergroenen, klimaatadaptatie, ondergrondse afvalcontainers.	Zuidwest		x									
Kanaleneiland Zuid-Midden	Afkoppelen hemelwater, vervangen riolering, deklaagvervanging verharding, vervangen bomen en groeiplaatsverbetering.	Mobiliteit, vergroenen, klimaatadaptatie, ondergrondse afvalcontainers.	Zuidwest		x	x	x	x	x	x				
Lanslaan/Lomanlaan	Afkoppelen hemelwater, relinen riolering, deklaagvervanging verharding.	Mobiliteit, vergroenen, klimaatadaptatie, ondergrondse afvalcontainers.	Zuidwest		x	x								
Merwedekanaalzone	Afkoppelen hemelwater, reconstructie verharding.	Woningbouw, mobiliteit, vergroenen, energietransitie, klimaatadaptie, ondergrondse afvalcontainers.	Zuidwest	x		x	x	x						
Reitdiepstraat	Afkoppelen hemelwater, vervangen riolering, vervangen van bomen.	Woningbouw, vergroenen, klimaatadaptie, ondergrondse afvalcontainers.	Zuidwest		x									
Rijnlaan noord	Deklaagvervanging verharding, vervangen bomen en groeiplaatsverbetering.	Mobiliteit, vergroenen, klimaatadaptatie, ondergrondse afvalcontainers.	Zuidwest		x	x								
Rivierenwijk samen groener maken	Vervangen en onderhoud kunstwerk, vervangen kabels openbare verlichting, vervangen bomen en groeiplaatsverbetering.	Vergroenen, klimaatadaptatie, ondergrondse afvalcontainers.	Zuidwest	x	x									
Socrateslaan: nieuwe inrichting	Afkoppelen hemelwater, vervangen riolering, vervangen verkeersregelinstallatie en groeiplaatsverbetering bomen.	Mobiliteit, vergroenen, klimaatadaptatie.	Zuidwest		x									
Sportplek Eysingalaan	Vervangen sporttoestellen en ondergrond.	Sport spelen en bewegen.	Zuidwest		x									
van Heuven Goedhartlaan e.o.	Afkoppelen hemelwater, vervangen riolering, reconstructie verharding en groeiplaatsverbetering bomen.	Mobiliteit, vergroenen, klimaatadaptatie, ondergrondse afvalcontainers.	Zuidwest	x	x	x	x	x	x					

Vasco da Gamalaan e.o.	Afkoppelen hemelwater, vervangen riolering, reconstructie verharding, vervangen duikers en groeiplaatsverbetering bomen.	Mobiliteit, vergroenen, klimaatadaptatie, ondergrondse afvalcontainers.	Zuidwest	x	x	x	x	x						
Waalstraat	Afkoppelen hemelwater, vervangen riolering, reconstructie verharding, vervangen en groeiplaatsverbetering bomen.	Mobiliteit, vergroenen, klimaatadaptatie, ondergrondse afvalcontainers.	Zuidwest		x									
Doorfietsroute Utrecht Lage Weide-Houten	Groot onderhoud en vervangen bruggen.	Mobiliteit.	Leidsche Rijn		x									
Doorfietsroute Utrecht-IJsselstein	Deklaagvervanging verharding.	Mobiliteit.	Leidsche Rijn		x									
Langerakbaan	Deklaagvervanging verharding, vervangen bomen, groeiplaatsverbetering, vervangen kabels en armaturen verkeersregelinstallatie.	Mobiliteit, vergroenen, klimaatadaptatie, ondergrondse afvalcontainers.	Leidsche Rijn		x									
Brug Maximapark	Waterkwaliteit oppervlakte water verbeteren.	Vergroenen, klimaatadaptatie.	Vleuten - de Meern		x									
Merveldlaanbrug	Vervangen brug.	Mobiliteit.	Vleuten - de Meern		x									
Odenveltlaan e.o.	Afkoppelen hemelwater, vervangen riolering, reconstructie verharding, groeiplaatsverbetering bomen.	Mobiliteit, vergroenen, klimaatadaptatie, ondergrondse afvalcontainers.	Vleuten - de Meern	x	x	x	x							

MJIP 2026-2035 multidisciplinaire beheerprojecten

In onderstaande lijst zijn de projecten opgenomen waar we beheerwerkzaamheden op het gebied van water en riolering, infrastructuur en/of groen samenbrengen in één project. In deze multidisciplinaire beheerprojecten nemen we in ieder geval klimaatadaptieve maatregelen en passen we vanuit vergroening zoveel mogelijk het principe groen tenzij toe die binnen het bestaande profiel uitgevoerd kunnen worden. Het combineren van werkzaamheden vanuit verschillende beheerdisciplines levert direct voordeel op vanuit kosteneffectiviteit en beperkt in de uitvoering de overlast voor bewoners. Verder doen we in veel gevallen in de projectvoorbereidingsfase van de multidisciplinaire beheerprojecten nader onderzoek naar bredere koppelkansen. Zo kan zo'n project op termijn nog uitgroeien tot een integraal project.

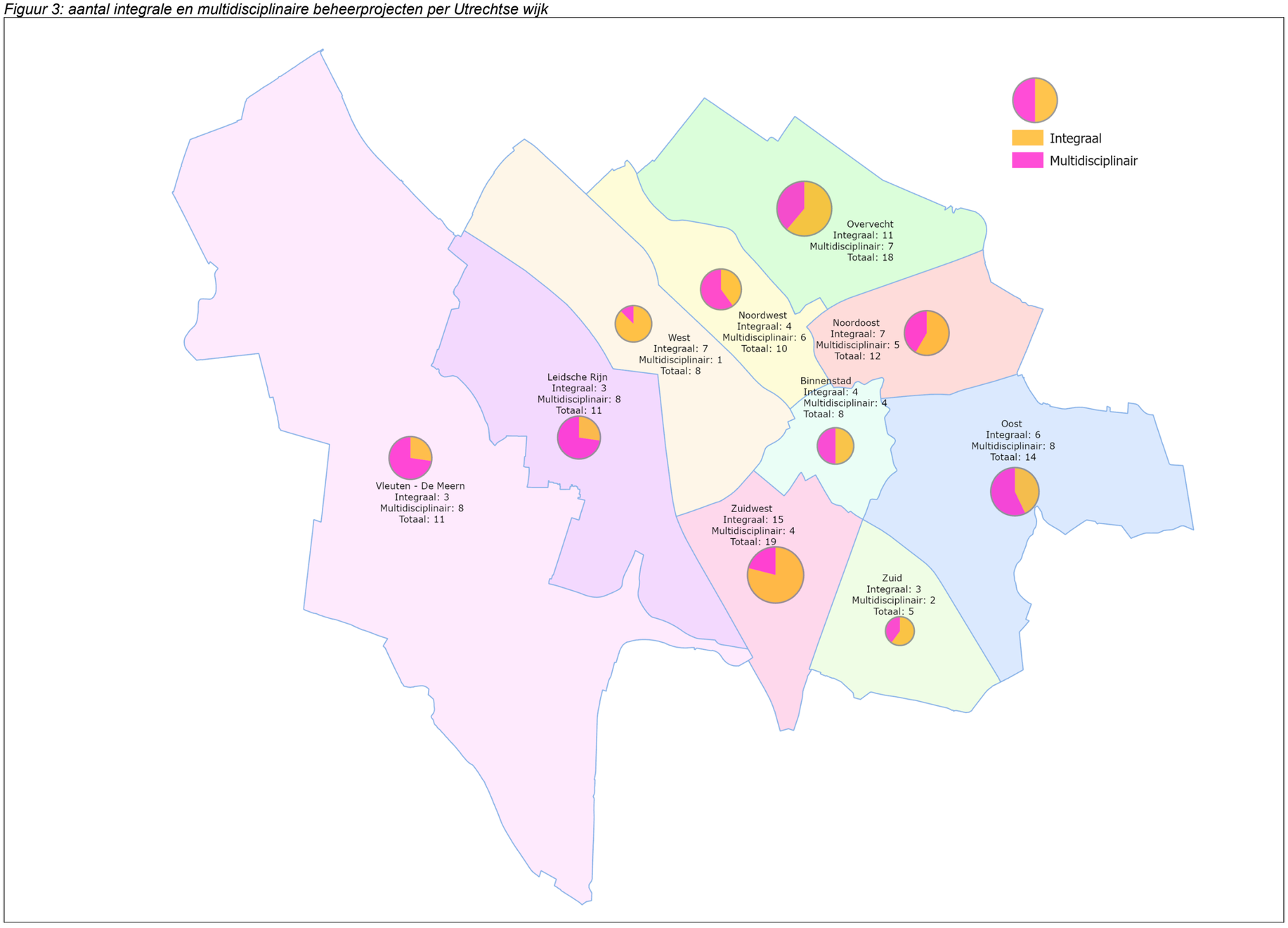
In deze lijst tonen we welke werkzaamheden zijn samengebracht in één project en welke koppelkansen worden gerealiseerd. Dit gaat om de meekoppelkansen vanuit woningbouw, mobiliteit, energietransitie en ondergrondse afvalcontainers. Tevens wordt per project aangegeven of er een bijdrage wordt geleverd aan het wegwerken van het achterstallig onderhoud. Om een betere weergave van de projecten over de stad te geven is in figuur 3 op pagina 19 het aantal multidisciplinaire beheerprojecten samen met het aantal integrale projecten per wijk weergegeven op de kaart van Utrecht.

Project	Groot onderhoud en vervangingswerkzaamheden	Realisatie Koppelkansen stedelijke opgaven	Wijk	Bijdrage wegwerken achterstallig onderhoud	2026 en/of lopend	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035 e.v.
Schimmelplein	Vervanging kunstwerk, snoei & groeiplaatsverbetering.	Klimaatadaptatie, vergroenen.	West		x									
Ahornstraat e.o.	Afkoppelen hemelwater, vervangen riolering, reconstructie verharding, groeiplaatsverbetering bomen.	Klimaatadaptatie, vergroenen, ondergrondse afvalcontainers.	Noordwest	x	x	x								
Amsterdamsestraatweg (ten noorden van de Marnixlaan)	Deklaag vervangen verharding, vervangen verkeersregelinstallatie.	Mobiliteit, ondergrondse afvalcontainers.	Noordwest	x	x									
Laan van Chartroise	Deklaag vervangen verharding, groeiplaatsverbetering bomen.	Mobiliteit, klimaatadaptatie, vergroenen, ondergrondse afvalcontainers.	Noordwest		x									
Prins Bernhardplein	Deklaag vervangen verharding, groeiplaatsverbetering bomen.	Klimaatadaptatie, vergroenen.	Noordwest		x									
Van der Marckstraat	Revitalisering kunstwerk, snoei & groeiplaatsverbetering.	Klimaatadaptatie, vergroenen.	Noordwest	x	x									
Vliegermonument	Revitalisering kunstwerk, snoei & groeiplaatsverbetering.	Klimaatadaptatie, vergroenen.	Noordwest		x									
Acapulcodreef	Deklaag vervangen verharding, extra groen, vervangen bomen, groeiplaatsverbetering bomen.	Klimaatadaptatie, vergroenen.	Overvecht			x								
Brailledreef	Deklaag vervangen verharding, vervangen kabels en armaturen verkeerslichten.	Mobiliteit.	Overvecht		x									
Klopdijk	Deklaag vervangen verharding, vervangen beschoeiing.		Overvecht		x									
Makkink/Detroitdreef	Revitalisering kunstwerk, snoei & groeiplaatsverbetering.	Klimaatadaptatie, vergroenen.	Overvecht	x	x									
Moezeldreef /Rubicondreef	vervangen riolering, deklaag vervangen verharding, groeiplaatsverbetering bomen.	Klimaatadaptatie, vergroenen.	Overvecht											x
NRU: korte termijn maatregelen	Reconstructie verharding, vervangen openbare verlichting en kabels, vervangen verkeersregelinstallatie, saneren en vervangen bomen.		Overvecht	x	x									
Ossewagendreef	Deklaag vervangen verharding, extra groen, groeiplaatsverbetering bomen.	Klimaatadaptatie, vergroenen.	Overvecht			x								
De Blieckstraat/Hekmeijerstraat	Deklaag vervangen verharding, extra groen, groeiplaatsverbetering bomen.	Klimaatadaptatie, vergroenen.	Noordoost		x									

Gerard Noodtstraat	Deklaag vervangen verharding, vervangen bomen.	Klimaatadaptatie, vergroenen.	Noordoost		x									
Huizingalaan	Vervangen beschoeiing, waterkwaliteit oppervlakte water verbeteren.	Klimaatadaptatie, vergroenen.	Noordoost		x									
Lauwerecht Noord	Afkoppelen hemelwater, vervangen riolering, deklaag verharding en openbare verlichting.	Vergroenen, klimaatadaptie.	Noordoost	x	x	x								
Tuinwijkroute omgeving	Afkoppelen hemelwater, vervangen riolering, reconstructie verharding.	Klimaatadaptatie, vergroenen, ondergrondse afvalcontainers.	Noordoost			x	x	x	x					
Breitnerlaan e.o.	Afkoppelen hemelwater, vervangen riolering, reconstructie verharding.	Klimaatadaptatie, vergroenen, ondergrondse afvalcontainers.	Oost		x	x	x							
Burg. Fockema Andrealaan	Afkoppelen hemelwater, vervangen riolering, reconstructie verharding.	Klimaatadaptatie, vergroenen, ondergrondse afvalcontainers.	Oost	x	x	x	x							
Euclideslaan	Revitalisering kunstwerk, snoei & groeiplaatsverbetering.	Klimaatadaptatie, vergroenen.	Oost	x	x									
Gabriël Metsustraat	Reconstructie verharding, groeiplaatsverbetering bomen.	Klimaatadaptatie, vergroenen.	Oost			x								
Homeruslaan e.o.	Afkoppelen hemelwater, vervangen riolering, reconstructie verharding, groeiplaatsverbetering bomen.	Klimaatadaptatie, vergroenen, ondergrondse afvalcontainers.	Oost	x	x	x								
Jan van Scorelstraat	Deklaag vervangen verharding, groeiplaatsverbetering bomen.	Mobiliteit, Klimaatadaptatie, vergroenen.	Oost		x									
Lodewijk Napoleonplantsoen	Afkoppelen hemelwater, vervangen riolering, reconstructie verharding.	Klimaatadaptatie, vergroenen, ondergrondse afvalcontainers.	Oost				x	x	x	x				
Wolter Heukelslaan e.o.	Afkoppelen hemelwater, vervangen riolering, reconstructie verharding.	Klimaatadaptatie, vergroenen.	Oost		x									
Feest der Muzen/Lucasbolwerk	Revitalisering kunstwerk, vervangen installaties.		Binnenstad		x									
Fentener van Vlissingenkade	Reconstructie verharding, groeiplaatsverbetering bomen.	Klimaatadaptatie, vergroenen.	Binnenstad		x									
Arthur van Schendelstraat/Herman Gorterstraat	Reconstructie verharding, groeiplaatsverbetering bomen.	Klimaatadaptatie, vergroenen.	Binnenstad		x	x								
Lange Jufferstraat	Relinen riolering, vervangen kabels openbare verlichting, reconstructie verharding.	Klimaatadaptatie, ondergrondse afvalcontainers.	Binnenstad		x									
Diamantweg/Aquamarijnlaan	Afkoppelen hemelwater, vervangen riolering, reconstructie verharding, extra groen, groeiplaatsverbetering bomen.	Klimaatadaptatie, vergroenen, ondergrondse afvalcontainers.	Zuid						x					
Rioolvervanging Hoograven	Afkoppelen hemelwater, vervangen riolering, reconstructie verharding, groeiplaatsverbetering bomen.	Klimaatadaptatie, vergroenen, ondergrondse afvalcontainers.	Zuid	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
24 Oktoberplein/Weg der Verenigde Naties	Deklaag vervangen verharding, groot onderhoud viaduct.		Zuidwest		x	x								
Croeselaan	Deklaag vervangen verharding, groeiplaatsverbetering bomen.	Klimaatadaptatie, vergroenen, ondergrondse afvalcontainers.	Zuidwest		x									
Giessenplein	Vervangen speeltoestellen en ondergrond, vervangen bomen, groeiplaatsverbetering bomen.	Sport spelen en bewegen	Zuidwest		x									

Rijnlaan Zuid	Reconstructie verharding, groeiplaatsverbetering bomen.	Klimaatadaptatie, vergroenen.	Zuidwest		x	x	x								
Fietspad Orteliuslaan	Reconstructie verharding, groeiplaatsverbetering bomen.	Klimaatadaptatie, vergroenen.	Leidsche Rijn			x									
Monarchvlinderlaan	Vlonder vervangen voor verharding.		Leidsche Rijn		x										
Parkzichtlaan	Reconstructie verharding, groeiplaatsverbetering bomen.	Klimaatadaptatie, vergroenen.	Leidsche Rijn		x										
Terwijdesingel	Deklaag vervanging verharding en vervangen verkeersregelinstallatie.	Mobiliteit.	Leidsche Rijn		x										
Zeelandschap	Renovatie kunstwerk, snoei & groeiplaatsverbetering, vervangen bomen.	Klimaatadaptatie, vergroenen.	Leidsche Rijn		x										
Bijleveldweg	Reconstructie verharding, beschoeiing vervangen voor verharding.		Vleuten – De Meern	x	x										
Buurt Hinderstein	Afkoppelen hemelwater, vervangen riolering, reconstructie verharding, vervangen en groeiplaatsverbetering bomen.	Mobiliteit, vergroenen, klimaatadaptatie.	Vleuten – De Meern							x	x	x	x	x	
Castellumlaan	Afkoppelen hemelwater, vervangen riolering, reconstructie verharding, vervangen en groeiplaatsverbetering bomen	Mobiliteit, vergroenen, klimaatadaptatie, ondergrondse afvalcontainers.	Vleuten - de Meern		x	x	x								
de Gaag e.o.	Afkoppelen hemelwater, vervangen riolering, verbeteren oppervlakte water, reconstructie verharding.	Mobiliteit, vergroenen, klimaatadaptatie.	Vleuten - de Meern		x										
Haarrijnserading	Groot onderhoud viaduct en vervangen verkeersregelinstallatie.		Vleuten – De Meern		x	x	x								
Meerndijk e.o.	Afkoppelen hemelwater, vervangen riolering, reconstructie verharding.	Klimaatadaptatie, vergroenen.	Vleuten – de Meern	x		x	x	x	x						
Mereveldlaan e.o.	Afkoppelen hemelwater, vervangen riolering, reconstructie verharding.	Klimaatadaptatie, vergroenen, ondergrondse afvalcontainers.	Vleuten - de Meern		x	x	x	x							
Nijevelt e.o.	Afkoppelen hemelwater, vervangen riolering, reconstructie verharding.	Klimaatadaptatie, vergroenen, ondergrondse afvalcontainers.	Vleuten – de Meern	x	x										

Figuur 3: aantal integrale en multidisciplinaire beheerprojecten per Utrechtse wijk

MJIP 2026-2035 monodisciplinaire beheerprojecten

In onderstaande tabel is het aantal projecten weergegeven waarbij de werkzaamheden zich beperken tot het groot onderhoud aan of de vervanging van één object(soort), zoals een brug, een speelplaats of een rij lantaarnpalen in een straat. Bij veel van deze werkzaamheden is het logisch en noodzakelijk om ze vanuit één beheerdiscipline uit te voeren. Bijvoorbeeld omdat het vanwege veiligheidsoverwegingen nodig is, of omdat het vanwege de omvang van het werk doelmatiger in de uitvoering is en de koppelkansen gering zijn. Bij de uitvoering van monodisciplinaire beheerprojecten is de voorbereidingstijd korter, omdat het werk minder complex is en minder participatie vraagt. In deze categorie gaat het ook om jaarlijks terugkerende projecten als o.a. versnelde verledding, onderhoud landgoederen, onderhoud bosplantsoenen en baggeren.

Bij monodisciplinaire beheerprojecten wordt in de voorbereiding onderzocht in hoeverre het mogelijk is om invulling te geven aan ontwikkelend beheer. Voor zowel oppervlaktewater als riolering (behalve bij het relinen van riolering) wordt altijd zoveel mogelijk klimaatadaptief gewerkt zoals beschreven in het Programma Water en Riolering 2026-2030. Hetzelfde geldt voor de beschoeiing van civiele constructies en voor bomen en groen die vanuit de aard van de werkzaamheden al zoveel mogelijk bijdragen aan de opgaven klimaatadaptie en vergroenen van de stad.

In onderstaande tabel zijn per planjaar het aantal unieke monodisciplinaire beheerprojecten opgenomen, terugkerende projecten zijn alleen meegeteld in het eerste planjaar om dubbeltellingen te voorkomen. Ook voor deze projecten is aangegeven of er een bijdrage wordt geleverd aan het wegwerken van het achterstallig onderhoud (AO).

Objectsoort	Werkzaamheden	2026 en/of lopend		2027		2028		2029		2030		2031		2032		2033		2034		2035		Totaal	*Totaal*
		Aantal	*AO*	Aantal	*AO*	Aantal	*AO*	Aantal	*AO*	Aantal	*AO*	Aantal	*AO*	Aantal	*AO*	Aantal	*AO*	Aantal	*AO*	Aantal	*AO*	Aantal	*AO*
Baggeren	Baggeren van de watergangen	**3**																				**3**	
Beeldende Kunst	Het restaureren en de reconstructie van kunstwerken	**12**	***7***			**1**	***1***															**13**	***8***
Bomen en Groen	Snoei & standplaatsverbetering bomen, vervangen & saneren van bomen, onderhoud bosplantsoenen & landgoederen	**36**	***6***	**1**																		**37**	***6***
Civiele constructies	Het restaureren en de reconstructie van civiele constructies	**58**	***2***	**2**				**1**								**1**						**62**	***2***
Mechanische Riolering	Renovatie rioolgemalen en drukriolering	**13**		**1**																		**14**	
Openbare verlichting	Vervangen van armaturen, voedingskasten, kabels en versnelde verledding	**13**		**1**		**2**																**16**	
Oppervlaktewater	Vervanging of vergroten duikers, vervangen duikers door brug	**9**						**1**														**10**	
Riolering	Afkoppelen hemelwater, vervangen riolering en relinen van riolering	**13**																				**13**	
Speelobjecten	Vervangen speeltoestellen en vervangen ondergrond	**45**		**1**		**1**		**1**		**1**		**1**		**1**		**1**		**1**		**1**		**54**	
Verharding	Deklaag vervangingen, reconstructie wegen, element vervangingen	**81**	***23***	**14**	***1***	**11**	***1***	**17**		**50**		**2**		**4**								**179**	***25***
VRI	Vervangen verkeersregelinstallaties en kabels	**60**	***1***					**14**		**14**		**14**		**15**		**14**		**12**				**143**	***1***
Eindtotaal		**342**	***39***	**20**	**1**	**15**	**2**	**34**	**0**	**65**	**0**	**17**	**0**	**20**	**0**	**16**	**0**	**13**	**0**	**1**	**0**	**544**	**42**

Adviescommissie Controle en Financiën

Dossiernummer	4601
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	5 juni 2025
Agendapunt	5.f
Titel	Raadsbrief Grondprijzenbrief 2025
Behandelend ambtenaar	Bieshaar, Paulien
Telefoon	06 - 18 59 74 38
E-mail	p.bieshaar@utrecht.nl
Datum collegebesluit	
Thema	
Portefeuillehouder	Wethouder Voortman
Beleidsveld	Grondzaken
Raadsadviseur (lijst)	

Geagendeerd	Vergaderdatum
Gemeenteraad	5 juni 2025
Adviescommissie Controle en Financiën	**5 juni 2025**

Voorgesteld besluit

Burgemeester en wethouders
Postadres Postbus 16200, 3500 CE Utrecht
Telefoon 14 030
www.utrecht.nl/

Gemeente Utrecht

Aan de gemeenteraad

Behandeld door	P. Bieshaar	**Datum**	6 mei 2025
E-mail	p.bieshaar@utrecht.nl	**Kenmerk**	30226578
Type brief	Aanbiedingsbrief	**Onderwerp**	Grondprijzenbrief 2025
Bijlage(n)	1	**Beleidsveld**	Grondzaken

Geachte leden van de raad,

Hierbij bieden wij u ter informatie de Grondprijzenbrief 2025 aan. De grondprijzen die de gemeente hanteert bij uitgifte van gronden in erfpacht worden jaarlijks geactualiseerd aan de hand van de economische ontwikkelingen en ontwikkelingen op de vastgoedmarkt (zowel landelijk als regionaal) en biedt particulieren en bedrijven per functie inzicht in de door de gemeente Utrecht gehanteerde (bandbreedtes in) grondprijzen.

Relatie met Beleidsnota Grondbeleid 2024 Gemeente Utrecht en aanstaande Beleidsnota Wonen in Utrecht
De Beleidsnota Grondbeleid 2024 Gemeente Utrecht legt de hoofdlijnen van het door de gemeente Utrecht gevoerde grondbeleid vast en hierin worden onder meer het uitgiftebeleid en de methoden om tot een grondprijsbepaling te komen nader toegelicht. De Beleidsnota Grondbeleid schept de voorwaarden voor de jaarlijks vast te stellen Grondprijzenbrief. In de Grondprijzenbrief 2025 worden geen beleidsmatige keuzes ten aanzien van het te voeren grondbeleid gemaakt. Wel worden er keuzes gemaakt in het te voeren prijsbeleid ten aanzien van de onderdelen sociale woningbouw en bijzondere doeleinden. Voor het overige worden de bewegingen in de markt gevolgd.

Verder is op 25 maart de beleidsnota Wonen in Utrecht aangeboden aan uw raad voor besluitvorming. Vooruitlopend op de vaststelling van deze nota zijn er een aantal aanpassingen gedaan in de Grondprijzenbrief. Zo zijn er nieuwe grondprijscategorieën toegevoegd in aanloop naar het nieuwe woonbeleid, zoals de categorie jongerenwoning en middenhuur conform het rijksbeleid. Na vaststelling van de beleidsnota door uw raad kan vervolgens direct uitvoering worden gegeven aan de categorieën jongerenwoning en middenhuur conform het rijksbeleid.

Prijsbeleid met betrekking tot sociale woningbouw
Bij de grondprijzen voor sociale woningbouw zijn wij uitgegaan van een beperkte stijging, namelijk 3,42%.
De betaalbaarheid van sociale huurwoningen staat – mede door de sterk gestegen bouwkosten –

onder druk. Normaal gesproken stijgen de grondprijzen voor sociale woningbouw met het gemiddelde van de consumenten-prijs-index (CPI) van het CBS en de BDB-index woningbouw nieuwbouw. Sinds 2022 is er – vanwege betaalbaarheidsredenen - gekozen om niet aan te sluiten bij de reguliere CPI/BdB-index, maar bij de huurprijsstijging van de toeslaggrenzen. Laatstgenoemde stijging pakte in de jaren 2022, 2023 en 2024 namelijk lager uit dan de stijging van de reguliere CPI/BdB-index. Dit jaar zou het aansluiten bij de huurprijsstijging van de toeslaggrenzen leiden tot een stijging van 5,00%. Omdat de gecombineerde CPI/BdB-index lager uitkomt, is ervoor gekozen om weer hierbij aan te sluiten, d.w.z. een stijging met 3,42% i.p.v. een stijging van 5,00%. Zo matigen we de stijging van de grondprijzen voor sociale huurwoningen en sturen we op betaalbaarheid van dit type woningen.

Grondprijzen voor studentenwoningen zijn verhoogd met dezelfde index als bij sociale huurwoningen.
Twee jaar geleden had SSH voor ogen dat er bij studenten behoefte zou zijn voor de categorie onzelfstandige studentenwoning, waarbij het gebruik van toilet en wasgelegenheid is gedeeld met meerdere studenten. De gemeente heeft daarom voor die categorie studentenwoningen een aparte grondprijscategorie in het leven geroepen. SSH is van dat standpunt teruggekomen en daarom is in overleg met SSH besloten om binnen de hoofdcategorie studentenwoningen terug te gaan naar twee subcategorieën, te weten (i) de vorig jaar geïntroduceerde onzelfstandige studentenwoning met een eigen toilet en wasgelegenheid, welke wordt gerealiseerd door of in opdracht van een toegelaten instelling die voldoet aan het Actieplan Studentenhuisvesting (grondprijs in 2025 is minimaal € 5.175,- per eenheid) en (ii) de zelfstandige studentenwoning (grondprijs in 2025 is minimaal € 7.750, -- per eenheid). De locatie en het type studentenwoning (onzelfstandig of zelfstandig) bepalen mede de residuele grondwaarde.

Prijsbeleid met betrekking tot maatschappelijke voorzieningen
Bij de grondprijs voor bijzondere doeleinden (maatschappelijke voorzieningen) zijn wij eveneens uitgegaan van een beperkte stijging, namelijk 3,42%.
Ook voor de bestemming “bijzondere doeleinden” wordt de grondwaarde niet residueel bepaald, maar gelden vaste (normatieve) grondwaarden. Bij de aanpassing van de vaste grondprijs met de bestemming “bijzondere doeleinden” is weer aangesloten bij het gemiddelde van de consumenten-prijs-index (CPI) van het CBS en de BDB-index woningbouw nieuwbouw. Omdat het hier gaat over maatschappelijk vastgoed (althans bestemmingen zonder winstoogmerk) wordt voorgesteld uit te gaan van de beperkte stijging die ook is toegepast bij de categorie sociale huur, namelijk 3,42%.

Overige uitgangspunten Grondprijzenbrief
Als hoofdregel worden op basis van de Beleidsnota Grondbeleid 2024 Gemeente Utrecht in de Grondprijzenbrief marktconforme prijzen gehanteerd. Deze prijzen worden veelal residueel (als restwaarde van het verschil tussen beleggingswaarde enerzijds en bouwkosten en bijkomende kosten anderzijds) bepaald. Dat is anders bij de bestemming “sociale huurwoningen” deze prijzen worden genormeerd (vaste grondprijzen).

De grondprijzen voor vrije sector koop- en huurwoningen zijn in de meergezinscategorie licht gestegen als gevolg van oplopende VON-prijzen.

Per 1 juli 2024 is de Wet betaalbare huur van kracht. Dat betekent dat de middenhuur d.m.v. het WWS-puntensysteem landelijk gereguleerd wordt. In de concept beleidsnota Wonen wordt voorgesteld om het huidige actieplan middenhuur te laten vervallen. In het in de beleidsnota voorgestelde nieuwe middenhuurbeleid wordt aangesloten bij het Rijksbeleid voor wat betreft de

huurprijzen en wordt een koppeling tussen huurprijzen en de woonoppervlakte (gbo) van de woning losgelaten. Wel is het voorstel om aanvullende eisen te stellen, onder meer ten aanzien van de (minimale) grootte van de woningen. De WWS-puntentelling is in dit verband leidend. Voor Utrecht betekent dit onder andere dat hogere huurprijzen mogelijk zijn bij kleinere woningen, hetgeen leidt tot hogere residuele grondprijzen. De minimale grondwaarde voor meergezinswoningen bedraagt daardoor € 33.900,-- en voor eengezinswoningen geldt een minimum grondwaarde van € 75.000,--

De minimale grondprijzen c.q. bandbreedtes van de grondprijzen van het commercieel vastgoed zijn grotendeels gehandhaafd op de niveaus van 2024. Voor de grondprijzen van kantoor is er een aparte categorie voor locaties die buiten de grondexploitatie gebieden vallen.

De vaste grondprijs voor snippergroen is geïndexeerd met de CPI-index (Alle Huishoudens), aangepast voor inflatie.

M381 Passende grondprijzen voor wooncoöperaties
Bij de raadsbehandeling van de Beleidsnota Grondbeleid is motie M381 Passende grondprijzen voor wooncoöperaties aangenomen. Deze motie draagt op om bij gronduitgifte in erfpacht aan een wooncoöperatie een lager canonpercentage te hanteren en af te wijken van het standpunt dat de canon in één keer moet worden afgekocht. We moeten hiervoor de Algemene Voorwaarden uitgifte in erfpacht 1989 (AV1989) aanpassen. Op dit moment wordt dit verder uitgewerkt en we streven ernaar om medio 2026 met een voorstel komen voor de wijziging van de AV1989.

Tot slot
Voor meer informatie over de grondprijzen die in 2025 worden gehanteerd verwijzen wij u graag naar de bijlage: Grondprijzenbrief 2025.

Om de transparantie van het gemeentelijk handelen te bevorderen en om meer duidelijkheid te bieden aan de afnemers van de grond, particulieren en bedrijven, publiceren wij de Grondprijzenbrief 2025 op de gemeentelijke website.

Met vriendelijke groet,
Burgemeester en wethouders van Utrecht,

de secretaris, de burgemeester,

Grondprijzen 2025

Functie	*Prijzen (per eenheid)*
Wonen, huur	
Wonen, sociale huur	vaste grondprijs, afhankelijk van woonoppervlak en huurcategorie, zie tabel hiernaast

			Eengezins-woning	Meergezinswoningen: kale huurprijs per m² woonoppervlakte (gbo), per maand			
Huurcategorie/ huur per maand	Woon-laag	Hoogte-factor		< € 10,29	€ 10,29 - € 12,58	€ 12,58 - € 14,85	> € 14,85
SH2	1	1	€ 24.522	€ 21.231	€ 22.293	€ 23.407	€ 24.522
SH2	2	0,9		€ 19.108	€ 20.063	€ 21.066	€ 22.070
SH2	3	0,8		€ 16.985	€ 17.834	€ 18.726	€ 19.617
SH2	4	0,75		€ 15.923	€ 16.719	€ 17.555	€ 18.391
SH2	5	0,725		€ 15.392	€ 16.162	€ 16.970	€ 17.778
SH2	6	0,7		€ 14.862	€ 15.605	€ 16.385	€ 17.165
SH2	7	0,675		€ 14.331	€ 15.047	€ 15.800	€ 16.552
SH2	8	0,65		€ 13.800	€ 14.490	€ 15.215	€ 15.939
SH2	9	0,625		€ 13.269	€ 13.933	€ 14.629	€ 15.326
SH2	10	0,6		€ 12.739	€ 13.376	€ 14.044	€ 14.713
SH2	11	0,55		€ 11.677	€ 12.261	€ 12.874	€ 13.487
SH2	12 of meer	0,5		€ 10.616	€ 11.146	€ 11.704	€ 12.261
SH3	1	1	€ 36.138	€ 31.288	€ 32.852	€ 34.495	€ 36.138
SH3	2	0,9		€ 28.159	€ 29.567	€ 31.046	€ 32.524
SH3	3	0,8		€ 25.030	€ 26.282	€ 27.596	€ 28.910
SH3	4	0,75		€ 23.466	€ 24.639	€ 25.871	€ 27.103
SH3	5	0,725		€ 22.684	€ 23.818	€ 25.009	€ 26.200
SH3	6	0,7		€ 21.902	€ 22.997	€ 24.147	€ 25.296
SH3	7	0,675		€ 21.119	€ 22.175	€ 23.284	€ 24.393
SH3	8	0,65		€ 20.337	€ 21.354	€ 22.422	€ 23.490
SH3	9	0,625		€ 19.555	€ 20.533	€ 21.559	€ 22.586
SH3	10	0,6		€ 18.773	€ 19.711	€ 20.697	€ 21.683
SH3	11	0,55		€ 17.208	€ 18.069	€ 18.972	€ 19.876
SH3	12 of meer	0,5		€ 15.644	€ 16.426	€ 17.248	€ 18.069
Huurliberalisatiegrens 2024:		€ 879,66		2e aftoppingsgrens 2024			€ 697,07
DAEB huurgrens 2025:		€ 900,07		2e aftoppingsgrens 2025			€ 731,93
Stijging DAEB huurgrens		2,32%		stijging aftoppingsgrens			5,00%
				Combi CPI/ BdB-index			3,42%

Wonen, studenten-/ jongerenwoningen		
Onzelfstandige eenheid	residueel, met minimum van EUR 5.175,-- per eenheid	Huur conform puntenstelsel onzelfstandige woningen
Zelfstandige eenheid	residueel, met minimum van EUR 7.750,-- per eenheid	Huur conform puntenstelsel zelfstandige woningen
Wonen, middenhuur (op basis van Actieplan Middenhuur)		
Wonen, middenhuur (meergezinswoning)	residueel, met minimum van EUR 17.500,-- per woning	Huurprijs tussen EUR 900,07 en EUR 1.214,12 per maand
Wonen, middenhuur (eengezinswoning)	residueel, met minimum van EUR 83.800,-- per woning	Huurprijs tussen EUR 900,07 en EUR 1.214,12 per maand
Wonen, middenhuur (conform rijksbeleid)		
Wonen, middenhuur (meergezinswoning)	residueel, met een minimum van EUR 33.900,-- per woning	Huurprijs tussen EUR 900,07 en EUR 1.184,82 per maand
Wonen, middenhuur (eengezinswoning)	residueel, met een minimum van EUR 75.000,-- per woning	Huurprijs tussen EUR 900,07 en EUR 1.184,82 per maand
Wonen, vrije sector huur		
Wonen, vrije sector huur (meergezinswoning)	residueel, met minimum van EUR 45.000,-- per woning	Huurprijs vanaf EUR 1.214,12 per maand
Wonen, vrije sector huur- (eengezinswoning)	residueel, met minimum van EUR 90.000,-- per woning	Huurprijs vanaf EUR 1.214,12 per maand
Wonen, koop		
Wonen, vrije sector koop (meergezinswoning)	residueel, met minimum van EUR 50.000,-- per woning	
Wonen, vrije sector koop (eengezinswoning)	residueel, met minimum van EUR 105.000,-- per woning	

Wonen, particulier opdrachtgeverschap		
Wonen, particulier opdrachtgeverschap, rijwoning	residueel, met minimum van EUR 105.000,-- per woning/kavel	
Wonen, particulier opdrachtgeverschap, t-o-1- kapwoning	residueel, met minimum van EUR 165.000,-- per woning/kavel	
Wonen, particulier opdrachtgeverschap, vrijstaande woning	residueel, met minimum van EUR 220.000,-- per woning/ kavel	
Wonen, standplaatsen		
standplaats, huur	EUR 33.105,-- (grondprijs sociale huur EGW (SH2) * 1,35)	
Wonen, waterkavel		
waterkavel	residueel, met minimum van EUR 40.000,--	
Kantoren		
Kantoren (grondexploitatiegebieden)	taxatie, met bandbreedte van EUR 500,-- tot EUR 1.500,-- per m2 bvo	In incidentele gevallen kan de grondprijs voor kantoren hoger uitvallen dan bovenkant band.
Kantoren (overige locaties)	taxatie, vanaf EUR 250,-- per m2 bvo	
Bedrijven		
Bedrijven, regulier	taxatie, met minimum van EUR 235,-- per m2 bvo/ m2 grondoppervlak	
Bedrijven, logistiek vastgoed	taxatie, met minimum van EUR 280,-- per m2 bvo/ m2 grondoppervlak	
Detailhandel		
Detailhandel, stadsdeelcentrum	taxatie, met minimum van EUR 700,-- per m2 bvo	
Detailhandel, stadscentrum	taxatie, met minimum van EUR 1.100,-- per m2 bvo	
Detailhandel, buurt-/wijkwinkelcentrum	taxatie, met minimum van EUR 235,-- per m2 bvo	
Detailhandel, Perifere locatie/ GDV / PDV	taxatie, met minimum van EUR 235,-- per m2 bvo	
Horeca, leisure, short Stay, hotel		
Horeca, leisure, short Stay, hotel	taxatie, met minimum van EUR 235,-- per m2 bvo	
Parkeren		
Parkeren, regulier	taxatie, meestal inbegrepen bij taxatie hoofdfunctie (bijvoorbeeld wonen, kantoren)	Indien de residuele waardeberekening van het parkeerdeel negatief is, wordt de grondprijs voor dit deel op nul vastgesteld.
Parkeren, transferia	EUR 233,93 per m2 bvo	
Maatschappelijke functies		
Maatschappelijke functies (zonder winstoogmerk) bebouwd	vaste grondprijs, EUR 233,93 per m2 bvo/ m2 grondoppervlak	
Maatschappelijke functies (zonder winstoogmerk) onbebouwd	vaste grondprijs, EUR 55,92 per m2 grondoppervlak	
Kinderdagverblijf	taxatie, met bandbreedte van EUR 235,-- tot EUR 500,-- per m2 bvo	
Fysiotherapiepraktijk	taxatie, met bandbreedte van EUR 235,-- tot EUR 350,-- per m2 bvo	
Tandarts/ apotheek	taxatie, met minimum van EUR 450,-- per m2 bvo	
Snippergroen		
restpercelen groen (in beginsel tot 50 m2)	EUR 183,25 per m2 grondoppervlak, tenzij taxatie anders uitwijst	Als minimum geldt het bedrag aan normkosten.
Normkosten		
Door gemeente gemaakte minimale kosten bij uitgifte perceel	EUR 4.136,--	
Nutsvoorzieningen		
Nutsvoorzieningen algemeen	EUR 233,93 per m2 grondoppervlak	Als minimum geldt het bedrag aan normkosten.
WKO in gemeentegrond	retributie op basis van EUR 233,92 per te belasten m2 grondoppervlak	Als minimum geldt het bedrag aan normkosten.
Windmolens, zonnevelden	retributie op basis van taxatie	Retributie is afhankelijkj van de op te wekken capaciteit.
Zendmasten		
Zendmasten en zendapparatuur	EUR 9.875,-- per mast per jaar	Bij elke extra netwerkaanbieder die medegebruik maakt van de zendmast, geldt een extra retributie van 50% van het genoemde bedrag per mast per jaar. Retributie kan eenmaal per 5 jaar worden herzien.
Omzetten van erfpachtrechten naar vol eigendom		
Reguliere omzetting	EUR 950,-- per woning/ appartementsrecht (en per complex)	
Omzetting in combinatie met voorafgaande conversie	EUR 850,-- per woning/ appartementsrecht (en per complex)	
Reserverings-/ optievergoeding		
Vergoeding voor exclusiviteitsrecht op de grond	minimum van 5% per jaar over de grondwaarde	
Vergoeding voor exclusiviteitsrecht op vrije kavel (particulier)	vast bedrag van EUR 3.500,-- (inclusief BTW)	
Waarborgsom		
waarborgsom nakoning verplichtingen uit overeenkomst	10% van de grondwaarde	
waarborgsom bij particuliere ontwikkeling van openbaar gebied	EUR 125,-- per m², exclusief BTW (EUR 25,-- per m² exclusief BTW voor het bouwrijp maken en EUR 100,-- per m² exclusief BTW voor het woonrijp maken)	
Boeterente bij vertraging		

Zakelijke transacties	wettelijke rente voor handelstransacties, met een minimum van 8% van de afkoopsom	
Transacties met particulieren (vrije kavels)	5% op jaarbasis, gerekend over de afkoopsom/grondwaarde	
Indexering grondprijs (bij afsluiten uitgifteovereenkomst)		
vast percentage	tussen 1% t/m 3%	vanaf de prijspeildatum van de grondprijs
in specifieke gevallen	BDB-index, eengezinswoningen nieuwbouw, en/of CPI (alle huishoudens)	vanaf het moment van taxatie/ prijspeilmoment van de overeenkomst
Aktetekening		
Uitgifte van grond (met opstal) aan particulieren	EUR 100,--	
Uitgifte van grond aan ontwikkelaars en/of (nuts-)bedrijven	EUR 600,--	
Tijdelijke functies		
	Grond voor tijdelijke functies (bijvoorbeeld flex-woningen) wordt doorgaans verhuurd op basis van een eventueel huurafhankelijk recht van opstal (HARVO) of in erfpacht uitgegeven tegen betaling van een jaarlijkse canon. De huurprijs/ canon wordt bepaald op basis van een percentage van de grondwaarde voor een betreffende functie. Voor 2025 bedraagt dit percentage 5%.	

Alle prijzen exclusief btw (tenzij anders vermeld) en prijspeil 1-1-2025

Algemene opmerkingen:

a) De grondprijs wordt berekend over de m2 grondoppervlakte of m2 bruto vloeroppervlakte, indien floor space index >1
b) De categorie “bijzondere doeleinden” omvat gronduitgiften die maatschappelijke functies zonder winstoogmerk dienen en welke commercieel geen bestaansrecht hebben.
Voor niet-commercieel geëxploiteerde (grootschalige) buitensportaccommodaties zonder winstoogmerk (bijvoorbeeld voetbalvelden en tennisvelden), scoutinggroepen, maar ook speeltuinen en kinderboerderijen wordt bij de hoogte van de grondprijs “bijzondere doeleinden” een onderscheid gemaakt tussen bebouwd terrein en onbebouwd terrein. Bij bebouwd terrein betreft het grond met daarop een bouwwerk.
c) Hoofdregel is dat marktconforme prijzen worden gehanteerd die residueel tot stand komen. Kort gezegd wordt voor alle functies, behoudens een aantal specifieke functies, uitgegaan van een marktconforme grondprijs. Dat wil zeggen dat bij de betreffende functie en voor de betreffende locatie onder de gegeven marktomstandigheden wordt uitgegaan van de maximaal haalbare, veelal residueel bepaalde, grondprijs. Voor “sociale huurwoningen” en “bijzondere doeleinden” gelden in beginsel vaste, jaarlijks te indexeren, grondprijzen. Daarnaast wordt voor alle vastgoedsegmenten een minimale grondwaarde bepaald. Het gebruik van de grond is niet gratis. De gemeente hanteert per definitie geen negatieve grondwaarde.
d) Met normkosten wordt gedoeld op de behandelingskosten die de gemeente moet maken voor ondermeer het vestigen van opstalrechten, erfdienstbaarheden en andere zakelijke rechten.
e) Bij studenten c.q. jongerenwoningen gaat het om onzelfstandige dan wel zelfstandige woningen die volgens een campus- en of jongerencontract worden verhuurd.
f) Betaalbare koopwoningen vallen onder de categorie vrije sector koopwoningen.

Burgemeester en wethouders
Postadres Postbus 16200, 3500 CE Utrecht
Telefoon 14 030
www.utrecht.nl

Gemeente Utrecht

Aan de gemeenteraad

Behandeld door	Thomas van Tiel en Jurjen Bakker	**Datum**	20 juni 2025
E-mail	Thomas.van.Tiel@utrecht.nl	**Kenmerk**	30583224
Type brief	voortgangsbrief	**Onderwerp**	Schriftelijke vragen concept Voorjaarsnota en Eerste bestuursrapportage 2025
Bijlage(n)	5 (waarvan 3 geheim)	**Beleidsveld**	Financiën

Geachte leden van de raad,

Hierbij ontvangt u de antwoorden op uw schriftelijke vragen over de Voorjaarsnota en Eerste bestuursrapportage 2025. De beantwoording van twee vragen (214 en 402) betreft een geheime bijlage. Ook ontvangt u het ‘Erratum Voorjaarsnota en Eerste bestuursrapportage 2025’ en het ‘geheime erratum Geheime bijlage Programmering Meerjaren Perspectief Ruimte 2025’. Er zijn enkele onjuistheden geconstateerd die we met het erratum corrigeren. De aanpassingen uit het erratum zijn verwerkt in de Voorjaarsnota en Eerste Bestuursrapportage 2025 zoals gepubliceerd op de internetpagina “Planning & control portaal” van de gemeente Utrecht en aangepast in de geheime bijlage Programmering Meerjaren Perspectief Ruimte

Geheimhouding
Wij hebben op het ‘GEHEIM Erratum bij de geheime bijlage Programmering Meerjaren Perspectief Ruimte 2025’, en de ‘GEHEIME bijlage beantwoording vraag 277’ tijdelijke geheimhouding opgelegd op grond van artikel 87 van de Gemeentewet om redenen genoemd in artikel 5.1 lid 2 sub b en i van de Woo, totdat aanbestedingen zijn uitgevoerd, de onderhandelingen zijn afgerond en de projecten zijn gerealiseerd. Openbaarmaking kan de (financiële) positie van de gemeente schaden, marktpartijen kunnen de informatie gebruiken bij onderhandelingen met de gemeente.

Wij hebben op de ‘GEHEIME bijlage beantwoording vraag 214 en 402’ tijdelijke geheimhouding opgelegd op grond van artikel 87 van de Gemeentewet om redenen genoemd in artikel 5.1 lid 2 sub b en i van de Woo, totdat de onderhandelingen zijn afgerond en/of de rechter in hoogste instantie uitspraak heeft gedaan. Openbaarmaking van deze bijlage kan de lopende onderhandelingen in een juridisch geschil en de (financiële) positie van de gemeente schaden.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Utrecht,

de secretaris, de burgemeester,

Vraagnummer: 1

Fractie	D66
Portefeuillehouder(s)	Dennis de Vries
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	Bijlage 1 - Hervormingen en bezuinigingen: totaallijst
Paragraaf	
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	48
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Thema 5 in de tabel
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Wordt er bezuinigd op onderwijsondersteunende voorzieningen in maatschappelijk vastgoed?

Antwoord:

Nee, er wordt niet bezuinigd op onderwijsondersteunende voorzieningen in maatschappelijk vastgoed.

Vraagnummer: 2

Fractie	D66
Portefeuillehouder(s)	Dennis de Vries
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	3. Inhoudelijke ontwikkelingen die aandacht en bijsturing vragen
Paragraaf	3.1 Hervormingen sociaal domein
Subparagraaf	Zorg en ondersteuning jeugdigen
Bladzijde (in pdf)	27
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Bij de zorg en ondersteuning voor jeugdigen voorzien we een structureel tekort
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Wat is het actuele verwachte tekort voor jeugdzorg in 2025?

Antwoord:

Eind 2024 verwachtten we voor 2025 een tekort van €3,089 miljoen. Dat verwachte tekort is als knelpunt verwerkt in de voorjaarsnota. De actuele prognose op basis van T1 2025 laat een aanvullend tekort zien, o.a. veroorzaakt door een stijging van het aantal jeugdigen in verblijf in de eerste maanden van 2025. In deze prognose zit een aantal grote onzekerheden, waardoor de prognose er rond T2 weer anders uit kan zien. We zijn in gesprek met onze jeugdzorgpartners om waar mogelijk bij te sturen.

Vraagnummer: 3

Fractie	D66
Portefeuillehouder(s)	Dennis de Vries
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	3. Inhoudelijke ontwikkelingen die aandacht en bijsturing vragen
Paragraaf	3.1 Hervormingen sociaal domein
Subparagraaf	Zorg en ondersteuning jeugdigen
Bladzijde (in pdf)	10
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	We gaan ervan uit dat het Rijk zijn financiële en inhoudelijke verplichtingen ook langjarig nakomt, zodat de druk van het tekort op jeugd op onze middelen vermindert
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Worden er scenario's uitgewerkt om te anticiperen op de mogelijkheid dat het rijk de financiële verplichtingen niet nakomt of wijzigt?

Antwoord:

De middelen voor gemeenten die in de Voorjaarsnota van het Rijk zijn toegezegd, bieden enige ademruimte voor de korte termijn. Daarbij gaan we er wel vanuit dat er daadwerkelijk compensatie volgt voor de uitgaven aan jeugdzorg in 2023 en 2024. Als dit niet het geval is, ontstaat er een nieuwe situatie. Hier past ook bij dat de VNG de Staat in gebreke zal stellen. En voor de langere termijn is het sowieso nog de vraag hoe de bekostiging voor jeugdzorg eruit zal zien; vanaf 2028 zijn er forse bezuinigingen ingeboekt door het Rijk. Er wordt door Rijk en VNG gewerkt aan een nieuw bekostigingsmodel dat (beter) aansluit bij de financiële en bestuurlijke verhoudingen en meer duidelijkheid en voorspelbaarheid voor beide partijen biedt. Want op dit moment komen er vaak incidenteel en met terugwerkende kracht middelen; dat maakt het voor ons heel moeilijk om te sturen. We gaan ervan uit dat we in de toekomst kunnen rekenen op stabiele, toereikende bekostiging voor onze taken. We blijven nauw betrokken bij de landelijke gesprekken hierover en we blijven alert op de financiële ontwikkelingen, zodat we waar nodig kunnen anticiperen en kunnen bijsturen.

Vraagnummer: 4

Fractie	D66
Portefeuillehouder(s)	Dennis de Vries
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	1. Grote uitdagingen, stevige maatregelen
Paragraaf	1.2 Financiële ontwikkelingen
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	9
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	De aanvullende middelen voor jeugd zijn gebaseerd op de extra middelen die het Rijk aankondigt bij zijn voorjaarsnota. In diezelfde voorjaarsnota worden extra rijksmiddelen beschikbaar gesteld voor de demping van de terugval van het gemeentefonds in 2026 (‘het ravijn').
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Kan de grote van het bedrag van de aanvullende middelen voor jeugd beschikbaar gemaakt zijn en hoe/waar die gebruikt worden?

Antwoord:

In paragraaf 4.3 van de Voorjaarsnota is een nadere toelichting en specificatie opgenomen op de aanvullende middelen van het Rijk voor Jeugd:
- Een bedrag van 7,7 miljoen euro structureel vanaf 2025 ter gedeeltelijke compensatie van het tekort op jeugd.
- Verzachting van de door het rijk ingeboekte besparingen in 2026 en 2027 vanuit de Hervormingsagenda Jeugd van 9,2 miljoen euro resp. 8,3 miljoen euro.
- Een inschatting van de nog te ontvangen compensatie in 2025 van in totaal 12,8 miljoen euro voor de tekorten over 2023 en 2024. Hierover zijn door het Rijk nadere afspraken in augustus in het vooruitzicht gesteld.

Met het beschikbaar stellen van deze middelen komt het Rijk voor de korte termijn tegemoet aan de adviezen van Van Ark met betrekking tot de financiële compensatie van gemeenten voor de medebewindstaken voor jeugdzorg. De middelen maken onderdeel uit van de algemene uitkering uit het gemeentefonds en worden dan ook toegevoegd aan de algemene dekkingsmiddelen in de begroting.

Vraagnummer: 5

Fractie	D66
Portefeuillehouder(s)	Linda Voortman Rachel Streefland
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	3. Inhoudelijke ontwikkelingen die aandacht en bijsturing vragen
Paragraaf	3.2 Asiel en integratie
Subparagraaf	Inburgering
Bladzijde (in pdf)	28
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Hier komt bij dat de middelen voor begeleiding naar werk of participatie voor statushouders via de Participatiewet ook ontoereikend zijn
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Welke maatregelen neemt Utrecht om de begeleiding naar werk voor statushouders te waarborgen?

Antwoord:

In de Voorjaarsnota 2025 hebben we voorgesteld om extra budget vrij te maken om de bestaande dienstverlening te kunnen continueren. Daarnaast hebben we voor specifieke doelgroepen gekozen in de beleidsnota werk en re-integratie "Met vertrouwen en focus richting een zeker bestaan”, waaronder statushouders en inburgeraars. In de uitwerking van de basis- en plusdienstverlening maken we keuzes over onze inzet en de verdeling van de beschikbare middelen. Voor statushouders zetten we binnen de dienstverlening in op:1. Vanaf dag één van de inburgering inzetten op meedoen 2. Duale trajecten: het combineren van de taal met werk/participatie (U-Match) 3. Het bevorderen van duurzame participatie. Een concreet overzicht van de maatregelen die we nemen is opgenomen in het Uitvoeringsprogramma Werk en Inkomen.

Vraagnummer: 6

Fractie	D66
Portefeuillehouder(s)	Linda Voortman
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	Bijlage 2 - Hervormingen en bezuinigingen: per maatregel toegelicht
Paragraaf	Thema 2: Scherper prioriteren in beleid en werk
Subparagraaf	08. Werk, toekomstbestendige economie en bestaanszekerheid
Bladzijde (in pdf)	55
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	We gaan beleidsambities herprioriteren, passend bij het uitgangspunt van de uitvoering van dit thema: minder beleid, meer focus op uitvoering.
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Welke concrete beleidsambities worden herprioriteerd of geschrapt?

Antwoord:

We weten nu nog niet welke beleidsambities moeten worden geschrapt. Vanaf 2026 moeten we het doen met minder beleidscapaciteit. Dit betekent dat we kritischer moeten kijken naar de beleidsinzet en we niet alles tegelijk kunnen doen. In het Uitvoeringsprogramma Werk en Inkomen hebben we al een eerste inzicht gegeven in de fasering van zaken die we eerst oppakken in 2025 en 2026. Ook wordt via een routekaart in het uitvoeringsprogramma aangegeven wat we daarna op gaan pakken.

Vraagnummer: 7

Fractie	D66
Portefeuillehouder(s)	Eelco Eerenberg
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	3. Inhoudelijke ontwikkelingen die aandacht en bijsturing vragen
Paragraaf	3.1 Hervormingen sociaal domein
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Kantelwijkscholen staan onder druk.
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Is er inzicht in hoeveel gezinnen qua inkomen of welzijn op het randje zitten en, indien dit niet het geval is, hoe kan dit inzicht verkregen worden?

Antwoord:

Het is lastig om exact (op gezinsniveau) te duiden hoeveel gezinnen op het randje zitten. In de recente rapportage 'Scheidslijnen in Utrecht' (onderdeel van de Utrecht Monitor) staat wel veel informatie over welke buurten en welke groepen inwoners kwetsbaar zijn. Verder bieden gegevens over de achterstandsscore van scholen ook enig inzicht hierin. Daarbij gaat het wel om geaggregeerde gegevens (alle gezinnen zijn bij elkaar opgeteld). Deze achterstandsscore wordt per leerling bepaald op basis van onder andere de opleiding en herkomst van ouders en of ouders in schuldsanering zitten. Naast de achterstandsscore is er ook een spreidingsgetal per school, dit is een maat waarin wordt uitgedrukt hoe de populatie binnen een school van elkaar verschilt. Hoe hoger het spreidingsgetal, hoe hoger de diversiteit van de leerlingpopulatie op de school. Scholen met een gemiddelde achterstandsscore en een hoog spreidingsgetal, zien we als scholen die extra aandacht behoeven.

Vraagnummer: 8

Fractie	D66
Portefeuillehouder(s)	Linda Voortman
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	Bijlage 2 - Hervormingen en bezuinigingen: per maatregel toegelicht
Paragraaf	Thema 2: Scherper prioriteren in beleid en werk
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	0
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	"Verlagen re-integratiebudget: Gezien recent toegevoegd budget voor beschut werk dat nog niet volledig wordt besteed en incidentele onderbestedingen de afgelopen jaren, is een besparing mogelijk zonder al te veel impact op de doorstroom en uitstroom van bijstandsgerechtigden naar werk. De verlaging vergt in de toekomst een scherpere afweging en prioritering van de inkoop van dienstverlening en inzet van eigen personeel
Erratum ja of n.v.t.?	Ja
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Klopt het dat dit een bezuiniging is op het reintegratiebudget? Kan de laaste zin nog verder toegelicht worden en kan de ambtelijke inzet nog efficiënter worden?

Antwoord:

We proberen consequenties voor de dienstverlening te voorkomen door in eerste instantie bekijken of we dit bedrag kunnen verminderen op personeel zonder dat het onze dienstverlening raakt. Anders vallen we terug op het reïntegratiebudget. We zullen in de begroting 2026 hier concretere invulling aan geven.

Vraagnummer: 9

Fractie	D66
Portefeuillehouder(s)	Eelco Eerenberg
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	3. Inhoudelijke ontwikkelingen die aandacht en bijsturing vragen
Paragraaf	3.3 Investeringen in de groei van de stad
Subparagraaf	Techniek van het groeikadermechanisme
Bladzijde (in pdf)	33
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	In de tekst staat: Wel wordt door de rijksoverheid gewerkt aan de zogeheten realisatiestimulans woningbouw: met de realisatiestimulans ontvangen gemeenten straks een vast bedrag per betaalbare woning op het moment dat de woningen gerealiseerd zijn. De bijdragen die de gemeente hieruit ontvangt, reserveren we binnen de reserve Grondexploitaties tot de raad over de bestendige bekostigingssystematiek heeft besloten.
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	1. Wanneer wordt verwacht dat de gemeente deze bedragen gaat ontvangen, is al bekend hoe hoog deze zullen zijn, en wat bedoelt het college met 'tot de raad over de bestendige bekostigingssystematiek heef besloten'? 2. Betekent dit dat het nog aan de raad is om een voorstel te doen hoe deze middelen verdeeld worden? Of komt het college tot een voorstel wat de raad moest vaststellen? 3. Op welke wijze verhouden deze inkomsten zich tot andere reserves (zoals reserve betaalbaar wonen) die bijv. benut kan worden ihkv de Utrechtse aanpak?

Antwoord:

1. In 2026 ontvangen we geld voor woningen die in 2025 starten met bouwen (betaling vindt het jaar na aanvang van de bouwkundige werkzaamheden plaats). Op gelijke wijze vinden betalingen plaats voor start bouw in 2026-2029. De regeling is nog niet gepubliceerd, maar voorlopig is bekend geworden dat woningen die een Woningbouwimpuls, Startbouwimpuls, Regeling Huisvesting Aandachtsgroepen of Stimuleringsregeling Flex- of Transformatiewoningen hebben ontvangen, niet in aanmerking komen. Een aanzienlijk deel van de woningbouwproductie zou dan niet in aanmerking komen. Doordat op dit moment de regeling nog niet bekend is zijn ook de te ontvangen bedragen per jaar niet bekend .
2. In de loop van het komende jaar wordt het genoemde onder 1. duidelijk. Dan kan het college een uitgewerkt voorstel doen voor de besteding. Naar verwachting kan dit voor het eerst bij de VJN 2026. Vooralsnog stellen wij voor deze middelen te bestemmen voor de nieuwe bekostigingssystematiek voor investeringen in nieuwe woningen, buurten en voorzieningen, in plaats van de bekostiging uit het groeikader.
3. Het Rijk verwacht dat de gemeente deze besteedt aan publieke tekorten op gebiedsontwikkeling om de woningbouw (in)direct te stimuleren, denk bijv aan groei in balans of benodigde infrastructuur om woningbouw te stimuleren. Dit betekent dat het afwijkt van bijvoorbeeld de reserve betaalbaar wonen, welke bedoeld is voor het tekort op de realisatie van de woning (object) in plaats van het gebied en de bijbehorende publieke kosten. De middelen zijn daarmee niet geschikt voor het afdekken van een privaat tekort op een ontwikkeling.

Vraagnummer: 10

Fractie	D66
Portefeuillehouder(s)	Dennis de Vries
Document	Eerste Bestuursrapportage 2025
Hoofdstuk	Deel 1
Paragraaf	7. Budgettair neutrale bijstellingen
Subparagraaf	7.6 Overhevelen via algemene dekkingsreserve
Bladzijde (in pdf)	80
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	in de tekst staat: Herverdeling Wet betaalbare huur Bij de septembercirculaire 2024 heeft de gemeente Utrecht middelen gekregen om uitvoering te geven aan de Wet betaalbare huur. Het Rijk heeft voor de eerste jaren meer middelen toegekend voor de implementatie van de wet. Er zijn echter geen hoge implementatiekosten. Wel wordt er een geleidelijke toename in meldingen verwacht. Daarom worden de incidentele middelen van 2024 tot en met 2026 overgeheveld naar de periode 2027 - 2030. Dit zorgt ervoor dat meerjarig, met een constante bezetting, uitvoering kan worden gegeven aan de Wet betaalbare huur en deze middelen voor dit doel worden ingezet.
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Om hoeveel middelen gaat het? Zijn deze middelen zo gelabeld dat ze puur gericht zijn op het behandelen van meldingen vanuit de gemeente, of kan de gemeente hier ook andere inzet op plegen gericht op woningen in het segment bataalbare huur, bijv. mogelijkheden gericht op de realisatie van betaalbare huur als bedoeld in de wet, of bijv. betere vindplaatsen (een loket) voor inwoners die afhankelijk zijn van betaalbare huur als mede bedoelt in de wet? Onze fractie is benieuwd hoe deze middelen benut mogen worden, en hoe het college zich er voor inzet dat deze ook goed worden benut/ingezet.

Antwoord:

De gelden voor de wet betaalbare huur betreft een decentralisatie uitkering. Decentralisatie- en integratie-uitkeringen zijn net als de algemene uitkering beleids- en bestedingsvrij en er vindt geen verantwoording naar het Rijk plaats. Voor de jaren 2024 tot en met 2029 gaat het in totaal om 1,9 miljoen (septembercirculaire 2024). Op pagina 115 van de 1e bestuursrapportage is aangegeven dat er 438.617 wordt overgeheveld vanuit 2025/2026 naar latere jaren. Het bedrag besteden we aan ontwikkelen van lokaal beleid en uitvoering van de Wet betaalbare huur. Het college monitort de inzet van deze middelen via het uitvoeringsprogramma beschermen bestaande woningvoorraad en de begrotingscyclus.

Vraagnummer: 11

Fractie	D66
Portefeuillehouder(s)	Eelco Eerenberg Dennis de Vries
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	3. Inhoudelijke ontwikkelingen die aandacht en bijsturing vragen
Paragraaf	3.3 Investeringen in de groei van de stad
Subparagraaf	Techniek van het groeikadermechanisme
Bladzijde (in pdf)	33
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Deze vraagt raakt niet aan iets wat in de VJN staat, maar iets waar we vanwege vraag 9 wel benieuwd naar zijn). Op pagina 33 wordt gesproken over extra middelen vanuit het rijk gericht de woningbouwimpuls. We hebben als gemeente natuurlijk ook de reserve betaalbaar wonen, en andere reserves gericht op het stimuleren en op peil houden van de woningbouw.
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Onze fractie is, met oog op het MPR waar we zien dat de percentages op middenhuur achterblijven,benieuwd of het college kan aangeven hoe al deze reserves gericht op het stimuleren van woningbouw tot nu toe zijn benut als je kijkt naar de inzet op de percentages van het coalitie akkoord (D.w.z. hoe zijn deze middelen tot nu toe -globaal- ingezet voor de realisatie van zowel sociale huur, en middensegment (graag uitgesplitst)). En wij zijn vooruitkijkend benieuwd of het college, n.a.v. de stand van zaken in het MPR, aanleiding ziet om deze inzet meer (financieel) te richten op de realisatie van woningen in het middensegment.

Antwoord:

Het middensegment was lastig haalbaar de afgelopen jaren. De nieuwe beleidsnota wonen biedt meer ruimte voor het middensegment doordat we nu het landelijk beleid gaan hanteren. In de huidige planvoorraad zit 26% middensegment, maar in de nieuwe projecten vanaf 2022 wordt ingezet op 35% middensegment en neemt dit aandeel toe. In de Utrechtse aanpak zit in de nieuwere projecten meer middensegment. Zoals bijvoorbeeld Briljantlaan. In de Utrechtse aanpak zetten we niet overal financiële instrumenten in, maar met name inhoudelijke instrumenten. Vanuit de reserve is het aandeel sociaal vrijwel gelijk aan midden (beide 35%) en vrije sector 30%. Het middensegment is nog niet overal bepaald. In de projecten waarvoor dit al duidelijk is, bestaat het middensegment voor circa 300 van de 350 woningen uit middenhuur en dus maar cira 50 betaalbare koop. Overvecht Centrum (co-financiering op de woningbouwimpuls) heeft een groot aandeel in het totaal, maar hier is het middensegment nog niet volledig verdeeld en is sprake van maatwerk. N.a.v. motie vanuit de raad richten we ons sinds 2023 specifiek op minimaal 75% betaalbaar met de reserve betaalbaar wonen. Het hangt af van de locatie waar de focus op ligt. Zowel sociaal als middensegment is een focus. We zien nu geen reden om de focus te verleggen naar nog meer middensegment.

Vraagnummer: 12

Fractie	D66
Portefeuillehouder(s)	Eelco Eerenberg
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	Bijlage 2 - Hervormingen en bezuinigingen: per maatregel toegelicht
Paragraaf	Thema 2: Scherper prioriteren in beleid en werk
Subparagraaf	02. Ontwikkelen en wonen voor iedereen
Bladzijde (in pdf)	0
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Deze bezuinigingsmaatregel gaat over het prioriteren van planvorming gebiedsontwikkelingen.
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	1. Op welke manier gaat het college de planvorming voor gebiedsontwikkelingen prioriteren en welke criteria worden hierbij gehanteerd? Wordt er een afwegingskader opgesteld? 2. Kan het college aangeven welke typen gebiedsontwikkelingen in deze aanpak de hoogste prioriteit krijgen? 3. Zijn er gebiedsontwikkelingen die door deze maatregel vertraging oplopen of niet verder worden voorbereid? 4. Welke gevolgen heeft deze hervorming voor de woningbouwambitie van het college? Verwacht het college dat er door deze maatregelen minder woningen gebouwd worden?

Antwoord:

De programmering van ontwikkelstrategieën, gebiedsgerichte (omgevings-)visies en onderzoeken gebeurt aan de hand van criteria. We prioriteren continue, zodat binnen het budget zoveel mogelijk gebiedsontwikkelingen mogelijk zijn ;

1. Allereerst maken we af waar we aan begonnen zijn. Wel op voorwaarde dat gebiedsontwikkelingen binnen een realistische termijn kunnen starten of van strategische waarde zijn voor de stad om de doelstellingen van de RSU te kunnen realiseren (zie ook punt 2). Nieuwe plannen beoordelen we ook op deze criteria.
2. Gebieden waar we een grootschalige wijziging voorzien van het huidige gebruik en waar we een significante bijdrage kunnen leveren aan de realisatie van betaalbare woningen, werklocaties, maatschappelijke voorzieningen, groen, energie, sporten, spelen en bewegen.
3. We zijn kritisch op het starten van nieuwe planontwikkeling Daarnaast bekijken we of het kan voor minder budget of in een minder hoog tempo (en of er cofinanciering of extern budget mogelijk is). We werken niet aan projecten waar geen uitvoerigs budget voor is en we maken geen extra varianten of scenario studies als daar geen middelen voor realisatie zijn (minder onderzoeken). Dit betekent ook dat we verzoeken vanuit de raad voor extra scenario's en onderzoeken scherper zullen afzetten tegen de beschikbare middelen.
4. Het doorgaan van de woningbouw hangt van veel factoren af. Denk bijvoorbeeld aan netcongestie, stikstof en investeringsruimte. Deze hervorming heeft invloed op de uitvoeringskracht van de organisatie en kan daarmee ook de woningbouwproductie raken.

Vraagnummer: 13

Fractie	D66
Portefeuillehouder(s)	Dennis de Vries
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	Bijlage 2 - Hervormingen en bezuinigingen: per maatregel toegelicht
Paragraaf	Thema 7: Verdienvermogen benutten
Subparagraaf	Commerciële verhuur
Bladzijde (in pdf)	60
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Commerciële verhuur: We werken mogelijkheden uit om een deel van ons vastgoed, bijvoorbeeld wanneer dit geen maatschappelijke invulling heeft, te verhuren aan commerciële partijen. Dit om de opbrengsten van ons vastgoed te verhogen. Hierbij wordt o.a. gekeken naar beschikbaar vastgoed, lopende contracten, gebiedsvisies en pandverkenningen. Hiervoor is een peiling uitgezet onder 280 huurders. Huurders reageren positief op het mogelijk maken en stimuleren van meervoudig ruimtegebruik en commerciële verhuur. Ze zien kansen en hebben ideeën die nog nader uitgewerkt moeten worden of om een andere aanpak vragen. Met de uitkomsten van de peiling gaan we de komende maanden aan de slag. Daarbij maken we gebruik van de ervaringen die we hebben met de combinatie van maatschappelijke en commerciële verhuur, zoals bij Magazijn De Zon.
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	D66 is blij dat het college ook is gaan inzien, in lijn met onze inbreng bij het debat over de beleidsnota Vastgoed, dat we er goed aan doen om meer vastgoed commercieel te verhuren. Wij onderschrijven de start van een pilot. Wel vragen we ons af wanneer het moment rijp is voor een taakstelling hierop. Oftewel, wanneer denkt het college dat het een goed moment is om afspraken te gaan maken over welk target de gemeente jaarlijks heeft bij het commercieel verhuren van vastgoed? En is het college bereid de raad te informeren indien dit moment nabij is?

Antwoord:

Na vaststelling van deze maatregel door de Raad maken we in het 3e en 4e kwartaal 2025 inzichtelijk en concreet welk vastgoed (panden) in aanmerking komt voor commerciële verhuur. Hierin nemen we de uitkomsten van de peilingen met de huurders in mee. Op basis van taxaties kunnen we de marktconforme huurprijs laten bepalen, zodat we inzicht kunnen krijgen in de verwachte commerciële huuropbrengst. Het College heeft deze maatregel reeds ingerekend bij de hervormingsbezuinigingen (zie tabel 17 van bijlage 1, pagina 48 van de Voorjaarsnota), dit is het target waarmee het College rekent en bij vaststelling van de Voorjaarsnota wordt uitgevoerd.
Als gevolg van het recent aangenomen Amendement 78 bij de Beleidsnota Vastgoed is het op dit moment onduidelijk of er voldoende interessant vastgoed beschikbaar komt voor commerciële verhuur. Op basis van het amendement is de definitie van ‘beleidsondersteunend’ in de Beleidsnota Vastgoed namelijk verruimd, waardoor meer partijen in aanemerking komen voor het huren van gemeentelijk vastgoed tegen een kostprijsdekkende huur.

Aanvullende willen wij u meegegeven dat het vastgoed dat niet meer bijdraagt aan gemeentelijke beleidsdoelstellingen al wordt onderzocht en waar mogelijk ingezet voor de uitvoering van Motie 315 “hand in eigen boezem”.

Vraagnummer: 14

Fractie	D66
Portefeuillehouder(s)	Dennis de Vries
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	Bijlage 2 - Hervormingen en bezuinigingen: per maatregel toegelicht
Paragraaf	Thema 2: Scherper prioriteren in beleid en werk
Subparagraaf	Basisniveau contractbeheer G,I&E
Bladzijde (in pdf)	52
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	In bijlage 2 wordt toegelicht dat het contractbeheer op privaatrechtelijke afspraken wordt teruggebracht naar een basisniveau. Daarbij wordt expliciet genoemd dat de Utrechtse regulering van huurprijsniveaus onder dit basisniveau valt, “exclusief specifieke afspraken m.b.t. studentenhuisvesting”
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Het is door de formulering van deze tekst mogelijk onduidelijk of contractbeheer op een basisniveau wel of niet blijft bestaan voor afspraken m.b.t. studentenhuisvesting. Kan het college duidelijkheid verschaffen over op welk niveau contractbeheer m.b.t. afspraken over studentenhuisvesting blijft bestaan? En in het geval van een afbouw van dit beheer wat de gevolgen hiervan zullen zijn op het aantal, het type, de kwaliteit of de spreiding van studentenwoningen zullen zijn?

Antwoord:

Het contractbeheer zoals hier bedoeld, gericht op bovenwettelijke beleidsafspraken, is nog niet geimplementeerd voor studentenhuisvesting. Dit onderwerp was onderdeel van mogelijke uitbreiding. Met de bezuiniging wordt de uitbreiding vooralsnog niet gerealiseerd. De uitbreiding blijft in de toekomst mogelijk indien hiervoor middelen beschikbaar komen.

Vraagnummer: 15

Fractie	D66
Portefeuillehouder(s)	Susanne Schilderman
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.2 Hervormingen en bezuinigingen
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	39
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Het college stelt dat de €25 miljoen aan hervormingsbezuinigingen grotendeels voldoen aan de uitgangspunten (o.a. zo min mogelijk impact op de stad), maar dat de aanvullende €8,8 miljoen aan bezuinigingen "in mindere mate aan de eerdergenoemde uitgangspunten" voldoen en "de stad ook wat van gaat merken en die ook de uitvoering raken". Kan het college per maatregel binnen die €8,8 miljoen de verwachte concrete impact op de dienstverlening en/of beleidsdoelen nader worden toegelicht?

Antwoord:

In bijlage 2 is de impact op de stad of de dienstverlening per maatregel beschreven.

Vraagnummer: 16

Fractie	D66
Portefeuillehouder(s)	Susanne Schilderman
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Inschattingen inkomsten Rijk en overig
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	43
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	29

Vraag	Welke bandbreedte hanteert het college voor deze €19,1 miljoen en welk effect heeft een scenario waarin slechts de minimale, meer zekere, Rijksbijdragen worden ontvangen op het structurele begrotingsevenwicht vanaf 2026?

Antwoord:

In onze voorjaarsnota is een bedrag van 19,1 miljoen euro aan inschatting van structurele inkomsten van het Rijk opgenomen. Rekening houdend met het zeer zwaarwegende advies van een nieuwe deskundigencommissie, is onze inschatting dat het Rijk hier niet omheen kan. Daarom ramen we ook voor die jaren nog een structureel bedrag aan te verwachten baten voor jeugd. Dat is ook in lijn met het begrotingsadvies van de VNG. Daarnaast is een bedrag van 1,2 miljoen euro geraamd voor een specifieke uitkering woonplaatsbeginsel jeugd. Deze inschatting is gemaakt op basis van ervaringscijfers uit het verleden en een realistische raming van de te verwachten uitkering. Het bedrag dat is opgenomen voor de LVV (1,3 miljoen euro) is het meest onzeker. Om de minimale opvang te kunnen bieden die de overheid moet leveren op grond van Europese mensenrechtenverdragen en de Europese Terugkeerrichtlijn, is een bedrag van 1,3 miljoen euro nodig. Op grond van de veronderstelling dat de Rijk zich zal houden aan de beginselen van goed bestuur en de financiële verhoudingswet, is dit bedrag opgenomen in deze voorjaarsnota als compensatie van het Rijk.

Vraagnummer: 17

Fractie	D66
Portefeuillehouder(s)	Senna Maatoug
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	3. Inhoudelijke ontwikkelingen die aandacht en bijsturing vragen
Paragraaf	3.4 Netcongestie
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	36
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Er wordt mbt netcongestie een "risico genomen op compensatie door Rijk en/of projectontwikkelaars" voor €2,3 miljoen
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Kan het college specificeren hoe reëel de kans op deze compensatie is en welke concrete stappen reeds zijn gezet om deze externe dekking te verzekeren? Wat is het financiële gevolg als deze compensatie uitblijft, met name voor de structurele (kapitaal)lasten van fysieke maatregelen die na 2026 toenemen tot €1,6 miljoen in 2028?

Antwoord:

De verwachting is dat met congestieverzachtende maatregelen, door inzet van batterijen en generatoren in de piek van het stroomgebruik, ontwikkelingen ondanks netcongestie mogelijk worden. Mogelijk kunnen die kosten (gedeeltelijk) door projectontwikkelaars worden betaald. We treden met het rijk in overleg over compensatie van een deel van de kosten. Wanneer deze compensatie uitblijft komen er extra kosten bij voor projectontwikkelaars, valt de woningbouw stil of het wordt een knelpunt voor de gemeente zelf. Zonder bijdrage van het rijk valt de woningbouw stil, en dat is een risico dat wij niet zelf kunnen afdekken. Daar kampen alle regio's mee, niet alleen Utrecht. Met de minsteries VRO/wonen en Klimaat en groene groei hebben we hier contact over. Er zijn in het voorjaar door het rijk middelen aangekondigd voor maatregelen netcongestie. Met de val van het kabinet is onduidelijk of de behandeling van dit pakket maatregelen door huidige of volgende kabinet wordt opgepakt. Voor de eigen te ontwikkelen gemeentelijke gebouwen (scholen en andere maatschappelijke voorzieningen) geldt dat in de lopende projecten geen rekening is gehouden met extra kosten voor congestieverzachtende maatregelen. Als de compensatie hiervoor uitblijft betekent dat dit ook een knelpunt voor de gemeente zelf wordt.

Vraagnummer: 18

Fractie	D66
Portefeuillehouder(s)	Senna Maatoug
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	Bijlage 2 - Hervormingen en bezuinigingen: per maatregel toegelicht
Paragraaf	Thema 2: Scherper prioriteren in beleid en werk
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	52
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Er wordt voorgesteld te bezuinigen op "Beleid Energietransitie" (structureel €0,562 miljoen), onder andere door te stoppen met het klimaatpanel in zijn huidige vorm, de trekker arbeidsmarkt en energie, stimulerend toezicht bij bedrijven, en het terugschroeven van ambities op o.a. Solar carports en bovenlokale ambities Klimaatakkoord
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Welke klimaatdoelstellingen komen hierdoor mogelijk onder druk te staan?

Antwoord:

Onze verwachting is dat de impact op het realiseren van de klimaatdoelstellingen vooralsnog beperkt blijft door deze bezuinigingen zoals in de jaarplanbrief op hoofdlijnen (27 mei 2025) is aangegeven.. We verwachten op andere manieren bewoners en bedrijven te bereiken, bijvoorbeeld door in met Energieke netwerken in de buurten aan de slag te zijn en via de bestaande netwerken voor bedrijven ons aanbod onder de aandacht te brengen. We houden in de gaten of deze aanpassing effect heeft op het bereiken van de bewoners en bedrijven. . We vullen de bezuiniging in door vooral slimmer en efficiënter te werken. En we bezuinigen op projecten die relatief gezien een kleine bijdrage levere, zoals de Solar carpots. n. Het Klimaatpanel behandelt verschillende klimaatvraagstukken. Het betreft thema's op het gebied van energie, mobiliteit, groen of de klimaatvisie. Twee van de vier klimaatpanels zijn energie gerelateerd. We handhaven deze twee bijeenkomsten, maar dragen financieel niet meer bij aan de andere thema's om zo scherper te prioriteren activiteiten die we doen vanuit het programma. ma's (zie ook beantwoording vraag 39). Waarom deze en waarom niet de andere twee? Wat is daar het gevolg van?

Het Stimulerend toezicht stopt en zal op de lange duur mogelijk effect hebben op de verduurzaming van bedrijven. We verwachten dit op te vangen door meer gebruik te maken van de bestaande netwerken van ondernemers in de stad.
De afgelopen periode is onderzoek gedaan naar Solar Carports. Een haalbare business case is moeilijk te realiseren en de opbrengst duurzame energie is gering.
Dit jaar zijn we aan de slag met arbeidsmarkt en energie. We verwachten een samenwerking met marktpartijen te organiseren die na onze eerste opstart een jaar eerder zelfstandig een vervolg moeten geven aan de opgestarte projecten.

Vraagnummer: 19

Fractie	D66
Portefeuillehouder(s)	Susanne Schilderman
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	2. Financieel vertrekpunt en toelichting
Paragraaf	2.4 Niet ingepaste onderwerpen
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	De Voorjaarsnota stelt onder "Niet-ingepaste onderwerpen" dat voor de ongedekte kosten van activiteiten uit de Beleidsnota Utrecht circulair 2030 (structureel €1,4 miljoen vanaf 2025) de komende jaren nog dekking gevonden moet worden en dat pas bij dekking activiteiten kunnen starten of opschalen. Tegelijkertijd wordt er bij de hervormingsbezuinigingen voorgesteld om €0,047 miljoen structureel te bezuinigen op "Afschalen circulaire bedrijvigheid en ondernemerschap".
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	19, 93,94, 151, 156, 287

Vraag	Hoe wordt voorkomen dat de voorgestelde bezuiniging de (zoektocht naar) financiering en realisatie van de circulaire economie verder bemoeilijkt?

Antwoord:

Het is niet te voorkomen dat de voorgestelde bezuiniging de (zoektocht naar) financiering en realisatie van de circulaire economie verder bemoeilijkt.
Effecten van deze bezuiniging:
We dragen sinds 2024 bij aan verschillende circulaire netwerken zoals DigiC en Cirkelstad. Als gevolg van de voorgestelde bezuiniging, korten we op de financiële bijdrage aan deze netwerken. DigiC zal hierdoor minder capaciteit beschikbaar hebben voor het opzetten en de samenwerking in projecten in Utrecht.
Onderdeel van prioriteit 1 Circulaire bedrijvigheid en ondernemerschap is circulaire arbeidsmarkt. De betrokkenheid bij de genoemde netwerken is voor ons een belangrijke manier om in contact te zijn met werkgevers en zicht te houden op hun vragen en behoeften op het gebied van arbeid en vaardigheden.

Vraagnummer: 20

Fractie	D66
Portefeuillehouder(s)	Eva Oosters
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	2. Financieel vertrekpunt en toelichting
Paragraaf	2.3 Knelpunten en bijsturing
Subparagraaf	30 binnensportcapaciteit
Bladzijde (in pdf)	0
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Capaciteit (sporthallen) voor binnensport blijft achterlopen.
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	20, 133, 134, 135, 136, 214, 279, 350, 351, 365, 402

Vraag	Heeft het college ideeën om dit op creatieve wijze toch te temperen qua oplopende achterstand , zodat zoveel mogelijk Utrechters toch kunnen blijven sporten?

Antwoord:

Uitgangspunt blijft dat we zoveel mogelijk Utrechters die willen sporten ook de mogelijkheid bieden om dat te doen. Ondanks dat de binnensportcapaciteit knelt, zorgen we voor oplossingen die op korte termijn benodigd zijn, zoals bijvoorbeeld door het inzetten van blaashallen voor onder andere hockey of het gebruikmaken van sportzalen en gymzalen van het onderwijs. Tevens is op de Loevenhoutsedijk een tijdelijke sporthal Tempo gebouwd waardoor de capaciteit uitgebreid is. Daarnaast kijken we natuurlijk ook naar de lange termijn en werken we momenteel met de sportverenigingen, de zaalverdelingscommissie en SportUtrecht aan een routekaart binnensport waarin staat hoe we omgaan met de capaciteit terwijl we werken aan nieuwe sporthallen zodat er een gezamenlijke visie/beeld ontstaat richting de toekomst.

Vraagnummer: 21

Fractie	D66
Portefeuillehouder(s)	Susanne Schilderman
Document	Bijlage 2 - Hervormingen en bezuinigingen: per maatregel toegelicht
Hoofdstuk	Thema 7: Verdienvermogen benutten
Paragraaf	
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	60
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	In hoeverre acht het college het aannemelijk dat de geplande, structurele verhoging van de toeristenbelasting effect heeft op het aantal toeristen dat Utrecht bezoekt?

Antwoord:

Op basis van trendanalyse en marktonderzoek gaan we voor de toeristenbelasting uit van 6% groei. De uitgevoerde analyse houdt rekening met geplande belastingverhogingen, de uitbreiding van het hotelkameraanbod en andere factoren.

Vraagnummer: 22

Fractie	D66
Portefeuillehouder(s)	Susanne Schilderman
Document	Voorjaarsnota & Bestuursrapportage
Hoofdstuk	2. Financieel vertrekpunt en toelichting
Paragraaf	2.4 Niet ingepaste onderwerpen
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	0
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	niet aangepaste onderwerpen in VJN: ongedekte kosten voor uitvoering en mijlpalen in BERAP: Beleidsnota stadswater
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Is er door het college onderzocht of de provincie Utrecht en/of het waterschap (zoals Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden) direct (ook financieel) te betrekken bij de uitvoering van het stadswaterbeleid?

Antwoord:

Ja, we hebben met name over de uitkomsten van het zwemwateronderzoek contact gehad met de provincie en het waterschap. Helaas zien beide partijen op dit moment (nog) geen mogelijkheden om financieel bij te dragen in de ontwikkeling van de kansrijke locaties Werkspoorhaven en Noorderpark-Ruigenhoek tot officiële zwemwaterlocaties. Daarnaast bespreken we de bijdrage aan de uitvoering van de ambities ‘meer transport en bevoorrading over water’ en ‘het stimuleren van schoon en stil vervoer over water’ met verschillende betrokken overheden.

Vraagnummer: 23

Fractie	D66
Portefeuillehouder(s)	Dennis de Vries; Eelco Eerenberg
Document	Meerjarenprogramma Ruimte
Hoofdstuk	Geen nadere definiëring van toepassing
Paragraaf	
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	1
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Een optelsom van projecten op de lijst sociale huur projecten 2025 komt uit op 1413 studentenwoningen, waarvan 641 zelfstandig zijn, ongeveer 45%
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	1. Hoe verhoudt zich dit tot de doelstelling van het college om het tekort van ongeveer 5300 studentenwoningen op te lossen? 2. Hoe verhoudt het aandeel van 45% zelfstandige studentenwoningen zich tot het voornemen in de nota wonen om in te zetten op 30% zelfstandige en 70% onzelfstandige studentenwoningen?

Antwoord:

Het doel in het actieplan studentenhuisvesting is om 5.300 studentenwoningen te realiseren in de periode 2023 tot en met 2030. Sinds 2023 hebben we circa 200 studentenwoningen gerealiseerd. Op dit moment staan er 4.000 eenheden in de planvoorraad, waarvan 1.700 onzelfstandige eenheden. Hiervan worden in 2026 1.500 eenheden opgeleverd, denk aan de High Five. We zijn daarmee goed op weg om deze doelstelling te halen. Wat betreft onzelfstandig; we zien dat met het nieuwe puntensysteem voor kamers (WWSO) het minder moeilijk is om kamers te realiseren. Dit blijkt ook uit de laatste aanpassingen in projecten. Zo is de Kwekerij fase 4 nu 100% onzelfstandig. De komende jaren blijven we extra inzetten op onzelfstandig zodat het percentage 45% verder groeit.

Vraagnummer: 24

Fractie	D66
Portefeuillehouder(s)	Rachel Streefland
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.2 Hervormingen en bezuinigingen
Subparagraaf	Thema 1: Efficiënter, zakelijker en klantgerichter werken
Bladzijde (in pdf)	0
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Uitsplitsing bezuinigingen: waar vallen de klappen? In de Voorjaarsnota 2025 wordt structureel €11,3 miljoen bezuinigd op interne dienstverlening en overhead. Tegelijkertijd groeit de stad en het gemeentelijk takenpakket. Kunt u per organisatielaag (beleid, uitvoering, bedrijfsvoering, management) uitsplitsen hoeveel van deze bezuiniging daar terechtkomt, en welke functies of afdelingen het meest geraakt worden?

Antwoord:

Voor een groeiende stad en toenemend gemeentelijk takenpakket is een passende overhead (bedrijfsvoering en management) nodig. Er is hiervoor gekeken waar efficiëntievoordelen en het verminderen van de interne dienstverlening leiden tot uitvoerbare besparingen. Die bedragen opgeteld ruim 11 mln. Hierbij blijft de ondergrens van een vitale organisatie gewaarborgd.
Van de ruim 11 mln bestaat ca. 6 mln uit overhead inclusief management. Afdelingen die daarbinnen het meest geraakt worden zijn o.a. Informatie&ProcesManagement en Mens & Organisatie. Denk daarbij aan het optimaliseren van processen, het vervangen van inhuur door vast personeel en het verminderen van management waar de span of control niet te groot is. Bij beleid wordt ca. 2 mln bespaard door o.a. een grotere zelfredzaamheid van managers, procesoptimalisatie, standaardiseren van brieven en verminderen van afdelingskosten. Beleidsafdelingen die het meest geraakt worden zijn Ruimte en Maatschappelijke ontwikkeling. Daarnaast wordt -3 mln aan efficiëntiemaatregelen in de (relatief grote) uitvoeringsafdelingen doorgevoerd, waarvan de afdeling Werk & Inkomen het meest wordt geraakt.

Vraagnummer: 25

Fractie	D66
Portefeuillehouder(s)	Rachel Streefland
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.2 Hervormingen en bezuinigingen
Subparagraaf	Thema 2: Scherper prioriteren in beleid en werk
Bladzijde (in pdf)	0
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	De voorjaarsnota spreekt over een herverdeling van capaciteit binnen de organisatie, maar licht niet toe welke keuzes daarin zijn gemaakt.
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Hoe borgt het college dat uitvoerende taken – zoals publieksdienstverlening, vergunningverlening, wijkteams en het sociaal domein – niet zwaarder geraakt worden dan beleidsfuncties of centrale stafeenheden? En welke afwegingen zijn daarbij gemaakt?

Antwoord:

Aan de voorkant is bij het maken en kiezen van voorstellen gestuurd op meer beleid dan uitvoering om de stad zo veel mogelijk te ontzien. Daarbij is aangesloten bij de leidende principes uit de Voorjaarsnota 2024 die de raad heeft vastgesteld, waarin wordt aangegeven dat we minder beleid gaan ontwikkelen, zodat wij in onze uitvoering de basis op orde kunnen brengen en houden. We hebben voor het prioriteren van beleid en werk meer gekeken naar beleids- en staf dan naar uitvoeringsafdelingen. Door de forse financiële opgave zijn er enkele bezuinigingen op het werk van uitvoerende taken, waarbij we goed hebben gekeken naar het beperken van de impact voor de inwoners door bijvoorbeeld de dienstverlening te verminderen op momenten dat inwoners minder contact opnemen met de gemeente.

Vraagnummer: 26

Fractie	Partij voor de Dieren
Portefeuillehouder(s)	Susanne Schilderman
Document	Programma Water en Riolering
Hoofdstuk	
Paragraaf	
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	0
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Programma Water en Riolering: de vervangingsinspanning van de riolering wordt verlaagd van 18 naar 8 kilometer per jaar (en eigenlijk 4,8 km per jaar). Prima (vanuit duurzaamheidsoogpunt) dat er nu vanuit gegaan wordt dat de riolering 100 jaar mee kan gaan in plaats van 70 jaar, maar nu wordt al te snel te conclusie getrokken dat de inspanning DUS van 18 naar 8 km per jaar kan gaan, terwijl maar 4,8 km gehaald is/wordt en er DUS vanuit gegaan wordt dat er maar 60% van de vervanging gaat plaatsvinden de komende jaren. Ja, er zijn moeilijkheden bij de uitvoering, maar door ervan uit te gaan dat de inspanningen dan maar flink teruggeschroefd kunnen worden, terwijl er een achterstand is, de stad klimaatbestendiger gemaakt moet worden, de klimaat- en biodiversiteitscrisis door blijven denderen en er pas bij de Voorjaarsnota 2026 een geactualiseerde versie van het Uitvoeringsprogramma Water en Riolering komt (over een jaar!) en in 2027 de nieuwe Beleidsnota Water en Riolering (ervan uitgaande dat een nieuw college dit inderdaad kan leveren), dat kan niet. En er wordt gekeken naar het klimaatbestendiger maken van de openbare ruimte totdat het riool vervangen moet worden, maar dan moet de grond misschien daarna alsnog open, terwijl er dan een biodiverse beplanting is die weer kapotgemaakt wordt.
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	PvdD 2 en Volt 43

Vraag	Op pagina 7 staat: "zeker nu de rioolvervangingsinvesteringen steeds bepalender worden voor de mogelijkheden om de openbare ruimte te vernieuwen en te verduurzamen." Waarom gaat het college van het uitgangspunt uit dat er maar 60% van 8 km per jaar (in plaats van 100% van 18 km per jaar) de komende jaren aan riolering wordt vervangen? Vindt het college dit niet ook weinig ambitieus, zeker gezien de biodiversiteits- en klimaatcrisis en ook het te grote aantal riooloverstorten die invloed hebben op de Utrechtse wateren?

Antwoord:

De kwaliteit van onze riolering blijkt op basis van uitgebreid onderzoek op basis van actuele inspecties naar te accepteren risico's en schadebeelden beter dan verwacht. Hierdoor kunnen we het riool langer laten liggen dan de 70 jaar waar we in de Visie Water en Riolering nu vanuit gaan. Dit is vanuit duurzaamheid en vanuit financieel oogpunt goed nieuws, omdat we het materiaal langer kunnen gebruiken. Het beeld is gebaseerd op inspecties van ongeveer 30% van het areaal. We gaan verder met de uitvoering van inspecties in het overige deel van het areaal om de exacte levensduur van de riolering te bepalen. Het huidige inzicht geeft ons echter al zoveel vertrouwen dat we vanaf nu onze vervangingsinspanning baseren op een gemiddelde levensduur van de riolering van 100 jaar. Met deze levensduur is het voorlopig niet nodig de rioolvervangingsinspanning verder op te voeren van 8 km in 2026 naar 18 km per jaar in 2035, zoals we voorzagen in de Visie Water en Riolering. Om kapitaalvernietiging te voorkomen voeren we de vervangingsinspanning niet verder op en houden we het op het vervangen van 8 km riolering per jaar.

Daarnaast bleef de realisatie van rioolvervanging de afgelopen jaren achter op de programmering. Hierdoor nam de hoogte van onze investeringsvoorziening, waar we jaarlijks het begrote budget voor onze investeringen in storten, de afgelopen jaren toe. De stand van de voorziening eind 2024 was 32,2 miljoen euro.
We vinden het belangrijk om de voorziening niet verder op te laten lopen, wanneer we constateren dat de realisatie van rioolvervanging in het komende jaar waarschijnlijk niet de doelstelling van 8 kilometer haalt. Dit om te voorkomen dat de inwoners teveel betalen. Daarom nemen we vanaf 2026 40% minder budget voor de vervangingsinvesteringen riolering op in de begroting, ofwel voor maar 4,8 km in plaats van 8 km. We blijven er echter naar streven om 8 km rioolvervanging te programmeren en realiseren.
Omdat we de rioolvervangingsinspanning voorlopig niet verder laten stijgen maar gelijk houden op 8 km per jaar, gaan we zoals u terecht aangeeft de komende jaren op minder plekken aan de slag dan in de Visie Water en Riolering voorzien. Dit heeft gevolgen voor de ambitie in de Visie Water en Riolering en Visie Klimaatadaptatie om de openbare ruimte te vernieuwen en gelijktijdig klimaatbestendiger, groener en meer circulair en natuurinclusief te maken. Komend jaar brengen we de consequenties goed in beeld en onderzoeken we met welke aanpak we de stad onverminderd klimaatbestendiger kunnen maken. Hiervoor gebruiken we de resultaten van de nieuwe ronde klimaatstresstesten, waarvan we de resultaten in Q1 2026 via een raadsbrief met u zullen delen. Dit kan ertoe leiden dat we los van de rioolvervanging op andere plekken in de stad aan de slag moeten om onze klimaatadaptatiedoelstellingen te realiseren. Dit vraagt een zorgvuldige afweging tussen ambities en noodzaak enerzijds en beschikbare middelen en uitvoeringscapaciteit anderzijds. Een nadere uitwerking en besluit op dit punt nemen we bij de geplande herziening van de Visie Water en Riolering en de Visie Klimaatadaptatie in 2026/2027.

Vraagnummer: 27

Fractie	Partij voor de Dieren
Portefeuillehouder(s)	Susanne Schilderman
Document	Programma Water en Riolering
Hoofdstuk	
Paragraaf	
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	4
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Programma Water en Riolering: de vervangingsinspanning van de riolering wordt verlaagd van 18 naar 8 kilometer per jaar (en eigenlijk 4,8 km per jaar).
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	PvdD1, Volt 41 en PvdA54

Vraag	En waarom wordt nu 'verheugd' meegedeeld dat de rioolheffing (niet alleen vanwege de langere levensduur van het riool, maar ook omdat het onderhoud sterk achterloopt) zal dalen, terwijl de kosten voor inwoners naar verwachting enorm gaan stijgen ten gevolge van klimaatverandering? Wij vinden dit echt een voorbeeld van korte termijndenken, terwijl een lange termijnvisie juist bij dit soort programma's zeer nodig is.

Antwoord:

We zijn verheugd omdat ons riool in een betere toestand is dan voorzien en daardoor langer meegaat met als gevolg dat de rioolheffing op dit moment niet verder omhoog moet. Dit is zowel financieel als vanuit duurzaamheid voordelig, omdat we het materiaal langer kunnen gebruiken. We zijn zoals u terecht aangeeft niet verheugd dat de realisatie van rioolvervanging achterblijft op de programmering. Die moet inderdaad omhoog om te voorkomen dat op de lange termijn achterstallig onderhoud ontstaat.
In 2026 brengen de consequenties van de langere levensduur van de riolering en de achterblijvende kilometers gerealiseerde rioolvervanging per jaar in beeld en onderzoeken we met welke aanpak we de stad onverminderd klimaatbestendiger kunnen maken. Zo kunnen we voorsorteren op de kosten van de ambitie om Utrecht nu en in de toekomst klimaatbestendig te houden. De financiële voordelen van het gemiddeld langer meegaan van de riolering zijn echter zo groot, dat we niet wilden wachten met dit voordeel al door te voeren in de rioolheffing.

Vraagnummer: 28

Fractie	Partij voor de Dieren
Portefeuillehouder(s)	Susanne Schilderman
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	1. Grote uitdagingen, stevige maatregelen
Paragraaf	
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	7
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Sluitendheid voorjaarsnota
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Waarom heeft het college ervoor gekozen om de voorjaarsnota sluitend te maken? Hoe kijkt het college naar andere gemeenten die dit niet hebben gedaan?

Antwoord:

Het uitgangspunt voor de voorjaarsnota is een stabiel financieel beleid. In ons laatste jaar als stadsbestuur willen we de stad natuurlijk zo goed en stabiel mogelijk achterlaten voor inwoners en ondernemers. Daarom zorgen we voor een evenwichtig huishoudboekje voor de nieuwe gemeenteraad en het nieuwe college. Hiermee kiest het college er dus voor om problemen niet naar de toekomst door te schuiven. Het college neemt verantwoordelijkheid om deze problemen nu op te lossen om ook naar de toekomst toe te kunnen blijven investeren in de stad. Daar staat tegenover dat het college ook het Rijk aan haar verantwoordelijkheid houdt en vasthoudt aan de eis dat het Rijk voldoende middelen beschikbaar stelt voor de opgedragen taken. In deze Voorjaarsnota zijn dan ook aanvullende rijksmiddelen geraamd voor onder meer Jeugd, LVV, inburgering en netcongestie. Andere gemeenten kunnen hun eigen redenen hebben om geen sluitende voorjaarsnota te maken.

Vraagnummer: 29

Fractie	Partij voor de Dieren
Portefeuillehouder(s)	Susanne Schilderman
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	1. Grote uitdagingen, stevige maatregelen
Paragraaf	
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	7
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Val kabinet
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	16, 97, 110, 111

Vraag	Wat doet de val van het kabinet met de onzekerheid over structurele inkomsten van het Rijk?

Antwoord:

De onzekerheid over de structurele inkomsten van het rijk zoals toegelicht in de Voorjaarsnota wordt door de val van het kabinet op korte termijn niet anders. Het Rijk heeft voor incidentele verlichting gezorgd met de middelen die dit voorjaar beschikbaar zijn gesteld, maar heeft niet alle problemen structureel opgelost zoals ook toegelicht in de voorjaarsnota. Het financieel beeld van alle gemeenten is de komende jaren niet rooskleurig.

Vraagnummer: 30

Fractie	Partij voor de Dieren
Portefeuillehouder(s)	Eva Oosters
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	2. Financieel vertrekpunt en toelichting
Paragraaf	2.3 Knelpunten en bijsturingen
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	0
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	uitvoering taken door RUD
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Hoeveel van de extra uitgaven vanuit onze gemeente aan de RUD gaat precies naar overhead? Hoe realistisch acht het college het dat vanaf 2027 deze extra kosten zijn verdwenen? En wat is de impact hiervan, zowel nu als in na 2027, op de taakuitvoering vanuit de RUD? Gaat dit niet ten koste van bijv. milieuvergunningcontroles?

Antwoord:

Van extra middelen die in de VJN zijn opgenomen gaat in 2025 en 2026 0,310 miljoen euro naar overhead. In 2025 is er daarnaast 0,200 miljoen euro bestemd voor het actualiseren van het bodemarchief dat nodig is bij de uitvoering van taken van de RUD.
In de dienstverleningsovereenkomst met de RUD en vanaf 2026 de ODU (Omgevingsdienst Utrecht) nemen we producten af.
Bij de reguliere voortgangsrapportages vindt er een beoordeling plaats op doelmatigheid van de inzet. Tot heden was dit akkoord. Het lijken structurele kosten te zijn.Dit wordt steeds geëvalueerd.
Eventuele bezuiniging op de ODU moeten evt. via het minder afnemen van producten gaan, hetgeen niet altijd mogelijk is, omdat het wettelijke taken betreft. Er is nog geen strategie vastgesteld, omdat ook de ODU nu nog niet in functie is. In algemene zin zal worden ingezet op de volgende denkrichtingen om besparingen te realiseren: focus op kerntaken, verminderen complexiteit en administratieve lasten, verminderen externe inhuur, slimmer en efficiënter werken en versoberen van producten en diensten. We moeten nog met de RUD / ODU in gesprek over eventuele besparingsmogelijkheden. Pas dan weten we of het haalbaar is om de kosten te verminderen en welke consequenties dit heeft op de taakuitvoering en bijv. milieuvergunningcontroles.

Vraagnummer: 31

Fractie	Partij voor de Dieren
Portefeuillehouder(s)	Rachel Streefland
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	2. Financieel vertrekpunt en toelichting
Paragraaf	2.3 Knelpunten en bijsturingen
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	0
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	"meevaller project staatsloosheid"
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Waar worden de vrijgevallen middelen vanwege het afronden van dit project aan besteed?

Antwoord:

Deze vrijgevallen middelen zijn als voordeel in het totaal van de lasten van de knelpunten meegenomen en hebben daarmee geen specifieke besteding.

Vraagnummer: 32

Fractie	Partij voor de Dieren
Portefeuillehouder(s)	Sharon Dijksma
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	2. Financieel vertrekpunt en toelichting
Paragraaf	2.3 Knelpunten en bijsturingen
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	0
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	faciliteren demonstraties en preparatie op openbare ordeverstoringen
Erratum ja of n.v.t.?	Ja
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Wat is volgens het college "adequaat optreden bij mogelijke verstoringen van de openbare orde en crises"? Wat wordt hier bedoeld met crises? En deze voorgestelde budgetverhoging is alleen voor 2025; wat is de impact daarna op het al dan niet kunnen faciliteren van demonstraties?

Antwoord:

Deze budgetverhoging ziet niet op optreden bij crises, dit is per abuis opgenomen.
De verhoging ziet op extra capaciteit en budget voor materiële kosten in 2025, noodzakelijk om aan de vereisten van de invulling van onze wettelijke taak (beschermen en faciliteren van demonstraties) te kunnen blijven voldoen.
Zonder budgetverhoging zullen we demonstraties mogelijk niet meer kunnen beschermen en faciliteren (zowel door tekort aan materieel als personeel), waardoor wij onze wettelijk taak niet goed kunnen uitvoeren (grondrechten worden onvoldoende gefaciliteerd). Dit brengt risico’s met zich mee (onrust in de stad, wanordelijkheden, polarisatie). Of demonstraties kunnen enkel beperkt (bv alleen statisch en niet dynamisch) gefaciliteerd worden.
Mogelijk ontstaat er in de toekomst opnieuw een knelpunt om uitvoering te geven aan deze wettelijke taak, aangezien we er rekening mee houden dat de toename van het aantal demonstraties doorzet.

Vraagnummer: 33

Fractie	Partij voor de Dieren
Portefeuillehouder(s)	Susanne Schilderman
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	2. Financieel vertrekpunt en toelichting
Paragraaf	2.3 Knelpunten en bijsturingen
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	19
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Essentaksterfte.
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	SB9 en PvdA11

Vraag	In het komende jaar wordt incidenteel het beleid om essen te behouden of te vervangen voortgezet. Aan welke oplossingen denkt het college om ook hierna ervoor te kunnen blijven zorgen dat de Utrechtse essen goed gemonitord worden en indien nodig de ziekte aangepakt wordt en/of essen worden vervangen?

Antwoord:

We willen het komende jaar onderzoeken op welke manier we de aanpak willen voortzetten. Er zijn op dit moment nog geen oplossingen om de boomziekte te bestrijden. Specifieke monitoring van essen op essentaksterfte blijft noodzakelijk om de ziekte vroeg op te kunnen sporen en maatregelen te kunnen nemen, omdat essentaksterfte het best te monitoren is in de zomermaanden. Essentaksterfte is bij reguliere boomveiligheidscontroles niet altijd goed te zien, doordat deze controles gedurende het hele jaar worden uitgevoerd (minimaal 1x per drie jaar).

Vraagnummer: 34

Fractie	Partij voor de Dieren
Portefeuillehouder(s)	Rachel Streefland
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.2 Hervormingen en bezuinigingen
Subparagraaf	Thema 7: Verdienvermogen benutten
Bladzijde (in pdf)	42
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	140 fte verlaging
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Welke effecten gaan de 140 fte die verdwijnen hebben op de organisatie? Wat gaat dit doen met de ambities van Utrecht? Hoe schat het college het risico in dat dit tot verdere vertragingen leidt op projecten?

Antwoord:

140 fte reductie is gevolg van inhoudelijke en efficiëntiekeuzes en dus het verminderen van taken. Waar de keuzes de ambities van de stad en de uitvoering van projecten raken, staan die zo veel mogelijk vermeld in de Voorjaarsnota.

Vraagnummer: 35

Fractie	Partij voor de Dieren
Portefeuillehouder(s)	Rachel Streefland
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.2 Hervormingen en bezuinigingen
Subparagraaf	Thema 7: Verdienvermogen benutten
Bladzijde (in pdf)	42
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	140 fte verlaging
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Hoe gaat het college ervoor zorgen dat het verdwijnen van 140 fte niet gaat leiden tot meer mensen met een burn-out doordat er nu meer taken overgenomen moeten worden? Dit zou namelijk ook weer verder ambities afschalen en mogelijk meer dure externe inhuur vereisen.

Antwoord:

140 fte reductie is gevolg van inhoudelijke en efficiëntiekeuzes en dus het verminderen van taken. Dit betekent dat er geprioriteerd is zowel in taken, maar ook in de tijd. Door scherp te prioriteren bepalen we wat we wel doen, wat we niet meer doen danwel wat we later doen. Er hoeft dus geen werk overgenomen te worden waardoor werkdruk verhoogd wordt.

Vraagnummer: 36

Fractie	Partij voor de Dieren
Portefeuillehouder(s)	Linda Voortman
Document	Meerjarenprogramma Ruimte
Hoofdstuk	
Paragraaf	
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	48
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Openbare ruimte en Groen. "Een verdere verhoging van het tempo is mogelijk met het extra budget dat in 2026 beschikbaar komt, maar is nog niet voldoende om in balans te kunnen groeien."
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Hoeveel budget is wél nodig om in balans te kunnen groeien? En andersom: als het budget voor groen gelijk blijft, hoeveel woningen kunnen er minder gebouwd worden als dat aantal niet sneller zou mogen toenemen dan het tempo waarin ook het aantal bomen en ha groen toeneemt?

Antwoord:

De ambities op groen blijven essentieel voor een leefbare stad. We zien ook dat uitvoering onder druk staat en sturen daarom op realistische uitvoering binnen de grenzen van ruimte, capaciteit en middelen.

Om écht in balans te kunnen groeien, is in de RSU berekend dat er structureel circa €80 miljoen per jaar (inclusief bereikbaarheidsmaatregelen, zoals fietstunnels) nodig is voor vergroening, terwijl vanaf 2026 €6,8 miljoen per jaar beschikbaar is. Dit bedrag is dus niet genoeg om op dit moment de groene schaalsprong volledig waar te maken. Dit was ook al voorzien. In de Raadsbrief *Strategie voor groen* van 8 maart 2022 is aangegeven dat het tempo stapsgewijs moet worden opgevoerd, van 4 tot 6 hectare naar 20 hectare per jaar. Door vergroening slim te koppelen aan andere opgaven en extra financiering te zoeken, blijft groei in balans het uitgangspunt – al is de realisatie complex en vraagt dit om voortdurende bijsturing. Want naast financiële zijn ook ruimtelijke keuzes noodzakelijk.

De vraag hoeveel woningen er minder gebouwd kunnen worden als het groen gelijk op moet groeien, laat zich niet eenduidig beantwoorden Daarvoor is geen dabsolute koppeling tussen het aantal woningen en het aantal bomen of hectare groen vastgelegd. Er zijn alleen indicatoren benoemd om de groei van het groen te kunnen relateren aan de woningbouw. Wel geldt: bij gelijkblijvend groenbudget neemt de druk op de leefkwaliteit toe als de woningbouwproductie onverminderd doorgaat.

De raad wordt over de voortgang van de groenopgave binnenkort per brief geïnformeerd.

Vraagnummer: 37

Fractie	Partij voor de Dieren
Portefeuillehouder(s)	Rachel Streefland
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	Bijlage 2 - Hervormingen en bezuinigingen: per maatregel toegelicht
Paragraaf	4.2 Hervormingen en bezuinigingen
Subparagraaf	Thema 1: Efficiënter, zakelijker en klantgerichter werken
Bladzijde (in pdf)	49
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Verlaging van het cateringaanbod binnen de gemeente
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Wat betekent de verlaging van het cateringaanbod binnen de gemeente? Betekent dit minder dierlijke eiwitten en/of minder plantaardige eiwitten? Blijft het college wel toewerken naar meer plantaardig in de eigen organisatie?

Antwoord:

Om deze bezuiniging te realiseren worden ook deze doelstellingen bijgesteld. De mate waarin moet nog worden bepaald.
Het huidige aanbod is zeer uitgebreid met een forse vaste aanneemsom terwijl medewerkers in de directe omgeving van de werklocaties ook een ruim aanbod aan voedsel kunnen vinden. Versobering van het aanbod is om die reden goed mogelijk. Het is zo dat deze nieuwe vorm (met aanzienlijk kleinere aanneemsom) deels ten koste gaat van duurzaamheid, gezondheid en social impact. Wij blijven aandacht houden voor plantaardig in de eigen organisatie, maar gezien de voorgenomen contractaanpassingen door de bezuiniging kunnen we hier minder op sturen.

Vraagnummer: 38

Fractie	Partij voor de Dieren
Portefeuillehouder(s)	Sharon Dijksma
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	Bijlage 2 - Hervormingen en bezuinigingen: per maatregel toegelicht
Paragraaf	Thema 2: Scherper prioriteren in beleid en werk
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	51
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Beleidscapaciteit VTH verminderen
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Wat betekent minder beleid voor VTH? Is er een risico dat dit ook leidt tot minder toezicht en handhaving in de uitvoering? Kunnen we ervan uitgaan dat bestaand beleid en uitvoering daarvan niet veranderen? Gaat dit ook over toezicht en handhaving van bijvoorbeeld illegale kap, beschermen van bomen op bouwplaatsen etc?

Antwoord:

Minder beleidscapaciteit bij VTH betekent dat er minder ruimte is om nieuw gemeentelijk beleid met een handhavingscomponent te ontwikkelen, te toetsen op uitvoerbaarheid en te implementeren. Dit heeft géén gevolgen voor de uitvoering van bestaand beleid. Er is geen sprake van een afname in toezicht en handhaving op bestaande taken, zoals toezicht op de bescherming van bomen op bouwplaatsen. Deze vorm van toezicht maken onderdeel uit van het jaarlijkse handhavingsprogramma, dat jaarlijks wordt afgestemd op beschikbare capaciteit en beleidsprioriteiten

Vraagnummer: 39

Fractie	Partij voor de Dieren
Portefeuillehouder(s)	Senna Maatoug
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	Bijlage 1 - Hervormingen en bezuinigingen: totaallijst
Paragraaf	
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	52
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Terugbrengen klimaatpanel en terugbrengen tot 'alleen energie'
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Waarom heeft het college ervoor gekozen om de klimaatpanels terug te brengen tot alleen energieonderwerpen? Is het college van plan om de mening van Utrechters over breder klimaatbeleid op een andere manier op te halen?

Antwoord:

Het Klimaatpanel behandelt op dit moment verschillende klimaatvraagstukken. Het betreft thema's op het gebied van energie, mobiliteit, groen of de klimaatvisie. Twee van de vier klimaatpanels zijn energie gerelateerd. We handhaven deze twee bijeenkomsten in het programma Klimaatvriendelijke stad, maar dragen financieel niet meer bij aan de andere thema's. In onze maatregelen die we nemen tegen het klimaat zoals ook maatregelen op circulair of adaptatie betrekken we Utrechters bij het beleid volgens Samen stad maken.

Vraagnummer: 40

Fractie	Partij voor de Dieren
Portefeuillehouder(s)	Senna Maatoug
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	Bijlage 1 - Hervormingen en bezuinigingen: totaallijst
Paragraaf	
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	52
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Terugschroeven bovenlokale ambities Klimaatakkoord
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Welke bovenlokale ambities uit het Klimaatakkoord worden teruggebracht? Wat betekend dit voor de ambities uit het Klimaatakkoord?

Antwoord:

Het gaat om het terugbrengen van een aantal activiteiten die we bovenop de taken die bij gemeenten zijn belegd via het Klimaatakkoord nu uitvoeren, zoals de maatwerkaanpak in de Buurtaanpak. In plaats van zelf het wiel uit te vinden wachten we voor onderdelen tot de landelijke handreikingen beschikbaar komen, bijvoorbeeld voor de verplichte monitoring bij de aanpak aardgasvrij.. De taken en ambities die bij gemeenten zijn belegd via het Klimaatakkoord blijven we gewoon uitvoeren alleen doen we dat meer via gestandaardiseerde aanpakken. Voor het realiseren van de ambities uit het Klimaatakkoord zijn we sowieso afhankelijk van de randvoorwaarden die het Rijk voor ons moet invullen; de nodige wet- en regelgeving invoeren, zorgen dat de transitie betaalbaar voor het merendeel van de mensen is en voldoende uitvoeringsmiddelen voor de gemeente. In de Voortgangsrapportage Energie van de stad 2024 hebben wij dit nader toegelicht evenals in de jaarstukken.

Vraagnummer: 41

Fractie	Partij voor de Dieren
Portefeuillehouder(s)	Linda Voortman en Senna Maatoug
Document	Meerjarenprogramma Ruimte
Hoofdstuk	Geen nadere definiëring van toepassing
Paragraaf	
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	53
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	aankoop van 1,8 ha ter compensatie van Tussen de Rails
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Wanneer en hoe wordt dit nieuwe gebied ontwikkeld? Gaat dit ook een oplossing bieden voor de dieren die uit het plangebied Tussen de Rails verdreven worden (zoals dassen, ringslangen, marterachtigen, hazen en konijnen die er nu al wonen)? Zo nee, waar kunnen deze dieren nog wel naartoe als hun leefgebied straks bebouwd zou worden?

Antwoord:

Het compensatiegebied voor aantasting van de groenstructuur en leefgebied (beschermde) dieren is aangekocht op 6 februari 2025. Het perceel wordt eerst gesaneerd, nadat er een vergunning flora en fauna is verleend door het bevoegd gezag (provincie). Deze vergunning is aangevraagd op 2 april 2025 en is in behandeling. Na de sanering kan het gebied worden ingericht als nieuw leefgebied voor de beoogde soorten van Tussen de Rails .
Zij kunnen die nieuwe locatie bereiken via de groene verbindingszones langs de rand van Tussen de Rails en de faunapassages onder de sporen tussen Tussen de Rails en Maarschalkerweerd.
Daarnaast wordt ook binnen het plangebied Tussen de Rails bestaand leefgebied ingepast en verbeterd. De verwachting is dus dat een deel van de dieren in het gebied aanwezig zal blijven.

Vraagnummer: 42

Fractie	Partij voor de Dieren
Portefeuillehouder(s)	Susanne Schilderman
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	Bijlage 2 - Hervormingen en bezuinigingen: per maatregel toegelicht
Paragraaf	11. Algemene middelen en overhead
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	59
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Stoppen subsidie aan Stichting USP (Utrecht Science Park)
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Welke gevolgen heeft deze bezuiniging voor de natuur en de gehouden dieren op de Uithof?

Antwoord:

De Stichting USP is een belangenbehartiger van partijen die actief zijn op het USP. De stichting houdt zich niet bezig met openbaar groen en dieren op het USP. Er zijn dus geen gevolgen voor de natuur en de gehouden dieren op het USP.

Vraagnummer: 43

Fractie	Partij voor de Dieren
Portefeuillehouder(s)	Susanne Schilderman Eva Oosters
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	Bijlage 3 - Hervormingen en bezuinigingen: afgevallen maatregelen
Paragraaf	
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	61
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Waarom is bij het opstellen van de voorjaarsnota niet overwogen om minder in te zetten op stadsmarketing?

Antwoord:

De stadsmarketing wordt uitgevoerd door onze partner Utrecht MarketingUtrecht Marketing stuurt namelijk de promotie van de stad door zich zorgvuldig te richten op doelgroepen (bewoners, bezoekers (zakelijk en vrijetijd), bedrijven en talent) die passen bij de stad en van grote waarde zijn. Vorig jaar (VJN 2024) is er al 0,8 mln euro gesneden, 0,7 mln bij Cultuur en 0,1 mln bij Economie. Op verzoek van de raad heeft Adviesbureau Berenschot een Tussenevaluatie Utrecht Marketing 2022-2023 uitgevoerd. Hieruit kwam naar voren dat Utrecht Marketing een belangrijke maatschappelijke en economische meerwaarde heeft. Nog meer bezuinigen brengt de beoogde maatschappelijke en economische opbrengst in gevaar.

Vraagnummer: 44

Fractie	Partij voor de Dieren
Portefeuillehouder(s)	Senna Maatoug
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	Bijlage 3 - Hervormingen en bezuinigingen: afgevallen maatregelen
Paragraaf	
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	61
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	395

Vraag	Waarom is bij het opstellen van de voorjaarsnota niet overwogen om te stoppen met de NRU, vooral nu het Rijk er geen geld in stopt?

Antwoord:

We blijven ons als regio inzetten voor de aanpak van de NRU, omdat de NRU een belangrijke schakel is voor het functioneren van de Ring Utrecht en een bereikbare regio. En ook omdat wij verbetering van de leefbaarheid van Overvecht erg belangrijk vinden. Maar we zijn ook realistisch: zonder grote Rijksbijdrage gaat het niet lukken om het project NRU volgens een van de scenario's die we nu in beeld hebben uit te voeren. Het project staat nog altijd wel op het vizier bij het Rijk (MIRT overzicht 2025) , maar er is op dit moment geen geld meer voor gereserveerd, zoals bij meer projecten is gebeurd.

Vraagnummer: 45

Fractie	Partij voor de Dieren
Portefeuillehouder(s)	Sharon Dijksma
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	Bijlage 3 - Hervormingen en bezuinigingen: afgevallen maatregelen
Paragraaf	
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	61
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Waarom is bij het opstellen van de voorjaarsnota niet overwogen om minder in te zetten op camerabewaking?

Antwoord:

De problematiek beschreven in Raadsbrief cameratoezicht 2024 (1 april 2025) geeft geen aanleiding om camera's minder in te zetten.

Vraagnummer: 46

Fractie	Partij voor de Dieren
Portefeuillehouder(s)	Linda Voortman
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	
Paragraaf	
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	0
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Waarom komen de woorden dier(en), diervriendelijk en plantaardig nergens in de voorjaarsnota en bestuursrapportage terug?

Antwoord:

In de voorjaarsnota en bestuursrapportage staat alleen een melding als er financiële of inhoudelijke wijzigingen zijn, zoals bezuinigingen. Die zijn er niet.

Vraagnummer: 47

Fractie	Partij voor de Dieren
Portefeuillehouder(s)	Senna Maatoug
Document	Eerste Bestuursrapportage 2025
Hoofdstuk	Deel 1
Paragraaf	
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	92
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Natuur bij energieprojecten
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Welk deel van het budget betrouwbare overheid is bedoeld voor het versterken van natuur bij energieprojecten? En voor welke projecten in Utrecht wordt dit budget ingezet om lokale natuur te versterken?

Antwoord:

Op basis van de decembercirculaire 2024 heeft Utrecht als budgethouder voor de regio in totaal € 829.000 ontvangen voor de natuur bij energieprojecten. Dit budget moet worden besteed aan het plaatsen van natuurlijke elementen bij opwek van zon en/of wind. Dit budget is beschikbaar voor alle deelnemende gemeenten in de RES-regio Utrecht en niet alleen voor gemeente Utrecht en moet onderling verdeeld worden. De toedeling van de middelen moet nog plaatsvinden op basis van criteria die nu . In In RES regio Utrecht verband worden inevuld wordt de besteding van deze gelden ingevuld, waarin onder andere ook NMU (natuur en milieufederatie Utrecht) meekijkt..

Vraagnummer: 48

Fractie	Partij voor de Dieren
Portefeuillehouder(s)	Senna Maatoug
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	
Paragraaf	
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	0
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Bezuinigingen energie transitie
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Hoe gaat het college ervoor zorgen dat de klimaatambities in Utrecht behaald gaan worden, ondanks de aangekondigde bezuinigingen op de energietransitie? Is het college bereid breder naar het behalen van de klimaatambities te kijken dan alleen de energietransitie? Waarom is er juist gekozen voor grote bezuinigingen op dit gebied temidden van een klimaatcrisis? Zoals bijv. bezuinigingen op echt duurzame bronnen als bodemenergie.

Antwoord:

Onze verwachting is dat de impact op het realiseren van de klimaatdoelstellingen vooralsnog beperkt blijft door deze bezuinigingen (zie ook raadsbrief Jaarplan op hoofdlijnen, 27 mei 2025). .Het realiseren van de doelstellingen staat op dit moment vooral onder druk door ontwikkelingen zoals de vertraging bij de wet-en regelgeving en niet zozeer door de beschikbaarheid van de financiële middelen. We hadden al geanticipeerd op een aanpassing oa met de pas op de plaats voor de buurtaanpak. We vullen de bezuiniging vooral in door vooral slimmer en efficiënter in te zetten op de maatregelen die we als gemeente nemen. We houden scherp in de gaten of deze aanpassingen leiden tot een minder bereik bij de bewoners en bedrijven. EEn we bezuinigen op projecten die relatief gezien een kleine bijdrage leveren (solar carports) of waarvan we weten dat meer inzet niet helpt om ze sneller te realiseren (zoekgebieden in Nieuwe Hollandse Waterlinie). De doelstellingen staan op dit moment vooral onder druk door andere ontwikkelingen zoals de vertraging bij de wet- en regelgeving en netcongestie. De bezuiniging op bodemenergie is een maatregel waarin we slimmer en efficiënter gaan werken door de benodigde maatregelen in het Warmteprogramma op te nemen. Op dit moment zijn er geen andere klimaatdoelstellingen vastgelegd dan de doestellingen die in het programma Klimaatvriendelijke stad zijn opgenomen.

Vraagnummer: 49

Fractie	Groenlinks
Portefeuillehouder(s)	Dennis de Vries
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	Bijlage 2 - Hervormingen en bezuinigingen: per maatregel toegelicht
Paragraaf	Thema 2: Scherper prioriteren in beleid en werk
Subparagraaf	02. Ontwikkelen en wonen voor iedereen
Bladzijde (in pdf)	51
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	"Met dit voorstel stoppen we de bovenwettelijke inzet en beperken we ons tot de wettelijke verplichting die we hierin als gemeente hebben [...]"
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Kan dit nader worden toegelicht? Wat is wettelijk verplicht en wat is/was de bovenwettelijke inzet?

Antwoord:

Met de subsidie huurdersparticipatie werden activiteiten ondersteund die buiten de Wet op het overleg huurders verhuurders vielen, bijvoorbeeld voor huurders van studentenwoningen, die niet specifiek bij 1 grote verhuurder zaten, die dus niet bij de SSH huurden. De wet op het overleg huurders verhuurders geldt voor verhuurders vanaf 25 woningen en hun overleg met hun huurders. Een voorbeeld daarvan zijn de huurdersorganisaties die behoren bij de Utrechtse corporaties. Deze huurdersorganisaties hebben wettelijk recht op een kostenvergoeding van de verhuurder voor de kosten die ze maken om hun taken uit die wet uit te voeren. Die vergoeding omvat het overleg met en advies aan de verhuurder, het informeren en raadplegen van de huurders, de scholing van bestuursleden, de kosten voor het inschakelen van externe deskundigen en de interne organisatie, zoals kantoor- en vergaderruimte.
Wat betreft de wettelijke verplichtingen die de gemeente richting huurders heeft. De gemeente heeft sinds 1-1-2024 op basis van de “Wet Goed Verhuurderschap” de verplichting om een meldpunt voor ongewenst huurgedrag in te richten. Daarnaast is zij op basis van de Woningwet verplicht om huurdersorganisaties te betrekken bij het maken van prestatieafspraken, die samen met de corporaties en de gemeente gemaakt worden.

Vraagnummer: 50

Fractie	Groenlinks
Portefeuillehouder(s)	Sharon Dijksma
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	Bijlage 2 - Hervormingen en bezuinigingen: per maatregel toegelicht
Paragraaf	Thema 2: Scherper prioriteren in beleid en werk
Subparagraaf	01. Betrouwbare overheid
Bladzijde (in pdf)	50
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Wat is de huidige gemiddelde wachttijd voor een RNI afspraak en inschrijving?

Antwoord:

De gemiddelde wachttijd In Utrecht voor het maken van een afspraak voor RNI-inschrijving van de afgelopen 6 maanden is 6 dagen.
Een inschrijving in de RNI is niet gebonden aan de verblijfplaats van de inwoner, maar kan in 19 gemeenten in Nederland. Inwoners kunnen ook terecht bij een van de andere 18 loketten in Nederland.

Vraagnummer: 51

Fractie	Groenlinks
Portefeuillehouder(s)	Dennis de Vries; Eelco Eerenberg
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	Bijlage 2 - Hervormingen en bezuinigingen: per maatregel toegelicht
Paragraaf	Thema 2: Scherper prioriteren in beleid en werk
Subparagraaf	02. Ontwikkelen en wonen voor iedereen
Bladzijde (in pdf)	51
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Basisniveau contractbeheer
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Wat betekent 'basisniveau'? Wordt er dan minder gecontroleerd op deze bovenwettelijke afspraken?

Antwoord:

Basisniveau betekent hier dat bij de implementatie van het contractbeheer voor bovenwettelijke afspraken de scope wordt beperkt tot drie onderwerpen t.w.: Zelfbewoningsplicht, Utrechtse regulering van huurprijsniveaus exclusief specifieke afspraken mbt studentenhuisvesting, en enkele projectspecifieke afspraken mbt deelmobiliteit. De controles op deze onderwerpen blijft ongewijzigd. Als gevolg van de bezuiniging worden geen andere onderwerpen toegevoegd.

Vraagnummer: 52

Fractie	Groenlinks
Portefeuillehouder(s)	Linda Voortman
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	Bijlage 2 - Hervormingen en bezuinigingen: per maatregel toegelicht
Paragraaf	Thema 2: Scherper prioriteren in beleid en werk
Subparagraaf	08. Werk, toekomstbestendige economie en bestaanszekerheid
Bladzijde (in pdf)	56
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	"De verlaging vergt in de toekomst een scherpere afweging en prioritering van de inkoop van dienstverlening en inzet van eigen personeel."
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Betekent dit minder inkoop en meer inzet van eigen personeel? Of juist andersom?

Antwoord:

Dit betekent niet zozeer meer van het een of het ander. Minder budget betekent dat de besteding van het budget scherper afgewogen en geprioriteerd moet worden. Het kan dus effect hebben op beide aspecten.

Vraagnummer: 53

Fractie	Groenlinks
Portefeuillehouder(s)	Dennis de Vries
Document	Eerste Bestuursrapportage 2025
Hoofdstuk	Deel 1
Paragraaf	7. Budgettair neutrale bijstellingen
Subparagraaf	7.3 Verlagen baten en lasten
Bladzijde (in pdf)	77
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Actualisatie baten en lasten Regelingen huisvesting aandachtsgroepen Wonen
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Waarom kan niet op beide regelingen aanspraak worden gemaakt?

Antwoord:

Omdat de subsidievoorwaarden stellen dat stapeling van subsidiegelden (inzet van verschillende specifieke uitkeringen in hetzelfde project) niet is toegestaan

Vraagnummer: 54

Fractie	Groenlinks
Portefeuillehouder(s)	Dennis de Vries
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	Bijlage 2 - Hervormingen en bezuinigingen: per maatregel toegelicht
Paragraaf	
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	57
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Kansrijk opgroeien: Slim ruimtegebruik stad
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Dit zou geld op kunnen leveren, maar het kost vaak ook een investering om dit goed te organiseren, denk aan planning/afsteming met maatschappelijke partners. Wat zijn de plannen en is er ook geled gereserveerd om dit goed te organiseren?

Antwoord:

We achten het haalbaar om hier een bezuiniging te behalen. We maken een plan hoe we dit samen met de maatschappelijke partners in de stad kunnen realiseren. Het kan zijn dat er eerst enige investeringen nodig zijn; de insteek is om dit binnen de huidige financiële kaders te realiseren.

Vraagnummer: 55

Fractie	Groenlinks
Portefeuillehouder(s)	Susanne Schilderman
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	Bijlage 2 - Hervormingen en bezuinigingen: per maatregel toegelicht
Paragraaf	
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	59
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Stopzetten subisidie Stichting USP
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Op welke wijze houdt de gemeente wel invloed wat op het USP gebeurt en is stichting USP ook betrokken bij de samenwerkingsovereenkomst met de universiteit?

Antwoord:

Er wordt op verschillende thema's en vlakken met tevredenheid samengewerkt met stichting USP. De subsidie van de gemeente aan stichting USP is slechts een klein deel (ca. 3%) van de totaalbegroting van stichting USP, waardoor onze invloed via de subsidie beperkt was. De inzet is om op ambtelijk en bestuurlijk niveau nauw te blijven samenwerken met de stichting USP en de verwachting is dat we daar vergelijkbaar resultaat uit kunnen halen, ook zonder de subsidie.

Vraagnummer: 56

Fractie	Groenlinks
Portefeuillehouder(s)	Eelco Eerenberg
Document	Subsidiestaat
Hoofdstuk	
Paragraaf	
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	14
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	9.12Onderwijsimpuls
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Vorig jaar werd bij VJN aangegeven dat we de moeten bezuinigingen op de onderwijsimpulsregeling en zowel in 2025 als 2026 staat deze regeling er wel bij. Hoe komt dit?

Antwoord:

De bezuiniging behelst een (forse) verlaging van het budget. Het budget van de onderwijsimpuls wordt in 2026 gehalveerd, en in 2027 wordt het resterende budget nogmaals gehalveerd.

Vraagnummer: 57

Fractie	Groenlinks
Portefeuillehouder(s)	Senna Maatoug
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	3. Inhoudelijke ontwikkelingen die aandacht en bijsturing vragen
Paragraaf	3.4 Netcongestie
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	36
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Er staat dat er oa middelen worden vrij gemaakt uit Overvecht N
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Minstens een deel van deze middelen waren subsidies speciaal voor Overvecht N. wat gebeurt met deze middelen? MOeten die terug? zijn die terug gestort? Kunnen die voor iets anders gebruikt worden? En hoe verhoudt het benutten van middelen bestemd voor aardgasvrij zich tot de ambitie om in te zetten op aardgas vrij in Overvecht maar ook in de rest van de stad?

Antwoord:

In de reserve aardgasvrije wijken zat een deel gemeentelijk geld en rijksgeld. De rijksmiddelen in de reserve blijven beschikbaar voor Overvecht Noord en gaan niet terug naar het Rijk. De gelden zijn als decentralisatie uitkering toegekend. Er is met Ministerie van BZK (nu overgenomen door RVO) een convenant gesloten rondom deze decentralisatie uitkering wat loopt t/m 2030. In overleg met het Rijk kunnen deze middelen mogelijk ook worden ingezet voor andere aardgasvrij projecten in de stad. Gesprekken hierover zijn nog niet opgestart. Het gemeentelijk deel wordt herbesteed als dekking voor Netcongestie.

Vraagnummer: 58

Fractie	Groenlinks
Portefeuillehouder(s)	Senna Maatoug
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	Bijlage 2 - Hervormingen en bezuinigingen: per maatregel toegelicht
Paragraaf	Thema 2: Scherper prioriteren in beleid en werk
Subparagraaf	03. Klimaatvriendelijke stad
Bladzijde (in pdf)	52
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Efficiënt en zakelijker werken waaronder de bovenlokale ambities op een aantal taken uit het klimaatakkoord schroeven we terug
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Wat betekent dit concreet, wat gaan we niet meer doen?

Antwoord:

Op een aantal taken uit het Klimaatakkoord hebben we intensief ingezet zoals de participatie en communicatie met bewoners in de Buurtaanpak aardgasvrij. Naast dat we een pas op de plaats met de Buurtaanpak maken omdat de condities vanuit het rijk niet op orde zijn (raadsbrief 28 oktober 2024) zetten we ook meer in op de inzet van onze netwerken in de stad (Energieke netwerken) en standaardiseren we onze aanpakken. We starten nu met de bewoners die actief in de buurt aan de-slag zijn (ontwerp-beleidsnota Warmte) en breiden daarna uit naar andere buurten als de condities vanuit het rijk op orde zijn. Basis voor alle aanpakken is om bewoners te stimuleren met energie besparen aan de slag te gaa

Vraagnummer: 59

Fractie	Groenlinks
Portefeuillehouder(s)	Senna Maatoug
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	Bijlage 2 - Hervormingen en bezuinigingen: per maatregel toegelicht
Paragraaf	Thema 2: Scherper prioriteren in beleid en werk
Subparagraaf	03. Klimaatvriendelijke stad
Bladzijde (in pdf)	52
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Inzet niet-focusgebieden stopzetten Energie
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Wat betekent dit voor motie M523/ 2024 Zon in Reijerscop?

Antwoord:

“We werken aan uitvoering van de Motie 523 Zon in Reijerscop Utrecht de bezuinigingen vallen hier niet op. De voortgang in de uitvoering is gemeld via de recente raadsbrief van 3 juni 2025.”

Vraagnummer: 60

Fractie	Groenlinks
Portefeuillehouder(s)	Senna Maatoug
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	Bijlage 2 - Hervormingen en bezuinigingen: per maatregel toegelicht
Paragraaf	Thema 2: Scherper prioriteren in beleid en werk
Subparagraaf	03. Klimaatvriendelijke stad
Bladzijde (in pdf)	52
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Eventuele structurele toekenning en ophoging van de uitkering voor decentrale overheden om de capaciteit voor het uitvoeren van klimaat- en energiebeleid (CDOKE) en/of extra aan te vragen planfinanciering kunnen bovenstaande bezuinigingen eventueel deels dempen
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	indien extra geld beschikbaar komt, waar wordt dan het eerst op ingezet en waarom? (dus gaan we eerst bovenwettelijke maatregelen stimuleren, of gaan we extra onderzoek doen naar de niet-focusgebieden, of nog wat anders?) waar ligt dan de prioriteit en waarom?

Antwoord:

De CDOKE-middelen worden door het Rijk beschikbaar gesteld aan gemeenten om de afspraken uit het Klimaatakkoord uit te voeren en daarvoor personeelscapaciteit in te kunnen zetten. Het is nu nog onbekend hoeveel uitvoeringsmiddelen vanuit het Rijk geld beschikbaar komen (raadsbrief Jaarplan op hoofdlijnen 27 mei 2025). Het Rijk zal op hoofdpunten aangeven waarvoor we deze middelen kunnen inzetten. Als er nieuwe taken worden benoemd is dat bijvoorbeeld capaciteit voor netcongestie en het opzetten van een Publiek Warmtebedrijf. Daarnaast zijn deze middelen ook bedoeld voor bijvoorbeeld de uitvoering van buurtaanpakken. Echter zolang daarvoor de condities nog niet op orde zijn, heeft het geen meerwaarde daar veel capaciteit op in te zetten. Ditzelfde geldt voor de planfinanciering CDOKE-middelen. Dit zijn middelen die ambitieuze gemeenten kunnen aanvragen bovenop de basisfinanciering. Deze middelen zijn alleen voor specifieke taken in de uitvoering aan te vragen, zoals het ontwikkelen van een wind en/of zonnepark. De planfinanciering is bedoeld voor projecten waar de gemeente nu concreet mee aan de slag is zoals wind op Lage Weide of zon op de Nedereindseplas. Geld dat daardoor vrij zou komen zetten we in langs de prioriteiten zoals in de raadsbrief Jaarplan op hoofdlijnen is aangegeven (27 mei 2025).

Vraagnummer: 61

Fractie	Groenlinks
Portefeuillehouder(s)	Dennis de Vries
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	2. Financieel vertrekpunt en toelichting
Paragraaf	2.3 Knelpunten en bijsturingen
Subparagraaf	Toelichting knelpunten en bijsturingen
Bladzijde (in pdf)	18
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	In de jaarrekening wordt gemeld (blz 371) dat brandscans worden uitgevoerd, dat maatregelen worden uitgevoerd en dat de middelen voor enkele jaren toereikend zijn,
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	De resulltaten van de brandscans leiden tot maatregelen. Er is een aanvullende dotatie aan de onderhoudsreserve nodig. - Wat is er gebeurd bij de scans tussen het moment van de jaarrekening en de voorjaarsnota waardoor de middelen ineens niet meer toereikend zijn. En in welke projecten treden meerkosten op die bij het opmaken van de rekening nog niet bekend waren?

Antwoord:

In de Jaarrekening is een toelichting opgenomen over de stijgende onderhoudskosten. Het is echter niet zo dat zowel de brandscans als de daaruit volgende maatregelen voor de aankomende jaren gedekt zijn. Alleen de kosten voor de brandinspecties (scans) worden gedekt vanuit de onderhoudsvoorziening. De kosten van de aanvullende werkzaamheden/maatregelen volgend uit deze inspecties niet, omdat de dotatie aan de onderhoudsvoorziening te laag is om deze af te dekken. In retrospect had dit in de Jaarrekening scherper geformuleerd kunnen worden.

Vraagnummer: 62

Fractie	Groenlinks
Portefeuillehouder(s)	Susanne Schilderman
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	3. Inhoudelijke ontwikkelingen die aandacht en bijsturing vragen
Paragraaf	3.3 Investeringen in de groei van de stad
Subparagraaf	Wijzigingen in groeikadersystematiek
Bladzijde (in pdf)	31
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Begrenzing referentiekader groei. Taken die autonoom met de ontwikkelingen van de stad groeie, laten we ng steeds mee-ademen met de groei van de stad.
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Hoe wordt het totaalbedrag van deze post toegedeeld naar de afzonderlijke hoofdstukken en producten en hoe wordt dit aan de raad inzichtelijk gemaakt?

Antwoord:

Zoals ook in de oude systematiek wordt in een tabel (tabel 7 op pagina 32) de verdeling van het totale budget voor het referentiekader per programma zichtbaar gemaakt. Per programma worden deze budgetten verwerkt onder de bijbehorende doelstellingen en producten.

Vraagnummer: 63

Fractie	Groenlinks
Portefeuillehouder(s)	Rachel Streefland
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	Bijlage 4 - Eerste monitor hervormingen en bezuinigingen (voortgang t/m 2024)
Paragraaf	
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	69
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Frictiekosten. Er is -begrijpelijk- nog niets besteed.
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	aan welke maatregelen gaat het college deze middelen besteden en in welk jaar aan welke maatregel

Antwoord:

De bezuinigingsmaatregelen die consequenties voor personeel en organisatie hebben, kunnen leiden tot organisatiestructuurwijzigingen. Denk aan het wijzigen of stopzetten van taken of functies. Het doorvoeren van organisatiestructuurwijzigingen brengt extra tijdelijke personele kosten met zich mee: personele frictiekosten.
De reserve wordt besteed aan drie soorten personele frictiekosten:
1. Begeleiding per medewerker die (pre-)boventallig is benoemd (o.a. scholing, loopbaanadvies, juridische kosten, toelagen)
2. Loonkosten van boventallige medewerkers (tot max 2 jaar)
3. Algemene centrale ondersteuningskosten die tijdelijk moeten worden gemaakt (o.a. centrale coordinatie, ondersteuningsmiddelen, commissieleden, communicatie, onderzoeken naar functies en plaatsingsvolgorde)
De kosten die vallen onder kostenpost 1 en 2 zullen vooral in de periode 2026-2029 worden gemaakt, met zwaartepunt in de eerste twee jaar 2026-2027.
De kosten die vallen onder kostenpost 3 zullen vooral in 2025-2026 worden gemaakt, met zwaartepunt in het eerste jaar 2025.

Vraagnummer: 64

Fractie	Stadsbelang Utrecht
Portefeuillehouder(s)	Linda Voortman
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	3. Inhoudelijke ontwikkelingen die aandacht en bijsturing vragen
Paragraaf	3.3 Investeringen in de groei van de stad
Subparagraaf	Wijzigingen in groeikadersystematiek
Bladzijde (in pdf)	32
URL / Blz op website	Document Utrecht - Voorjaarsnota en Bestuursrapportage 2025 - iBabs Publieksportaal

Verbijzondering/context	aantrekkelijke groene leefomgeving
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	De gemeente Utrecht heeft ambitieuze doelen op het gebied van vergroening. Tegelijkertijd concludeert de Rekenkamer dat deze ambities structureel te hoog zijn en niet in verhouding staan tot de uitvoeringscapaciteit en het beschikbare budget. Hoe rechtvaardigt het college het voortzetten of zelfs uitbreiden van deze groene ambities zonder realistische onderbouwing van uitvoerbaarheid en middelen? Wordt overwogen om doelen aan te scherpen of te temporiseren op basis van deze signalen? Is uitbreiding van groen nog wel financieel of organisatorisch haalbaar onder het huidige bezuinigingsregime? Wordt het principe van 'groei in balans' hiermee uitgehold?

Antwoord:

De ambities op groen blijven essentieel voor een leefbare stad. We zien ook dat uitvoering onder druk staat en sturen daarom op realistische uitvoering binnen de grenzen van ruimte, capaciteit en middelen.

Om écht in balans te kunnen groeien, is in de RSU berekend dat er structureel circa €80 miljoen per jaar (inclusief bereikbaarheidsmaatregelen, zoals fietstunnels) nodig is voor vergroening, terwijl vanaf 2026 €6,8 miljoen per jaar beschikbaar is. Dit bedrag is dus niet genoeg om op dit moment de groene schaalsprong volledig waar te maken. Dit was ook al voorzien. In de Raadsbrief *Strategie voor groen* van 8 maart 2022 is aangegeven dat het tempo stapsgewijs moet worden opgevoerd, van 4 tot 6 hectare naar 20 hectare per jaar. Door vergroening slim te koppelen aan andere opgaven en extra financiering te zoeken, blijft groei in balans het uitgangspunt – al is de realisatie complex en vraagt dit om voortdurende bijsturing. Want naast financiële zijn ook ruimtelijke keuzes noodzakelijk.

Doelen worden niet verlaagd, maar wel gefaseerd en gebiedsgericht ingevuld.

Vraagnummer: 65

Fractie	Stadsbelang Utrecht
Portefeuillehouder(s)	Susanne Schilderman
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	2. Financieel vertrekpunt en toelichting
Paragraaf	2.3 Knelpunten en bijsturingen
Subparagraaf	Toelichting knelpunten en bijsturingen
Bladzijde (in pdf)	17
URL / Blz op website	Document Utrecht - Voorjaarsnota en Bestuursrapportage 2025 - iBabs Publieksportaal

Verbijzondering/context	Contracten
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	SB21 en SB10

Vraag	De indexering van contracten voor o.a. groenonderhoud zal mogelijk tekortschieten. Wat zijn de gevolgen voor ecologisch groenbeheer in de stad bij ontoereikend budget?

Antwoord:

Met de aanvulling in de VJN is het budget nu toereikend. Als er ontoereikend budget zou zijn, heeft dit gevolgen voor het ecologisch groenbeheer. Het versoberen van beheer heeft negatieve gevolgen voor de mate van diversiteit en de grootte van populaties op het gebied van flora en fauna.

Vraagnummer: 66

Fractie	Stadsbelang Utrecht
Portefeuillehouder(s)	Linda Voortman
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	
Paragraaf	
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Bljen hoofdstad van Europa
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Er wordt nergens verwezen naar het bijenbeleid, biodiversiteitsbevordering gericht op insecten, of de ambitie om opnieuw 'Bijenhoofdstad van Europa' te worden. Utrecht werd in 2019 uitgeroepen tot Bijenhoofdstad van Europa. In de Voorjaarsnota 2025 wordt deze ambitie nergens benoemd. Klopt het dat het college deze inzet heeft laten varen? Is het college bereid om opnieuw werk te maken van het bijenbeleid en stappen te zetten richting hernieuwde kandidaatstelling als Bijenhoofdstad van Europa?

Antwoord:

Er is niets over bijen opgenomen in de Voorjaarsnota, omdat er op dit gebied geen mutaties plaatsvinden.

Utrecht is nooit Bijenhoofdstad van Europa geweest maar is in 2021 verkozen tot Bijvriendelijkste gemeente van Nederland. Er is geen verkiezing tot Bijenhoofdstad van Europa bij ons weten. Zodra die er is zouden we ons kunnen aanmelden als kandidaat.
Enkele soorten wilde bijen zijn opgenomen in de Utrechtse Soortenlijst (biodiversiteitsbeleid) en zijn onderdeel van de Utrechtse 030 (monitoring). Daarmee blijven we ons continu inspannen voor bescherming en versterking van populaties van wilde bijen. We maken momenteel geen nieuw (biodiversiteits)beleid. Verder verwijzen we naar de reactie op het initatiefvoorstel Utrecht Bijenhoofdstad van Europa. De acties daaruit worden uitgevoerd.

Vraagnummer: 67

Fractie	Stadsbelang Utrecht
Portefeuillehouder(s)	Susanne Schilderman
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	1. Barmhartig besturen in lastige tijden
Paragraaf	1.2 Financiële ontwikkelingen
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	67
URL / Blz op website	Document Utrecht - Voorjaarsnota en Bestuursrapportage 2025 - iBabs Publieksportaal

Verbijzondering/context	Bezuinigingen
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Er wordt een bezuiniging van €30.000 genoemd op het beleid voor lood en bodembiodiversiteit. Wat betekent deze bezuiniging concreet voor het beleid ten aanzien van insecten en bodemfauna in Utrecht? Hoe wordt geborgd dat vogels, vlinders en andere insecten voldoende leefgebied houden binnen de stad als bezuinigd wordt op onderzoek en beleidsontwikkeling voor een gezond leefklimaat (€172.000)?

Antwoord:

a. Een aangepaste normering voor lood is opgenomen in de nieuwe Beleidsnota Ondergrond die nu ter besluitvorming ligt in uw raad. Binnen de projecten Nedereindse park en Griftpark is een beperkte SPUK subsidie ontvangen om onderzoek te doen naar vitale bodem. Dit onderzoek kan een aanleiding zijn om later de bodemvitaliteit in de gehele stad te onderzoeken en in een later stadium beleid te maken.
b. We werken op een aantal manieren aan een gezond leefklimaat voor vogels en insecten, bijvoorbeeld door ecologisch maaibeheer in de stad. We zullen hiermee doorgaan. We kunnen het minder borgen nu, zonder onderzoek en beleidsontwikkeling.

Vraagnummer: 68

Fractie	Stadsbelang Utrecht
Portefeuillehouder(s)	Dennis de Vries
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.2 Hervormingen en bezuinigingen
Subparagraaf	Thema 4: Organiseren gemeentelijke dienstverlening en wijkgericht werken
Bladzijde (in pdf)	57
URL / Blz op website	Document Utrecht - Voorjaarsnota en Bestuursrapportage 2025 - iBabs Publieksportaal

Verbijzondering/context	Gedifferentieerde dienstverlening door wijkbureaus
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	345, 376, 387, 394

Vraag	Er wordt gesproken over het belang van een betrouwbare overheid en nabijheid in dienstverlening. Tegelijkertijd zien we dat het aantal inwoners in Utrecht blijft groeien, terwijl het beschikbare budget voor wijkbureaus gelijk blijft en de inzet zelfs afneemt. Hoe rijmt het college dit met het uitgangspunt van gelijke en toegankelijke ondersteuning voor alle Utrechters? Wordt overwogen om de dienstverlening van wijkbureaus te differentiëren per wijk, op basis van bevolkingsgroei en hulpbehoefte? Zo ja ligt dit verder toe.

Antwoord:

Ons uitgangspunt is ongelijk investeren voor gelijke kansen. En dat is wat we ook doen met het differentiëren van de dienstverlening van Wijken. Dat differentiëren houdt in dat we de dienstverlening verbeteren door het beter af te stemmen op wat een wijk of buurt nodig heeft, wat we daar willen bereiken en welke inzet daarvoor nodig is. We stemmen dat af op basis van bijvoorbeeld bevolkingsgroei, hulpbehoefte of sociale cohesie. Daarbij maken we gebruik van de gebiedsprofielen op Buurten in cijfers.
In wijken en buurten met veel woningbouw zal de nadruk bijvoorbeeld meer liggen op het ontwikkelen van buurtnetwerken en het versterken van sociale cohesie. In wijken waar inwoners de weg naar de gemeente minder makkelijk vinden, zal de nadruk meer liggen op het stimuleren en begeleiden van aanvragen voor het Initiatievenfonds.

Vraagnummer: 69

Fractie	Stadsbelang Utrecht
Portefeuillehouder(s)	Susanne Schilderman
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	2. Financieel vertrekpunt en toelichting
Paragraaf	2.3 Knelpunten en bijsturingen
Subparagraaf	Toelichting knelpunten en bijsturingen
Bladzijde (in pdf)	20
URL / Blz op website	Document Utrecht - Voorjaarsnota en Bestuursrapportage 2025 - iBabs Publieksportaal

Verbijzondering/context	Zwerfafval
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Er wordt ingezet op bezuinigingen in het beheer van de openbare ruimte. Tegelijkertijd zien we dat zwerfafval in toeneemt en een risico vormt voor dieren, met name in parken, bermen en ecologische zones. Hoe waarborgt het college dat bij verminderd budget voor schoonmaak en groenonderhoud het risico op letsel of sterfte bij dieren door zwerfafval wordt beperkt? Zwerfafval draagt bij aan een toename van ratten in de stad. Welke maatregelen neemt het college om deze ontwikkeling te keren?

Antwoord:

De hervormingsbezuinigingen hebben geen invloed op de kwaliteit van de openbare ruimte. We blijven ons vasthouden aan de gestelde kwaliteitsnormen. De ambities worden hierin niet bijgesteld, de inspanning is gebaseerd op de gestelde ambities. Om deze reden verwachten wij hier geen negatieve gevolgen. Er is echter geen ruimte voor nieuwe extra inzet.

Vraagnummer: 70

Fractie	Stadsbelang Utrecht
Portefeuillehouder(s)	Sharon Dijksma
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	Bijlage 3 - Hervormingen en bezuinigingen: afgevallen maatregelen
Paragraaf	06. Veilige stad
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	63
URL / Blz op website	63

Verbijzondering/context	Femicide
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Er wordt ingezet op een veilige stad. Toch staat er in de nota niets over huiselijk geweld of femicide. Betekent dit dat hier helemaal geen middelen naartoe gaan of beleid op wordt gemaakt? Waarom wel/niet?

Antwoord:

Femicide wordt gezien als een ernstig en fataal gevolg van vaak langdurig huiselijk geweld. Zowel landelijk als lokaal is Femicide onderdeel van de aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling. Er is een landelijk programma opgezet: Stop femicide! Hoewel dit programma geen extra middelen voor gemeenten beschikbaar stelt, betekent dit niet dat er geen inzet plaatsvindt. In de raadsbrief van 10 juni jl. wordt verwoord wat we doen vanuit de bestaande middelen om femicide te voorkomen. De integrale aanpak van huiselijke geweld is gericht op het voorkomen van escalatie van geweld in de thuissituatie, inclusief het voorkomen van femicide.

Vraagnummer: 71

Fractie	Stadsbelang Utrecht
Portefeuillehouder(s)	Dennis de Vries
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	Bijlage 3 - Hervormingen en bezuinigingen: afgevallen maatregelen
Paragraaf	02. Ontwikkelen en wonen voor iedereen
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	62
URL / Blz op website	62

Verbijzondering/context	Vitale Beroepenvoorrang
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Er wordt niet bezuinigd op de beroepenvoorrang in de huisvestingsverordening omdat zonder voorrang de wachttijd voor vitale beroepsgroepen even lang zou zijn als die van anderen. Dit zou het werven en behouden van vitale beroepsgroepen in de stad tegengaan. Er wordt gesteld dat het behouden en werven van die vitale beroepen zeer belangrijk is voor de stad. Hoe verhoudt zich dit tot het feit dat er nu voor 225 al geen voorrang meer is (de 460 plekken zijn al gevuld)?

Antwoord:

Het behouden en werven van mensen met een vitaal beroep is belangrijk voor de stad. Juist daarom wordt er niet bezuinigd. Dit jaar speelden er echter een aantal zaken waardoor we de regeling in 2025 eerder hebben moeten stoppen dan gehoopt.

- De belangrijkste is dat het aantal aanvragen explosief is gestegen. Over heel 2024 waren er 442 aanvragen. Dit jaar hebben we op 1 mei al het maximum van 460 aanvragen bereikt. Dit komt doordat de regeling vorig jaar is geëvalueerd en uitgebreid. Er is toen o.a. in de media aandacht voor geweest. Ook heeft voor het eerst een aantal middenhuurprojecten de beroepenvoorrang actief. Dit heeft eraan bijgedragen dat de regeling steeds bekender wordt. Daarnaast is een aanvraag doen gratis, waardoor de drempel om een aanvraag in te dienen laag is. Hierdoor hebben we dit jaar veel meer aanvragen gekregen dan vooraf begroot.
- Hierbij komt dat het aantal beschikbare woningen beperkt is. Hierdoor vinden niet alle mensen met voorrang, ook daadwerkelijk op basis hiervan een woning. Van het huidige maximum van 460 aanvragen krijgt dit jaar naar verwachting de helft de voorrang toegewezen. Het lukt ongeveer de helft van die mensen (dus ca. 115) om op basis daarvan een woning te vinden. Als de vraag van mensen met een vitale beroepenvoorrang stijgt en het aanbod blijft gelijk, dan is het resultaat dat steeds minder mensen hun voorrang kunnen benutten om een woning te vinden. Dit leidt (in potentie) tot teleurstelling bij de mensen met voorrang en dat zou ons geen betrouwbare overheid maken. Zie ook de raadsbrief over dit onderwerp van 15 april 2025

Vraagnummer: 72

Fractie	Stadsbelang Utrecht
Portefeuillehouder(s)	Susanne Schilderman
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	2. Financieel vertrekpunt en toelichting
Paragraaf	2.3 Knelpunten en bijsturingen
Subparagraaf	Toelichting knelpunten en bijsturingen
Bladzijde (in pdf)	19
URL / Blz op website	Document Utrecht - Voorjaarsnota en Bestuursrapportage 2025 - iBabs Publieksportaal

Verbijzondering/context	Gevolgen tekort
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	PvdD8 en PvdA 11

Vraag	Het geld voor de aanpak van essentaksterfte is bijna op. Hoe gaat het college voorkomen dat er waardevolle essen verloren gaan zonder aanvullende structurele middelen? Wat zijn de gevolgen voor de biodiversiteit en het stadsklimaat als deze zieke bomen verdwijnen en niet vervangen worden door nieuwe aanplant?

Antwoord:

We willen het komende jaar onderzoeken op welke manier we de aanpak willen voortzetten. Er zijn op dit moment nog geen oplossingen om de boomziekte te bestrijden. Specifieke monitoring van essen op essentaksterfte blijft noodzakelijk om de ziekte vroeg op te kunnen sporen en maatregelen te kunnen nemen, omdat essentaksterfte het best te monitoren is in de zomermaanden. Essentaksterfte is bij reguliere boomveiligheidscontroles niet altijd goed te zien, doordat deze controles gedurende het hele jaar worden uitgevoerd (minimaal 1x per drie jaar).

In de aanpak essentaksterfte is afgesproken dat essen die gekapt moeten worden, worden vervangen. Dit doen we op basis van de leidraad herplant essentaksterfte, waarbij we zo veel als mogelijk soorten terug planten die waarde hebben voor biodiversiteit en klimaat.

Vraagnummer: 73

Fractie	Stadsbelang Utrecht
Portefeuillehouder(s)	Susanne Schilderman
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	2. Financieel vertrekpunt en toelichting
Paragraaf	2.3 Knelpunten en bijsturingen
Subparagraaf	Relatie met eerdere bezuinigingsmaatregelen: indexering, aanbesteding groen,
Bladzijde (in pdf)	17
URL / Blz op website	Document Utrecht - Voorjaarsnota en Bestuursrapportage 2025 - iBabs Publieksportaal

Verbijzondering/context	Resultaat nieuwe aanbesteding groenwerkzaamheden
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	SB2 en SB21

Vraag	Hoe verhoudt de structureel duurdere aanbesteding van groencontracten zich tot het principe van ‘groei in balans’, en hoe wordt het tekort door ontoereikende indexering opgevangen?

Antwoord:

Er is geen directe relatie met Groei in Balans. Groei in balans betreft investeringen. In dit geval gaat het om onderhoud. De meerkosten van de groencontracten hebben te maken met sterke tariefstijgingen van marktpartijen. De ontoereikende indexering veroorzaakte een tekort, hetgeen als knelpunt is opgelost in deze voorjaarsnota .

Vraagnummer: 74

Fractie	Stadsbelang Utrecht
Portefeuillehouder(s)	Dennis de Vries Eelco Eerenberg
Document	Voorjaarsnota 2025
Hoofdstuk	3
Paragraaf	3.3
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Er is een groeiend tekort aan betaalbare woonruimte voor jongeren.
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Hoeveel extra betaalbare woningen (<€750) voor jongeren worden concreet gerealiseerd tot 2027 en op welke locaties in de stad?

Antwoord:

In 2025 en 2026 worden circa 560 woningen gerealiseerd in de kernvoorraad (start bouw) voorbeelden van projecten zijn Thomas a Kempisplantsoen, Ivoordreef en Nieuw Buurland. Deze worden niet concreet gelabeld voor jongeren.
In de beleidsnota wonen die op 12 juni is aangenomen in uw raad wordt als nieuw onderdeel ingezet op het realiseren van meer jongerenwoningen. De komende periode zullen we met de woningbouwcorporaties uitwerken op welke manier dit vorm kan krijgen. Dit zal onderdeel worden van de nieuwe samenwerkingsafspraken.

Vraagnummer: 75

Fractie	Stadsbelang Utrecht
Portefeuillehouder(s)	Sharon Dijksma
Document	Voorjaarsnota 2025
Hoofdstuk	3
Paragraaf	3.4
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Stadsbelang Utrecht ziet dat handhaving en aanpak van overlast achterblijven in wijken buiten het centrum.
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Hoeveel extra handhavers worden er in 2025 structureel ingezet in de wijken Overvecht, Kanaleneiland en Zuilen? En hoe worden deze gefinancierd binnen deze Voorjaarsnota?

Antwoord:

Er zijn incidentele middelen voor de inzet van twee extra wijkboa's in Overvecht vanuit het programma Samen voor Utrecht, en één extra wijkboa voor Noordwest (Amsterdamsestraatweg e.o.) op basis van het coalitieakkoord (structureel).
Deze extra inzet komt bovenop de reguliere handhavingscapaciteit. Deze reguliere capaciteit wordt over de stad verdeeld op basis van de handhavingsvraag, zoals ervaren overlast (o.a. bewonersmeldingen) en politieke/bestuurlijke keuzes. Wijken als Overvecht, Noordwest (waaronder Zuilen) en Zuidwest (waaronder Kanaleneiland) krijgen relatief meer handhavingscapaciteit toegewezen dan wijken met een lagere handhavingsvraag.

Vraagnummer: 76

Fractie	Stadsbelang Utrecht
Portefeuillehouder(s)	Eva Oosters
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.2 Hervormingen en bezuinigingen
Subparagraaf	Thema 7: Verdienvermogen benutten
Bladzijde (in pdf)	
URL / Blz op website	41

Verbijzondering/context	Financiele middelen cultuur
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	In de nota staat ten aanzien van cultuur te lezen dat; "We hebben hierbij niet gekeken naar directe lastenverzwaring voor inwoners, maar stellen wel bezuinigingen (of eigenlijk inkomstenverhogingen) voor ten aanzien van: a) private financiering van de cultuursector"… Hoeveel inwoners met een kleine beurs bezoeken (percentueel) culturele activiteiten en beoordelen deze positief? Hoe verhoudt dit aantal zich tot het totaal aan bezoekers van culturele activiteiten?

Antwoord:

We hebben geen gegevens van het aantal inwoners met een kleine beurs dat culturele activiteiten bezoekt, en hoe deze hierover oordelen. Wat betreft cultuurbezoeken in het algemeen hebben we de gegevens beschikbaar vanuit de jaarrapportages van de culturele organisaties, die worden gesubsidieerd via de Cultuurnota. Deze gegevens zijn jaarlijks terug te vinden in de jaarstukken. In 2024 werden er 3,2 mln bezoeken gedaan aan de organisaties gesubsidieerd vanuit de Cultuurnota. In de Utrecht Monitor wordt het percentage Utrechters dat deelneemt aan cultuur uitgevraagd door middel van een enquête. In Utrecht zien we verschillen in cultuurdeelname tussen wijken, leeftijden en opleidingen. Utrechters die (zeer) goed kunnen leven van hun inkomen nemen vaker deel aan cultuur (94%) dan degenen die precies rondkomen (83%) of slecht rondkomen (73%).-We ondernemen verschillende acties voor cultuurdeelname voor inwoners met een kleine beurs, dit geeft enig inzicht in deelname aan cultuur door deze doelgroep, maar geen volledig beeld. Zo stellen we het Cultureel Doelgroepen Model beschikbaar waarmee culturele instellingen inzicht krijgen in hun publiek. Daarin zijn ook een aantal doelgroepen gedefinieerd die een kleinere beurs hebben. Ook hebben we bijvoorbeeld het jeugdfonds Sport en Cultuur, waarbij voor kinderen tot 18 jaar een bijdrage kan worden gevraagd voor cultuurdeelname. Het aantal aanvragen was 238 in 2024, dit is een stijging ten opzichte van de eerdere jaren. Tenslotte was diversiteit en inclusie onderdeel van de beoordeling van de Cultuurnota aanvragen. Aandacht voor bezoekers met een kleine beurs is hier nadrukkelijk onderdeel van. Een groot deel van culturele organisaties, besteedt hier op hun eigen wijze aandacht aan. Hier zijn echter geen exacte gegevens van bekend.

Vraagnummer: 77

Fractie	Stadsbelang Utrecht
Portefeuillehouder(s)	Dennis de Vries
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	2. Financieel vertrekpunt en toelichting
Paragraaf	2.3 Knelpunten en bijsturingen
Subparagraaf	Toelichting knelpunten en bijsturingen
Bladzijde (in pdf)	24
URL / Blz op website	24

Verbijzondering/context	Tweede woningen
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	In de Raadsbrief Leegstandverordening monitor 2024 en tweede woningen staat dat er geen financiële middelen zijn om met aanvullende regels te komen voor tweede woningen voor eigen gebruik. Toch is goed zicht op de hoeveelheid tweede woningen en het effect hiervan op het leegstandsbeleid en de doorstroming wel belangrijk. Waarom is het bezit van tweede woningen helemaal niet meegenomen in de paragraaf over leegstand in de voorjaarsnota?

Antwoord:

In de leegstandverordening is een meldplicht voor tweede woningen opgenomen. Door de meldplicht krijgen we zicht op hoeveel tweede woningen er in de stad zijn en de locatie van deze tweede woningen in de stad. Met deze informatie kunnen we adviseren of en welke aanvullende regels effectief zijn voor het bewaken van de bestaande woningvoorraad waardoor woningen gebruikt worden om (permanent) in te wonen. Voor de bekostiging van deze mogelijke aanvullende regels zijn nog geen middelen beschikbaar in de huidige meerjarenbegroting voor de opgave wonen. Voor deze (en andere) ongedekte kosten zoals opgenomen in de Beleidsnota Wonen zal de komende jaren nog dekking gevonden moeten worden.

Vraagnummer: 78

Fractie	Stadsbelang Utrecht
Portefeuillehouder(s)	Dennis de Vries
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	Bijlage 1 - Hervormingen en bezuinigingen: totaallijst
Paragraaf	
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	97
URL / Blz op website	97

Verbijzondering/context	Woningnood
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	In de raadsbrief over voorrang jongeren midden huur staat: “we willen meer passend aanbod realiseren (jongerenwoningen en woningdelen). Tegelijkertijd is deze inzet afhankelijk van besluitvorming door uw raad en de financiële mogelijkheden. De komende tijd gaan we hier, afhankelijk van de keuzes die u maakt en de financiële (on)mogelijkheden, voortvarend mee aan de slag.” Waarom staat er in de voorjaarsnota niets over de financiële middelen die hier (dan wel niet) voor kunnen worden vrijgemaakt?

Antwoord:

In de raadsbrief wordt de verbinding gelegd met de beleidsnota wonen die op 12 juni in de raad is aangenomen. Daarin staat benoemd dat de meerjarenbegroting voor de opgave wonen, inclusief de daarmee samenhangende budgetten voor vergunningen, toezicht en handhaving, tot en met 2026 voor een groot deel incidenteel is bekostigd. Het gevolg is dat een aanzienlijk deel van de kosten voor activiteiten die in de beleidsnota zijn omschreven, niet structureel is gedekt. Voor deze ongedekte kosten van activiteiten zal de komende jaren nog dekking gevonden moeten worden. Lukt dat niet, dan zullen de bijbehorende activiteiten niet starten of niet worden gecontinueerd met als mogelijk gevolg dat de doelen niet worden behaald.

Vraagnummer: 79

Fractie	Stadsbelang Utrecht
Portefeuillehouder(s)	Dennis de Vries; Susanne Schilderman
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	Bijlage 3 - Hervormingen en bezuinigingen: afgevallen maatregelen
Paragraaf	02. Ontwikkelen en wonen voor iedereen
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	62
URL / Blz op website	62

Verbijzondering/context	Vitale Beroepenvoorrang
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	In de raadsbrief Vitale beroepsvoorrang staat dat het beperkte aantal voorrangswoningen voor vitale beroepen. "…kan ertoe leiden dat deze vitale beroepen mogelijk moeilijker woonruimte kunnen vinden in onze stad en dat zij elders een woning en baan vinden. Als deze situatie zich voordoet dan heeft dit een negatief effect op het tekort aan vitale beroepen in de stad." Waarom staat er in de voorjaarsnota (behalve het niet bezuinigen op de beperkte voorrangsregeling) niets over hoe we deze vitale beroepen wel kunnen werven en behouden (nu er duidelijk te weinig woningen beschikbaar zijn)?

Antwoord:

De reden is dat onlangs (8 mei 2025) de beleidsnota arbeidsmarkt 2025-2028 is vastgesteld. Deze beleidsnota gaat in op het realiseren van een weerbare en wendbare Utrechtse arbeidsmarkt. Een arbeidsmarkt waar vraag en aanbod van arbeid nu en in de toekomst beter op elkaar zijn afgestemd. Dit met het doel om de kwaliteit en beschikbaarheid van (publieke) diensten te borgen en maatschappelijke transities mogelijk te maken. Ons arbeidsmarktbeleid richten we dan ook op de tekortsectoren die relevant zijn voor het realiseren van de maatschappelijke opgaven in onze stad. In de beleidsnota wonen die op 12 juni door uw raad is aangenomen staat hoe we omgaan met de schaarste van woningen.

Vraagnummer: 80

Fractie	Stadsbelang Utrecht
Portefeuillehouder(s)	Susanne Schilderman/Linda Voortman
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	
Paragraaf	
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Herplant bomen
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	In de Voorjaarsnota 2025 staat niets over de herplant van bomen. In de praktijk worden regelmatig kleinere bomen teruggeplant dan is afgesproken in het Utrechtse bomenbeleid. Klopt het dat deze praktijk afwijkt van het beleid, en hoe ziet het college hierop toe? Wordt bij herplant de minimale stamomtrek en soortkeuze zoals afgesproken in het bomenbeleid nageleefd?

Antwoord:

De beleidsregel Herplant naar waarde, stelt m.b.t. de aanplant van bomen binnen de bomenhoofdstructuur een aanplanteis van minimaal 20-25 cm omtrek van de boomstam op 1.30 meter boven het maaiveld. Voor de overige gebieden en straten geldt een minimum van 16-18 cm omtrek van de boomstam op 1.30 meter hoogte boven het maaiveld. De herplant voldoet hieraan.

Vraagnummer: 81

Fractie	Stadsbelang Utrecht
Portefeuillehouder(s)	Linda Voortman
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	
Paragraaf	
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Dierenwelzijn
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	In de Voorjaarsnota 2025 wordt dierenwelzijn nergens expliciet benoemd, terwijl dieren een integraal onderdeel zijn van onze stad: van huisdieren tot vogels, egels en insecten die leven in het stedelijk groen. Hoe verklaart het college dat dierenwelzijn geen plaats heeft gekregen in deze voorjaarsnota? Is dierenwelzijn onderdeel van effectbeoordelingen bij bezuinigingen op beheer openbare ruimte? Komt er in de Programmabegroting 2026 wél een expliciete paragraaf over dierenwelzijn?

Antwoord:

In de voorjaarsnota staat alleen een melding als er financiële of inhoudelijke wijzigingen zijn, zoals bezuinigingen, die zijn er niet.
In de programmabegroting 2026 is het onderdeel van doelstelling 3 Extra Groen van het programma Aantrekkelijke groene leefomgeving en erfgoed. Daarin worden ook activiteiten met betrekking tot dierenwelzijn benoemd.

Vraagnummer: 82

Fractie	Stadsbelang Utrecht
Portefeuillehouder(s)	Senna Maatoug
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	Bijlage 2 - Hervormingen en bezuinigingen: per maatregel toegelicht
Paragraaf	Thema 2: Scherper prioriteren in beleid en werk
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	54
URL / Blz op website	54

Verbijzondering/context	Mobiliteitsmnagement
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	In de voorjaarsnota staat te lezen dat; "In het Meerjarenprogramma Bereikbaarheid (MPB) 2024 is besloten om investeringsruimte uit het MPB alvast te reserveren voor toekomstige investeringen voor mobiliteitsmanagement (stimuleren en sturen op vraag en gedrag binnen mobiliteit) vanaf 2030." Hoeveel van de mobiliteitsbewegingen in onze gemeente komen van forenzen en welke kosten zijn daarmee gemoeid?

Antwoord:

Uit het landelijke onderzoek Onderweg in Nederland (ODiN, CBS) blijkt dat van alle verplaatsingen binnen, van en naar Utrecht in heel 2023 20,2% een woon-werkverplaatsing (forenzen) van en naar Utrecht was (afgerond 135,6 miljoen verplaatsingen in 2023).
Hoeveel kosten exact gemoeid zijn met de mobiliteitsbewegingen van forenzen weten we niet. Dit is een gedeelde verantwoordelijkheid waarin we samenwerken met o.a. Provincie en Rijk. Voor de totale kosten vanuit de gemeente Utrecht van het Programma Bereikbaarheid verwijzen we naar de Programmabegroting.

Vraagnummer: 83

Fractie	Stadsbelang Utrecht
Portefeuillehouder(s)	Sharon Dijksma
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	
Paragraaf	
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Op meerdere plekken in de Voorjaarsnota wordt er melding gemaakt dat er te weinig capaciteit of middelen beschikbaar zijn voor handhaving. Op hoeveel dossiers wordt er niet structureel gehandhaafd? In hoeveel gevallen gaat het om gevallen waartoe we landelijk verplicht zijn en in hoeveel gevallen gaat het om regels of randvoorwaarden die we zelf bepaald hebben?

Antwoord:

Toezicht en handhaving staan inderdaad onder druk. Dat betekent niet dat er daardoor op bepaalde onderdelen structureel niet gehandhaafd wordt. Toezicht en handhaving gebeuren, conform de handhavingsstrategieën, risicogestuurd. Wettelijke taken en veiligheid blijven daardoor altijd gewaarborgd. Het is eerder de preventieve kant (verbinding onderhouden en vroegsignalering in de wijken) die onder druk komt te staan.

Vraagnummer: 84

Fractie	Stadsbelang Utrecht
Portefeuillehouder(s)	Susanne Schilderman
Document	Voorjaarsnota 2025
Hoofdstuk	3
Paragraaf	3.3
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Inwoners geven aan dat de kwaliteit van het groenonderhoud en straatmeubilair achteruitgaat in diverse wijken.
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	SB2 en SB10

Vraag	Wat is de inzet van het college om het basisonderhoudsniveau van de openbare ruimte in alle wijken minimaal op peil te houden, en welke extra middelen zijn hiervoor beschikbaar gesteld in deze Voorjaarsnota?

Antwoord:

Op dit moment onderhouden we het groen in de openbare ruimte op beeldkwaliteit, namelijk op CROW-B met uitzondering op bedrijventerreinen (CROW-C). Deze beeldkwaliteit wordt 13 keer per jaar gemonitord. Uit deze monitor blijkt dat we voldoen aan deze vastgesteld beeldkwaliteit. We zien daarom geen dalende trend.

Onderdeel van deze voorjaarsnota is een knelpunt als gevolg van duurdere contracten voor groen werkzaamheden door marktwerking. De gemeentebrede indexering was ontoereikend. Er is daarom 724.000 beschikbaar gesteld om de hogere kosten te dekken, zodat we het groen op het afgesproken niveau kunnen blijven onderhouden.

Vraagnummer: 85

Fractie	Stadsbelang Utrecht
Portefeuillehouder(s)	Senna Maatoug
Document	Voorjaarsnota 2025
Hoofdstuk	3
Paragraaf	3.3
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Bewoners in de buitenwijken en ondernemers geven aan dat het steeds lastiger wordt om bereikbaar te blijven vanwege parkeerdruk en bereikbaarheid via OV.
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Welke concrete maatregelen neemt het college in 2025 om de parkeercapaciteit in wijken buiten het centrum te behouden of verbeteren, en hoe wordt de bereikbaarheid van deze wijken met het OV versterkt?

Antwoord:

De ruimte in de stad is beperkt. We moeten schaarse openbare ruimte zo goed mogelijk verdelen. Een van de instrumenten hiervoor is het inzetten op de mobiliteitstransitie Onze inzet is gericht op de mobiliteitstransitie. Dat wil zeggen dat we het autogebruik niet verder willen laten groeien en andere vervoerswijzen (lopen, fietsen, het gebruik van deelmobiliteit en openbaar vervoer) willen bevorderen. Door het aanmoedigen van andere verplaatsingswijzen en het reguleren van het parkeren maken we ruimte vrij en houden we de stad bereikbaar voor inwoners, bezoekers en ondernemers die de auto echt nodig hebben. Daarnaast kunnen we door deze inzet woningen blijven bouwen. Parkeren speelt een belangrijke rol bij de bereikbaarheid van de stad en in de ruimtelijke ordening. Dit betekent ook dat er wordt gekeken naar de beschikbare parkeercapaciteit op straat.
Het invoeren van betaald parkeren en opheffing van onderbenutte parkeerplaatsen zijn twee instrumenten om dit doel te bereiken. Wij herkennen het beeld niet dat er te weinig parkeercapaciteit buiten het centrum is. Wij houden de parkeerdruk volgens deze werkwijze in de gaten:

- Bij invoering van het betaald parkeren wordt een nulmeting naar de parkeerdruk verricht in het desbetreffende rayon. De meting wordt een halfjaar na invoering herhaald;
- 1x per 2 jaar vindt een reguliere parkeerdrukmeting plaats in de wijken waar betaald parkeren geldt;
- Incidenteel wordt de parkeerdruk gemeten bij herinrichtingsprojecten en gebiedsontwikkelingen.

De bereikbaarheid van buitenwijken versterken met OV doen we onder meer door de aanleg hoogwaardig openbaar vervoer (HOV)-netwerk, zie ook: Openbaar vervoer | gemeente Utrecht (link: https://www.utrecht.nl/wonen-en-leven/verkeer/openbaar-vervoer)

Vraagnummer: 86

Fractie	Stadsbelang Utrecht
Portefeuillehouder(s)	Dennis de Vries Eelco Eerenberg Eva Oosters
Document	Voorjaarsnota 2025
Hoofdstuk	3. Inhoudelijke ontwikkelingen die aandacht en bijsturing vragen
Paragraaf	3.1 Hervormingen sociaal domein
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Stadsbelang Utrecht wil dat jongeren meer invloed kunnen uitoefenen op beleid dat hen raakt en wil dat mentaal welzijn meer prioriteit krijgt.
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Welke middelen zijn in de Voorjaarsnota gereserveerd voor programma's die jongeren actief betrekken bij gemeentebeleid en mentale gezondheid versterken, en hoe worden deze jongeren hierin ondersteund?

Antwoord:

Jongeren worden, net als andere inwoners, actief betrokken bij het tot stand komen van beleid volgens de principes van Samen Stad Maken en Vreedzaam. Jongerenparticipatie wordt gedekt vanuit budgetten uit meerdere programma's binnen de organisatie die niet apart zijn gereserveerd/gelabeld. In opdrachten aan welzijnspartners is opgenomen dat de stem van jongeren en kinderen wordt meegenomen in het activiteitenaanbod. De gemeente werkt ook samen met jongerenpanels zoals Young Minds Utrecht en ExpEx. Hiervoor is een totaal bedrag van €162.021 beschikbaar gesteld. Ook via het Initiatievenfonds zijn er laagdrempelige mogelijkheden voor jongeren om eigen initiatieven te realiseren bijvoorbeeld in het kader van mentale gezondheid. In het uitvoeringsprogramma Samenwerken met jongeren, die de raad in Q4 ontvangt, komen wij terug op jongerenparticipatie. Voor mentale gezondheid zijn er coalitiemiddelen beschikbaar tot en met 2026. Mentale gezondheid is ook onderdeel van de opdrachten aan welzijnspartners. De raad ontvangt eind Q2 het uitvoeringsprogramma Mentale gezondheid.

Vraagnummer: 87

Fractie	Stadsbelang Utrecht
Portefeuillehouder(s)	Linda Voortman
Document	Voorjaarsnota 2025
Hoofdstuk	3
Paragraaf	3.3
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Stadsbelang Utrecht wil dat er meer kansen komen voor werkzoekenden in hun eigen wijk, o.a. via wijkgerichte werkgelegenheidsprojecten.
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Welke wijkgerichte werkgelegenheidsprojecten worden in 2025 ondersteund vanuit de Voorjaarsnota, en hoe worden deze afgestemd op lokale behoeften in o.a. Overvecht, Kanaleneiland en Zuilen?

Antwoord:

Op dit moment zijn de volgende wijkgerichte werkgelegenheidsprojecten actief:
- Werkwinkels: een laagdrempelige plek in de wijk voor de begeleiding van inwoners bij het zetten van duurzame stappen richting werk en scholing. Er zijn twee spreekuren op vaste locaties in Overvecht en Kanaleneiland en 8 externe spreekuren op basisscholen (voor ouders), buurthuizen en de bibliotheek in Overvecht, Kanaleneiland, Hoograven en Leidsche Rijn. We zijn in gesprek over het starten van een spreekuur in Zuilen/Ondiep.
- Een gastouderproject waarbij vrouwen uit Overvecht in hun eigen wijk worden opgeleid tot gastouder of nanny.
- Orientatieprogramma, waarbij wijkbewoners bij bedrijven in de wijk (en daar net buiten) langs gaan om te ontdekken welke mogelijkheden zij bieden op het gebied van werk en opleiding.
- Jobhunters specifiek voor wijkbewoners uit Overvecht en Kanaleneiland. Zij benaderen met CV’s onder de arm gericht werkgevers uit de wijk en ondersteunen hen om het bestaande werk passend te maken voor de werkzoekenden.
- Bewonersverbinders gaan op huisbezoek met de woningcorporatie in renovatieflats en halen actief hulpvragen op, ook op gebied van werk en scholing. Zij zijn actief in buurten in Overvecht en Zuilen.

Vraagnummer: 88

Fractie	Stadsbelang Utrecht
Portefeuillehouder(s)	Linda Voortman
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	Bijlage 3 - Hervormingen en bezuinigingen: afgevallen maatregelen
Paragraaf	05. Aantrekkelijke, groene leefomgeving en erfgoed
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	61
URL / Blz op website	Document Utrecht - Voorjaarsnota en Bestuursrapportage 2025 - iBabs Publieksportaal

Verbijzondering/context	Prioritering
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Wordt bij het verminderen van beleidsinzet nog wel prioriteit gegeven aan vergroening, klimaatadaptatie en biodiversiteit, zoals in het coalitieakkoord is afgesproken? Als college erkent u dat deze bezuinigingen “pijn doen” en nu dus ook het inhoudelijke beleidswerk voor de stad raken.

Antwoord:

We hebben op meerdere beleidsvelden moeten bezuinigen en dat raakt de werkzaamheden. Binnen de integrale opgaven houden we de focus op vergroening, klimaatadaptatie en biodiversiteit.
We zijn terughoudend met nieuw beleid maken. We geven vooral prioriteit aan de uitvoering, maar het blijft dat we minder kunnen doen met minder budget.

Vraagnummer: 88a

Fractie	Stadsbelang Utrecht
Portefeuillehouder(s)	Dennis de Vries
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	Bijlage 3 - Hervormingen en bezuinigingen: afgevallen maatregelen
Paragraaf	02. Ontwikkelen en wonen voor iedereen
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	62
URL / Blz op website	62

Verbijzondering/context	Vitale Beroepenvoorrang
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	In de raadsbrief Vitale beroepsvoorrang staat dat het beperkte aantal voorrangswoningen voor vitale beroepen. "…kan ertoe leiden dat deze vitale beroepen mogelijk moeilijker woonruimte kunnen vinden in onze stad en dat zij elders een woning en baan vinden. Als deze situatie zich voordoet dan heeft dit een negatief effect op het tekort aan vitale beroepen in de stad." Krijgen, om de vitale beroepsbeoefenaars die we nu hebben te behouden en te zorgen dat zij niet elders een baan vinden, vitale beroepsbeoefenaars die nu in Utrecht wonen eerder voorrang dan mensen met een vitaal beroep elders? Zo nee, waarom niet?

Antwoord:

In de nadere regel Huisvestingverordening staan de diverse voorwaarden om in aanmerking te komen voor vitale beroepenvoorrang. Een van de voorwaarden is dat je in de gemeente Utrecht moet werken. Mensen met een vitaal beroep elders krijgen dus geen voorrang. Deze laatste groep voorrang geven zou betekenen dat ze met voorrang een woning kunnen krijgen in Utrecht. Het betekent niet dat ze daardoor in de gemeente Utrecht gaan werken. Voorrang voor mensen met een vitaal beroep die elders werken is daarom niet aan de orde.
Daarnaast geldt dat degenen die aan de voorwaarden voldoen en de voorrang verkrijgen, allemaal dezelfde mate van voorrang hebben. Er is geen rangorde in de vitale beroepenvoorrang nodig om vitale beroepen te werven of te behouden voor de stad.

Vraagnummer: 89

Fractie	ChristenUnie
Portefeuillehouder(s)	Dennis de Vries
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	Bijlage 2 - Hervormingen en bezuinigingen: per maatregel toegelicht
Paragraaf	Thema 2: Scherper prioriteren in beleid en werk
Subparagraaf	02. Ontwikkelen en wonen voor iedereen
Bladzijde (in pdf)	51
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Er worden verhuisadviseurs ingezet ter bevordering van de doorstroming op de woningmarkt.
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Kan worden toegelicht hoeveel fte's hiervoor werden ingezet?

Antwoord:

Dit betreft geen formatie, maar een opdracht aan een extern bureau. De woonadviseur ouderen, de voormalige verhuisadviseur, werkt op basis van concrete aanvragen van ouderen over hun woonsituatie nu of in de toekomst. In 2024 waren er 251 nieuwe aanmeldingen bij de woonadviseur. De woonadviseur is een gezamenlijke opdracht van de STUW corporaties en de gemeente Utrecht die wordt uitgevoerd door een externe partij.

Vraagnummer: 90

Fractie	ChristenUnie
Portefeuillehouder(s)	Dennis de Vries
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	Bijlage 2 - Hervormingen en bezuinigingen: per maatregel toegelicht
Paragraaf	Thema 2: Scherper prioriteren in beleid en werk
Subparagraaf	02. Ontwikkelen en wonen voor iedereen
Bladzijde (in pdf)	
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Er worden verhuisadviseurs ingezet ter bevordering van de doorstroming op de woningmarkt.
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Wat was de verdeling van kosten tussen de gemeente en de corporaties? (Graag in euro’s)

Antwoord:

De gemeente Utrecht en de STUW corporaties betalen ieder de helft van de kosten van de woonadviseur ouderen. Afhankelijk van het aantal aanmeldingen in het jaar (die per traject worden afgerekend) kunnen de kosten jaarlijks wat fluctueren. In 2024 bedroegen de kosten voor de gemeente zo'n €63.000

Vraagnummer: 91

Fractie	ChristenUnie
Portefeuillehouder(s)	Dennis de Vries
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	Bijlage 2 - Hervormingen en bezuinigingen: per maatregel toegelicht
Paragraaf	Thema 2: Scherper prioriteren in beleid en werk
Subparagraaf	02. Ontwikkelen en wonen voor iedereen
Bladzijde (in pdf)	
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Het voorstel is om te stoppen met deze inzet.
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Wat levert de bezuiniging van enkel het afschaffen van de verhuisadviseur de gemeente structureel op?

Antwoord:

De bezuiniging op de verhuisadviseur levert structureel € 29.000 per jaar op. De bezuiniging is minder dan de lasten in 2024, omdat er vanaf 2025 al is bezuinigd (UBA bezuiniging VJN 2024) op de woonadviseur.

Vraagnummer: 92

Fractie	ChristenUnie
Portefeuillehouder(s)	Dennis de Vries
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	Bijlage 2 - Hervormingen en bezuinigingen: per maatregel toegelicht
Paragraaf	Thema 2: Scherper prioriteren in beleid en werk
Subparagraaf	02. Ontwikkelen en wonen voor iedereen
Bladzijde (in pdf)	
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Het voorstel is om te stoppen met deze inzet.
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Stoppen de corporaties ook met hun bijdragen aan de verhuisadviseurs of blijft hun aandeel overeind?

Antwoord:

De woonadviseur ouderen is een gezamenlijke opdracht van de gemeente en de STUW corporaties. In aanloop naar de voorjaarsnota is met de corporaties gesproken over het voortzetten van de verhuisadviseur als de middelen van de gemeente zouden wegvallen. Corporaties hebben aangegeven dat zij pleiten voor een instandhouding van de gemeentelijke middelen voor de woonadviseur. Over eventuele voorzetting of het stoppen van de financiering door corporaties wanneer de bezuiniging wordt doorgevoerd is door het STUW bestuur nog geen besluit genomen.

Vraagnummer: 93

Fractie	ChristenUnie
Portefeuillehouder(s)	Susanne Schilderman
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	Bijlage 2 - Hervormingen en bezuinigingen: per maatregel toegelicht
Paragraaf	Thema 2: Scherper prioriteren in beleid en werk
Subparagraaf	08. Werk, toekomstbestendige economie en bestaanszekerheid
Bladzijde (in pdf)	55
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Afschalen circulaire bedrijvigheid en ondernemers. Hierdoor kan minder gedaan worden om circulair ondernemerschap, circulaire arbeidsmarkt en ruimte voor circulaire bedrijvheid te stimuleren en faciliteren. Ook zal er minder samenwerking tussen gemeente en bedrijven mogelijk zijn.
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	19, 93, 94, 151, 156, 287

Vraag	Kan met voorbeelden worden toegelicht hoe dat stimuleren en faciliteren eruitzag en wat kan er door deze voorgestelde bezuiniging niet meer gedaan worden?

Antwoord:

We stimuleren het vormen van circulaire ondernemersnetwerken als Circulair Utrecht, DigiC, Green Deal Lage Weide, Grondstoffencorridor, UPcycle centrum. Daar werken we mee samen. Circulaire initiatieven van ondernemers ondersteunen we financieel via subsidies als de MKB Innovatievoucher circulaire economie, samenwerking met ondernemers via inkoop en informatie over EU-subsidies. Daarnaast zijn we medeorganisator van initiatieven als de Utrechtse Circulaire Innovatietop. Daarnaast ondersteunen we advies en begeleiding vanuit team Utrecht Circulair, Impact consults (Impact030) en Ondernemer Centraal. Op het gebied van ruimte, werken we onder meer aan circulair bedrijvenpark Strijkviertel.
De samenwerking met partners/netwerken zoals DigiC en Cirkelstad is voor ons een belangrijke manier om in contact te zijn met werkgevers en zicht te houden op hun vragen en behoeften op het gebied van arbeid en vaardigheden. Minder aanwezigheid en invloed binnen deze netwerken bemoeilijkt het voor ons om deze arbeidsmarktvraag tijdig te signaleren en het onderwerp te agenderen binnen circulaire netwerken en samenwerkingen. DigiC zal minder capaciteit voor business development hebben om samenwerking met de gemeente te ondersteunen. Onze rol in dit speelveld wordt hierdoor minder zichtbaar en minder verbindend.
Minder personele inzet bemoeilijkt het voor ons om de arbeidsmarktvraag tijdig te signaleren en het onderwerp te agenderen binnen circulaire initiatieven.

Vraagnummer: 94

Fractie	ChristenUnie
Portefeuillehouder(s)	Susanne Schilderman
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	Bijlage 2 - Hervormingen en bezuinigingen: per maatregel toegelicht
Paragraaf	Thema 2: Scherper prioriteren in beleid en werk
Subparagraaf	08. Werk, toekomstbestendige economie en bestaanszekerheid
Bladzijde (in pdf)	
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Afschalen circulaire bedrijvigheid en ondernemers. Hierdoor kan minder gedaan worden om circulair ondernemerschap, circulaire arbeidsmarkt en ruimte voor circulaire bedrijvheid te stimuleren en faciliteren. Ook zal er minder samenwerking tussen gemeente en bedrijven mogelijk zijn.
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	19, 93, 151, 156, 287

Vraag	Wat voor soort samenwerkingen tussen gemeente en bedrijven zullen minder mogelijk zijn?

Antwoord:

De samenwerking met partners/netwerken zoals DigiC en Cirkelstad is voor ons een belangrijke manier om in contact te zijn met werkgevers en zicht te houden op hun vragen en behoeften op het gebied van arbeid en vaardigheden. Minder aanwezigheid en invloed binnen deze netwerken bemoeilijkt het voor ons om deze arbeidsmarktvraag tijdig te signaleren en het onderwerp te agenderen binnen circulaire netwerken en samenwerkingen. DigiC zal minder capaciteit voor business development hebben om samenwerking met de gemeente te ondersteunen. Onze rol in dit speelveld wordt hierdoor minder zichtbaar en minder verbindend.

Vraagnummer: 95

Fractie	ChristenUnie
Portefeuillehouder(s)	Rachel Streefland Eelco Eerenberg
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	2. Financieel vertrekpunt en toelichting
Paragraaf	2.3 Knelpunten en bijsturingen
Subparagraaf	Toelichting knelpunten en bijsturingen
Bladzijde (in pdf)	22
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	In de laatste zin van dit punt staat '..., maar we zetten verder in op dekking vanuit regiogemeenten en op mogelijkheden om de kosten meer in lijn te brengen met de vergoedingen op basis van het wettelijk minimum.'
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	114, 213, 256, 331

Vraag	Wat is het verschil tussen de Utrechtse standaard en het wettelijk minimum? Of in andere woorden, wat doen we in Utrecht bovenop het wettelijk minimum?

Antwoord:

In Utrecht bieden we deze groep kinderen het wettelijk minimum aan JGZ zorg. Namelijk een intake om in te schatten wat hun situatie is en advisering over wat nodig is voor de gezondheid van het kind, waaronder een vaccinatieplan en het uitvoeren hiervan. Dit vraag veelal inhalen van vaccinaties en samen met de kernpartners zorg voor passende ondersteuning en zorg.

Vraagnummer: 96

Fractie	ChristenUnie
Portefeuillehouder(s)	Susanne Schilderman Dennis de Vries
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	3. Inhoudelijke ontwikkelingen die aandacht en bijsturing vragen
Paragraaf	3.1 Hervormingen sociaal domein
Subparagraaf	Zorg en ondersteuning jeugdigen
Bladzijde (in pdf)	27
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	We gaan ervan uit dat het Rijk zijn financiële en inhoudelijke verplichtingen ook langjarig nakomt, ...'
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Op welke gronden gaat het college hiervan uit?

Antwoord:

Met deze formulering bedoelen we dat we ervan uitgaan dat het Rijk zich opstelt als een betrouwbare partner en een toereikende structurele bekostiging beschikbaar stelt voor gemeenten; voor het bieden van jeugdhulp maar ook voor alle andere taken waar gemeenten verantwoordelijk voor zijn. In dat kader lopen er ook gesprekken tussen Rijk en VNG over nieuwe financiële arrangementen voor jeugdzorg en Wmo, die beter aansluiten bij de financiële en bestuurlijke verhoudingen en voorspelbaarheid bieden voor beide partijen. We gaan ervan uit dat dit daadwerkelijk leidt tot stabiele, toereikende bekostiging voor onze taken.

Vraagnummer: 97

Fractie	ChristenUnie
Portefeuillehouder(s)	Dennis de Vries
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Inschattingen inkomsten Rijk en overig
Subparagraaf	1. Inschatting inkomsten Jeugd
Bladzijde (in pdf)	44
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Alinea na de opsommingstekens: 'Het kabinet heeft toegezegd aan de VNG om de komende maanden naar ruimte te zoeken om gemeenten alsnog daarvoor te compenseren.'
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	16, 29, 110, 111

Vraag	Is de inschatting dat deze nabetaling na de val van het kabinet nog steeds komt?

Antwoord:

De VNG heeft een afspraak gemaakt met het kabinet dat uiterlijk bij de komende Miljoenennota duidelijkheid wordt gegeven over het al dan niet bieden van compensatie van het tekort op jeugd over de jaren 2023 en 2024. In afwachting daarvan is de aangekondigde juridische procedure opgeschort. Het is op dit moment nog lastig in te schatten wat de val van het kabinet betekent voor deze afspraak. Los daarvan heeft de VNG al aangekondigd dat de Staat in gebreke zal worden gesteld als op 16 september bij Prinsjesdag niet aan de wettelijke verplichting wordt voldaan om gemeenten te compenseren voor de uitgaven voor de jeugdzorg in 2023 en 2024.

Vraagnummer: 98

Fractie	ChristenUnie
Portefeuillehouder(s)	Senna Maatoug/Susanne schilderman
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	Bijlage 2 - Hervormingen en bezuinigingen: per maatregel toegelicht
Paragraaf	Thema 2: Scherper prioriteren in beleid en werk
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	54
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Geen advisering meer voor bodemenergie t.b.v. warmtetransitie'
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Wat voor gevolgen heeft deze bezuiniging voor de energietransitie?

Antwoord:

Bodemenergie wordt eind 2025 integraal meegenomen in de nieuwe beleidsnota Warmte en het uitvoeringsprogramma. Binnen bodem en ondergrond zijn er geen middelen meer voor onderzoeken, bepalen van randvoorwaarden en innovaties. Wel wordt bodemenergie meegenomen via de advisering in de gebiedsteams en via de projecten (QuickScans, UPG documenten, etc.).
In het kader van de actualisatie van het gebiedsgericht grondwater beheer (GGB) wordt het gebruik van het grondwater, waarin zich ook drinkwaterbronnen kunnen bevinden meegewogen. We verwachten dat de impact van deze bezuinigingen voor de energietransitie beperkt is.

Vraagnummer: 99

Fractie	ChristenUnie
Portefeuillehouder(s)	Susanne Schilderman
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	Bijlage 2 - Hervormingen en bezuinigingen: per maatregel toegelicht
Paragraaf	Thema 2: Scherper prioriteren in beleid en werk
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	54
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Minder speelruimte-scans GGiOR
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Wordt de speelruimtescan wel nog meegenomen bij de bouw van nieuwe wijken/buurten?

Antwoord:

Bij de bouw van nieuwe wijken/buurten wordt de speelruimtenorm uit de visie ‘Spelen in je eigen buurt’ direct meegenomen. Daarbij gaat het zowel over kwantiteit als over kwaliteit (zoals bereikbaarheid, spelen in het groen, vrije speelruimte, spelen op straat).
Een speelruimtescan is een ‘nulmeting’ van bestaande wijken. Gemiddeld maken we nu van elke wijk iedere tien jaar een nieuwe speelruimtescan, waar dat eerst iedere 5 jaar was.

Vraagnummer: 100

Fractie	ChristenUnie
Portefeuillehouder(s)	Senna Maatoug
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	Bijlage 2 - Hervormingen en bezuinigingen: per maatregel toegelicht
Paragraaf	Thema 2: Scherper prioriteren in beleid en werk
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	55
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Afschalen arbeidsmarktaanpak energietransitie
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Welke gevolgen heeft dit voor de energietransitie?

Antwoord:

De bezuiniging maakt dat onze arbeidsnetwerkpartners (met name bij installateurs, bouwers en aannemers) een jaar eerder zelfstandig een vervolg moeten geven aan de opgestarte projecten. Of ze dat kunnen, is nog onzeker. Zij zijn de grootste belanghebbende bij het doen van de arbeidsmarktaanpak: bevorderen doorstroom/vasthouden van arbeidskrachten in technische beroepen, maar zijn nog niet financieel gecommitteerd. Dit kan met name gevolgen hebben voor het in juni gelanceerde Arbeidsmatchplatform Utrecht. Dat is nu gefinancierd door de gemeente en moet – na het slagen van een pilot in 2025 – overgenomen worden door de partners. Door de bezuiniging is deze overgangsperiode een jaar verkort.

Vraagnummer: 101

Fractie	ChristenUnie
Portefeuillehouder(s)	Eva Oosters Rachel Streefland
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	2. Financieel vertrekpunt en toelichting
Paragraaf	2.4 Niet ingepaste onderwerpen
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	24
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Ontzie plan Einstein (motie 360)
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	104, 108, 215, 258,

Vraag	op welke gronden is geconcludeerd dat dit niet haalbaar is, terwijl de raad hierover expliciet een opdracht heeft meegegeven?Welke inspanningen er zijn verricht om binnen de concessievergoeding voor laadpalen vanaf 2028 of binnen het programma zelf wél dekking te vinden? Kunnen de vrijgevallen gelden van het Project Staatloosheid hiervoor worden aangewend? Zo ja/nee, waarom?

Antwoord:

a.Het verhogen van de concessiebaten, hebben wij onderzocht. Het ophogen van de laadprijs is, vanwege contractuele verplichtingen (laadconcessies), op korte termijn niet mogelijk, dit is bij de Voorjaarsnota van 2024 aan de raad gemeld. Mede daarom wordt (ook in de Motie) naar de langere termijn gekeken: vanaf 2028 is het technisch wél mogelijk (bij het aangaan van een nieuwe concessie). Maar, als er 5 ton gevonden zou worden, moet daarvan vervolgens 3 ton met een kasschuif naar voren worden geschoven, naar 2026 en 2027. Zo'n kasschuif is riskant, want als we vanaf 2028 onvoldoende laadopbrengsten realiseren, dan is er alsnog een tekort. Vanwege deze risico's acht het college de Motie onuitvoerbaar.
Reeds bij de Voorjaarsnota 2024 is besloten om de concessievergoeding voor nieuwe contracten te verhogen van 4 naar 6 cent/kWh, en concessieopbrengsten boven de 1 miljoen euro (benodigd voor de programmaorganisatie Emissieloos Vervoer) naar de algemene middelen over te hevelen.
De concessievergoeding van bestaande contracten verhogen is niet mogelijk. Op 1 januari 2028 gaat er een nieuw contract in. Op 1 januari zijn er nog geen inkomsten uit dit nieuwe contract. Op 31 december 2028 zullen er ongeveer 300 laadpalen staan die inkomsten genereren. De inkomsten zijn derhalve nog relatief beperkt dat jaar en liggen, op basis van 6 cent/kWh, op ongeveer € 100.000. Per cent verhoging komt daar ongeveer € 18.000,- bij. Om tot € 500.000,- extra inkomsten te komen is een verhoging van de concessievergoeding van 42 cent nodig (inclusief afdracht 25,5% vennootschapsbelasting en BTW) op de laadprijs van ongeveer 43 cent/kWh (inclusief BTW). De laadprijs wordt dan 85 cent/kWh. Deze geldt alleen voor de nieuwe concessie. Op de eerder geplaatste laadpalen blijft dan het lagere tarief gelden. Onder punt 6 stelt de Motie echter dat een verhoging van de concessievergoeding niet ten koste mag gaan van ambities naar emissieloos vervoer. De concessievergoeding in de andere G4 steden ligt tussen de 3 en 5 cent; met 6 cent concessievergoeding heeft Utrecht al de hoogste concessievergoeding van Nederland. Met een verdubbeling van de laadprijs zou Utrecht veruit de hoogste laadprijs van Nederland hebben. Met zo'n verdubbeling gaan minder mensen overstappen op elektrisch rijden en dat maakt de ambities met betrekking tot emissieloos vervoer, luchtkwaliteit en klimaat onhaalbaar. Tevens maakt zo'n hoge laadprijs het onaantrekkelijk voor laadpaalexploitanten om met de gemeente Utrecht een concessie af te sluiten.

b.De vrijgevallen middelen van project Staatloosheid zijn als voordeel in het totaal van de lasten van de knelpunten meegenomen en hebben daarmee geen specifieke besteding. Als deze vrijvallende middelen ter (gedeeltelijke) dekking voor een specifieke zaak worden ingezet, valt het voordeel binnen het totaal van de knelpunten weg. Hier hebben wij niet voor gekozen, dit zou betekenen dat elders

dekking moet worden gevonden voor het tekort dat daarmee in de Voorjaarsnota ontstaat. (zie SV 104)

Vraagnummer: 102

Fractie	ChristenUnie
Portefeuillehouder(s)	Rachel Streefland
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	2. Financieel vertrekpunt en toelichting
Paragraaf	2.3 Knelpunten en bijsturingen
Subparagraaf	Toelichting knelpunten en bijsturingen
Bladzijde (in pdf)	20
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Brandbrief
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Wat is het perspectief op inburgering na het versturen van de brandbrief op inburgering?

Antwoord:

Naar aanleiding van de brandbrief van de G4 vindt voor het zomerreces een bestuurlijk overleg plaats met de staatssecretaris over passende financiering van de Wet Inburgering 2021. Het is onzeker of en wanneer dit leidt tot bijstelling van het budget. Bovendien weten we niet hoe het demissionaire kabinet met dit vraagstuk om zal gaan.

Vraagnummer: 103

Fractie	ChristenUnie
Portefeuillehouder(s)	Rachel Streefland
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	2. Financieel vertrekpunt en toelichting
Paragraaf	2.3 Knelpunten en bijsturingen
Subparagraaf	Toelichting knelpunten en bijsturingen
Bladzijde (in pdf)	
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Rechtszaak LVV Utrecht
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Is er reeds uitsluitsel over de rechtszaak LVV in utrecht en welke impact heeft dit op de opvang?

Antwoord:

Er is nog geen uitsluitsel over de rechtszaak. Hoewel de IND reeds de beslistermijnen heeft overschreden, wachten de bezwaarmakers nog op een beslissing op hun bezwaarschriften. Inmiddels zijn er door de bezwaarmakers procedures om dwangsommen gestart om het Rijk te manen om een beslissing te nemen, nu ze zich niet aan de eigen termijnen voor beslissing houden en deze inmiddels ruim overschreden zijn. Indien de IND afwijzend beslist op het bezwaar, hebben de LVV-deelnemers de mogelijkheid om in beroep te gaan. Hierdoor verwachten we dat het nog enige maanden kan duren voordat er uitsluitsel is. De situatie is nu dat tot vier weken na beslissing op bezwaar het Rijk bijdraagt aan de lokale opvang in Utrecht, aangevuld met lokale middelen voor begeleiding en activering.

Vraagnummer: 104

Fractie	ChristenUnie
Portefeuillehouder(s)	Rachel Streefland
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	2. Financieel vertrekpunt en toelichting
Paragraaf	2.3 Knelpunten en bijsturingen
Subparagraaf	Toelichting knelpunten en bijsturingen
Bladzijde (in pdf)	21
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	101, 108, 215, 258, (266?)

Vraag	Wat is er gebeurd met de vrijgevallen gelden voor dit project? Is het wenselijk, mogelijk deze aan te wenden voor gerelateerde zaken zoals (de dekking van) Plan Einstein? Waarom wel of niet?

Antwoord:

Deze vrijgevallen middelen zijn als voordeel in het totaal van de lasten van de knelpunten meegenomen en hebben daarmee geen specifieke besteding. Als deze vrijvallende middelen ter (gedeeltelijke) dekking voor een specifieke zaak worden ingezet, valt het voordeel binnen het totaal van de knelpunten weg. Hier hebben wij niet voor gekozen, dit zou betekenen dat elders dekking moet worden gevonden voor het tekort dat daarmee in de voorjaarsnota ontstaat.

Vraagnummer: 105

Fractie	ChristenUnie
Portefeuillehouder(s)	Rachel Streefland, Susanne Schilderman
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	3. Inhoudelijke ontwikkelingen die aandacht en bijsturing vragen
Paragraaf	3.2 Asiel en integratie
Subparagraaf	(Dakloze) EU - (arbeids)migranten
Bladzijde (in pdf)	28
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Het beschikbare budget is een mooie start van deze aanpak; wat is de reden om nog niet te spreken van het uitvoeringsbudget? Wat kan er dan nog niet opgepakt worden in deze aanpak? Hoe ziet de gemeente haar rol in vroegsignalering e.d. in relatie tot bv de Arbeidsinspectie? Is het zinvol een lerende samenwerking aan te gaan hierin? Wat wordt de (financiële) rol van de Provincie hierin?

Antwoord:

Een gecoördineerde aanpak is breed en raakt aan een groot aantal onderwerpen. Een eerste stap is analyse – hoe groot is de doelgroep in de stad, in de regio, waar hebben mensen gewerkt in Nederland, wat is de mate van kwetsbaarheid en waar kunnen we vroeger signaleren. Daarnaast vraagt het scherpte in wat we al doen op de verschillende domeinen, bijvoorbeeld zorg en veiligheid, en scherp in kaart brengen wat er nog nodig is. Met het voorgestelde budget voeren we deze stappen uit. Het uiteindelijk uitvoeringsbudget hangt samen met en af van deze stappen en de doelgroepanalyse. Daarbij kan met het beschikbare budget samenwerking met ondermeer de regio worden ontwikkeld en vormgegeven, waarbij de inzet inderdaad is op leren. Het vormgeven van de samenwerking met de Provincie is hier onderdeel van. Hetzelfde geldt voor de samenwerking met bijvoorbeeld de arbeidsinspectie.

Vraagnummer: 106

Fractie	ChristenUnie
Portefeuillehouder(s)	Eva Oosters
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.2 Hervormingen en bezuinigingen
Subparagraaf	Thema 7: Verdienvermogen benutten
Bladzijde (in pdf)	42
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Hoe ziet de gemeente naast de kansen voor de stad haar rol als verantwoordlijke en voorkomt ze dat er teveel verwacht wordt van bijvoorbeeld vrijwillige inzet?

Antwoord:

De conclusie uit de gesprekken over 'werkzaamheden overlaten aan de stad' is dat het niet werkt als de gemeente aan partijen vraagt om een bezuiniging te realiseren of taken over te nemen. Dan zouden we mogelijk te veel vragen van vrijwillige inzet. Daarnaast gaan de organisaties zelf over hun eigen inzet en kunnen we maar beperkt kaders stellen.
Wij zien de kansen vooral andersom: als Utrechters aangeven dat ze meer zouden willen oppakken, zien wij kansen om dat te faciliteren en hen daarbij te steunen. Daarnaast blijven er wat ons betreft situaties waar wij als gemeente eigenaar zijn en verantwoordelijkheid voelen en nemen. Het kompas voor zeggenschap van Samen stad maken geeft daarvoor de richting.

Vraagnummer: 107

Fractie	ChristenUnie
Portefeuillehouder(s)	Eva Oosters
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.2 Hervormingen en bezuinigingen
Subparagraaf	Thema 7: Verdienvermogen benutten
Bladzijde (in pdf)	42
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Voor welke werkzaamheden is specifiek onderzocht of je deze kan overlaten aan de samenleving? Welke kansen ziet het college zelf om als gemeente een stap terug te doen?

Antwoord:

Het is niet voor specifieke werkzaamheden onderzocht, maar er is een brede uitvraag gedaan. We hebben overal de vraag gesteld ‘Heb je goede ideeën voor werkzaamheden van de gemeente die goedkoper kunnen worden uitgevoerd als de stad het overneemt of anders invult?'. Daar zijn verschillende reacties op gekomen, zoals onderhoud of aanleg groen, opleiding/training inkopen bij Utrechtse (vrijwilligers)organisaties, ambtenaren die vrijwilligerswerk doen in de stad, meer inzetten op Social Return en betere samenwerking met fondsen. Deze nog algemene suggesties, leveren nu niet direct een bezuiniging op. Tegelijkertijd zijn er ook al veel initiatieven die ervoor zorgen dat er fijner wordt samengeleefd, waar maar weinig of geen subsidie aan wordt gegeven.
Wij zien kansen om een stap terug te doen, door bijvoorbeeld minder zelf de trekkersrol te vervullen waardoor er minder proceskosten kunnen zijn. Ook zien we meer kansen voor bijdragen van derden (o.a. fondsen en bedrijven), waardoor we als gemeente minder de (enige) financier zijn. Om dit mogelijk te maken, moeten wij als gemeente onze kaders vaker op hoofdlijnen formuleren in plaats van gedetailleerd, om op die manier ruimte te bieden voor Utrechters.

Vraagnummer: 108

Fractie	Christenunie
Portefeuillehouder(s)	Eva Oosters
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	2. Financieel vertrekpunt en toelichting
Paragraaf	2.4 Niet ingepaste onderwerpen
Subparagraaf	Niet ingepaste onderwerpen
Bladzijde (in pdf)	24
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	101, 104, 215, 258, (266?)

Vraag	Waarom wordt de dekking binnen de concessievergoeding voor laadpalen niet haalbaar geacht? En welke mogelijkheden zijn er om door middel van het verhogen van de concessievergoeding dekking te realiseren?

Antwoord:

Het verhogen van de concessiebaten, hebben wij onderzocht. Het ophogen van de laadprijs is, vanwege contractuele verplichtingen (laadconcessies), op korte termijn niet mogelijk, dit is bij de Voorjaarsnota van 2024 aan de raad gemeld. Mede daarom wordt (ook in de Motie) naar de langere termijn gekeken: vanaf 2028 is het technisch wél mogelijk (bij het aangaan van een nieuwe concessie). Maar, als er 5 ton gevonden zou worden, moet daarvan vervolgens 3 ton met een kasschuif naar voren worden geschoven, naar 2026 en 2027. Zo'n kasschuif is riskant, want als we vanaf 2028 onvoldoende laadopbrengsten realiseren, dan is er alsnog een tekort. Vanwege deze risico's acht het college de Motie onuitvoerbaar.
Reeds bij de Voorjaarsnota 2024 is besloten om de concessievergoeding voor nieuwe contracten te verhogen van 4 naar 6 cent/kWh, en concessieopbrengsten boven de 1 miljoen euro (benodigd voor de programmaorganisatie Emissieloos Vervoer) naar de algemene middelen over te hevelen.
De concessievergoeding van bestaande contracten verhogen is niet mogelijk. Op 1 januari 2028 gaat er een nieuw contract in. Op 1 januari zijn er nog geen inkomsten uit dit nieuwe contract. Op 31 december 2028 zullen er ongeveer 300 laadpalen staan die inkomsten genereren. De inkomsten zijn derhalve nog relatief beperkt dat jaar en liggen, op basis van 6 cent/kWh, op ongeveer € 100.000. Per cent verhoging komt daar ongeveer € 18.000,- bij. Om tot € 500.000,- extra inkomsten te komen is een verhoging van de concessievergoeding van 42 cent nodig (inclusief afdracht 25,5% vennootschapsbelasting en BTW) op de laadprijs van ongeveer 43 cent/kWh (inclusief BTW). De laadprijs wordt dan 85 cent/kWh. Deze geldt alleen voor de nieuwe concessie. Op de eerder geplaatste laadpalen blijft dan het lagere tarief gelden. Onder punt 6 stelt de Motie echter dat een verhoging van de concessievergoeding niet ten koste mag gaan van ambities naar emissieloos vervoer. De concessievergoeding in de andere G4 steden ligt tussen de 3 en 5 cent; met 6 cent concessievergoeding heeft Utrecht al de hoogste concessievergoeding van Nederland. Met een verdubbeling van de laadprijs zou Utrecht veruit de hoogste laadprijs van Nederland hebben. Met zo'n verdubbeling gaan minder mensen overstappen op elektrisch rijden en dat maakt de ambities met betrekking tot emissieloos vervoer, luchtkwaliteit en klimaat onhaalbaar. Tevens maakt zo'n hoge laadprijs het onaantrekkelijk voor laadpaalexploitanten om met de gemeente Utrecht een concessie af te sluiten.

Vraagnummer: 109

Fractie	ChristenUnie
Portefeuillehouder(s)	Linda Voortman
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.1 Financieel-technisch beleid
Subparagraaf	4.1.2 Vrijval reserves
Bladzijde (in pdf)	39
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	220

Vraag	Om welke reden is de bestemming voor fonds jongerenschulen komen te vervallen? En welke effecten heeft dit op het kwijt kunnen schelden van schulden van jongeren?

Antwoord:

Uw raad heeft op 23 januari 2020 het besluit met kenmerk 6292387 genomen om het jongerenfonds op te nemen in de reguliere dienstverlening van Werk en Inkomen. Hierdoor is een aparte reservering niet meer nodig.

Vraagnummer: 110

Fractie	Groep Zwanenberg
Portefeuillehouder(s)	Susanne Schilderman
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	1. Grote uitdagingen, stevige maatregelen
Paragraaf	1.2 Financiële ontwikkelingen
Subparagraaf	Geen nadere definiëring van toepassing
Bladzijde (in pdf)	9
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	16, 29, 97, 111

Vraag	M.b.t. tot punt 3 in Tabel 1: "Inschattingen inkomsten rijk" vraagt Groep Zwanenberg waar deze inschattingen precies op gebaseerd zijn en hoe optimistisch de wethouder is bij deze inschatting. Kan het zijn dat de gemeente zich onterecht rijk rekent?

Antwoord:

In onze voorjaarsnota is een bedrag van 19,1 miljoen euro aan inschatting van structurele inkomsten van het Rijk opgenomen. Rekening houdend met het zeer zwaarwegende advies van een nieuwe deskundigencommissie, is onze inschatting dat het Rijk hier niet omheen kan. Daarom ramen we ook voor die jaren nog een structureel bedrag aan te verwachten baten voor jeugd. Dat is ook in lijn met het begrotingsadvies van de VNG. Daarnaast is een bedrag van 1,2 miljoen euro geraamd voor een specifieke uitkering woonplaatsbeginsel jeugd. Deze inschatting is gemaakt op basis van ervaringscijfers uit het verleden en een realistische raming van de te verwachten uitkering. Het bedrag dat is opgenomen voor de LVV (1,3 miljoen euro) is het meest onzeker. Om de minimale opvang te kunnen bieden die de overheid moet leveren op grond van Europese mensenrechtenverdragen en de Europese Terugkeerrichtlijn, is een bedrag van 1,3 miljoen euro nodig. Op grond van de veronderstelling dat de Rijk zich zal houden aan de beginselen van goed bestuur en de financiële verhoudingswet, is dit bedrag opgenomen in deze voorjaarsnota als compensatie van het Rijk.

Vraagnummer: 111

Fractie	Groep Zwanenberg
Portefeuillehouder(s)	Susanne Schilderman
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	1. Grote uitdagingen, stevige maatregelen
Paragraaf	1.2 Financiële ontwikkelingen
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	9
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	16, 29, 97, 110

Vraag	Als vervolgvraag: gelet op de ontwikkelingen in de landelijke politiek (val van het kabinet), hoe schat de wethouder de hoogte van van deze middelen in over de loop van de jaren genoemd in de tabel (2025 t/m 2029)?

Antwoord:

De onzekerheid over de structurele inkomsten van het rijk zoals toegelicht in de Voorjaarsnota wordt door de val van het kabinet op korte termijn niet anders. Het Rijk heeft voor incidentele verlichting gezorgd met de middelen die dit voorjaar beschikbaar zijn gesteld, maar heeft niet alle problemen structureel opgelost zoals ook toegelicht in de voorjaarsnota. Het financieel beeld van alle gemeenten is de komende jaren niet rooskleurig.

Vraagnummer: 112

Fractie	Groep Zwanenberg
Portefeuillehouder(s)	Susanne Schilderman
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	2. Financieel vertrekpunt en toelichting
Paragraaf	2.3 Knelpunten en bijsturingen
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	0
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Groep Zwanenberg zou graag een (beknopt) overzicht ontvangen van de voorgaande en huidige wijze van indexeren en hoe deze zich tot elkaar verhouden. Daarnaast zouden wij graag een contextschets ontvangen. Wij zijn benieuwd of deze wijze van indexeren regulier is en hoe andere gemeenten dit doen.

Antwoord:

Tot 2024 werd voor de indexering van de materiele budgetten uitgegaan van verschillende indexcijfers afhankelijk van de aard van de budgetten. Dit betrof de driejaarsgemiddelden van de bouwindex, de index grond-, weg- en waterwerken en de index materiële overheidsconsumptie (IMOC). Vanaf de Voorjaarsnota 2024 is een gewijzigde systematiek ingevoerd voor de indexering van de materiele budgetten op basis van de indexatie van het gemeentefonds (te weten IMOC), zodat de indexatie van de uitgaven aansluit op de indexatie van de inkomsten. Deze systematiek is ook toegepast in de voorjaarsnota 2025. Er is nog geen besluit genomen over de gevolgen van de overgang naar de nieuwe Bbp-systematiek voor de indexering van het gemeentefonds.
Er is geen landelijke standaard en benchmark voor de wijze van indexeren.

Vraagnummer: 113

Fractie	Groep Zwanenberg
Portefeuillehouder(s)	Dennis de Vries
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	2. Financieel vertrekpunt en toelichting
Paragraaf	2.3 Knelpunten en bijsturingen
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	19
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Hoezo neemt de vraag naar jeugdgezondheid toe? Hoe is de verhouding complexe gevallen/eenvoudige trajecten? Welke casussen blijven liggen en worden daarmee juist door het wachten mogelijk complexer? In welke mate speelt personeelstekort hierin een rol?

Antwoord:

Ondanks dat we een lichte daling zien in de instroom/ aantal jeugdigen/ gezinnen in jeugdhulp, zien we dat het aantal wachtenden in basis en/of aanvullende zorg de afgelopen jaren toenemeemt. Bij de buurtteams wordt dit mede veroorzaakt door een terugloop in formatie, maar het is ook een indicatie dat de complexiteit van zorgvragen (intensiteit en duur) toeneemt . We horen dit ook terug van de andere partners in de stad. Partners doen er alles aan om spoedeisende vragen (zoals veilig thuis-meldingen, eetstoornissen, suïcidaliteit) met voorrang op te pakken en verergering van problemen te voorkomen. Zij kijken in elk geval met inwoners welke ondersteuning (‘overbruggingszorg’) geboden kan worden gedurende de wachttijd (in sommige gevallen wordt wachten zelfs als gewenst ervaren). Daarbij wordt in toenemende mate ook eHealth ingezet tijdens het wachten (ook onderdeel van hervormingsmaatregelen). Daarnaast proberen we de druk op de basiszorg te verlichten door opvoed- en opgroeivragen zoveel mogelijk op een passende plek in de pedagogische basis op te pakken.

Vraagnummer: 114

Fractie	Groep Zwanenberg
Portefeuillehouder(s)	Rachel Streefland Eelco Eerenberg
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	2. Financieel vertrekpunt en toelichting
Paragraaf	2.3 Knelpunten en bijsturingen
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	22
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	95, 213, 256, 331

Vraag	De gemeente geeft aan dat het geld dat voor JGZ voor nieuwkomers ontvangen wordt, tekort schiet voor de te verlenen zorg. Daarnaast onvangen buurgemeenten ook te weinig om (m.n. scholing) te bekostigen. Het bedrag dat terug gevorderd kan worden staat niet in verhouding tot de inspanningen, ook omdat zij ook te weinig ontvangen. Toch wordt o.a. ingezet op dekking vanuit regiogemeenten. Is hier, vooral gelet op het feit dat m.n. de Ithaka scholen in Utrecht te vinden zijn, niet een mogelijkheid om hier samen met de provincie een regeling op te organiseren?

Antwoord:

Wij verwachten met gesprekken in de regio en de provincie onvoldoende oplossing te vinden in verhouding tot de kosten en inzet die dit vraagt. Wij hebben wel opties onderzocht voor andere dekkingsbronnen, namelijk of de andere gemeenten in de regio kunnen bijdragen. Ook de andere gemeenten ontvangen een te laag bedrag van het Rijk om de zorg van de JGZ aan de groep nieuwkomers te bekostigen. Het is volgens de landelijke richtlijn onze taak om de JGZ-zorg voor deze kinderen uit te voeren omdat de kinderen in Utrecht op school zitten. Daarnaast is het zo dat het aantal kinderen per gemeente dat naar school gaat op de Ithaka school in Utrecht sterk fluctueert, waardoor het verrekenen per gemeente veel administratieve lasten met zich meebrengt.

Vraagnummer: 115

Fractie	Groep Zwanenberg
Portefeuillehouder(s)	Linda Voortman
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	3. Inhoudelijke ontwikkelingen die aandacht en bijsturing vragen
Paragraaf	3.1 Hervormingen sociaal domein
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	26
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Bij de aanbesteding WMO heeft een van de betrokken bedrijven een onbetaald werkoverleg. Dit mag niet conform CAO. Desalniettemin heeft de wethouder hier, ondanks signalen, niks van gezegd en zet zij de samenwerking met deze organisatie door. Is de wethouder, gelet op de bezuinigingen en de druk die dit op de medewerkers van deze zorgorganisaties betekent, van zins om betrokken zorgbedrijven aan te spreken op schenden van CAO-afspraken waar relevant en is zij van zins om alert te zijn op deze signalen en deze mee te nemen in overwegingen waar het gaat om aanbestedingen? [pm: iets over hoe ze de WMO willen aanbesteden aan 1 partner, gaan ze dan wel beter toezien op nakomen afspraken/wettelijke plichten?]

Antwoord:

Het opstellen en naleven van de CAO en de handhaving daarop, is in de basis een aangelegenheid tussen werkgever en werknemer(sbonden). Wij hebben wel regelmatig overleg met de FNV en vragen hen ook om vanuit hun rol als vakbond direct met betrokken zorgpartners om tafel te gaan als zij zorgen hebben. Als wij signalen ontvangen over het schenden van de CAO-afspraken agenderen we deze voor het periodieke overleg met de partner, omdat het houden aan de CAO een eis is in onze contracten. We herkennen dan ook niet dat hier niets van gezegd zou worden. Als u hierover een concreet signaal heeft, vernemen we dat graag.
Wat betreft de nieuwe aanbesteding blijven we dit op deze manier doen. Aanbieders moeten zich houden aan de afspraken in de contracten en tijdens de periodieke contractgesprekken monitoren we dit. Als afspraken structureel niet worden nagekomen zal daarop worden gehandeld.

Vraagnummer: 116

Fractie	Groep Zwanenberg
Portefeuillehouder(s)	Rachel Streefland
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	3. Inhoudelijke ontwikkelingen die aandacht en bijsturing vragen
Paragraaf	3.1 Hervormingen sociaal domein
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	18
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Hoeveel ‘bureautjes’ zijn op dit moment ingehuurd door de gemeente voor de inhuur van personeel?

Antwoord:

Deze vraag is breder dan uitsluitend het sociaal domein: Organisatiebreed wordt gestuurd op maximaal 10% inhuur ten opzichte van de totale bezetting (conform motie 294 uit 2023). Inhuur vindt plaats via een zogenoemd dynamisch aankoopsysteem (Marktplein) op basis waarvan leverende bureaus zich kunnen inschrijven voor inhuuropdrachten. Dit zorgt voor een grote hoeveelheid aan leveranciers. Op dit moment betreft dit 409 bureaus bij de inhuur die via de centrale inhuurdesk plaatsvindt. Een deel van deze inhuur ~~is~~betreft ‘Zelfstandige-zonder-personeel’ (ZZP).

Vraagnummer: 117

Fractie	Groep Zwanenberg
Portefeuillehouder(s)	Rachel Streefland
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	2. Financieel vertrekpunt en toelichting
Paragraaf	2.3 Knelpunten en bijsturingen
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	18
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	322

Vraag	“In de cao is er een lager aantal productieve uren beschikbaar dan voorheen (…)”. Hoe verhoudt dit zich tot de ingestelde bezuiniging op fte stadsorganisatie?

Antwoord:

Resultaatbestemming 2024
Er is voor 2025 een bedrag van ruim 1 miljoen euro voor gereserveerd. Dit is gedaan in de resultaatbestemming 2024 (nummer 41). Voor 2026 is dit bedrag er niet en moet nog worden bepaald hoe hiermee om te gaan. Deze productieverhoging telt op bij de bezuinigingen uit de VJN. Hier komen we op terug in de VJN2026

Vraagnummer: 118

Fractie	Groep Zwanenberg
Portefeuillehouder(s)	Rachel Streefland
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	2. Financieel vertrekpunt en toelichting
Paragraaf	2.3 Knelpunten en bijsturingen
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	18
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Hoe is het ziekteverzuim bij de gemeentelijke organisaties en hoe verhoudt zich dat tot eerdere jaren/andere vergelijkbare gemeenten?

Antwoord:

Zie voor dit antwoord ook de raadsbrief over verzuim van 9 oktober 2024, de eerdere beantwoording van raadvragen in januari 2025. Zoals toegezegd in raadsvergadering van 8 mei 2025 volgt eind 2025 een nieuwe raadsbrief met meer informatie.
Ter vergelijk met de overige G4-gemeenten (gemiddelde 12 maanden eind 2024):

- Utrecht 8,7%
- Amsterdam 8,6%
- Den Haag 7,7%
- Rotterdam 7,4%

Vergelijk met andere gemeenten t/m 2024: Zie grafiek hiernaast.

Vraagnummer: 119

Fractie	Groep Zwanenberg
Portefeuillehouder(s)	Susanne Schilderman
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	2. Financieel vertrekpunt en toelichting
Paragraaf	2.2 Toelichting op het startsaldo
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	15
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	327, 348, 396, 406

Vraag	“In het belastingjaar 2024 is een voordeel behaald op toeristenbelasting. Dit voordeel is structureel en werkt daarmee autonoom door naar de volgende jaren in het financieel beleid. (…) Deze opwaartse trend nemen we mee vanaf de begroting voor 2025 en verder (…). Hoe is vastgesteld dat het hier om een structureel opwaartse trend gaat en niet om bijv. voornamelijk het herpakken van toerisme in stad na corona? Hoe is de trend in vergelijk met pre-corona jaren?

Antwoord:

Volgens cijfers van het CBS nam het aantal toeristische overnachtingen in Utrecht in de periode 2013-2024 (met uitzondering van de Coronajaren 2020 en 2021) gemiddeld met 11% per jaar toe. Voor corona was deze groei gemiddeld 9%, na corona 16%. Er is sprake van een inhaaleffect in de eerste twee jaren na corona, met opvallend hoge groeipercentages, dit normaliseert in 2024. Vanwege deze trendanalyse is gekozen om voor de komende periode te rekenen met een behouden groeipercentage van 6%. Dit scenario zien we als realistisch vanwege de balans in het aantal hotelkamers en de verkochte kamernachten.

Vraagnummer: 120

Fractie	Groep Zwanenberg
Portefeuillehouder(s)	Senna Maatoug Susanne Schilderman
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	3. Inhoudelijke ontwikkelingen die aandacht en bijsturing vragen
Paragraaf	3.4 Netcongestie
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	36
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Wat is de bijdrage die bedrijven leveren om netcongestie te voorkomen t.o.v. de inspanning die van burgers gevraagd wordt? (ik vind deze interessant, maar wel een beetje breed/vaag...maar misschien komt er een leuk antwoord op)

Antwoord:

We kunnen niet in de energiehuishouding kijken van alle bedrijven in de gemeente Utrecht. Maar vanuit de contacten met bedrijfsleven die we hebben en de vragen die er op het gebied van netcongestie binnen komen, zien we dat ook bedrijven naar aanleiding van netcongestie (en het feit dat ze daardoor niet kunnen groeien of verduurzamen) op zoek gaan naar manieren om hun energiecapaciteit beter te benutten. Een eerste stap en belangrijk onderdeel voor bedrijven is om energie te besparen Dit doen ze door aan de ene kant energie te besparen waardoor ze meer ruimte krijgen binnen hun aansluiting. DaarnaastAan de andere kant kunnen ze slimme sturing (van bijvoorbeeld laadpalen en gebouwinstallaties) of een batterij aanschaffen om meer ruimte te creëren binnen de bestaande aansluiting (voorbeeld op bedrijventerrein Nieuw Overvecht). Tot slot dit doen ze door aan de ene kant energie te besparen waardoor ze meer ruimte krijgen binnen hun aansluiting. Aan de andere kant kunnen ze slimme sturing (van bijvoorbeeld laadpalen en gebouwinstallaties) of een batterij aanschaffen om meer ruimte te creëren (voorbeeld op bedrijventerrein Nieuw Overvecht). Daarnaast kunnen bedrijven zich verenigen in een energiehub. In een energiehub werken bedrijven samen om energie te delen. Dit biedt deelnemende bedrijven mogelijkheden om verder te groeien en te verduurzamen en voor de netbeheerder geeft dat minder druk op het lokale net. Vorig jaar werd de eerste energiehub in de provincie Utrecht op bedrijventerrein Lage Weide geopend. We zien bij meer bedrijven en stakeholders als parkmanagementorganisaties de behoefte om te kijken of dit ook voor hen een optie is. Daarom onderzoeken en stimuleren we met betrokken partijen op andere bedrijventerreinen hoe we daar ook samenwerkingen in dit verband tot stand kunnen brengen.

Vraagnummer: 121

Fractie	Groep Zwanenberg
Portefeuillehouder(s)	Eva Oosters Senna Maatoug
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	3. Inhoudelijke ontwikkelingen die aandacht en bijsturing vragen
Paragraaf	3.4 Netcongestie
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	36
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	De toename van laadpalen en navenant ook het gebruik zal in huidige prognoses sterk toenemen in de komende jaren. De electrische auto's en vrachtwagens die natuurlijk ook een batterij zijn, zouden tegelijk onderdeel kunnen worden van een oplossing door tijdens piekmomenten op het Utrechtse net, stroom terug te leveren aan het lokale net. Is door het college deze factor van toenemende laadpalen en electrische auto's meegenomen in zowel de bedreing voor overbelasting op het net, alswel de mogelijkheden tot onderdeel van een deel van de oplossing voor de netcongestie?

Antwoord:

Utrecht is koploper in Nederland op het gebied van bidirectioneel laden, waarbij elektrische auto's niet alleen stroom kunnen opnemen, maar ook terugleveren aan het elektriciteitsnet. Slim laden en bidirectioneel laden maken op dit moment geen onderdeel uit van de prognoses van de overbelasting/netcongestie omdat de implementatie daarvan nog loopt.
Er wordt in samenwerking met Stedin en exploitanten van de laadpalen gewerkt aan afspraken om de laadpalen tijdens de piek op lager vermogen te laten laden en ook terugleveren van stroom wordt daarin meegenomen. Zodra deze afspraken vast liggen, kunnen de effecten daarvan op de overbelasting/netcongestie door Stedin worden doorgerekend. Utrecht is de eerste stad in Europa met deelauto's die troom terugleveren.

Vraagnummer: 122

Fractie	Groep Zwanenberg
Portefeuillehouder(s)	Senna Maatoug Eva Oosters
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	3. Inhoudelijke ontwikkelingen die aandacht en bijsturing vragen
Paragraaf	3.4 Netcongestie
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	36
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Bij de de oplossingen voor de netcongestie wordt niet de optie benoemd om via de prijs van de electriciteit de vraag te sturen. Dit lijkt laaghangend fruit, al is de praktische uitvoer wellicht uitdagend. Bij een hogere prijs tijdens de piekuren zullen deze pieken naar verwachting lager worden. Gedacht kan ook worden aan het veranderen van de prijs voor grootverbruikers, die vaak tegen zwaar verlaagde tarieven stroom afnemen, om tenminste deze afnemers relatief meer te laten betalen tijden piekuren. Ook kan terugleveren, bijvoorbeeld vanuit de batterij van elektrische voertuigen aan de paal, wellicht rijkelijk beloont worden op strategische momenten. Heeft het college overwogen te werken met het variëren van de stroomrpijs om de pieken te verkleinen? Zo ja, waarom is het toen niet meegenomen in de Voorjaarsnota om de netcongestie aan te pakken? Zo nee, is het een idee om dit wel te gaan gebruiken als gereedschap?

Antwoord:

Het is aan de netbeheerder om de tarieven te bepalen van de netaansluiting en aan een gebruiker om een passend elektriciteitscontract te kiezen. Daar gaat ons college niet direct over. Diverse marktpartijen bieden al producten zoals dynamische energiecontracten en (thuis)batterijen die op deze ontwikkelingen inspelen.

Vraagnummer: 123

Fractie	Student & Starter
Portefeuillehouder(s)	Dennis de Vries
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	Bijlage 2 - Hervormingen en bezuinigingen: per maatregel toegelicht
Paragraaf	Thema 2: Scherper prioriteren in beleid en werk
Subparagraaf	02. Ontwikkelen en wonen voor iedereen
Bladzijde (in pdf)	51
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Is het college bereid in de prestatieafspraken met woningcorporaties op te nemen dat meer sicale huurwoningen gelabeld worden voor jongeren? En dat ook bij nieuwbouw rekening wordt gehouden met de wensen van jonge woningzoekenden zodat deze woningen met een jongerencontract verhuurd kunnen worden?

Antwoord:

In de beleidsnota wonen die op 12 juni in uw raad is vastgesteld, wordt ingezet op het realiseren van jongerenwoningen, zowel in de bestaande voorraad als bij nieuwbouw. Corporaties hebben bij de totstandkoming van de beleidsnota bij ons aangegeven dat ze jongeren woningen willen realiseren. De komende periode zullen we met de woningbouwcorporaties uitwerken op welke manier dit vorm kan krijgen. Dit zal onderdeel worden van de nieuwe samenwerkingsafspraken.

Vraagnummer: 124

Fractie	Student & Starter
Portefeuillehouder(s)	Eelco Eerenberg
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	Bijlage 2 - Hervormingen en bezuinigingen: per maatregel toegelicht
Paragraaf	Thema 2: Scherper prioriteren in beleid en werk
Subparagraaf	02. Ontwikkelen en wonen voor iedereen
Bladzijde (in pdf)	51
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	In de voorjaarsnota wordt gesproken over prioriteren bij planvorming in de gebiedsontwikkeling.
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	In hoeverre zijn de de belemmeringen zoals netcongestie, stikstof en onvoorspelbaar landelijk beleid verwerkt in de aangepaste woningbouwprognoses?

Antwoord:

Voor nu doen we er alles aan om ervoor te zorgen dat de geplande gebiedsontwikkelingen door blijven gaan, zoals met de Utrechtse Aanpak, oplossingen voor netcongestie (bijvoorbeeld de innovaties in Merwede) en een lobby op de cofinanciering van grote (gebieds)ontwikkelingen. Met de bezuinigingsmaatregel Prioriteren planvorming gebiedsontwikkeling zetten we juist in op de projecten die van strategische waarde zijn voor de stad en waar we een significante bijdrage kunnen leveren o.a. aan de realisatie van (betaalbare) woningen.

Vraagnummer: 125

Fractie	Student & Starter
Portefeuillehouder(s)	Rachel Streefland
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	3. Inhoudelijke ontwikkelingen die aandacht en bijsturing vragen
Paragraaf	3.2 Asiel en integratie
Subparagraaf	LVV
Bladzijde (in pdf)	27
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Op welke onderdelen van de ondersteuning en dagbesteding in de LVV-voorziening zal concreet versobering plaatsvinden als landelijke middelen wegvallen? Op welke manier is dat toch in lijn te brengen met de Utrechtse werkwijze?

Antwoord:

In 2024 heeft de gemeente Utrecht samen met de lokale maatschappelijke organisaties onderzocht hoe, bij het wegvallen van Rijksfinanciering, er bezuinigd zou kunnen worden. Dit heeft geresulteerd in een bezuiniging van €1 mln (op een totaalbedrag van €6 mln aan subsidies) op cliëntgerichte kosten, minder inzet van personeel bij ondersteuning van de doelgroep en een ketenbrede efficiensyslag. Daarnaast kijken we scherper bij de toegang tot de opvang of iemand een alternatief beschikbaar heeft. Het aantal plekken is, in lijn met de toezegging aan de gemeenteraad, gelijk gebleven. Oftewel, de humanitaire ondergrens en de Utrechtse werkwijze kunnen we borgen voor €5 miljoen aan subsidies. Om deze aanpak te borgen zijn bijsturingen ingediend in de Voorjaarsnota 2025 (€200.000 in 2026 en €1,5 miljoen vanaf 2027).

Momenteel draagt het Rijk bij aan de lokale opvang als gevolg van een voorlopige voorziening. Indien, ook na afronding van de rechtszaak tegen de beëindiging van de LVV, landelijke middelen wegblijven en er mogelijk verder bezuinigd zal moeten worden, dan zal dit hoogstwaarschijnlijk ten koste gaan van de individuele (juridische en toekomstoriëntatie)begeleiding, evenals het aantal opvangplekken. Dit zal het lastiger maken om te blijven opereren volgens de Utrechtse werkwijze, waarin onder andere het werken naar een toekomstperspectief middels opvang én begeleiding, het bewaken van de humanitaire ondergrens centraal staan. Kortom, de Utrechtse werkwijze en de humanitaire ondergrens zouden dan losgelaten moeten worden.

Vraagnummer: 126

Fractie	Student & Starter
Portefeuillehouder(s)	Rachel Streefland
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	3. Inhoudelijke ontwikkelingen die aandacht en bijsturing vragen
Paragraaf	3.2 Asiel en integratie
Subparagraaf	Opvang asielzoekers
Bladzijde (in pdf)	27
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Wat is de huidige stand van zaken in het terugdringen van herhaalde herplaatsingen van kinderen in de opvang, en hoe wordt onderwijsonderbreking voorkomen? Is er zicht op hoeveel kinderen op dit moment tijdelijk geen onderwijs krijgen omdat ze op korte termijn herplaatst worden?

Antwoord:

Het terugdringen van herhaalde herplaatsingen van kinderen in de asielopvang is een belangrijk aandachtspunt binnen onze gemeente. In samenwerking met COA, Nidos en Ithaka zijn zowel lokaal als provinciaal afspraken gemaakt om verhuisbewegingen van schoolgaande kinderen zoveel mogelijk te voorkomen. In praktijk komt het helaas nog regelmatig voor dat leerlingen plotseling worden overgeplaatst, wat leidt tot onderbreking van hun onderwijstraject en negatieve gevolgen heeft voor hun welzijn. Deze verhuisbewegingen zijn het gevolg van het plaatsingsbeleid van Nidos (voor alleenstaande minderjarige vreemdelingen)~~s~~ en COA (voor overige asielzoekers) dat op landelijk niveau wordt vastgesteld. De gemeente heeft hierin geen beslissende of uitvoerende rol
Er is op dit moment geen exact cijfer beschikbaar van het aantal kinderen dat tijdelijk geen onderwijs volgt vanwege herplaatsingen. Wel zien we dat verhuisbewegingen bovengemiddeld hoog zijn onder alleenstaande minderjarige vreemdelingen (AMV), van wie sommigen al op meerdere scholen hebben gezeten. Casussen worden geëvalueerd en besproken met betrokken partijen, en we blijven hierop actief sturen, onder meer via het bestuurlijk overleg over het Convenant Gezond Pedagogisch Klimaat AMV.

Vraagnummer: 127

Fractie	Student & Starter
Portefeuillehouder(s)	Eelco Eerenberg
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	Bijlage 3 - Hervormingen en bezuinigingen: afgevallen maatregelen
Paragraaf	06. Veilige stad
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	63
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Hoeveel structurele werkplekken voor sekswerkers zijn er nodig in Utrecht op basis van de huidige behoefte?

Antwoord:

We hebben geen inzicht in hoeveel werkplekken er precies nodig zijn, omdat sekswerkers niet altijd bekend zijn bij de gemeente en hulpverlening. Sinds 1 januari 2025 is het mogelijk om legaal vanuit huis te werken en er ziin ook twee privéhuizen. We schatten in dat er 400 tot 500 sekswerkers actief zijn in Utrecht. Dat er behoefte is aan legale werkplekken blijkt o.a. uit het advies van de Commissie Sorgdrager en uit informatie van de Klankbordgroep en van Belle hulpverlening. Met het op 12 juli jl. aannemen van het raadsvoorstel voor Parkeergarage Paardenveld komen er maximaal 15 werkplekken bij waar sekswerkers zelfstandig een ruimte kunnen huren. We verwachten dat hiermee nog niet aan de behoefte wordt voldaan. Ook geeft de Klankbordgroep aan dat er ook behoefte is aan meer verschillende soorten sekswerkplekken, waaronder voor straatsekswerk. We blijven met sekswerkers en hulpverlening in gesprek over de behoefte aan sekswerkplekken in de stad.

Vraagnummer: 128

Fractie	Student & Starter
Portefeuillehouder(s)	Eva Oosters Dennis de Vries
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	2. Financieel vertrekpunt en toelichting
Paragraaf	2.4 Niet ingepaste onderwerpen
Subparagraaf	Niet ingepaste onderwerpen
Bladzijde (in pdf)	24
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Waarom is er geen structureel budget beschikbaar gemaakt voor het opzetten van een jongerenraad? Welke financiële mogelijkheden zijn er om binnen het participatiebudget te schuiven zodat dit toch mogelijj zou worden?

Antwoord:

Uw raad heeft in M2024/422 opgeroepen om de inzet van jongerenparticipatie te verbeteren en te onderzoeken of het invoeren van een jongerenraad daaraan kan bijdragen. We koppelen over dit onderzoek terug in het uitvoeringsprogramma Samenwerken met jongeren, dat in Q4 van dit jaar verwacht wordt.
Het budget van Samen stad maken is beperkt. Bovendien ligt in deze Voorjaarsnota het voorstel voor om te bezuinigen op Samen stad maken. In deze voorjaarsnota is aangegeven dat de dekking van Motie 360 die oproept om oa Samen stad maken te ontzien niet haalbaar wordt geacht. Hiermee nemen de mogelijkheden om te schuiven in het budget nog verder af.

Vraagnummer: 129

Fractie	Student & Starter
Portefeuillehouder(s)	Linda Voortman
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	2. Financieel vertrekpunt en toelichting
Paragraaf	2.4 Niet ingepaste onderwerpen
Subparagraaf	Niet ingepaste onderwerpen
Bladzijde (in pdf)	24
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Wat is de reden dat er geen structurele middelen zijn opgenomen voor een Regenboogcentrum, ondanks signalen over toegenomen geweld tegen LHBTI-jongeren?

Antwoord:

We horen en zien de behoefte van de lhbtiqa+ gemeenschap voor meer ‘safe spaces’ in de stad. Dit is dan ook opgenomen als speerpunt in de beleidsnota Inclusie en Diversiteit 2024-2033. Hierbij zetten we ook expliciet in op de zichtbaarheid, sociale veiligheid en gelijkwaardigheid van trans, intersekse, non-binaire en queer personen (van kleur). Een Regenboogcentrum voor en door deze gemeenschappen en dat bijdraagt aan deze doelen kan daarin een waardevolle toevoeging zijn. We vinden het echter belangrijk dat het initiatief voor het creëren van zo'n Regenboogcentrum vanuit de gemeenschap zelf komt. Op dit moment is er geen breed of gezamenlijk initiatief vanuit de lhbtiqa+ gemeenschap bekend bij het college met als doel de oprichting of het beheer van een Regenboogcentrum. Tevens is er op dit moment geen gemeentelijk vastgoed of geld beschikbaar hiervoor. Wel ondersteunen we verschillende lhbtiqa+ organisaties met het creëren van ‘safe spaces’ in de stad.

Vraagnummer: 130

Fractie	Student & Starter
Portefeuillehouder(s)	Linda Voortman en Sharon Dijksma
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	2. Financieel vertrekpunt en toelichting
Paragraaf	2.4 Niet ingepaste onderwerpen
Subparagraaf	Niet ingepaste onderwerpen
Bladzijde (in pdf)	24
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Erkent het college dat er aanvullende maatregelen nodig zijn om het toegenomen geweld tegen LHBTI-jongeren het hoofd te bieden, zoals aanvullende inzet tegen straatintimidatie bij deze specifieke groep?

Antwoord:

We krijgen signalen dat de lhbtiqa+ gemeenschap te maken krijgt met vormen van geweld en intimidatie in de openbare ruimte. Met de huidige middelen die beschikbaar zijn zetten we hier dus ook op in.
In het regionaal veiligheidsoverleg bespreken we de meldingen van straatintimidatie en geweldsincidenten met Discriminatie.nl Provincie Utrecht, Openbaar Ministerie, Politie (Roze in Blauw), COC Midden-Nederland en andere gemeentes zoals Amersfoort. In dit overleg worden verder de trends en ontwikkelingen besproken m.b.t. de veiligheid van de lhbtiq+ gemeenschap.
Met de beleidsnota Inclusie en Diversiteit 2024-2033 (LINK invoegen) zetten we in op een veilige stad voor mensen in een gemarginaliseerde positie, waaronder de lhbtiq+ gemeenschap. Hier wordt bijvoorbeeld ingezet op ‘safe spaces’ en het vergroten van de zichtbaarheid en representatie van de gemeenschap.
Tot slot is er in de aanpak straatintimidatie aanvullende inzet op de lhbtiqa+ gemeenschap, bijvoorbeeld in de vorm van bewustwordingscampagnes. Zie raadsbrief van april voor de uitvoering van het actieplan. De middelen voor de aanpak straatintimidatie zijn voor het overgrote gedeelte gebaseerd op middelen die binnen de bestaande begroting waren gevonden. Deze middelen stoppen na 2026.

Vraagnummer: 131

Fractie	Student & Starter
Portefeuillehouder(s)	Senna Maatoug Susanne Schilderman
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	3. Inhoudelijke ontwikkelingen die aandacht en bijsturing vragen
Paragraaf	3.4 Netcongestie
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	35
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Welke concrete uitvoeringsprojecten rond netcongestie worden met de SUP-middelen gefinancierd in 2025, en in welke mate wordt daarbij rekening gehouden met een gelijkmatige verdeling van inzet over de stad?

Antwoord:

De inkomsten uit verpakkingsafvalheffing (SUP) worden niet ingezet ter dekking van de kosten netcongestie. De maatregelen netcongestie zullen stadsbreed worden uitgevoerd op de plekken waar de meeste impact te behalen is op de verlichting op het elektricitteitsnet of het verkomen van vertraging op ruimtelijke projecten.

Vraagnummer: 132

Fractie	Student & Starter
Portefeuillehouder(s)	Dennis de Vries
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.2 Hervormingen en bezuinigingen
Subparagraaf	Thema 5: Versoberen van vastgoed van onszelf en maatschappelijke partners
Bladzijde (in pdf)	41
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Wat betekent het ontbreken van middelen voor verduurzaming van gemeentelijk vastgoed voor de uitvoering van het gemeentelijk vastgoedprogramma in 2025-2026? Hoe groot is het risico dat we hierdoor (op termijn) niet kunnen voldoen aan de aanstaande Europese regelgeving, en wat zou dat betekenen?

Antwoord:

De basis voor ons vastgoed is dat we minimaal voldoen aan de wet- en regelgeving. Voor aanvullende ambities bovenop de wettelijke ambities geldt dat we deze alleen uitvoeren indien er dekkingsmiddelen beschikbaar worden gesteld. Voor het jaar 2025-2026 voldoen onze lopende projecten aan de wettelijke duurzaamheidseisen. Na 2026 is dit wel een risico voor de rest van onze vastgoedportefeuille. Daar komt bij dat de duurzaamheidseisen vanuit Europese regelgeving (EPBD IV) strenger wordt vanaf 2028. De gemeente beschikt op dit moment over onvoldoende middelen voor herinvesteringen, inclusief verduurzamen, voor onze gehele vastgoedportefeuille. De gemeente kan daardoor niet voldoen aan de klimaatdoelstellingen 2050. Dit wordt inzichtelijk gemaakt en meegenomen in de aanpak verduurzamen voor de komende jaren.

Vraagnummer: 133

Fractie	Student & Starter
Portefeuillehouder(s)	Eva Oosters
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	2. Financieel vertrekpunt en toelichting
Paragraaf	2.3 Knelpunten en bijsturingen
Subparagraaf	Toelichting knelpunten en bijsturingen
Bladzijde (in pdf)	23
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	20, 133, 134, 135, 136, 214, 279, 350, 351, 365, 402

Vraag	Welke aannames liggen ten grondslag aan de prognose dat er in 2030 één sporthal en in 2040 vijf sporthallen tekort zijn? Zijn deze gebaseerd op bevolkingsgroei, sportdeelname of beide?

Antwoord:

De gemeente Utrecht laat elke 4 jaar een behoefteonderzoek uitvoeren naar de ruimte voor sport in de gemeente. Dit onderzoek is in 2024 voor het laatst uitgevoerd. In dit onderzoek voor zowel binnen- als buitensport wordt gekeken of het aanbod aansluit op de toekomstige en huidige behoefte. Het is een onderlegger voor de meerjarenplanning van sportaccommodaties en de vertaling daarvan in de programmering van het groeikader. Om de toekomstige behoefte aan sportaccommodaties te bepalen gebruiken we de bevolkingsgroeiprognose van de gemeente. Daarnaast zetten we het benodigd aantal sportaccommodaties en het aanbod van Utrecht af tegen het gemiddelde van een aantal referentiegebieden, waardoor er een normatieve behoefte voor binnensport is bepaald. Tot en met 2030 heeft uw raad de norm bepaald op 1 sporthal op 15.000 inwoners.

Vraagnummer: 134

Fractie	Student & Starter
Portefeuillehouder(s)	Eva Oosters
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	2. Financieel vertrekpunt en toelichting
Paragraaf	2.3 Knelpunten en bijsturingen
Subparagraaf	Toelichting knelpunten en bijsturingen
Bladzijde (in pdf)	23
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	20, 133, 134, 135, 136, 214, 279, 350, 351, 365, 402

Vraag	Zijn er al concrete locaties in beeld waar uitbreiding van binnensportvoorzieningen kan plaatsvinden? Zo ja, welke belemmeringen zijn daar eventueel gesignaleerd (grond, milieu, omwonenden, etc.)?

Antwoord:

Op termijn kunnen we de binnensportcapaciteit uitbreiden met sporthallen Cartesius (2028), Merwede (2029) en Overvecht (2030). Voor al deze opleveringen zijn er uitdagingen. De meest urgente uitdaging betreft vooral haalbare en betaalbare oplossingen voor netcongestie. Naast netcongestie zijn de beperkte financiële mogelijkheden van de gemeente een belemmering. De eerder geplande sporthallen Voordorp en Vleuten zijn om deze reden uitgesteld.

Vraagnummer: 135

Fractie	Student & Starter
Portefeuillehouder(s)	Eva Oosters
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	2. Financieel vertrekpunt en toelichting
Paragraaf	2.3 Knelpunten en bijsturingen
Subparagraaf	Toelichting knelpunten en bijsturingen
Bladzijde (in pdf)	23
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	20, 133, 134, 135, 136, 214, 279, 350, 351, 365, 402

Vraag	In hoeverre wordt bij het oplossen van het capaciteitstekort samengewerkt met scholen, sportbonden of andere maatschappelijke organisaties, bijvoorbeeld via multifunctionele accommodaties?

Antwoord:

Bij de realisatie van sporthallen wordt al samengewerkt met scholen, zodat er efficiënt gebouwd en geëxploiteerd wordt; overdag met bewegingsonderwijs en in de avonden met verenigingen. Daarbij werken we ook samen met andere maatschappelijke organisaties

Vraagnummer: 136

Fractie	Student & Starter
Portefeuillehouder(s)	Eva Oosters
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	2. Financieel vertrekpunt en toelichting
Paragraaf	2.3 Knelpunten en bijsturingen
Subparagraaf	Toelichting knelpunten en bijsturingen
Bladzijde (in pdf)	23
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	20, 133, 134, 135, 136, 214, 279, 350, 351, 365, 402

Vraag	Worden er innovatieve of tijdelijke oplossingen onderzocht (zoals sportzalen in leegstaande gebouwen, gedeeld gebruik met onderwijs, modulaire sporthallen)?

Antwoord:

Daar besteden we continu aandacht aan. Zoals bij vraag 20 beschreven, zetten we in op gedeeld gebruik met onderwijs, gebruik van blaashallen voor onder andere hockey en het plaatsen van een tijdelijke (demontabele) sporthal ‘tempo’ aan de loevenhoutsedijk. Er is nauwelijks leegstand in Utrecht dat bijdraagt aan structurele binnensportcapaciteit of dat kan worden herontwikkeld zodat voldaan wordt aan normen en omstandigheden voor veilig en verantwoord binnensportgebruik.

Vraagnummer: 137

Fractie	Student & Starter
Portefeuillehouder(s)	Susanne Schilderman
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	2. Financieel vertrekpunt en toelichting
Paragraaf	2.4 Niet ingepaste onderwerpen
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	25
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Welke onderdelen van de Beleidsnota Stadswater zijn precies ongedekt gebleven? Betreft dit met name toezicht, handhaving, of ook investeringen in nieuwe zwemwaterlocaties?

Antwoord:

Het overzicht van de ambities en onderdelen die wel en niet gedekt zijn van de Beleidsnota Stadswater kunt u lezen in paragraaf 4.3.2 van de Beleidsnota. In algemene zin geldt dat de kosten voor de beleidsmatige inzet grotendeels gedekt zijn, maar de kosten voor de realisatie van fysieke maatregelen zoals nieuwe zwemwaterlocaties en die voor toezicht en handhaving nog niet gedekt zijn.

Vraagnummer: 138

Fractie	Student & Starter
Portefeuillehouder(s)	Susanne Schilderman
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	2. Financieel vertrekpunt en toelichting
Paragraaf	2.4 Niet ingepaste onderwerpen
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	25
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	In hoeverre ziet het college ruimte voor zelfbeheer van de zwemlocatie Werkspoorhaven, in samenwerking met Erfgoed Werkspoor Utrecht BV?

Antwoord:

We zien de Werkspoorhaven als een kansrijke locatie voor officieel zwemwater (zie raadsbrief naar het onderzoek naar officieel zwemwater). We verkennen momenteel samen met de andere eigenaar Stichting Erfgoed Werkspoor BV wat we samen al kunnen voorbereiden met de beperkte middelen die we nu hebben. Daarbij praten we ook over het noodzakelijke beheer en de mogelijke verdeling van het beheer tussen gemeente en Stichting Erfgoed Werkspoor Utrecht BV.

Vraagnummer: 139

Fractie	Student & Starter
Portefeuillehouder(s)	Rachel Streefland
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.2 Hervormingen en bezuinigingen
Subparagraaf	Thema 7: Verdienvermogen benutten
Bladzijde (in pdf)	40
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Hoeveel van de tijdelijke contracten die de gemeente niet verlengt (80 fte) betreffen jonge medewerkers (bijv. <35 jaar), trainees of recent afgestudeerden?

Antwoord:

Het is niet het geval dat er 80 fte aan tijdelijke contracten niet worden verlengd. We verwachten dat de bezuinigingen vanaf 2026 leiden tot een afname van ongeveer
140 fte binnen de hele organisatie.
Voor een groot deel, ongeveer 80 fte, vangen we de personele krimp op via natuurlijk verloop. Dat kan zijn: pensioenuitstroom, het stoppen met externe inhuur, het niet opnieuw vervullen van vacatures of het aflopen van tijdelijke contracten.
Hoeveel van de 80 fte gaat om het niet verlengen van tijdelijke contracten, is op dit moment nog niet bekend. Het is ook niet bekend wat de leeftijd is van die medewerkers. Dit wordt na vaststelling van de VJN, verder uitgezocht door de organisatieonderdelen waar de bezuiniging doorgaat.
NB: Het is gangbaar beleid dat nieuwe medewerkers eerst een tijdelijk contract van 1 jaar wordt aangeboden voordat men een vast contract krijgt. Dit is niet specifiek gericht op een specifieke leeftijdsgroep.

Vraagnummer: 140

Fractie	Student & Starter
Portefeuillehouder(s)	Rachel Streefland
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.2 Hervormingen en bezuinigingen
Subparagraaf	Thema 7: Verdienvermogen benutten
Bladzijde (in pdf)	40
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Wordt er inzichtelijk gemaakt welke functies of afdelingen hierdoor relatief zwaar worden geraakt?

Antwoord:

Ja, om de ambtelijke implementatie voor te bereiden is er een overzicht van de voorgenomen bezuinigingen per afdeling. Van de ruim 11 mln van thema 1 gericht op het efficiënter werken van de ambtelijke organisatie bestaat ca. 6 mln uit overhead inclusief management (waarvan onder andere de afdelingen Informatie&ProcesManagement en Mens & Organisatie relatief veel besparingen moeten doorvoeren), 2 mln uit beleid (waarvan onder andere de afdeling Ruimte veel moet besparen) en 3 mln uit uitvoering (efficiëntiemaatregelen in de (relatief grote) afdelingen, waaronder Werk & Inkomen en Stadsbedrijven).Op dit moment wordt de implementatie van de bezuinigingen op het personeel voorbereid, waarbij gedetailleerder inzicht en overzicht ontstaat van de functies en medewerkers die het raakt. Na de besluitvorming van de Voorjaarsnota zal dit leiden tot een gemeentebreed overzicht.-

Vraagnummer: 141

Fractie	Student & Starter
Portefeuillehouder(s)	Rachel Streefland
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.2 Hervormingen en bezuinigingen
Subparagraaf	Thema 7: Verdienvermogen benutten
Bladzijde (in pdf)	40
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Verwacht het college een verhoogd risico op kennisverlies of discontinuïteit bij het beëindigen van tijdelijke contracten, zeker bij functies waar al sprake is van moeilijk vervulbare vacatures?

Antwoord:

Bij het beëindigen van arbeidscontracten is altijd sprake van een mate van verlies van kwaliteit en kennis. Met de voorgestelde hervormingsbezuinigingen is wel keuze gemaakt dat werkzaamheden worden gestopt en bijbehorende capaciteit vertrekt. Er is dus een rechtstreeks verband tussen beeindigde werkzaamheden en te vertrekken capaciteit waarmee het risico op discontinuiteit minimaal is.

Vraagnummer: 142

Fractie	Student & Starter
Portefeuillehouder(s)	Rachel Streefland
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.2 Hervormingen en bezuinigingen
Subparagraaf	Thema 7: Verdienvermogen benutten
Bladzijde (in pdf)	40
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Welke maatregelen neemt de gemeente om te voorkomen dat jong talent structureel op tijdelijke contracten wordt gehouden, zonder perspectief op doorstroming?

Antwoord:

Het is geen beleid om jong talent structureel op tijdelijke contracten te houden. De standaard voor nieuwe medewerkers is dat eerst een tijdelijk contract van 1 jaar wordt aangeboden voordat men een vast contract krijgt. Daarnaast zijn er bepaalde tijdelijke functies/werkzaamheden (met tijdelijke financiering) die opgevuld worden met tijdelijke medewerkers. Dit is niet specifiek gericht op een specifieke leeftijdsgroep.

Vraagnummer: 143

Fractie	Student & Starter
Portefeuillehouder(s)	Rachel Streefland
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.2 Hervormingen en bezuinigingen
Subparagraaf	Thema 7: Verdienvermogen benutten
Bladzijde (in pdf)	40
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Wordt er actief ingezet op een vaste plek in de organisatie voor goed functionerende jonge medewerkers aan het einde van hun tijdelijke aanstelling?

Antwoord:

Voor alle goed functionerende medewerkers volgt bij structurele functies een vast contract na afloop van het tijdelijke contract van 1 jaar.

Vraagnummer: 144

Fractie	Student & Starter
Portefeuillehouder(s)	Rachel Streefland
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.2 Hervormingen en bezuinigingen
Subparagraaf	Thema 7: Verdienvermogen benutten
Bladzijde (in pdf)	40
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Hoe past dit personeelsbeleid in de bredere ambitie van de gemeente om een aantrekkelijke werkgever te zijn voor jonge mensen, met oog op duurzame inzetbaarheid en inclusiviteit?

Antwoord:

We willen aantrekkelijk werkgever zijn voor alle medewerkers.
Tav duurzame inzetbaarheid: We hebben aandacht voor verschillende leeftijdsgroepen in de aanpak van verzuim. We differentiëren op veel verschillende manieren in de aanpak, dus naast de leeftijd ook op teamniveau, type werk en organisatie-oorzaken. Er is bv een organisatiebrede sessie geweest over mentale gezondheid en generatieverschillen.

Vraagnummer: 145

Fractie	Student & Starter
Portefeuillehouder(s)	Eva Oosters
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	2. Financieel vertrekpunt en toelichting
Paragraaf	2.3 Knelpunten en bijsturingen
Subparagraaf	Toelichting knelpunten en bijsturingen
Bladzijde (in pdf)	19
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	145, 146, 147, 148, 149, 150, 252, 254, 363, 403

Vraag	Wordt het belang van leren zwemmen, zeker voor jonge kinderen en kinderen uit gezinnen met een migratieachtergrond, meegewogen bij keuzes rondom het zwembadaanbod?

Antwoord:

Zwemvaardigheid en het leren zwemmen is voor alle kinderen belangrijk. Wij zullen dit meewegen bij het uitwerken van alternatieve scenario's en bijsturingsmaatregelen. Daarbij is de nota Sport en Bewegen het uitgangspunt. Indien een sluitende exploitatie binnen de kaders van de nota niet haalbaar is, vraagt dit om aanpassing van de huidige beleidskaders en/of tariefstelling en/of programmering.
In lijn met motie 325 Sociale Kaders Tariefverhoging Sportaccommodaties wordt onderzocht op welke wijze we sportende kinderen uit gezinnen met lage inkomens en wijkverenigingen met veel U-Pas gebruikers zo veel als mogelijk kunnen ontzien bij de tariefsverhoging.

Vraagnummer: 146

Fractie	Student & Starter
Portefeuillehouder(s)	Eva Oosters Linda Voortman
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	2. Financieel vertrekpunt en toelichting
Paragraaf	2.3 Knelpunten en bijsturingen
Subparagraaf	Toelichting knelpunten en bijsturingen
Bladzijde (in pdf)	19
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	145, 146, 147, 148, 149, 150, 252, 254, 363, 403

Vraag	Worden zwemlessen (bijvoorbeeld via het U-pas systeem) actief beschikbaar gehouden voor kinderen uit gezinnen met een laag inkomen?

Antwoord:

Zwemvaardigheid en het leren zwemmen is voor alle kinderen belangrijk. Wij zullen dit meewegen bij het uitwerken van alternatieve scenario's en bijsturingsmaatregelen. Daarbij is de nota Sport en Bewegen het uitgangspunt. Indien een sluitende exploitatie binnen de kaders van de nota niet haalbaar is, vraagt dit om aanpassing van de huidige beleidskaders en/of tariefstelling en/of programmering.
In lijn met motie 325 Sociale Kaders Tariefverhoging Sportaccommodaties wordt onderzocht op welke wijze we sportende kinderen uit gezinnen met lage inkomens en wijkverenigingen met veel U-Pas gebruikers zo veel als mogelijk kunnen ontzien bij de tariefsverhoging.
Aanvullend kunnen kinderen uit gezinnen met een laag inkomen buiten de U-pas gratis het A-diploma halen via het gemeentelijke zwemlespakket en via de U-pas zwemlessen volgen.

Vraagnummer: 147

Fractie	Student & Starter
Portefeuillehouder(s)	Eva Oosters
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	2. Financieel vertrekpunt en toelichting
Paragraaf	2.3 Knelpunten en bijsturingen
Subparagraaf	Toelichting knelpunten en bijsturingen
Bladzijde (in pdf)	19
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	145, 146, 147, 148, 149, 150, 252, 254, 363, 403

Vraag	Heeft de gemeente zicht op hoeveel kinderen van statushouders, arbeidsmigranten of asielzoekers zwemlessen volgen of op een wachtlijst staan?

Antwoord:

Ouders/verzorgens kunnen hun kind online of bij de kassa inschrijven voor zwemles. Bij aanmelding of gedurende de zwemlesperiode wordt niet gevraagd naar de achtergrond van de kinderen. Dit is namelijk niet toegestaan volgens de AVG. De gemeentelijke zwembaden hebben hierin geen inzicht.

Vraagnummer: 148

Fractie	Student & Starter
Portefeuillehouder(s)	Eva Oosters Eelco Eerenberg
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	2. Financieel vertrekpunt en toelichting
Paragraaf	2.3 Knelpunten en bijsturingen
Subparagraaf	Toelichting knelpunten en bijsturingen
Bladzijde (in pdf)	19
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	145, 146, 147, 148, 149, 150, 252, 254, 363, 403

Vraag	Wordt er in samenwerking met scholen of maatschappelijke organisaties extra ingezet op zwemveiligheid voor deze groep?

Antwoord:

Zie ook de beantwoording op de vragen 145 en 146.
De zwemverenigingen binnen Utrecht bieden zwemles aan voor alle kinderen. Voor zover bekend wordt er vanuit de zwemverenigingen geen specifiek aanbod aangeboden. De instellingen als COA, Nidos en de Stichting Swimpact huren water in de zwembaden. Zij bieden speciaal zwemaanbod voor deze doelgroep.

Vraagnummer: 149

Fractie	Student & Starter
Portefeuillehouder(s)	Eva Oosters
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	2. Financieel vertrekpunt en toelichting
Paragraaf	2.3 Knelpunten en bijsturingen
Subparagraaf	Toelichting knelpunten en bijsturingen
Bladzijde (in pdf)	19
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	145, 146, 147, 148, 149, 150, 252, 254, 363, 403

Vraag	In hoeverre spelen vrijwilligers (bijv. via sportverenigingen of maatschappelijke initiatieven) een rol bij het draaiend houden van zwemactiviteiten of lessen?

Antwoord:

Binnen de zwembaden wordt actief gekeken naar de samenwerking met de zwemverenigingen. Denk hierbij aan de mogelijke vormen van zelfbeheer om de programmering van de zwembaden te optimaliseren. Voor verenigingen vergt dit een flinke investering, om te voldoen aan alle veiligheidseisen binnen zwemactiviteiten.
Indien zelfbeheer leidt tot een vermindering van de personele inzet en daarbij behorende kosten zullen wij dit meewegen bij het uitwerken van alternatieve scenario's en bijsturingsmaatregelen. Zie ook het antwoord op vraag 145.

Vraagnummer: 150

Fractie	Student & Starter
Portefeuillehouder(s)	Eva Oosters
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	2. Financieel vertrekpunt en toelichting
Paragraaf	2.3 Knelpunten en bijsturingen
Subparagraaf	Toelichting knelpunten en bijsturingen
Bladzijde (in pdf)	19
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	145, 146, 147, 148, 149, 150, 252, 254, 363, 403

Vraag	Wordt samenwerking met vrijwilligersorganisaties actief benut of gefaciliteerd bij het opvangen van druk op personeel en budget?

Antwoord:

Binnen de zwembaden wordt actief gekeken naar de samenwerking met de zwemverenigingen. Denk hierbij aan de mogelijke vormen van zelfbeheer om de programmering van de zwembaden te optimaliseren. Hiermee wordt de personele inzet en daarmee behorende kosten verminderd.

Vraagnummer: 151

Fractie	Student & Starter
Portefeuillehouder(s)	Susanne Schilderman
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	Bijlage 2 - Hervormingen en bezuinigingen: per maatregel toegelicht
Paragraaf	Thema 2: Scherper prioriteren in beleid en werk
Subparagraaf	08. Werk, toekomstbestendige economie en bestaanszekerheid
Bladzijde (in pdf)	55
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	19-93

Vraag	Welke concrete programma's of projecten op het gebied van circulair ondernemerschap en circulaire bedrijvigheid worden geraakt door deze afschaling?

Antwoord:

We stimuleren het vormen van circulaire ondernemersnetwerken als Circulair Utrecht, DigiC, Green Deal Lage Weide, Grondstoffencorridor, UPcycle centrum. Daar werken we mee samen. Circulaire initiatieven van ondernemers ondersteunen we financieel via subsidies als de MKB Innovatievoucher circulaire economie, samenwerking met ondernemers via inkoop en informatie over EU-subsidies. Daarnaast zijn we medeorganisator van initiatieven als de Utrechtse Circulaire Innovatietop. Daarnaast ondersteunen we advies en begeleiding vanuit team Utrecht Circulair, Impact consults (Impact030) en Ondernemer Centraal. Op het gebied van ruimte, werken we onder meer aan circulair bedrijvenpark Strijkviertel.
De samenwerking met partners/netwerken zoals DigiC en Cirkelstad is voor ons een belangrijke manier om in contact te zijn met werkgevers en zicht te houden op hun vragen en behoeften op het gebied van arbeid en vaardigheden. Minder aanwezigheid en invloed binnen deze netwerken bemoeilijkt het voor ons om deze arbeidsmarktvraag tijdig te signaleren en het onderwerp te agenderen binnen circulaire netwerken en samenwerkingen. DigiC zal minder capaciteit voor business development hebben om samenwerking met de gemeente te ondersteunen. Onze rol in dit speelveld wordt hierdoor minder zichtbaar en minder verbindend .
Minder personele inzet bemoeilijkt het voor ons om de arbeidsmarktvraag tijdig te signaleren en het onderwerp te agenderen binnen circulaire initiatieven.

Vraagnummer: 152

Fractie	Student & Starter
Portefeuillehouder(s)	Susanne Schilderman
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	Bijlage 2 - Hervormingen en bezuinigingen: per maatregel toegelicht
Paragraaf	Thema 2: Scherper prioriteren in beleid en werk
Subparagraaf	08. Werk, toekomstbestendige economie en bestaanszekerheid
Bladzijde (in pdf)	55
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Hoeveel ondernemers of bedrijven maakten in de afgelopen jaren gebruik van gemeentelijke ondersteuning op dit vlak?

Antwoord:

Hoeveel ondernemers we als gemeente hebben geholpen via verschillende kanalen, bijvoorbeeld via subsidies, acties op gebied van gebiedsontwikkelingen (Lage Weide, Strijkviertel en Werkspoorkwartier) of via onze samenwerkingen zoals Alliantie Cirkelregio Utrecht, hebben we niet bijgehouden, dus is niet in precieze getallen uit te drukken.
Om toch een indruk te geven van het bereik van de verschillende samenwerkingsverbanden:
- Digic heeft negen bestuursleden en dertig leden en daaromheen een community van 400 partijen. De afgelopen jaren zijn verschillende projecten i.s.m. de gemeente opgestart zoals ‘Paviljoen-as-a-service', ‘Gebiedsgericht materialenpaspoort Merwede’ en ‘De Groene Hoogte’;
- Cirkelstad heeft landelijk 250 leden - met specifieke activiteiten in Utrecht - en organiseert per jaar landelijk 75 evenementen.

Vraagnummer: 153

Fractie	Student & Starter
Portefeuillehouder(s)	Susanne Schilderman
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	Bijlage 2 - Hervormingen en bezuinigingen: per maatregel toegelicht
Paragraaf	Thema 2: Scherper prioriteren in beleid en werk
Subparagraaf	08. Werk, toekomstbestendige economie en bestaanszekerheid
Bladzijde (in pdf)	55
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Heeft het college in beeld wat de afschaling betekent voor kansen op de circulaire arbeidsmarkt, met name voor jongeren of mensen met afstand tot de arbeidsmarkt?

Antwoord:

Onderdeel van prioriteit 1 Circulaire bedrijvigheid en ondernemerschap is circulaire arbeidsmarkt. De betrokkenheid bij de netwerken is voor ons een belangrijke manier om in contact te zijn met werkgevers en zicht te houden op hun vragen en behoeften op het gebied van arbeid en vaardigheden. Minder aanwezigheid en invloed binnen deze netwerken bemoeilijkt het voor ons om deze arbeidsmarktvraag tijdig te signaleren en het onderwerp te agenderen binnen circulaire netwerken en samenwerkingen. Onze rol in dit speelveld wordt hierdoor minder zichtbaar en minder verbindend.

Vraagnummer: 154

Fractie	Student & Starter
Portefeuillehouder(s)	Susanne Schilderman
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	Bijlage 2 - Hervormingen en bezuinigingen: per maatregel toegelicht
Paragraaf	Thema 2: Scherper prioriteren in beleid en werk
Subparagraaf	08. Werk, toekomstbestendige economie en bestaanszekerheid
Bladzijde (in pdf)	55
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Wat betekent deze bezuiniging voor jonge circulaire ondernemers of initiatieven? Wordt er nog begeleiding, ruimte of subsidie geboden?

Antwoord:

Het netwerk van DigiC bestaat grotendeels uit innovatieve en circulaire bedrijven. Daar zitten ook jonge bedrijven zoals Sustainer tussen die baat hebben bij de aanjaagfunctie van DigiC om innovatieve circulaire bouwprojecten op te zetten. Die inzet vanuit DigiC wordt als gevolg van de bezuiniging minder. De gemeente Utrecht biedt via Ondernemers Centraal en via partners als ROM Regio Utrecht en Impact030 nog steeds ondersteuning aan jonge circulaire ondernemers of initiatieven.

Vraagnummer: 155

Fractie	Student & Starter
Portefeuillehouder(s)	Susanne Schilderman
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	Bijlage 2 - Hervormingen en bezuinigingen: per maatregel toegelicht
Paragraaf	Thema 2: Scherper prioriteren in beleid en werk
Subparagraaf	08. Werk, toekomstbestendige economie en bestaanszekerheid
Bladzijde (in pdf)	55
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Is bij deze bezuiniging een inschatting gemaakt van de langetermijngevolgen voor de duurzame economie van de stad, zoals verminderde innovatie of vertraging in de transitie naar een circulair model?

Antwoord:

Ja, daar is een inschatting van gemaakt. Voor de transitie naar een duurzame, circulaire samenleving is iedere bezuiniging een vertraging van de transitie. Gegeven de noodzaak van bezuinigingen hebben we gekozen voor een voorstel waarvan we verwachten dat de gevolgen zo beperkt mogelijk zijn.

Vraagnummer: 156

Fractie	Student & Starter
Portefeuillehouder(s)	Susanne Schilderman
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	Bijlage 2 - Hervormingen en bezuinigingen: per maatregel toegelicht
Paragraaf	Thema 2: Scherper prioriteren in beleid en werk
Subparagraaf	08. Werk, toekomstbestendige economie en bestaanszekerheid
Bladzijde (in pdf)	55
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Hoe wordt de verminderde samenwerking met bedrijven concreet merkbaar?

Antwoord:

We verminderen financiële bijdragen, maar proberen de samenwerking zo goed mogelijk voort te zetten. Concreet gevolg is dat we vaker ‘agendalid’ dan trekker of actief meewerkend lid van netwerken/onderwerpen zullen zijn. Voor DigiC kan het betekenen dat ze minder capaciteit beschikbaar hebben voor uitvoering van projecten in Utrecht of het organiseren van de samenwerking met ons als gemeente.

Vraagnummer: 157

Fractie	Student & Starter
Portefeuillehouder(s)	Susanne Schilderman Eva Oosters
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	Bijlage 2 - Hervormingen en bezuinigingen: per maatregel toegelicht
Paragraaf	Thema 6: Verlagen bijdragen aan verbonden partijen en subsidies
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	59
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	In hoeverre maakt de samenwerking rond sport, gezondheid en bewegen onderdeel uit van de projecten die nu via de Stichting USP worden georganiseerd?

Antwoord:

De stichting USP heeft een coordinerende rol in de student council. De student council is nieuw leven ingeblazen na de signalen van bewoners en studenten over de leefbaarheidsvraagstukken op het Science Park. Het is een overlegorgaan tussen vertegenwoordigers van onder meer de bewoners van het USP, de UU, HU, SSH en de gemeente Utrecht waar de leefbaarheidsvraagstukken op het Science Park worden besproken.

Vraagnummer: 158

Fractie	Student & Starter
Portefeuillehouder(s)	Susanne Schilderman Eva Oosters
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	Bijlage 2 - Hervormingen en bezuinigingen: per maatregel toegelicht
Paragraaf	Thema 6: Verlagen bijdragen aan verbonden partijen en subsidies
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	59
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Wordt verwacht dat het schrappen van deze subsidie gevolgen heeft voor sportgerelateerde projecten of voorzieningen op het USP, zoals Olympos of gezamenlijke campagnes voor bewegen onder studenten?

Antwoord:

Nee, we verwachten niet dat het schrappen van de subsidie gevolgen heeft voor sportgerelateerde projecten of voorzieningen op het USP.

Vraagnummer: 159

Fractie	Student & Starter
Portefeuillehouder(s)	Susanne Schilderman Eva Oosters
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	Bijlage 2 - Hervormingen en bezuinigingen: per maatregel toegelicht
Paragraaf	Thema 6: Verlagen bijdragen aan verbonden partijen en subsidies
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	59
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Is het aannemelijk dat het stopzetten van deze subsidie indirect leidt tot hogere kosten voor partners op het USP, zoals de Universiteit Utrecht of Olympos, en zo ja: bestaat het risico dat dit wordt doorvertaald naar studenten?

Antwoord:

Gezien het beperkte aandeel van de subsidie in de totale begroting van Stichting USP (3%) verwachten we niet dat het stopzetten van de subsidie leidt tot hogere kosten voor de USP-partners en indirect voor studenten.

Vraagnummer: 160

Fractie	Student & Starter
Portefeuillehouder(s)	Eva Oosters
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	Bijlage 2 - Hervormingen en bezuinigingen: per maatregel toegelicht
Paragraaf	Thema 6: Verlagen bijdragen aan verbonden partijen en subsidies
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	59
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	162, 163

Vraag	Wordt dit effect gemonitord en eventueel gecompenseerd via andere gemeentelijke sportinstrumenten?

Antwoord:

Zie het antwoord op vraag 162 en 163.

Vraagnummer: 161

Fractie	Student & Starter
Portefeuillehouder(s)	Susanne Schilderman Eva Oosters
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	Bijlage 2 - Hervormingen en bezuinigingen: per maatregel toegelicht
Paragraaf	Thema 6: Verlagen bijdragen aan verbonden partijen en subsidies
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	59
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Wat is de rol van de gemeente in het stimuleren van gezonde leefstijl en sportparticipatie onder studenten op het USP, en op welke andere manieren blijft die inzet overeind na het schrappen van deze subsidie?

Antwoord:

Het gemeentelijke uitgangspunt is dat we investeren in gemeentelijke sport- en beweegvoorzieningen voor álle inwoners, waar ook studenten gebruik van (kunnen) maken. Daarom zijn er geen mogelijkheden voor gemeentelijke financiering specifiek voor sportvoorzieningen voor studenten.
De adviseurs gezonde leefomgeving adviseren bij gebiedsontwikkelingen en vergunningaanvragen om bij te dragen aan een gezonde leefomgeving en leefklimaat. De gemeente is ook partner in de totstandkoming van de Studentenzorgwijzer, dé digitale plek waar al het aanbod rondom zorg, hulpverlening en gezonde leefstijl voor alle Utrechtse studenten samenkomt.
Voor de impact van het stoppen van de USP-subsidie verwijzen we naar vraag 55.

Vraagnummer: 162

Fractie	Student & Starter
Portefeuillehouder(s)	Eva Oosters Eelco Eerenberg
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	Bijlage 2 - Hervormingen en bezuinigingen: per maatregel toegelicht
Paragraaf	Thema 6: Verlagen bijdragen aan verbonden partijen en subsidies
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	59
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Wordt met de UU en HU afgestemd hoe gezamenlijke ambities op het gebied van sport, welzijn en gezondheid behouden kunnen blijven?

Antwoord:

Ja, onlangs hebben we ons verbonden aan het nieuwe convenant studentensport. Daarbinnen werken we aan de ambitie om ook in de toekomst betaalbare studentensport aan te kunnen bieden voor studenten. Dit doen we niet alleen samen met UU en HU, maar ook met mbo-instellingen en andere (sport)partners in de stad. U bent hierover geïnformeerd in de raadsbrief van 26 mei jl. met kenmerk 30242399. Daarnaast hebben we contact met de UU en HU over de ontwikkelingen omtrent de beleidsregel van het rijk: investeren met publieke middelen in private activiteiten voor behoud van studentensport en cultuurvoorzieningen. De laatste status hiervan (nog voor de val van het kabinet) was dat onderwijsinstellingen voorlopig kunnen blijven investeren in studentensport en culturele voorzieningen en dat de minister een verkenning wil doen naar de financiële implicaties. Zoals in de beantwoording van de SV 2025 nr. 79 (kenmerk 30281480) opgenomen, hebben wij bij de UU en HU aangegeven hun lobby te willen steunen mocht dat wenselijk zijn. De gezamelijke ambities rondom leefbaarheid en gezond leefklimaat op het USP zijn ook onderwerp van gesprek binnen de Student Council, zie vraag 157.

Vraagnummer: 163

Fractie	Student & Starter
Portefeuillehouder(s)	Susanne Schilderman
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	Bijlage 2 - Hervormingen en bezuinigingen: per maatregel toegelicht
Paragraaf	Thema 6: Verlagen bijdragen aan verbonden partijen en subsidies
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	59
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Is overwogen of de subsidie (of een deel ervan) hergericht kan worden op thema's die raken aan jongerenbeleid, zoals mentale gezondheid, sportparticipatie, of veilige mobiliteit voor studenten?

Antwoord:

Dit is niet overwogen, omdat we verwachten ook zonder de subsidie aan stichting USP de gewenste resultaten te kunnen behalen. Zie in dit kader ook het antwoord op vraag 162.

Vraagnummer: 164

Fractie	Student & Starter
Portefeuillehouder(s)	Susanne Schilderman
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	Bijlage 2 - Hervormingen en bezuinigingen: per maatregel toegelicht
Paragraaf	Thema 6: Verlagen bijdragen aan verbonden partijen en subsidies
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	59
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Hoe wordt de toekomstige relatie met Stichting USP geborgd, nu deze structurele bijdrage wegvalt?

Antwoord:

Er wordt op verschillende thema's en vlakken met tevredenheid samengewerkt met stichting USP. De inzet is om op ambtelijk en bestuurlijk niveau nauw te blijven samenwerken met de stichting USP en dat we daar vergelijkbaar resultaat uit kunnen halen, ook zonder de subsidie.

Vraagnummer: 165

Fractie	Student & Starter
Portefeuillehouder(s)	Linda Voortman
Document	Eerste Bestuursrapportage 2025
Hoofdstuk	
Paragraaf	
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	93
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Hoeveel huishoudens in Utrecht kwamen in 2023 en 2024 in aanmerking voor de energietoeslag, en wat is de verwachte doelgroep voor 2025?

Antwoord:

De eenmalige energievergoeding (energietoeslag) was een regeling die alleen in 2022 en 2023 beschikbaar was en is uitgevoerd. De regeling over 2022 is aan 27.400 huishoudens toegekend en de regeling over 2023 aan ongeveer 20.000 huishoudens. In de raadsbrief van 28 oktober 2024 is de afronding van deze regeling met de Raad gedeeld. In deze brief is ook uitleg gegeven over de aanvullende energievergoeding, de aanspraak voor studenten en de eerdere communicatie over dit onderwerp.

Vraagnummer: 166

Fractie	Student & Starter
Portefeuillehouder(s)	Linda Voortman
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	
Paragraaf	
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Wordt er specifiek gekeken naar jongeren of studenten met een laag inkomen, gezien eerdere discussies over hun beperkte toegang tot deze regeling?

Antwoord:

Studenten hadden geen aanspraak op de eenmalige energievergoeding 2022 en 2023, maar konden bij hoge energiekosten wel in aanmerking komen voor bijzondere bijstand (aanvullende energievergoeding). We verwijzen hierbij naar alle eerdere communicatie in onder andere de raadsbrief van 28 oktober 2024 en de beantwoording van SV 2024-37.

Vraagnummer: 167

Fractie	Student & Starter
Portefeuillehouder(s)	Linda Voortman
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	
Paragraaf	
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Welk bedrag is de afgelopen jaren niet besteed van het rijksbudget voor energietoeslag, en hoeveel is er exact doorgeschoven naar de reserve Armoedebestrijding?

Antwoord:

Budget voor de energietoeslag is beschikbaar gebleven voor de energietoeslag totdat alle aanvragen afgehandeld waren. Per saldo is er 0,174 miljoen euro overgebleven (in 2024). Dit bedrag maakt onderdeel uit van het resultaat over 2024. Hiermee is het tekort gedempt en viel de onttrekking aan de reserve lager uit.

Vraagnummer: 168

Fractie	Student & Starter
Portefeuillehouder(s)	Eva Oosters
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	Bijlage 2 - Hervormingen en bezuinigingen: per maatregel toegelicht
Paragraaf	Thema 6: Verlagen bijdragen aan verbonden partijen en subsidies
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	60
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Wat is het structurele budget voor evenementen na het loslaten van de koppeling met toeristenbelasting? Is er sprake van een stijging, daling of gelijkblijvend budget?

Antwoord:

Het budget wordt vanaf 2025 losgekoppeld van de opbrengst van de toeristenbelasting. Dit betekent dat vanaf 2025 het budget gelijk blijft en uitsluitend nog geïndexeerd wordt volgens de reguliere indexering van de begroting. Het budget voor een aantrekkelijke stad voor bezoekers en evenementen 2025, bekostigd uit toeristenelasting, bedraagt circa 944.000 euro.

Dit wordt gebruikt o.a. ingezet voor:

1. het versterken regiopositionering met het aantrekken van internationale congressen;
2. bijdragen aan aantrekkelijke (binnen)stad voor bezoekers;
3. Versterken kennispositie en grip op duurzame ontwikkeling verblijfstoerisme;
4. Ruimte voor duurzame initiatieven t.b.v. stimulering toerisme. Deze bestedingen doen we in samenspraak met de verenigde hoteliers (via Host).

Vraagnummer: 169

Fractie	Student & Starter
Portefeuillehouder(s)	Eva Oosters
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	Bijlage 2 - Hervormingen en bezuinigingen: per maatregel toegelicht
Paragraaf	Thema 6: Verlagen bijdragen aan verbonden partijen en subsidies
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	60
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Hoe wordt bij de toewijzing van evenementenbudgetten onderscheid gemaakt tussen grote commerciële festivals en kleinere maatschappelijke of wijkgerichte initiatieven?

Antwoord:

Kleinere, maatschappelijke initiatieven gericht op de wijk kunnen een bijdrage uit het initiatievenfonds krijgen. Grote commerciele muziekfestivals zijn ook van waarde voor Utrecht, bieden ruimte voor lokaal talent en zijn een belangrijke plek voor ontmoeting en verbinding maar kunnen zonder subsidiebijdrage die doelstellingen bereiken en ontvangen daarom geen subsidiebijdrage.
Vanuit verschillende doelstellingen binnen de gemeente zijn subsidies beschikbaar. Die middelen zijn gekoppeld aan een doelstelling, zoals het stimuleren van cultuur, sportdeelname, sociale cohesie, het vieren van stads- en volksfeesten en herdenkingen. Hoewel dit ook grote evenementen betreft (bv Bevrijdingsfestival, Utrecht Pride, Sinterklaas intocht), hebben deze niet de doelstelling om winst te behalen.

Vraagnummer: 170

Fractie	Student & Starter
Portefeuillehouder(s)	Eva Oosters
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	Bijlage 2 - Hervormingen en bezuinigingen: per maatregel toegelicht
Paragraaf	Thema 6: Verlagen bijdragen aan verbonden partijen en subsidies
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	60
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Welke ondersteuning is er beschikbaar voor jonge organisatoren, studenten of culturele start-ups die kleinschalige evenementen willen organiseren?

Antwoord:

Iedere organisator kan bij vragen over het organiseren van een evenement een mail sturen naar evenementen@utrecht.nl. Daarnaast is er voor alle evenementenorganisatoren vanuit de gemeente ondersteuning op het organiseren van een duurzaam(er) evenement.
Vanuit cultuur zijn er verschillende subsidieregelingen beschikbaar die geschikt zijn voor meer kleinschalige evenementen/jonge organisatoren. Denk hierbij aan de impulssubsidie (max 2.500), projectsubsidie (max 20.000) en voor nachtgerelateerde evenementen: de subsidie nachtcultuur
Ook biedt het Initiatievenfonds mogelijkheden voor een subsidie voor kleinschalige evenementen, die bijdragen aan het verbeteren van de leefbaarheid.
Verder bestaan er verschillende bedrijven die organisatoren kunnen helpen bij het organiseren van evenementen.

Vraagnummer: 171

Fractie	Student & Starter
Portefeuillehouder(s)	Eva Oosters
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	Bijlage 2 - Hervormingen en bezuinigingen: per maatregel toegelicht
Paragraaf	Thema 6: Verlagen bijdragen aan verbonden partijen en subsidies
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	60
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Wordt er beleid gevoerd op het spreiden van evenementen over de stad, zodat ook wijken buiten het centrum profiteren van culturele programmering?

Antwoord:

Ja, het evenementenbeleid Utrecht zet in op het spreiden van evenementen over de stad en over het jaar. Daarom werken we met de locatieprofielen (raadsbrief d.d. 25 maart 2024) en de reserveringskalender evenementen (raadsbrief d.d. 26 november 2024).

Vraagnummer: 172

Fractie	Student & Starter
Portefeuillehouder(s)	Linda Voortman
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	Bijlage 2 - Hervormingen en bezuinigingen: per maatregel toegelicht
Paragraaf	Thema 6: Verlagen bijdragen aan verbonden partijen en subsidies
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	60
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Hoe wordt geborgd dat evenementen ook toegankelijk zijn voor mensen met een laag inkomen, bijvoorbeeld via gratis entree of U-pas-ondersteuning?

Antwoord:

Zie ook het antwoord op vraag 169.
- Jaarlijks melden organisatoren een evenement aan voor de reserveringskalender evenementen. Het kan voorkomen dat meer evenementen zich aanmelden bij de gemeente dan dat er plek is op een locatie. Aangemelde evenementen worden dan getoetst aan verschillende criteria, waaronder toegankelijkheid en inclusie. Bij toegankelijkheid gaat het om rekening houden met mogelijke drempels, fysiek of anderszins, bij de inrichting van een locatie, de communicatie over een evenement en de toegangsprijs. Evenementen die gratis toegankelijk zijn of samenwerken met de U-pas maken op die manier meer kans op een plek op de kalender dan evenementen die dat niet hebben.
- Ook zijn in het evenementenbeleid gratis toegankelijke stads-en volksfeesten vastgelegd. Hiermee is er voor deze evenementen altijd plek in Utrecht.
- De gemeente organiseert kennissessies en coaching om Utrechtse organisatoren te inspireren en op weg te helpen om hun evenementen duurzamer en toegankelijker te organiseren.

Vraagnummer: 173

Fractie	Student & Starter
Portefeuillehouder(s)	Dennis de Vries
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	2. Financieel vertrekpunt en toelichting
Paragraaf	2.3 Knelpunten en bijsturingen
Subparagraaf	Toelichting knelpunten en bijsturingen
Bladzijde (in pdf)	19
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	In de VJN is te lezen dat het aantal jeugdigen dat jeugdhulp krijgt neemt de intensiviteit en duur van hulp toe. Wat ziet de college als reden hiervoor? Kan het zijn dat doordat we anders organiseren de intesiviteit en duur toeneemt en dat dit tot grotere problemen in de toekomst zal zorgen?

Antwoord:

Overall zien we dat de Utrechtse aanpak, gekenmerkt door een preventieve en gebiedsgerichte aanpak goed werkt; relatief weinig kinderen/ jongeren/ gezinnen doen beroep op aanvullende hulp. Toch zien we dat de complexiteit van zorgvragen toeneemt.
Aanname is dat de concentratie van problematiek wordt veroorzaak door toenemende prestatiedruk, en het niét aanpakken van grondoorzaken zoals schulden, huisvesting, problemen bij ouders etc. Daarnaast worden lichtere hulpvragen meer in de pedagogische basis opgepakt, waardoor de complexere hulpvragen overblijven voor de basis en/ of aanvullende jeugdhulp.

Vraagnummer: 174

Fractie	Student & Starter
Portefeuillehouder(s)	Linda Voortman Dennis de Vries
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	3. Inhoudelijke ontwikkelingen die aandacht en bijsturing vragen
Paragraaf	3.1 Hervormingen sociaal domein
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	26
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	In de VJN wordt verwezen naar de brief die parallel aan de vjn is gestuurd, over de hervormingen in het sociale domein. In die brief wordt gesteld dat als de grondzaken niet aan worden gepakt, dat de vraag naar zorg en ondersteuning onverminderd hoog blijft. In welke mate wordt hier (in de toekomst ook) rekening mee gehouden en wordt die noodzaak bij andere domeinen ook gevoeld.

Antwoord:

Het aanpakken van grondoorzaken is een van de belangrijkste uitgangspunten bij de hervormingen in het sociale domein, en stond als eerste genoemd bij de aankondiging van de hervormingen in de Voorjaarsnota 2023. Het aanpakken van oorzaken die leiden tot een behoefte aan zorg en ondersteuning is een gemeentebrede opgave, want dit raakt aan bestaanszekerheid, werk, dakloosheid, sportstimulering, (mentale) gezondheid, een stevige pedagogische en sociale basis, enzovoort. Bij het instellen de hervormingen zijn deze 'basisvoorzieningen' dan ook zoveel mogelijk ontzien. We blijven met al deze onderdelen en domeinen werken aan de aanpak van grondoorzaken en een stevige basis voor elke Utrechter. Dit blijft wel een uitdaging, want de krappe financiële situatie maakt het ingewikkeld om te investeren in die aanpak van grondoorzaken. Daarom zijn de gesprekken met het Rijk over afdoende middelen voor gemeenten zo belangrijk, omdat het daar juist ook gaat om middelen om hierin te investeren. Ook heeft het Rijk, meer dan gemeenten, invloed op grondoorzaken zoals het verbeteren van bestaanszekerheid. Kortom, zowel in de gesprekken met het Rijk als in de keuzes die we binnen onze gemeente maken is het aanpakken van grondoorzaken van groot belang.

Vraagnummer: 175

Fractie	Student & Starter
Portefeuillehouder(s)	Dennis de Vries
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	2. Financieel vertrekpunt en toelichting
Paragraaf	2.3 Knelpunten en bijsturingen
Subparagraaf	Toelichting knelpunten en bijsturingen
Bladzijde (in pdf)	27
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	De voorjaarsnota benoemt structurele tekorten ondanks de hervormingsagenda Jeugd. Acht het college het realistisch dat de huidige hervormingen voldoende zijn om de stijgende zorgvraag en intensiteit op een duurzame wijze te blijven dekken?

Antwoord:

Bij de zorg en ondersteuning voor jeugdigen voorzien we een structureel tekort, geraamd op 4,2 miljoen euro, rekening houdend met de taakstelling in verband met de hervormingen sociaal domein. Dit is de minimale raming van het structurele tekort. Dat we te maken hebben met een tekort is in lijn met het landelijke beeld, en sluit aan bij de bevindingen van het recente rapport van de Deskundigencommissie Hervormingsagenda Jeugd (de commissie-Van Ark). Ook in Utrecht zien we dat de vraag naar jeugdhulp blijft groeien. Bij het ramen van het tekort hebben we nu geen rekening gehouden met volumegroei, terwijl de commissie-Van Ark laat zien dat hier landelijk, en dus ook in Utrecht, wel al jarenlang sprake van is. Met de hervormingen zetten we in op het afbuigen van de groei, maar we zien ook dat de hervormingsmaatregelen weliswaar resultaten opleveren, maar minder snel en veel als vooraf gedacht. Tegen de achtergrond van de trend in de volumeontwikkeling is afbuigen van de groei een complexe opgave.
Op volgende momenten in de begrotingscyclus moeten we daarom opnieuw bezien hoe de uitgaven aan jeugdzorg zich ontwikkelen, welke middelen er vanuit het Rijk beschikbaar komen en hoe die middelen worden ingezet.

Vraagnummer: 176

Fractie	Student & Starter
Portefeuillehouder(s)	Eelco Eerenberg
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	Bijlage 3 - Hervormingen en bezuinigingen: afgevallen maatregelen
Paragraaf	09. Kansrijk opgroeien
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	65
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	De voorjaarsnota vermeldt dat bovenwettelijke eisen aan schoolpleinen behouden blijven wegens grote impact bij schrappen. Hoe wordt hierbij rekening gehouden met vergroening, toegankelijkheid en multifunctioneel gebruik van schoolpleinen?

Antwoord:

Bij de Nadere Regel subsidie Groen-blauwe schoolpleinen wordt rekening gehouden met vergroening en toegankelijkheid. Multifunctioneel gebruik (met name buitenlessen) is een ambitie die wordt aangereikt in het advies over de inrichting van het schoolplein, maar het is geen voorwaarde voor subsidie. Utrecht Natuurlijk adviseert scholen over de inrichting van het schoolplein. Met hen zijn wij in gesprek over hoe we de scholen kunnen stimuleren tot multifunctioneel gebruik van het schoolplein.

Vraagnummer: 177

Fractie	Student & Starter
Portefeuillehouder(s)	Senna Maatoug
Document	Eerste Bestuursrapportage 2025
Hoofdstuk	
Paragraaf	
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	84
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Hoe kijkt het college naar de benuttingsgraad van bestaande fietsenstallingen en wat wordt gedaan om piekdrukte en overlast rondom o.a. stationslocaties te beperken?

Antwoord:

We zien dat de fietsenstallingen rondom het station goed gebruikt worden. Tijdens de incidentele en onvoorziene sluiting van de Jaarbeursstalling was de druk op de andere stallingen hoog. De Knoopstalling wordt sinds die tijd beter gevonden. Deze lijn lijkt zich door te zetten na de heropening van de Jaarbeursstalling. Ook de stalling aan de Sijpesteijntunnel gaat dit najaar weer open. ProRail maakt regelmatig prognoses van de groei van het fietsgebruik naar stations. Daarin zien we dat de vraag naar fietsparkeren op stations blijft doorgroeien.
Om (piek)drukte te voorkomen, zien we als oplossing om meer stallingsplekken te realiseren. In de module fietsparkeren hebben we aangegeven dat we bij Utrecht Centraal nog ca. 5.000 plekken realiseren. De nieuwe stalling op het Jaarbeursplein (Oopen) en uitbreiding van de Knoopstalling geven daar invulling aan. We verwachten daarnaast dat de stalling die de eigenaar van Hoog Catharijne maakt (ombouw van parkeergarage P1, vlakbij de Moreelsebrug) de bezetting in de stationsstallingen verlaagt.
We werken daarnaast aan de uitbreiding van de stalling bij station Vaartsche Rijn. Bij de sprinterstations Vleuten en Lunetten werken we samen met ProRail aan het plaatsen van extra fietsenrekken. We maken hierbij gebruik van de co-financieringsmogelijkheden van het Rijk en de provincie Utrecht. Daarnaast geldt er vanaf voorjaar 2023 een fietsparkeerverbod in het stationsgebied Utrecht Centraal.
Om de overlast te beperken, hebben we in 2024 op twee stations meegedaan met de publieksactie van NS om mensen aan te spreken op het stallingsgedrag. Daarnaast zetten we in op weesfietsenacties om de rekken beschikbaar te houden. Dat heeft er voor gezorgd dat de toegankelijkheid van de stationsgebieden op orde blijft en overlast vermindert.

Vraagnummer: 178

Fractie	Student & Starter
Portefeuillehouder(s)	Linda Voortman
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	Bijlage 3 - Hervormingen en bezuinigingen: afgevallen maatregelen
Paragraaf	05. Aantrekkelijke, groene leefomgeving en erfgoed
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	63
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	In de VJN wordt genoemd dat niet wordt bezuinigd op vergroening in hittestressgevoelige gebieden. Op welke wijze wordt prioriteit gegeven aan studentencomplexen en versteende wijken?

Antwoord:

Versteende wijken en groenarme wijken vallen grotendeels samen met wijken met veel hittestress. Als in deze wijken studentencomplexen vallen, dan worden die hierin meegenomen wat betreft de openbare ruimte.

Vraagnummer: 179

Fractie	Student & Starter
Portefeuillehouder(s)	Sharon Dijksma
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	2. Financieel vertrekpunt en toelichting
Paragraaf	2.3 Knelpunten en bijsturingen
Subparagraaf	Algemeen beeld van de knelpunten
Bladzijde (in pdf)	0
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	In 2025 wordt eenmalig €488.000 beschikbaar gesteld voor toenemende demonstraties, terwijl het aantal demonstraties al structureel stijgt.
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Waarom wordt de toegenomen druk op handhaving bij demonstraties slechts eenmalig gefinancierd, terwijl het college erkent dat deze trend structureel is?

Antwoord:

Het extra geld wordt niet direct besteed aan handhaving, maar aan het zo goed mogelijk faciliteren van demonstraties. De extra middelen zijn toegekend om het stijgende aantal demonstraties ook komend jaar adequaat te kunnen faciliteren, zowel de preparatie als bijvoorbeeld voor het begeleiden van dynamische demonstraties door verkeersregelaars. Mogelijk ontstaat er in de toekomst opnieuw een knelpunt om uitvoering te geven aan deze wettelijke taak, aangezien we er rekening mee houden dat de toename van het aantal demonstraties doorzet.

Vraagnummer: 180

Fractie	Student & Starter
Portefeuillehouder(s)	Sharon Dijksma
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	2. Financieel vertrekpunt en toelichting
Paragraaf	2.3 Knelpunten en bijsturingen
Subparagraaf	Algemeen beeld van de knelpunten
Bladzijde (in pdf)	0
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Idem
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Waar wordt de eenmalige investering aanbesteed en hoe komt dit ten goede van demonstranten?

Antwoord:

Voor het faciliteren van demonstratie zijn materiële kosten gemoeid, denk hierbij aan kosten voor verkeersregelaars bij dynamische demonstraties (een route lopen door de stad) en het plaatsen van afzettingen. Daarnaast is extra capaciteit noodzakelijk voor de preparatie van demonstraties om zorg te dragen voor een veilig en ordelijk verloop hiervan. U kunt hierbij denken aan capaciteit die nodig is om goed in contact te staan met organisatoren en aan capaciteit om operationele planvorming te maken om demonstraties zo goed mogelijk te beschermen en faciliteren en indien nodig adequaat te kunnen optreden.

Vraagnummer: 181

Fractie	Student & Starter
Portefeuillehouder(s)	Sharon Dijksma
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	Bijlage 2 - Hervormingen en bezuinigingen: per maatregel toegelicht
Paragraaf	Thema 2: Scherper prioriteren in beleid en werk
Subparagraaf	06. Veilige stad
Bladzijde (in pdf)	55
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Ondanks benoeming van polarisatie als urgent maatschappelijk probleem, wordt op het bijbehorende programma structureel gekort.
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	182 385

Vraag	Waarom wordt het programma ter bestrijding van polarisatie structureel gekort, terwijl het college de toename van maatschappelijke spanningen als urgente uitdaging benoemt?

Antwoord:

De aanpak van maatschappelijke spanningen en polarisatie is en blijft de komende periode een urgente uitdaging. De geopolitieke ontwikkelingen en oorlogen die gaande zijn, andere ontwikkelingen rondom bijvoorbeeld migratie, klimaat en huizenmarkt blijven zorgen voor spanningen, ook in onze stad.
De afgelopen jaren is ingezet op bewustwording rondom de aanpak en preventie van schadelijke polarisatie. Daardoor is de aanpak van schadelijke polarisatie niet meer bij uitstek een veiligheidsvraagstuk, maar een onderwerp dat meer en meer gemeentebreed aandacht krijgt. De kennis en vaardigheden om met polarisatie en spanningen om te gaan is hierdoor breed in de organisatie toegenomen.
Mede hierdoor en doordat minder inzet nodig is op het onderwerp problematisch gedrag (o.a. inzet op alFitrah), is minder personele capaciteit in dit programma nodig.

Vraagnummer: 182

Fractie	Student & Starter
Portefeuillehouder(s)	Sharon Dijksma
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	Bijlage 2 - Hervormingen en bezuinigingen: per maatregel toegelicht
Paragraaf	Thema 2: Scherper prioriteren in beleid en werk
Subparagraaf	06. Veilige stad
Bladzijde (in pdf)	55
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Idem
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	181

Vraag	Waarom kan hier op gekort worden? Kan deze redenatie verder uitgelegd worden.

Antwoord:

Zie beantwoording van vraag 181

Vraagnummer: 183

Fractie	Student & Starter
Portefeuillehouder(s)	Sharon Dijksma
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	2. Financieel vertrekpunt en toelichting
Paragraaf	2.3 Knelpunten en bijsturingen
Subparagraaf	Algemeen beeld van de knelpunten
Bladzijde (in pdf)	0
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Het college heeft eerder campagnes gevoerd tegen straatintimidatie. Femicide en LHBTI-gerelateerd geweld nemen landelijk toe.
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Op welke wijze geeft het college uitvoering aan een integrale aanpak van straatintimidatie, femicide en LHBTI-gerelateerd geweld, en is er structurele financiering voor publiekscampagnes of ontbreekt deze?

Antwoord:

Er is geen sprake van een integrale aanpak van femicide en straatintimidatie. Voor beide onderwerpen zijn er geen structurele middelen beschikbaar.
Femicide wordt gezien als een ernstig en fataal gevolg van vaak langdurig geweld in afhankelijkheidsrelaties. Femicide is daarom zowel landelijk als lokaal onderdeel van de aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling. Hiervoor zijn geen extra middelen beschikbaar gesteld. De bestrijding van huiselijk geweld en femicide richt zich op preventie door gendergelijkheid te bevorderen, maatschappelijke bewustwording te stimuleren en kennis te vergroten van signalen en patronen van partnergeweld. In de raadsbrief van 10 juni jl. wordt toegelicht hoe we de aanpak van femicide vormgeven binnen de aanpak huiselijk geweld en kindermishandeling, hoe we samen met organisaties in de stad en regio inzetten op signaleren en het bieden van passende hulp om geweldspatronen te doorbreken (zie ook antwoord op vraag 70). In 2025 komt er een campagne beschikbaar, gericht op het herkennen van signalen en patronen (zoals intieme terreur en stalking) die kunnen wijzen op dreigend fataal geweld. Om het risico op een fatale afloop te verkleinen, is het belangrijk dat zowel professionals als niet-professionals (omstanders en mogelijke slachtoffers) signalen en patronen herkennen die erop wijzen dat er een risico is op een fatale afloop. Hierbij is van belang dat iedereen die de signalen herkent, ook weet hoe met deze signalen om te gaan. Deze campagne komt beschikbaar in 2025 en wordt gefinancierd door VWS. Vooralsnog is er geen sprake van structurele, gemeentelijke financiering voor campagnes op het thema femicide.
In de aanpak van straatintimidatie richten we ons ook op LHBTIQ+ en zichtbare geloofsovertuiging. Zowel de dadercampagne, de omstanderscampagne en de slachtoffercampagne zijn regelmatig op verschillende plekken in de stad en via de (social) media zichtbaar. Zoals gecommuniceerd in de raadsbrief van 1 april 2025 is de uitvoering van het actieplan aanpak straatintimidatie gebaseerd op middelen die binnen de bestaande begroting waren gevonden. Deze middelen stoppen na 2026. Ook zijn er vervolgens aanvullende (rijks)middelen aangetrokken om de uitvoering van het actieplan verder te verstevigen. Deze zijn van geringe omvang (50.000 euro) en op dit moment is nog onzeker of dat na 2026 door het ministerie OCW (Programma Veilige Steden) wordt verlengd.

Vraagnummer: 184

Fractie	Student & Starter
Portefeuillehouder(s)	Sharon Dijksma
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	1. Grote uitdagingen, stevige maatregelen
Paragraaf	1.3 Uitdagingen in meerdere opgaven
Subparagraaf	Geen nadere definiëring van toepassing
Bladzijde (in pdf)	11
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	De nota stelt dat We verkennen dan ook op korte termijn maatregelen om de weerbaarheid van de stad te versterken en maatschappelijke ontwrichting te voorkomen.
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Zijn hier geen extra middelen voor nodig? Hoe worden weerbaarheidsstrategien momenteel gefinancieerd?

Antwoord:

Komende tijd wordt voor de weerbaarheidsopgave gemeentebreed in kaart gebracht welke maatregelen genomen moeten worden, hoeveel geld dit gaat kosten en wat de gevolgen zijn voor capaciteit en middelen en de bedrijfsvoering van de gemeente. Wij rapporteren hierover bij de begrotingsbehandelingen komend najaar. Het versterken van de weerbaarheid en de veerkracht van de samenleving kunnen we niet alleen. We zijn dan ook in gesprek met het Rijk hoe het lokale, regionale en landelijke niveau elkaar kunnen versterken (ook in financiële zin). De voorbereidingen die we treffen vanuit de weerbaarheidsopgave, hebben ook effect op het verminderen van de gevolgen van netcongestie. We focussen ons op de gevolgen van een grootschalige en langdurige uitval van stroom. Dit jaar starten we met twee pilots die inzicht geven in maatregelen en middelen die we nodig hebben om tijdens een grootschalige stroomuitval de weerbaarheid van de stad te verbeteren. Graag verwijzen wij naar een uitgebreide toelichting op de financiën en inhoud voor deze opgave in de Voorjaarsnota 2025 (pagina 36 en 37).

Vraagnummer: 185

Fractie	Student & Starter
Portefeuillehouder(s)	Eelco Eerenberg
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	Bijlage 3 - Hervormingen en bezuinigingen: afgevallen maatregelen
Paragraaf	06. Veilige stad
Subparagraaf	Geen nadere definiëring van toepassing
Bladzijde (in pdf)	64
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Drugs staat maar eenmalig genoemd in de gehele nota, in een maatregel die (gelukkig niet) doorgegaan is.
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Hoe verklaart het college dat Drugsbeleid volledig mist in de nota? Hoe kijkt het college naar de bezuiningen die gedaan zijn afgelopen voorjaarsnota, zoals op de verslavingszorg? Is er overwogen deze bezuiningen terug te draaien?

Antwoord:

In de Voorjaarsnota 2024 is besloten om structureel 257K (18% van het totale budget) te bezuinigen op Verslavingspreventie vanaf 2026 (NB dit gaat over verslavingspreventie en niet over verslavingszorg). Omdat het college hecht aan de inzet op preventie doen we geen nieuwe voorstellen in de VJN 2025.

Vraagnummer: 186

Fractie	Student & Starter
Portefeuillehouder(s)	Susanne Schilderman
Document	Meerjarenprogramma Ruimte
Hoofdstuk	
Paragraaf	
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	53
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Wat is de status van het SPvE? Twee jaar geleden werd het SPvE na de zomer van 2023 ter visie verwacht.
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Is dit inmiddels vastgesteld, en zo ja, wanneer? Zijn er belangrijke wijzigingen aangebracht ten opzichte van het concept?

Antwoord:

In 2023 was het concept-SPvE van het Archimedeskwartier gebaseerd op het tracébesluit in vergevorderd stadium, maar met een forse negatieve en dus onhaalbare businesscase. Het tracébesluit is nog altijd onzeker vanwege de procedure bij de Raad van State. Aangezien deze procedure veel tijd neemt en de initiatiefnemer en gemeente het project niet wilden laten stilvallen, is het afgelopen jaar onderzoek gedaan naar een passende en haalbare gebiedsontwikkeling in drie scenario's; het tracébesluit, de aru en de huidige situatie.
Dit voorjaar hebben de initiatiefnemer en de gemeente elkaar daarin gevonden en wordt een doorstart gemaakt met het SPvE. Belangrijke aspecten hierin zijn onder meer de inpassing van het parkeren in woonblokken, het creëren van een geluidsluw binnengebied, een goede verdeling van woningen in de diverse categorieën (evenwichtige gezondheidsdruk). Ons streven is nog deze raadsperiode het SPvE ter vaststelling aan uw raad aan te bieden. Een en ander is nader toegelicht in de geheime bijlage 'Projectenlijst 5e tranche maatregelen' bij het raadsvoorstel Meerjaren Perspectief Ruimte 2025.

Vraagnummer: 187

Fractie	Student & Starter
Portefeuillehouder(s)	Susanne Schilderman
Document	Meerjarenprogramma Ruimte
Hoofdstuk	
Paragraaf	
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	53
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Hoe staat het met de anterieure overeenkomst en de financiële haalbaarheid? Is deze inmiddels gesloten? Is er duidelijkheid over de economische meerwaarde en hoe deze wordt afgedragen?

Antwoord:

De anterieure overeenkomst is nog niet gesloten. Deze is gekoppeld aan het SPvE waar van de planning is deze in de huidige raadsperiode ter vaststelling aan de raad voor te leggen. In de anterieure overeenkomst zullen afspraken over financiële haalbaarheid en economische meerwaarde worden opgenomen.

Vraagnummer: 188

Fractie	Student & Starter
Portefeuillehouder(s)	Senna Maatoug Susanne Schilderman
Document	Meerjarenprogramma Ruimte
Hoofdstuk	
Paragraaf	
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	53
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Wat is inmiddels bekend over het Tracébesluit A27/A12 en de impact op het project? Is er al duidelijkheid over het definitieve besluit van het Rijk en de regio met betrekking tot het Tracébesluit of ARU? Wat betekent dit concreet voor de woningbouwplannen?

Antwoord:

De Raad van State heeft op 30 april een uitspraak gedaan over het Tracébesluit A27/A12 Ring Utrecht. Het betreft een tussenuitspraak. De Raad van State oordeelt dat het Tracébesluit op twee belangrijke punten moet worden hersteld (zie ook Raadsbrief Raad van State uitspraak Tracébesluit A27/A12 Ring Utrecht van 20 april 2025).
Het uitgangspunt is dat de reparatie van het Tracébesluit plaatsvindt binnen de termijn van 26 weken, oftewel 6 maanden (tot eind oktober).
Nadat het herstelbesluit is genomen hebben partijen in principe 4 weken de tijd om hierop te reageren. De Raad van State kan deze termijn verlengen.
Daarna volgt de uitspraak. De standaardtermijn voor deze uitspraak is 4 weken. In principe volgt dan het finale oordeel over het Tracébesluit.
Dat betekent dat er op z'n vroegst in november 2025 duidelijkheid over het Tracébesluit komt vanuit de Raad van State. Dat kan ook later worden. Mogelijk heeft de vorming van een nieuw kabinet ook nog invloed daarop.

Vraagnummer: 189

Fractie	Student & Starter
Portefeuillehouder(s)	Susanne Schilderman
Document	Meerjarenprogramma Ruimte
Hoofdstuk	
Paragraaf	
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	53
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Wanneer is de daadwerkelijke bouw gestart, of wanneer wordt dit verwacht? Zijn er al vergunningen verleend? Is er begonnen met bouwen? Wat is de huidige prognose voor de oplevering van de eerste woningen?

Antwoord:

Er wordt nog niet gebouwd. Eerst moet het SPvE worden vastgesteld. Daarna volgt het omgevingsplan en daarna volgt(en) de omgevingsvergunning(en). Er is nu nog geen planning van de start bouw en evenmin van de oplevering van woningen

Vraagnummer: 190

Fractie	Student & Starter
Portefeuillehouder(s)	Susanne Schilderman Eva Oosters
Document	Meerjarenprogramma Ruimte
Hoofdstuk	
Paragraaf	
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	53
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Komt er nu wél een (tijdelijke) supermarkt of andere wijkvoorzieningen? Wat is de uitkomst van de gesprekken met de Universiteit Utrecht (UU) en KWP? Is er nu duidelijkheid over de vestiging van voorzieningen zoals een supermarkt of horeca?

Antwoord:

In het voorstel van de initiatiefnemer (KWP) is een supermarkt opgenomen, evenals een gezondheidscentrum en mogelijk komt er ook een horecavoorziening.
De planontwikkeling Archimedeskwartier staat los van de gesprekken en/of samenwerking met de UU maar zien we wel als een goede aanvulling die meer voorzieningen in de buurt realiseert voor bewoners van het USP.

Vraagnummer: 191

Fractie	Student & Starter
Portefeuillehouder(s)	Susanne Schilderman
Document	Meerjarenprogramma Ruimte
Hoofdstuk	
Paragraaf	
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	53
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Hoe wordt de participatie van omwonenden en toekomstige bewoners momenteel georganiseerd? Zijn er aanvullende participatietrajecten geweest sinds 2023? Welke input is daaruit gekomen en wat is ermee gedaan?

Antwoord:

Als onderdeel van het SPvE-traject wordt geparticipeerd volgens de principes van Samen Stad Maken. Hiervoor is een samenwerkingsplan opgesteld. Bij de besluitvorming van het SPvE zal een samenwerkingsverslag worden aangeboden.

Vraagnummer: 192

Fractie	Student & Starter
Portefeuillehouder(s)	Susanne Schilderman
Document	Meerjarenprogramma Ruimte
Hoofdstuk	
Paragraaf	
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	53
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Zijn er wijzigingen geweest in het aantal woningen of de bouwhoogte? Is het bij 1538 woningen gebleven? Zijn er alsnog hoogte-accenten toegevoegd of juist beperkingen opgelegd op basis van participatie of technische eisen? Deelt het college de mening dat deze plek zich leent voor hogere bouw?

Antwoord:

De hoofdlijnen van het voorstel zijn grotendeels hetzelfde waarbij woningen en voorzieningen (zie antwoord vraag 191) in een hoogstedelijke dichtheid worden ontwikkeld.

Vraagnummer: 193

Fractie	Student & Starter
Portefeuillehouder(s)	Susanne Schilderman
Document	Meerjarenprogramma Ruimte
Hoofdstuk	
Paragraaf	
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	53
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Hoe ziet de woningprogrammering er anno 2025 uit, en is het aantal onzelfstandige studenteneenheden en middensegmentwoningen nog steeds zoals gepland? Zijn er bijstellingen geweest, en hoe wordt de behoefte aan studentenhuisvesting meegenomen in dit project?

Antwoord:

Het woonprogramma blijft op hoofdlijnen hetzelfde.

Vraagnummer: 194

Fractie	Student & Starter
Portefeuillehouder(s)	Susanne Schilderman
Document	Meerjarenprogramma Ruimte
Hoofdstuk	
Paragraaf	
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	53
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Is het college het eens met de noodzaak om een significant aantal studentenwoningen terug te brengen in de wijk?

Antwoord:

Ja

Vraagnummer: 195

Fractie	Student & Starter
Portefeuillehouder(s)	Eelco Eerenberg
Document	Meerjarenprogramma Ruimte
Hoofdstuk	
Paragraaf	
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	18
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Hoe wordt bij de monitoring van de harde plancapaciteit onderscheid gemaakt tussen zelfstandige en onzelfstandige eenheden, gezien het feit dat onzelfstandige eenheden niet worden geregistreerd in de BAG?

Antwoord:

De prognoses van de plancapaciteit wordt gemaakt op basis van de bouwontwikkelingen in de stad. Hierbij maken wij onderscheid tussen zelfstandige en onzelfstandige woningen, omdat hier afspraken over worden gemaakt in ontwikkelingen. Het CBS rapporteert op basis van het BAG wat er daadwerkelijk gerealiseerd is (terugkijkend). In het BAG worden de nieuwe adressen opgenomen, omdat een onzelfstandige studentenwoningen één voordeur heeft wordt deze als één woningen geteld in het BAG.

Vraagnummer: 196

Fractie	Student & Starter
Portefeuillehouder(s)	Eelco Eerenberg
Document	Meerjarenprogramma Ruimte
Hoofdstuk	
Paragraaf	
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	18
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Welke aannames of externe databronnen worden gebruikt om het aandeel onzelfstandige studenteneenheden in de plancapaciteit te bepalen, nu deze niet in de BAG zijn opgenomen?

Antwoord:

De prognose van de plancapaciteit wordt gemaakt op basis van de optelling van de bouwontwikkelingen in de stad. Deze informatie houden we zelf bij, we gebruiken hier geen externe bronnen voor. In de CBS cijfers over de woningvoorraad (terugkijkend op basis van het BAG) worden deze woningen maar gedeeltelijk meegeteld omdat één voordeur geldt als één adres.

Vraagnummer: 197

Fractie	PvdA
Portefeuillehouder(s)	Linda Voortman
Document	Meerjarenprogramma Ruimte
Hoofdstuk	Raadsbrief Grondprijzenbrief 2025
Paragraaf	
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	1
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Sinds de Wet Betaalbare Huur van kracht is, hebben corporaties de mogelijkheid om 10% opslag bij nieuwbouw middenhuur te vragen. Rekent de gemeente Utrecht dit door in de grondprijs om dit zo veel mogelijk te voorkomen? Kan worden toegelicht hoe de datum van 1-1-2028 hierin meespeelt.

Antwoord:

De wet betaalbare huur wordt pas bij het aannemen van de beleidsnota wonen de standaard en pas dan kan dit ook in de grondprijzen als standaard uitgangspunt gehanteerd worden. Dit leidt dan inderdaad tot een hogere grondprijs onder middenhuur. niet alleen voor corporaties, maar ook voor marktpartijen. Dit is een residuele berekening en hier zit geen doelstelling achter om te sturen op de hoogte van de huur. Dat is aan de verhuurder om te bepalen. Wanneer de datum van 1-1-2028 in zicht komt zal dit meewegen in bepaling van de residuele grondwaarde. Het kan ook zijn dat deze datum met oog op het aanhoudende tekort aan woningen, verzet wordt.

Vraagnummer: 198

Fractie	PvdA
Portefeuillehouder(s)	Linda Voortman
Document	Meerjarenprogramma Ruimte
Hoofdstuk	Raadsbrief Grondprijzenbrief 2025
Paragraaf	
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	1
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Klopt het dat de gemeente Utrecht de hoogste grondprijzen voor nieuwbouw sociale huur van het land vraagt? Kan een overzicht worden gegeven in een vergelijking met de G10? Wat is de reden hiervan en hoe kan erop worden bijgestuurd?

Antwoord:

Nee, dat is niet juist. In steden als Amsterdam en Rotterdam wordt een grondprijs gehanteerd van EUR 261,-- per m2 bvo. Utrecht hanteert weliswaar kavelprijzen, maar als deze worden omgerekend naar een prijs per m2 bvo, zou je uitkomen op gemiddeld EUR 249,--.

Vraagnummer: 199

Fractie	PvdA
Portefeuillehouder(s)	Eelco Eerenberg
Document	Meerjarenprogramma Ruimte
Hoofdstuk	Bijlage voortgang woningbouwprojecten 100+
Paragraaf	
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	3
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Is er bij Kloosterweide nu nog sprake van vertraging vanwege de groenstructuur? De raad heeft een variant besloten, kan het college garanderen dat dit onverkort uitgevoerd wordt?

Antwoord:

1. Er was vertraging opgelopen bij het bepalen van de richting voor het uitwerken van de bouwenvelop. Nu de raad heeft gekozen om variant 1 nader uit te werken is er geen discussie meer over de groenstructuur en leidt dit niet meer tot verdere vertraging.
2. De variant die de raad heeft gekozen wordt uitgewerkt in de bouwenvelop. Dat wordt op dit moment ook afgestemd met de eigenaren van het woonzorgcentrum. Daarnaast zijn de initiatiefnemers nog in gesprek met de eigenaren van het zorgcentrum over andere randvoorwaarden voor deze ontwikkeling. Zodra hier duidelijkheid over is kan de bouwenvelop worden afgerond en de terinzagelegging starten.

Vraagnummer: 200

Fractie	PvdA
Portefeuillehouder(s)	Eelco Eerenberg
Document	Meerjarenprogramma Ruimte
Hoofdstuk	Bijlage voortgang woningbouwprojecten 100+
Paragraaf	
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	3
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Waar hangt de besluitvorming van de Brennerbaan 106 nu op? Wanneer horen we hier meer over?

Antwoord:

Met ontwikkelaar en de gemeente wordt op dit moment besproken onder welke voorwaarden en ambities er tot een haalbaar en betaalbaar plan gekomen kan worden. De verwachting is dat het het concept SPvE in de komende maanden gereedkomt en in Q3 2025 het SPvE wordt vrijgegeven voor consultatie.

Vraagnummer: 201

Fractie	PvdA
Portefeuillehouder(s)	Dennis de Vries
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	1. Grote uitdagingen, stevige maatregelen
Paragraaf	1.3 Uitdagingen in meerdere opgaven
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	10
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Waar gaat het tekort bij jeugd vallen? Is het mogelijk om te sturen in ons beleid om de langdurigheid van de zorg te voorkomen door meer focus op preventie? Wat is precies het knelpunt op Jeugd van 1,2 miljoen?

Antwoord:

Het tekort bij jeugd valt bij de doelstelling specialistische jeugdhulp. Wij zien ook de noodzaak tot preventie. Bij het ramen van het minimale tekort zijn we uitgegaan van noodzakelijke investeringen in de pedagogische basis van circa 1 mln euro structureel. Worden deze investeringen niet gedaan dan leidt dat tot een toenemende druk op de jeugdhulp en uiteindelijk hogere kosten. NB.: het knelpunt betreft 3,09 mln. euro voor 2025 en 4,2 mln. euro structureel. De 1,2 mln incidenteel euro heeft betrekking op de VRU 2026.

Vraagnummer: 202

Fractie	PvdA
Portefeuillehouder(s)	Dennis de Vries
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	1. Grote uitdagingen, stevige maatregelen
Paragraaf	1.3 Uitdagingen in meerdere opgaven
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	10
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Hoe staat het nu met de proeftuinen jeugdbescherming zoals de EVU-teams? Wat zijn de gevolgen van het kabinetsbeleid op deze proeftuinen?

Antwoord:

De EVU-teams in Utrecht werken sinds 2019 als een landelijke pilot voor kind- en gezinsbescherming. In deze wijken zijn positieve ervaringen met gezinnen en huishoudens en in de samenwerking met de buurtteams. Er zijn bijvoorbeeld minder crisissituaties en het lukt goed om samen met de buurtteams op te trekken als er veiligheidsproblematiek is in gezinnen, zonder meteen een ondertoezichtstelling te vragen. We willen graag in andere wijken deze manier van werken introduceren. Om dat te kunnen doen is wetgeving nodig. Opeenvolgende kabinetten hebben geen besluit genomen over nieuwe wetgeving. En dat maakt dat wij geen stap kunnen zetten naar alle wijken. Het kabinet neemt dit najaar een beslissing over nieuwe wetgeving en de financiering van de transitie. Dit besluit heeft gevolgen voor hoe alle proeftuinen in Nederland, ook die in de twee wijken in Utrecht, verder gaan.

Vraagnummer: 203

Fractie	PvdA
Portefeuillehouder(s)	Linda Voortman Dennis de Vries
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	1. Grote uitdagingen, stevige maatregelen
Paragraaf	1.3 Uitdagingen in meerdere opgaven
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	10
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Wat houden de hervormingen in het sociaal domein in? Wat kan er straks dat niet meer of minder en waarom is hiervoor gekozen?

Antwoord:

Kortheidshalve verwijzen we naar de raadsbrief over de hervormingen in het sociaal domein die tegelijk met de Voorjaarsnota aan uw raad is gestuurd. In die brief staat uitgebreid toegelicht wat de hervormingen inhouden en wat de actuele stand van zaken is.

Vraagnummer: 204

Fractie	PvdA
Portefeuillehouder(s)	Susanne Schilderman
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	2. Financieel vertrekpunt en toelichting
Paragraaf	
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	14
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Nota Beheer openbare ruimte wordt er bij structureel ingezet. Wat is de reden dat dit hier wordt genoemd? Dit is toch een beleidskeuze die dan later in de VJN zou moeten worden verwerkt?

Antwoord:

Het beleid is reeds vastgesteld in de Nota Beheer Openbare Ruimte waarbij is vastgesteld dat jaarlijks de lasten stijgen. Besluitvorming heeft daarmee plaatsgevonden en het wordt daarom meegenomen als autonome ontwikkeling.

Vraagnummer: 205

Fractie	PvdA
Portefeuillehouder(s)	Susanne Schilderman
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	2. Financieel vertrekpunt en toelichting
Paragraaf	
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	15
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Zijn alle achterstanden van de BGHU inmiddels financieel verwerkt? Wat is de stand van zaken nu bij de BghU en wanneer volgt er weer een update?

Antwoord:

De BghU is verantwoordelijk voor het heffen en innen van belastinggelden namens de aangesloten gemeenten en het waterschap. Jaarlijks levert de BghU ramingen aan, waarbij het voorzichtigheidsbeginsel wordt toegepast: verwachte meevallers worden pas opgenomen wanneer ze zeker zijn, tegenvallers zodra ze te voorzien zijn. Op basis van de laatste informatie zijn de bekende achterstanden inmiddels financieel verwerkt.

In deze voorjaarsnota is daarnaast een extra analyse meegenomen om het verschil tussen begroting en realisatie van de OZB-opbrengsten te verkleinen en beter te onderbouwen. Het betreft een zogeheten verschillenanalyse op basis van gerealiseerde cijfers. Daarbij blijft het risico bestaan dat de prognose in werkelijkheid lager uitvalt door bijvoorbeeld marktontwikkelingen of de verwerkingscapaciteit bij BghU (denk aan de achterstanden). Daarom wordt met tussentijdse prognose-analyses actief gemonitord, zodat er tijdig kan worden bijgestuurd.

In dat kader is het de verwachting dat de BghU in de loop van dit jaar weer op een reguliere werkvoorraad uitkomt (zie ook raadsbrief ‘Informatiememo Voortgang verbetering dienstverlening’).

Vraagnummer: 206

Fractie	PvdA
Portefeuillehouder(s)	Linda Voortman en Susanne Schilderman
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	2. Financieel vertrekpunt en toelichting
Paragraaf	2.3 Knelpunten en bijsturingen
Subparagraaf	Algemeen beeld van de knelpunten
Bladzijde (in pdf)	16
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Ontwikkelbedrijf UW
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Verwacht het college dat het gereserveerde budget in 2025 en 2026 toereikend is om voor deze periode het tekort op te vangen? Op welke manier wordt de raad geinformeerd bij het opvangen van het tekort en het structurele beeld na 2026?

Antwoord:

Op dit moment is de verwachting dat het budget voor 2025 (inclusief honorering van het knelpunt en de toekenning van de aanvullende Rijksmiddelen) voldoende is om het tekort bij UW op te vangen. Voor 2026 is dit met meer onzekerheid omgeven omdat dit verder in de toekomst ligt. De uitwerking van de business case behorend bij de toekomstscenario's zal meer inzicht geven in het (structurele) beeld vanaf 2026.
De raad wordt middels raadsbrieven en op de reguliere momenten in de begrotingscyclus geïnformeerd over de stand van zaken bij verbonden partij UW.

Vraagnummer: 207

Fractie	PvdA
Portefeuillehouder(s)	Susanne Schilderman
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	2. Financieel vertrekpunt en toelichting
Paragraaf	2.3 Knelpunten en bijsturingen
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	17
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	PvdD8 en SB9

Vraag	Is de aanpak essentaksterfte een wettelijke verplichting? Op welke manier wordt de essentaksterfte aangepakt? Zijn er andere manieren mogelijk die betaalbaarder zijn?

Antwoord:

De aanpak van essentaksterfte zoals wij (en veel andere gemeenten) die uitvoeren is geen wettelijke verplichting. Algemene zorgplicht voor onze bomen is dat wel.
We pakken op dit moment de essentaksterfte aan door specifieke monitoring in de zomermaanden. Dan is aantasting met essentaksterfte het beste te zien. Op basis van ons Plan van aanpak essentaksterfte bepalen we per boom de maatregel die noodzakelijk is (niets doen, snoeien of kappen en herplanten). We willen het komende jaar onderzoeken op welke manier we de aanpak willen voortzetten. We hebben op dit moment nog geen specifieke oplossingen hiervoor. We kunnen dus ook nog niet aangeven of deze betaalbaarder zijn. Wel zullen de essen net als andere bomen in de stad regelmatig (minimaal 1x per drie jaar) worden gecontroleerd op boomveiligheid. Omdat essentaksterfte het best te monitoren is in de zomermaanden en we boom veiligheidscontrole het hele jaar uitvoeren zal essentaksterfte niet altijd goed te zien zijn bij die controles.

Vraagnummer: 208

Fractie	PvdA
Portefeuillehouder(s)	Susanne Schilderman
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	2. Financieel vertrekpunt en toelichting
Paragraaf	2.3 Knelpunten en bijsturingen
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	17
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	VVD35

Vraag	Het verwijderen van Japanse duizendknoop op begraafplaatsen is een wettelijke verplichting. Het staat de gemeente wel vrij om hierin een aanpak te kiezen (bijv. glyfocaat-behandeling, wortels uitputten, uitgraven, maaien en afvoeren, etc.). Welke manier kiest de gemeente Utrecht? Zijn er kosten-efficiëntere manieren om dit te doen? Kunnen we van andere gemeenten leren?

Antwoord:

In de openbare ruimte gebruiken we geen chemische bestrijdingsmiddelen.
We passen een aantal methoden toe om de Japanse duizendknoop beheersbaar te houden. Per locatie verschilt de meest kosten-efficiënte manier:

- We maaien de Japanse duizendknoop een aantal keren per jaar en voeren we vervolgens af. Op deze manier proberen we de plant uit te putten.
- Op locaties waar niet meer dan tien planten aanwezig zijn graven we de planten uit.
- Op locaties waar een herinrichting plaatsvindt, graven we de grond af en vervoeren we de grond naar een erkende en gespecialiseerde verwerker (Grondsanering).

Daarnaast voeren we gespreken met diverse netwerkgroepen in Nederland (waaronder het Kennis Netwerk Invasieve exoten) en de Provincie Utrecht. Met deskundigen kijken we welke methode het best toepasbaar is.

Vraagnummer: 209

Fractie	PvdA
Portefeuillehouder(s)	Rachel Streefland
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	2. Financieel vertrekpunt en toelichting
Paragraaf	2.3 Knelpunten en bijsturingen
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	17
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Er staat een knelpunt beschreven over het digitaliseren van erfgoed. Wat houdt dit precies in?

Antwoord:

We zijn sinds 2021 bezig met een monsteroperatie: het digitaliseren, ontsluiten en archiveren van 300 strekkende meter archief en vijf miljoen digitale bestanden. Deze Utrechtse erfgoeddata zijn het resultaat van meer dan 50 jaar onderzoek naar de archeologie, gebouwde monumenten en ruimtelijke ontwikkeling van de stad. Dit materiaal vormt de basis voor uitvoering van de wettelijke taken in het kader van de monumentenzorg en voor een goede omgang met het erfgoed van Utrecht in nieuwe ontwikkelingen. Het dient ook als onderbouwing van publiekrechtelijke beperkingen ten aanzien van gebouwde monumenten en archeologische terreinen. Volgens de Wet Kenbaarheid Publiekrechtelijke Beperkingen, en zeker met de nieuwe Omgevingswet, moet dit materiaal kenbaar en toegankelijk zijn voor eigenaren en initiatiefnemers. Inmiddels zijn de meeste onderdelen conform planning en budget uitgevoerd dan wel ver gevorderd. Al in 2021 zijn enkele risico's benoemd, zoals de verwerkingssnelheid van het papieren archief, noodzakelijke vervanging van software en de migratie van de netwerkschijven naar een nieuwe ‘documentenbibliotheek’ waarmee de data volgens gemeentelijke standaarden kan worden ontsloten voor de eigen werkprocessen en externe gebruikers. Voor het afronden van dit project zijn daarom tot en met 2028 aanvullende middelen nodig.

Vraagnummer: 210

Fractie	PvdA
Portefeuillehouder(s)	Eva Oosters
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	2. Financieel vertrekpunt en toelichting
Paragraaf	2.3 Knelpunten en bijsturingen
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	17
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Er is voor twee jaar geld vrijgemaakt voor de jaarwisseling. Waar is dat geld precies voor bedoelt? Gaat het om handhaving of het creëren van (kleine) evenementen?

Antwoord:

Het geld is voor de feestelijke jaarwisseling: campagne 'oud en vanaf nu', buurtinitiatieven en het centrale aftelmoment. Hierover stuurden we uw raad op 10 juni ook een aparte brief. Het geld is niet voor handhaving.

Vraagnummer: 211

Fractie	PvdA
Portefeuillehouder(s)	Rachel Streefland
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	2. Financieel vertrekpunt en toelichting
Paragraaf	2.3 Knelpunten en bijsturingen
Subparagraaf	Toelichting knelpunten en bijsturingen
Bladzijde (in pdf)	20
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Is aan te geven welk bedrag nodig zou zijn om ons inburgeringsbeleid uit te voeren als we niet af zouden gaan op de data uit 2022 maar de reeele cijfers? Wat doen we nu niet wat we wel zouden financieren en wat zou daar extra voor nodig zijn?

Antwoord:

Het uitvoeringsbudget dat beschikbaar is voor 2025 en 2026 is gebaseerd op de verwachte instroom van inburgeraars in 2022. In werkelijkheid is de instroom voor zowel statushouders als gezinsmigranten op dit moment ongeveer twee keer zo groot. Het knelpunt is het budget dat we extra nodig hebben (2,078 miljoen in 2025 en 3,216 miljoen in 2026 en 2027) om ons inburgeringsbeleid uit te voeren. Het benodigde budget is gebaseerd op het aantal inburgeraars dat wij verwachten in 2025, 2026 en 2027. Het Rijk heeft in 2022, 2023 en 2024 wel passend budget beschikbaar gesteld om inburgering voor de toegenomen aantallen uit te kunnen voeren.

Vraagnummer: 212

Fractie	PvdA
Portefeuillehouder(s)	Rachel Streefland
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	2. Financieel vertrekpunt en toelichting
Paragraaf	2.3 Knelpunten en bijsturingen
Subparagraaf	Toelichting knelpunten en bijsturingen
Bladzijde (in pdf)	20
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Rechterlijke uitspraken over onterecht stopzetten LVV door Faber gaan over de opvang die in stand moet blijven. welke begeleiding bieden we nu niet meer vanwege wegvallen financiering en/of wat zijn de kosten als we ook de begeleiding op peil willen houden?r

Antwoord:

Als gevolg van de rechterlijke uitspraken blijven we door het Rijk gefinancierde opvang bieden aan ongedocumenteerde mensen, welke bekostigd wordt door het Rijk tot vier weken na beslissing op bezwaar. In Utrecht vormt daarnaast begeleiding (individueel - medisch, juridisch, toekomstoriëntatie) en activering (o.a. binnen de inloophuizen) een integraal onderdeel van de aanpak voor ongedocumenteerde mensen. Om de (juridische, toekomstoriëntatie, medisch, individuele) begeleiding en activering op peil te houden is €3 miljoen nodig. De begeleiding en activering vallen buiten de rechtszaak en deze kosten zijn voor de gemeente. Deze activiteiten worden in 2026 deels bekostigd met de lokale gelden uit het Coalitieakkoord (€2 miljoen) en, dankzij bezuinigingen op de subsidies van 2025, met doorgeschoven gelden uit 2025. Voor een sluitende begroting ontbreekt voor 2026 nog €200.000 en vanaf 2027 €1,5 miljoen (beiden ingediend als bijsturingen in de Voorjaarnota).

Vraagnummer: 213

Fractie	PvdA
Portefeuillehouder(s)	Eelco Eerenberg
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	2. Financieel vertrekpunt en toelichting
Paragraaf	2.3 Knelpunten en bijsturingen
Subparagraaf	Toelichting knelpunten en bijsturingen
Bladzijde (in pdf)	22
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	95, 114, 256, 331

Vraag	Het is ons niet helemaal duidelijk hoe dit knelpunt daadwerkelijk opgelost wordt. Kan daar meer inzicht in worden gegeven qua finacnieen en uitwerking in de praktijk?

Antwoord:

Het is lastig in te schatten hoeveel JGZ zorg aan nieuwkomers nodig is per jaar. Voor 2025 dekken we het tekort door het op te voeren in de VJN 2025. We hebben dit knelpunt niet opgenomen omdat onzeker is wat de instroom is aan vluchtelingen in 2026. Dit is mede afhankelijk van landelijk beleid op vluchtelingen. Tevens bepaalt het landelijk beleid hoeveel inkomsten wij krijgen voor deze doelgroep en welke aanvullende gemeentelijke financiering dus nog nodig is.

Vraagnummer: 214

Fractie	PvdA
Portefeuillehouder(s)	Eva Oosters
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	
Paragraaf	
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	402

Vraag	Zie de geheime bijlage voor deze vraag en de beantwoording van deze vraag.

Antwoord:

Zie de geheime bijlage voor deze vraag en de beantwoording van deze vraag.

Vraagnummer: 215

Fractie	PvdA
Portefeuillehouder(s)	Eva Oosters Rachel Streefland
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	2. Financieel vertrekpunt en toelichting
Paragraaf	2.4 Niet ingepaste onderwerpen
Subparagraaf	Niet ingepaste onderwerpen
Bladzijde (in pdf)	24
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	101, 104, 108, 258

Vraag	Plan Einstein. Kan meer toelichting waarom uitvoering van de motie niet haalbaar wordt geacht en wat nog nodig is aan middelen om deze motie wel uit te voeren?

Antwoord:

Het verhogen van de concessiebaten, hebben wij onderzocht. Het ophogen van de laadprijs is, vanwege contractuele verplichtingen (laadconcessies), op korte termijn niet mogelijk, dit is bij de Voorjaarsnota van 2024 aan de raad gemeld. Mede daarom wordt (ook in de Motie) naar de langere termijn gekeken: vanaf 2028 is het technisch wél mogelijk (bij het aangaan van een nieuwe concessie). Maar, als er 5 ton gevonden zou worden, moet daarvan vervolgens 3 ton met een kasschuif naar voren worden geschoven, naar 2026 en 2027. Zo'n kasschuif is riskant, want als we vanaf 2028 onvoldoende laadopbrengsten realiseren, dan is er alsnog een tekort. Vanwege deze risico's acht het college de Motie onuitvoerbaar.
Reeds bij de Voorjaarsnota 2024 is besloten om de concessievergoeding voor nieuwe contracten te verhogen van 4 naar 6 cent/kWh, en concessieopbrengsten boven de 1 miljoen euro (benodigd voor de programmaorganisatie Emissieloos Vervoer) naar de algemene middelen over te hevelen.
De concessievergoeding van bestaande contracten verhogen is niet mogelijk. Op 1 januari 2028 gaat er een nieuw contract in. Op 1 januari zijn er nog geen inkomsten uit dit nieuwe contract. Op 31 december 2028 zullen er ongeveer 300 laadpalen staan die inkomsten genereren. De inkomsten zijn derhalve nog relatief beperkt dat jaar en liggen, op basis van 6 cent/kWh, op ongeveer € 100.000. Per cent verhoging komt daar ongeveer € 18.000,- bij. Om tot € 500.000,- extra inkomsten te komen is een verhoging van de concessievergoeding van 42 cent nodig (inclusief afdracht 25,5% vennootschapsbelasting en BTW) op de laadprijs van ongeveer 43 cent/kWh (inclusief BTW). De laadprijs wordt dan 85 cent/kWh. Deze geldt alleen voor de nieuwe concessie. Op de eerder geplaatste laadpalen blijft dan het lagere tarief gelden. Onder punt 6 stelt de Motie echter dat een verhoging van de concessievergoeding niet ten koste mag gaan van ambities naar emissieloos vervoer. De concessievergoeding in de andere G4 steden ligt tussen de 3 en 5 cent; met 6 cent concessievergoeding heeft Utrecht al de hoogste concessievergoeding van Nederland. Met een verdubbeling van de laadprijs zou Utrecht veruit de hoogste laadprijs van Nederland hebben. Met zo'n verdubbeling gaan minder mensen overstappen op elektrisch rijden en dat maakt de ambities met betrekking tot emissieloos vervoer, luchtkwaliteit en klimaat onhaalbaar. Tevens maakt zo'n hoge laadprijs het onaantrekkelijk voor laadpaalexploitanten om met de gemeente Utrecht een concessie af te sluiten.

De motie 360 beoogde de bezuinigingsmaatregelen (VJN 2024) op Plan Einstein (103.000 vanaf 2027) en Samen Stad Maken (100.000 van 2026 t/m 2028 en daarna 149.000 structureel) te herzien. De voorgestelde dekking wordt niet haalbaar geacht, waardoor de bezuinigingsmaatregelen blijven staan.

Vraagnummer: 216

Fractie	PvdA
Portefeuillehouder(s)	Rachel Streefland
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	3. Inhoudelijke ontwikkelingen die aandacht en bijsturing vragen
Paragraaf	3.2 Asiel en integratie
Subparagraaf	(Dakloze) EU - (arbeids)migranten
Bladzijde (in pdf)	28
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	40 extra opvangplekken
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Met welk budget worden de 40 extra plekken opgevangen in 2025? Hoeveel budget is hiervoor nodig?

Antwoord:

Binnen de doelstelling 24-uurs begeleiding van het programma Passende ondersteuning en opvang is in 2025 incidenteel ruimte om deze kosten te dekken. Omdat de realisatie van de plekken in het najaar plaatsvindt, verwachten we dat de kosten dit jaar maximaal € 400.000 zijn.

Vraagnummer: 217

Fractie	PvdA
Portefeuillehouder(s)	Rachel Streefland
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	3. Inhoudelijke ontwikkelingen die aandacht en bijsturing vragen
Paragraaf	3.2 Asiel en integratie
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	28
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Veel EU-arbeidsmigranten worden opgevangen tijdens de KWR-periode. Kan het college een overzicht geven van de gemaakt kosten van de KWR per dag tijdens de afgelopen KWR-periode, en hoeveel het per dag extra zou kosten om de KWR structureel open te houden van november tot en met april? En ook wat de kosten zouden zijn voor openstelling van de KWR buiten de KWR-periode, indien de temperatuur wel onder de gevoelstemperatuur zakt?

Antwoord:

De specifieke kosten per dag zijn moeilijk te veralgemeniseren. Dit heeft te maken met het feit dat de bezetting per dag wisselt. De bezetting heeft invloed op de kosten voor het openen en runnen van de opvang. De kosten voor het sociaal beheer, de catering, het vervoer en de wasserette zijn namelijk afhankelijk van de hoeveelheid mensen op de locatie.

We kunnen het volgende schetsen: de gemiddelde kosten voor het algemeen beheer (het ontvangen, runnen, en beveiligen van de locatie) en overige kosten (busvervoer, eten) zijn tussen de 15.000 en 17.000 euro per dag. Deze kosten zijn deels afhankelijk zijn van de bezetting. Hoe hoger de bezetting, hoe hoger de kosten zijn. Hoe langer de KWR open is, hoe meer mensen er naar de opvang toe komen.
Het afgelopen seizoen zijn er 7720 overnachtingen geweest, door 614 unieke personen. De bezetting afgelopen seizoen fluctueerde tussen 42 en 178 mensen per nacht. De gemiddelde bezetting was 110. Tijdens de piek waren er 170 mensen die gebruik maakten van de opvang en bedroegen de kosten zo ongeveer 17.000 per dag.
Bij een bezetting van 110 mensen voor een hele winterperiode, wat een zeer lage schatting is, dan zou het structureel open houden van de KWR tussen november en april, plus de helft van april, ongeveer 2,5 miljoen euro kosten. Een structureel doorlopende opvang noemen we een winteropvang, deze is van een andere aard dan de Koudweeropvang. In sommige steden bestaan deze twee naast elkaar. Een winteropvang kan een aanvulling zijn om bijvoorbeeld mensen met regiobinding in Utrecht vast op te vangen en intensievere begeleiding te kunnen bieden gedurende de winterperiode. Een koudweeropvang met toegang voor iedereen zal altijd nodig zijn.
Daarnaast willen we hierbij ook benadrukken dat buiten de KWR periode de koudweeropvang in andere G4 steden niet allemaal open zijn, dat zal betekenen dat mensen vanuit het hele land richting de enige open opvang zullen trekken. Openen buiten de reguliere periodes kost ongeveer 16.000 euro per dag.

Vraagnummer: 218

Fractie	PvdA
Portefeuillehouder(s)	Eelco Eerenberg
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	3. Inhoudelijke ontwikkelingen die aandacht en bijsturing vragen
Paragraaf	
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	31
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	267, 390

Vraag	Er is €5,5 miljoen toegevoegd aan reserve o.a. voor “urgente opgaven verbonden aan gebiedsontwikkelingen”. Waar denkt het college hierbij aan?

Antwoord:

Dit is een combinatie van de inschatting van de risico's vanwege de urgente opgave verbonden aan gebiedsontwikkeling (zoals netcongestie, de betaalbaarheid van maatschappelijke voorzieningen en businesscases die onder druk staan) en de hiervoor beschikbare ruimte in het financieel beeld. Dit geld is nodig omdat de bekostiging uit het groeikader wegvalt en er nog geen nieuwe bekostigingssystematiek is voor investeringen in nieuwe woningen, buurten en voorzieningen.

Vraagnummer: 219

Fractie	PvdA
Portefeuillehouder(s)	Susanne Schilderman
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	3. Inhoudelijke ontwikkelingen die aandacht en bijsturing vragen
Paragraaf	
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	35
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	De netto schuldquote stijgt tot boven de 100%. Was dat in de vorige zes voorjaarsnota's ook de voorspelling? En wat is de netto schuldquote uiteindelijk geworden?

Antwoord:

Zie onderstaande tabel. De netto-schuldquote is gepubliceerd in de begrotingen en jaarstukken over afgelopen jaren en niet in de voorjaarsnota's. Te zien is dat begroting en realisatie in de laatste jaren dichter bij elkaar komt.

	A	B	C	D	E	F	G
1	**Netto schuldquote**	**2019**	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**
2	Begroting	88,8%	89,1%	84,9%	90,8%	80,0%	87,0%
3	Jaarrekening	62,1%	50,7%	61,5%	60,4%	69,4%	72,8%

Vraagnummer: 220

Fractie	PvdA
Portefeuillehouder(s)	Linda Voortman
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.2 Hervormingen en bezuinigingen
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	39
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	In de voorjaarsnota gaat het over de vrijval van reserves. Hieronder valt het fonds jongerenschulden. Waarom is de bestemming hierop komen te vervallen? Was dit fonds niet meer nodig

Antwoord:

Uw raad heeft op 23 januari 2020 het besluit met kenmerk 6292387 genomen om het jongerenfonds op te nemen in de reguliere dienstverlening van Werk en Inkomen. Hierdoor is een aparte reservering niet meer nodig.

Vraagnummer: 221

Fractie	PvdA
Portefeuillehouder(s)	Linda Voortman
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.2 Hervormingen en bezuinigingen
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	39
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	222,393

Vraag	Waarom is er gekozen om het klantcontactcentrum te sluiten i.p.v. ergens anders binnen de dienstverlening te snijden waar het minder het contact met de burger schaadt?

Antwoord:

Alle opties waarbij gesneden wordt in de dienstverlening binnen Publiekszaken, schaden het contact met de burger.
Omdat de begroting van Publiekzaken voor het overgrote deel uit dienstverlenende medewerkers bestaat kunnen we vooral kijken naar de dienstverlening op onze kanalen. We kiezen er niet voor om deze bezuiniging over de verschillende kanalen te spreiden omdat dit zal leiden tot oplopende wachttijden met als gevolg een dalende klantbeleving bij inwoners en naar verwachting een hoger ziekteverzuim bij medewerkers. Daarom is er gekozen voor een gerichte gedeeltelijke sluiting van het klantcontactcentrum.
(Zie ook antwoord op vraag 222)

Vraagnummer: 222

Fractie	PvdA
Portefeuillehouder(s)	Linda Voortman
Document	voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.2 Hervormingen en bezuinigingen
Subparagraaf	Thema 1: Efficiënter, zakelijker en klantgerichter werken
Bladzijde (in pdf)	39
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	221,393

Vraag	waarom is ervoor gekozen om het KCC te sluiten als maatregel (uberhaupt) en specifiek op woensdag- en vrijdagmiddag?

Antwoord:

De financiële situatie maakt het noodzakelijk pijnlijke beslissingen te nemen.
Zie het antwoord op vraag 221
Er is gekozen voor woensdag- en vrijdagmiddag omdat er dan gemiddeld minder vraag is en de mogelijkheid om vragen binnen de organisatie door te zetten ook lager is.

Vraagnummer: 223

Fractie	PvdA
Portefeuillehouder(s)	Dennis de Vries
Document	voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Inschattingen inkomsten Rijk en overig
Subparagraaf	1. Inschatting inkomsten Jeugd
Bladzijde (in pdf)	39
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	De afgelopen jaren is ieder jaar een bezuiniging op jeugd ingeboekt en vanwege de VJN van het Rijk valt die dit jaar lager uit dan oorspronkelijk werd gedacht. Hoeveel is er afgelopen raadsperiode cumulatief op jeugd bezuinigd, incidenteel en structureel?

Antwoord:

Om te komen tot een houdbaar sociaal domein (waaronder de jeugdwet) is het noodzakelijk om te hervormen. Hieraan gekoppeld is in de voorjaarsnota 2023 een taakstelling op de jeugdwet opgenomen van 3,125 mln euro (2024), 3,080 mln euro (2025), 6,472 mln. (2026), 6,884 mln. (2027; structureel). Van de taakstelling voor 2024 van 3,125 mln. is 2,771 mln. gerealiseerd (structureel; zie jaarstukken). Dit is tot op heden de omvang van de gerealiseerde taakstelling op de jeugdhulp.

Vraagnummer: 224

Fractie	PvdA
Portefeuillehouder(s)	Eva Oosters
Document	voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	
Subparagraaf	4.2 Hervormingen en bezuinigingen
Bladzijde (in pdf)	41
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Thema %: wijkcultuurhuis. Hoe verhoudt dit zich tot het jongeren/wijkcultuurhuis in Kanaleneiland en de benutting daarvan en/of onderhoud/ renovatie? Wij hebben eerder begrepen dat deze al ingepland was

Antwoord:

Het nieuwe wijkcultuurhuis in de Merwedekanaalzone is bedoeld om het culturele voorzieningenniveau in de stad mee te laten groeien met de bevolkingsgroei. Dit staat los van het jongerencultuurhuis in Kanaleneiland. Daar gaat het om een vervangingsinvestering van een reeds bestaande voorziening. Dit blijft onveranderd.

Vraagnummer: 225

Fractie	PvdA
Portefeuillehouder(s)	Rachel Streefland
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Inschattingen inkomsten Rijk en overig
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	43
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Rijksgelden NPLV voor Overvecht
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	De rijksoverheid heeft 400 miljoen aangekondigd voor het Nationaal Programma Leefbaarheid en Veiligheid. Hoeveel van dit bedrag is (waarschijnlijk) bestemd voor Overvecht? In hoeverre worden bestaande middelen/SPUKs vervangen?

Antwoord:

Sinds 2022 maakt de wijkaanpak in Overvecht deel uit van het Nationaal Programma Leefbaarheid en Veiligheid. Het bedrag van 400 miljoen euro heeft betrekking op de Specifieke Uitkering Kansrijke Wijk 2.0. Met deze tweede SPUK KW ondersteunt het Rijk 20 gebieden in Nederland bij het versterken van de leefbaarheid en veiligheid in het NPLV-gebied. Overvecht mag als één van de 20 NPLV-gebieden een aanvraag doen voor deze middelen, voor de jaren 2026, 2027, 2028 samen. Het Rijk heeft op dit moment een totaalbedrag van 7.368.170Euro inclusief BTW in het vooruitzicht gesteld aan Overvecht bij een passende aanvraag. De bestaande SPUK KW 1.0 wordt niet vervangen door deze SPUK. We onderzoeken in hoeverre we met deze SPUK 2.0 mogelijk een deel van de voorgenomen bezuinigingen op de gemeentelijke middelen voor de wijkaanpak kunnen opvangen. De bedragen voor SPUK KW 2.0 zijn openbaar te vinden in de Regeling - Overheid.nl | Consultatie Regeling kansrijke wijk (tweede tranche) (Relevante Documenten – Conceptregeling).

Vraagnummer: 226

Fractie	PvdA
Portefeuillehouder(s)	Linda Voortman Rachel Streefland
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Inschattingen inkomsten Rijk en overig
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	43
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Rijksgelden NPLV voor Overvecht
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Overvecht heeft het hoogst aantal inwoners met problematische schulden (15%). Hoeveel zou het kosten een deel van deze nieuwe NPLV gelden voor Overvecht te gebruiken om een Immerloo-II schuldenvrij-aanpak in een deelgebied van Overvecht met de meeste inwoners met problematische schulden op te starten?

Antwoord:

Er zijn teveel variabelen om een snelle schatting te doen wat een dergelijke aanpak in (een deel van) Overvecht zou kosten. Maar ter indicatie: in Arnhem gaat het om 40 tot 80 huishoudens. Lokale stichtingen hebben €425.000 in een fonds gestort om problematische schulden op te kopen. De begeleiding wordt bekostigd door de gemeente. Roermond investeert €600.000 in een vergelijkbare aanpak voor 80 tot 100 deelnemers. In beide gevallen wordt de aanpak gefinancierd met een combinatie van publieke en private middelen. Daarnaast zijn er kosten voor intensieve begeleiding, die noodzakelijk zijn voor het slagen van de aanpak. Deze kosten worden niet gespecificeerd. De gemiddelde buurt in Overvecht heeft ongeveer drie keer zoveel huishoudens als Immerloo-II. Met het CBS percentage huishoudens met problematische schulden in Overvecht (15%) gaat het om 224-370 huishoudens met problematische schulden per buurt.

Vraagnummer: 227

Fractie	PvdA
Portefeuillehouder(s)	Linda Voortman
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Inschattingen inkomsten Rijk en overig
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	43
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Armoedebestrijding Kinderen
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	De gemeente Utrecht ontvangt waarschijnlijk 2 miljoen euro voor de bestrijding van kinderenarmoede. Is dit geld al bestemd? Welke bestedingsmogelijkheden ziet het college?

Antwoord:

Dit is de actualisatie op een bedrag dat afkomstig is uit de meicirculaire 2016. het verschil voor 2026 tov 2025 is € 35.361 hoger en wordt toegevoegd aan het budget voor armoedebestrijding. Het totale bedrag dat in de meicirculaire 2025 is genoemd bedraagt € 2.036.530. De oorspronkelijke 2 miljoen wordt besteed aan met name U-pastegoed voor kinderen.

Vraagnummer: 228

Fractie	PvdA
Portefeuillehouder(s)	Dennis de Vries
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	Bijlage 1 - Hervormingen en bezuinigingen: totaallijst
Paragraaf	
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	47
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Afschaffen verhuisadviseur en huurdersparticipatie: hoe is het bedrag onderverdeeld bij deze twee? Is er met corporaties gesproken of zij de gehele kosten van de verhuisadviseur op zich kunnen nemen?

Antwoord:

In de begroting was voor de komende jaren € 53.193 opgenomen voor de subsidie huurdersparticipatie. Voor de verhuisadviseur was € 29.000 opgenomen.
De woonadviseur ouderen is een gezamenlijke opdracht tussen de gemeente en de STUW corporaties. In aanloop naar de voorjaarsnota is met de corporaties gesproken over het voortzetten van de verhuisadviseur als de middelen van de gemeente zouden wegvallen. Corporaties hebben aangegeven dat zij pleiten voor een instandhouding van de gemeentelijke middelen voor de woonadviseur. Over eventuele voorzetting of het stoppen van de financiering door corporaties wanneer de bezuiniging wordt doorgevoerd is door het STUW bestuur nog geen besluit genomen.

Vraagnummer: 229

Fractie	PvdA
Portefeuillehouder(s)	Linda Voortman
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	Bijlage 1 - Hervormingen en bezuinigingen: totaallijst
Paragraaf	
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	47
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	6

Vraag	Herprioriteren, schrappen én gefaseerd uitvoeren van beleidsambities Werk & Inkomen: waar wordt hierbij aan gedacht?

Antwoord:

We hebben nu nog niet concreet of en welke beleidsambities moeten worden geschrapt. Vanaf 2026 moeten we het doen met minder beleidscapaciteit. Dit betekent dat we kritischer moeten kijken naar de beleidsinzet en we niet alles tegelijk kunnen doen. In het Uitvoeringsprogramma Werk en Inkomen hebben we al een eerste inzicht gegeven in de fasering van zaken die we eerst oppakken in 2025 en 2026. Ook wordt via een routemap in het uitvoeringsprogramma aangegeven wat we daarna op gaan pakken.

Vraagnummer: 230

Fractie	PvdA
Portefeuillehouder(s)	Linda Voortman
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	Bijlage 1 - Hervormingen en bezuinigingen: totaallijst
Paragraaf	
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	47
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	6

Vraag	Wat zit er achter het prioriteren, schrappen en faseren binnen Werk & Inkomen? Wat valt er dan precies weg? (

Antwoord:

We hebben nu nog niet concreet of en welke beleidsambities moeten worden geschrapt. Vanaf 2026 moeten we het doen met minder beleidscapaciteit. Dit betekent dat we kritischer moeten kijken naar de beleidsinzet en we niet alles tegelijk kunnen doen. In het Uitvoeringsprogramma Werk en Inkomen hebben we al een eerste inzicht gegeven in de fasering van zaken die we eerst oppakken in 2025 en 2026. Ook wordt via een routemap in het uitvoeringsprogramma aangegeven wat we daarna op gaan pakken.

Vraagnummer: 231

Fractie	PvdA
Portefeuillehouder(s)	Susanne Schilderman
Document	voorjaarsnota
Hoofdstuk	Bijlage 1 - Hervormingen en bezuinigingen: totaallijst
Paragraaf	
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	47
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Hoe wordt bepaald waar de speelruimtescans minder worden gedaan?

Antwoord:

Dat wordt bepaald aan de hand van ruimtelijke ontwikkelingen, grote demografische ontwikkelingen e/o inbreidingen en initiatieven uit de wijk/stad. Dit betekent dat van elke wijk gemiddeld iedere tien jaar een nieuwe speelruimtescan gemaakt wordt, waar dat eerst elke 5 jaar was.

Vraagnummer: 232

Fractie	PvdA
Portefeuillehouder(s)	Rachel Streefland
Document	voorjaarsnota
Hoofdstuk	Bijlage 1 - Hervormingen en bezuinigingen: totaallijst
Paragraaf	
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	47
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Wat is het totale programma/budget voor beleis VTH en hoe wordt bepaald hoe deze bezuiniging/ hervorming eruit ziet?

Antwoord:

Er is geen apart programma of budget voor VTH-beleid. Beleidsadviseurs zijn verspreid over vier afdelingen (THBO, THOR, Bedrijfsvoering en Vergunningen); samen gaat het om circa 15 fte met een totale personeelslast van €1,6 miljoen. Hierop wordt 1 fte bezuinigd. Hoe dit precies wordt ingevuld, wordt nog uitgewerkt. De wettelijke taken blijven gewaarborgd.

Vraagnummer: 233

Fractie	PvdA
Portefeuillehouder(s)	Dennis de Vries
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	Bijlage 1 - Hervormingen en bezuinigingen: totaallijst
Paragraaf	
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	48
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Wat valt er straks weg bij de betaalbaarheid van maatschappelijke voorzieningen door de hervorming?

Antwoord:

Het voorstel is om bij maatschappelijk vastgoedprojecten alleen aanvullende ambities mee te nemen als vóór de start van een project duidelijk is dat er extra geld voor ambities beschikbaar is. Hiermee voorkomen we dat er onnodige capaciteit wordt ingezet om extra ambities in een project mee te nemen en de betaalbaarheid van voorzieningen onder stuk komt te staan.

Vraagnummer: 234

Fractie	PvdA
Portefeuillehouder(s)	Eva Oosters
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	Bijlage 1 - Hervormingen en bezuinigingen: totaallijst
Paragraaf	
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	48
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Wat wordt er straks niet meer gedaan na het versoberen van het wijkcultuurhuis in Merwedekanaalzone? Er zit ook al een cultuurhuis in Kanaleneiland. Is er ook naar de optie gekeken om het plan van het wijkcultuurhuis in Merwede te schrappen en die van Kanaleneiland uit te breiden? Wat zijn hier de voor- en nadelen van? Als deze optie niet kan, wordt er dan wel bij het plan van de versobering gekeken naar wat het wijkcultuurhuis in Kanaleneiland al heeft, zodat Merwede een andere indeling kan hebben?

Antwoord:

Het ontwerp voor het inbouwpakket, de theaterinstallaties en de losse inrichting (de gebruikersinvesteringen) zal worden uitgewerkt binnen het herziene budgettaire kader waarbij de inzet van het aanloopbudget tot de oplevering van het wijkcultuurhuis (gepland 1e kwartaal 2029) wordt meegenomen. Op basis van een voorlopige raming aan de hand van kengetallen verwachten we dat het aangepaste budgettaire kader volstaat om de benodigde gebruikersinvesteringen te kunnen realiseren, mogelijk tegen een lager ambitieniveau. Doordat de gebruikersinvesteringen nog niet concreet zijn uitgewerkt, kan niet worden aangegeven welke onderdelen worden versoberd. Er worden nu geen aanpassingen doorgevoerd in het definitief ontwerp van het wijkcultuurhuis (vastgesteld in het 4e kwartaal van 2024) en het inhoudelijk programma zoals door Kanaal030 beoogd in hun subsidieaanvraag.

Er is niet gekeken naar het schrappen van het wijkcultuurhuis in Merwede omdat het nieuwe wijkcultuurhuis is bedoeld om het culturele voorzieningen niveau te laten meegroeien met de uitbreiding van de stad. Met het oog op de leefbaarheid vinden we het onverstandig voorzieningen te schrappen in een nieuwe wijk met veel extra bewoners. Daarnaast draagt de nieuwe voorziening bij aan de verbetering van het relatieve lage culturele voorzieningenniveau in Zuidwest (Dichterswijk/Rivierenwijk) en Zuid (Hoograven)dat relatief laag is. Het bouwen van een wijkcultuurhuis op de locatie van het huidige jongerencultuurhuis Kanaleneiland is niet overwogen. Op die locatie is beperkte groeiruimte. Bovendien hechten we voor die locatie aan het bedienen van één specifieke doelgroep: jongeren. Jongerencultuurhuizen bieden een laagdrempelige en veilige plek waar jongeren zich eigenaar kunnen voelen van 'hun eigen plek'. In de praktijk is gebleken dat een bredere cultuurvoorziening drempelverhogend werkt voor jongeren die een afstand tot cultuur ervaren.

Vraagnummer: 235

Fractie	PvdA
Portefeuillehouder(s)	Eva Oosters
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	Bijlage 1 - Hervormingen en bezuinigingen: totaallijst
Paragraaf	
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	48
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Hoe zit het met de hervorming rond private financiering CZ? Wat houdt het precies in?

Antwoord:

In 2024 hebben we opdracht gegeven tot een verkenning naar kansen op 'publiek-private samenwerking in de cultuursector'. Hierover hebben we de raad op 1 oktober 2024 middels een raadsbrief geinformeerd. Uit de verkenning kwamen 3 kansen en daaraan gekoppelde pilots naar voren die in elkaar grijpen: (1) kennisdeling culturele sector, (2) samenwerking Utrechtse vermogensfondsen en (3) matchfunding. Met de laatsgenoemde pilot verwachten we private partijen (lees: Utrechtse vermogensfondsen) intensiever bij culturele projecten te betrekken en bij te laten dragen. Het gaat hier, naast matchfunding, ook om crowfunding (lees: particuliere donaties) - dat weer zal leiden tot crowdkeeping. Momenteel werken we aan een samenwerkingsplan voor een pilot met het digitale platform Voordekunst, waar we de matchfunding in praktijk gaan brengen. Andere overheden, zoals G4 gemeenten en provincies, werken reeds succesvol via Voordekunst. Zij zien hun publieke bijdragen aan cultuur verdubbeld door matchfunding met bijdragen van private partijen zoals vermogensfondsen én particulieren. Indien de pilot succesvol zal blijken willen we matchfunding opnemen in ons beleid om daarmee tegemoet te komen aan de hervormingsbezuinigingen. De verwachting is dat deze 3 pilots gezamenlijk leiden tot meer inzicht in de kansen op publiek-private samenwerking in de cultuursector.

Vraagnummer: 236

Fractie	PvdA
Portefeuillehouder(s)	Senna Maatoug
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	Bijlage 2 - Hervormingen en bezuinigingen: per maatregel toegelicht
Paragraaf	Thema 1: Efficiënter, zakelijker en klantgerichter werken
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	49
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Op welke manier wordt er invulling gegeven aan de 31.000 euro bezuiniging per jaar als het gaat om efficienter, zakelijker en klantgerichter werken?

Antwoord:

We gaan ervan uit dat u de 31.000 euro bedoeld in het begrotingsprogramma Klimaatvriendelijke stad bedoeld onder thema 1 Efficiënter en zakelijker werken. Hierbij gaat het om het verminderen en standaardiseren van brieven over energiesubsidiemaatregelen en hierbij ook slimmer gebruik maken van andere communicatiekanalen, zoals social media en de Energieke netwerken in de buurten.

Vraagnummer: 237

Fractie	PvdA
Portefeuillehouder(s)	Rachel Streefland
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	Bijlage 2 - Hervormingen en bezuinigingen: per maatregel toegelicht
Paragraaf	
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	49
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	In bijlage 2 is te lezen dat de bedrijfsvoering van de interne dienstverlening versoberd gaat worden en dat daar het wegvallen van de exposities op het stadhuis en stadskantoor onder valt. Over welk bedrag hebben we het dan rondom de exposities? Kan de versobering van de dienstverlening ook ergens anders binnen de dienstverlening gezocht worden

Antwoord:

Dit betreft een bezuiniging van 141.455 euro per jaar. We zien geen mogelijkheid deze versobering elders te zoeken

Vraagnummer: 238

Fractie	PvdA
Portefeuillehouder(s)	Senna Maatoug
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	Bijlage 2 - Hervormingen en bezuinigingen: per maatregel toegelicht
Paragraaf	Thema 2: Scherper prioriteren in beleid en werk
Subparagraaf	04. Duurzame bereikbaarheid
Bladzijde (in pdf)	53
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Temporisering Dom-tot-Dam inclusief Demkabrug
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	239

Vraag	Welk deel van de 213k/257k van de bezuiniging op de Dom-tot-Dam route is specifiek voor de Demkabrug? Naar welke onderdelen/trajecten gaat de rest van de plankosten?

Antwoord:

De temporisering van de Dom tot Damroute gaat over budget voor planuitwerking én realisatie van de Dom tot Damroute inclusief Demkabrug.
Het MPR kijkt in principe 4 jaar vooruit v.w.b. investeringen in fysieke projecten. Gelet op de uitvoeringstermijn van de Demkabrug (>2030) is er daarom nu nog geen reservering gedaan voor het gemeentelijk deel van de dekking voor de realisatie van de Demkabrug.
Voor kostbare projecten zoals de Demkabrug is het gebruikelijk dat er sprake is van minimaal 50% cofinanciering. Die cofinanciering is er nu (nog) niet, van het Rijk noch van de provincie Utrecht.
Vanwege de bezuinigingen hebben we nu ook geen budget om de planuitwerking (ontwerpen) van de Dom tot Damroute (o.a. Demkabrug) maximaal door te zetten de komende 4 jaar. Met de bezuiniging op de planvorming schuift de planvorming en de realisatie verder naar achteren.
Er blijft voor de volgende collegeperiode budget beschikbaar om op onderdelen door te kunnen met de planvorming. Hierbij gaat het om:

- Afronding van de variantenstudie Dom tot Damroute (inclusief Demkabrug) om de voorkeursvariant van de gehele route vast te kunnen stellen (samen met het Rijk, provincie Noord-Holland en Utrecht, Vervoersregio Amsterdam en de gemeenten Stichtse Vecht en de Ronde Venen). Daarnaast kunnen we aan de slag met het werken aan draagvlak voor de route (inclusief nieuwe fietsverbinding langs het Amsterdam-Rijnkanaal) en cofinanciering bij met name het Rijk. We koersen op vervolgafspraken over de gehele Dom tot Damroute bij de Bestuurlijk Overleg MIRT dit najaar, afhankelijk van wat het demissionaire Kabinet nog plant en kan agenderen.
- De planuitwerking van het tracé Utrecht centrum naar de te bouwen Boorstraattunnel. Realisatie is nog onzeker, maar mogelijk mee te koppelen met uitwerking/ realisatie motie Daalsetunnel (afwaardering tunnel).
- Planuitwerking van tracé langs nieuwe wijk Wisselspoor (Boorstraattunnel – St Josephlaan). Voor realisatie is nog geen budget, maar de huidige bouwweg is mogelijk tegen relatief beperkte kosten om te zetten naar een fietsstraat (onderzoek loopt).
- Planuitwerking Rutherfortweg (op Lage Weide). Voor realisatie is nog geen budget, maar we zien kansen voor meekoppeling met beheer- en onderhoudswerk (werk met werk) en subsidiëring door de provincie Utrecht.
- Met de provincie Utrecht spraken we af om daarnaast een verkenning te doen naar mogelijke korte termijn-maatregelen voor de huidige situatie (op en rond de Demkabrug) om de pijn enigszins te verzachten. Voor de realisatie van maatregelen is nog geen budget beschikbaar.

Vraagnummer: 239

Fractie	PvdA
Portefeuillehouder(s)	Senna Maatoug
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	Bijlage 2 - Hervormingen en bezuinigingen: per maatregel toegelicht
Paragraaf	Thema 2: Scherper prioriteren in beleid en werk
Subparagraaf	04. Duurzame bereikbaarheid
Bladzijde (in pdf)	53
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Temporisering Dom-tot-Dam inclusief Demkabrug
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	238

Vraag	Is er overwogen een bijdrage te vragen van bedrijven uit Lage Weide om dit proces in gang te houden, bijv. via een BIZ? Moet er naast het wegvallen van deze plankosten, ook een gat gedicht worden in de MRP om het project evt. doorgang te laten geven?

Antwoord:

Er zijn geen afspraken gemaakt met het bedrijfsleven voor een financiële bijdrage aan de doorfietsroute of de brug. Uiteraard gaan we die gesprekken voeren. Tegelijkertijd weten we dat de grootste bijdrage van de hogere overheden zal moeten komen. Belangrijkste is dus dat we aanvullende cofinanciering (voor de Boorstraattunnel hebben we al ruime cofinanciering binnen) door Rijk en provincie Utrecht toegezegd krijgen voor dit kostbare project (van boven de 50 miljoen euro). Met de gereserveerde dekking in MPR zorgen we ervoor dat we stapsgewijs werken aan planuitwerking, onderbouwing, onderzoeken van mogelijkheden voor co-financiering en lobby, zodat we het project op de langere termijn kunnen uitvoeren.
Uitstel is daarmee geen afstel en we gaan ervan uit dat we met een adaptieve programmering wel de gehele Dom tot Dam doorfietsroute stapsgewijs kunnen realiseren. Hiervoor is het inderdaad wel nodig om ook aan gemeentelijke kant de dekking voor (volledige) planuitwerking en de realisatie te organiseren in het MPR (zie ook antwoord op vraag 238). Daar hebben we dus op dit moment niet voor gekozen vanwege ontbreken cofinanciering en de noodzaak van bezuinigingen.

Vraagnummer: 240

Fractie	PvdA
Portefeuillehouder(s)	Linda Voortman
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	Bijlage 2 - Hervormingen en bezuinigingen: per maatregel toegelicht
Paragraaf	Thema 2: Scherper prioriteren in beleid en werk
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	54
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	15, 24

Vraag	Klopt het dat de gemeente Utrecht in deze voorjaarsnota geen bezuinigingen en hervormingen doorvoert op het gemeentelijk groenbeleid?

Antwoord:

Onder bezuinigingsvoorstel ‘1, Zakelijker, efficiënter en klantgerichter werken’ valt wel een bezuiniging gericht op het verminderen van inzet van groenbeleidsadviseurs in de gebiedsteams: een groenadviseur/ecoloog wordt voornamelijk nog ingeschakeld op aanvraag, waardoor ze minder proactief, ongevraagd en minder vroegtijdig (vooraan in planproces) advies kunnen geven over de wenselijkheid van ruimtelijke initiatieven op het gebied van vergroening en biodiversiteit.

Vraagnummer: 241

Fractie	PvdA
Portefeuillehouder(s)	Susanne Schilderman
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	Bijlage 2 - Hervormingen en bezuinigingen: per maatregel toegelicht
Paragraaf	Thema 2: Scherper prioriteren in beleid en werk
Subparagraaf	05. Aantrekkelijke, groene leefomgeving en erfgoed
Bladzijde (in pdf)	54
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Minder speelruimte-scans GGiOR
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	231

Vraag	In hoeverre heeft het verminderen van het aantal speelruimtescans naar 1 in de 10 jaar per wijk effect op de kwaliteit en het onderhoud van de speelplaatsen in de stad?

Antwoord:

Een beperkt effect op kwaliteit is dat er minder snel zicht is op de noodzaak tot nieuw toe te voegen speelwaarde.
Voor bestaande plekken wordt het onderhoud op niveau gehouden op basis van onderhoudsinspecties .
De kwaliteit (en speelwaarde) van bestaande speelplekken wordt gewaarborgd door bij vervanging zowel naar de speelruimtescans te kijken als naar recente veranderingen in de omgeving om de nieuwe inrichting daar goed op aan te laten sluiten.

Vraagnummer: 242

Fractie	PvdA
Portefeuillehouder(s)	Dennis de Vries Eelco Eerenberg
Document	voorjaarsnota
Hoofdstuk	Bijlage 1 - Hervormingen en bezuinigingen: totaallijst
Paragraaf	
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	57
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Kansrijk opgroeien, efficient ruimtegrbuik. We willen dit al heel lang en daartoe zijn meerdere moties aangenomen en toezeggingen gedaan vanuit verschillende programma/s en wethouders. Welke doorbraak maakt dat dit nu wel lukt? en hoe spelen vereisten zoals kostprijsdekkende huur daar een roil in? Hoe zorgen we dat vanuit VGU integraal op de beleidsdoelen vanuit verschillende programma's wordt gestuurd op de uitkomst waarbij functies elkaar versterken en efficienter zijn en niet de hoogste opbrengst?

Antwoord:

We zien een positieve en welwillende houding bij onze huurders en partners t.o.v. slim ruimtegebruik. We achten het daarom kansrijk om tot efficiënter gebruik komen. We werken een plan uit om dit te realiseren. Daarbij gaan we nadrukkelijk de betrokkenheid en inzet van onze maatschappelijke partners in de stad vragen. En gaan we bouwen aan een passende samenwerkingsstructuur tussen de betrokken onderdelen binnen de gemeente (VGU, VGE en MO), waarbij de verschillende functies elkaar versterken. Vanuit VGU blijft kostprijsdekkende huur het uitgangspunt. Zoals toegezegd in M129 komen we in Q1 2026 terug met het plan hoe we om te gaan met meervoudig ruimtegebruik in ons eigen vastgoed.

Vraagnummer: 243

Fractie	PvdA
Portefeuillehouder(s)	Susanne Schilderman
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	Bijlage 2 - Hervormingen en bezuinigingen: per maatregel toegelicht
Paragraaf	Thema 7: Verdienvermogen benutten
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	59
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Verpakkingsafvalheffing
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Waarop is de verdeling van kosten voor het schoonhouden van de openbare ruimte tussen algemene middelen, rioolheffing en afvalstoffenheefing? Kan deze verdeling worden aangepast?

Antwoord:

Verdeling van de toerekening van de veegkosten aan de algemene middelen, rioolheffing en afvalstoffenheffing is gebaseerd op de aard van de veegkosten en het verband met de gemeentelijke riolering en het ophalen van afval. Het ophalen van afval leidt tot verwaaiing van afval, waardoor zwerfval ontstaat. Dit kan vervolgens terecht komen in de riolering en leiden tot storingen aan de riolering. Op basis van een onderzoek naar de aard van het zwerfafval in de openbare ruimte en de locatie waar het wordt aangetroffen is een verdeling vastgesteld. Deze verdeling is niet gemakkelijk aan te passen, omdat dit uitvoerig onderzoek vereist.

Vraagnummer: 244

Fractie	PvdA
Portefeuillehouder(s)	Linda Voortman
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	Bijlage 3 - Hervormingen en bezuinigingen: afgevallen maatregelen
Paragraaf	
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	62
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Hoe wordt in gemeentelijk groenbeleid het principe van Ongelijk Investeren Voor Gelijke kansen afgewogen tegenover andere prioriteiten zoals groenarme wijken of het tegengaan van hittestress?

Antwoord:

In het Meerjarengroen Programma maken we bij de programmering een prioritering op basis van groenarme wijken, die daarmee hittestress hebben. Daarbinnen wordt geprioriteerd op wijkniveau met een lage sociaal economische positie (Daarbinnen wordt geprioriteerd op wijkniveau met een lage sociaal economische positie.Zie ook MPR, blz 49.

Vraagnummer: 245

Fractie	PvdA
Portefeuillehouder(s)	Linda Voortman
Document	Eerste Bestuursrapportage 2025
Hoofdstuk	Deel 1
Paragraaf	9. Corresponderende posten
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	93
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	283

Vraag	Kinderopvang Sociaal Medische Indicatie (SMI) wat behelst dit precies en zijn de middelen toereikend?

Antwoord:

De Sociaal Medische Indicatie (SMI) is een gemeentelijke regeling die ouders tijdelijk financieel ondersteunt bij kinderopvangkosten, indien kinderopvang om medische of sociale redenen noodzakelijk is en er geen recht bestaat op Kinderopvangtoeslag. De gemeente vergoedt (een deel van) de opvangkosten, ook als de ouder niet werkt of studeert.
De extra middelen vanuit het Rijk (t/m 2028 ca 140/k, vanaf 2029 ca 245/k) zijn niet toereikend om de overschrijding op het SMI budget volledig te dekken, historisch gezien wordt deze overschrijding gedekt vanuit het re-integratiebudget.

Vraagnummer: 246

Fractie	PvdA
Portefeuillehouder(s)	Eelco Eerenberg
Document	Eerste Bestuursrapportage 2025
Hoofdstuk	Deel 1
Paragraaf	9. Corresponderende posten
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	94
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	275

Vraag	Openbare bibliotheken; wat kan van deze extra rijksmiddelen meer worden gedaan dan al het geval was? En wat is de exacte impact daarvan op de financiele situatie van en bij de Bibliotheek Utrecht?

Antwoord:

In de periode 2023-2024 konden gemeenten een specifieke uitkering aanvragen voor het versterken van het lokale bibliotheekstelsel, ter voorbereiding op de wettelijke zorgplicht voor gemeenten die naar verwachting met ingang van 2026/2027 ingaat. Vanaf 2027 ontvangen gemeenten voor het uitvoeren van deze zorgplicht een structurele bijdrage via het gemeentefonds. In de tussenliggende periode ontvangen gemeenten ter overbrugging een decentralisatie-uitkering (DU), om de gerealiseerde versterking te continueren.
In Utrecht zijn de extra middelen, in het kader van ongelijk investeren voor gelijke kansen, voor vier vestigingen ingezet t.b.v. wijken waar de maatschappelijke behoefte en urgentie het grootst is. Dit betreft: Leidsche Rijn Centrum, Kanaleneiland, Hoograven en Overvecht. De extra middelen maken het mogelijk dat de vier wijkbibliotheken vanaf september 2024 wekelijks tien uur extra open zijn. Bovendien worden er aanvullende activiteiten en verdere samenwerking met de wijken in de loop van 2025 geïntroduceerd, zoals het versterken van de doorstroom van kinderen vanuit de Bibliotheek op school naar de wijkbibliotheek, extra studieplekken voor scholieren en meer duurzame samenwerking met bewoners en buurtverenigingen om samen de bibliotheek nog meer van, met en door de wijk te maken. De doelen die hierbij horen zijn onderdeel van de nieuwe Beleidsnota Bibliotheek Utrecht 2024-2034. De raad is hierover geïnformeerd via de raadsbrief Kwartaalbrief Onderwijs Q1 2024 dd. 10 april 2024. De extra structurele rijksmiddelen dragen ertoe bij dat de financiële knelpunten van de bibliotheek, waarvan de afgelopen periode sprake was, nu structureel zijn opgelost.

Vraagnummer: 247

Fractie	PvdA
Portefeuillehouder(s)	Susanne Schilderman
Document	Eerste Bestuursrapportage 2025
Hoofdstuk	Deel 1
Paragraaf	Bijlage 1. Planning uitvoering coalitieakkoord
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	97
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Totaalbeeld bezuinigingen deze periode
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Kan het college voor een overzicht zorgen van de totale omvang van het in het coalitieakkoord vrijgemaakte bedrag per programma, en vervolgens ook voor elk programma het bedrag dat is bezuinigd (dus alle P&C momenten), inclusief wat er in deze VJN 2025 wordt voorgesteld?

Antwoord:

De financiele vertaling van het coalitieakkoord is opgenomen in de Bijlage Financien Coalitie akkoord 2022-2026. Dit is thematisch opgezet en niet voor alle onderwerpen te herleiden naar de huidige programma's.
Document Utrecht - Coalitieakkoord 2022 Investeren in Utrecht - financien.pdf - iBabs Publieksportaal
In onderstaande tabel per programma de doorgevoerde bezuinigingen vanaf voorjaarnota 2023.

Voorjaarsnota 2023

		2023	2024	2025	2026	2027	structureel
Kansrijk opgroeien	Taakstelling Jeugdwet	-2.965	-3.125	-3.080	-6.472	-6.884	-6.884
Passende ondersteuning en opvang	Taakstelling WMO	-	-2.000	-46.000	-7.700	-8.500	-8.500
	Taakstelling overige	0	-545	-550	-592	-687	-678
		-2.965	-5.670	-49.630	-14.764	-16.071	-16.062

Voorjaarsnota 2024

x € 1.000

Programma	2024	2025	2026	2027	2028	Structureel
Betrouwbare overheid	0	0	2.176	2.690	2.690	2.690
Ontwikkelen en wonen voor iedereen	1.000	1.268	1.679	1.679	1.813	1.813
Klimaatvriendelijke stad	0	1.601	1.701	1.701	1.701	1.701
Duurzame bereikbaarheid	545	873	1.386	1.386	1.386	1.386
Aantrekkelijke, groene leefomgeving en erfgoed	702	939	1.658	1.863	2.069	2.069
Veilige stad	0	205	1.489	1.489	1.489	1.489
Passende ondersteuning en opvang	0	1.398	3.247	3.607	3.607	3.607
Werk, toekomstbestendige economie en bestaanszekerheid	380	2.239	3.517	3.158	3.189	3.189
Kansrijk opgroeien	0	257	514	770	770	1.099
Levendige en gezonde stad	100	1.332	2.352	4.970	4.970	4.970
Subtotaal begrotingsprogramma's	***2.727***	***10.112***	***19.719***	***23.313***	***23.684***	***24.013***
Bezuinigingen op ruimtelijke investeringen	110	225	4.528	8.270	9.123	7.325
Ontwikkeling dekkingsbronnen voor ruimtelijke investeringen	500	0	0	0	0	321
Eindtotaal	**3.337**	**10.337**	**24.247**	**31.583**	**32.807**	**31.659**

Voorjaarsnota 2025

Programma	besparing 2025	besparing 2026	besparing 2027	besparing 2028	besparing 2029	besparing structureel
01. Betrouwbare overheid	100	1.425	1.544	1.544	1.544	1.544
02. Ontwikkelen en wonen voor iedereen	233	1.965	1.965	1.965	1.965	1.965
03. Klimaatvriendelijke stad	-	748	748	748	748	748
04. Duurzame bereikbaarheid	-	2.297	2.789	2.789	2.789	2.789
05. Aantrekkelijke, groene leefomgeving en erfgoed	138	3.378	4.351	4.527	4.527	4.527
06. Veilige stad	-	1.710	643	643	643	643
08. Werk, toekomstbestendige economie en bestaanszekerheid	233	2.500	2.659	2.882	3.122	3.380
09. Kansrijk opgroeien	-	-	228	228	228	228
10. Levendige en gezonde stad	28	1.565	2.539	3.027	3.504	3.504
11. Algemene middelen en overhead	1.228	3.644	6.343	8.086	8.086	8.086
Meerdere programma's	1.830	3.937	5.820	6.383	6.906	6.406
Totaal	858	23.168	29.629	32.822	34.062	33.820

Vraagnummer: 248

Fractie	PvdA
Portefeuillehouder(s)	Dennis de Vries
Document	Eerste Bestuursrapportage 2025
Hoofdstuk	Deel 1
Paragraaf	
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	97
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	voortgang uitvoering coalitieakkoord, 1.8 jeugd
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	wij lwillen vragen hoe het staat met de realisatie van jongerenplekken, oa nav de aangenomen motie uit 2023 https://ureka.utrecht.nl/app/instrument/93f37920-3acc-4c2f-9551-73e8d241d581 Hoe staat het daarmee en in welke mate is het een finacniele kwestie als het niet lukt meer jongerenplekken te realiseren?

Antwoord:

In de voorjaarsnota 2024 is aangegeven dat er geen middelen zijn om deze motie volledig uit te voeren. Bij de voorjaarsnota 2024 is er een amendement aangenomen om een bedrag van 226.000,- hiervoor beschikbaar te stellen. Met dit bedrag worden bestaande plekken, zoals buurthuizen en jongerencentra opgeplust, zodat meer en een bredere groep jongeren er gebruik van kunnen maken. Daarnaast sluiten we waar mogelijk aan op nieuwe bouwplannen. Dit doen we in samenwerking met jongeren en in lijn met de visie van de jongeren op jongerenontmoetingsplekken.. Het bedrag zal in 2025 worden ingezet.

Vraagnummer: 249

Fractie	PvdA
Portefeuillehouder(s)	Eelco Eerenberg
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	3. Inhoudelijke ontwikkelingen die aandacht en bijsturing vragen
Paragraaf	3.3 Investeringen in de groei van de stad
Subparagraaf	Wijzigingen in groeikadersystematiek
Bladzijde (in pdf)	0
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Waaruit bestaan de wijzigingen in de groeikadersystematiek bij kansrijk opgroeien en levendige en gezonde stad? Komen die zoals op blz 57 wordt beschreven alleen maar vanuit het realiseren van minder beleid? en zo nee, welke gevolgen heeft dat nog meer? Waarin zitten de verschillen van 2025 tov de jaren daarna bij Passende ondersteuning en opvang

Antwoord:

Op pagina 31 van de Voorjaarsnota 2025 staan de wijzigingen in de groeikadersystematiek toegelicht. Budgetten voor autonome taken, ook voor de programma's Kansrijk opgroeien en Levendige en gezonde stad, blijven mee-ademen (toe- of afnemen) met de groei van de stad. Budget voor investeringen die verband houden met de groei van de stad, koppelen we los van het groeikader en worden een zelfstandig onderdeel van de integrale afweging bij de voorjaarsnota. Dat laatste betekent bijvoorbeeld voor investeringen op het gebied van kansrijk opgroeien en levendige en gezonde stad, zoals onderwijshuisvesting en sportvoorzieningen, dat (kapitaallasten)budgetten voor de bekostiging van deze investeringen niet meer automatisch mee-ademen met de groei van de stad maar onderdeel zijn van de integrale afweging en afgewogen worden ten opzichte van knelpunten, noodzakelijke bijsturingen of bezuinigingen. De wijzigingen in de groeikadersystematiek hebben geen relatie met de hervormingen en bezuinigingen zoals beschreven op pagina 57 van de Voorjaarsnota 2025. Voor het programma Passende ondersteuning en opvang geldt hetzelfde als voor Kansrijk opgroeien en Levendige en gezonde stad, al zijn er voor dat programma geen investeringen voorzien.

Vraagnummer: 250

Fractie	PvdA
Portefeuillehouder(s)	Susanne Schilderman
Document	Programma Water en Riolering
Hoofdstuk	Geen nadere definiëring van toepassing
Paragraaf	
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	0
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Co-financieringen uit de Rioolheffing
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	27, 250, 294

Vraag	Welke projecten en subsidies worden deels, maar niet volledig gefinancïeerd uit de rioolheffing en deels uit algemene middelen? Om welke bedragen gaat dit?

Antwoord:

Van de (groenblauwe) subsidies wordt alleen de groenblauwe schoolpleinen subsidie niet volledig gefinancierd uit de rioolheffing, maar deels uit de algemene middelen. De kosten voor deze regeling zijn als volgt gedekt: 300.000 euro uit de begroting van Onderwijshuisvesting (algemene middelen) en 450.000 euro uit de begroting van het Programma Water en Riolering (rioolheffing).
Projecten die deels vanuit de rioolheffing en deels uit de algemene middelen worden gefinancierd betreffen de rioolvervangingsprojecten in combinatie met een herinrichting of in combinatie met wegverharding dat vervangen wordt. In deze gevallen worden de projecten mede gefinancierd vanuit het MPR en/of het MJIP(/Nota Beheer Openbare Ruimte). De algemene verdeelsleutel is dat de maatregelen die nodig zijn voor de rioolvervanging gedekt worden uit de rioolheffing en de rest van de kosten voor de vervanging van de wegverharding en de herinrichting uit de algemene middelen.
Zoals in het Programma Water en Riolering 2026-2030 staat beschreven, onderzoeken we of we meer klimaatadaptatiemaatregelen die deel uitmaken van de herinrichting in de toekomst kunnen dekken uit de rioolheffing.

Vraagnummer: 251

Fractie	PvdA
Portefeuillehouder(s)	Linda Voortman
Document	Utrecht Monitor
Hoofdstuk	Geen nadere definiëring van toepassing
Paragraaf	
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	0
URL / Blz op website	https://utrecht.incijfers.nl/viewer

Verbijzondering/context	Problematische Schulden in Utrecht
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Overvecht heeft het hoogst aantal inwoners met problematische schulden (15%). Hebben we een beeld welke buurten in Overvecht uitschieten in percentage inwoners met problematische schulden?

Antwoord:

We hebben deze data niet beschikbaar op (sub)buurtniveau, enkel op wijkniveau. Op basis van kwalitatieve data en/of risicoindicatoren is een grove inschatting te maken in welke buurten er een grotere kans is op problematische schulden. Een voorbeeld van zo'n indicator is het langdurig leven op/rond het wetelijk sociaal minimum. Het percentage huishoudens dat (langdurig) leeft tot 125% van het wettelijk sociaal minimum is het hoogst in de buurten Neckardreef e.o, Zambesidreef e.o en Tigrisdreef e.o.

Vraagnummer: 252

Fractie	PvdA
Portefeuillehouder(s)	Eva Oosters
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	2. Financieel vertrekpunt en toelichting
Paragraaf	2.3 Knelpunten en bijsturingen
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Exploitatie van zwembaden
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	145, 146, 147, 148, 149, 150, 252, 254, 363, 403

Vraag	Wordt er bij het sluitend krijgen van de exploitatie van de zwembaden uitgesloten dat kosten voor schoolzwemmen of de absolute kosten voor U-pashouders wordt verhoogd?

Antwoord:

Met de nota Sport en Bewegen zetten we in op sport- en beweegstimulering van inwoners 0-18 jaar met een lage Sociaal Economische Positie (SEP). Over de gehele breedte hanteren we ongelijk investeren voor gelijke kansen. Het is om het schoolzwemmen zoveel als mogelijk te ontzien. Zie ook het antwoord op vraag 145.

Vraagnummer: 253

Fractie	PvdA
Portefeuillehouder(s)	Eelco Eerenberg
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	
Paragraaf	
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	In de meicirculaire staat dat er 600.000 euro naar Utrecht komt voor VVE. Was dit ingecalculeerd of niet en welke ruimte biedt dit?

Antwoord:

Dit bedrag is structureel in de bestaande begroting en is niet nieuw. Vanuit deze decentrale uitkering voorschoolse voorzieningen peuters bekostigen wij conform het beleidsdoel van het Rijk dat in Utrecht peuters zonder recht op kinderopvangtoeslag of voorschoolse educatie, ook naar een voorschoolse voorziening kunnen gaan.

Vraagnummer: 254

Fractie	Volt
Portefeuillehouder(s)	Eva Oosters
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	2. Financieel vertrekpunt en toelichting
Paragraaf	2.3 Knelpunten en bijsturingen
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	19
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Exploitatie van zwembaden
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	145, 146, 147, 148, 149, 150, 252, 254, 363, 403

Vraag	Er wordt als voorbeeld energiekosten genoemd. Wat zijn alle verdere voorbeelden met betrekking tot prijzen/ energie voor Utrechtse zwembaden?

Antwoord:

In zijn algemeenheid zijn andere voorbeelden lagere onderhouds- en schoonmaakkosten, maar ook mogelijk lagere personeelskosten indien er gewerkt kan worden met bijvoorbeeld efficiëntere systemen.

Vraagnummer: 255

Fractie	Volt
Portefeuillehouder(s)	Rachel Streefland
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	2. Financieel vertrekpunt en toelichting
Paragraaf	2.3 Knelpunten en bijsturingen
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	20
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Inburgering
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Welk bedrag is nodig om inburgering naar behoren door te laten gaan?

Antwoord:

Zoals opgenomen in de Voorjaarsnota gaan we vanaf 2026 een besparing realiseren van 0,600 miljoen euro. Het resterende knelpunt is in 2025 2, 078 miljoen euro en 3, 116 euro miljoen in 2026 en 2027. Dit bedrag is nodig om de inburgering inclusief begeleiding naar werk/participatie naar behoren door te laten gaan.

Vraagnummer: 256

Fractie	Volt
Portefeuillehouder(s)	Rachel Streefland
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	2. Financieel vertrekpunt en toelichting
Paragraaf	2.3 Knelpunten en bijsturingen
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	22
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	JGZ zorg aan nieuwkomers
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	95, 114, 213, 331

Vraag	Welk bedrag is nodig om JGZ zorg aan leerlingen op Ithaka te bieden die dat nodig hebben? Kan zich dit verhouden tot taakstelling jeugdwet?

Antwoord:

Het benodigde bedrag is €442.000,-. Deze zorg valt onder de wet Publieke Gezondheidszorg en niet onder de Jeugdwet.

Vraagnummer: 257

Fractie	Volt
Portefeuillehouder(s)	Eelco Eerenberg
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	2. Financieel vertrekpunt en toelichting
Paragraaf	2.2 Toelichting op het startsaldo
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	22
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Inrichten huidige zorgorganisatie naar zorgwetgeving en kwaliteitseisen
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Er is nu tot het besef en noodzaak gekomen de zorgentiteit te versterken. Wat staat daar nu over te vinden in deze voorjaarsnota met indicatoren?

Antwoord:

In de Voorjaarsnota 2025 zijn er geen indicatoren opgenomen, omdat het hier gaat om randvoorwaarden om kwalitatieve zorg te leveren (en niet om de zorg zelf). De huidige zorgorganisatie is onvoldoende ingericht op implementatie van veranderingen in wetten en kwaliteitseisen en op duurzame borging hiervan. Voor de JGZ is daarom capaciteit nodig voor implementatie van nieuwe richtlijnen en wettelijke kaders in werkprocessen en digitale systemen en voor sturing op kwaliteit door het management. Voor de sociaal medische straatzorg vraagt dit een doorontwikkeling van de zorgentiteit (passende rechtspersoon, geldstromen, etc.). Dit te meer om het groeiend aantal daklozen van (toegang tot) zorg te blijven voorzien.

Vraagnummer: 258

Fractie	Volt
Portefeuillehouder(s)	Eva Oosters Rachel Streefland
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	2. Financieel vertrekpunt en toelichting
Paragraaf	2.4 Niet ingepaste onderwerpen
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	24
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Plan Einstein en samen stad maken
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	101, 104, 108, 215, 258

Vraag	Welk bedrag gaat dit precies, hoeveel is nodig voor samen stad maken en hoeveel voor Plan Einstein?

Antwoord:

De motie 360 beoogde de bezuinigingsmaatregelen (VJN 2024) op Plan Einstein (103.000 vanaf 2027) en Samen Stad Maken (100.000 van 2026 t/m 2028 en daarna 149.000 structureel) te herzien.

Vraagnummer: 259

Fractie	Volt
Portefeuillehouder(s)	Linda Voortman
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	3. Inhoudelijke ontwikkelingen die aandacht en bijsturing vragen
Paragraaf	3.1 Hervormingen sociaal domein
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	26
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Tekst in VJN: Zo is onzeker hoe de bekostiging vanuit het Rijk zich ontwikkelt, hoe de autonome groei eruitziet, hoeveel besparing we kunnen realiseren met de inkoop aanvullende zorg Wmo en wat de effecten van de hervormingen precies zullen zijn. In de begroting is een inschatting gemaakt van de compensatiemiddelen Wmo vergrijzing voor de komende jaren. Aangezien het prognoses zijn, kunnen de daadwerkelijke middelen daarvan afwijken. Daarom blijft het van belang daarop alert te zijn en waar nodig bij te sturen.
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Hoe wordt dit gemonitord? waar liggen de bijsturingsmomenten van de raad? Om welk bedrag gaat het? Welk bedrag is onzeker vanuit het rijk? Welk bedrag zijn de compensatiemiddelen?

Antwoord:

Er is op landelijk niveau een aantal ontwikkelingen die de Wmo raken; zo wordt er een houdbaarheidsonderzoek Wmo uitgevoerd en wordt er (als onderdeel van de herziening van de wet Financiële verhoudingen) gekeken naar een nieuw bekostigingsmodel. De financiële impact van beide ontwikkelingen is op dit moment niet in te schatten. Voor beide ontwikkelingen nemen we deel aan de landelijke stuurgroep en houden we nadrukkelijk vinger aan de pols. De groei van de vraag en de voortgang van de hervormingen monitoren we op basis van onze dashboards. Uw raad wordt op de hoogte gehouden van de voortgang van de hervormingen via de raadsbrieven en de reguliere begrotings-cyclus en heeft zo ook de mogelijkheid om bij te sturen. Wat betreft de compensatiemiddelen die gemeenten van het Rijk ontvangen in het kader van de demografische ontwikkelingen (vergrijzingsmiddelen): dit betreft voor Utrecht €1,3 miljoen in 2026 oplopend tot € 5,2 miljoen in 2029. Deze middelen zijn toegevoegd aan de algemene middelen.

Vraagnummer: 260

Fractie	Volt
Portefeuillehouder(s)	Eelco Eerenberg
Document	Meerjarenprogramma Ruimte
Hoofdstuk	Geen nadere definiëring van toepassing
Paragraaf	
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	0
URL / Blz op website	Document Viewer - U-reka Gemeente Utrecht

Verbijzondering/context	Bij de aangedragen projecten checkt de gemeente of de ontwikkelaar idd geen haalbare business case heeft en deelt die conclusie
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Bij het maken en beoordelen van een business case en of deze financieel haalbaar is: over welke periode wordt gekeken en gerekend?

Antwoord:

Er wordt gekeken naar de huidige situatie/omstandigheden. Om door te gaan met een project is het voor een ontwikkelaar noodzakelijk dat er geen verlies wordt geleden op de ontwikkeling. Met een voorgesteld woonprogramma en mogelijke andere functies worden de kosten en opbrengsten van de ontwikkeling in een rekenmodel gezet. Deze berekeningen worden gecontroleerd door de gemeente om te bepalen of de uitgangspunten voor de ontwikkeling realistisch zijn. Wanneer deze uitkomsten leiden tot een business case die niet haalbaar is en het wel wenselijk is dat er op die locatie ontwikkeld gaat worden, kan de gemeente via de Utrechtse aanpak afwijkingen toestaan om zo wel tot een haalbaar project te komen. U bent hierover geïnformeerd in een raadsbrief over het stappenplan binnen de Utrechtse aanpak.

Vraagnummer: 261

Fractie	Volt
Portefeuillehouder(s)	Eelco Eerenberg
Document	Meerjarenprogramma Ruimte
Hoofdstuk	Geen nadere definiëring van toepassing
Paragraaf	
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	0
URL / Blz op website	Document Viewer - U-reka Gemeente Utrecht

Verbijzondering/context	Burg Verderlaan:
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	“Met de grondopbrengsten uit dit wenselijke programma is echter de administratieve boekwaarde ca € 3,5 mln niet te dekken.”: betekent dit dat de grond wordt verkocht en dat de gemeente hier €400K voor krijgt? En zo nee, hoe zit dit dan wel?

Antwoord:

De gemeente geeft de grond in erfpacht uit voor een bepaalde waarde bij een sociaal programma met een maatschappelijke plint. Om de grond uit te kunnen geven verwacht de gemeente ook kosten. Dit betreft onder andere sloop, bouwrijpmaken en plankosten. Dit levert een positief saldo op. Dit saldo is echter te weinig om de administratieve boekwaarde van het vastgoed te compenseren. Het tekort wordt gedekt uit de middelen betaalbaar wonen.

Vraagnummer: 262

Fractie	Volt
Portefeuillehouder(s)	Eelco Eerenberg Dennis de Vries
Document	Meerjarenprogramma Ruimte
Hoofdstuk	Geen nadere definiëring van toepassing
Paragraaf	
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	0
URL / Blz op website	Document Viewer - U-reka Gemeente Utrecht

Verbijzondering/context	Hojel
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Gaan de woningen na 20 jaar uit de sociale huur en/of middenhuur?

Antwoord:

Voor huurwoningen (sociaal en middenhuur) geldt een exploitatietermijn van minimaal 20 jaar. Dit geldt zowel voor beleggers als voor een STUW-corporatie. Veelal houdt een exploitant de woningen langer dan 20 jaar in de sociale of middenhuur, maar daar zijn ze niet toe verplicht.

Vraagnummer: 263

Fractie	Volt
Portefeuillehouder(s)	Dennis de Vries
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	Bijlage 4 - Eerste monitor hervormingen en bezuinigingen (voortgang t/m 2024)
Paragraaf	
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	67
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Taakstelling jeugdwet
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Wat zijn de oorzaken van deze afwijking van meer dan 10 procent?

Antwoord:

De vier doelstellingen die onder de noemer 'Jeugd' vallen laten wisselende resultaten zien over 2024, deels positief en deels negatief. Kijkend naar totaal van de doelstellingen is er sprake van een negatief resultaat van 0,354 mln. Daarmee is de taakstelling voor 89% behaald. Het tekort kan verklaard worden doordat de vraag naar jeugdhulp blijft groeien (met name in intensiteit en duur) en daar structureel te weinig middelen voor gemeenten vanuit het Rijk tegenover staan. De gemeente heeft een jeugdhulpplicht en de Jeugdwet is een openeinderegeling, waardoor de jeugdhulp die wordt verleend altijd door de gemeente moet worden betaald (of daar nu wel of geen middelen vanuit het Rijk tegenover staan). We blijven inzetten op hervormingsmaatregelen om te komen tot een houdbare uitvoering van de Jeugdwet, maar we zien dat deze maatregelen tot op heden trager en minder renderen dan beoogd. Dit alles verklaart waarom de taakstelling niet volledig behaald is in 2024.

Vraagnummer: 264

Fractie	Volt
Portefeuillehouder(s)	Susanne Schilderman
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	Bijlage 3 - Hervormingen en bezuinigingen: afgevallen maatregelen
Paragraaf	11. Algemene middelen en overhead
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	66
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Besparingen op financien en juridische zaken zijn beperkt doorgevoerd, omdat bij financien een forse opgave ligt tav basis op orde
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Hier staat dat bezuiniging beperkt is doorgevoerd. Maar dus wel doorgevoerd. Hoeveel dan precies en hoe rijmt dat met de opdracht ter versterking van de financiele functie.

Antwoord:

Er is eerder structureel ruim 1 miljoen euro vrijgemaakt ter versteviging van de financiele functie. Een deel hiervan - oplopend tot 200k in 2028 - is hiervan onderdeel geworden van de besparingen.

Vraagnummer: 265

Fractie	Volt
Portefeuillehouder(s)	Susanne Schilderman
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	1. Grote uitdagingen, stevige maatregelen
Paragraaf	1.2 Financiële ontwikkelingen
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	9
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	8,8 miljoen extra bezuingingsmaatregelen
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Waarom is hier gekozen voor extra bezuiniging terwijl er zonder de resultaatsbestemmingen toch nog een positief saldo van ruim 12 M is over 2024

Antwoord:

Het saldo van de jaarrekening 2024 na resultaatbestemming (bestedings- en dekkingsvoorstellen) bedraagt circa 12,7 miljoen euro. Dit is een incidenteel voordeel en deze middelen zijn ingezet voor het algemene financiële beeld. Om tot een structureel sluitende begroting te komen, zijn aanvullende structurele bezuinigingen nodig.

Vraagnummer: 266

Fractie	Volt
Portefeuillehouder(s)	Susanne Schilderman
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	2. Financieel vertrekpunt en toelichting
Paragraaf	2.4 Niet ingepaste onderwerpen
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	24
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Waarom worden de hier genoemde moties en beleidsnota's niet uitgevoerd terwijl er uit het resultaat 2024 toch geld voor is?

Antwoord:

Het resultaat 2024 is ingezet als incidentele dekking voor 2025 binnen het totaal van de voorjaarsnota.

Vraagnummer: 267

Fractie	Volt
Portefeuillehouder(s)	Linda Voortman
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	3. Inhoudelijke ontwikkelingen die aandacht en bijsturing vragen
Paragraaf	3.3 Investeringen in de groei van de stad
Subparagraaf	Impact wijzigingen systematiek groeikader op Voorjaarsnota 2025
Bladzijde (in pdf)	31
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	218, 390

Vraag	We voegen 5,4M toe aan reserve grondexploitatie tbv transitie nieuwe systematiek. Waarop is dit bedrag gebaseerd. Gezien de problemen in de rest van de stad lijkt dat erg veel

Antwoord:

Dit is een combinatie van de inschatting van de risico's vanwege de urgente opgave verbonden aan gebiedsontwikkeling (zoals netconcongestie, de betaalbaarheid van maatschappelijke voorzieningen en businesscases die onder druk staan) en de hiervoor beschikbare ruimte in het financieel beeld. Dit geld is nodig omdat de bekostiging uit het groeikader wegvalt en er nog geen nieuwe bekostigingssystematiek is voor investeringen in nieuwe woningen, buurten en voorzieningen.

Vraagnummer: 268

Fractie	Volt
Portefeuillehouder(s)	Eva Oosters Rachel Streefland
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.2 Hervormingen en bezuinigingen
Subparagraaf	Thema 2: Scherper prioriteren in beleid en werk
Bladzijde (in pdf)	43
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Op dit moment levert dat geen bezuinigingsvoorstel op.....
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Wat is een reele schatting van de vermindering van kosten die mogelijk zijn ook al op de termijn van enkele jaren?

Antwoord:

Deze schatting kunnen wij niet geven. Het is afhankelijk van veel factoren zoals de kansen die zich concreet voordoen, de ruimte die we als gemeente geven en de Utrechters die meer eigenaarschap willen nemen. Ook de bereidheid om kaders op hoofdlijnen vast te stellen met minder gedetailleerde regels om op die manier ruimte te bieden aan Utrechters, speelt daarbij een rol.
Een voorbeeld daarvan is een nota van uitgangspunten, die meer op hoofdlijnen is dan het eerdere en meer gedetailleerde stedenbouwkundig programma van eisen, of het verlenen van opdrachten en subsidies op basis van vertrouwen en resultaat in plaats van een uitgebreid activiteitenplan.

Vraagnummer: 269

Fractie	Volt
Portefeuillehouder(s)	Rachel Streefland
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	
Paragraaf	
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Bijlage 2, Daarnaast versoberen we de interne dienstverlening
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	We verlagen het cateringaanbod binnen de gemeente. Hoe zit het met de dagelijkse catering van het college. Wordt die ook versobert dan wel afgeschaft?

Antwoord:

De bezuiniging op de cateringaanbod richt zich de bedrijfscatering van de eigen organisatie.De catering van het college is al jaren sober en valt niet onder die bezuiniging. Voor het college is er geen dagelijkse catering beschikbaar.

Vraagnummer: 270

Fractie	Volt
Portefeuillehouder(s)	Rachel Streefland
Document	Eerste Bestuursrapportage 2025
Hoofdstuk	
Paragraaf	
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	78
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Koudweerregeling
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Om te realiseren dat de financiële verantwoordingsstructuur van de Koudweer-regeling (KWR) aansluit bij de organisatorische en bestuurlijke verantwoordelijkheden, wordt het begrotingsbedrag van 0,185 miljoen euro voor de KWR overgeheveld van de doelstelling Volksgezondheid naar de doelstelling Nieuwkomers. Wat houdt dit in en waarom wordt dit gedaan?

Antwoord:

Organisatorisch is de KWR ondergebracht bij de afdeling Maatschappelijk Ontwikkeling. Financieeltechnisch stonden de budgetten voor de KWR deels bij Volksdgezondheid. Met deze wijziging wordt dat budget overgeheveld naar het programma Levendige en gezonde stad.

Vraagnummer: 271

Fractie	Volt
Portefeuillehouder(s)	Rachel Streefland
Document	Eerste Bestuursrapportage 2025
Hoofdstuk	Deel 1
Paragraaf	9. Corresponderende posten
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	91
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Spreidingswet
Erratum ja of n.v.t.?	Ja
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Er staat dat het geld voor de uitvoering naar de spreidingswet naar vluchtelingenpartners gegaan is. Naar welke partners en met welk doel?

Antwoord:

Het budget vanuit de spreidingswet gebruiken we grotendeels voor gemeentelijke inzet voor de zoektocht naar en realisatie van opvanglocaties. Per abuis is gemeld dat dit naar vluchtelingenpartners gaat.

Vraagnummer: 272

Fractie	Volt
Portefeuillehouder(s)	Susanne Schilderman
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	2. Financieel vertrekpunt en toelichting
Paragraaf	2.3 Knelpunten en bijsturingen
Subparagraaf	Toelichting knelpunten en bijsturingen
Bladzijde (in pdf)	23
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Om wat voor storting gaat het?

Antwoord:

Het betreft een eenmalige kapitaalstorting van 3,25 miljoen euro in de ROM. De weergegeven lasten van 100k structureel (met ingang van 2026) betreffen de dekking van de kapitaallasten van de storting.

Vraagnummer: 273

Fractie	Volt
Portefeuillehouder(s)	Senna Maatoug Susanne Schilderman
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	Bijlage 2 - Hervormingen en bezuinigingen: per maatregel toegelicht
Paragraaf	Thema 2: Scherper prioriteren in beleid en werk
Subparagraaf	03. Klimaatvriendelijke stad
Bladzijde (in pdf)	52
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Beleid energietransitie
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Hier worden de "trekker arbeidsmarkt en energie" en "stimulerend toezicht bij bedrijven" genoemd. Die worden ook apart genoemd, op pagina 51 en 55. Is daar overlap? Worden de bedragen niet dubbel geteld?

Antwoord:

Nee, die bedragen worden niet dubbel geteld. Gaat om twee verschillende functies, gericht op verschillende doelstellingen. De trekker arbeidsmarkt heeft als taak om projecten van de grond te krijgen gericht om hogere instroom in technische banen, in overleg met externe partijen in de arbeidsmarkt. Het stimulerend toezicht gaat over een extra vorm van toezicht waarbij bedrijven worden gestimuleerd meer te doen dan wettelijk verplicht. Er worden vooraf met de meer innovatieve bedrijven of koplopers afspraken gemaakt om energiebesparende maatregelen te nemen die verder dan het wettelijk minimum gaan zodat uiteindelijk meer CO2 bespaard wordt. In deze afspraken is vastgelegd dat niet gelijk aan het wettelijk minimum wordt gehandhaafd zodat de bedrijven grotere, niet wettelijk verplichte, maatregelen eerder kunnen nemen.

Vraagnummer: 274

Fractie	Volt
Portefeuillehouder(s)	Rachel Streefland
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	2. Financieel vertrekpunt en toelichting
Paragraaf	2.3 Knelpunten en bijsturingen
Subparagraaf	Toelichting knelpunten en bijsturingen
Bladzijde (in pdf)	19
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	De gemeente zal al software hebben gerelateerd aan dit type taken (zoals bv voor de Digital Twin). Waarom is deze aanvullende software zo prijzig?

Antwoord:

Er is op het moment geen software beschikbaar binnen de gemeente Utrecht, waarin CAD-bestanden (technische tekeningen) opgeslagen en beheerd kunnen worden. Wegens noodzakelijke ondersteuning van het werkproces en wet- en regelgeving omtrent informatiebeheer, waaraan we dienen te voldoen, moeten we hier actie op ondernemen. We moeten ruwweg 600 licenties op gebruikersniveau aanschaffen over alle organisatieonderdelen heen. Het betreft twee type licenties, te weten een kijk- en een tekenlicentie.

Vraagnummer: 275

Fractie	Volt
Portefeuillehouder(s)	Eelco Eerenberg
Document	Eerste Bestuursrapportage 2025
Hoofdstuk	Deel 1
Paragraaf	9. Corresponderende posten
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	91
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Corresponderende posten naar openbare bibliotheken
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	246

Vraag	welke doelen streven deze post na? waar kan ik dat terugvinden?

Antwoord:

De doelen die hierbij horen zijn onderdeel van de Beleidsnota Bibliotheek Utrecht 2024-2034. De raad is over de inzet van de middelen geïnformeerd via de raadsbrief Kwartaalbrief Onderwijs Q1 2024 dd. 10 april 2024.

Vraagnummer: 276

Fractie	Volt
Portefeuillehouder(s)	Eelco Eerenberg
Document	Meerjarenprogramma Ruimte
Hoofdstuk	Geen nadere definiëring van toepassing
Paragraaf	
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	0
URL / Blz op website	Document Viewer - U-reka Gemeente Utrecht

Verbijzondering/context	Hojel
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Wat worden ongeveer de oppervlaktes van de kleinste en grootste woningen in het sociale huursegment?

Antwoord:

Er is nog geen ontwerp voor de woningen. We leggen nu afspraken vast in een anterieure overeenkomst ten behoeve van de benodigde wijziging in het Omgevingsplan. Vervolgens kan de initiatiefnemer een ontwerp maken en omgevingsvergunning aanvragen. We leggen in de anterieure overeenkomst- vast dat het gemiddelde vloeroppervlak van een sociale huurwoning in dit project minimaal 45 m2 GBO moet bedragen. Door te kunnen variëren in grootte kan de initiatiefnemer een meer haalbaar plan maken.

Vraagnummer: 277

Fractie	Volt
Portefeuillehouder(s)	Eelco Eerenberg Dennis de Vries
Document	
Hoofdstuk	
Paragraaf	
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	0
URL / Blz op website	Document Viewer - U-reka Gemeente Utrecht

Verbijzondering/context	Winkelcentrum Nova
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Gaan de woningen na 20 jaar uit de sociale huur en/of middenhuur?

Antwoord:

Zie de geheime bijlage voor de beantwoording van deze vraag.

Vraagnummer: 278

Fractie	Volt
Portefeuillehouder(s)	Dennis de Vries
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	2. Financieel vertrekpunt en toelichting
Paragraaf	2.3 Knelpunten en bijsturingen
Subparagraaf	Toelichting knelpunten en bijsturingen
Bladzijde (in pdf)	19
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Duur en intensititeit
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	113

Vraag	Wat wordt bedoeld met de intensiteit van de vraag van jeugdzorg?

Antwoord:

Met intensiteit bedoelen we de inzet in uren per cliënt.

Vraagnummer: 279

Fractie	Volt
Portefeuillehouder(s)	Eva Oosters
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	2. Financieel vertrekpunt en toelichting
Paragraaf	2.3 Knelpunten en bijsturingen
Subparagraaf	Toelichting knelpunten en bijsturingen
Bladzijde (in pdf)	23
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	20, 133, 134, 135, 136, 214, 279, 350, 351, 365, 402

Vraag	Op welke manier wordt er ingezet om de binnensport capaciteit te verbeteren? Komt er een nieuwe sporthal of zijn er andere maatregelen?

Antwoord:

De komende jaren realiseren we drie nieuwe sporthallen, zoals gecommuniceerd in de Raadsbrief Uitvoeringsprogramma Sport en Bewegen van 28 mei 2025. Zie ook het antwoord op vraag 134. We zetten in op het in stand houden van huidige sport- en beweegvoorzieningen en we blijven inzetten op toekomstige groei. We richten ons op de uitbreiding van sport- en beweegvoorzieningen zoals die nu is opgenomen in het Meerjaren Perspectief Ruimte. Vanwege de financiële kaders kunnen we sport- en beweegvoorzieningen beperkt laten meegroeien met de groei van de stad en neemt de druk op de voorzieningen toe.

Vraagnummer: 280

Fractie	Volt
Portefeuillehouder(s)	Susanne Schilderman
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	3. Inhoudelijke ontwikkelingen die aandacht en bijsturing vragen
Paragraaf	3.3 Investeringen in de groei van de stad
Subparagraaf	Techniek van het groeikadermechanisme
Bladzijde (in pdf)	30
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	49 Maatstaven in de verdeling an het gemeentefonds
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Welke 49 maatstaven in de verdeling van het gemeentefonds zijn er? Waarom werken die minder goed voor Utrecht?

Antwoord:

Een actueel overzicht van alle maatstaven is te lezen op de website van de rijksoverheid (https://open.overheid.nl/documenten/6d6a5495-93fe-41ae-9e25-24542cca3edc/file). Een voorbeeld van een maatstaf die voor Utrecht minder goed werkt is de maatstaf "oppervlakte land". Voor de meeste gemeenten is de oppervlakte constant. Dergelijke verdeelmaatstaven compenseren dus niet voor groei van de stad.

Vraagnummer: 281

Fractie	Volt
Portefeuillehouder(s)	Susanne Schilderman
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	3. Inhoudelijke ontwikkelingen die aandacht en bijsturing vragen
Paragraaf	3.3 Investeringen in de groei van de stad
Subparagraaf	Techniek van het groeikadermechanisme
Bladzijde (in pdf)	31
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Nieuw is dat we de dekking voor het referentiekader […] OZB blijft beschikbaar voor het groeikader
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Wat staat hier en wat betekend dit?

Antwoord:

De systematiek voor het berekenen van het deel van het gemeentefonds dat beschikbaar is voor het Groeikader is gewijzigd. We koppelen nu de dekking aan wat we ontvangen in het gemeentefonds voor reele groei (accres voor reele groei). De systematiek voor het berekenen van het deel van de OZB dat beschikbaar is voor het groeikader blijft gelijk.

Vraagnummer: 282

Fractie	Volt
Portefeuillehouder(s)	Eelco Eerenberg Dennis de Vries
Document	Meerjarenprogramma Ruimte
Hoofdstuk	Geen nadere definiëring van toepassing
Paragraaf	
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	0
URL / Blz op website	Document Viewer - U-reka Gemeente Utrecht

Verbijzondering/context	
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Welke middenhuurprojecten zijn conform Actieplan Middenhuur en bij welke wordt hiervan afgeweken?

Antwoord:

Tot op heden zijn alle projecten met middenhuur uitgegaan van Actieplan Middenhuur, tenzij de Utrechtse Aanpak is toegepast en door de raad is besloten, de afwijkingen die daar zijn aangenomen zijn geheim.

Vraagnummer: 283

Fractie	Volt
Portefeuillehouder(s)	Linda Voortman
Document	Eerste Bestuursrapportage 2025
Hoofdstuk	Deel 1
Paragraaf	9. Corresponderende posten
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	93
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	245

Vraag	Wat is de Kinderopvang medische indicatie? Welk doel dient dit? Welk bedrag is dit?

Antwoord:

De Sociaal Medische Indicatie (SMI) is een gemeentelijke regeling die ouders tijdelijk financieel ondersteunt bij kinderopvangkosten, indien kinderopvang om medische of sociale redenen noodzakelijk is en er geen recht bestaat op Kinderopvangtoeslag. De gemeente vergoedt (een deel van) de opvangkosten, ook als de ouder niet werkt of studeert.
De extra middelen vanuit het Rijk bedragen t/m 2028 ca 140/k en vanaf 2029 ca 245/k.

Vraagnummer: 284

Fractie	Volt
Portefeuillehouder(s)	Senna Maatoug
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	3. Inhoudelijke ontwikkelingen die aandacht en bijsturing vragen
Paragraaf	3.4 Netcongestie
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	37
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Fysieke maatregelen, doorbraakteam en voorbereiding op stroomuitval
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Graag een extra toelichting wat met deze twee voorgestelde maatregelen wordt gedaan.

Antwoord:

Doel van het doorbraakteam is om te zorgen dat onorthodoxe maatregelen worden genomen en om stagnatie weg te nemen. Om netcongestie te verminderen en om ontwikkelingen ondanks netcongestie mogelijk te maken. Over de inrichting, governance en bevoegdheden is overleg met Hierover is overleg met Provincie en Netbeheerders en gemeenten hoe we dit het beste kunnen doen
Fysieke maatregelen zijn onder meer faciliteren of realiseren van batterijen en generatoren in de piek van stroomgebruik, trafohuisjes, energiehubs voor bedrijventerreinen, netbewuste nieuwbouw, integraal energiesysteem.

Vraagnummer: 285

Fractie	Volt
Portefeuillehouder(s)	Senna Maatoug
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	3. Inhoudelijke ontwikkelingen die aandacht en bijsturing vragen
Paragraaf	3.4 Netcongestie
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	37
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Voorgestelde dekking
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Wat zijn de gevolgen van de gevonde dekking? Wat doen we niet?

Antwoord:

De gevolgen zijn als volgt: de 750K is al eerder door de Raad specifiek aan netcongestie toegekend. Vanuit het Rijk hebben we dit jaar eenmalig extra middelen voor de uitvoering van klimaat en energiebeleid (SPUK CDOKE) ontvangen, hiervoor stonden nog geen projecten gepland. Deze middelen zetten we in op de begroting, waardoor een deel van de gemeentelijke middelen besteed kunnen worden aan netcongestie. De 3,7 miljoen euro (2025 en 2026) komen uit de reserve Aardgasvrije Wijken (Overvecht-Noord Aardgasvrij).

In de reserve aardgasvrije wijken zat een deel gemeentelijk geld en rijksgeld. De rijksmiddelen in de reserve blijven beschikbaar voor Overvecht Noord en gaan niet terug naar het Rijk. De gelden zijn als decentralisatie uitkering toegekend. Er is met Ministerie van BZK (nu overgenomen door RVO) een convenant gesloten rondom deze decentralisatie uitkering wat loopt t/m 2030. In overleg met het Rijk kunnen deze middelen mogelijk ook worden ingezet voor andere aardgasvrij projecten in de stad. Gesprekken hierover zijn nog niet opgestart. Het gemeentelijk deel wordt herbesteed als dekking voor Netcongestie.

Vraagnummer: 286

Fractie	Volt
Portefeuillehouder(s)	Susanne Schilderman/Eva Oosters/Senna Maatoug
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	Bijlage 2 - Hervormingen en bezuinigingen: per maatregel toegelicht
Paragraaf	Thema 2: Scherper prioriteren in beleid en werk
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	54
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Geen advisering meer voor bodemenergie t.b.v. warmtetransitie
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	98

Vraag	Wat zijn de gevolgen en risico's van deze maatregel met het oog op de warmtetransitie en het beschermen van onze drinkwaterbronnen?

Antwoord:

Bodemenergie wordt eind 2025 integraal meegenomen in de nieuwe beleidsnota Warmte en het uitvoeringsprogramma. Binnen bodem en ondergrond zijn er geen middelen meer voor onderzoeken, bepalen van randvoorwaarden en innovaties. Wel wordt bodemenergie meegenomen via de advisering in de gebiedsteams en via de projecten (QuickScans, UPG documenten, etc.).
In het kader van de actualisatie van het gebiedsgericht grondwater beheer (GGB) wordt het gebruik van het grondwater, waarin zich ook drinkwaterbronnen kunnen bevinden meegewogen. We verwachten dat de impact van deze bezuinigingen voor de energietransitie beperkt is.

Vraagnummer: 287

Fractie	Volt
Portefeuillehouder(s)	Susanne Schilderman
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	Bijlage 2 - Hervormingen en bezuinigingen: per maatregel toegelicht
Paragraaf	Thema 2: Scherper prioriteren in beleid en werk
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	54
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Afschalen circulaire bedrijvigheid en ondernemerschap
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	19, 93, 94, 151, 156

Vraag	Wat betekent dit concreet?

Antwoord:

Als gevolg van de voorgestelde bezuiniging, korten we op de financiële bijdrage aan netwerken als CigiC en Cirkelstad. DigiC zal hierdoor minder capaciteit beschikbaar hebben voor het opzetten en de samenwerking in projecten in Utrecht.
De betrokkenheid bij circulaire netwerken als DigiC en Cirkelstad is voor ons een belangrijke manier om in contact te zijn met werkgevers en zicht te houden op hun vragen en behoeften op het gebied van arbeid en vaardigheden. Minder aanwezigheid en invloed binnen deze netwerken bemoeilijkt het voor ons om deze arbeidsmarktvraag tijdig te signaleren en het onderwerp te agenderen binnen circulaire netwerken en samenwerkingen. Onze rol in dit speelveld wordt hierdoor minder zichtbaar en minder verbindend.

Vraagnummer: 288

Fractie	Volt
Portefeuillehouder(s)	Senna Maatoug Eelco Eerenberg Sharon Dijksma
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	Bijlage 2 - Hervormingen en bezuinigingen: per maatregel toegelicht
Paragraaf	Thema 2: Scherper prioriteren in beleid en werk
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	54
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Plankosten Merwedelijn dekken uit spaarbedragen OV-schaalsprong
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Wat wordt hiervoor niet gedaan in de OV-schaalsprong? En waar was het bedrag oorspronkelijk voor bedoeld?

Antwoord:

Het betreft een verschuiving van kosten. De plankosten kwamen eerst uit het algemeen beleidsbudget en komen nu ten laste van het investeringsbudget dat gereserveerd is/wordt voor de MIRT verkenning OV en WonenOV-schaalsprong.
Dat we de plankosten dekken uit het spaarbedrag betekent dus niet dat we hiervoor iets niet doen in OV-schaalsprong. Het is gebruikelijk dat we de plankosten van een project financieren uit het investeringsbudget. Op dit moment stellen we voor de MIRT- verkenning eisen op waar het ontwerp aan moet voldoen en, maken we schetsontwerpen. Dit alles is nodig om het Voorkeursalternatief samen te stellen. Deze werkzaamheden zijn nodig om de uiteindelijke maatregelen die uit de MIRT-verkenning naar voren komen (b.v. de Merwedelijn, een essentiële schakel in de OV-schaalsprong) te realiseren. De plankosten (enkele tonnen) die we nu dus maken zijn nodig ter voorbereiding op de realisatie van o.a. de Merwedelijn (waarvan de kosten meer dan 1 miljard euro bedragen).. De plankosten waar het nu om draait zijn dus maar een fractie van het benodige investeringsbudget.

Dit Het betekent wel dat we in de toekomst minder algemeen beleidsbudget hebben voor andere toekomstige onderzoeken, waardoor we minder goed in staat zijn om (onderzoeks)vragen, ook die van de raad, te beantwoorden. De maatregel heeft echter Maar, zoals hierboven toegelicht, geen impact op de inzet voor de MIRT verkenning OV en Wonen.

Vraagnummer: 289

Fractie	Volt
Portefeuillehouder(s)	Eelco Eerenberg
Document	Meerjarenprogramma Ruimte
Hoofdstuk	Geen nadere definiëring van toepassing
Paragraaf	
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	10
URL / Blz op website	Document Viewer - U-reka Gemeente Utrecht

Verbijzondering/context	Barcode
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Er wordt gesproken over een 'barcode nulmeting' die in 2023 is uitgevoerd. Waar kunnen we die vinden?

Antwoord:

De Barcode nulmeting is een ambtelijk document, indien gewenst kunnen we u deze doen toekomen. We gebruiken de analyse van de barcode nulmeting om inzicht te krijgen in hoe de stad erbij staat. Deze analyse is een aantal jaar geleden ontwikkeld en wordt op termijn geactualiseerd. We gebruiken dit inzicht niet om aan te sturen op een ‘ideale’ barcode-verdeling. De barcode is immers niet ontwikkeld als blauwdruk. We gebruiken deze informatie om te onderbouwen investeringen in de programmering bijdragen aan een evenwichtigere balans van ruimtelijke functies in de stad.

Vraagnummer: 290

Fractie	Volt
Portefeuillehouder(s)	Dennis de Vries
Document	Meerjarenprogramma Ruimte
Hoofdstuk	Geen nadere definiëring van toepassing
Paragraaf	
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	16
URL / Blz op website	Document Viewer - U-reka Gemeente Utrecht

Verbijzondering/context	Inzetten op het realiseren van tijdelijke woonruimte
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	"Verder wordt nog gewerkt aan haalbare businesscases van zo'n 400 extra woningen in 2026 en 2027" - op welke locaties is dit? En sinds wanneer zijn deze locaties in beeld?

Antwoord:

Het betreft hier een aantal locaties die sinds eind 2023/begin 2024 worden verkend zoals o.a. het Nieuwe Zandpad. De overige locaties zijn niet openbaar. In de halfjaarsrapportage Realisatie Sociale Huisvesting wordt hier over gerapporteerd.

Vraagnummer: 291

Fractie	Volt
Portefeuillehouder(s)	Senna Maatoug
Document	Meerjarenprogramma Ruimte
Hoofdstuk	Geen nadere definiëring van toepassing
Paragraaf	
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	34
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Knelpunt Zuidpoort - Uit de raming blijkt dat er onvoldoende budget is om een aantal projectne op het ambitieniveau te realiseren zoals in de Zuidpoortstudie beschreven en akkoord is bevonden.
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Om welke projecten gaat het? En welke scenario's zijn er om de ambitieniveaus te verlagen?

Antwoord:

In januari 2024 heeft de raad ingestemd met het toekomstperspectief Zuidpoort met daarbij een aantal herinrichtingen en maatregelen. De aanpak van de Zuidpoort is cruciaal. Onze stad groeit en daarmee neemt de druk op bestaande wijken en buurten toe en in bijzonder de binnenstad. Ook zien we een toenemende groei van centrumfuncties naar de randen en daarbuiten, zo ook in de Zuidpoort. De woon –en leefkwaliteit in het centrumgebied staat onder druk. Het verbeteren van de leefomgeving en de openbare ruimte in de Zuidpoort vraagt om structurele en samenhangende maatregelen in het verkeersnetwerk om deze noodzakelijke ruimtelijke verbeteringen in de Zuidpoort en daarbuiten mogelijk te maken. In het raadsbesluit is ook aangegeven dat de kostenraming in deze fase een grote mate van onzekerheid kent.
We zitten nu in de uitvoering van het raadsbesluit. Uit nieuwe ramingen op basis van de verdere uitwerking van de projecten is gebleken blijkt nu dat de kosten voor een aantal projecten hoger liggen, waardoor extra budget nodig is. Daarnaast is gekeken of een versobering door een gefaseerde aanpak mogelijk is. Hierna gaan we per deelproject op deze afweging in.

Het gaat hier ten aanzien van het knelpunt specifiek om de herinrichtingen van het Ledig Erf, deel Catharijnesingel (zuidoost) en de Bleekstraat als onderdeel van de Zuidpoort. De locatie Ledig Erf is aanleiding voor het project Zuidpoort en is een belangrijke schakel in de verbinding tussen binnenstad en station Vaartsche Rijn. Hier liggen grote uitdagingen t.a.v. voetganger, fiets en verblijfskwaliteit. We houden voor het Ledig Erf daarom vast aan de ambitie uit de Zuidpoortstudie. Mogelijkheden voor een sobere inrichting of gedeeltelijke herinrichting zijn hier beperkt en niet wenselijk.
Voor de Bleekstraat is versobering niet gewenst aangezien bij de besluitvorming door de raad is aangegeven dat door het drukker wordende verkeer, juist op deze plek een goede volledige herinrichting nodig is. Hiertoe is ook de Bleekstraat als (definitieve) herinrichting in de besluitvorming van de Zuidpoort opgenomen.
Voor de Catharijnesingel zien we wel mogelijkheden om door versobering met relatieve kleine ingrepen wel grote verbeteringen te realiseren in lijn met de ambities van de Zuidpoort (minder asfalt, fietsstraat meer ruimte voor voetganger en groen).

Vraagnummer: 292

Fractie	Volt
Portefeuillehouder(s)	Senna Maatoug
Document	Meerjarenprogramma Ruimte
Hoofdstuk	Geen nadere definiëring van toepassing
Paragraaf	
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	36
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Aanpak voetgangers
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Waarom wordt dit bedrag al aangevraagd als de nota nog niet door de raad is ingestemd en het daarmee niet zeker is welk bedrag nodig is voor de uitvoering?

Antwoord:

Beleid maken zonder enige dekking is ongewenst, daarom is alvast in de VJN een bedrag opgenomen voor maatregelen voor de voetganger.

Vraagnummer: 293

Fractie	Volt
Portefeuillehouder(s)	Senna Maatoug
Document	Meerjarenprogramma Ruimte
Hoofdstuk	Geen nadere definiëring van toepassing
Paragraaf	
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	36
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Fietsparkeren vooroorlogse buurten
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Er wordt 900.000 euro aangevraagd terwijl het UVP al in uitvoering was. Betekent dit dat er geen dekking was bij de start van het UVP? Hoe komt dat?

Antwoord:

Extra fietsvoorzieningen in de vooroorlogse buurten hebben we in 2025 gedekt uit de parkeerbegroting. Zoals beschreven in de raadsbrief van 26-11-2024 hebben we:

- In de Voorjaarsnota van 2024 daarvoor 0,2 miljoen euro opgenomen.
- In het MPR 2025 (p. 43) hebben we daarnaast 0,25 miljoen euro gealloceerd opgenomen voor plaatsing van fietsenrekken (stadsbreed), gedekt uit vrijvallende exploitatiemiddelen van fietsenstallingen (Hoog Catharijne en Leidsche Rijn Centrum) waarvan de bouw is vertraagd.

Voor In 2025 kunnen we daarmee een goede eerste stap zetten in het plaatsen van fietsenrekken in vooroorlogse wijken (Rivierenwijk, Dichterswijk, Buiten-Wittevrouwen en Wittevrouwen).

Om in de jaren erna voortgang te kunnen houden in zowel de binnenstad als in de vooroorlogse buurten hebben we in het MPR 2025 nu (ook) een Aanvullende noodzakelijke investering van 0,9 miljoen euro opgenomen (voor de jaren 2026 tot 2029). Hiermee kunnen we onze aanpak opschalen in deze jaren. In Q4 volgt een raadsbrief met een terugblik over de aanpak in 2025 en uitwerking van de aanpak vanaf 2026.

Vraagnummer: 294

Fractie	Volt
Portefeuillehouder(s)	Susanne Schilderman
Document	Programma Water en Riolering
Hoofdstuk	
Paragraaf	
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Verwacht wordt dat de rioolheffing omlaag kan
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	Volt 47, PvdA 54 en PvdD 2

Vraag	Kan de rioolheffing ook worden ingezet voor de watertransitie? Bijvoorbeeld voor opvang van water waardoor de riolering wordt ontlast bij grote regenbuien?

Antwoord:

De rioolheffing kan worden ingezet voor de watertransitie. We zetten de rioolheffing momenteel al in om neerslag zoveel mogelijk op te vangen en vast te houden, in plaats van het af te voeren naar de zuivering via het riool. Dit doen we om de riolering en de zuivering te ontlasten, riooloverstorten terug te dringen, schade aan de openbare ruimte en panden te voorkomen bij hevige neerslag, en om regenwater nuttig te hergebruiken om droogte tegen te gaan.
In de openbare ruimte zetten we de rioolheffing hier al voor in, waarbij we de maximaal in te zetten bedragen per m2 hebben begrensd. Op particulier terrein kunnen we de rioolheffing alleen inzetten via subsidies. Het rechtstreeks financieren van maatregelen op particulier terrein vanuit de rioolheffing is juridisch niet toegestaan. Dit doen we via onze groenblauwe subsidies. Met deze subsidies stimuleren o.a. we het vasthouden en nuttig hergebruiken van zoveel mogelijk regenwater. Het is natuurlijk mogelijk de subsidieregelingen uit te bereiden en de subsidiebedragen te verhogen.

Vraagnummer: 295

Fractie	Volt
Portefeuillehouder(s)	Eva Oosters
Document	Meerjarenprogramma Ruimte
Hoofdstuk	
Paragraaf	
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	26
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Cultuur
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Wat levert het op wanneer we stoppen met zoeken naar nieuwe locaties voor culturele voorzieningen?

Antwoord:

Momenteel zijn alleen voor wijk- en jongerencultuurhuizen in de Merwedekanaalzone, Lunetten, Leidsche Rijn en Vleuten-De Meern en Cultuurcluster Berlijnplein middelen geprogrammeerd. Voor andere toekomstige locaties is nog geen financiële dekking. Als we stoppen met zoeken, vervalt ook de inzet om dekking te vinden. Daarnaast vraagt het zoeken naar nieuwe locaties nu beperkte personele inzet en incidentele uitgaven (zoals voor marktconsultaties of Programma's van Eisen). Die maken onderdeel uit van bredere taken binnen het Uitvoeringsprogramma Huisvesting Culturele en Creatieve Sector 2025–2028. Stoppen levert dus slechts beperkte besparing op, maar betekent wel dat we kansen laten liggen voor nieuwe culturele voorzieningen.

Vraagnummer: 296

Fractie	Volt
Portefeuillehouder(s)	Susanne Schilderman
Document	Programma Water en Riolering
Hoofdstuk	
Paragraaf	
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	We zien dat vanwege allerlei oorzaken gemeente breed niet lukt om elk jaar net zoveel investeringen te realiseren als we programmeren
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	PvdD 2 en PvdD 1

Vraag	Wat voor oorzaken zijn dit?

Antwoord:

We zien dat de uitvoering van integrale vernieuwingsprojecten van de openbare ruimte, waar een deel van onze rioolvervanging onderdeel van is en solo rioleringsvervangingsprojecten, achterblijven op de programmering. De afgelopen jaren hebben we maar ongeveer 60% van de geprogrammeerde kilometers riool vervangen.
Bij de integrale uitvoering van projecten in de openbare ruimte komen veel gemeentelijke ambities samen. Dit vraagt afstemming over wat kan binnen de beschikbare ruimte in de openbare ruimte, binnen het beschikbare budget en met de beschikbare personele capaciteit. Hierdoor hebben projecten meer voorbereidingstijd nodig. De toename in voorbereidingstijd bestaat uit meer planvorming, participatie, afstemming en risicobeheersing. Daarnaast zien we ook dat de realisatietijd van projecten langer duurt. Met name het verleggen van kabels en leidingen kost steeds meer tijd, omdat ook bij andere NUTS partijen en hun aannemers de capaciteit beperkt is. Dit raakt zowel de reguliere vervangingsprojecten als de integrale herinrichtingsprojecten. We gingen bij het opstellen van de Visie Water en Riolering uit van een gemiddelde doorlooptijd van een integraal project van 4-5 jaar, waardoor het effect van de verhoogde programmering in 2024-2025 in de vervangingscijfers zichtbaar zou worden. De praktijk leert dat de doorlooptijd van integrale vernieuwingsprojecten momenteel 6-10 jaar bedraagt.

Vraagnummer: 297

Fractie	Volt
Portefeuillehouder(s)	Susanne Schilderman Senna Maatoug
Document	Programma Water en Riolering
Hoofdstuk	
Paragraaf	
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Gevolgen langere levensduur voor vernieuwing openbare ruimte, klimaatadaptatie etc
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Op welke manier is dit meegenomen in de planning van het MPR (groen en mobiliteitstrajecten) en wat betekent dit financieel?

Antwoord:

Wij hebben ons voornemen om voortaan voor de programmering van de rioolvervanging uit te gaan van een langere levensduur van de riolering en de wegverharding gedeeld met andere thema's in het fysieke domein zoals mobiliteit en groen in het MPR.

Het beeld van de langere levensduur is gebaseerd op actuele inspecties van ongeveer 30% van de riolering. We gaan verder met de uitvoering van inspecties in het overige deel van het areaal om de exacte levensduur van de riolering te bepalen. Het huidige inzicht geeft ons echter al zoveel vertrouwen dat we vanaf nu onze vervangingsinspanning baseren op een gemiddelde levensduur van de riolering van 100 jaar. De langere levensduur zorgt voor een lagere vervangingsinspanning en minder mogelijkheden om in de toekomst investeringen te koppelen. Hiermee wordt het kostbaarder of kan het langer duren om ambities op groen of mobiliteit te realiseren. De komende tijd brengen we de consequenties hiervan in beeld. Streven is om dit zover uitgewerkt te hebben dat u bij de komende herziening van de Ruimtelijke Strategie Utrecht en bij te maken gebiedsvisies en gebiedsprogrammeringen in staat bent een goede integrale afweging te maken hoe en waar we onze investeringen in de openbare ruimte het meest effectief en doelmatig kunnen doen.

Vraagnummer: 298

Fractie	Volt
Portefeuillehouder(s)	Senna Maatoug Eelco Eerenberg
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	3. Inhoudelijke ontwikkelingen die aandacht en bijsturing vragen
Paragraaf	3.3 Investeringen in de groei van de stad
Subparagraaf	3.3.2 Meerjarenprogramma Ruimte (MPR)
Bladzijde (in pdf)	
URL / Blz op website	33

Verbijzondering/context	bezuiniging MPR
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	En kunnen de structurele bezuinigingen van 1,76 miljoen op duurzame mobiliteit in het MPRleiden tot toekomstige knelpunten voor gebiedsontwikkeling en het realiseren van nieuwe woningen (met name op de midellange termijn)?

Antwoord:

Het is op dit moment niet aan de orde maar het zou in theorie kunnen. Als blijkt dat voor een nieuwe gebiedsontwikkeling mobiliteitsmaatregelen nodig zijn die nu nog niet in het MPR zijn opgenomen, kan het zijn dat we moeten kiezen deze ontwikkeling niet door te laten gaan, te vertragen of de mobiliteitsmaatregel in plaats van een ander project te bekostigen.

Vraagnummer: 299

Fractie	Volt
Portefeuillehouder(s)	Senna Maatoug Eelco Eerenberg
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	3. Inhoudelijke ontwikkelingen die aandacht en bijsturing vragen
Paragraaf	3.3 Investeringen in de groei van de stad
Subparagraaf	Merwedelijn
Bladzijde (in pdf)	
URL / Blz op website	33

Verbijzondering/context	Extra investeringen Merwedelijn
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Waarom wordt er al 100 miljoen extra (10 miljoen per jaar extra) begroot als er nog niet is ingestemd met een voorkeursalternatief of plan voor de Merwedelijn?

Antwoord:

Het (demissionaire) kabinet heeft in zijn regeerprogramma middelen beschikbaar voor woningbouw: 2,5 miljard euro voor het ontsluiten van (nieuwe) woningbouwlocaties, en 5 miljard euro voor het versnellen van woningbouw. De inzet van de propositie (link: https://ureka.utrecht.nl/app/instrument/bac3fd02-79bc-46ad-933f-16beed2f1211) , die we eerder hebben opgesteld en met uw raad hebben gedeeld, is om tot een extra Rijksbijdrage van 500 miljoen euro (inclusief BTW) voor de Merwedelijn te komen. Daartoe bieden de regiopartners een extra bijdrage van 200 miljoen euro (100 miljoen van de gemeente Utrecht en 100 miljoen euro van de provincie Utrecht). Het Rijk vraagt in alle verstedelijkings- en regionale ov-projecten een financiële bijdrage van de regio.

Een propositie zonder concreet aanbod van regionale cofinanciering maakt geen kans.
De raad is op 13 juni geïnformeerd met de raadsbrief 'Uitkomsten Bestuurlijk Overleg Leefomgeving 3 juni 2025' en op 17 juni met de raadsbrief 'Bijdrage grondeigenaren aan Merwedelijn'

Vraagnummer: 300

Fractie	Volt
Portefeuillehouder(s)	Susanne Schilderman
Document	Meerjarenprogramma Ruimte
Hoofdstuk	
Paragraaf	
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	
URL / Blz op website	51

Verbijzondering/context	Actuele ontwikkelingen
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	Volt 41, PvdA 54 en PvdD 2

Vraag	Valt watertransitie en het voorebreiding van de riolering op extra opvang- en afvoercapaciteit van hemelwater ook onder het rioolstelsel van Utrecht? En zou het mogelijk zijn om in plaats van de rioolheffing te verlagen, die middelen in te zetten voor watertransitie?

Antwoord:

Ja, de rioolheffing kan worden ingezet voor de watertransitie. We zetten de rioolheffing momenteel al in om neerslag zoveel mogelijk op te vangen en vast te houden, in plaats van het af te voeren naar de zuivering via het riool. Dit doen we om de riolering en de zuivering te ontlasten, riooloverstorten terug te dringen, schade aan de openbare ruimte en panden te voorkomen bij hevige neerslag, en om regenwater nuttig te hergebruiken om droogte tegen te gaan.
Momenteel voeren we een nieuwe ronde klimaatstresstesten uit. We verwachten de resultaten hiervan in Q1 2026 via een raadsbrief met u te kunnen delen. Op basis daarvan bekijken we of er een extra inspanning nodig is om onze doelstellingen te realiseren. De nadere uitwerking nemen we mee bij de geplande herziening van de Visie Water en Riolering en de Visie Klimaatadaptatie in 2026/2027.

Vraagnummer: 301

Fractie	VVD
Portefeuillehouder(s)	Eelco Eerenberg
Document	Meerjarenprogramma Ruimte
Hoofdstuk	
Paragraaf	
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	0
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Op pagina 16 staat bij Fast Track ook de Projectnaam in de Bijlage 5e tranche is alleen Fast Track en een gelakte naam zichtbaar. Kan de geheimhouding op de bijlage worden opgeheven of aan de publicatie door het college worden aangepast? Zo nee, waarom niet? Waarom is/was de projectnaam eigenlijk gelijk?

Antwoord:

De naam werd tijdelijk geheim gehouden omdat de omgeving nog ingelicht dient te worden. Dit is afgelopen week in een ALV op hoofdlijnen gebeurd en wordt nog uitgebreider gedaan. De naam staat ook elders al benoemd. We gaan de geheimhouding in de bijlage opheffen in aanloop naar de commissievergadering aangezien het al openbaar staat in het MPR en de ALV is geweest.

Vraagnummer: 302

Fractie	VVD
Portefeuillehouder(s)	Eelco Eerenberg
Document	Meerjarenprogramma Ruimte
Hoofdstuk	
Paragraaf	
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	0
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Uit de tekst blijkt dat met WOONIN een fasttrack wordt doorlopen. Hoe is/zal aan de Didam eisen voldaan worden?

Antwoord:

We houden rekening met Didam, voor posities met een hoog percentage sociaal segment hebben we meer bewegingsruimte, omdat we in dat geval een selectie met enkel de toegelaten instellingen kunnen doen. Dit is een andere vorm van selectie, waarbij de rol van corporaties groter is doordat zij ook gezamenlijk kijken welke corporatie op dat moment de mensen en middelen heeft om nieuwe projecten op te pakken. Ook de geografische spreiding, binding met de buurt, etc. spelen daarin een rol.

Vraagnummer: 303

Fractie	VVD
Portefeuillehouder(s)	Eelco Eerenberg Dennis de Vries
Document	Meerjarenprogramma Ruimte
Hoofdstuk	Geen nadere definiëring van toepassing
Paragraaf	
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	20
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	De beschrijving van de planvoorraad gaat over nieuw te bouwen woningen. Daarnaast zal sprake zijn van sloop, omzettingen, splitsen etc.. Welke groei van de woningvoorraad die door het CBS wordt bijgehouden mag verwacht worden bij de opgenomen planvoorraad?

Antwoord:

Bij de planvoorraad maken we gebruik van de verwachting van het aantal woningen op basis van de bouwprojecten. Het CBS rapporteert over het aantal opleveringen van nieuwbouw woningen én over de andere mutaties in de voorraad (onttrekkingen, maar ook toevoegingen a.g.v. het splitsen van woningen), en daarmee dus uiteindelijk ook over de uiteindelijke groei van de woningvoorraad.
We hebben geen prognose cijfers van het aantal omzettingen en splitsingen omdat dit losse vergunningstrajecten zijn. Daarom nemen we deze cijfers niet mee in de prognose van de planvoorraad. De laatste 3 jaar ligt het uiteindelijke saldo van die mutaties exclusief de nieuwbouw rond de 0, maar het is dus heel lastig om daar een prognose aan te koppelen. Het geeft wel aan dat nieuwbouw getalsmatig gezien het sterkst bijdraagt aan de groei van de voorraad.

Vraagnummer: 304

Fractie	VVD
Portefeuillehouder(s)	Eva Oosters
Document	Meerjarenprogramma Ruimte
Hoofdstuk	Geen nadere definiëring van toepassing
Paragraaf	
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	29
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Er wordt extra geld vrijgemaakt voor inventaris van het wijkcultuurhuis Lunetten en het structureel verlagen van de huur. Zijn binnen het project al op andere wijzen gezocht naar bezuinigingen?

Antwoord:

Ja, binnen het project is al eerder versoberd. Eerder is het oorspronkelijke, uitgebreidere plan teruggebracht tot een ‘onvermijdelijke vervangingsinvestering’. Het nu gevraagde budget is noodzakelijk om 1.000 m² wijkcultuurhuis met een inhoudelijk volwaardig programma mogelijk te maken, vergelijkbaar met andere wijkculthuurhuizen. Zonder dit budget moeten de ambities in omvang en/of programmering worden bijgesteld, met als risico een onderbenutte voorziening met beperkte ruimte voor lokale initiatieven en onvoldoende basisvoorzieningen.

Vraagnummer: 305

Fractie	VVD
Portefeuillehouder(s)	Eva Oosters
Document	Meerjarenprogramma Ruimte
Hoofdstuk	
Paragraaf	
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	29
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Voor de regels in de tabel Welzijn, Cultuur is per project een toelichting opgeschreven waarin de voorgestelde mutatie wordt uitgelegd en toegelicht. Bij de Sport investeringen ontbreekt deze toelichting? Is dit een bewuste keuze? Kunnen de mutaties in de tabel sport alsnog regelsgewijze worden toegelicht?

Antwoord:

Gezien het grote aantal Sportprojecten en omdat de kostenstijgingen veelal eenzelfde achtergrond hebben, is ervoor gekozen om niet per individueel project een toelichting op te nemen. Voor al deze projecten geldt dat de kosten met name zijn gestegen door:
- Gestegen interne rekenrente van 1,5% naar 2%
- Aanpassen ramingen naar actueel prijspeil
- Ontwikkelingen in de planvorming van de sportvoorzieningen (zoals het voldoen aan aangepaste wettelijke eisen en inspelen op netcongestie)

Vraagnummer: 306

Fractie	VVD
Portefeuillehouder(s)	Senna Maatoug
Document	Meerjarenprogramma Ruimte
Hoofdstuk	
Paragraaf	
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	0
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Er wordt 1,5 mln. van het aankoopbudget besteed aan Ockhuizen. Zijn de aangekochte percelen alleen nodig in kader van de ontwikkeling van het zonnepark of zijn er ook andere grondslagen voor?

Antwoord:

In het MPR staat op pagina 53 onderbouwd dat 1,5 miljoen van de 3 miljoen die in 2021 beschikbaar is gesteld gebruikt wordt voor de integrale gebiedsontwikkeling van Ockhuizen.
Voor de uitvoering van het IPvE zijn afspraken gemaakt in de vorm van vergoedingen voor bestemmingswijziging en/of grondaankoop. Daarnaast zijn kosten verbonden aan het inrichten van de gronden voor natuur en recreatie en het beheer daarvan. Dit betreft zowel de ecologische en recreatieve corridor in het noorden, de landschappelijke zone ten zuiden van het zonneveld en de omzetting op termijn (na 30 jaar) van de gronden onder het zonneveld naar natuur.

Vraagnummer: 307

Fractie	VVD
Portefeuillehouder(s)	Senna Maatoug
Document	Meerjarenprogramma Ruimte
Hoofdstuk	
Paragraaf	
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	54
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	"De komende jaren verwachte we geen grote gemeentelijke investeringen te doen voor de Energietransitie". Hoe verhoudt deze zin zich tot de middelen voor netcongestie, de ontwikkeling van het energiestation in Oudenrijn. Het aangekondigde investeren in de planontwikkeling van enkele opwekgebieden, etc. ?

Antwoord:

Het MPR geeft inzicht in de investeringsmiddelen die de gemeente zelf inzet voor ~~de aanschaf van goederen~~ruimtelijke investeringen. Voor een aantal van ~~dehet merendeel van~~ de genoemde voorbeelden staat niet de gemeente aan de lat voor de investeringen van de goederen. Investeringen voor de u~~U~~itbreidingen in het elektriciteitsnet en -stations worden gedaan door de netbeheerders. De middelen die nodig zijn voor het faciliteren en ontwikkelen van plannen om netcongestie tegen te gaan of opwek mogelijk te maken vallen niet onder de definitie van investeringsmiddelen. Voor sommige ontwikkelingen is voorgesteld aan de raad om extra investeringsmiddelen vrij te maken (voorbeeld netcongestie), maar die zijn nog niet verwerkt in het MPR.

Voor het zelf ontwikkelen zijn in dit MPR ook nog geen middelen opgenomen, omdat over het investeren in de realisatie nog niet is besloten door de raad. Het college heeft wel besloten om een aantal projecten zelf te ontwikkelen tot de ontwikkelfase. Het gaat dan om projecten ~~die~~:

1. Waar het nodig is~~zijn~~ om doelen te halen die direct of indirect door de raad zijn gegeven: bijvoorbeeld projecten op ~~in de RES,~~ zoekgebieden beleidsnota Opwek voor schone energie of woningbouwprojecten uit MPR, en
2. Die nu niet haalbaar zijn voor de markt, maar wel zicht op haalbaarheid krijgen als we als overheid nu (tijdelijke) rol nemen.

~~In de toekomst kan mogelijk de gemeente wel gemeentelijke investeringen gaan doen bijvoorbeeld voor de aanleg van een warmtenet of zoals in de beanwoording van vraag 306 is aangegeven voor integrale gebiedsontwikkeling.het nodig iswaarbijpakt~~

Vraagnummer: 308

Fractie	VVD
Portefeuillehouder(s)	Senna Maatoug
Document	Meerjarenprogramma Ruimte
Hoofdstuk	
Paragraaf	
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	54
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Waarom is deze paragraaf niet op het niveau uitgewerkt als de andere paragrafen?

Antwoord:

Het MPR geeft inzicht in de investeringsmiddelen die de gemeente zelf inzet voor de ruimtelijke investeringen . Op dit moment verwachten we voor de gemeente zelf geen grote investeringen in de energietransitie, zie ook beantwoording vraag 307. De paragraaf is wel opgenomen in het MPR vanwege motie 2024/ M307 ‘Geef inzicht over Energie & Klimaat’. In de toekomst kan mogelijk de gemeente wel gemeentelijke investeringen gaan doen waarmee de uitwerking in het MPR ook in lijn wordt met de andere paragrafen.

Vraagnummer: 309

Fractie	VVD
Portefeuillehouder(s)	Eelco Eerenberg
Document	Meerjarenprogramma Ruimte
Hoofdstuk	
Paragraaf	
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	62
URL / Blz op website	

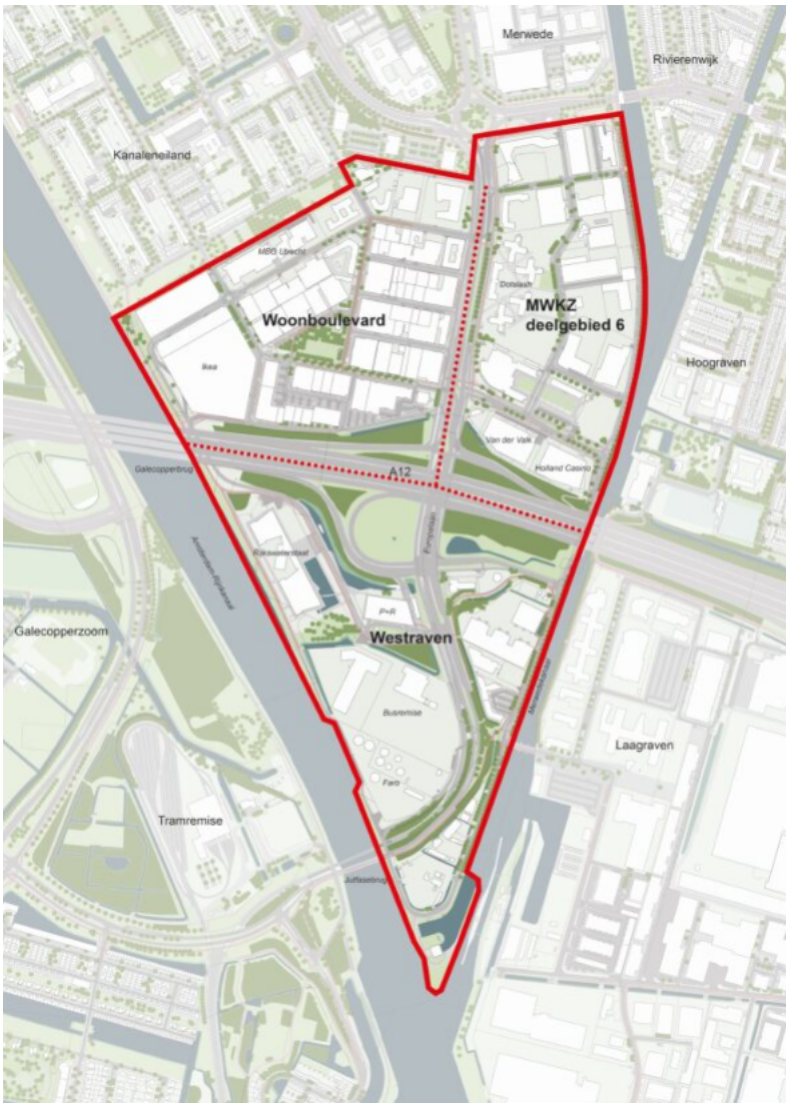
Verbijzondering/context	Benaming
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	In het MPR popt de naam "Stadseiland Zuid" op. Dit lijkt een naamsverandering. Kan dit een nadere toelichting krijgen? Wat valt hieronder? Waarom is een naamsverandering nodig? Waar is de raad hierover geïnformeerd? Er wordt gewerkt aan een "Programmatische Verkenning" wat is de meegegeven opdracht voor de programmatische verkenning? Wat is het exacte studiegebied (graag een kaart)?

Antwoord:

De opdracht voor de programmatische verkenning is te onderzoeken hoe Stadseiland Zuid tot een aantrekkelijk hoogstedelijk woonwerk gebied ontwikkeld kan worden. De naam Stadseiland Zuid komt uit de vastgestelde Ruimtelijke Strategie Utrecht 2040; Utrecht Dichtbij de tienminutenstad (Zie bladzijde 157). Onder Stadseiland Zuid valt Westraven, woonboulevard en Merwedekanaalzone deelgebied 6. De 1e fase van deelgebied 6 loopt vooruit in het planproces. Het omgevingsplan is ter besluitvorming aan de raad gestuurd en geagendeerd voor de commissie ROG van 26 juni.

De programmatische verkenning Stadseiland Zuid heeft als basis de vastgestelde RSU en de recent vastgestelde Stedenbouwvisie. Dit gebied is onderdeel van de MIRT-verkenning en het MIRT-onderzoek. Het lopende MIRT-onderzoek genaamd A12-zone in samenhang met Rijnenburg kent een breder onderzoeksgebied, welke de gemeentegrenzen overschrijdt. Met het gebied Stadseiland Zuid duiden wij het Utrechtse deel binnen dit gebied.

Merwede
Rivierenwijk
Kanaleneiland
Woonboulevard
MWKZ
deelgebied 6
Hoograven
A12
Galecopperbrug
Galecopperzoom
Westraven
Laagraven
Tramremise

Vraagnummer: 310

Fractie	VVD
Portefeuillehouder(s)	Senna Maatoug Eelco Eerenberg
Document	Meerjarenprogramma Ruimte
Hoofdstuk	
Paragraaf	
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	39
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Groot Merwede / Mobiliteit
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	310

Vraag	Er wordt budget uit de doorsteek Papendorp gehaald. "De herinrichting van het Europaplein vinden wij urgenter". Op basis van welke studies of gegevens weet u of de herinrichting van het Europaplein ook daadwerkelijk urgenter is? De doorsteek is onderdeel van de aanpassingen noodzakelijk om te kunnen bouwen in MWKZ, welk risico wordt gelopen als de doorsteek niet gerealiseerd wordt of geen zicht op realisatie is?

Antwoord:

De doorsteek Papendorp is opgenomen in de Integrale mobiliteitskoers Zuidwest uit 2020 en gaat uit van het beperken van het autoverkeer op de Europalaan Zuid in relatie met de beperking van de capaciteit op deze route naar de A12 zodat er meer ruimte ontstaat voor onder meer het openbaar vervoer. Om de druk op de Europalaan beheersbaar te houden is een doorsteek (stroomlijnen van de route) op Papendorp voorgesteld om ervoor te zorgen dat de auto-ontsluiting van en naar de Merwedekanaalzone op peil blijft. De investering voor de doorsteek Papendorp is hiermee gekoppeld aan de realisatie van de Merwedelijn. De Merwedelijn verwachten we niet eerder te realiseren dan 2035, waardoor deze minder urgent is.

Nu blijkt het afgelopen jaar uit verschillende analyses (o.a. DVM-onderzoek Zuidwest en analyse RHDHV) dat de verkeersafwikkeling op het hoofdwegennet in Zuidwest al op korte termijn onder druk komt te staan. In combinatie met de gestarte en voortgaande bouw van de Merwedekanaalzone is de verkeersafwikkeling onvoldoende. Het schakelpunt van het netwerk, het Europaplein, vormt in de huidige situatie de bottleneck die niet optimaal functioneert.

Het onderzoek hiernaar is gedaan naar aanleiding van het DVM-onderzoek Zuidwest (2021) en de daaruit volgende waarvoor in 2021 via de Voorjaarsnota budget beschikbaar is gesteld. Dit heeft geresulteerd in een recente analyse door bureau RHDHV (2024), blijkt dat de verkeersafwikkeling op het hoofdwegennet in Zuidwest al op korte termijn onder druk komt te staan. In combinatie met de gestarte en voortgaande bouw van de Merwedekanaalzone is de verkeersafwikkeling onvoldoende. In dit onderzoek zien we dat Binnen dit netwerk loopt het Europaplein, als schakelpunt in dit netwerk in 2030 tegen zijn maximale belasting aanloopt, ook juist gezien de (gestarte) bouw van woningen in de Merwedekanaalzone. Beide verkeersanalyses van het plein door zowel de gemeente Utrecht als bureau RHDHV geven aan dat er geen eenvoudige maatregelen zijn om de doorstroming van de auto en bus op het huidige Europaplein nog verder te verbeteren en dat verbetering van de doorstroming alleen met herinrichting kan. Ook voor het bus systeem op de korte en middellange termijn is een goed functionerend Europaplein van groot belang en ook hiervoor lijkt winst te behalen door een andere vormgeving van het Europaplein.
Het onderzoek naar het Europaplein heeft als doel om te kijken hoe moet leiden tot een andere inrichting waardoor van het Europaplein goed kan functioneren en we het verkeer effectief kunnen

sturen tot aan de aanleg van het ov-systeem (Merwedelijn). De omliggende wegen zijn (Europalaan-Noord, Socrateslaan) of worden (Europalaan-zuid) hiertoe nu al heringericht. Het schakelpunt van het netwerk, het Europaplein, vormt in de huidige situatie de bottleneck die niet optimaal functioneert.

Kortom: Om de verkeersontsluiting van de Merwedekanaalzone en Zuidwest op korte termijn op peil te houden is ingrijpen op de inrichting van het Europaplein nodig om te voorkomen dat het verkeersnetwerk in Zuidwest vastloopt.

Gezien bovengenoemde urgentie voor een verbeterde inrichting van het Europaplein om daarmee een afdoende verkeersafwikkeling op het hoofdnetwerk in Zuidwest te borgen, is voorgesteld een deel van het budget voor de doorsteek Papendorp te gebruiken voor een verkenning naar de herinrichting van het Europaplein.

We komen Q14 ~~5~~ 2026~~5~~ met een raadsbrief waarin de voortgang van de verkenning herinrichting Europaplein wordt opgenomen. Hierin zullen we ook de analyse van RHDHV als bijlage opnemen.

Vraagnummer: 311

Fractie	VVD
Portefeuillehouder(s)	Senna Maatoug Eelco Eerenberg
Document	Meerjarenprogramma Ruimte
Hoofdstuk	
Paragraaf	
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	39
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Europaplein
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	311

Vraag	Er is nog geen definitief zicht op de invulling van de schaalsprong OV. Europaplein speelt in alle varianten een grotere of kleinere rol. In hoeverre is het dan zinvol om nu op dit plein te studeren? Zeker als er mogelijk een langdurige tijdelijke situatie ontstaat?

Antwoord:

Op 10 maart 2022 heeft uw raad een besluit genomen over de eerste stappen van de verwezenlijking van de Schaalsprong Openbaar Vervoer (OV), waarbij de inzet is om de Merwedelijn via de Europalaan als eerstvolgende stap te realiseren. Daarnaast heeft u de motie 108 “liever gelijk lightrail” aangenomen. De motie gaat ervan uit om waar mogelijk de stap van een busbaan over te slaan en direct lightrail aan te leggen. Gezien de oplevering van de Merwedelijn op zijn vroegst mogelijk is vanaf 2035 en in de tussenliggende tijd al vele woningen worden opgeleverd in Merwede en de rest van Zuidwest, is het nodig om al op korte termijn maatregelen te nemen, waarbij uit de uitgevoerde analyse blijkt dat een andere inrichting van het Europaplein nodig is om het plein goed te laten functioneren. Dit is in lijn met de aanpak en besluitvorming over de herinrichting van de recentelijke gerealiseerde Europalaan-Noord, Europalaan zuid (ontwerpfase) en de in uitvoering zijnde Socrateslaan. Juist het ‘schakelpunt’ van het netwerk in zuidwest, het Europaplein blijft nu achter en vormt in de huidige situatie de bottleneck die niet optimaal functioneert. Om in deze (tussenliggende) periode tot realisatie van de Merwedelijn het (auto)verkeer beter te kunnen sturen en laten doorstromen, is de herinrichting van de Europaplein noodzakelijk. We zoeken in de verkenning naar een ontwerp van het Europaplein wat de komende 10 tot 15 jaar goed kan functioneren en de Merwedelijn niet onmogelijk maakt.

Vraagnummer: 312

Fractie	VVD
Portefeuillehouder(s)	Susanne Schilderman
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	1. Grote uitdagingen, stevige maatregelen
Paragraaf	1.1 Een andere wereld
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	6
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Ook hebben we de afgelopen drie jaar ruim 80 miljoen euro aan structurele knelpunten opgelost.
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Kan een overzicht gegeven worden per jaar (dus 2022, 2023 en 2024) met de opbouw van deze 80 miljoen euro per structureel knelpunt? Zo nee, waarom niet?

Antwoord:

Ieder jaar wordt het college geconfronteerd met knelpunten die vervolgens in de Voorjaarsnota worden opgelost. Het totaal van de knelpunten in de Voorjaarsnota's 2022 t/m 2025 bedraagt circa 83 miljoen euro. Een overzicht met toelichting hiervan is terug te vinden in de desbetreffende Voorjaarsnota's. In onderstaand overzicht geven wij een recapitulatie met een link naar de betreffende Voorjaarsnota. De laatste jaren heeft het college vanwege de financieel krapte en bezuinigingen strakker gestuurd op knelpunten. Te zien is dat de structurele impact van de knelpunten vanuit de Voorjaarsnota 2024 en Voorjaarsnota 2025 lager is dan in de jaren daarvoor.

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
1	**Knelpunten (bedragen x 1.000 euro)**									
2										
3		**2022**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**Structureel**
4	VJN22/CoA	18.273	32.821	36.243	30.765	36.114	36.114	36.114	36.114	36.114
5	VJN23		6.784	18.871	22.286	25.562	26.984	26.984	26.984	26.984
6	VJN24			14.725	10.799	13.619	10.200	7.900	7.900	7.900
7	VJN25				18.152	30.089	23.595	18.857	14.740	12.240
8	**Totaal**	**18.273**	**39.605**	**69.839**	**82.002**	**105.384**	**96.893**	**89.855**	**85.738**	**83.238**

VJN22 p.28 https://utrecht.pcportal.nl/Assets/docs/Voorjaarsnota2022en1steBestuursrapportage2022.pdf

VJN23 p.12 https://utrecht.pcportal.nl/Assets/docs/Voorjaarsnota2023en1steBestuursrapportage2023.pdf

VJN24 p.8 https://utrecht.pcportal.nl/Assets/docs/Voorjaarsnota2024en1steBestuursrapportage2024inclamendementen.pdf

VJN25 p.16 https://utrecht.pcportal.nl/Assets/docs/Voorjaarsnota2025en1steBestuursrapportage2025.pdf

Vraagnummer: 313

Fractie	VVD
Portefeuillehouder(s)	Susanne Schilderman Senna Maatoug
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	1. Grote uitdagingen, stevige maatregelen
Paragraaf	1.1 Een andere wereld
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	7
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Jaarlijks besteden we 2 miljard euro om Utrecht duurzaam en leefbaar te ontwikkelen.
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Kan een overzicht gegeven worden naar welke producten en diensten jaarlijks 2 miljard euro naartoe gaat voor het duurzaam en leefbaar ontwikkelen van Utrecht? Of wordt met deze zin bedoeld de jaarlijkse uitgaven van de gemeente Utrecht van 2.1 miljard euro?

Antwoord:

Hiermee wordt inderdaad bedoeld het totaal van de begroting van de gemeente Utrecht dat gemiddeld over de afgelopen jaren circa 2 miljard euro bedraagt.

Vraagnummer: 314

Fractie	VVD
Portefeuillehouder(s)	Susanne Schilderman
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	1. Grote uitdagingen, stevige maatregelen
Paragraaf	1.1 Een andere wereld
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	6
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Ook hebben we 20 procent van de reserves aangesproken.
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Kan een overzicht gegeven worden van welke reserves met welk bedrag zijn aangesproken? Hoe groot was het totaal bedrag aan reserves voordat 20 procent daarvan zijn uitgenomen?

Antwoord:

In bijgevoegd overzicht is een specificatie opgenomen van de inzet van in totaal circa 165 miljoen euro. Dit is circa 20% van het totaal van het eigen vermogen eind 2023.

	A	B	C	D	E	F
1	*x 1 miljoen euro*		**VJN 2023**	**VJN 2024**	**VJN 2025**	**Totaal**
2						
3	Vrijval reserve corona (VJN 23, p. 36)		4,9			
4	Reserve riolering (VJN 23, p. 46)		4,6			
5	Reserve vaste activa (VJN 24, p. 33)			149,3		
6	Diverse reserves (VJN 25, p. 38)				5,8	
7	Totaal inzet reserves (incidenteel)		9,5	149,3	5,8	164,6
8						
9	Omvang eigen vermogen eind 2023		776,8			
10	Inzet reserves		164,6			
11			21%			

Vraagnummer: 315

Fractie	VVD
Portefeuillehouder(s)	Susanne Schilderman
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	1. Grote uitdagingen, stevige maatregelen
Paragraaf	1.1 Een andere wereld
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	7
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Daarom hebben we onze inkomsten met zo'n 50 miljoen euro structureel moeten verhogen.
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Kan een overzicht gegeven worden van de opbouw van deze 50 miljoen euro per aan inkomsten?

Antwoord:

~~Onderstaande tabel geeft een overzicht van de inkomstenverhogingen in de afgelopen jaren.~~
Onderstaande tabel geeft een overzicht van de verhogingen van onze lokale heffingen in de afgelopen jaren. Een klein deel hiervan betreft overigens verhoging van leges en tarieven (retributies) en geen gemeentelijke belastingen (zoals OZB en toeristenbelasting). Voor de retibuties gaat het in 2023 om een bedrag van 3,7 miljoen euro en in 2024 om een bedrag van 1,6 miljoen euro.

	A	B
1	*x 1 miljoen euro*	
2		
3	Coalitieakkoord 2022, Bijlage financiën p5: Verhogen opbrengst OZB en Toeristenbelasting	22,9
4	Voorjaarsnota 2023 p45: Inkomsten verhogen	3,7
5	Voorjaarsnota 2024 p55: Opbrengstenverhoging	23,1
6	Voorjaarsnota 2025	0
7	**Totaal opbrengstenverhoging**	**49,7**

Vraagnummer: 316

Fractie	VVD
Portefeuillehouder(s)	Dennis de Vries
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	1. Grote uitdagingen, stevige maatregelen
Paragraaf	1.3 Uitdagingen in meerdere opgaven
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	10
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Dit komt vooral door de duur en intensiteit van trajecten in de jeugdzorg stevig blijven stijgen.
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	317

Vraag	Om hoeveel trajecten gaat het per jaar en hoe lang duren deze trajecten? Graag in een tabelvorm toelichten.

Antwoord:

Stand eind 2024 is voor de aanvullende jeugdhulp door KOOS Utrecht en Spoor030 in totaal 3.785 lopende trajecten (peildatum 31 december 2024). Van deze lopende trajecten was de duur:

Duur	Aantal trajecten
Tussen de 0 en 3 maanden	459
Tussen de 3 maanden en 2 jaar	1898
Tussen 2 en 5 jaar	1361
Langer dan 5 jaar	67

Daarnaast zijn er in 2024 in totaal 2043 trajecten bij KOOS en Spoor030 beëindigd (clienten zijn uitgestroomd) vóór peildatum 31 december 2024. Van deze trajecten was de duur:

Duur	Aantal trajecten
Tussen de 0 en 3 maanden	215
Tussen de 3 maanden en 1 jaar	686
Tussen 1 en 2 jaar	534
Tussen 2 en 5 jaar	608

NB.: het aantal langlopende trajecten zal naar verwachting ook doorgroeien omdat de huidige aanbieders sinds 2020 zorg bieden (en cliënten vanaf dat moment geregistreerd zijn).
Intensiteit (aantal uren per cliënt) registreren we niet als gevolg van onze keuze voor een taakgerichte financieringswijze (o.a. lage administratieve last). De signalen over intensiteit horen we van de partners: zij zien een verzwaring van hulpvragen (bijvoord casuïstiek waarin veiligheid speelt of complexe hulpvragen). Ook maken we het op uit het feit dat de druk op de jeugdhulp hoog blijft ondanks een licht dalende trend in het bereik.

Vraagnummer: 317

Fractie	VVD
Portefeuillehouder(s)	Dennis de Vries
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	1. Grote uitdagingen, stevige maatregelen
Paragraaf	1.3 Uitdagingen in meerdere opgaven
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	10
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Dit komt vooral door de duur en intensiteit van trajecten in de jeugdzorg stevig blijven stijgen.
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	316

Vraag	Over welke trajecten wordt hier gesproken? Vallen hier ook de trajecten aanvullende zorg onder?

Antwoord:

Het betreft hier de trajecten aanvullende jeugdhulp (zie antwoord op vraag 316).

Vraagnummer: 318

Fractie	VVD
Portefeuillehouder(s)	Susanne Schilderman
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	2. Financieel vertrekpunt en toelichting
Paragraaf	2.2 Toelichting op het startsaldo
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	14
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Tabel 3 opbouw startsaldo investeringskader: groei gemeentefonds
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Is 100 procent zeker dat in de komende jaren het gemeentefonds groeit, dus dat extra 1.4 miljoen euro per jaar erbij komt? Zo ja, waarop zijn deze bedragen gebaseerd?

Antwoord:

Nee, zoals aangegeven op pagina 32 van de Voorjaarsnota 2025 is de verwachting dat op basis van de decembercirculiare 2024 structureel 1,4 miljoen euro per jaar bijkomt voor de jaarschijf 2026.

Vraagnummer: 319

Fractie	VVD
Portefeuillehouder(s)	Susanne Schilderman
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	2. Financieel vertrekpunt en toelichting
Paragraaf	2.2 Toelichting op het startsaldo
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	16
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Vanaf VJN 2024 is een gewijzigde systematiek ingevoerd, waardoor de indexatie van de uitgaven gelijk zijn aan de inkomsten, staat in de eerste alinea van indexeringen. Vervolgens staat bij belastingen en heffingen een indexering van 4,1 procent.
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Waarom wordt ook voor belastingen en heffingen 4,1 procent indexering/ stijging gekozen?

Antwoord:

Om de stijgende kosten als gevolg van inflatie te kunnen dekken en dezelfde kwaliteit van dienstverlening te kunnen waarborgen, worden de tarieven voor belastingen en heffingen jaarlijks geindexeerd. Voor 2025 is de gebruikelijke gedragslijn aangehouden en bedraagt het 4,1% (gebasseerd op CPI en IMOC). Dit zorgt voor behoud van reele inkomsten en sluit aan bij landelijk gebruik.

Vraagnummer: 320

Fractie	VVD
Portefeuillehouder(s)	Susanne Schilderman
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	2. Financieel vertrekpunt en toelichting
Paragraaf	2.2 Toelichting op het startsaldo
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	16
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Indexering subsidies
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Waarom kiest het college niet voor eenmalig geen indexering op de subsidies?

Antwoord:

Niet indexeren betekent een ongerichte bezuiniging op het beschikbare budget voor de uitvoering van activiteiten. Voor hervormingen en bezuinigingen heeft het college in deze voorjaarsnota de keuze gemaakt om budgetten voor specifieke onderwerpen te verlagen, zie paragraaf 4.2 Hervormingen en bezuinigingen van de Voorjaarsnota 2025. Daarnaast zijn bij de Voorjaarsnota 2024 al forse bezuinigingen ingeboekt op subsidies.

Vraagnummer: 321

Fractie	VVD
Portefeuillehouder(s)	Susanne Schilderman
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	2. Financieel vertrekpunt en toelichting
Paragraaf	2.2 Toelichting op het startsaldo
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	16
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Rente en geen aanleiding om de ramingen aan te passen
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	waarom is er geen aanleiding in onzekere tijden zo te redeneren? is dit aankijken verstandig?

Antwoord:

Voor de voorjaarsnota was er naar aanleiding van de renteverwachting geen aanleiding om de ramingen van de rentelasten bij te stellen. We volgen de renteontwikkelingen nauwgezet en stellen de begroting zo nodig (ook tussentijds) bij als daar aanleiding voor is.

Vraagnummer: 322

Fractie	VVD
Portefeuillehouder(s)	Rachel Streefland
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	2. Financieel vertrekpunt en toelichting
Paragraaf	2.3 Knelpunten en bijsturingen
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	18
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Productiviteitsnorm organisatiebreed
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	118

Vraag	Wat wordt bedoeld met lager aantal productieve uren die beschikbaar zijn dan voorheen? Kan dit in tabelvorm toegelicht worden? En wat zal de nieuwe systematiek worden waarschijnlijk?

Antwoord:

De huidige productiviteitsnorm is voor het laatst in 2011 vastgesteld en was destijds gebaseerd op een VNG norm. In de CAO is de afgelopen jaren het nodige gewijzigd, vooral omtrent het vaderschapsverlof. Dit leidt tot een vermindering van het (gemiddeld) aantal beschikbare uren, wat een probleem is als is sprake moet zijn van een minimale bezetting, zoals bij de balies van Publiekszaken. De CAO-wijziging is nog niet verwerkt in een nieuwe productiviteitsnorm. Aangezien de laatste vaststelling van de productiviteitsnorm van 14 jaar geleden is, is er een projectplan geschreven om de productiviteitsnorm en de daarbij behorende urensystematiek in de volle breedte te bekijken, herijken en waar nodig te heroverwegen. Een nieuwe systematiek is daarom nog niet bekend.

Vraagnummer: 323

Fractie	VVD
Portefeuillehouder(s)	Dennis de Vries
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	2. Financieel vertrekpunt en toelichting
Paragraaf	2.3 Knelpunten en bijsturingen
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	19
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	7. jeugd
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Waar staat ten opzichte van andere gemeenten Utrecht in de rangorde van financiële krapte bij jeugd? Is Utrecht koploper, middenmoter of hangt onderaan (dus wel krapte maar in relatie tot andere gemeenten niet allerkrapst)

Antwoord:

Het is de gemeente Utrecht de afgelopen jaren over het algemeen redelijk goed gelukt om binnen de begroting te blijven als het gaat om de totale uitgaven aan jeugdzorg. Daarbinnen zien we wel dat op de doelstelling Specialistische jeugdhulp de uitgaven vaak hoger zijn dan begroot. Maar netto lukt het redelijk goed om - ondanks de financiële krapte - binnen de begroting te blijven. Voor de komende jaren voorzien we echter toch een tekort, om de redenen die in de Voorjaarsnota en de brief over de hervormingen staan toegelicht. Bij veel andere gemeenten zien we dat de tekorten ten aanzien van jeugdzorg relatief groter zijn. In die zin doet Utrecht het dus nog redelijk goed. Dit komt ook terug in het Cebeon-onderzoek dat we onlangs met uw raad gedeeld hebben; daaruit blijkt dat Utrecht ten opzichte van de verdeelsleutel van het gemeentefonds én ten opzichte van andere gemeenten relatief lage uitgaven heeft aan het sociaal domein. Daarbij gaan relatief hoge uitgaven aan preventieve basisvoorzieningen gepaard met lage uitgaven aan maatwerkzorg. Dit wijst erop dat onze aanpak helpt om ondanks de krappe kaders toch de uitgaven beheersbaar te houden. Dit wordt de komende tijd wel een steeds grotere uitdaging, en het zal hard nodig zijn om te investeren in de aanpak van grondoorzaken als we de vraag naar en de uitgaven aan jeugdzorg binnen de perken willen houden. Het aanpakken van de grondoorzaken is een gemeentebrede opgave. Onze invloed op grondoorzaken is beperkt, we kijken naar het Rijk voor de aanpak van grondoorzaken zoals het verbeteren van bestaanszekerheid.

Vraagnummer: 324

Fractie	VVD
Portefeuillehouder(s)	Susanne Schilderman Eva Oosters Linda Voortman
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	2. Financieel vertrekpunt en toelichting
Paragraaf	2.3 Knelpunten en bijsturingen
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	20
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	15 uitvoering taken RUD en inzet om verbonden partijen ook een besparing te laten realiseren als onderdeel van de hervormingsbezuinigingen
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	in hoeverre loopt de inzet op bezuinigingen op de bijdragen aan verbonden partijen gelijk op met elkaar aangezien elke verbonden partij een eigen opgave kent? Wat zijn concreet voorstellen per verbonden partij? Of in hoeverre wordt de raad de mogelijkheid geboden integraal inzicht te krijgen in de inzet door het college in plaats van per verbonden partij uit zienswijze de inzet te moeten opmaken?

Antwoord:

In het kader van de hervormingsbezuinigingen is in bijlage 1 een overzicht opgenomen van alle maatregelen. De bezuiniging op verbonden partijen valt onder thema 6. In deze voorjaarsnota betreft dit alleen de VRU waarbij het overschot van 2024 wordt ingezet ter dekking van het knelpunt 2025. De inzet is in overleg met de regiogemeenten en de gemeenschappelijke regeling vanaf de begroting 2027 besparingsmogeljjkheden in beeld te brengen.

Vraagnummer: 325

Fractie	VVD
Portefeuillehouder(s)	Susanne Schilderman Eva Oosters
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	0
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Dit is een algemeen punt
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Wat vindt het college ervan dat er veel plannen worden gemaakt bij bijvoorbeeld economie en sport en dat er veel gevraagd wordt op het gebied van participatie van ondernemers en vrijwilligers, maar dat er eigenlijk helemaal geen geld is om die plannen daadwerkelijk uit te voeren?

Antwoord:

We hebben m.b.t. de hervormingsbezuingingen (zie Thema 2: Scherper prioriteren in beleid en werk) duidelijke keuzes gemaakt wat prioriteit heeft en wat getemporiseerd of gestopt moet worden. Maar ook in tijden van bezuinigingen maakt de gemeente plannen en wordt beleid uitgevoerd. Uw raad stelt deze plannen vast en het college geeft aan voor welke plannen dekking is voorzien en voor welke niet. Waar nodig organiseren we, passend bij de aard en het stadium van deze plannen, participatie met ondernemers, vrijwilligers of bewoners. In het geval van de gebiedsontwikkeling bij Maarschalkerweerd-Noord waren bij de start van de variantenstudie middelen gereserveerd in het MPR voor de aanleg van sportvelden. Pas later in het proces (na de participatie) is besloten de middelen niet vrij te maken door de financiële situatie van de gemeente. Dit heeft niet onze voorkeur, maar het was niet anders.

Vraagnummer: 326

Fractie	VVD
Portefeuillehouder(s)	Susanne Schilderman
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	1. Grote uitdagingen, stevige maatregelen
Paragraaf	
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	0
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Dit is een algemeen punt over economie
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	De afgelopen jaren heeft het college ervoor gekozen om bij economie vooral in te zetten op het maken van beleid, terwijl ondernemers klaagden over de bereikbaarheid van en contact met de gemeente. Waar gaat het college het komende jaar op inzetten én is daar geld voor?

Antwoord:

Dit beeld van vooral inzetten op beleid maken, herkennen we niet. De maatregelenpakketten ter bestrijding van de negatieve gevolgen van de Covid-19 pandemie, die we afgelopen jaren uitvoerden, waren juist gericht op direct contact en directe ondersteuning van ondernemers. Daarnaast werken we bijvoorbeeld via de Keurmerk Veilig Ondernemen (KVO) werkgroepen en in het programma Amsterdamsestraatweg-Kanaalstraat-Damstraat juist samen met de stakeholders uit de wijk aan verbetering van het ondernemersklimaat. Ook werkten we mee aan diverse gebiedsontwikkelingen om de 10-minuten-stad te realiseren, met daarbij voldoende voorzieningen voor inwoners en voldoende plek voor ondernemers. Binnen de beschikbare budgetten zet het college daar komende jaar ook op in. Het nieuwe beleid helpt ons om dit doelmatig te kunnen (blijven) doen. We houden daarbij oog en oor voor signalen van ondernemers.

Vraagnummer: 327

Fractie	VVD
Portefeuillehouder(s)	Susanne Schilderman
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	2. Financieel vertrekpunt en toelichting
Paragraaf	2.2 Toelichting op het startsaldo
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	13
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	In het belastingjaar 2024 is een voordeel behaald op toeristenbelasting. Dit voordeel is structureel en werkt daarmee autonoom door naar de volgende jaren in het financieel beeld. De raming voor de toeristenbelasting wordt in de begroting bijgesteld op basis van gerealiseerde resultaten. Uit een trendanalyse blijkt dat het aantal overnachtingen de afgelopen jaren toeneemt. Deze opwaartse trend nemen we mee vanaf de begroting voor 2025 en verder, waarbij we kiezen voor een toename van 6%, waarbij de toename van hotelkamers en verkochte kamernachten in balans is.
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	119, 348, 396, 406

Vraag	Vorige jaar heeft het college de toeristenbelasting verhoogd, daarover hadden ondernemers hun zorgen geuit. Welke effecten van die verhoging ziet het college voor de ondernemers? ?

Antwoord:

De toeristenbelasting is in 2025 verhoogd naar 8,5% en wordt in 2026 verhoogd naar 10%. Het is te vroeg om te analyseren welk effect dit heeft op de bezettingsgraad van Utrechtse hotels. We blijven de situatie monitoren en zetten ons in om Utrecht aantrekkelijk te houden voor meerdaags bezoek, bijvoorbeeld door het aantrekken van internationale congressen passend bij de regiopositionering Utrecht, heart of health.

Vraagnummer: 328

Fractie	VVD
Portefeuillehouder(s)	Susanne Schilderman
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	2. Financieel vertrekpunt en toelichting
Paragraaf	2.2 Toelichting op het startsaldo
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	13
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	In het belastingjaar 2024 is een voordeel behaald op toeristenbelasting. Dit voordeel is structureel en werkt daarmee autonoom door naar de volgende jaren in het financieel beeld. De raming voor de toeristenbelasting wordt in de begroting bijgesteld op basis van gerealiseerde resultaten. Uit een trendanalyse blijkt dat het aantal overnachtingen de afgelopen jaren toeneemt. Deze opwaartse trend nemen we mee vanaf de begroting voor 2025 en verder, waarbij we kiezen voor een toename van 6%, waarbij de toename van hotelkamers en verkochte kamernachten in balans is.
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Waar gaat het college de meevaller voor gebruiken/inzetten? Heeft het college overwogen om de toeristenbelasting weer te verlagen gezien de meevaller? Of om deze te gebruiken om de leges voor evenementen weer te verlagen?

Antwoord:

De meevaller wordt ingezet om het tekort van het startsaldo van de voorjaarsnota te verlagen, waardoor er meer hervormen en bezuinigingen dan voorgesteld in de voorjaarsnota is voorkomen. Gezien de financiële situatie en de noodzaak voor verdere hervormingen en bezuinigingen om tot een sluitende begroting te komen, heeft het college niet overwogen om de toeristenbelasting of de leges te verlagen. Van de andere kant is ook niet besloten tot verdere lastenverzwaring.

Vraagnummer: 329

Fractie	VVD
Portefeuillehouder(s)	Eva Oosters
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	1. Grote uitdagingen, stevige maatregelen
Paragraaf	
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	0
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Dit is een algemeen punt
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Waar gaat het college het komende jaar op inzetten met betrekking tot sport: beleid of uitvoering, iets anders of een combinatie? Indien het iets anders is, graag specificeren wat. Indien het een combinatie is, graag een verhouding weergeven.

Antwoord:

Op 20 februari 2025 is de beleidsnota sport en bewegen 2025 – 2032 vastgesteld. De komende jaren richten we ons op de uitvoering van dit beleid. De inzet voor 2025 en 2026 is te lezen in het uitvoeringsprogramma sport en bewegen 2025 - 2026.

Vraagnummer: 330

Fractie	VVD
Portefeuillehouder(s)	Susanne Schilderman
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	2. Financieel vertrekpunt en toelichting
Paragraaf	2.2 Toelichting op het startsaldo
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	15
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Het verschil tussen de voorzichtige ramingen en de realisatie in de afgelopen jaren gebruiken we voor de actueel verwachte OZB-inkomsten voor 2025 en verder.
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Wat wordt bedoeld met het verschil? Betekent dit dat hogere opbrengst dan geraamd wordt gebruikt voor het bijstellen (verlagen) van de OZB-inkomsten?

Antwoord:

Met het verschil wordt bedoeld de afwijking tussen de raming en de realisatie in de afgelopen jaren. Op basis van een trendanalyse op de ramingen en realisatiecijfers zijn de OZB-opbrengsten niet-woningen als gevolg van areaaluitbreiding in de komende periode reëler geraamd. Het gaat niet om extra inkomsten doordat in het verleden een te hoge heffing is opgelegd vanwege toegenomen marktwaardes van vastgoed. Dit heeft ertoe geleid dat de OZB niet-woningen structureel 3,9 miljoen euro hoger wordt geraamd. Dit voordeel wordt niet gebruikt voor een verlaging van de OZB, maar voor het verlagen van het tekort als startsaldo van de voorjaarsnota 2025. Dit in overeenstemming met ons beleid aangaande de lokale heffingen. Het is de verwachting dat de BghU in de loop van dit jaar weer op een reguliere werkvoorraad uitkomt (zie ook de raadsbrief ‘Informatiememo Voortgang verbetering dienstverlening’). Door ontwikkelingen in de actualisatie van het WOZ-bestand zijn dit soort verschillen nooit helemaal te voorkomen.

Vraagnummer: 331

Fractie	VVD
Portefeuillehouder(s)	Eelco Eerenberg
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	2. Financieel vertrekpunt en toelichting
Paragraaf	2.3 Knelpunten en bijsturingen
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	22
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	opties zijn onderzocht voor andere dekkingsbronnen namelijk of andere gemeenten in de regio of GGDrU kunnen bijdragen
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	95, 114, 213, 256

Vraag	Klopt het dat de gemeente Utrecht de kosten niet terugvordert van de omliggende gemeenten omdat de inspanningen niet in verhouding staan tot de baten? Of wordt met deze zin iets anders bedoeld? Ook omdat vervolgens voor de extra lasten wel naar de regiogemeenten wordt gekeken. Wat doet de gemeente Utrecht wel en niet richting de regiogemeenten?

Antwoord:

Ja dat klopt. Uit onze zoektocht naar andere dekkingsbronnen bleek dat andere gemeenten in de regio ook een veel te laag bedrag ontvangen om de zorg van de JGZ aan de groep nieuwkomers te bekostigen. We volgen de landelijke richtlijn m.b.t. JGZ-zorg voor nieuwkomers op scholen die aangeeft dat de gemeente waarin de kinderen op school gaan de JGZ-kosten draagt. (Zie ook beantwoording vraag 214).

Vraagnummer: 332

Fractie	VVD
Portefeuillehouder(s)	Eelco Eerenberg
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	2. Financieel vertrekpunt en toelichting
Paragraaf	2.3 Knelpunten en bijsturingen
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	22
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	vaccinatiegraad aanpak We hebben begrepen dat de bijdrage voor 2025 bekend is.
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Is de bijdrage aan Utrecht nu bekend? Zo ja, wat is de hoogte? En wanneer weet de raad wat met dit geld gaat gebeuren aangezien het jaar 2025 over de helft is.

Antwoord:

Als gevolg van een succesvolle lobby met de G4 richting het Rijk, heeft de Eerste Kamer half april 2025 besloten dat er éénmalig een bedrag vrij komt voor een wijkgerichte aanpak in grootstedelijke gebieden. Hiervan ontvangen wij éénmalig €730.000 via een decentralisatie uitkering vanuit VWS. De middelen kunnen we deels spreiden richting 2026. Deze middelen worden ingezet voor een wijkgerichte en fijnmazige aanpak voor het verhogen van de vaccinatiegraad. Een aantal urgente acties is al in gang gezet. Een aantal urgente acties was al in gang gezet. Meer informatie over de al in gang gezette acties en acties die op korte termijn starten, volgen in een raadsbrief in juli 2025, samen met de stedelijke cijfers over de vaccinatiegraad die eind juni worden gepubliceerd door het RIVM. In het najaar presenteren wij het volledige actieplan vaccineren.

Voor het verhogen van de vaccinatiegraad is een langdurige aanpak inclusief financiering nodig. Deze financiering ontbreekt op dit moment. Middels lobby richting het rijk zetten we in op structurele financiering. Meer informatie over de al in gang gezette acties en acties die op korte termijn starten, volgen in een raadsbrief in juli 2025, samen met de stedelijke cijfers over de vaccinatiegraad die eind juni worden gepubliceerd door het RIVM. In het najaar presenteren wij het volledige actieplan vaccineren.

Vraagnummer: 333

Fractie	VVD
Portefeuillehouder(s)	Dennis de Vries
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	2. Financieel vertrekpunt en toelichting
Paragraaf	2.3 Knelpunten en bijsturingen
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	19
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	In hoeverre wordt met het structureel bijdragen van 4,2 miljoen euro rekening gehouden met de bezuinigingen op jeugdzorg? Wat gaat de gemeente doen aan besparingen?

Antwoord:

De begroting van 2026 en verder gaat er vanuit dat de hervormingen die zijn ingezet sinds de Voorjaarsnota 2023 worden gecontinueerd en steeds meer impact hebben. Denk aan de inzet van groepsgericht en collectief werken, het oppakken van opvoed- en opgroeivragen in de pedagogische basis, inzet van E-health/digitalisering en scherpte op reikwijdte. Ondanks dat zien we dat de financiele kaders teveel gaan knellen. Dit hangt ook samen met het feit dat het niet goed lukt om de grondoorzaken voor jeugdhulpproblematiek aan te pakken.

Vraagnummer: 334

Fractie	VVD
Portefeuillehouder(s)	Dennis de Vries
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	2. Financieel vertrekpunt en toelichting
Paragraaf	2.3 Knelpunten en bijsturingen
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	19
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	verwezen wordt naar paragraaf 3.1 hervormingen sociale domein en daar wordt weer terugverwezen naar paragraaf 2.3. Aangezien paragraaf 3.1 alleen verwijst naar wat het Rijk inhoudelijk en financieel moet doen (en daarover weer doorverwezen wordt naar paragraaf 4.3) gaat de vraag over de zin: niet bijsturen op de financiële taakstelling leidt tot het niet voldoen aan onze zorgplicht met juridische en ethische consequenties
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Verstaat het college onder bijsturen maatregelen nemen om de financiële taakstelling te halen? Zo ja, zijn deze maatregelen ook financieel van aard? Kunnen we (de raad) ervan uitgaan bij ontvangst van de begroting 2026 ook concreet financiële maatregelen door de gemeente zelf te ontvangen? Zo niet, waarom niet?

Antwoord:

Een sluitend overzicht van financiële maatregelen kunnen wij niet leveren. Sturing op de financiële taakstelling vindt primair plaats via de opdrachten die we verstrekken aan onze partners in de stad. Zij krijgen kaders mee op inhoud en financiën. Wij monitoren samen met hen de voortgang van de opdrachten en de financiën.
Tegelijkertijd hebben wij samen met partners hervormingsmaatregelen ingezet die bijdragen aan het verminderen van de krapte aan geld, personeel en ruimte. Deze maatregelen zijn nu in uitvoering en werkendeweg krijgen we scherper wat realistische aannames zijn (zie de beschrijving van hoe we het rendement bepalen van collectief werken in de raadsbrief van 15 mei). We constateren dat - binnen o.a. de bredere context van de achterblijvende inzet op grondoorzaken - de inzet van de hervormingsmaatregelen onvoldoende (tijdig) renderen om de taakstelling op Jeugd te realiseren. Dit is de achtergrond van het knelpunt op Jeugd.

Vraagnummer: 335

Fractie	VVD
Portefeuillehouder(s)	Susanne Schilderman
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	2. Financieel vertrekpunt en toelichting
Paragraaf	2.3 Knelpunten en bijsturingen
Subparagraaf	Toelichting knelpunten en bijsturingen
Bladzijde (in pdf)	20
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	PvdA12

Vraag	Er wordt specifiek geld opgenomen voor Japanse duizendknoop verwijderen op begraafplaatsen. In het duurzaamheidsverslag wordt een breder beeld geschetst van problemen met duizendknopen. Waarom leiden het aanpakken van die locaties niet tot een knelpunt? Is er een verschil in de mate en methode van bestrijding of is er alleen een verschil in de financiële dekking? Zijn binnen de 275 geïdentificeerde locaties in de stad andere locaties die in potentie in de komende jaren tot een knelpunt zouden kunnen leiden, omdat de aanpak niet binnen de reguliere middelen past? Hoe wordt dat gemonitord?

Antwoord:

We hebben financiële middelen in de begroting voor het verwijderen van de duizendknoop in de openbare ruimte. Het areaal van de begraafplaatsen maakt echter geen deel uit van de openbare ruimte. Daarom waren er geen financiële middelen beschikbaar voor het verwijderen van de duizendknoop bij de begraafplaatsen. In de openbare ruimte zien we een afname in het aantal vierkante meters waar de Japanse duizendknoop voorkomt. Met onze erkwijze en de actualisatie van onze gegevens kunnen we gericht blijven werken aan het beheersbaar houden van de Japanse duizendknoop. Door onze werkwijze om de Japanse duizendknoop beheersbaar te houden in de openbare ruimte, voorzien wij geen financieel knelpunt in de aankomende jaren. We monitoren de Japanse duizendknoop door middel van reguliere rondes in de openbare ruimte.
Op het moment dat we een nieuwe locatie aantreffen, wordt de invasieve exoot direct gemeld en vervolgens verwijderd. De locatie wordt vervolgens op de kaart gezet, zodat we deze kunnen monitoren.

Vraagnummer: 336

Fractie	VVD
Portefeuillehouder(s)	Senna Maatoug
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	3. Inhoudelijke ontwikkelingen die aandacht en bijsturing vragen
Paragraaf	3.4 Netcongestie
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	36
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Doorbraakteam
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	"vooral onderzoek en personeel". Graag ontvangen wij een nadere onderbouwing en raming van het bedrag dat voor het doorbraakteam is opgenomen. Wat zit er naast onderzoek en personeel in. Hoeveel onderzoek en hoeveel personeel? In hoeverre/Waarom kan deze inzet niet via herprioritering in de bestaande programma's voor energie en stedelijke ontwikkeling.

Antwoord:

~~Er wordt een apart programma netcongestie ingericht met een doorbraakteam om regie te voeren en waarmee wordt onderzocht hoe ontwikkelingen wel kunnen. Dat vereist tijd en kennis. Daarna wordt bekeken welke voorwaarwaarden ontbreken en hoe die mogelijk kunnen worden gemaakt. Dat vereist kennis, overleg en lobby. In 2025 bedragen de personele kosten 1,3 miljoen en wordt er 0,2 miljoen aan onderzoek en evt. subsidieregelingen verwacht. In 2026 wordt 1,8 miljoen besteed aan personele capaciteit. Dit wordt ingezet op bemensing analyseteam en doorbraakteam en projectteams om onorthodoxe maatregelen voor te bereiden en uit te werken. Dekking van de middelen voor Netcongestie, komt voor groot deel uit de middelen die voorheen voor Energie (programma Klimaatvriendelijke Stad) beschikbaar waren, waarmee er feitelijk wordt geherprioriteerd.~~ Er wordt een apart programma netcongestie ingericht met een doorbraakteam om regie te voeren en waarmee wordt onderzocht hoe ontwikkelingen wel kunnen. Dat vereist tijd, kennis en lobby. Hierbij trekken we gezamenlijk op met onze partners om duidelijk te krijgen wat werkt. Daarnaast wordt bekeken welke voorwaarden ontbreken en hoe die mogelijk kunnen worden gemaakt. Het gaat bijvoorbeeld om het breder toepassen van de nu net eerst gestarte pilots groepscontracten, het nauwkeurig volgen en beïnvloeden van het nieuwe landelijke netcongestiebeleid vanuit onze Utrechtse ervaringen over wat wel en niet werkt, en zorgen voor structurele oplossingen die netcongestie in de toekomst niet verergeren zoals het standaard toepassen van regelbare warmtepompen.

In 2025 bedragen de personele kosten 1,3 miljoen en wordt er 0,2 miljoen aan onderzoek en evt. subsidieregelingen verwacht. In 2026 wordt 1,8 miljoen besteed aan personele capaciteit. Dekking van de middelen voor Netcongestie, komt voor groot deel uit de middelen die voorheen voor Energie (programma Klimaatvriendelijke Stad) beschikbaar waren, waarmee er feitelijk wordt geherprioriteerd.

Vraagnummer: 337

Fractie	VVD
Portefeuillehouder(s)	Senna Maatoug
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	Bijlage 2 - Hervormingen en bezuinigingen: per maatregel toegelicht
Paragraaf	Thema 2: Scherper prioriteren in beleid en werk
Subparagraaf	03. Klimaatvriendelijke stad
Bladzijde (in pdf)	0
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	"We stoppen met het klimaatpanel (van vier naar twee keer per jaar….."
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Wordt het klimaatpanel nu gestopt of gaat het doorgezet met minder momenten? Wat zou de additionele bezuiniging zijn als volledig wordt gestopt?

Antwoord:

Twee van de vier klimaatpanels zijn energie gerelateerd. We handhaven deze twee bijeenkomsten in het programma Klimaatvriendelijke stad, maar dragen financieel niet meer bij aan de andere thema's. Het volledig stopzetten van het klimaatpanel zou een bezuiniging opleveren van 0,095 miljoen euro structureel vanaf 2026, waarop eventuele frictiekosten voor personele inzet nog in mindering moet worden gebracht.

Vraagnummer: 338

Fractie	VVD
Portefeuillehouder(s)	Dennis de Vries
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	Bijlage 2 - Hervormingen en bezuinigingen: per maatregel toegelicht
Paragraaf	Thema 4: Organiseren gemeentelijke dienstverlening en wijkgericht werken
Subparagraaf	Geen nadere definiëring van toepassing
Bladzijde (in pdf)	0
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Slim ruimtegebruik van panden in de stad
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Aan slim ruimtegebruik wordt een opbrengst gehangen. Ook staat opgenomen dat in de peiling aandacht is gevraagd voor bijvoorbeeld investeringen. Maar is ook al rekening gehouden met eventuele kosten die gemaakt moet worden om slim ruimtegebruik mogelijk te maken. Bijvoorbeeld aanpassing van toegangssystemen, meubilair etc. En de inzet van personeel zoals beveiliging?

Antwoord:

Benodigde investeringen en mogelijke kosten zijn nu nog niet geïnventariseerd. Een inventarisatie hiervan nemen we mee in de plannen. De insteek is om e.e.a. binnen de huidige financiële kaders te realiseren. Daarmee verwachten we per saldo een bezuiniging te kunnen realiseren.

Vraagnummer: 339

Fractie	VVD
Portefeuillehouder(s)	Eva Oosters
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	Bijlage 2 - Hervormingen en bezuinigingen: per maatregel toegelicht
Paragraaf	Thema 5: Versoberen van vastgoed van onszelf en maatschappelijke partners
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	0
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Wijkcultuurhuis MWKZ
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	In de toelichting staat "levert dit een incidentele vrijval op in de jaren 2026 en 2027 van 350.000 euro" Dit leest als 2 x 350K, in de tabel is echter 200 + 150 K opgenomen. Is het correct dat het in totaal 350 K is of had het in totaal 700 k moeten zijn? Met de structurele besparing van 100K wordt tegelijkertijd een structureel tekort van 50K in het MPR (pagina 29) ingeboekt. Hoe verhouden deze twee bedragen zich tot elkaar?

Antwoord:

Het gaat om een incidentele vrijval van 200k in 2026 en 150k in 2027 met een totaal van 350k (en niet 700k). Bij bepaling van deze 100k vrijval was nog geen rekening gehouden met de ophoging van de gemeentelijke rekenrente van 1,5% naar 2% voor het krediet dat nodig is voor de financiering van de investering. De structurele claim van 50k via de MPR compenseert de extra lasten die samenhangen met deze rentestijging.

Vraagnummer: 340

Fractie	VVD
Portefeuillehouder(s)	Susanne Schilderman
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.1 Financieel-technisch beleid
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	38
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	het verwachte overschot in 2025 wordt niet direct besteed voor wensen door het college
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Waarom wordt niet gekozen voor storting van het verwachte overschot in de algemene reserve? Wat betekent kasschuif in financieel-technische zin?

Antwoord:

Het is prettig dat we in 2025, richting het ravijnjaar, een overschot hebben. In de komende jaren verwachten we namelijk incidentele tekorten. Met de kasschuif bewaren we geld van nu voor later en wordt het geraamde overschot in 2025 ingezet ter dekking van de incidentele tekorten in latere jaren. Dit gebeurt via de algemene dekkingsreserve, in 2025 met een extra storting en in de jaren met een tekort via een onttrekking.

Vraagnummer: 341

Fractie	VVD
Portefeuillehouder(s)	Susanne Schilderman
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.2 Hervormingen en bezuinigingen
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	39
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Dit betreffen echte bezuinigingen waar de stad ook wat van gaat merken
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Waarom zijn dit echte bezuinigingen? Hoe beschouwt het college de in 2024 vastgestelde bezuinigingen? Daar merken de inwoners niets van?

Antwoord:

We hebben in de Voorjaarsnota 2025 onderscheid gemaakt tussen 'echte bezuinigingen' en 'hervormingen'. Echte bezuinigingen raken de stad en uitvoering meer. Net als de bezuinigingen in 2024.

Vraagnummer: 342

Fractie	VVD
Portefeuillehouder(s)	Rachel Streefland
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.2 Hervormingen en bezuinigingen
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	40
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Daarnaast versoberen we de overhead, die nu al in vergelijking met andere gemeenten relatief klein is, nog kleiner wordt
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Wat verstaat het college onder overhead? Wat is getalsmatig deze overhead? Hoeveel hoger of lager is deze t.o.v. andere gemeenten? Waar kan deze vergelijking gevonden worden (rapport)? Wanneer is dit vergelijkend onderzoek gedaan?

Antwoord:

Onder overhead valt alles wat samenhangt met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces. De overhead van de organisatie is de afgelopen jaren gelijk gebleven t/m '23 op 28% van de bezetting (in fte) waarmee we in vergelijking met G4 de laagste overhead hebben. Deze vergelijking wordt jaarlijks uitgevoerd door ‘Vensters voor Bedrijfsvoering’ en is te raadplegen op ‘waarstaatjegemeente.nl’.

Vraagnummer: 343

Fractie	VVD
Portefeuillehouder(s)	Susanne Schilderman
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.2 Hervormingen en bezuinigingen
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	41
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	maar wee hebben nu naast een aantal hervormingen ook een aantal aanvullende bezuinigingen moeten opvoeren.
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Doel van de hervormingen is toch het verkleinen van het financiële tekort? Waarom maken de bezuinigingen geen onderdeel uit van de hervormingen?

Antwoord:

Zowel hervormingen als bezuinigingen dragen bij aan het oplossen van het tekort. We hebben onderscheid gemaakt tussen hervormingen en bezuinigingen om uw raad inzicht te bieden in de mate waarin de stad en uitvoering geraakt worden.

Vraagnummer: 344

Fractie	VVD
Portefeuillehouder(s)	Rachel Streefland
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.2 Hervormingen en bezuinigingen
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	41
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	het betreft in beginsel IPM
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	IPM is integraal procesmanagement. Klopt het dat de bedoeling is de processen zoveel mogelijk te centraliseren? In hoeverre wordt rekening gehouden met de specifieke applicaties die afdelingsgericht nodig zijn? Wat voor reductie in de kosten moet deze IPM slag opleveren? En hoeveel geld wordt nu gereserveerd voor het behalen van de doelstelling?

Antwoord:

Voor het organisatieonderdeel Informatie- en Procesmanagement (IPM) loopt een onderzoek naar een mogelijke herinrichting van de IPM-kolom. Bij de herinrichting wordt gewerkt aan een voorstel voor een inrichting van de IPM-kolom die zo optimaal mogelijk de verbeterpunten faciliteert, de opgelegde taakstelling realiseert, de business ondersteunt en tevens zo goed mogelijk de sterke punten vasthoudt. Daarbij wordt mogelijk centralisatie betrokken, waarbij rekening gehouden wordt met specifieke applicaties die afdelingsgericht zijn.

	2025	2026	2027	2028	Structureel
Bezuiniging	0	186.000	495.000	1.115.000	1.115.000
Investering	1.000.000	1.300.000	1.000.000	0	0
Per saldo	-1.000.000	-1.114.000	-505.000	1.115.000	1.115.000
Bezuiniging aantal FTE's	0	2	5	11	11

Vraagnummer: 345

Fractie	VVD
Portefeuillehouder(s)	Dennis de Vries Rachel Streefland
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.2 Hervormingen en bezuinigingen
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	41
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	het differentiëren van de dienstverlening van wijkbureaus
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	68, 376, 387, 394

Vraag	Hoe wordt deze dienstverlening gedifferentieerd? En in hoeverre vallen ook de diensten uit het sociale domein hieronder? Wat betekent deze differentiatie concreet voor de inwoners?

Antwoord:

Zie ook vraag 68
De diensten uit het sociaal domein vallen niet onder de differentiatie van de dienstverlening van wijkbureaus. Die differentiatie gaat alleen over de kerntaken van Wijken.
Bij de differentiatie dienstverlening van Wijken hoort wel dat we een betere samenhang zoeken in onze diensten uit het sociale domein en van Wijken. Daarmee voorkomen we overlap en vergroten we de efficiency van de dienstverlening.
We willen toewerken naar toegankelijke en herkenbare dienstverlening in de wijk.

Vraagnummer: 346

Fractie	VVD
Portefeuillehouder(s)	Rachel Streefland
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.2 Hervormingen en bezuinigingen
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	42
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	naar verwachting gaat dit om 80 fte van de 140fte
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Waarom kiest het college niet voor versnelling van de afbouw van het totaal aantal formatieplekken in plaats vanaf 2029 dus eerder te realiseren? Is niet zo dat hervormingen betekent maken van keuzes in taken en dat daaruit volgt minder taken minder ambtenaren?

Antwoord:

Het klopt dat hervormingen leiden tot herorientatie en prioritering van taken. Dit heeft tot gevolg dat minder van inzet van ambtenaren nodig is.

Voor het verminderen van deze formatieplaatsen start het ingroeipad per 2026 dat uiteindelijk, vanaf 2029 , leidt tot een totale krimp van 140 fte. Dit ingroeipad is nodig voor een zorgvuldige implementatie van de bezuiniging conform wettelijk geldende afspraken (bijv. CAO).

Vraagnummer: 347

Fractie	VVD
Portefeuillehouder(s)	Eva Oosters
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.2 Hervormingen en bezuinigingen
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	42
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	De conclusie is dat het niet werkt als de gemeente aan deze partijen (vrijwilligers, bewoners, maatschappelijke organisaties) vraagt om bezuiniging te realiseren of taken over te nemen.
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Kent het college de uitdrukking wie betaalt, die bepaalt? Waarom kan het college geen afspraken maken over inzet van de eigen middelen, ook bijvoorbeeld bij subsidiering van vrijwilligerswerk? Moeten deze alinea's gelezen worden als: we geven het op dat wij hier nog een bezuinigsopgave kunnen realiseren?

Antwoord:

Die uitdrukking kennen we. Wij zien zeker kansen om bij meer eigenaarschap van Utrechters afspraken te maken over inzet van eigen middelen, ook bij subsidiering van vrijwilligerswerk. Van Utrechters kregen we terug dat zij meer taken willen en kunnen oppakken, maar dat betekent niet dat dat direct een bezuiniging oplevert voor de gemeentebegroting.
De alinea's moeten niet gelezen worden alsof wij het opgeven om hier een bezuinigingsopgave te realiseren. Wij zien juist kansen om hier een bezuiniging op te realiseren, maar niet in deze Voorjaarsnota. Het vraagt een andere vorm van samenwerking waarin wij ook actief ruimte moeten bieden aan Utrechters om bij te dragen, bijvoorbeeld door onze kaders meer op hoofdlijnen te formuleren met minder gedetailleerde regels en bijvoorbeeld het ondernemerschap te stimuleren. Daar passen ook afspraken over inzet van eigen middelen bij.
Zie ook vragen 106 en 268

Vraagnummer: 348

Fractie	VVD
Portefeuillehouder(s)	Susanne Schilderman
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	2. Financieel vertrekpunt en toelichting
Paragraaf	2.2 Toelichting op het startsaldo
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	13
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	In het belastingjaar 2024 is een voordeel behaald op toeristenbelasting. Dit voordeel is structureel en werkt daarmee autonoom door naar de volgende jaren in het financieel beeld. De raming voor de toeristenbelasting wordt in de begroting bijgesteld op basis van gerealiseerde resultaten. Uit een trendanalyse blijkt dat het aantal overnachtingen de afgelopen jaren toeneemt. Deze opwaartse trend nemen we mee vanaf de begroting voor 2025 en verder, waarbij we kiezen voor een toename van 6%, waarbij de toename van hotelkamers en verkochte kamernachten in balans is.
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	119, 327, 396, 406

Vraag	Op basis waarvan is de keuze voor 6% gemaakt? Welke andere percentages heeft het college overwogen? Zien we goed in de tabel dat het college onder "Toeristenbelasting, o.b.v. trendanalyse" elk jaar opnieuw een groei van 6% heeft ingeboekt? Wat maakt dat realistisch? Waarom is het college hierin niet behoedzamer?

Antwoord:

Voor de toename van het aantal hotelovernachtingen zijn op basis van trendanalyse prognoses gemaakt waarbij drie scenario’s zijn gehanteerd: 1. Scenario laag met een gematigde toename van 2,7% waarbij het aantal hotelkamers sneller toeneemt dan het aantal verkochte kamernachten; 2. Scenario midden met een behouden toename van 6%, waarbij het aantal hotelkamers en verkochte kamernachten in balans is; en 3. Scenario hoog met een toename van 8%, waarbij vanaf 2028 meer hotelkamers nodig zijn dan gepland. De verwachte toename is inderdaad jaarlijks doorgezet aangezien dat de verwachting is op basis van de trendanalyse. Het midden-scenario zien we als het meest realistisch vanwege de balans in het aantal hotelkamers en de verkochte kamernachten. Voor een meer behoedzaam scenario dan het realistische midden-scenario is niet gekozen om verdere bezuinigingen of lastverzwaringen dan nodig te voorkomen.

Vraagnummer: 349

Fractie	VVD
Portefeuillehouder(s)	Senna Maatoug
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	3. Inhoudelijke ontwikkelingen die aandacht en bijsturing vragen
Paragraaf	3.4 Netcongestie
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	36
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	In deze Voorjaarsnota reserveert het college in totaal 12,3 miljoen euro in de strijd tegen netcongestie voor de jaren 2025 en 2026.
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Welke concrete resultaten verwacht het college met die 12,3 miljoen euro te bereiken? Hoe wordt gemonitord of er meer geld nodig is bij het tegengaan van netcongestie? Hoe wordt de effectiviteit van de verschillende maatregelen gemonitord?

Antwoord:

~~Het doel van het programma netcongestie is het voorkomen van verdere netcongestie en stroomuitval; ondanks netcongestie ontwikkelingen mogelijk te maken door doorbraken realiseren voor Groei in Balans en (gebieds)ontwikkelingen in de stad; voorbereiden op frequentere en langer durende stroomuitval. De energietransitie doorzetten, zodat we blijven bouwen aan het energiesysteem van de toekomst. Netcongestie wordt onderdeel van de voortgangsrapportage Energie van de stad waar we prestatieindicatoren en geleerde lessen opnemen. De financiële verantwoording loopt via de jaarlijkse P&C cyclus.~~ Het doel van het programma netcongestie is het voorkomen van verdere netcongestie en stroomuitval; ondanks netcongestie ontwikkelingen mogelijk te maken door doorbraken realiseren voor Groei in Balans en (gebieds)ontwikkelingen in de stad; voorbereiden op frequentere en langer durende stroomuitval. De energietransitie doorzetten, zodat we blijven bouwen aan het energiesysteem van de toekomst. Concrete resultaten die we verwachten te realiseren zijn: plaatsen van regelbare opwek, faciliteren van uitbreiding energie-infrastructuur zoals nieuwe trafo-huisjes, energie-hubs op bedrijventerreinen, stimuleren van netbewuste nieuwbouw, voorlichting en ondersteuning aan bedrijven.

Netcongestie wordt onderdeel van de voortgangsrapportage Energie van de stad waar we prestatie-indicatoren en geleerde lessen opnemen. De financiële verantwoording loopt via de jaarlijkse P&C cyclus.

Vraagnummer: 350

Fractie	VVD
Portefeuillehouder(s)	Eva Oosters
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	2. Financieel vertrekpunt en toelichting
Paragraaf	2.3 Knelpunten en bijsturingen
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	23
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	"Een deel van de binnensportverenigingen kan nu al weinig of geen nieuwe leden meer aannemen, er zijn wachtlijsten en gewenste groei van de sport wordt beperkt. We zetten in op het verruimen van de capaciteit voor binnensport."
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	20, 133, 134, 135, 136, 214, 279, 350, 351, 365, 402

Vraag	Hoe wil het college de binnensport capaciteit verruimen? Welke middelen zijn daarmee gemoeid?

Antwoord:

We zetten we in op het in stand houden van huidige sport- en beweegvoorzieningen en we blijven inzetten op toekomstige groei. Vanaf seizoen 2028/2029 is sporthal Cartesius volgens planning gereed en Sporthal Merwede en Sporthal Lunetten vanaf 1 januari 2029. Dit leest u terug in het Uitvoeringsprogramma Sport en Bewegen. In het meerjaren perspectief ruimte is de uitbreiding van sport en beweegvoorzieningen opgenomen die we willen gaan realiseren.. Vanwege de financiële kaders kunnen we sport- en beweegvoorzieningen beperkt laten meegroeien met de groei van de stad en neemt de druk op de voorzieningen toe.

Vraagnummer: 351

Fractie	VVD
Portefeuillehouder(s)	Eva Oosters
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	2. Financieel vertrekpunt en toelichting
Paragraaf	
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	23
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	"We hebben te maken hebben met onvoldoende binnensportcapaciteit en het niet halen van het vastgestelde kengetal voor binnensport (1 sporthal op 15.000 inwoners)."
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	20, 133, 134, 135, 136, 214, 279, 350, 351, 365, 402

Vraag	Wat vindt het college ervan dat we pas in 2024 het kengetal voor sport hebben vastgesteld en dat nu alweer blijkt dat hier niet aan voldaan kan worden? Gaat het college het kengetal aanpassen of gaat zij toch het kengetal proberen te halen? Indien dat laatste, graag laten weten op welke manier.

Antwoord:

Met de geplande uitbreiding van sporthallen Cartesius Driehoek, Merwedekanaalzone en Overvecht voldoen we in 2030 aan de brandbreedte voor de binnensport en groeit het aanbod mee met de groei van de stad en het aantal Utrechters conform het vastgestelde kengetal van 1 sporthal op 15.000 inwoners. Bij een verdergaande groei van de stad richting 2040 zijn extra sporthallen nodig. Op dit moment zijn hier geen investeringsmiddelen voor beschikbaar.

Vraagnummer: 352

Fractie	VVD
Portefeuillehouder(s)	Senna Maatoug
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	3. Inhoudelijke ontwikkelingen die aandacht en bijsturing vragen
Paragraaf	3.4 Netcongestie
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	36
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Ziet het college risico's op vertraging of onvoldoende realisatie bij het plaatsen van trafohuisjes? Hoe kan er met deze risico's worden omgegaan?

Antwoord:

Het college is ervan op de hoogte dat materieel- en personeelstekort bij de netbeheerders een risico is voor vertraging bij de plaatsing van trafohuisjes. De netbeheerders proberen dit risico te mitigeren door aanbestedingen om uitvoeringscapaciteit ook op lange termijn te organiseren, zie ook Stedin zet miljardenopdracht uit voor werk aan stroomnet | Energeia
Als Gemeente ondersteunen we de netbeheerders zo veel mogelijk bij het zoeken van geschikte locaties voor de trafohuisjes. De doelstelling is om ieder jaar 50 tot 75 locaties voor trafohuisjes te bepalen.

Vraagnummer: 353

Fractie	VVD
Portefeuillehouder(s)	Susanne Schilderman
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	2. Financieel vertrekpunt en toelichting
Paragraaf	2.3 Knelpunten en bijsturingen
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	17
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Verlaging reclame-inkomsten
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Wat is de onderliggende oorzaak van lagere reclame-inkomsten? Welke invloed hebben wensen over het weren van bepaalde reclames in de openbare ruimte hierop?

Antwoord:

De laatste jaren zien wij soms afwijkende indexcijfers in de contracten ten opzichte van de begroting. De gemeentelijke index bleek hoger dan de index in de contracten waardoor de opbrengstdoelstelling werd verhoogd terwijl de contractwaarde minder toenam, dit veroorzaakt in dit geval het nadelige effect. Bij het toepassen van de gemeentelijke index was bekend dat dit in positieve of negatieve zin zou kunnen afwijken van de in de contracten gehanteerde index. De inkomsten zijn beperkt beïnvloedbaar, de lopende contracten kunnen niet worden verhoogd en voor nieuwe (aanvullende) contracten zijn geen of slechts beperkte mogelijkheden. Dit tekort is in dit geval onvermijdbaar omdat dit niet beïnvloedbaar is en het niet elders binnen het budget is op te vangen.

Dit tekort heeft niet te maken met de veranderende eisen aan nieuwe concessies voor reclame in de openbare ruimte. Wel hebben wij eerder aangegeven dat de (stapeling van) eisen zou kunnen leiden tot afname van de waarde van de concessies en dus ook een vermindering van inkomsten die eventueel op termijn in de begroting zou moeten worden verwerkt. Of dit daadwerkelijk optreedt is een vraag die zal moeten blijken bij toekomstige concessies, dit is van meer (markt)factoren afhankelijk dan alleen de eisen die wij stellen.

Vraagnummer: 354

Fractie	VVD
Portefeuillehouder(s)	Dennis de Vries Susanne Schilderman
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	2. Financieel vertrekpunt en toelichting
Paragraaf	2.3 Knelpunten en bijsturingen
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	19
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Gewijzigde systematiek indexering Vastgoedorganisatie: "Bij de voorjaarsnota 2024 was het niet meer mogelijk om dit financiële neveneffect mee te nemen als knelpunt"
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Hoe kan het dat dit pas een jaar na de Voorjaarsnota 2024 als 'knelpunt' naar boven komt? Dit leest als een voorzienbaar effect. Hoe kan het dat het college dit voorzienbare effect van de nieuwe manier van indexeren in 2024 niet in beeld had? Is hier opnieuw sprake van een rekenfout? Wanneer heeft het college dit knelpunt ontdekt? Is de raad hierin eerder meegenomen en zo nee, waarom niet?

Antwoord:

In de VJN 2024 is besloten tot een andere wijze van indexering. Na implementatie van deze wijziging bleek dat de gewijzigde systematiek een negatief effect had voor de vastgoedorganisatie, dit is iets anders dan een rekenfout. Omdat dit knelpunt pas in 2025 tot uiting zou komen is besloten om dit knelpunt in de VJN van 2025 op te nemen, zodat een afgewogen besluit gemaakt kon worden door uw raad over alle knelpunten. De raad is hier niet eerder van op de hoogte gebracht, omdat het knelpunt niet op 2024 van toepassing was.

Vraagnummer: 355

Fractie	VVD
Portefeuillehouder(s)	Senna Maatoug
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	3. Inhoudelijke ontwikkelingen die aandacht en bijsturing vragen
Paragraaf	3.4 Netcongestie
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	36
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	In deze Voorjaarsnota kondigt het college een doorbraakteam op het gebied van netcongestie aan. Welke bevoegdheden heeft dit team en hoe gaan zij concreet bijdragen aan het tegengaan van netcongestie in de gemeente Utrecht?

Antwoord:

Doel van het doorbraakteam is om te zorgen dat onorthodoxe maatregleen worden genomen en om stagnatie weg te nemen. Om netcongestie te verminderen en om ontwikkelingen ondanks netcongestie mogelijk te maken. Over de inrichting, governance en bevoegdheden is overleg met Provincie en Netbeheerders en gemeenten.

Doel van het doorbraakteam is om te zorgen dat onorthodoxe maatregelen worden genomen en om stagnatie weg te nemen. Om netcongestie te verminderen en om ontwikkelingen ondanks netcongestie mogelijk te maken. Hierover is overleg met Provincie en Netbeheerders en gemeenten hoe we dit het beste kunnen doen. Fysieke maatregelen zijn onder meer faciliteren of realiseren van batterijen en generatoren in de piek van stroomgebruik, trafohuisjes, energiehubs voor bedrijventerreinen, netbewuste nieuwbouw, integraal energiesysteem.

Vraagnummer: 356

Fractie	VVD
Portefeuillehouder(s)	Senna Maatoug
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	3. Inhoudelijke ontwikkelingen die aandacht en bijsturing vragen
Paragraaf	3.4 Netcongestie
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	36
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	In deze Voorjaarsnota wordt er geld geschoven vanuit het project Overvecht-noord aardgasvrij. Betekent dit dat het college haar doelstellingen voor het aardgasvrij maken van haar wijken worden bijgesteld? Waarom is er gekozen voor deze verschuiving?

Antwoord:

Nee, het college stelt haar doelstellingen voor het aardgasvrij maken van haar wijken niet bij. Er heeft inderdaad een verschuiving van gemeentelijke middelen voor het aardgasvrij maken van Overvecht Noord naar netcongestie plaatsgevonden. Deze middelen zijn de komende jaren niet nodig voor het aardgasvrij maken van deze wijk. Het aardgasvrij maken van Overvecht Noord gaat langer duren. Tegelijkertijd zien we op andere plekken in de energietransitie behoefte aan investeringsmiddelen, waardoor we nu een bijdrage leveren aan netcongestie en concreet kunnen bouwen aan het energiesysteem van de toekomst.
Nee, het college stelt haar doelstellingen voor het aardgasvrij maken van haar wijken niet bij. Het aardgasvrij maken van Overvecht Noord gaat langer duren. In de reserve aardgasvrije wijken zat een deel gemeentelijk geld en rijksgeld. De rijksmiddelen in de reserve blijven beschikbaar voor Overvecht Noord en gaan niet terug naar het Rijk. De gelden zijn als decentralisatie uitkering toegekend. Er is met Ministerie van BZK (nu overgenomen door RVO) een convenant gesloten rondom deze decentralisatie uitkering wat loopt t/m 2030. In overleg met het Rijk kunnen deze middelen mogelijk ook worden ingezet voor andere aardgasvrij projecten in de stad. Gesprekken hierover zijn nog niet opgestart. Het gemeentelijk deel wordt herbesteed als dekking voor Netcongestie. Er heeft inderdaad een verschuiving van gemeentelijke middelen voor het aardgasvrij maken van Overvecht Noord naar netcongestie plaatsgevonden.

Deze middelen zijn de komende jaren niet nodig voor het aardgasvrij maken van deze wijk. Het aardgasvrij maken van Overvecht Noord gaat langer duren. Tegelijkertijd zien we op andere plekken in de energietransitie behoefte aan investeringsmiddelen, waardoor we nu een bijdrage lever.

Vraagnummer: 357

Fractie	VVD
Portefeuillehouder(s)	Senna Maatoug
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	3. Inhoudelijke ontwikkelingen die aandacht en bijsturing vragen
Paragraaf	3.4 Netcongestie
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	37
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	In deze Voorjaarsnota gaat het college ervan uit dat 2,3 miljoen euro van de kosten voor de netcongestie-aanpak gedekt worden door het rijk of projectontwikkelaars. Waar is dit op gebaseerd? Hoe realistisch acht het college dat dit geld daadwerkelijk wordt toegekend? Wat gebeurt er als deze bijdrage van 2,3 miljoen euro uitblijft?

Antwoord:

De verwachting is dat met congestieverzachtende maatregelen, door inzet van batterijen en generatoren in de piek van het stroomgebruik, ontwikkelingen ondanks netcongestie mogelijk worden. Mogelijk kunnen die kosten (gedeeltelijk) door projectontwikkelaars worden betaald. We treden met het rijk in overleg over compensatie van een deel van de kosten. Wanneer deze compensatie uitblijft komen er extra kosten bij voor projectontwikkelaars, wordt het een knelpunt voor de gemeente zelf of valt de woningbouw stil.

Vraagnummer: 358

Fractie	VVD
Portefeuillehouder(s)	Susanne Schilderman
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	2. Financieel vertrekpunt en toelichting
Paragraaf	2.3 Knelpunten en bijsturingen
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	20
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Indexering Stadsbedrijven
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Het college geeft aan dat de nieuwe manier van indexeren een "risico" met zich meebracht. Hoe kan het dat dit knelpunt van 3 miljoen structureel per jaar pas een jaar na de Voorjaarsnota 2024 als knelpunt naar boven komt? Was de omvang niet toen al voorzienbaar? Wanneer heeft het college dit knelpunt ontdekt? Is de raad hierin eerder meegenomen en zo nee, waarom niet?

Antwoord:

De precieze omvang was op het moment van de Voorjaarsnota 2024 nog niet bekend omdat de index percentages op dat moment nog niet bekend waren. Om die reden is het benoemd als een risico en is de raad hier niet specifiek over geïnformeerd. Het knelpunt is gebaseerd op een inventarisatie in het voorjaar met betrekking tot de lopende contracten en de ontwikkeling van de prijzen. Verschillende contracten hebben verschillende indexen, waarbij de meeste uitgaan van de Grond- weg- en waterbouw index (GWW-index).

Vraagnummer: 359

Fractie	VVD
Portefeuillehouder(s)	Sharon Dijksma
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	2. Financieel vertrekpunt en toelichting
Paragraaf	2.3 Knelpunten en bijsturingen
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	21
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Begroting VNG-bijdrage ophogen
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Het college geeft over knelpunten bij andere verbonden partijen (VRU, RUD) aan dat het college erop inzet dat de verbonden partijen ook een besparing realiseren als onderdeel van de hervormingsbezuinigingen. Bij de VNG staat die tekst opmerkelijk genoeg niet. Verwacht het college dat de VNG ook een dergelijke besparing realiseert en zo nee, waarom niet?

Antwoord:

De Vereniging van Nederlanse Gemeenten (VNG) is géén verbonden partij maar een vereniging. Daarom is deze tekst niet opgenomen bij de VNG. Ook de VNG sorteert voor op het verlagen van de kosten. Zo stelt de VNG dit jaar voor bij de vaststelling van de contributie voor 2026 af te zien van de genoemde 1% ingroei en te volstaan met de indexatie. In de VNG-Kadernota en andere ALV-voorstellen vindt u meer informatie over de voorgestelde inzet van de VNG voor de komende periode waarin ook aandacht is voor de financiële problemen van gemeenten enerzijds en de slagvaardigheid van de VNG om die belangen te behartigen. Positief te waarderen is dat de bijdrage aan het Fonds GGU in 2026 slechts beperkt stijgt (€ 4,644 per inwoner ten opzichte van € 4,574 in 2025). Gezien de aanhoudende financiële druk op gemeenten, met name in het kader van het ravijnjaar, biedt deze gematigde stijging enige verlichting.

Vraagnummer: 360

Fractie	VVD
Portefeuillehouder(s)	Senna Maatoug
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	3. Inhoudelijke ontwikkelingen die aandacht en bijsturing vragen
Paragraaf	3.3 Investeringen in de groei van de stad
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	30
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Voor de langere termijn blijft de parkeerexploitatie risicovol en daarom stellen we voor de reserve parkeerexploitatie aan te vullen met 3,5 miljoen euro
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Kan het college de hier genoemde risico's uiteenzetten, kwantificeren (zo nodig geheim) en het gekozen risicobedrag van 3,5 miljoen onderbouwen?

Antwoord:

Het doel van de egalisatiereserve parkeerexploitatie is om verwachte en onverwachte schommelingen in bepaalde baten of lasten tussen de jaren te egaliseren. De reserve heeft een plafond van maximaal 15% van de parkeerbaten. De financiële risico's hebben betrekking op de parkeerduur en de betalingsbereidheid. Er is ook sprake van een langere gewenningsperiode voor het betaald parkeren in de nieuwe rayons.
We zien in 2024 bij het straatparkeren een kortere parkeerduur in het A1-gebied en een verschuiving naar het B1-gebied. Daarnaast zien we een daling van betalingsbereidheid. Met uitbreiding van het betaald parkeren nemen de totale verwachte baten in de parkeerexploitatie toe. Het plafond van de reserve is gerelateerd aan de omvang van de baten. Met de toevoeging van 3,5 miljoen euro is er extra dekking voor schommelingen in de parkeerexploitatie en past de reserve nog binnen het afgesproken plafond.

Vraagnummer: 361

Fractie	VVD
Portefeuillehouder(s)	Susanne Schilderman
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	3. Inhoudelijke ontwikkelingen die aandacht en bijsturing vragen
Paragraaf	3.3 Investeringen in de groei van de stad
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	30
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Techniek van het groeikadermechanisme: Voortzetting van de huidige systematiek in de gewijzigde omstandigheden rondom het gemeentefonds zou ertoe leiden dat we in 2040 ongeveer een kwart van onze inkomsten inzetten voor het groeikader.
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Kan het college dit nader toelichten, bijvoorbeeld in een tabel of een grafiek?

Antwoord:

De systematiek voor het gemeenfonds is gewijzigd, daarmee zie je dat groei van het aantal inwoners niet automatisch een toename van de gemeentefondsuitkering betekent. We kunnen de grote toename van het aandeel van de gemeentefondsuitkering voor het groeikader bij behoud van de voorheen gebruikte systematiek toelichten met een rekenvoorbeeld. Daarvoor kijken we eerst naar de Voorjaarsnota's van 2023 en 2024. Daarin werd 12,8 miljoen euro respectievelijk 12,3 miljoen euro aan inkomsten structureel apart gezet voor het groeikader. Per jaar is dat gemiddeld 12,5 miljoen euro. Dit bedrag komt overeen met ongeveer 1,5% van de algemene uitkering die we jaarlijks ontvangen uit het gemeentefonds (circa 850 miljoen euro). Als we jaarlijks 1,5% extra apart zetten voor het groeikader, in alle jaren van 2025 tot en met 2040 (16 jaar), dan telt dat op tot 16 keer 1,5%, oftewel zo'n 25%.

Vraagnummer: 362

Fractie	VVD
Portefeuillehouder(s)	Eelco Eerenberg
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	3. Inhoudelijke ontwikkelingen die aandacht en bijsturing vragen
Paragraaf	3.3 Investeringen in de groei van de stad
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	32
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Tabel 7
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	De positieve en negatieve getallen zijn in tabel 7 precies omgekeerd weergegeven ten opzichte van de tabel 6 op pagina 31. Kan het college positieve en negatieve getallen s.v.p. op een eenduidige wijze weergeven?

Antwoord:

Tabel 6 laat zien: 1. de totale baten vanuit de het gemeentefonds en OZB. 2. hoe deze baten worden ingezet (lasten). Tabel 7 laat zien aan welke programma's de budgetten worden toegekend (baten).

Vraagnummer: 363

Fractie	VVD
Portefeuillehouder(s)	Eva Oosters
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	2. Financieel vertrekpunt en toelichting
Paragraaf	2.3 Knelpunten en bijsturingen
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	0
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Knelpunt 12 exploitatie van de zwembaden
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	145, 146, 147, 148, 149, 150, 252, 254, 363, 403

Vraag	Wat zijn de gevolgen van het exploitatie tekort voor het aanbod van zwemactiviteiten in de stad? Welke maatregelen worden overwogen onder de exploitatiekosten te verlagen? Vind het college ook dat het onwesenlijk is om de tarieven voor gebruikers te verhogen?

Antwoord:

Op dit moment werken we alternatieve scenario's en bijsturingsmaatregelen uit om tot een afgewogen keuze te komen. We weten dus nog niet precies welke maatregelen leiden tot het beste scenario of bijsturingsmaatregel.
We werken aan een beter exploitatieresultaat door enerzijds te onderzoeken welke inkomsten we kunnen verhogen en anderzijds welke kosten kunnen worden verlaagd.
Daarbij is de sportnota het uitgangspunt. Indien een sluitende exploitatie binnen de kaders van de sportnota niet haalbaar is, vraagt dit om een aanpassing van huidige beleidskaders en/of tariefstelling en/of de programmering.

Vraagnummer: 364

Fractie	VVD
Portefeuillehouder(s)	Eva Oosters
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	2. Financieel vertrekpunt en toelichting
Paragraaf	2.2 Toelichting op het startsaldo
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	0
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Knelpunt 12 exploitatie tekort zwembaden in relatie met zwembad Máxima park
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Hoe wordt in de planvorming van zwembad maximapark rekening gehouden met de bestaande exploitatie tekorten? Wordt het plan voor zwembad maxima park geactualiseerd met de huidige inzichten van deze exploitatie uitdagingen en blijft het dan nog steeds haalbaar?

Antwoord:

Het ligt in de lijn der verwachting dat de bestaande exploitatie tekorten (hogere kosten, programmering & lagere opbrengsten) ook van toepassing kunnen zijn op het zwembad Maximapark. Wij zullen in het plan zwembad Maximabad rekening houden met de huidige inzichten van de exploitatie uitdagingen en daaraan de haalbaarheid toetsen.

Vraagnummer: 365

Fractie	VVD
Portefeuillehouder(s)	Eva Oosters
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	2. Financieel vertrekpunt en toelichting
Paragraaf	2.3 Knelpunten en bijsturingen
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	17,18
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Bijsturing 30 binnen sportcapaciteit
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	20, 133, 134, 135, 136, 214, 279, 350, 351, 365, 402

Vraag	Hoe wordt prioriteit gegeven aan de meest dringende sport behoefte in de groeiende wijken en in hoeverre worden sportverenigingen betrokken bij de totstandkoming van deze plannen?

Antwoord:

De optimalisatie van de binnensportcapaciteit is een proces waarin wij in nauw contact staan met sportverenigingen, SportUtrecht (de ogen en oren van de wijk) en de zaalverdelingscommissie. We kijken hierbij naar de meest knellende locaties en natuurlijk ook of locaties geschikt zijn voor specifieke sporten. Bij de totstandkoming van de plannen worden deze partijen bijeengebracht in het kader van ‘samen stad maken’. Op 10 maart 2025 is er specifiek voor de binnensport een bijeenkomst georganiseerd waar alle sportverenigingen uit de stad uitgenodigd zijn die gebruikmaken van een gemeentelijke sporthal die via zaalverdelingscommissie wordt verdeeld. Hierin is onder andere gesproken over de beperkingen van de binnensportcapaciteit, maar ook waar kansen liggen. Sportverenigingen zijn ook opgeroepen om met slimme ideeën te komen, zodat we de binnensportcapaciteit kunnen verruimen.

Vraagnummer: 366

Fractie	VVD
Portefeuillehouder(s)	Linda Voortman
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	
Paragraaf	
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	0
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Dit is een algemeen punt
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Hoe is het geseteld met Ondernemer Centraal? Hoeveel ondernemers verwacht het college het komende jaar te helpen? Hoeveel waren dat er vorig jaar? Hoe staat het met de ontwikkeling van de app? Hoeveel heeft dat tot nu toe gekost en hoeveel gaat dat kosten?

Antwoord:

In de brief van 6 mei is uw raad geïnformeerd over de efficiëntieslag van de dienstverlening van Ondernemer Centraal waarmee we verwachten zo veel mogelijk ondernemers te kunnen blijven ondersteunen. In het eerste kwartaal van 2025 zijn 63 toekomstgesprekken gevoerd en aan 62 ondernemers een vervolgtraject op maat aangeboden. Deze aantallen zijn lager vergeleken met het eerste kwartaal van 2024 waarbij er 140 toekomstgesprekken en 110 vervolgtrajecten op maat plaatsvonden. Over heel 2024 zijn in 427 toekomstgesprekken gevoerd en aan 442 ondernemers een vervolgtraject op maat aangeboden. In 2025 kunnen 500 toekomstgesprekken worden gevoerd en kan aan minimaal 100 ondernemers een vervolgdienstverleningstraject worden geboden.Met financiering vanuit landelijke subsidies ter hoogte van € 579.000 wordt nu gewerkt aan de ontwikkeling van een applicatie waarvan op zijn vroegst in de zomer van 2025 een eerste resultaat wordt verwacht. Deze eerste oplevering is echter nog niet bruikbaar voor gemeenten. We zijn afhankelijk van externe financiering om de volgende fase van de bouw in te gaan. Op dit moment is die financiering er nog niet. Het resultaat van fase twee zou een gebruiksklare applicatie zijn met koppelingen naar de andere gemeentelijke applicaties. Voor het verkrijgen van aanvullende financiering loopt een vraag bij BZK.

Vraagnummer: 367

Fractie	VVD
Portefeuillehouder(s)	Eva Oosters
Document	Eerste Bestuursrapportage 2025
Hoofdstuk	
Paragraaf	
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	58
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Meervoudig gebruik sportcapaciteit. Er wordt gestuurd op efficiënte gebruik van gemeentelijke vastgoed, hier worden sportorganisaties aangespoord om een ruimtes te delen.
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Hoe ondersteunt de gemeente sportverenigingen bij het realiseren van dit meervoudig gebruik en wordt daarbij rekening gehouden met de eisen specifiek toebehorend aan die sporten?

Antwoord:

Samen met de verenigingen en SportUtrecht kijken we op welke manier de gemeentelijke sportaccommodaties zo efficiënt mogelijk gebruikt kunnen worden en maken we daar met hen afspraken over. Via SportUtrecht wordt actief aangegeven dat sportverenigingen hun locatie gratis onder de aandacht kunnen brengen via gemeentelijke website van het Makelpunt. Op de website van het Makelpunt, hebben inmiddels meerdere sportverenigingen hun locatie online gezet wat kan leiden tot meervoudig gebruik. Waar nodig en mogelijk wordt beschikbare capaciteit gedeeld door meerdere verenigingen en/of sporten. We kijken samen met sport- en beweegaanbieders hoe we de accommodatie flexibel kunnen inrichten zodat die voldoet aan randvoorwaarden en eisen die voor de betreffende sporten van toepassing zijn. Voorbeelden van accommodaties die meervoudig worden gebruikt zijn het combinatieveld voor voetbal en American Football op sportpark Zuilense Vecht en binnensport accommodaties die we altijd multifunctioneel inrichten.

Vraagnummer: 368

Fractie	VVD
Portefeuillehouder(s)	Linda Voortman
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	Bijlage 1 - Hervormingen en bezuinigingen: totaallijst
Paragraaf	
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	47
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Herprioriteren, schrappen én gefaseerd uitvoeren van beleidsambities Werk & Inkomen
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	6

Vraag	Wat verstaat het college onder: "Herprioriteren, schrappen én gefaseerd uitvoeren van beleidsambities Werk & Inkomen" kan het college voorbeelden geven?

Antwoord:

We weten hebben nu nog niet welke beleidsambities moeten worden geschrapt. Vanaf 2026 moeten we het doen met minder beleidscapaciteit. Dit betekent dat we kritischer moeten kijken naar de beleidsinzet en we niet alles tegelijk kunnen doen. In het Uitvoeringsprogramma Werk en Inkomen hebben we al een eerste inzicht gegeven in de fasering van zaken die we eerst oppakken in 2025 en 2026. Ook wordt via een routemap in het uitvoeringsprogramma aangegeven wat we daarna op gaan pakken.

Vraagnummer: 369

Fractie	VVD
Portefeuillehouder(s)	Linda Voortman
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	Bijlage 1 - Hervormingen en bezuinigingen: totaallijst
Paragraaf	
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	47
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Verlagen re-integratiebudget
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Hoeveel is het totale re-integratiebudget? Waarom wordt juist hierop bezuinigd?

Antwoord:

Het re-integratiebudget voor 2025 bedraagt ca. 18 miljoen euro. Voor een toelichting op de bezuiniging verwijzen we naar de VJN 2025 p. 55/56.

Vraagnummer: 370

Fractie	VVD
Portefeuillehouder(s)	Susanne Schilderman
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	3. Inhoudelijke ontwikkelingen die aandacht en bijsturing vragen
Paragraaf	3.3 Investeringen in de groei van de stad
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	32
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Groei aantal inwoners
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	De groei van het aantal inwoners in 2025 was veel lager dan geraamd. Met welke groei van het aantal inwoners is rekening gehouden in 2026? Is het college daarin behoedzamer?

Antwoord:

De wijziging in de groeikadersystematiek houdt in dat we aansluiten bij de berekeningssystematiek van het rijk. De dekking koppelen aan 50% van het accres voor reele groei in het gemeentefonds en niet meer aan het aantal inwoners. We kiezen daarmee voor een mechanisme dat financieel toekomstbestendig en hiermee ook behoedzamer is.

Vraagnummer: 371

Fractie	VVD
Portefeuillehouder(s)	Rachel Streefland
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	2. Financieel vertrekpunt en toelichting
Paragraaf	2.3 Knelpunten en bijsturingen
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	17
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Waarom staat de opvang, begeleiding en activering ongedocumenteerde mensen hier opgenomen als knelpunt, terwijl dit geen wettelijke taak betreft?

Antwoord:

Zoals vastgesteld in de beleidsnota Utrecht Onderdak, vervullen wij als Utrecht onze wettelijke taak bij dakloosheid en borgen wij een humanitaire ondergrens. Deze hebben wij gedefinieerd op basis van internationaal en Europees humanitair recht en mensenrechtenverdragen. Dat doen wij voor ongedocumenteerde mensen dus middels opvang, begeleiding en activering. Daarnaast is het een wettelijke taak om de volksgezondheid en de openbare orde & veiligheid te waarborgen en is de bestuurlijke afspraak gemaakt dat gemeenten vanaf 2022 een geborgde aanpak op mensenhandel hebben. Door ongedocumenteerde mensen tijdelijk opvang en begeleiding te bieden richting een duurzaam toekomstperspectief, beogen we we om (de verergering van) gezondheidsproblemen maar ook uitbuiting/mensenhandel, overlevingscriminaliteit en overlast tegen te gaan.

Vraagnummer: 372

Fractie	VVD
Portefeuillehouder(s)	Rachel Streefland
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	3. Inhoudelijke ontwikkelingen die aandacht en bijsturing vragen
Paragraaf	3.2 Asiel en integratie
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	0
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Kopje 'Opvang asielzoekers'
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Onder de kop 'opvang asielzoekers' worden een aantal landelijke politieke ontwikkelingen beschreven. Deze lijken echter niet vertaald te worden naar een financiële tabel. Wat zijn de financiële implacties voor Utrecht van deze ontwikkelingen? Gaat Utrecht hier alvast geld voor reserveren? Zo nee, wat is dan de reden dat dit hier wel is opgenomen in de voorjaarsnota?

Antwoord:

We hebben hier de risico's beschreven die we zien aan het in het asielprogramma van het Rijk. Omdat het nog niet duidelijk is hoe de maatregelen eruit zien, wat de impact is en wanneer ze in werking treden kunnen we dit in deze voorjaarsnota nog niet vertalen naar financiele gevolgen voor Utrecht in 2027. Het is opgenomen in deze voorjaarsnota vanwege de inhoudelijke impact.

Vraagnummer: 373

Fractie	VVD
Portefeuillehouder(s)	Susanne Schilderman
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.2 Hervormingen en bezuinigingen
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	39
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Tabel 14: hervormingen en bezuinigingen
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Kan het college toelichten waarom het bedrag door de hervormingsbezuinigingen in 2029 hoger is dan het structurele bedrag?

Antwoord:

Voor de maatregel “Planningsoptimisme” is het bedrag in de kolom structureel 0,5 miljoen euro lager dan in jaar 2029 en voor "Ontkoppeling budget aantrekkelijke stad en toeristenbelasting" is het bedrag in de kolom structureel 258.000 euro hoger dan in jaar 2029. Per saldo komt hierdoor het bedrag in de kolom structureel hoger uit dan in 2029.

Vraagnummer: 374

Fractie	VVD
Portefeuillehouder(s)	Rachel Streefland
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	3. Inhoudelijke ontwikkelingen die aandacht en bijsturing vragen
Paragraaf	3.2 Asiel en integratie
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	28
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Kan het college nog iets meer toelichten wat een gecoördineerde (preventieve) aanpak voor EU-(arbeids)migranten inhoudt en betekent? Wellicht met concrete voorbeelden?

Antwoord:

Een gecoördineerde aanpak betekent een samenhangende inzet op ondermeer analyse, gericht op beter inzicht in doelgroep en grondoorzaken, een impuls voor informatievoorziening, dienstverlening en registratie stimuleren, het versterken van de relatie met werk en werkgevers en uitzendbureaus, mogelijk regionale afspraken, samenwerking met veiligheid, verbinding met zorg, in samenhang met opvang, met inzet op perspectief en preventie, aandacht voor huisvesting en woonsituaties, samenwerking met handhaving en inspectie.

Vraagnummer: 375

Fractie	VVD
Portefeuillehouder(s)	Sharon Dijksma
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	2. Financieel vertrekpunt en toelichting
Paragraaf	2.3 Knelpunten en bijsturingen
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	19
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Knelpunt VRU
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Er wordt aangegeven de bijdrage aan de VRU te willen verminderen. Hoe is het bedrag aan bezuiniging hiervoor berekend en tot stand gekomen? Is dit realistisch aangezien de VRU wettelijke taken uitvoert?

Antwoord:

Het bedrag aan bezuiniging is gelijk aan de hoogte van het knelpunt, dat bij de zienswijze op de Kadernota 2026 is geconstateerd. Gelet op de financiële situatie van de gemeente stellen wij voor om nieuwe knelpunten incidenteel op te lossen en daarom wordt er vooralsnog van uitgegaan dat de VRU zelf een bijdrage levert voor het oplossen van het structurele knelpunt. Dit sluit aan bij de inzet om verbonden partijen ook een besparing te laten realiseren als onderdeel van de hervormingsbezuinigingen. Op dit moment werkt de VRU aan toekomstscenario's, waarbij besparingsmogelijkheden in beeld gebracht worden. Op basis van de uitkomsten hiervan zullen keuzes worden voorgelegd.

Vraagnummer: 376

Fractie	VVD
Portefeuillehouder(s)	Dennis de Vries
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	Bijlage 1 - Hervormingen en bezuinigingen: totaallijst
Paragraaf	
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	0
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Erratum ja of n.v.t.?	ja
Heeft relatie met vraag	68, 345, 387,394

Vraag	Onder het differentiëren dienstverlening wijkbureaus staat dat we kiezen voor differentiatie van onze inzet op drie kerntaken per wijk en dat we in sterke buurten doen een stap terug en niet meer actief zijn op alle kerntaken. Welke buurten ziet het college als sterke buurten? Waar is de aanname op gebasseerd dat deze buurten de kerntaken van het wijkbureau niet nodig hebben?

Antwoord:

Zie ook vraag 68
Wijken heeft drie kerntaken, a) aanspreekpunt voor Utrechters, b) helpen bij realiseren van ideeën en initiatieven en c) verbinden van buurtkennis met beleid, strategie en uitvoering- op basis van een inhoudelijk afwegingskader. We voeren die kerntaken in alle wijken uit, maar de mate waarin of de manier waarop verschilt. De wijkbureaus blijven voor iedereen bereikbaar per mail en telefoon maar niet in iedere wijk zal het wijkbureau ook fysiek open blijven als de plek waar bewoners terecht kunnen voor hun vragen. Die inloop organiseren we op een andere manier. In alle wijken gaan medewerkers naar bewoners toe bijvoorbeeld door spreekuren te organiseren op plekken in de buurt waar bewoners toch al komen. Daardoor kunnen we onze dienstverlening beter afstemmen op wat een wijk of buurt nodig heeft, wat we daar willen bereiken en welke inzet daarvoor nodig is. Dit maatwerk verbetert onze dienstverlening en maakt het mogelijk om in sterke buurten een stap terug te doen en in specifieke andere buurten meer impact te maken. Sterke buurten zijn buurten met een hoge sociale cohesie en een hoge mate van zelfredzaamheid. Inwoners in deze buurten weten goed de weg in de samenleving en naar de gemeente.

Vraagnummer: 377

Fractie	VVD
Portefeuillehouder(s)	Dennis de Vries Linda Voortman Sharon Dijksma
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	Bijlage 1 - Hervormingen en bezuinigingen: totaallijst
Paragraaf	
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	57
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	68, 376

Vraag	Mag de VVD fractie er vanuit gaan dat Motie 306 uit 2024 door het college wordt opgevolgd en dat dit betekent dat er geen wijzingen in de dienstverlening zullen plaatsvinden bij het Wijkservicecentrum Vleuten-De Meern?

Antwoord:

De dienstverlening op het wijkservicecentrum Vleuten- De Meern van burgerzaken zal blijven bestaan en de dienstverlening van Wijken wordt meegenomen in de hervormingsbezuiniging differentiatie wijkbureau. Zie voor de differentiatie wijkbureau ook de vragen 68 en 376.

Vraagnummer: 378

Fractie	VVD
Portefeuillehouder(s)	Eva Oosters
Document	Meerjarenprogramma Ruimte
Hoofdstuk	
Paragraaf	
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	29
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Sport
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Waarom staat er niks in het programma over een extra veld bij SV Kampong? En hoe staat het met de inzet bij sportpark Overvecht-Noord en de daarlopende discussie over sportcapaciteit en gebruik?

Antwoord:

In de variantenstudie Maarschalkerweerd Noord is onderzocht hoe sportvelden (en groen en recreatie) in Maarschalkerweerd Noord toegevoegd kunnen worden. Uit de studie blijkt dat om ruimte te maken voor het aanleggen van nieuwe veld(en) er een aanpassing (herinrichting/bouwrijp maken) van het sportpark/gebied nodig is. Voor deze aanpassingen zijn geen middelen beschikbaar. In de programmering zijn er daarom geen middelen voor velden bij Kampong (sportpark Maarschalkerweerd) opgenomen.
Met betrekking tot de sportcapaciteit op sportpark Overvecht Noord en de voorgenomen verhuizing van URV is een oplossingsrichting voorhanden waarover de raad voor de zomer wordt geïnformeerd.

Vraagnummer: 379

Fractie	VVD
Portefeuillehouder(s)	Susanne Schilderman Eva Oosters
Document	Meerjarenprogramma Ruimte
Hoofdstuk	
Paragraaf	
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	50
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Tabel: Actualisatie uitvoeringsprogramma Sporten, spelen en bewegen
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Waarom is er zo een groot verschil in bedragen tussen Overvecht en Binnenstad en bijvoorbeeld Leidsche Rijn of Vleuten en de Meern? Welke keuzes liggen hieraan ten grondslag?

Antwoord:

Vanaf 2025 gaan we bij de keuzes voor investeringen in het uitvoeringsprogramma Sporten, spelen en bewegen, uit van de meest urgente plekken uit de wijkspeelruimtescans: buurten waarin de speelruimte op zowel kwaliteit als kwantiteit niet voldoet aan de norm. We prioriteren daarbij op basis van sociaal economische positie op buurtniveau en buurtagenda gebieden (ongelijk investeren voor gelijke kansen), zoals omschreven in het MPR, pagina 48: Document Viewer - U-reka Gemeente Utrecht. Dat verklaart de verschillen tussen de wijken. De binnenstad wijkt in 2025 van deze afweging af vanwege de lastige zoektocht naar meer speelruimte in de noordelijke binnenstad.

Vraagnummer: 380

Fractie	VVD
Portefeuillehouder(s)	Eva Oosters
Document	Eerste Bestuursrapportage 2025
Hoofdstuk	
Paragraaf	
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	0
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Uit de cijfers blijkt een vermindering aan investering in toegankelijke sportvoorzieningen. Uitbreiding investeringen dalen net 12 miljoen en ook vervanging investeringen worden verminderd.
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Welke specifieke projecten zijn geschrapt dan wel uitgesteld ten gevolge en hoe worden sportverenigingen geïnformeerd en betrokken bij deze bijstellingen?

Antwoord:

De volgende projecten zijn de afgelopen periode geschrapt of uitgesteld:
- De budgetten voor Sporthal Voordorp en sporthal Vleuten zijn gebruikt voor andere financiële knelpunten.
- Sportpark Nieuw Welgelegen: twee sportvelden uitgesteld van 2027 tot 2030. Twee velden zijn uitgesteld tot nader order.
- Zwembad Maximark uitgesteld van 2026 tot 2029.
- Maarschalkerweerd Noord: realisatie van twee sportvelden en omzetting van twee grasvelden naar kunstgras -uitgesteld tot nader order.
- Korfbalveld Hoograven uitgesteld tot nader order.

Voor overige tekorten aan sportvoorzieningen geldt dat die niet geprogrammeerd kunnen worden in het MPR, omdat daar geen middelen voor zijn.

Vraagnummer: 381

Fractie	VVD
Portefeuillehouder(s)	Eva Oosters
Document	Eerste Bestuursrapportage 2025
Hoofdstuk	
Paragraaf	
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	0
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Forse daling investeringen in sportvoorzieningen (uitbreiding én vervanging). In 2025 zien we een duidelijke afname: Uitbreiding sportvoorzieningen 2024: 190,3 miljoen, 2025: 162,4 miljoen. Vervanging sportvoorzieningen: 2024: 71,3 miljoen, 2025: 66,4 miljoen.
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Kan het college toelichten waarom de investeringsruimte voor toegankelijke sportvoorzieningen substantieel is afgenomen in de Voorjaarsnota 2025 ten opzichte van 2024, zowel op het vlak van uitbreiding als vervanging? Wat betekent dit voor het tempo van realisatie van sportvoorzieningen in groeigebieden zoals Leidsche Rijn en Vleuten-De Meern?

Antwoord:

De investeringsruimte is afgenomen vanwege projecten die in de VJN 2024 zijn geschrapt dan wel uitgesteld vanwege noodzakelijke bezuinigingen. Zie ook het antwoord op vraag 380.
Er gaan de nodige uitbreiding- en vervangingsinvesteringen door. Zoals de uitbreiding met 3 sporthallen en zwembad Maximapark, de vervanging van sporthal Lunetten en uitbreiding met 2 sportvelden op sportpark Nieuw Welgelegen en vervanging van sportvelden. Voor grote gebouwde sportvoorzieningen zoals sporthallen en het zwembad gelden de beperkingen vanuit netcongestie. Het uitwerken van mogelijke alternatieven kost tijd en kan projecten vertragen.
In Leidsche Rijn Vleuten de Meern geldt dat eind 2023 sporthal Het Plein is opgeleverd. Op dit moment wordt gewerkt aan de planvorming voor het nieuwe zwembad Maximapark (planning 2029) en de realisatie van een nieuw rugby (planning 2025)- en hockeyveld (planning 2027) op sportpark Rijnvliet.

Vraagnummer: 382

Fractie	VVD
Portefeuillehouder(s)	Susanne Schilderman
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	
Paragraaf	
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	0
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Dit is een algemeen punt over economie
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Het programma economie heeft maar weinig capaciteit. Er is onduidelijkheid op welke dienstverlening het college wil inzetten. Kan hier duidelijkheid over geboden worden?

Antwoord:

We nemen aan dat deze vraag gaat over dienstverlening aan ondernemers. De dienstverlening aan ondernemers vindt op verschillende manieren plaats. Het college zet o.a. in op hulp bij (internationale) bedrijven die zich willen vestigen, begeleiding bij complexe vergunningtrajecten, advies en ondersteuning om de onderneming te versterken (Ondernemer Centraal), dienstverlening om innovatieve ondernemers verder te helpen (via de ROM). Daarnaast kunnen ondernemers, net als inwoners, zich voor reguliere vragen melden bij het klant contactcentrum.

Vraagnummer: 383

Fractie	VVD
Portefeuillehouder(s)	Susanne Schilderman Eva Oosters
Document	Meerjarenprogramma Ruimte
Hoofdstuk	
Paragraaf	
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	73
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Leefbaarheid USP
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Welke voorzieningen worden met de UU en Stichting USP besproken worden en in welke mate wordt de haalbaarheid daarvan ingeschat? Welke daarvan zijn op korte termijn realiseerbaar?

Antwoord:

De UU, de stichting USP en de gemeente zijn gezamenlijk met andere USP-partijen waaronder woonbesturen, de HU, de SSH, de huisarts, BOKS en Dock betrokken bij de studentcouncil. Binnen de studentcouncil wordt besproken hoe in gezamenlijkheid de leefbaarheid op het USP kan worden aangepakt en verbeterd. Eén van de voorzieningen waaraan wordt gewerkt is een laagdrempelige ontmoetingsruimte; dit najaar zal hier meer duidelijkheid over zijn.
Verder zijn de UU en de gemeente dit voorjaar gestart met het planproces om de doelen en ambities van de omgevingsvisie USP 2040 uit te werken naar een nieuw omgevingsplan USP. Hiermee wordt ook uitwerking gegeven aan de voorzieningen zoals genoemd in de omgevingsvisie USP. Nadat de raad het nieuwe omgevingsplan USP vaststelt kunnen we starten met de realisatie van nieuwe voorzieningen.

Vraagnummer: 384

Fractie	VVD
Portefeuillehouder(s)	Eva Oosters Rachel Streefland
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.2 Hervormingen en bezuinigingen
Subparagraaf	Thema 7: Verdienvermogen benutten
Bladzijde (in pdf)	0
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Participatie
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Er wordt extra ingezet op eigenaarschap van de Utrechter. Hoe kan dat leiden tot minder proceskosten?

Antwoord:

Dat kan op verschillende manieren:
- Doordat wij niet de trekkersrol vervullen
- Doordat wij kaders maken op hoofdlijnen met minder gedetailleerde regels, wat minder tijd kost
- Doordat Utrechters vaak beter andere Utrechters weten te bereiken dan wij als gemeente doen en daarmee ervaringskennis beter wordt geborgd en ingebracht in de plannen. Dit kan leiden tot snellere besluitvorming.
- Doordat Utrechters zich verantwoordelijk voelen, kan dat leiden tot minder bezwaar- en beroepsprocedures of minder handhavingskosten. Utrechters verhouden zich tot elkaar in plaats van tot de gemeente.

Vraagnummer: 385

Fractie	VVD
Portefeuillehouder(s)	Sharon Dijksma
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	Bijlage 2 - Hervormingen en bezuinigingen: per maatregel toegelicht
Paragraaf	
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	0
URL / Blz op website	55

Verbijzondering/context	
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	181

Vraag	Uit deze paragraaf lijkt te volgen dat er jaarlijks en structureel 131.000 euro enkel aan de inzetop Al Fitrah werd uitgegeven, klopt dit beeld? Zo nee, wat zit er nog meer in deze bezuiniging?

Antwoord:

De aanpak van maatschappelijke spanningen en polarisatie is en blijft de komende periode een urgente uitdaging. De geopolitieke ontwikkelingen en oorlogen die gaande zijn, andere ontwikkelingen rondom bijvoorbeeld migratie, klimaat en huizenmarkt blijven zorgen voor spanningen, ook in onze stad.
De afgelopen jaren is ingezet op bewustwording rondom de aanpak en preventie van schadelijke polarisatie. Daardoor is de aanpak van schadelijke polarisatie niet meer bij uitstek een veiligheidsvraagstuk, maar een onderwerp dat meer en meer gemeentebreed aandacht krijgt. De kennis en vaardigheden om met polarisatie en spanningen om te gaan is hierdoor breed in de organisatie toegenomen.
Mede hierdoor en doordat minder inzet nodig is op het onderwerp problematisch gedrag (o.a. inzet op alFitrah), is minder personele capaciteit in dit programma nodig.

Vraagnummer: 386

Fractie	CDA
Portefeuillehouder(s)	Eelco Eerenberg Dennis de Vries
Document	Meerjarenprogramma Ruimte
Hoofdstuk	Geen nadere definiëring van toepassing
Paragraaf	
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	14
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Wat is het college precies van plan te gaan doen aan de opgave voor gemeente, corporaties en marktpartijen, als het gaat om het feit dat de nieuwbouwproductie van middenhuur en betaalbare koop de vraag niet kan bijbenen?

Antwoord:

De afgelopen 2 jaar hebben met de Utrechtse aanpak voor meer dan 7.300 woningen maatregelen genomen en in de 5e tranche worden voor nog eens 4.000 woningen maatregelen voorgesteld. In totaal worden dan voor circa 3.000 woningen in het middensegment maatregelen genomen. Na een dip ontstaan door meerdere oorzaken verwachten we in 2025 weer meer dan 3.000 woningen in aanbouw te nemen en dit ook de aankomende jaren te doen. In de verdeling kunnen we niet inzetten op nog meer betaalbaar, maar zou dan naar een herverdeling met sociaal gekeken moeten worden, maar voor beide groepen is het belang groot. Inhalen op productie betekent meer woningen in alle segmenten.

Vraagnummer: 387

Fractie	CDA
Portefeuillehouder(s)	Dennis de Vries
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	Bijlage 2 - Hervormingen en bezuinigingen: per maatregel toegelicht
Paragraaf	Thema 4: Organiseren gemeentelijke dienstverlening en wijkgericht werken
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	57
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	In sterke buurten doen we een stap terug en zijn we niet meer actief op alle kerntaken.
Erratum ja of n.v.t.?	ja
Heeft relatie met vraag	68, 345, 376, 394

Vraag	Wat bedoelt het college precies met de stelling dat het in “sterke” buurten niet meer actief is op alle kerntaken van het wijkbureau, op welke kerntaken wordt daar bezuinigd, en hoe borgt het college dat álle Utrechters – ongeacht de wijk waarin zij wonen – toegang houden tot een laagdrempelig aanspreekpunt en passende ondersteuning vanuit het wijkbureau?

Antwoord:

Zie de vragen 68 en 376

Vraagnummer: 388

Fractie	CDA
Portefeuillehouder(s)	Susanne Schilderman
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	3. Inhoudelijke ontwikkelingen die aandacht en bijsturing vragen
Paragraaf	3.3 Investeringen in de groei van de stad
Subparagraaf	Impact wijzigingen systematiek groeikader op Voorjaarsnota 2025
Bladzijde (in pdf)	0
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Groeikader: neerwaartse bijstelling referentiekader 2025 ad 1,2 mio in (detail)tabel 7, echter niet in (gecomprimeerde) tabel 3?
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Door lagere groei van aantal inwoners wordt het referentiekader 2025 met 1,2 mio lager. Ik zie dit bedrag voor 2025 echter niet terug in tabel 3 op pagina 14 in de regel 'Referentiekader: bijstelling budget wettelijke taken'. Hoe / waar wordt dit bedrag dan verwerkt? Is dit onderdeel van de 'autonome ontwikkeling' Doorwerking groeikader in gemeentefonds 2025?

Antwoord:

In de oude systematiek vindt er nacalculatie plaats op de aantallen. Het werkelijke aantal inwoners wordt vergeleken met begroot (berekening VJN24). Tabel 6 geeft aan dat er 1,2 miljoen budget te veel gereserveerd is voor het referentiekader, omdat het werkelijk aantal inwoners 2025 veel lager is dan waar er begrotingstechnisch meegerekend is (Voordeel). Tabel 7 laat zien bij welke programma's dit te veel gereserveerde budget gaan terughalen (Nadeel). Immers we verwachten dat de werkelijke kosten in 2025 lager zullen zijn. Voor het financiële beeld zijn de tabellen 6 en 7 neutraal. Daarom ziet u het bedrag niet terug op in tabel 3.

Vraagnummer: 389

Fractie	CDA
Portefeuillehouder(s)	Susanne Schilderman
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	3. Inhoudelijke ontwikkelingen die aandacht en bijsturing vragen
Paragraaf	3.3 Investeringen in de groei van de stad
Subparagraaf	3.3.3 Grip op investeringen
Bladzijde (in pdf)	35
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Besparingen op kapitaallasten door grip op investeringen en in samenhang daarmee vermindering van planningsoptimisme zijn in deze voorjaarsnota meegenomen in de hervormingsbezuinigingen, oplopend naar 4,1 miljoen euro structureel.
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Begrijpen wij dit goed en is door een investeringsplafond van 65% dit dan 'perpetueel' / structureel van aard? Hoe zijn deze bedragen onderbouwd?

Antwoord:

De bezuiniging is structureel ingeboekt ("perpetueel"). Bij grote investeringsportefeuilles treedt namelijk altijd bij een deel van de investeringsprojecten uitvoeringsvertraging op. Dat leidt elk jaar weer tot incidentele besparingen. Dit komt doordat kapitaallasten pas op de begroting drukken vanaf het eerste kalenderjaar na oplevering van een investering. Bij vertraging in de oplevering van investeringen ontstaat een incidentele besparing op kapitaallasten. En omdat altijd bij een deel van de investeringen vertraging optreedt kunnen we hiervoor een structurele bezuiniging inboeken.
Het bedrag is een inschatting die tot stand is gekomen door het realisatiepercentage toe te passen op de geraamde kapitaallasten. De verwachting is dat het verschijnsel planningsoptimisme structureel van aard is, maar dat de omvang ervan afneemt, omdat vertraagde investeringen op een later moment wel tot kapitaallasten leiden.

Vraagnummer: 390

Fractie	CDA
Portefeuillehouder(s)	Susanne Schilderman Eelco Eerenberg
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	3. Inhoudelijke ontwikkelingen die aandacht en bijsturing vragen
Paragraaf	3.3 Investeringen in de groei van de stad
Subparagraaf	3.3.3 Grip op investeringen
Bladzijde (in pdf)	31
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Groeikader: Ook voegen we een bedrag van 5,483 miljoen euro toe aan de reserve Grondexploitaties ten behoeve van de transitie naar de nieuwe bestendige bekostigingssystematiek en de urgente opgaven verbonden aan gebiedsontwikkeling.
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	218, 267

Vraag	Wat is de onderbouwing van dit bedrag?

Antwoord:

Dit is een combinatie van de inschatting van de risico's vanwege de urgente opgave verbonden aan gebiedsontwikkeling (zoals netconcongestie, de betaalbaarheid van maatschappelijke voorzieningen en businesscases die onder druk staan) en de hiervoor beschikbare ruimte in het financieel beeld. Dit geld is nodig omdat de bekostiging uit het groeikader wegvalt en er nog geen nieuwe bekostigingssystematiek is voor investeringen in nieuwe woningen, buurten en voorzieningen.

Vraagnummer: 391

Fractie	CDA
Portefeuillehouder(s)	Susanne Schilderman
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	2. Financieel vertrekpunt en toelichting
Paragraaf	2.2 Toelichting op het startsaldo
Subparagraaf	Herijking Gemeentefonds (laatste tranche 2022)
Bladzijde (in pdf)	14
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Doorwerking oude groeikader in gemeentefonds: Actualisatie van het gemeentefonds op basis van de verwachte groei in 2025 leidt tot een nadelig effect, onder andere door een lagere groei van het aantal inwoners en woningen dan verwacht. De groei voor het jaar 2026 wordt betrokken bij het groeikader nieuwe stijl. Bedrag 2025 5,4 mio.
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Wat is de onderbouwing van dit bedrag?

Antwoord:

Zoals toegelicht in de Voorjaarsnota leidt de actualisatie van het gemeentefonds op basis van de verwachte groei in 2025 tot een nadelig
effect, onder andere door een lagere groei van het aantal inwoners en woningen dan verwacht. Het nadelige effect voor 2025 bedraagt circa 5,4 miljoen euro en dit loopt op naar structureel 7,4 miljoen euro vanaf 2026. In de Voorjaarsnota 2024 werd uitgegaan van een groei van structureel 11,9 miljoen euro. Bij de actualisatie op basis van de laatste circulaires blijkt de groei uit te komen op 4,5 miljoen euro structureel. Oftewel een nadelig verschil van 7,4 miljoen euro.

Vraagnummer: 392

Fractie	CDA
Portefeuillehouder(s)	Dennis de Vries Susanne Schilderman
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Inschattingen inkomsten Rijk en overig
Subparagraaf	1. Inschatting inkomsten Jeugd
Bladzijde (in pdf)	44
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	inkomsten Rijk voorgaande jaren jeugdzorg ad 12,8 miljoen over 2023 en 2024.
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	97

Vraag	Hoe groot (procentueel) schatten jullie zelf dat wordt nabetaald?

Antwoord:

De VNG heeft een afspraak gemaakt met het kabinet dat uiterlijk bij de komende Miljoenennota duidelijkheid wordt gegeven over het al dan niet bieden van compensatie van het tekort op jeugd over de jaren 2023 en 2024. In afwachting daarvan is de aangekondigde juridische procedure opgeschort. Het is op dit moment nog lastig in te schatten wat de val van het kabinet betekent voor deze afspraak. Los daarvan heeft de VNG al aangekondigd dat de Staat in gebreke zal worden gesteld als op 16 september bij Prinsjesdag niet aan de wettelijke verplichting wordt voldaan om gemeenten te compenseren voor de uitgaven voor de jeugdzorg in 2023 en 2024. Voor Utrecht komt dit neer op het volledige bedrag van 12,8 miljoen euro (zijnde 50% van de tekorten over beide jaren).

Vraagnummer: 393

Fractie	CDA
Portefeuillehouder(s)	Linda Voortman
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	Bijlage 2 - Hervormingen en bezuinigingen: per maatregel toegelicht
Paragraaf	Thema 2: Scherper prioriteren in beleid en werk
Subparagraaf	Geen nadere definiëring van toepassing
Bladzijde (in pdf)	50
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Sluiten KCC (Klant contact center) op woensdag- en vrijdagmiddag: We sluiten het Klantcontactcentrum (KCC) op de dagdelen waarop er minder contact wordt opgenomen: woensdagen vrijdagmiddag na 13 uur.
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	221, 222

Vraag	Is de toegankelijkheid zo voldoende gewaarborgd? Zijn hier cijfers over?

Antwoord:

Zie ook het antwoord op vraag 222.

Year..	maandag	dinsdag	woensdag	donderdag	vrijdag
2023	23,4%	21,1%	19,6%	18,7%	17,2%
2024	23,7%	20,9%	19,1%	18,3%	18,0%
2025	22,3%	20,8%	19,6%	18,9%	18,4%

% van het totale aantal contactpunten van het KCC

Vraagnummer: 394

Fractie	CDA
Portefeuillehouder(s)	Dennis de Vries
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	Bijlage 2 - Hervormingen en bezuinigingen: per maatregel toegelicht
Paragraaf	Thema 4: Organiseren gemeentelijke dienstverlening en wijkgericht werken
Subparagraaf	Geen nadere definiëring van toepassing
Bladzijde (in pdf)	57
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	"Differentiëren dienstverlening wijkbureaus: We bezuinigen op de dienstverlening in de wijkbureaus. We zijn niet meer actief op alle kerntaken. "
Erratum ja of n.v.t.?	ja
Heeft relatie met vraag	68, 345, 376, 387

Vraag	Wat houdt dit specifieker in, welke kerntaken niet meer? (aanspreekpunt, helpen, verbinden?) voorbeelden?

Antwoord:

Zie de vragen 68 en 376

Vraagnummer: 395

Fractie	CDA
Portefeuillehouder(s)	Senna Maatoug
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	Bijlage 2 - Hervormingen en bezuinigingen: per maatregel toegelicht
Paragraaf	Thema 2: Scherper prioriteren in beleid en werk
Subparagraaf	Geen nadere definiëring van toepassing
Bladzijde (in pdf)	53
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	"Middelen MPB (Meerjarenprogramma bereikbaarheid) structureel met 1 miljoen euro verlagen: Er is wel ruimte om de middellange termijn te bezuinigen. We passen een kasschuif toe voor wat betreft de gereserveerde middelen voor de NRU (jaarlijks 1 miljoen euro), omdat op dit moment onzeker is of de investeringen op korte termijn noodzakelijk zijn. Mocht onze inzet toch resulteren in eerdere realisatie dan zal hier alsnog incidenteel geld voor vrij worden gemaakt. Hiertoe nemen we een risico op in het weerstandsvermogen. "
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	44

Vraag	Klopt het dat je eigenlijk gewoon middelen voor NRU zo elimineert? Je verschuift ze, maar ze worden wsch ook gewoon gebruikt. Het weerstandsvermogen kan dalen, hoe groot achten jullie het risico?

Antwoord:

We stoppen tijdelijk met reserveren van middelen voor de lange termijn aanpak omdat er een kleine kans is dat we deze op korte termijn nodig hebben. Indien dit toch het geval is, zal alsnog incidenteel geld vrij worden gemaakt en zullen we hiervoor herprioriteren. Het risico dat het weerstandsvermogen daalt is klein. Voor de korte-termijn-maatregelen (ktm) voor de NRU houden we de huidige gereserveerde middelen aan. Voor meer informatie over de NRU verwijzen we naar de laatste raadsbrief van maart 2024

Vraagnummer: 396

Fractie	CDA
Portefeuillehouder(s)	Susanne Schilderman
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	2. Financieel vertrekpunt en toelichting
Paragraaf	2.2 Toelichting op het startsaldo
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	15
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Toeristenbelasting: +4,5 mio door structureel hogere realisatie. Opwaarste trend van 6%: realistisch?
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	119, 327, 348, 406

Vraag	Hoe realistisch is dat? wat zijn toekomst prognoses?

Antwoord:

Zie vraag 348

Vraagnummer: 397

Fractie	CDA
Portefeuillehouder(s)	Susanne Schilderman
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	2. Financieel vertrekpunt en toelichting
Paragraaf	2.2 Toelichting op het startsaldo
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	15
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Indexeringen: nu CPI, maar nieuwe CAO-afspraken worden opgenomen in Programmabegroting 2026. Effect?
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Is al meer bekend of het effect bij afwijkende percentages?

Antwoord:

De exacte doorrekening van de CAO effecten is op dit moment nog niet bekend maar wordt betrokken bij de opstelling van de Programmabegroting 2026.

Vraagnummer: 398

Fractie	CDA
Portefeuillehouder(s)	Dennis de Vries
Document	Meerjarenprogramma Ruimte
Hoofdstuk	
Paragraaf	
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	14
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Op pagina 15 van de MPR 2024 stond de opmerking: Tegelijkertijd constateren we dat de corporaties onvoldoende leencapaciteit richting 2030 hebben om het gewenste aantal woningen vastgelegd in de Woondeal te realiseren.
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Deze opmerking keert niet terug in de MPR 2025. Betekent dit dat dit probleem is opgelost?

Antwoord:

Nu de huurbevriezing van tafel is, is het financiële beeld bij de corporaties nagenoeg gelijk aan 2024. Er blijven spanningen bestaan en er blijven daarmee richting en na 2030 risico's. De corporaties hebben we woondeal wel getekend en zetten zich in om de gestelde doelen te halen. De tekst had er dit jaar dus ook weer kunnen staan.

Vraagnummer: 399

Fractie	CDA
Portefeuillehouder(s)	Dennis de Vries Eelco Eerenberg
Document	Meerjarenprogramma Ruimte
Hoofdstuk	
Paragraaf	
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	18
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	De percentages uit de tekst en het taartdiagram verschillen.
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	34% of 35% zelfstandige sociale huurwoningen?

Antwoord:

Het percentage is de taartdiagram klopt. Het aantal in de tekst had 29% en 35% moeten zijn.

Vraagnummer: 400

Fractie	CDA
Portefeuillehouder(s)	Rachel Streefland
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	2. Financieel vertrekpunt en toelichting
Paragraaf	2.3 Knelpunten en bijsturingen
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	43
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Rijksinkomsten Landelijke Vreemdelingenvoorziening
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Op basis waarvan is de inschatting gemaakt dat het Rijk deze bijdrage structureel zal blijven doen? Zorgt de val van het kabinet voor een nieuw perspectief op korte termijn?

Antwoord:

Deze inschatting is gemaakt op basis van recente jurisprudentie, specifiek twee recente uitspraken van de voorzieningenrechter (in december 2024) en de bestuursrechter op 26 mei 2025). De voorzieningenrechter van de Rechtbank Utrecht oordeelde in december dat de Minister dient bij te dragen aan de opvang van voormalig LVV-deelnemers uit Utrecht tot vier weken na beslissing op bezwaar, om te voorkomen dat zij in een situatie van materiële deprivatie terechtkomen. (juridische begeleiding, activering valt buiten de scope van deze uitspraak. Op 26 mei 2025 sprak de bestuursrechter van de Rechtbank Den Haag (zittingplaats Amsterdam) uit dat de opvang van een specifieke groep LVV-deelnemers in Amsterdam niet zonder nader onderzoek naar de individuele omstandigheden beëindigd had mogen worden. Daarbij stelde de rechter dat als voor toelating in de VBL de voorwaarde wordt gesteld om mee te werken aan terugkeer, dan zal er daarnaast, als vangnet, ook nog altijd een opvangvorm nodig zijn die onvoorwaardelijk is (de LVV/lokale opvangvoorzieningen hebben de afgelopen jaren dit alternatief gevormd). De rechtbank Amsterdam heeft op 26 mei 2025 ook besloten dat het Europees Verdrag van de Rechten van de Mens, het Europees Sociaal Handvest, de artikelen 1, 4 en 7 (Europese grondwet), het Changu arrest van het Europees Hof van Justitie in Luxemburg en de Europese Terugkeerrichtlijn het uitgangspunt vormen bij het zonder voorwaarden verstrekken van opvang aan ongedocumenteerden voor de Nederlandse Staat. Dat betekent dat de Staat ongedocumenteerde mensen niet in een staat van "materiële deprivatie"mag brengen. We gaan er van uit dat de huidige en toekomstige Nederlandse regering haar mensenrechtelijke verplichtingen en uitspraken van der rechterlijke macht respecteert en uitvoert. Gezien ook de bewezen effectiviteit van de LVV is de inschatting gemaakt dat het Rijk vanwege juridische aanspraken zal blijven bijdragen aan deze alternatieve vorm van opvang. De val van het kabinet biedt op korte termijn geen nieuw perspectief, mogelijk wel op de langere termijn (bijv. na de formatie van een nieuw kabinet).

Vraagnummer: 401

Fractie	CDA
Portefeuillehouder(s)	Dennis de Vries Senna Maatoug Susanne Schilderman
Document	Meerjarenprogramma Ruimte
Hoofdstuk	Geen nadere definiëring van toepassing
Paragraaf	
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	34
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Nadeelcompensatie Amsterdamsestraatweg
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Hoe hoog is de risicoreservering voor nadeelcompensatie voor de Amsterdamsestraatweg? Op welk moment en als gevolg waarvan is er gekozen deze reservering te maken?

Antwoord:

Het bedrag voor de nadeelcompensatie bedraagt 0,5 miljoen euro.
Bij het in beeld brengen van het knelpunt voor de Amsterdamsestraatweg is deze dit voorjaar bepaald, waarbij een globale inschatting is gemaakt aan de hand van het aantal ondernemers op de Amsterdamsestraatweg, het deel daarvan dat aanwezig was op de informatieavond over nadeelcompensatie en de Raadsinformatiebijeenkomst. In de raadsvergadering van 12 juni jl. is een motie aangenomen die strekt tot aanpassing van de peildatum. Hierdoor gaan meer ondernemers in aanmerking komen voor nadeelcompensatie. We kunnen nu nog niet inschatten om hoeveel ondernemers en welke bedragen het zal gaan en of de reservering toereikend is. Dat zal in de komende maanden duidelijker worden.

Vraagnummer: 402

Fractie	CDA
Portefeuillehouder(s)	Eva Oosters
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	
Paragraaf	
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	214

Vraag	Zie de geheime bijlage voor deze vraag en de beantwoording van deze vraag.

Antwoord:

Zie de geheime bijlage voor deze vraag en de beantwoording van deze vraag.

Vraagnummer: 403

Fractie	CDA
Portefeuillehouder(s)	Eva Oosters
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	2. Financieel vertrekpunt en toelichting
Paragraaf	2.3 Knelpunten en bijsturingen
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	19
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Lagere inkomsten Rijk zwembaden
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	145, 146, 147, 148, 149, 150, 252, 254, 363, 403

Vraag	Is dit een structureel effect? Waarom wordt de keuze nu niet gemaakt om scenario's uit te werken? Levert het terugbrengen van het aantal doelgroepen geld op? Zo ja, kan dit nader worden gespecificeerd?

Antwoord:

Ja er is sprake van een structureel tekort dat wordt veroorzaakt door enerzijds hogere kosten (programmering & wettelijke eisen) en anderzijds lagere inkomsten dan vastgesteld in piekjaar 2019. Op dit moment werken we alternatieve scenario's en bijsturingsmaatregelen uit om tot een afgewogen keuze te komen. We weten dus nog niet precies welke maatregelen leiden tot het beste scenario of bijsturingsmaatregel en ook nog niet of het terugbrengen van het aantal doelgroepen een besparing oplevert.

Vraagnummer: 404

Fractie	CDA
Portefeuillehouder(s)	Dennis de Vries
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	3. Inhoudelijke ontwikkelingen die aandacht en bijsturing vragen
Paragraaf	3.3 Investeringen in de groei van de stad
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	19
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Knelpunt brandveiligheid
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Op basis waarvan is de tekortkoming op gebied van brandveiligheid naar voren gekomen? Hoeveel komt uit de onderhoudsreserve? Waarom is er dan nog zo'n groot knelpunt?

Antwoord:

Om aantoonbaar te maken dat de brandveiligheid van gebouwen voldoet aan de geldende wet- en regelgeving, worden binnen de onderhoudscyclus brandinspecties (brandscans) uitgevoerd. De uitkomsten van deze inspecties (scans) leiden tot aanvullende werkzaamheden/maatregelen in gebouwen om de brandveiligheid te borgen en te voldoen aan wet- en regelgeving. Deze maatregel draagt bij aan het aantoonbaar in control komen op de bestaande vastgoedportefeuille, zoals opgenomen in de raadsbrief: VGU verder op orde.
De kosten voor het uitvoeren van deze inspecties worden gedekt vanuit de onderhoudsreserve. De kosten van de aanvullende werkzaamheden/maatregelen niet, omdat de dotatie aan de onderhoudsreserve te laag is om deze kosten structureel af te dekken.
In 2024 zijn 15 brandscans uitgevoerd waaruit blijkt dat er verbeteringen en aanpassingen noodzakelijk zijn om te voldoen aan wet en regelgeving. De eerste resultaten van deze brandscans leiden tot het inzicht dat er aanzienlijke kosten moeten worden gemaakt om gebreken te herstellen. Contacten met andere gemeenten leiden tot vergelijkbare inzichten.

Vraagnummer: 405

Fractie	CDA
Portefeuillehouder(s)	Susanne Schilderman
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	3. Inhoudelijke ontwikkelingen die aandacht en bijsturing vragen
Paragraaf	3.3 Investeringen in de groei van de stad
Subparagraaf	Wijzigingen in groeikadersystematiek
Bladzijde (in pdf)	31
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Aanpassing Groeikader
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Kunt u de tabel op pagina 31 nader toelichten? Betekent dat de groei van de stad voor een groter gedeelte uit de OZB wordt gefinancierd? Zo ja, waar ten koste waarvan gaat dit?

Antwoord:

De groei van de stad werd in de oude systematiek bekostigd door o.a. de autonome groei OZB. Met andere woorden de meeropbrengst OZB door de groei in aantal woningen t.o.v het jaar er voor, wordt ingezet voor de groei van onze stad. In de nieuwe systematiek is dit uitgangspunt niet gewijzigd. Deze toerekening is een fractie van de totale OZB-opbrengst (1%). De OZB obrengsten komen ten gunste van de algemene middelen en niet specifiek toegerekend.

Vraagnummer: 406

Fractie	UtrechtNu!
Portefeuillehouder(s)	Susanne Schilderman
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	2. Financieel vertrekpunt en toelichting
Paragraaf	2.2 Toelichting op het startsaldo
Subparagraaf	OZB en Toeristenbelasting
Bladzijde (in pdf)	0
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	119, 327, 348, 398

Vraag	Kunt u laten zien welke berekeningen ten grondslag liggen aan het bepalen van de inkomsten van de toersitenbelasting en de inkomsten obv de trendanalyse van 2025 t/m 2029? Welke variabelen, data en voorspellingen hierbij zijn gebruikt, en welke berekeningen zijn uitgevoerd die tot de cijfers in de tabel hebben geleid?

Antwoord:

De ramingen van de inkomsten uit toeristenbelasting zijn gebaseerd op twee benaderingen, namelijk een raming over het gerealiseerde aantal verkochte kamernachten (technische bijstelling) en over een prognose op basis van een groeiend aanbod aan overnachtingsmogelijkheden en een gelijklopende groeiende vraag (trendmatige bijstelling). Bij de raming van het bestaand aanbod is gebruik gemaakt van historische gegevens die zijn geprojecteerd op het nieuwe tarief van de toeristenbelasting. Zo ontstaat een zuivere inschatting van de opbrengsten bij een gelijkblijvende vraag en aanbod en gewijzigde tarieven. Op basis van een extern onderzoek van SWECO, dat op 8 januari 2025 met u is gedeeld, is aangenomen dat het aantal toeristische overnachtingen jaarlijks met 6% toeneemt. Dit is een behoudend groeiscenario en loopt gelijk op met de verwachte ontwikkeling van het aantal hotelkamers. Deze groei is meegenomen in de meerjarige prognose.

Vraagnummer: 407

Fractie	UtrechtNu!
Portefeuillehouder(s)	Susanne Schilderman
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	2. Financieel vertrekpunt en toelichting
Paragraaf	2.2 Toelichting op het startsaldo
Subparagraaf	Indexeringen
Bladzijde (in pdf)	0
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	In de tabel staatover de nacalculatie van de materiële kosten in het jaar 2025, een IMOC percentage genoemd van 0,7%.
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Betekent dit dat de materële kosten met 0,7% te laag waren ingeschat en kunt u aangeven om welk bedrag het hierbij gaat?

Antwoord:

Zoals gebruikelijk worden de materiele budgetten nagecalculeerd op basis van de CPB ramingen van september. Voor 2025 betekent dit een 0,7% hogere indexering. Dit komt neer op een becdrag van 4,6 miljoen euro.

Vraagnummer: 408

Fractie	UtrechtNu!
Portefeuillehouder(s)	Susanne Schilderman
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	2. Financieel vertrekpunt en toelichting
Paragraaf	2.3 Knelpunten en bijsturingen
Subparagraaf	Algemeen beeld van de knelpunten
Bladzijde (in pdf)	0
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	In de tabel over de indexatie staat bij het jaar 2026 een percentage van 2,7%.
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Wordt er binnen de gemeentelijke begroting er rekening mee gehouden dat de IMOC voor 2026 te laag uitvalt?

Antwoord:

Bij het opmaken van de begroting 2026 zijn de septembercijfers van het CPB nog niet bekend. De nacalculatie wordt om die reden dan ook meegenomen in de volgende voorjaarsnota.

Vraagnummer: 409

Fractie	UtrechtNu!
Portefeuillehouder(s)	Susanne Schilderman
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	Bijlage 2 - Hervormingen en bezuinigingen: per maatregel toegelicht
Paragraaf	Thema 7: Verdienvermogen benutten
Subparagraaf	
Bladzijde (in pdf)	0
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Baten UPV verpakkingsafvalheffing
Erratum ja of n.v.t.?	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Kunt u de berekening laten zien waarop de 3 mln jaarlijkse baten van de UPV verpakkingsafvalheffing zijn gebaseerd. Is het mogelijk dat dit bedrag nog afwijkt, en indien dit mogelijk is in welke mate en hoe wordt daar rekening mee gehouden?

Antwoord:

Het aan de gemeentes uit te keren bedrag per inwoner zal ieder jaar door een aantal factoren kunnen fluctueren. Belangrijkste factor hierin is de samenstelling van de SUP-gerelateerde producten die onder de vergoeding vallen. Deze samenstelling wordt jaarlijks opnieuw vastgesteld. Hoogstwaarschijnlijk is de fluctuatie niet hoger dan 5-10%. Dit kan zowel een positieve als een negatieve afwijking zijn. Hoe groot de hieruit voortkomende afwijking daadwerkelijk zal zijn, is nog niet in te schatten. Het voorstel is om voorlopig uit te gaan van het bedrag dat voor 2024 is ingeschat.

Erratum Voorjaarsnota en Eerste bestuursrapportage 2025

1. **Voorjaarsnota, 2. Financieel vertrekpunt en toelichting, 2.3. Knelpunten en bijsturing, faciliteren demonstraties en preparatie op openbare ordeverstoring, blz. 22**

Reden:
Deze budgetverhoging ziet niet op optreden bij crises, dit is per abuis opgenomen.

Aanpassing:

Pagina 22:
23. Faciliteren demonstraties en preparatie op openbare ordeverstoringen Het aantal demonstraties is het afgelopen jaar gestegen van 388 naar 522. De verwachting is dat het aantal demonstraties ook de komende jaren zal toenemen. Demonstreren is een grondrecht dat bescherming verdient. Het faciliteren van demonstraties is een wettelijke taak van de burgemeester. 22 Extra capaciteit en budget voor materiële kosten in 2025 is noodzakelijk om aan de vereisten van de invulling van onze wettelijke taak te kunnen blijven voldoen en adequaat te kunnen optreden bij mogelijke verstoringen van de openbare orde ~~en crises~~.

Pagina 64:
Wijkveiligheid: Verminderen van uitvoerende capaciteit in de wijken op het gebied van openbare orde en veiligheid. Denk hierbij aan aanpak van (hotspots van) overlast, vormen/beheren van netwerken in de wijken, afhandeling van ernstige incidenten~~/crises~~).

2. **Voorjaarsnota, Bijlage 2 Hervormingen en bezuinigingen: Per maatregel toegelicht, Thema 2: Scherper prioriteren in beleid en werk, Sluiten KCC (Klant contact center) op woensdag- en vrijdagmiddag, blz. 50**

Reden:
De samenhang met een andere bezuinigingsmaatregel is per abuis niet opgenomen.

Aanpassing:
Bij de toelichting bij deze maatregel had twee extra zinnen toegevoegd moeten worden: Deze bezuiniging is randvoorwaardelijk voor een besparing op management die onderdeel uitmaakt van de voorstellen onder Thema 1 efficiency. Indien het voorstel om het klant contactcentrum toch niet te sluiten op woensdag- en vrijdagmiddag kan de besparing op het management van 55.000 euro ook niet doorgevoerd worden.

3. **Voorjaarsnota, Bijlage 2 Hervormingen en bezuinigingen: per maatregel toegelicht, Thema 4: Organiseren gemeentelijke dienstverlening en wijkgericht werken, Differentiatie dienstverlening wijken, blz. 57.**

Reden:
De tekst op bladzijde 57 is niet correct en niet in lijn met hetgeen op bladzijde 62 staat.

Aanpassing:
Blz. 57
Differentiëren dienstverlening wijkbureaus: We bezuinigen op de dienstverlening in de wijkbureaus.

We kiezen voor differentiatie van onze inzet op drie kerntaken per wijk: a) aanspreekpunt voor Utrechters, b) helpen bij realiseren van ideeën en initiatieven en c) verbinden van buurtkennis met beleid, strategie en uitvoering- op basis van een inhoudelijk afwegingskader. Dit sluit aan bij de uitgangspunten van Ongelijk investeren voor gelijke kansen. We voeren onze kerntaken in alle wijken uit, maar de mate waarin of de manier waarop verschilt. Dit maatwerk biedt kansen om in sterke buurten een stap terug te doen en in specifieke andere buurten meer impact te maken. We groeien zo toe naar een minimum-, een basis- en een plusniveau van onze dienstverlening.

4. **Eerste bestuursrapportage, Deel 1, 9. Corresponderende posten, spreidingswet, blz. 94**

Reden:
Het budget vanuit de spreidingswet wordt deels ingezet ter dekking van de gemeentelijke inzet vanuit het programma team opvang dat zoekt naar opvanglocaties. Per abuis is gemeld dat dit naar vluchtelingenpartners gaat.

Aanpassing
Spreidingswet
~~De middelen worden ingezet en besteed aan vluchtelingenpartners~~
De middelen worden ingezet ter dekking van de gemeentelijke inzet vanuit het programma team opvang dat zoekt naar opvanglocaties.